
BIBLIOTECA
DUQUE · DE · OSUNA





BULLARUM

PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM

Romanorum Pontificum

AMPLISSIMA COLLECTIO

Cui accessere Pontificum omnium Vitæ, Notæ, & Indices opportuni.

OPERA ET STUDIO

CAROLI COCQUELINES

TOMUS QUINTUS

PARS QUARTA

Ab Anno VII. PAULI V. usque ad Annum I. GREGORII XV. scilicet ab Anno 1611. usque ad 1621.



ROMÆ MDCCLIV.

TYPIS, ET SUMPTIBUS DE MAINARDIS

SUPERIORUM FACULTATE, ET PRIVILEGIO SANCTISSIMI.

PROSPERO
S. GEORGII AD VELUM AUREUM
SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ
DIACONO CARDINALI
COLUMNÆ.

JOANNES MAINARDI

PERPETUAM FELICITATEM.





MAXIME esset optandum, PRINCEPS EMINENTISSIME, ut quas a Romanis Pontificibus, quos inter præclarissima Columnensium Familia non paucos recenset,

censet,

censet, eosque magni nominis, in administranda demandata sibi Ecclesia ediderunt sanctissimas leges, vel ad fidei dogmata a Novatorum erroribus servanda, vel ad ecclesiasticam disciplinam reparandam, promovendamque, vel ad Sedis Apostolicæ jura vindicanda, firmanda demum quæ ad Principatum bene, sancteque regendum præcipue pertinent, eæ nostram ad ætatem omnes pervenire potuissent. Novis profectò decretis ad nos ipsos instruendos, exterosque edocendos non indigeremus.

Huic incommodo Pontificiarum Constitutionum Collectione, quam typis meis publici juris facere sum aggressus, magna ex parte consului: meaque industria quamplurimos excitavi, ac præsertim Regularium familiarum Chronologos, Historicosque, ut vetera hujusce generis monumenta pro suis quisque viribus perquireret, & in unum collecta ad seros posteros amandaret. Hoc vero ut exequerer, me plurimum semper movit auctoritas Tua, juvit favor, atque patrocinium.

Quartam igitur Tomi Quinti Partem in manus hominum sub tuo nomine emittimus. In ea Bullæ, ac Brevia, quæ Paulus Papa V. ultimis decem apostolatus sui annis edidit, quasque Gregorius XV. primo anno sanctissime sanxit, continentur.

Li-

Libenti quidem animo cæteras quoque ejuſdem Gregorii Conſtitutiones adjunxiſſem, niſi illorum commodo, qui magnæ molis faſtidiunt volumina, conſulendum eſſe putaſſem. Eòque libentiùs id præſtitiſſem, quod altero regiminis ſui anno cupidiſsimus ille propagandæ per orbem fidei catholicæ Pontifex Sacram de Propaganda Fide Congregationem erexerit, eamque cardinalitiis, quos vocant, anulis dotaverit, ampliſsimiſque donaverit privilegiis. Hujus Congregationis pars magna es, PRINCEPS EMINENTISSIME: & cum rei adminiſtrandæ præſis, quam ille erexit, ſumma augendam curas diligentia: atque inde potiſsimum fit, ut volumen hoc Te præ cæteris jure quodammodo ſuo ſibi vindicet Mæcenatem.

Neque verò præclariſsimi generis tui laudes hic auſim recenſere: tum quod ejus originem ex antiquitatis tenebris eruere, difficillimum eſſe experti ſunt eruditiſsimi omnes; tum etiam quod probè noverim, Te hujuſmodi laudes tamquam alienas deſpicere. Patere tamen, PRINCEPS EMINENTISSIME, nonnulla ſummis a me ſaltem labiis delibari.

Itaque cum doctiſsimis quampluribus Viris aſſerere non dubito, Columnenſes ex ipſa Regionis Columnæ in Via-Lata appel-

appellatione ſuum fuiſſe nomen ſortitos. In ea ſiquidem Regione ſplendidiſſimas ſemper ædes habuere Columnenſes, omniumque nobiliſſimi Seculo VIII. habiti ſunt.

Optimo proinde jure, ac validiſſima conjectura rerum antiquarum peritiſſimi nonnulli viri eidem Familiæ Hadrianum Papam I. adnumerant. De eo ſiquidem Anaſtaſius Bibliothecarius ſic ſcribit: *Hadrianus, natione Romanus, ex patre Theodoro, de Regione Via-Lata, vir valdè præclarus, & nobiliſſimi generis proſapia ortus, atque potentiſſimis parentibus editus*. Carolus vero Magnus in Epitaphio, quod ejus ſepulchro inſculptum voluit, hæc lacrymans cecinit: *Nobilis ex magna genitus nam gente parentum*. Quod ſi ævi illius hiſtorias quis perluſtraverit, nullam aliam in Regione Viæ-Latæ, ſeu, ut appellari etiam ſolet, Columnæ, Familiam nobilem, ac potentiſſimam reperiet præter Columnenſem.

Potentiſſima profectò per id temporis haberi merebatur Gens Tua, PRINCEPS EMINENTISSIME: quippe quæ ex Tuſculanis Comitibus profluens Tuſculo imperabat, antequam Stephanus Seculo XI. Emiliæ Prænestes Comitiſſæ nuberet. Quod ut rear, ipſa Comitum Tuſculanorum potentia facit. In comperto ſiquidem eſt, neminique dubium, Columnenſes Caſtris,

Oppi-

Oppidiſque Tuſculo ſinitimis eſſe potitos, quo tempore Tuſculani Comites potentiſſimi prædicabantur. Quis verò ſibi ſuadeat, Tuſculanos Comites a Columnenſibus fuiſſe diſtinctos, qui ſua illos potentia obruere potuiſſent?

His accedit, Petrum Columnam Tuſculi Cœnobium Sanctiſſimæ Trinitatis a ſe erectum, hæreditariiſque dotatum bonis Caſsinenſibus tradidiſſe, Romanam Sedem adminiſtrante Alexandro Papa II. Porro in Inſtrumento hujuſce fundationis, quod refertur ab Eraſmo Gattula in ſuo Chronico Caſsinenſi, Petrus Othonis, & Georgii pater, ac Dominus Caſtri de Columna, *Conſul, Dux, & Senator Romanorum*, ac *Tuſculi Dominus* appellatur. Othonem verò Eugenio III. Pontifici Tuſculi partem pretio vendidiſſe, teſtis eſt Cincius Camerarius, qui venditionis hujuſmodi refert Inſtrumentum. Is demum fuit ſemper Gentis hujus ſplendor, ea potentia, ut de illa pluribus agere voluerint Cardinalis Baronius, Blondus, Volaterranus, Gualdus, Prioratus, Ciacconius, Ughellius, Sanſovinus, aliique quamplurimi: quos inter ultimo loco ponendus non eſt Franciſcus Petrarca, qui a Stephano Columna ineunte Seculo XIV. in præceptorem Nepotum adhibitus, ludicram Joanni Stephani ejuſdem filio, quem etiam diſci-

diſcipulum habuerat, a Joanne XXII. inter Cardinales cooptato inſcripſit Epiſtolam, in eaque ſuper Columnæ cognomine perbelle, ſciteque jocatur.

Quod ſi quamplurimis omiſsis, quæ vel ad militarem gloriam pertinent, vel ad potentiam, vel ad partam literis gloriam Columnenſibus, qui mox Præneſtes Domini, recentioribus verò temporibus *de Carboniano* ſunt appellati; nonnullos Proavos Tuos recenſere velimus: facilè occurrunt Beata Margarita, cujus vitam inter alios ſcripſere Lucas Waddingus, & Gallonius, ſacrumque corpus in æde SS. Silveſtro, & Stephano Pontificibus Romæ dicata aſſervatur; nec non Beatus Bartholomeus in celeberrimo Benedictinorum Monaſterio propè Mantuam tumulatus.

Joannem Cardinalem Tituli S. Praxedis temporibus Honorii III. apud exteras quoque gentes celeberrimum, *hoſpitales domos ad Lateranum occidentem verſus ſuis opibus cum magnis redditibus in alimenta peregrinorum, & egenorum cum ſingulari pietatis laude primum ædificaſſe*, teſtantur Onuphrius Panvinius, Volaterranus, ac Sanſovinus.

Huic non abſimilis Jacobus Othonis filius, quem S. Cardinalium Collegio Nicolaus Papa III. adſcivit, Monaſterium in Urbe Roma, quod Sancti Silveſtri in Ca-

pite

pite ſolet appellari, ære ſuo erectum, prædio, quod *Columnenſem* vocant, donavit. Cum autem eſſet *Archipresbyter Sanctæ Mariæ Majoris*, inquit Ciacconius, *anteriorem partem, abſidem, muſivo opere pro temporum conditione elegantiſſimè decoravit; Sacella multa erexit*. Eam verò cum extremis tabulis omnium prorsus, quæ ſui juris erant, hæredem inſtituerit; unum hoc impoſuit onus, teſte Hyppolito Marraccio, *ut Capitulum, & Canonici perpetuò ſex Sacerdotes alerent, quorum quatuor Sacrificium quotidiè celebrarent in S. Joannis Sacello ab ipſo conſtructo; reliqui quotidiè ſacra facerent in Nicolai IV. Sacello ab eodem Jacobo Cardinali condito*.

Jacobi, quem nunc laudavimus, Nepos, ac Joannis filius Petrus Cardinalis, quem ſuis in ædibus Xenodochium Sancti Jacobi *Incurabilium* vulgò dictum fundaſſe, bonorumque omnium hæredem dixiſſe, memoriæ prodidit Ciacconius, ac pervetuſta Inſcriptio, quæ in antiqua Eccleſia ejuſdem Sancti Jacobi legebatur, & ipſe Liberianæ Baſilicæ Archipresbyter Patrui veſtigia ſequutus, multis eam donavit prædiis. Porro ejuſdem Baſilicæ Canonici in perenne grati erga Jacobum, & Petrum Cardinales animi monumentum, hoc in Sacrario elogium inſculptum eſſe voluerunt: *Petrus, & Jacobus Columnæ hujus Tem-*

pli Archipresbyteri Cardinales ambo de re sacra præclarè meriti: sed Jacobus opere, sumptuque collato cum Nicolao Pontifice ex instauratione Basilicæ decessit illustrior.

Sed cum nonnihil ex eo fonte attingendum necessariò mihi sit, unde tota hæc nostra Collectio dimanat; sub silentio præterire non possum, quæ S. Pius V. in celeberrima, quam dedit anno *1572.*, Constitutione de præclare pro Apostolica Sede gestis rebus a Columnensibus Prænestes Dominis disseruit: *Intra mentis nostræ arcana,* inquit Sanctissimus ille Pontifex, *debita meditatione revolventes egregia virtutum merita, quibus dilecti filii Nobilis viri Julii Cæsaris Columnæ Domicelli Romani antecessores in nostro, & Sedis Apostolicæ conspectu claruerunt, inter quos extitit bo: me: Joannes Tituli Sanctæ Praxedis Presbyter Cardinalis Columna nuncupatus, qui a fel. record. Honorio Papa Tertio Prædecessore nostro Sedis Apostolicæ Legatus effectus, dum in expeditione Hierosolymitana inibi munere suo fungeretur, inter duos postes a barbaris hostibus inclusus martyrio intrepidè se objecit; quod profecto etiam sustinuisset, nisi ipsius Joannis Cardinalis constantia, & fides barbaros ipsos a proposito deterruissent: nec multo post inde discedens Eliopolim Urbem in Nili ostiis sitam expugnavit: Romam postremò rediens Columnam, cui Re-*

dem-

demptor Noster Christus Dominus, dum plagas sustinebat, alligatus fuit, secum attulit: Cujus exemplum sequutus Stephanus Romanæ Ecclesiæ copiarum Dux sub piæ memoriæ Eugenio IV. etiam Prædecessore nostro Alphonsum Calabriæ Ducem prælio fudit, ingenti hostium strage edita, magnaque præfatæ Ecclesiæ Romanæ parta victoria: Alter autem Stephanus ipsius Julii Cæsaris pater consilio, & armis clarissimus eamdem Romanam Ecclesiam ita observanter dilexit, ut pro ea pluriès dimicare non dubitaverit: A quo non degenerans Franciscus ejus natus piæ memoriæ Paulo Papæ IV. etiam Prædecessori nostro pro aris, & focis dimicanti auxilium benignè tulit: Nostris deinde mandatis obtemperans in Emiliam profectus, Ariminum contra asiaticos tumultus firmavit. Præsenti quoque consideratione recolentes ipsius Julii Cæsaris in Nos, & Sedem præfatam devotionem, & sedulitatem cum animi promptitudine ad omnia officia, munera, & labores pro christianæ religionis, orthodoxæque fidei defensione subeunda conjunctam &c.

At quorsum hæc? Ornentur alii mortuorum virtute; qui propriis abundas, non indiges alienis. Porro BENEDICTUS XIV., qui maximo omnium bono, summoque rei catholicæ incremento Christi Ecclesiam regit, cum Sacram Purpuram Tibi detulit, Homini non Generi, Moribus non

Majoribus, virtuti perſpectæ, ſibique probatæ non auditæ nobilitati conceſſit. Mirentur alii tuam diverſis in rebus fortitudinem, animique robur invicti, quod nec illa quidem, quæ in rebus humanis fortuna dominatur, ullo pacto potuit umquam infringere. Mirentur prudentiam, æqui rectique amorem, candorem animi, liberalitatem. Hujuſmodi virtutes acquirunt alii ſummo labore, longoque rerum uſu: Sunt tamen Romano viro ingenitæ, Romanoque in pectore ipſa cum luce naſcuntur.

Nunc earum rerum, quas ipſe quidem hoc tempore poſſum, maximam benigno animo excipe, PRINCEPS EMINENTISSIME, omnino neque amplitudine tua, neque iis officiis, quæ in me contuliſti, digna res videtur; ſed ut ſpero, muneris noſtri tenuitatem humanitatis tuæ magnitudo ſublevabit. Quod cum ſpero, poſtuloque, Sacram Purpuram ſummo cultu deoſculor. Vale.

Dabam IV. Nonas Majas MDCCLIV.

IN-

INDEX
RUBRICARUM BULLARUM
ET PRIVILEGIORUM OMNIUM,
Quæ in hac Tomi Quinti Parte Quarta continentur,

Quæ hoc Indice ☞ designantur, erant in Editione Cherubini.

PAULUS QUINTUS.

Con-

Fa-

Insti-

Man-

Am-



IN-

INDEX
INITIALIS BULLARUM
Quæ in hoc Volumine referuntur.

Offi-



INDEX
CHRONOLOGICUS PONTIFICUM,

Quorum Bullæ in hac Tomi Quinti Parte Quarta continentur.

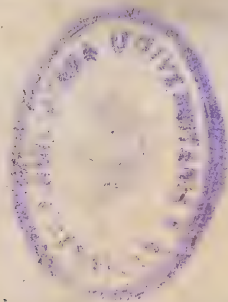
IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

F. M. de Rubeis Patriarch. Conſtant. Viceſg.

IMPRIMATUR,

Fr. Joſeph Auguſtinus Orſi Ordinis Prædicatorum S. Palatii Apoſtolici Magiſter.



CON-



CONSTITUTIONES PAULI QUINTI

ANNO VII.

CLXXII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Inhibetur Jesuitis, & Fratribus Ordinis Minimorum Bisuntinæ Civitatis, ne facultates in Universitate Studii generalis Oppidi Dolæ ejusdem Bisuntinæ Diœcess. legi solitas, in dicta Civitate doceant, nisi pro suis respective Religiosis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.



Edula Romani Pontificis providentia uberes fructus, quos studiorum generalium Universitates in Vinea Domini adferre solent, attente considerans, illarum conservationi propensis studiis intendit: Catholicorumque Principum illud idem anhelantium votis libenter annuit, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Pius V., & Sixtus V. Universitatem Bisuntinam erigi permisere.

§. 1. Sane postquam fel. recor. Pius V. & successive Sixtus etiam V. Romani Pontifices Prędecessores Nostri supplicationibus tunc existentium Senatorum Bisuntin. sibi tunc humiliter porrectis inclinati eisdem Senatoribus, ut in dicta Civitate, & loco ad id convenienti, & apto, unum Collegium Scholarium cum Dote, Ecclesia, vel Cappella, structuris, ædificiis, cameris, & locis simili Collegio convenientibus, & necessariis, in quo aliquot Præceptores, seu Doctores, qui inibi publice Theologiam, & Jus tam Canonicum, quam Civile, ac Philosophiam, & Medicinam profiterentur, ac docerent, sub certis modo, & forma tunc expressis erigere, & instituere possent, facultatem apostolica auctoritate respective concesserant, seu indulserant.

At idem Pius V., & Gregorius XIV. ob proximitatem Academię Dolensis d. Universitatem Bisunnum supprimi decreverunt.

§. 2. Et subinde tam dictus Pius Prædecessor, quam similis memor. Gregorius Papa XIV. informati, quod in Oppido Dolensi Provinciæ Burgundiæ a prædicta Civitate octo leucis, vel circa tantum distanti, insignis, & antiqua Universitas studii generalis instituta erat, & occasione erectionis Collegii in dicta Civitate, gravia, & irreparabilia damna, scandala, mala, & inconvenientia verisimiliter oriri poterant; Pius V. suam ipsius, & Gregorius Sixti V. concessiones hujusmodi revocaverant, cassaverant, & annullaverant.

Quas secundo dictas literas confirmavit Paulus V.

§. 3. Nos supplicationibus dilectorum filiorum nobilis Viri Alberti Archiducis Austriæ, ac Rectoris, Magistrorum, & scholarium dictæ Universitatis nobis postmodum humiliter porrectis inclinati, revocationem, cassationem, & annullationem dicti Gregorii Prædecessoris, & desuper confectas literas perpetuo confirmavimus, & approbavimus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiecimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eis quomodolibet intervenissent, supplevimus, prout in diversis Prædecessorum, & Nostris desuper confectis literis plenius continetur.

Cum vero Jesuitæ, ac Minimi suis in Domibus Bisuntinis Philosophiam, ac Theologiam legerent

§. 4. Cum autem, sicut dictorum Alberti Archiducis, & Rectoris, ac Magistrorum, nec non scholarium dictæ Universitatis nobis expositum fuit, in dicta Civitate Bisuntina unum Collegium Presbyterorum Societatis Jesu, & una Domus Fratrum Minimorum Sancti Francisci de Paula instituta reperiantur, & tam Presbyteri dicti Collegii, quam Fratres prædictæ Domus non solum Philosophiam, verum etiam Theologiam publice profiteri, ac docere, seu legere in maximum dictæ Universitatis præjudicium aggressi fuerint, id non sibi regularem vitam professis, sed Præceptoribus, & Doctoribus secularibus ex dictarum literarum tenore vetitum esse, forsan allegantes, adversus Prædecessorum, & nostram voluntatem.

Idem Paulus id eis pro suis Religiosis tantum licere decernit.

§. 5. Nos damnis, & scandalis, ac malis, quæ inde oriri possent, occurrere cupientes, Prædecessorum prædictorum vestigiis inhærentes, ac singularum literarum prædictarum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, dicti Alberti

berti Archiducis, & Rectoris, ac Magistrorum, nec non scholarium prædictorum supplicationibus Nobis denuo humiliter porrectis inclinati, Presbyteris Regularibus Societatis Jesu, & Fratribus Sancti Francisci de Paula Minimis nuncupatis, ne de cætero perpetuis futuris temporibus ex quavis causa in dicta Civitate Philosophiam, aut sacram Theologiam publice, vel secrete, præterquam suos Religiosos respective docere, seu legere, ac profiteri audeant, seu præsumant, sub indignationis nostræ, & excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis, auctoritate apostolica, tenore præsentium interdicimus, & prohibemus.

Clausulæ.

§. 6. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorũ.

§. 7. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Societatis, Ordinis, nec non Collegii, & Domus prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis Societati, & Ordini, ac Collegio, & Domui prædictis, illorumque Superioribus, Presbyteris, & Fratribus, ac quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 17. Junii 1611. An. VII.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 17. Junii 1611. Pontificatus Nostri Anno VII.

CLXXIII.

Declaratur, Fratres Congregationis Joannis Dei, in Regnis Hispaniarum, tria vota substantialia, & quartum serviendi Infirmis in suis Hospitalibus emittere, & sub regula S. Augustini, Ordinariorumque correctione, & obedientia degere debere, verosque propterea Religiosos, & Regulares esse censendos.

Congregationem hanc approbavit Pius V. in Constit. CXC. Licet. *Tom. IV. Par. III fol. 190. Reformavitque Clemens VIII. in Constitut. CXXXIV.* Romani Pontificis. *Tom. V. Par. II. fol. 122. Paulus V. in Constit. CXXXI.* Inter alias. *Tom. V. Par. III. fol. 363.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex circa sacrarum Religionum, & Congregationum, ac etiam Hospitalium, & aliorum piorum locorum salubrem directionem, & felicem progressum ex demandatæ sibi apostolicæ servitutis officio intentus, ea, quæ desuper a Prædecessoribus suis facta fuisse comperit, partim approbat, & confirmat, partim vero aliis justis causis ita suadentibus alterat, & immutat, aliasque ejusdem officii sui partes favorabiliter interponit, prout rerum, locorum, temporum, & personarum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire.

Huic Congregationi, Romani Pontif. nonnulla gratias elargiti fuerunt.

§. 1. Dudum siquidem cum Congregatio Joannis Dei sub regula S. Augustini in Republica christiana introducta, & subinde apostolica auctoritate recepta, atque admissa fuisset, ac gratia cooperante divina per varias partes multiplicatis illius Fratribus mirabiliter propagaretur, & quamplurima Hospitalia ex congestis Christifidelium eleemosynis construeret, in eisque innumerabiles Christi pauperes utriusque sexus, videlicet senes, mentecaptos, membrorum, & virium impotentia, atque debilitate laborantes, aliasque miserabiles personas pro eorum morbis, & infirmitatibus etiam incurabilibus sublevandis, refovendis, & sanandis, continuo reciperet; Diversi interim Romani Pontifices Prædecessores nostri Congregationem hujusmodi in eadem Republica Christiana, pauperum, & infirmorum hujusmodi subventioni apprime utilem, ac personarum inibi sub illius habitu eisdem pauperibus, & infirmis caritative deservientium opera apud Deum valde meritoria fore animadvertentes, ac ipsius Congregationis felici successui, & salubri regimini, atque directioni intendentes, illis nonnulla privilegia, gratias, & indulta benigne concesserunt.

Pius V. habitum Fratribus præscripsit, eleemosynas colligendi pro Hospitalium subventione licentiam cõcessit, Ordinariorumque obedientiæ subjecit.

§. 2. Siquidem fel. rec. Pius V. Prædecessor noster, hoc præstantissimum genus officii, infirmos in Hospitalibus existentes adjuvandi, certior factus per tunc existentem confratrem Majorem nuncupatum, Hospitalis Joannis Dei nuncupati Granatensis, Ordinis S. Augustini, in dicto, & nonnullis aliis ad instar illius erectis Hospitalibus pie exerceri, concessit licentiam, & facultatem pro tempore existentibus Fratribus dictorum Hospitalium deferendi certum habitum tunc designatum, eleemosynasque colligendi, & de earum administratione singulis annis legale computum loci Ordinario, in quo Hospitalia hujusmodi consisterent, reddendi, dummodo sub regula S. Augustini, & sub obedientia Ordinarii ejusdem loci, in quo ipsa Hospitalia existerent, degerent, nonnullaque alia, quoad eosdem Fratres, eorumque Hospitalia ordinavit.

Sixtus V. eosdem in unam Congregationem univit, Provinciasque distinguendi, & Generalem eligendi facultatem concessit.

§. 3. Et deinde fel. record. Sixtus Papa V. Prædecessor noster, cum plerique eorum tria vota substantialia, ac quartum de juvandis infirmis emitterent, nec Generalem, nec Constitutiones, aut certum vivendi modum haberent, omnia Hospitalia Joannis Dei nuncupata, tam in Italia, quam in cæteris quibusvis Provinciis, etiam Transalpinis existentia, invicem univit, ac unam Congregationem

tionem Confratrum Joannis Dei nuncupatam erexit, ac in Hospitali S. Joannis Calavitæ de Urbe Capitulum generale dictorum confratrum de mense Maii tunc proxime venturo celebrandum indixit, ac Provincias distinguendi, & Generalem eligendi, aliaque desuper faciendi licentiam, & facultatem concessit.

Clemens VIII. unum ab his Fratribus inserviendi Hospitalibus sub Ordinariorum obedientia votum emitti decrevit.

§.4. Et post eos fel. record. Clemens Papa VIII. sperans Fratres dictæ Congregationis, quorum plerique tria vota substantialia religionis, ac etiam quartum de juvandis infirmis emittebant, nulla professione præterquam Hospitalibus, & infirmis inibi serviendi per eos emissa, sub obedientia Ordinariorum locorum quietius, & tranquillius victuros, ac delinquentes sine scandalo, aut nota aliqua ex locis, ubi degerent, sic expelli posse, per ejus literas in forma Brevis confectas, sub Dat. die 13. Februarii, Pontificatus sui anno primo, inter alia perpetuo statuit, & ordinavit, quod de cætero Fratres Congregationis hujusmodi, unum dumtaxat inserviendi prædictis Hospitalibus sub obedientia Ordinarii votum emitterent, prout in ipsis literis plenius continetur.

Major autem Hospitalium in Regnis Hispaniarum exponit non obstãte decreto Clem. VIII. Fratres tria vota, & etiam quartum de juvandis infirmis emittere consuevisse & eos Congregationis munia sub regula S. Augustini obire salubrius esse.

§.5. Cum autem, sicut dilectus filius Petrus Frater Major Hospitalium, & locorum dictæ Congregationis in Regnis Hispaniarum constitutorum, Nobis nuper exponi fecit, literæ Clementis VIII. supradictæ in Hospitalibus, & locis Regnorum hujusmodi, nonnullis tamen iisque paucis exceptis, quoad hoc numquam exequutioni demandatæ, nec effectum suum sortitæ fuerint, immo post eas Fratres supradicti tria vota, & quartum de juvandis infirmis emittere, prout antea fere in omnibus suorum Hospitalium locis perrexerint, idque etiam nunc observent, utiliusque, & salubrius, ac bono regimini ipsorum, & Hospitalium gubernationi conducibilius esse experti fuerint, quin progressu temporis experientia docente compertum sit, Fratres dictæ Congregationis, qui inibi sub regula S. Augustini degere, & ultra receptionem atque servitium Infirmorum, proprium ipsius Congregationis institutum, etiam normam in eadem Regula præscriptam, ad instar illius professorum, sedulo observare, eique insistere dignoscuntur, si pariter a sæculo abscinderentur, & eidem Congregationi per emissionem trium votorum ultra quartum de juvandis Infirmis religioni penitus auctoritate apostolica manciparentur, ea ratione servitium, & assistentiam dictorum Infirmorum, aliaque munia eis ex instituto Congregationis hujusmodi jugiter incumbentia expeditius, & salubrius obituros, ac propterea æquum, & suæ vocationi congruum fore, eos etiam ad emissionem supradictorum votorum per Nos, & Sedem Apostolicam admitti.

Hic ergo Pontifex, Fratres in illis Regnis sic professionem emittere debere, decernit.

§.6. Nos igitur, qui similia opera pia, & meritoria Deo accepta ministerio nostri pastoralis officii libenter promovemus, de consilio dilectorum filiorum nostrorum Pompeii S. Balbinæ Arrigoni, Jo. Garziæ SS. Quatuor Coronatorum Millini, Michaelis S. Bartholomei in Insula S. R. E. Presbyterorum Cardinalium Nazareni nuncupatorum, quibus hoc negocium sedulo examinandum, & deinde nobis referendum commisimus, circa præmissa, ac etiam alia dictæ Congregationis laudabile institutum concernentia, prout ex ejusdem officii debito tenemur, maturius disponere cupientes, ipsumque Petrum a quibusvis &c. censentes, necnon Ordinationes, statuta, privilegia, gratias, & indulta hujusmodi, ac tam super eis confectarum, quam supradictarum ejusdem Clementis Prædecessoris literarum tenores etiam veriores, atque inde sequuta quæcumque præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus dicti Petri in ea parte inclinati, de Nobis attributæ potestatis plenitudine, præsentium tenore perpetuo statuimus, & ordinamus, quod ex nunc perpetuis futuris temporibus, in Hospitalibus, & locis Regnorum hujusmodi, quæ proprium Confratrem Majorem eorum regimini, & Administrationi, sub jurisdictione tamen, & visitatione Ordinarii præfectum habere consueverunt, illi videlicet, qui hactenus eis nomen suum dederunt, & inibi ultra annum steterunt statim reliqui autem, & qui in posterum in eis habitum suscipient, anno eorum probationis elapso, ac aliàs juxta sacrorum Canonum, & decretorum Concilii Tridentini præscriptum tria vota ante dicta, videlicet obedientiæ, castitatis, & paupertatis, ac insuper quartum votum serviendi Infirmis in suorum Superiorum manibus solemniter emittere omnino teneantur.

§.7. Hujusmodi autem personas, quæ elapso probationis anno quatuor prædicta vota solemniter emiserint, vere, ac proprie Religiosos, ac proprios, & veros Regulares esse, ac pro talibus ab universis Christifidelibus habendos, & recipiendos, illamque veram, & propriam sub regula S. Augustini Religionem esse, ac inter reliquas Ecclesiæ Catholicæ Religiones esse connumerandam.

Et sic professos, vere, & proprie religiosos, & regulares esse, declarat.

§.8. Non liceat autem Superioribus dictorum Hospitalium, & locorum plures inibi ad habitum, aut professionem admittere, quam quot pro numero Infirmorum, aliarumque miserabilium personarum illuc recurrere solitarum, illarumque ministerio necessarii fuerint.

Eos autem ad habitum, & professionem, qui pro numero infirmorum necessarii erunt, dumtaxat admitti præcipit.

In singulis Domibus Hispaniarũ duos Presbyteros admitti posse concedit.

§.9. Præterea eisdem Hospitalibus dictorum Regnorum, ut deinceps in eorum singulis duo Fratres Præsbyteri manere, & ali possint, qui confessiones tam Infirmorum, quam aliorum Confratrum, & Ministrorum inibi audire, & injuncta sibi pœnitentia salutari, eos a peccatis suis absolvere, illisque Sanctissimæ Eucharistiæ, & extremæ Unctionis sacramenta ministrare, libere, & licite valeant, ac aliis verbo, & exemplo præire debeant, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus.

Omnes autem jurisdictioni Ordinariorum supponit.

§.10. Cæterum omnia Hospitalia, & loca eorumdem Regnorum, illorumque personas, & Superiores, etiam quod personæ Religiosæ sint, ac etiam dictum Confratrem Majorem, & quemcumque alium pro tempore existentem, jurisdictioni, superioritati, visitationi, & correctioni Ordinariorum locorum perpetuo subesse, Ordinariosque in loca, & personas hujusmodi, quoad causas civiles, & cri-

minales, & mixtas, tam in visitatione quam extra, plenam potestatem, facultatem, & auctoritatem perpetuis futuris temporibus habere, ac ratione omnium, & singulorum bonorum, proprietatum, & rerum, tam mobilium, quam immobilium decimas, primitias, novalia, & alia onera quomodolibet nuncupata solita, & consueta quibuscumque locorum Ordinariis, Monasteriis, Domibus, Capitulis, Hospitalibus, Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, aliisque personis, & locis, quibus ea colligendi jus competit, persolvere teneri, & ad id per opportuna juris remedia cogi, & compelli, nisi privilegio apostolico, vel legitima praescriptione hactenus observata muniantur, nec deinceps contra jurisdictionem, & superioritatem Ordinariorum, aut solutionem decimarum, primitiarum, novalium, & aliorum onerum praemissorum, ullo umquam tempore quantumvis longissimo praescribere, aut praescripsisse dici, vel censeri.

Et si cesset Hospitalitas, eorum locorum administrationem ad Ordinarios spectare decernit.

§. 11. Quinimo, siquando in hospitalibus, & locis antedictis hospitalitas defecerit, eosdem Ordinarios illa, eorumque bona per Fratres hujusmodi, aut alias personas etiam saeculares administranda, ita quod Hospitalia, & loca, illorumque bona praedicta nullatenus umquam dictae Congregationi incorporentur, committere, & demandare posse, ac etiam debere volumus, decernimus, & declaramus.

Et durante Hospitalitate quotannis locorum Ordinariis Fratres rationem reddere jubet.

§. 12. Immo dum dictorum Hospitalium administratio ad ipsos Fratres pertinebit, teneantur omnino singulis annis suae administrationis rationem Ordinario reddere ad Tridentini Concilii praescriptum.

In praedictis tamen aliorũ juribus non praejudicare declarat.

§. 13. His tamen, quae superius in quacumque parte concessimus, declaravimus, & ordinavimus, Universitatum, Collegiorum, aut singularium personarum quarumcumque juribus qualibuscumque, siquae illis super dictis Hospitalibus, bonis, personisve etiam ratione Cappellaniarum, vel aliorum beneficiorum ex fundatione, dotatione, vel aliàs legitime competat, ullo pacto praejudicatum, vel praejudicium ullum quantumvis minimum illatum esse, non intendimus; idque expresse declaramus, & pro declarato, ac in qualibet hujus dispositionis parte pro repetito haberi volumus, & mandamus.

Hujus concessionis praeservativas clausulas subdit.

§. 14. Decernentes praesentes literas nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari ullatenus posse, sed semper validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque per quoscumque Judices &c. sublata &c. irritumque &c.

Contrariisque derogat.

§. 15. Non obstantibus fundationibus, & institutionibus Hospitalium, & locorum hujusmodi, ac dicta ejusdem Clementis Praedecessoris, aliisque Apostolicis, necnon in Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Hospitalium, locorum, & Congregationis hujusmodi Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; quibus omnibus, etiamsi &c. de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda foret, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die 7. Julii 1611. Pont. Nostri Anno Septimo.

Dat. die 7. Julii 1611. An. VII.

CLXXIV.

Mandat Capitulo Ecclesiae Paderbornen., ut ad electionem Coadjutoris cum futura successione procedat in regimine, & administratione dictae Ecclesiae.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilectis filiis Capitulo Ecclesiae Paderbornen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii, salutem, & apostolicam benedictionem.

Exordium.

INter pastoralis nostrae solicitudinis curas, quibus assidue premimur, haec prae caeteris cordi nostri insidet, ut provideamus, ne Cathedrales Ecclesiae Pastoris solatio destitutae aliqua in spiritualibus, vel temporalibus detrimenta patiantur.

Causa eligendi Coadjutorem.

§. 1. Accepimus siquidem, quod Ecclesiae Paderbornensi magnopere interest, propter pericula praesertim, quae illi imminerent, si Pastore viduata ad successoris electionem deveniendum foret, ut Venerabili Fratri Theodoro Episcopo Paderbornen. coadjutor cum futura successione eligatur.

Mandat Capitulo, ut illum eligat.

§. 2. Quare Nos pro nostro pastoralis officii debito dictae Ecclesiae statui consulere volentes, Vobis, ad quos, occurrente vacatione ipsius Ecclesiae, per cessum, vel decessum illius Episcopi pro tempore existentis, electio personae idoneae in Episcopum ejusdem Ecclesiae, juxta Concordata inter Sedem Apostolicam, & nationem Germanicam inita, spectare dignoscitur, apostolica auctoritate, tenore praesentium committimus, & mandamus, ut quamprimum fieri poterit, quibuscumque impedimentis semotis, capitulariter congregati, aliquem etiam extra vestri Capituli gremium, etiam aliarum similium Ecclesiarum Praesulem, vel in earum regimine Coadjutorem cum futura successione a Sede Apostolica deputatum, seu etiam alium, qui aliàs postulandus esset, zelo tamen, & puritate catholicae fidei cum morum probitate, & prudentia spectatum in Coadjutorem perpetuum, & irrevocabilem dicto Theodoro Epi-

Episcopo in regimine, & administratione prædictæ Ecclesiæ Paderbornen. in spiritualibus, & temporalibus cum futura successione eligatis. Nos enim Vobis ad electionem hujusmodi deveniendi, aliaque circa electionem hujusmodi necessaria, & opportuna faciendi, gerendi, & exercendi licentiam, & facultatem, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & impertimur.

Obstantia tollit.

§.3. Non obstantibus generalis Concilii, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, eidem Ecclesiæ, ejusque Præsuli, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & consistorialiter, aut aliàs in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, ac etiam innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis specialis mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 23. Julii 1611. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 23. Julii 1611. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Episcopo Paderbornensi: In idem argumentum.

Ven. Fratri Theodoro Episcopo Paderbornen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium à solicitudine Præsulum suarum Ecclesiarum desumptum.

REdemptor Noster Unigenitus Dei Filius Christus Jesus inter cætera, quibus transiturus ex hoc mundo ad Patrem ineffabili charitate instruxit Ecclesiam suam, pater sancte, quos dedisti mihi, inquit, custodivi, & nemo ex eis periit, nisi filius perditionis; ut Nos videlicet (quod probe novit Fraternitas Tua) omnesque doceret, quibus ministerium custodiendi Ecclesiam suam creditum est, ut ita gregem custodiamus, ut, quantum est in Nobis, illum servemus, animas etiam ipsas nostras, si oportuerit, dando, nullam alioquin excusationem habituri, si vel Nobis nescientibus, lupus oves comedet. Quanto ergo minus, si illum venientem viderimus, & dimiserimus gregem, quasi ad Nos de ovibus non pertineat, quarum sanguinem de manibus nostris Dominus requiret. Quæ sane cogitare, & præstare semper, & nunc maxime oportet Nos quidem, quibus universi gregis custodia, nullis licet nostris suffragantibus meritis commissa est, pro solicitudine, quam cunctis Ecclesiis debemus, Fraternitatem vero Tuam in partem solicitudinis nec modicam vocatam pro officii debito erga proprium gregem.

Necessitates Ecclesiæ Paderbornensis recenset.

§.1. Quantis enim, & qualibus in periculis constituta nunc sit Ecclesia Tua Paderbornen., longe melius novit Fraternitas Tua, quæ præsens est, & venientem turbinem adspicere potest, quam Nos, ad quos istinc omnia deferuntur: nec dubitamus quin Fraternitatem Tuam maxime solicitam nunc habeant hujusmodi imminentia mala, quæ Nos ingenti timore trepidare absentes compellunt. Non enim de unius ovis, pro qua tamen bonus Pastor nonaginta novem dimisit in deserto, sed de universi gregis salute agitur, cui si occurrere omni conatu omiserimus, quis non videt inter mercenarios potius, quam inter Pastores Nos numerandos esse, & futurum, ut dici jure possit, venisse Nos, non ut servaremus gregem Nobis commissum, sed ut perderemus? Perdit quippe, qui cum servare teneatur, si potest, non servat, aut servare omnibus viribus non conatur.

Seque Capitulo mandasse, ut Episcopum Coadjutorem eligat.

§.2. Quamobrem ne culpam hujusmodi tanto cum detrimento salutis, & honoris incurreremus, quod unum esse accepimus remedium, pro munere nostro adhibendum duximus. Reliquum est, ut Fraternitas etiam Tua pro suo similiter pastorali munere, quidquid in se est, faciat, & nobiscum efficiat. Nos enim dilectis filiis Capitulo Ecclesiæ Tuæ Paderbornen. commisimus, & mandavimus, ut ad electionem Coadjutoris Tui quamprimum veniant, sperantes, fore ut Ecclesiæ necessitatem, ac solius Dei honorem, & gloriam spectantes, eum virum eligant, qui catholicæ religionis zelo, & aliis rebus possit, & velit fidem catholicam, & Ecclesiam Paderbornen. conservare, ac promovere.

Episcopum ut opem ad id suam præstet, hortatur.

§.3. Nunc igitur Fraternitatis Tuæ erit, non solum consensum opportunum præstare, sed etiam negocium ita juvare, & fovere, ut se talem Pastorem præstet, qualem Dominus pro Pastore agnoscit, & qualem se semper ostendit, ac res desiderat. Quod etsi facturam pro Tua prudentia, catholicæ religionis zelo, & erga gregem tuæ fidei commissum caritate, plane confidimus, tamen ne alicujus officii prætermissi in tam gravi re argui possimus, eamdem Fraternitatem Tuam ex toto corde nostro hortamur, & per viscera Jesu Christi enixe requirimus, ut partes tuas hoc tempore impleas, tuumque honorifices ministerium, ut in extremo examine, tamquam fidelis servus, & Domini imitator, eidem Domino dicere, quantum homini fas est, valeas: quos dedisti mihi, custodivi, & cum essem cum eis, servabam cos

eos in nomine Tuo. Quod Tuæ Fraternitati, ut concedat Deus, precamur, & apostolicam benedictionem impertimur.

Dat. die 23. Julii 1611. An. VII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 23. Julii 1611. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXVI.

Ex Regest. in Secret. Brev. Capitulum Ecclesiæ Monasteriensis hortatur, ut Archiepiscopo Coadjutorem eligat.

Dilectis filiis Capitulo Ecclesiæ Monasterien.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium. OFficii pastoralis cura, quam nostram humilitatem gerere, nullis nostris meritis, voluit divina dignatio, cogit Nos, omnium Ecclesiarum statui, & necessitatibus solicite providere.

Ad vacationis evitanda pericula ut Coadjutorem eligi curet, Archiepiscopum se admonuisse refert. §. 1. Cum itaque, sicut accepimus, magnopere intersit Ecclesiæ Monasterien., ut ad electionem Coadjutoris Ven. Fratris Ernesti Archiepiscopi Colonien. in regimine, & administratione Ecclesiæ Monasterien., cujus administrator ad sui vitam apostolica auctoritate deputatus existit, hoc tempore deveniatur, propter gravia, quæ illi impenderent pericula, si occurrente illius vacatione, electio hujusmodi celebranda esset; propterea pro nostri officii debito, ad eumdem Ernestum Archiepiscopum, & Administratorem scribimus, ut Coadjutorem cum futura successione istius Ecclesiæ quamprimum petat, Vobisque ad ejusdem Coadjutoris electionem veniendi, & virum religionis catholicæ zelo, prudentia, & aliis virtutibus, ac donis præstantem etiam extra gremium Capituli vestri, etiamsi postulandus esset, eligendi auctoritate apostolica facultatem concedimus, & indulgemus, prout in literis in simili forma Brevis ad eumdem Ernestum Archiepiscopum, & Administratorem scriptis plenius continetur.

Ad id Capitulum hortatur. §. 2. Sed licet Nos de vestra in Deum sincera pietate, & erga Ecclesiam Monasterien., cui deservitis, debita charitate fiduciam in Domino habentes, non dubitemus, quin vos imminentia mala cernentes, sponte vestra facturi sitis, tamen quia nostri muneris erat, cohortandos Vos in Domino vehementer, quod facimus, existimavimus, & enixe requirendos, ut ad electionem Coadjutoris perpetui cum futura successione hujusmodi absque mora veniatis, eumque eligatis, qui hoc munere ad Dei gloriam, & Ecclesiæ istius utilitatem fungatur, firmam in Domino spem habentes fore, ut & vestro officio, & nostræ expectationi ita respondeatis, ut omnibus appareat in re, ubi Dei honor maxime agitur, quæ Dei sint, tantum quæsivisse, & apostolicam vobis benedictionem impertimur.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 23. Julii 1611. Pontificatus nostri Anno VII. Dat. die 23. Julii 1611. An. VII.

CLXXVII.

Provincia de Pernambuco in Indiis Occidentalibus disjungitur ab Ecclesia S. Salvatoris, & in Vicariam perpetuam erigitur. Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti militantis Ecclesiæ specula, meritis licet imparibus, divina dispositione præsidentes, ad universa orbis loca potissimum omnipotentis Dei misericordia per Catholicos Reges, & Principes fidei catholicæ prædicationi, & introductioni patefacta aciem nostræ meditationis reflectimus, & ut in locis hujusmodi in dies magis plantetur, & plantata confirmetur Christi religio, eorumque Incolæ, & Habitatores propriorum pastorum assistentia, & regimine suffulti proficiant semper in fide, & operibus christianis, opem, & operam libenter impendimus efficaces, prout eorumdem Regum exposcit devotio; Nosque locorum, & rerum circumstantiis mature pensatis, ad fidei orthodoxæ conservationem, & propagationem, animarumque salutem, & profectum conspicimus in Domino salubriter expedire. Procemium.

§. 1. Aliàs siquidem in partibus Indiarum Occidentalium Cathedralis Ecclesia Sancti Salvatoris apostolica auctoritate erecta, & illi pro parte Dioecesis, & Cleri, ac Populi Provincia *de Pernambuco* vulgò nuncupata concessa, & assignata fuit. Provincia de Pernambuco Ecclesiæ Sancti Salvatoris olim attributa.

§. 2. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius noster Phlippus Portugalliæ, & Algarbiorum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, pro tempore existens Episcopus Sancti Salvatoris ob dictæ Provinciæ de Pernambuco distantiam, marisque incommodum, ac difficilem, & dispendiosam navigationem, Piratarumque illic discurrentium periculum curæ, regimini, & administrationi sui gregis in dicta Provincia consistentis, prout ejus pastorali officio incumbit, non sine illius salutis dispendio intendere nequeat; Hincque Incolæ, & Habitatores dictæ Provinciæ, nec fidei doctrina, nec pie vivendi præceptis instrui, nec si quid deliquerint, corrigi ab Episcopo suo possint, & propterea, si dicta Provincia de Pernambuco a prædicta Ecclesia S. Salvatoris separaretur, & dismembraretur, illaque sic dismembrata, & separata in Vicariam, seu administrationem spiritualem Provinciæ de Pernambuco nuncupandam pro uno Vicario, seu administratore in spiritualibus Provinciæ de Pernambuco nuncupando, qui inibi omnimodam spiritualem Causæ eam sejungendi, & in Vicariam perpetuam erigendi.

lem, & ecclesiasticam, ac ordinariam, & quasi Episcopalem Jurisdictionem tam in foro interiori, quam exteriori haberet, & exerceret, erigeretur, & institueretur, ex hoc profecto Provincia de Pernambuco hujusmodi felicioribus proficeret incrementis, illiusque Cleri, & Populi prædictorum saluti, & dictæ fidei profectui, & exaltationi, divinique cultus incremento, & tot incommodis, & animarum periculis opportune consuleretur. Quare idem Philippus Rex Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus eamdem Provinciam ab Ecclesia, & Diœcesi Sancti Salvatoris hujusmodi perpetuò separare, & dismembrare, ac inibi Vicariam, seu administrationem prædictam erigere, & instituere, aliàsque in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Eam itaque separat Paulus, & a quacumque Episcopi S. Salvatoris superioritate liberat.

§.3. Nos igitur, qui fidei cultum, & incrementum, ac locorum quorumlibet salutarem directionem cum animarum Christifidelium salute, & spirituali consolatione intentis desideramus affectibus, quascumque alias dismembrationes aliarum Provinciarum, & locorum ab Ecclesia, & Diœcesi prædictis hactenus apostolica auctoritate factas præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac gloriosissimæ ejus Genitricis Mariæ totiusque curiæ cælestis honorem, & ipsius fidei catholicæ exaltationem, dictam Provinciam de Pernambuco cum illius Territorio, Oppidis, Villis, locis, necnon Clero, Populo, & personis, ac Monasteriis, Ecclesiis, Collegiis, & piis locis, ac Beneficiis Ecclesiasticis, sæcularibus, & quorumvis Ordinum regularibus ab Ecclesia Sancti Salvatoris, & Diœcesi prædictis perpetuo separamus, & dismembramus ab omni Juridictione, subjectione, superioritate, correctione, visitatione, & potestate pro tempore existentis Episcopi S. Salvatoris, ejusque Vicariorum, & Officialium, ac a solutione quorumcumque jurium eidem Episcopo, & dilectis filiis Capitulo dictæ Ecclesiæ Sancti Salvatoris per Clerum, Populum, & Personas Provinciæ de Pernambuco hujusmodi, ratione subjectionis, jurisdictionis, superioritatis, aut visitationis etiam Diœcesis, ita quod de cætero prædictus Episcopus Sancti Salvatoris aliquam Jurisdictionem spiritualem, preterquam in his, quæ sunt Ordinis, ac demptis inferius expressis, in oppida, terminos, territoria, villas, & loca, ac Clerum, Populum, personas, Monasteria, Ecclesias, & loca pia, nec non beneficia sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa exercere, nec eadem Beneficia, quæ antea ad ipsius collationem, provisionem, institutionem, vel quamlibet aliam dispositionem pertinebant, conferre, seu de illis etiam providere, aut aliàs disponere, vel fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta per eum in Provincia de Pernambuco, illiusque terminis, Territoriis, Oppidis, Villis, & locis prædictis ratione Visitationis, aut legis Diœcesanæ percipere nullatenus possit, dicta auctoritate, etiam perpetuo eximimus, & totaliter liberamus.

Ipsamque in Vicariam erigit pro Presbytero a Portugalliæ Rege nominando.

§.4. Ipsamque Provinciam de Pernambuco sic dismembratam, & separatam in Vicariam, seu administrationem spiritualem Provinciæ de Pernambuco nuncupandam pro uno Presbytero sæculari, vel cujusvis Ordinis regulari Vicario, seu administratore in spiritualibus Provinciæ de Pernambuco nuncupando in Theologia, seu Decretis graduato, vel aliàs prævio examine, seu Judicio deputatorum Senatus mensæ Regiæ Conscientiæ, & Ordinum Militiarum, in quo quamplures Viri tam sæculares, quam regulares Literarum scientia, & virtute insignes reperiuntur, habili, & idoneo ad alios docendum, approbato, & per ipsum Philippum, & pro tempore existentem Portugalliæ, & Algarbiorum Regem perpetuis futuris temporibus, & hac prima vice libere, nullius ad hoc requisito consensu, etiam ad tempus sibi benevisum deputando, & constituendo.

Facultates hujusce Vicarii quæ sint.

§.5. Qui deputationis, & constitutionis hujusmodi vigore absque alia Romani Pontificis, vel Episcopi Sancti Salvatoris pro tempore existentium, aut cujusvis alterius confirmatione, approbatione, licentia, vel consensu curam, regimen, & administrationem Provinciæ de Pernambuco, & Cleri, & Populi tam christiani, quam gentilis, necnon Oppidorum, Terrarum, & locorum in illius districtu, limitibus, terminis, & locis prædictis consistentium habere, & inibi prædicare, & prædicari facere, gentilesque prædictos ad orthodoxæ fidei cultum convertere procurare, & conversos in eadem fide instruere, & confirmare, eisque baptismi gratiam, & confirmationis sacramentum impendere, & tam illis sic conversis, quam aliis omnibus fidelibus in Provincia de Pernambuco, ac illius Oppidis, Terris, Villis, Locis, Territoriis, limitibus, & tam prædictis pro tempore degentibus, & ad ea declinantibus sacramenta ecclesiastica, & alia spiritualia munera, non tamen ea, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, ministrare, & administrari etiam facere, & procurare, & quæcumque beneficia ecclesiastica sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa, & quæ antea ad ipsius Episcopi Sancti Salvatoris collationem, provisionem, institutionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinebant, conferre, & de illis disponere, ac in eis instituere, calices, campanas, vestimenta, corporalia, & alia paramenta, & ornamenta consecrare, & benedicere, Ecclesias, Cœmeteria, & loca ecclesiastica sanguinis, & seminis effusione, seu aliàs quomodolibet polluta, vel prophanata aqua per seipsum benedicta reconciliare, ipsasque Ecclesias, & loca sub Provincia de Pernambuco prædicta compræhensa, & illorum personas visitare, ac in illorum statum, regimen, statuta, consuetudines, vitam, ritus, mores, delicta,

licta, & disciplinam tam in capite, quam in membris inquirere, nec non evangelicæ, & apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, & institutis inhærendo, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, punitione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoverit, reformare, mutare, corrigere, punire, & etiam de novo condere, nec non beneficiales, matrimonialesque, & quascumque alias causas ecclesiasticas, & civiles, ac ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentia motas, & incoatas, & interim movendas cum earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, audire, decidere, & fine debito, prout juris fuerit, terminare, seu causas ipsas alii, vel aliis idoneis modo, & forma prædictis, cum simili, vel limitata potestate pariter audiendas, decidendas, & terminandas delegare: ac denique plenam, meram, & omnimodam spiritualem, & ecclesiasticam, ac ordinariam jurisdictionem tam in foro interiori, quam exteriori habere, & eam, ac omnia alia, & singula, quæ pro tempore existens Episcopus Sancti Salvatoris in illis partibus hactenus habere, gerere, & exercere debuit, potuit, & convenit, similiter, & pariformiter, nullaque prorsus differentia, exceptis tamen iis, quæ, ut dictum est, sunt Ordinis, prout divini cultus augmento, ac ipsorum Cleri, & Populi animarum saluti expedire cognoverit, gerere, exercere, facere, & exequi cum omnibus, & singulis aliis privilegiis, facultatibus, exemptionibus, libertatibus, jurisdictionibus, præeminentiis, favoribus, gratiis, & indultis, qui in de Ormuz, & Mozambique, ac Cofala, nec non Malaca, aliisque Provinciis, & locis erectæ administrationes, & illarum pro tempore deputati administratores similiter ordinariam, ut præfertur, jurisdictionem inibi habentes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & tenore prædictis similiter perpetuo erigimus, & instituimus.

Clausulæ. §.6. Decernentes, præsentes literas nullo umquam tempore ex quavis causa, etiam quod prædictus Episcopus Sancti Salvatoris, aut quomodolibet interesse habentes ad hoc vocati minime fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut in jus, vel controversiam vocari, nec contra illas restitutionem in integrum, reductionem ad terminos juris, aut quodvis aliud gratiæ, vel juris remedium impetrari posse, nec causas, propter quas præmissa concessa fuerunt, minime verificari, nec ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam eis in toto, vel in parte derogantibus, vel obvian., etiam a Nobis, & dicta Sede quomodolibet pro tempore emanatis, nullatenus comprænhendi, sed semper validas, & ab illis prorsus exceptas, & quoties illæ emanabunt, aut sub eis quovis modo comprænhendi viderentur, toties in pristinum, & eum, in quo, antequam illæ emanassent, statu restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri, & ad hoc, ut sub illis non comprænhendantur, vim validi, & efficacis contractus inter Nos, & dictam Sedem, ac Philippum, & pro tempore existentem Regem prædictum initi, & stipulati, & omni tempore suos plenarios, & integros effectus sortiri: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non dictæ Ecclesiæ Sancti Salvatoris, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac fundatione, erectione, & institutione, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiæ Sancti Salvatoris, & illius Præsuli pro tempore existenti, ac prædictis Capitulo, & aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac etiam consistorialiter, vel alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Obstantibus derogatur.

§.8. Volumus autem, ac statuimus, & ordinamus, quod Clerus, & Populus, aliique Incolæ, & habitatores tam sub per præsentes erectæ Provinciæ de Pernambuco, quam de cætero earumdem præsentium vigore erigendis Vicariis, seu Administrationibus prædictis comprænhensi, & comprænhendendi in his, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, ad prædictum Episcopum Sancti Salvatoris pro tempore existentem, habitis tamen a suis Vicariis, seu Administratoribus ad id literis dimissorialibus, recurrere teneantur. Populi Provinciæ de Pernambuco in iis, quæ requirunt caracterem Episcopalem Episcopo S. Salvatoris subiiciuntur.

§.9. Quodque Provinciæ de Pernambuco, & alii præsentium vigore pro tempore Prout etiam Vicarii ratione personarum suarum

pore deputati Vicarii, seu Administratores ratione personarum suarum dumtaxat visitationi, correctioni, superioritati, & jurisdictioni prædicti Episcopi Sancti Salvatoris pro tempore existentis subsint, & a sententiis definitivis tantum, seu vim definitivarum habentium, & quarum gravamen per appellationem a definitiva reparari nequeat, per ipsos Vicarios, seu Administratores, seu eorum Officiales pro tempore latis appellationes ad eumdem Episcopum Sancti Salvatoris pro tempore existentem interponi, ipsarumque appellationum causæ per eum cognosci, decidi, & fine debito, prout juris fuerit, terminari possint.

Dat. die 12. Augusti 1611. An. VII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 12. Augusti 1611. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev. Declarat, Collectas exigendas esse, ubi sita sunt possidentium bona, non autem in loco eorum Domicilii.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Romanus Pontifex in suprema Beati Petri Sede constitutus auctoritatis suæ partes adhibere solet, ut quæ justitia, & æquitas exigit, ab iis maxime, qui sub suavi ejusdem Sedis temporalis ditionis jugo vivunt, inviolate observentur.

Causæ faciendæ declarationis. §. 1. Accepimus siquidem, quod licet à Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus gravaminibus sublevandis Populorum apostolicæ Sedi subjectorum præpositis causa cognita, decisum non semel fuerit, quod Collectæ, quæ pro oneribus realibus imponuntur super bonis stabilibus, in locis, ubi bona ipsa sita sunt, nulla habita ratione loci Domicilii possidentium, solvantur; Nihilominus aliquæ Communitates, Universitates, & forsan particulares personæ Apostolicæ Sedi in temporalibus subjectæ, prætextu diversorum privilegiorum illis concessorum decisionem generalem desuper factam, & sæpius iteratam nondum acceptarunt.

Declaratio, de qua in rubrica. §. 2. Quare Nos ad evitandam confusionem, & lites, quæ ob alienationem bonorum, & frequentem mutationem Catastri cujuslibet loci in dies oriuntur, de consilio eorumdem Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, apostolica auctoritate, tenore presentium perpetuo statuimus, & ordinamus, quod Collectæ, quæ pro oneribus realibus imponuntur super bonis stabilibus, in locis, ubi ipsa bona sita sunt, non autem ubi possidentes dicta bona habitant, persolvantur, ita ut si Cives possideant in Comitatu, vel è contra Comitatenses in districtu Civitatis, habita ratione bonorum, non autem possidentium dicta bona Collectæ prædictæ in Civitate, vel in Comitatu solvantur, & solvi sine ulla exceptione debeant.

Clausulæ. §. 3. Sicque ab omnibus, & singulis Communitatibus, Universitatibus, & hominibus prædictis perpetuo observari, & ita, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum. §. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quarumcumque Communitatum, & locorum statutis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, illis, eorumque habitatoribus, & Incolis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, illorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore mansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides. §. 5. Et quoniam difficile foret, præsentes nostras omnibus, ad quos pertinet præsentari; idcirco volumus, ut earum exempla etiam impressa, manu alicujus Notarii publici subscripta, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munita eamdem fidem faciant in Judicio, & extra, perinde acsi præsentes fuissent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 7. Octobr. 1611. An. VII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die septima Octobris 1611. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXIX.

Institutio Congregationis pro ubertate Annonæ, & Grasciæ, in Sedis Apostolicæ temporali ditione, & in Urbe potissimum curanda, ultra Congregationem Cardinalium a Sixto V. erectam. Et concessio privilegiorum Agriculturam exercentibus.

Congregationem a Sixto V. erectam vide Constitut. CXVII. Immensa *Tom. IV. Par. IV. fol. 392. Privilegia autem Agricultorum, & Præfecti Annonæ jurisdictionem legere est in Clementis VII.* Inter.

PAULUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Exordium. Pastoralis officii cura Nos admonet, ut quæ ad Annonæ, & Grasciæ ubertatem, in ditione nostra temporali, potissimum

vero in hac Alma Urbe nostra, ad quam in dies tanta hominum frequentia undique confluit, conservandam spectare noscuntur, intensiori animo amplectamur, ac quantum in Domino possumus, in primis providere studeamus, ut in Agro Romano, locisque finitimis Agriculturæ ars humano usui adeo necessaria nullatenus deseratur. Licet enim quamplures Prædecessores nostri Romani Pontifices eadem solicitudine ducti, in hanc rem diligenter incumbentes, plura remedia, & provisiones adhibere, privilegia concedere, ac subsidia parare curaverint, quibus tum rei frumentariæ, tum aliarum rerum Annonam, & Grasciam concernentium ubertas, nedum conservari, sed augeri facile posset, hominum tamen culpa, quod non sine animi nostri perturbatione recensemus, frustratoria cuncta redduntur.

Causæ hujus cõstitutionis.

§. 1. Quapropter Nos tamquam paterfamilias a Domino super familiam suam constituti, summopere cupientes, quantum in nobis est, nostra vigilantia hisce malis occurrere, dormientes Agricolas excitare, ac opportune etiam providere, ut Annonæ, & Grasciæ negocium universum in futurum bene, provideque geratur, Agriculturæ exercitium uberius fiat, necnon frumenti, & aliarum rerum ad communem vitæ usum, & sustentationem necessariarum copia, in ipsa Urbe, & reliquo Statu nostro temporali semper suppetat. Cum vero populi promerentibus peccatis, ob terræ sterilitatem, seu aliàs Annona, vel Grascia in aliquid incommodi, seu angustiæ inciderit, ut viri prudentes sint, qui eam cito sublevent, congruaque remedia subministrent;

Institutio Congregationis, ad curandam ubertatem Annonæ, & Grasciæ, quintodecimo quoque die cogendæ.

§. 2. Motu simili, ac ex certa scientia, & deliberatione nostris, ac de apostolicæ nobis attributæ potestatis plenitudine, Congregationem Prælatorum, Officialiumque, & egregiorum virorum pro ubertate Annonæ, & Grasciæ curanda instituimus, in qua dilecti filii Thesaurarius noster Generalis, ac Annonæ Præfectus, & Grasciæ Præses, necnon Cameræ Apostolicæ Commissarius Generalis pro tempore existentes a nobis deputati, & dilectus filius Joannes Baptista Costaguta Januensis familiaris noster, seu alius a nobis ad Congregationem hujusmodi deputandus, personaliter intersint, & quintodecimo quoque ab eis statuendo die in unum conveniant, ac de arte Agriculturæ restituenda, & augenda, laboreriis, & pascuis dividendis, atque vendendis, & de statu Annonæ, & Grasciæ hujusmodi, rebusque omnibus illam concernentibus invicem conferant, tractent, & diligenter perpendant, & quod ab eis, seu majori parte matura consultatione præhabita fuerit resolutum, nobis referant, ut quid pro publica utilitate statuendum sit, providere possimus, firma remanente in rebus arduis Congregatione S. R. E. Cardinalium super ubertate ejusdem Annonæ a fel. record. Sixto Papa V. Prædecessore nostro instituta.

Prohibitio mactandi Boves aratorios vel ad arandum aptos ad effectum mactandi.

§. 3. Præterea agnoscentes, quantum ad agros excolendos, artemque Agriculturæ conservandam, boves aratorii pernecessarii sint, motu, scientia, & potestate similibus, omnibus, & singulis personis tam Ecclesiasticis, quam secularibus cujuscumque gradus, & conditionis, etiam S. R. E. Cardinalibus, necnon Principibus, Ducibus, Baronibus, & aliis quacumque dignitate, titulo, & prærogativa suffultis, ne boves aratorios, seu ad arandum aptos, etiam nondum domitos, præcipue autem decem annis minores pro usu macellorum, sive Urbis, sive quarumvis aliarum Civitatum, Terrarum, & locorum Sedi Apostolicæ mediate, vel immediate subjectorum, vel ad effectum incontinenti, vel in aliud tempus mactandi, emere, vendere, aut aliquem contractum, seu pactum inire, sub amissionis bobum, & quingentorum scutorum Cameræ nostræ Apostolicæ applicandorum pœna.

Dohaneris non recipiant gabellam pro cõtractu quorumcumque Bobum, nisi ipsorum, & Commissarii a Præfecto Annonæ, deputandi prævia inspectione.

§. 4. Necnon Dohaneriis, & Gabellariis etiam Urbis, ac quorumvis aliorum Civitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, eorumque Officialibus, & Ministris, aliisque ad quos spectat, sub aliorum quingentorum scutorum eidem Cameræ, ut præfertur, applicandorum, aliisque etiam corporalibus pro qualitate personarum, & excessuum, arbitrio Annonæ Præfecti pœnis irrogandis, & moderandis, ne assignationem, notam, seu solutionem aliquam Dohanæ, seu Gabellæ, pro venditione, vel contractu bobum quorumcumque, etiamsi aratorii, vel ad arandum apti non sint, recipere, nisi prius dictos boves, super quibus contractus initus fuerit, tam ipsi, quam Commissarius ad id ab Annonæ Præfecto deputatus diligenter inspexerint: ubi vero eos aratorios, vel ad arandum aptos esse cognoverint, contractum aliquem sub eadem pœna nullatenus admittere.

Lanii, & alii non mactent boves ad arandum aptos.

§. 5. Laniis vero, & aliis animalium mactatoribus, ne sub eisdem, & etiam fustigationis pœnis ejusdem Præfecti arbitrio irrogandis, boves aratorios, vel ad arandum aptos hujusmodi, mactare audeant, vel præsumant, districtius prohibemus.

Constitutiones prædecessorum desuper editæ confirmantur.

§. 6. Ac quascumque ordinationes tam per Nos, & Prædecessores nostros Romanos Pontifices, quam ejusdem S. R. E. Camerarios, & Annonæ Præfectos, desuper factas, seu editas, illarum tenorem præsentibus etiam pro expresso, & inserto habentes, approbamus, confirmamus, & innovamus:

Juvenci 25. excentũ Vaccis albis ad usũ artis Agriculturæ quotannis nutriantur & numeru Vaccarum Præfecto assignetur.

§. 7. Mercatores autem, & quivis alii greges, seu armenta vaccarum albarum habentes, ad quotannis juuencos vigintiquinque pro quolibet centenario vaccarum hujusmodi ad usum artis Agriculturæ educandum, necnon ad veram earumdem vaccarum quantitatem, quam habent, in principio cujuslibet anni eidem Annonæ Præfecto notificandum, & assignandum teneri, statuimus, & mandamus, & ad id sub scutorum quingentorum, aliisque etiam gravioribus pœnis ejusdem Præfecti arbitrio irrogandis etiam compellantur.

In-

Vassalli ubi voluerint agros colere possint non obstante quocumque Dominorum privilegio.

§.8. Insuper, ut artis Agriculturæ exercitium latius patere possit, Agricultorumque & Colonorum copia sit, nec illorum numerus minuatur, prohibitioni aliàs a rec. me. Clemente Papa VIII. similiter Prædecessore nostro per suas literas desuper factæ inhærentes, illamque extendentes, & ampliantes, volumus pariter, & declaramus, quod quicumque etiam Ducum, Baronum, Domicellorum, Principum, & etiam ejusdem S.R.E. Cardinalium, aut alia quacumque temporali, vel ecclesiastica dignitate fulgentium, Vassalli, seu subditi, quo eis placuerit, ad laborandum, & colendum agros accedere possint, nec ipsi etiam in propriis terrenis Ducum, Baronum, & Domicellorum suorum, etiam Principum, & S.R.E. Cardinalium, aut alias, ut præfertur qualificatorum inviti laborare cogantur, aut quo minus ad loca eis benevisa ad laborandum, & colendum, etiam cum eorum bobus, & animalibus accedant, ab eisdem Ducibus, Baronibus, Domicellis, & etiam Principibus, & S.R.E. Cardinalibus, aut aliàs, ut præfertur qualificatis, eorumve Officialibus, Agentibus, Factoribus, & Ministris, sub confiscationis bonorum, & feudorum, ac etiam excommunicationis latæ sententiæ pœna, directe, vel indirecte impediri possint, seu debeant, etiam prætextu quorumvis privilegiorum, & indultorum eis concessorum, aut consuetudinum, vel etiam juramentorum, quæ tamquam contra publicam utilitatem inducta quoad hoc tollimus, & abrogamus.

Privilegia exercentium artem Agriculturæ confirmantur, in his quæ huic Bullæ non adversantur.

§.9. Ut autem mercatores, & alii quicumque ad agros excolendos, artemque agriculturæ exercendam eo magis alliciantur, & invitentur, illos gratiis, & favoribus prosequentes, omnia, & singula indulta, & privilegia in favorem artem prædictam exercentium per Nos, & Prædecessores nostros quomodolibet hactenus concessa, quoad ea, quæ præsentibus non adversantur, confirmamus, & approbamus.

Eisdem in territorio Urbis, Latii, Campaniæ, & Maritimæ Provinciis, facultas extrahendi frumentum certo modo conceditur.

§.10. Item omnibus Agricultoribus, Mercatoribus, & Colonis, qui tam in propriis, quam in alienis, & conductis terris, in Territorio, & districtu Urbis, necnon Latii, Campaniæ, Maritimæque Provinciis agriculturam exercuerint, & sementem fecerint, singulis annis, quibus pretium, & valor frumenti communiter in Urbe, per ipsos Agricultores, & Mercatores vendendi a tempore messis, & recollectionis usque ad Kal. Martii, cujuslibet anni summam Juliorum quinquaginta quinque in singula rubra non excesserit, quintam partem totius frumenti per ipsos eodem anno recollecti, deducto tamen semine, ad quævis loca, præter infidelium, & S.R.E. hostium, terra marique libere extrahendi, & trasportandi, seu extrahi, & transportari faciendi facultatem concedimus, & hoc etiam intelligi volumus de frumento, quod Domini, & Locatores tenutarum, seu terrarum a conductoribus receperint, quatenus tamen eorum tenutas, & terras ad frumenti recolligendi quotam, & non aliàs locaverint, & dummodo quota hujusmodi quintam partem prædictam non excedat: ii autem qui aliter quam ad quotam tenutas, seu terras locaverint, hujusmodi extractionis beneficio pro frumento ab eis exigendo frui minime possint. Dictæ autem extractionis licentia de mense Martii cujuslibet anni, & non prius concedi debeat a Congregatione prædicta, ac præcedente Chirographo a Nobis subsignato, solutis tamen prius Cameræ nostræ Apostolicę Juliis quinque pro quolibet rubro extrahendo. Quod si aliqui prædicti ob maris distantiam, seu aliàs quantitatem frumenti permissam extrahere nequiverint, seu noluerint, facultatem, & privilegium extractionis hujusmodi aliis ad rationem Juliorum quinque pro quolibet rubro vendere, seu cedere valeant. Si autem per Nos, vel Successores nostros, Cameramque, aut Annonæ Præfectos ex quavis causa dictam licentiam impediri contigerit, teneatur ipsa Camera eisdem Agricultoribus, seu Dominis tenutarum, seu terrarum, pro interesse dicti impedimenti summam Juliorum sex pro quolibet rubro solvere, libere, & absque ulla prorsus exceptione, dummodo tamen totum eorum frumentum ad Urbem conduxerint, seu licentiam obtinuerint illud extra Urbem dimittendi sub obligatione ad Urbem conducendi, & data nota summæ, & loci, ubi dictum frumentum repositum fuerit.

Subventionem sc. 1000. vel alterius summę a Pręfectus Annonæ decernendæ parvo sub emolumento eisdem dari præcipitur.

§.11. Ac eisdem Agricultoribus, & Agriculturæ artem exercentibus, præterea de aliquo subventionis auxilio providere volentes, quo facilius arti hujusmodi incumbere, pecuniasque minori interusurio habere valeant, motu, scientia, & potestate similibus dilectis filiis Provisoribus Sacri Montis Pietatis Urbis, eorumque Ministris, ad quos spectat, per præsentes districtius præcipiendo mandamus, ut cuilibet vero Agricultori usque ad summam mille scutor. monetæ, seu aliam a Præfecto præd. ordinandam, accepto eodem emolumento duorum pro centenario nomine meriti, seu aliàs ab aliis ratione expensarum solvi consueto, & accepto idoneo, & sufficienti pignore, aliisque ejusdem Montis legibus, & institutis hactenus observari solitis, adimpletis, & observatis debeant mutuare, de licentia tamen Præfecti Annonæ prædicti, & non aliter, & cum conditionibus, & clausulis ab eo præscriptis, dummodo illæ Montem prædictum majori quam prędicto onere non afficiant. Qui quidem Annonæ Præfectus antequam Agricultorem ad hujusmodi commodum admittat, licentiamque expediat, quantitatis laborerii, & qualitatis personæ rationem habebit, dictamque licentiam opportunis temporibus tantum, & pro ea summa, quæ sibi videbitur necessaria, dummodo quantitatem mille scutorum prædictam non excedat, concedet. Summa autem mille scutorum prædicta de ordine ipsius Congregationis pro qualitate personæ, & laborerii ejusdem Congregationis arbitrio, etiam usque ad summa bis mille scutor. augeri possit. Sic-

que in præmissis omnibus &c. sublata &c. irritum &c.

Auctoritas Congregationis pro observantia hic contentorum. §.12. Mandantes etiam Congregationi, & Deputatis prædictis, & eorum singulis, ut præsentes nostras literas, & in eis contenta quæcumque observent, & exequantur, & faciant ab aliis, quantum in eis erit, condigna pœnarum inflictarum animadversione, aliisque opportunis juris, & facti remediis, firmiter, & inviolabiliter observari. Dantes eis in præmissis, & circa ea plenam, & omnimodam facultatem, & potestatem.

Contrariorum derogatio. §.13. Non obstantibus præmissis, necnon quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac illa etiam, quatenus opus sit, ejusdem Pii Quarti Prædecessoris nostri de registrandis, ita ut præsentes absque alia in eadem Camera admissione, & registratione validæ sint, suumque debitum sortiantur effectum; nec non Urbis, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Villarum, & locorum quorumcumque juramento, confirmatione apostolica, & quavis alia firmitate roboratis statutis, consuetudinibus, reformationibus, decretis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, Communitatibus, Universitatibus, Baronibus, aliisque prædictis, & quibusvis a Sede prædicta, vel a Nobis forsan concessis, ac etiam confirmatis, approbatis, & innovatis, quæ eis quoad præmissa nolumus suffragari, & quibus omnibus, & singulis etiamsi &c. illorum tenores, &c. pro sufficienter expressis, & insertis habentes, hac vice ad effectum præsentium dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sola Signat. sufficiat. §.14. Volumus etiam, quod præsentium sola signatura sufficiat, etiam absque alia data, & registratura, regula quacumque contraria pariter non obstante.

Literæ desuper expediri possint. §.5. Et nihilominus literæ in quavis forma expediri possint cum clausulis opportunis.

Fides transumptorum. §.16. Præsentiumque, & literarum desuper forsan expediendarum transumptis etiam impressis, manu unius Cameræ nostræ Apostolicæ Notarii subscriptis, & sigillo alicujus ex Congregatione prædicta obsignatis, in Judicio, & extra plena fides adhibeatur.

PP. subscr. Placet motu proprio C.

CLXXX.

Ex Regest. in Secret. Brev. Episcopo Sarsinaten. conceditur facultas cognoscendi omnes causas tam civiles, quam criminales, & mixtas vertentes inter subditos Castrorum Ceulæ, Mutellæ, Cersolii, Fenoculi, & Putei in prima, secunda, & tertia instantiis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Ecclesiarum Prælatos, illisque in temporalibus earumdem Ecclesiarum ratione subjectos, eos præcipue, qui erga Nos, & Apostolicam Sedem fidelitatis, & devotionis præstant obsequia, libenter favoribus, & gratiis prosequimur, ac illa eis concedimus, quæ eorum commoditatibus in Domino conspicimus opportuna.

§.1. Volentes Nos igitur Venerabilem Fratrem Nicolaum Episcopum Sarsinaten., ratione illius Ecclesiæ Dominum in temporalibus Castrorum Ceulæ, Mutellæ, Cersolii, Fenoculi, & Putei Sarsinaten. Diœcesis status nostri Ecclesiastici, ac nostræ Provinciæ Romandiolæ, nec non Universitates, & homines eorumdem Castrorum ob ipsorum fidei, ac sinceræ devotionis erga Nos, & eamdem Sedem, mutuæque nostræ in eos paternæ charitatis affectum, favore prosequi gratioso, ac singulares personas eorum a quibusvis excommuncationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, ac ex certa scientia nostra, & de apostolicæ Nobis attributæ potestatis plenitudine, eidem Episcopo Sarsinaten. nunc, & pro tempore existenti, omnimodam facultatem lites, & causas omnes prophanas tam civiles, quam criminales, & mixtas quascumque inter homines, habitatores, & districtuales eorumdem Castrorum active, & passive hactenus motas, & in futurum movendas in prima, secunda, & tertia instantiis per se, suosque Officiales, & Ministros cognoscendi, decidendi, & terminandi, dummodo idem Episcopus, & illius in spiritualibus Vicarius per se ipsos sententiam in causa sanguinis non ferat. — Concessio de qua in Rubrica.

§.2. Nec non eidem etiam exemptionem, & immunitatem ab omnium, & quorumcumque datiorum, & onerum hactenus quomodolibet impositorum solutione, præstatione, & contributione pro bonis, & fructibus etiam sulphurariæ, & sulphuris Ecclesiæ præfatæ, ejusque mensæ, & in locis prædictis, ac alterius loci montis Jottoni nuncupati tantum: Hominibus vero, & habitatoribus supradictis, qui sicut accepimus, paupertate, agrorumque sterilitate laborant, immunitatem a datiorum, & onerum quorumcumque per Sedem, & Cameram apostolicam hactenus Civitatibus, Castris, & aliis locis impositorum solutione, præstatione, & contributione, prout hucusque a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris permissum fuit, apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus. — Episcopo, ejusque subditis conceditur quoque exemptio a datiorum solutione.

§.3. Decernentes, easdem præsentes literas de subreptionis, aut obreptionis, seu nullitatis vitio, ac intentionis nostræ defectu, aut alio quovis prætextu, ratione, vel causa notari, impugnari, rescindi, seu revocari, vel in Jus, aut controversiam adduci, easque sub similium, vel dissimilium concessionum, revocationibus, moderationibus, — Clausulæ.

bus; limitationibus, aut quibusvis aliis contrariis dispositionibus factis, seu faciendis minime comprehendi, sed semper validas, firmas, & efficaces esse, & persistere; sicque ab omnibus censeri, ac ita, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & extraordinarios, & Commissarios, & etiam Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, & Palatii nostri Auditores, & etiam S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, quidquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores designantur.

§.4. Mandantes propterea dilectis filiis S. R. E. Camerario, nec non Thesaurario, Clericis Præsidentibus Cameræ nostræ, ac ejusdem Provinciæ Romandiolæ Legato, seu Præsidi nunc, & pro tempore existentibus, ut easdem præsentes, & in eis contenta quæcumque firmiter, & inviolabiliter observent, ac faciant a Thesaurario dictæ Provinciæ, juriumque ejusdem Cameræ Exactoribus, & aliis omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, etiam firmiter, & inviolabiliter observari: Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Contraria tolluntur.

§.5. Non obstantibus præmissis, & quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, statutis, decretis, usibus, stylis, & consuetudinibus. Quibus omnibus, & singulis illorum omnium, & singulorum tenores, præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Januar. 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 7. Januarii 1612. Pontificatus nostri Anno Septimo.

CLXXXI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Dismembratio Provinciæ de Mozambique ab Ecclesia Goana, ejusque erectio in Vicariam perpetuam.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN supereminenti militantis Ecclesiæ specula, meritis licet imparibus, divina dispositione præsidentes, ad universa Orbis loca, potissimum Omnipotentis Dei misericordia per Catholicos Reges, & Principes fidei catholicæ prædicationi, & introductioni patefacta aciem nostræ meditationis reflectimus, & ut in locis hujusmodi in dies magis plantetur, & plantata confirmetur christiana religio, eorumque Incolæ, & habitatores propriorum Pastorum assistentia, & regimine suffulti proficiant semper in fide, & operibus christianis, opem, & operam libenter impendimus efficaces, prout eorumdem Regum exposcit devotio, Nosque locorum, & rerum circumstantiis mature pensatis ad fidei orthodoxæ conservationem, & propagationem, animarumque salutem, & profectum conspicimus in Domino salubriter expedire.

Provincia de Mozambique Ecclesiæ Goanæ olim attributa.

§. 1. Aliàs siquidem in partibus Indiarum Orientalium Metropolitana Ecclesia Goan. apostolica auctoritate erecta, ac illi pro parte Diœcesis, & Cleri, ac Populi Provincia, sive districtus Insulæ de Mozambique vulgo nuncupat. concessus, & assignatus fuit.

Causæ eam disjungendi, & in Vicariam perpetuam erigendi.

§. 2. Cum autem, sicut charissimus in Christo filius Noster Philippus Portugalliæ, & Algarbiorum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, pro tempore existens Archiepiscopus Goan. ob dictæ Provinciæ, sive districtus Insulæ de Mozambique, locorumque infrascriptorum distantiam, marisque incommodum, ac difficilem, & dispendiosam navigationem curæ, regimini, & administrationi sui Gregis in dicta Provincia, sive districtu, Locisque hujusmodi consistentis, prout ejus pastorali officio incumbit, non sine illius salutis dispendio intendere nequeat, hincque Incolæ, & Habitatores dictæ Provinciæ, sive Districtus, & Locorum hujusmodi, nec fidei doctrina, nec pie vivendi præceptis ita commode instrui, nec si quid deliquerint, corrigi ab Archiepiscopo suo possint, & propterea si dicta Provincia, seu districtus de Mozambique cum eisdem locis a prædicta Ecclesia Goan. separaretur, & dismembraretur, illaque sic separata, & dismembrata in Vicariam, seu administrationem spiritualem Provinciæ, sive districtus Insulæ de Mozambique nuncupandam pro uno Vicario, seu Administratore, in spiritualibus Provinciæ, sive districtus Insulæ de Mozambique nuncupando, qui inibi omnimodam spiritualem, & ecclesiasticam, ac ordinariam Jurisdictionem (non tamen in his, quæ sunt Ordinis) tam in foro interiori, quam exteriori haberet, & exerceret, erigeretur, & institueretur, ex hoc profecto Provincia, sive districtus Insulæ de Mozambique hujusmodi felicioribus proficeret incrementis, illiusque Cleri, & Populi prædictorum saluti, ac dictæ fidei profectui, & exaltationi, divinique cultus incremento, & tot incommodis, & animarum periculis opportune consuleretur.

Philippi Portugalliæ Regis preces.

§. 3. Quare idem Philippus Rex Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus eamdem Provinciam, sive districtum ab Ecclesia, & Diœcesi Goan. hujusmodi perpetuo separare, & dismembrare, ac inibi Vicariam, sive administrationem prædictam erigere, & instituere, aliàsque in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Eam igitur disjungens Paulus a quacumque Archiepiscopi Goani jurisdictione liberat;

§.4. Nos igitur, qui fidei cultum, & incrementum, ac locorum quorumlibet salutarem directionem, cum animarum Christifidelium salute, & spirituali consolatione intentis desideramus affectibus, quascumque alias dismembrationes aliarum Provincia-

cia-

ciarum, & locorum ab Ecclesia, & Diœcesi prædictis hactenus apostolica auctoritate factas præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati: Ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac gloriosissimæ ejus Genitricis Mariæ, totiusque curiæ cælestis honorem, & ipsius fidei catholicæ exaltationem d. Provinciam, sive districtum Insulæ de Mozambique, & loca, quæ a promontorio de Guardensui, usque ad promontorium bonæ spei continetur, necnon quæ Mombaca, Zanzibar, Ampaza nuncupantur, & omnia alia illius oræ, ac etiam quæ Cabaceira Sofala, Sena, Zete vocantur, aliaque omnia fluminis de Cuama, & reliqua in illis partibus jurisdictioni Vicariorum Archiepiscopi Goan. in locis de Mozambique, & Mombaca subsunt, cum illorum Territorio, Oppidis, Villis, locis, necon Clero, Populo, & personis, ac Monasteriis, Ecclesiis, Collegiis, & Piis locis, ac beneficiis ecclesiasticis secularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus ab Ecclesia, & Diœcesi Goana prædictis perpetuo separamus, & dismembramus ab omni Jurisdictione, subjectione, superioritate, correctione, visitatione, & potestate pro tempore existentis Archiepiscopi Goan., ejusque Vicariorum, & Officialium, ac a solutione quorumcumque jurium eidem Archiepiscopo, & dilectis filiis Capitulo dictæ Ecclesiæ Goan. per Clerum, Populum, & personas Provinciæ, sive districtus Insulæ de Mozambique hujusmodi ratione subiectionis, Jurisdictionis, superioritatis, aut visitationis, etiam Diœcesis, itaquod de cætero prædictus Archiepiscopus Goan. aliquam Jurisdictionem spiritualem, præterquam in his, quæ sunt Ordinis, ac demptis inferius expressis, in Oppida, terminos, Territoria, Villas, & loca, ac Clerum, Populum, personas, Monasteria, Ecclesias, & loca Pia, necnon beneficia sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa exercere, nec eadem beneficia, quæ antea ad ipsius collationem, provisionem, institutionem, vel quamlibet aliam dispositionem pertinebant, conferre, seu de illis etiam providere, aut aliàs disponere, vel fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta per eum in Provincia, seu districtu Insulæ de Mozambique, illiusque terminis, Territoriis, Oppidis, Villis, & locis prædictis ratione visitationis, aut legis Diœcesis percipere nullatenus possit, dicta auctoritate, etiam perpetuo eximimus, & totaliter liberamus.

Eamque in Vicariam perpetuam erigit administrandam a Presbytero ab ipso Rege nominando.

§.5. Ipsamque Provinciam, seu districtum Insulæ de Mozambique, sic dismembratum, & separatum in Vicariam, seu administrationem spiritualem Provinciæ, seu districtus Insulæ de Mozambique nuncupan. pro uno Presbytero seculari, vel cujusvis Ordinis Regularis, Vicario, seu Administratore in spiritualibus Provinciæ, seu districtus Insulæ de Mozambique nuncupan. in Theologia, seu decretis graduato, vel aliàs prævio examine, seu judicio Deputatorum Senatus Mensæ Regiæ conscientiæ, & Ordinum Militiarum, in quo quamplures viri tam sæculares, quam Regulares, literarum scientia, & virtute insignes reperiuntur, habili, & idoneo ad alios docendum approbato, ac per ipsum Philippum, & pro tempore existentem Portugalliæ, & Algarbiorum Regem perpetuis futuris temporibus, & hac prima vice libere, nullius ad hoc requisito consensu, etiam ad tempus sibi benevisum deputando, & constituendo.

Vicarii hujusmodi facultates quæ sint.

§.6. Qui deputationis, & constitutionis hujusmodi vigore absque alia Romani Pontificis, vel Archiepiscopi Goan. pro tempore existentium, aut cujusvis alterius approbatione, confirmatione, licentia, vel consensu curam, regimen, & administrationem Provinciæ seu districtus Insulæ de Monzambique, ac Cleri, & Populi tam christiani, quam gentilis, nec non Oppidorum, Terrarum, & locorum in illius Districtu limitibus, terminis, & locis prædictis consistentium habere, & inibi prædicare, & prædicari facere, gentilesque præscriptos ad orthodoxæ fidei cultum convertere procurare, & conversos in eadem Fide instruere, & confirmare, eisque Baptismi gratiam, & Confirmationis Sacramentum impendere, & tam illis sic conversis, quam omnibus aliis fidelibus in Provincia, seu Districtu Insulæ de Mozambique, ac illius Oppidis, Terris, Villis, Locis, territoriis, limitibus, & tam prædictis pro tempore degentibus, & ad ea declinantibus Sacramenta ecclesiastica, & alia spiritualia munera, non tamen ea, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, ministrare, & administrari etiam facere, & procurare, ac quæcumque beneficia ecclesiastica sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa, & quæ antea ad ipsius Archiepiscopi Goan. collationem, provisionem, institutionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinebant, conferre, & de illis disponere, ac in eis instituere, Calices, Campanas, vestimenta, Corporalia, & alia paramenta, & ornamenta consecrare, & benedicere, ecclesias, Cœmeteria, & loca Ecclesiastica sanguinis, & seminis effusione, seu aliàs quomodolibet polluta, seu prophanata aqua per ipsum benedicta reconciliare, ipsasque Ecclesias, & loca sub Provincia, seu districtu Insulæ de Mozambique hujusmodi comprænsa, & illorum personas visitare, ac in illorum statum, regimen, Statuta, consuetudines, vitam, mores, ritus, delicta, & disciplinam tam in capite, quam in membris inquirere, necnon evangelicæ, & apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, & institutis inhærendo quæcumque mutatione, correctione, emendatione, punitione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoverit, reformare, mutare, corrigere, punire, & etiam de novo condere, necnon beneficiales, matrimonialesque, & quascumque alias causas ecclesiasticas, & civiles, ac ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, motas, & inchoatas, ac interim movendas cum earum incidentibus,

dentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis audire, decidere, & prout juris fuerit, terminare, seu causas ipsas alii, vel aliis idoneis modo, & forma prædictis cum sibi limitata potestate pariter audien., deciden., & terminan. delegare, ac denique plenam, meram, & omnimodam spiritualem, & ecclesiasticam, & ordinariam Jurisdictionem tam in foro interiori, quam exteriori, non tamen in his, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, habere, & eam, ac omnia, & singula alia, quæ pro tempore existens Archiepiscopus Goan., ac in illis partibus hactenus habere, gerere, exercere debuit, potuit, & consuevit, similiter, & pariformiter, nullaque prorsus differentia, exceptis tamen iis, quæ ut dictum est, sunt Ordinis, prout divini cultus augmento, ac ipsorum Cleri, & Populi animarum saluti expedire cognoverit, gerere, exercere, facere, & exequi cum omnibus, & singulis aliis privilegiis, facultatibus, exemptionibus, libertatibus Jurisdictionibus, præeminentiis, favoribus, gratiis, & Indultis, qui in de Ormuz, & Mozambique, ac Cofala, necnon Maluco, & aliis Provinciis, & locis erectæ administrationes similiter ordinariam, ut præfertur, Jurisdictionem inibi habentes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & tenore prædictis similiter perpetuo erigimus, & instituimus.

§.7. Decernentes præsentes literas nullo unquam tempore, & quavis causa, etiam quod prædictus Archiepiscopus Goan., aut quomodolibet interesse habentes ad hoc vocati non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut in jus, vel controversiam vocari, nec contra illas restitutionem in integrum, reductionem ad terminos juris, aut quodvis aliud gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari posse, nec causæ, propter quas præmissa concessa fuerint, minime verificari, nec ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam eis in toto, vel in parte derogantibus, vel obviantibus, etiam a Nobis, & dicta Sede quomodolibet pro tempore emanatis, nullatenus compræhendi, sed semper validas, & ab illis prorsus exceptas, & quoties illæ emanabunt, aut sub eis quovis modo compræhendi viderentur, toties in pristinum, & eum, in quo, antequam illæ emanassent erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri, & ad hoc, ut sub illis non compræhendantur, vim validi, & efficacis contractus inter Nos, & dictam Sedem, ac Philippum, & pro tempore existentem Regem prædictum initi, & stipulati, & omni tempore suos plenarios, & integros effectus sortiri; Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, etiam S. R. E. Cardinales sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon d. Ecclesiæ Goan. etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ac fundatione, erectione, & institutione, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesiæ Goan., & illius Præsuli pro tempore existenti, ac prædictis Capitulo, & quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac etiam Consistorialiter, vel aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliàs de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. *Derogatio contrariorum*

§. 9. Volumus autem, ac statuimus, & ordinamus, quod Clerus, & Populus, aliique Incolæ, & habitatores tam sub per præsentes erectæ Provinciæ, seu districtus Insulæ de Mozambique, quam de cætero earumdem præsentium vigore erigendis Vicariis, seu Administrationibus prædictis compræhensi, & compræhendendi in his, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, ad prædictum Archiepiscopum Goan. pro tempore existentem, habitis tamen a suis Vicariis, seu Administratoribus ad id literis dimissorialibus, recurrere teneantur. *Populi de Mozambique in iis, quæ requirunt characterum Episcopalem ad Archiep. Goanum recurere tenentur.*

§. 10. Quodque Provinciæ, seu districtus Insulæ de Mozambique, & alii præsentium vigore pro tempore deputati Vicarii, seu Administratores ratione personarum suarum dumtaxat visitationi, correctioni, superioritati, ac Jurisdictioni prædicti Archiepiscopi Goan. pro tempore existentis subsint, & a sententiis definitivis tantum, sive vim definitivarum haben., & pro quarum gravamen per appellationem a definitiva reparari nequeat, per ipsos Vicarios, seu Administratores, aut eorum Officiales pro tempore latis, appellationes ad eumdem Archiepiscopum Goan. pro tempore existentem interponi, ipsarumque appellationum causa per eum cognosci, decidi, fi- *Vicarius eidem Archiepiscopo subest ratione suæ personæ.*

fineque debito, prout juris fuerit, terminari possint.

Dat. die 21. Januarii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 21. Januarii 1612. Pont. Nostri Anno Septimo.

CLXXXII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Clericis, & Laicis Regnorum Hispaniarum interdicitur, quominus libros hæreticorum legant revocatis omnibus licentiis aliàs concessis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Damna ex lectione librorum prohibitorum promanantia.

§.1. Cum sicut accepimus, licentiæ legendi libros hæreticorum, vel de hæresi suspectos, aut aliàs reprobatos, & damnatos, certis ex causis, aut prætextibus impetratæ, in Regnis Hispaniarum nimis excreverint, & periculum sit, ne idcirco lectionis librorum hujusmodi permissio, in partibus præsertim, divina gratia a diro contagio hæresum illæsis plus insipientibus noceat, quam prosit sapientibus;

Revocantur facultates quibuscumque concessæ.

§.2. Nos propterea, quibus super gregem dominicum invigilandi onus incumbit, opportuno remedio, quantum cum Domino possumus, providere volentes, Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis insistendo, omnes, & singulas licentias, & facultates legendi libros hæreticorum, seu de hæresi suspectorum a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, seu Nobis, vel Generali hæreticæ pravitatis in Regnis Hispaniarum deputato Inquisitore, damnatos, & reprobatos, quibuscumque tam Clericis sæcularibus, vel, ut præfertur, regularibus, quam laicis in dictis Regnis degentibus, cujuscumque illi status, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ existant, etiamsi Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Primitiali, aut alia ecclesiastica dignitate, vel mundana, etiam Marchionali, Ducali auctoritate, seu excellentia præfulgeant, Generali Inquisitore prædicto dumtaxat excepto, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos etiam vivæ vocis oraculo, & Sedem Apostolicam, sive ejus Pœnitentiarium majorem, vel quosvis ordinarios, seu alios etiam per literas apostolicas in simili forma Brevis, vel sub Plumbo expeditas, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, ac ex quibuscumque causis, seu prætextibus etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, & aliàs quomodolibet concessas, earum omnium, & singulorum tenores, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, apostolica auctoritate, tenore præsentium revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus penitus evacuamus, & pro revocatis, cassis, irritis, & nullis haberi, easque nemini suffragari posse decernimus.

Prohibitio hujusmodi libros legendi, & retinendi additis nonnullis legibus.

§.3. Omnibus, & singulis Clericis, & Laicis in dictis Regnis degentibus etiam, ut præfertur, qualificatis, non tamen Generali Inquisitori, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis latæ sententiæ, aliisque sententiis, censuris, & pœnis ecclesiasticis, & etiam temporalibus in legentes libros hujusmodi hactenus latis, & promulgatis, a quibus non nisi a Nobis, aut pro tempore existente Romano Pontifice, seu Generali Inquisitore prædicto, præterquam in mortis articulo absolvi possint, districtius inhibentes, ne libros hujusmodi ex quavis causa, vel prætextu, publice, vel occulte quovis ingenio, vel colore legere, aut apud se tenere, seu imprimere, vel venales habere præsumant, ac mandantes eisdem sub sententiis, censuris, & pœnis prædictis, ut infra terminum eis a Generali Inquisitore prædicto per ejus edictum publicum locis affigendum publicis statuendum; libros ipsos officio Inquisitionis hæreticæ pravitatis omnino consignent, & qui de eisdem libris notitiam aliquam habuerint, seu personas ipsos libros legentes, aut apud se tenentes, vel imprimentes, aut venales habentes sciverint, id quod sciverint, ac nomina, & cognomina libros ipsos legentium, aut apud se tenentium, vel imprimentium, aut venales habentium, & qualitatem eorumdem librorum, prædicto officio omnino revelent, & notificent.

Generali Inquisitori commissa legis hujus exequutio

§.4. Quocirca dilecto filio nostro Bernardo tituli Sanctæ Anastasiæ Presbytero Cardinali Toletan. nuncupat. in dictis Regnis hæreticæ pravitatis generali Inquisitori, de cujus fide, pietate, ac catholicæ religionis zelo, nec non vigilantia, & industria plurimam in Domino fiduciam habemus, per præsentes etiam committimus, & mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios ad exequutionem præsentium procedens non permittat aliquem etiam, ut præmittitur, qualificatum, & dicta dignitate, seu honore, vel auctoritate, aut excellentia fulgentem, libros hujusmodi ex quavis causa, vel prætextu publice, vel occulte quovis quæsito colore apud se tenere, aut legere, vel imprimere, seu venales habere, quinimo cogat quoscumque ad libros ipsos suo Inquisitionis officio consignandum, & qui de eisdem libris notitiam aliquam habuerint, seu aliquos in præmissis culpabiles noverint, ad eos officio prædicto juxta præsentium tenorem revelandum, & notificandum; Contradictores quoslibet, & rebelles, ac sibi in præmissis non parentes, etiamsi, ut præfertur, qualificati, & hujusmodi dignitate, seu honore, vel auctoritate, aut excellentia præditi sint, per sententias, censuras, & pœnas prædictas, vel alia opportuna juris remedia juxta facultates sibi in officio hujusmodi concessas, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processi-

cessibus, sententias, censuras, & poenas prædictas etiam iteratis vicibus aggravandi invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantia tolluntur.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Præsentium facienda publicatio.

§.6. Ut autem præsentes literæ ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, omnibus, & singulis Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac aliis Ordinariis, & Diœcesanis Regnorum Hispaniarum in virtute sanctæ obedientiæ injungimus, & mandamus, ut in eorum Diœcesibus, Civitatibus, & Provinciis, absque alia requisitione eis desuper facienda, præsentes literas, seu earum transumptum manu Notarii publici subscriptum, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut Curiæ Ecclesiasticæ munitum publicent, & publicari faciant, ad hoc, ut nemo eorum ignorantiam pretendere, aut contra eas excusationem aliquam adferre valeant. Nos enim transumpto sic, ut præfertur subscripto, & sigillo munito, eam prorsus fidem adhiberi volumus, quæ eisdem originalibus literis adhiberetur, si originaliter exhiberentur.

Dat. die 26. Januar. 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die vigesimasexta Januarii 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXXIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Declaratur Castra Ceulæ, Mutellæ, Cerfolii, Fenoculi, & Putei ad supremum Sedis, & Cameræ Apostolicæ dominium pertinere.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD Romanum Pontificem spectat, cum de juribus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ controverti, aut hæsitari contingit, controversias omnes, & dubia quæque recta judicii prolatione dirimere, & declarare, ac alia pro ipsorum jurium conservatione decernere, & ordinare, quæ justitia suadente, in Domino conspicit expedire.

Sarsinatensis Episcopi assertio Castra hic recensita esse feuda imperialia.

§.1. Sane licet Castra Ceulæ, Mutellæ, Cerfolii, Fenoculi, & Putei Sarsinaten. Dioec. per pro tempore existentes Episcopos Sarsinaten. uti Bobii Comites cum illorum jurisdictione, & dominio temporali possessa fuerint, & illa intra fines status nostri Ecclesiastici in Provincia nostra Romandiolæ consistentia ejusdem Ecclesiæ Romanæ, & Sedis Apostolicæ, & non alterius cujusvis superioritati, supremoque, & alto dominio subjecta sint; nihilominus cum Ven. Frater Nicolaus modernus Episcopus Sarsinaten. prætenderet, dicta Castra feuda imperialia, & omnino libera, & exempta fuisse, & esse, idque quibusdam assertis privilegiis, literis, sententiis, aliisque scripturis probare niteretur;

§.2. Vicissim vero dilectus filius Cameræ nostræ Apostolicæ Commissarius Generalis opponeret, prætensionem omnem dicti Episcopi Sarsinaten. in assertis scripturis informibus, & nullam fidem facientibus pretensorum privilegiorum Conradi, & Friderici Imperatorum fundatam esse, & in assertis sententiis Procuratorem Fiscalem, seu Commissarium Cameræ prædictæ tunc existentes non fuisse citatos, & nihilominus etiamsi privilegia prædicta vera, & in forma probanti essent, prædicti tamen Nicolai Episcopi prætensionem nullam, & invalidam esse, stante quod idem Nicolaus Episcopus dicta loca, & Castra se uti Comitem Bobii jamdiu diruti retinere fateatur, & clarum sit Bobium cum Comitatu, aliisque suis juribus, Territoriis, & pertinentiis antea per Romanos Imperatores, & alias pias personas, & inter alios Pipinum, & successive Ludovicum Primum Francorum Reges, ac Othonem, & Henricum Romanorum Imperatores Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & Sedi Apostolicæ confirmatum, ac denuo concessum, & donatum fuisse;

Rationes pro Cam. Apost. deductæ.

§.3. Nos pro habenda super his veritate, ac ut de juribus tam Sedis, & Cameræ Apostolicæ, quam Ecclesiæ Sarsinaten., & illius pro tempore existentis Episcopi plenius cognosceretur, & discuteretur, dilectis filiis nostris Michaeli Angelo Sancti Bartholomæi in Insula Nazareno, & Jacobi Sancti Georgii in Velabro titulorum Presbyteris Cardinalibus Serræ nuncupatis, ac dilecto etiam filio Magistro Julio Monterentio Prothonotario Apostolico Almæ Urbis nostræ Gubernatori, & Vice-Camerario vivæ vocis oraculo commisimus, & dedimus in mandatis, ut dictum Nicolaum Episcopum pro Ecclesia Sarsinaten., & prædictum Commissarium pro Sede, & Camera nostra prædictis audirent, scripturasque, & jura hinc inde deducta, & coram eis deducenda diligenter viderent, examinarent, atque expenderent, Nobisque referrent.

Juribus partium a Delegatis Pontificiis cognitis;

§.4. Cum autem, sicut Michael Angelus, & Jacobus Cardinales, & Julius prædicti Nobis retulerunt, illi se se pluries ad effectum prædictum congregaverint, ac eumdem Nicolaum Episcopum pro Ecclesia Sarsinaten. dictumque Commissarium pro Sede, & Camera prædictis audierint, scripturas, & omnia tam pro parte dictæ Ecclesiæ Sarsinaten., quam pro parte Sedis, & Cameræ Apostolicæ deducta quæcumque examinaverint, habita inter eos diligenti discussione, perspexerint, dictas assertas scripturas, quæ pro parte Episcopi asseruntur esse Conradi, & Friderici Imperatorum, non esse in forma probanti, ac fide, & legalitate carere, neque esse tales, quæ Sedi, & Cameræ Apostolicæ in aliquo præjudicare possint, assertasque sententias, alia-

Paulus declarat eadem Castra ad supremum Sedis Apostolicæ, & Cameræ dominiú pertinere.

que gesta, & inde sequuta quæcumque invalida, nulliusque roboris, & momenti esse, dictaque Castra Ceulæ, Mutellæ, Cerfolii, Fenoculi, & Putei de Statu nostro Ecclesiastico, ac Jurisdictione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Sedisque, & Cameræ Apostolicæ fuisse, & esse, & pro dictis Castris, & illorum occasione modernum, & pro tempore existentes Episcopos Sarsinaten., & eorumdem Castrorum homines, & habitatores ad eamdem Romanam Ecclesiam, Sedemque, & Cameram Apostolicam superioritatem, supremumque, & altum dominium in illis habentem etiam in temporalibus in omnibus recognoscendum teneri cum regalibus, & prærogativis superioritatemque, supremum, & altum dominium habenti competentibus, ita ut modernus, & pro tempore existentes Episcopi Sarsinatenses prædicti pro eisdem Castris, & illorum hominibus, & habitatoribus, illorumque Jurisdictione temporali, meroque, & mixto Imperio, quam, & quod in dictis Castris, & super illorum homines, & habitatores obtinent, & exercent, ac etiam ipsi, homines Nos, nostrosque Successores Romanos Pontifices, Sedemque, & Cameram Apostolicam, & illorum Ministros, & Officiales in superiores, & non alium, seu alios quosvis modo, & forma, prout faciunt, & recognoscunt alii possidentes Castra, & loca jurisdictionalia in Statu nostro Ecclesiastico, recognoscere teneantur. Idcirco Nos ex relatione hujusmodi, & aliàs de prætensionum dicti Nicolai Episcopi nullitate, & e contra Sedis, & Cameræ prædictarum bono jure plene informati, omnem circa præmissa de cætero dubitandi, & controvertendi materiam de medio tollere volentes, & assertorum privilegiorum, literarum, sententiarum, aliarumque scripturarum prædictarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, ipsasque sententias, quatenus opus sit, revocantes, & annullantes, motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, prædicta Castra Ceulæ, Mutellæ, Cerfolii, Fenoculi, & Putei de Statu nostro Ecclesiastico, & Jurisdictione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Sedisque, & Cameræ Apostolicæ fuisse, & esse, ac pro dictis Castris, & illorum occasione modernum, & pro tempore existentes Episcopos Sarsinaten., & eorumdem Castrorum homines, & habitatores ad eamdem Romanam Ecclesiam, Sedemque, & Cameram Apostolicam superioritatem, supremumque, & altum dominium in illis habentem, etiam in temporalibus recognoscendum, se seque in omnibus illi subiiciendum teneri, & ad eam uti talem in omnibus, & per omnia recurrendum fore, & esse cum regalibus, & prærogativis superioritatem, supremumque, & altum dominium habenti competentibus, ita ut modernus, & pro tempore existentes Episcopi Sarsinaten. prædicti pro eisdem Castris, & illorum hominibus, & habitatoribus, illorumque Jurisdictione temporali, meroque, & mixto Imperio, quod in dictis Castris, & super illorum homines, & habitatores obtinent, & exercent, ac etiam ipsi homines, & habitatores Nos, nostrosque Successores Romanos Pontifices, Sedemque, & Cameram Apostolicam, & illorum Ministros, & Officiales in superiores, & non alium, seu alios quosvis modo, & forma, prout faciunt, & recognoscunt alii possidentes Castra, & loca jurisdictionalia in Statu nostro Ecclesiastico recognoscere teneantur, harum serie perpetuo declaramus, & dicto Nicolao, ac pro tempore existenti Episcopo Sarsinaten. perpetuum super præmissis silentium imponimus.

§.5. Decernentes præsentibus nostris literis, & in eis contentis Ecclesiam Sarsinaten. dictumque, seu alios pro tempore existentes ejusdem Ecclesiæ Episcopos, & Præsules stare, & acquiescere debere: easdem vero præsentes, & in eis contenta quæcumque de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ defectu, aut alio quovis prætextu, jure, vel causa, etiam in corpore juris clausa, aut aliàs quomodolibet notari, impugnari, rescindi, revocari, retractari, aut in jus, vel controversiam adduci nullatenus posse, sed literas prædictas absque aliorum jurium, & instrumentorum exhibitione, aut aliorum præmissorum verificatione ad omnia, & singula sufficienter in judicio, & extra plene probandum, omnino sufficere, nec alterius probationis adminiculum ad id requiri, easdemque præsentes, etiamsi in Camera Apostolica, & in suis libris admissæ, & registratæ non sint, nihilominus semper, & perpetuo validas fore, & esse, & perpetua roboris firmitate subsistere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, firmiter, & inviolabiliter observari debere; Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis in quacumque instantia, & per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, & Palatii nostri Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, & Cardinales, etiam de latere Legatos, Vice-Legatos, & Nuncios, judicari, & definiri debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, irritumque, & inane, quidquid secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Clausulæ

§.6. Non obstantibus præmissis, ac quibuscumque sententiis etiam in judicatum transactis, nec non fel. rec. Pii Papæ IV. Prædecessoris nostri de gratiis interesse Cameræ concernen. in eadem Camera infra certum tempus registran., & aliis quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis, decretis, legibus, usibus, stylis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, ac quatenus opus sit nostra de jure quæsito non tollendo, aliisque nostris, & Cancellariæ Apostolicæ regulis. Quibus omnibus, & singulis, illorum omnium tenores præsentibus pro plene, & suffi- Derogatur contrariis.

sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie latissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Præsentium facienda publicatio.

§.7. Volumus autem, ac apostolica auctoritate decernimus, quod præsentes literæ, seu illarum exempla ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe affixa, ita omnes arctent, & afficiant, acsi unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Dat. die 28. Januarii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 28. Januarii 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXXIV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio ad Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., admittendi cessionem regiminis dictæ Ecclesiæ cum certis conditionibus.

Dilecto filio Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario ad dilectos filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Salisburgen. Nuncio nostro.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Recenset deputationē Nuncii a se factā, facultatemq; ei concessam Archiepiscopum detinendi.

§.1. Cum nuper Ecclesiæ Salisburgen. necessitatibus Pastorali charitate subvenire satagentes, & de tua fide, prudentia, & rerum experientia, ac erga Nos, & Apostolicam Sedem devotione plurimam in Domino fiduciam habentes, Te ad dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Salisburgen. nec non ad Principes, & alios quoscumque Catholicos, quacumque dignitate fulgentes, quos te ejusdem Ecclesię Salisburgen. negociorum occasione adire contigerit, Nuncium nostrum miserimus, utque munus tibi commissum, ad omnipotentis Dei gloriam, prædictęque Ecclesię Salisburgen. solatium, exequi valeres, certas tibi facultates concesserimus, ac inter alia, tibi etiam in mandatis dederimus, ut Ven. Fratrem Wolfangum Archiepiscopum Salisburgen. in tuam potestatem reciperes, nostroque, & Sedis Apostolicæ nomine detineres.

Facultatem quoque ei tribuit cessionē ejusdem Salisburgen. Ecclesiæ admittendi cū conditionibus, quæ recensentur.

§.2. Dictæ autem Ecclesiæ Salisburgen. præsens status requirat, ut omni studio invigilemus, quo illa quamprimum è præsentibus tribulationibus, & periculis educatur; Idcirco rationabilibus causis animum nostrum moventibus matura deliberatione desuper habita ultra facultates tibi, ut præfertur concessas, ut postquam dictum Wolfangum Archiepiscopum in tuam potestatem habueris, cessionem regiminis, & administrationis ejusdem Ecclesiæ per prædictum Wolfangum Archiepiscopum in tuis manibus faciendam, apostolica auctoritate nostra admittere valeas, tenore præsentium, auctoritate apostolica facultatem concedimus, & impertimur cum infrascriptis videlicet conditionibus: nempe, quod facta per dictum Wolfangum Archiepiscopum actuali cessione regiminis, & administrationis Ecclesiæ Salisburgen., ex fructibus, redditibus, & proventibus Mensæ Archiepiscopalis Salisburgen. pro definita, & fixa pensione duobus quotannis terminis, & semper anticipate exolvantur eidem Wolfango Archiepiscopo ad vitam viginti millia, & sic quovis termino decem millia florenorum, quolibet floreno ad sexaginta cruciferos Salisburgen. monetæ, atque valoris computato: & hæc quidem pensio statim facta cessione prædicta initium capere, confestimque pro prima vice adnumerari, & sic deinceps, quamdiu dictum Wolfangum Archiepiscopum in vivis superesse contigerit citra ullam moram, dilationem, aut detentionem continuo præstari debeat; Præpositus vero, Decanus, & Capitulum prædicti tam suo, quam futuri Archiepiscopi Salisburgen. nomine, imo postmodum idem ipse futurus Archiepiscopus dicto Wolfango Archiepiscopo non tantum sufficientes obligationes, constitutæ hujusmodi pensionis gratia confectas tradent, quibus eidem Wolfango Archiepiscopo tam in redditibus Salinariis dictæ Mensæ, quam aliis quibuscumque, de certa, & indubitata ejus solutione abunde satis cautum sit; verum etiam dilectum filium nobilem Virum Maximilianum Bavariæ Ducem requirent, ut se, ejusque hæredes, & successores Bavariæ Duces in regimine constitutos, obligatos constituat, si forte per futurum Archiepiscopum stet, quominus prędicta pensio assignatis terminis ex redditibus prædictæ Mensæ Archiepiscopalis solvatur, quod tunc dictus Maximilianus Dux, eamdem pensionem ipsemet ex iis pecuniis, quas pro evecto sale Halensi dictæ Mensæ Archiepiscopali pendere tenetur, citra defectum præstare, & postmodum prædicto futuro Archiepiscopo, ejusque Successoribus in calculo subtrahere possit, velit, & debeat: salvo tamen nihilominus, & integre semper permanente dicto Wolfango Archiepiscopo suo jure dictam pensionem persequendi in omnibus sibi oppignoratis, & hypothecatis dictæ Mensæ bonis, si eadem pensio statuto tempore quot annis persoluta non fuerit. Insuper Præpositus, Decanus, & Capitulum prædicti promittant, seque obstringant, quod dicto Wolfango Archiepiscopo simul cum solutione primi termini dictæ pensionis, decem millia in parata pecunia, & ratione argenteæ supellectilis quinque millia florenorum dictæ monetæ annumerare, & nihilominus eumdem Wolfangum Archiepiscopum omnis generis, alia supellectili, argentea excepta, pro futuro ejus statu sufficienter instruere velint. Præterea iidem Præpositus, Decanus, & Capitulum spondeant, atque promittant, quod cessione prædicta peracta dicto Wolfango Archiepiscopo speciales quasdam literas obligatorias pro certa pecuniæ summa ad octoginta quatuor

tuor millia, & noningentos florenos ascendente, & tam apud illos de Stainhausens, quam alias singulares, & privatas personas ad censum collocata assignare, & realiter tradere velint: quam summam dictus Wolfangus Archiepiscopus citra ullum futuri Archiepiscopi, & dictorum Præpositi, Decani, & Capituli impedimentum inter suos partiri, & quemadmodum voluerit, de eis libere disponere queat; sicut etiam ejusdem Wolfangi Archiepiscopi familiaribus omnis ista vestium, linteorumque copia, quæ in avectis arcis, & vasis reperta est, nec minus etiam aliqua portio alterius supellectilis e lecticis, argenteis vasis, cathenis aureis, monilibus, aliisque rebus pretiosis pro arbitrio dictorum Præpositi, Decani, & Capituli tradatur. Ad hæc debitorum tam literis sigilloque confirmatorum, quam aliorum, quæ hoc tempore dictæ mensæ Archiepiscopali exolvenda depræhenduntur, citra dispendium, & molestiam dicto Wolfango Archiepiscopo fiat solutio: denique quindecim millia florenorum, quæ Baro Georgius Sigismundus de Lambergh pro annuo censu penes se habet a dictis Præposito, Decano, & Capitulo prædicto Wolfango Archiepiscopo concedantur, & obligatio desuper confecta ei similiter tradatur.

Ad eaque omnia necessariæ Nuncio conceduntur facultates.

§.3. Nos enim tibi, ut cessione hujusmodi cum dictis conditionibus per te admissa ex causa prædictæ cessionis pensionem annuam viginti millium florenorum dictæ monetæ, ut dictum est, persolvendam, & obligationibus, & cautelis munien., super dictæ mensæ Archiepiscopalis fructibus, redditibus, proventibus, ac juribus, obventionibus, & emolumentis universis dicto Wolfango Archiepiscopo solvere, & consignare, seque ad præmissa omnia tam suo, quam futuri Archiepiscopi nomine obligare libere, & licite possit, dicta auctoritate apostolica concedere etiam valeas, eadem apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem tribuimus.

Contraria tolluntur.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Ecclesiæ statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Capitulo, & Canonicis, ac quibusvis aliis personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 16. Febr. 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Februar. 1612. Pontificatus nostri Anno Septimo.

CLXXXV.

Conditiones apponendæ in admissione cessionis Ecclesiæ Salisburgen.

Ex regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario ad dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Salisburgen. Nuntio nostro.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Recenset facultates Nuncio præcedentibus literis concessas.

§.1. Hodie per alias nostras in simili forma Brevis expeditas literas tibi facultatem concessimus, ut postquam Venerabilis Frater Wolfangus Archiepiscopus Salisburgen. in tuam potestatem venisset, cessionem regiminis, & administrationis Ecclesiæ Salisburgen. per dictum Wolfangum Archiepiscopum in tuis manibus faciendam cum nonnullis conditionibus, decretis, clausulis, gratiis, concessionibus, & pensione, quæ in aliis similiter literis exprimi voluimus, apostolica auctoritate nostra admittere valeres, facultatem concessimus, prout in dictis literis pleniùs continetur.

Conditiones in cessione hujusmodi apponendas præscribit.

§.2. Rationabilibus autem causis adducti, & matura deliberatione habita conditiones, clausulas, decreta, gratias, concessiones, & pensionem infrascriptas in dicta admissione cessionis concedendas, & respective reservandam duximus; videlicet, quod facta per d. Wolfangum Archiepiscopum actuali cessione regiminis, & administrationis Ecclesiæ Salisburgen. ex fructibus, redditibus, & proventibus Mensæ Archiepiscopalis Salisburgen. pro definita, & fixa pensione duobus quot annis terminis, semper anticipate exolvantur eidem Wolfango Archiepiscopo ad vitam viginti millia, & sic quovis termino decem millia florenorum, quolibet floreno ad sexaginta cruciferos Salisburgen. monetæ, atque valoris computato: & hæc quidem Pensio statim facta cessione prædicta initium capere, confestimque pro prima vice adnumerari, & sic deinceps, quamdiu d. Wolfangum Archiepiscopum in vivis superesse contigerit, citra ullam moram, dilationem, aut detentionem continuo præstari debeat. Præpositus vero, Decanus, & Capitulum prædicti tam suo, quam futuri Archiepiscopi Salisburgen. nomine, imo postmodum idem ipse futurus Archiepiscopus dicto Wolfango Archiepiscopo non tantum sufficientes obligationes constitutæ hujusmodi Pensionis gratia confectas tradent. Quibus eidem Wolfango Archiepiscopo tam in redditibus Salinariis dictæ Mensæ, quam aliis quibuscumq; de certa, & indubitata ejus solutione abunde cautum sit, verum etiam dilectum filium nobilem virum Maximilianum Bavariæ Ducem requirent, ut se, ejusque hæredes, & successores Bavariæ

variç Duces in regimine constitutos obligatos constituat, si forte per futurum Archiepiscopum stet, quominus prædicta Pensio, assignatis terminis ex redditibus prædictæ Mensæ Archiepiscopalis exsolvatur, quod tunc dictus Maximilianus Dux eamdem pensionem ipsemet ex iis pecuniis, quas pro evecto Sale Halensi dictæ mensæ Archiepiscopali pendere tenetur, citra defectum præstare, & postmodum prædicto futuro Archiepiscopo, ejusque Successoribus in calculo subtrahere possit, velit, & debeat, salvo tamen nihilominus, & integro semper remanente dicto Wolfango Archiepiscopo suo jure dictam Pensionem persequendi in omnibus sibi oppignoratis, & hypothecatis dictæ mensæ bonis, si eadem Pensio statuto tempore quotannis persoluta non fuerit. Insuper Præpositus, Decanus, & Capitulum prædicti promittant, seque obstringant, quod dicto Wolfango Archiepiscopo simul cum solutione primi termini dictæ Pensionis decem millia in parata pecunia, & ratione argenteæ supellectilis quinque millia florenorum dictæ monetæ annumerare, & nihilominus eumdem Wolfangum Archiepiscopum omnis generis alia supellectili, argentea excepta, pro futuro ejus statu instruere velint. Præterea iidem Præpositus, Decanus, & Capitulum spondeant, atque promittant, quod cessione prædicta peracta dicto Wolfango Archiepiscopo speciales quasdas literas obligatorias pro certa pecuniæ summa ad octoginta quatuor millia, & noningentos florenos ascendente, & tam apud illos de Stainhausens, quam alias singulares, & privatas personas ad censum collocata assignare, & realiter tradere velint, quam summam dictus Wolfangus Archiepiscopus citra ullum futuri Archiepiscopi, & dictorum Præpositi, Decani, & Capituli impedimentum inter suos partiri, & quemadmodum voluerit, de eis libere disponere queat, sicut etiam ejusdem Wolfangi Archiepiscopi familiaribus omnis ista vestium, linteorumque copia, quæ in avectis, arcis, & vasis reperta est, nec minus etiam aliqua portio alterius supellectilis e lecticis, argenteis vasis, catenis aureis, monilibus, aliisque rebus pretiosis pro arbitrio dictorum Præpositi, Decani, & Capituli tradatur. Ad hæc debitorum tam literis sigilloque confirmatorum, quam aliorum, quæ hoc tempore dictæ mensæ Archiepiscopali exsolvenda depræhenduntur, citra dispendium, & molestiam dicto Wolfango Archiepiscopo fiat solutio. Denique quindecim millia florenorum, quæ Baro Georgius Sigismundus de Lambergh pro annuo censu penes se habet a dictis Præposito, Decano, & Capitulo, prædicto Wolfango Archiepiscopo concedantur, & obligatio desuper confecta ei similiter tradatur. Nos enim tibi, ut cessione hujusmodi tam dictis conditionibus per Te admissa ex causa prędictæ cessionis pensionem annuam viginti millium florenorum dictæ monetæ, ut dictum est, persolvendam, & obligationibus, & cautelis muniendam super dictæ mensæ Archiepiscopalis fructibus, redditibus, proventibus, Juribus, obventionibus, & emolumentis universis dicto Wolfango Archiepiscopo solvere, & consignare, seque ad præmissa omnia tam suo, quam futuri Archiepiscopi nomine obligare libere, & licite possint, dicta auctoritate concedere etiam valeas, eadem apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem tribuimus.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Capitulo, & Canonicis, & quibusvis aliis personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Contraria tollit.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pontificatus nostri Anno Septimo. Dat. die 16. Februar. 1612. An. VII.

CLXXXVI.

Facultas Nuncio Salisburgen. admittendi cessionem Regiminis dictæ Ecclesiæ cum conditionibus sibi benevisis. *Ex regest. in Secret. Brev.*

Dilecto Filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario ad dilectos filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Salisburgen. Nuncio nostro.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Quoniam res Ecclesiasticæ Salisburgen. eo statu sunt, ut celerem opem requirant; Idcirco de tua fide, prudentia, & rerum experientia plurimum in Domino confisi, ultra alias facultates tibi per Nos concessas, tibi, ut postquam Ven: Fratrem Wolfangum Archiepiscopum Salisburgen. juxta mandatum nostrum tibi datum, in potestatem tuam receperis, cessionem regiminis, & Administrationis dictę Ecclesiæ per prædictum Wolfangum Archiepiscopum in tuis manibus faciendam, cum conditionibus, Decretis, & clausulis, & gratiis tibi benevisis, & quæ, ut concedantur, in Domino expedire judicaveris, apostolica auctoritate nostra admittere libere, & licite valeas, licentiam, & facultatem eadem apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & impertimur. Nuncio Ap. concessa facultas admittendi cessionem Ecclesiæ Salisburgensis cum conditionibus sibi benevisis.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ statutis, etiam juramento, confirmatio- Quibuscumque non obstantibus.

matione apostolica; vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Præsuli, Capitulo, Canonicis, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 16. Feb. 1612. An. VII. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pontificatus Nostri Anno VII.

CLXXXVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio ad Capitulum Salisburgen. admittendi cessionem regiminis Ecclesiæ Salisburgen., & Archiepiscopum ab ejusdem Ecclesiæ vinculo absolvendi.

Dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario ad dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Salisburgen. Nuncio nostro.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Concessio facultatis, de qua in Rub. §. 1. Ut urgentibus necessitatibus, & periculis Ecclesiæ Salisburgen. de celeri remedio provideatur, tibi quem nuper ad dilectos filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., necnon ad Principes, & alios quoscumque Catholicos quacumque dignitate fulgentes, quos te ejusdem Ecclesiæ Salisburgen. negociorum occasione adire contigerit; Nuncium Nostrum deputavimus, tibique per alias nostras literas diversas facultates concessimus, ultra easdem facultates, ut postquam Ven: Fratrem Wolfangum Archiepiscopum Salisburgen. juxta mandatum nostrum tibi datum, in potestatem tuam receperis cessionem regiminis, & administrationis dictæ Ecclesiæ per prædictum Wolfangum Archiepiscopum in tuis manibus faciendam cum conditionibus, Decretis, clausulis, gratiis, concessionibus, & pensione, quæ in aliis nostris literis exprimuntur, apostolica auctoritate nostra admittere, eumdemque Wolfangum a vinculo, quo dictæ Ecclesiæ tenetur, absolvere libere, & licite valeas, licentiam, & facultatem, eadem apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus, & impertimur.

Contraria tolluntur. §. 2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictę Ecclesiæ etiam statutis juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Præsuli, Capitulo, Canonicis, & quibuscumque aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pont. Nostri Anno Septimo. Dat. die, annoque eisdem.

CLXXXVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Capitulo, & Canonicis Ecclesiæ Salisburgensis deveniendi ad electionem, seu postulationem novi Archiepiscopi.

Dilectis filiis Præposito, Decano, & Canonicis Ecclesiæ Salisburgen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Recenset deputationem Nuncii a se factam, datamque ei facultatem admittendi cessionem Ecclesię Salisburgensis. §. 1. Ecclesiæ Salisburgen. præsentibus necessitatibus, & periculis pastorali, ac præcipua solicitudine pro nostro munere, & nostra in eam charitate invigilantes, hodie dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario nostro ad Vos Nuncio per alias nostras in hujusmodi forma Brevis expeditas literas facultatem dedimus, cessionem regiminis, & administrationis dictæ Ecclesiæ Salisburgen. a Ven. fratre Wolfango Archiepiscopo justis de causis in suis manibus faciendam nomine nostro admittendi & recipiendi.

Facultatem Capitulo concedit Archiepiscopum eligendi. §. 2. Cum autem cessionis hujusmodi admissione facta, illud restet, ut eidem Ecclesiæ pastoris solatio destitutæ, de idoneo Archiepiscopo provideatur, qui, & illi bene præesse, ac prodesse velit, ac possit, ideo Vobis, ut ad canonicam electionem ejusdem Archiepiscopi procedere possitis, & valeatis, facultatem, & auctoritatem apostolica auctoritate, tenore præsentium, concedimus, & impertimur.

Canonicos hortatur, ut virum ad eam Ecclesiam regendam idoneum eligant. §. 3. Cæterum quoniam, ut probe nostis, de summa istius Ecclesiæ cælesti favore multipliciter a Domino insignitæ nunc agitur, fore non dubitamus, quin pro ea, quæ in Vobis est pietas, religionis catholicæ zelus, ac prudentia, in hoc tam gravi negotio ita geratis, ut solius honoris Dei, ejusque Ecclesiæ utilitatis rationem habuisse omnibus appareat, id quod Dei gratia consequturos Vos scitis, si personarum acceptione remota, & mundanis affectibus, ac car-

carnalibus desideriis omnibus posthabitis, quæ Christi sunt, spectantes in virum consenseritis, quem Sanctorum Patrum Regulæ postulant, Ecclesiæ Salisburgen. conditio desiderat, & officii nostri ratio requirit, quod, ut re ipsa, sicut in Domino speramus, præstare Vobis succedat, enixe a divina clementia precamur, assidueque precabimur.

Dat. die, annoque eisdem. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CXXXIX.

Reformatio Tribunalium Urbis, eorumque Officialium.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. UNiversi agri dominici curam, meritis licet imparibus, divina dispensatione gerentibus, sedulo Nobis invigilandum est, ut quæ ex veteri maledicto, quotidie in eo spinæ innascuntur, & tribuli, ministerio nostri Apostolatus, quantum ex alto permittitur, extirpentur. Quod si hanc solicitudinem omnibus Mundi partibus, ex officii nostri debito debemus, illis sane impendere præcipue tenemur, quæ nostro etiam temporali regimini creditæ sunt.

Causæ hujus Reformationis, & abrogationis aliarum Reformationum, quæ huic adversantur. §. 1. Sane cum a diversis Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ad Tribunalium Almæ Urbis nostræ reformationem, præsertim a fel. record. Paulo III., & IV. Pio item IV., & V. Gregorio XIII., & Sixto V. multa variis temporibus, provide, ac salubriter constituta sint, tamen quia successu temporis, ut humana fert conditio, complures abusus irrepserunt, idcirco, ut debitus decor, ac forma, sicut Justitiæ ratio, & publica utilitas postulant, iisdem Tribunalibus restituatur, apostolica auctoritate providendum duximus. Negocium vero hujusmodi, ut matura deliberatione, & prudentium consilio, prout rei gravitas postulabat, transigeretur, omnes pene Almæ Urbis nostræ prædictæ Magistratus, aliosque viros doctrina, & usu præstantes simul convenire, ac rem per eos diu multumque, vocatis etiam iis, quorum interesse poterat, examinari fecimus. Quod cum longo tempore, multoque studio, & labore, diligenter, fideliterque perfecerint, Nos de eorumdem consilio, omnes, & quascumque alias Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones super reformatione Tribunalium Urbis nostræ prædictæ, in iis, quæ præsentibus nostris adversantur, abrogantes, & revocantes, in aliis vero omnibus, præsertim in iis, quæ in prædictis Constitutionibus constituta, & ordinata sunt, confirmantes, & innovantes, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione sancimus, statuimus, & ordinamus, ut sequitur.

De Signatura Gratiæ, & Justitiæ.

§. I.

1. IN primis, quod nullus Referendariorum Commissionem expediat, in qua non adsit a tergo nomen Procuratoris, seu impetrantis, noti saltem ipsi Referendario, cujus solius citatio sufficiat in reformatione ipsius.

2. Verum ipsi Procuratores, seu impetrantes suum nomen a tergo manu propria inscribant, & de mendacio convicti, juxta juris dispositionem puniantur.

3. Ubi vero in Commissionibus expediendis requiritur citatio partis, una saltem citatio una die pro altera fieri debeat personaliter, aut factis diligentiis per duos Cursores (ut moris est) dimissa copia.

4. Atque in ipsis citationibus apponatur semper nomen Referendarii, alioquin Referendarii ipsi Commissionem non expediant.

5. Similiter nullus Referendariorum, propositas, & rejectas in Signatura Justitiæ Commissiones, in Signatura Gratiæ coram Nobis proponere audeat, nisi per Signaturam Justitiæ ad eamdem Signaturam Gratiæ remissæ fuerint, vel nisi talis sit materia, quæ scientiam nostram requirat, & tunc præhabita semper licentia nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, vel saltem Cardinalis Præfecti pro tempore Signaturæ Gratiæ, qui parte audita deliberare poterit, an causa proponenda sit.

6. Nec in antiquis, & arduis materiis, in quibus plures hinc inde expeditæ fuerint Commissiones, & in avocatoriis a prioribus judicibus, & quovis modo præjudicialibus, Referendarii manum apponant, nisi prius citata coram eis parte interesse habente.

7. Et cum agitur de revocatione, aut moderatione alicujus præinsertæ, similiter manum non apponant, nisi in præinserta appositum sit nomen Riferendarii, qui illi manum apposuit, ut rationem reddere, & eam justificare possit.

8. Nec etiam reformatio, sive moderatio ejusdem præinsertæ a Præfecto Signaturæ Justitiæ, nisi nomen Referendarii, ut præmittitur, in ipsa præinserta appositum fuerit, aliquo modo signetur.

9. In Commissionibus appellationum ab interlocutoriis manus non apponatur, nisi expresso relevanti gravamine, neque in Commissionibus appellationum a definitiva cum clausula, aut vim definitivæ habente, nisi res adeo exprimatur, ut videat Referendarius, an tale sit gravamen, quod per definitivam reparari non possit, & si in Commissione apposita fuerit clausula, *Cum toto negocio principali*, tunc addatur, *Justificato tamen dicto gravamine*. Et idem servetur, quando est apposita clausula, *Quam, & quas* quæ tamen non sit restricta per sola verba, *de, & super præmissis*.

10. Et nihilominus in supradictis Commissionibus appellationum ab interlocutoriis, semper citetur pars, etiamsi exprimatur gravamen, ut supra dictum est, quod per definitivam irreparabile videatur.

11. Et ab excessiva taxatione expensarum

rum semel tantum appellatio committatur, & duæ sententiæ habeant vim trium.

12. Ubi pars Commissionem aliquam dolose extorserit, & ob id Commissio reformata fuerit, Præfectus manu regia, & exequutive, expensas factas in reformatione Commissionis restituere faciat, fine litis minime expectato.

13. Commissio pro dilatione, vel alternativa, semel tantum concedatur, quam qui jam impetraverit, lapso trimestri aliam, nisi a Nobis, vel Successoribus nostris, & Signatura nostra Gratiæ impetrare nequeat, & impetrata non suffragetur, nec tribuat jurisdictionem.

14. Abstineant præterea Referendarii ab appositione manuum in Commissionibus nullitatum, & attentatorum, nisi exprimantur nullitates ex defectu jurisdictionis, citationis, vel mandati, & ipsa attentata.

15. Item in Commissionibus molestationum, & jactationum, nisi addita clausula, *Dummodo non fiint judicialiter illatæ*.

16. Et omnino abstineant ab illis, in quibus narratur pronunciatum fuisse, prout in cedula.

17. Nec etiam manum apponant in Commissionibus prorogationis fatalium in causis criminalibus, nec illa concedatur ultra primam vicem, nisi prævia præscriptione judicis asserentis, Commissionem sibi signandam videri, & citato Fisco.

18. In Civilibus autem prorogationes hujusmodi ultra primam vicem nonnisi ex causa concedantur.

19. Et similiter instantia, quæ causis discussionum præscripta est, nullo modo, nisi ex magna causa, & per Signaturam nostram Gratiæ, prorogetur.

20. Quilibet autem Referendarius teneatur recipere contra Commissiones, & eas omnino in eadem Signatura proponere, eoque casu sufficiat partem adversam per quinque dies ante Signaturam fuisse modo suprascripto citatam.

21. Causæ matrimoniales, & criminales Clericorum, & aliarum personarum Ecclesiasticarum committantur iis tantum, quibus dispositum est per Concilium Tridentinum committendas esse.

22. Causæ vero criminales Laicorum in Terris Ecclesiæ, locorum Gubernatoribus committantur.

23. Regens Cancellariæ, & alii officiales ad expeditionem Commissionum Signaturæ Justitiæ deputati absque mora receptis Commissionibus illas expediant, nec sub quovis prætextu illas penes se retineant. Et qui illas per turnum distribuere debent; illas sine aliqua ordinis ipsius turni perversione distribuant, illasque ad bancum Cursorum etiam irrequisiti, sine mora transmittant, sub pœna privationis officii, & aliis arbitrio nostro, & Successorum nostrorum Rom. Pontificum.

De Camerario, & Camera Apostolica.

§. II.

1. CAmerarius, Præsidentes, & Clerici Fisci nostri negociis incumbant, utque illud liberius, & facilius facere, & exequi possint, causis inter Fiscum nostrum, ac privatos juxta propriam eorum Tribunalis naturam contenti sint, & propterea a cognitione causarum inter privatos etiam per viam appellationis, etiam ex terris Ecclesiæ ad Sedem Apostolicam interpositæ omnino abstineant, nisi causæ a negociis Fiscalibus dependeant, aut ab illis originem trahant.

2. Similiter abstineant a Commissionibus, & avocationibus causarum, necnon literis monitorialibus, & inhibitoriis, & sequestrationibus, & aliis hujusmodi, ubi non agitur de interesse Fisci, etiam in terris Ecclesiæ, cum hæc ad Signaturam nostram spectare noscantur, & aliàs ordo Judiciorum multipliciter confundatur.

3. Permittimus tamen Camerario pro minori pauperum dispendio, ut causas appellationum a sententiis definitivis, vel earum vim habentibus interlocutoriis, intra quadraginta milliaria ab Urbe, in rebus minimis, & profanis summa viginti quinque ducatorum non excedentibus (de quo dispositive mentio fieri debeat) per simplices literas, aliàs juxta formam juris, & juxta solitum, committere possit.

4. Insuper, ne delicta impunita remaneant, ab absolutionibus, & remissionibus delictorum quorumlibet, etiam levium, aut illarum Commissionibus, necnon salvis conductibus pro delinquentibus, etiam de delictis extra terras Ecclesiæ commissis, omnino abstineant.

5. Similiterque a moratoriis dilationibus, nec etiam ad modicum tempus.

6. Necnon literas Camerales pro adipiscenda possessione beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam Nobis, ac Sedi Apostolicæ reservatorum, ac prorogationem temporis ad expediendas literas Apostolicas quarumcumque gratiarum, aut ad solutionem annatarum, vel Collegio Cardinalium, aut Officialibus debitorum, minime concedere valeant.

7. Clerici Cameræ, cum nullam Jurisdictionem, ut singuli, sed tantum collegialiter, & in plena Camera habere noscantur, nihil expediant privatim, & singulariter, nec aliquas literas, aut patentes de quacumque re subscribant, nisi ex commissione eis facta in eadem plena Camera, in qua omnia clare, & distincte proponi, ac in libro propositionum adnotari debeant, vel nisi agatur de negociis Guberniorum, & Præsidentatuum, & Præfecturarum, quæ privatim juxta solitum expedire possint.

8. Notariique in expeditionibus, & scripturis desuper conficiendis de propositione, & commissione hujusmodi mentionem expressam facere teneantur.

9. Sed, & tam Camerarius, quam Clerici ipsi, ultra prohibita in præsenti reformatione, a quibuscumque licentiis, gratiis, & indultis de rebus spiritualibus, in forma gratiosa, vel commissaria, etiam cum clausulis justificativis, & aliis tam in Terris Ec-

Ecclesiæ; quam extra illas, omnino abstineant.

10. Et similiter a quibuscumque aliis expeditionibus, quæ sibi ratione suæ ordinariæ Jurisdictionis propter publicam utilitatem expresse, per literas suarum facultatum, concessæ non reperiuntur. Nec prætextus consuetudinis, aut quasi possessionis, etiam antiquissimæ, & immemorabilis in similibus concedendis eis suffragetur, etiam si consuetudo, vel quasi possessio hujusmodi per literas aliquorum Pontificum generaliter approbatæ fuerint.

11. Constitutio fel. recor. Pii Papæ IV. super reformatione Tribunalis Cameræ Apostolicæ incip. *Cum inter cæteras*, sub datum Kalend. Novembris, Anno 1564. juxta solitum legatur singulis annis in prima Camera mensis Octobris.

12. Causæ conjunctorum, & propinquorum alicujus Clerici ad quartum gradum exclusive, ipsi Clerico nullatenus committantur, nec quisquam eorum sibi commissas audiat, sed eas expressa causa recuset.

13. Nec etiam in discussionibus, & decisionibus tam illarum, quam aliarum quarumcumque causarum, in quibus aliquod interesse prætendere posset, sive Clericus, sive Assistens ille sit, ullo modo interesse, nec ullum votum habere, sed statim a dicta Camera, etiam dum causa proponitur, etiam injussus (cum in hoc ignorantiam prætendere non possit) egredi debeat, & si secus fecerit, Clericus per mensem suspensione ab exercitio, & perceptione emolumentorum sui officii aliis Clericis applicandorum ipso facto incurrat, Assistens vero jocalium, & salarii exactione, aliis Assistentibus applicanda, ipsiusque Cameræ ingressus trium mensium spatio mulctetur.

14. Quicumque autem, sive ex Clericis, sive ex aliis Cameralibus prædictis ab aliquo suspectus in causa recusatus fuerit, recusans non nisi expressa suspicionis causa audiri, illaque expressa absente recusato, ut suspecto in Camera discuti, eaque a pluribus approbata, suspectus ipse in hujusmodi causa nullo modo se intromittere, aut interesse debeat, si vero suspicio probari nequiverit, nulla ejus allegatæ ratio habeatur.

15. Caveant autem appellationes a decreto vim definitivæ habente ullo pacto recipere, neque alias appellationum causas committere, nisi gravamine, & gravaminis causa ita expressa, ut Camera possit intelligere, & deliberare, an appellatio sit admittenda necne, & in omni casu nonnisi citata parte hæc fiant.

16. Ad hæc pauperum Advocatus, necnon Fisci tam Advocatus, quam Procurator, Commissarius, & quivis alius de eadem Camera, sub eisdem & aliis Nostro, & Successorum Nostrorum arbitrio pœnis, non scribant in causis privatorum in Cameræ Tribunali pendentibus, exceptis pauperum causis, & respective iis, in quibus Camera alicui adherendo partem facit in judicio, vel in quibus alias de Fisci, & Cameræ interesse agitur.

De Gubernatore Urbis, & ejus Tribunali.

§. III.

1. Locumtenens Civilis Gubernatoris Almæ Urbis pro tempore existentis, unus dumtaxat sit, legum scientia, vitæque probitate, & Romanæ Curiæ experientia insignis, & ex hoc loco, qui ab Urbe distet saltem per quadraginta milliaria oriundus, qui omnes causas civiles, tam Commissarias juxta formam Commissionum, quam ordinarias, vel alias in ipso Tribunali introducendas, juxta suas facultates cognoscat, terminet, & decidat. Audientiam terminorum, pro quibus litigantes pro certa hora citati non sint, in Sala Palatii Gubernatoris circa horam vigesimam pro Tribunali sedendo teneat. Jus reddat singulis diebus, exceptis festivis de præcepto, aut consuetudine Almæ Urbis, necnon diebus Coronationis Pontificis viventis, ingressus Gubernatoris, Jovis, Lunæ, & Martis immediate ante Cineres, ac ipsius diei Cinerum, totius Hebdomadæ majoris, Commemorationisque omnium fidelium defunctorum, & vigiliæ Nativitatis Domini.

2. Significationes per viam recursus concedendas semper concedat cum clausula, non tamen in contumaciam.

3. In causis ordinariis, vel via ordinaria introducendis, etiamsi ad probationem producantur cedulæ, jura, & instrumenta obligationum Cameralium, non relaxet mandata exequutiva, si respectu summæ, vel valoris rei, vel aliás ex natura causæ de qua agitur, dictæ causæ sint appellabiles, nisi elapsis decem diebus datis ad appellandum, & servatis solitis terminis ad docendum de legitima appellatione, & ejus legitima prosequutione, & constito sibi de re judicata.

4. Suspectus post litem contestatam, vel pro contestata habitam, allegari non possit, nisi a principalibusmet, vel eorum Procuratoribus ad id speciale mandatum habentibus, & ex certa causa per eos in actis specificata, & jurata, a Gubernatore pro legitima approbata.

5. Ab ejus sententiis definitivis appelletur ad Nos, nostramque sanctam Sedem Apostolicam in causis appellabilibus: in quibus vero de jure recursus datur, recurratur ad Gubernatorem, qui causas hujusmodi recursus per seipsum, vel alium ab eo deputandum juxta suas facultates expediat. Qui deputandus, tam in ipsis causis recursus, quam in illis, in quibus loco Locumtenentis uti suspecti recusati a Gubernatore deputabitur, & in causis quoque commissariis, in quibus rescripto Signaturæ a Gubernatore similiter deputabitur, ea dumtaxat emolumenta recipiat, quæ ut mox dicetur, Locumtenens recipere posset, & nihil penitus ultra sub pœnis eis indictis.

6. Recursus, ut supra ad Gubernatorem a Locumtenentis, vel deputandi decretis, & sententiis petendi, infra decem dies dumtaxat peti debeant, & tunc exequutionem non

non retardent, usquequo Gubernator hujusmodi recursus non admiserit.

7. Locumtenens habere debeat scuta auri in auro quinque a quolibet ex duobus Notariis causarum civilium hujus Curiæ, ipsi tantum Locumtenenti quolibet mense in ejus principio solvenda, & percipere possit julium unum pro singulis infrascriptis expeditionibus. Videlicet pro quolibet mandato exequutivo, non tamen in contumaciam. Pro quolibet Aresto in carceribus. Mandato de excarcerando, significatione Dotali, aut vigore termini, aut in vim litis pendentiæ, aut litis finitæ, aut stante deposito, vel negatione, aut data cautione de stando juri, & judicatum solvendo concessa. Et etiam pro qualibet citatione, vel inhibitione vigore commissionis, aut extra Curiam decreta, dummodo in quolibet ipsorum casuum agatur de re, vel summa scutorum auri septem, qui constituunt julios septuaginta septem.

8. Gubernator Urbis cumulative procedere valeat in omnibus, & quibuscumque causis criminalibus, in quibus Camerarius Ripæ vigore suarum facultatum procedere potest, ita ut inter eos juxta solitum sit locus præventioni.

9. Habeatque Jurisdictionem in Hebræos, prout infra dispositum est.

De Auditore Cameræ, & ejus Tribunali.

§. IV.

1. IN primis, quoad formam, & exequutionem obligationis Cameralis, mandamus servari stylum hodiernum, ut scilicet quis obliget se, hæredes, & bona in ampliori forma Cameræ, cum solitis clausulis, & renunciationibus, citra tamen constitutionem Procuratorum, & qui voluerit arctius obligari, consentiat relaxationi mandati exequutivi, aut illud in se suscipiat, unica, si sic placuerit, citatione, aut intimatione præcedente. Nec ullo umquam tempore renovetur vetus illa censurarum susceptio jam antiquata, & a Curia eliminata.

2. Minusque ad dictarum censurarum relaxationem deveniatur, nisi in juris subsidium, & factis prius diligentiis in locis destinatæ solutionis, prout hactenus fieri consuevit.

3. Et si parti petenti, ac debitum agnoscenti danda videbitur aliquando longior aliqua dilatio ad solvendum, intra quam nullum omnino mandatum, aliudve exequutionis genus relaxari possit, ea erit dierum triginta ad summum, aut etiam viginti, vel minor arbitrio Judicis, qui pro debitoris qualitate, ac debiti summa, quem maluerit de prædictis terminis, eliget. Hoc tamen omnino observando, ut nonnisi simpliciter, & absque ulla conditione, protestatione, vel reservatione, quæ confessioni sit contraria, debitum confitenti concedatur, & qui aliter, aut præmissa aliqua protestatione, vel reservatione petere, aut suscipere voluerit, repellatur. Et nihilominus protestatio, vel reservatio forte clandestine, aut aliter facta, quoad præjudicium dictæ confessionis, & susceptionis termini pro infecta omnino habeatur, & nullius sit roboris, & momenti. Et si post decretum, aut etiam Actori a Notario traditum mandatum exequutivum, Judici præfatam dilationem concedere visum fuerit, nec reus intra eam solverit, Actor absque alio novo judicio, citatione, vel mandato, sed eodem illo, quod antea decretum, vel relaxatum, aut traditum fuerat, exequutionem suam prosequatur.

4. Quodque supersessoriæ, seu (ut vocant) non gravetur, aut inhibitiones, vel dilationes non concedantur, præterquam in vim susceptionis censurarum, vel termini judicialis a debitore suscepti, & nisi adjecta hac conditione, dummodo alium terminum ab ipso, vel alibi non susceperit. Et tam pro dictis supersessoriis, quam pro illarum revocationibus juxta stylum dicti Tribunalis consuetum nihil prorsus recipiatur, sed gratis, etiam pro sigillo, ac sine ulla Secretarii, Judicis, aut cujuscumque alterius personæ mercede concedantur.

5. In causis criminalibus, in locis Nobis, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ immediate subjectis, imposterum non decernantur, neque relaxentur monitoria contra aliquem in prima instantia, nisi per Auditorem Cameræ pro tempore, facto prius verbo nobiscum, seu cum Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in casibus in Bulla in Cœna Domini legi solita contentis: in quibus nihilominus, quando monitoria extra Italiam decernenda erunt, in locis Nobis, & eidem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non subjectis, vel alias contra Officiales Curiales exemptos, & contravenientes inhibitionibus, & literis Apostolicis, vel etiam pro rebus dependentibus a causis criminalibus coram Auditore Cameræ pro tempore legitime introductis, ac pendentibus, hujusmodi monitoria non relaxentur, nisi facto prius verbo Nobiscum, seu cum Romano Pontifice pro tempore existente.

6. Nec decernat Monitoria specialia in causis profanis, etiam in terris Ecclesiæ, ultra quadraginta milliaria ab Urbe, quando valor causæ non excedit summam centum florenorum.

7. Appellationes non aliter recipiat, audiat, vel admittat, quam si exhibita fuerit Notario in actis ab appellante fides publica, seu publicum instrumentum (ita quod simplex copia, nec recipiatur, nec admittatur) sententiæ, a qua extitit appellatum eaque sit definitiva, vel vim habeat definitivæ, neque aliter earum ratione inhibeat, quam inserto in literis inhibitionis toto fidei, seu instrumenti hujusmodi tenore, & expressa clausula: Quatenus a definitiva, vel vim definitivæ habente appellatum sit. Facta tamen fide de petitione appellationis, &, Judicis, sive Notarii denegatione,

Au-

Auditor inhibere, & in causa procedere possit.

8. In expeditionibus vigore hujusmodi appellationum apponatur clausula; Et quatenus re vera sententia non sit definitiva, vel vim definitivæ non habeat, præsentes literæ nullius sint roboris, vel momenti.

9. In monitoriis generalibus reservet facultatem etiam Ordinario loci, absolvendi incurrentes censuras in eis contentas.

10. Item non decernat sequestra in causis beneficialibus, in quibus procedere potest, nisi juxta formam Constitutionis felicis recordationis Clementis Papæ Quinti Prædecessoris nostri, quæ incipit: *Ad compescendas*, prout servatur in Rota, & in illis semper apponatur clausula, Proviso quod de fructibus sequestratis cultus divinus manuteneatur, animarum cura exerceatur, & alia onera beneficio incumbentia supportentur.

11. Mandata de manutenendo numquam, nisi servatis servandis, & parte legitime citata, decernat, aut concedat.

12. Idemque in sequestris, & in mandatis suspicionis fugæ servet, nisi aliqua ratione timendum sit Judicis arbitrio de suspicione fugæ, vel bonorum dilapidatione, quo casu juramentum præstari debeat de suspicione fugæ, vel de metu dilapidationis bonorum.

13. Non decernat contra Episcopos, & iis Superiores, monitoria ad personaliter comparendum, nisi prævia commissione signata manu nostra, aut pro tempore existentis Romani Pontificis, & pro decreto monitorii ad personaliter comparendum nihil recipiat.

14. Non concedat, neque dari permittat Auditor remissoriam ad partes examinandum, vel repetendum citata parte testes ad instantiam Fisci, vel probandam ejus intentionem, sed advocentur testes ad Curiam, vel causa remittatur ad partes, ubi delictum est commissum.

15. Nec minus concedat literas ad partes pro capiendis indiciis contra aliquem, nisi prius in Curia ipsimet Auditori Cameræ ejus arbitrio aliqualiter constiterit de delicto.

16. Et in causis ordinariis Auditor prædictus, seu ejus in civilibus Locumtenens non recipiat sportulas, neque Notarius aliquid pro nota sententiæ, sed in causis commissariis, & declaratoriis contumacialibus tantum.

17. Præterea Auditor non concedat monitoria, seu inhibitiones in vim Constitutionis Eugenianæ ad favorem Curialium, nisi pro illis, qui saltem per annum in Curia continue residentiam fecerint.

18. Ut tollantur controversiæ inter Tribunalia Curiæ, & unicuique sua jurisdictio servetur, declaramus exequutionem obligationis in forma Cameræ ad prædictum Auditorem Cameræ privative ad alia Tribunalia pertinere, præterquam in instrumentis dependentibus a causis, & actis in aliis Tribunalibus hujusmodi gestis, ac sine præjudicio motus proprii in favorem Populi Romani editi, & quo ad Clericos ratione originis, vel Beneficii, Romanos, & loca pia, locus sit præventioni inter ipsum Auditorem, & nostrum in Urbe Vicarium.

19. Et quoad præventionem inter ipsum, & forum Capitolinum in causis vertentibus inter Cives, & Incolas, statuimus, & declaramus, nomen Incolarum juxta juris communis dispositionem esse intelligendum: & ubicumque super hoc dubitari contigerit, orta inter Tribunalia differentia, ad Præfectum Signaturæ Justitiæ recurri mandamus, qui hunc articulum manu regia sine scriptura, omni, & quacumque appellatione, & recursu remotis, in quolibet casu controversiam terminet, & decidat.

20. Citationes autem extra Urbem exequutæ, quarum vigore hodie coram Auditore Cameræ ad exequutionem obligationis Cameralis procedi solet, reproducantur infra mensem ab exequutione earum in partibus facta, alioquin pro circumductis habeantur.

21. Literas Apostolicas, quibus certus, qui per seipsum procedat, exequutor præscriptus est, nullo modo Auditor prædictus exequatur, sed & omnes præterea, in quarum exequutione pars vocanda fuerit, non aliter exequatur, quam servatis pro rerum contingentia Constitutionibus felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, nisi ipsis Constitutionibus derogatum fuerit expresse in literis, quæ fuerint exequendæ: sed & tunc, ne quemquam extra Diœcesim ultra tot dietas evocet, quot in ipsis literis expressum erit, exceptis literis pensionum, quarum solutio in Romana Curia destinatur, & his omnibus, quibus ipse nominatim exequutor præscriptus fuerit: his enim casibus possit ad se undecumque, & quocumque partes evocare, neve aliis vices suas committat, vel subdeleget, quam constitutis in dignitate ecclesiastica, aut aliis, quibus Sedes Apostolica causas committere solet.

22. Monitoria generalia vulgo, significavit appellata, quæ scilicet, ut aliquid reveletur, seu restituatur, aut probetur, cum censuris ecclesiasticis publicari solent; nullo modo decernat, sive expediat.

23. Similiter nihil sine speciali nostra commissione decernat, aut faciat, aut mandet, quod Episcopos, aut alios locorum ordinarios impedire possit, ne ad exequutionem decretorum Sacri Concilii Tridentini, correctionemque morum libere procedant.

24. Ab omnibus autem, & singulis iis, quæ ad ejus jurisdictionem secundum præmissa pertinere nolumus, usque adeo abstineat, ut neque monitoria, neque citationes, neque inhibitiones, neque sequestra, neque mandata de manutenendo, neque aliud quicquam quocumque sub prætextu super iis, aut ipse decernat, aut ab aliis decreta revocet, & pariter ejus Notarii

rii nihil omnino expediant, aut etiam scribant sub pœna scutorum quingentorum pro qualibet vice Cameræ Apostolicæ applicandorum, & si adsit accusator, vel instigator, ei quarta pars pœnæ solvendæ detur.

25. In causis vero sui fori civilibus, etiam in quibus summarie, & ad instar beneficialium procedendi ei concessa est facultas, nunquam omnino ad pœnas contumaciales deveniat, sed potius receptis probationibus ad negocium principale spectantibus, datoque competenti termino parti absenti, demum super his servatis servandis definitive pronunciet, etiam sine litis contestatione.

26. Ne autem contingat, ut absentes, & in remotissimis ab Urbe partibus degentes, maxima itineris incommoda, & dispendia pati absque culpa compellantur, dum ob prætensum delictum ad comparendum personaliter moniti comparent, & inculpabiles reperiuntur, neminem posthac extra Italiam existentem ad comparendum personaliter moneat, nisi facto verbo nobiscum, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus, de quo verbo habito fiat mentio in literis monitoriis.

27. In causis, quæ ordinarie secundum Auditoris facultates in ejus Tribunali introductæ fuerint, vel introduci potuerint, sive post cœptam causam superveniat commissio, sive ante impetrata sit, sive in prima, sive in ulteriori instantia, nulla in re augeat impensam, sed quoad hoc habeatur semper causa pro ordinaria, itaut etiam ratione sententiæ, neque Notarii, neque Judices quicquam propterea accipiant ultra id, quod accipere potuissent, si commissio non adesset.

28. Permittimus tamen ejus in civilibus Locumtenenti in causis per commissionem ab initio introductis, etiam sui natura ordinariis, ob magnam laborum assiduitatem, & emolumentorum tenuitatem, sportulas moderatas juxtà præsentem Constitutionem recipere. Declarantes nihilominus, in reliquis omnibus causas intelligi ordinarias, nec Notarios quicquam amplius exigere posse, aut debere, quam in aliis ordinariis permissum est.

29. Quodque Auditoris Cameræ pro tempore existentis Locumtenens mandata exequutiva, nisi prius ipsemet Locumtenens in libro expeditionum diem subscriptionis manu propria notaverit, subscribere non possit.

30. Quodque Auditoris Cameræ pro tempore existentis Judex Locumtenens in criminalibus, pro sportulis, salario sibi jam assignato contentus, nihil percipere possit.

31. In causis civilibus vero Locumtenenti singulis mensibus quinquaginta scuta monetæ a Notariis dicti Auditoris Tribunalis pro rata solvi, nec aliqua alia portio pro eo retineri debeat.

De Auditorio Rotæ.

§. V.

1. Constitutiones felicis recordationis Innocentii VIII., Pii IV., & aliorum Prædecessorum nostrorum innovantes, & Auditorium nostri Palatii, in quo universorum Christifidelium graviores causæ mature cognoscuntur, & juste terminantur, novis prærogativis augentes, volumus, & ordinamus, ut unica tantum commissio in qualibet instantia sufficiat, & illius vigore Auditor causam sibi commissam cognoscere, & cum omnibus, & singulis dependentibus, & emergentibus, ac aliàs quomodolibet incidentibus decidere valeat.

2. Possit etiam Auditor sine nova Commissione præfigere terminum ad docendum de attentatis, & nullitatibus, & causis, propter quas quis in integrum restitui debeat, ac illo elapso, & non docto, ad causæ expeditionem procedere, necnon remissorias decernere, dilationes concedere, liquidationes fructuum in partibus delegare, ac omnia, & singula alia usque ad finalem sententiarum suarum exequutionem inclusive facere, quæ de jure Ordinarii facere possunt.

3. Necnon possit Auditor præfigere terminum ad docendum de appellatione, & ejus legitima prosequutione ad effectum procedendi ad exequutionem sententiæ latæ in causa appellabili, in qua condemnatus non appellavit.

4. Insuper, & tempus quadriennii in causis restitutionis in integrum possit Auditor prorogare arbitrio suo.

5. Et tam dictam, quam omnes alias facultates sibi vigore, vel Innocentianæ, vel Constitutionis Pii Quarti, aut aliorum Summorum Pontificum Prædecessorum nostrorum competentes extendimus, & habere locum decernimus, etiam in causis cuilibet Rotæ Auditori extra Rotam commissis.

6. Prorogationes autem fatalium, sæpius, & passim non concedat, sed tantum ex aliqua honesta causa, ac prævia illius cognitione arbitrio Rotæ.

7. Auditor tamen in aliqua causa, sive magni, sive parvi momenti existat, etiamsi ejus decisio clari juris esse videatur, definitivam sententiam, vel interlocutoriam vim definitivæ habentem ferre non valeat, nisi causa in Rota proposita, & habitis votis Coadjutorum, nisi partes in actis expresse consenserint, quod causa sine voto eorumdem expediri possit.

8. Idemque in aliis quibusvis præjudicialibus decretis servari volumus, si actor, vel reus, ut negotium in plena Rota cognoscatur, institerit.

9. Item sententiæ latæ per Auditores, prout in cedula, ut moris est, vel per viam termini proservato, subscribantur, & publicentur in actis intra quindecim dies, & in ultimi anni audientia infra mensem, alioquin pronunciationes, & termini hujusmodi pro circumductis habeantur.

Ter-

10. Termini etiam pro servatis habiti & cedulæ ipsarum sententiarum, quæ interdum per alium Notarium, quam actuarium ipsius causæ, ad referendum accipi consueverunt, referantur ipsi Notario causæ eadem, vel sequenti die, qua recipiuntur, in ultimis vero audientiis saltem infra triduum. Et si Auditor, qui pronunciavit, prout in cedula, vel terminum habuit pro servato, retinuerit citationem penes se, illam Notario causæ similiter intra prædictos dies consignare debeat, aliàs termini hujusmodi circumducti, & irriti censeantur.

11. Auditor vero non pronunciet in causa nisi perfecto registro, & illo ad Rotam delato una cum dictis testium, illisque, ac juribus in eadem Rota, prout res exegerit, lectis.

12. In ultima vero anni audientia, & quandocumque agetur de ferenda declaratoria contra contumacem, etiam registro non perfecto, ex actis originalibus pronunciare valeat, ita tamen, quod pars, ad cujus instantiam pronunciatum fuerit, registrum ipsum pro actorum conservatione quantocitius perfici curare teneatur.

13. Et insuper, Auditor partibus petentibus copiam decisionis in causa factæ, cum juribus, ac rationibus tradere debeat, prout antiquitus laudabiliter fieri consuevit.

14. Causæ autem propriæ Auditorum, & eorum familiarium, ac consanguineorum, vel affinium usque ad secundum gradum juxta jus Canonicum computandum, non cognoscantur in Rota.

15. Nec Auditores in eorum domibus substitutos, vel doctores, aut alios Jurisperitos, etiam consanguineos habeant, qui substituti, vel advocati, aut procuratoris officio fungantur, aut in causis Rotalibus, vel eorum processibus, sese quoquo modo intromittant.

16. Item Advocati, aut Procuratores consanguinei, vel affines, usque ad secundum gradum, ut supra computandum alicujus Auditoris, ac etiam illius Notarii in causis coram eo pendentibus, nullatenus patrocinari valeant.

17. Nec iidem Auditores compellant, aut aliquo modo inducant partes, per se, vel per alios, ut assumant certum Advocatum, vel Procuratorem, sed electio hujusmodi omnino ipsarum partium arbitrio relinquatur.

18. Item Decanus, & alii Auditores præsertim antiquiores attendant, ne aliquid non solum contra jus, sed nec etiam contra stylum, & decisiones antiquas factas in Rota, quæ impressæ habentur, quoquo modo decidatur, etiam prætextu æquitatis in jure non scriptæ, nisi maxima cum ratione, & discussione, omnibus votis, seu saltem illorum duabus tertiis partibus aliter faciendum esse judicaverint.

19. Non attendantur præterea aliquæ nullitates in causis, præterquam ex defectu jurisdictionis, citationis, vel mandati.

20. A liquidatione fructuum, & expensarum taxatione semel tantum appellare liceat, ita quod duæ conformes rem judicatam faciant.

21. Auditores causas sibi commissas ad solam partium instantiam ad Cancellariam remittere non possint, sed tantum habita licentia a Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus, vel ex justis causis deductis in Rota, & ab ea probatis.

22. Et si Auditor cognoverit in actis adesse suspicionem criminis, remittat acta hujusmodi, vel illorum exemplum, prout res exegerit, ad Judicem ordinarium, & si causa criminalis præjudicialis fuerit causæ civili, in ejus cognitione supersedeat.

23. Quandocumque Judex ipse ordinarius in causis criminalibus coram eo pendentibus indiguerit depositionibus testium, vel aliquibus scripturis ad causas criminales facientibus, teneatur Auditor illas, vel earum exemplum, ut præfertur exhiberi facere.

24. Nemini liceat turbare ordinem servandum in distributionibus causarum, sed illarum commissiones distribuantur bona fide juxta ordinem Turni, qui nullo prorsus modo, neque a Notariis, nec a quoquam alio pervertatur, prout supra de Signatura Justitiæ dispositum est.

25. Ut autem debitus modus sportulis imponatur, non possint Auditores a partibus, per se, vel alium, quovis modo sportularum nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec a sponte dantibus ultra taxam infrascriptam accipere, videlicet.

26. In causis pecuniariis, seu profanis, aut quæ aliàs pretio quoquo modo æstimari possint, si æstimatio rei, de qua agetur, non excedat summam mille ducatorum, aureos decem; a mille vero usque ad decem millia, vigintiquinque; a decem millibus usque ad viginti millia, quinquaginta; ab inde supra usque ad quamcumque summam, centum. In beneficialibus vero si redditus annuus, de quo agetur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem; a centum vero usque ad mille, vinginti quinque, a mille usque ad tria millia quinquaginta; ab inde vero supra, centum aureos pro sportulis cujuscumque sententiæ definitivæ dumtaxat, ut præfertur, accipere valeant. Si vero causa æstimationem non facile recipiat, sportulæ moderatæ, pro rerum, & personarum qualitate juxta taxas prædictas recipi possint. Nec aliquid ultra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut aliis quibusvis personis, directe, vel indirecte, quovis quæsito colore, vel ingenio, exceptis esculentis, & poculentis, quæ triduo consumi possint, ipsarum sententiarum, aut Auditorum intuitu præstari possit. Quas quidem sportulas juxta taxam prædictam apud Notarium causæ post subscriptam sententiam, & Notario traditam, & non antea, deponi, & Auditori consignari volumus. Quodque Notarius dispositionem, & consignationem hujusmodi in actis notare, & specificare teneatur.

De

De Capitolio, & ejus Officialibus.

§. VI.

1. SEnator, & Judices ipsius possint primas instantias unica vice eorum arbitrio absque ulla commissione prorogare.

2. Capitaneus appellationum, pro revocatione, seu moderatione quarumcumque inhibitionum, sportulas nullo pacto accipiat: Notarius vero dumtaxat mercedem actus, sive scripturæ.

3. Si petito Consultore, pars quæ petierit, neglexerit per decem dies instare pro illius electione, Capitaneus possit per seipsum causam expedire.

4. Et si Consultor electus, infra duos menses a die electionis non acceptaverit, vel recusaverit, ad alterius electionem procedatur.

5. Terminus quinque dierum datus a Statuto Urbis ad redeundum pro apostolis, ita & taliter intelligatur, ut sufficiat interim quandocumque pro apostolis redire.

6. Conservatores Urbis abstineant ab omni genere muneris, etiam esculenti, & poculenti, a pistoribus, Ianiis, salsamentariis, olitoribus, fructarolis, & aliis artificibus, nec ab eis aliquid sub quovis prætextu accipiant. A quibus etiam abstinere faciant omnino eorum Scribam, Notarium, Secretarium, Fideles, & alios eorum Officiales, atque in primis extraordinarios, corporali eos pœna coercendo, & deinde ab officio removendo.

7. Nec possint de pœnis statutariis, vel per eorum edicta inflictis aliquo modo gratiam facere in totum, & præsertim de corporalibus, nec illas commutare sine consensu ipsorum omnium simul convocatorum, & eo casu non ultra medietatem pœnæ remittere, nec in domo propria sua super hujusmodi gratiis aliquid signare possint, sed ad earumdem pœnarum exequutionem, postquam de illarum incursu constiterit, celeriter procedant.

8. Ad quarum etiam pœnarum præsertim corporalium exequutionem, in eventum, in quem non mittantur exequutioni per ipsos Conservatores, a die delati criminis intra quindecim dies, quilibet alius Judex ordinarius, & aliàs competens procedere possit.

9. Extraordinarios ad officium Extraordinariatus exercendum nullatenus admittant, nisi recepta ab eis cautione sub pœna ipsis Conservatoribus benevisa, de officium ipsum fideliter exercendo, & præmissa observando, ac de seipsos repræsentando pro omni eo, quod in dicto eorum officio committere, vel ommittere possent, ac dictis Extraordinariis fidem adhibeant juxta formam decreti aliàs a Conservatoribus editi, & non aliter.

10. Cogant insuper extraordinarium majorem ad exercendum officium etiam per seipsum, & per substitutum idoneum ab ipsis Conservatoribus approbandum.

11. Atque iidem extraordinarius major, & ejus substitutus, ac minores extraordinarii cogere possint quoscumque, etiam per detentionem personarum, ut permittant ponderari carnes, & alia omnia, quæ sub eorum cura sint, & pretium denuncient, & recusantes puniantur prima vice in duplum valoris rei penes eos inventæ: quod si alia vice illud idem admiserint, in duplum, & alia etiam pęna corporali arbitrio Conservatorum, & nihilominus extraordinarii tam majores, quam minores, omnia Conservatoribus denuncient, & res taliter inventas nullatenus sibi retineant, sed ad ipsos Conservatores deferre teneantur.

12. Et Baroncellus, ac alii Exequutores quarumcumque Curiarum eisdem extraornariis majoribus, in prædictis, & aliis eorum officium concernentibus, obedire teneantur.

13. Magistri Viarum ad vias lateribus seu silicibus sternendas, prout eis opus esse videbitur, dominos contiguarum domorum cujuscumque sint dignitatis, aut ipsis absentibus, vel solvendo non existentibus, illorum inquilinos juris remediis opportunis, ac sub eorum arbitriis pœnis cogant.

14. Possint autem inquilini retinere de pensione solvenda ratam ut supra per eos solvendam, non obstante obligatione Camerali, aut quacumque exceptione quæ opponi posset, & non obstantibus quibusvis sequestris, etiam anterioribus.

15. Curentque easdem Urbis vias continuo, & Plateas adminus quater in anno, & hoc in Martii, Junii, Septembris, & Decembris mensibus, ab immunditiis purgari.

16. Nullos actus, nullaque negocia, quę alicujus momenti fuerint, sine rogitu sui Notarii expediant.

17. Reddant rationem Cameræ singulo quoque semestri, prout in literis ad Cameræ Tribunal spectantibus constitutum est.

18. Edant initio eorum officii edicta sub nomine Camerarii, & de pœnis in illis, atque etiam in statutis contentis nullam sine ejusdem Camerarii, aut saltem Clerici Præsidentis mandato gratiam facere possint.

19. In cæteris, tam quoad appellationes ab eorum sententiis, quam quoad reliqua omnia, servent omnino statuta de eorum officio loquentia.

20. Submagistri vero suas relationes, quas tamquam periti facere solent, nonnisi medio juramento faciant, & si quid dolo, vel fraude egerint, perjurii, & alias pœnas arbitrio Camerarii, & Clerici Cameræ pro tempore Præsidentis incurrant, & ad interesse partibus condemnentur.

21. Consules Artium quarumcumque observent earum statuta legitime approbata, & usu recepta. Nec reassumant causas, præsertim mercedum, ac miserabilium personarum coram majoribus Magistratibus introductas.

22. Minus impediant, aut molestent ali-

aliquo modo peritos, sive æstimatores a Judicibus electos, sub pœna privationis, & aliis arbitrio Superioris.

23. Notarii vero ipsorum Consulum, taxam eis per statuta præscriptam, & ubi aliqui ipsorum nullam minorem taxam haberent, aliorum, qui illam habent sequantur, & secundum illam exigant.

24. Assessores prædictorum Consulum, & aliorum Officialium Curiæ Capitolinæ salarium non habentes, caveant ne in causis minimis, idest a quinque scutis infra, quicquam pro eorum voto, seu consilio, & in aliis non ultra sportulas dictis statutis taxatas, percipiant.

25. Procurator Fisci Capitolini illud ipsum, in omnibus, & per omnia observet, quod Cameræ nostræ Apostolicæ Procurator, quoad ea scilicet Capitula superius adnotata, quæ ipsum etiam concernere, & sibi convenire possint.

De Jurisdictione in Hebræos.

§. VII.

1. GUbernator Urbis possit contra Hebræos in criminalibus causis procedere, etiam quod agatur inter ipsos Hebræos tantum.

2. In causis Cameralibus, seu ad Cameram quomodocumque spectantibus, aut ad Camerarium, etiam ratione pignorum, aut personarum Hebræorum Bancheriorum, aut ad Præsides, Camerarius, & Præsides possint contra eos procedere.

3. In causis furtivorum pignorum quoad Hebræos Bancherios, sit locus præventioni inter Camerarium, & Gubernatorem.

4. Quoad Auditorem Cameræ Hebræi sint illius jurisdictioni suppositi privative quoad alios, ubi agitur de obligatione Camerali, præterquam in dependentibus a causis, & actis aliorum Tribunalium juxta suas facultates. In criminalibus autem possit idem Auditor Cameræ contra eos procedere, prout in præteritum procedere consueverat.

5. Inter Vicarium, & Senatorem, in delictis, in quibus Christiani sunt aliquo modo participes, & sic quando adest mixtura delinquentium Christianorum, & Hebræorum, ex officio non autem ad querelam locum habeat præventio, in aliis vero casibus servetur Constitutio fel. rec. Julii Papæ III. Prædecessoris nostri disponens, quod quando agitur inter ipsos Hebræos, habeat Vicarius in eos jurisdictionem activè, & passive, quando vero inter alios passivè tantum.

De Curia Sabellorum, & Turris Nonæ.

§. VIII.

1. JUdex Curiæ de Sabellis gratuito a Marescallo deputetur, adeo ut neque Judici dare, neque Marescallo propter hoc accipere quicquam liceat, etiam mutui, vel alio nomine, aut quavis de causa, vel prætexu sive ante, sive post adeptum officium, etiam in vim, vel prætextu cujuscumque indulti Apostolici, vel consuetudinis, quod, & quam per præsentes expresse revocamus, & improbamus, & ut supra omnino servari mandamus.

2. Deputatio vero Judicis fiat cum participatione, & approbatione Gubernatoris Urbis pro tempore, & fiat ad annum dumtaxat, quo finito, finitum sit etiam ejus Judicis officium, nisi propter aliquam rationabilem causam prorogandum visum fuerit, quæ tamen prorogatio alium nullo pacto excedat, & semel tantum fieri possit.

3. Antequam incipiat exercere officium, caveat idoneis fideijussoribus de stando Syndicatui, & finito officio etiam si nec querelatus, nec requisitus fuerit, offerat se Syndicatui coram Gubernatore Urbis præfato: ille vero 40. diebus Syndicatum absolvat, Judicemque prout jure faciendum erit, vel absolvat, vel condemnet, & puniat. Quod si intra dictorum dierum numerum non fecerit, Camerarius S. R. E. qui tunc erit, duos viros deputet, qui intra alios viginti dies hujusmodi Syndicatum peragant: lapsis autem dictis terminis pro absoluto habeatur.

4. Commentariensis, & Capitanei, nec non exequutorum ejusdem Curiæ munia per idoneos, & fidos ministros gerantur, & neque vendantur, neque locentur ullo modo, nec quicquam pro illis consequendis, aut exercendis quovis nomine, & prætextu solvatur, vel respondeatur, etiam vigore contractuum, aut locationum de præterito factarum, quæ per præsentes nullæ, & irritæ intelligantur, & qui aliquid solverint, vel responderint, officio privati sint, & publice fustigentur.

5. Turris Nonæ Judex non se intromittat in causis summam decem scutorum excedentibus, nec in criminalibus nisi levibus, & minimis.

6. Et dictus Judex Turris Nonæ coram Gubernatore præfato in fine cujuslibet anni Syndicatui se offerre, & stare teneatur, prout de Judice Curiæ Sabellorum, supra dictum est.

De Curia Ripæ, & Ripettæ.

§. IX.

1. RIpettæ Præses, aut Judex, non faciat aliquam compositionem, minusque solvere faciat aliquam pœnam quantumlibet minimam, sub quovis prætextu, nisi servatis servandis, ac prævio processu, ac decreto, ut ex actis intelligi possit, an juste pœna soluta, vel compositio facta fuerit.

2. Neque Camerarius, neque Ripettæ Præses transmittant extra Urbem Commissarios ad mensurandum passus lignorum.

3. Ripæ, & Ripettæ Judices, in fine officii coram Clerico Cameræ ejusdem Ripæ Præside Syndicatui stare teneantur.

4. Nec Camerarius Ripæ ultra sex menses in ejus officio permanere, nec confirmari debeat.

5. Pro mala mensuratione lignorum nullus pœna pecuniaria, sed corporali, veluti trium ictuum funis, aut fustigationis, aut berlinæ arbitrio Judicis puniatur.

6. Camerarius Ripæ aliquas compositiones facere non possit, nisi præcedente legitimo processu, & decreto, & omnes compositiones in libro annotentur.

De Judicibus Criminalibus Urbis, & pertinentibus ad eos.

§. X.

1. JUdices criminales Urbis, seu Locumtenentes, & eorum Substituti, quibus certum a Nobis salarium est constitutum, illo contenti nihil prorsus, aut pecuniæ, aut alterius cujuscumque rei etiam minimæ quantitatis a quoquam etiam sponte dante accipiant, neque pro sportulis, seu propinis sententiarum, vel pro decretis, absolutionibus, aut relaxationibus quibuscumque in quibuscumque causis etiam delegatis, & Commissariis, neque quovis alio modo, titulo, vel nomine, etiam muneris, vel regaliorum quamvis esculentum, vel poculentum, etiam in casibus alioqui de jure, vel quacumque Constitutione permissis, sub privationis officii, & inhabilitatis imposterum ad quodlibet judicandi munus, & aliis nostro, & Successorum nostrorum arbitrio infligendis pœnis.

2. Camerarius, Tesaurarius, & Præsides Cameræ, excepto Præside Riparum, item Hospitalium, Confraternitatum, ac aliorum locorum piorum, seu Collegiorum Rectores, & alii quicumque habentes in Urbe jurisdictionem criminalem, & facultatem Judices deputandi, non deputent in criminalibus causis alios Judices, quam aliquem ex ordinariis sibi benevisum, qui nullas debeat recipere sportulas, ut supra sancitum est, & in describendis actis, atque processu, utatur proprio sui Tribunalis Notario, nisi Notarius deputantis habeat officium titulo oneroso, & jus scribendi etiam in criminalibus, quo casu ipse deserviat in dictis causis, etiam apud Judices deputatos.

3. Nullus autem Judicum in causis criminalibus procedat, vel sententiam ferat, nisi Procuratore Fiscali, vel Commissario Cameræ respective in omnibus actis, in quibus de jure citari debent, legitime citatis.

4. Minusque transmittantur extra Urbem Monitoria, nec aliquod Judicium ad Fisci, vel Commissarii Cameræ respective instantiam, introducatur sine procuratoris Fisci, vel Commissarii Cameræ licentia.

5. Nec quisquam capiatur sine indiciis ad instantiam cujuscumque instigatoris, nisi in causis gravibus arbitrio Judicis, & tunc nonnisi data cautione per instigatorem de reficiendo damna, expensas, & interesse, necnon etiam (si ita Judici visum fuerit) de se repræsentando.

6. Nec concedant Judices in causis Criminalibus significationes aliquas, nisi in causis coram se, vel in suo Tribunali, & aliter datæ non observentur.

7. Pariter non relaxent monitoria Criminalia pro contraventione inhibitionis obtentæ in causa civili, sed agatur pro ea civiliter coram Judice, qui dedit inhibitionem, nisi forte contraveniendo fuerit vis aliqua illata, vel injuria realis, aut verbalis in spretum inhibitionis, & Judicis contemptum.

8. Contra reum absentem, & contumacem pro delicto, quilibet Judex competens procedere valeat, nec alter alterius pocessu impediatur.

9. Non transmittantur contra reos absentes citationes, aut Monitoria ad informandam Curiam sub pecuniaria mulcta, quando Judex habet in processu probationes, vel indicia contra illos sufficientia ad transmittendum monitorium, sive inquisitionem, aut citationem super delicto.

10. Nec comminentur umquam in monitoriis pœnæ corporales majores pœna delicti, pro quo monitio fit.

11. Item inquisito Reo non fiat inventarium illius bonorum, nisi agatur de delicto, pro quo veniat imponenda pœna capitalis, vel confiscationis bonorum, aut alia notabilis pœna.

12. Et quando inventarium conficiendum fuerit, non describatur inventarium hujusmodi in registro, sed tantum moderata merces pro qualitate rei a Notario accipiatur.

13. Et casu quo propter rei contumaciam inventarium fieri contingat, nonnisi unicum fiat.

14. Relaxatus ab uno Judice, non possit ab alio pro eadem causa carcerari.

15. Similiter pro pugnis, & verbis altercatoriis, & injuriosis in rixa, & ex accidenti inter viles personas prolatis, aut pro quavis alia simplici rixa, minisque etiam in fraganti reperti non carcerentur, nisi prius ducti ad præsentiam Judicis sub pœna privationis, & aliis arbitrio sui Judicis. Et si relaxandi erunt, gratis ubique relaxentur.

16. Querelæ Dominorum contra famulos, vel operarios, qui jam Dominos ex causa mercedis convenerunt, non recipiantur, nisi facto deposito, vel data cautione in forma depositi Judicis arbitrio, & nonnisi in eo Tribunali, in quo causa mercedis pendet, si jurisdictionem habeat criminalem.

17. Captus ab incompetenti Judice, vel ab eo, qui non processit, remittatur ad eum, qui processit, sed captus ab eo, qui processum formaverat, non remittatur, etiam quod ab alio fuisset in procedendo, vel in contumaciam condemnando, præventum, quinimo processus omnes, & informationes transmittantur ad illum, qui fuit diligentior in captura.

18. Quod si ex pluribus delicti consortibus quilibet aliquem habeat carceratum, remittantur omnes ad eum, qui habet principaliorem in manibus.

19. Curent autem Judices quicumque, ne rei detineantur in secretis ultra triduum

antequam examinentur, nisi causæ natura aliud suadeat.

20. Et tam reos, quam testes interrogent, descriptis, & extensis a Notario integre verbis omnibus interrogatorii, rejecto prorsus, & sublato abusu illo scribendi, ad opportunam Domini interrogationem, vel interrogatus respondit, aut subdens interrogatus, aut simili, quem tamquam perniciosum, & uti suggestivarum interrogationum velamentum, & fraudibus plenum damnamus.

21. Responsiones similiter reorum, & testium integre de verbo ad verbum, prout ex eorum ore profluunt, etiam quod contra Fiscum sint, non diminute, nec per relationem, & in externæ nationis hominibus adhibito scriba, vel interprete illius linguæ perito, fideliter scribi faciant.

22. Nec ullo pacto Judicibus liceat, vel Notariis, testes, quos ipsi verisimiliter informatos crediderunt, citatos, seu vocatos, extrajudicialiter cum juramento, vel sine eo interrogare, & non scriptis eorum responsionibus dimittere, forsan ex eo quod contra Fiscum deponant, & pro reo, seu omnino prævio juramento de veritate dicenda, eorum examen recipiatur, & in scriptis redigatur, dummodo non adsit vehemens suspicio subornationis.

23. Reorum recognitiones non fiant nisi Judice præsente, & coram pluribus, nec ullo pacto reus antea ipsi testi ostendatur.

24. Testes pro Informatione Curiæ non nisi in gravioribus carcerentur, & tunc pro relaxatione nihil penitus solvant, nec etiam pro alimentis, quæ, vel instigator, si adest, solvere debeat, vel Fiscus.

25. Captum pro uno crimine, super aliis, de quibus indicia non habent interrogare nullo modo præsumant, sed in hoc, & aliis omnibus occurentibus, Juris communis dispositionem Judices servare teneantur.

26. Et in quocumque crimine quantumvis gravissimo, reos antequam torturæ subiiciant, etiam non petentes admittant ad purgandum indicia, data eis indiciorum copia, pro ea tantum parte processus, quam ipsi, petierunt in forma boni extractus, & non registri, cum expressione nominum testium, & competenti termino ad faciendas defensiones, & eo pendente detur commoditas carceratis libere loquendi cum eorum Advocatis, & Procuratoribus etiam semotis arbitris, nisi tamen qualitas causæ aliud necessarium suadeat, & dicta copia indiciorum detur pauperibus gratis, vel ostendantur originalia Advocato, & Procuratori Pauperum similiter gratis, & absque ulla impensa.

27. Neque cogantur rei declarare se habere testes curiæ pro rite, & recte examinatis, & quatenus voluerint illos sic habere, præter absentes, & mortuos, & salvis exceptionibus contra personas, & dicta testium, salvoque jure illos repetendi, talis protestatio admittatur, minimeque reiiciatur.

28. Ac testes contra reum repetendi, prius examinentur super interrogatoriis pro ejus parte datis, deinde super eorum depositionibus repetantur.

29. Ac Judices, Auditores, seu Locumtenentes Gubernatoris Urbis, seu alterius cujuscumque Magistratus habentis facultates procedendi præter, aut contra formam juris, vel statutorum, non utantur dictis facultatibus, nisi prævio decreto dicti Gubernatoris, vel Magistratus, concedente sibi facultatem sic procedendi in illa causa.

30. Tormento Vigiliæ Judices non utantur, nisi in delictis atrocissimis, & in quibus etiam urgentissima præcedant indicia, & tunc nonnisi de voto Congregationis illius Tribunalis, quo proceditur contra reum, nec umquam reus subiiciatur huic tormento Vigiliæ eodem die, quo alio genere tormentorum fuit tortus, minusque reus, qui tormento funis semel, atque iterum tortus fuit. Nec quisquam in hoc tormento Vigiliæ positus detineatur brachiis extensis ad modum torturæ, ne ultra Vigiliæ tormentum patiatur etiam tormentum funis, sed in omnibus modus adhibeatur, quo vel innocentiæ reus, vel supplicio reservetur, & Judices tam in hoc, quam in aliis tormentis ipsi assidue, continueque assistant omnino, nec eorum loco Notarium, vel Substitutum Fiscalem dimittant.

31. Nec in tormento funis quemquam ultra horam pro qualibet vice detineant.

32. Insuper abstineant omnino a verbis, & factis injuriosis in reos, ac testes.

33. In sententiis, & condemnationibus reorum absentium, & contumacium, Judices exprimant pœnas certas, neque se referant ad jus commune, Statuta, Constitutiones, vel edicta.

34. Reis in contumaciam condemnatis, & captis ante exequutionem sententiæ, detur copia processus, si petatur, & actorum, etiam quod non fuerint admissi ad novas defensiones.

35. Nec ullus inquisitus, sive carceratus, sive non carceratus, non solum a Notariis juxta Constitutionem nuper a Nobis de anno 1608. editam, quam innovamus, & illibatam esse volumus, sed nec etiam a Judicibus, seu aliis quibuscumque Officialibus cogatur directe, vel indirecte processus cassare, absolutionem, seu abolitionem petere.

36. Similiter Judices, Fiscales, aut Notarii nullo modo cogant, vel inducant directe, vel indirecte, reos ad compositionem. Idcirco studeant Judices celerrimæ causarum expeditioni, ne rei diutius tædio carceris, vel laboribus, & expensis fatigati, componere, & se redimere cogantur.

37. Studeant similiter omnes Judices, & Officiales quorumcumq; Tribunalium generaliter dilationes in favorem Fisci abbreviare, ne rei diutius laboribus, & expensis fatigentur, nec differant expeditiones causarum inter privatos pendentium, licet Procurator Fisci protestetur causam non expediri, nisi ipso citato pro ejus interesse, nisi de eo incontinenti saltem summarie doceat.

38. Obligationes, & satisdationes quæ-

cumque de non offendendo, vel se repræsentando, aboleri, vel cassari nequeant, nisi citato Fisco, vel Commissario Cameræ respective, & aliter cassæ habeantur pro non cassis, nisi quando cautio de non offendendo cassatur ob pacem sequutam, & consensum præstitum cassationi.

39. Et in quibus casibus Officiales, aut Exequutores habent aliquam partem pœnarum, si ex gratia pœnæ moderatio fiat, etiam post exequutionem, tamen non recipiant nisi partem ejus, quod juxta gratiæ tenorem persolvitur.

40. Inhærendo Constitutionibus felicis record. Pii IV. quæ incipit *Cum alias per specialem*, & *Cupientes pro injunctæ*, & Sixti V. quæ incipit *Ad Rom. Pontificem pertinet non modo*, & Clementis VIII. quæ incipit; *Inter cæteras animi nostri*, *Prædecessorum nostrorum*, ac illas ampliando; Omnes, & quascumque pœnas, mulctas, compositiones, & confiscationes a reis, vel delinquentibus, maleficiorum, vel quasi fraudum, & contraventionum quarumcumque, vel alia quavis occasione per quemcumque Judicem quavis dignitate, & quantumvis speciali nota dignum fulgentem, Magistratum, seu Tribunal Urbis, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, Gubernatorem, Auditorem Cameræ, Vicarium, Senatorem, Annonæ Præfectum, Præsides, eorumque Locatenentes, Auditores, & Judices, aliosque Cameræ Urbis Ministros, quacumque dignitate fulgentes, & quovis titulo, & nomine, criminum, vel quasi cognitionem in Urbe habentes, vel quoquo modo exercentes, exigendas, sive ex bonorum mobilium, vel immobilium prædictorum reorum, vel delinquentium venditione, vel subhastatione redigendas, cujuscumque etiam minimæ quantitatis penes Cameræ nostræ Depositarium pro tempore existentem, & non alium, integre, & absque ulla diminutione deponi debere præcipimus.

41. Nec quisquam ex Judicibus, Magistratibus, aut Officialibus præfatis, minus etiam Fisci Procurator, Cameræ Commissarius, aut quivis alius dictarum pœnarum, mulctarum, compositionum, confiscationum, pecuniarum, aut participationum quovis modo, vel titulo habens, audeat, vel præsumat sibi propria auctoritate partem aliquam etiam minimam retinere, nec aliter recipere, quam de manibus Depositarii prædicti, prævio dictorum Magistratuum mandato, Fisci Procuratoris, & in causis in quibus Commissarius Cameræ intervenire solet, ipsius Commissarii manu subscripto, causam propter quam solvit, quantitatem, & personam, cui solvitur, explicite expressam continente, sub pœna privationis officii, & inhabilitatis ad alia: solutionesque aliter quam ut supra factæ tamquam indebite extortæ, restitui, atque ad earum restitutionem quilibet prædictorum ab eodem Commissario Cameræ cogi omnino, & cum effectu debeat. Et nihilominus Depositarii aliter, quam cum prædicto mandato, ut supra subscripto, solventes, de suo erogasse censeantur, & in reddendis rationibus id eis minime computari debeat.

De Judicibus in causis Civilibus.

§. XI.

1. NUllus Judicum audeat Supersessorias, dilationes, aut Non gravetur cuiquam adversus mandata ab aliis Judicibus, aut in aliis Tribunalibus relaxata concedere, & concessa sint nulla, neque serventur a Judicibus, qui mandata relaxarunt, salvis tamen inhibitionibus, quæ vigore appellationum, seu commissionum, aut in vim reassumptionis causæ, aut susceptionis censurarum, seu termini ab Auditore Cameræ conceduntur, & salvis etiam Cartis dotalibus.

2. Minus etiam Judices apponere possint in mandatis illam clausulam, videlicet *Exequatur per Exequutores nostros*, sub pœna nullitatis, vel simili.

3. Expediant causas a quinque scutis infra summarie, manu regia, & sine scriptis, partibus tantum oretenus auditis, nisi aliter ipsis Judicibus ex rationabili causa visum fuerit, quam Turris Nonæ, Sabellorum, Ripæ, & Ripettæ Judices, & Consules Artium exprimere in actis teneantur.

4. Causas autem summam scutorum undecim monetæ non excedentes, & coram competentibus Judicibus vertentes, nullus prorsus Judex, aut Magistratus reassumere possit.

5. Similiter causæ cujuscumque Collegii, Societatis, Confraternitatis, Archiconfraternitatis, Hospitalis, Ordinis, seu Religionis, Loci pii, Artis, aut personæ habentis ex privilegio proprium, & specialem Judicem, non reassumantur, postquam eorum Officiales, vel Procuratores, aut personæ privilegiatæ consenserint in jurisdictionem alterius Judicis ordinarii aliàs competentis, sine tamen præjudicio facultatum, & jurisdictionis Auditoris Cameræ, necnon Tribunalis ipsius Cameræ Apostolicæ, & Cameralium.

6. Et causæ mercedis ad effectum faciendi depositum, illæ tantum intelligantur, in quibus agitur de diurna, vel menstrua mercede, sive salario.

7. Non attendant nullitates, nisi ex defectu citationis, jurisdictionis, aut mandati, sed ad expeditionem causæ procedant.

8. Non relaxent Arresta contra debitores, nisi præcedente mandato relaxato servatis servandis, & aliter relaxata, sint nullius roboris, & momenti.

9. Pro debito summam septem aureorum ad rationem juliorum duodecim pro quolibet aureo non excedente nemo carcerari possit, nisi debitum habeat annexum crimen.

10. Neque in dicta summa compræhendantur expensæ mandati, neque fiat cumulatio summarum, vel debitorum ad effectum carcerandi.

Nec

11. Nec concedant inhibitiones, Significationes, aut Non gravetur in vim cujuscumque Commissionis pro dilatione, vel alternativa obtinenda impetratæ cum clausula, [Servata forma Motus] proprii, nisi delato bireto viridi, & non aliter. Et nihilominus quæcumque inibitiones, & Non gravetur, aliter quam, ut supra concessa non suffragentur, & sint nullius roboris, & momenti, eisque non obstantibus exequutio quælibet realis, & personalis contra debitores sine bireto viridi repertos fieri possit, & valeat.

12. Nec quisquam Judex, aut Magistratus præter Auditorem Cameræ, audeat directe, vel indirecte sub quovis prætextu concedere terminum, sive dilationem triginta dierum debitoribus.

13. Possit autem quilibet Judex, cui causæ restitutionis in integrum, nullitatis, & attentatorum fuerint commissæ, absque speciali commissione terminum præfigere ad docendum de causis restitutionis, sive de ipsis nullitatibus, vel attentatis, & eo lapso, nihilque quod relevet, docto, ad negocii principalis expeditionem devenire.

14. Possit etiam quisque Judex in quibuscumque causis coram eo introductis, vel introducendis, omnes terminos substantiales absque alia speciali commissione reiterare.

15. Mandata de manutenendo in possessorio summariissimo nullus Judicum det, nisi per viam decreti, non autem cedulæ, nec quicquam sportularum, aut propinæ pro eis, etiam a sponte dantibus accipiatur.

16. Mandata suspicionis fugæ non citato debitore in Urbe non concedantur, nisi constito in actis summarie de credito liquido, ac de suspicione fugæ saltem per juramentum creditoris, & quod ipsi creditori non sit cautum per alios correos, vel fidejussores, & tunc etiam non relaxentur, nisi deducendo debitorem ad præsentiam Judicis, non autem ad Carceres, & Judex ipse debitore ducto audito, prout ipsi videbitur, provideat. Expensas autem mandati, & capturæ creditor ipse absque ulla spe repetitionis exsolvat. Et si creditor aliter hujusmodi mandatum extorserit, arbitrio Judicis puniatur, & Notarii in concessione hujusmodi mandatorum suspicionis fugæ, aut sequestrorum nullo pacto possint creditores cogere ad solvendam, vel deponendam mercedem mandati exequutivi.

17. Mandata suspicionis fugæ non subscribantur, nisi visis a Judice juribus, & a Judicibus non subscripta exequutioni nequaquam mandentur.

18. Juramentum calumniæ non admittant Judices, nisi præstitum juxta formam a Nobis infra Notariis in illius receptione præscriptam.

19. Pro perjurio autem in dicto juramento calumniæ commisso, non facile Judices criminaliter procedant, neque in alio Tribunali, quam ubi perjurium commissum prætenditur, & tunc non retardato judicio civili.

20. Juramenta vero litis decisiva, coram Judice suscipiantur, & non aliter, nisi Judex aliud arbitratus fuerit ex causa infirmitatis, vel alterius legitimi impedimenti litigantium.

21. Causæ discussionum inter creditores, & hæredes defuncti, seu alterius debitoris, de cujus bonis inter ipsos creditores agitur, intra tres menses, quoad præsentes, quoad absentes vero citra montes intra sex, ultra autem intra novem menses expediantur. Et nullo modo nisi ex magna causa, ut supra diximus, instantia prædicta prorogetur. Et a die obitus debitoris intra duos menses hæredes præsentes, absentes autem citra montes intra quatuor, ultra vero montes intra sex, inventarium conficere, & an velint hæreditatem adire, deliberare teneantur. Et interim Judices, coram quibus causas discussionis hujusmodi pendere contigerit, bona ipsius debitoris, vel defuncti, vel decocti creditoribus habentibus sua credita liquida, recepta idonea cautione de restituendo habentibus priora, & potiora, & contribuendo habentibus æqualia jura, consignari mandent, & faciant.

22. Et quia jam a fel. rec. Pio Papa V. Prædecessore nostro constitutum est, ut in causis discussionum miserabiles personæ aliis anterioribus Creditoribus pro summa scutorum quinquaginta præferantur, Volumus, & declaramus, id habere locum, etiam cum dictæ miserabiles personæ sunt in majori summa creditrices, ut nihilominus pro dicta summa scutorum quinquaginta dumtaxat aliis etiam anterioribus in omni Judicio juxta dictam constitutionem præferantur.

23. Et dictarum miserabilium personarum causæ, ad instantiam Creditorum coram quibuscumque Judicibus ordinariis competentibus introduci, & ab illis terminari possint.

24. Pro sigillo Judices ordinarii in quibuscumque causis, & expeditionibus (his tantum exceptis, quæ taxam requirunt) non nisi julium unum recipiant.

Communia Judicum omnium, tam civilium quam criminalium.

§. XII.

1. NUllus Judicum sive ordinariorum sive delegatorum quantæcumque dignitatis, & auctoritatis, etiam speciali nota dignus, domi suæ familiariter retineat Advocatum aliquem, vel Procuratorem, etiam consanguineos, aut suæ Curiæ Notarium.

2. Similiter nullus Judicum sive ordinarius, sive delegatus suadendo, vel rogando, minus etiam commendando, vel aliàs quomodolibet directe, vel indirecte se immisceat in proponendis Advocatis, Procuratoribus, vel Solicitatoribus in causis tam coram eis, quam coram aliis pendentibus.

3. Ipsi autem Judices ordinarii quicumque, tam civiles, quam criminales, abstineant omnino a Procuratoris, vel Advocati mu-

munere, tam publice, quam secrete exercendo.

4. Ad hæc Judices omnes, item Auditores, Subauditores, Locatenentes, & Substituti, seu alio quocumque nomine nuncupati, tam in causis civilibus quam criminalibus, & mixtis a partibus coram se litigantibus, sive sint actores, accusatores, querelantes, aut instigatores, sive etiam rei conventi, inquisiti, vel querelati, nihil prorsus muneris, aut doni, neque sub alio quocumque titulo, nomine, vel prætextu quantumlibet minimum accipiant, sub pœnis nostro, & Successorum nostrorum arbitrio infligendis.

5. Judices quicumque tam civiles quam criminales, tam ordinarii quam delegati, etiam in causis in officio Archivii Prælatis Romanæ Curiæ commissis, sententias, prout in cedula ferre, & terminos pro servatis habere soliti, dictarum sententiarum cedulas subscribere, & publicare, nec non terminos pro servatis habitos intra decem dies omnino a die habiti termini pro servato, & non ultra declarare possint, & debeant, exceptis Rotæ Auditoribus, qui in hoc eorum facultatibus utantur.

6. Nec citationes, in quorum terminis pronunciare, vel quarum terminos pro servatis habere contigerit, penes se ipsos retinere possint, sed penes Notarios dimittant, alioquin sententiæ, & termini ipsi, lapsis dictis decem diebus, pro nullis, & circumductis habeantur.

7. A litigantibus Judices, & eorum usque ad secundum gradum cognati, & affines, eorumque familiares, neque mutuum, neque fidejussiones, nec alias similes obligationes recipiant.

8. Similiter a baroncellis, & quibusvis aliis exequutoribus etiam suarum Curiarum particularibus, etiam sponte dantibus sub quovis prætextu, nihil prorsus recipere possint.

9. Innovamus Constitutionem fel. rec. Gregorii Papæ XIII. Prædecessoris nostri, de datis, & promissis propter gratiam, vel justitiam consequendam, quæ incipit, *Ab ipso Pontificatus nostri*, & est sub data anni millesimi quingentesimi septuagesimi quarti, nonis Novembris, Pontificatus sui anno Tertio, cujus tenor hic pro expresso de verbo ad verbum habeatur.

De Sportulis, seu Propinis.

§. XIII.

1. NUllus Judicum ordinariorum, Urbis, & Romanæ Curiæ cujuscumque dignitatis, etiam speciali nota dignus, in causis civilibus ordinariis ratione sportularum, sive propinarum aliquid prorsus accipiat, etiam a sponte dare volentibus.

2. In Commissariis autem pariter civilibus, ubi de summa scutorum vigintiquinque agitur, & infra, nihil prorsus, a viginti quinque supra usque ad centum inclusive, scuta tria, a centum usque ad ducentum, scuta sex; a ducentum usque ad quamcumque summam, scuta decem, & non ultra.

3. Pro quacumque sententia declaratoria ob non paritionem monitorii in contumaciam, non ultra julios septem cum dimidio.

4. Pro declaratoria in vim literarum, aut alias habente vim diffinitive si summa sit certa, accipiant juxta taxam prædictam, si vero incerta, sed agatur ad ipsarum literarum exequutionem, accipiant juxta causæ, & personæ qualitatem, dummodo non ultra quinque aureos.

5. Pro quacumque interlocutoria, sive decreto, ante sententiam diffinitivam nihil omnino.

6. Similiter, & pro decreto mandati de manutenendo, item decreto moderationis, inhibitionis, & multo magis pro decreto taxationis expensarum, nihil omnino recipiatur.

7. Pro decreto super contractibus minorum, mulierum, aut rerum Ecclesiæ, & Piorum locorum in Domo ipsorum Judicum interponendo, non ultra julios quinque, extra Domum vero, non ultra julios decem.

8. Quæ decreta non nisi a Gubernatore, Auditore Cameræ, Vicario, & Senatore, eorumque Judicibus, ac Judice Burgi in Burgo, & Advocato Pauperum dumtaxat, & a nullo alio interponantur, & a pauperibus nihil recipiant.

9. Facultates autem interponendi decreta quibusvis aliis personis, & Judicibus in Urbe hactenus concessæ, pro cassis, & annullatis haberi volumus, prout illas omnino cassamus, & annullamus.

10. Capitaneus autem appellationum Curiæ Capitolii recipiat sportulas juxta taxam ei constitutam ab Urbis Statutis, non tamen in casibus sibi hac Constitutione interdictis.

11. At prædictas sportulas, sive propinas, ut supra taxatas Judicibus, non nisi de manibus Notarii causæ, & sententia prius ab ipsis subscripta accipere ullo modo liceat.

12. Debeantque propterea Notarii librum habere, in quo dictas sportulas, seu propinas notent, cum pro Judicibus deponuntur, ubi cum postea lata sententia Judici persolvuntur, ipse Judex manu propria notato deposito subscribat se illam recepisse. Quæ sic, ut supra, Judici data deinceps inter expensas litis taxandas, ac reficiendas omnino ponatur, & victori reficiatur, usu quocumque contrario non obstante.

De Commissariis.

§. XIV.

1. QUicumque Commissarii, & Subcommissarii tam ad instantiam Fisci nostri, quam etiam particularium personarum a Nobis, aut a Successoribus nostris Romanis Pontificibus, vel Almæ Urbis nostræ Gubernatore, Cameræ Apo-

sto-

stolicæ Auditore, Vicario, Senatore, & aliis quibuscumque Judicibus ordinariis, seu delegatis ad diversa loca missi, ad sumendas informationes, formandos processus, & alia necessaria gerenda, necnon omnes, & singuli Notarii secum ad effectus prædictos assumptis teneantur omnia, & singula Acta per eos scripta, & recepta, processus, testium dicta originalia, & authentica, cum primum ad Urbem redierint, vel commissio finita fuerit, omni mora postposita penes acta Notarii, ubi ipsa causa specialis pendet, vel pendere speratur, aut si id dubium sit, apud eum Judicem quem Procurator Fiscalis noster elegerit, exhibeant, deponant, & dimittant, sub amissionis integri eorum propterea debendi salarii, ac etiam ducentorum ducatorum Cameræ Apostolicæ applicandorum pœna.

2. Ne autem propterea Notarii, & Scribæ prædicti laborum suorum jacturam faciant, mandamus, ut si pars certa, & manifesta fuerit, ad cujus instantiam talis processus sit formatus, contra eam pro condigna Notarii satisfactione Judices ipsi summarie, & executive procedant, prout in causis mercedum, & depositorum Gubernator procedere consuevit. Sin autem nulla sit pars, sed solus Fiscus noster ex Officio inquirat, & procedat, tunc de primis, quæ ex causa hujusmodi proveniunt, emolumentis eidem Notario celeriter, & sine fraude Judices causæ satisfieri mandent, & faciant cum effectu.

3. Nec non Commissarii prædicti ad bona quæcumque tam mobilia, quam immobilia, & se moventia ubicumque existentia, quarumcumque personarum pro tempore delinquentium, & quorumcumque excessuum, seu delictorum prætextu, quæ Judices ipsi coram quibus causas hujusmodi pendere contigerit, Cameræ, seu Fisco nostro applicanda esse putaverint, capienda, & appræhendenda, deputati, seu deputandi, se de bonis ipsis non amplius intromittere, nec ex eis quicquam etiam ratione viatici, seu alia quavis ratione, vel causa, sibi retinere ullatenus possint, aut debeant, sed causis, & processibus hujusmodi coram Judicibus illis coram quibus illæ prius pendebant terminandis, & finiendis remanentibus, ipsi Commissarii in informationibus, & processibus in similibus fieri solitis rite formandi dumtaxat versari, ac fideliter, & ordinate, omnique cessante strepitu, & confusione, bona ipsa uti decet, in Inventarium redigere, & annotare, ac illa sic redicta, & annotata, Thesaurario, seu Depositario Cameræ prædictæ in Provincia, sive ejus Vice-Thesaurario, aut Vice-Depositario in illa Civitate, vel loco deputato, realiter, & cum effectu dare, tradere, & consignare teneantur. Volumus autem, quod de bonis sic annotatis, & consignatis, eisdem Commissariis de eorum viaticis juxta formam, & ordinem a Judicibus a quibus dicti Commissarii transmissi fuerint præscriptum, satisfieri a Depositario possit, & debeat.

4. Commissarii vero ad spolia, decimas, subsidia, vel alia regalia, aut credita Cameralia, vel Fiscalia exigenda, sive recuperanda, non nisi idonei, & probatæ vitæ nullum habentes in ea interesse constituantur, qui etiam jurejurando, ac idoneis cautionibus de eorum officio, fideliter, & diligenter exercendo astringantur. Serventurque quoad eos in omnibus decreta Congregationis bono regimini Communitatum Status Ecclesiastici præpositæ, & edicta Cameralia, quæ per præsentes approbamus, & innovamus.

De Advocatis Pauperum, & Fisci.

§. XV.

1. ADvocatus Pauperum solicite studeat, ne carcerati, in aliquo tam a Judicibus, quam etiam ab exequutoribus, & Carcerum Custodibus graventur, & propterea non absint unquam in visitationibus Carcerum, tam publicis quam privatis. Et Procuratores Pauperum, ac illorum substitutos, & etiam Carcerum Visitatorem singulis hebdomadis una vice ad se evocet, & de omnibus carceratis præsertim iis qui in secretis detinentur, diligenter se informet. Et si ipsos Procuratores, vel substitutos, & Visitatorem negligentes invenerit, Visitatoribus carcerum denunciet, atque ut de aliis provideatur instet, & cum ratione sui officii gratis pauperes defendere, & illis patrocinari debeat, nihil prorsus ab illis accipiat. Et ut facilius pauperibus operam suam impendere valeat, visitato Carcerum quolibet die ad eum accedere, & alia quæ illi hac Constitutione injuncta sunt, facere teneatur.

2. Non possit Advocatus præfatus contra reos ad offensam, etiam si causa extra carceres agatur, patrocinando, aut alias quomodolibet sub quovis prætextu intervenire, nec, exceptis pauperibus, pro ullo alio qui contraxerit, aut litiget cum Camera patrocinetur.

3. Fisci Advocatus in omnibus causis criminalibus, & aliàs Fiscum tangentibus ubi articuli Juris emerserint, interveniat, & Procurator Fisci ipsum super hoc omnino requirere teneatur, & in eis absque ullo premio patrocinetur. Possit tamen ab instigatoribus propriam injuriam, vel interesse prosequentibus, si quid sponte dare voluerint, illud percipere. Idemque in omnibus visitationibus Carcerum adesse teneatur, nec reorum, etiam extra Carceres existentium defensionem assumat, sed pro veritate, & justitia causam Fisci tueatur.

De Pauperum Procuratoribus.

§. XVI.

1. PRocuratores Pauperum, ac ipsorum Substituti singulo quoque die carceres visitare, & nomina omnium qui ad illos ducuntur, ac Judicum de quorum man-

mandato, ac etiam causas eorum detentionis, & diem cum in liberiori carcere, seu ad largam ponuntur, & an ante, vel post prandium, sive cœnam, annotare teneantur, & similiter pecunias, & aliàs quascumque res, quas invenerint repertas fuisse penes ipsos carceratos, & deinde omnia ad notitiam dicti Advocati Pauperum deducant, ad quem etiam quod ab ipso minime requisiti fuerint, semel in hebdomada, & interim toties quoties carceratis opus erit accedant.

2. Nihil omnino accipiant, non solum a pauperibus, sed nec etiam ab aliis carceratis, etiam quod divites sint.

3. Non possint aliquo modo dicti Procuratores, & Substituti contra reos ad offensam, etiamsi extra Carceres ipsorum reorum causa agatur, patrocinando, vel aliàs quomodolibet sub quovis prætextu intervenire.

De Fisci Procuratore, & Substitutis.

§. XVII.

1. IN omnibus causis criminalibus quorumcumque Judicum, & Tribunalium, etiam Ripæ, Ripettæ, & aliorum omnium, unus tantum sit Fisci Procurator generalis a Nobis, & successoribus nostris scilicet deputatus, quo citato, vocato & audito, & non aliter possit ad earum expeditionem, compositionem, seu quodcumque aliud decretum procedi, exceptis dumtaxat causis fori Capitolini, & iis in quibus pro Fisco intervenire solet Cameræ Commissarius.

2. Qui Fisci Procurator in primis prospiciat, ut quemadmodum in admissione ad ejus officium in Camera juramentum præstat de illud recte, ac fideliter administrando, ita deinde taliter in illius prosequutione se gerat, ut promissis respondeat, nec ullam causam promoveat, quam calumniosam esse cognoverit, & cum primum de calumnia, lite cœpta, vel de rei innocentia constiterit, ab illa desistat, etiam non expectata sententia.

3. Cumque ratione sui officii cogatur ad introducendas causas in quibus de interesse Fisci agitur, nihil omnino ab instigatoribus accipiat pro decreto, vel subscriptione cujuscumque Monitorii, etiam ad personaliter comparendum, vel alia quacumque causarum introductione.

4. In prosequutione vero causarum tam ipse, quam Substituti ipsius, non nisi moderate pro labore per eum, sive ejus Substitutos ad utilitatem, & commodum eorumdem instigatorum subeundo. Nihil vero accipiat a reis sub quovis prætextu, & præsertim ab iis qui obtinuerint sententiam absolutoriam, a qua ipse Procurator appellare noluerit, nec etiam pro appositione manus in mandatis de relaxando.

5. Similiter, & substituti ipsius, pro inventariis, cassationibus processuum, citationibus, informationibus, aut alio quocumque prætextu, titulo, vel causa, nihil prorsus a reis, sive in carceribus, sive extra eos constitutis, aut pecuniæ, aut muneris, etiam esculentum, aut poculentum, & a jure, vel Constitutionibus permissum, accipiant, sub pœna infamiæ, privationis officii, inhabilitatis imposterum, & aliis etiam nostro, & successorum nostrorum arbitrio.

6. Quoad expensas contumaciales, vel quæ alias a reo reficiuntur, si instigator aderit, sive apertus, sive secretus, qui ipsas fecerit, ipsi instigatori Procurator Fiscalis, cui ratione condemnationis solvendæ veniunt, restituat, ubi vero nullus adfuerit instigator, satisfactis prius de illis Notariis pro mercede laborum suorum, residuum dictarum expensarum, cum non sit justum reum ex contumacia sua commodum consequi, eidem Procuratori Fisci solvatur.

7. Reos ipse Fisci Procurator, aut ejus Substituti non interrogent, neque testes examinent, nisi in præsentia Judicis. Atqui extra Carceres liceat eisdem cum interventu Notarii examinare. Et pro assistentia pro, sive examine reorum, vel testium, sive ad offensam, vel alias pro reo productorum, nihil prorsus accipiat ipse, nec ejus Substituti, & ubi in termino citationis examini testium non interfuerit, vel interrogatoria non dederit, testes inducti sine ulteriori dilatione examinentur.

8. Citatus originalem citationem non possit ultra diem penes se retinere, sed illam die sequenti restituere teneatur, in qua citatione, pars ad cujus instantiam fit, nomen Notarii in cujus officio causa tractatur, vel tractari debet, & Procuratoris si principalis absit ab Urbe, debeat apponere, alioquin citatio ipsa nulla censeatur, nec ipsum Fisci Procuratorem afficiat.

9. Non det mandata de capiendo quempiam, voce, vel in scriptis, nisi ubi adfuerit periculum fugæ, & Judicis copiam incontinenti habere non possit.

10. Et cum ad Signaturam spectet causas appellationum nomine dicti Procuratoris Fiscalis sententiis contra eum latis interpositarum reiicere, vel committere, idem Procurator appellare non prohibeatur, verum quo ad illarum rejectionem, vel commissionem, pro causarum, vel personarum qualitate Signatura ipsa occurrentibus casibus hujusmodi providere poterit, in cujus Commissionis Signatura citetur prius, antequam signetur, pars quæ sententiam absolutoriam obtinuit, & aliter Signatura nullius si roboris, vel momenti.

11. Et cum officium Procuratoris Fisci quoad causas criminales principaliter consistat in prosequutione publicæ vindictæ, non se intromittat pro obtinendis inhibitionibus de supersedendo in causis civilibus, & præsertim usurarum, nisi ubi de jure ad ejus instantiam inhiberi potest.

12. Nec ei concedantur literæ ad partes pro capiendis inditiis nisi dato prius aliquo fumo arbitrio Judicis à quo impetrantur, & tunc non committantur alteri, quam

quam loci Ordinario, vel ejus Vicario, nisi subsistente probabili causa suspicionis.

13. Nec etiam dilationes non necessariæ, nec debito longiores. Quinimmo potius studeant Judices quamprimum causas expedire.

14. Procurator præfatus non tractet de compositione cum ipsis reis, sed expeditioni causarum incumbat, & ubi reus compositionem fieri petierit, non fiat nisi cum interventu Judicis, & ipsius Fisci Procuratoris.

15. Qui etiam non prosequatur causam appellationis a sententia contra eum lata, ubi adsit instigator secretus, vel apertus, nisi data prius per eumdem instigatorem cautione de reficiendo expensas tam prioris, quam ulterioris instantiæ in eventum succumbentiæ.

16. Non audiatur Fiscus protestando, causam quæ agitur inter privatos non expediri nisi ipso citato sub prætextu interesse ipsius, nisi de illo incontinenti, quantum Judici sufficere videbitur, docuerit.

17. Et cum sit Fisci, & Cameræ Apostolicæ Procurator generalis, & propterea ad eum spectet Procuratores Fiscales uti ejus Substitutos in terris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ deputare, illos Legati etiam de latere cum literis patentibus dicti Procuratoris Fiscalis ad eorum officia admittere teneantur, & faciant admitti. Qui substituti sub pœna privationis eorum officii, ac aliis arbitrio nostro imponendis, ipsum Procuratorem generalem de omnibus Fiscum concernentibus, & præsertim de sententiis tam absolutoriis, quam condemnatoriis certiorem facere debeant.

18. Caveat autem idem Procurator generalis, ne a dictis ejus Substitutis, sive pro substitutione facienda, sive quavis alia ratione, vel causa quicquam recipiat, sed omnia emolumenta eisdem Substitutis libere, & integre dimittat.

19. Vigesimam autem dicto Fisci Procutori, & centesimam Substituti ipsius de compositionibus, confiscationibus, & pœnis eorum opera, & interventu jam incameratis, idest facta jam incameratione, & non prius, deberi, ac persolvi volumus, & declaramus.

20. Et amplius iidem Substituti Fiscales cum ad reformandos processus extra Urbem mittuntur, ultra victus, & equorum impensam, possint etiam debita, & taxata viatica recipere.

21. Et Fisci Procurator septem Substitutos habere debeat, quibus singulis Camera scuta quinque menstrua persolvat, videlicet quatuor Substitutos pro Tribunali Gubernatoris, duos pro Tribunali Auditoris Cameræ, & unum pro Tribunali Vicarii.

De Advocatis, Procuratoribus, & Sollicitatoribus.

§. XVIII.

1. Advocati, seu Procuratores, Consanguinei, vel Affines usque ad secundum gradum alicujus Judicis, vel Officialis in causis coram eo pendentibus, nullo pacto valeant patrocinari.

2. Non omnes passim, sed ii solum ad procurandum in Rotæ Auditorio admittantur, qui doctrinæ usus, & morum examen subierint, & per ipsius Rotæ Decanum, vel alium loco Decani arbitrio Rotæ deputandum, adhibitis duobus, vel tribus Procuratoribus ab ipsorum Collegio deputatis, super his universis approbati fuerint, unde siqui tales in præmissis idonei reperti non erunt, a Procuratoris officio removeri volumus, ac pro dicto examine aliquid exigi, vel solvi debere expresse prohibemus.

3. In Tribunalibus Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarii, & Senatoris, Procuratores non admittantur, qui non sint prius approbati a Superioribus illius Tribunalis, & in libro particulari descripti.

4. Quin etiam ut indemnitati litigantium consulatur, omnibus, & quibuscumque Judicibus districte præcipimus, ne Procuratores inhabiles ad causas coram ipsis agendas admittant.

5. De propinis, seu bibalibus dandis, Procuratores, aut etiam Advocati se non immisceant, sed curam hanc partibus, vel earum Sollicitatoribus relinquant.

6. Stipendia modeste, nec ultra meritum, aut ultra taxas capiant.

7. Et sicut de quota litis, ita de fructibus, & expensis, aut parte earum in quibus Adversarii condemnantur, aut aliis emolumentis, & præmio, cum partibus in eventum victoriæ quisquam Advocatus, vel Procurator nullatenus conveniat.

8. Unum Procuratorem idoneum cum competenti salario, qui patrocinium pauperibus gratis præstet, singulis annis deputent Procuratores in eorum Collegio, & factam deputationem denuncient Advocato Pauperum, qui ejus opera uti, & pauperes ad eum, cum occurrerit, mittere possit.

9. Cum Notariis, vel aliis, de gratiis registrorum, & extractuum, præterquam in partium principalium utilitatem, & commodum, ita quod evidenter apparet per instrumentum publicum, non paciscantur, & in his reperti culpabiles perpetuo sint procurationis officio privati.

10. Notariatus aliquod officium Procuratores emere non possint, neque cum Notario societatem aliquam inire, neque in totum, neque in partem sub pœna amissionis ipsius officii. Quod Advocatis etiam prohibitum esse volumus sub eadem pœna.

11. Sententias contra eorum principales a Curia absentes, a quibus procurare licet in rem judicatam transire non permittant, sed appellare, & causam committi facere teneantur, ac principalibus suis signifi-

gnificare, & prorogationem fatalium semel petere, sub pœna privationis officii, & aliis pœnis arbitrio Judicis.

12. Postquam alicujus causæ patrocinium susceperint, & onus Procuratoris receperint, indefensas causas non dimittant, sed pro viribus defendant, nisi excusationem legitimam habeant a Judice approbandam, necnon secreta causarum adversarii non revelent aliquo prætextu, vel causa sub iisdem pœnis.

13. Procuratores, & Solicitatores quarumcumque causarum, non possint a suis Clientibus salarium petere, nisi conventum.

14. Pridie ejus diei quo Rota agitur, non liceat Advocatis, Procuratoribus, & Solicitatoribus, etiam tamquam amicis, vel aliter attinentibus, studia Auditorum perturbare.

15. Procuratores, qui sunt de Collegio Procuratorum præcedant omnes alios Procuratores, licet antiquiores.

16. Neque Advocatus, neque Procurator, aut Solicitator, qui pro una parte patrocinium suscepit, in eadem causa pro altera patrocinari possit sub pœna privationis officii, & infamiæ.

De Notariis Tribunalium Urbis.

§. XXIX.

1. Nullus Notariorum cujuscumque Curiæ, sive criminalium, sive civilium causarum, audeat quicquam exigere, nisi juxta taxam eis traditam, quam vulgari sermone scriptam in eorum officiis appensam, ita ut ab omnibus legi possit, habere teneantur.

2. Exerceant autem singuli (etiam quibus officia per Sedem, seu Cameram Apostolicam concessa fuissent) eorum officia per seipsos, nec illa arrendare, locare, aut in administrationem quovis modo concedere possint sine expressa nostra, aut Successorum nostrorum Romanorum Pontificum licentia in scriptis obtenta, & tunc non nisi personis a Superioribus sui Tribunalis approbatis, ac recepta satisdatione de fideliter exercendo, & observandis taxis, & reformationibus.

3. Et loca pia habentia aliquod simile officium illud exerceri faciant ab aliquo viro probo ab eis stipendiato, & a Superiore sui Tribunalis approbato, qui taxas, & reformationes observare, ut supra satisdare teneatur.

4. In juramento calumniæ a partibus præstando Notarii jurantem admoneant vim, & importantiam ipsius, & faciant hæc nominatim, & specifice asseri, & jurari. Primo, quod non animo calumniandi agit, vel defendit, sed quia lis pro parte sua sibi justa videtur. Secundo, quod probationem non exiget, nisi quam pro veritate sibi necessariam putabit. Tertio, quod nihil dedit, aut promisit, dabit, vel promittet Judicibus, aut Notario, vel testibus, aut mediatoribus, aut alicui alteri personæ, ut sententia detur. Quarto, quod calumniandi animo aliquam dilationem non petet. Quinto, quod pactum de quota litis non fecit. Quæ Capitula per Actuarium jurantibus declarari mandamus sub pœna decem aureorum vice qualibet incurrenda. Et nihilominus ulterius ad scribendum in illa causa non admittatur. In actis tamen non opponatur, nisi jurasse monitum juxta formam hujus constitutionis.

5. Nihil scribant in causis ubi agitur de summa, vel re valoris infra quinque scuta, nisi aliter Judex mandaverit.

6. Et in causis scutum unum non excedentibus Notarii cujuscumque Curiæ nihil prorsus recipiant a partibus, ab uno vero scuto usque ad duo inclusive pariter nihil, nisi si quid a Judice fuerit eis concessum, sub pœna furti.

7. Neque possint rogari de Instrumentis quæ extra judicium fiunt ad referendum alteri, quamvis Connotario, etiam Cameræ, vel Auditoris Cameræ, sed quisque per se, aut per proprios Substitutos qui in ipsius officio commorantur, de dictis Instrumentis rogetur, & non pro altero ad referendum.

8. Si contingat unum Notarium accipere terminum pro alio Notario ad referendum, teneatur accipiens per totam illam diem, qua acceperit, relationem facere, & decretum scribatur, sive subscribatur manu Notarii referentis.

9. Nec quisquam similiter possit in futurum plura Notariatus officia in diversis Tribunalibus obtinere, sed censeantur, esse dicta officia inter se incompatibilia, absque nostra, vel Successorum nostrorum Romanorum Pontificum licentia.

10. Et tam ipsi, quam eorum Substituti non possint esse Procuratores in Curia, in qua Notarii sunt, aut Substituti officium exercent.

11. Citationes, Monitoria, seu quasvis alias provisiones, extra Urbem mittendas non expediant ad alicujus instantiam, nisi notato in actis nomine Procuratoris, principalis, aut alterius illas obtinentis, ut si ad illarum moderationem sit procedendum, possit pars incontinenti scire, quis sit citandus, ejusque citatio sufficiat ad obtinendam moderationem.

12. Nec sufficiat in actis exprimere nomen Procuratoris, nisi iis notus sit in Curia ad hoc ut citari possit, vel saltem talis Procurator eligat domicilium ubi citari velit.

13. In mandatis exequutivis vigore instrumentorum, sive apocarum relaxatis tam in Curia, quam extra eam mittendis, apponatur dies, mensis, & annus instrumenti, sive apocæ, cujus vigore mandatum relaxatum fuit.

14. Similiter in relaxatione mandatorum, & quarumcumque expeditionum tam in Curia, quam extra eam mittendarum citatis partibus, vel earum Procuratoribus, aut in contradictorio judicio obtentarum,

rum, apponi debeat altera ex istis clausulis, videlicet: In contumaciam N. Procuratoris, vel si Procurator vere contradixerit, & in actis protestationem fecerit, loco prædictæ clausulæ scribatur, non obstante protestatione N. ex adverso Procuratoris.

15. Porro moderatis inhibitionibus a suo Judice emanatis nullo prætextu Notarii lapso termino intimationis possint obtentæ moderationis fidem retardare, nisi de impedimento vere constet in actis. Notarii quorumcumque Tribunalium Urbis, excepta Rota, teneantur in quibuscumque causis etiam Commissariis intra Statum Ecclesiasticum dare literas missivas loco remissorialium, & pro singulis literis hujusmodi, atque illarum instrumento, etiam cum articulis, & interrogatoriis introclusis, solvatur merces juliorum novem, nec pars hujusmodi literas petens contra ejus voluntatem cogatur remissoriam accipere.

16. Summaria Testium quando a Notariis dari contigit scribantur in bona carta non bibula, & charactere intelligibili, soluta solita mercede.

17. Notarii nullam prorsus mercedem, aut emolumentum etiam minimum recipiant, quod prius in libro receptorum) quem retinere debeant) fideliter non annotaverint, cum expressione diei, causæ, & personæ solventis, ut ex libro superior possit ex officio cognoscere, si quid ultra taxas indebite receperint:

18. Cæterum de datione Arrharum pro registris, extractibus, aut copia Indiciorum, non stetur libro Notarii, nec ejus annotationi, nisi cum subscriptione partis, aut Procuratoris arrham dantis.

19. In manualibus, vel broliardis, vel libris instrumentorum actorum, & filzarum quas vocant ligatarum, non dimittant Notarii folia ulla in parte alba, ubi scribi solet, sed ubi sic alba remanserint, ea interlineare teneantur.

20. Non retineant scripturas, & jura quæcumque producta in pulpitis, sed infra biduum a die productionis eorum productionem in manuali, seu broliardo actorum annotare, & in filzis ponere teneantur, etiam quod productio fuerit in calce citationis annotata. Examina reorum, & testium quorumcumque tam in civilibus, quam in criminalibus, ab initio, & in ipso actu examinis describantur in libro bene compacto, & compaginato.

21. Non audeant Notarii inconsulto Judice facere ex se decretum aliquod quantumlibet solitum, & ordinarium, nec aliquem terminum quamvis levissimum in forma, ut ajunt, servare, sed semper Judicem adeant, & citationes omnes coram eodem legant, ab eoque decreta sumant, & deinde in actis apponant, & idem servent, etiam si terminus sit ad videndum inhiberi juxta formam commissionis, sub poena falsi, & privationis exercitii.

22. Citationes, & aliæ Cursorum, & Mandatariorum relationes, nullatenus in actis apponantur, nisi Cursores, & Mandatarii eas in cartulis earum subscripserint, & supra subscriptionem nomen Notarii causæ appositum fuerit.

23. Citationes, & alios actus pro aliquo, vel contra aliquem non recipiant, nisi tam Actoris, quam rei nomen cum cognomine, & exercitii, vel habitationis, vel patriæ designatione specifice in eis exprimatur.

24. Citationes ad videndum mandari consignari pignora non recipiant, nisi appositum sit etiam ad videndum mandari subhastari.

25. Item non audeant differre, vel retardare publicationem, ostensionem, & lectionem sententiarum tam civilium, quam criminalium sub prætextu non solutæ notæ ipsarum, aut registri, & aut alterius cujusque mercedis sibi debitæ. Quinimmo teneantur per totum sequentem diem illas una cum citationibus ad sententiam in peculiari libro, quem ad hoc habeant, registrare.

26. Quod etiam servetur in cedulis privatis Depositorum, quæ scilicet statim facta illarum productione registrentur.

27. Sententiarum, Decretorum, aut aliarum quarumcumque scripturarum tam civilium, quam criminalium copiam unicuique petenti, soluta copiæ competenti mercede dare teneantur.

28. Caveant insuper Notarii scribere quemquam in actis uti instantem, protestantem, producentem, seu quomodolibet comparentem, nisi is tunc præsens fuerit, nec suffragetur mandatum generale Notario datum a quavis persona, ut possit ejus nomen in causis, vel actis apponere.

29. In eventum in quem in causis fiant nullitates quæ possint adscribi culpæ, aut negligentiæ Notarii, & pars propter paupertatem expensas reficere non valeat, ad illas Substitutus Notarii, qui in causa scripsit, teneatur.

30. Protestatione scribantur in broliardo eodem die, nec recipiantur in foliis volantibus, & quatenus ob eorum longitudinem in hujusmodi foliis recipiantur, statim hujusmodi receptio in broliardo annotetur.

31 Similiter non audeant expedire mandata, quæ non fuerint a Judice manu propria subscripta, & aliter expedita sint omnino, & in quacumque Curia etiam Capitolii nulla. Verum dicta subscriptio gratis fiat, nec ob eam augeatur ullatenus solita impensa mandatorum.

32. Quando aliquis Notarius allegatur suspectus, & alius deputatur, una tantum merces consignanda alteri ex dictis Notariis, cui de jure persolvatur.

33. Custodiant Notarii diligenter scripturas omnes, extractus, & registra, & quibusvis personis accomodata infra annum a die accomodationis recuperare, alioquin eis, vel aliquo eorum deperditis illa suis sumptibus reficere teneantur.

34. In Notariorum officiis non recipiantur Substituti, Scribæ, Juvenes, vel alii quicumque ad Testes examinandos, neque ad conficienda acta civilia, aut criminalia, nisi

nisi qui prius fuerint tam quoad sufficientiam pro munere ab eis exercendo, quam quoad vitæ probitatem a Superiore Tribunalis approbati.

35. Ad rogandum vero quælibet instrumenta, testamenta, & alias quascumque dispositiones tam inter vivos, quam in ultima voluntate, non admittantur, nisi prævio rigoroso examine sint prius creati Notarii ab habente facultatem, neque tamen propterea talis approbatio principalem Notarium, sive Officialem excuset, quo minus si quid præfatorum culpa, vel facto minus recte gestum fuerit, ipsi omnino Notarii teneantur, prout teneri volumus ad damna, expensas, & interesse partibus damnum passis.

36. Notarii non audeant rogare, vel stipulari obligationes aliquas, sive contractus etiam parvi momenti, nisi vel contrahentes ipsos Notarii bene noverint, vel ab uno saltem ex testibus cum juramento adhibitis, cognitos esse sciant, testesque prædicti, aut unus eorum, contrahentes ut supra recognoscentes, noti sint iisdem Notariis, & nihilominus in quibuscumque contractibus ultra nomen, & cognomen cujuslibet contrahentium, apponatur etiam patria, & nomen patris, aut alia similis demonstratio, atque de hujusmodi cognitione mentio fiat in instrumento; alioquin ultra pœnas infra subjectas teneantur etiam partibus ad omnia damna, expensas, & interesse, neque per hoc derogatum censeatur statutis, majorem in proposito solemnitatem, vel diligentiam requirentibus.

37. Prohibemus insuper ne in instrumentis, testamentis, & aliis actibus in quibus testes requiruntur, Notariorum socii, Substituti, & alii in officio illius Notarii, qui rogatur degentes admittantur, sed alios adhiberi omnino mandamus.

38. Disdictam societatis officii teneantur Notarii non solum in manuali registrare, sed etiam in margine instrumenti societatis annotare his verbis, videlicet. Die tali disdicta, & die tali reproducta, neque talis reproductio disdictæ in actis alterius Notarii de societate non rogati fieri possit, neque facta suffragetur, nisi quando contractus societatis extra Urbem est rogatus, vel etiam in Urbe, quando est rogatus Notarius, qui non sit actuarius alicujus Tribunalis, quibus casibus disdicta registretur in manuali, ut supra, sub pœna in quolibet præfatorum casuum Notario principali scutorum centum ipso jure Fisco applicandorum, & Substituto scribendi, vel de tali actu rogato, sub pœna infamiæ, & suspensionis ab exercitio.

39. Idemque servetur in nominatione, necnon, & in translatione periculi vitæ, quæ non suffragentur, neque cuiquam prosint, nisi parti intra tempus ad nominandum, vel transferendum intimatæ, & per Notarios ut supra fuerint annotatæ.

40. Et si Notarii, eorumque Substituti, Actuarii, vel Juvenes quicumque se quoquo modo directe, vel indirecte sub quovis etiam amicitiæ nomine, vel prætextu ingesserint, interposuerint, vel tractaverint, seu mediatores fuerint in aliquo censuum, societatis officiorum, aut aliorum quorumcumque negotiorum contractu, non possint sub pœna perpetuarum triremium, ac privationis officii, ejusque proprietatis, & tituli ipso jure Cameræ Apostolicæ applicandi, ullas pecunias, bona, seu res, etiam minimæ quantitatis a quoquam etiam sponte dante occasione præmissa recipere, sed sint, & esse debeant contenti debita eis mercede rogitus instrumenti si quod ab eis fuerit rogatum.

42. Quælibet instrumenta subscribantur ab eo substituto qui illa confecit, apponendo nomen, & cognomen suum in margine finis Instrumenti.

43. Instrumenta quoque in suis manualibus dietim extendantur, & describantur.

44. Instrumenta quæcumque ab eis rogata, Notarii debeant infra tres menses a die celebrati contractus, vel Instrumenti in librum, quem fileam vocant, redegisse, vel in Protocollum, quod alii manuale extensorum appellant, descripsisse cum suo indice. Non derogando per hoc Statutis diligentiorem formam requirentibus.

45. Testamenta autem, & codicillos viventium nemini ostendant, sed fideliter recondita servent, & quatenus sint aperta illa, & illos intra tres menses in librum ad hoc de more compactum redigant.

46. Alia cujuscumque generis, qualitatis, quantitatis, contractus, acta, Instrumenta, vel ab ipsis rogata, vel apud eos producta, teneantur partibus interesse habentibus ad earum beneplacitum gratis ostendere, ipsisque copiam facere, & tradere, soluta solita mercede competenti, sine tamen, die anno, mense, testibus, ita ut nullam in Judicio fidem facere possint.

47. Neminem tamen possint astringere ad accipiendum Instrumenta publica, vel eorum exempla, nisi ita ipsis Contrahentibus, aut aliis interesse habentibus placuerit.

48. Pro rogitu cujuslibet instrumenti cum quibusvis conditionibus, & clausulis, ubi non adsunt particulares taxæ, & ubi non præcedit conventio partium, solvantur pro quolibet centenario scutorum usque ad scuta mille julii duo, a mille usque ad quinque millia, julius unus pro quolibet simili centenario, a quinque mille usque ad quamcumque summam, bononeni quinque pro quolibet simili centenario, dummodo in totum non excedat summam scutorum vigintiquinque.

49. Pro cassatione cujuslibet instrumenti, seu retrovenditionis census, vel similium, cum quibusvis cessionibus, reservationibus, conditionibus, seu translationibus, & aliis clausulis, ubi non adsunt particulares taxæ, solvatur ad eamdem rationem, prout dictum est pro rogitu cujuslibet instrumenti.

50. In tradendis autem publicis instrumentis quoad mercedem quicumque Notarii,

tarii, sive descripti in Archivio Romanæ Curiæ, sive in Archivio Capitolii, & alii Notarii retinentes publica officia, non habentes specialem taxam publicorum instrumentorum, vel in quibus eorum taxa non disponeret, teneantur servare taxam statutorum Urbis.

51. Pro rogitu testamentorum, codicillorum, donationum inter vivos, & causa mortis, ubi non adsint taxæ minores, vel ubi Notarii non subiiciuntur Statutis Urbis, & ubi non fuerit aliter conventum per partes, si fuerint factæ a personis quorum patrimonium non excedat scuta quinque millia, solvantur julii quinque; a quinque millibus usque ad viginti millia, scutum unum: a vigintimillibus usque ad quamcumque summam non exigant ultra scuta duo.

52. Orta inter Notarios, & litigantes, vel alios differentia super ipsorum Notariorum mercede, non a Notariorum Collegiis, seu deputatis ab eis, sed ab eorum Judicibus, qui non ad Mensarios, seu Notarios remittant, sed ipsimet proprio ipsorum arbitrio definiant, inviolabiliter observata taxa.

53. Et quandocumque Notarii vigore hujus Constitutionis ex facto suo, vel suorum tenentur aliquid refundere, restituere, aut partibus resarcire, procedatur contra eos executive, & manu regia.

54. Ad hæc Archivii privilegia illæsa esse cupientes, statuimus, & mandamus, quod Protonotarii, Comites Palatini, & alii quicumque habentes, vel habere prætendentes facultatem creandi Notarios, aut spurios legitimandi, non possint illos creare, vel legitimare, nec jurisdictionem, aut potestatem aliquam in Urbe, & extra eam per unam Dietam legalem exercere in præjudicium Collegii Archivii, & privilegiorum ejus, juxta constitutionem fel. re. Leonis X. Prædecessoris nostri editam pridie nonas Octobris 1513. quæ incipit. *Ex ministerii pastoralis*, quam innovamus, & approbamus;

55. Quodque si aliquis creditor mandatum de capiendo ratione suspicionis fugæ in quocumque Tribunali, etiam Auditoris Cameræ, contra debitorem suum, vel ipsius debitoris pecunias, & bona sequestrum aliquod obtinuerit, creditor ipse ad mandati exequutivi expeditionem, vel aliquo modo illius solutionem faciendam, aut ejus taxam deponendam, cogi non possit.

56. Juramenta suspicionis fugæ, ab aliis, quam a principalibusmet, vel personis ad id speciale mandatum habentibus, non recipiant.

57. Sequestra non scribant, etiam in causis mercedum, nisi in exequutionem mandatorum servandis relaxatorum, vel nisi docto de credito etiam extrajudicialiter arbitrio Judicis, juratoque prius de dilapidatione, aut fugæ suspicione.

58. Advocatos, Procuratores, & Solicitatores pro fidejussoribus occasione litium dandis nullo pacto recipiant.

59. Significationes per viam recursus concedendas non scribant, nisi cum clausula, *Non tamen in contumaciam*.

60. Alias vero significationes non scribant nisi vigore termini, aut nisi productis juribus, vel probationibus super solutione, aut nisi stante pendentia litis, sive lite finita, vel nisi data cautione de stando juri, & judicatum solvendo, quando essent relaxata mandata suspicionis fugæ pro assecuratione judicii, aut nisi stante negatione contra mandata in contumaciam relaxata.

61. Responsiones ad articulos, & juramenta super partitis decisivis, coram Judice tantum recipere possint, & debeant, nisi ipse Judex aliter decreverit ex causa infirmitatis, aut legitimi impedimenti collitigantium.

62. Constitutionem a nobis die prima Martii 1608. contra Notarios Criminales Urbis editam innovantes, denuo, & districte inhibendo præcipimus omnibus quibusvis Notariis cujuscumque Tribunalis, & Curiæ quoquo modo causas criminales exercentibus, ne sub pœna privationis officiorum, & proprietatis ipsorum ipso facto incurrenda, & Cameræ nostræ Apostolicæ applicanda, aliisque gravioribus etiam corporalibus arbitrio Judicis imponendis pœnis audeant, vel præsumant mercedes notulæ sententiæ, vel decreti, aut cassationis processus in relaxatione Carceratorum, seu abolitione quærelarum non Carceratorum etiam a sponte dantibus, nec etiam ad minimum accipere, nisi quando Reus ipse fabricato processu, & præcedente plena causæ cognitione, & discussione Fisco, & parte si aderit citatis, in ipsa sententia, vel decreto vim diffinitivæ habente, & a Judice subscripto fuerit a crimine, pro quo detinebatur, vel quærelabatur, diffinitive tanquam innocens, vel tamquam hactenus non repertus culpabilis, expresse absolutus.

63. Pro compositionibus vero easdem notulas decretorum, & cassationes accipere, nisi in causis, & criminalibus gravibus, & gravamen pœnam merentibus, & in quibus non solum intervenerit plena causæ cognitio, sed etiam discussio, & decreta fuerint non Judicis tantum, sed, & Procuratoris nostri Fiscalis manu subscripta, minime possint.

64. Remissiones tamen gratiosas Bannitorum in contumaciam condemnatorum, necnon exilii, & triremium pœnarum de ordine nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis, excipimus, in quibus iidem Notarii notulas decretorum, & cassationis processuum accipere licite possint. In aliis autem quibuscumque casibus, contenti esse debeant sola mercede mandati de relaxando si rei fuerint carcerati, & si non fuerint carcerati pariter contenti sint ea mercede, quæ si carcerati fuissent eis deberetur pro dicto mandato de relaxando, reprobata prout reprobamus omni prava consuetudine, & observantia Notariorum ad effectum extorquendi notulam decreti in omnibus fere decretis de relaxando apponentium illa verba, *mandavit cassari*, *& amplius non molestari*, *silentium imponi*, vel similia.

65. Et insuper super eisdem pœnis, omnibus Notariis prohibemus, ne per se, vel alios Reos quoquo modo processatos, ad processus cassationem, aut cujuscumque sententiæ, vel decreti absolutorii impetrationem, vel postulationem per citationem ad se repræsentandum, aut ad sententiam, vel aliàs qualibet via, directe, vel indirecte, aut quoquomodo, cogere, inducere, aut invitare audeant, vel præsumant, sed omnia, & quæcumque hac nostra Constitutione contenta ad unguem omnino observent.

66. Et pro mandatis de excarcerando quibus a Judice adjectum est, *gratis*, nihil prorsus, & in forma pauperum, pro medietate tantum accipiant, ideoque nec mandati mercedem ante recipiant, quam a Judice fuerit subscriptum, & forte receptam omnino restituant.

67. Nec pro copia indiciorum, quam effectualiter reo non dederint, quicquam percipere (nisi loco arrhæ) debeant, & ubi reus amplius ipsam copiam habere noluerit, etiam quod arrham dederit, ab ipso non exigant, nisi pro rata copiæ confectæ.

68. Similiter alimenta Carceratorum penes eos deposita Notarii sine ulla retentione pro deposito, vel alia qualibet diminutione, Carceratis integre consignent.

69. Quicumque ex Notariis in eorum officiis scribentibus in aliquo præmissorum contravenerit, pro qualibet vice pœnam scutorum viginti quinque, aliasque pœnas pecuniarias, & corporis afflictivas pro modo excessus a suo Judice arbitrandas incurrat, damnaque, & interesse partibus reficere cogatur.

70. Ultra præmissa diligenter per omnes Notarios cujusvis Tribunalis observanda, sancimus, ut Notarii infrascriptorum Tribunalium etiam sequentes ordinationes quemlibet eorum tangentes servare debeant.

71. Notarii Cameræ illis qui annatas, & alia jura Cameræ pro expeditionibus debita persolverint, quietantiarum, & liberationum Instrumenta super solutionibus per eos factis intra triduum juxta veterem consuetudinem, mercede solita recepta, in forma authentica tradere compellantur, aut per eos non stet quominus tradantur. Et abstineant ab indebitis exactionibus, maxime pro obligationibus solvendi annatas.

72. Bullas quarum ratione, commune, annata, vel alia jura solvi debent Cameræ Apostolicæ, quæ quomodolibet concernunt interesse dictæ Cameræ, aut Sedis Apostolicæ, sive earum continentiam per seipsos tantum, & non per substitutos scribant, & annotent in libris, & Bullæ registratæ auscultentur per mensarium ipsorum Notariorum, qui in signum auscultationis manum apponere in registro, & de mala auscultatione teneri debeant. Et registra in Archivio Palatii Apostolici custodiantur.

73. Obligationes solvendi commune, & alia jura Cameræ pro Monasteriis, vel Ecclesiis oneratis pensione, aut solvendi quindennium ratione unionum, infra quindecim dies ab ipsismet Notariis in libro scrbantur.

74. De restitutis autem servetur consuetudo capiendi julios duos cum dimidio Cancellariæ pro qualibet restitutione bullarum, & non ultra.

75. Emolumenta eis debita, tam ratione registrationis Bullarum quam alia quæcumque, inter se certo pretio, vel aliàs quomodolibet non arrendent, nec arrendare possint.

76. In expeditionibus, & scripturis conficiendis, de propositione, & commissione facta in plena Camera, mentionem expressam facere teneantur.

77. Ponant in massa communi mercedes Instrumentorum omnium tam Cameralium, quam interesse Cameræ active, & passive, seu aliàs quomodolibet concernentium, etiam extra Cameram coram Thesaurario, vel alio per nostrum, aut successorum nostrorum Chirographum, vel literas, aut aliter deputato rogatorum, de quibus rogatus Notarius teneatur illa denunciare Collegio, & ut præfertur, in massa ponere, dempta rata sibi pro mercede laborum debita juxta Constitutiones ipsorum.

78. Et conficiatur liber apud eorum mensarium dimittendus, in quo quisque Notarius in fine hebdomadæ summatim describat singulas, quas fecerit, expeditiones.

79. Pro expeditionibus, & sigillo in gratiosis, quando sunt plures personæ consortes, etiam si sint Congregationes, Collegia, Capitula, vel Universitates, non solvatur nisi pro taxa duorum. In judicialibus vero expeditionibus non nisi pro uno tantum exigatur.

80. Et pro literis patentibus quorumcumque Commissariorum tam a Camerario, quam a Thesaurario, vel Commissario Cameræ, etiam in partibus constitutorum, non solvatur ultra julios viginti duos in totum, computato sigillo, & mercede Secretarii, ac Notarii.

81. Mercede semel soluta juliorum quinque Notario dictæ Cameræ pro deputatione Judicum ad solidanda computa, pro quacumque postea subrogatione solvatur tantum medietas summæ prædictæ.

82. Notarii Gubernatoris teneant intus, vel juxta dictum Palatium eorum officia separata, & in locis ita distantibus, ut collitigatorum tumultus nullum afferre possit impedimentum.

83. Manualia citationum, & manualia protestationum separatim, & distincte teneant.

84. Expeditionum duos libros habeant, in quorum uno distinctæ, & ordinatim annotare debeant omnes significationes per viam recursus concedendas, cum expressione nominis collitigantium, & Curiarum a quibus Locumtenens recursus juxta suas facultates concedet, & etiam summæ, vel valoris rei de qua agitur; necnon omnia sequestra, & monitoria ex quavis causa decernenda.

85. In altero autem similiter annotare de-

debeant omnia mandata exequutiva, non tamen in contumaciam, & omnia arresta, mandata de excarcerando, significationes dotales, aut vigore termini, aut in vim litis pendentiæ, aut litis finitæ, aut stante deposito, vel negatione, aut data cautione de stando juri, & judicato solvendo concessas, & omnes citationes, vel inhibitiones vigore commissionis, aut extra Curiam decretas, dummodo in quolibet ipsorum casuum agatur de re, vel summa scutorum auri septem constituentium julios octuaginta quatuor, ut supra.

86. Listas expensarum non conficiant, neque propterea mercedem aliquam etiam a sponte dantibus recipiant, nisi prævio Locumtenentis decreto, & ejusdem subscriptione, in calce citationum *ad videndum taxari expensas* apponenda.

87. Examen testium scribere possint duo tantum Notarii pro quolibet officio, quos Gubernator pro tempore approbaverit, & non alii.

88. Notarii Auditoris Cameræ ultra ea, quæ sancita sunt de Tribunali Auditoris Cameræ, & de aliis Notariis, abstineant a monitoriis jactationis, & jactationum, aut aliis quibuscumque, quibus prima instantia a suis ordinariis auferatur, exceptis casibus privilegiatis.

89. Et in Monitoriis specialibus in prima instantia, ubi permittitur, & inhibitionibus vigore appellationum, quæ ab Auditore Cameræ conceduntur in partibus cum clausula, *dummodo causa summam scutorum quinquaginta excedat, & molestiæ non sint judiciales*, debeant prædictam clausulam, *dummodo causa*, scribere literis majusculis & loco illius clausulæ, *dummodo molestiæ non sint judiciales*, scribere pariter literis majusculis hæc verba, videlicet, *dummodo judicium non sit cœptum in partibus*, ita ut si judicium coram aliquo Judice competenti sit cœptum, monitorium non afficiat. Et quatenus inter partes de dicto valore controvertatur, Auditor Cam., vel ejus in civilibus Locumtenens, constito sibi etiam *extrajudicialiter* causam non excedere dictam summam, teneatur per literas missivas, & absque ulla impensa dictas eorum inhibitiones, & monitoria revocare, & causas ad suos Judices remittere.

90. Et quoniam experientia compertum est, quod Notarii multoties inducunt hujusmodi monitos, & citatos, ut in jurisdictionem tacite consensiant, volumus, ut quando summam prædictam causa non excedit, hujusmodi consensus in jurisdictionem minime sufficiat, nisi adsit expressus.

91. Non possint relaxare mandata vigore termini in eorum officiis suscepti, quando jam mandatum a Judice causæ in alio Tribunali est relaxatum. Eo vero nondum relaxato, in arbitrio sit, & potestate creditoris illud utrobi voluerit, accipere, cogi tamen ad id non possit.

92. Atque in præfata termini susceptione non admittant aliquam conditionem, reservationem, aut protestationem terminum petentis, neque illam scribant, sed tantum simplicem debiti confessionem, & solvendi in fine termini obligationem, & non aliter.

93. Et ad effugenda incommoda, quæ ob citationes deperditas, forte etiam subtractas, frequenter occurrunt, mandamus eisdem Auditoris Cameræ Notariis, ut singuli juxta veterem consuetudinem Manuale Actorum omnino conficiant, illudque infra unius mensis spatium a die publicationis præsentium debeant inchoasse, & quanto citius perfecisse, in futurum vero illud quolibet trimestri faciant, ac Auditori Cameræmet quolibet trimestri exhibere teneantur.

94. Teneantur Notarii prædicti describere in lista omnes indistincte informare volentes in sua die, nec pro ordine, antelatione, vel informando Judice aliquid recipiant, etiam a sponte dantibus. Et lista fiat una die pro altera. Et in eventum in quem omnes in lista positi informare non potuerint, aliis præferantur in sequenti informatione.

95. Pro contradictis non recipiant, nisi quod vere solvitur officio contradictarum.

96. Substituti Notariorum ejusdem Auditoris Tribunalis ad conficiendum acta civilia, seu criminalia ad testes examinandos, necnon ad roganda quælibet instrumenta, testamenta, & alias dispositiones, ultra requisitas approbationes Auditoris Cameræ, sive ejus in civilibus, vel criminalibus Locumtenentium non admittantur, nisi prævia etiam approbatione Collegii eorumdem Notariorum, in qua Notarii ipsi de approbatione, fide, & idoneitate admittendorum attestentur.

97. Quodque tam Notarii sub amissionis officii, quam eorum Substituti prædicti sub triremium perpetuarum pœna, aliquas societatum officiorum pecunias, censuum, & aliorum cujusvis generis contractum, nisi procuratorio nomine, vel de ordine, consensu, aut voluntate partium exigere, recipere, & penes se quovis modo reti nere, tractare, & habere non audeant. Et si secus fecerint, Notarii ad damna, & interesse, quæ culpa Substitutorum eorumdem partibus evenerit, teneantur, & obligati sint, ac cōtra eos in his exequutive procedi possit, & debeat.

98. Postremo dicti Notarii nihil unquam cujusvis generis scripturæ ad judicium pertinentis, quod extra Curiam mittendum sit, expediant, & parti tradant, nisi cum subscriptione Auditoris, vel ejus Locumtenentis.

99. Notarii Vicarii Urbis non faciant monitoria generalia, vel specialia extra Curiam, & Urbis districtum, cum non sit eorum officii, nec dent censuras, neque terminum super obligationibus in forma Cameræ. Neque concedant monitorium in forma *Significavit*, pro rebus deperditis, nisi juxta formam Concilii Tridentini.

100. Non capiant pro examine, vel literis ordinandorum, nisi quantum sibi a Concilii Tridentini decretis, & reformatione sumere est permissum.

101. Pau-

101. Pauperibus gratis dent ut teneantur.

102. Notarii Rotæ in confectione registrorum, rubricarum, & copiarum remissoriis, compulsoriis, exequutorialibus, notis sententiarum diffinitivarum, testium examine, & hujusmodi, hanc nostram, & alias Rotæ constitutiones accurate observent, sub pœnis in eis contentis, quas innovamus, nec ultra quam per eas licet, accipiant.

103. Literas remissoriales scribant in charta juxta veterem morem a Chartulario lineata, cujus unaquæque linea contineat saltem syllabas decem, & octo, atque rotuli palmus sit linearum triginta.

104. Dent iidem Notarii Rotæ petitas a partibus expeditiones absque requisitione depositi pro registro illius actus, vel expeditionis conficiendo, vel facto deposito registrum de illis omnino fiat, & non relinquant folia in albis.

105. Facto registro conficiant inventarium actorum, instrumentorum, & scripturarum in eo descriptarum, Actoris primum, deinde Rei acta, & jura notando cum adiectione foliorum in quibus illa descripta reperiuntur, & dictum inventarium assuant initio registri.

106. Pro notis vero interlocutoriarum nihil accipiant, quod idem de moderatis solutionibus in copiis, & publicatione testium servetur.

107. Ac pro relationibus socio faciendis de rogatis per eos nihil capiant.

108. Faciant præterea singuli in eorum officio broliardum qui dicitur actorum, in quo omnes omnino provisiones, decreta, comparitiones, & protestationes, etiam a tergo citationum scriptæ notentur. Item, & manuale citationum cum suis protestationibus, & decretis, atque aliarum rerum registrari solitarum, ita ut nihil prorsus supersit in cartulis, quod non sit in libris descriptum.

109. Officia Notariorum Rotæ non conferantur nisi personis peritis, & idoneis, quæ per seipsos illa exercere sciant, & exerceant, nisi aliqua legitima causa impediantur. Nec eo casu officia aliquibus arrendare, aut Substitutos deputare valeant, nisi a proprio Auditore approbati fuerint, qui insuper de officio fideliter exercendo arbitrio Auditoris cavere debeant.

110. Et pro ipsorum Substitutorum facto, Notarii ipsi quoad interesse partium tanquam principaliter obligati omnino teneantur.

111. Pauperes omnes qui juxta formam constitutionum admitti debent ad juramentum paupertatis, tam in beneficialibus quam in profanis, etiam per Procuratorem admittant, & si ille pro quo juratur, præsens non erit, ultra Notarii, vel Procuratoris assertionem per duos testes de paupertate doceri debeat, ita tamen ut quicumque fuerit admittendus non sine juramento, & obligatione pinguioris fortunæ, ut moris est, admittatur, & hoc nisi evidens sit, atque notorium, quod paupertatem jurare volens, sit opulentus, quo casu illum admittere non teneantur.

112. Quæ omnia, & singula inviolabiliter observari mandamus sub pœna ultra alias infra expressas vigintiquinque aureorum, ac suspensionis ad sex menses pro prima vice, & si secunda erraverint, eo ipso in pœnam privationis officii, & alias hac nostra constitutione contentas incurrant.

113. Quocirca querelæ omnes pauperum, & oppressorum ad dictæ Rotæ Decanum deferantur, qui his omnibus opportunis remediis provideat, tum ne partes opprimantur, tum ut opprimere ausi puniantur, & prædicta exactissime serventur.

114. Notarii Consulum Agriculturæ, & cæterarum Artium taxam eis per statuta præscriptam, & ubi aliqui ipsorum nullam minorem taxam haberent, aliorum, qui illam habent, sequantur, & secundum illam exigant, & qui non habent officium titulo oneroso, exigant tantum pro medietate taxæ aliorum Notariorum Capitolinorum, & non ultra in omnibus, & per omnia.

115. Protonotarius Senatoris non se immisceat in causis criminalibus, neque fidejussiones recipiendo, neque mandata subscribendo.

116. Notarii Capitolini deservientes Collateralibus Senatoris pro Actuariis, per seipsos coram Collateralibus acta conscribant, nullumque aliud officium Notariatus in alia quavis Curia obtineant.

117. Et tam dictus Protonotarius, nec non maleficiorum, & Collateralium Notarii, quam Scriba Senatus, Secretarius Conservatorum, Notarius Magistrorum Viarum, & alii omnes Notarii Curiarum Capitolii, aliquid, etiam minimum non recipiant ultra taxam ipsis statutam sub quocumque prætextu.

118. Eorumdem Notariorum Capitolii defunctorum, & eorum, qui in posterum decedent, hæredes, ac quicumque alii scripturas eorum detinentes, exceptis iis, qui emerunt officia, juxta constitutionem fel. recor. Sixti Papæ Quinti prædecessoris nostri infra quindecim dies ab obitu ipsorum Notariorum, ac publicationis præsentium respective computandos, scripturas prædictas cum nomine Notarii, cujus fuerint hæredes sub pœna amissionis dictarum scripturarum, & emolumentorum inde provenientium, consignent Archivio Populi Romani, cujus Custos librum teneat, in quo per Inventarium dictæ scripturæ adnotentur.

119. Notariorum officia in Curia de Sabellis duo tantum habeantur, neque hic numerus ullo prætextu augeri unquam possit, & ii etiam approbandi sint ab Urbis Gubernatore pro tempore existente.

120. Notarius Curiæ Turris Nonæ observet tabulam Notariorum Curiæ Sabellorum.

121. Notarii locorum piorum debeant servare stilum, consuetudinem, & taxas Tribunalis Vicarii, nec prorsus aliquid recipere ultra quod Notarii Vicarii in suis causis or-

ordinariis recipere possunt. Qui autem ex eis gratis sunt deputati, nec habent officium titulo oneroso, non possint exigere nisi pro medietate dictæ taxæ Notariorum Vicarii, & non ultra in omnibus, & per omnia.

122. Notarius Ripettæ pro publicandis instrumentis, & in publicam formam dandis, exigat juxta formam Statutorum Urbis.

123. Et in conficiendis extractibus servet formam Capitolinam, & normam aliis præscriptam.

124. Atque in prima instantia nullus in Curia Ripettæ fiat extractus, minusque in secunda coram Præside, nisi de utriusque partis consensu, vel Notarius fuerit juratus suspectus, ita ut acta transportari debeant, & si secus factum fuerit, qui arrham dedit, totum de suo solvere teneatur, nec ulla detur cedula depositi contra alium.

125. Nullum mandatum Notarius dare possit pro indiciis absque Judicis licentia.

126. Singulis autem diebus etiam festivis, ab ortu solis usque ad occasum officium apertum tenere debeat, neque ab illo discedat sine causa necessitatis.

327. Deposita non recipiat, nisi usque ad summam permissam, & penes eum facta, post decretum de consignando debeat omnino infra diem consignare sub pœna arbitrio Præsidis.

De Registris, Extractibus, & Exemplis, seu Copiis.

§. XX.

1. Quoad Registra, & Extractus perpetuo statuimus, & ordinamus, quod in omnibus, & quibuscumque causis cujuscumque generis ordinariis in quibuscumque Urbis Tribunalibus, & coram quibusvis Judicibus, nullis prorsus exceptis, motis, & movendis (quæ scilicet a principio via ordinaria introductæ fuerint, etiamsi in illarum progressu una forsan, aut plures commissiones supervenerint, ac materia introducta via ordinaria non esse de jurisdictione Judicis ordinarii) nulla penitus fiant registra, sed tantum extractus simplices, & absque aliqua terminorum extensione: qui in uno confecti, in quibusvis aliis Tribunalibus, si ad illa transportantur, plenam fidem faciant in omnibus, & per omnia, perinde ac si essent registra extensa.

§. 2. Minusque extractus in causis ordinariis fiant, etiam una, vel utraque partium petente, nisi de Judicum licentia in scriptis obtenta, vel nisi acta essent ad alium Judicem transportanda.

3. In vere autem commissariis causis summam ducatorum ducentorum auri de Camera excedentibus, quarum videlicet principia ordinarie non sunt introducta, registra quidem fiant, sed modo infrascripto, quem & in extractibus prædictis servari volumus, & mandamus.

4. Registra bona, & legibilia Notarii accurate, & juxta normam hac nostra constitutione traditam, & innovatam faciant.

5. Tam in registris quam in Extractibus hujusmodi conficiendis, facultates Judicum ordinariorum, vel deputationes eorum Locatentium, cum illæ sint notoriæ, & illarum exempla publica, & impressa habeantur, nullatenus præinserantur, & pro illis Notarii nihil a partibus exigant.

6. Deinde tam in ordinariorum extractibus, quam in eorum, & aliorum quorumcumque delegatorum etiam causarum Palatii nostri Apostolici Auditorum, & S. R. E. Cardinalium registris, dimittantur appositiones Festorum ordinariorum, & certorum. Si autem occurrant Festa incerta, & repentina, in quæ caderet observatio alicujus termini, fiat mentio de illis summarie, & hoc modo, videlicet: Die tali fuit Consistorium publicum, & sic de cæteris similibus.

7. Successive citationes, sive cum inhibitione sive absque ea factæ in earum reproductione nullo pacto repetantur, sed illarum exequutio tantum apponatur his aut similibus verbis, Tali die reproducta fuit citatio, de qua supra, quæ fuit exequuta.

8. Nec monitoria Procuratoribus de solutione registri facta ponantur in registro, nisi forte ad effectum docendi de censuris.

9. Præterea si contingat commissiones semel registratas aliis Commissionibus dependentibus præinseri, illæ amplius non registrentur, sed annotetur folium in quo superius fuerunt registratæ, & idem de Motibus propriis, Brevibus, & aliis litteris Apostolicis, ac aliis quibuscumque jam semel registratis.

10. Idem, & determinorum etiam substantialium extensione observari mandamus, ut semel tantum pro qualibet parte extensa non amplius extendantur, sed tantum eorum reiteratio sine extensione notetur etiam in citatione ad sententiam,

11. Instrumenta quæ in actis causæ rogantur, non ultra illorum notulam extendantur, quoad ea vero quæ producuntur, præinseratur aliquid de illorum substantia, idque succincte deinde illorum tenor apponatur hoc modo, Talis constituit Procuratorem suum talem, prout in instrumento, cujus tenor sequitur, & sic de aliis.

12. Consequenter tam in registris, quam extractibus causarum, in quibus per duos, vel tres annos nihil actum fuerit, non ponantur in illarum reassumptione mutatio anni, vel mensis, indictio vacantiarum, creatio Pontificis, & similia ad causam non spectantia.

13. Porro si contingat in aliqua causa plurium recipi Juramenta testium unico contextu, in registis hujusmodi unicum juramentum, ubi omnes jurati nominentur, dumtaxat extendatur.

14. Insuper non reputantur dignitates, vel tituli Judicum, vel locus eorum Tribunalium, & partium litigantium, sed tantum talis Judex, vel Auditor prædictus, vel talis Actor, vel Reus, aut Procurator aut similia.

15. Sin-

15. Singula folia in registris confectis coram quibuscumque Tribunalibus, ac aliis Judicibus prædictis contineant in qualibet illorum pagina ad minus lineas viginti quatuor, & unaquæque linea ad minus duodecim syllabas, quæ scribantur literis bonis, & intelligibilibus, & in charta bona, non infecta, nec bibula, alioquin liceat unicuique tam Judicum, quam partium, vel Procuratorum litigantium folia aliter scripta lacerare, & omnino debeant postmodum expensis Notarii convenienter rescribi, sive lacerata sint, sive non, aut si Judici, & partibus seu Procuratoribus magis placuerit, folia sic male scripta taxentur pro medietate, vel alia rata ad Judicis arbitrium.

16. Rubricellæ registrorum similiter literis bonis, & intelligibilibus scribantur, sintque fideles, & sufficientes, integre, & exacte introscripto actui respondentes, totiusque actus, & decreti tenorem, prout in broliardo jacet, & instrumentum, diem, annum, mensem, & partium nomina, reiq; gestæ summam, vel indicem continentes.

17. Processus de partibus, itemque Remissoriales, Compulsoriæ, & alia, nulla scripturæ habita ratione, sive sit longa sive sit brevis, sive excedat, sive non excedat numerum foliorum vigintiquatuor, non registrentur, neque in Registris, aut Extractibus describantur, sed tantum, ut dicitur, rubricentur si rubricati non fuerint, & pro dicta rubricatione solvatur merces foliorum ipsius processus originalis tantum.

18. Nisi quando scriptura dicti originalis in qualibet facie excederet lineas triginta continentes in earum qualibet ultra syllabas decem, & octo, quo casu excessivitas reguletur, & solvatur ad rationem linearum, & syllabarum, ut supra.

19. Copiæ, quæ instar Registri, vel extractus dantur, non minori syllabarum, aut linearum numero descriptæ tradantur.

20. Instrumenta in actis rogata, etiam semel publicata, aut quæ in actis alias producta sunt, si repetantur, & postea registrari contingat, non solvatur merces, nisi foliorum scripturæ ad rationem registri, vel extractus, & si non fuerint alias publicata, solvatur tantum tertia pars mercedis debitæ pro publicatione, cujus etiam ratio habeatur in casu quo postea sumantur in publica forma, ut scilicet tanto minus de mercede publicationis solvatur.

21 Pauperibus dentur gratis extractus, registra, instrumenta etiam publica copiæ, aliæ quæcumque expeditiones, & scripturæ, tam civiles, quam criminales, & ostendantur etiam originalia Pauperum Advocato, & Procuratori similiter gratis, & absque ulla impensa, & si quando contigerit probandam esse paupertatem, testes similiter gratis, & summarie examinentur, & de paupertate stetur arbitrio Judicis.

22. Et quoniam aliquando Notarii extorquent a partibus modicam arrham, ut postea cogere illas possint ad recipiendum Extractus, arrha non obliget, nisi in casibus, in quibus extractus jure conficiendus est.

23. Neque exigant Notarii, quicunque illi sint, etiam Archivii Romanæ Curiæ, mercedem extractus, sive registri, nisi illis completis.

24. Notarii Rotæ, ultra præmissa per eos omnino servanda rubricationes per se fideliter, & sufficienter faciant, & correspondentes actui introscripto, ut supra dictum est.

25. Non rubricentur processus de partibus rubricati, ut jam supra dictum est, nisi quantum illis deesse visum fuerit, nec registra de illis ullatenus fiant, sed post registra de Curia, ut moris est, ligentur, & si interpretationem fieri necesse fuerit ob idioma a Latino diversum, in quo processus forte conscriptus erit, non fiat in forma registri, sed processus de partibus, ita ut una carta registri illius importet dimidiam ad minus processus de partibus, nisi de partium consensu id fieri convenerit.

26. De parte lucri registrorum, vel testium, vel copiarum, antequam causæ suis sint Auditoribus commissæ, cum Solicitatoribus, Advocatis, vel Procuratoribus non paciscantur, nec de gratia, quam de registro facere intendunt, veluti de dando quindecim, vel viginti folia pro ducato, ita ut personæ, cum quibus agunt, de lucro participent, sub pœna privationis, sed totum quicquid post commissam causam convenerit, partis beneficio penitus cedat.

27. Mandantes omnibus, & singulis Judicibus, & Auditoribus prædictis sub indignationis nostræ pœna, ut pro præmissorum inviolabili observatione in causis coram eis ad præsens pendentibus, & quæ inposterum pro tempore pendebunt, nulla aliter, quam ut præfertur, confecta registra, & extractus admittant, & recipiant, imo illa tamquam in fraudem, ac damnum partium litigantium confecta rejiciant, suosque Notarios, ut extractus, & registra hujusmodi juxta præmissa conficiant, cogant, & compellant, atque, ut illa observentur diligentem curam adhibeant. Districtius nihilominus inhibentes Notariis ipsis sub mille ducatorum auri de Camera, partim partibus litigantibus, partim Cameræ Apostolicæ applicandorum, ac privationis, & amissionis Notariatus per quemcumque contravenientem eo ipso incurrendis pœnis, ne de cætero in causis, in quibus Notarii deputati fuerint, & scripserint registra, & extractus, aliter quam, ut præfertur, omnibus semotis fraudibus, conficere audeant, seu præsumant. Volumus tamen, & mandamus, quod Gubernator Urbis, & Auditor Cameræ cumulative possint, & debeant, etiam ex officio, & partibus non instantibus inquirere etiam extrajudicialiter, & manu regia, an Notarii cujusvis Tribunalis præmissa servent, & contravenientes supradictis pœnis punire, prout etiam ipsimet Scribæ extractuum, & registrorum, qui in illis scribendis præmissa omnia non servaverint, possint ab iisdem eorum arbitrio pœnis puniri, non obstante quavis appellatione, reclamatione, aut recursu.

De Cursoribus, & Mandatariis.

§. XXI.

1. CUrsores, & Mandatarii quicumque, eorum officium fideliter, & ea, qua decet integritate, diligentia, peritia, & discretione exerceant.

2. Ad dicta officia non admittantur personæ suspectæ de falsitate, & qui nesciant legere, vel scribere latine, neque infirmi non valentes ambulare propriis pedibus, vel senes excedentes annum sexagesimum.

3. Cursores solitam, & debitam assistentiam irrepræhensibiliter observent, Consistoria publica, & privata, nec non alias solemnitates, & divina officia intimari solita fideliter debito tempore intiment Cardinalibus, & aliis, quibus tenentur absque præmii, & mercedis alicujus expectatione, nisi solita antiquitus, & consueta.

4. Citationes, & intimationes personales, vel ad domum, vel in valvis, & locis publicis, tam Cursores, quam Mandatarii pro eorum officio, & Curiis, quibus serviunt fideliter, & mature faciant, & factas referant, & contra proprias personas non suppositas, vel falsas, aut non cognitas per eos, sub pœna amissionis officii. Et quando personæ citandæ eis notæ non sunt, non assertioni partis, sed duorum testium testimonio de citandorum qualitate veram notitiam habentem stare debeant, alias exequutionem citationis facere, vel factæ referre non debeant sub simili pœna, & pro falsariis habeantur contrarium facientes, sintque statuta mercede contenti, novas angarias non faciant, neque inducant.

5. Relationes de citationibus personaliter exequutis, nisi sit persona citanti cognita, & personaliter appræhensa, tam Cursores, quam Mandatarii facere non audeant, neque debeant.

6. Nec possint Cursores, vel Mandatarii citationes ab aliis Cursoribus, vel Mandatariis exequutas subscribere, etiam quod inter se citationes, per Urbis Regiones distribuant, sed illemet Cursor, vel Mandatarius, qui citationem est exequutus in pede ejusdem debeat fidem, & relationem facere factæ per eum exequutionis, sub pœna falsi.

7. Officia pro alio, vel aliis in arrendam capere, vel exercere non debeant, nec possint.

8. Caveant etiam ab appaltu citationum super quibusvis, quod pactum cum quibusvis personis iniri omnino interdicimus.

9. Insuper curent tam Cursores, quam Mandatarii omnes citationes personaliter exequi. Et si personas commode habere non poterunt teneantur dimittere citationum copiam in manibus alicujus de familia, qui si non adsit, aut fores aperire nolint, citationes affigant ad januam domus sibi cognitæ, adhibito saltem uno teste, & relationes in scriptis dumtaxat referre debeant, exprimendo, an personaliter, vel domi dimissa copia, vel affixa, in casibus præmissis, qui in citatione exprimi debeant, & an ad statim, vel ad hodie per totam, seu ad primam diem, vel aliam fecerint, sub pœnis prædictis.

10. Præterea citationes, & earum copiæ citatis dimittendæ, vel affigendæ, tam a Cursoribus, quam a Mandatariis fiant omnino bono, & intelligibili charactere, & dictæ copiæ subscribantur a Cursoribus, & Mandatariis, qui eas exequuntur, ut in omnem casum possint ad eum qui eas fecerit, recurri.

11. Citationes, intimationes, & alia, non exequantur prædicti, sive personaliter, sive domi dimissa copia post tertiam horam noctis, per affixionem autem in casibus præmissis nonnisi de die, & tunc in relationibus exprimant fecisse de die dimissa copia affixa in tali loco.

12. In citationibus, & aliis, nomen tam actoris, quam rei cum cognomine, exercitio, vel habitationis, vel patriæ designatione exprimant.

13. Iidem Cursores, & Mandatarii in subhastationibus pignorum affigere debeant ad valvas officii, in quo fit subhastatio, oblationes, quæ dietim fiunt pro pignoribus captis subhastandis.

14. In citationibus *ad videndum mandari consignari pignora* apponant etiam, *Et videndum mandari subhastari.*

15. Pignora omnia ab exequutoribus quibuscumque eis consignanda, ordinatim singulariter adnotare debeant in eorum libris, exprimendo rerum qualitates, & quantitates, nomen exequutoris, & collitigantium.

16. Oblationes recipiendas annotare debeant in eorum libris cum appositione anni, mensis, & diei, ac expressione nominis, cognominis, exercitii, vel habitationis, vel patriæ offerentium.

17. Non recipiant oblationes cujuscumque officialis illius Tribunalis, in quo facta est exequutio, nec ipsius officialibus inservientium, neque Notariorum, aliorum juvenum Tribunalis, neque ipsorum Cursorum, & Mandatariorum affinium, vel consanguineorum usque ad tertium gradum.

18. Minus officium ipsorum cuiquam impartiri dolose recusent, vel differant, nec etiam sub prætextu modicæ mercedis, vel quod majorem habere velint.

19. Cursores (ad quos spectat) commissiones ad bancum Cursorum perventas, statim scribant, & in libro solito annotent, ita ut ab omnibus videri possint, nec quovis modo aliquam commissionem non annotatam, vel occultatam penes se retineant.

20. Quicumque ex Cursoribus, & Mandatariis, qui in aliquo præmissorum contravenerit, pœnam scutorum decem pro qualibet vice, aliasque pœnas pecuniarias, & corporis afflictivas, privationisque officii pro modo excessus a suo Judice arbitrandas incurrat, damnaque, & interesse partibus reficere compellatur.

21. Cursores pro qualibet citatione, inhibitione, vel quavis alia intimatione cujuslibet actus judiciarii non exigant ultra bononenos duos, nisi forsan exequutio citationis, vel alterius actus judiciarii hujusmodi fa-

facienda esset in loco satis distanti a Tribunalibus Urbis, quo casu exigere possint bononenos quatuor, & non ultra. Et loca intelligantur esse distantia, exempli gratia, si exequutio sit facienda in regione Transtyberim, Montium, Trivii, & non longe ab Ecclesia Beatæ Mariæ de Populo. Et si extra mœnia Urbis (in illius tamen suburbiis) non ultra carolenum unum.

22. Pro citatione vero, inhibitione, vel intimatione simili, facienda contra Episcopos, & Prælatos, ac alias personas qualificatas, & Procuratores Fisci, non ultra bononenos quinque.

23. Pro citationibus, vel exequutionibus, aut intimationibus quarumcumque literarum extra Curiam, & in partibus faciendis, statuta, & debita eis antiquitus mercede sint contenti, & ultra exigere non audeant.

24. Pro subhastatione quorumcumque pignorum, tam mobilium, quam immobilium, iidem Cursores exigant, prout hactenus exigere consueverunt.

25. Pro deliberatione vero custodiæ, vel restitutione pignorum, aut alio prætextu etiam quando bona non sunt posita sub hasta nihil, etiam a sponte dantibus, recipiant.

26. Nec quisquam ipsorum pro ea intimatione, quæ parti intimatur, mandatum procuræ esse in actis productum, vel Procuratores in causa esse revocatos, ultra julium unum percipere audeat, etiamsi dictum procuræ mandatum de partibus veniret.

27. Et pro prima Commissione, per quam causa coram aliquo Judice introducitur, exigant bononenos quinquaginta, & pro aliis vero, siquæ in causa supervenerint bononenos decem, & octo, etiam quod dictæ Commissiones post primam supervenientes adderent aliquid, vel alterarent jurisdictionem, aut haberent aliquam novam clausulam, vel admitterent aliquem tertium pro suo interesse ad causam, quocumque contrario usu, vel potius abusu non obstante.

28. Diem præsentationis in Commissionibus appellationum, vel principalibus in causis, manu propria antequam præsentent, vel in Arca eas ponant, seu ut vulgo dicitur, incapsent, vere, & fideliter ponere teneantur, nec sine tali manus, & nominis appositione, ultra manum Magistri Cursorum dictæ Commissiones ponantur in Arca.

29. Cæterum Mandatarii quarumcumque Curiarum, non exigant ultra bononenum unum pro citatione, nisi facienda sit in longinquis locis ab eorum Curiis, quo casu exigant duos, & non ultra, itemque exigant duos bononenos pro intimatione cujuslibet sequestri, monitorii, inhibitionis, decreti, & cujuscumque actus judiciarii, exceptis citationibus faciendis contra Fiscum pro quibus exigere possint bon. tres.

30. Pro subhastatione, & deliberatione pignorum, sive rerum, & bonorum mobilium, & immobilium, usque ad summam trium scutorum bononenum unum pro quolibet scuto, abinde supra bon. duos pro quolibet scuto, ita tamen quod ultra unum scutum non exigant pro quacumque summa, etiam quod res subhastatæ, & deliberatæ ad magnam summam ascendant.

De Baroncellis, & Exequutoribus.

§. XXII.

1. Baroncelli, & exequutores omnes quarumcumque Curiarum, observent in omnibus, & per omnia Tabulam, ordinationes, & taxam de mandato nostro editas, & pro exequutione quacumque nihil ultra prædictam taxam, & mercedem eis assignatam, etiam sponte dantibus recipiant sub pœnis in ea contentis.

2. Quinimo nec debitam mercedem, nec aliud quicquam etiam à sponte dantibus recipiant, nisi facta vere, & realiter exequutione reali, vel personali, aut captis pignoribus, quorum retractus si non sufficeret, itaut sit opus nova exequutione, novam propterea mercedem recipere non possint, sed teneantur denuo gratis, & toties idem mandatum exequi donec integre creditor satisfiat.

3. Quo vero ad pignorum in exequutione captorum custodiam, subhastationem, & restitutionem, quo res integre, & sine ulla fraude fiat, quisque Magistratus in suo Tribunali suum quemque Depositarium eligat, & deputet, penes quem pignora conserventur.

4. Capta autem pignora debeant Baroncelli, & Exequutores per totam sequentem diem consignare depositario, quem quisque Magistratus ad hoc hujus nostræ Constitutionis authoritate deputaverit.

5. Quæ pignora fideliter describantur in libris ad hunc effectum specialiter per quemlibet Baroncellum, Exequutorem, & Depositarium ut supra deputandum, retinendis, cum annotatione quantitatis, & qualitatis bonorum, diei, & Exequutoris.

6. Et quando contingit poni subhasta bona in partibus existentia vigore mandati in Urbe relaxati, volumus, & mandamus, præter edicta, & diligentias in loco subhastationis, & judicii fieri solitas, fieri debere etiam in loco ubi, vel in cujus territorio bona ipsa subhastanda reperiuntur pro reperiendis oblatoribus, nec aliter posse ad deliberationem deveniri, nisi habita prius ab officiali illius loci relatione de edictis ibi publicatis.

7. Ad hæc in pignorum subhastationibus, si lapso ad offerendum tempore quispiam plus obtulerit, non fiat deliberatio, nisi intimato eo qui prius licitando vicerat, ut possit iterum si velit per totam sequentem diem plus offerre, alioquin oblatio, & deliberatio, illi, cui facta est non suffragetur.

8. Cum autem in Exequutionibus realibus contigerit recipi cautionem in forma depositi, aut pignora alicui in depositum tradi, non credatur de hoc Exequutoribus, nisi, vel cum subscriptione ipsiusmet depositarii à tergo mandati, vel cum interventu duorum testium, quorum nomina simi-

similiter à tergo mandati describantur, ac deinde in prædictum librum referantur.

9. Mandata civilia, birruarii, vel Exequutores, non exequantur in diebus festivis, neque de nocte, nisi sint mandata suspicionis fugæ, neque de die in domo januis clausis nisi parte citata, & cum speciali decreto Judicis.

10. Mandata sibi à partibus consignata, teneantur infra triduum exequi, vel illa partibus petentibus restituere, & casu quo mandata aliqua ipsis consignata perdiderint, ad sumptus duplicatorum extrahendorum teneri decernimus.

11. Et ostensa Exequutoribus carta dotali, non gravetur, vel inhibitione aliqua, nihil exigant mercedis, neque faciant exequutionem aliquam, & si quam fecerint gratis restituant.

12. Quando autem Exequutor asserit aliquam exequutionem non fecisse eo quia sibi exhibitum fuerit non gravetur, vel carta dotalis, vel inhibitio, debeat sumere ejus copiam si brevis est, vel saltem annotare diem, Notarium, & Judicem, qui hujusmodi inhibitionem, aut non gravetur, aut cartam dotalem concessit, alias Exequutor Judicis arbitrio puniatur.

13. Restituat quilibet Exequutorum prædictorum, exequutiones, sive bona in exequutione capta gratis, quotiescumque Judex id mandaverit.

14. Porro, traditis sibi mandatis de consignandis pignoribus in exequutione captis, non possint Exequutores, eorum consignationem vigore cujusvis impedimenti supervenientis effugere, vel differre, sed teneantur omnino dicta pignora consignare.

15. Cęterum nullus Exequutor, aut birruarius, possit mandata civilia exequi alterius Tribunalis, quam ejus in quo sunt ipsi Exequutores, exceptis Exequutoribus, aut birruariis Gubernatoris Urbis, Vicarii, Auditoris Cameræ Senatoris, & Burgi, pro quibus omnibus teneantur eorum Baroncelli, contra quos quocumque casu procedatur exequutive, & manu regia.

16. Baroncelli autem, & cæteri Exequutores Urbis, possint ad exequutionem procedere contra commitentes fraudes, & facere, ut ajunt inventiones, eo modo quo Extraordinarii, & alii Curiæ Capitolinæ, & Conservatorum exequutores faciunt, dummodo in fraude depræhensos ad ipsos Conservatores defferant, & deducant, habeantque partem pœnarum hujusmodi inventionum, sicuti, & dicti Extraordinarii.

17. Nec quispiam eorum qui exequutionem non fecerit, sub prætextu, quod facta fuerit exequutio ab eo exequutore a quo fieri non poterat, vel in loco in quo certus exequutor deputatus erat, aliquid prorsus à partibus, contra quas exequutio facta fuerit, sub pœna furti audeat exigere.

18. Capti cum mandato de deducendo ad præsentiam, no n carcerentur, nec ad Carceres, nisi de expresso ordine Judicis illius, qui mandatum relaxavit, d ucantur, etiam quod ipsius Judicis præsentia commode habere non possit.

19. Baroncelli non exigant à carceratis quicquam ratione expensarum in exploratoribus factarum.

20. Baroncelli, & alii Exequutores quarumcumque Curiarum, Extraordinariis majoribus in spectantibus ad eorum officium obedire teneantur.

21. Quicumque in præmissis, ac aliis sibi vetitis, aut ordinatis contravenerit, pro modo excessus etiam corporalibus pœnis, ac etiam privationis officii, Superioris sui arbitrio plectatur, damnaque, & interesse partibus reficere cogatur, pro quibus damnis, & interesse quilibet Baroncellus cujuscumque Curiæ, pro sui, Exequutoribus, & birruariis obligatus sit.

De Carceribus, & Carceratis, & eorum Visitatoribus, & Custodibus.

§. XXIII.

1. Carceres Curiæ Sabellorum, Turris Nonæ, & Capitolii, nullo pacto locentur, sed ad eorum custodiam, & officium Commentariensis, ipsorum carcerum domini, sub certa mercede deputent aliquem virum probum, à Gubernatore Urbis, & quoad Capitolium à Senatore approbatum. Et quatenus de licentia nostra, vel Successorum nostrorum Romanorum Pontificum locentur, conductores approbentur à Gubernatore, & Senatore respective, qui etiam possint ipsos conductores ex causis illis bene visis, & ad eorum libitum removere.

2. Gubernator Urbis, semel in Mense una cum Pauperum, & Fisci Advocatis, & Procuratoribus, ac deputatis à Societatibus Charitatis, & Pietatis, ultra Visitationem ordinariam semel in hebdomada fieri solitam (quam omnino fieri volumus, & mandamus) visitet Carceres tam secretos, quam publicos per seipsum, ne carcerati indebite à Custodibus carcerum male tractentur. Atque ut tabula novissime edita, & in ipsis carceribus affixa tenenda observetur, provideat.

3. Protector autem Charitatis, & illius deputati, cum interventu Gubernatoris, & Fisci Procuratoris, eligat duos Medicos fideles, & expertos, unum scilicet Physicum, alterum vero Chirurgum, qui visitent carceratos infirmos, & curent, ac de eorum infirmitate cum opus fuerit, fidem gratis faciant eidem Gubernatori, & aliis Judicibus, provideatque eisdem de competenti salario ex pœnis maleficiorum solvendo.

4. Eligat etiam in primis aliquem Presbyterum, sæcularem, vel regularem, qui confessiones ipsorum infirmorum, vel aliorum carceratorum (non tamen ultimo supplicio damnatorum, postquam in manibus exequutorum consignati fuerint, quorum cura ad Confratres Societatis Misericordiæ spe-

ſpectat) audiat, eoſque carceratos viſitet, ac ſpiritualiter conſoletur.

5. Triremes bis in anno viſitentur a Commiſſario ad id deputato.

6. Viſitator vero carcerum, qui nunc a Societate Pietatis carceratorum eligitur, & deputatur, quolibet die poſt carcerum Viſitationem ad Advocatum pauperum accedere, & ſibi nomina eorum, qui in dies carcerantur in ſcriptis, & pariter etiam Judicibus deferre teneatur.

7. Capſæ omnes eleemoſynarum, quæ fiunt carceratis, clauſæ teneantur, & claves ſint penes Pauperum Advocatum, qui ſuo arbitrio eas aperiat, & eleemoſynas in eis repertas diſtribuat inter carceratos, qui facultatem ſe alendi, & alimenta aliunde non habent.

8. Carcerati in Ripa, præſententur in Viſitatione Capitolii; Carcerati vero in Burgo præſententur in Viſitatione Turris Nonæ, & Viſitationes intimentur Camerario Ripæ, & Judici Burgi per Procuratores Pauperum.

9. Cæterum omnes de carcere ad carcerem, occaſione Viſitationis tranſportandos, birruarii cujuſvis Tribunalis requiſiti tranſportare debeant gratis, & nihil prorſus recipiant etiam nomine muneris, ſub pœna privationis officii, & trium ictuum funis publice infligenda.

10. Citationes contra carceratos in carceribus exequendæ nonniſi perſonaliter fiant.

11. Arreſta contra debitores aliter quam præcedente mandato ſervatis ſervandis relaxata, nulla ſint, & eis non obſtantibus arreſtati relaxentur.

12. Alimenta debitoribus carceratis ex decreto præſtanda deponantur anticipate ſaltem pro decem diebus, & integra carceratis ſolvantur, & conſignentur abſque ulla diminutione, vel retentione.

13. Carcerati pro teſtibus, quibus ab Inſtigatore, vel Fiſco præſtari debent alimenta neceſſaria quamdiu ibi detinebuntur, expediti ſtatim relaxentur gratis ubique, nec pro dictis alimentis, ſive expenſis ullatenus retineatur, ſed carcerum Cuſtodes illa exigant ab Inſtigatoribus, vel Fiſco.

14. Inſtrumenta ſatiſdationum pro carceratis in partibus datarum, vel receptarum, nonniſi parte cujus intereſt citata, in actis producantur, & aliter producta non ſuffragentur, & Notarii, qui ea ſine partis citatione receperint, periculo recepta intelligantur.

15. Julius dari ſolitus Cancellario Baroncelli pro quolibet carcerato, relaxando ſolvatur Cancellario dumtaxat Baroncelli Gubernatoris, & non aliis cujuſvis alterius Tribunalis, & quando mandatum erit ſignatum gratis, nihil, quando vero in forma pauperum, nonniſi medietatem julii Cancellarius præfatus poſſit, & audeat exigere, ſub pœna arbitrio viſitatorum.

16. Relaxati à carceribus in quibus pro cauſa criminali detinebantur, per ſpatium horæ non poſſint pro civili cauſa capi, & carcerari.

17. Relaxati vero a carceribus ob non præſtationem alimentorum, poſſint quidem volente quandocumque creditore alimenta præſtare denuo carcerari, ſed non cum eodem mandato, niſi prævia nova citatione, & facto alimentorum depoſito ſaltem pro quindecim diebus, aut amplius arbitrio judicis.

18. Pauperes carcerati quando ſunt in cauſa liberationis, liberentur, & relaxentur gratis ubique, quoad Judices, Notarios, Exequutores, carcerum Cuſtodes, & alios omnes, nec quicquam pro nota ſententiæ, vel decreti, Judicum propinis, aut quibuſvis juribus Fiſcalibus ſolvere teneantur.

19. Et ſi cum exilio relaxentur, conſerventur in ſolita exemptione non ſolvendi Cuſtodibus carcerum expenſas victus habitas in carceribus, & juxta formam mandatorum ſtatim, ac libere dimittantur.

20. Cuſtodes quorumcumque carcerum, ſeu Commentarienſes, obſervent, & ipſi tabulam poſt preſentem conſtitutionem ſuo loco imprimendam, quam etiam publice affixam teneant, & alias ordinationes, & decreta ipſos concernentia, ſub pœnis contentis in eis.

21. Obſervent inſuper, & exequutioni ſemper demandent quicquid communi Viſitatorum voto fuerit deliberatum, & inobſervantes eorumdem Viſitatorum arbitrio puniantur.

22. Et poſt decretum a Viſitatoribus factum de relaxando debitorem, Cuſtodes ad inſtantiam cujuſvis creditoris Arreſta eadem die non recipiant, ſed nec etiam poſtea ad inſtantiam illius creditoris qui eum detinebat, niſi Arreſtum fuerit a duobus Viſitatoribus ſubſcriptum.

23. Teneantur etiam dicti Cuſtodes, poſt publicam viſitationem carcerum, a Viſitatoribus, ſeu ab Advocato pauperum requiſiti, dare notam carceratorum criminalium in ſecretis exiſtentium, cum expreſſione temporis, & Judicis illorum.

24. Et infirmos etiam pro civili cauſa detentos, teneantur ponere in Valetudinario, quod infirmariam appellant.

25. Detentos in publicis carceribus ſuperioribus, & in mediis, quolibet die conducant ad audiendam Miſſam.

26. Nullum recipiant in carceres, quem prius non deſcribant in libro carceratorum, de cujus mandato, ad cujus inſtantiam, & pro qua cauſa captus, & an pro ſuſpicione fugæ. Alioquin carceratus non deſcriptus ad nullas victus, aut carceris expenſas teneatur.

27. Ac bona, vel pecuniæ quæ penes ipſum ad carceres ductum reperiuntur, facto inventario in ejuſdem carcerati præſentia, cum duobus teſtibus conſignetur Cuſtodi carcerum, qui teneatur omnia integre reſtituere ad mandatum Judicis, qui illum capi fecit.

28. Nec poſſint Cuſtodes, vel Capitanei, quicquam veſtimentorum carceratis auferre, vel ſibi retinere, prætextu alimentorum præſtitorum, ſub pœna privationis offi-

officii, & aliis abitrio Visitatorum.

29. Detentis in secretis carceribus nullo pacto, directe, vel indirecte prohibeant, vel impediant quominus alimenta aliunde deferantur, facta tamen prius per seipsos Custodes diligenti inquisitione, ne apodissa, vel quid aliud in ferculis transmittatur, nisi aliud sibi a Judice demandatum fuerit. Atque in tali casu alimentorum aliunde habitorum, non possint Custodes quicquam a dictis carceratis, neque pro alimentis, neque alia de causa prætendere.

30. A carceratis autem in publicis carceribus, & ut dicitur ad largam existentibus, nihil pro Camera, passeggio, vel etiam alimenti ultra quinque dies petere possint.

31. Similiter pro transportatione carceratorum ad alios carceres de mandato Judicis facienda, vel pro extractione a carceribus ad effectum alicujus contractus, vel obligationis faciendæ, aut etiam pro extractione compedum nihil recipiant.

32. Nec pro Arresto ab Arrestantibus, etiam sponte dantibus plus exigant, vel recipiant, quam a carcerato exigitur pro relaxatione a carceribus.

33. Non permittant in publicis mulierum carceribus, neque ad earum ferreos cancellos, seu fenestras, aliquem alium carceratum accedere, seu versari.

34. Et ubi Judices in mandatis de excarcerando apponunt clausulam absque alia manu, etiam Procuratoris Fisci, vel Commissarii Cameræ respective, Custodes obedire, & carceratos dimittere teneantur, licet Procurator Fisci, aut Commissarius Cameræ respective manum apponere recusaverit.

De facultatibus Visitatorum carcerum.

§. XXIV.

1. Visitatores carcerum possint relaxare debitores a carceribus ex causis infrascriptis.

2. Primo, concedendo dilationem data cautione de solvendo infra tempus assignatum, & hoc præsertim quando Visitatores considerant retentionem debitoris cedere, non solum in ipsius præjudicium verum etiam creditorum, cum debitor in carceribus existens efficiatur deterioris conditionis, & in dies minus solvendo, ubi extra carceres facilius intra tempus assignatum modum satisfaciendi reperturus sit, & hoc dummodo creditores sint ditiores, & ære alieno non onerati.

3. Secundo, relaxare possint debitorem, qui licet non habeat pecunias in promptu, habet tamen tot bona, ex quorum venditione potest creditoribus satisfieri, & ex tunc consensit eorumdem bonorum subastationi, & Visitatores hoc faciant facta prius per debitorem indicatione suorum omnium bonorum, ac data cautione de se repræsentando, in eisdem statu, & terminis in quibus carceratus reperitur, in casu impedimenti, vel quod bona non sufficiant.

4. Et si bona non sufficiant, nec bonis cedere velit, neque biretum viride deferre, nonnisi de omnium creditorum consensu quemquam relaxare possint.

5. Idemque servetur etiam quod clarum sit, debitores nullum prorsus habere modum satisfaciendi creditoribus suis, nisi ex sudore vultus sui.

6. Tertio, relaxare possint quando exequutionem habet realem, & est in bonis captis per exequutionem sibi bene cautum.

7. Quarto, in casu infirmitatis, creditores eorum sumptibus pauperibus debitoribus alimenta, & medicamenta ministrent in carceribus, quibus creditoribus recusantibus relaxentur habita fide a Medicis deputatis, & data cautione, si illam habent, sin minus recepta juratoria cautione, de se repræsentando postquam convaluerint. Quod servetur etiam in debitoribus non pauperibus infirmis, qui data pariter cautione de se repræsentando, ut supra sub pœna debiti relaxari possit.

8. Quinto, relaxentur debitores quando cognita eorum paupertate, & pertinacia creditoris, qui tamen non sit æque pauper, ei mandatum fuit ut carcerato debitori subministret alimenta, & ipse hoc facere recusat. Quandocumque autem debitori relaxato creditor paratus sit alimenta præstare, possit illum cogere ad redeundum ad carceres, prout supra dispositum est.

9. Sexto, relaxentur mulieres pro debito civili detentæ quando sunt honestæ, etiamsi captæ sint pro debito publico.

10. Septimo, relaxare possint debitores, qui ex natura debiti de jure non tenentur ultra id quod facere possint, tunc enim nec carcerari poterant, & propterea contra bona est exequutio dirigenda.

11. Octavo, relaxentur debitores capti ut suspecti de fuga, data cautione de se repræsentado sub pœna debiti.

12. Nono, relaxentur debitores facta cessione bonorum prout de jure, & servata forma constitutionum fel. recor. Pii Papæ Quarti, quæ incipit: *Cupientes mercatoribus*, & Pii Papæ Quinti, quæ incipit: *Reverendi Domini Visitatores*.

13. Decimo, relaxentur debitores nulliter, & indebite capti, de qua nullitate manifeste constet.

14. In quibus omnibus relaxationibus sint præsentes Judices, qui mandata relaxarunt, & uti edocti, atque instructi de meritis causæ rationem reddant.

15. Et in præmissis habeatur ratio paupertatis creditoris, & an debitor calumniose diu litem substinuerit, fatigando creditorem expensis, & laboribus, & an aliam dilationem habuerit, & creditori non satisfecerit, non constito de legitimo impedimento. Et in his omnibus Visitatores arbitrio utantur, & pensatis qualitatibus tam creditoris, quam debitoris, ac facultatibus, & natura debiti, decernant ea, quæ juri, & æqui-

æquitati, & utilitati etiam creditorum conveniat.

16. Cum autem a Visitatoribus carcerum fuerit alicujus carcerati causa commissa alteri Judici, quam illi qui mandatum de carcerando relaxavit, maneat nihilominus dictæ causæ Notarius is, per cujus acta fuit relaxatum mandatum, & id ipsum servetur quandocumque contigerit cautionem aliquam recipi per alium, quam causæ Notarium, quo casu, is qui cautionem recipit, teneatur dictæ cautionis integram fidem, & authenticam dare causæ Notario.

17. Quando in visitatione alicui carcerato dilatio videtur concedenda, illa semper intelligatur concessa, etiam quoad exequutionem realem, nisi in specie in decreto sit apposita clausula: *Sine præjudicio exequutionis realis*.

18. Atque Præsidi carcerum, & aliis quibus a dictis carcerum Visitatoribus alicujus carcerati causa commissa est, cum carceratum a carceribus relaxarint, nullo pacto se amplius in principalis causæ cognitionem immisceant, sed merita suo Judici cognoscenda relinquant.

De Protomedico, & Aromatariis.

§. XXV.

1. PRotomedicus in visitatione Aromatariarum faciat in manibus Notarii præstare juramentum ab Aromatariis, quod bona in Aromataria existentia, sunt propria ipsorum, nec alia habent alio loco abscondita, & qui falsum juraverint, ab eodem Protomedico, & Consiliariis, debita pœna puniantur.

2. Consules Aromatariorum, sicut, & cæteri Aromatarii sint suppositi jurisdictioni, & obedientiæ Protomedici, a quo si quando se gravatos senserint, ad Auditorem Cameræ recurrant.

3. Atque in puniendis Aromatariorum delictis, & aliis casibus in quibus vigore concordiæ, Protomedicus, & Consiliarii tenentur exquirere consilium Consulum Aromatariorum, si dictis Protomedico, & consiliariis visum fuerit, dictum consilium minime sequi faciant eo non obstante suum decretum, a quo qui senserint se gravatos recurrant ad Auditorem Cameræ, & interim, recursu, vel tempore ad recurrendum pendente, supersedeatur in exequutione decreti.

4. Iidem Consules nullam prorsus habeant potestatem, & jurisdictionem eligendi Aromatarium, quem Proconsulem vocant, ad visitandas Aromatarias extra Urbem degentes, minusque subscribendi patentes uti Consules districtus Urbis, & superintendentes Artis in Statu Ecclesiastico, sed talis eligendi potestas penes Protomedicum sit, & remaneat.

5. Decreta facta in Congregationibus Aromatariorum, quod nullus Aromatarius possit pro veritate fidem aliquam facere, nisi de consensu, vel licentia Consulum, sint penitus nulla, & invalida, & quisque ad libitum possit absque ulla prorsus licentia pro veritate se examini subiicere, aut extrajudiciales fides facere.

6. Pro pretio rerum Aromatariæ servetur præscriptio quinquennalis, non obstante quavis interruptione etiam per receptionem partis pecuniarum, aut per dationem aliarum rerum Aromatariæ.

7. Aromatarii nullam prorsus audeant in quemquam exercere, sub quovis prætextu criminalem Jurisdictionem. Protomedicus autem non nisi in delictis pro quibus veniat imponenda pœna pecuniaria usque ad aureos viginti quinque.

Pœnæ Constitutionis.

§.26. QUicumque vero ex iis, qui hac Constitutione sunt comprænhensi, aliquid contra præmissa eos respective concernentia, in quibus specialiter pœna non est adjecta commiserint, illi scilicet qui supremo Magistratu funguntur, vel alia dignitate præfulgent, indignationis nostræ, & Romani Pontificis pro tempore existentis, aliasque similiter arbitrio nostro, & Romani Pontificis infligendas pœnas. Cæteri vero omnes, ultra rerum, & pecuniarum male, indebite, vel alias perceptarum restitutionem, & alia damna, expensas, & interesse, ad quæ omnino tam ex suo, quam suorum in officio existentium facto teneri, & pro eis exequutive, ac manu regia procedi volumus, & mandamus, pœnam privationis, exilii, & alias pœnas pecuniarias, & etiam corporales arbitrio Judicis, pro facti, & personarum qualitate infligendas pœnas incurrant. Pœnarum quod tantum contravenientes.

§. 27. Ut autem præmissa, omnia, & singula, a Nobis, ut præmittitur ad publicam præcipue Pauperum carceratorum, & litigantium utilitatem, & levamen, Statuta, decreta, & ordinata, debitæ, in omnibus, & per omnia exequutioni mandentur, & inviolabiliter observentur, mandamus omnibus, & singulis Almæ Urbis, & Curiæ nostræ Judicibus, & Magistratibus, ac præcipue Camerario, Vice-Camerario, & Gubernatori Urbis, Auditori Cameræ, ac Præsidi carcerum pro tempore existentibus, & eorum singulis, ut (ultra alios etiam in aliquo casu specialiter deputatos) præmissa omnia, & singula ab omnibus observari faciant cum effectu, inobedientes coerceant, & compescant tam ex officio, & per inquisitionem, quam ad instantiam Advocati pauperum, Procuratoris Fisci, Commissarii Cameræ, & Procuratoris pauperum pro tempore existentium, & aliorum quorumcumque, omni, & quacumque appellatione, sive recursu remotis. Procedatur tam ex officio, & per inquisitionem quam ad instantiam quorumcumque.

§. 28. Declarantes hac nostra Constitutione, sub simplici, ac generali Magistratuum, Judicum, Notariorum, aut Officialium nomine, omnes omnino Magistratus, Judices, & personas quantalibet dignitate fulgentes, ac speciali nota dignas, omniaque Tribunalia quamvis suprema, Camerarii, Vice- Omnesque etiam majores Magistratus in Constitutione compræhendantur.

Vicecamerarii, Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarii, causarum Sacri Palatii nostri Auditorum, & Clericorum prædictæ Cameræ Præsidentium, Senatoris, Conservatorum, locorum Piorum, & cæterarum Curiarum Judices quoscumque, tam majores, quam minores, eorumque Notarios, Officiales, & Ministros omnes, nullis prorsus exceptis, comprehendi, & significari, & in ea expressis pœnis subjici, & ad eorum, quæ in ea sancita sunt, observantiam indistincte teneri.

Clausula sublata, & decretum irritans.

§. 29. Et ita per quoscumque Judices tam ordinarios, quam delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & de latere Legatos, judicari, & definiri debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus in præmissis, & quolibet præmissorum, & hac nostra Constitutione contentorum, & statutorum, vel circa ea a quoquam quavis auctoritate, scienter, aut ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ, & Sanctio pœnalis.

§. 30. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, legibus, ac Urbis, & Romanæ Curiæ Tribunalium, & Collegiorum prædictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, stylis, & consuetudinibus, quos, & quas per præsentes improbamus, privilegiis quoque, indultis, & facultatibus, & literis Apostolicis eisdem Tribunalibus, Officiis, & Collegiis, ac personis, etiam motu proprio, & consistorialiter, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam in vim contractus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, aut etiam Nos concessis, approbatis, confirmatis, & innovatis: quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, seu quævis alia exquisita forma servanda foret, tenores hujusmodi pro sufficienter expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque: aut si præfatis personis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

Dat. die 1. Martii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Martii, Anno Incarnationis Dominicæ 1612. Pont. Nostri Anno Septimo.

CXC.

Prohibet, quominus Domus, vel Congregationes sub titulo Sancti Philippi Nerii erigantur sine facultate Præpositi, & Congregationis Romanæ.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prohibitio, de qua in rubrica.

§. 1. CUM dilecti filii Præpositus, & Presbyteri Congregationis Oratorii Sanctæ Mariæ in Vallicella nuncupat. de Urbe, quibus pridem a Sede Apostolica indultum fuit, ut pro felici regimine dictæ Congregationis Statuta, & Ordinationes ab ipsis observanda facere, & condere valerent; Indulto hujusmodi inhærentes certa Statuta, & Ordinationes condiderint, quæ de mandato Nostro revisa, & per Nos apostolica auctoritate confirmata fuerunt: & sicut accepimus diversis in locis aliæ Congregationes ad instar primo dictæ erectæ fuerint, quæ a primodictæ Congregationis regulis declinare noscuntur; Nos primodictæ Congregationis laudabile institutum in suo vigore perpetuo manere cupientes, dictorum Presbyterorum supplicationibus Nobis humiliter porrectis inclinati, ne de cætero quævis Congregationes, ubivis locorum, institutæ, Constitutiones, & Instituta sub denominatione Beati Philippi Nerii primodictæ Congregationis Fundatoris promulgare audeant, minusque in Urbe aliæ Domus ejusdem Instituti absque prædictorum Præpositi, & Presbyterorum licentia institui possint, sub pœnis arbitrio nostro imponendis, & per contrafacientes ipso facto incurrendis apostolica auctoritate tenore præsentium prohibemus.

Derogatio contrariorũ.

§. 2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Dat. die 3. Martii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 3. Martii 1612. Pont. Nostri Anno Septimo.

CXCI.

Taxa Notariorum, & Officialium Urbis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Proœmium.

CUM Nos nuper generali reformationi Tribunalium Urbis incumbentes, Judicibus, Notariis, aliisque Officialibus, & Justitiæ Ministris singulorum Tribunalium, singulariumve Curiarum Taxas, juxta quas mercedes, & emolumenta exigere, & percipere deberent, confici, & tradi mandaverimus, jamque expedito reformationis negocio, ac nostris literis desuper confectis, & publicatis, Taxæ prædictæ, nec non ordinationes nonnullæ ad illarum clariorem in-

intelligentiam de consilio prudentum virorum, quibus curam hanc demandavimus, vocatis, & auditis iis etiam, de quorum interesse agebatur, compilatæ, ac plerasque veteres Taxas a Prædecessoribus nostris editas, processuque temporis in abusum transactas innovando, plerasque novas, pro personarum, & rerum qualitate addendo, tandem Dei auxilio ad formam, & modum infrascriptos reductæ fuerint.

Confirmatio taxarum.

§. 1. Nos, ut illæ validiores, & firmiores sint, omnibusque innotescant, & a cunctis inviolate serventur, opportune providere volentes, motu simili, & ex certa scientia nostra, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, Taxas, & ordinationes omnes, & singulas supradictas, illarum omnium tenorem hic pro repetito, expresso, & inserto habentes, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac Bullæ nostræ generalis reformationis annecti volumus.

Jussio eas observandi.

§. 2. Ac ab omnibus Judicibus, Notariis, Officialibus, & justitiæ Ministris, Tribunalium, & Curiarum Urbis, & aliis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, sub pœnis in Bulla reformationis, ac Taxis, & ordinationibus supradictis irrogatis, inconcusse, ac inviolabiliter observari.

Ac in loco publico eas retinendi.

§. 3. Ac in singulis Notariorum officiis, Curiisque, & Tribunalibus Taxas illas, quæ Curias, Tribunalia, & officia prædicta concernunt, vulgari idiomate impressas in loco publico, quo ab omnibus inspici, legi, & intelligi possint, affixas retineri mandamus.

Derogatio contrariorũ.

§. 4. Non obstantibus omnibus, quæ in nostra Bulla reformationis prædictæ voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus etiam, quod præsentium sola Signatura sufficiat, absque alia data, & registratura, regula quacumque contraria pariter non obstante

PP. subscr.

Placet Motu proprio C.

Taxa Notariorum Reverendæ Cameræ Apostolicæ, & solutionis Sigilli Illustriss. D. Card. Camerarii.

Reformatio Cameræ, & Camerarii est supr. Constit. CLXXXIX. §. 2.

§. I.

1. Citatio, sive Monitorium extra Curiam, vigore commissionis Sanctissimi cum inhibitione, vel sine, etiam sub censuris pro uno, vel pluribus litis consortibus, Collegio, Capitulo, vel Universitate, solvantur Notario julii octo, bon. duo cum dimidio. Et pro sigillo solvantur bonon. viginti septem cum dimidio.

2. Citatio, sive monitorium simile per edictum, Notario scutum unum, sigillo bon. viginti septem cum dimidio.

3. Compulsoriales generales, sive speciales, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario scutum unum, sigillo bonon. viginti septem cum dimidio.

4. Remissoriæ Instrumentum, pro uno, seu pluribus, ut supra, Notario julii quindecim, sigillo bonon. viginti septem cum dimidio.

5. Remissoriæ rotulus si fiat, pro quolibet palmo solvantur Notario julii septem cum dimidio, sit autem palmus linearum triginta, & syllabarum decem, & octo.

6. Literæ missivæ clausæ loco remissorialium cum articulis introclusis, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario julii sex, bonon. duo cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

7. Instrumentum declaratoriæ vigore commissionis, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario scutum unum, & sigillo bonon. viginti septem cum dimidio.

8. Instrumentum litis pendentiæ extra Curiam, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bonon. viginti septem cum dimidio.

9. Instrumentum sententiæ vigore commissionis, si extrahatur pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario scutum unum, sigillo bonon. vigintiseptem cum dimidio.

10. Instrumentum absolutionis, vel commissionis, pro uno, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bonon. viginti septem cum dimidio.

11. Instrumentum absolutionis pro pluribus, Capitulo, Universitate, & similibus, Notario scutum unum, sigillo julii quinque cum dimidio.

12. Instrumentum absolutionis cum reincidentia, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario julii quinque, sigillo bonon. vigintiseptem cum dimidio.

13. Inhibitio in Curia vigore commissionis, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario julii quatuor, sigillo julius unus.

14. Instrumentum litis pendentiæ in Curia, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario julii quatuor, sigillo julius unus.

15. Monitorium extra Curiam speciale, in ordinariis, etiam cum inhibitione, & etiam pro pluribus consortibus, Capitulo, vel Universitate, Notario julii quinque sigillo bonon. viginti septem cum dimidio.

16. Inhibitio in Curia vigore privilegii, vel recursus, aut prævia citatione, pro uno, vel pluribus consortibus, Notario julii tres cum dimidio, sigillo julius unus.

17. Citatio extra Curiam vigore appellationis, etiam cum inhibitione, etiam pro pluribus, ut supra, Notario julii quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

18. Monitorium per edictum extra Curiam, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario julii septem cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

19. Remissoria per literas clausas cum articulis, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario julii sex, bon. duo cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

20. Sequestrum extra Curiam, sive mandatum de sequestrando pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario julii quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

21. Sequestrum in Curia, nihil ubique.

22. In-

22. Instrumentum litis pendentiæ extra Curiam, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario julii quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

23. Instrumentum declaratoriæ, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

24. Mandatum exequutivum post declaratorias, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario scuta duo, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

25. Mandatum suspicionis fugæ usque ad quamcumque summam, etiam vigore obligationis Cameralis, pro uno, vel pluribus, ut supra, etiam parte citata, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

26. Mandatum exequutivum, usque ad scuta vigintiquinque, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario julii quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

27. A vigintiquinque usque ad quingenta, Notario julii vigintiduo, sigillo jul. undecim.

28. A quingentis usque ad mille, Notario jul. quinquagintaquinque, sigillo jul. undecim.

29. A mille usque ad quamcumque summam, Notario scuta novem, & jul. novem, sigillo jul. undecim.

30. Mandatum de excarcerando, sive relaxando, pro uno, vel pluribus, ut supra in eadem causa, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

31. Pro examine cujuslibet testis in officio, tam in commissariis, quam in ordinariis, cum articulis, & interrogatoriis, Notario jul. quatuor

32. Si autem super materiis expressis in citatione jul. duo.

33. Extra officium capiatur duplum.

34. In excessivis arbitrio Judicis.

35. Pro examine cujuslibet testis super intrusione, Notario jul. unus.

36. Pro mandato super intrusione sine testibus etiam pro pluribus, & Capitulo, vel Universitate, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

37. Pro nota sententiæ diffinitivæ in prima instantia, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario jul. trigintaseptem cum dimidio.

38. In secunda instantia scuta tria.

39. In tertia instantia jul. vigintiduo.

40. Pro nota sententiæ absolutoriæ, pro uno, vel pluribus, ut supra, scutum unum.

41. Pro nota declaratoriæ, pro uno, vel pluribus, ut supra scutum unum.

42. Pro nota interlocutoriæ, pro uno, vel pluribus, ut supra, scutum unum.

43. Transumptum extra Curiam alicujus bullæ, instrumenti, seu cedulæ, vel etiam plurium similium, vel aliorum jurium in eodem transumpto descriptorum, non tamen de scripturis Archivii Cameræ, si fuerint in forma probanti (habita ratione scripturæ) arbitrio Judicis pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario jul. sex, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

44. Pro transumpto alicujus bullæ extra registrum bullarum Archivii, Notario ducatus unus, sigillo jul. quinque cum dimidio.

45. Pro transumpto alicujus bullæ ex Archivio, quando ex licentia superiorum dare contigerit, salva semper excessivitate scripturæ arbitrio Judicis, tam in sumpto, quam in transumpto, Notario ducatus unus, sigillo jul. duodecim.

46. Pro quolibet instrumento publicato valoris usque ad quinquaginta ducatos auri, Notario jul. quinque.

47. Usque ad centum inclusive, ducatus unus,

48. Usque ad quingentos, ducatus unus pro quolibet centenario.

49. A quingentis usque ad mille, dimidium pro quolibet centenario.

50. A mille supra, solvatur unum quartum pro quolibet centenario excedente.

51. Pro instrumentis non Cameralibus, quorum merces non ponitur in massa, servetur taxa Notariorum Auditoris Cameræ.

52. Pro literis de jure summario, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

53. Pro literis commendatitiis, Notario jul. quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

54. Pro rogitu quorumlibet instrumentorum, cassatione, & pro rogitu testamentorum, & aliorum servetur Constitutio Sanctissimi Domini Nostri in rubr. *de Notariis*, §. *pro rogitu cujuslibet*, & §. *pro cassatione*, & §. *in tradendis*, & §. *pro rogitu testamentorum*.

55. Pro quocumque deposito cujuscumque summæ, vel rei, per cedulam, vel sine, nihil recipiatur.

56. Pro restitutione vero cedulæ, vel depositi, usque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusive, recipiant Notarii omni casu bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quicquam, neque pro restitutione cedulæ, neque pro mandato, neque pro quietatione.

57. A scutis quadragintaquinque supra, usque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem, absque conditione, vel protestatione extrinseca, cum consensu, quod consignetur adimpletis conventis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius julios quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non ultra.

58. Quando vero depositum est cum protestatione, vel conditione extrinseca non conventa in scriptura cujus vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud, habeat Notarius tantum, quantum solveretur pro mandato illius summæ executivo, & amplius julios quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ, si consignetur in totum, sin minus, julium unum pro quieta-

tio-

tione summæ, quæ consignabitur, & non ultra.

59. Quando depositum est factum post mandati executivi relaxationem, quomodocumque fiat, etiam quod plura desuper fieri decreta contingat, nunquam habeat Notarius, nisi julios quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioquin ultra mandati prædicti mercedem habeat julium unum pro quietantia, ut supra, & nihil amplius pro quolibet prædictorum casuum.

60. Mandatum de consignando, aut de liberando, a vigintiquinque scutis infra, Notario jul. tres cum dimidio, sigillo julius unus.

61. A vigintiquinque supra usque ad quamcumque summam, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

62. Mandatum regaliarum in totum Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

63. Mandatum gratiosum de solvendo, pro uno, seu pluribus, ut supra Notario julii tres cum dimidio, sigillo julius unus.

64. Mandatum de restituendo a scutis vigintiquinque infra, pro uno, seu pluribus ut supra, Notario julii tres cum dimidio, sigillo julius unus.

65. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

66. Mandatum de immittendo, associando, vel manutenendo, seu simile, servatis servandis, exigatur, prout in mandatis exequutivis.

67. Mandatum eleemosynæ salis, Notario jul. tres.

98. Mandatum de observando cum insertione privilegii, pro uno, seu pluribus, ut supra, Notario scutum unum, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

69. Pro mandato de retinendo annatam Notario scutum unum, sigillo scutum unum.

70. Patentes quod soluto damno non teneatur ad pœnam, pro uno, sive pluribus ut supra, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

71. Patentes faciendi mercatum, seu nundinas, Notario jul. vigintiduo, sigillo jul. undecim.

72. Patentes ad favorem conducentium grasciam ad Urbem Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

73. Patentes concessionis Arcis, vel aliorum bonorum, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

74. Patentes aperiendi apothecam barbitonsoris, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

75. Patentes deferendi arma pro Ministris, & Appaltatoribus Cameralibus, Notario scutum unum, sigillo scutum unum.

76. Patentes ad favorem deferentium aurum, seu margaritas ad Urbem, & statum Ecclesiasticum, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

77. Patentes concessionis officii Proxenetæ Ripæ in numero vigintiquinque, Notario julii vigintiduo, sigillo scuta quadraginta auri in auro.

78. Patentes concessionis officii Notariatus Rotæ, ex illis duodecim ad Cardinalem Camerarium spectantibus, Notario jul. undecim, sigillo scuta vigintiquinque auri in auro.

79. Quietantia decimarum, vel alterius subsidii, pro uno, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio

80. Pro Clero, & Capitulo, vel pluribus, Notario jul. undecim, sigillo jul. quinque cum dimidio.

81. Quietantia census unius anni, pro uno, seu pluribus consortibus, Notario jul. tredecim, sigillo jul. quatuordecim.

82. Quietantia unius quindennii, pro uno, sive pluribus, Universitate, vel Capitulo, Notario jul; duodecim, sigillo jul. duodecim.

83. Remissio caducitatis in plena Camera, pro uno, vel pluribus consortibus, Notario jul. vigintiduo, sigillo jul. undecim.

84. Salvus conductus pro Navi, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim,

85. Rogitus præstationis juramenti, pro computis solidandis, & fide illius, Notario jul. quinque cum dimidio.

86. Pro quietantia apponenda in mandatis de solvendo, non tamen ordinariis, Notario jul. duo pro quolibet centenario, pro ordinario vero, nihil.

87. Pro patentibus confirmationis statuti, & Capitulorum, sive pro privatis, sive pro Collegio, vel Universitate, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim -

88. Pro patentibus confirmationis officiorum, seu bonorum Cameræ, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

89. Pro patentibus deputationis alicujus Officialis Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

90. Pro literis Cameralibus justitiæ, pro uno, vel pluribus consortibus, ut supra, Notario Jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

91. Mandatum de admittendo aliquem ad officium Cursoratus, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

92. Patentes cum insertione motus proprii, sive Brevis in Camera Apostolica præsentati, pro uno, sive pluribus, ut supra, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

93. Pro tolerantia pro Judeis pro quolibet anno Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo jul. undecim.

94. Absolutiones, quas vocant a transgressibus, pro Judeis non sunt taxatæ, quia nullo modo sunt concedendæ.

95. Patentes exemptionis ob numerum duo-

duodecim filiorum, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

96. Patentes effodiendi thesauros, sive minerias, aut puteolanam, Notario Jul. undecim, sigillo jul. undecim.

97. Attestatio visitationis liminum, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

98. Mandatum de cassando annatam alicujus Ecclesiæ, Notario scutum unum, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

99. Pro quolibet consensu præstito per principalem, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

100. Pro recognitione mandati, Notario Jul. unus.

101. Pro consensu coadiutoriæ, Notario ducatus unus.

102. Pro consensu cessionis Monasterii Consistorialis, Notario ducatus unus.

103. Pro consensu cessionis Ecclesiæ Cathedralis, Notario ducati duo.

104. Pro consensu reservationis pensionis per obitum, ad favorem Palatinorum, seu alterius personæ compræhensis obligatione principalis, & fidejussoribus, si in Italia adest beneficium, Notario ducatus unus, si extra Italiam ducati duo.

105. Pro consensu reservationis pensionis super fructibus mensæ Monasterii Consistorialis, Notario ducatus unus.

106. Pro consensu reservationis pensionis super fructibus alicujus Ecclesiæ majoris, Notario ducatus unus.

107. Pro registratura unius bullæ, pro singulis quinque lineis, Notario bon. undecim.

108. Pro registratura bullæ alicujus Monasterii virorum, Notario ducati tres.

109. Pro registratura bullæ alicujus Ecclesiæ majoris, Notario ducati quatuor.

110. Pro registratura bullæ Monasterii Monialium usque ad valorem annuum ducentorum ducatorum, Notario ducatus unus.

111. Usque ad trecentos ducatos, Notario ducatus unus cum dimidio.

112. A trecentis usque ad quingentos, Notario ducati duo.

113. Et Notarius registri, vel ejus substituti non possint gravare partes ultra taxam appositam in bulla per mensarium taxarum sub pœnis in reformatione Sanctissimi appositis, ac soluta taxa ordinaria, nihil prorsus pro collationatura, vel registratura recipiat.

114. Pro qualibet obligatione annatarum, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

115. Pro quolibet teste, Notario bon. undecim.

116. Pro qualibet quietantia annatæ usque ad ducentos ducatos exclusive, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

117. Pro ducentis ducatis, Notario jul. quinque cum dimidio.

118. A ducentis, usque ad quatuorcentum exclusive, Notario jul. octo cum dimidio.

119. Pro ducatis quatuorcentum, Notario ducatus unus.

120. Pro quietantia communium usque ad ducatos de Camera centum, Notario ducatus unus.

121. A centum usque ad quingentos, Notario ducati duo.

122. A quingentis usque ad mille exclusive, Notario ducati tres.

123. Pro mille ducatis, Notario ducati quatuor.

124. A mille vero usque ad quamcumque summam, multiplicetur usque ad dictam rationem quatuor ducatorum pro quolibet milliari.

125. Pro qualibet obligatione solvendi commune, Notario jul. quinque cum dimidio.

126. Pro decreto relaxationis bullæ Ecclesiæ Cathedralis, Notario ducati duo.

127. Pro decreto relaxationis bullarum Monasterii, Notario ducatus unus.

128. Pro qualibet restitutione bullarum etiam quod sint plures, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

129. Absolutio a censuris pro uno, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

130. Absolutio a censuris pro pluribus, Capitulo, vel Universitate Notario jul. undecim, sigillo jul. quinque cum dimidio,

131. Arrestum pro uno, vel pluribus in eodem negocio, vel causa Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

132. Attestatio valoris ducati, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

133. Attestatio superviventiæ, vel obitus, Notario julii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

134. Attestatio decreti Cameralis, pro uno, vel pluribus, ut supra, Notario Jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

135. Aggravatoria excommunicationis, seu aggravatoria cum invocatione brachii sæcularis, pro uno, vel pluribus, aut Collegio, Capitulo, vel Universitate, Notario jul. novem, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

136. Bannimentum pro uno, vel pluribus consortibus, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

137. Exequatur mandatorum non emanatorum a Tribunali Cameræ, si prævia causæ cognitione, & transportatis actis, & si supra scuta vigintiquinque, exigatur, prout in mandatis executivis.

138. Si infra, vel supra, sine causæ cognitione, Notario jul. tres cum dimidio, sigillo julius unus.

139. Pro fide præstiti juramenti, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

140. Pro fide pro natura, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

141. Instrumentum moderationis, vel reductionis inhibitionis ad viam juris, vel supersessoriæ, pro uno, vel pluribus, Notario jul. quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

142. Indultum super aliquo novo modo invento, Notario jul. vigintiduo, sigillo jul. undecim.

143. Indultum imponendi, & exigendi collectam etiam pro Universitate, Notario jul. undecim, sigillo Jul. undecim.

144. Indultum faciendi lottum, Notario jul. undecim, sigillo Jul. undecim.

145. Salvus conductus a debitis extra Statum Ecclesiasticum contractis juxta formam novissimam, Notario Jul. undecim, sigillo Jul. undecim.

146. Tracta grani extra Statum Ecclesiasticum, & Civitates Bononiæ, & Ferrariæ (quæ non concedatur, nisi prævio chirographo signato manu Sanctissimi) ab uno rubro usque ad decem rubra, Notario jul. unus, sigillo jul. unus.

147. A decem usque ad quinquaginta inclusive, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

148. A quinquaginta usque ad centum inclusive, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

149. A centum usque ad ducenta, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

150. Et ab inde supra pro singulo centenario rubrorum, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo jul. undecim.

151. Pro tractis expediendis a Præfecto Annonæ.

152. Ab uno rubro usque ad quinquaginta, Notario jul. unus, sigillo jul. unus.

153. A quinquaginta usque ad centum, Notario jul. duo, sigillo jul. duo.

154. A centum usque ad quamcumque summam, Notario jul. quinque, sigillo jul. quinque.

155. Pro tractis infra statum, de Provincia ad Provinciam (præter loca comprehensa in facultatibus Præfecti Annonæ) quæ non concedantur nisi prævio chirographo signato manu Sanctissimi, ab uno usque ad quinquaginta, Notario jul. duo, sigillo jul. duo.

156. A quinquaginta usque ad centum, Notario jul. quatuor, sigillo jul. quatuor,

157. A centum usque ad quamcumque summam, Notario scutum unum, sigillo scutum unum.

158. Pro tractis de loco ad locum in eadem Provincia, nihil ubique.

159. Licentia extrahendi usque ad unam salmam olei, pellium, vel saponis, nihil ubique.

160. Pro salmis duabus, Notario jul. duo, sigillo jul. duo,

161. Pro salmis tribus usque ad quinque Notario jul. tres, sigillo jul. tres.

162. Pro salmis quinque usque ad decem, Notario jul. quinque, sigillo jul. quinque.

163. Pro decem, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

164. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, pro singulis decem salmis, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo Jul. quinque cum dimidio.

165. Pro rebus quibuscumque, quæ ad Urbem conducuntur, nihil ubique.

166. Idem fiat de pellibus quando concedi contigerit.

Est sublata in const. seq. § 15.

167. Idem de sapone, ex Urbe, vel aliunde extrahendo.

168. Pro licentia extrahendi oleum extra statum (prævio tamen chirographo manu Sanctissimi) ad rationem milliarium, pro singulis tribus millibus, Notario jul. undecim, sigillo jul. undecim.

169. Et sic augeatur, & minuatur proportionabiliter.

170. Idem fiat de carnibus salitis.

171 Pro licentia extrahendi petia tria solæ albæ, nihil ubique.

172. Pro licentia extrahendi salmam unam calceamentorum novorum, seu veterum, nihil ubique.

173. Pro licentia extrahendi cincia usque ad libras mille, nihil ubique.

174. A mille usque ad tria millia, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

175. A tribus millibus usque ad quinque millia, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo jul. quinque cum dimidio.

176. A quinque millibus usque ad octo millia, Notario jul. octo, bon. duo cum dimidio, sigillo jul. octo, bon. duo cum dimidio.

177. Ab octo millibus usque ad decem millia, Notario jul. undecim sigillo jul. undecim.

178. Et sic augeatur proportionabiliter.

179. Pro licentia extrahendi agnos quinquaginta, Notario jul. duo, sigillo jul. duo.

180. Pro centum, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio, sigillo jul. duo.

181. Pro ducentis, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

182. Et sic pro singulis ducentis.

183. Literæ passus, Notario jul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

184. Literæ legalitatis, pro uno, vel pluribus, Notario jul. unus, sigillo jul. unus.

185. Licentia accipiendi ad censum, vel se obligandi pro Communitate vigore decreti Cameræ, usque ad quamcumque summam, Notario jul. sexdecim cum dimidio, sigillo jul. quinque cum dimidio,

186. Pro non comprænhensis in præsenti taxa, nihil omnino recipiatur, neque a Notariis, neque pro sigillo.

Ta-

Taxa Notariorum civilium Gubernatoris Urbis, Vicarii, Burgi, & aliorum Tribunalium non habentium propriam taxam.

Reformatio Curiæ Gubernatoris, & aliorum Tribunalium hujusmodi est sup. in Constit. CLXXXIX., & seqq.

§. II.

1. PRo quocumque monitorio, arresto, seu præcepto litis introductivo, cum clausula, *si quis* &c. nihil recipiatur.

2. Pro quacumque petitione, comparitione, protestatione, sive allegatione, bon. unus.

3. Pro quacumque revocatione inhibitionis de facto factæ, arresti, sequestri, seu cujusvis mandati, bon. duo.

4. Pro mandato suspicionis fugæ cum examine testium, usque ad summam scutorum decem, bon. decem.

5. Cum productione jurium a decem infra, bon. septem cum dimidio,

6. A decem supra cum examine testium bon. duodecim.

7. Cum productione jurium a decem supra, bon. decem.

8. Pro arresto in carceribus idem solvatur respective.

9. Pro mandato de relaxando, cum cautione, usque ad summam scutorum decem, compræhensa mercede cautionis, bon. quindecim.

10. Si vero cum consensu sine cautione bon. duodecim.

11. Ab inde supra si cum cautione, compræhensa mercede cautionis, ut supra, bon. vigintiquinque.

12. Si vero sine cautione, bon. viginti.

13. Pro quocumque mandato in contumaciam, bon. tres.

14. Pro revocatione mandati in contumaciam, bon. duo.

15. Pro non gravetur, seu mandato de non molestando in forma juris, bon. tres.

16. Pro quocumque deposito, sive cedula cuiuscumque summæ in actis faciendo, nihil.

17. Pro restitutione depositi, pro quolibet scuto bon. unus.

18. Pro rogitu cujuscumque obligationis in officio usque ad summam scutorum decem, bonon. septem cum dimidio.

19. Ab inde supra, bon. decem.

20. Extra officium, duplum.

21. Pro cassatione cujuscumque obligationis judicialis usque ad summam scutorum decem. bon. quinque.

22. Ab inde supra bon. decem.

23. Pro susceptione termini in judicio ad solvendum, bon. duo.

24. Pro moderatione termini, bon. unus.

25. Pro quocumque partito litis decisivo, bon. duo.

26. Pro quocumque juramento extra officium, susceptione termini, aut actus judicialis, usque ad scuta decem, bon. septem cum dimidio.

27. Ab inde supra, bon. decem.

28. Pro quocumque mandato vigore termini in Judicio suscepti, vel juramenti, usque ad summam scutorum quinque, bon. quinque.

29. A scutis quinque usque ad decem, bon. decem.

30. A decem usque ad viginti, bon. viginti.

31. A viginti usque ad quamcumque summam, bonon. quinquaginta.

31. Pro decreto supradicti mandati, bonon. duo.

32. Pro quacumque fide de exequendo mandatum in alia Curia decretum, seu appositionis manus in contumaciam, vel alias non facto processu, bon. duo.

33. Pro quocumque rogitu procuræ in officio, bon. duo.

35. Extra vero officium, bon. octo.

36. Pro fide cujuscumque procuræ in actis rogatæ. vel productæ, bon. decem.

37. Pro productione quorumcumque jurium, articulorum, & interrogatoriorum bonon. duo.

38. Pro quacumque restitutione jurium cum dimissione copiæ, a decem scutis infra (supra tamen duo) in scripturis privatis, bon. septem cum dimidio.

39. A decem usque ad viginti, bon. quindecim.

40. A viginti supra, bon. viginti.

41. Si vero instrumenta publica, vel alia jura, duplum in quolibet casuum prædictorum.

42. Pro relatione ad videndum jurare testes, & illorum inductione, specificatione materiarum; etiamsi insimul cum inductione testium fiat, bon. duo.

43. Pro responsione articulorum, sive præparatoriorum, pro quolibet articulo, seu præparatorio, etiam generali, sive fiat verbo, sive fiat per productionem cedulæ, bon. unus.

44. Pro examine testis, in quacumque summa summarie absque articulis, & interrogatoriis bon. septem cum dimidio.

45. Pro examine super recognitione tesserarum, bonon. quatuor.

46. Pro recognitione apocharum, bon. tres.

47. Pro examine super articulis, & interrogatoriis, a scutis decem infra (supra tamen duo) bon. decem.

48. A decem usque ad viginti, bon quindecim.

A viginti usque ad quamcumque summam bon. vigintiquinque.

49. Si vero articuli, & interrogatoria fuerint excessiva solvatur arbitrio Judicis.

50. Extra vero officium, solvatur duplum.

51. Pro examine super articulis absque interrogatoriis, usque ad scuta decem (supra tamen duo) bon. octo.

52. Usque ad scuta viginti, bon. decem.

53. Usque ad quamcumque summam, bon. quindecim, & non ultra:

54. Pro copia testium publicatorum, sol-

solvatur ad rationem, ut supra pro examine.

55. Pro quacumque informatione Judici facienda, cum ostensione actorum, jurium, vel testium, siqui adsint, a quinque ducatis infra, nihil.

56. A quinque, usque ad decem bon. sex.

57. Ab inde supra bon. septem cum dimidio.

58. Et unica tantum informatio in omnibus casibus solvatur.

59. Et si fiat extractus, vel registrum, ubi juxta reformationem fieri licet, nihil solvatur pro informatione.

60. Pro nota sententiæ diffinitivæ, & pro quocumque decreto vim diffinitivæ habente, usque ad summam scutorum quinque, bon. tres.

61. Usque ad decem bon. septem cum dimidio.

62. Usque ad viginti, bon. vigintiquinque.

63. Usque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque.

64. Pro quocumque mandato vigore sententiæ, servatis servandis, vel causa cognita, usque ad summam scutorum quinque, bon. quinque.

65. Usque ad decem, bon. septem cum dimidio.

66. Usque ad viginti, bon. vigintiquinque.

67. Usque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque.

68. Pro copia cujuslibet commissionis, bon. decem.

69. Pto copia simplici cujuslibet instrumenti in actis rogati, bon. septem cum dimidio.

70. Pro copia subscripta pro fide eorumdem, bon. decem.

71. Pro copia articulorum si sit magna scriptura, bon. decem.

72. Pro copia cujuslibet petitionis partiti, juramenti, allegationis, & cujuscumque alterius acti judicialis in actis facti, bon. duo.

73. Pro mandato de evacuando domum, bon. vigintiquinque.

74. Pro quocumque mandato de consignandis pignoribus, bon. tres.

75. Pro quocumque decreto confessionis debiti, bon. duo.

76. Pro quibuscumque literis, & declaratoriis vigore monitorii, vel illarum loco mandato in contumaciam, bon. trigintaseptem cum dimidio.

77. Pro quibuscumque literis excommunicatoriis, sive declaratoriis, vigore obligationis in forma Cameræ, vel monitorii reintegrati, vel mandato loco illarum, usque ad summam vigintiquinque scutorum, bon. trigintaseptem cum dimidio.

78. A vigintiquinque usque ad quamcumque summam, bon. quinquaginta.

79. Pro absolutione a censuris, bon. septem cum dimidio.

80. Pro instrumento absolutionis a censuris, idem solvatur, prout in literis.

81. Pro quocumque brachio sæculari, solvatur duplum ad rationem summæ prædictæ.

82. Pro monitorio extra Urbem in illius districtu, bon. viginti.

83. Pro rogitu instrumenti possessionis intra mœnia Urbis, bon. trigintaseptem cum dimidio.

84. Extra vero mœnia Urbis, arbitrio Judicis.

85. Pro inventario de bonis extra officium, bon. quinquaginta.

86. Pro mercede publicorum instrumentorum, serventur statuta Urbis.

87. In causis a quinque scutis infra specificentur materiæ in actis, & examinentur testes absque articulis, & interrogatoriis, & Notarius teneatur super generalibus examinare, & si pars voluerit dare interrogatoria, concordet Notarium.

88. Et si agatur de bonis, & non de pecuniarum quantitatibus, stetur arbitrio Judicis quæ taxa solvi debeat.

89. Pro extractibus fiendis juxta reformationem Sanctissimi, & non aliter, pro quolibet folio bene scripto juxta dictam reformationem *sub rub. de registris*, bon. sex.

90. In causis vero commissariis, juxta prædictam reformationem, pro comparitionibus, & relaxationibus, nihil recipiatur.

91. Et in omnibus casibus solvatur, prout in aliis Urbis Tribunalibus solvi solitum, & consuetum est.

92. A pauperibus, & miserabilibus personis nihil, de paupertate, & miserabilitate stetur relationi Advocati, vel Procuraris pauperum.

Taxa Notariorum Auditoris Cameræ.

Reformatio Curiæ A.C. est super Constit. LXXXIX.

§. III.

1. IN causis ordinariis ad hoc forum pertinentibus, etiam quod adsit commissio quocumque tempore impetrata, exigatur, ut infra.

2. Pro expeditionibus, quando sunt plures personæ consortes, etiam si sint Congregationes, Collegia, Capitula, vel Universitates, non nisi pro uno tantum exigatur, prout, & in reformatione Sanctissimi sancitum est sub rubr. *de Notariis*. §. *Pro expeditionibus*. *Est hic supra num.* 79.

3. Pro Monitorio speciali ad partes, julii novem.

4. Pro Monitorio speciali per edictum, julii undecim.

5. Pro Monitorio in vim Bullæ Eugenianæ, julii duodecim.

6. Pro Eugeniana per edictum, Jul. quindecim.

7. Pro Monitorio in vim Bullæ Cœnæ Domini, jul. duodecim.

8. Pro citatione cum inhibitione vigore appellationis extra Curiam, cum insertione Instrumenti sententiæ, a qua appellatur, julii decem.

9. Pro Instrumento remissoriæ, julii novem.

10. Pro Instrumento litis pendentiæ extra Curiam, julii novem.

11. Pro transumpto simplici unius Bullæ, vel Instrumenti, aut cedulæ, vel etiam plurium similium, seu aliorum jurium in eodem transumpto descriptorum, si fuerint in forma probanti, jul. duodecim.

12. Si vero in forma, *vidimus*, julii novem.

13. Habita tamen ratione excessus scripturarum arbitrio Judicis quoad laborem Notarii.

14. Pro sequestro extra Curiam, julii novem.

15. Pro literis superviventiæ, quæ non taxentur, compræhenso sigillo, julii quatuor.

16. Pro fide legalitatis apponendæ in Instrumentis Notariorum, in totum una cum sigillo, jul. duo.

17. Pro mandato de exequendo, julii novem.

18. Pro nota sententiæ, nihil.

19. Pro sportulis, nihil.

20. In causis commissariis juxta reformationem Sanctissimi, *sub rubr. de Auditore Cameræ. §. in causis.*

21. Pro citatione vigore commissionis absque inhibitione extra Curiam, julii novem.

22. Pro citatione cum inhibitione simplici, jul. undecim.

23. Pro citatione cum inhibitione sub censuris, jul. quatuordecim.

24. Pro citatione cum inhibitione sub censuris per edictum, etiam pro necessario examine, jul. decem, & octo.

25. Pro inhibitione simplici extra Curiam, jul. novem,

26. Pro inhibitione extra Curiam sub censuris, jul. duodecim.

27. Pro inhibitione in Curiam, bonon. triginta quinque.

28. Pro Monitorio speciali, julii quindecim.

29. Pro Instrumento remissoriæ, julii duodecim.

30. Pro notis sententiarum diffinitivarum, quæ in scriptis proferuntur in prima instantia, scuta quatuor, idest julii quadraginta.

31. In secunda instantia, jul. triginta.

32. In tertia instantia, jul. viginti.

33. Pro nota absolutoriæ ab observatione judicii, jul. quindecim.

34. Pro nota interlocutoriæ, jul. quindecim.

35. Pro nota declaratoriæ, jul. octo.

36. Pro mandato de exequendo, julii quindecim.

37. Pro sequestro, jul. quindecim.

38. Pro sportulis Judicum, pro sententiis definitivis in scriptis proferendis, non ultra id, quod in aliis Curiæ Tribunalibus ordinariis, olim fel. recor. Pio Papa Quarto, & nuper a Sanctissimo præscriptum, & innovatum est, *sub rub. de sportulis.*

Et est hic supra.

39. In cæteris actis, scripturis, & expeditionibus infrascriptis, sive causæ sint ordinariæ, sive commissariæ, solvatur, ut infra, videlicet.

40. Pro compulsorialibus generalibus, sive specialibus, julii duodecim.

41. Pro palmo rotuli remissoriæ, qui sit linearum triginta, & quælibet linea sit syllabarum decem, & octo, jul. tres.

42. Pro Instrumento litis pendentiæ in Curia, bonon. quadragintaquinque.

43. Pro interdicto speciali, julii quindecim.

44. Pro Instrumento relaxationis interdicti, jul. quindecim.

45. Pro exequutorialibus, julii triginta sex.

46. Pro mandato de immittendo in possessionem, vigore literarum Apostolicarum, seu Brevis, jul. decem.

47. Pro absolutione, sive absolutionis commissione pro uno, Jul. novem.

48. Pro duobus litis consortibus, julii quatuordecim.

49. Pro tribus litis consortibus, julii decem, & octo.

50. Pro quatuor litis consortibus, julii viginti tres.

51. Ultra quatuor quotcumque addantur personæ litis consortes, nihil augeatur pretium expeditionis.

52. Pro Capitulo, Collegio, Confraternitate, aut Universitate, jul. quinquaginta.

53. Pro Instrumento absolutionis, jul. duodecim.

54. Pro decretis a Judice non ex scripto prolatis, etiam vim definitivæ habentibus, nihil.

55. Pro nota eorumdem, nihil.

56. Pro sportulis eorumdem, nihil.

57. Pro simplici fide, etiam plurium actorum, jul. duo.

58. Pro examine testium cum articulis, & interrogatoriis in causa æstimationis, a quinquaginta scutis supra usque ad quacumque summam, si articuli non excedant numerum vigintiquinque, & interrogatoria numerum triginta quinque, in Domo, vel officio Notarii, jul. quatuor.

59. Extra officium, non ultra duplum.

60. In causa æstimationis, a quinquaginta scutis infra, ad rationem jul. undecim pro scuto, solvatur tantum pro dimidio.

61. Quod si articuli excedant numerum vigintiquinque, & interrogatoria triginta quinque, solvatur merces Notario arbitrio Judicis.

62. Pro Instrumento sententiæ, si extrahatur, jul. quindecim.

63. Pro Instrumento declaratoriæ, non tamen vigore obligationis in forma Cameræ, jul. duodecim.

64. Pro brachio sæculari ob non paritionem monitorii, aut literarum Apostolicarum, vel exequutorialium, jul. triginta.

65. Pro mandato suspicionis fugæ, usque ad quacumque summam, etiam vim obligationis Cameralis, & etiam parte citata decreto, jul. quatuor cum dimidio.

66. Pro

66. Pro Mandato de consignando vigore sequestri, etiam ubi pro illius verificatione debitor prius fuisset conventus via exequutiva, vigore obligationis Cameralis, jul. quatuor cum dimidio.

67. Pro mandato de consignandis pignoribus, subhastandis, aut deliberandis, jul. quatuor cum dimidio.

68. Pro mandato de relaxando pro debito civili, jul. quatuor cum dimidio.

69. Pro mandato in causis civilibus loco literarum, pro parva summa, jul. quatuor cum dimidio.

70. Computato in his omnibus mandatis julio sigilli.

71. Pro mandato exequutivo, sive brachio sæculari, ubi ejus invocatione opus fuerit per omnia expedito omnibus comprehensis, ab uno scuto usque ad quindecim ad rationem jul. undecim pro scuto, julii quatuor cum dimidio.

72. A scutis quindecim, usque ad vigintiquinque ad eamdem rationem, julii vigintiduo.

73. A scutis vigintiquinque, usque ad quingentos ad eamdem rationem, jul. triginta tres.

74. A scutis quingentis, usque ad mille ad eamdem rationem, jul. sexaginta sex.

75. A scutis mille, usque ad quamcumque summam ad eamdem rationem, scuta undecim.

76. Pro censuris Ecclesiasticis, vel in expeditione mandati exequutivi, seu brachii sæcularis, vel seorsum ab eo, nihil.

77. Neque usquam alias, nisi ubi ad illas rite processum fuerit re ipsa.

78. Pro declaratoria, aggravatoria, & reaggravatoria simul junctis, & totali earum omnium expeditione ubi ad eas rite processum fuerit, & non alias, exigatur tantumdem, quantum pro mandato, seu brachio sæculari, habita distinctione summarum, ut supra, ita ut omnes impensa utriusque expeditionis tam mandati scilicet, vel brachii sæcularis, quam censurarum simul juncta, duplum non excedat ejus pretii, quod pro mandato, seu brachio sæculari pro qualibet dictarum summarum taxatum est, excepta ultima majori summa, videlicet a mille supra, in qua etiam si contigat ultra, vel post mandatum exequutivum, seu brachium sæculare censuras quoque relaxari, nihil earum nomine exigatur, sed tantum ultra pretium solius mandati, seu brachii sæcularis, ut supra taxatum, accipi possit justa merces pro scriptura.

79. Nec umquam cogantur partes invitæ una cum mandato exequutivo, vel brachio sæculari, censurarum quoque expeditionem accipere, aut earum expeditionis pretium solvere, etiamsi ad censuras ipsas in subsidium contra contumacem Judex comminando rite processerit, & extra loca temporali dominio S. R. E. subjecta, vel etiam extra Italiam expeditio mittenda foret.

80. Et ubi quisquam legitime servatis processibus utramque expeditionem, mandati scilicet, vel brachii sæcularis, & censurarum eodem tempore habere voluerit, tunc apponatur verbis expressis in ipsa expeditione quoad censuras, ne eis pretium quod illarum ratione expendit, ullo modo repetere possit ab his contra quos decretæ, & prolatæ fuerunt, nisi adversus eosdem vigore mandati exequutivi, seu brachii sæcularis, non satisfacientes, aut alias non parentes censuris ipsis, uti necesse fuerit.

81. Pro duplicatis, etiam post quodcumque tempus expeditis, nihil præter scripturæ mercedem.

82. Pro sigillo parvo appenso in qualibet expeditione, si non adsit minor taxa solvatur tantum, jul. unus.

83. Pro mandatis exequutivis, vel aliis quibuscumque expeditionibus, Notarii nihil recipiant, nisi illis effectualiter partibus consignatis.

84. Nec partes cogantur accipere aliquam expeditionem, nisi quam voluerint.

85. Pauperibus expeditiones in forma pauperum, miserabilibus vero gratis omnino tradant, etiam scripturæ mercedem, distinctio vero istarum personarum, Judicis arbitrio remittitur.

86. Pro terminis coram Judice servandis, Judicibus informandis, scripturis ad eos deferendis, seu etiam in officio perquirendis, registris, seu extractibus transportandis, & aliis hujusmodi, Notarii, vel eorum Substituti, Scribæ, & Copistæ, etiam nomine regalium, seu bibaliorum, nihil prorsus, etiam a sponte dantibus accipiant.

87. In causis criminalibus expeditionum, quæ erunt ejusdem generis, seu hominis, cujus sunt suprascriptæ, pretium augeri non possit ultra tertiam partem ejus, quod supra in civilibus præscriptum est.

88. In registris, extractibus, copiis indiciorum, & alterius quam supradicti generis, seu nominis expeditionibus criminalibus, servetur Taxa aliis Tribunalibus ordinariis Urbis in criminalibus præscripta.

89. Pro rogitu Instrumentorum, cassatione, & pro rogitu Testamentorum, & aliorum, servetur Constitutio Sanctiss. D. N. sub rubr. *de Notariis*, §. *Pro rogitu cujuslibet*. §. *Pro cassatione*. §. *In tradendis*, & §. *Pro rogitu Testamentorum*.

90. Pro mercede Instrumentorum, seu Testamentorum publicatorum, ab uno scuto usque ad vigintiquinque, bonon. quadraginta quinque.

91. A scutis vigintiquinque, usque ad quinquaginta, jul. septem cum dimidio.

92. A scutis quinquaginta, usque ad centum, scutum unum.

93. A scutis centum, usque ad quingenta, pro quolibet centenario scut. unum.

94. A scutis quingentis, usque ad quamcumque summam, pro quolibet centenario, jul. duo.

95. Dummodo in totum, usque ad centum scuta pro qualibet summa, & non ultra recipere valeant.

96. Pro quocumque deposito cujuscumque

que summæ, vel rei, per cedulam, vel sine nihil recipiatur.

97. Pro restitutione vero cedulæ, vel depositi, usque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusive, recipiant Notarii omni casu, bonon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quicquam, neque pro restitutione cedulæ, neque pro mandato, neque pro quietatione.

98. A scutis quadragintaquinque supra, usque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem, absque conditione, vel protestatione extrinseca. Cum consensu quod consignetur adimpletis conventis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius, jul. quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non ultra.

99. Quando vero depositum est cum protestatione, vel condictione extrinseca non conventa in scriptura cujus vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mand. de consignando illud habeat Notarius tantum, quantum solveretur pro mandato illius summæ exequutivo, & amplius, jul. quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ, si consignetur in totum, sin minus, jul. unum pro quietatione summæ, quæ consignabitur, & non ultra.

100. Quando depositum est factum post mandati exequutivi relaxationem, quomodocumque fiat, etiam quod plura desuper fieri decreta contingat, numquam habeat Notarius nisi, julii quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioqui ultra mandati prædicti mercedem habeat, jul. unum pro quietantia, ut supra, & nihil amplius inquolibet prædictorum casuum.

101. Pro restitutione scripturarum quarumcumque in eodem termino productarum, etiamsi plures sint, jul. quatuor cum dimidio.

102. Pro quibuscumque copiis, bene, & una margine descriptis ad instar originalis, pro quolibet folio jul. unus.

103. Pro contradictis, quod vere solvitur officio contradictarum, & non amplius.

Taxa Notariorum Rotæ.

Reformatio hujus Tribunalis habetur supra in constitut. CLXXXIX. §. 5.

§. IV.

1. PRo quolibet centenario foliorum registri boni facti juxta reformationem Sanctissimi sub tit. de registris, jul. sexaginta. *Est hic sup. fol.*

2. Pro quolibet folio copiarum instar boni originalis, bon. septem cum dimidio.

3. Pro rubricatura cujuslibet centenarii foliorum processus de partibus facta juxta reformationem Sanctissimi sub tit. de registris. §. *Rubricellæ, &* §. *Processus de partibus*, & §. *Notarii Rotæ*, *jul. vigintiquinque*. *Est hic sup. fol.*281. *n.* 16. 17. & 24.

4. Pro rubricatura Testium de partibus, pro medietate.

5. Et idem solvatur de processibus per alium quam Notarium rubricatis in Curia, nisi quod deducatur ad favorem partis tantum, quantum solvisset Notarius causæ Copistæ rubricanti.

6. De aliis vero processibus rubricatis in partibus, in quorum rubricatura, nihil est corrigendum, addendum, vel minuendum, solvantur pro revisione cujuslibet centenarii, jul. quindecim.

7. Pro citatione simplici extra Curiam, jul. septem cum dimidio.

8. Pro citatione cum inhibitione extra Curiam, jul. quindecim.

9. Pro citatione cum inhibitione per edictum extra Curiam, vel sub censuris, jul. quindecim.

10. Pro inhibitione simplici facta in Curia, bonon. trigintaseptem cum dimidio.

11. Pro inhibitione simplici extra Curiam sub censuris, jul. undecim, & bon. duo cum dimidio.

12. Pro citatione ad valvas in Curia tempore feriarum, bon. quindecim.

13. Pro compulsoria generali extra Curiam, jul. septem cum dimidio.

14. Pro compulsoria speciali extra Curiam, jul. quindecim.

15. Pro arresto generali, jul. tres.

16. Pro Instrumento remissoriæ ad partes, jul. quindecim.

17. Pro quolibet palmo rotuli remissoriæ, numerati juxta reformationem Sanctissimi sub tit. de Notariis omnium Tribunalium. §. *Literas remissoriales*, jul. septem cum dimidio.

18. Et si remissoria consignatur non facto registro, depositum reguletur ad rationem sexaginta foliorum registri, excomputandum postea in mercede registri.

19. Pro quolibet sequestro extra Curiam cum illius instrumento jul. quindecim.

20. Pro instrumento revocationis, seu relaxationis sequestri jul. septem cum dimidio.

21. Pro monitorio pœnali in eventem citatorio extra Curiam, jul. quindecim.

22. Pro literis excommunicationis in Curia ob non solutam mercedem Notarii, vel alias, bon. trigintaseptem cum dimidio.

23. Pro mandato de reportando registrum, acta, vel processus, seu de perquirendo, jul. quatuor cum dimidio.

24. Pro nota sententiæ diffinitivæ in prima instantia, jul. trigintaseptem cum dimidio.

25. In secunda instantia, jul. triginta.

26. In tertia instantia, jul. vigintiduo cum dimidio.

27. Pro instrumento sententiæ diffinitivæ, jul. quindecim.

28. Pro Instrumento diffinitivæ sententiæ cum taxatione expensarum, jul. vigintiduo cum dimidio.

29. Pro instrumento taxationis expensarum

rum ad partem jul. septem cum dimidio.

30. Pro nota sententiæ interlocutoriæ, nihil.

31. Pro literis exequutorialibus, sive eorum instrumento ultra depositum scutorum quatuor cum dimidio, excomputandum postea in mercede registri, julii quindecim,

32. Pro nota sententiæ declaratoriæ vigore monitorii, vel literarum exequutorialium, jul. septem cum dimidio.

33. Pro instrumento sententiæ declaratoriæ, jul. quindecim.

34. Pro instrumento aggravationis ad partem, jul. quindecim.

35. Pro instrumanto reaggravationis ad partem, jul. quindecim.

36. Pro Instrumento interdicti ad partem, jul. quindecim.

37. Pro Instrumento brachii sæcularis per se, & simpliciter absque declaratione, jul. triginta.

38. Pro Instrumento absolutionis ab excommunicationis sententia, sive commissionis ejusdem absolutionis in partibus faciendæ, etiamsi fuerint plures, sive Communitas, Capitulum, aut Collegium, in eadem causa, & expeditione, jul. quindecim.

39. Pro mandato exequutivo cujuscumque summæ, jul. triginta.

40. Pro mandato de manutenendo, reintegrando, sive de immittendo, julii triginta.

41. Et si dentur non confecto registro, liceat exigere depositum pro foliis quinquaginta, excomputandum ut supra in mercede registri.

42. Pro instumento cessionis juris, litis, & causæ, sive litis, & causæ dumtaxat, si extrahatur conjunctim, vel separatim, jul. septem cum dimidio.

43. Pro nota, seu rogitu instrumenti hujusmodi cessionis, bon. trigintaseptem cum dimidio, videlicet quando non extrahitur instrumentum, sed si extrahatur, tunc in extractione dicti instrumenti defalcatur dicta summa, bon. triginta septem cum dimidio.

44. Pro instrumento processus subrogationis in jure cujusvis, jul. quindecim.

45. Pro examine testis in domo Notarii jurati coram Domino, bon. trigintaseptem cum dimidio.

46. Extra domum, vel officium Notarii, jul. septem cum dimidio.

47. Et si articuli excedant numerum vigintiquinque, & interrogatoria triginta, habeatur ratio excessivitatis juxta laborem Notarii.

48. Pro copiis testium publicatorum, sive in partibus, sive in Curia examinatorum solvatur, prout de foliis registrorum dictum est.

49. Pro quocumque instrumento, sive prorogationis remissoriæ, sive mutationis Judicum, vel alicujus intimationis, aut alio quovis actu judiciali in publicam formam redacto, jul. septem cum dimidio.

50. Pro quocumque deposito cujuscumque summæ, vel rei, per cedulam, vel sine nihil recipiatur.

51. Pro restitutione vero cedulæ, vel depositi, usque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusive, recipiant Notarii omni casu bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quicquam, neque pro restitutione cedulæ, neque pro mandato, neque pro quietatione.

52. A scutis quadragintaquinque supra, usque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem, absque conditione, vel protestatione extrinseca, cum consensu quod consignetur adimpletis conventis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius jul. quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non ultra.

53. Quando vero depositum est cum protestatione, vel conditione extrinseca non conventa in scriptura cujus vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud habeat Notarius tantum, quantum solveretur pro mandato illius summæ exequutivo, & amplius julios quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ, si consignetur in totum, sin minus, jul. unum pro quietatione summæ quæ consignabitur, & non ultra.

54. Quando depositum est factum post mandati exequutivi relaxationem quomodocumque fiat, etiam quod plura desuper fieri decreta contingat, numquam habeat Notarius nisi julios quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioquin ultra mandati prædicti mercedem habeat julium unum pro quietantia, ut supra, & nihil amplius in quolibet prædictorum casuum.

Taxa Archivii.

§. V.

1. PRo quolibet folio copiæ factæ instar boni originalis, bon. sex.

2. Pro fide cujuslibet primi actus, jul. quatuor cum dimidio.

3. Et si fuerint plures, addantur jul. duo pro quolibet actu.

4. Pro quolibet centenario registri boni juxta reformationem Sanctissimi sub rubr. de registris, jul. quadragintaquatuor.

5. Pro quolibet centenario rubricaturæ processus de partibus, jul. viginti.

6. Testes, qui non rubricantur, solvantur pro medietate.

7. Processus habiti vigore remissoriæ, seu compulsoriæ, & alii, etiam non excedentes folia vigintiduo, non registrentur, & circa rubricaturam fiat numeratio juxta dictam reformationem Sanctissimi sub rubr. de registris.

8. Pro nota sententiæ in prima instantia coram Referendario, jul. triginta.

9. In secunda, jul. viginti.

10. In tertia, jul. quindecim.

11. Pro nota sententiæ interlocutoriæ, jul. quinque.

12. Pro

12. Pro nota sententiæ declaratoriæ, jul. quinque.

13. Pro instrumento declaratoriæ, jul. sex.

14. Pro brachio sæculari, jul. decem, & octo.

15. Pro nota sententiæ absolutoriæ a censuris, jul. quinque.

16. Pro instrumento absolutionis, etiamsi fuerint plures, aut Capitulum, Communitas, vel Collegium in eadem expeditione, & causa, jul. sex.

17. Pro instrumento reintrusionis in censuras similiter ut supra, jul. sex.

18. Pro quolibet teste examinato in officio, jul. quatuor cum dimidio.

19. Extra officium duplum.

20. Et si materiæ fuerint excessivæ in officio, jul. sex.

21. Extra officium duplum.

22. Excessivitas intelligatur si articuli excedant numerum vigintiquinque, & interrogatoria numerum trigintaquinque.

23. Pro publicatione, seu summario testium, solvatur modo quo supra, & habeatur respectus ad excessivitatem modo prædicto.

24. Pro mandato de manutenendo, jul. decem.

25. Et si fuerit vigore sententiæ, jul. quindecim.

26. Pro simili de restituendo, & reponendo, jul. quindecim.

27. Pro mandato de subhastando extra Curiam, jul. septem cum dimidio.

28. In Curia, jul. quatuor cum dimidio.

29. Pro alio de deliberando, in Curia, & extra tantundem.

30. Pro citatione cum inhibitione in Curia, jul. quatuor cum dimidio.

31. Pro simili extra Curiam absque censuris, jul. decem.

32. Pro citatione cum inhibitione sub censuris extra Curiam, jul. duodecim.

33. Pro citatione simplici extra Curiam, jul. septem cum dimidio.

34. Pro compulsorialibus generalibus, jul. octo.

35. Pro compulsorialibus specialibus, jul. decem.

36. Pro monitorio pœnali vigore commissionis, jul. octo.

37. Pro sequestro extra Curiam, jul. octo.

38. Pro instrumento relaxationis illius, jul. sex.

39. Pro mandato de consignando pecunias, res, & bona postquam fuit relaxatum mandatum exequutivum extra Curiam, jul. novem.

40. In Curia, jul. sex.

41. Pro instrumento intimationis litis, cessionis, & similium, jul. sex.

42. Pro mandato exequutivo extra Curiam, jul. vigintiquinque.

43. In Curia, jul. vigintiduo.

44. Pro mandato de exequendo extra Curiam, jul. octo.

45. Pro fide decreti, seu simili mandato in Curia, jul. quatuor.

46. Pro instrumento remissoriæ, jul. quindecim.

47. Pro literis missivis, etiam cum articulis, & interrogatoriis introclusis, jul. novem.

48. Pro instrumento prorogationis termini remissoriæ, seu deputationis Judicum, jul. sex.

49. Pro quolibet palmo rotuli remissoriæ factæ juxta reformationem Sanctissimi sub rubr. de Notariis, §. *literas remissoriales*, jul. quinque.

50. Pro instrumento subdelegationis, jul. decem.

51. Pro mandato de immittendo in possessionem, solvatur tantum, quantum pro mandato exequutivo, in Curia, & extra.

52. Pro deposito quocumque, etiam cedularum, nihil solvatur.

53. Pro restitutione vero cedulæ, vel depositi, usque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusive, recipiant Notarii omni casu bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quidquam, neque pro restitutione cedulæ, neque pro mandato, neque pro quietatione.

54. A scutis quadragintaquinque supra, usque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem absque conditione, vel protestatione extrinseca, cum consensu quod consignetur adimpletis conventis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius julios quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non ultra.

55. Quando vero depositum est cum protestatione, vel conditione estrinseca non conventa in scriptura cujus vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud habeat Notarius tantum, quantum solveretur pro mandato illius summæ exequutivo, & amplius julios quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ si consignetur in totum, sin minus julium unum pro quietatione summæ, quæ consignabitur, & non ultra.

56. Quando depositum est factum post mandati exequutivi relaxationem quomodocumque fiat, etiam quod plura desuper fieri decreta contingat, numquam habeat Notarius nisi julios quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioquin ultra mandati prædicti mercedem, habeat julium unum pro quietantia, ut supra, & nil amplius in quolibet prædictorum casuum.

57. Pro restitutione quarumcumque scripturarum simul, & eodem actu restituendarum, jul. quatuor.

58. Et si fuerint excessivæ habeatur respectus quoad copiam a Notario faciendam, & in actis dimittendam.

59. Item, quod pro registratura quorumcumque mandatorum, & aliorum instrumentorum, pro quibus solet fieri depositi-

positum in Rota, solvantur folia quinquaginta registri, quod tamen omnino fiat.

60. In causis coram Cardinalibus solvatur duplum juxta solitum.

61. In causis Cardinalium, videlicet pro Cardinalibus propriis, & aliorum privilegiatorum servetur solitum eorumdem privilegiatorum.

62. Pro pauperibus tam præsentibus, quam absentibus, servetur reformatio Sanctissimi, *sub titulo de registris*, vers. *pauperibus*, *est hic supra n.21*.

63. Pro duplicatis solvatur medietas omnium supradictorum.

Taxa Notariorum causarum criminalium Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarii, Senatoris, ac Judicis Burgi.

Reformatio Judicum criminalium est supra in Constit.CLXXXIX. §.10.

§. VI.

1. PRo receptione querelæ ex officio, vel ad instantiam partis, sive in officio, sive extra officium, nihil.

2. Pro examine testium pro informatione Curiæ sive in officio, sive extra officium similiter ex officio, vel ad instantiam partis, nihil.

3. Pro examine reorum in carceribus, nihil.

4. Pro quolibet monitorio, inhibitione, vel sequestro in Curia cum clausula: *Si quis*, bon. tres.

5. Pro inhibitione, arresto, monitorio, vel sequestro, sine dicta clausula, bon. quinque.

6. Pro qualibet significatione, cum fidejussione, sive obligatione, bon. quindecim.

7. Pro simili significatione absque fidejussione, & obligatione, bon. decem.

8. Pro monitorio pœnali, citatione, inhibitione, sequestro, arresto, aut alio quovis instrumento, sive in Curia, sive extra Curiam, sive auctoritate ordinaria, sive commissaria pro Fisco, nihil.

9. Pro simili monitorio in Curia in vim commissionis, si adest instigator secretus, vel apertus, bona trigintaseptem cum dimidio.

10. Pro monitorio, vel sequestro extra Curiam auctoritate ordinaria si adest instigator, ut supra, bon. vigintiquinque.

11. Pro monitorio, vel sequestro extra Curiam in vim commissionis, si adest similis instigator secretus, vel apertus, scutum unum.

12. Pro inhibitione in Curia vigore commissionis ad instantiam partis, vel si adest instigator, ut supra, bon. trigintaseptem cum dimidio.

13. Pro inhibitione simili extra Curiam, jul. sex.

14. Pro citatione etiam cum inhibitione vigore commissionis, etiam per edictum extra Curiam ad instantiam partis, vel si adest instigator ut supra, scutum unum.

15. Pro compulsorialibus generalibus, vel specialibus extra Curiam vigore commissionis, scutum unum.

16. Pro instrumento remissoriæ, scutum unum.

17. Pro quolibet palmo rotuli remissoriæ factæ juxta reformationem Sanctissimi sub rubr. *de Notariis* §.*literas remissoriales*, bon. triginta septem cum dimidio.

18. Pro literis missivis pro examinandis testibus extra Curiam loco remissorialium, jul. duo.

19. Pro literis declaratoriis ob non paritionem monitorii extra Curiam, jul. septem cum dimidio.

20. Si in causa commissaria, scutum unum.

21. Pro brachio sæculari similiter ob non paritionem monitorii extra Curiam in causa ordinaria, scutum unum cum dimidio.

22. Pro brachio sæculari, vel mandato exequutivo loco exequutorialium extra Curiam in causa commissaria, scuta duo cum dimidio.

23. Pro mandato de capiendo extra Curiam auctoritate ordinaria ad instantiam partis, vel instigatoris secreti, vel aperti, bon. vigintiquinque.

24. Si in causa commissaria, scutum unum.

25. Pro edicto tempore vacantiarum, bon. quinque.

26. Pro comparitione, relatione, jurium productione, vel aliis quibusvis actis pro Fisco, nihil.

27. Pro qualibet relatione, comparitione, protestatione, jurium productione, vel alio actu parte instante, ubi non sit extractus, vel registrum, bon. duo.

28. Pro actu depositi pecuniarum, vel cedulæ, nihil.

29. Pro consignatione depositi, pro quolibet scuto bon. unus.

30. Pro consignatione pignoris, vel rei depositatæ, in totum, bon. septem cum dimidio.

31. Pro examine cujuslibet testis in causa capitali, vel in qua veniret imponenda pœna corporis afflictiva, cum articulis, & interrogatoriis, vel cum interventu Judicis, vel Fisci in officio, vel domo ipsius Judicis, jul. quinque.

32. Si extra domum, & officium etiam si testis sit egregius, vel illustris, super eisdem, scut. unum.

33. Si absque interrogatoriis, & interventu Judicis, & Fisci, vel super bona fama, aut super uno, vel duobus articulis tantum in officio, jul. duo.

34. Si extra officium, etiamsi testis sit illustris, ut supra, jul. quatuor.

35. Pro examine testis in aliis causis non capitalibus super articulis, & interrogatoriis, vel cum interventu Judicis, vel Fisci in officio, jul. tres.

36. Si extra officium etiamsi testis sit egre-

egregius, vel illustris, jul. quinque.

37. Si absque interrogatoriis, & interventu Judicis, vel Fisci in officio, bon. quindecim.

38. Si extra officium, bon. vigintiquinque.

39. Si materiæ in articulis, vel interrogatoriis fuerint excessivæ, in quolibet ex casibus prædictis augeri possit taxa juxta excessivitatem arbitrio Judicis.

40. Pro examine testis in officio summarie absque articulis, & interrogatoriis, jul. unus.

41. Si extra officium, bon. quindecim.

42. Pro ostensione depositionis testium publicatorum absque copia solvatur medietas ejus, qood solutum fuerit pro examine respective.

43. Pro copia ipsius depositionis testium, pro quolibet folio facto in forma boni extractus juxta reformationem Sanctissimi, sub rubr. *de registris*, bon. sex.

44. Pro quolibet folio copiæ indiciorum continente lineas vigintiquatuor, & pro qualibet linea duodecim syllabas ad minus, si unus tantum reus fuerit, bon. quinque.

45. Si duo, vel plures rei fuerint, etiam pro Collegio, Universitate, vel Capitulo, eamdem copiam insimul omnibus dare teneantur, & pro quolibet folio simili, bon. septem cum dimidio ad summum.

46. Pro quolibet folio extractus facti juxta prædictam reformationem Sanctissimi, etiamsi fuerint plures rei, vel adhærentes in eadem causa bon. sex, dummodo in aliquo ex prædictis Tribunalibus minor taxa non existat, quam omnino servari volumus.

47. Pro quolibet folio boni registri facti juxta dictam reformationem in causis, in quibus illa fieri licet, solvatur idem.

48. Pro quolibet centenario rubricaturæ processus de partibus scut. unum cum dimidio.

49. Pro mandato de relaxando aliquem in causa capitali, vel alia in qua veniret imponenda pœna corporis afflictiva, ubi præcesserint indicia, & reus fuerit examinatus, non tamen fuerit lata, & subscripta sententia, jul. quinque.

50. Ubi vero reus præcedentibus indiciis examinatus fuerit condemnatus, vel etiam tam ante, quam post composuerit, aut solverit pœnam, seu ex gratia pœna ei remissa fuerit, scutum unum.

51. Pro mandato de relaxando aliquem in alia causa ubi præcedunt indicia, & reus componat, vel pœnam solvat, aut condemnatus ex gratia liberetur, jul. tres.

52. In aliis vero quibusvis casibus pro simili mandato de excarcerando, jul. duo.

53. Pro præcepto injuncto illi, qui excarceratur, nihil.

54. Pro rogitu cujuslibet fidejussionis in officio, vel carcere, jul. unus.

55. Si extra officium, & carcerem, jul. duo.

56. Pro mandato de capiendo aliquem pro indiciis, vel pro Curiæ informatione, nihil.

57. Pro mandato de capiendo pro cautione de non offendendo, bon. septem cum dimidio.

58. Pro non gravetur, bon. quinque.

59. Pro mandato de evacuando servatis servandis, jul. duo,

60. Pro inventario in causa capitali, scut. unum.

61. Pro simili inventario facto mandato Judicis in quavis alia causa criminali, jul. quinque, & plus, vel minus arbitrio Judicis.

62. Et pro simili inventario in causa civili si fieri contingat, jul. duo.

63. Pro æstimatione, subhastatione, & venditione bonorum mobilium, vel semoventium Fisco incorporatorum usque ad valorem scut. decem, bon. quindecim.

64. A scut. decem usque ad viginti, jul. tres.

65. A scut. viginti usque ad quinquaginta, bon. sexagintaquinque.

66. A scut. quinquaginta usque ad centum, scutum unum.

67. A scutis centum usque ad quingenta, scuta duo.

68. A scutis quingentis usque ad quamcumque summam scuta tria, & non plus.

69. Pro adeptione possessionis bonorum stabilium Fisco incorporatorum intra mœnia, scutum unum.

70. Si extra solvatur juxta importantiam causæ, & distantiam loci arbitrio Judicis.

71. Pro subhastatione, venditione, & deliberatione similium bonorum stabilium usque ad valorem scutorum centum, scut. unum.

72. Ab inde supra capiatur arbitrio ejusdem Judicis.

73. Pro nota sententiæ definitivæ, declaratoriæ, vel interlocutoriæ in quavis instantia pro Fisco, nihil.

74. Pro nota sententiæ absolutoriæ definitivæ in causa capitali in prima instantia, scut. quatuor.

75. Si in secunda instantia, sc. tria.

76. Si in tertia instantia, sc. duo.

77. Pro simili nota sententiæ in alia causa, in qua veniret imponenda pœna corporis afflictiva in prima instantia, sc. tria.

78. Si in secunda, sc. duo.

79. Si in tertia, sc. unum.

80. Pro simili nota sententiæ absolutoriæ definitivæ in causa non capitali, & in qua non veniret imponenda pœna corporis afflictiva in prima instantia, sc. duo.

81. Si in secunda scut. unum cum dimidio.

82. Si in tertia instantia sc. unum.

83. Pro simili nota sententiæ declaratoriæ in quavis causa, & instantia, scut. unum.

84. Pro nota sententiæ definitivæ in causa discussionis, recipiatur juxta importantiam causæ arbitrio Judicis.

85. Pro nota decreti habentis vim sententiæ definitivæ in quolibet ex casibus prædictis

dictis, permissis tamen, & juxta reformationem Sanctissimi sub rubric. *de Notariis*, §. *Constitutionem*, capiatur pro medietate juxta taxam prædictarum sententiarum respective, & pariter si fuerint plures arbitrio Judicis.

86. Et in quolibet ex casibus prædictis, si fuerint plures pro nota sententiæ solvatur arbitrio Judicis.

87. Pro quolibet folio copiæ articulorum, vel jurium productorum, factæ instar boni originalis, bon. sex.

88. Pro restitutione jurium, etiamsi fuerint plura, & diverso tempore producta, bon. vigintiquinque.

89. Pro restitutione rerum furtivarum Domino, etiamsi fuerit necessarium mandatum, nihil.

90. Pro quolibet salvoconducto pro homicidio ad quodvis tempus, si forte dari contingat de mandato S.D.N. scut. unum.

91. Si pro alio minori delicto, jul. quinque.

92. Pro decreto ad exequendum mandatum jam decretum revocationis, inhibitionis, vel sequestri, de consignando bona depositata, vel similis naturæ, unacum fide, vel mandato desuper opportuno, bon. septem cum dimidio.

93. Pro cassatione cujuslibet simplicis fidejussionis, obligationis, vel querelæ, n casibus permissis, jul. unus.

94. Pro cassatione similis fidejussionis, vel querelæ ubi sequutus fuerit processus, vel examen inquisiti, non tamen condemnatio in casibus permissis, jul. duo.

95. Pro cassatione similis fidejussionis, vel obligationis in causa gravi, & pro persona illustri, attendatur importantia ipsius causæ, & personæ inquisitæ, & stetur arbitrio Judicis, nisi partes fuerint inter se concordes.

96. Pro cassatione processus in causa capitali, scutum unum, & si fuerint plures, arbitrio Judicis.

97. Si in causa minori, in qua tamen veniret imponenda pœna corporis afflictiva, bon. septuagintaquinque, & si fuerint plures, arbitrio Judicis.

98. Pro cassatione processus in alia causa non capitali, & in qua non veniret imponenda pœna corporis afflictiva, jul. quinque, & si fuerint plures, arbitrio Judicis.

99. Pro cassatione processus in causa gravi, & persona illustri attendatur importantia causæ, & personæ, & stetur arbitrio Judicis, ut supra.

100. Pro instrumento sententiæ in causa capitali, sc. duo.

101. Pro simili instrumento in causa, in qua tamen veniret imponenda pœna corporis afflictiva, scut. unum cum dimidio.

102. Pro simili instrumento in causa minori, scut. unum.

103. Pro instrumento sententiæ declaratoriæ absolutionis, vel decreti habentis vim similis sententiæ, jul. quinque.

104. Pro susceptione censurarum, vel termini in judicio, bonon. quinque.

105. Pro fide cujuslibet actus Judicialis, jul. unus.

106. Pro fide decreti visitæ in die visitæ nihil, extra diem visitæ, bon. quinque.

107. Pro rogitu procuræ in officio, bon. quinque.

108. Si extra officium, jul. unus.

109. Pro expensis contumacialibus in causa capitali ordinaria, in qua præcedentibus indiciis reus fuerit monitus, & in contumaciam condemnatus, scut. unum cum dimidio, & nihil ulterius a Fisco, vel alio recipiatur.

110. Si in causa non capitali, in qua tamen modo præmisso reus sit in pœnam corporis afflictivam condemnatus, scut. unum, & nihil ultra ut supra.

111. Si in alia minori causa, in qua eodem modo reus sit tantum in pœnam pecuniariam condemnatus, jul. quinque, & nihil ultra, ut supra.

112. Pro similibus expensis contumacialibus in causa commissaria in primo capite ut supra, scut. duo, cum dimidio, & nihil ultra ut supra.

113. Si in secundo, scut. duo, & nihil ultra ut supra.

114. Si in tertio capite, scut. unum cum dimidio, & nihil ultra ut supra.

115. Si vero hujusmodi expensæ fuerint in causa gravi, vel pro persona illustri, exigatur juxta importantiam causæ, & qualitatem personæ arbitrio Judicis.

116. Pro quibusvis aliis instrumentis, expeditionibus, & scripturis, quarum merces in præsenti taxa non exprimitur, & etiam in præinsertis, in quibus videlicet controversia inter Notarium, & partem oriri contigerit, stetur arbitrio Judicis, nisi aliter per reformationem Sanctissimi fuerit provisum, & Judex per se cognoscat, & ad Notarios non remittat.

117. In omnibus casibus prædictis, & aliis quomodolibet contingentibus pro paupere nihil penitus recipiatur, & de paupertate stetur relationi Domini Advocati, vel Procuratoris pauperum, & ubi opus fuerit loco copiæ indiciorum, vel jurium, ostendantur originalia ipsi Domino Advocato, vel Procuratori dictorum pauperum gratis.

118. Eadem taxa præinserta servetur in quibusvis officiis criminalibus prædictis, etiam in causis mixtis, vel etiam civilibus a criminalibus dependentibus, aut in quibus de interesse Fisci agitur.

119. In aliis vero mere civilibus in eisdem officiis pertractandis, etiam in casibus prædictis, servetur taxa Notariis civilibus imposita.

Taxa

Taxa Notariorum Curiæ Capitolii.

Reformatio hujus Curiæ legitur supr. in constit. CLXXXIX. §.6.

De instrumentis publicis.

§. VII.

1. PRo publicis instrumentis quorumcumque contractuum inter vivos, & quorumcumque testamentorum, & aliarum ultimarum voluntatum, usque ad quantitatem, seu valorem scutorum vigintiquinque, recipiat Notarius, jul. tres.

2. A vigintiquinque usque ad quinquaginta julios septem cum dimidio.

3. A quinquaginta usque ad centum, jul. decem.

4. A centum usque ad ducentos, alios jul decem.

5. A ducentis usque ad mille, jul. quinque pro quolibet centenario.

6. A mille usque ad quamcumque summam, bon. vigintiquinque pro quolibet centenario, dummodo non excedat summam scutorum vigintiquinque in totum.

7. Pro duplicato instrumenti publicati, recipiat Notarius a parte, si illa fuerit quæ habuit præfatum instrumentum, vel illius hæres, ultra mercedem scripturæ, quintam partem ejus quod valeret prædictum instrumentum, dummodo non excedat summam scutorum decem in totum.

8. Pro particula testamenti, seu legati cum hæredis institutione, habeat Notarius a legatario juxta importantiam particulæ sui legati tantum, ut supra in primo capite.

9. Sed scriptus hæres ea particula quoad institutionem quoquo modo utatur, possit cogi per Notarium ad solutionem mercedis totius testamenti, dato tamen eidem instrumento publico totius testamenti.

10. Si vero Notarius ab hærede de institutione, aut toto instrumento testamenti fuerit satisfactus, legatarius quartam partem prædictæ summæ taxatæ pro particula solvere teneatur.

11. Pro instrumentis divisionum recipiat Notarius tertiam partem ejus quod acciperet, si bona illa alienarentur.

12. Pro duplicatis illorum quintam partem ut supra Notarius recipiat, habendo rationem in prædictis ad excessivitatem scripturæ, super qua si esset controversia inter Notarium, & partem, stetur declarationi D. Senatoris.

13. Pro instrumentis emphiteuticis, vel livellariis perpetuis, aut censuariis, in quibus non esset apposita æstimatio rei, habeat Notarius pro quantitate census, vel canonis, æstimando ad rationem scutorum quinque pro quolibet centenario, prout in primo capite, ubi vero apposita est æstimatio rei, itidem, ut in primo capite.

14. Pro duplicatis hujusmodi instrumentorum recipiat Notarius, ut in capite de instrumentis duplicatis superius fuit expressum.

15. Pro instrumentis quietationum si ipse Notarius de obligatione rogatus non sit, & est apposita certa quantitas, habeat tertiam partem ejus quod solveretur pro principali obligatione, ubi vero non est apposita certa quantitas, si res æstimari potest, habeat Notarius prout supra declaratum est, si vero æstimari non potest, stetur arbitrio D. Senatoris pro personarum, & rerum qualitate, qui in taxatione non excedat summam scutorum decem, si vero fuerit idem Notarius qui fuit de primæva obligatione rogatus, pro quacumque summa, sive fuerit expressa, sive non, recipiat Notarius non ultra, jul. quatuor.

16. Pro instrumentis publicis investituræ, seu adeptionis possessionis, sive immissionis in illam, recipiat Notarius bon. trigintaseptem cum dimidio.

17. Pro rogitu investituræ in Urbe, habeat Notarius, jul. tres, extra mœnia Urbis, & infra duo milliaria, jul. quinque, & habeat equum ad equitandum.

18. Si vero ultra dicta duo milliaria, habeat julios septem cum dimidio quolibet die, ultra expensas victus, & vecturas.

19. Pro instrumentis quorumcumque consensuum, ratificationum, accessionum, & similium, separatis a primo instrumento, cujuscumque sint summæ, & qualitatis, bonon. trigintaseptem cum dimidio.

20. Pro instrumento cassationis obligationis, recipiat Notarius, prout in quietationibus est dispositum, & pro quietatione, & cassatione uno contextu facta, sufficiat unica solutio.

21. Pro instrumentis locationis a decem annis citra, non excedentis annuam pensionem, seu affictum scutorum centum, bon. trigintaseptem cum dimidio.

22. A centum usque ad quamcumque summam, jul. septem cum dimidio.

23. Et si supra decennium, dummodo non fuerit contractus emphiteuticus, vel ex aliis supradictis expressis, recipiat Notarius tertiam partem mercedis expressæ in primo capite.

24. Pro instrumento tutelæ, vel curæ, cum inventario tutelari, jul. septem cum dimidio.

25. Pro instrumento actoriæ, jul. tres.

26. Pro instrumento aditionis hæreditatis cum inventario solemni, ac bannimento, & edicto, habeat principalis Notarius, scut. unum.

27. Reliqui Notarii se subscribentes pro quolibet, bonon. decem.

28. Et ita servetur in his duobus postremis casibus, nisi essent hæreditates multum opulentæ, quo casu de instrumento tutelari cum inventario, & de instrumento aditionis hæreditatis plus recipiat Notarius arbitrio D. Senatoris.

29. Pro rogitu instrumenti aditionis hæreditatis cum edicto, & bannimento, ac illorum reportatione, jul. quatuor.

30. Reliqui Notarii se subscribentes, bonon. quinque pro quolibet.

31. Pro instrumentis mandatorum ad lites,

tes, bonon. quindecim ad, quæcumque negocia, seu ad exigendum, & quietandum cum quacumque clausula, jul. tres.

32. Pro instrumentis fidejussionis, sive ratificationis, sive recognitionis bonæ fidei, subhastationis, & aliis similibus separatis a primo instrumento, recipiat Notarius bonon. trigintaseptem cum dimidio.

33. Et illud idem solvatur pro instrumentis pacis.

34. Pro instrumento insinuationis donationis, si sine insertione donationis fuerit, bon. trigintaseptem cum dimidio, si vero cum insertione vltra scripturam, jul. septem cum dimidio.

35. Pro rogitu cassationis, & quietantiæ quarumcumque obligationum, recipiat Notarius à vigintiquinque infra, jul. unum.

36. A vigintiquinque usque ad quinquaginta, jul. duos.

37. A quinquaginta usque ad centum, jul. tres.

38. Inde usque ad quamcumque summam, julium unum pro quolibet centenario, dummodo in totum non excedat summam juliorum decem.

39. Pro rogitibus quorumcumque instrumentorum, sive judicialium, sive extrajudicialium, in quibus per hujusmodi taxam non esset dispositum, recipiat Notarius prout a partibus contrahentibus dari placuerit, quarum absoluto arbitrio stari debeat.

40. Teneantur quoque Notarii partibus petentibus instrumentorum de quibus rogati fuerint, copias dare simplices, exceptis instrumentis testamentorum, & codicillorum, quorum copias Notarius invitus tradere non teneatur, & pro dictis simplicibus copiis recipiat.

41. A scutis vigintiquinque infra, jul. unum.

42. A vigintiquinque usque ad quinquaginta, jul. duos.

43. A quinquaginta usque ad centum, jul. tres.

44. A centum usque ad quamcumque summam, julium unum pro quolibet centenario, ita quod pro quavis summa non excedat, julios decem.

45. Exceptis instrumentis locationum, & similium minoris taxæ, pro quorum copiis non ultra jul. duos exigere valeat, habita tamen in omnibus præmissis ratione ad excessivitatem scripturæ, super qua si fuerit inter Notarium, & partem controversia, stetur semper declarationi D. Senatoris.

46. Excipimus tamen ab obligatione hujusmodi dandi copias Archivistas, qui nullo modo teneantur, nec possint copias quorumcumque instrumentorum Notariorum defunctorum sub pœna decem scutorum pro qualibet copia dare.

47. Pro transumtis quorumcumque instrumentorum, testamentorum, & aliarum ultimarum voluntatum, Collegium habeat suam integram tertiam partem etiam ex instrumentis defunctorum, non obstante quocumque privilegio, etiam ex quavis causa, & occasione cuivis personæ concesso uni exNotariis ad hujusmodi transumpta facienda deputatis, solvendam juxta taxationem faciendam per dictos deputatos, reliquæ expensæ fiant sumptibus partium petentium transumptari.

Pro judiciariis actibus.

48. Pro expeditionibus quando sunt plures personæ consortes, etiamsi sint Congregationes, Collegia, Capitula, vel Vniversitates, nonnisi pro uno tantum exigatur.

49. Pro quolibet monitorio de evacuando, & de respondendo articulis, bon. tres.

50. Pro quolibet monitorio cum inhibitione, & clausula *siquis*, bon. tres.

51. Pro eorum reportatione, bon. duo.

52. Pro quolibet sequestro, bon. tres.

53. Pro verificatiane crediti ad effectum obtinendi sequestrum, sive per testes, sive per instrumentum rogatum per eumdem Notarium cum sequestro, in totum jul. unus.

54. Pro revocatione cujuslibet sequestri, bon. duo.

55. Pro citatione edicto Senatus, jul. unus.

56. Pro qualibet constitutione Procuratoris ad lites, ad tribunal, vel in officio Notarii, bon. duo, extra officium arbitrio partis constituentis.

57. Si vero fuerit constitutio cum potestate exigendi, quietandi, paciscendi, & similium, in officio bon. decem, extra officium arbitrio partis, ultra dictos decem.

58. Pro qualibet relatione, contradictione, replicatione, protestatione, comparitione, verbali petitione, bonon. unus.

59. Pro fide moderationis inhibitionis ad effectum suspensivum, quando remanet cognitio quoad effectum devolutivum, bonon. quinque.

60. Pro productione præparatoriorum, bon. unus.

61. Pro responsione super præparatoriis, bon. tres solvendi per partem producentem, & pro viatico, si in Vrbe contingat per partem respondentem, bon. quinque.

62. Pro productione libelli sive petitionis in scriptis, una cum actu productionis, bon. duo.

63. Pro contestatione litis, & juramento calumniæ in qualibet parte lite contestante, vel jurate, cum Judicis interlocutoria cum decreto destinationis Notarii ad recipiendum juramentum calumniæ a qualibet parte, sive in officio, sive ad tribunal juris, bon. duo.

64. Pro productione articulorum cum actu relationis, bon. duo.

65. Pro specificatione materiarum ad tribunal juris, sive officio Notarii, bon. duo.

Pro

66. Pro inductione cujuslibet testis, & juramento, quatren. duo.

67. Pro responsione articulorum ad Tribunal, vel in domo Notarii, quatren. duo pro quolibet articulo, solvendi per partem producentem, si extra domum, bon. quinque pro viatico per partem respondentem.

68. Pro decreto de habendis articulis pro confessatis, bonon. duo.

69. Pro instrumento intimationis litis, bon. trigintaseptem cum dimidio.

70. Pro relatione ad dicendum contra facultates, bon. duo.

71. Pro inhibitione emanata vigore facultatum, bon. septem cum dimidio, cum insertioni Motus proprii, bon. triginta.

72. Pro inhibitione vigore commissionis sine illius insertione, bon. septem cum dimidio, & cum insertione commissionis bon. triginta.

73. Pro literis remissorialibus, sive compulsorialibus, cum insertione articulorum, & interrogatoriorum, bon. triginta septem cum dimidio.

74. Pro productione quorumcumque instrumentorum, jurium, tesserarum, aut similium, cum actu relationis pro quolibet, bon. duo, dummodo non excedant julium unum.

75. Pro recognitione dictorum jurium, seu tesserarum, bon. duo pro quolibet teste & pro omnibus juribus, & tesseris, & si cum interrogatoriis partis, bon. quinque.

76. Pro restitutione jurium quorumcumque unica citatione, & productione, habeat Notarius julium unum in totum, & si ipse Notarius copiam fecerit, habeat mercedem pro ipsius copia ultra jul. unum pro restitutione.

77. Pro rogitu compromissi ex forma statutorum facti, jul. unum a qualibet parte.

78. Pro inventario cum Judicis decreto faciendo, jul. tres.

79. Pro præsentatione cujuslibet commissionis, bon. duos.

80. Pro prorogatione instantiæ, sive fatalium, seu nova termini præfixione vigore commissionis, bon. septem cum dimidio.

81. Pro repetitione generali actorum, extractus, sive extractuum, quanti fuerint, in totum bon. septem cum dimidio.

82. Pro productione librorum, restitutione, & partitarum ascultatione, a quinque scutis infra bon. quinque.

83. A quinque usque ad decem, bon. decem.

84. A decem usque ad viginti, bon. quindecim.

85. A viginti usque ad quamcumque summam, bon. viginti.

Pro examine testium, & aliis

86. Pro examine cujuslibet testis usque ad numerum quinque, vel sex articulorum, excluso articulo repetitivo in domo Notarii, julium unum.

87. Et ultra supradictorum articulorum numerum, bon. quindecim.

88. Si cum interrogatoriis partis, quæ numerum decem, & octo non excedant, in primo casu, jul. duo.

89. In secundo casu, jul. tres.

90. Si interrogatoria excedant numerum præfatum, pars quæ dederit interrogatoria excessiva, solvat excessivitatem. Si vero fuerit controversia inter Notarium, & partem, pars solvat Notario mercedem arbitrio Judicis.

91. Et in quolibet casu prædictorum si alius Notarius examini adjungatur, tantundem solvatur adjuncto a parte illum adhibente, sed si causa esset valde gravis, & perplexa, vel articuli super quibus testes examinantur essent ultra numerum prædictum, solvatur pro modo laboris, sed si super mercede esset controversia, solvatur Notario a parte, quod fuerit declaratum per Judicem.

92. Si extra Domum, (vel officium Notarii, intra tamen mœnia Urbis, ultra summam superius taxatam habeat pro viatico, sive unus, sive plures testes examinentur, jul. unum.

93. Si extra mœnia per duo milliaria, habeat pro viatico, julios duos, & equum ad equitandum. Si vero ultra dicta duo milliaria, habeat pro viatico (quando esset discordia inter Notarium, & partem) quod fuerit taxatum per Judicem, ac expensas victus, & vecturas pro quolibet die.

94. Pro publicatione testium, & processus petita, & obtenta, termino dato ad dicendum contra, seu excipiendum, bonon. duos.

95. Pro extractibus, & quibuscumque copiis factis in forma extractus, bonon. tres pro qualibet pagina, quæ debeat in se, & qualibet facie habere lineas viginti, & quælibet linea literas trigintaduas, juxta formam Statuti, sub *cap.* 26. *lib.* 1. sed si extractus ab aliqua ex partibus peteretur revideri, solvatur id, quod per Judicem fuerit taxatum.

96. Pro extractu duplicato pro medietate solvatur.

97. Pro rogitu voti Assettamenti, & extensione in actis, quando Judex juxta illud pronunciat in omnibus articulis, in quibus votum Assettamenti a Judice conceditur, exceptis definitivis, & causam terminantibus, jul. unum.

98. In definitivis autem, & causam terminantibus, bonon. quindecim.

99. Pro lectura cujuslibet sententiæ definitive, sive cum voto, sive sine voto Dominorum de Assettamento, bon. quindecim.

100. Pro quolibet partito litis decisivo, sive in scriptis, sive verbali, bon. duos.

101. Pro juramento desuper faciendo, bon. duos.

102. Pro susceptione termini ad solvendum, bon. duos.

103. Pro decreto moderationis inhibitionis, cum clausula *siquis*, bononenos tres.

104. Pro moderatione, seu decreto de exequendo ratione recursus ad DD. Confer-

ſervatores, vel alios, etiam cum clauſula, *Niſi pro quacumque ſumma*, bon. tres.

105. Pro aliis vero moderationibus cum remiſſione cauſæ bon. 15.

106. Pro buſſula, & extractione conſultoris, bon. ſeptem cum dimidio.

107. Pro traditione voti Aſſeſſoris, ſeu Conſultoris, & viatico in totum, jul. unum.

108. Pro apertura dicti voti cum ſententia, bonon. quindecim.

109. Pro electione peritorum a qualibet parte eligendorum, bonon. duos.

110. Pro relatione eorumdem peritorum a qualibet parte, & qualibet relatione, bonon. duos.

111. Pro ſignificatione concedenda, vigore Inſtrumenti dotalis rogati per eumdem Notarium, bon. vigintiduos cum dimidio.

112. Pro copia cujuslibet ſententiæ bonon. decem, præterquam cauſarum diſcuſſionum prioritatis, & potioritatis, pro quibus ſolvatur pro modo ſcripturæ.

113. Pro non gravetur, ſive ſignificatione de non moleſtando, bon. tres.

114. Pro interpoſitione appellationis, & cedulæ productione cum Judicis reſponſione tam interlocutoriis, quam definitivis bonon. duos.

115. Pro reditu Apoſtolorum, & reſponſione facta per Judicem, bon. duos.

116. Pro Inſtrumento publico appellationis, cum inſertione cedulæ appellationis, vel ſine, cum Judicis reſponſione, bonon. quindecim.

117. Pro Inſtrumento publico, vel fide reſponſionis Apoſtolorum ſeparato in alio folio ab appellatione primo loco interpoſita, bonon. decem, & ſi inſertum fuerit, cum primo Inſtrumento, nihil ſolvatur.

118. Pro reportatione dicti Inſtrumenti cum citatione, vel ſine, bon. duos.

119. Pro fide mandati ad lites, bonon. qninque, ad alia quæcumque negocia, jul. unum.

120. Pro fide remiſſionis cauſæ, vel revocationis ſequeſtri, moderationis inhibitionis, cum clauſula, *ſiquis*, & aliorum ſimilium, bon. ſeptem cum dimidio.

121. Pro fide tutelæ, vel curæ, vel actoriæ, vel aditionis hæreditatis ſubſtantialiter, ut fieri ſolet, conſenſus fidejuſſionis obligationis apud acta, immiſſionis in poſſeſſionem, rejectionis inſtrumenti appellationis, moderationis inhibitionis ſine clauſula, *ſiquis*, pronunciæ deſertionis cauſæ, & ſimilium, bon. trigintaſeptem cum dimidio, ubi vero taxa inſtrumentorum publicorum eſſet minor ſolvatur, prout in taxa inſtrumentorum.

Pro repetitionibus.

122. Pro repetitione inſtrumenti, de quo ſit idem Notarius rogatus continentis uſque ad ſummam ſcutorum vigintiquinque julium unum.

123. A vigintiquinque uſque ad quinquaginta, iul. duos.

124. A quinquaginta uſque ad centum, jul. tres.

125. A centum uſque ad quingentos, jul. quinque.

126. A quingentis uſque ad quamcumque ſummam, julios decem.

127. Pro repetitione inſtrumenti locationis ad non longum tempus, uſque ad ſummam ſcutorum vigintiquinque annuæ penſionis, ſive affictus, jul. unum.

128. A vigintiquinque uſque ad quinquaginta, jul. duos.

129. A quinquaginta uſque ad centum, jul. tres.

130. A centum uſque ad quamcumque ſummam, jul. quinque.

131. Pro repetitione inſtrumentorum in actis rogatorum per Notarium cauſæ, & alias repetitorum, bon. ſeptem cum dimidio pro omnibus, ſi vero fuerit in alio judicio, bon. ſeptem cum dimidio pro quolibet inſtrumento reſpective repetito.

132. Pro rogitu decreti mandati vigore prædictarum repetitionum, a vigintiquinque infra, bon. ſeptem cum dimidio.

133. A vigintiquinque uſque ad quamcumque ſummam, julium unum.

134. Pro repititione ſententiæ in actis rogatæ, recipiat Notarius prout in capitulo de locatione ad modicum tempus dictum eſt.

135. Si vero certa quantitas expreſſa non eſſet pro mercede repetitionis, recipiat bon. ſeptem cum dimidio.

De depoſito, & illius conſignatione.

136. De depoſito in pecunia numerata, ſeu cedula, vel in re mobili precioſa, ſeu alias in manibus Notarii faciendo pro quacumque ſumma, recipiat Notarius, bonon. duos pro quolibet depoſito.

137. Pro conſignatione, ſeu reſtitutione cujuſvis depoſiti in pecunia numerata, vel re mobili, uſque ad ſummam ſcutorum decem, habeat Notarius, bon. duos pro quolibet ſcuto.

138. Ab inde ſupra uſque ad quamcumque ſummam, habeat Notarius bon. unum pro quolibet ſcuto, dummodo in totum non excedat ſummam ſcutorum trium.

139. Et idem ſervetur per Mandatarios in ſubhaſtatione pignorum, & illorum deliberatione.

140. Si vero depoſitum factum fuerit in cedula uſque ad ſcut. quinquaginta, bon. quindecim.

141. Uſque ad ſcuta centum, bononenos vigintiquinque.

142. Uſque ad quamcumque ſummam, bon. trigintaſeptem cum dimidio.

143. Pro depoſito in immobilibus penes acta Notarii, vel tertiam perſonam faciendo, recipiat Notarius uſque ad ſummam ſcutorum centum, bon. quinque.

144. Uſque ad quamcumque ſummam, jul. unum.

145. Et totidem pro reſtitutione, ſeu caſſatione.

Pro

Pro sententiis publicis, sive in extactus registrandis.

146. Si ordinariis definitiva sit sententia continens quantitatem, seu rem minoris valoris quinquaginta ducatorum, recipiat Notarius bonon. trigintaseptem cum dimidio.

147. A quinquaginta usque ad trecentos ducatum unum.

148. A trecentis usque ad quingentos, julios quindecim.

149. Inde usque ad quamcumque summam, seu æstimationem, scuta duo.

150. Si vero certam non contineat quantitatem, vel de facili ejus valor æstimari non possit, habeat Notarius ducatum unum, aut plus, vel minus arbitrio Judicis pro rerum qualitate, & personarum, dummodo prædictam summam duorum scutorum non excedat.

151. Pro sententiis vero super exequutione instrumentorum, sententiarum, testamentorum, & privatarum scripturarum si certam contineant quantitatem, vel rei valor de facili liquidari possit, usque ad summam vigintiquinque ducatorum, recipiat Notarius bonon. vigintiduos cum dimidio.

152. Usque ad quinquaginta, bononenos triginta septem cum dimidio.

153. Inde usque ad centum, julios sex.

154. A centum usque ad ducentos, ducatum unum.

155. Inde usque ad quamcumque summam, vel æstimationem, ducatos duos de carolenis.

156. Pro sententia super evacuatione, seu exfractatione, julios tres.

157. Pro sententia super interdictis quibuscumque, julios septem cum dimidio.

158. Pro sententia lata in causa conventionis, & reconventionis introductæ ante litem contestatam, Notarius habeat mercedem, ut supra dictum est pro unica sententia tantum, non autem pro duabus, secus quando reconventio facta fuerit post litem contestatam, quia tunc satisfiat pro duabus sententiis juxta præcedentem taxam.

159. Pro interlocutoriis, si publicentur cum signo, bonon. quindecim.

160. Pro quolibet actu judiciario, de quo instrumentum actorum confecerint, bonon. tres, in quo debeant acta integra, non mutilata scribere, alioquin mercedem petere non possint, & acceptam restituere teneantur.

161. In causis vero discussionum accipiat a quolibet graduato pro summa graduata mercedem, ut supra in causis exequutivis est taxatum.

Pro mandatis.

162. Pro quolibet mandato in contumaciam, etiam de evacuando, pro quacumque summa bonon. tres.

163. Pro mandato de consignandis pignoribus, bon. tres.

164. Pro mandato de parendo sententiæ, julios tres.

165. Pro reportatione dicti mandati, bonon. duos.

166. Si cum repetitione actorum sententiæ, sive sententiarum, & rei judicatæ, bon. septem cum dimidio.

167. Pro mandatis exequutivis in summariis, vel exequutivis, & vigore obligationis in forma Cameræ, usque ad summam ducatorum decem, julium unum.

168. A decem usque ad vigintiquinque, julios duos.

169. A vigintiquinque usque ad quinquaginta, bon. trigintaseptem cum dimidio.

170. A quinquaginta usque ad centum julios sex.

171. A centum usque ad quingentos, julios decem.

172. A quingentis usque ad quamcumque summam, julios quindecim.

173. Pro mandato duplicato usque ad summam scutorum decem, bon. quinque.

174. Usque ad quinquaginta, julium unum.

175. Ab inde usque ad quamcumque summam, bonon. viginti.

In ordinariis.

176. Pro mandato servatis servandis a vigintiquinque usque ad quinquaginta ducatos, julios tres.

177. A quinquaginta usque ad centum, julios sex.

178. A centum usque ad trecentos, scutum unum.

179. A trecentis usque ad quingentos, julios quindecim.

180. A quingentis usque ad quamcumque summam, scuta duo.

181. Pro mandatis duplicatis, servetur forma superius tradita.

182. Pro mandato vigore termini quando aliquid non fuerit verificatum, bon. tres.

183. Quando vero fuerit aliquid verificatum, solvat ut supra fuit dispositum in mandatis servatis servandis.

184. Pro mandato de evacuando servatis servandis, julios tres.

185. Pro mandato suspicionis fugæ cum examine, sive jurium productione, bon. quindecim.

186. Pro mandato de restituendis pignoribus captis vigore mandati in contumaciam, bon. tres.

187. Si vero ulterius mandati, bon. quinque.

188. Pro Mandato de excarcerando, seu relaxando carcerato, pro quacumque summa, bon. quindecim.

189. Pro mandato gratioso in consignatione cedulæ depositi, seu pecuniarum alibi quam in manibus Notarii depositarum, usque ad summam scutorum vigintiquinque, julium unum.

190. A vigintiquinque usque ad quamcumque summam, julios tres.

191. Pro arresto in carceribus, julium unum.

192. Pro appositione manus in mandatis alterius Judicis, a decem infra, bon. quinque.

193. Ab inde usque ad quamcumque summam, bon. quindecim.

194. Pro appositione manus in mandato de auferendo pallium, de aperiendo portam per vim, vel de capiendo, quando non potest exequi in bonis, vel de exequendo non obstante significatione, & similibus, bon. tres.

195. Pro mandato de immitendo in possessionem, & de associando, jul. tres.

196. Sed si esset relaxatũ servatis servandis in ordinariis causis habeat Notarius prout in ordinariis causis pro mandato executivo est dispositum. Et in dubio quando esset discordia inter partem, & Notarium, stetur declarationi Judicis.

197. Pro mandato de manutenendo, julium unum.

198. Pro bannimento pro subhastatione bonorum immobilium, bon. quindecim.

199. Pro reportatione illius, bon. duos

200. Pro decreto deliberationis bonorum stabilium plus offerenti, bon. quindecim.

201. Pro decreto adjudicationis bonorum, bon. duos.

202. Pro decreto dationis in solutum, bon. quindecim.

203. Pro examine listæ expensarum, bon. septem cum dimidio.

204. In casibus autem, in quibus scriptura videretur excessiva, cujus excessivitatis ratio semper habeatur, orta controversia, recipiat Notarius quantum per Judicem, vel Senatorem respective oretenus taxatum fuerit, cui declarationi semper stare debeat Notarius, & partes in casibus hic non expressis.

205. In quibus non reperitur provisum per hujusmodi taxam, procedatur prout in similibus, & alias arbitrio Senatoris, vel Judicum, ut supra, qui non excedant summas taxatas.

206. Et quod præsens taxa indistincte servetur a Protonotario, Notariis Conservatorum, Capitani appellationum, Magistrorum Viarum, Justitiariorum quorumcumque Consulatuum (pro medietate tamen, qui gratis officium, & non titulo oneroso habent juxta reformationem Sanctissimi) & aliis quibuscumque Notariis Capitolinum forum versantibus, in omnibus casibus, in quibus particulariter quoad eos respective per statuta, vel reformationes provisum non fuerit. Et ita Senator, & alii Judices teneantur facere ab omnibus servari sub pœnis infrascriptis, sub quorum Jurisdictione, & correctione sint omnes Notarii præfati, Archivistæ, & alias quomodocumque, & qualitercumque in foro Capitolino, & illius Curiis versantes etiamsi præfati Notarii sint officiales.

207. Quod quilibet Notarius, qui aliquid receperit ultra summam præsentis taxæ, vel alias contravenerit supradictis, pro qualibet vice puniatur in scutis decem, quæ actio sit popularis, & applicetur pro medietate Fisco Capitolino, & pro alia Collegio absque spe alicujus gratiæ, sive remissionis, & ultra dictam pœnam pro secunda vice suspendatur Notarius ab officio arbitrio Senatoris, vel Judicis causæ, & pro tertia vice puniatur arbitrio eorumdem.

208. Notarius, qui quolibet anno non confecerit suum protocollum instrumentorum, & manuale actorum juxta formam statuti Urbis, & infra duos menses post festum Nativitatis Domini illa non exhibuerit perfecta Decano, & Mensario, ultra pœnam statutariam non possit ab aliquo exigere, nisi tertiam partem mercedis superius taxatæ, etiam quoad acta judiciaria, sententias, mandata, & quæcumque alia, & quatenus exegerit, residuum restituat, & incidat in pœnam superius impositam plus debito recipienti. Et Decanus, & Mensarius teneantur præmissa servari facere.

Taxa Notarii Magistrorum Viarum.

§. VIII.

1. PRo literis patentibus licentiæ occidendi hædos, coquendi castaneas in locis publicis, aperiendi macellum porcorum, immittendi tabulata, & similium rerum, non recipiat Notarius ultra julium unum.

2. Pro literis patentibus loci perpetui in platea Agonis in pergameno, cum capsula, sigillo, & cera, in totum julios quinque.

3. Pro literis patentibus facultatis sternendi lateribus, vel silicibus vias publicas, sive alterius operis construendi, jul. unum.

4. Pro literis patentibus perpetui macelli, semel tantum, julios quinque.

5. Pro licentia fodiendi puteolanam, & lapides, jul. tres.

6. Pro literis patentibus concessionis aquæ, jul. quinque.

7. Pro literis patentibus licentiæ vehiculorum, sive Cocchiorum, jul. tres.

8. Pro renuncia vehiculorum, seu Cocchiorum, jul. unum.

9. Pro literis concessionis fili, & terreni publici simul, jul. quinque.

10. Pro literis concessionis fili tantum, jul. duos.

11. Pro mandato de restituendis pignoribus ad Curiæ, sive officii instantiam captis, cassationis querelæ, contraventionis bannimentorum, seu incursu pœnarum, bon. quinque.

12. Pro productione mensuræ silicatæ, vel lateritii, bon. duos.

13. Pro relatione Peritorum, bon. duos.

14. Pro aperitione relationis, & decreto, pro qualibet parte bon. quindecim.

15. Pro mandato de restituendis pignoribus virtute mandati exequutivi captis, bon. tres.

16. Pro mandato de restituendo equos,

sive

five bubalos, aut alia animalia, bon. quinque.

17. Pro mandato de capiendo, nihil.

18. Pro mandato de excarcerando pro uno, vel pluribus ejusdem facti consortibus, bon. vigintiquinque.

19. Pro mandato de assistendo, una cum ipsa assistentia Notarii, & rogitu, bon. quinquagintaquinque.

20. Pro mandato de amovendo, una cum assistentia Notarii, & rogitu, bon. quinquagintaquinque.

21. Pro licentia devastandi vias cum obligatione de reficiendo, jul. duos.

22. Pro qualibet licentia a Magistris data carrecteriis expurgatoribus latrinarum, bon. duos.

23. Pro visione loci differentiæ in Urbe, bon. quindecim.

24. Extra Urbem, jul. tres.

25. Pro quibusvis edictis, sive bannimentis, nihil.

26. Pro taxa instaurationis, seu directionis viarum, vel jectitus, si usque ad summam scutorum quingentorum, scutum unum pro quolibet centenario.

27. Ab inde supra usque ad summam scutorum mille, jul. quinque pro quolibet centenario.

28. A mille supra usque ad quamcumque summam, scutum unum pro quolibet milliari.

29. Et prædicta intelligantur pro quocumque suo labore tam in confectione taxæ, quam illius exactione, & exequutione, ita quod nihil aliud exigere possit, nec etiam pro confectione, & registratione mandatorum solutionis faciendæ pro mandatis Depositario directis de solvendis pecuniis jectitus, sive emendationis damnorum, & similium, nec alio quovis prætextu.

30. Et si contingat taxam augeri, aut novam fieri pro eodem opere, augmentum, seu nova taxa jungatur, & computetur cum prima taxa ad prædictam Notarii mercedem æstimandam.

31. Et dictam mercedem Notarius exigere non valeat, nisi exacta prius integre taxa, & interim donec taxa integre exacta fuerit, possit Notarius recipere tantum mercedem pro medietate taxæ exactæ.

32. Eadem merces solvatur submagistris viarum pro suis laboribus in confectione taxarum, & si labor fuerit valde excessivus, remittatur arbitrio Domini Præsidis, dummodo hujusmodi arbitrium medietatem supradictæ taxæ non excedat.

33. Pro literis patentibus exactorum, & fidejussione per exactores præstanda de fideliter exercendo, & ratione reddenda, non exigat Notarius ultra julios tres, & pro fidejussione, jul. unum.

34. Neque Notarius, neque ejus Substituti pecunias taxæ, nec etiam a sponte offerentibus, recipiant, sed omnes taxæ debitores remittant ad exactores, seu depositarium.

35. Nullo modo esse possint exactores, neque Notarius, neque ejus Substituti, neque Mandatarius, neque viarum fabricatores.

36. Supradicta merces Notarii servetur etiam in taxis pendentibus.

37. Pro immissione, seu restitutione fistularum Notarius non exigat ultra julios quinque.

38. Pro rogitu instrumenti pro quolibet centenario usque ad scuta quinquaginta, Jul. duos.

39. Ab inde supra jul. unum pro quolibet centenario scutorum, dummodo non excedat in totum summam scutorum quinque.

In causis coram Cardinali Camerario, seu Præside Viarum tam conjunctim, quam divisim cum Magistris Viarum.

40. Pro monitorio de vendendo, seu de rescindendo, solvatur jul. unus.

41. Pro simili monitorio extra Urbem, cum insertione literarum, seu commissionis, bon. septuagintaquinque.

42. Pro visione loci differentiæ in Urbe, jul. tres.

43. Extra Urbem ultra unum milliare, jul. sex.

44. Pro nota, & publicatione sententiæ definitivæ, scuta duo.

45. Pro instrumento sententiæ coram Camerario, & Magistris viarum, pro quacumque summa bon. quadragintaquinque.

46. Pro mandato de consignando pecunias parti, bon. quinque.

47. Pro nota decreti definitivi in causis ordinariis, etiam coram Præside, vel cum voto Cardinalis Camerarii, seu ejus Auditoris, bon. trigintaquinque.

48. Pro deposito sportularum tam pro sententiis, quam pro decretis definitivis, non recipiant, nec deponi faciat Notarius, neque ejus substituti, nisi summam vere Judicibus debitam.

49. Pro mandato de immittendo in possessionem in vim sententiæ definitivæ, nullo alio mandato exequutivo præcedente, scutum unum.

50. Præcedente vero mandato exequutivo, bon. vigintiquinque.

51. Pro repetitione sententiæ inter alias personas latæ, bon. trigintaseptem.

52. Si autem erit lata inter easdem personas, bon. duos.

53. Pro declaratione de emendo juxta formam Constitutionis fel. rec. Gregorii Papæ XIII. *super jure congrui*, jul. unum.

54. Pro reproductione intimationis factæ vicinis, seu inquilinis vigore dictæ Constitutionis, jul. unum.

55. Pro juramento juxta formam dictæ Constitutionis præstando tam ab emptoribus, quam a venditoribus, julium unum pro qualibet parte.

56. Pro consignatione, sive restitutione cedulæ depositi in Monte Pietatis, usque ad summam scutorum quinquaginta, bon. unum pro quolibet scuto.

57. A di-

57. A dicta summa usque ad scuta quingenta, scuta duo.

58. Ab inde supra usque ad scuta mille, scuta quatuor.

59. A mille supra usque ad quamcumque summam, non ultra scuta sex in totum.

60. In causa vero mercedis pro consignatione cedulæ, seu restitutione depositi in casibus præmissis, in omnibus pro medietate.

61. Pro restitutione cedulæ facienda ipsimet parti deponenti in causa succumbentiæ, cessione litis, aut alio quocumque casu in quo depositum non habeat effectum, exigantur bon. quadragintaquinque, & non ultra.

62. Pro deposito bonorum mobilium cujuscumque summæ, vel pecuniæ usque ad summam scutorum quinque in manibus Notarii, nihil.

63. Pro restitutione depositi usque ad summam scutorum quinque, bon. unus pro quolibet scuto.

64. Pro restitutione vero mobilium penes eum depositorum, exigat, ut supra dictum est pro restitutione cedulæ depositi.

65. Pro quolibet actu coram Illustriss. D. Camerario tantum, nihil.

66. Pro examine testium coram Illustrissimo D. Camerario cum articulis, & interrogatoriis, bon. trigintaquinque pro quolibet teste.

67. Super materiis vero in citatione expressis, jul. unus.

68. Pro mandato de parendo sententiæ, vel decreto definitivo, jul. tres.

69. Pro non gravetur coram Illustrissimo Domino Camerario tantum, jul. unus.

70. Extractus autem faciat Notarius juxta formam reformationis Sanctissimi Domini Nostri, itaut acta in eo describantur prout jacent in manuali, nec repetantur in omnia, dignitates, aut tituli Judicum, seu partium litigantium, aut Procuratorum comparentium, vel similia, & singula folia contineant in qualibet eorum pagina ad minus lineas vigintiquatuor, & unaquæque linea ad minus syllabas duodecim, & scribantur litera bona, & intelligibili, & nullatenus in carta bibula, & alias juxta formam dictæ reformationis, alioquin partes ad earum solutionem non teneantur, & servata forma prædicta habeat Notarius pro singulis fol. bon. septem cum dimidio.

71. Pro copia simplici bene scripta adinstar boni originalis pro quolibet folio, bon. sex.

72. Pro extractibus, & quibuscumque aliis scripturis, & actis conficiendis, pro officio nihil, nec etiam pro sigillo.

73. Pro cessione litis, jul. tres.

74. In reliquis Notarius servet taxam novissimam Notariis Curiæ Capitolinæ præscriptam, quam in ejus officio in propatulo appensam simul cum ista perpetuo retinere debeat.

75. Ultra præmissa non exigat Notarius, nec ejus substituti aliquid etiam a sponte dantibus, sub poena privationis officii, & aliis poenis, de quibus in generali reformatione Sanctissimi Domini Nostri.

Taxa Notarii Ripæ, servanda etiam coram Præside in quacumque instantia.

Reformatio Curiæ Ripæ est supra in Constitut. CLXXXIX.

§. IX.

1. Per qualsivoglia petizione, o atto, bajocco uno.

2. Per qualsivoglia decreto, che non finischi la causa, baj. uno.

3. Per essame d' un testimonio, dove non siano articoli, baj. tre.

4. Per essame d' un testimonio dove siano articoli, ed interrogazioni, baj. sette e mezzo.

5. Per la produzione di qualsivoglia instrumento, o poliza, baj. due.

6. Per qualsivoglia decreto definitivo, dove non interviene cedula di sentenza, baj. tre.

7. Per rogito di qualsivoglia sentenza data in scriptis in causa civile, baj. sette, e mezzo.

8. Per qualsivoglia sentenza assolutoria in causa criminale data in scriptis, baj. sette, e mezzo.

9. Per qualsivoglia mandato esecutivo, baj. tre.

10. Per qualsivoglia mandato penale, baj. tre.

11. Per qualsivoglia mandato di rilasso, tanto civile, quanto criminale, bajocchi cinque.

12. Per un mandato sospetto di fuga, baj. sette, e mezzo.

13. Per il termine, che si piglia in giudizio, baj. due.

14. Per il rogito di ciaschedun' instrumento, baj. sette, e mezzo.

15. Per instrumento publico sin' alla somma di venticinque scudi, bajocchi quindeci.

16. Per instrumento publico sin' alla somma di scudi cento, giuli cinque.

17. Da cento scudi, fino a mille, mezzo scudo per cento.

18. Da mille in sù a qualsivoglia somma, scudi sei, e non più.

19. Per restitutione di scritture, o d'instromenti prodotti, ritenuta la copia collazionata con obligo di riportarli, se la copia sarà fatta dal Notaro, habbia per detta restitutione, ed obligo, baj. quindici, se li sarà data la copia, e lui solo la collazionarà, habbia baj. cinque.

20. Dove occorre far atto, instanza, o decreto di più persone nominate insieme, o sia in causa di discussione, o di asicuramenti, o in qualsivoglia altro modo, o causa, anco se fosse Università, Congregazione, Capitolo, o Collegio, non si paghi se non l' ordinario, che si paga per un solo.

21. Che quando si dimanda il conto, basti darlo semplice dal Mercante senz' altra mer-

mercede al Notaro, che un bajocco per l' atto.

22. Quando si domandasse essibir li libri, basti solo essibirli al Camerlengo, e con il Notaro collazionare il conto, che lascierà, e riportarli, ed il Notaro habbi per sua mercede con l' atto baj. due.

23. Per qualsivoglia inventario, ancorchè si facesse ad instanza di più persone, e della Corte, per qualsivoglia causa civile, o criminale, baj. settantacinque.

24. Dove occorre far deposito di qualsivoglia sorte di robbe, in caso di fallimento, discussione, o morte, si faccia in mano d' un Mercante idoneo di Ripa. Ma se saranno denari, si faccia nel Monte della Pietà, ed in questi casi il Notaro non habbia più, che baj. due per l' atto.

25. Ne gl' altri casi da cinque scudi in giù si faccia in mano del Notaro, e da detta somma in sù, se in denari, nel Monte della Pietà, se in robbe, ad arbitrio del Camerlengo.

26. E per la restituzione de' detti depositi, che si faranno in mano del Notaro, habbia esso Notaro, computato l' atto, e la quietanza, per ogni scudo, baj. due.

27. Per quelli, che non si faranno in man sua, habbia solamente il Notaro per l' atto, baj. due.

28. Che il Notaro non possa pigliar deposito alcuno senza il decreto del Giudice, eccetto, quando fosse relassato il mandato contra il debitore, nel qual caso li possa fare un non gravetur, ricevendo lui, o depositando la parte come sopra, la quantità giudicata, e le spese fatte, le quali debba il Notaro pagare intieramente al creditore, senza ritenersi deposito alcuno, ma farsi pagare dal debitore quanto fra loro saranno d' accordo, quando gli darà il non gravetur.

29. Se per decreto di Giudice si farà deposito in mano del Notaro, debba esso Notaro farsi pagare quanto gli viene dal deponente, quando farà il deposito, acciò il deposito intiero si consegni al creditore senz' alcuna diminuzione.

30. Che il Notaro per portar' atti, ed informare il Camerlengo, non possa pigliar cosa alcuna, ma per informare, e portare atti al Presidente, possa pigliare baj. sette, e mezzo.

31. Per pigliare il possesso dentro di Roma, al Notaro si paghi baj. trentasette, e mezzo.

32. Fuori di Roma sino a tre miglia, ad instanza di uno, o di più persone, che siano insieme in causa contro di uno, giuli sette, e mezzo.

33. E se si andasse lontano più di tre miglia, e contro diverse persone, ed in diversi luoghi, si pigli quel più, che parerà al Camerlengo.

34. Per qualsivoglia calculo per conto di gettiti, o altre simili cose, se verrà il testimoniale fatto, il Notaro non possa pigliare più d' uno scudo in tutto, computato tutto quello, si è fatto in tal causa, con la sentenza, la quale anco sia tenuto dar autentica.

35. Se essaminarà esso Notaro li testimonj habbia d' avere più dello scudo la mercede dell'essame delli testimonj, secondo quello, che è detto di sopra circa l' essame di testimonj, e questo s' intenda tanto in approvare, quanto in reprovare.

36. Che il Notaro, o altra persona, che avrà cura di tenere li trasti, siano obligati tenere sino al numero di cento trasti, e le barche, o padroni di esse, che l' adopreranno, siano obligati a pagare li soliti quindeci bajocchi, e nel partir loro, consegnarli fuori dell' acqua al padrone delli trasti, ovvero notificare a qual barca l'averanno consegnati per servirsene, sotto pena di pagarli del suo, e mancando il numero delli cento trasti, e le barche, che non l' adopreranno per mancamento di essi, non siano tenute a pagare cosa alcuna per tal conto, ne le fregate, che non usano adoprarli.

37. Per qualsivoglia subhastatione, bajocchi due.

38. Per qualsivoglia deliberazione si paghi al Notaro sino a scudi cento, bajocchi due per scudo.

39. Da cento sino a cinquecento, bajocco uno.

40. Da cinquecento sino a mille, mezzo bajocco.

41. Da mille sopra non si possa ascendere più.

42. Per la prima poliza, che si fa per l' espedizione delle barche, bajocchi sette, e mezzo.

43. Non si possa commettere cosa alcuna, ne civile, ne criminale ad Assessore alcuno, e volendo il Camerlengo il parer del Saulo, lo pigli da se stesso, senza intervento delle parti.

44. Il Notaro, che pro tempore sarà a Ripa, debba per se stesso, e non per Sustituti sottoscrivere, mandati, instrumenti, fede, e simili atti, se già non fosse talmente impedito da infermità, o altro caso, che paresse al Camerlengo di dare autorità di sottoscrivere ad altro idoneo, che nominasse il detto Notaro, & con il quale lui si debbia accordare.

45. Da dieci scudi d' oro in giu, non si possa in modo alcuno appellare, ne dir di nullità.

46. Li Notari, ne altri possin prendere parte alcuna della pœna gratiata, ò in tutto ò in parte, se sia fatta la gratia, mà debbano ancor loro restar contenti della grazia.

47. In modo alcuno non si faccia estratto nella prima instantia. ancorche la causa fosse commissaria, se gia tutte le parti non se ne contentassero, ma se una delle parti lo addimanda nella seconda instanza, si possa fare, ed in tal caso si facci all' usanza di Campidoglio, e si pigli bajocchi tre per foglio.

48. Se in causa criminale occorrerà far estratto, o dar copia d' indizj, si paghi bajocchi cinque per foglio.

49. Per un monitorio, baj. tre.

Per

50. Per un sequestro baj. tre.
51. Per una inibizione concessa per facoltà ordinaria, baj. tre.
52. Per una inibizione vigore commissionis, baj. tre.
53. Per un non gravetur, o mandato di non molestare, baj. tre.
54. Per un partito, che decida la causa, baj. due.
55. Per fede di eseguire un mandato fuor della Corte, baj. due.
56. Per li mandati, e qualsivoglia altre essazioni, che si fanno dal Presidente in nome, e col sigillo del Cardinal Camerlengo, baj. dieci, oltre il sigillo.
57. Per restituir chiavi, o beni inventariati con la quietanza, baj. due.
58. Per un Monitorio extra Curiam in carta pergamena infra quaranta miglia, giuli nove.
59. Per un mandato simile extra Curiam in carta pergamena, giuli nove.

Tassa delli Mandatarj di Ripa.

60. Per ciascheduna citazione, baj. uno.
61. Per ciaschedun mandato penale, baj. due.
62. Per ciascheduna subhastazione, e deliberazione sino a scudi tre, baj. uno per scudo, da tre scudi in sù, baj. due per scudo, purche non passi in tutto uno scudo.
63. Per ciascheduna citazione nel luogo, il quale si dice il franco, baj. due.
64. Per ciascheduna citazione alle porte della Città, baj. due 65. per citazione da farsi fuori delle porte della Città fra un miglio, baj. sei, da un miglio in sù, baj. quattro per miglio.

Tassa delli Essecutori di Ripa.

66. Per ciascheduna essecuzione reale, o personale, sino alla somma di cinque scudi, baj. sette, e mezzo.
67. Sino alla somma di dieci scudi, baj. quindeci.
68. Sino alla somma di cinquanta scudi, baj. trentasette, e mezzo.
69. Da lì in sù fino a ciascheduna somma. baj. settantacinque.
70. Nelli casi ne' quali è pena capitale, over di sangue, baj. settantacinque.
71. E nelli casi nelli quali se li deve la quarta parte della pena secondo li statuti, cioè, quando esso è primo instigatore, e delatore del delitto, se li paghi la quarta parte della pena, che realmente, & effettivamente si essigerà. E sia obligato stare alla composizione, o grazia, che si farà della pena in parte over del tutto.

Taxa servanda in Curia Ripettæ tam in prima, quam in secunda instantia per Judicem, Notarium, & alios Officiales dictæ Curiæ, etiam coram Præside.

Reformatio hujus Curiæ est supra in Constitut. CLXXXIX. §.9.

De Sportulis Judici solvendis:

§. X.

1. Pro qualibet sententia definitiva, seu decreto servatis servandis facto, usque ad summam scutorum centum, solvantur bonon. duo cum dimidio pro quolibet scuto.
2. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, bon. duo pro quolibet scuto, dummodo non excedat scuta tria monetæ.
3. Pro quolibet mandato suspicionis fugæ, etiam parte citata relaxato, bon. quique.
4. Pro quolibet mandato restitutionis pignorum, bon. quinque.
5. Pro mandato relaxationis carcerati, etiam pro pluribus in eadem causa, bonon. quinque.
6. Pro mandato vigore termini in officio suscepti, bon. quinque.
7. Pro mandato vigore obligationis Cameralis, jul. unus.
8. Pro mandato de capiendo pro cautione de non offendendo, jul. unus.
9. Pro mandato de relaxando carceratum, vel carceratos etiam plures pro indiciis in eadem causa, dummodo indicia fuerint relevantia, jul. unus.
10. Pro cassatione obligationis, vel processus, etiam pro pluribus in eadem causa criminali, jul. unus.
11. Pro viatico faciendo ad videndum aliquam differentiam in Urbe, bon. trigintaseptem cum dimidio.
12. Extra Urbem circa decem milliaria, scutum unum auri; ultra decem, scutum unum auri quolibet die, & expensæ victus.
13. Pro revocatione sequestri data cautione, bon. quinque.
14. Si vero servatis servandis, solvatur ut supra dictum est de definitiva.
15. Pro sententia absolutoria, sive decreto servatis servandis facto in causa criminali in casibus permissis a Constitutione Sanctissimi Domini Nostri Papæ, etiam pro pluribus in eadem causa, bonon. septuagintaquinque.
16. Pro quibuscumque pœnis pecuniariis, & aliis rebus confiscandis, quarta pars juxta solitum assignetur eidem.
17. Et prædicta taxa servetur etiam, quod in causis ab initio adsit, vel postea superveniat commissio.

De mercede Notarii tam in prima, quam in secunda instantia, etiam coram Præside.

18. Pro monitorio, bon. tres.

19. Pro sequestro, bon. tres.

20. Pro non gravetur, bon. tres.

21. Pro reproductione illorum, & decreto moderationis, seu reductione ad viam Juris, bon. duo.

22. Pro inhibitione cum clausula: *Si quis*, bon. tres.

23. Pro quacumque relatione, protestatione, & responsione, bon. unus.

24. Pro quocumque termino habito pro servato, nihil.

25. Pro monitione facta partibus præsentibus, nihil.

26. Pro mandato suspicionis fugæ, etiam parte citata relaxato, & cum examine testium, sive productione librorum, & jurium, usque ad scuta viginti, bon. quindecim.

27. A viginti supra pro quacumque summa, jul. tres.

28. Pro arresto contra carceratum, constito de credito, & mandato relaxato, solvatur prout in mandato suspicionis fugæ.

29. Pro mandato de relaxando carceratum cum cautione, vel de consensu usque ad scuta decem, in totum bon. quindecim.

30. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, jul. duo.

31. Pro mandato in contumaciam relaxato, bon. tres.

32. Pro illius revocatione, bon. tres.

33. Pro quacumque significatione subscripta, vel non subscripta a Judice, bon. tres.

34. Pro quocumque deposito faciendo, bon. duo.

35. Pro restitutione depositi pro quolibet scuto, bon. duo, sed in causis mercedum pro medietate.

36. Pro rogitu cujusque obligationis in officio, jul. unus extra officium, jul. duo.

37. In causis mercedum, bon. septem cum dimidio.

38. Pro cassatione cujusque obligationis in causa civili, a scutis quinque infra, bon. quinque.

39. A quinque supra usque ad quamcumque summam, jul. unus.

40. Pro susceptione termini in officio, bon. duo.

41. Extra officium, bon. quinque.

42. Pro moderatione termini, vel repositione, bon. duo.

43. Pro quocumque partito in actis facto, bon. duo.

44. Pro copia illius bon. duo.

45. Pro juramento illius, bon. duo.

46. Pro quocumque mandato vigore termini in judicio suscepti, usque ad scuta decem, jul. unus.

47. Ab inde usque ad scuta vigintiquinque, bon. vigintiquinque.

48. Ab inde usque ad scuta quinquaginta, jul. quinque.

49. Ab inde usque ad centum, bon. septuaginta quinque.

50. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, scutum unum.

51. Pro fide litis pendentiæ, jul. unus.

52. Pro fide cujuslibet actus, jul. unus.

53. Pro productione quorumcumque jurium, bon. duo.

54. Pro quacumque restitutione cedularum privatarum, instrumentorum, librorum, ac aliarum quarumcumque scripturarum cum dimissione copiæ, usque ad summam scut. vigintiquinque, bon. quindecim.

55. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, bon. vigintiquinque.

56. Si copia fuerit excessiva solvatur arbitrio Judicis.

57. Pro responsione super articulis, pro quolibet articulo omisso repetitivo, bon. unus.

58. Pro examine testium sine articulis, & interrogatoriis usque ad quamcumque summam, bon. septem cum dimidio.

59. Cum articulis, & interrogatoriis usque ad summam scutorum decem, bon. quindecim.

60. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, bon. vigintiquinque.

61. Et si articuli, & interrogatoria fuerint excessiva, solvatur arbitrio Judicis.

62. Pro decreto publicationis testium, bon. duo.

63. Pro copiis depositionis testium solvatur prout in examine.

64. Pro recognitione, sive examine super recognitione tesserarum, & aliarum scripturarum, sive jurium, sine interrogatoriis, bon. tres.

65. Cum interrogatoriis, solvatur arbitrio Judicis.

66. Pro informatione Judici facienda in causa cujuscumque summæ, nihil.

67. Pro nota sententiæ, seu decreto definitivo servatis servandis, solvatur prout supra in mandato vigore termini.

68. Pro mandato servatis servandis relaxato, solvatur similiter prout in mandato vigore termini.

69. Pro quacumque appellatione interposita verbo, vel in scriptis, etiam cum productione cedulæ appellationis, bon. duo.

70. Pro mandato de evecuando servatis servandis, jul. duo.

71. Pro mandato de consignandis pignoribus mandatario ad effectum subhastandi, & de subhastando, bonon. tres.

72. Pro mandato de deliberando, bon. septem cum dimidio.

73. Pro mandato vigore obligationis in forma Cameræ usque ad scuta decem, bon. quindecim.

74. Usque ad triginta, jul. tres.

75. A triginta usque ad quinquaginta, jul. quinque.

76. A quinquaginta usque ad centum, scutum unum.

77. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, scuta duo.

78. Pro subhastatione quorumcumque pignorum, nihil.

79. Pro rogitu adeptionis possessionis barcæ, seu partis illius, bon. vigintiquinque.

80. Pro rogitu adeptionis possessionis domus, seu vineæ in Urbe, bon. vigintiquinque.

81. Extra Urbem, jul. quinque.

82. Pro confectione Inventarii, sive descriptionis bonorum extra officium, similiter jul. quinque.

83. Pro repetitione instrumentorum rogatorum in officio usque ad summam scutorum decem, bonon. septem cum dimidio.

84. Usque ad summam scutorum quinquaginta, bon. vigintiquinque.

85. Usque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque.

86. Pro bannimentis ad instantiam privatarum personarum, in totum jul. duo.

87. Pro sequestris generalibus pro Universitatibus artium carecteriorum, impassatorum, & exoneratorum barcarum, bon. trigintaquinque.

88. Pro specificatione materiarum, bon. duo.

89. Pro juramento calumniæ, bon. duo.

90. Pro accessu ad locum differentiæ in Urbe, bon. vigintiquinque.

91. Extra Urbem infra duo milliaria, jul. quinque.

92. In aliis locis longinquioribus, scutum unum.

93. Pro mandato de restituendis pignoribus, a decem, infra, bon. quinque.

94. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, jul. unus.

95. Pro patente, quod soluto damno non teneatur ad pœnam pro carrigio lignorum ad Urbem, etiam pro pluribus insimul, jul. quinque.

96. Pro inhibitionibus vigore decreti Cameræ in reassumptione causarum ab alio Tribunali, stante quod agitur de jurisdictione Riparum, jul. tres.

97. Pro quolibet folio extractus facti juxta reformationem Sanctissimi Domini Nostri, bon. tres.

98. Admissus ad juramenti paupertatis solvat pro medietate.

99. Pro cassatione cujuslibet inventionis, jul. unus.

100. Et prædicta taxa servetur, etiam quod in causa adsit, vel superveniat commissio.

101. Pro rogitu quorumcumque contractuum, testamentorum, seu instrumentorum, ac pro illis in publicam formam dandis, nec non cassatione eorumdem, & aliis de quibus in præsenti taxa non est dispositum, servetur taxa statutorum Urbis.

102. Teneatur quoque Notarius partibus petentibus instrumentorum copias, de quibus rogatus fuit tradere, & pro eis julium unum pro centenario scutorum, ita tamen, quod pro quavis summa julios decem non excedat, recipere possit, & non ultra, exceptis instrumentis locationum, pro quorum copiis non ultra julios duos exigere possit.

103. In causis criminalibus servet taxam fel. rec. Pii Papæ Quarti a Sanctissimo Domino Nostro innovatam.

De mercede Mandatariorum.

104. Pro præsentatione monitorii, inhibitionis, sequestri pro qualibet persona, bon. duo.

105. Pro qualibet citatione in Curia, bon. unus.

106. Extra Curiam infra unum milliare, pro qualibet persona, bon. tres.

107. In Curia in locis longinquis, videlicet ad Ripam, ad Ecclesias Lateranen., vel Sanctæ Mariæ Majoris, & similia, bonon. duo.

108. Pro citatione exequenda in causa criminali contra officiales Curiæ, bon. duo.

109. Pro exequutione literarum monitorialium, rogatorialium citationis exequendæ extra Curiam ultra milliare solvatur arbitrio Judicis.

110. Pro subhastatione, & deliberatione pignorum, seu bonorum usque ad scuta, tria, bon. unus pro quolibet scuto, ab inde supra, duo pro quolibet scuto, ita tamen quod non excedat in totum scutum unum.

111. Mandatarius teneatur præstare idoneam cautionem arbitrio Judicis de fideliter exercendo, de consignandis, & restituendis pignoribus, ac pretio pignorum juxta decretum Domini, ac etiam habitare prope officium.

112. Item teneatur singulis diebus tam feriatis, quam non feriatis, bis in die ad minus ad officium se præsentare, & signanter hora audientiæ, & durante audientia, sine licentia Judicis ab officio non discedere, & in hora audientiæ in præsentia Judicis apud Notarium non sedere, & officium Mandatarii facere, & non Procuratoris, vel partis, aut Notarii.

De mercede executoris.

113. Pro quacumque exequutione reali, vel personali usque ad summam scutorum trium inclusive, bonon. septem cum dimidio.

114. Ab inde usque ad decem, bon. duo cum dimidio pro quolibet scuto.

115. A decem usque ad quinquaginta, bon. duo pro quolibet scuto, dummodo merces non sit minor juliis tribus.

116. Ab inde supra usque ad centum, julii quindecim dividendi pro rata cujuslibet scuti.

117. Ab inde supra usque ad ducenta, julii viginti.

118. Et a ducentis usque ad quingenta, jul. vigintiquinque in totum.

119. Et ab inde supra usque ad quamcumque summam solvatur arbitrio Præsidis dummodo non excedat summam scutorum quatuor in totum.

Extra

120. Extra vero Urbem ultra duo milliaria solvatur duplum.

121. Pro exequutione mandati suspicionis fugæ, etiam parte citata, usque ad summam scutorum decem solvatur, ut supra.

122. Ab inde supra usque ad quinquaginta, jul. quinque.

123. Ab inde supra ad quamcumque summam, scutum unum in totum, & non ultra, & nonnisi ab una tantum parte ad id obligata.

124. Item exequutor teneatur præstare cautionem arbitrio Judicis de fideliter, ac diligenter exercendo, ac de consignando pignora infra unum diem juxta Reformationem Sanctissimi Domini Nostri.

125. Teneatur etiam habitare apud officium, & singulis diebus de mane, & de sero hora audientiæ se repræsentare, & per totam audientiam ibi permanere saltem cum uno socio, vel famulo habili, & sufficienti pro officio suo.

126. Item exequutor teneatur præmissa omnia ad unguem observare sub privationis officii, & aliis pœnis arbitrio Præsidis.

127 In criminalibus observet taxam generalem aliorum exequutorum, nisi a Judice minus fuerit declaratum.

128. In reliquis observet tam reformationem generalem Sanctissimi *sub rub. de Baroncellis, & exequutoribus*, quam alias Ordinationes a Baroncellis, & exequutoribus observandas.

Taxa Notarii Hebræorum.

De Hebræis habetur in præced. Constit. §.7.

§. XI.

1. PRo qualibet citatione, intimatione, protestatione, bonon. unus.

2. Pro productione jurium, bon. duo.

3. Pro recognitione jurium, bon. tres.

4. Pro monitorio de respondendo articulis, bon. tres.

5. Pro responsione articulorum in domo Notarii, dimidium bon.

6. Extra domum, pro viatico bonon. quinque solvendi a parte respondente.

7. Pro deposito, bon. duo.

8. Pro rogitu procuræ ad lites in officio, bon. duo.

9. Extra officium jul. unus.

10. Pro fide, seu instrumento publico dictæ procuræ ad lites, jul. unus.

11. Pro consensu bon. duo.

12. Pro quocunque termino ad solvendum, bon. duo.

13. Pro nota sententiæ, seu decreti definitivi servatis servandis usque ad summam, vel æstimationem scutorum centum, bon. unus pro quolibet scuto.

14. A centum usque ad ducenta, dimidium bononeni pro quolibet scuto supra centum.

15. Si excedat usque ad quamcumque summam, scuta duo in totum.

16. Pro sequestro cum examine testium, vel productione jurium, bon. quindecim.

17. Pro mandato suspicionis fugæ, etiam parte citata, & cum examine testium, vel productione jurium, bon. quindecim.

18. Pro inhibitione in Curia, jul. unus.

19. Extra Curiam in pergameno, bon. quadragintaquinque.

20. Pro non gravetur, idem quod supra dictum est de inhibitione.

21. Pro monitorio, seu inhibitione introductiva litis, bon. tres.

22. Pro arresto, bon. quindecim.

23. Pro mandato de excarcerando, bon. quindecim.

24. Pro mandato in contumaciam usque ad quamcumque summam in Curia, bon. tres.

25. Extra curiam in pergameno, bon. quadragintaquinque.

26. Pro mandato exequutivo, usque ad summam scutorum decem, jul. unus.

27. Usque ad vigintiquinque, jul. tres.

28. Usque ad centum, jul. sex.

29. Usque ad ducenta, scuta duo in totum.

30. Usque ad quamcumque summam, scuta quatuor in totum.

31. Pro mandato de evacuando, vel de admovendo, aut simili, jul. tres.

32. Pro mandato de immitendo, seu de manutenendo, jul. tres.

33. Pro mandato de consignandis pignoribus, seu deliberando, aut de restituendo, jul. unus.

34. Pro obligatione, seu fidejussione de stando juri, & judicatum solvendo, seu de repræsentando in officio, jul. unus.

35. Extra officium, jul. duo.

36. Pro supersessoria in venditione pignorum intimanda per Notarium Hebræis Bancheriis, jul. unus.

37. Pro perquisitione bonorum generaliter apud omnes Hebræos Bancherios facienda, jul. quinque.

38. Si autem fiat pro majori parte dictorum bancheriorum, jul. quatuor.

39. Si pro medietate eorumdem bancheriorum, bon. vigintiquinque.

40. Si pro minori numero, jul. duo.

41. Pro extractu bene facto juxta reformationem Sanctissimi Domini Nostri, pro quolibet folio solvatur prout in aliis Curiis.

42. Pro examine testis super materiis, jul. unus.

43. Super articulis autem sine interrogatoriis, jul. duo.

44. Cum interrogatoriis non excedentibus numerum triginta, jul. tres.

45. In excessivis autem solvatur arbitrio Judicis.

46. Pro summario cujuslibet testis, computata mercede scripturæ, tantum quantum pro examine ejusdem.

47. Pro restitutione jurium quorumcumque uno actu productorum, jul. unus.

48. Et si Notarius copiam fecerit, ultra julium prædictum recipiat ut infra pro copia.

49. Pro restitutione bonorum deposi-

torum valoris usque ad summam scutorum decem una cum quietantia, jul. unus.

50. Valoris autem usque ad vigintiquinque, jul. duo.

51. Usque ad quinquaginta, jul. tres.

52. Usque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque.

53. Pro consignatione depositi, sive cedulæ ipsius cum quietatione, pro quolibet scuto bon. duo.

54. Pro simplici copia bene scripta ad instar boni originalis apocarum, & aliarum, pro quolibet folio jul. unus.

55. Pro rogitu instrumenti procuræ ad exigendum, sive ad alia quæcumque negocia jul. unus.

56. Pro fide, seu instrumento publico dictæ procuræ ad negocia quæcumque, jul. duo.

57. Pro rogitu instrumentorum pro quolibet centenario usque ad scuta quingenta, jul. duo.

58. A quingentis usque ad duo millia, pro quolibet centenario bon. quindecim.

59. A duobus millibus usque ad quamcumque summam, scuta quinque.

60. Pro copia simplici dictorum instrumentorum integra solvatur pro medietate. Si vero sine die, anno, & testibus, ita ut non probet, solvatur quantum supra dictum est pro copia simplici aliarum scripturarum.

61. Pro instrumentis publicis, seu fide illorum usque ad scuta vigintiquinque, jul. tres.

62. Usque ad scuta qninquaginta, jul. quinque.

63. A quinquaginta usque ad trecenta, scutum unum pro quolibet centenario.

64. A trecentis usque ad mille, scuta quinque.

65. Ab inde supra, scutum uuum pro quolibet milliare.

66. Pro fide citationis, intimationis, seu alterius cujuslibet actus, jul. unus.

67. Pro fide litis pendentiæ, jul. unus.

68. Pro instrumento publico sententiæ usque ad summam scutorum centum, bon. unus pro quolibet scuto.

69. Ad inde supra usque ad quamcumque summam, jul. quindecim.

70. Pro deputatione Curatoris, jul. duo.

71. Pro extractione, seu fide partitarum, ultra viaticum si fieri contigat, bon. tres pro qualibet partita.

72. Pro viatico, jul. unus.

73. Pro decreto admissionis ad exercitium fœnerandi in perpetuum, scuta quinque.

74. Pro decreto dictæ admissionis ad tempus scuta duo, & jul. quinque.

75. Pro approbatione libri Hebræorum bancheriorum, bon. vigintiquinque.

76. Pro venditione pignorum, bon. duo pro quolibet pignore vendito.

77. Pro supravantio pignorum venditorum, bonon. duo pro quolibet scuto.

78. Pro fide, seu quietantia dicti supravantii, usque ad scuta quinque, bon. tres pro quolibet scuto.

79. Usque ad decem, bon. duo pro quolibet scuto.

80. Usque ad viginti, bon. unus cum dimidio.

81. Usque ad quadraginta, in totum jul. quatuor.

82. Ab inde supra usque ad summam quamcumque, in totum jul. quinque.

83. Pro obligatione, & fidejussione pro bollettinis amissis una cum bollettino dando usque ad summam scutorum quinque, bon. quinque.

84. A scutis quinque ad decem, jul. unus.

85. A decem usque ad vigintiquinque, bon. quindecim.

86. A vigintiquinque usque ad centum, jul. tres.

87. Ab inde supra usque ad quamcumque summam, julios quinque.

88. Pro examine listæ expensarum, jul. unus.

89. In casibus in hac taxa omissis procedatur de similibus ad similia.

90. In criminalibus servetur taxa fel. recor. Pii Papæ Quarti à Sanctissimo Nostro innovata.

61. Pignora vendenda vendantur una cum suis involucris positis in pignoratione sub pœna arbitrio Judicis.

Ordine, e Tasse da osservarsi dalli Guardiani delle Carceri.

La riforma di questi Guardiani si legge nella Constituzione CLXXXIX. §.23.

§. XII.

1. E Prima li Capitani, e Guardiani di qualsivoglia Carcere tengano un libro, nel quale debbano scrivere tutti quelli, che entraranno prigione, esprimendo non solo con che mandato, ad instanza di chi, perche causa, e se per sospetto di fuga, ma anco quando entrano in secreta, e quando escano alla larga, e se inanzi, o dopo pranzo, e parimente la sera se inanzi, o doppo cena, affinchè si possa far conto delli pasti, e li non scritti al libro non siano tenuti pagare ne spese, ne cosa alcuna per conto di Carcere, e non essendo scritto il tempo preciso, come di sopra, non si paga cosa alcuna per quel giorno, così dell' entrata, come dell' uscita.

2. Item siano obligati tener una cassa forata con due chiavi, de' quali una ne tenga il Capitano, e l' altra il Procurator de' Poveri, nella quale s' abbino a riporre tutte le robbe, e denari, che si trovaranno appresso quelli, che saranno condotti, e scriverlo nel libro per inventario fatto in presenza del Carcerato, e testimonj, e non facendo, siano puniti come di furto, con quella pena, che parerà a Monsig. Governatore di Roma, o al Chierico Presidente delle Carceri pro tempore.

3. Sia in arbitrio de Carcerati farsi le spese da se, etiam in secreta, facendosi portare da mangiare come li parerà, se però altro

per

per qualche raggione non ordinasse il Superiore, ne possa il Capitano, o Guardiano in alcun modo direttamente, o indirettamente impedire, ne mutarli di luogo, o trattarli peggio per questo, che si facciano le spese da se, o per qualsivoglia altro suo pretenso credito, sotto le pene infrascritte, facendo solo diligenza quanto a quelli, che saranno in secreta, che non se li portino polize, o imbasciate.

4. E facendosi il carcerato le spese da se non possa il Guardiano, o Capitano per il servizio domandare cosa alcuna.

5. Per le spese, che faranno alli prigioni in secreta, non possino pigliare più d'un carlino per pasto, e siano obligati a darli buon pane, e buon vino a bastanza, e una libra almeno di carne il giorno con, la mineſtra, e quando non si mangia carne, darli ova, o pesce secondo li tempi onestamente.

6. Ne possino metter mano a botte di vino per li prigioni, se prima non sia provata dal Procurator de Poveri.

7. Non dando, o non facendo come di sopra, per ogni volta, che contraverranno li Capitani caschino in pena di scudi dieci, da applicarsi un quarto al Procurator sustituto sopra il governo de' prigioni, e gl' altri tre quarti a San Leonardo, e inoltre di star' alla berlina per quel giorno.

8. E li Guardiani, e Servitori, che serviranno, non lo revelando, ipso fatto s' intendino esser incorsi nella pena della frusta alli quali Guardiani, o Servidori si darà fede contra il Capitano senz' altro testimonio.

9. Non possino pigliare da quelli che stanno nelle Camere più di bajocchi cinque il giorno, eccetto che in Tor di Nona, & Corte Savella dove sipermette il solito d'un giulio per persona.

10. Non possino mettere, ne tenere in dette Camere maggior numero di persone di quello che sarà scritto da Superiori delle Carceri (a quali però si ordina che lo scrivino quanto prima sopra dette Camere) senza espresso consenso d'essi carcerati, o particolar'ordine de Superiori predetti. In qual caso però non si accresca la mercede statuita alle Camere, mà si divida egualmeute trà tutti, facendo il conto con l'intervento del Procuratore de poveri, e deputati della Carità.

11. Et alle controversie di chi volesse star nelle Camere, o nelle sale, & non fosse meritevole, il Prelato delle Carceri Deputato dalla Carità pro tempore habbia a rimediare, & diffinirle.

12. Per la publica di sopra per qualsivoglia lungo tempo, non si paghi più di cinque giulii per Carcerato all'uscire che farà, & standoci meno di sei giorni non paghi più di un grosso il giorno.

13. Per la publica di mezzo per qualsivoglia lungo tempo non si paghi più di tre giulii per Carcerato all'uscire, & standoci meno di sei giorni, non paghi più di tre bajocchi ilgiorno.

14. Le publiche da basso, & le publiche delle donne siano gratis.

15. Parimente le publiche de Religosi gratis, & le porte siano aperte.

116. Per la sala dove si fà la Visita, Cortili, Tinelli, Corridori, & altri luoghi fuori delli sudetti, non si paghi cosa alcuna. E l'abuso, e nome di passeggio s'intenda levato via affatto.

17. Li poveri relassati con esilio, non paghino cosa alcuna, manco di spese, secondo il solito.

18. Et quando nel relasso de Testimonii semplici, o altri ci sarà *gratis ubique*, s' intenda etiam quanto alla prigionia di qualsivoglia stanza, & dalli testimonii semplici non habbino manco le spese, ma le recuperino dall'instigatore, o dal Fisco.

19. Per la prigione d'ogni Carcerato non si facci pagar più di due carlini, ne si possa far pagare cos'alcuna per mancia del Guardiano, o altro, perche quello e la sua mercede per la guardia.

20. E per ogni arresto, che venisse contro il prigione, non si possa far pagare se non altrettanto, cioè due carlini da quello che portarà l'arresto, e non dal prigione, sotto pena della berlina, da incorrersi irremisibilmente ogni volta, che contraverranno, così all' uno, come all' altro capo.

21. Per trasportare i Carcerati, o per causa della Visita, o per altro, per cavar li ferri, o per abilitarli per occasione di far' instrumento, o altro non abbino cosa alcuna.

22. Si facci l' infermaria in ciascheduna prigione, e ne abbia cura il Prelato delle Carceri deputato dalla Carità pro tempore, e in caso di bisogno, se ci mettino ancora li Carcerati civili, e li poveri stiano *gratis*.

23. Nell' osteria, che si permette, si facci pagare la foglietta del vino mezzo bajocco manco, come nelle osterie esenti, e si tenghino le misure giuste di vetro.

24. Nel ricever le monete, si osservino li bandi.

25. Non permettino, che li carcerati trattino con le donne carcerate, ne manco alle grati loro.

26. Menino ogni mattina li prigioni, che stanno nelle publiche di sopra, e di mezzo, alla Messa.

27. Del giulio di San Leonardo, e del giulio per il Cancelliero del Bargello del Governatore, si osservi il solito, e quando il mandato sarà in *forma pauperum*, si paghi per metà, e quando *gratis*, niente.

28. E quando li prigioni averanno avuto il mandato di rilasso, non possino il Capitano, o Guardiani ritenere, ne levarli alcun vestito per il debito, che averanno fatto, etiam per causa di vitto, o altro, ma si debbano subbito rilassare, imputando se stessi se l' averanno tenuti di sopra senza farsi pagare, o assicurarsi con sicurtà, o pegno.

29. Alli condannati a morte, galera, o altra pena, non possino sotto pena di tre tratti di corda, frusta, o berlina, levare panni, o robba alcuna, che detti condannati avessero, o attorno, o in prigione, ma

tutto

tutto debbano notificare, e consegnare al Giudice della causa, acciò ne possa fare quel tanto sarà di giustizia.

30. Ne li detti Capitani, o Guardiani possino pigliare più delle tasse sopradette, ancorchè se gli dasse spontaneamente, e debbano servare tutti li sopradetti capitoli, sotto pena di corda, frusta, ed altre maggiori ad arbitrio de' Superiori.

31. Dichiarando, che nelle carceri dove è minor tassa non s'intenda per questi Capitoli innovato cosa alcuna, ma si osservi sempre la minore.

Ordini, e Tasse per li Barigelli, ed Essecutori.

La riforma di questi si legge sopra nella Constituzione CLXXXIX. §.22.

§. XIII.

1. LI Barigelli, ed Essecutori qualsisiano, e di qualsivoglia Corte, non possino ad alcuno, che condurranno prigione levar denari, ne robbe di sorte alcuna, ne meno l'armi, quando non le portaranno contrabando, ma debbano le robbe lasciarle ad essi prigioni, e quelle consegnarle con l'arme al Capitano, o Guardiano delle Carceri, a fine di riporle come si è detto, sotto pena di tre tratti di corda, della frusta, o berlina.

2. Item dalli decapitati, o altrimente morti, o puniti per giustizia, o da qualsivoglia altro condannato a morte, galera, o altra pena, ancorchè vi fosse de' beni loro non possino pigliare, ne panni, ne cosa alcuna per loro essecuzione, o altro conto, ma detti beni si consegnino a chi di ragione, sotto le suddette pene.

3. Per Cattura di quelli, che condurranno prigione per causa capitale, & meritevoli di morte, o siano assoluti per sentenza, o commutatali la pena, o in qualsivoglia altro caso, non possino per loro essecutione pigliar piu di un scudo.

4. Et meritando la causa non pena di morte, ma Galera, esilio, mutilatione di membro, ò frustra, ò che siano assoluti per sentenza, ò commutatali la pena, ò rimessa, ò in qualsivoglia altro caso, per essecutione, & cattura non possino pigliare più di giuli cinque, & dalli puniti niente, come si è detto.

5. Nelle cause civili per essecutione reale, ò personale, per la somma di cinque scudi piglino due Carlini, & da cinque scudi fino a dieci, giulii trè, & da dieci scudi fino à venti, giulii cinque, & dà venti scudi fino à quaranta, giulii dieci, & da quaranta fino à scudi settanta, giulii quindici, da settanta fino à cento, giulii venti, da cento fino à cinquecento, scudi tre, da cinquecento fino a mille, scudi quattro, & facendosi essecutione per maggior somma, si paghi ad arbitrio del Giudice del mandato, del quale sarà fatta l'essecutione, purche non passi la somma di scudi sei al più, accettuando li Giudici di Corte Savella, Tor di Nona, Ripa, & Ripetta, li quali non possino eccedere la detta Tassa senza licenza del Governatore, o vero Auditore della Camera, ò del Chierico Presidente delle Ripe respettivamente, eccettuando ancora li mandati della Corte del Governatore, nelli quali si osservi la sua Tassa, quale è minore per la povertà de Litiganti, che concorrono ad essa Corte.

6. Per mandati di mettere in possesso de Beni stabili senza espressione di somma, un scudo, e non piu, & dove sia la somma espressa si osservi come sopra.

7. Per mandato di sospetto di fuga fino alla somma di scudi quaranta, si pigli secondo la Tassa sopradetta, & da quaranta in sù per qualsivoglia somma non piu di un scudo.

8. Per essecutione fatta in Animali, si osservi il medesimo, ne si facci pagar alcuna cosa per la capezza, come già per abuso si è fatto alcuna volta.

9. Per essecutione fatta fuora di Roma fra tre miglia, ò sia civile, ò criminale, si osservi come dentro di Roma, & se oltre tre miglia, & in qualsivoglia Città, ò Castello ancora oltre quaranta miglia, gli Essecutori di Roma habbino l'essecutione, che si paga in Roma duplicata, ma se saranno Essecutori di altre Città si paghi duplicata la Tassa, che si osserva in quel luogo, dove si fà l'essecutione.

10. Occorrendo caso non compreso in questa Tassa, si stia alla dichiaratione del Giudice, che hà rilassato il mandato, eccetto li sopradetti Giudici di Corte Savella, Tor di Nona, Ripa, & Ripetta, li quali non possino far tale dichiaratione senza licenza del Governatore, ò Auditore della Camera, ò Presidenre delle Ripe respettivamente, come di sopra.

11. Nessuno Barigello, ne Essecutore predetto ardisca pigliar denari da Debitori per la loro essecutione se effettualmente non la fanno, ne differire l'essecutione della quale son ricercati, mà debbano esseguirla quanto prima, ne dal Creditore pigliar denari, se non in caso, che il Debitore non sia obligato à pagarlo. Et mostrata, che vi sia carta dotale, inhibitione, ò non gravetur, non piglino cosa alcuna, ne faccin'essecutione, & facendola la restituischino gratis.

12. Facendo cattura in casa di alcuno, non possino pigliar arme di alcuna sorte se non prohibite, come Archibugietti, etiam sottopretesto, che il prigione l'habbia portato in tempo prohibito.

13. Non ardischino senza ordine particolare del Giudice della causa, andare con Notarii à far Inventario di robbe, & in caso, che li sia ordinato, non possino pigliar più di un scudo in caso di omicidio seguito, in ogni altro caso non più di giulii cinque.

14. Dalli poveri non possino per qualsivoglia mandato essigere cosa alcuna, ma siano tenuti lasciarli gratis, senza un quattrino di spesa, ò pigliare solamente la metà di quello, che li verria secondo, che li man-

mandati saranno sottoscritti, *o gratis*, *o in forma pauperum*.

15. Alli quali mandati così sottoscritti nessun Barigello, Capitano, ò altro ministro ardisca replicare, ma subito esseguirli. Et quando li mandati saranno segnati *gratis*, non si ricerchi sottoscrittione di Barigello Essecutore, & il *gratis*, *o in forma pauperum*, s' intenda tanto per il Notaro, quanto per gli Essecutori.

16. Non possino pigliare mercede, ne altro, se non fatta realmente l'essecutione, ò reale, ò personale, & per la rata di essecutione fatta, & essendo una volta sodisfatti, siano obligati ritornare quante volte bisognerà à far nova essecutione, sin tanto, che il creditore sia intieramente sodisfatto, senz altra nuova mercede.

17. Quelli che controverranno alle cose predette alle quali non e prescritta pena, incorrano per la prima volta la pena di tre tratti di corda, per la seconda della frusta per la Città, & per la terza della Galera, da esseguirsi irremissibilmente dalli sudettiGiudici senza alcuna speranza di gratia.

18. Et acciò, che ogni uno possa haver notitia delli detti ordini, e Tasse, tanto li Barigelli, & Essecutori, quanto li Capitani delle Carceri, siano obligati tenere continuamente detti decreti stampati in una tavola affissa nel muro, in parte, che ogn'uno possa vederli, & leggerli di ogn'hora. Avvertendo particolarmente, che dalle persone ignoranti non si pigli oltre il dovere, sotto le pene sudette di scudi cinquanta, d'applicarsi à San Leonardo, & altre pene più gravi.

Declaratio Constitutionis super reformatione Tribunalium Urbis, nuper editæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Motu proprio, &c.

Causa hujus declarationis.

CUm sicut accepimus nuper post nostram super Tribunalium Urbis reformationem a plerisque, præsertim vero a Notariis eorumdem Tribunalium, nonnullæ difficultates super intelligentia, & exequutione dictæ constitutionis, & taxarum inde confectarum, submotæ fuerint, Nos difficultates omnes opportuna declaratione tollere volentes, Motu simili.

Cap. istud est in Const. 189. §. 19. n. 16.

§. 1. In primis quoad dispositionem, quæ habetur *in vers. Notarii quorumcumque Tribunalium*, declaramus, Notarios in causis Commissariis, summam, aut valorem ducentorum ducatorum auri de Camera non excedentibus, teneri dare literas missivas loco remissorialium, sed si dictam summam, seu valorem excesserint, & sint veræ Commissariæ, Notarios ad dandas dictas literas missivas loco remissorialium non obligamus. Et amplius declaramus copiam articulorum, & interrogatoriorum, siquæ in Curia data fuerint, & in dictis missivis introcludendorum, ultra taxatam mercedem juliorum novem, esse solvendam ad instar aliarum copiarum.

§. 2. Insuper quoad *vers. iidem*. Addendo volumus eam partem quæ instat pro sententia, teneri in actu depositionis sportularum, sive propinarum pro Judice, etiam mercedem notæ sententiæ pro Notario deponere. — Cap. istud est ibid. n. 26.

§. 3. Et quoad *vers. Notarii non audeant* declaramus sufficere quod Notarius, aut unus ex testibus cognoscat alterum ex contrahentibus. Et quando contrahens esset alienigena, sive peregrinus, aut tam vilis conditionis, ut ejus cognitio, vel notitia esset in Urbe difficilis, contractum nihilominus fieri permittimus cum licentia Gubernatoris, sive Auditoris Cameræ, aut Vicarii, vel Senatoris, seu Judicum ipsorum, aut Burgi, modo dicta Judicis licentia in instrumento adnotetur, ac pro ea nihil omnino, neque Judici, neque Notario solvatur. — Cap. istud est ibid. n. 37.

§. 4. Quoad *vers. Citationes, monitoria*, post verba, *Aut alterius illas obtinentes*. Addatur, & electo domicilio. — Cap. istu ibid. n. 11.

§. 5. In *vers. Ad rogandum vero &c.* in fin. Addatur. Volumus autem, & declaramus, quod omnia Testamenta, & contractus, intelligantur rogati nomine officii, sive Notarii primarii, non autem nomine proprio, etiam quod aliter exprimeretur, aliàs Notarii Substituti, aut alioquin in aliorum officiis manentes severissime puniantur arbitrio Judicum cujusque Tribunalis. — Hoc cap. est ibid. n. 36.

§. 6. Quoad *vers. Responsiones*, declaramus excipiendas esse mulieres, & egregias personas, ad quas Notarius possit Judicis arbitrio transmitti, qui Judex quandocumque ipse dictis responsionibus, aut juramentis, etiam in domo respondentis, aut jurantis, vel alibi intervenerit, nihil recipere possit, aut debeat. — Hoc cap. est ibid. n. 61.

§. 7. Quoad *vers. Notarii locorum Piorum*, declaramus, loca pia, quæ Notariorum opera uti hactenus consueverunt, non posse de cætero, alium Notarium tam in civilibus, quam in criminalibus eligere quam unum ex dictis Vicarii Notariis, inter quos, & solita distributio servetur, & solita merces solvatur. — Hoc cap. est ibid. n. 121.

§. 8. Quo vero ad registra *vers. Neque exigant*, declaramus illa verba, nisi illis completis, intelligi de actis factis, usque ad diem petitæ confectionis extractus, sive registri. — Hoc cap. est ibid. §. 20. n. 33.

§. 9. Quoad *vers. Non rubricentur*, declaramus, tunc non esse rubricandos processus de partibus quando bene fuerunt in partibus rubricati, alioqui prohibemus in Curia ab alio, quam a Notario causæ rubricari. — Hoc. cap. est ibid. n. 25.

10. Quoad *vers. In vere autem Commissariis, & versic. processus de partibus*, declaramus non fuisse nostræ intentionis comprehendere Notarium Archivii, qui propterea possit in causis Commissariis cujuscumque valoris registra conficere, in illisque processus de partibus, remissoriales, & compulsorias, sive excederent, sive non folia vigintiquatuor registrare; servata in cæ- — Hoc cap. est ibid. n. 3.

cæteris forma in dicta nostra reformatione contenta super regi stratione confectione.

Hoc eadem est sup. in Constit. 189. §. 21. n. 21.

§. 11. Quo vero ad Cursores, *versic. Cursores pro qualibet citatione*, declaramus Trivii Regionem pro locis ultra fontem, & arcum Trivii non citra, nec ullo pacto inter partes longinquas enumerari loca illa, quæ vel antea ipsi Cursores non enumerabant, vel pro quibus solita mercede bonon. duorum contenti erant, ne quod a Nobis ad publicam utilitatem, & tollendo abusus constitutum est prava interpretatione contrarium pariat effectum.

Hoc est additum.

§. 12. Insuper declaramus, pro citatione contra Episcopos, vel alias qualificatas personas, quinque bonon. accipere posse, quando citatio sit personaliter contra ipsammet personam qualificatam exequuta, non autem contra Procuratorem, vel aliter.

Hoc cap. est in dicta Constitut. 189. §. 4. n. 14.

§. 13. Et dum in eadem nostra, reformatione prohibetur Auditori Cameræ concedere remissoriam ad partes ad examinandum, vel repetendum citata parte testes ad instantiam Fisci, vel ad probandam ejus intentionem, & prout latius in ea, declaramus id non procedere, si aliqua legitima subsistente causa aliud in aliquo particulari casu ipsimet Auditori visum fuerit.

Hoc cap. est ibid. n. 4.

§. 14. Insuper in *versic. Quodque supersessoriæ &c.* post verba, *vel alibi non susceperit*. Addatur, vel nisi ex legitima causa sui Tribunalis tantum, & non aliàs.

Hoc cap. est ibid. §. 10. n. 126., & seq.

§. 15. Quoad taxas impressas post dictam nostram reformationem, infrascripta corrigi mandamus. In primis quoad Notarios Cameræ deleatur *versic. idem fiat de pellibus, & versic. Idem de sapone*, utpote impressoris errore supervacanee edicta, ex quo jam super sufficienter erat provisum.

Hoc cap. est ibid. n. 186.

§. 16. Quoad *versic. ultimum taxæ Notariorum Cam. incip. Pro non comprahensis*, declaramus intelligi de expeditionibus gratiosis. In judicialibus autem siquid in ea, vel aliis taxis fuerit prætermissum, servetur de similibus ad similia.

Hoc cap. est in Constitut. præced. §. 2. n. 17.

§. 17. Quoad taxas Notariorum Gubernatoris, Vicarii, & aliorum, *vers. Pro restitutione depositi*, bonon. unum pro quolibet scuto, intelligi volumus in causis mercedum; In aliis vero bon. duos pro quolibet scuto permittimus, sicuti vere in taxa fel. record. Pii Quarti prædecessoris nostri habetur, licet aliter aliquando fuerit per errorem impressum.

Hoc cap. est ibid. n. 70.

§. 18. Et in eadem taxa *vers. Pro copia simplici cujuslibet Instrumenti in actis rogati*. Declaramus intelligi de instrumento actus judicialis, non de simplici extrajudicialium instrumentorum copia, pro qua bene, & ad instar boni originalis descripta, bonon. septem cum dimidio pro quolibet folio solvi, & exigi permittimus.

Hoc cap. est in Constitut. præced. §. 4. in princ.

§. 19. Quoad taxam Notariorum Rotæ in primo *vers. julios sexaginta sex*, legendum, declaramus, non autem sexaginta, prout impressoris errore fuit notatum.

Hoc cap. est in dic. Constit. §. 5. n. 16.

§. 20. Quoad taxam Archivii, *vers. Pro Instrumento absolutionis*, mandamus corrigi juxta taxam fel. rec. Gregorii XIII. prædecessoris nostri.

Hoc ead. est num. 62.

§. 21. Rursus in *versic. Pro pauperibus* declaramus, & volumus servari eamdem taxam fel. recor. Gregorii XIII., ut admissi ad juramentum paupertatis, juxta formam dictæ taxæ solvant.

Hoc cap. est in d. Constit. præced. §. 6. num. 44.

§. 22. Quoad taxam Notariorum criminalium Gubernatoris, A.C., & aliorum, *versic. Pro quolibet folio copiæ indiciorum*. declaramus intelligendum, ut quælibet pagina, idest facies cujuslibet continere debeat lineas viginti quatuor, prout in nostra reformatione, sub *tit. de registris §. Singula folia, & alibi*, volumus intelligi.

Hoc cap. est in §. 7. n. 4.

§. 23. Quoad taxam fori Capitolini, *versic. A centum usque ad ducentos*. Addatur verbum, alios, errore Scriptoris omissum.

Clausula sublata, & decretum irritans.

Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & extraordinarios, & etiam exequutores dictæ nostræ Constitutionis, judicari, & definiri debere, sublata &c. irritum &c.

Non obstantibus præmissis, ac prioribus literis super reformatione, & taxis emanatis, cæterisque contrariis quibuscumque, & cum decreto, quod præsentis sola signatura sufficiat, etiam absque alia data, & registratura.

Placet Motu proprio. — P.P. subscr.

Sequitur declaratio ejusdem Reformationis quoad Aromatarios Urbis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Causa hujus declarationis.

CUM post aliquas declarationes a Nobis Constitutioni, quam super reformatione Tribunalium Urbis condidimus factas, Aromatarii, quædam ejusdem Constitutionis capita ipsos tangentia declarari suppliciter postulaverint; Nos dubia tollere, & litibus occurrere cupientes.

Declaratio circa præscriptionem.

§. 24. Dum in præfata nostra Constitutione dicimus, pro pretio Aromatariæ servandam esse præscriptionem quinquennalem, non obstante quavis interruptione, etiam per receptionem partis pecuniarum, aut per dationem aliarum rerum Aromatariæ, declaramus dictam dispositionem, non intelligi, neque locum sibi vendicare, ubi, vel interruptio fuerit judicialis, vel aliter, quam per proprios ipsorum libros Aromatarii suum creditum probaverint, quibus casibus dispositionem Statutorum Urbis servari volumus, & mandamus.

Declaratio circa jurisdictionem criminalem.

§. 25. Insuper dum in eadem Constitutione interdicimus Aromatariis, ne ullam prorsus audeant in quemquam exercere, sub quovis pretextu criminalem Jurisdictionem, declaramus intentionis nostræ non fuisse adimere eis facultatem aliàs ipsis a fel. rec. Clem. VIII. Prædecessore nostro concessam, res medicinales ad eorum artes spectantes, visitandi, recognoscendi, & quod in eis corrupti, vitiati, vel adulterati repertum fuerit, proiiciendi, comprendique, ac juxta de-

delicti, & negligentiæ qualitatem culpabiles repertos debitis pœnis non tamen corporis afflictivis, quæ pœnæ Ecclesiæ, & Hospitali S. Laurentii in Miranda nuncupatæ eo ipso applicentur, & applicatæ censeantur, afficiendi. Quod tamen quoad libros negamus, etiam quod in illis fraus aliqua detegeretur, sed hoc a suo Judice competeiti cognosci, ac definiri debere intendimus, & mandamus.

Declaratio circa electionem Aromatarii mittendi extra Urbem, ad visitandas Aromatarias.

§. 26. Et tum in dicta constitutione nostra sancitum est, quod Consules nullam habeant jurisdictionem eligendi Aromatarium, quem Proconsulem vocant, ad visitandas aromatarias extra Urbem, minusque subscribendi patentes uti Consules districtus Urbis, & superintendentes artis in statu Ecclesiastico, sed talis eligendi potestas penes Protomedicum sit, & remaneat. Declaramus nostræ intentionis non fuisse quoad hoc derogare concordiæ alias initæ inter Collegium Physicorum, & Collegium Aromatariorum, dum in ea dicitur, quod quotiescumque ad visitandas aromatarias extra Urbem, Medicus ex Urbe mittendus erit, ne eis forsan artis Aromatariæ impeditum sibi comitem adjungat, Prothomedicus qui Visitatoris designandi jus obtinet, Urbanis Aromatariis id denunciet, atque ab eis exquirat, habeant ne aliquem peritum, & idoneum hominem, qui Medico illi in hujusmodi visitationis munere, comes, & minister esse velit &c. juxta prædictam concordiam confirmatam per fe. record. Gregorium XIII. prædecessorem nostrum, sub die prima Julii 1575. *versic. Quotiescumque ad visitandas Tabernas &c.* Dummodo Aromatarii, neque jurisdictionem propterea in hoc sibi aliquam usurpent juxta formam dictæ concordiæ, neque electum Proconsolem vocent, neque patentes subscribant, uti Consoles districtus Urbis, neque quicquam contra tenorem nostræ prædictæ Constitutionis faciant, sub pœnis in ea contentis.

Sola Signat. sufficit.

§. 27. Et præsentis sola signatura sufficiat, etiam absque alia data, & registratura.

Subscriptio Papæ.

Placet motu proprio C.

CXCII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio Colonien. conferendi Beneficia in Mensibus Sedi Apostolicæ reservatis in Westphalia, & districtu Oppidi Aquisgrani Leodien. Diœcesis Romano Imperio vacante.

Ven. Fratri Antonio Episcopo Vigilien. Nostro, & Sedis Apostolicæ in partibus inferioris Germaniæ Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Concessio facultatis, de qua in rub.

AD Westphaliæ Provinciæ, necnon Terræ, & Districtus Aquisgranæ Leodien. Diœcesis Statum pro Nostro Pastoralis officii debito animum convertentes, & Beneficiorum inibi consistentium, Sacro Romano Imperio vacante, collationi prospicere volentes, ac de fraternitatis tuæ fide, prudentia, & integritate plurimum in Domino confisi, eidem fraternitati tuæ, ut quæcumque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis ordinum regularia in locis Provinciæ, Terræ, & districtus prædictorum Westphaliæ, & Aquisgrani, quorum tamen jurisdictio temporalis ab hæreticis occupatur, consistentia, etiamsi secularia, Canonicatus, & Præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesiis etiam curata, Nobis, & Apostolicæ Sedi ratione Mensium, vel aliàs quomodolibet juxta concordata dudum inter eamdem Sedem, & inclitam Nationem Germanicam inita reservata, quæ durante vacatione Imperii prædicti per obitum claræ mem. Rodulphi dum vixit Romanorum Regis in Imperatorem electi in dictis Ecclesiis vacare contigerit, quibusvis personis, quæ tibi magis idoneæ, & in primis in fide Catholica constantes videbuntur, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque cum cura, & sine cura cum eisdem tamen conferendis Beneficiis compatientia Beneficia Ecclesiastica obtinentibus cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Apostolica auctoritate juxta Sacrorum Canonum, & Conciliorum dispositionem conferre, & de illis etiam providere, ipsasque personas, vel earum Procuratores illarum nomine in corporalem possessionem per te eis, ut præfertur conferendorum Beneficiorum, juriumque, & pertinentiarum omnium eorumdem inducere, & inductos defendere, tibiq; de illorum fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, & obventionibus universis integre responderi;

Aliarumque ad hoc necessariarum.

§. 2. Aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna facere, etiam contradictores quoslibet, & rebelles per pœnas pecuniarias tibi benevisas, ac demum per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo libere, & licite valeas, Apostolica auctoritate tenore præsentium de speciali gratia indulgemus.

Clausu

§. 3. Decernentes reservationes in dictis Mensibus, regulas, Constitutiones, & Ordinationes, ac decreta in illis contenta quoad impedien. te quominus concesso tibi per præsentes indulto uti valeas, ad Beneficia hujusmodi nullatenus extendere, ac irritum, & inane si secus super præmissis etiam per Nos, & alios quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis aliis Apostolicis, nec non per Nos in contrarium editis, & edendis Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, præsentibus pro suf. ficienter expressis habentes, hac vice ad effectum præsentium tantum specialiter, & expresse

presse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Decreta Concilii Tridentini, & Constitutiones Apost. in hujusmodi collationibus servandæ.

§.5. Volumus autem, quod tam Parochiales Ecclesiæ, & alia Curata, quam cætera Beneficia omnia juxta formam, & tenorem decretorum Sacri Concilii Tridentini super hoc editorum personis dignis, & idoneis, etiam quæ prius professionem fidei juxta literarum fe. re. Pii Papæ IV. Prædecessoris Nostri desuper editarum formam emittere omnino teneantur, super quo tuam Conscientiam oneramus, conferre debeas, aliter collationes nullæ sint.

Infra sex Menses literæ Apostolicæ expediendæ.

§.6. Quodque ii, quibus Beneficia aliqua hujusmodi vigore præsentium contuleris, infra sex menses a die illis factæ eorumdem Beneficiorum provisionis computan., novas provisiones super beneficiis hujusmodi a Nobis impetrare, & literas Apostolicas desuper in totum expedire, ac Jura Cameræ Apostolicæ propterea persolvere omnino teneantur, possintque per alios ab eadem Sede libere impetrari. Et insuper in literis provisionis, quæ de ipsis Beneficiis sic reservatis, vel affectis per te vigore præsentium fierit, decretum hujusmodi exprimi debeat, alioquin Provisiones hujusmodi similiter nullius sint roboris, vel momenti.

Dat. die 10. Martii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 10. Martii 1612. Pontificatus Nostri Anno Septimo.

CXCIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio ad Præpositum, Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Salisburgen. inquirendi de fide, vita, & moribus Marci electi ipsius Ecclesiæ Salisburgensis Archiepiscopi.

Dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario ad dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Salisburgen., Nuncio nostro.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Marcus Altaemps in Archiep. Salisburgensem eligitur.

§.1. Cum, sicut accepimus, nuper Ecclesia Salisburgen. certo, quem præsentibus pro expresso haberi volumus, modo Pastoris solatio destituta, dilecti etiam filii Decanus, Capitulum, & Canonici dictæ Ecclesiæ, qui electionem futuri Archiepiscopi in casu vacationis prædictæ concessimus, & indulsimus, in unum legitime congregati, dilectum pariter filium Marcum ex Comitibus ab Altaemps ejusdem Ecclesiæ Canonicum in Archiepiscopum canonicè elegerunt.

Commissio, de qua in rubrica.

§.2. Nos de tua fide, prudentia, doctrina, & morum probitate plurimam in Domino fiduciam habentes, tibi munus instructionis, examinis, & inquisitionis de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia, aliisque personalibus qualitatibus dicti Marci electi, nec non de Ecclesiæ Salisburgen. statu, apostolica auctoritate, tenore præsentium committimus.

Facultatum necessariarum concessio.

§.2. Dantes tibi plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem omnia, & singula, quæ ad instructionem, examen, & inquisitionem hujusmodi juxta sacrorum canonum dispositionem requiruntur faciendi, & professionem fidei dicti Marci electi, servata tamen in omnibus forma literarum fel. rec. Gregorii Papæ XIII. Prædecessoris nostri desuper editarum recipiendi.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Præsuli, Capitulo, & Canonicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 30. Martii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 30. Martii 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CXCIV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio Salisburgensi suspendendi quædam statuta a Capitulo, & Canonicis ipsius Ecclesiæ Salisburgensis edita.

Dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario, nostro, & Sedis Apostolicæ apud dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, & Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Salisburgensis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ecclesia Salisburgen. vacante Capitulum nonnulla statuta ediderat.

§.1. Cum, sicut accepimus, nuper Ecclesia Salisburgen., per cessionem regiminis, & administrationis Venerabilis Fratris Wolfangi Archiepiscopi nuper Salisburgensis in manibus tuis sponte factam, & per te, auctoritate a Nobis tibi attributa, admissam vacante, dilecti etiam filii Præpositus, Decanus, & Capitulum, & Canonici dictæ Ecclesiæ ante electionem, certa statuta, conventiones, seu pacta, aut Capitula fecerint, & juraverint, ac illis se subscripserint, quæ nonnulla præjudicialia jurisdictioni pro tempore existenti Archiepisco-

piscopo Salisburgensi competenti, & forsan alia sacris Canonibus contraria continent.

Committitur Nuncio Apostolico, ut ea rescindat, vel suspendat.

§.2. Nos, quibus omnium Ecclesiarum, & sacrorum Canonum commissa est custodia, ex nostri apostolatus officio, Tibi per præsentes committimus, & mandamus, ut si ita tibi videbitur, & in Domino expedire judicaveris, statuta, conventiones, seu pacta, aut Capitula hujusmodi, illorumque effectum, donec, & quousque a Nobis visa, examinata, & quid desuper decernendum erit, a Nobis, & Apostolica Sede decretum fuerit, auctoritate nostra Apostolica suspendas, & ad illorum observationem tam electum Salisburgen., quam Præpositum, Decanum, Capitulum, & Canonicos prædictos, & alios quoscumque minime teneri decernas, ac quatenus opus sit, quæcumque juramenta per eos desuper præstita, ad effectum præmissum relaxes, seu suspendas, vel si etiam opus esse duxeris, eadem statuta, conventiones, seu pacta, aut capitula, reliquis ejusdem Ecclesiæ statutis in suo robore permansuris, dicta auctoritate, casses, irrites, & annulles, viribusque, & effectu evacues, aut aliàs mandes, statuas, & decernas.

Concessis ad id necessariis facultatibus.

§.3. Nos enim tibi super præmissis, Electo, Præposito, Decano, Capitulo, & Canonicis prædictis, & quibusvis aliis etiam per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas inhibendi, aliaque præmissa in eisdem, & circa ea quomodolibet necessaria faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi, plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem, eadem apostolica auctoritate, tenore præsentium, concedimus, & impertimur.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Præsuli, Capitulo, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis; Quibus omnibus etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, eorum omnium, & singulorum tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14. Aprilis 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 14. Aprilis 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CXCV.

Monetur Archiepiscopus Electus Salisburgensis, ne quædam pacta, seu conventiones per Capitulum, & Canonicos Salisburgen. initas, aut juramento firmatas observet.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio Marco Electo Salisburgen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Capitulum statuta nonnulla jurisdictioni Archiepiscopi præjudicialia edit.

§.1. CUm, sicut accepimus, dilecti filii Præpositus, Decanus, Capitulum, & Canonici Ecclesiæ Salisburgen. antequam ad electionem novi Archiepiscopi, per quam tu electus fuisti, devenirent, certa statuta, pacta, conventiones, seu Capitula fecerint, ac juramento illa observare promiserint, in quibus nonnulla jurisdictioni Archiepiscopi Salisburgen. præjudicialia, & forsan alia sacris Canonibus contraria continentur, tuque inter cæteros Canonicos ad illa observanda juramento similiter te obstrinxeris.

Admonitio, de qua in rubrica.

§.2. Nos pro pastoralis officii nostri debito, tecum, quem paterna charitate diligimus, paterne etiam agere volentes, ex corde in Domino te hortamur, ut prædicta statuta, pacta, conventiones, seu Capitula adversus sacros Canones inita, decreta, & etiam jurata, non immemor, quod prædicti sacri Canones statuant minime observes, nec jures, id quod, & tuo officio consentaneum, & Nobis pergratum erit.

Dat. die 14. Aprilis 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 14. Aprilis 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CXCVI.

Mandatum eidem Electo Archiepiscopo super eadem.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio Marco Electo Salisburgen.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem,

Facti series.

§.1. AD Apostolatus Nostri audientiam pervenit, quod nuper dilecti filii Præpositus, Decanus, Capitulum, & Canonici Ecclesiæ Salisburgen., ex cujus gremio tu etiam eras, antequam ad electionem futuri Archiepiscopi devenirent, certa statuta, conventiones, seu pacta, aut Capitula fecerunt, & observare jurarunt, jurisdictioni Archiepiscopi Salisburgen. præjudicialia, & alia forsan continen. Sacrorum Canonum dispositionibus contraria.

Mandatum Archiepiscopo, ne edita statuta juret, vel observet.

§.2. Idcirco Nos pro pastoralis officio nostri debito a te serio requirimus, tibique in virtute Sanctæ obedientiæ, & sub indigna-

gnationis nostræ, aliisque arbitrii nostri pœnis districte præcipimus, & mandamus ne statuta, conventiones, seu pacta, aut Capitula hujusmodi in aliquo observes, nec jures observare, vel illis deferes, aut ad illorum, seu alicujus eorum exequutionem procedas, aut procedi facias, donec a Nobis quid super illis statuendum sit, matura desuper consultatione adhibita tibi nominatim injunxerimus.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obstantibus præmissis, & aliis quibusvis statutis, & consuetudinibus dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis concessis, confirmatis, & approbatis, nec non etiam juramento, pro dictorum statutorum conventionum, seu pactorum, aut Capitulorum observatione a te præstito, quod ad hunc effectum harum serie suspendimus, & pro suspenso haberi volumus, & declaramus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14. Aprilis 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 14. Aprilis 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CXCVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Committitur Nuncio Apostolico, ut juramentum a Capitulo Salisburgen. præstitum pro observatione prædictorum Statutorum relaxet.

Dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura Nostra Referendario, Nostro, & Apostolicæ Sedis, ad dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Salisburgen., Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Statuta per Capitulum edita, & juramentum præstitum.

§. 1. CUM, sicut accepimus, dum Ven. frater Wolfangus Archiepiscopus nuper Salisburgen., Ecclesiæ Salisburgen. præesset, quædam Statuta a Præposito, Decano, & Capitulo Canonicis Ecclesiæ Salisburgen. perpetuo observanda edita fuerint, & dilecti etiam filii moderni Præpositus, Decanus, Capitulum, & Canonici dictæ Ecclesiæ illa, & certa alia Statuta, conventiones, seu pacta, aut Capitula per eos nuper, Sede Archiepiscopali Salisburgen. vacante, & antequam ad electionem futuri Archiepiscopi devenirent facta observare juraverint, hæc autem omnia a Sede Apostolica minime approbata fuerint; Et sicut etiam accepimus in eis nonnulla Sacris Canonibus minus conformia contineantur.

Commissio, de qua in rub.

§. 2. Nos pro Nostro Pastoralis officii debito, Tibi per præsentes committimus, & mandamus, ut quæcumque juramenta per dictos Præpositum, Decanum, Capitulum, & Canonicos in præmissis quomodolibet præstita quatenus opus sit, auctoritate Apostolica relaxes, eosque, & quemlibet eorum ad Statutorum, conventionum, pactorum, & Capitulorum hujusmodi observationem minime teneri dicta auctoritate declares.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac prædictis, & aliis quibuscumque dictæ Ecclesiæ Statutis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Præsuli, Capitulo, Canonicis, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 12. Maii 1612. An. VII.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 12. Maii 1612. Pont. Nostri Anno Septimo.

CXCVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Sigismundo III. Poloniæ Regi facultas conceditur recipiendi subsidium ab Ecclesiasticis Regni sponte oblatum pro bello contra Moschos.

Charissimo in Christo filio Nostro Sigismundo Poloniæ, & Suetiæ Regi Illustri.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pro bello contra Moscos ecclesiastici Regni Poloniæ aliquod subsidium Regi præstare promittunt.

§. 1. EX majestatis tuæ literis nuper cognovimus, quod cum suscepti a Te belli in Moscovia rationes postulent, ut cum novis copiarum supplementis eo proficiscaris, nutantibus, ac partim etiam rebeliantibus Moschis, felicesque progressus tuos Catholicæ Religionis hostibus impedire adnitentibus, regiæque vires exhaustæ, & opes accisæ sint, dilecti filii Clerus Regni Poloniæ, subsidii nomine, aliquam pecuniæ summam, eidem Majestati tuæ, nostro videlicet ad hoc, & Apostolicæ Sedis accedente consensu, conferre sponte volunt.

Hoc sibi permitti petit Sigismundus Rex.

§. 2. Cum autem propter lateranense Concilium, nec non diversas alias Canonicas, & Apostolieas Constitutiones sub diversis censuris, & pœnis caveatur, expresse ne, Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis personis Ecclesiasticis etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum summam, sive subven-

tio-

tionem recipiant; Nobis propterea humiliter supplicasti, ut præmissis nostram, & hujus S. Sedis auctoritatem interponere dignaremur.

Permittit Pontifex.

§.3. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati, subsidio hujusmodi sponte tamen per Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & alias Ecclesiasticas personas pro una vice, & summa, quæ eis videbitur tantum tribuendo, nostram, & dictæ Sedis auctoritatem interponimus per præsentes.

Ecclesiasticis illud elargiendi, Regiisque Ministris recipiendi, sine censurarum incursu tribuit facultatem.

§.4. Et nihilominus Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis Ecclesiasticis personis prædictis, ut aliquam pecuniæ summam hujusmodi semel tantum, ut supra conferendam persolvere, ac Majestas tua, tuique Ministri prædicti petere, & recipere, absque conscientiæ scrupolo, ac censurarum, & pœnarum prædictarum incursu libere, & licite possint, concedimus, & indulgemus, ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & alias personas Ecclesiasticas, & earum singulas, quatenus ipsi dictam pecuniæ summam promiserint, aut solverint, nec non eamdem Majestatem tuam, & tuos Ministros prædictos si illam jam receperint, ab omnibus, & singulis censuris, & pœnis propterea quomodolibet incursis eadem auctoritate absolvimus, & absolutos fore censemus, & declaramus.

Contraria tollit.

§.5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, immunitatibus etiam in corpore juris clausis, quibusvis generaliter, vel specialiter concessis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, seu quævis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per hujusmodi clausulas generales etiam specialem mentionem importantes eis derogatum esse non censeatur, aut derogari videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis plene observatis. Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro plene expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Archiepiscopo Gnesnensi committitur hujusmodi subsidii exactio.

§.6. Quocirca Ven. fratri Archiepiscopo Gnesnen, ut ad prædicti subsidii exactionem auctoritate nostra Apostolica per personas Ecclesiasticas, & non alias cum a Majestate tua fuerit requisitus, procedat, invocato etiam si opus fuerit, auxilio brachii secularis, tenore præsentium committimus, & mandamus, eidemque eamdem exactionem faciendi facultatem damus.

Exceptis tamen pauperibus.

§.7. Volumus autem, ut pauperes Clerici, qui in redditibus non haberent nisi victum necessarium, ad contribuendum minime compellantur.

Præsentium transumptis credi jubet.

§.8. Præterea volumus præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem in Iudicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 1. Junii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die prima Junii 1612. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

CXCIX.

Confirmatio Concordiæ initæ inter Regem Catholicum Administratorem Militiæ Beatæ Mariæ de Montesia, & Præceptorem de Onda, ac Universitatem Oppidi de Onda Dertusen. Diœcesis super quadam Jurisdictione.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ven. fratri Antonio Archiepiscopo Capuan. Nostro, & Sedis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Procemium.

EX iniuncto Nobis desuper Apostolicæ servitutis officio piorum locorum quorumlibet, & maxime Regularium utilitati, & commodis intendentes, ea quæ propterea inter fideles quoslibet, semotis litium anfractibus, concorditer facta fuisse dicuntur, ut firma, & illibata perpetuo persistant, libenter cum a nobis petitur, mandamus Apostolico patrocinio roborari.

Ad sopiendas controversias inter Præceptorem, & Universitatem Oppidi de Onda.

§. 1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, qui Administrator perpetuus Militiæ Beatæ Mariæ de Montesia, & Sancti Georgii de Alfama auctoritate Apostolica deputatus existit, ac dilectorum filiorum moderni Præceptoris Præceptoriæ Oppidi de Onda dictæ Militiæ Dertusen. Diœcesis, ac Universitatis, & hominum ejusdem Oppidi petitio continebat, quod cum hactenus graves, & variæ lites inter Philippum Regem, uti Administratorem Militiæ hujusmodi, ac Præceptorem ex una, nec non Universitatem, & homines prædictos ex altera partibus, aliosque forsan litium consortes super quibusdam Jurisdictionibus civilibus, & maxime ea, quam *Alphonsinam* vulgo vocant in illis partibus, variisque juribus, quorum aliqua ad Præceptorem pro tempore existentem dictæ Præceptoriæ spectabant, videlicet electio unius ex pluribus a Populo deputatis, pro officio Prætoris, seu ut dicunt in illis partibus justitiæ civilis, ac graduandi, sive gradatim per ordinem eligendi juratos, aliosque Officiales, alia vero idem Præceptor ad se licet pluries super illis condemnatus fuerit, spectare prætendebat, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latius deductis, ortæ fuerint, & aliquæ, etiam de præsenti in supremo Regio Consilio indecisæ pendeant.

§.2. Præ-

Partes ad quamdam Concordiam devenere.

§. 2. Præceptor, ac Universitas, & homines prædicti excessivis sumptibus, quos passi sunt, parcere, ac tam iidem, quam dictus Philippus Rex conditionem dictæ Præceptoriæ meliorem efficere cupientes, ad infrascriptam inter se sub nostro, & Sedis Apostolicæ beneplacito devenerunt transactionem, videlicet, quod dictus Philippus Rex tamquam Administrator Militiæ prædictæ omnem Jurisdictionem civilem supra expressam, usumque, & exercitium ejusdem, una cum Arce, Terris, ac omnibus juribus, & pertinentiis, salariis, pœnis, ac proventibus, & emolumentis, qui ipse tamquam talis Administrator Militiæ, & Præceptor prædictus in eodem Oppido, illiusque Territorio, & Districtu, nec non super Incolis, & Habitatoribus Oppidi hujusmodi nunc tenent, & possident, ac denique omnia, & quæcumque jura, & actiones, seu prætensiones, quæ habent, & ad ipsos nunc spectant, & pertinent, ac spectare, & pertinere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, etiam ratione Jurisdictionis *Alphonsinæ* hujusmodi, ex qua parva, vel minima Jurisdictio resultat, ex quocumque jure, via, modo, forma, titulo, causa, vel ratione, ex quibus omnibus Præceptor dictæ Præceptoriæ pro tempore existens non ultra L. ducat. auri de Camera annuatim percipiebat, Universitati, & Hominibus prædictis cedere, renunciare, & transferre, ipsi vero Universitas, & homines in recompensam cessionis, renunciationis, & translationis hujusmodi, bona stabilia valoris in proprietate sex mille, & annui redditus trecentarum librarum monetæ Valentin., quæ trecentæ libræ summam CCXL. ducat. auri de Camera, vel circa constituunt prædictæ Præceptoriæ de consensu, & cum interventu dicti Philippi Regis, uti Administratoris generalis Religionis prædictæ, seu ab eo deputati assignare, cum pacto retrovendendi quandocumque, ac idem Philippus Rex tamquam talis Administrator, & Præceptor prædictis omnibus, & quibuscumque litibus, & instantiis occasione prædictæ Jurisdictionis civilis, & *Alphonsinæ*, sive illius usus, & exercitii ubicumque motis, & pendentibus indecisis, ac insuper quibuscumque articulis, & provisionibus ab illis dependen., ac juribus, & actionibus, quæ ea occasione quomodolibet prætendere possent, renunciare, prout cum effectu renunciaverunt: Universitas autem, & homines prædicti omnes, & singulas expensas in expeditione præsentium necessarias de suorum proprio facere tenerentur, ac sub pactis, & conditionibus tunc expressis licitis, & honestis, prout in publico desuper confecto Instrumento dicitur plenius contineri.

Philippus Rex Administrator Militiæ d. Concordiam petit confirmari.

§. 3. Quare pro parte Philippi Regis, & Præceptoris, ac universitatis, & hominum prædictorum asserentium transactionem hujusmodi pro terminandis litibus inter ipsos vigentibus, & ad obviandum illis, quæ frequentes, & graves super præmissis oriri possent, ac pro conservanda inter ipsos pace factam fuisse, illamque in evidentem dictæ Præceptoriæ cessisse, & cedere utilitatem, Nobis fuit humiliter supplicatum quatenus illam approbare, & confirmare, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§. 4. Nos igitur certam de præmissis notitiam non habentes, ipsosque Philippi Regem, ac Præceptorem, nec non Universitatem, & homines prædictos, eorumque singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non instrumenti prædicti tenores etiam veriores, ac dat. præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ per præsentes committimus, & mandamus, quatenus si, & postquam vocatis, qui fuerint vocandi, ac juribus prædictis, illorumque circumstantiis universis prius coram te specificatis, de transactione, & jurium cessione cum pactis, & recompensa prædictis, ac quod illa in evidentem dictæ Præceptoriæ cesserit, & cedat utilitatem tibi legitime constiterit, illam perpetuo approbare, & confirmare, illique inviolabilis, & Apostolicæ firmitatis robur adjicere, nec non omnes, & singulos tam juris, quam facti, & substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint supplere, ac transactionem eamdem validam, & efficacem fore, & esse, per eosque, ad quos nunc spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit firmiter observari debere, ac quid quid secus super his a quoquam qua vis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari, irritum, & inane decernere, auctoritate nostra procures.

Obstantia tollit.

§. 5. Non obstantibus fe. re. Pauli II. Prædecessoris nostri de rebus Ecclesiæ non alienandis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Præceptoriæ, & Ordinis prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, quorum tenores præsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Decretum pro indemnitate bonorum ad Præceptoriam pertinentium.

6. Volumus autem, quod si contingat dicta bona stabilia per Universitatem, & homines prædictos, ut præfertur assignanda, redimi, pretium inde proveniens penes aliquam ædem Sacram omnino deponi, nec inde amoveri debeat, nisi ad effectum convertendi illud in emptionem aliorum bonorum stabilium pro dicta Præceptoria.

Dat. die 8. Junii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 8. Junii 1612. Pontificatus nostri Anno VIII.

Con-

CC.

Ex Regest. in Cancel. Apost.

Confirmatio electionis Marci Sitici ab Altaemps in Archiepiscopum Salisburgensem.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Marco Sitico ex Comitibus ab Altaemps Electo Salisburgen., salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Divina disponente clementia cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa in Apostolicæ dignitatis specula, meritis licet imparibus, constituti ad universas Orbis Ecclesias aciem nostræ considerationis extendimus; & pro earum statu salubriter dirigendo Apostolici favoris auxilium adhibemus. Sed de illis Nos propensius cogitare convenit, quas propriis carere Pastoribus intuemur, ut illis juxta cor nostrum Pastores præficiantur idonei, qui commissos sibi populos per suam circumspectionem providam, & providentiam circumspectam salubriter dirigant, & bona Ecclesiarum ipsarum non solum gubernent utiliter, sed etiam multimodis efferant incrementis.

Vacante Salisburgensi Ecclesia,

§.1. Sane nuper, postquam Nos Venerabili Fratri nostro Wolfango Theodorico Archiepiscopo olim Salisburgen. regimini, & administrationi Ecclesiæ Salisburgen., cui tunc præerat, in manibus dilecti filii Magistri Antonii Diaz in utraque Signatura nostra Referendarii, ac nostri, & Apostolicæ Sedis in illis partibus Nuncii cedendi, & ipsi Antonio Nuncio cessionem hujusmodi apostolica auctoritate admittendi, necnon dilectis filiis Capitulo dictæ Ecclesiæ ad quos electio personæ idoneæ in Archiepiscopum Salisburgen., dum Ecclesia ipsa pro tempore vacat illi per Romanum Pontificem pro tempore existentem ad electionem hujusmodi præficiendæ juxta concordata dudum inter Sedem præfatam, & Nationem Germanicam inita pertinere dignoscitur ad electionem hujusmodi procedendi facultatem ex certis rationabilibus causis per nostras sub Annulo Piscatoris expeditas literas concesseramus; Cum concessionis, & literarum earumdem vigore Wolfangus Theodoricus Archiepiscopus regimini, & administrationi hujusmodi in dictis manibus sponte, & libere cessisset, ac Antonius Nuncius cessionem ipsam dicta auctoritate admisisset, Ecclesia hujusmodi per cessionem eamdem Pastoris solatio destituta Capitulum præfati pro futuri Archiepiscopi Salisburgen. electione celebranda vocatis omnibus, qui voluerant, potuerant, & debuerant electioni hujusmodi commode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes in unum te tunc ipsius Ecclesiæ Canonicum de Nobili, & Comitum genere procreatum, & in Subdiaconatus ordine a nonnullis annis constitutum, & ad docendum alios idoneum in eorum, & dictæ Ecclesiæ sic vacantis Archiepiscopum concorditer elegerunt; Tuque electioni hujusmodi illius tibi præsentato decreto consensisti, & deinde Electionis hujusmodi negocium proponi fecisti in Consistorio coram Nobis, petens illam dicta auctoritate confirmari in his omnibus statutis a jure temporibus observatis.

Capitulum Marcum Siticum ab Altaemps in Archiepiscopum eligit.

Paulus electionem confirmat.

§.2. Nos igitur electionem eamdem, nec non idoneitatem, & merita personæ tuæ examinari fecimus, & quia invenimus electionem ipsam de eadem persona tua, cui apud Nos de literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, fuisse canonice celebratam, illam de Fratrum nostrorum consilio dicta auctoritate approbamus, & confirmamus: Teque eidem Ecclesiæ in Archiepiscopum præficimus, & Pastorem; curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo in illo, qui dat gratias, & largitur præmia: confidentes, quod dirigente Domino actus tuos præfata Ecclesia Salisburgen. per tuæ circumspectionis industriam, & studium fructuosum regetur utiliter, & prospere dirigetur; ac grata in eisdem spiritualibus, & temporalibus suscipiat incrementa.

Electumque hortatur eam Ecclesiam sollicite regat.

§.3. Jugum igitur Domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipiens curam, & administrationem præfatas sic sollicite geras, & fideliter exequaris, quod Ecclesia Salisburgen. Gubernatori provido, & fructuoso administratori gaudeat se commissam. Tuque præter æternæ retributionis premium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis.

Dat. die 18. Junii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, quarto decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Idem Marcus Siticus a quibuscumque censuris absolvitur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Marco Sitico ex Comitibus ab Altaemps Canonico Salisburgen. salutem, & Apostolicam benedictionem.

Apostolicæ Sedis consueta clementia, ne dispositiones per eam de Metropolitanis Ecclesiis pro tempore factæ valeant quomodolibet impugnari, sed personæ ad eas promovendæ illis puro corde, & secura conscientia præsidere possint, remedia, prout convenit adhibet opportuna.

§.1. Cum itaque Nos hodie electionem de

de persona tua in Archiepiscopum Salisburgen. Ecclesia ipsa tunc certo modo Pastoris solatio destituta canonice celebratam de fratrum nostrorum consilio Apostolica auctoritate approbari, & confirmari; Teque illi in Archiepiscopum, & Pastorem præficere intendamus. Nos ne si forsan aliquibus sententiis, censuris, & pœnis Ecclesiasticis ligatus sis, approbatio, confirmatio, & præfectio præfatæ valeant, propterea quomodolibet invalidæ reputari, providere volentes, Te a quibusvis suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, si quibus quomodolibet innodatus sis, ad hoc dumtaxat, ut approbatio, confirmatio, & præfectio præfatæ, nec non singulæ literæ desuper conficiendæ suum sortiantur effectum, dicta Apostolica auctoritate, tenore præsentium, absolvimus, & absolutum fore nunciamus.

Derogatio contrariorum. §. 2. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ Salisburgen., etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Clausulæ. §. 3. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ absolutionis, & nunciationis infringere, vel ei ausu temerario contrahire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die annoque eisdem. Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo, duodecimo, quatuordecimo kalendas Julii Pont. Nostri Anno octavo.

Episcopus Suffraganeos hortatur, ut Electo Salisburgen. obsequium, & obedientiam præstent.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI,

Venerabilibus Fratribus universis suffraganeis Ecclesiæ Salisburgen., salutem, & Apostolicam benedictionem.

Electionem, confirmationemque præfatas recenset. §. 1. Hodie siquidem electionem de persona Dilecti filii Marci Sitici electi Salisburgen. in Archiepiscopum Salisburgen. per dilectos filios Capitulum, & Ecclesiæ Salisburgen., Ecclesia ipsa certo tunc expresso modo pastoris solatio destituta canonice celebratam, de fratrum nostrorum consilio Apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, Ipsumque illi, in Archiepiscopum præfecimus, & Pastoralem curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

Monetque suffraganeos Episcopos, ut ei obediant. §. 2. Quo circa Universitatem vestram monemus, & hortamur attente, vobis per Apostolica scripta mandantes, quatenus eidem Marco Sitico Archiepiscopo Electo, tamquam membra capiti obsequentes exhibeatis ei obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas; Ita quod mutua inter vos, & ipsum gratia gratos sortiatur effectus: Nosque devotionem vestram possimus propterea in Domino condignis actibus merito commendare.

Dat. die annoque eisdem. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo, duodecimo, quartodecimo kalendas Julii Pont. Nostro Anno octavo.

Ad Matthiam Imperatorem in idem Argumentum.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Charissimo in Christo filio Matthiæ Hungariæ Regi in Romanorum Imperatorem Electo salutem, & Apostolicam benedictionem.

Procemium. Gratiæ divinæ premium, & humanæ laudis præconium acquiritur, si per sæculares Principes Ecclesiarum Prælatis, præsertim Pontificali dignitate præditis opportuni favoris præsidium, & honor debitus impendatur.

Facti series. §. 1. Hodie siquidem electionem de persona Dilecti filii Marci Sitici Electi Salisburgen. in Archiepiscopum Salisburgen. per Dilectos filios Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., Ecclesia ipsa certo tunc expresso modo Pastoris solatio destituta canonice celebratam, de fratrum nostrorum consilio Apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus; Ipsumque illi in Archiepiscopum præfecimus, & Pastoralem curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

Ad hortatio ad Matthiam ut novo Archiepiscopo præsto sit. §. 2. Cum itaque, Fili charissime, sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis Æterni gloria venerari, Majestatem tuam Regiam rogamus, & hortamur attente, quatenus eumdem Marcum Siticum Electum, & præfatam Ecclesiam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Sedis Apostolicæ reverentia propensius commendatos in ampliandis, & conservandis juribus suis, sic eos tui benigni favoris auxilio prosequaris, quod ipse Marcus Siticus Electus tuæ celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit, Deo propitio prosperari, ac Tibi exinde a Domino perennis vitæ premium, & a Nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat. die annoque eisdem. Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo, duodecimo, quartodecimo kalendas Julii Pont. Nostri Anno octavo.

Ca-

Secret. Brev. Cancel. Apost.

Capitulo Salisburgen. in idem Argumentum.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Capitulo Ecclesiæ Salisburgen. salutem, & Apostolicam benedictionem.

Electionem factam recenset.

HOdie Electionem de persona dilecti filii Marci Sitici Electi Salisburgen. in Archiepiscopum Salisburgen. per vos, Ecclesia vestra Salisburgen. certo tunc expresso modo Pastoris solatio destituta, canonice celebratam de Fratrum nostrorum consilio apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus; Ipsumque illi in Archiepiscopum præfecimus, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus eidem Marco Sitico Archiepiscopo Electo, tamquam Patri, & Pastori animarum vestrarum intendentes, etiam exhibentes sibi obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas ejus salubria monita, & mandata suscipiatis, humiliter, efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam, quam idem Marcus Siticus Archiepiscopus Electus rite tulerit in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Capitulum ad obedientiam suo Pastori debitam hortamur.

Dat. die 18. Junii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, quartodecimo, Kalendas Julii Pontificatus Nostri Anno octavo.

Ibid.

In idem Argumentum Clero, & Populo Salisburgen.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Clero Civitatis, & Diœcesis Salisburgen. salutem, & Apostolicam benedictionem.

HOdie electionem de persona dilecti Filii Marci Sitici Electi Salisburgen. in Archiepiscopum Salisburgen. per dilectos Filios Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., Ecclesia ipsa certo tunc expresso modo Pastoris solatio destituta canonice celebratam de Fratrum nostrorum consilio Apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, ipsumque illi in Archiepiscopum præfecimus, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus, quatenus eumdem Marcum Siticum Archiepiscopum Electum, tamquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum grato admittentes honore, & exhibentes sibi obedientiam, & reverentiam debitas, ejus salubria monita, & mandata suscipiatis humiliter, & efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam, quam idem Marcus Siticus Archiepiscopus Electus rite tulerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, quartodecimo Kalendas Julii Pontificatus nostri Anno Octavo.

Dat. die annoque eisdem

In idem argumentum Clero, & Populo Salisburgen.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Populo Civitatis, & Diœcesis Salisburgen., salutem, & Apostolicam benedictionem.

HOdie electionem de persona dilecti filii Marci Sitici Electi Salisburgen. in Archiepiscopum Salisburgen. per dilectos filios Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., Ecclesia ipsa certo tunc expresso modo Pastoris solatio destituta, canonice celebratam de Fratrum nostrorum consilio apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, ipsumque illi in Archiepiscopum præfecimus, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca Universitatem vestram monemus, & hortamur attente vobis per apostolica scripta mandantes, quatenus eumdem Marcum Siticum Electum tamquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum devote suscipientes, & debita honorificentia pertractantes, ejus monitis, & mandatis salubrius humiliter intendatis. Ita quod idem Marcus Siticus Electus in vobis devotionis filios, & vos in eo per consequens Patrem benevolum invenisse gaudeatis.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, quartodecimo Kalendas Julii, Pont. nostri Anno Octavo.

Dat. die annoque eisdem

Vassallis Ecclesiæ Salisburgensis, ut illi debita servitia, & jura exhibeant.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis universis Vassallis Ecclesiæ Salisburgen. salutem, & Apostolicam benedictionem.

HOdie electionem dilecti filii Marci Sitici Electi Salisburgen. in Archiepiscopum

pum Salisburgen. per dilectos filios Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., Ecclesia ipsa certo tunc expresso modo Pastoris solatio destituta, canonice celebratam de Fratrum nostrorum consilio apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, ipsumque illi in Archiepiscopum præfecimus, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca universitati vestræ per Apostolica scripta mandamus quatenus eumdem Marcum Siticum Electum devote suscipientes, & fidelitatem debitam, & consueta servitia, & jura sibi à vobis debita integre exhibere studeatis, alioquin sententiam, sive pœnam, quam idem Marcus Siticus Electus rite tulerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Dat. die anoque eisdem

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, quartodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Marco Sitico Electo Salisburgen. facultas conceditur munus Consecrationis a quocumque sibi beneviso Episcopo suscipiendi.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Marco Sitico Electo Salisburgen. salutem, & Apostolicam benedictionem.

Electionem, confirmationemque recenset.

CUm Nos pridem electionem de persona tua in Archiepiscopum Salisburgen. per dilectos filios Capitulum Ecclesiæ Salisburgen., Ecclesia ipsa tunc certo modo Pastoris solatio destituta, canonice celebratam de Fratrum nostrorum consilio apostolica auctoritate approbaverimus, & confirmaverimus, Teque illi in Archiepiscopum præfecerimus, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesiæ Salisburgen. tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

Facultatem concedit, de qua in rubrica, injuncto onere juramentum præstandi.

§.2. Nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augumentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, Tibi postquam Presbyter fueris, ut a quocumque, quem malueris, catholico antistite gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habente, accitis, & in hoc illi assistentibus duobus, vel tribus aliis catholicis Episcopis similes gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem antistiti, ut recepto prius per eum a Te nostro, & Romanæ Ecclesiæ fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus adnotatam munus præfatum auctoritate nostra impendere libere Tibi possit, plenam, & liberam earumdem tenore præsentium concedimus facultatem.

Sub pœnis hic expressis.

§.3. Volumus autem, & eadem auctoritate statuimus, atque decernimus, quod si non recepto prius a Te per ipsum Antistitem præfato juramento idem Antistes munus hujusmodi Tibi impendere, & Tu illud suscipere præsumpseritis, idem Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam Tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea etiam volumus, quod formam juramenti hujusmodi a Te tunc præstiti Nobis de verbo ad verbum per tuas patentes Literas tuo Sigillo munitas per proprium Nuncium quantocitius destinare procures.

Forma juramenti fidelitatis.

§.4. Forma autem juramenti, quod præstabis hæc est — Ego Marcus Siticus Electus Salisburgen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, ac Dño nostro D. Paulo PP. V. suisque Successoribus canonice intrantibus, non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriæ aliquæ inferantur quovis quæsito colore: Consilium vero, quod mihi credituri sunt per se, aut Nuncios, seu literas ad eorum damnum me sciente nemini pandam: Papatum Romanum, & Regalia Sancti Petri adjutor eis ero ad retinendum, & defendendum contra omnem hominem: Legatum Apostolicæ Sedis in eundo, & redeundo honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjuvabo: jura, honores, privilegia, & auctoritatem Romanæ Ecclesiæ Domini nostri Papæ, & Successorum præfatorum conservare, & defendere, augere, & promovere curabo; Non ero in consilio, facto, vel tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eamdem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra, vel præjudicialia personaliter juris, honoris, status, & potestatis eorum machinentur, & si talia a quibuscumque procurari novero, vel tractari, impediam hoc posse, & quantocitius potero commode significabo eidem Domino nostro, vel alteri, per quem ad ipsius notitiam poterit pervenire: Regulas, Sanctorum Patrum decreta, ordinationes, sententias, dispositiones, reservationes, provisiones, & mandata Apostolica totis viribus observabo, & faciam ab aliis observari: Hæreticos, Schismaticos, & Rebelles Domino nostro, & Successoribus præfatis posse persequar, & impugnabo: Vocatus ad Synodum veniam, nisi præpeditus fuero canonica præpeditione: Apostolorum limina singulis quatrienniis personaliter, & per me ipsum visitabo, & Domino Nostro, & Successoribus præfatis rationem reddam de toto meo Pastorali officio, & de rebus omnibus ad meæ Ecclesiæ Statum, ad Cleri, & Populi disciplinam, ani-

animarum denique, quæ meæ Fidei creditæ sunt, salutem quovis modo pertinentibus, & vicissim mandata Apostolica præfata humiliter recipiam, & quam diligentissime exequar; Quod si legitimo impedimento detentus fuero, præfata omnia adimplebo per certum Nuncium ad hoc speciale mandatum habentem de gremio Capituli mei, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem, aut his mihi deficientibus per Diœcesanum Sacerdotem, & Clero deficiente omnino per aliquem alium Presbyterum, seu sæcularem spectatæ probitatis, & Religionis de supradictis omnibus plene instructum: de hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem proponentem in Congregatione Sacri Concilii Tridentini per supradictum Nuncium transmittendas: Possessiones ad mensam meam pertinentes non vendam, neque donabo, neque impignorabo, neque de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo etiam cum consensu Capituli Ecclesiæ meæ inconsulto Romano Pontifice; & si ad aliquam alienationem devenero, pœnas in quadam super hoc edita Constitutione contentas eo ipso incurrere volo: sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Dat. die 19. Junii 1612. An.VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, tertiodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

CCI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio venditionis Castri Vallis-clusæ in Comitatu Venaysino favore Claræ de Perusiis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Humilibus piorum Christifidelium, præsertim Nobis, & Romanæ Ecclesiæ immediate subjectorum votis libenter annuimus, eosque favoribus prosequimur opportunis, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Clara de Perusiis feudum Vallis-Clusæ emit a Magdalena de Sagnet.

§. 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilecta in Christo filia Clara de Perusiis mulier vidua Avenionen., quod ipsa de Anno 1608., & die 4. Mensis Martii, Castrum feudale Vallis-clusæ Cavallicen. Diœcesis in Comitatu nostro Venaysino cum jurisdictione, juribus, & pertinentiis suis universis a dilecta similiter in Christo filia Magdalena de Sagnet, & Causan, tunc utili Domino ejusdem Castri, pretio inter eas convento tresdecim millium, sexcentorum, & sexaginta sex scutorum, & solidorum quadraginta ad rationem solidorum sexaginta illarum partium pro quolibet scuto hujusmodi, pro se, suisque Hæredibus, & Successoribus emit, & in Instrumento emptionis, & venditionis prædictæ, dictum, & expressum fuit, dictum Castrum Vallis-clusæ cum ejus juribus, & pertinentiis esse sub directo Dominio Cavallicen. Episcopi, censuque, & servitio consueto, prout in Instrumento desuper confecto per dilectum filium Stephanum Marelli Notarium dictæ Civitatis Avenionen. plenius dicitur contineri.

Episcopus Cavallicensis laudemium sibi solvendum esse præsumit.

§. 2. Et subinde cum bo. mem. Hieronymus, dum vixit, Episcopus Cavallicen. jus concedendi investituram dictæ Claræ, nec non laudemium ratione venditionis prædictæ in illis partibus solvi solitum, non Nobis, sed sibi, & pro tempore existenti Episcopo Cavallicen. deberi prætendens, litem super receptione ejusdem laudemii, & concedenda investitura prædicta contra Fiscum nostrum in illis partibus, atque etiam in Romana Curia introduxisset, & interim dicta Clara licentiam petiisset, & obtinuisset possidendi dictum Castrum cum ejus juribus, & pertinentiis a Judice Cameræ nostræ Apostolicæ in Civitate Carpentoraten. degente, citato Procuratore dicti Hieronymi Episcopi, & in illius contumaciam obtulisset accipere investituram, & solvere laudemium, cui magis de jure deberetur, ac successive, prædicto Hieronymo Episcopo vita functo, jurium, & spoliorum Cameræ nostræ Apostolicæ debitorum in illis partibus Subcollector laudemium hujusmodi exigi curasset, lite, & causa tam super prædicti laudemii solutione, quam quantitate, ad quam laudemium hujusmodi solvi deberet, & an ad Cameram, vel Episcopum prædictum pertineret, & spectaret, indecisis pendentibus, prædicta Clara ad instantiam præfati Subcollectoris, & commissarii spoliorum, persolvit scuta ducenta eidem Commissario ad bonum computum dicti laudemii, Sede Episcopali adhuc vacante.

Actaque causa est contra Fiscum Rev. Cam. Apost.

Deinde ipsa Clara infeudationem à Pontifice petit;

§. 3. Postmodum, facta provisione dictæ Ecclesiæ Cavallicen. de persona Venerabilis Fratris Octavii Episcopi Cavallicen., cum dicta Clara differret sumere dictam investituram a Camera nostra, illiusque officialibus in illis partibus commorantibus, & solvere residuum dicti laudemii prædicto subcollectori, de mandato ejusdem subcollectoris fuerunt factæ pignorationes, & exequutiones in, & super bonis mobilibus, & immobilibus ejusdem Claræ, ac etiam super dicto Castro Vallis-clusæ tam ante, quam post adeptam per prædictum Octavium Episcopum possessionem dictæ Ecclesiæ, non obstantibus oppositionibus, & appellationibus factis, & interpositis per dictam Claram, & Procuratorem præfati Octavii Episcopi prætendentis jus concedendi investituram, & percipiendi dictum Laudemium nondum integre solutum ad se pertinere, ob quod dicta Clara a dilecto filio Thesaurario Cameræ nostræ in Comitatu Venaysino, cum interventu dicti subcollectoris, & aliorum officialium Cameræ nostræ apostolicæ in partibus prædictis commorantium, & cum protestationibus, reservationibus, & sub pactis, & qualitatibus contentis in Instrumento desuper con-

confecto per dilectum filium Franciscum Geresi vice-scribam dictæ Cameræ, eidem subcollectori consignavit, & tradidit centum salmatas frumenti, ex quarum pretio solvit scuta 300. ultra alia 200. prædicta ad bonum computum dicti Laudemii, ratione supradicti Spolii, ulterioresque litium anfractus evitare cupiens, pro residuo ejusdem Laudemii, alia septingenta scuta similia Nobis persolvere obtulit, dummodo venditioni, & emptioni prædictis beneplacitum, seu consensum opportunum, ac apostolicæ nostræ confirmationis robur adjicere, ipsiusque Castri infeudationem illis modo, & forma, quibus prædictæ Magdalenæ, seu illius Antecessoribus concessa fuerat, concedere dignaremur.

Qui imposito super hac causa silentio Episcopo;

§. 4. Nos igitur prædictam Claram specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodata existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutam fore censentes, Motu proprio, ac ex certa scientia nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine litis, & causæ prædictarum statum, & merita, ac prædicti instrumenti tenorem, præsentibus pro expressis habentes, litem, & causam prædictas, quoad laudemium hujusmodi, in statu, & terminis, in quibus coram quibuscumque Judicibus reperiuntur ad Nos avocamus, & cassamus, extinguimus, ac penitus annullamus, modernoque, & pro tempore existenti Episcopo Cavallicen. perpetuum super prætensione hujusmodi laudemii silentium imponimus, nec non septingenta scuta prædicta pro omni, & toto eo, quod ratione laudemii hujusmodi exigi solitum erat, & a Nobis tam ratione spolii, quam alio quocumque jure prætendi poterat, recipimus, & admittimus, ac ab Officialibus nostris, ad quos spectat, recipi, & admitti præcipimus, & mandamus, ac residuum eidem Claræ gratiose remittimus, & condonamus.

Venditionisque contractum approbat.

§. 5. Et insuper motu, & scientia paribus, ac de plenitudine potestatis nostræ apostolicæ beneplacitum, & consensum prædictum præstamus, nec non præmissas venditionem, & emptionem dicti Castri Vallis-clusæ, & instrumentum prædictum, ac omnia, & singula in eo contenta, licita tamen, & honesta apostolica auctoritate, tenore præsentium, approbamus, & confirmamus, ac illis firmitatis robur adiicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum forsan omissarum, ac alios quantumvis substantiales defectus, etiam de stylo dicti Comitatus, ac etiam ex dispositione Constitutionum Apostolicarum quomodolibet, & qualitercumque requisitos, cognitos, & incognitos, si qui principaliter, vel accessorie intervenerint in eisdem, etiamsi de illis ad hoc, ut suppleri possent, specialis mentio facienda esset, plenissime supplemus; & dicti Castri Vallis-clusæ infeudationem, nulla tamen ipsius feudi primæva natura immutata, ac modo, & forma, quibus primitus concessa fuit, cujus tenorem, etiam præsentibus pro expresso haberi volumus, sine tamen in reliquis præjudicio jurium Ecclesiæ, & pro tempore existentis Episcopi Cavallicen., ac præsertim super directo Dominio ab eo prætenso, prædictæ Claræ pro se, suisque hæredibus, & successoribus, auctoritate, & tenore prædictis, concedimus.

Et quamvis Castrum illud ad directum Episcopi Cavallicen. Dominium spectare decernatur, Claram de Perusiis super hac investitura prohibet perturbari.

§. 6. Decernentes motu, & potestatis plenitudine similibus, quod si super directo Dominio prædicto, & jure concedendi Investituram ratione directi Dominii hujusmodi ad favorem dicti Episcopi Cavallicen. moderni, & pro tempore existentis ullo umquam tempore lis terminari, & decidi, ac judicari, & directum dominium, ac jus concedendi Investituram prædictam eidem Episcopo, tamquam directo Domino, competere declarari contingat, nihilominus prædicta Clara, ac dicti ejus Hæredes, & Successores, neque super Laudemio, neque super Investitura a Nobis concessa prædictis ullatenus molestari possint.

Clausulæ pro hujusce Constitutionis firmitate.

§. 7. Præsentesque nostras literas nullo unquam tempore, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes ad id vocati non fuerint, neque solemnitates, & quævis alia servanda, & adimplenda, servata, & adimpleta fuerint, seu quovis alio prætextu, causa, & occasione de subreptionis, & obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari, nullatenus posse, sed etiam absque eo, quod in eadem Camera Apostolica præsententur, & in ea, suisque Libris admittantur, & registrentur, semper, & perpetuo validas, & efficaces fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Sicque per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantia tollit.

§. 8. Non obstantibus præmissis, & quatenus opus sit, nostra, & Cancellariæ nostræ Apostolicæ regula de jure quæsito non tollendo, nec non felic. record. Pij Papæ IV. Prædecessoris nostri, & aliis quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & dicti Comitatus Statutis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis, Indultis, & literis Apostolicis dicto Comitatui, illiusque habitatoribus, & Incolis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & in-

& innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis specialis mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 25. Junii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 25. Junii 1612. Pontificatus nostri Anno VIII.

CCII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Seminarium Anglicanum in Oppido Matriti Toletanæ Diœcesis eximitur a jurisdictione Archiepiscopi, & immediate subiicitur Sedi Apostolicæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

PAstoralis officii cura, meritis licet imparibus, Nobis ex alto commissa postulat, ut ea, quæ piorum locorum quorumlibet, præsertim Collegiorum, & Seminariorum ad Juventutis religiosam educationem, ac in ecclesiasticis, aliisque salutaribus disciplinis institutionem pie instructorum, tranquillo statui, felicique progressui conducunt, libenter concedamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Privilegium de quo in rub.

§. 1. Itaque dilectos filios Rectorem, scolares, Ministros, & alias personas Collegii, seu Seminarii Nationis Anglicanæ in Oppido Matriti Toletanæ Diœcesis canonice erecti, ut apostolico præsidio suffulti, & a quibusvis perturbationibus, & gravaminibus releventur, & in sua vocatione utilius persistant, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatę existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati Collegium, seu Seminarium prædictum, illiusque Rectorem, ac scolares, Ministros, & alias personas quascumque, nec non ejusdem res, & bona quæcumque, ab omni, & quacumque jurisdictione, correctione, visitatione, superioritate, & potestate moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Toletan., illiusque officialium, & Ministrorum quorumcumque, apostolica auctoritate, tenore præsentium tam in universum, quam singillatim perpetuo eximimus, & liberamus, illosque, & illa sub B. Petri, ac nostra, & Sedis apostolicæ protectione suscipimus, nobisque, & pro tempore existenti Romano Pontifici etiam perpetuo subiicimus, itaut modernus, & pro tempore existens Archiepiscopus prædictus, ejusque officiales, & Ministri, ullam, quovis prætextu, & ex quacumque causa in dictum Seminarium, ejusque bona, Rectorem, Ministrum, scolares, ac alias personas, res, & bona quæcumque jurisdictionem, correctionem, potestatem, & superioritatem habere, & exercere minime possint.

Clausulæ.

§. 2. Decernentes præsentes literas semper, & perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, nec non Collegio, seu Seminario, & aliis prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari: Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutorem deputatio.

§. 3. Quocirca Judicibus a pro tempore existente Protectore dicti Seminarii similiter pro tempore nominandis, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Rectoris, & Collegialium, ac aliorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Rectorem, & Collegiales, aliosque prædictos earumdem præsentium, omnium eis concessorum usu, & effectu pacifice frui, & gaudere; Non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas, aliquis auctoritate præsentium ad judicium non trahatur, ac Apostolicis, nec non in universalibus, Provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, et Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 3. Julii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 3. Julii, 1612. Pontificatus nostri Anno Octavo.

Re-

CCIII.

Revocatio omnium licentiarum Monasteria Monialium ingrediendi, aut cum eis conversandi, mulieribus hactenus concessarum.

Hac super re vide Constit. XLIV. Greg. XIII. Ubi gratiæ. *Tom. IV. Part. III. fol.* 298.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

MOnialium quieti, quæ carnalia desideria abnegantes, Dei obsequio sese addixerunt, pastorali solicitudine consulere cupientes, ad ea removenda, quæ religiosam earum quietem, & regularem observantiam perturbare dignoscuntur, curam nostram libenter intendimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Revocatio licentiarum ingrediendi Monasteria Monialium mulieribus secularibus concessarum.

§.1. Quoniam itaque, sicut accepimus, experientia compertum est, non levia incommoda licentias ingrediendi Monasteria Monialiũ mulieribus secularibus concessas, dictis Monialibus inferre: Nos malis hujusmodi opportuno remedio providere volentes; Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas licentias ingrediendi Monasteria Monialium ubique locorum existentium, ac cum Monialibus conversandi, & refectionem sumendi corporalem mulieribus cujuscumque status, gradus, & conditionis existentibus, etiam Marchionali, & Ducali dignitate fulgentibus, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, & efficacioribus, ac insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, ad tempus, vel in perpetuum à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, & etiam à Nobis concessas, quarum tenores, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus haberi volumus pro expressis, apostolica auctoritate, tenore præsentium revocamus, cassamus, & irritamus, ac revocatas, cassas, & irritas esse decernimus.

Pœna utentium licentiis.

§.2. Inhibentes mulieribus prædictis licentias hujusmodi habentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, à qua non nisi à Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolvi possint, nè Monasteria prædicta prætextu licentiarum hujusmodi ingredi audeant, seu præsumant.

Pœna eas admittentium.

§.3. Ipsorum vero Monasteriorum Abbatissis, seu Priorissis, ac Superioribus, sub eadem, ac privationis suorum officiorum, quæ obtinent, & inhabilitatis ad illa in posterum obtinenda, ipso facto sine alia declaratione incurrendis pœnis, ne eas introducere, seu admittere, vel admissas quoquo modo retinere audeant, seu præsumant.

Deputatio executorum.

§.4. Quocirca dilectis filiis nostris, & Apostolicæ Sedis pro tempore existentibus Nunciis, ac locorum Ordinariis, necnon dictorum Monasteriorum Prælatis, & Superioribus præcipimus, & mandamus, quatenus præsentes literas publicari, & præmissa omnia observari faciant; Contradictores quoslibet, ac præmissis non parentes, per prædictas, & alias sententias, censuras, & pœnas, aliaque juris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorũ.

§.5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.6. Quia vero difficile foret, has litteras ad omnia loca deferri; Volumus quod earum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, acsi essent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 8. die 10. Julii.

Datum Romæ apud sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die decima Julii 1612. Pontificatus nostri Anno Octavo.

CCIV.

Erectio Congregationis, ac deputatio Officialium super Aquæ Paulæ, & illius Aquæductuu cura, & administratione, in Alma Urbe.

PAULUS EPISCOPUS.

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

IN Sede Beati Petri, meritis licet imparibus, divina dispositione constituti, boni Pastoris fungentes officio, creditas nobis oves non solum sacris, ac spiritualibus studemus munire præsidiis; sed temporalibus etiam commodis, illisque præsertim, quæ sunt humanæ vitæ usui necessaria, abundanter cumulare enixe curamus, ut apertius deinde ad supremi Pastoris, ac Mundi universi procreatoris immensam benignitatem, ac munificentiam extollendam, ab operibus hisce nostris, ut ab humanis linguis quotidie excitentur, ac fida veluti manu ad rerum divinarum assiduam contemplationem, laudemque deducantur.

Paulus Urbem Romam novis ædificiis Templis, viis, aliisque modis exornavit.

§.1. Quod si omnium Christifidelium, cæterarumque Civitatum, & locorum nostræ curæ, & fidei commissorum, præcipua ratio Nobis habenda est, quanto impensius Urbem Romam communem patriam, ac veritatis magistram, in qua Christus Dominus illam præ aliis diligens, Ecclesiæ fundamenta jecit, & stabilivit, Nos in terris Christi vicem agentes ad ipsius imitationem præ cæteris amare, & novis assidue ornamentis, commodisque

que augere, & illustrare debemus? Hisce permoti causis Urbem hanc nostram, tum in Templis, tum in ædificiis, viis, areis, aliisque structuris amplificare, ac pulchriorem, & commodiorem reddere non desistimus.

Et deinde aquarum fœcunditate ditare studuit.

§.2. Et jamdudum paterno considerantes affectu, illam licet in cæteris sui partibus aquarum opportunitate fœcundam, in Transtyberina tamen regione, ac Civitate Leonina, quæ Burgus S. Petri appellatur, earum usu pene destitutam esse, ac propterea complura ibi existentia Templa Virorum, & sanctimonialium Cœnobia, Xenodochia, & alia pia loca, ædificiaque insignia, & quod caput est, ipsius Principis Apostolorum Basilicam, & Romani Pontificis Sedem, & domicilium, aquarum commoditate carere, incommodo huic providere necessarium duximus.

Aquas multas, è locis ab Urbe longe distantibus collectas, magno sumptu ad eam uno Aquæductu adduci curavit.

§.2. Scientes itaque Aquæductum illum antiquitate atque operis magnitudine celeberrimum, per quem olim aqua Sabatina, & Alsietina, quæ etiam Augustæ à Cæsare Augusto Imperatore cognomentum sumpsit, in eandem Urbem via Aurelia, ad Naumachias, aliasque delicias, & voluptuarios usus Gentilium Romanorum influebat, sive barbaræ gentis, sive temporis injuria dirutum ita jacere, ut ejus vestigia vix alicubi apparerent, vigilantia pastorali dignum sane putavimus, non solum impuros, ac superstitiosos veterum ritus, vera religione, sacroque cultu emendare, verum etiam reliqua, vel ad ostentationem, & superbiam ab illis extructa, vel ad illicita animi oblectamenta, relaxationesque excogitata, ac deinde illorum temporum cujusdam veluti intemperantiæ monumenta posteris relicta, in meliorem, ac necessarium vitæ usum, quantum in Nobis est, convertere, simulque intelligentes supra Lacum Sabbatinum, Anguillariæ, & Brachiani nunc dictum, ad radices collium eidem Lacui in illius ambitu dextrorsum superastantium, ultra Anguillariam, & Trivinianum, vigesimo octavo ab Urbe milliario, complures aquarum perennium per silicum venas scaturientium, visu, & gustu jucundissimarum, & saluberrimarum fontes exoriri, de aquis prædictis colligendis, corrivandisque, ac in Urbis, & Janiculum, & Vaticanum eminentes Colles inducendis cogitavimus, pro certo habentes, has Aquas non solum regioni Transtyberinæ, & Palatio nostro Apostolico in Vaticano, ac locis omnibus dictæ regionis, & Civitatis Leoninæ, sed etiam ultra Pontes traductas, in plura Castella divisas, universæ fere Urbi, tum publicum, tum privatum commodum allaturas, nec non loca Transtyberina incolarum paucitate pene alicubi deserta, usu, & commoditateearum habitatu frequentiora, & frequentatione jucundiora, ac saniora reddenda. In primis autem Aquæductum veterem, ac ipsas Aquas, sed longe salubriores quam quæ primum ab Augusto, postea à fel. rec. Adriano Papa Primo prædecessore nostro reductæ sunt, earumque scaturigines, & diverticula pervestigari jussimus, certioresque facti ab iis, quibus curam hanc demandavimus, Aquas hujusmodi colligi, & ad Urbem Collesque præfatos cura solerti adhibita adduci posse; Nos neque laboribus, neque sumptibus pro huius Urbis, & in ea degentium commodo, & utilitate parcentes, opus aquæ ducendæ quamprimum aggredi, ac perficere deliberavimus. Ideoque complurium aquarum fontibus salubrioribus, qui in Territoriis Brachiani, Vicarelli, Bassani, & Triviniani, sub certis distinctis eorum denominationibus oriuntur, opportuna substructione compræhensis, corrivatisque rivulis unum in receptaculũ collectis, atque confusis, & unam aquam conficientibus, aquam omnem per novum aquæductum, quem ob veterem dissipatum, subterraneo, & arcuato opere à fundamentis extruximus, & restituimus, ac inter cætera duobus sublimioribus arcubus prope Urbem, cum suis subscriptionibus ad perpetuum rei monumentum erectis ornavimus: longo nempe à priori receptaculo quinque, & triginta millia passuum circuitu, ad eminentiorum collium, & humiliorum Vallium obices evitandos, & ut inflexo ductu, crebroque anfractu melior inde aqua redderetur, ad eandem Urbem, Dei beneficio, ingenti omnium lætitia adduximus, & ex ea, quæ ad uncias centum supra mille simul ascendit, de majori ipso aquæductu in via supra Sacellum sub invocatione Beatæ Mariæ Reposi vulgo nuncupatæ, trecentas in Vaticanum pro usu Palatii nostri Apostolici, & Burgi S. Petri derivavimus, reliquas octingentas uncias in Montem Janiculum inter Portam Divi Pancratii, & Ecclesiam Divi Petri in Monte aureo nuncupatam, perduci placuit, ubi prædicto magnifico, latoque Fonte extructo, ac ingenti sumptuosoque perpolitorum marmorum, & columnarum apparatu exornato, per quinque lapideas Aquilas, & Dracones, veluti per totidem latissima ora magno, vel adstantium, vel è longinquo prospicientium, oblectamento abunde aqua decurrit, ac perenne manat. Ut vero Fons ipse egregia sua structura meliorem è regione adventantibus præstaret prospectum, ac deinde publico usui commodior, & visui jucundior esset, omnibusque ad eum acclivior, & facilior pateret accessus, parte Montis, in qua Fons ipse conspicitur, quantum opus fuit depressa, aream satis amplam, & viam aperuimus, alia etiam ornamenta, & commoditates in dies adjecturi. Atque ut cætera urbis publica, & privata loca, usu, & commoditate hujus aquæ frui possint, eandem aquam ultra Sixtinum, & quatuor Capitum dictæ Urbis Pontes traduci, & in Castella divisam, in Capitolium, & reliqua Urbis loca distribui mandavimus.

Cum-

Et modo pro d. Aqua ipsiusque aquæductus cura & conservatione, Congregationem Aquæ Paulæ nuncupandam erigit.

§.4. Cumque non satis sit Aquam hujusmodi adduxisse, & tantum opus summo labore, ac tam largo sumptu absolvisse, nisi in ejus administratione, ac perpetua conservatione exacta & præcipua quæque cura & diligentia adhibeatur, partes nostri pastoralis officii esse cognovimus, ut hujus aquæ & illius aquæductus, totiusque operis curam & rationem talibus viris committamus, quorum opera, fide, prudentia, solertique studio, recte & feliciter regantur & gubernentur, ac alia, quæ ad eorum conservationem spectare noscuntur, statuamus. Motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetua constitutione Congregationem Aquæ Paulæ nuncupandam, in qua dilecti filii Cameræ nostræ Apostolicæ generalis Thesaurarius, & Archihospitalis sancti Spiritus in Saxia de eadem Urbe Præceptor, ac ejusdem Cameræ Commissarius etiam generalis, nunc & pro tempore existentes, necnon per nos, & Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ad nostrum, ipsorumque successorum beneplacitum deputandi, unus ex ejusdem Cameræ Præsidentibus Clericis, & duo Cives Romani esse debeant, perpetuo erigimus & instituimus, ac ex nunc ad ipsam Congregationem Magistrum Galeatium Sanuitalem ejusdem Cameræ Præsidentem Clericum, & Alexandrum Mutum, ac Paulum Mellinum Cives Romanos, dilectos filios; quibus Nos aliàs ducendæ aquæ hujus curam demandavimus, & de quorum prudentia, fide, & integritate plurimum in Domino confidimus, ad beneplacitum similiter nostrum deputamus.

Protectorem d. Congregationis Cardinalem Burghesium deputat.

§.5. Ipsique Congregationi dilectum filium nostrum Scipionem tit. S. Chrysogoni presbyterum Cardinalem Burghesium nuncupatum, nostrum secundum carnem ex sorore germana nepotem, durante ejus vita præficimus, & in Aquæ Paulæ, & illius aquæductus, & operis prædictorum Protectorem similiter ad ejus vitam deputamus, ipsam protectionem, & præfectionem post ipsius Cardinalis obitum alteri concedi prohibentes, sed eas post obitum prædictum cessare, & penes dictam Congregationem remanere debere, decernentes, & declarantes.

Secretarium ejusdem Congregationis Jo. Jacobum Bulgarinum eligit.

§.6. Præterea dilectum filium Jo. Jacobum Bulgarinum, quem alias ad curam scripturarum hujus negocii deputavimus, ad ejus etiam vitam, cum honoribus, & oneribus, juribusque, & emolumentis solitis, & consuetis, etiam in remunerationem laborum per eum, tàm in opere hujusmodi quàm pro servitio, & utilitate Cameræ nostræ impensorum, ejusdem Congregationis Secretarium, cui Castella, & receptacula illorumque claves custodiendi, & ne à quoquam amplius aut latiori modulo, seu fistula, vel alias quam fuerit impetratum, vel concessum aqua accipiatur, animadvertendi cura, & onus incumbat, constituimus, deputamus, ac declaramus, & esse volumus.

Congregationis jurisdictionem & facultates præscribit.

§.7. Dictæque Congregationi universam custodiam, & curam aquæ, & aquæductus, ac operis prædictorum, per præsentes committimus, & mandamus, illiusque Deputatis prædictis semel singulis mensibus, & quoties opus fuerit, se congregandi, & aquam prædictam pro usu, & commodo, tam publico, quam privato, & à quavis parte aquæductus, & quasuis Urbis regiones, & loca deducendam, distribuendi, & erogandi, & postquam fuerit distributa, & erogata, per cessionem vel consensum obtinentium in alia etiam transferendi, litterasque patentes desuper sub Scipionis Cardinalis quoad ipse vixerit, & successive sub Thesaurarii pro tempore existentis præfatorum sigillo, & nomine expeditas, desuper concedendi, necnon pro ipsius aquæductus, & operis conservatione ea, quæ facienda, quæ vitanda fuerint, decernendi, ac super præmissis etiam statuta condendi, eaque mutandi, corrigendi, variandi, & de novo faciendi, ac de & super eisdem præmissis, & eorum occasione inter, & contra quascumque personas cujusvis status, gradus, ordinis, & conditionis, ac quavis tam ecclesiastica quàm temporali dignitate, titulo, & honore fulgentes, summarie, simpliciter, & de plano, manuque regia, & sola facti veritate inspecta cognoscendi, procedendi, judicandi, & definiendi, necnon citandi, ac ubi, quando, ac quoties opus fuerit inhibendi, ac pecuniarias, & ubi personarum, & casuum qualitatem sic exigere Congregatio ipsa judicaverit, etiam corporis afflictivas pœnas contra transgressores statutorum prædictorum, & alios, contra quos opus fuerit, eorum arbitrio imponendi, & ad illarum, necnon etiam earum, quæ de jure communi, ac dictæ Urbis statutis de custodiendo aquæductu, aut alias in similibus constitutæ sunt, incursus declarationem, & exequutionem, omni, & quacumque appellatione, reclamatione, revisione, & recursu penitus, & omnino remotis, deveniendi, ac deveniri mandandi, & faciendi, aliaque necessaria, & opportuna gerendi, & exequendi etiam privative quoad omnes Judices, & Officiales Romanæ Curiæ, ita tamen, ut ubi dicta Congregatio ad exequutionem alicujus pœnæ corporis afflictivæ super præmissis deveniendum duxerit, exequutionem hujusmodi dilecto filio moderno, & pro tempore existenti dictæ Urbis Gubernatori, qui ad illam omni & quacumque appellatione pariter remota procedat, committere, atque demandare debeat, similiter perpetuo tribuimus, concedimus, & imper-

pertimur plenariam, & omnimodam potestatem, facultatem, & auctoritatem.

Visitatores Aquæductus duos esse, & deputari præcipit.

§.8. Insuper, ut præmissa omnia accuratius perficiantur, duos aquæductus, & operis hujusmodi Visitatores, quorum præcipuum inter alia aquæductum invisere, & perlustrari, repurgari, ac resarciri facere, ac ut aqua aliquo pacto non inficiatur, nec in aquæductu aliquid vitii fiat, neve à quopiam in aquarum juribus ulla fraus, dolusve committatur, minusque aqua, sive clandestine, sive palam, per vim, aut propria auctoritate, & nisi permissione, aut consensu ipsiusmet Congregationis accedente, & juxta modum ab ea præscribendum, etiam prætextu, seu vigore cujuscumque rescripti, seu concessionis nostræ, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum aliò derivetur, seu deducatur, provide cavere, fornices, & parietes universos, & ipsum opus, ac ædificium integrum diligenter tutari, & quicquid in reparatione indigere, aut in aquæductu, & illius juribus aliquid vitii, seu damni factum fuisse, vel fieri repererint, quamprimum eidem Congregationi renunciare, ac de mandato ejusdem Congregationis reparationem, & provisionem opportunam adhibere, ac in omnibus jussa Congregationis præfatæ, ut ad effectum perducantur, efficere; munus existat, & esse debeat, per Scipionem Cardinalem quoad vixerit, & eo vita functo per Congregationem hujusmodi deputari, ipsisque Visitatoribus, ac prædicto Jo. Jacobo, & pro tempore existenti Secretario hujusmodi quinque scuta monetæ singulis mensibus constitui, & persolvi mandamus, & volumus.

Dotem locorum ducentum Montis non vacabilis, ut eorum annuus redditus pro Aquæductus conservatione deserviat, assignat.

§.9. Postremo, ut impensæ, quæ necessario fient in reparatione, & conservatione prædictis, necnon ut Officialium, & Ministrorum salaria solvi possint, ducenta loca alicujus Montis non vacabilis de pecuniis Cameræ Apostolicæ, sub nomine, & in favorem aquæductus prædicti quamprimum emi etiam mandamus, illaque sic empta ex nunc pro ejusdem aquæductus, & illius operis perpetua dote assignamus hoc modo videlicet, ut illorum annuus redditus, illorumque sors numquam imminuatur, neque in alios usus, quàm dicti aquæductus convertatur. Quicquid autem ex ipso redditu, impensis necessariis, & salariis deductis, annuatim supererit, sorti accrescat, & in emptionem aliorum locorum ejusdem Montis in sortis incrementum collocetur, & ipsius redditus, ac incrementi administratio, ac libera dispositio, nunc, & in perpetuum penes dictam Congregationem sit, & esse debeat: non possit tamen redditus ipse in toto, vel parte, alias quàm per Congregationis mandata Depositario hujus Montis, nunc, & pro tempore existenti dirigenda exponi, & per dictum Depositarium absque ejusdem Congregationis mandato solvi, prout id omnino prohibemus.

Observantia præmissorum injungitur.

§.10. Decernentes præmissa omnia, & singula per eos, ad quos spectat, & in futurum quomodolibet spectabit, firmiter, & inviolabiliter perpetuo observari debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogatur.

§.11. Non obstantibus piæ memoriæ Pii Papæ III. prædecessoris nostri, quatenus opus sit, super gratiis interesse dictæ Cameræ concernentibus in eadem Camera intra certum tunc expressum tempus registrandis, ità quod præsentes etiam si in ipsa Camera registratæ, vel in ea intimatæ non fuerint, nihilominus perpetuo valere, & in suo robore persistere debeant, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis facultatibus, privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, nostro, & pro tempore existenti Romani Pontificis Camerario, seu Cameræ Apostolicæ, & ejus Præsidentibus Clericis, aliisque Officialibus, & Ministris quibuscumque, etiam iteratis vicibus, etiam motu simili ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Consistorialiter, per Nos, & Prædecessores nostros quomodolibet, etiam cum derogatoriarum derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis, ac tam Præceptori Archihospitalis prædicti, quam Deputatis Aquæ Paulæ, & quibusvis aliis communiter, vel divisim, concessis, approbatis, & innovatis, etiam in corpore juris clausis, etiam præmissa fieri specialiter prohibentibus, eorumque usibus, & naturis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores hujusmodi, acsi præsentibus etiam de verbo ab verbum, & forma in illis tradita nihil penitus omisso observata insererentur, eisdem præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, motu, scientia, & potestate paribus derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio pœnalis apponitur.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum erectionis, institutionis, præfectionis, constitutionis deputatorum, deputationum, declarationis, commissionis, demandationis, tributionis, concessionis, impartitionis, voluntatum, mandatorum, assignationis, prohibitionis, decretorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pau-

& Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 13. Sept. 1612. An. VIII. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo duodecimo, Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno octavo.

CCV.

Ex Regest. in Secret. Brev. Unio Prioratuum Angliæ, & Hiberniæ, ac Bajulivatus Aquilæ Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani Magistratui dicti Hospitalis, donec Regnum Angliæ ad unitatem Ecclesiæ Catholicæ redierit.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Gregorius XIII. Præceptorias Angliæ Magistratui univit. §. 1. Aliàs, postquam fel. record. Gregorius Papa XIII. prædecessor noster motu proprio, & ex certa ejus scientia majorem, & alios omnes Prioratus, & Preceptorias, cæteraque Beneficia, & dependentias Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani in Regno Angliæ consistentia quæcumque, quotcumque, & qualiacumque essent, & quibusvis modis, quos haberi voluit pro expressis, & ex quorumcumque personis illa vacarent, cum illis forsan annexis, ac juribus, & pertinentiis suis, Magistratui dicti Hospitalis, donec dictum Regnum ad obedientiam Sedis Apostolicæ redactum foret, univerat, annexuerat, & incorporaverat, rec. mem. Sixtus Papa V., etiam prædecessor noster, ut de Angliæ, & Hiberniæ Prioratibus, & Bajulivatu Aquilæ ejusdem Regni, & Linguæ Angliæ personis idoneis dicti Hospitalis salubriter provideretur, motu, & scientia similibus unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi quoad Angliæ, & Hiberniæ Prioratus, nec non Bajulivatum Aquilæ dumtaxat dissolvit, & bon. mem. Ugoni Diacono Cardinali, tum dicti Prioratus Hospitalis Magno Magistro concessit, & indulsit, ut quotiescumque dicti Prioratus Angliæ, & Hiberniæ, nec non Bajulivatus Aquilæ per cessum, vel decessum, aut alio quovis modo vacarent, vel eos vacare contingeret, fratribus ejusdem Hospitalis sibi benevisis cujuscumque essent Nationis, & Linguæ, dummodo tamen aliàs essent idonei, & capaces, ad Dignitatem Magnæ Crucis obtinendam juxta formam stabilimentorum, & consuetudinum ejusdem Hospitalis, quoad prædictum Regnum ad unitatem Catholicæ Ecclesiæ rediret, providere, & conferre possent, prout in Gregorii, & Sixti prædecessorum prædictorum literis desuper expeditis plenius continetur.

Sixtus PP. V. hanc unionem dissolvit quoad Prioratus Angliæ, & Hiberniæ, & Bajulivatum Aquilæ.

Unionem a Gregorio factam restituit Paulus. §. 2. Quoniam autem, sicut accepimus, plurimum expediat, ut Prioratus, & Bajulivatus hujusmodi prædicto Magistratui de novo uniantur. Idcirco Nos, motu, & scientia paribus Prioratus Angliæ, & Hiberniæ, ac Bajulivatum Aquilæ prædictos, quorum fructus, redditus, & proventus præsentibus haberi volumus pro expressis, ex nunc si illi ad præsens quovis modo vacent, vel cum primum per resignationem, seu cessionem, aut obitum illos ad præsens obtinentium, aut aliàs quomodolibet vacare contigerit, etiamsi forsan tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, illaque dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reservata existat, & super eis inter aliquos lis, cujus statum, nec non verum, & ultimum cujusque illorum vacationis modum, etiamsi ex illo quævis generalis reservatio etiam in corpore Juris clausa resultet, & præsentibus similiter haberi volumus pro expressis, pendeat indecisa, cum illis forsan annexis, ac omnibus Juribus, & pertinentiis suis, sine tamen præjudicio illos ad præsens obtinentium, & antianitatem, aut Jus quæsitum ad illos habentium, Magistratui prædicto, donec dictum Regnum ad obedientiam prædictæ Sedis reductum fuerit, apostolica auctoritate tenore præsentium de novo unimus, annectimus, & incorporamus: Ita quod liceat moderno, & pro tempore existenti Magistro dicti Hospitalis ex tunc si dicti Prioratus, & Bajulivatus vacent, vel cum primum illi, ut præfertur, vacaverint, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem eorumdem Prioratuum, & Bajulivatus propria auctoritate libere appræhendere, & donec reductio prædicta facta sit, retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus in eorumdem, & suæ mensæ Magistralis usus, & utilitatem convertere, Diæcesanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita.

Derogat contrariis. §. 3. Non obstantibus nostra de unionibus committendis ad partes, & valore fructuum etiam Beneficii, cui illud uniri petitur, ac etiam de valore fructuum Beneficiorum Ecclesiasticorum in eorum impetrationibus exprimendo, nec non Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, aliisque Apostolicis Constitutionibus, ac dicti Hospitalis Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, ac novis reformationibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Hospitali, illiusque Conventui, & Linguis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod Prioratus, & Bajulivatus hujusmodi ubicumque poterit, debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed eorum congrue supportentur onera consueta.

Dat. die 25. Septemb. 1612. An. VIII. Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 25. Septembris 1612. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

CCVI.

Facultas Deputatorum à Capitulo Conventuali Eremi Montis Senarii, Ordinis Fratrum Servorum B. Mariæ Virginis, recipiendi Novitios. Et mitigatio jejunii in pane, & aqua, pro quarta feria cujuslibet hebdomadæ Adventus, & Quadragesimæ.

Hæc Eremus instituta vel potius restituta fuit anno 1593. tempore Clem. VIII. ut videre est in ejus Constit. CCLXIV. Decet. *Tom. V. Par. II. fol. 304. Cætera de Ordine isto Servitarum vide in Constit. XI.* Sedis. *Martini V. Tom. III. Par. II. fol. 443.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sedis Apostolicæ circumspecta benignitas personarum quarumlibet in Eremis & aliis locis regularibus Altissimo famulantium votis ad pii eorum instituti propagationem, & incrementum tendentibus, libenter annuit, eaque favoribus prosequitur opportunis.

Facultas Deputatorum à Capitulo Cōventualis recipiendi Novitios ad Eremum.

§.1. Hinc est, quod nos supplicationibus nomine dilectorum filiorum Eremitarum domus Montis Senarii Florentiæ Diœcesis, Ordinis Fratrum Servorum B. Mariæ, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem Eremitis perpetuo concedimus, & indulgemus, ut in eorum domo tres ex antiquioribus à Capitulo Conventuali ejusdem domus deputari possint, qui eandem habeant facultatem, & potestatem in admittendis Novitiis, quam habent Capitula generalia, & provincialia, aliaq. deputandi juxta Constitutionem super Novitiorum receptione à fel. record. Sixto Papa V. prædecessore nostro editam, sub Dat. sexto Kal. Decembris anno tertio, & alteram ejus declarationem sub Dat. duodecimo Kal. Novembris, anno quarto ejus Pontificatus; dummodo in reliquis earumdem Constitutionum formam servent, ad hocque plenam, & amplam facultatem, & auctoritatem dictis Deputatis impertimur.

Derogatio contrariorū.

§.2. Non obstantibus prædictis Sixti V. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 2. Octob. 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 2. Octobris 1612. Pontificatus Nostri Anno VIII.

Sequitur supradicta mitigatio Jejunii in pane, & aqua.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clementis VIII. Constitutio.

Alias fel. rec. Clementi Papæ VIII. prædecessori nostro, &c.

Petitio mitigationis Jejunii in pane, & aqua.

§.3. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum Majoris, & Conventus Fratrum Eremitarum dictæ Eremi Montis Senarii, Nobis nuper expositum fuit, quod prædicti Prior Generalis, ac Prior, & Fratres dictæ domus Annunciatæ, concessa sibi, ut præfertur, facultate utentes, erectionem, & alia præmissa fecerint, statuerint, & ordinaverint; experientia vero compertum sit, quod jejunium in pane, & aqua tantum, in tribus prædictis quarumlibet hebdomadarum Adventus, & Quadragesimæ feriis observandum, dictorum Fratrum Eremitarum vires nimis debilitet, ac valetudini officiat, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis, ut infra, providere de benignitate apostolica dignaremur.

Concessio dictæ mitigationis.

§.4. Nos igitur attendentes, quod prædictorum Fratrum Eremitarum institutum, etiam si dicta panis, & aquæ jejuniorum observantia moderetur tantum, satis arctum remanet, humanæ infirmitati aliquid indulgendum duximus. Itaque eosdem Fratres Eremitas, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem nunc, & pro tempore existentibus Eremi prædictæ Fratribus Eremitis, ut in Feria quarta cujuslibet hebdomadæ Adventus, & Quadragesimæ, in pane, & aqua tantum jejunare minime teneantur, firmis in reliquis remanentibus literis prædictis, dicta auctoritate, tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Jussio desuper non molestadi Eremitas.

§.5. Decernentes ipsos Fratres Eremitas super præmissis, aut eorum aliquo, nullo modo molestari, vel perturbari quoquo modo posse, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorū.

§.6. Non obstantibus literis prædictis, ac quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Eremi prædictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 18. Octob. 1612. An. VIII.

Datum Tusculi, sub Annulo Piscatoris, die 18. Octobris 1612. Pontificatus nostri Anno octavo.

CCVII.

Apostolica benedictio ad Petrum Patriarcam Maronitarum Antiochenum, facultasque ei tributa omnes Catholicos Maronitas benedicendi, cum Indulgentiarum elargitione.

PAULUS PAPA QUINTUS

Venerabili Fratri Petro Patriarchæ Maronitarum Antiocheno, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Patriarcha Maronitarum Pontificis benedictionem pro se, & aliis postulat.

§.1. QUoniam fraternitatis tuæ nomine Apostolatui nostro nuper expositum fuit quod nostram Apostolicam Benedictionem Tibi, cæterisque Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, dilectisque filiis Clero, & populo Maronitarum impertiri desideras.

Qui illam ei impartitur.

§.2. Idcirco Nos pio desiderio hujusmodi boni pastoris benigne satisfacere volentes, eidem Fraternitati tuæ hujusmodi Apostolicam Benedictionem libentissime impertimur.

Et alios, auctoritate ipsius Pontificis, benedicendi munus injungit.

§.3. Quo vero ad Archiepiscopos, Episcopos, Clerum, & populum prædictos attinet, ut eorumdem personas utriusque sexus respective, tuosque etiam, & illorum agros, possessiones, domos, & bona quæcumque, ex parte omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, & nostra, eadem Fraternitas tua per se, vel alios, Episcopali tamen dignitate fungentes, unica vice tantum benedicere;

Præsentibusque huic benedictioni confessisque, & sacræ communione refectis, remissione peccatorum elargiendi.

§.4. Iisque præterea, qui confessi, & sacra communione refecti huic benedictioni præsentes erunt, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino, eadem auctoritate nostra Apostolica elargiri possit, tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

§.5. Precamurque Dominum, ut aperiens manum suam, impleat vos, & bona vestra, & universam Maronitarum catholicam nationem benedictione sua.

Dat. die 22. Decemb. 1612. A. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1612. decimo Kalend. Decemb. Pontif. nostri Anno octavo.

CCVIII.

Ex Archiv. in Castro S. Angeli.

Confirmatio Electionis, & Coronationis Matthiæ in Regem Romanorum.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Charissimo in Christo filio Matthiæ Romanorum Hunghariæ, & Bohemiæ Regi Illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Proœmium.

ROmani Pontificis, qui Regis Regum, Domini Dominantium, & per quem Reges regnant, & Regum Conditores justa decernunt, in Beati Petri Sede vices gerit in terris, muneris esse dignoscitur, quæ ad communem utilitatem, salutem, & præsidium, & ad Sacri Romani Imperii Statum pertinent judicii, & auctoritatis suæ robore communire.

Mortuo Rodulpho Roman. Imperatore eligitur Matthias;

§.1. Quapropter cum inclytæ memoriæ Rodulpho Romanorum Rege in Imperatorem Electo rebus humanis exempto, Romanum vacaret Imperium, ejusdem Imperii Principes Electores a Venerabile Fratre nostro Joanne Archiepiscopo Moguntin. pro munere suo in Civitatem Francofurti de more ad certam diem vocati, in eadem Civitate convenientes, ut Romanorum Regem futurum Imperatorem eligerent, qui præcelsis, regiisque virtutibus Rempublicam tueretur, iidem Principes Te, qui Hunghariæ, & Bohemiæ Rex eras, unanimi consensu divina favente clementia in Romanorum Regem futurum Imperatorem solemniter elegerunt; Tuque electioni hujusmodi, oblato Tibi de more decreto, qua decuit, modestia consensisti, ac deinde in ejusdem Civitatis Collegiata Ecclesia Sancti Bartholomæi post Missarum solemnia a predicto Joanne Archiepiscopo Moguntin. celebrata, per Te in manibus ejusdem Joannis Archiepiscopi præstito more Catholicorum Regum Romanorum Predecessorum tuorum juramento, aliisque solemnibus rite peractis dicti Joannis Archiepiscopi ministerio, ritu, & pompa solita coronatus fuisti.

Qui ab Archiepiscopo Moguntino coronatus,

Electionem suam Pontificia auctoritate petit confirmari.

§.2. Quoniam vero electionis, coronationisque negocium hujusmodi nuper per Venerabilem Fratrem Nostrum Joannem Episcopum Bambergen. ejusdem Imperii Principem, Consiliarium, & Oratorem Tuum specialem coram Nobis proponi fecisti, petens omnia præmissa per Nos apostolica auctoritate cœremoniis servari solitis confirmari;

Confirmat Paulus.

§.3. Nos de præmissis per legitima documenta sufficienti habito testimonio, & re cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus diligenter perpensa, & mature considerata, magna animi nostri cum spirituali lætitia ex eadem electione suscepta, ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, gloriosissimæque ejus Genetricis Mariæ, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, nec non ejusdem Romanæ Ecclesiæ, & sacri Imperii exaltationem, & honorem, electionem de persona Majestatis Tuæ in Regem Romanorum futurum Imperatorem, & Coronationem in dicta Civitate Francofurti factas, ob præstantissimas animi, & corporis Tui dotes, luculentissimaque earum indicia, ac testimonia, & certissimam spem, quam de Te in sanctæ fidei, & Religionis Catholicæ, ac Nostra, & Romanæ Ecclesiæ, illiusque rerum, & honorum defensione, propagatione, & protectione conceptam habemus, de eorumdem Fratrum consilio, & unanimi assensu auctoritate apostolica, & ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium confirmamus, & approbamus

bamus, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, qui aut ratione formæ, aut loci Coronationis ejusdem, aut personarum Electorum eorumdem, seu etiam ex eo, quod idem Rodulphus electus Imperator de manu Romani Pontificis auream Coronam non susceperit, seu quavis alia ratione, vel causa in hujusmodi electione, & coronatione, quovis modo forsan intervenerint, supplemus, Teque sic electum, & confirmatum ad suscipiendum Imperialis dignitatis culmen suis loco, & tempore dignum, & idoneum etiam decernimus, & declaramus.

Contraria tollit. §. 4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis legibus Imperialibus, ac privilegiis Electoribus ipsis, & quibusvis aliis forsan concessis; Quibus etiamsi ad illorum derogationem de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clausulas idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia forma servanda esset, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, auctoritate, scientia, potestate, & tenore præmissis specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Clausulæ. §. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, suppletionis, decreti, declarationis, derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 9. Januarii 1913. An. VIII. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo duodecimo, quinto Idus Januarii Pont. Nostri Anno Octavo.

Papæ. ✠ Ego Paulus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Loco ✠ signi.

Satiabor cum apparuerit gloria tua.

Et Cardinalium subscriptiones.

✠ *Ego Antonius Episcopus Sabinen. Cardinalis Saulius.*

✠ *Ego Evangelista Episcopus Tusculanus Cardinalis Casentinus.*

✠ *Ego Paulus Episcopus Albanensis Cardinalis S. Ceciliæ.*

✠ *Ego Benedictus Cardinalis Justinianus Episcopus Prænestinus.*

✠ *Ego Franciscus Maria Tit. S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis a Monte.*

✠ *Ego Flaminius Tit. S. Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Platus.*

✠ *Ego Oct. Tit. S. Sabinæ S.R.E. Presbyter Cardinalis Bandinus.*

✠ *Ego Bart. Tit. S. Praxedis S.R.E. Presbyter Cardinalis Cesius.*

✠ *Ego Franciscus Tit. S. Mariæ de Populo S.R.E. Presbyter Cardinalis Mantica.*

✠ *Ego Bonifacius Tit. S. Petri ad Vincula Presb. Cardinalis Bevilaqua.*

✠ *Ego Dominicus Tit. S. Petri in Monte Aureo Presb. Cardinalis Tuscus.*

✠ *Ego Robertus Tit. S. M. in Via Presbyter Cardinalis Bellarminus.*

✠ *Ego Dominicus SS. Apostolorum Cardinalis Gymnasius.*

✠ *Ego Antonius Tit. S. Crucis in Hierusalem Presb. Cardinalis Zapata.*

✠ *Ego Carolus Tit. S. Priscæ Presb. Cardinalis de Comitibus.*

✠ *Ego Joannes Cardinalis de Vincen.*

✠ *Ego Joannes Cardinalis Sannesius.*

✠ *Ego Scipio Cardinalis Burghesius Tit. S. Chrisogoni.*

✠ *Ego Jo. Garsia Tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis Millinus.*

✠ *Ego M. Tit. SS. Quirici, & Julittæ Cardinalis Lantes.*

✠ *Ego F. Card. la Rochefoucault.*

✠ *Ego F. Tit. S. Augustini Presb. Cardinalis Verallus.*

✠ *Ego J. B. Tit. S. Sixti Presb. Cardinalis Lenius.*

✠ *Ego Decius Tit. SS. Jo., & Pauli Presb. Cardinalis Carafa.*

✠ *Ego M. Tit. S. Alexii Presb. Card. Senen.*

✠ *Ego T. Tit. S. Georgi in Velabro Presb. Card. Serra.*

✠ *Ego F. August. Tit. S. M. in Aracæli Presb. Cardinalis.*

✠ *Ego Hor. Tit. S. Salvatoris in Lauro Presb. Cardinalis Lancellottus.*

✠ *Ego Gaspar Tit. S. Susannæ Presb. Card. Borgia.*

✠ *Ego A. S. Laurentii in Damaso Diac. Cardinalis Montaltus S. R. E. Vicecancellarius.*

✠ *Ego A. S. Angeli in Foro Piscium Diac. Cardinalis Perettus.*

✠ *Ego F. S. Agathæ Diac. Cardinalis Capponus.*

CCIX.

Senatus Solodori admonetur, ut quædam Decreta per Nuncium Apostolicum apud Helvetios ad disciplinam regularem in Monasterio Monialium Tertii Ordinis S. Francisci inducendam, edita exequutioni curet demandari. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Dilecto filio Sculteto, & Senatui Solodori.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Accepimus, nec sine animi nostri molestia, quod postquam Ven. frater Ladislaus Episcopus Venafran. noster, & Apostolicæ Sedis in istis partibus Nuncius de spe- *Nuncius Apostolicus nonnulla statuit ad reperandã disciplinam.*

Regularem in Monasterio Tertiariarum Urbis Solodori.

speciali mandato nostro, ad reformationem regularis disciplinæ collapsæ in Monasterio Tertiariarum Ordinis S. Francisci istius urbis juxta Sanctorum Patrum regulas, & Sacrorum Canonum decreta laudabiliter processit, eaque gessit, & decrevit, quæ Dei honor, ejusque Monasterii status, & Religiosarum spiritualis utilitas, pro tradita sibi a Deo prudentia, & Zelo exigere in Domino judicavit, hostis humani generis, qui Religiosæ vitæ candorem, & sanctitatem subvertere semper conatus est, solitis dolis, & insidiis perfecit, ut a quibus opus Dei hujusmodi intentis studiis adjuvari, & promoveri debebat, grave detrimentum acceperit.

Nonnulli tamen ea parvi pendunt.

§. 2. Siquidem, licet prædictus Ladislaus Episcopus pro sui officii debito, & nostris specialibus mandatis gesserit, & decreverit, quæcumque dicti Monasterii reformationi, & recto regimini expedire perspexit, tamen non defuerunt, qui honoris Dei, Apostolicæ Sedi debitæ reverentiæ, suæque professionis immemores, salubria ejusdem Episcopi acta, & decreta non tantum parvipendere non sint veriti, sed etiam penitus convellere, quasi temere, & sine auctoritate facta, sint conati.

Pontifex Magistratum adhortatur, ut ea exequutioni demandari curet.

§. 3. Quamobrem, etsi vestra prudentia, pietate, & sincera in nos, & Apostolicam Sedem devotione freti minime dubitamus, quin vos omnium, quæ nostra, & Apostolicæ Sedis auctoritate geruntur, promptos defensores exhibeatis, nihilominus pro nostro pastorali munere vos cohortandos duximus, prout in Domino cohortamur, ut omnino efficiatis, quantum vestro auxilio, & favore effici potest, ut acta, & decreta hujusmodi inviolabiliter observentur, non præbentes aures iis, qui auribus prurientes, non erubescunt fidem Prælatorum a nobis, & Apostolica Sede comprobatam, a vobis vero, ut par erat, agnitam, in dubium vocare, non sine detrimento honoris Dei, & vitæ Religiosæ ancillarum ejus, & in animarum suarum damnationem. Rem enim vobis dignam, & nobis, & Apostolicæ Sedi gratissimam, Deoque maxime acceptam feceritis.

Dat. die 16. Februar. 1613. Anno VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1613. Pontificatus nostri Anno Octavo.

CCX.

Ex Archiv. in Arce S. Angeli.

Matthiæ Romanorum Regi in Imperatorem electo primariæ preces, seu jus ad Beneficia Ecclesiastica primo vacatura nominandi, conceduntur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Charissimo in Christo Filio Matthiæ Romanorum Regi illustri in Imperatorem electo salutem.

Matthiæ Roman. Regis preces.

§. 1. Cum post factam de persona tua per Sacri Romani Imperii Principes Electores in Regem Romanorum electionem, ac per Nos pro universa Christianæ Reipublicæ salute confirmatam nuper Nobis significaveris, te summopere desiderare personas tibi gratas, & acceptas gratia, & munificentia, aliqua beneficia Ecclesiastica consequi posse; Nos quemadmodum magnis merentur efferri laudibus, insignibusq; præconiis commendari sublimium Principum desideria, & vota, quæ in divini nominis, & personarum illi Clericali vinculo adstrictarum amorem feruntur, & opere postmodum consequente tutum deducantur in actum, ita etiam dignum, vel potius debitum existimamus, ut quoniam in fidei sinceritate, & devotione illibatæ Ecclesiæ Sponsæ nostræ Te fidelem Advocatum devovisti, eamque humili professione Matrem, & Dominam tuam recognovisti, & ad ipsius honorem, & Sacri Romani Imperii decus unctionem victoriæ, & diadema etiam nostro ministerio adveniente tempore suscipere, & in eis immobilis persistere intendis, verum etiam tanquam ipsius Ecclesiæ legitimus pugil, & athleta Te adversus Schismaticorum, & Hæreticorum, Turcarum Tiranni, ac fidei, & Christi nominis hostium insanias, & furores spiritualiter, & temporaliter armaris, & in dies arma hujusmodi jugiter exequeris, ea Tibi favorabiliter concedamus, quæ Tuæ Celsitudini cedant ad honorem, & per quæ eisdem benemeritis personis Te munificum reddere possis ope auctoritatis apostolicæ, exhibitione gratiarum.

Concessio, de qua in Rubrica.

§. 2. Hinc est, quod Tuæ Celsitudinis supplicationi inclinati, dicta auctoritate præsentium serie eidem Celsitudini Tuæ concedimus, & indulgemus, quod si per Te, quibusvis collatoribus, seu collatricibus quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum sæcularium, vel Regularium Ordinum quorumcumque per sacrum Romanum Imperium ubilibet constitutorum; etiam si quis, vel si quæ Pontificali, vel alia quavis dignitate præfulgeant, seu Collegia, Capitula, & Conventus fuerint, super singulis Beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura sæcularibus, vel Ordinum hujusmodi Regularibus in singulis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, Collegiatis, & aliis quibusvis Ecclesiis, etiamsi Beneficia hujusmodi Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, personatus, administrationes, vel officia in eisdem Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis, & ipsæ Præbendæ in illis ex hujusmodi Ecclesiis, in quibus majores, vel minores Præbendæ esse noscuntur, etiamsi majores fuerint, & ad Dignitates, personatus, administrationes, vel officia hujusmodi consueverint qui per electionem assumi, eisque cura immineat animarum: dummodo dignitates ipsæ in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, post Pontificales majores, aut Collegiatis hujusmodi principales non existant, ad eorumdem collatorum, & collatricum collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem com-

communiter, vel divisim pertinentibus, singulis personis conferendis, seu sic per hoc, quod personæ hujusmodi ad illa recipiantur, & admittantur, Preces porrigi, seu de personis eisdem ad hujusmodi beneficia nominationes fieri contigerit, primarias iidem collatores, & collatrices, salvo quod singulæ collationes, & singulæ Ecclesiæ ex hoc ultra, quam in uno beneficio non graventur, ac ipsi collatores, & collatrices saltem quatuor beneficia Ecclesiastica conferre habeant; hujusmodi precibus, & nominationibus parere, & intendere; nec non personas ipsas ad hujusmodi beneficia, postquam ipsis de illis canonice provisum fuerit, juxta earumdem Precum, aut nominationum tenorem, recipere, & admittere debeant, & etiam teneantur &c. Quodque quicumque quibusvis in dignitatibus constituti, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonici singuli, videlicet in illis, quos pro singulis personis prædictis Precum, & nominationum hujusmodi, & ad hoc, ut illæ sortiantur effectum, etiam præsentium exequutores deputaveris, per se, vel per alium, seu alios beneficia prædicta, cum in quibusvis, etiam Ordinariis Collatoribus per Constitutiones Nostras, aut literas alternativas, aliaque privilegia, & indulta, quæcumque quomodolibet concessis, & in posterum concedendis, aut aliis quibuscumque mensibus vacaverint, & quæ personæ, pro quibus Preces, & nominationes hujusmodi factæ fuerint, quatenus hujusmodi Preces, sive nominationes ad illa se extendant, infra mensem, postquam ipsis vacatio hujusmodi beneficiorum innotuerit, duxerint acceptanda, etiamsi ipsa beneficia dispositioni Apostolicæ aliàs quam per Constitutionem fel. rec. Benedicti Papæ XII. Prædecessoris nostri, quæ incipit; *Ad Regimen*, generaliter reservata existant, & ex diversis personis vacaverint &c. dummodo quoad hujusmodi qualitates aliàs cum eis canonice dispensatum, & beneficia in eadem Ecclesia obtinenda talia sint, quæ sine dispensatione Apostolica insimul obtineri possint, aut consueverint, ac ipsorum vacantium beneficiorum collatio non fuerit juxta Lateranensis Statuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, neque super illis inter aliquos lis pendeat indecisa, conferre, & assignare &c., ac personis prædictis, pro quibus hujusmodi primarias Preces porrigi, seu nominationes fieri contigerit, quod ipsæ expectativis, & nominationibus, seu specialim reservationum de quibusvis beneficiis pro eis factarum gratiis, & mandatis de providendo ipsis de eisdem, si quæ ipsis concessa fuerint, una cum gratia Precum, & nominationum primariarum earumdem, uti possint, nec aliqua gratiarum hujusmodi consumpta, reliquæ earumdem cassæ censeantur, vel irritæ, indulgemus.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obstantibus nostris de non utendo gratia, expectativa, ac reservatione speciali, vel duabus gratiis insimul, ac de insinuatione, ac publicatione, & diligentiis per acceptantes desuper faciendis, & in favorem ordinariorum collatorum, nec non expectativas in forma pauperum habentium, ac illustrium, & graduatorum, ac Sedis præfatæ Officialium, ac certas inibi expressas gratias habentium; nec non quibuscumq; in Cancellaria Apostolica quandocumque publicatis, & publicandis, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, in quibus Beneficia hujusmodi forsan fuerint, Statutis, & consuetudinibus, illis præsertim, quibus in Ecclesiis, in quibus majores, & minores præbendæ hujusmodi fuerint, caveri dicitur, quod nullus inibi majorem præbendam majore assequi valeat, nisi illam de minori gradatim, & per optionem ascendat, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliàs roboratis, contrariis quibuscumque &c. nec non Concordatis Nationis Germanicæ, ac eorumdem Concordatorum confirmatione, ac prædictis, & quibuscumque aliis quandocumque editis, & edendis Constitutionibus, & Regulis nostris, & dictæ Cancellariæ, ad quarum solemnitatem, adstrictionem, formam, vel satisfactionem, seu observantiam habentes Preces, seu nominationes hujusmodi minime teneantur: nec ipsæ Preces sub illis comprehendantur quoquo modo, nec non quibusvis privilegiis, Indultis, & literis Apostolicis, & quibusvis gratiis expectativis specialibus, vel generalibus, etiam mentalibus reservationibus, unionibus, annexionibus, & incorporationibus, suppressionibus, & extinctionibus perpetuis, & temporalibus nominationibus &c.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1612. kalen. Martii Pont. Nostri Anno Octavo.

Dat. die 1. Martii 1613. An. VIII.

CCXI.

Erectio Seminarii sub invocatione S. Pauli in Urbe, Fratrum Carmelitatum Discalceatorum Congregationis Italiæ, pro Christianæ fidei propagatione.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romani Pontificis providentia circumspecta, animarum saluti assidue invigilans, quæ antea provide facta fuisse videntur, si rerum, & temporum ratio postulaverit, nonnumquam in melius commutat, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Instituit hic Pontif. Congregationem sub invocatione S. Pauli ex Ordine Carmelitarum reformatorum pro Christianæ fidei propagatione.

§. 1. Alias siquidem pro missione ad conversionem Infidelium instituenda, per nostras in simili forma Brevis expeditas literas, sub datum 22. Julii 1608. Pontificatus nostri Anno Quarto, Motu nostro proprio, ex Ordine Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo novæ reformationis tam Hispaniarum, quam Italiæ, unam Congregationem sub invocatione S. Pauli, ab uno Commissario generali, cum Definitorum inter-

interventu regendam perpetuo ereximus, ipsamque Congregationem, & ejus Commissarium generalem, ac Fratres, illorumque Monasteria, Domos, & bona, ab omni jurisdictione ordinariorum locorum quorumcumque, nec non ab omni obedientia Præpositorum generalium tam Congregationis Hispaniæ, quam Italiæ, præterquam in nonnullis tunc expressis, etiam perpetuo exemimus, & liberavimus, ac sub nostra, & Sedis Apostolicæ protectione subjecimus, aliaque fecimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Eam modo revocat.

§.2. Quoniam autem, sicut Nobis innotuit, novæ Congregationis hujusmodi erectio, & alia præmissa justis de causis, ut effectum sortiantur non expedire in Domino dignoscitur; Idcirco Nos dictarum literarum tenorem præsentibus pro plene, & sufficienter expresso habentes, motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de apostolicæ potestatis plenitudine; Erectionem Congregationis S. Pauli, & literas prædictas, ac in eis contenta, & siquæ sint inde sequuta quæcumque, tenore præsentium perpetuo cassamus, irritamus, & annullamus, viribusque, & effectu vacuamus.

Seminariumque in Urbe pro eisdē Fratribus Congr. Italiæ ad eumdem effectum erigit.

§.3. Cupientes autem dicti Ordinis Fratres in pio eorum propagandæ religionis zelo confovere, nihilque quod convertendis ad fidem infidelibus, & reducendis hæreticis opportunum in Domino judicamus prætermittere, in ædibus per dictos Fratres in Monte Quirinali prope Ecclesiam Monasterii Monialium Sanctæ Susannæ de Urbe noviter extructis, unum Seminarium dicti Ordinis Congregationis Italiæ, sub invocatione Sancti Pauli, in quo prædicti Ordinis Fratres, qui ad messem Dominicam aptiores videbuntur, diversarum linguarum, & controversiarum scientiam ad evertendos errores Hæreticorum, Schismaticorum, Saracenorum, Gentilium, & Judæorum, aliorumque infidelium, necessariam addiscere, & majoribus vigiliis, abstinentiis, aliisque virtutum exercitiis assuescere possint, indeque edocti, pro arbitrio Superiorum ad infidelium partes pro conversione animarum proficisci debeant, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus etiam perpetuo erigimus.

Gratias aliorū quorumcumque Ordinum elargitur.

§.4. Necnon Seminario hujusmodi, illiusque Rectori, & Fratribus, quod omnibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, concessionibus, gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus, & indultis, quibus alii Fratres tam Mendicantes, quam non Mendicantes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, concedimus, & indulgemus.

Clausulas præservativas, & decretum irritans apponit

§.5. Decernentes, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque perpetuo valida, & efficacia fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; sicque in præmissis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon prædicti, & quorumcumque aliorum Ordinum statutis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Ordinibus, illorumque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi jubet.

§.7. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, aut sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 7. Martii 1613. An. VIII.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 7. Martii 1613. Pontificatus nostri Anno Octavo.

CCXII.

Statuitur omnes Collegii Doctorum, & Ambrosianæ Bibliothecæ Conservatores ex Ecclesiasticorum cœtu esse eligendos.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Recenset a Card. Friderico Borromæo erectum Doctorū Collegium Mediolani;

§.1. ALiàs pro parte dilecti filii nostri Federici tituli Sanctæ Mariæ Angelorum Presbyteri Cardinalis Borromæi nuncupati Ecclesiæ Mediolanen. ex concessione, & dispensatione Apostolica Præsulis Nobis exposito, quod antea ipse pio, & laudabili tam Ordinem Ecclesiasticum, quam rem literariam in Civitate, & Diœcesi Mediolanen. juvandi, promovendique zelo, & affectu ductus in dicta Civitate, & loco ad id commodo, & opportuno unum Collegium Ecclesiasticum duodecim Doctorum, quorum quatuor Sacræ Theologiæ, reliqui vero aliis facultatibus, & scientiis operam dare deberent, ac quatuor propterea

rea laicorum liberalibus disciplinis excultorum, nec non ibidem ad ipsius Collegii usum, & commoditatem unam Bibliothecam Ambrosianam nuncupatam ingenti sacrorum, & prophanorum, ac antiquorum, & recentiorum librorum magno dicti Federici Cardinalis sumptu undique conquisitorum numero instructam certis modo, & forma tunc expressis perpetuo erexerat, & instituerat, ac ad defensionem, & conservationem tam Collegii, & Bibliothecæ prædictorum, quam bonorum ad ea spectantium octo Conservatores, duos videlicet ex Capitulo Canonicorum ordinariorum Ecclesiæ prædictæ, & duos alios ex reliquo Clero Urbano, ac Præpositum pro tempore existentem Congregationis Oblatorum aliàs Sancti Sepulchri Mediolanen., nec non unum ex sexaginta Decurionibus Concilii Generalis dictæ Civitatis, ac unum ex jurisperitorum, reliquum vero ex Physicorum Collegii etiam Mediolanen. assumendos, ac certis modo, & forma tunc quoque expressis eligendos, qui curam Collegii, & Bibliothecæ, ac bonorum ad ea, & sex Cappellanias non collativas ad Altare Beatæ Mariæ de Arbore nuncupat. situat. in dicta Ecclesia per eumdem Federicum Cardinalem pro totidem Cappellanis ex numero Doctorum dicti Collegii desumendis fundatas, & dotatas spectantium gererent, & alia tunc expressa facerent, & curare deberent, constituerat, & deputaverat.

Confirmatumque Apostol. auctoritate cũ legibus a dicto Cardinali sancitis.

§.2. Nos d. Federici Cardinalis supplicationibus Nobis humiliter porrectis inclinati primum erectionem, & institutionem Collegii, & Bibliothecæ, ac desuper confectas scripturas, in eisque contenta quæcumque auctoritate apostolica perpetuo approbavimus, & confirmavimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenissent supplevimus, & subinde numerum dictorum quatuor laicorum in prædicto Collegio, ut præfertur, adscriptorum, ad duos laicos tantum perpetuo reduximus, numerum vero dictorum octo Conservatorum in duobus aliis, quorum alter ex Capituli, alter vero ex Cleri Urbani prædicti gremio eligi, & assumi deberent auximus, & ampliavimus; curam autem, gubernium, regimen, & administrationem tam dicti Collegii, quam illius Cappellaniarum prædictarum bonorum, fructuum, reddit∪um, jurium, obventionum, & pertinentiarum quorumcumque tam præsentium, quam futurorum solis ex dictis Conservatoribus, qui Ecclesiastici Ordinis essent privative quoad cæteros Conservatores laici Ordinis, ita quod deinceps in perpetuum cura, & administratio dictæ Bibliothecæ omnibus Conservatoribus prædictis tam Ecclesiasticis, quam laicis communiter, & conjunctim; Regimen vero, gubernium, & administratio Collegii prædicti, illiusque, ac Cappellaniarum hujusmodi bonorum, fructuum, redituum, proventuum, jurium, & pertinentiarum prædictarum solis ex Conservatoribus prædictis, qui Ecclesiastici Ordinis essent, ut præfertur, competere debeat itidem perpetuo commisimus, & mandavimus, & aliàs prout in diversis nostris desuper confectis literis plenius continetur.

Idem Cardinalis petit decerni omnes Collegii Doctorum, & Bibliothecę Cõservatores Ecclesiasticos esse.

§.3. Cum autem, sicut dictus Federicus Cardinalis Nobis denuo nuper exposui fecit, ipsum usu, & experientia edoctus felici Collegii, & Bibliothecæ prædictorum administratione, doctorumque in ipso Collegio pro tempore existentium quieti, & tranquillitati expedire judicaverit, ut omnes Conservatores prædicti Ecclesiastici existant; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut super præmissis opportune providere, ut infra de benignitate apostolica dignaremur.

Hoc autem decernit Paulus.

§.4. Nos igitur dictum Federicum Cardinalem specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ac dictarum literarum tenores præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ne de cætero perpetuis futuris temporibus laici in dicti Collegii Conservatores admitti possint, aut debeant similiter perpetuo statuimus, eosdemque laicos Conservatores ab ipso Collegio, ipsiusque defensione, & conservatione ex nunc in perpetuum penitus removemus, ac remotos esse, irritumque, & inane, si secus super his, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari, decernimus.

Derogat obstantibus.

§.5. Non obstantibus literis nostris prædictis, nec non dicti Collegii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14 Martii 1613. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 14. Martii 1613. Pontificatus nostri Anno VIII.

CCXIII.

Contra Monachos S. Bernardi Congregationis Cistercienſium Italiæ, dignitates, & officia ipsius Congregationis, conquisitis extra eam favoribus, ambientes, eorumque complices, & fautores, necnon contra Superiores, eosdem in electionibus favores attendentes.

Congregationem istam firmavit Alexand. VI. in sua Constitut. X. Plantatus. *Tom. III. Par. III. fol.* 240.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ut Ambitus Monachorum Congregationis S. Bernardi Cistercien. in Italia reprimatur.

Alias per Nos, accepto quod quidam in Ordine S. Bernardi Congregationis Cistercienſium Italiæ, professionis, & regulę, quam professi sunt penitus immemores, nimiaque dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in d. Congregatione consequendorum ambitione ducti, pro iis consequendis Ecclesiasticorum, & sæcularium Principum stu-

studia requirebant, commendatitias literas, aliosque favores, & gratias, propterea expectabant, quibus adjuti, quos ipsi ex se promeruisse minime confidebant, gradus, & dignitates in eadem Congregatione consequi valerent, sicque ejusdem Congregationis quietem non sine animarum suarum periculo perturbabant.

Pontifex favores extra Religionem pro habendis gradibus in ea exquirentibus pœnas imposuit, ut in alia ejus Constit. quam uti hic plene relatum prætermisi.

§. 1. Nos malum hoc ab eodem Ordine, & Congregatione, pro nostra Pastorali sollicitudine expellere summopere cupientes, motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, eos omnes, & singulos Monachos d. Ordinis, & Congregationis, cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui ex tunc de cætero ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis, & Congregationis assequenda intenti, ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque personarum tam sæcularium, quam Ecclesiasticarum, de gremio dictæ Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, & quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam imperiali, regali, & ducali fungentium, favores recurrissent, vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque viis directe, vel indirecte, palam, vel occulte, ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspirassent, vel aliis minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quæsiissent, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis usi fuissent, illorumque complices, & fautores, ad quascumque prælaturas, dignitates, & officia, gradus, honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda perpetuo inhabiles declaravimus, & obtentis per eos prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officiis hujusmodi eo ipso privavimus, ac privatos voce tam activa, quam passiva carere decrevimus, & declaravimus.

Superioribus favores hujusmodi attendentibus pœnam inobediētiæ, & excommunicationis latæ sententiæ injunxit, ut ibidem.

§. 2. Atque in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub censuris latæ sententiæ pœna omnibus d. Ordinis, & Congregationis, Superioribus, & Prælatis, quocumque titulo nuncupatis, etiam Præsidenti, & Patribus definitoribus, tunc præsentibus, & futuris præcepimus, districteque mandavimus, ne quempiam ullo tempore precibus, literis, nec favoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque tam sæcularium, quam Ecclesiasticorum, extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ad cujusvis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia prædictæ Congregationis promoveri, vel pœnas aliquas remittere, auderent, vel præsumerent, & alias prout in nostris desuper in simili forma Brevis sub die 27. Julii 1605. expeditis literis, quarum tenorem præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Ambientibus supradictis eādem excommunicationis pœnam addit.

§. 3. Nos qui pro muneris nostri debito in hoc potissimum laborare non desistimus, ut ecclesiastica, regularisque disciplina pristino candori restituatur, ac hujusmodi ambitionis malum, ne ulterius serpat, per amplius providere volentes, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus omnibus, & singulis Monachis dicti Ordinis, & Congregationis cujuscumque status, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentibus, ne de cætero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia Officia dicti Ordinis, & Congregationis assequenda, ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque personarum tam sæcularium, quam ecclesiasticarum de gremio dictæ Congregationis non existentium etiam Cardinalatus honore, & quacumque sæculari dignitate fungentium, favores recurrant, vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque viis, directe, vel indirecte, palam, vel occulte, ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspirent, vel aliis minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quærant, aut etiam sponte oblatis favoribus, & minime conquisitis utantur in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, per contrafacientes ipso facto incurrenda, districte præcipimus, mandamus, ac prohibemus.

Contrariis derogat.

§. 4. Non obstantibus præmissis, necnon omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque; Aut si prædictis Monachis, vel quibusvis aliis communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici &c. mentionem.

Hanc legem in Monasteriis publice legi mandat.

§. 5. Ut autem harum literarum notitia ad omnes dicti Ordinis, & Congregationis Monachos facilius deveniat; Volumus, illas in Monasteriis dictæ Congregationis publice legi, illasque in Monasteriis hujusmodi lectas sic arctare, ac si legitime unicuique intimatæ essent.

Transumptisque credi jubet.

§. 6. Illarumque exemplis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Præsidentis ipsius Congregationis, vel alterius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si eædem exhiberentur.

Dat. die 30. Martii 1613. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 30. Martii 1613. Pontificatus nostri Anno VIII.

CCXIV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Collegium Hibernorum Ulisypponen. erectum eximitur a Jurisdictione Ordinarii, & Sedi Apostolicæ subiicitur.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii cura, meritis licet imparibus, Nobis ex alto commissa postulat, ut ea, quæ piorum locorum quorumlibet, præsertim Collegiorum, & Seminariorum ad juventutis religiosam educationem, ac in Ecclesiasticis, aliisque salutaribus disciplinis instructionem pie institutorum tranquillo statui, felicique progressui conducunt libenter concedamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Declaratio, de qua in Rubr.

§.1. Itaque dilectos filios Rectorem, Scholares, Ministros, & alias personas Collegii, seu Seminarii Nationis Hibernorum Civitatis Ulixbonen. canonice erecti, ut apostolico præsidio suffulti a quibusvis perturbationibus, & gravaminibus releventur, & in sua vacatione utilius persistant, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Collegium, seu Seminarium prædictum, illiusque Rectorem, ac Scholares, Ministros, ac alias personas, nec non ejusdem res, & bona quæcumque nunc, & pro tempore existen. ab omni, & quacumque jurisdictione, correctione, visitatione, superioritate, & potestate moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Ulixbonen., illiusque Officialium, & Ministrorum quorumcumque, apostolica auctoritate, tenore præsentium tam in universum, quam singillatim perpetuo eximimus, & liberamus, illosque, & illa sub Beati Petri, ac nostra, & Sedis Apostolicæ protectione suscipimus, Nobisque, & pro tempore existenti Romano Pontifici etiam perpetuo subjicimus, itaut modernus, & pro tempore existens Archiepiscopus prædictus, ejusque Officiales, & Ministri ullam quovis prætextu, & ex quacumque causa in dictum Collegium, seu Seminarium, ejusque Rectorem, Ministrum, Scholares, aliasque personas, bona, & res hujusmodi, jurisdictionem, correctionem, potestatem, & superioritatem habere, & exercere minime possint.

Clausulæ.

§.2. Decernentes præsentes literas semper, & perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, nec non Collegio, seu Seminario, & aliis prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutoris deputatio.

§.3. Quocirca Judicibus, ac pro tempore existenti Protectori dicti Collegii, seu Seminarii similiter pro tempore nominandis per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Rectoris, & Collegialium, ac aliorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Rectorem, & Collegiales, aliosque prædictos earumdem præsentium, ac in eis contentorum quorumcumque usu, & commodo, ac effectu pacifice frui, & gaudere. Non permittentes, illos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis ad judicium non trahatur, ac Apostolicis, nec non in Provincialibus, Universalibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non quibusvis statutis, & consuetudinibus etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 22. Aprilis 1613. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 22. Aprilis 1613. Pontificatus nostri Anno VIII.

CCXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio Poloniæ concedendi Clero dicti Regni facultatem subsidium Regi præstandi pro ejusdem Regni necessitatibus.

Ven. Fratri Lelio Episcopo Balneoregien. apud charissimum in Christo filium nostrum Sigismundum Poloniæ, & Svetiæ Regem illustrem nostro, & Apostolicæ Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Optantibus Regni Ecclesiasticis aliquod Regi præstare subsidium;

§.1. CUm, sicut accepimus, ad subvenien. gravibus Regni Poloniæ præsentibus necessitatibus, ejusdem Clerus subsidii nomine aliquam pecuniæ summam charissimo in Christo filio nostro Sigismundo Poloniæ, & Svetiæ Regi Illustri nostra, & Sedis Apostolicæ ad id accedente licentia, & consensu sponte conferre desiderent;

Pontifex facultatem concedit, de qua in Rubrica.

§.2. Nos prædicti Sigismundi Regis, & dicti Poloniæ Regni hujusmodi necessitatibus consulere volentes, Tibi, ut dicto Sigismundo Regi pro dictis necessitatibus Regni subsidium, sponte tamen, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & aliæ ecclesiasticæ personæ pro una vice, & summa, quæ eis videbitur tantum tribuere, prædicto autem Sigismundo Regi, ejusque Ministris, quod subsidium hujusmodi petere, & recipere absque conscientiæ scrupulo, ac censurarum, & pœnarum ecclesiasticarum incursu libere, & licite possint, apostolica auctoritate indulgendi, ac licentiam concedendi, ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, ac alias personas ecclesiasticas, & earum singulas, quatenus ipsi dictam pecuniæ summam absque Apostolicæ Sedis licentia promiserint, aut solverint, nec non eumdem Sigismundum Regem, & suos Ministros prædictos, si illam similiter absque licentia prædicta jam receperint, ab omnibus, & singulis censuris, & pœnis propterea quomodolibet incursis, eadem auctoritate absolven. facultatem, & auctoritatem, tenore præsentium concedimus, & impertimur. Tibique, ut ad exactionem prædicti subsidii per personas ecclesiasticas rantum, & non aliàs procedere debeas, eadem auctoritate committimus, & mandamus.

Derogat contrariis.

§.3. Non obstantibus Concilii Lateranen., & quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore juris clausis quibusvis generaliter, vel specialiter concessis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, seu quævis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per hujusmodi clausulas generales etiam mentionem specialem importan. eis derogatum esse non censeatur, aut derogari videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis plene observatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro plene expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Pauperes autem ab hujusmodi prestan. do subsidio eximit.

§.4. Volumus autem, ut pauperes Clerici, qui in redditibus non habent, nisi victum necessarium, ad contribuen. minime compellantur. Præterea volumus, præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eamdem prorsus fidem in Judicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 4. Maii 1613. An. VIII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 4. Maii 1613., Pontificatus nostri Anno VIII.

CCXVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Committitur Nuncio Apostolico inferioris Germaniæ ut nonnulla decreta quoad Tonsuram, & Habitum Clericalem per ipsum edita pro Diœcesi Leodiensi curet observari.

Ven. Fratri Antonio Episcopo Vigilien. in partibus inferioris Germaniæ nostro, & Apostolicæ Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Nuncius Apostolicus nonnulla edit decreta super Tonsura, & Habitu Clericali in Diœcesi Leodiensi.

§.1. CUM, sicut accepimus, tu pro commisso tibi a Nobis munere, visitationi Ecclesiæ Leodien. invigilans, & dispositioni Concilii Tridentini inhærens, nonnulla decreta præsertim circa habitum, & tonsuram Clericales per Canonicos, Presbyteros, & alios ecclesiasticæ Militiæ adscriptos, deferendos edideris, & Clero prædicto observanda proposueris, seu proponere intendas; Nonnulli vero ex iis suorum status, & salutis immemores, dicta decreta admittere, & observare recusent, seu recusaturos dubites in præjudicium salutis suarum animarum.

Paulus eidem committit, ut illa curet observari.

§.2. Nos attendentes, quod parum est, recta statuere, & ordinare, nisi illa executioni demandentur, tibi per præsentes committimus, & mandamus, ut decreta, quæ circa præmissa edidisti, seu edideris, Ven. Fratri Ferdinando Episcopo Leodien. exhibeas, ad hoc, ut ille pro sua in Deum pietate, & religionis zelo, auctoritate sibi a dicto Concilio attributa, omnino observa-

ri faciat: Ac contradictores, & rebelles quoscumque, opportunis juris, & facti remediis, appellatione postposita compescat: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogat contrariis.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Civitatis, & Diœcesis Leodien. etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesiis, illarumque Capitulis, Canonicis, & quibusvis aliis Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 6. Julii 1613. An.IX.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die sexta Julii 1613. Pontificatus nostri Anno IX.

CCXVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Eadem Commissio quoad similia Decreta super Monialium clausura.

Ven. fratri Antonio Episcopo Vigilien. in partibus Inferioris Germaniæ nostro, & Apostolicæ Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Decreta à Nuncio Apostolico edita super Monialium clausura recensentur.

§. I. CUM, sicut accepimus, Tu pro commisso Tibi a Nobis munere, Visitationi Ecclesiæ Leodien. invigilans, & dispositioni Concilii Tridentini inhærens, nonnulla Decreta præsertim circa Monialium clausuram edideris, seu edere intendas, & Monialibus ipsis observanda proposueris, seu proponere decreveris, nonnullæ vero ex iis suarum status, & salutis immemores, dicta Decreta admittere, & observare recusent, seu recusaturas dubites in præjudicium salutis suarum animarum.

Ei committitur, ut illa curet observari.

§. 2. Nos attendentes, quod parum est recta statuere, & ordinare, nisi illa executioni demandentur, Tibi per præsentes committimus, & mandamus, ut Decreta, quæ circa præmissa edidisti, seu edideris, Vener. fratri Ferdinando Episcopo Leodien. exhibeas, ad hoc, ut ille pro sua in Deum pietate, & Religionis zelo auctoritate sibi a dicto Concilio attributa, omnino observari faciat, ac contradictores, & Rebelles quoscumque opportunis juris, & facti remediis appellatione postposita compescat, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Monasteriorum dictarum Monialium, & Ordinum, quorum fuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eisdem Monasteriis, illorumque Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & aliis quibuscumque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die annoque eisdem.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die sexta Julii 1613. Pont. Nostri Anno Nono.

CCXVIII.

Sequitur similis Commissio quoad Decreta edita pro observatione Sac. Concilii Tridentini in eadem Leodiensi Diœcesi.

Ven. fratri Antonio Episcopo Vigilien. in partibus Inferioris Germaniæ Nostro, & Apostolicæ Sedis Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Facti series.

§. I. CUM, sicut accepimus, Tu pro commisso Tibi a Nobis munere, reformationi dilectorum filiorum Cleri Civitatis, & Diœcesis, Leodien. invigilans, & dispositioni Concilii Tridentini inhærens, nonnulla Decreta pro observatione ejusdem Concilii hactenus edideris, & alia edere intendas, & Clero prædictis observanda proposueris, & propones; Nonnulli vero Canonici, & forsan Capitula, & aliæ personæ Ecclesiasticæ Ecclesiarum Civitat., & Diœces. prædictarum suorum status, & salutis immemores Decreta prædicta, seu eorum aliqua admittere, & observare recusent, seu forsan recusaturi sint, in præjudicium salutis suarum animarum.

Commissio, de qua in Rub.

§. 2. Nos attendentes, quod parum est recta statuere, & ordinare, nisi illa executioni demandentur, Tibi per præsentes committimus, & mandamus, ut Decreta prædicta per Te tam hactenus, ut supra edita, quam edenda, Ven. fratri Ferdinando Episcopo Leodien. exhibeas, ad hoc, ut ille pro sua in Deum pietate, & religionis zelo auctoritate sibi a dicto Concilio attributa, eadem Decreta omnino observari faciat, ac Contradictores, & Rebelles quoscumque opportunis juris, & facti remediis, appellatio-

tione postposita compescat, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictarum Ecclesiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesiis, illorumque Capitulis, Canonicis, & quibusvis aliis superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 20. Julii 1613. An. IX.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 20. Julii 1613. Pont. Nostri Anno Nono.

CCXIX.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Erectionis Congregationis Presbyterorum secularium in Ecclesia S. Laurentii in Damaso de Urbe à Cardinale Montalto institutæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

PRo nostri pastoralis muneris debito auctoritatis nostræ robore libenter communimus, quæ pro Domus Dei zelo, divinique cultus augumento, & animarum salute non sine maturitate consilii novimus instituta, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Card. Montaltus Congregationem Presbyterorũ in Ecclesia S. Laurentii in Damaso erigit.

§. 1. Exposuit siquidem Nobis nuper dilectus filius Noster Alexander Sancti Laurentii in Damaso Diaconus Cardinalis Montaltus nuncupatus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellarius, quod ipse aliàs attente considerans Collegiatam Insignem, & Parochialem Ecclesiam Sancti Laurentii in Damaso, quæ denominatio sui Cardinalatus existit, curam Animarum, & Parochiam satis amplam habere, & populum in ea ita numerosum esse, ut solus Vicarius perpetuus ad curam hujusmodi destinatus non possit sufficere Ecclesiasticis Sacramentis ministrandis, & aliis, quæ ad divinum cultum, & animarum salutem procurandas spectant, propterea, ut muneris sui debito satisfaceret, juxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini proximè præteritis annis nonnullos pios Sacerdotes ad nutum amovibiles deputavit, qui insimul, & propè Ecclesiam prædictam Sancti Laurentii in Domo ab ipso Alexandro Cardinale conducta habitantes, ac pro eorum substentatione convenienti portione, & propriis redditibus ab eodem Alexandro Cardinali constituta in eadem Ecclesia Sancti Laurentii deservire, confessiones Christifidelium audire, Ecclesiastica Sacramenta administrare, & pueros Doctrinam Christianam docere deberent: & postea animadvertens idẽ Alexander Cardinalis hoc opus ad magnum Dei servitium tendere, & in dicta Ecclesia Sancti Laurentii Sacerdotum ipsorum opera, ac industria frequentiam Sacramentorum, & alia pia, & sancta exercitia in dies accrescere in eadem Ecclesia Sancti Laurentii ordinario Jure sibi subjecta unam Congregationem Presbyterorum sæcularium ad nutum amovibiliũ pro servitio ejusdem Ecclesiæ Sancti Laurentii ad Confessiones Christifidelium audiendas, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum administrandum, necnon dictum exercitium Doctrinæ Christianæ manutenendum, moribundis assistendum, aliaque pia opera exercendum juxta formam Capitulorum, & Regularum ad hunc effectum ab ipso Alexandro Cardinali præscriptam, seu præscribendam erexit, & instituit, illique sic erectæ, & institutæ pro dictorum Sacerdotum sustentatione vigore facultatum per Literas felic. record. Clementis Papæ VIII. prædecessoris Nostri sub die 15. Septembris Anni 1593., ac Nostras in simili forma Brevis expeditas sub die 2. Julii anni 1607. sibi desuper concessarum nonnullos redditus, Canones, & responsiones annuas Ecclesiis Parochialibus ejusdem Ecclesiæ Sancti Laurentii filiabus apostolica auctoritate suppressis provenientes, videlicet unam Domum cum Apotheca in via Leutariorum vicinam bonis dilectorum filiorum Hieronymi Mignanelli ab una, & Pauli Dizzoni ab altera partibus, ac antè viam publicam, in qua tunc habitabat dilectus etiam filius Georgius Albertus Leutarius uti Emphyteuta ejusdem Domus sibi ad tertiam ejus generationem mediante beneplacito Apostolico concessæ sub annuo canone sexaginta quinque scutorum monetæ, necnon unum Canonem annuum sex scutorum similium super quadam Domo sita in Regione Arenulæ in via Gipponariorum nuncupata, ac vicina Ecclesiæ Sancti Martinelli nuncupatæ, possessa à dilecta in Christo filia Gentilesca Palma de Capranica, & dilecto filio Bernardino Normetæ Pellario ad præsens locata, ac alterum annuum Canonem duodecim scutorum parium impositum super alia Domo in eadem Regione, quem dilectus etiam filius Jacobus Cochectus uti legitimus possessor dictæ Domus solvit, quæ Domus, & Canones olim fuerunt Ecclesiæ sancti Martinelli prædictæ dudum suppressæ. Insuper undecim scuta pro canone unius Domus in dicta Regione sitæ, quam ad præsens possident uti Emphyteutæ dilecti filii hæredes quondam Baptistæ Capponi ad tertiam generationem, & alia viginti unum scuta annua ex fru-

Eique redditus nonnullos addicit.

fructibus trium locorum Montis Sanitatis, ac alium annuum Canonem scutorum duorum, & bon. vigintiquinque imposit. super Domo propè Ecclesiam,& sub Campanili Ecclesiæ Sancti Pauli de Arenula possessa à dilecto etiam filio Thoma Thetio,ac alium canonem annuum scutorum trium, bon.37. impositum super alia Domo propè dictam Ecclesiam Sancti Pauli de Arenula, ac olim sub proprietate illius existen; modo possessa à dilecto similiter filio Fabritio de Specules, necnon Responsionem duorum berilium musti singulis ánnis debitam à dilectis etiam filiis hæredibus quondam Gasparis Maroffi pro Canone vineæ ab eis possessæ, & positæ extra Portam Sancti Laurentii extra Mænia Urbis, quæ loca montium, Canones, & Responsiones olim erant redditus dictæ Ecclesiæ Sancti Pauli de Arenula jam suppressæ; necnon etiam fructus duorum locorum montis pacis annuos, videlicet scuta decem, & bon. 50. ac unam Domum vicinam Ecclesiæ Sancti Nicolai de Molinis etiam nuncupatur cum tribus apothecis, quæ possideri solebant pro indiviso à Rectore dictæ Ecclesiæ Sancti Nicolai, & Cappellano Sanctæ Catharinæ nuncupatur in eadem Ecclesia existens Responsionis pro rata Rectoris ipsius Ecclesiæ Sancti Nicolai circiter scuta quadraginta. Præterea unam stantiam, seu habitationem vicinam Domui dilecti filii Dominici de Cavaleriis apud Cæsarinos, quæ ad usum repositionis currus, & fenilis esse solet, ac locabatur scutis viginti quatuor, quæ loca Montium, & Domus olim pertinebant ad eamdem Ecclesiam Sancti Nicolai de Molinis, necnon omnes redditus Parochialium Ecclesiarum Sanctorum Valentini, seu Sebastiani apud Plateam Matthejorum, & Sanctæ Mariæ de Cacaberis similiter nuncupatur in dicta Regione Arenulæ suppressarum cum primum ipsæ Ecclesiæ per obitum illarum Rectorum vacaverint. Denique redditus Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Barbaræ, etiam suppressæ, cum primum, ut prefertur, vacaverit, deductis tamen ex dictis redditibus Sanctæ Barbaræ centum scutis applicandis pro servitio Cappellæ Musicorum dictæ Ecclesiæ Sancti Laurentii applicavit, & appropriavit, ita quod liceret eisdem Sacerdotibus propria auctoritate capere possessionem omnium prædictorum reddituum, tam tunc decursorum, quàm in futurum decurrendorum, ac sub applicatione hujusmodi compræhensorum, ac etiam disposuit prædictos redditus administrandos, & expendendos esse modo, & forma ab ipso Alexandro Cardinali præscribenda in utilitatem tamen dictorum Sacerdotum, & non alias, qui ut commodiùs Deo in Ecclesia Sancti Laurentii hujusmodi in administratione Sacramentorum, & aliis exercitiis spiritualibus inservire possent etiam duas Domus simul junctas propè dictam Ecclesiam Sancti Laurentii, unam eidem Congregationi per dilectam in Christo filiam Ceciliam Tramezzinum Romanam perpetuo donatam, & alteram ab hæredibus quondam Joannis Baptistæ de Buvabellis à dicto Alexandro Cardinali vigore aliarum nostrarum similiter in forma Brevis sub die 7. Martii 1611. expeditarum literarum, ut accepimus, emptam pro ipsorum Sacerdotum habitatione,& usu destinavit, & alias prout in patentibus literis ejusdem Alexandri Cardinalis desuper expeditis latius dicitur contineri.

Eaque omnia Pontificia auctoritate petit roborari.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat dictus Alexander Cardinalis erectionem, applicationes, & appropriationes, ac desuper confectas patentes literas prædictas, necnon omnia in prædictis literis contenta, ut firmiter observentur, ac perpetua validitate subsistant Apostolicæ confirmationis robore communiri cupiat, & Nobis propterea humiliter supplicaverit.

Confirmat Paulus.

§.3. Nos hujusmodi supplicationibus benigne annuere volentes, ac singularum literarum, & facultatum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, Erectionem, applicationes, appropriationes, ac patentes literas hujusmodi cum omnibus in illis contentis, & inde sequutis quibuscumque Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, ac inviolabilis Apostolicæ confirmationis robur adiicimus, ac omnes, & singulos, tàm Juris, quàm facti, necnon solemnitatū etiam substantialium defectus, etiam de necessitate specialiter, & expresse exprimendos, si qui intervenerint in eisdem supplemus, & quatenus opus sit denuo præmissa omnia, & singula facimus.

Nonnulla statuit circa electionem, & regimen hujusmodi Presbyterorum.

§.4. Ac insuper perpetuo statuimus, & ordinamus, quod electio Sacerdotum hujusmodi semper spectet, & pertineat ad Alexandrum Cardinalem, & pro tempore existentem Sancti Laurentii in Damaso Diaconum, seu Presbyterum Cardinalem dumtaxat: ipsi verò Sacerdotes priusquam eligantur à dilecto filio Nostro in Alma Urbe Vicario in Spiritualibus generali ad confessiones audiendas prævio examine approbari, & pro confessionibus hujusmodi audiendis dilecti etiam filii Vicarii perpetui dictæ Ecclesiæ Sancti Laurentii pro tempore existentis consensum habere debeant.

Facultates nonnullas Vice-Cancellario concedit.

§.5. Insuper eidem pro tempore existenti Cardinali Vice-Cancellario super præmissis, & singulis, necnon circa servitium divinum, ac pias exercitationes in dicta Ecclesia Sancti Laurentii per hujusmodi Sacerdotes faciendas, & qualitatem personarum in dictam Congregationem adscribendarum, ac reddituum, & proventuum ad hujusmodi Congregationem quomodocumque spectantium administrationem, ac alias dictos Sacerdotes concernentia quæcumque Statuta, & Ordinationes licita, & honesta, Sacris tamen Canonibus, & Concilio Tridentino non

non contraria, ac à Sede Apostolica approbanda, condendi, & promulgandi, ac prout qualitas temporum exegerit, & expediens visum fuerit, prævia approbatione hujusmodi, reformandi, & innovandi, eaque de novo faciendi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem, & tenore prædictis concedimus.

Clausulas pro præsentium firmitate apponit.

§. 6. Præsentesque literas, & in eis contenta quæcumque nullo unquam tempore, etiam ex eo, quod præmissa non justificatis, & verificatis eorum, seu cujuslibet eorum causis emanaverint, nec Capitulum, & Canonici dictæ Ecclesiæ Sancti Laurentii, & alii in præmissis interesse quomodolibet habentes ad hoc vocati fuerint, neque illis consenserint, & ex quavis causa, & occasione, ac quocumque capite undecumque resultante, vel prætextu, & quæsito colore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, in Jus, vel controversiam vocari, ad terminos Juris reduci, aut adversùs illa quodcumque Juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, seu etiam motu proprio concedi nullatenus unquam posse, neque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum, etiam effectum non sortitarum, revocationibus, suspensionibus, Institutionibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus etiam à Nobis, vel Successoribus Nostris Romanis Pontificibus, etiam in crastinum assumptionis cujuslibet eorum ad summi Apostolatus apicem, & alias quandocumque, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon quibusvis clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis, necnon irritantibus, & aliis Decretis pro tempore emanatis comprehendi, sed semper, & omni tempore ab illis omnibus, & singulis excepta esse, & censeri, & quoties aliquas contrarias dispositiones emanari contigerit, toties in pristinum, & validissimum statum suum adversus hujusmodi contrarias dispositiones restitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri; sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublataeis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Cardinalem Titularem earumdem exequutorem deputat.

§. 7. Quo circa eidem Alexandro Cardinali, ac pro tempore existenti Sancti Laurentii in Damaso Præsbytero, vel Diacono Cardinali per præsentes committimus, & mandamus, quatenus per se, vel alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicans easdem debitæ exequutioni demandari, ac perpetuo custodiri auctoritate Nostra curet, & faciat. Contradictores quoslibet, eisque auxilium, & consilium, vel favore publice, vel occulte, directe, vel indirecte quomodolibet præstantes per censuras Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo.

Obstantia tollit.

§. 8. Non obstantibus regulis Nostris de unionibus committendis ad partes vocatis quorum interesset, ac de exprimendo valore, etiam alterius Beneficii, cui aliud uniri peteretur, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibens; aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Ecclesiæ S. Laurentii, & aliarum quarumcumque Ecclesiarum, ac etiam Almæ Urbis Nostræ, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ac privilegiis, Indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, Ecclesiis, & locis piis, ac etiam dilectis filiis Populo Romano in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, & confirmatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio habenda esset, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 23. Julii 1613. An. IX.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 23. Julii 1613. Pont. Nostri Anno IX.

CCXX.

Confirmatio Concordiæ inter Universitates Locorum Rosseni, & Montis Turturis Bononien., & Mutinen. respective Diœcesum super differentiis, & controversiis circa fines exortis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto nobis desuper apostolicæ servitutis officio, Christifidelium quorumlibet, & præsertim subditorum nostrorum, ac circumviciniorum Populorum quieti intendentes, illa, quæ pro litium inter ipsos semovendis anfractibus concorditer facta fuisse dicuntur, ne in recidivæ contentionis vitium, successu temporis prolabantur, sed firma perpetuo, & illibata remaneant, libenter Apostolicæ confirmationis robore communimus.

Facti series.

§. 1. Cum itaque, sicut ex intimatione dilecti filii nostri Maffæi Tituli S. Honuphrii

Præ-

Presbyteri Cardinalis Barberini nuncupati, in Civitate nostra Bononien., ac toto ejus Comitatu, Jurisdictione, & Districtu nostri, & Apostolicæ Sedis de Latere Legati, accepimus, orta dudum lite, & controversia inter dilectos filios Universitatem, & Homines Roffeni ex una, ac Universitatem, & Homines Montis Turturis Terrarum, seu locorum Bononien., & Mutinen. respective Territoriorum ex altera partibus super dictarum Terrarum, seu locorum Confinibus, dilecti filii Sylvius Albergatus Senator Bononien. ab eodem Maphæo Cardinale Legato, & Regimento dictæ Civitatis Bononien., nec non Andreas Codebò a dilecto filio nobili viro Cæsare Esten., Duce Mutinen., & Rhegii ad præmissa specialiter deputati, de eorum ordine, & mandato ad infrascriptam sub nostro, & Sedis Apostolicæ, ac dicti Cæsaris Ducis beneplacito, devenerint concordiam, tenoris sequentis videlicet:

AL NOME D'IDDIO

Adi 16. Settembre 1613.

Concordiæ tenor. PER dar fine alle differenze, che sino al dì d' oggi sono state frà la Città di Bologna, e quella di Modana intorno à Confini tra il Comune di Roffeno, Territorio di Bologna, da una parte, ed il Comune di Montetortore, Territorio di Modana dall' altra, il Signor Silvio Albergati nobile, e Senatore di Bologna, ed à ciò specialmente deputato dall' Illustrissimo, e Reverendissimo Sig. Cardinal Barberini per la Santità di Nostro Signore Papa Paolo V. Legato de Latere della Città di Bologna, ancora con il consenso, e partecipazione dell' Illustrissimi Signori Senatori del Regimento di detta Città per Lettere Patenti sottoscritte da detto Illustrissimo Sig. Cardinale, e dal Sig. Alberto Bolognetti Confaloniere di Giustizia sotto la Data delli 3. del presente da una parte, e il Sig. Andrea Codebò nobile Modanese, e Segretario del Serenissimo Signor Duca di Modana, e parimente alle infrascritte cose deputato dal detto Signor Duca, per Lettere Patenti sottoscritte da S. A. dall' altra, il tenore delle quali deputazioni sarà registrato nel fine della presente scrittura: Avendo visitato una, e piu volte il luogo, e li luoghi delle differenze, ancora con l' intervento de Periti dell'una, e l' altra parte, ed intese le ragioni de'Sudditi di tutti duoi li Stati, ed avendo maturamente esaminato, e considerato ciò, che si deduceva, ed allegava, per ambe le parti, ed avendo avuti molti discorsi li sudetti Signori, con l'ntervento ancora del Massaro, ed uomini di Roffeno, e Montetortore, finalmente per salute, e queste di ambeduoi li Stati, e loro Sudditi, salvo però, rispetto all' interesse della Città di Bologna, e del Comuue di Roffeno il beneplacito, ed assenso della Santità di Nostro Signore da ottenersi dentro lo spazio di due mesi prossimi: che detto Sig. Cardinale, e li detti Signori del Regimento procureranno di avere, in modo tale, che non s' ottenendo dentro li detti duoi mesi, il presente accordo si abbia per non fatto, ma sia privo di ogni valore, come se non fosse seguito, e parimenti, rispetto all' interesse della Città di Modana, e Podesteria di Montetortore, salvo l'assenso, e beneplacito del detto Serenissimo Signor Duca da ottenersi dentro all' istesso termine di duoi mesi, di che ne averà cura il detto Sig. Codebò, quale consenso non ottenuto dentro il detto termine, sia parimente nullo il presente accordo, e si abbia per non fatto, li sudetti Signori Silvio, ed Andrea senza obligare loro stessi, in virtù dell' autorità data à ciascuno di loro, per dette Lettere Patenti, hanno convenuto, stabilito, e concordato nel modo infrascritto.

Che partendosi dal luogo detto la Croce di Mazone, qual' è situato sul Monte, ovvero Collina detta della Piastra fra li Confini del detto Comune di Roffeno, e della Villa di Ajano, Territorio della Città di Bologna, e fra li confini del detto Comune di Montetortore, Territorio di Modana, dove è segnata una Croce nella Pianta, ovvero Dissegno concordemente fatto da M. Vincenzo Sassi, Perito di Bologna, e dal Sign. Capitano Ascanio Ambrosii Perito di Modana, quale si registrerà nell'Istromento della Transazione, che à maggior pruova doverà esser celebrato fra le dette Parti à voglia loro, la qual Croce è distante dalla Casa di Baldone di Pellegrino, situata per disopra in Bolognese pertiche 23., e piedi 9. misurando per la strada, che tende per gradi 18. d' Ostri, il quale luogo è il primo termine, che hanno detti Signori con l'intervento di detti Periti, stabilito, che sia nel piede di un Castagno di circu ito di oncie 18. in circa, dove parimenti hanno fatto piantare un Palo ivi fra li Terreni di Luca di Pirone, Luca di Canobio, e Giacomo Fontana, distante da una Querciola segnata con una Croce piedi, ed un terzo, posta à mano destra nel Terreno di detto Luca di Pirone verso mezzogiorno, dalla detta Croce si ascende per la Sena, ovvero sommità della Collina, ò Monte della Piastra, per linea tortuosa, come cammina la detta sommità, o schiena verso la regione, che è tra Oriente, e Tramontana, per la misura di pertiche 214., e mezza, misurate per aria, secondo la tortuosità della detta Collina alla misura del Comune di Bologna sino al luogo, che è nel detto Disegno, o Pianta sopradetta, segnata *A.*, ed è nella fine della sommità della detta Collina, dove s'è piantato un Palo, ed'è nel Terreno di Pietro, e Domenico Rozzolino del Zoleto.

E poiche dal detto luogo segnato *A.* piegando nove gradi verso Grego, e camminando per retta linea, si continui per ispazio di pertiche 227. di lunghezza, sino al luogo, che nel detto Dissegno, e Pianta viene dimostrato con la lettera *B.* ed in contro al quale dalla banda Orientale di detta linea, e così su'l Bolognese stà situata una casa

Casa, ora posseduta da Michele, Giacomo, e Battista del quondam Girotto Fruelini da Roffeno, in luogo detto Valle di Medoro, aliàs Piano di Dajano, la qual Casa è lunga piedi 26., e un 6., e larga piedi 18. e tre quarti secondo la detta misura di Bologna, e tende con la sua lunghezza per gradi 8. di Levante, ed è distante dalla detta linea, tirando la misura in Angolo retto da essa all'Angolo Meridionale della istessa Casa più prossimo pertiche 2., e piedi 3. di misura fatta per Aria, dove ancora s'è piantato un palo di Quercia.

E dal detto luogo segnato *B.* hanno stabilito, che si vada continuando pure per linea retta pertiche 260., e piedi 6. sino al luogo segnato nella detta Pianta, ò Dissegno con lettera *C.* ad una Collina, chiamata il Poggio di Misserino, sopra la quale dal lato occidentale di detta linea è posta una Casa posseduta di presente da Stefano, e Bartolomeo di Andrea di Misserino, la qual Casa è lunga piedi 30., e larga piedi 15. e tende con la sua lunghezza per gradi 3. di Greco dall' Angolo Orientale, e Meridionale, della qual Casa più prossimo, e distante la detta linea pertiche 2., e piedi 3, misurati per aria, partendosi dalla istessa linea con Angolo retto.

E poi hanno determinato, che dal detto luogo segnato con la detta lettera *C.* dove ancora s'è piantato un palo, si continui la medesima linea retta, sino al mezzo del Rio della Braja, ò Zresenda per ispazio di pertiche 133., il qual luogo nella Pianta, o Dissegno stà segnato con lettera *D.* ed è distante dal Molino al presente posto sulla Riva della Samoggia, e posseduto da Gio: Antonio Corseno, pertiche 55. misurate per linea retta, e per aria alla sudetta misura.

Ed indi partendosi dal detto luogo segnato *D.* nel qual luogo, in Ripa però al Rio dalla banda, che tende verso Garbini, hanno fatto piantare un Palo distante dal detto mezzo del Rio della Braja pertiche 6., si vada seguendo il corso di detto Rio della Braja, o Zresenda sino dove egli sbocca nella Samoggia, entrando sino al mezzo di detta Samoggia nel luogo segnato nella sudetta Pianta, o Dissegno con la lettera *E.* distante dal punto *D.* al presente pertiche 59. misurate per linea retta, che tende per gradi 7. di Maestro.

E che di lì partendosi dal detto luogo segnato *E.* si segua dietro al corso della Samoggia, continuando sino dove cominciano le confina del Zoleto, Comune del Contado di Bologna, e di Montetortore sudetto, Territorio di Modana nel luogo segnato *F.* nel Dissegno con la lettera *F.*

In maniera tale che tutto quello, che rimane da man destra nel cammino sudetto dal detto punto ✠ fino alla detta lettera *F.* tanto rispetto al Territorio, quanto alla giurisdizione, Sudditi, e Case, con ogni ragione d'imporre Collette, Estimi, o altre Tasse reali, personali, o miste, e con ogni superiorità di mero, e misto impero, e di altra giurisdizione, sia, e s'intenda della Città di Bologna, e si comprenda dentro il Comune di Roffeno, e per il contrario, tutto quello, che nel caminare dal detto punto Croce alla detta lettera *F.* si lascia da man sinistra, tanto rispetto al Territorio, quanto alla giurisdizione, Sudditi, e Case, con ogni ragione d'imporre Collette, Estimi, o altre Tasse reali, personali, ò miste, e con ogni superiorità di mero, e misto impero, e di altra giurisdizione sia, e s'intenda della Città di Modana, e si comprenda dentro al Comune di Montetortore, restando dalla linea tirata, come di sopra dal punto ✠ al punto *D.* diviso, e separato l'un Territorio dall'altro, e parimenti servendo per termine divisorio il mezzo del Rio della Braja, o Zresenda dal detto punto *D.* al punto *E.*, e facendo l'istesso effetto di separazione, e distinzione de Territorj il mezzo della Samoggia dal punto *E.* al punto *F.*

E per maggior pruova, e chiarezza nè sudetti luoghi segnati ✠ *A. B. C.* dove da detti Periti sono stati piantati li detti pali, o Termini di legno si debbano porre à spese comuni tanti termini di pietra viva, su'l detto Rio della Zresenda dalla banda di Bologna incontro al detto punto segnata *D.* dove similmente è stato piantato il sudetto palo, si ponga un' altro termine di Pietra viva.

E perchè dove Montetortore confina con il Zoleto, Savigno luogo del Contado di Bologna, quali passano la Samoggia, tendendo verso Occidente al Monte del termine così chiamato, li Termini benche chiari, nondimeno sono di pietra rozza, acciò si conoscano per termini di giurisdizione, hanno convenuto, che in luogo loro, vi si ponghino Termini di Pietra viva, e li quali tutti sudetti Termini di Pietra viva, doveranno avere le Armi di Santa Chiesa, e della Città di Bologna dalla parte, che riguarda il Bolognese, e le Armi di S. A., e della Città di Modana dalla banda, che riguarda Montetortore, perchè denotino, che tutti questi sono Termini divisorj, e de' Confini del Territorio, e giurisdizione di Bologna, e di Modana, ed il tutto si faccia a spese comuni.

Che li beni, che de' Sudditi di Montetortore secondo il presente accordo resteranno su quello del Bolognese, non sieno gravati più di quello, che sono, ovvero saranno gravati gli altri beni de' Sudditi di Bologna, e li Padroni sudditi di S. A., e li loro successori in detti beni, quanto sia per detti beni, solamente godano tutt i i privilegj reali, e la immunità, quanto a i beni, che godono gli altri di Roffeno, e così ancora hanno convenuto, che si osservi per quelli di Roffeno, che godono beni dentro al Comune di Montetortore, e per li loro successori.

Che alla detta Casa del Piano di Vajano verso Montetortore, ed à quella sudetta di Misserino verso il Bolognese, non si possa fabricare senza licenza respettivamente de superiori dell'uno, e l'altro Stato, acciocchè le distanze, e la detta linea si conservino nello stato detto di sopra.

Che

Che gli uni, e gli altri possano liberamente, senza licenza, o denunzia estraere li loro frutti, e raccolti da un Territorio all'altro de' beni sudetti, talmente che per qualunque grida, proibizioni, ò altro, che si sia, che s'abbia qui per espresso, mai si possano proibire, differire, o impedire qualsivoglia modo dette estrazioni.

Come anco, che non possano essere astretti à venderli, permutarli, o in altra maniera distraerli ma sieno in assoluta libertà di tenerli, goderli, e disporne in qual persona piacerà loro, ed alienadoli in Sudditi del Signor Duca, quelli di Montetortore, ai quali restano beni su quello di Montetortore in sudditi del Bolognese, Rosseno, e quelli di Rosseno, à quali restano beni su quello di Montetortore, in sudditi del Bolognese, li successori, e chì averà causa da loro, in perpetuo godano del medesimo privilegio detto di sopra.

E per più quiete de' Sudditi dell'uno, e l'altro Stato hanno convenuto, che s'intenda, e sia con effetto rimessa ogni pena incorsa da qualunque particolare per causa d'alienazione de' beni, fatta à Forastieri contro la forma de' Statuti dell'uno, e l'altro Stato, tanto contro gli Acquirenti, quanto contro gli Alienanti, siccome li Banditi, condannati, e processati dall'una, e l'altra parte, per causa di detti Confini, o di pretensa perturbazione di giurisdizione, sieno, e s'intendano rimessi, e liberati gratis dalli Bandi, e condannazioni, ed aboliti li Processi formati contro di loro.

In fede di che &c.

Confirmatur. §. 3. Nos omnem super præmissis recidivæ contentionis hujusmodi inter Universitatem, ac Homines prædictos, ac de cætero litigandi occasionem auferre volentes, Concordiam prædictam, & omnia in ea contenta, & inde sequuta quæcumque, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum aliàs forsan requisitarum, & necessariarum, ac quosvis alios, etiam quantumvis substantiales, & maximos defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel censeri possint, supplemus.

Clausulæ. §. 4. Decernentes Concordiam, & literas præsentes hujusmodi, perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, & ab omnibus, quos illæ concernunt, perpetuo, & inviolabiliter observari debere: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum §. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Universitatum prædictarum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 28. Septembris, 1613. Pont. Nostri Anno Nono. Dat. die 28. Sept. 1613. An. IX.

CCXXI.

Confirmatio Privilegiorum Universitatis Studii generalis Civitatis Cracovien. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Procemium. Ad ea, per quæ Universitatum studii generalis, unde in Ecclesia Catholica doctrinæ fructus uberes percipere assidue solet, jura confirmantur, libenter intendimus, ipsasque Universitates favoribus, & gratiis prosequimur opportunis, prout in domino conspicimus salubriter expedire.

Preces pro confirmatione privilegiorum huic Universitati alias concessorum. §. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt Venerabilis Frater Episcopus Cracovien., & dilecti filii Rectores Universitatis studii generalis Civitatis Cracovien., quod ipsa Universitas multis, ac diversis privilegiis a plerisque Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris, ac Regibus Poloniæ sibi concessis gaudet, quæ sicut aliorum Prædecessorum nostrorum confirmatione roborata fuere, ita, & nostrarum vigore literarum communiri plurimum desiderant: Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportunæ confirmationis gratiam impertiri de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmatio apostolica. §. 2. Nos igitur honestæ eorum petitionis æquitatem attendentes, hujusmodi supplicationibus inclinati omnia, & singula privilegia, facultates, indulta, exemptiones eidem Universitati per quoscumque Romanos Pontifices etiam Prædecessores nostros, & Poloniæ Reges, ut præfertur, concessa, confirmata, & approbata, dumm odo tamen sint in usu, & Sacri Concilii Tridentini decretis, ac nostris, & eorumdem Prædecessorum Constitutionibus non adversentur, nec revocata, vel sub aliquibus revocationibus comprælensa sint, apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint supplemus, ipsaque privilegia in eadem Uni-

versitate perpetuo observari; sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14. Nov. 1613. An. IX.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 14. Novembris 1613. Pontificatus nostri Anno IX.

CCXXII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Regi Hispaniarum conceditur facultas amovendi, & deputandi Administratorem in temporalibus Abbatiæ, seu Monasterii Sanctæ Mariæ de Alcobatia Ulyxbonen. Diœcef. illæsa remanente facultate deputandi Administratorem in spiritualibus Nuncio concessa.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili Noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pontifex recenset, Commendatum a se Monasterium de Alcobatia Ferdinando Hispaniarum infanti.

§. 1. Aliàs dilecto filio nobili Puero Ferdinando Infanti Hispaniarum nato tuo tunc secundum ætatis suæ annum agenti Monasterium Abbatiam nuncupat. Beatæ Mariæ de Alcobatia Cistercien. Ordinis Ulyxbonen. Diœcesis, quod de tuo Jurepatronatus ratione Regni Portugalliæ, cujus Tu etiam Rex existis, ex privilegio Apostolico, cui non est hactenus in aliquo derogatum, esse dignoscitur, illius Commenda, in qua bon. mem. Georgius olim Episcopus Visen. ad ejus vitam ex concessione, & dispensatione Apostolica, dum viveret, obtinebat, per obitum dicti Georgei Episcopi extra Romanam Curiam defuncti cessante, adhuc eo, quo ante Commendam ipsam vacabat modo, tunc vacans, per eum quoad viveret, ex tunc prout postquam clericali charactere rite insignitus foret, tenendum, regendum, & gubernandum, Motu proprio per aliàs nostras literas commendavimus.

Datamque Ap. Nuncio facultatem Administratorem deputandi in spiritualibus, & temporalibus.

§. 2. Et ne propter ejus minorem ætatem dictum Monasterium interim aliquod in spiritualibus, & temporalibus detrimentum pateretur, Motu simili, personam, seu personas, in dignitate tamen ecclesiastica constitutas a nostro, & Sedis Apostolicæ Nuncio tunc, & pro tempore in dictis Regnis existen. deputan. de tuo consensu, ac toties quoties tibi videretur, & placeret, amovendas, ac illius, seu illarum loco, aliam, seu alias similes personas a dicto Nuncio de eodem consensu tuo ponendas, seu deputandas Administratores dicti Monasterii, illiusque bonorum, reddituum, & jurium quorumcumque in spiritualibus, & temporalibus, donec dictus Ferdinandus ad legitimam ætatem pervenisset, cum omnibus facultatibus, immunitatibus, exemptionibus, & aliis gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus similibus Administratoribus eatenus concessis, & imposterum concedendis, ac de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut aliàs quomodolibet competen., & competituris constituimus, & deputavimus, curam ipsius Monasterii, ac hujusmodi regimen, & administrationem personæ, seu personis, ut prætenditur deputatis, seu deputandis, ita tamen quod ab alienatione qualibet bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium Mensæ Abbatialis ejusdem Monasterii penitus se abstineret, seu abstinerent, ac de receptis, seu administratis quoad temporalia tantum rationem Tibi omnino reddere tenerentur, ætate autem legitima eidem Ferdinando suffragante sibi plenarie committendo, prout in dictis literis plenius continetur.

Sed eum consultius esse putetur, Administratorem in temporalibus ab ipso Rege deputari,

§. 3. Cum autem, sicut accepimus, dicto Ferdinando magis consultum, & expediens sit, ut durante minori ætate, cura, & administratio Monasterii hujusmodi in temporalibus ad illius perpetuum Commendatarium pro tempore existentem pertinentibus alicui personæ sæculari ad id a te ejus Genitore, non autem Nuncio prædicto deputandæ committatur;

Necessarias ad id Paulus concedit Regi facultates.

§. 4. Nos super his opportune providere volentes, ac literarum prædictarum, & inde sequutorum quorumcumque tenores, præsentibus pro expressis habentes, Motu pari Tibi, ut tu solus, donec dictus Ferdinandus legitimæ ætatis fuerit, & prædictum Monasterium Abbatiam nuncupat. obtinuerit, quamcumque personam sæcularem arbitrio tuo in Administratorem jurium, rerum, bonorum quoad temporalia tantum, ac etiam Jurisdictionis temporalis dumtaxat ad pro tempore existentem Commendatarium prædictum spectantis, & pertinentis auctoritate Nostra constituere, & deputare, ac tam ipsum Administratorem sic a te pro tempore constituendum, & deputandum, quandocumque Tibi videbitur, & placuerit, quam alium quemcumque jam forsan a dicto Nuncio hactenus constitutum, & deputatum ab administratione temporali hujusmodi dumtaxat nullo ad id requisito consensu ejusdem Nuncii amovere, ac illius loco, aliam personam sæcularem similiter arbitrio tuo ad curam, & administrationem eorumdem temporalium ponere, sufficere, & surrogare libere, & licite valeas: Ita quod Administrator hujusmodi a Te sic pro tempore deputandus plenam, & liberam habeat facultatem, & potestatem omnia, & singula, quæ ad officium Administratoris hujusmodi in temporalibus prædictis de jure, vel consuetudine, & aliàs quomodolibet legitime pertinent, faciendi, gerendi, & exercendi in omni-

omnibus, & per omnia, perinde ac si cura, & administratio temporalium hujusmodi personæ a te, non autem Nuncio prædicto deputandæ particulariter, & insolidum per Nos servata in reliquis forma literarum prædictarum etiam quoad facultatem deputandi Administratorem in spiritualibus eidem Nuntio concessam, quæ illæsa remaneat, commissa fuisset, concedimus, & indulgemus, ac easdem literas nostras quoad hoc restringimus, & moderamus.

Remanente penes Nuncium auctoritate deputandi Administratorem in spiritualibus.

Derogatio contrariorum

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non omnibus illis, quæ in literis prædictis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 5. Decemb. 1613. An. IX.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 5. Decembris 1613. Pontificatus Nostri Anno IX.

CCXXIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Instrumenti Concordiæ initæ super Finibus, & Aquis inter Civitates Bononiensem, & Mutinensem.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex injuncto Nobis desuper apostolicæ servitutis officio, Christifidelium quorumlibet, præsertim subditorum nostrorum, ac circumvicinorum populorum quieti intendentes, illa, quæ pro litium inter ipsos semovendis anfractibus concorditer facta fuisse dicuntur, ne in recidivæ contentionis vitium successu temporis prolabantur, sed firma perpetuo, & illibata permaneant, apostolicæ confirmationis robore libenter communimus.

Facti series.

§. 1. Cum itaque, sicut ex insinuatione dilecti filii nostri Maphæi tituli Sancti Honuphrii Presbyteri Cardinalis Barberini nuncupati in Civitate nostra Bononien., ac toto ejus Comitatu, jurisdictione, & districtu, nostri, & apostolicæ Sedis de latere Legati accepimus, orta dudum controversia inter Civitatem, & Statum nostrum Bononien. ex una, Civitatem, & Statum Mutinæ ex altera partibus de, & super modo operum in flumine Panarii, & circa, secusque Ripas illius tam ad obviandum, & impediendum, ne flumen prædictum continuaret in corrodendo, & destruendo terrena ibi contigua sita in Agro Bononiensium, quam etiam ad reducendum dictum flumen ad pristinum illius Alveum, & deinde super modo dandi felicem declivium, apertum aditum, & exitum facilem aquis Cavamenti nuncupati de Foscaglia, & super forma excavandi, & expurgandi utrumque Conductum Genarellæ, & Foscaliæ usque in flumen Panarii; & de modo excavandi, & expurgandi Cavamentum nuncupatum la Muzza, & muniendi Ripas illius, & super modo dandi exitum aquis Bononiensibus a communi Gadii, & aliis superioribus locis ad præsens derivantibus in Territorium Nonantulanum, & super modo, quo Bononienses tenerentur recipere aquas Agri Nonantulani per Agrum Bononien., mediante dicto Cavamento Genarellæ: præterea super confinibus inter Nonantulanum, & Bononiense Territoria respective, & denique inter dilectos pariter filios universitatem, & homines Rosseni ex una, ac universitatem, & homines Montis Turturis, terrarum, seu locorum Comitatus Bononien., & Mutinen. respective Dominii ex altera partibus super dictorum locorum, seu terrarum confinibus, & aliàs, prout in instrumento infrascripto, dilecti filii Hercules Rangonus, & Joseph Anselmus dicti Maphæi Cardinalis, & Legati Auditores ab ipso Maphæo Cardinale, & Legato, vigore facultatis tam suæ Legationis, quam illi desuper specialiter datæ, nec non Philippus Pepulus, & Silvius Albergatus a dilectis pariter filiis quadraginta viris Reformatoribus Status Libertatis dictæ Civitatis Bononien., ac Andreas Codebovius, & quondam Petrus Paulus Caula a dilecto filio Nobili Viro Cesare Estense Mutinæ, & Rhegii Duce respective deputati, omnibus, & singulis per plures menses, & annos tractatis, ac omnibus partium prætensionibus, ac juribus exacte discussis, & mature hinc inde ventilatis, ad infrascriptam devenerint concordiam, tenoris sequentis, videlicet:

Concordiæ tenor.

§. 2. In Christi Nomine. Amen. Anno ab illius Nativitate millesimo sexcentesimo decimotertio, indictione undecima, die vero vigesimo octavo mensis Septembris, tempore Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri Domini Pauli, divina providentia, Papæ Quinti, circa horam primam noctis subsequentis dictam diem, tribus luminaribus accensis, diurnam lucem repræsentantibus.

Ad sedandas quæstiones satis antiquas, pendentes inter inclytam Civitatem Bononien., & illius Statum ex una, & inclytam Civitatem, & Statum Mutinæ ex alia super variis capitibus, & inter cætera.

Primo super modo operum in flumine Panarii, & circa, secusque Ripas illius, quæ Bononienses prætendebant facere eis licere, cum ad obviandum, & impediendum ne flumen prædictum continuaret in corrodendo, & destruendo terrena ibi contigua, sita in Agro Bononien., cum etiam ad reducendum dictum flumen ad illius pristinum Alveum.

Et deinde circa modum dandi felicem declivium, apertum aditum, & facilem exitum aquis Cavamenti nuncupati di Foscaglia, & super forma excavandi, & expurgandi utrumque conductum Zenarellæ, & Foscaliæ usque in flumen Panarii, & de modo excavandi, & expurgandi cavamentum nuncupatum la Muzza, & muniendi Ripas illius, & super modo dandi exitum aquis Bononien. a Communi Gadii, & aliis superioribus locis in præsentiarum derivantibus in Territorium Nonantulanum, & super modo, quo Bononienses tenerentur re-

recipere aquas Agri Nonantulani per Agrum Bononiensem, mediante dicto Cavamento Zenarellæ.

Item, & super finibus inter Nonantulanum, & Bononiense Territorium, & denique pro extinguēdis antiquissimis controversiis finium Communis Rosseni, Comitatus Bononien., & Montis Turturis Dominii Mutinen. quos fines Civitas Bononien. prætendebat se extendere trans Flumen Samodiæ versus occidentem, usque ad semitam vulgo nuncupatam *Sentiero di Montetortore*, & compræhendere nedum Molendinum nuncupatum *di Corsino*, verum etiam Domos in Loco nuncupato *li Baghi*, dum vice versa, pro parte Mutinensium prætenderetur, Fines Montis Turturis, Territorii Mutinen. se extendere usque ad Altare Majus Ecclesiæ Sanctæ Luciæ de Rosseno vulgo nuncupatæ, & proinde compræhendere multas Domos, & quamplura Terrena citra Flumen Samodiæ, illorumque habitatores, & Incolas: Quarum differentiarum occasione, illasque amicabiliter terminandi gratia, mediantibus Perillustribus DD. Assumptis, deputatis ab Illm̄is. DD. de Regimine Bononiæ, & Perillustribus DD. Commissariis a Serenissimo D. Duce Mutinæ, & Rhegii Deputatis, fuerunt visitata Loca Differentiarum hujusmodi, etiam cum Peritis utriusque Partis, & hæc nondum semel, sed pluries, & habiti multi tractatus in facto, & extra, & tam coram Illm̄o, & Rm̄o D. Cardinale Justiniano, tunc Bononien. Legato, quam coram Illm̄o, & Rm̄o D. Cardinale Barberino pro Sancta Sede Apostolica moderno Legato meritissimo ejusdem Civitatis, & plene discussa jura ambarum Partium, & visa dicta testium, inspectique Libri æstimorum, & Catastorum, & alia multa munumenta, & allegationes facti & juris utriusque Partis, multæque habitæ sessiones, & frequentes discussiones, non solum coram dicto Illm̄o, & Rm̄o D. Bononien. Legato in hac Civitate, verum etiam in Urbe coram Sanctissimo Domino Nostro mediantibus Oratoribus utriusque Civitatis, & denique in Congregatione Illustrissimorum, & Reverendissimorum Dominorum Cardinalium superinde de mandato Sanctissimi facta, tandem omnibus per plures menses, & annos plene tractatis, ac omnibus Partium prætensionibus, & juribus exacte discussis, & mature ventilatis, summi Dei gratia, mediante prudentia, & dexteritate prædicti Illm̄i, & Rm̄i D. Cardinalis Legati, concurrente opera Illustrissimorum, & Excellentissimorum DD. Herculis Rangoni, & Josephi Anselmi illius Auditorum, suamque operam sedulo navantibus Perillustribus D. Assumptis Illm̄i Regiminis Bononien. in hujusmodi negotio deputatis, præsertim Perillustribus DD. Co: Philippo Pepulo, & Sylvio Albergato, & cooperante Illm̄o, & Excellentissimo J. U. D. D. Dominico Medices eorum Consiliario ex una, & ex altera parte, mediante Perillustri, & Excm̄o J. U. D. olim D. Petro Paulo Caula, dum viveret prædicti Serenissimi Domini Ducis ad hoc Commissario, & dein. illo impedito, demumque mortuo, Perillustri, & Excellentissimo J. U. D. Domino Andrea Codebovio Nobili Mutinense, ejusdem Serenissimi Domini Ducis a Secretis, & in hoc negotio specialiter assumpto ex altera, interveniente etiam ministerio aliorum utriusque partis ministrorum, hujusmodi controversiæ, quæ inextricabiles videbantur, & quarum aliquæ supra centesimum annum, cum morte multorum subditorum utriusque partis fuerant protractæ, denique terminatæ, sedatæ, sopitæ, & compositæ fuerunt modo, & forma infrascriptis, videlicet.

Quia prædictus Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Bononien. Legatus utens in hac parte non solum ordinaria facultate suæ Legationis, sed etiam sequendo ordinem specialem ex parte Sanctissimi suæ Dominationi significatum per Literas Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Cardinalis Burghesii, sub Data die 21. Augusti proxime præteriti, Nobis Notariis per suam Illustrissimam Dominationem traditas, ad præsentiam infrascriptorum Testium in infrascripto Loco, & infra post clausulas generales præsentis Instrumenti registrati jussas, pro Sancta Sede Apostolica agens, necnon Illustrissimus Dominus Albertus Bolognettus Vexillifer Justitiæ Populi, & Communis Bononen., & Perillustres DD. Marcus Antonius Blanchettus, Federicus Guidottus Franciscus Cospius, Æmilius Bologninus, Gualengus Ghislerius, & Joannes Baptista, Sampierius omnes nobiles, Patritii, & Senatores Bononienses, sex ex decem Assumptis, & sic major pars DD. Assumptorum in materia hujusmodi Aquarum, & Finium cum consensu dicti Illustrissimi Domini Legati specialiter deputatorum ab Illm̄o Regimine Bononien. ex S. C. præsenti die eorum deputationis ad infrascripta speciali, & individuo rogato per D. Dominicum Castellanum uti Prosecretarium Illustrissimi Regiminis antedicti, & unum ex Notariis Bononien., nobis Notariis infrascriptis per dictos DD. Vexilliferum, & Assumptos ad præsentiam infrascriptorum Testium in infrascripto Loco præsentato in forma probanti, & cujus tenor pariter infra post clausulas generales præsentis Instrumenti registrabitur, agentes vice, & nomine Populi, & Communis Bononien., & Communitatum, Universitatum, ac singularum personarum quomodolibet ex parte Bononien. in infrascriptis interesse habentium, salvo beneplacito Sanctissimi D. Nostri Papæ, & Serenissimi Domini Ducis, de quo in infrascriptis Capitulis obtinen. infra duos Menses, de quibus in illis, quod intelligatur, & sit dumtaxat respectu Finium Communis Rosseni, & Montisturturis, & non aliter ex una, & dictus Perillustris, & Excellentissimus Dominus Andreas quondam D. Gulielmi de Codebovis, nobilis Mutinen., & a Secretis dicti Serenissimi Domini Ducis ac Procurator specialis ab eadem

Cel-

Celſitudine in individuo deputatus ex Inſtrumento dictæ Procuræ rogato per Dominum Franciſcum Mariam Panizzatum Notarium Mutinen. ſub die 23. Menſis, & Anni præſentium, cujus tenor pariter infrà regiſtrabitur, cum Literis, & Sigillo legalitatis Civitatis Mutinæ in calce illius appoſitis, nobis Notariis infraſcriptis præſentato per eum ad præſentiam infraſcriptorum Teſtium in loco infraſcripto, in forma probanti, ex alia, ad infraſcriptam inter eos devenerunt Tranſactionem, Compoſitionem, & Concordiam modo, & forma infraſcriptis.

Nam una Pars ad inſtantiam alterius, & è contra agentes nominibus, quibus ſuprà, reſpectivè, utentes facultatibus ſibi attributis, & præmiſſa proteſtatione, quam in qualibet parte præſentis Inſtumenti, ubi expediat, voluerunt eſſe, & cenſeri repetitam, quod non intendebant neque ſe ipſos, nec eorum bona propria obligare, ſed dumtaxat ex parte Mutinæ Sereniſſimi Domini Ducis prædicti, & illius Cameræ Ducalis bona, & reſpectu Civitatis Bononien. bona Communis, & Cameræ Bononien. tantùm, & non aliàs aliter, nec alio modo, ſponte &c. una pars ad inſtantiam alterius, & é contrà, dixerunt, aſſeruerunt, & unanimi conſenſu inter eos interveniente, confeſſi fuerunt, & publice recognoverunt, hujuſmodi controverſias inter eos verſas fuiſſe, & verti, & pro illarum terminatione unanimiter, & concorditer firmarunt, concluſerunt, & ſtabiliverunt, immo verius, reſpectu Communis Roſſeni, & Montis Turturis firmata, ſtabilita, & concluſa fore, & eſſe voluerunt infraſcripta Capitula hinc, & inde ab utraque parte acceptata, & approbata, ac ſubſcripta, & videlicet Capitula quoad differentiam Communis Roſſeni, & Montis Turturis ſub die 16. præſentis Menſis, & Anni ſubſcripta per admodum Illuſtrem Dominum Sylvium Albergatum Nobilem, Patritium, & Senatorem Bononien. unumque ex Aſſumptis prædictis vigore Literarum Patentium in Calce prædictorum Capitulorum regiſtratarum, & per prædictum Perilluſtrem D. Andream Codebovium ſimiliter per Literas Patentes deputatum a dicto Sereniſſimo D. Duce, ſimiliter regiſtratas poſt dicta Capitula, firmata, & ſubſcripta, nec non alia Capitula, præſenti die, & ad præſentiam Teſtium, & noſtrorum Notariorum infraſcriptorum ſubſcripta, & affirmata per dictum Illuſtriſſimum, & Reverendiſſimum D. Legatum, eumdem Illuſtriſſimum D. Vexilliferum, & ſupradictos ſex Perilluſtres DD. Aſſumptos ex una, ac dictum Perilluſtrem D. Andream Codebovium ex altera, quorum Capitulorum, & primo Concordiæ differentiæ Roſſeni, & Montis Turturis cum Literis Patentibus auctoritatum primo dicti D. Andreæ Codebovii, & deinde dicti D. Sylvii Albergati, & poſtea aliorum capitulorum, ut ſupra præſenti die concordatorum tenores, ſunt infraſcripti, videlicet.

Al Nome di Dio a dì 16. Settembre 1613. Per dar fine alle differenze, che fino al dì d' oggi ſono ſtate fra la Città di Bologna, e quella di Modana intorno a i Confini tra il comune di Roſſeno, Territorio di Bologna da una parte, ed il comune di Montetortore, Territorio di Modena dall' altra, il Signor Silvio Albergati Nobile, e Senatore di Bologna, ed a ciò ſpecialmente deputato dall' Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Signore Cardinal Barberino, per la Santità di Noſtro Signore Papa Paolo Quinto Legato de latere della Città di Bologna, ancora con il conſenſo, e participazione delli Illuſtriſſimi Signori Senatori del Reggimento di detta Città per lettere Patenti ſottoſcritte dal detto Illuſtriſſimo Signor Cardinale, e dal Signor Alberto Bolognetti Confaloniere di Giuſtizia ſotto la data delli tre del preſente da una parte, ed il Signore Andrea Codebò Nobile Modaneſe, e Segretario del Sm̃o Signor Duca di Modena, e parimente alle infraſcritte coſe deputato dal detto Signor Duca per lettere Patenti, ſottoſcritte da Sua Altezza dall' altra, il tenore delle quali deputazioni ſarà regiſtrato nel fine della preſente ſcrittura.

Avendo viſitato una, e più volte il luogo, ed i luoghi delle differenze ancora con l' intervento de' Periti dell' una, e l' altra parte, ed inteſe le ragioni de' ſudditi di tutti dui li Stati, ed avendo maturamente eſaminato, e conſiderato ciò, che ſi deduceva, ed allegava per ambe le parti, ed avendo avuti molti diſcorſi con li ſuddetti Signori, con l' intervento ancora del Maſſaro, ed uomini di Roſſeno, e Montetortore, finalmente per ſalute, e quiete di ambedui li Stati, e loro ſudditi, ſalvo però, riſpetto all' intereſſe della Città di Bologna, e del Commune di Roſſeno il beneplacito, ed aſſenſo della Santità di Noſtro Signore da ottenerſi dentro lo ſpazio di due meſi proſſimi, che detto Signor Cardinale, e li detti Signori del Reggimento procureranno di avere, in modo tale, che non s' ottenendo dentro li detti due meſi, il preſente accordo s' abbia per non fatto, ma ſia privo d' ogni valore, come ſe non foſſe ſeguito, e parimente, riſpetto all' intereſſe della Città di Modena, e Podeſteria di Montetortore, ſalvo l' aſſenſo, e beneplacito del detto Sereniſſimo Signor Duca da ottenerſi dentro all' iſteſſo termine di due meſi, di che ne averà cura il detto Signore Codebò, qual conſenſo non ottenuto dentro il detto termine, ſia parimente nullo il preſente accordo, e s' abbia per non fatto, li ſudetti Signori Silvio, ed Andrea, ſenza obbligare loro ſteſſi, in virtù dell' autorità data à ciaſcuno di loro per dette lettere Patenti, hanno ſtabilito, convenuto, e concordato nel modo infraſcritto.

Che partendoſi dal luogo detto la Croce di Mazzone, quale è ſituato ſul Monte, ovvero Collina detta della Piaſtra, fra li Confini del detto Comune di Roſſeno, e della Villa di Ajano, Territorio della Città

tà di Bologna, e fra li Confini del detto Comune di Montetortore, Territorio di Modana, e dove è segnata una Croce nella Pianta, ovvero disegno concordemente fatto da M. Vincenzo Sassi Perito di Bologna, e dal Signor Capitano Ascanio Ambrosi Perito di Modena, quale si registrerà nell' istromento della transazione, che a maggior prova doverà esser celebrato fra le dette parti a voglia loro, la qual Croce è distante dalla Casa di Baldone di Pellegrino, situata per di sopra in Bolognese pertiche ventitrè, e piedi nove misurando per la strada, che tende per gradi dicidotto di ostro, il qual luogo è il primo termine, ed hanno detti Signori con l' intervento di detti Periti stabilito, che sia nel piede di un Castagno, di circuito di oncie dicidotto in circa, dove parimenti hanno fatto piantare un Palo ivi fra li Terreni di Luca di Pirone, Luca di Canobio, e Giacomo Fontana, distante da una Querciola segnata con una Croce piedi sei, ed un terzo posta a mano destra nel Terreno del detto Luca di Pirone verso mezzo giorno: dalla detta Croce si ascenda per la Serra, ovvero Sommità della detta Collina, o Monte della Piastra per linea tortuosa, come cammina la detta sommità, o schiena verso la Regione, che è tra Oriente, e Tramontana per la misura di pertiche duecento quattordeci, e mezza misurate per aria secondo la tortuosità della detta Collina alla misura del Comune di Bologna fino al luogo, che è nel detto disegno, o pianta sopradetta, segnata A, ed è nella fine della sommità della detta Collina, dove si è piantato un Palo, ed è nel Terreno di Pietro, e Domenico Ruzzolino del Zoleto.

E poichè dal detto luogo segnato A piegando nove gradi verso Greco, e camminando per retta linea, si continui per ispazio di pertiche duecento ventisette di lunghezza, fino al luogo, che nel detto disegno, o pianta viene dimostrato con la lettera B, ed incontro al quale dalla banda Orientale di detta linea, e così sul Bolognese stà situata una Casa ora posseduta da Michele, Giacomo, e Battista del quondam Cinotto Fucellini da Roffeno, in luogo detto Val di Medoro, alias Piano di Vajano, la qual Casa è lunga piedi 26. ed un sesto, e larga Piedi 18., e tre quarti secondo la detta misura di Bologna, e tende con la sua lunghezza per gradi 8. di Levante, ed è distante dalla detta Linea, tirando la misura in Angolo retto da essa linea all' Angolo Meridionale dell' istessa Casa più prossimo pertiche due, e piedi tre di misura fatta per aria, dove ancora si è piantato un Palo di Quercia.

E dal detto luogo segnato B hanno stabilito, che si vada continuando pure per linea retta per pertiche ducento sessanta, e piedi sei fino al luogo segnato nella detta pianta, o disegno con lettera C ad una Collina chiamata il Poggio di Misserina, sopra la quale dal lato Occidentale di detta linea è posta una Casa posseduta di presente da Stefano, e Bartolomeo di Andrea di Misserino, la qual Casa è lunga piedi trenta, e larga piedi quindici, e tende con la sua lunghezza per gradi tre di Greco dall' angolo Orientale, e Meridionale, della qual Casa più prossimo è distante la detta linea pertiche due, e piedi tre misurate per aria, partendosi dalla istessa linea con angolo retto.

E poi hanno determinato, che dal detto luogo segnato con la detta lettera C dove ancora si è piantato un Palo, si continui la medesima linea retta fino al mezzo del Rio della Braja, o Zresenda per ispazio di pertiche cento trentatre, il qual luogo nella pianta, o disegno sta segnato con lettera D, ed è distante dal Molino al presente posto sulla Riva della Samoggia, e posseduto da Gio: Antonio Corsino pertiche cinquantacinque misurate a linea retta, e per aria alla suddetta misura.

Ed indi partendosi dal detto luogo segnato D nel qual luogo, in Ripa però al Rio dalla banda, che tende verso Garbino, hanno fatto piantare un Palo distante dal detto mezzo del Rio della Braja, pertiche sei, si vada seguendo il corso di detto Rio della Braja, o Zresenda, fino dove egli sbocca nella Samoggia, entrando fino al mezzo di detta Samoggia, nel luogo segnato nella suddetta pianta, o disegno con la lettera E distante dal punto D al presente pertiche cinquantanove, misurate per linea retta, che tende gradi sette di Maestro.

E che di lì partendosi dal detto luogo segnato E si segua dietro al corso della Samoggia, continuando fino dove cominciano li Confini del Zoleto Comune del Contado di Bologna, e di Montetortore sudetto, Territorio di Modana nel luogo segnato nel disegno con la lettera F, di maniera tale, che tutto quello, che rimane da man destra, nel cammino suddetto, dal detto punto ✠ fino alla detta lettera F, tanto rispetto al Territorio, quanto alla giurisdizione, sudditi, e Case, con ogni ragione d' imporre Collette, Estimi, o altre Tasse reali, personali, o miste, e con ogni superiorità di mero, e misto impero, e di altra giurisdizione, sia, e s' intenda della Città di Bologna, e si comprenda dentro al Comune di Roffeno: E per il contrario tutto quello, che nel camminare dal detto punto ✠ alla detta lettera F, si lascia da man sinistra, tanto rispetto al Territorio, quanto alla giurisdizione, sudditi, e case, con ogni ragione d' imporre Estimi, Collette, o altre Tasse reali, personali, o miste, e con ogni superiorità di mero, e misto impero, e di altra giurisdizione, sia, e s' intenda della Città di Modena, e si comprenda dentro al Comune di Montetortore, restando dalla linea tirata, come di sopra dal punto ✠ al punto D diviso, e separato l' un Territorio dall' altro, e parimente servendo per termine divisorio il mezzo del Rio della Braja, o Zresenda dal detto punto D al punto E, e facendo l' istesso effetto di separazione, e distinzione de' Territori

ritorj il mezzo della Samoggia dal punto E al punto F.

E che per maggior prova, e chiarezza ne' ſudetti luoghi ſegnati ✠ A. B. C. dove da' detti Periti ſono ſtati piantati li detti Termini, o Pali di legno, ſi debbano porre a ſpeſe comuni tanti Termini di Pietra viva, e ſul detto Rio della Zreſenda dalla banda di Bologna, incontro al detto punto ſegnato D. dove ſimilmente è ſtato piantato il ſudetto Palo, ſi ponga un altro Termine di Pietra viva.

E perchè dove Montetortore confina con il Zoleto, e Savigno, luoghi del Contado di Bologna, quali paſſano la Samoggia, tendendo verſo Occidente al Monte del Termine, così chiamato, li Termini, benchè chiari, nondimeno ſono di Pietra rozza, acciò ſi conoſcano per termini di giuriſdizione; hanno convenuto, che in luogo loro, vi ſi pongano termini di pietra viva, li quali tutti ſudetti termini di pietra viva doveranno avere le Armi di Santa Chieſa, e della Città di Bologna dalla parte, che riguarda il Bologneſe, e le Armi di Sua Altezza, e di Modana dalla banda, che riguarda il Modaneſe, perchè denotino, che tutti queſti ſono termini diviſorj, e de' Confini del Territorio, e giuriſdizione di Bologna, e di Modana, ed il tutto ſi faccia a ſpeſe comuni.

Che li beni, che de' ſudditi di Montetortore, ſecondo il preſente accordo, reſteranno sù quello del Bologneſe, non ſieno gravati più di quello, che ſono, ovvero ſaranno gravati gli altri beni de' ſudditi di Bologna, e li Padroni ſudditi di Sua Altezza, e li loro ſucceſſori in detti beni, quanto ſia per detti beni ſolamente, godano tutti li privilegj reali, e le immunità quanto ai beni, che godono gli altri di Roſſeno, e così ancora hanno convenuto, che ſi oſſervi per quelli di Roſſeno, che godono beni dentro al Comune di Montetortore, e per li loro ſucceſſori.

Che alla detta Caſa del Piano di Vajano verſo Montetortore, ed a quella ſudetta di Miſſerino verſo il Bologneſe, non ſi poſſa fabbricare ſenza licenza reſpettivamente delli ſuperiori dell' uno, e l' altro ſtato, acciocchè le diſtanze conforme la detta linea, ſi conſervino nello ſtato detto di ſopra.

Che gli uni, e gli altri poſſono liberamente, e ſenza licenza, o denuncia eſtrarre i loro frutti, e raccolti da un Territorio all' altro de' beni ſudetti, e talmente, che per qualunque grida, proibizioni, o altro, che ſi ſia, che s' abbia quì per eſpreſſo, mai ſi poſſano proibire, differire, o impedire in qualſivoglia modo dette eſtrazioni.

Come anco, che non poſſano eſſere aſtretti a venderli, permutarli, o in altra maniera diſtrarli, ma ſieno in aſſoluta libertà di tenerli, goderli, e diſporne in qual perſona piacerà a loro, ed alienandoli in ſudditi del Signor Duca, quelli di Montetortore a' quali reſtano beni sù quello di Roſſeno, e quelli di Roſſeno, a quali reſtano beni sù quello di Montetortore in ſudditi del Bologneſe, li ſucceſſori, e chi averà cauſa da loro in perpetuo godano del medeſimo privileggio detto di ſopra.

E per più quiete de' ſudditi dell' uno, e l' altro Stato, hanno convenuto, che s' intenda, e ſia con effetto rimeſſa ogni pena incorſa da qualunque particolare per cauſa di alienazione de' beni fatta a foraſtieri contro la forma de' ſtatuti dell' uno, e l' altro Stato, tanto contro gli Aquirenti, quanto contro gli Alienanti, ſiccome li Banditi, Condannati, e Proceſſati dall' una, e l' altra parte per cauſa di dette Confina, o di pretenſa turbazione di giuriſdizione, ſieno, e s' intendano rimeſſi, e liberati gratis dalli Bandi, e condannazioni, ed aboliti li Proceſſi formati contro di loro.

In fede di che la preſente ſcrittura ſarà ſottoſcritta, ed affermata da i ſopradetti Signori Silvio, ed Andrea, e ciaſcheduno di detti Signori ne averà una copia ſottoſcritta da ambedue, e dalli teſtimonj infraſcritti.

Si dichiara, che le parole, che cominciavano *per tutto*, e fornivano *per l' avvenire*, nell' ultimo Capitolo, che comincia *per più quiete*, ſono ſtate caſſate di conſenſo delle parti, come poſte per errore.

Io Silvio Albergati in virtù dell' autorità datami, come nella mia Patente, affermo, e prometto quanto di ſopra.

Io Andrea Codibò in virtù dell' autorità datami, come nella mia Patente, affermo, e prometto quanto di ſopra.

Io Vinceslao Cipriani fui preſente a quanto di ſopra, e vidi ſottoſcrivere a detti Signori.

Io Domenico Albani fui preſente a quanto di ſopra, e vidi ſottoſcrivere a detti Signori.

Ceſare Duca di Modana &c.

Eſſendo differenza fra' ſudditi di Santa Chieſa di Roſſeno, ed i noſtri di Montetortore ſopra i Confini dell' uno, e dell' altro luogo, e deſiderando, che ſi termininino amorevolmente, confidati nella integrità, e ſufficienza del Dottor Andrea Codibò noſtro Segretario, in virtù di queſta noſtra, che ſarà ſegnata di noſtra mano, e ſugellata del noſtro ſugello, l' eleggiamo, e deputiamo, perchè termini, e componga come a lui parrà ragionevole le dette differenze col Deputato dell' Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Signor Cardinale Barberino, a nome di Sua Beatitudine dandogli piena, ed aſſoluta autorità di poter fare quanto di ſopra: Promettendo noi in fede di leale Prencipe di avere rato, e fermo quanto per eſſi due ſarà accordato, o deciſo ſopra detta differenza, nè mai per alcun tempo contravvenire, e di farlo oſſervare da ſudditi noſtri.

Dato in Modana a dì 8. Settembre 1613.

Ceſare -- Locus ✠ Sigilli.

Maphæus Cardinalis Barberinus Bononien. de latere Legatus.

Deſiderando noi conforme alla Santa Mente di Noſtro Signore, ſignificataci per Let-

Lettere dell' Illustrissimo, e Reverendissimo Signor Cardinal Borghesi, porre fine alle controversie, che per occasione de' Confini tra la Città di Bologna, e quelli del Comune di Roffeno da una parte, ed il Serenissimo Signor Duca di Modana, ed il Comune di Montetortore dall' altra vertiscono nelle parti di Montagna, per tenore delle presenti, col consenso, e participazione de' Signori Senatori del Reggimento di detta Città, abbiamo deputato, ed eletto la persona del Signor Silvio Albergati, alla cui fede, prudenza, ed integrità possiamo confidare anco cosa maggiore, al quale diamo amplissima facoltà, e potestà di ritrovarsi quanto prima in fatto nel luogo della differenza, ed ivi insieme con l'Agente, qual sarà mandato dal Serenissimo Signor Duca di Modana con simile facoltà terminare, stabilire, decidere, e comporre la detta differenza in quel modo, e forma, che gli piacerà, e parerà per quiete comune di ambedue li Stati, ponendo quei Termini, e Confini, che le parerà, facendone anche scrittura se farà di bisogno, da inserirsi poi nell' instrumento della transazione, promettendo d' avere rato, e grato, e d' approvarsi, siccome ex nunc approviamo tutto ciò, che da detto Signor Albergati sarà risoluto, determinato, e fatto in tal materia, ed in effetto, dandole tutta l' ampiezza della nostra autorità da Nostro Signore delegatici. In quorum fidem &c.

Datum Bononiæ die 3. Sept. 1613.

M. Cardinale Barberino Legato.

Albertus Bolognettus Vexillifer Justitiæ.

Locus ✠ Sigilli.

Registrat. libr. Brevium, & Patentium fol.34.

Torquatus Monaldinus Cancellarius.

Al Nome di Dio. Adì 28. Settembre 1613. In Bologna. Essendo nate alcune differenze tra la Città di Bologna, e quella di Modana, e tra li sudditi dell' uno, e l' altro Stato intorno all' infrascritti capi, ed essendosi trattato lungamente di essi con l' Illustrissimo, e Reverendissimo Signor Cardinal Giustiniano Legato di Bologna, e con li Molti Illustri Signori Assunti del Reggimento di Bologna deputati per tali affari, nè si essendo potuto porvi l' ultima mano innanzi al partire di detto Signor Cardinale, s' è ripigliato il trattato dall' Illustrissimo, e Reverendissimo Signor Cardinal Maffeo Barberini Legato de latere della detta Città, e da' moderni Signori Assunti del Reggimento, e finalmente con l' autorità, e prudenza di Sua Signoria Illustrissima, e Reverendissima si sono concordate nell' infrascritto modo, cioè:

Per il Fiume di Panaro in luogo detto il Passo di S. Ambrogio.

1. Hanno convenuto, che per le presenti Capitolazioni, o accordo, non s' intenda derogato all' Istromento dell' anno 1474. adì 14. del mese di Ottobre, rogato per Bonaventura Paleotto, nè a quello del 1579. adì 12. Febraro, rogato per il già Cornelio Berti, e Tommasso Barbieri, ne ad altri istrumenti passati fra le parti, ne fatta novazione alcuna, ma s' intendano riservati in tutto, e per tutto.

2. Che per le presenti Capitolazioni sia lecito a i Signori Bolognesi al Passo di Sant' Ambrogio, a dirittura della strada maestra verso la Torre de' Modanesi fare ogni sorte di lavoro opportuno, per rispingere l' acqua del detto Fiume di Panaro di mano in mano al suo pristino corso, in conformità però della detta transazione del 1474. con pigliare ivi a detto effetto Ghiara, Sabbia, e Sassi, e con l' entrare anche nella detta acqua, e tante volte, quante gli parerà di tempo in tempo, acciò possano dare tal forma al Lavoro, che basti all' effetto sudetto, ed a conservare il Fiume nel suo Alveo vecchio senza offesa però della Ripa vecchia del Modanese, ed il Signor Duca se ne contenta, e promette di non fare contro lavoro, che possa impedire ai Signori Bolognesi nel lavoro sudetto, ma solo lavorare per assicuramento della sua Ripa, ed Argini, sù che in un medesimo tempo, e reciprocamente non s' impedisca il Lavoro a' Signori Bolognesi, nè si roda, o ponga in pericolo, o sconcerto la detta Ripa vecchia de' Modanesi, di modo, che fosse poi impossibile, o molto difficile il mantenerla ove è ora, ed anco sia lecito ai Signori Bolognesi nel sudetto luogo valersi per uso publico, e privato della Ghiara, Sassi, e Sabbia di detto Fiume.

Siccome anco si dichiara, che altrove fuori di esso Luogo per tanto, quanto dura il Confine del Bolognese, su la Ripa del Panaro, possano li Signori Bolognesi, che averanno beni dietro a detto Fiume, come in virtù di questi Capitoli Sua Altezza gli permette entrare nel detto Fiume, e ivi pigliare Acqua, Ghiara, Sabbia, e Sassi, e valersene per la riparazione, e conservazione di detta Ripa, senza però restringere il solito, e naturale Alveo del Fiume, e senza pregiudizio delle ragioni di Sua Altezza, le quali s' intendano riservate in tutto, e per tutto.

3. Non possano però li Signori Bolognesi mandare nell' Alveo di detto Fiume l' acqua della Muzza contro la volontà di Sua Altezza, e quanto alle altre acque si osservi la detta transazione del 1474.

Per le Acque della Genarella.

4. Per dare felice esito alle acque, che entrano nella Genarella, ed altre, affinchè non dieno danno ad alcuna delle parti, si dovrà cominciare il Cavamento del finale in Foscaglia, da Panaro, venendo in sù fino alli Confini della Palata, principiando allo sbocco del Panaro, e venendo in sù per quanto tiene il confine del finale, con levare tutti li Dossi fattivi, Alberi, Viti, e Berlette, tanto dietro all' Alveo, ed accanto delle Ripe, quanto fuori, dentro

però

però degli argini, e le dirupature, ed atterramenti dell' Alveo, e scarpare, e cavare detto Alveo, e portare la Terra, ed ogni altra cosa, che si caverà, fuori dell' Arginatura per distanza necessaria alla manutenzione, e scaricamento delle Ripe, ed in somma levare tutti gl' impedimenti, che sono, o per l' avvenire saranno in esso Condotto, ovvero dentro agli Argini, e sù gli Argini stessi, li quali potessero dare impedimento al felice esito, o scolo delle acque, ovvero nuocere al detto Condotto, e tutte le predette cose liberamente, e senza impedimento alcuno: e si conviene, che ciò si possa fare da Signori Bolognesi a loro spese, ad ogni loro volontà, e tante volte, quante bisognerà, ed il tutto ad arbitrio di buon uomo, facendolo prima sapere d'un giorno innanzi al Governatore del Finale, che sarà pro tempore, nel che basti, che dall' Uffiziale Residente in S. Agata ne sia scritto a detto Governatore, ed a chi gli presentatà la Lettera con la presenza di due Testimonj, si dia piena fede, riferendolo negli atti di detto Uffiziale di S. Agata, il che fatto, convengono, che nè da Sua Altezza, nè da' suoi successori, nè dal Governatore del Finale, o altri Ministri, o Sudditi di Sua Altezza si possa dare impedimento alcuno nel cavare, tante volte, quante a' Bolognesi parerà, cioè un anno cavare, e l' altro sterpare, e nettare con la larghezza, che al presente si truova, qual è di piedi ventidue nel pelo dell' acqua, e cavandola tre piedi, resterà piedi venti nel fondo sotto l' acqua, agguagliandola così da Panaro, fino a Guazzalocca, e da lì fino al Ponte delli tre Archi si doveranno similmente fare li Cavamenti da' Signori Bolognesi per tre piedi, con la larghezza, che si trova, con levare le dirupature, che fossero scorse, e scorreranno nel Cavo, ed ogni altro impedimento, cavandola quanto sarà di bisogno, e come di sopra s' è detto: E che li Ponti, che sono sopra detta Foscaglia sù quello del Finale si mantenghino da Finalesi, alti, e larghi a proporzione del Cavo, come sono di presente, di modo che non dieno impedimento al corso dell' acqua. E per effettuar questo, con minore difficoltà, e men danno de' sudditi di Sua Altezza, per questa prima fiata, Monsignore Illustrissimo Legato, deputerà persona intelligente con un Perito deputato da Sua Altezza, che vadano a segnare tutti gli Alberi, che potessero apportar danno al corso dell' acque, ed il Governatore del Finale averà ordine dalla predetta Altezza di fare, che li Padroni di detti Alberi, subito li taglino, e portino via, con il minor danno di detti Argini, che sia possibile, e che si faccia grida, che per l' avvenire, ne' luoghi ove saranno stati questi, non ve se ne piantino più, e nascendone, si taglino subito.

5. Che li Nonantulani, quali secondo la sentenza del 1561. dovevano cavare la Genarella, pertiche trecento sessanta di Bologna, debbano cavarla, e nettarla, come si è detto di sopra di Foscaglia, dal Ponte di Genarella, fino al Ponte della via del Rivale, e l' escavazione, e netto sia di piedi tre eguali, abbassando il fondo egualmente alla detta misura, permettendole di slargarla un piede di più di quello, che dice la sentenza, solo fino al detto Ponte, talchè per le trecento sessanta pertiche, non sia in fondo più di quindeci piedi, e nel restante, fino al Ponte, tredici, e dove fosse più larga, che potesse nuocere restringerla ad arbitrio de' Periti a detto segno, e quando vorranno cavare, o sterpare, lo facciano sapere prima all' Officiale Residente a S. Agata pro tempore, per un giorno innanzi, nel che basti, che dall' Uffiziale Residente a Nonnantola, ne sia scritto all' Uffiziale di S. Agata, ed al presentante della Lettera con la presenza di due Testimonj, si dia piena fede, fattane la relazione, come è detto, e fatta la detta notificazione, nè dall' Illustrissimo, e Reverendissimo Signor Legato, o Vice-Legato pro tempore, nè da' suoi Successori, o altri Ministri, e Sudditi di Santa Chiesa, se gli possa fare impedimento alcuno: E dal detto Ponte della via del Rivale, fino al Ponte delli tre Archi, dove non anderà fatto altro Arco, ma si lascierà nel termine, che si trova, si doverà cavare da quelli di S. Agata alla larghezza, che dice detta sentenza, con osservare nel resto il contenuto di essa, cavandola tre piedi, come di sopra.

6. Che nel medesimo tempo si cavi la Muzza, la metà da quelli di Sant' Agata, e l' altra metà da quelli di Nonantola, facendo gettare la terra sù le Ripe dell' una, e l' altra parte, a proporzione, in maniera, che dette Ripe si eguglino, e sempre si mantenghino egualmente alte dando a detta Muzza la debita larghezza, che è di piedi quindici in cima, ed in fondo di piedi cinque, e profondità di Piedi sette dalla sommità della Ripa, e che ogni quattr' o Anni si cavi, con far mettere la terra, da una banda, e l' altra, in ordine d' Argine, in maniera, che restino eguali di altezza ambedue i lati, come di sopra, e che quando li predetti Argini non fossero alti abbastanza per ritenere la Muzza dentro al suo Letto, sia lecito alle Parti alzarli, notificatolo prima alla parte opposta di tre giorni innanzi nel modo, e forma detto di sopra nel Capitolo Quinto, acciocchè, volendo, li possano alzare egualmente.

7. Che di presente, à spese comuni, si faccino i due Ponti di legno, che sono sopra la detta Muzza, e che poi i Signori Bolognesi mantenghino il Ponte Galetto, e l'altro che và a S. Giovanni, lo mantenghino que' di Nonantola, restando però, quanto all' uso, comuni.

8. Che dal Ponte de' Galletti in sù verso Castel Franco, i Signori Bolognesi mantenghino cavata, ed arginata la Muzza, cioè principiando dal Ponte di Arcovato, s' intestino, e riempiano li due Fossi della strada per lunghezza di pertiche tre, acciò stieno otturati, in maniera, che l' acqua della

della Muzza non vi possa entrare, nè perciò causare rottura; e poi da detto Ponte di Arcovato, per ispazio di pertiche cento ventinove, da' Signori Bolognesi si rivegga il Cavo sudetto della Muzza, con nettarlo solamente, e da loro parimente s' argini l' istesso Cavo per pertiche quarantotto per quanto tiene il Prato, chiamato de' Galletti, acciò non isparga a danno de' Nonantolani.

9. Che a spese comuni si serrino tutte le Bocche, quali vanno dalla Muzza nel Canale di S. Agata, e si ponga il Ponte diritto alla strada, e si lasci spiantato il Fosso di detta strada per lunghezza di pertiche tre, e si rifaccia, ed accommodi il Cavo per pertiche settantasette, e per altre pertiche trentadue si faccia tutto di nuovo per essere ammonito, e rompendo da qualsivoglia parte, ed in qualsivoglia luogo della Muzza, si ripari, ed accommodi da quella parte, dalla banda della quale avesse rotto.

10. Che quanto alla diversione delle acque del Molino degli Eredi del Signor Cavalier Tanara, quando quelli di Nonantola saranno di accordo, con detti Eredi, ed altri particolari interessati legittimamente, la Città di Bologna gli da licenza di poterla fare con l' assistenza de' Periti, e che le Bocche, quali vengono da Panaro di quello di S. Cesario, Spilimberto, e Prinazzo, ed altri, che se ne servono l'estate, non si aprano prima di San Michele di Maggio, e si serrino a S. Michele di Settembre.

11. Che alle acque de' Signori Bolognesi, che ora vengono dal Comune di Gaggio, e di altri luoghi superiori, sia dato il debito scolo sul Nonantolano, e cominciando dalla parte verso Panaro, si rifaccia il primo Ponte rotto alla misura di piedi due per quadro, rispetto al foro, o vacuo, e gli si dia l' esito proporzionato, e s' accommodi il primo Ponte del Viazzolo largo piedi tre per ogni verso, e si faccia l' altro Ponte sopra il Canalino largo piedi due per quadro, sebbene al presente è d'un piede solo, e si faccia un Ponte alla Via maggiore dalla parte di Levante largo piedi due per quadro, e nel luogo detto il Buso del muro al presente di piedi uno, e un quarto, si riduca il detto Buso alla larghezza di piedi trè per quadro, e si faccia il Ponte sopra la strada dell' istessa larghezza di piedi tre, e si faccia il Ponte sopra la fossa mozza di larghezza di piedi cinque, e un quarto, e di altezza piedi tre, e si faccia un Ponte alla dirittura della via di Rubiara di largezza di piedi due per quadro: Per lo scolo de' tre fossi superiori, che vengono dalla parte di mezzo giorno su il Bolognese, e nel principio della via, che va al Molino dell' Abbazia di Nonantola, detto di Lampergola, alla dirittura del fosso di Levante, si faccia un Ponte di piedi due per quadro: Al Condotto di Miselè s' allarghi il Buso, il quale è al presente di mezzo piede per quadro, si riduca alla larghezza di piedi due per quadro, e si faccia il Ponte sopra la strada dell' istessa larghezza: Item s'accommodi un altro Ponticello, che è fra il sudetto, ed il Limido di larghezza di piedi due, e un quarto per quadro; Che il Ponte del Limido s'accommodi dell' istessa larghezza, che al presente si truova, e così si mantenga l' imboccatura del Limido, e che di sotto dalli sudetti Ponti, sia dato il debito, e proporzionato scolo sul Nonantolano, la qual proporzione sia regolata dalle misure di detti Ponti a spese de' Nonantolani, i quali sono tenuti cavare, e mantenère cavati li Condotti, principiando alli sudetti luoghi, e continuando sul Nonantolano almeno per lunghezza di pertiche cento alla misura di Bologna, e che tutti li sudetti Ponti sieno fatti di pietra, e mantenuti a spese de' Bolognesi.

12. Che il Canale, che passa sopra la fossa del Bosco di Nonantola, si faccia passare con tromboni serrati, si che non sparga, a spese de' Nonantolani, ed a loro spese si mantenga nel detto modo.

13. Che li Argini della fossa del Sorgo verso Settentrione, e quello della fossa del Bosco verso mezzo dì appresso il Ponte della Zenarella si regolino, sicchè l' acque non dieno danno, nè ad una parte, nè all' altra, nè sormontino la strada, il che d' accordo si dichiara, che sia in questo modo, cioè: Che detti Argini s' abbassino tanto, che la loro altezza non eccede l' altezza dell' Area del Ponte della Genarella, e che la strada del Ponte della Genarella fino alli Confini di Ravarino si possa alzare, ed accommodare o tutta, o parte, della maniera, che è l' altra dietro la Muzza verso Castel Franco a spese di chi la vorrà alzare, ed accommodare, e con quell' altezza di più, della quale nell' infrascritto Capitolo.

14. Che possano li Signori Bolognesi alzare la strada dietro la Muzza, o tutta, o qualsivoglia parte di quella, purchè non sia più alta della ripa della Muzza, lasciando però commodo il viaggio.

15. Che sia lecito alli Sudditi di S. A. passare liberamente senza impedimento di Dazio, o altro per la strada, che è dietro la Muzza sul Bolognese verso S. Agata dal Ponte della Genarella in fine di detta Muzza, fino al Ponte de' Galletti inclusive, e con le Armi, che saranno permesse ai Passaggieri per lo Stato di Bologna, purchè non si fermino per notabile spazio, ma per puro transito, senza uscire di strada.

16. E che li cavamenti s'incomincino dagl'Interessati il dì primo Decembre prossimo: ma che però sia lecito à Signori Bolognesi di 15. giorni prima dar principio al cavamento di Foscaglia, ma se la stagione non patisse, che li Signori Bolognesi potessero far lavorar prima, come è detto, si debba differire il cavamento della Muzza, e Generella a commoda, ed opportuna Stagione, ed in tutti li casi, il termine delli 15. giorni dato a Signori Bolognesi, dopo i quali, si dovera principiare il Cavo della Muzza, e Genarella, non finisca più tardi del primo di Maggio.

Per

Per li confini tra Bologna, e Nonantola.

17. Che il Cavo della Muzza sia comune, e faccia Confini, ed il medesimo s'intenda della strada sotto la Muzza, diritta verso Settentrione, fino ai Confini di Ravarino, e similmente sieno comuni, e facciano confine la strada detta dell'Argine dal Ponte de' Galletti, fino allo stradello di Lampergola, ed esso stradello fino da Casa del Signor Marchese Ugo Pepoli, ed indi la strada detta delli Confini, la quale si dovria estendere di là dalla Casa degli Eredi del Medico Carandino, ed allungare verso Ponente fino à Panaro nell'istessa dirittura, e larghezza, che è l'altra, la qual parimente sia comune.

18. Ed acciocchè questi Confini più non si confondano, convengono, che si debbano porre Termini di Pietra viva con le Armi di Nostro Signore dalla banda di Bologna, e di S. A. dalla banda del Modanese, o Nonantolano, nelli sottoscritti luoghi, cioè nella strada sotto il Ponte della Genarella verso Ravarino, uno, e nella via dell'Argini di là dal Ponte de' Galletti, un altro nello stradello di Lampergola, un altro nel principio della via del confine nel Canale, da Casa del Signor Marchese Ugo Pepoli, un altro, ed appresso la possessione degli Eredi del Medico Carandino, un altro, e vicino à Panaro, dove s'è detto di allunghare la strada, un altro, ovvero anche in altri luoghi, ove fosse giudicato più opportuno, e questo à spese comuni, con allarghare anco la strada, dove sarà bisogno, ne' luoghi, dove si porranno, li Termini, facendogli Piazza dalle bande, sicchè ivi possano transitare le Carra, senza impedimento.

19. E per più quiete de' Sudditi dell'uno, e l'altro Stato, convengono, che li Banditi, condannati, o processati dall'una, e l'altra parte, per causa de' Confini, ed acque, o di pretensa turbazione di giurisdizione, sieno, e s'intendano rimessi, e liberati gratis dalli Bandi, e condannazioni, ed aboliti li Processi formati contro di loro.

20. E convengono, che tutti li lavori, ed operazioni, quali di sopra si è pattuito, che debbano esser fatti, o fatte dall'una, e dall'altra parte insieme, o da una sola debbano esser forniti per tutto il Mese di Giugno prossimo, e prima, se il tempo lo concederà, e chi mancherà, possa, e debba essere sforzato dal suo Superiore ad istanza dell'altro, e debbano anche essere mantenuti dalla istessa Parte, a cui s'è imposto il peso, secondo le convenzioni respettivamente di sopra espresse.

21. E per queste convenzioni non s'intenda derogato all'altre, per altri tempi fatte trà Nonantolani, ed altri Sudditi della Legazione di Bologna, e trà l'uno, e l'altro Stato, se non quanto si contiene nelli presenti Capitoli.

22. In oltre dichiariamo, che li sudetti Capitoli sieno, e s'intendano correspettivi, e particolarmente convengono, che quando il corso dell'acqua di Foscaglia in Panaro, sù per quello del Finale, ovvero lo scolo dell'acqua di Gaggio per il Nonantolano, ò da Finalesi, ò dà Nonantolani in qualsivoglia modo fossero impediti, sicche non avessero il felice scolo, conforme alla convenzione sudetta, in tali casi, ed in ciascheduno di essi, li Bolognesi non sieno tenuti a pigliar l'acque del Nonantolano sul suo Territorio, ne' per la Genarella, ne' per altro luogo, e per il contrario, quando da' Bolognesi fusse in qualsivoglia modo impedito lo scolo delle acque del Nonantolano, sicchè non avessero il felice scolo, conforme alle convenzioni sudette, in tal caso li Nonantolani, e Finalesi, ed altri della giurisdizione di Modana, non sieno tenuti dar l'adito alle acque di Gaggio, ó altre superiori, che vengono nel Nonantolano, ne da Foscaglia in Panaro, ne' alle altre acque de' Bolognesi.

23. E finalmente promettono tutte due le parti osservare quanto di sopra, sotto l'obligo de' beni dell'uno, e l'altro Stato, e così del Serenissimo Signor Duca, come della Camera, e Comuni di Bologna, promettendo, che amendue li Stati da' loro sudditi, così rispetto alle persone private, come alle Communità, ed Università, faranno osservare quanto di sopra si contiene in vigore di perpetua, ed inviolabile legge, facendosi perciò publicare dall'uno, e dall'altro Principe, e superiori, Editti, ed Ordini penali, che leghino tutte le persone, Communi, Colleggi, ed Università à loro soggetti all'osservanza delle sudette convenzioni.

M. Cardinalis Barberinus Legatus &c.
Alberto Bolognetti Confaloniere di Giustizia.
Andrea Codibò Mandatario del Serenissimo di Modana.
Marc-Antonio Bianchetti Assunto.
Federico Guidotti Assunto.
Francesco Cospi Assunto.
Æmilius Bologninus Assumptus.
Gualengo Ghislieri Assunto.
Gio: Battista Sampieri Assunto.

Et quæ Capitula per me Dominicum Albanum, unum ex Notariis infrascriptis, aliis duobus infrascriptis Notariis observantibus, ad præsentiam infrascriptorum Testium, & in loco, de quo infra, alta, & intelligibili voce lecta fuerunt, coram prædicto Illmo, & Rmo Domino Cardinali Legato, dictis DD. Vexillifero, & Assumptis, ac D. Andrea Codebovio, ad præsentiam infrascriptorum Testium, qui omnes, ut apparuit, illa intellexerunt, prout ad præsentiam infrascriptorum Testium dixerunt, asseruerunt, confessi fuerunt, & publice recognoverunt, ac medio juramento, ut infra, professi fuerunt, & recognoverunt prædicta Capitula ab eis fuisse benevisa, attente inspecta, & diligenter considerata, ac mature pensata, & recognoverunt subscriptiones in calce illorum appositas fuisse, & esse eorum manu scriptas, & respectu subscriptionis ad Capitula concordiæ Communis Rosseni

seni, & Montis Turturis cantantis sub nomine D. Sylvii Albergati, illius manu, & in effectu omnes subscriptiones omnium dictorum Capitulorum fuisse, & esse per illos factas, sub quorum nominibus respective cantant, & ita inter eos pro terminatione dictarum controversiarum fuisse concordatum, pactum, & conventum, & renunciarunt cuicumque exceptioni erroris, rei non sic gestæ, & cuivis aliæ quam in contrarium quomodolibet opponere possent, & illa, ac omnia, & singula quæcumque in illis conventa, & contenta, iterum, & de novo acceptarunt, & approbarunt, & emologarunt, adimplereque, attendere, observare, & exequi convenerunt, omni meliori, & validiori, ac efficaciori modo, quo de jure fieri potuit, & potest.

Et sic de prædictis.

Quæ omnia &c. pœna scutorum decem millium &c. promissionæ refectionis damnorum &c. obligationibus bonorum &c. Pacto precarii &c. Renunciatione beneficiorum &c. juramentis &c., & respectu dicti Illmi, & Rmi Domini Cardinalis manu pectori apposita, more Illustrissimorum, & Rmorum DD. Cardinalium, respectu vero dicti Perillustris D. Marci Antonii Blanchetti Equitis Galatracæ, manu super Cruce apposita, & respectu aliorum, manibus cujuslibet eorum tactis scripturis &c. & prædicta omnia in omnibus, & per omnia secundum formam extensionum clausularum Instrumentorum editarum Bononiæ de Anno 1582.

Tenor vero literarum Illmi, & Rmi Domini Cardinalis Burghesii est infrascriptus, videlicet.

A tergo = All' Illmo, e Rmo Signor mio Osmo.
Il Signor Cardinal Barberino Legato di Bologna.

Intus vero.

Illustrissimo, e Reverendissimo Signor mio Osmo.

E molto tempo, che non si tiene avviso alcuno da V. S. Illustrissima del negozio de' Confini con li Modanesi, non senza desiderio di Nostro Signore d'intendere qualche cosa, come materia, che preme assai alla Santità Sua, e quì in tanto á nome di detti Modanesi si è fatto ricorso con un Memoriale con esporre, che li Bolognesi non si possino indurre all' accomodamento de' Confini di Montetortore, che è cagione, che stieno sospesi tutti gli altri accomodamenti degli altri confini: il che ha posto occasione di significare à V. S. Illustrissima, che Sua Beatitudine averia gusto particolare, che si spedissero, e decidessero tutte le differenze, che si hanno con li Sudditi Modanesi, tanto quella di Montetortore, quanto ogn'altra, e però quand'ella con l'autorità, e destrezza sua possa superare le difficoltà, che sono rispetto alli Confini di Montetortore, e venire alla terminazione di tutte qneste differenze, Sua Santità loderà sommamente, che lo faccia, ma vedendo, che non possa riuscirli, la Mente di Sua Beatitudine è, che almeno si stipulino le Capitolazioni sopra le altre differenze concordate, e nelle quali non v'è difficoltà conforme alli stabilimenti altre volte mandati di quà, lasciando in pendenza questa di Montetortore, con continuare però la prattica dell' accomodamento di essa, per la totale quiete di que' Popoli, compiacendosi frattanto avvisare, in che batta la difficoltà, per la quale non se ne può venire al fine di presente, ed à V. S. Illustrissima bacio con ogni riverenza le mani.

Di Roma alli 21. Agosto 1613.

Di V.S. Illma, e Rma.

Umilissimo Servitore.

Il Cardinal Borghesi.

Tenor autem S. C. de quo supra, est de quo infra.

Die Sabbati 28. Septembris 1613. Congregatis Illustrissimis DD. Reformatoribus Status Libertatis Civitatis Bononien. num.29. in Aula superiori residentiæ Illustrissimi, & Reverendissimi D. Cardinalis Barberini Bononien. de Latere Legati Apostolici prospicien. ab occasu supra viridarium Palatii Majoris eodem D. Legato præsente, ac de ipsius consensu, & voluntate, inter eos positum, & obtentum fuit infrascriptum partitum, videlicet: Per suffragia omnia affirmativa, omnimodam tribuerunt Illustrissimo D. Alberto Bolognetto Moderno Dictatori, & Vexillifero Justitiæ Populi, & Communis Bononien., una cum Perillustribus DD. Marco Antonio Blanchetto, Friderico Quidotto, Francisco Cospio, Afforgio Volta, Friderico Elephantutio, Emilio Bolognino, Sylvio Albergato, Constantio Ursio, Gualengo Ghisilerio, & Joanne Baptista Samperio modernis Assumptis ejusdem Illustrissimi Regiminis in materia finium, & Aquarum, eorumque Consenatoribus, vel majore illorum parte, facultatem, & auctoritatem transigendi, & concordandi cum Perillustri D. Andrea Codebovio Secretario, & Commissario ad id deputato à Sermo D. Duce Mutinæ super Finibus Territorii hujusce Civitatis Bononien. cum Territorio Mutinæ ejusdem Sermi D. Ducis in dictis finibus, & super aliis differentiis præsertim in materia aquarum, & prædicta facien. respectu differentiæ inter Communia Rosseni, & Montis Turturis, juxta formam Capitulorum sub die 16. Mensis Septembris præsentis anni cum dicto Sermo D. Duce concordatorum, mediantibus dictis D. Sylvio pro parte Civitatis Bononien., & dicto D. Andrea Codebovio pro parte dictæ Civitatis Mutinæ, ac ab illis subscriptorum, respectu verò aliarum differentiarum, sive juxta formam Capitulorum jam visorum, & placitorum, mox subscribendorum per prædictos Illustrissimum, & Reverendissimum D. Cardinalem Legatum, Illustrissimum D. Vexilliferum Justitiæ, & majorem partem dictorum DD. Assumptorum, ac præfatum D. Andream Codebovium, sive sub alia qua-

quavis forma dictis Dominis Legato, Vexillifero, & Assumptis, vel majori parti illorum bene visa: Desuperque Instrumenta, & documenta quæcumque opportuna, & necessaria cum insertione dictorum Capitulorum conficiendi, seu confici faciendi, pœnali stipulatione, obligatione bonorum Cameræ, & Communis Bononien. juramento, & aliis clausulis, & cautelis vallata, quæ eis, vel majori parti illorum videbitur expedire rogan. per publicum Notarium unum, vel plures, cæteraque facien. necessaria, & opportuna: Contrariis &c. promittentes se ratum, & gratum, ac firmum habituros quidquid superindè fuerit factum per dictos Illustrissimos Legatum, ac DD. Vexilliferum, & Assumptos, vel majorem partem eorum ut supra.

Dominicus Castellanus Illustrissimi Senatus Bononien. Pro-Secretarius.

Loco ✠ Signi.

Sequitur tenor Instrumenti Procuræ.

Confirmatur à Pontifice. §.3. Nos omnem super præmissis recidivæ contentionis, ac litigandi occasionem inter Civitates, Status, necnon Universitates, & Homines prædictos auferre volentes: Motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, concordiam prædictam, ac omnia in ea contenta, & indè sequuta quæcumque, auctoritate apostolica, tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tàm juris, quàm facti, & solemnitatum aliàs forsan requisitarum, & necessariarum, ac quosvis alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulæ. §.4. Decernentes, Concordiam prædictam, ac præsentes literas perpetuò validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, quos illæ concernunt, perpetuò, & inviolabiliter observari debere: Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogàtio contrariorũ. §.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, necnon Civitatum, & Universitatum prædictarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Decembris 1613. Pontificatus nostri Anno Nono. Dat. die 20. Dec. 1613. An. IX.

CCXXIV.

Mandat Subditis Episcopatus Cenetensis nè contra sua, & Clementis VIII. Decreta, aliquid in præjudicium Ecclesiæ Cenetensis, & auctoritatis ecclesiasticæ, audeant attentare.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Aliàs postquàm fel. record. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster, ad tuendam ex pastoralis muneris debito, auctoritatem ecclesiasticam, ac cum Civitas Cenetensis, etiam in temporalibus Episcopo Cenetensi pleno jure subjecta esset, prout ad præsens est, & ideò appellationes à sententiis pro tempore in Tribunali Curiæ Episcopalis Cenetensis, etiam in causis mere prophanis, tàm civilibus, quàm criminalibus, ipso jure ad Superiores suos ecclesiasticos devolverentur, & in causis hujusmodi Ecclesia Cenetensis in quasi possessione existeret, prout ad præsens existit, nè appellationes hujusmodi ad alios quoscumque, præterquàm ad suos Superiores ecclesiasticos à quoquam temere interponerentur, opportune providere volens, universos, & singulos Cives, Incolas, & Habitatores Civitatis Cenetensis, prædicti Episcopi Cenetensis non solùm spirituali, sed etiam temporali jurisdictioni subjectos per suas in hujusmodi forma Brevis expeditas Literas sub Dei omnipotentis, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, ac suæ indignationis, necnon excommunicationis latæ sententiæ pœnis, à quibus nonnisi a se, & Sede prædicta, præterquàm in mortis articulo quisquam absolvi posset, monuerat, iisdemque universis, & singulis districtè præcipiendo mandaverat, nè quisquam eorum à quibusvis sententiis in Tribunali dictæ Curiæ Episcopalis super quibusvis causis, etiam merè prophanis, tam civilibus, quàm criminalibus, eò usque latis, aut deinceps in perpetuum quandocumque ferendis, appellationes ad quoscumque Judices sæculares, etiam Principes, etiam Senatum, Rempublicam, seu quoscumque alios, cujuscumque illi gradus, dignitatis, & conditionis forent, etiam ducali, regali, vel imperiali dignitate præfulgentes, interponere auderent, vel præsumerent, sed ad suos Superiores ecclesiasticos, ad quos cognitio causarum dictarum appellationum pertinet, illas interponere omninò deberent, decreta, leges, & ordinationes in contrarium quomodolibet facta, seu tùm impostertum facien-

Refert. Clementis VIII. Decreta pro conservandis juribus Ecclesiæ Ceneten.

cienda, necnon appellationes ad prædictos, & alios quoscumque Judices sæculares interpositas, seu tunc interponendas cum omnibus indè sequutis, & sequuturis, ac illa, & illas nullius roboris, & momenti, ac minimè attendenda esse: sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & diffiniri debere, decernens, & alia disposuerat, & ordinaverat.

Ac sua.

§.2. Per nos accepto, quod nonnulli, nedùm contra dictarum Literarum tenorem, & prohibitionem, sed alia etiam attentare tractabant, seu jam forsàn attentaverant in auctoritatis ecclesiasticæ, Sedis apostolicæ, & dictæ Ecclesiæ Cenetensis, illarumque jurium præjudicium. Nos iisdem Clementis Prædecessoris vestigiis inhærentes, omnibus, & singulis personis in dictis Literis expressis, aut quomodolibet compræhensis, sub eisdem Dei Omnipotentis, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostræ indignationis, necnon excommunicationis, ipso facto incurrendis pœnis, à quibus nonnisi à nobis, & Sede prædicta, præterquàm in mortis articulo constitutus quisquàm absolvi posset, mandavimus, nè eorum quisquam per se, vel alium, seu alios, directè, vel indirectè, seu aliàs quomodolibet contra prædictarum Literarum tenorem, aut aliàs quomodocumque, & qualitercumque quidquam facere, vel alio quocumque modo in auctoritatis, ac Sedis Apostolicæ, & dictæ Ecclesiæ Cenetensis, illarumque jurium præjudicium attentare, aut innovare præsumeret, immò, si quid in contrarium tunc forsan attentatum esset, aut imposterum attentaretur, vel innovaretur, illud etiam ex tunc, prout postquam attentatum, seu innovatum fuisset, cum omnibus indè sequutis, & sequuturis, de apostolicæ plenitudine potestatis, irritavimus, & annullavimus, ac nullius roboris, & momenti esse, & fore, irritumque, & inane quidquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari decrevimus, & declaravimus, & aliàs, prout in dicti Clementis Prædecessoris sub die 23. Decembris 1600. & nostris sub die 21. Maii 1611. desuper in hujusmodi forma Brevis expeditis literis, quarum tenores, præsentibus pro expressis haberi volumus, pleniùs continetur.

Causæ ea renovandi.

§.3. Cum autem, sicut non sine gravi animi nostri molestia etiam accepimus, nonnulli contra prædictarum Clementis Prædecessoris, & nostrarum Literarum prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, & aliàs in grave præjudicium jurium, & auctoritatis ecclesiasticæ, ac Sedis, & Ecclesiæ prædictarum alia attentaverint, & innovaverint: nos, qui super universas Ecclesias à Domino, nullis nostris meritis constituti sumus, sollicitè laborantes, ne pastoralis Officii prætermissi ratio, in districto Dei judicio, à nobis exigatur, pro incumbentis nobis officii hujusmodi debito, sub ejusdem Omnipotentis Dei, & Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, & mortuos, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostræ indignationis, necnon excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis, à quibus nonnisi à nobis, & Sede prædicta, præterquàm in mortis articulo constitutus quisquam absolvi possit, omnibus, & singulis personis in literis Clementis Prædecessoris, & nostris prædictis quomodolibet compræhensis, tenore præsentium, iterùm districtè præcipiendo mandantes, ne eorum quisquam per se, vel alium, seu alios sub quocumque prætextu, aut colore, directè, vel indirectè, aut alias quomodocumque contra Clementis Prædecessoris, & nostrarum Literarum hujusmodi apostolicas prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, aut earumdem Literarum tenorem, seu aliàs auctoritatem ecclesiasticam, ac Sedis apostolicæ, & Ecclesiæ Cenetensis jura quomodolibet in auctoritatis prædictæ, & earumdem Sedis, & Ecclesiæ Ceneten. jurium præjudicium quidquam attentare, aut innovare, seu quomodocumque, & qualitercumque facere præsumat quidquid hactenus, tàm post Clementis Prædecessoris, quàm nostras literas prædictas contra ejusdem Clementis, & literarum nostrarum hujusmodi apostolicas prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, aut earumdem literarum tenores, seu aliàs contra auctoritatem ecclesiasticam, & Sedis apostolicæ, & Ecclesiæ Cenetensis hujusmodi jura attentatum, innovatum, aut quomodolibet factum est, aut imposterum attentabitur, aut innovabitur, aut fiet, directè, vel indirectè, illud, ac omnia, & singula indè sequuta, & sequutura de apostolicæ potestatis plenitudine, irrita, & inania, ac nullius roboris, & momenti esse, & fore.

Renovat.

Clausulæ.

§.4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari pariter decernimus, & declaramus, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Præsentium facienda publicatio.

§.5. Volumus autem, & apostolica auctoritate decernimus, ut præsentes literæ, seu illarum exempla in Urbe ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum, vel in Civitate Ferrariæ, seu ad Valvas dictæ Ecclesiæ Cenetensis affixa, ita omnes arctent, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam

Ma

Majorem sub Annulo Piscatoris, die 11. Januarii 1614. Pontificatus nostri Anno Nono.

CCXXV.

Regimen, & administratio Scholarum Piarum in Alma Urbe ad pauperes gratis erudiendos institutarum, & ubicumque instituendarum Congregationi Clericorum secularium B. Mariæ perpetuo demandatur: ipsaque Congregatio B. Matris Dei de cætero nuncupari decernitur.

Congregationem istam pridem ab Episcopo Lucensi, Lucæ institutam, approbavit Clemens VIII. Constit.CCCLXX. Ex quo divina *Tom.V. Par.III.fol.* 116.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INter pastoralis officii curas, quæ Romani Pontificis animum assidue solicitum habere debent, illa non mediocris esse dignoscitur, ut Christi fideles piis moribus, & doctrina mature imbuantur.

Quia opus Scholarum Piarũ ad pauperes gratis erudiendos pridem in Urbe institutum,

§. 1. Quapropter ut pium, ac maxime laudabile opus, pauperes erudiendi, & instituendi in Alma Urbe nostra pridem divina gratia institutum, in dies magis ad Dei gloriam promoveatur, pro nostri muneris debito libenter procuramus, & cum operarii religioso zelo labores suos in agro Domini tam fructuose impendere cupientes se offerunt, apostolicæ auctoritatis favore prosequimur, ac præsidio communimus, & alias disponimus, prout conspicimus salubriter in Domino expedire.

Perpetuo duraturum sperat Pont., si alicui Congregationi ecclesiasticarum personarum committatur;

§. 2. Sane cum, sicut accepimus, opus piarum Scholarum a Nobis in Urbe nostra, ad pauperes erudiendos, & instituendos erectarum uberes fructus ferat, operæ pretium esse duximus providere, ut pium ac salubre institutum hujusmodi perpetuo duret: quod facile Deo adiuvante successurum speramus, si dictarum Scholarum cura alicui personarum Ecclesiasticarum Congregationi, in qua personæ idoneæ verisimiliter defuturæ non sunt, committatur.

Præfectique dictarum Scholarum convenerint cum Præposito, & Clericis Congregationis B. Mariæ, quod ipsis Præfectis deficientibus in dicto operæ subintret ipsa Congregatio.

§. 3. Cum vero, sicut dilectorum filiorum Præpositi generalis, & Clericorum secularium Congregationis B. Mariæ, necnon Præfecti dictarum Scholarum nomine nobis nuper expositum fuit, Præpositus generalis, & Clerici præfati, christiana charitate ducti, sese onus hujusmodi suscepturos obtulerint, & habito desuper tractatu de consensu Venerabilis fratris nostri Benedicti Episcopi Prænestini Cardinalis Justiniani nuncupati, earumdem Scholarum Protectoris, cum eodem Præfecto ad infrascriptas conditiones devenerint, videlicet quod Scholarum præfatarum cura, regimen, & administratio, Præposito, & Clericis d. Congregationis pro tempore existentibus perpetuo incumbat; ipse tamen Præfectus vita sua durante in hujusmodi officio Præfecti dictarum Scholarum, & alii, qui in domo earumdem Scholarum ad præsens reperiuntur, etiam vita eorum durante, si voluerint inibi permanere, ac Regulas, quas nunc habent, observare possint, & debeant: illis autem vita functis, seu inibi manere recusantibus, in eorum locum non alii, quam qui juxta regulas d. Congregationis a fel. rec. Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro confirmatas vivere voluerint, admitti debeant.

Quodque Scholares pauperes in his Scholis gratis erudiantur.

§. 4. Insuper ut tam in dictis Scholis piis in Urbe præfata erectis, quam in aliis in eadem Urbe pro tempore erigendis, pauperes dumtaxat cum fide Parochi de eorum paupertate, necnon filii nobilium, quorum familiæ ad inopiam redactæ fuerint, cum fide eorum Confessariorum, vel alterius personæ fide dignæ, admittantur, iisque gratis, & absque ullo præmio, propter charitatem, & Dei amorem erudiri debeant.

Ipse Pont. dictam Congregationem Clericorum Matris Dei de cætero nuncupari decernit, eique regimen, & Administrationem Scholarum parum ubique erectarum, & erigendarum demandat.

§. 5. Quare nos dictæ Congregationis Clericos, utiles fore operis hujusmodi ministros firmiter in Domino sperantes, ac Præpositi, & Clericorum præfatorum promptam ad præmissa voluntatem plurimum in Domino commendantes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non dictam Congregationem, illiusque Præpositum, & Clericos, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, apostolica auctoritate tenore præsentium, Præposito, Clericis, & Congregationi prædictæ, quæ de cætero perpetuis futuris temporibus MATRIS DEI nuncupari, ac in illa ejus Præpositus, & Clerici nunc, & pro tempore existentes, sub regulis, & constitutionibus ejusdem Congregationis a dicto Clemente Prædecessore confirmatis, quibus, nec non ejusdem Congregationis privilegiis præjudicare non intendimus, exceptis iis, quæ præsentibus contrariæ sunt, militare debeant, curam, regimen, & administrationem dictarum in Urbe erectarum, & aliarum piarum Scholarum pro tempore erigendarum, cum supradictis conventionibus dictis Præposito, Clericis, & Congregationi, auctoritate, & tenore præfatis perpetuo committimus, & demandamus. Ita quod liceat Præposito, & Clericis præfatis præfatarum Scholarum hujusmodi, & aliarum, simul, atque erectæ fuerint, illarumq. bonorum, & reddituum quorumcumque, corporalem, realem, & actualem possessionem capere, & appræhendere, ac de illis in Scholarum earumdem beneficium disponere.

Has literas perpetuo valituras decernit.

§. 6. Decernentes præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, semper, & perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & esse

& esse, dictisque Præposito, & Clericis, in omnibus, & per omnia plenissime suffragari

Decretum irritans apponit.

§ 7. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

... antiaque omnia removet.

§. 8. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Congregationis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, ac consuetudinibus, illis præsertim, quibus cavetur expresse, quod Clerici dictæ Congregationis novas domos, cum obligationibus docendi adolescentes rudimenta grammatices, aut literas humaniores, & cum aliis quibusvis obligationibus, quibus Clerici hujusmodi extra Ecclesiam inservire teneantur, recipere non possint; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, concessis, confirmatis, & innovatis: quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14. Januar. 1614. An.IX.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die 14. Januarii 1614. Pont. Nostri Anno Nono.

CCXXVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Quæ sint facultates Cappellani Majoris, & Cappellanorum Cappellę Regis Catholici Hispaniarum.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili Noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

PIis Catholicorum Regum votis, per quæ divinus cultus augeri, & Ministrorum Ecclesiasticorum præsertim Cappellarum Regiarum servitio adscriptorum status ad Dei gloriam tranquille, ac recte dirigi, & gubernari valeat, libenter annuimus, ac privilegiis, & Indultis communimus, & aliàs disponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Achiepiscopus Compostellanus perpetuus Cappellæ Regiæ Cappellanus.

§. 1. Itaque vestigiis Romanorum Pont. Prædecessorum nostrorum inhærentes, ac supplicationibus Majestatis Tuæ nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, eidem Majestati Tuæ, ut Archiepiscopus Compostellanus pro tempore existens, cui, sicut ex institutione ejusdem Majestatis Tuæ nomine Nobis nuper facta accepimus, cura Regiæ familiæ tuæ, consanguineorum, affinium tuorum, ac omnium personarum in Curia tua pro negociis confluentium, & commorantium, ipsamque Curiam sequentium tamquam Cappellæ tuæ Cappellano Majori ex Indulto Apostolico, aut antiqua, & immemorabili consuetudine incumbit in quibusvis Civitatibus, Oppidis, & locis, in quibus dictam Majestatem tuam, tuamque Regiam Curiam pro tempore residere contigerit continue, vel ad tempus, curam animarum familiæ tuæ, omniumque, & singularum personarum, tam ex tuis Regnis & Dominiis originem trahentium, quam extraneorum Curialium, ac dictam Curiam sequentium cujuscumque status, gradus, Ordinis, & conditionis, ac præheminentiæ existentium tam Ecclesiasticorum, quam sæcularium, Archiepiscopis, & Episcopis exceptis exercen., earumque Rector nuncupari, easque corrigere, & visitare, ac in easdem omnimodam Jurisdictionem Ordinariam, omniaque, & singula alia, quæ Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii locorum Ordinarii in Diœcesibus suis de jure, vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet facere, & exercere consueverunt, ac per se, vel alios Ministros suam Jurisdictionem ordinariam exercere.

Animarum curam quoad eos, qui Regiam Curiam sequuntur,

Ordinariamque jurisdictionem exercet.

§. 2. Nec non Ministros, & Officiales necessarios ad exercendam apostolica auctoritate hujusmodi omnimodam Jurisdictionem tam Curiæ Palatii, quam uti Judex Cappellæ hujusmodi, & aliorum prædictorum, qui ab eo, & ejus mandato nominati exerceant eorum Officia, & Jurisdictionem suam, tam in causis familiarium Cappellanorum servientium Oratorii Cappellæ Cantorum, & Ministrorum, etiam laicorum ejusdem Cappellæ, quam aliarum personarum quarumcumque nationum Tibi servientium, ac personarum Regularium, & Regiæ prolis in illos tantum, qui vere sunt Curiales, nec non Cappellanorum in ruralibus Domibus, seu Palatiis tuis existentium nominare, nec non per se, aut Ministros suos Confessores Regulares de licentia suorum Superiorum, aut sæculares pro cura animarum dicti Palatii, & Curiæ etiam nominare, & Cappellanos, & Clericos servientes Tibi, & Domui Regali in dicta Cappella, & Oratorio ad celebrandum Missas, & confessiones audiendas, ac verbum Dei prædicandum examinare, seu examinari facere, & eis id faciendi licentiam, & facultatem dare, ac etiam prædicatores Regulares, aut sæculares in dicta Curia, vel extra eam ad prædicandum Verbum Dei in Cappella Regia, & Domo, ubi Tu, & Curia tua erit, itaut nullus Ordinarius loci, in quo dicta Curia, seu Tu, aut Domus Tua erit, sive eundo, sive stando, sive etiam recreationis causa prædicationem Verbi Dei impedire possit, convocare.

Ministros, Officialesque ad id necessarios deputat.

Confessarios approbat, & Concionatores deputat.

§. 3. Insuper Cappellanos, Cantores, & Scholares in dicta Cappella pro tempore existentes propter iniectionem manuum violentam inter se ipsos, ac etiam in clericos dictæ Cappellæ non existen., citra tamen membrorum mutilationem, aut enormem læ-

Excommunicatos absolvit & dispensat super irregularitate.

læsionem excommunicationis sententiam incurrentes ab eadem sententia, satisfactione prævia, & injunctis injungendis absolvere, & cum ipsis super irregularitate, si quam hujusmodi sententiis ligati Missas, & alia Divina Officia, non tamen in contemptum Clavium celebrando, aut illis se immiscendo contraxerint, dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamiæ maculam, sive notam, per eos propterea contractam absolvere, Et Infantes, & Turcas, & Saracenos, qui in præsentia tua, ex quavis causa, pro tempore baptizabuntur, baptizare, ac Tibi, & tuis filiis, reliquisque in Domo tua pro tempore servientibus, & residentibus, aliisque dictæ Curiæ Curialibus Pænitentiæ, & Eucharistiæ, ac alia Sacramenta, etiam in Festo Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi, absque alicujus licentia ministrare, seu ministrari facere.

Sacramenta etiam in Pascate Administrat,

§. 4. Nec non idem Cappellanus Major Te, & omnes Curiales, & quoscumque alios Curiam sequentes tuam ab omnibus, & singulis delictis, excessibus, & criminibus, etiam casibus Episcopalibus, injunctis injungendis absolvere, & interdicti tempore ecclesiasticæ sepulturæ tradere, quodque pro se, & aliis Cappellanis prædictis in quacumque Ecclesia, etiam Ordinum Fratrum Minorum, ad quam te pro tempore declinare contigerit, dummodo in ea ipsi Cappellani, & Cantores Divina Officia celebrent, & cantent, oblationes, etiamsi de manu tua, tuorumque filiorum, seu filiarum procedant, prout in dicta Regia Cappella recipere. Nec non quæcumque matrimonia, quæ in præsentia tua contrahentur solemnizare, ac prædictus Cappellanus Major in Episcopali dignitate constitutus tantum omnibus, & singulis interessentibus Missarum solemniis, & Verbi Dei prædicationi in tua præsentia vere pœnitentibus, & confessis ducentos dies de injunctis eis pœnitentiis misericorditer in Domino, in forma Ecclesiæ consueta relaxare. Utque omnium, & singulorum Christifidelium in Curia tua, ubicumque residebis continue, vel ad tempus, pro tempore commorantium per se, vel alium, seu alios per eum ad id deputandos a suo, si Curiales non fuerint, Ordinario approbatos, Confessiones audire, eosque a peccatis absolvere injunctis iisdem pro commissis, pœnitentia salutari, & aliis injungendis: nec non tam ipse, quam ab eo deputatus Presbyter sæcularis, vel cujusvis Ordinis de suorum Superiorum licentia Regularis pariter a suo, si non fuerit Curialis, Ordinario approbatus omnium, & singulorum in Hospitali Curiæ tuæ existentium confessiones similiter audire, eisque Sacramenta Ecclesiastica ministrare, & in mortis articulo omnium peccatorum suorum absolutionem injunctis pariter injungendis impendere, ac Parochialem Ecclesiam viciniorem Palatio, ubi te pro tempore morari contigerit, & si fuerint duæ Parochiales Ecclesiæ æque vicinæ dicto Palatio alteram, quam maluerit, eligere, in eaque tam Cappellanus Major, quam persona ab eo ad animarum curam deputanda libere ingredi, & exinde Sacramenta prædicta accipere, & sibi subditis ministrare, & ad Infirmos Curiæ tuæ deferre, & monitiones matrimoniales suorum subditorum juxta Decreta dicti Concilii publicari facere, eosque Matrimonio, sine tamen præjudicio jurium Parochialium, conjungere.

A casibus Ordinario reservatis absolvit.

Nonnullasque concedit indulgentias.

§. 5. Præterea si eidem Cappellano Majori videbitur, considerata decentia, & necessitate, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, & extremæ unctionis in Cappella Regia, ut ad Infirmos, & infirmas in dicto Palatio existentes commodius deferatur, & multis incommodis, quæ aliàs nasci possent, obvietur, reponere libere, & licite, & absque ullo conscientiæ scrupulo, aut censurarum Ecclesiasticarum incursu valeat, licentiam, & facultatem auctoritate apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Eucharistiam, & Oleum infirmorum Regia Cappella potest reponere.

§. 6. Ad hæc, ut quicumque locorum Diœcesani, & alii Ordinarii Judices in Majorem, & Cappellanos, Cantores, & Scholares prædictos actu inservientes, & consueta stipendia percipientes, quos ab illis prorsus, & omnino eximimus, ac totaliter liberamus, & quoad Majorem Sedi Apostolicæ immediate, quoad alios vero Cappellanos, Cantores, & scholares hujusmodi dicto Cappellano Majori subesse decernimus, nullam penitus superioritatem, dominium & Jurisdictionem exercere, nec se de illis quomodolibet intromittere valeant, sed prædicti Cappellani, Cantores, & Scholares coram ipso Cappellano Majori, seu Legatis, aut delegatis dictæ Sedis dumtaxat teneantur de justitia respondere.

Ipse, Cappellani, Cantores &c. non subsunt jurisdictioni Ordinariorum.

§. 7. Insuper, ut Cappellani, Cantores, & Scholares servientes prædicti a quocumque maluerint Catholico antistite gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habente, Ordines Sacros statutis ad id a Jure temporibus successive accipere, dictique Cappellani, etiam religiosi Missas, horas Canonicas, & divina officia, etiam Te absente, juxta tamen ritum Romanæ Curiæ etiam in dicta Cappella, & in dicta Cappella tantum, tam alii Cappellani, quam Cantores, & Scholares dicere, recitare, & canere, easdemque horas Canonicas, ex causa tamen, & infra diei terminum, ac privatim, non autem in ipsa Cappella anticipare, & postponere, ac in festo SS. Corporis Christi, & per ejus Octavam Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in eadem Cappella cum debitis reverentia, & honore tenere, & in quinta, & sexta majoris hebdomadæ feriis idem Sanctissimum Sacramentum in dicta Cappella in sacrario, sive urna reponere, & ad morem patriæ monumentum, seu tumulum nuncupatum cum luminaribus facere, & tenere, nec non coram te Missas, etiam antequam elucescat dies, circa tamen diurnam lucem, ac per unam horam post meridiem celebrare.

Et à quocumque Episcopo Sacris Ordinibus possunt initiari.

Aliaque hic expressa facere.

§. 8. Quodque persona loco Archiepiscopi Compostellani Cappellani majoris, ut infra deputan., nec non triginta ex Cappellanis prædictis, non tamen præbendas theo-

Cappellani possunt Beneficia ecclesiastica obtinere, & fructus percipere tamquam præsentes.

theologales, & pœnitentiales obtinentes, fructus, redditus, & proventus quorumcumque Beneficiorum tuorum Ecclesiasticorum, etiamsi Canonicatus, & præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia fuerint, cum ea integritate, distributionibus quotidianis exceptis, percipere possint, cum qua illos perciperent, si in eisdem Ecclesiis personaliter residerent, nec ad residendum interim in eisdem teneantur auctoritate, & tenore similibus etiam concedimus.

Curiales possunt in Pascate a quo maluerint Presbytero Sacramenta recipere.

§.9. Insuper, ut Christifideles Curiales tui de licentia ipsius Cappellani majoris dumtaxat quemcumque idoneum Presbyterum secularem, vel cujusvis Ordinis regularem approbatum ab Ordinario, si Curialis non fuerit, in suum possint eligere Confessorem, qui eorum confessionibus diligenter auditis eos a peccatis absolvere, & pro commissis pœnitentiam salutarem, & alia injungenda injungere, & Sacramenta prædicta, etiam in die festo Resurrectionis Dominicæ ministrare possit, utque Capellani, Cantores, & aliæ Ecclesiasticæ personæ deputan. ad infor mationes facien. super puritate sanguinis admittendorum in Cappellam hujusmodi, testes per censuras Ecclesiasticas compellere possint juxta sacrorum Canonum dispositionem, auctoritate, & tenore prædictis pariter indulgemus.

Absente Archiepiscopo Compostellano Rex potest ejus loco aliú deputare, qui iisdem gaudet privilegiis, auctoritate, & facultatibus.

§. 10. Atque hæc omnia, & singula moderno, & pro tempore existenti Archiepiscopo Compostellan. tanquam dictæ Capellæ Cappellano Majori quandiu, & quoties in dicta Curia personaliter resederit, & eo ab eadem Curia absente, seu in illa non residente personæ in Presbyteratus ordine constitutæ per te toties, quoties tibi visum fuerit, nominandæ, & per suum Ordinarium approbandæ, quam nos ex nunc prout ex tunc, postquam per te nominata, & a suo Ordinario approbata fuerit, deputamus, & approbamus, quæ durante absentia dicti Archiepiscopi a Curia prædicta in quibusvis Civitatibus, Oppidis, & locis, in quibus te, tuamque Curiam Regiam pro tempore residere contigerit, omniaque, & singula alia, quæ Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii locorum Ordinarii in Diœcesibus suis de Jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet facere, & exercere consueverunt, citra tamen exercitium Pontificalium, & ordinum, ac beneficiorum collationem, exercere libere, & licite: quodque omnibus, & singulis gratiis, favoribus, præeminentiis, & Indultis, quibus dictus Archiepiscopus, dum in tua Curia residet, ratione dicti Officii Cappellani majoris gaudet, fruitur, & utitur, ac gaudere, uti, & frui quomodolibet potest, gaudere, uti frui possit, & valeat pariformiter, & æque principaliter, ac tibi personam hujusmodi nominandi, & eligendi plenam, & omnimodam facultatem Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

§. 11. Præsentes quoque Literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari nullatenus posse, sed illas validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere, sicque, & non aliter per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Clausulæ pro præsentium literarum firmitate.

§. 12. Quocirca Venerabilibus fratribus Segobien., & Abulen. Episcopis, ac dilecto filio Nostro, & Sedis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuncio per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, quoties pro parte Majestatis tuæ, seu alicujus ex Cappellanis, vel Cantoribus, & Scholaribus prædictis fuerint requisiti, solemniter publicantes, tibique, & illis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, Majestatem tuam, ac Cappellanos, vel Cantores, & Scholares prædictos præmissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes Majestatem tuam, aut illos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Exequutores ejusdem.

§. 13. Non obstantibus felic. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim, nisi in certis causis, exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suæ Diœcesis ad judicium evocetur, & de duobus dietis in Concilio generali editis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad Judicium non trahatur, ac aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices etiam Prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem, etiam per viam generalis legis, ac statuti perpetui, ac motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam cum quibusvis irritantibus, annullativis, cassativis, revocativis, præservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & in-

Derogatio contrariorum

& individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum, ac omnium, & singularum Literarum prædictarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac ad verbum insertis, nec non modos, & formas ad id servandas pro individuo servatis habentes, hac vice dumtaxat, illis in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda transumptis. §. 14. Volumus autem, quod præsentium Literarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique in Judicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 17. Februar. 1614. An. IX. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 17. Februarii 1614. Pontificatus Nostri Anno Nono.

CCXVII.

Ex Regest. in Secret. Brev. Confirmatio Concordiæ, seu Transactionis inter Universitates Terrarum Citernæ, & Monterchi Status Ecclesiastici, & Magni Ducis Hetruriæ respective, pro reparandis alluvionibus Fluminum Cersonis, & Rivianelli, initæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. EX injuncto Nobis desuper apostolicæ servitutis officio, Christifidelium quorumlibet, præsertim subditorum nostrorum, ac circumvicinorum Populorum quieti intendentes, illa, quæ pro litium, & differentiarum inter ipsos semovendis anfractibus, concorditer facta fuisse dicuntur, ne in recidivæ contentionis vitium, successu temporis prolabantur, sed firma perpetuo, & illibata permaneant, apostolicæ confirmationis robore libenter communimus.

Facti series. §. 1. Cum itaque, sicut ex insinuatione Venerabilis Fratris Dominici Episcopi Albinganensis, Civitatis nostræ Perusinæ Gubernatoris accepimus, ortis dudum controversiis, & differentiis, seu litibus inter dilectos Filios Universitatem, & Homines Citernæ ex una, ac Universitatem, & Homines Monterchi Terrarum, seu Locorum Status Ecclesiastici, & status dilecti filii nobilis Viri Cosmi Medices Etruriæ sibi subjectæ Magni Ducis respective ex altera partibus super clusa in Flumine Cersonis, & Territorio Status Ecclesiastici fabricata, aliisque rebus in infrascriptæ Concordiæ instrumento latius expressis, dictus Dominicus Episcopus, & Gubernator in vim specialis commissionis sibi desuper datæ, ac dilectus filius Raphael de Medicis a dicto Cosmo Magno Duce specialiter deputatus, visis, consideratis, & diligenter recognitis dictorum Locorum, seu Terrarum statu, atque confinibus, aliisque desuper necessariis, & requisitis circumstantiis, omnibusque, & singulis partium prætensionibus, ac juribus exacte discussis, & mature hinc inde ventilatis, clusam prædictam demoliendam, ac aliam loco dicti Fluminis, & eodem Territorio Status Ecclesiastici fabricandam, Universitatemque, & Homines dicti Loci, seu Terræ Monterchi in expensis pro hujusmodi clusa fabricanda necessariis, ratione utilitatis, quam eorum agri inde recipiunt, concurrere debere decreverunt, &super aliis rebus prædictis ad infrascriptam devenerint Concordiam, seu Transactionem, tenoris, qui sequitur, videlicet,

In Nomine Domini. Amen.

Tenor Concordiæ. Noi Domenico Marini Vescovo di Albenga, Governatore di Perugia, e della Provincia dell'Umbria per la Santità di Nostro Signore, e dalla istessa deputato alle infrascritte cose, come per Lettere del Signor Cardinal Borghese date sotto li 14. di Decembre 1613. da registarsi qui sotto, e Raffaelle Medici Senatore, e Commissario delle Milizie del Serenissimo Gran Duca di Toscana deputato da Sua Altezza, come per patente da registrarsi parimente quà sotto. Volendo conforme alla mente dell'uno, e l'altro Prencipe provedere, che li Vassalli così di Sua Santità, come di Sua Altezza posti ne' confini, e particolarmente quei di Citerna, e di Monterchi confinino bene, e pacificamente, e provedere ai rumori passati, e scandali, che potessero tra di loro nascere: Essendoci abboccati piu volte insieme, veduto il sito del Paese, riconosciuti li Confini, considerato lo stato in che si ritruova il Piano di Monterchi, ed il danno, che viene dalle Acque di diversi Fiumi: considerata parimente, e veduta la Chiusa del Signor Giulio Bufalini da Città di Castello posta nel Confine, che traversa tutto il Fiume Cersone, e considerato parimente, e veduto il taglio, o rottura fatta sopra i Beni del Signor Fabrizio Monanni da Monterchi, Stato di Sua Altezza, e veduta parimente, e considerata la rottura, ed inondamento fatto, e che minaccia di fare il detto Fiume Cersone ne' Beni di Antimo in quella parte, che è posta nello Stato Ecclesiastico di contro al detto Taglio; e finalmente vedute, e considerate tutte quelle cose, che si dovevano vedere, e considerare, sentite le parti tanto li Deputati dall'una, e l'altra Communità di Citerna, e Monterchi, quanto l'Agente, ed Avvocato del Signor Giulio Bufalini più volte, e mandati sul luogo piu volte a livellare, e far altro toccante al loro mestiero Maestro Lorenzo Petrozzi Architetto Perugino, e Maestro Gherardo Mechini Architetto di Sua Altezza; i quali rife-

riferirono quello, che si vedrà dalla loro relazione da registrarsi qui sotto di parola in parola, dichiariamo, ordiniamo, sentenziamo, e comandiamo quanto in appresso, cioè.

Che la rottura, o taglio, come sopra, fatto ne' Beni di esso Signor Fabrizio per dare nuovo letto al detto Fiume Rivianello, o per qualsivoglia altro suo pensiere, ed interesse, si riduchi, ed assetti dal detto Signor Fabrizio in quel modo, che sarà ordinato dalli prefati Architetti a sue spese, e questo dentro di un mese da incominciarsi dal giorno della stipulazione di questa nostra sentenza sotto pena di cento scudi da applicarsi la metà alla Camera di Sua Altezza, e l'alrra metà all'istesso effetto di ridurre, e rassettare la detta rottura, o taglio come sopra: e perchè il Cerfone non rompa, come ha minacciato alcune volte di fare ne' beni della Chiesa di Sant' Antimo posti nello Stato Ecclesiastico, ordiniamo, che il Padrone, o Affittuario di essi beni, debba rimediarvi con Argini, o Chiusa in quel modo, che gli parerà più espediente, e quando il rimedio da lui applicato non paresse sufficiente alla Communità di Citerna, sia lecito ad essa di accommodarlo a spese proprie, o delli aggiacenti Ecclesiastici, in modo tale, che stia bene, ed assicuri il pericolo della rottura, valendosi del Terreno di essa Chiusa con quel minor danno del Rettore, o Affittuario di essa, che sarà possibile.

Che la Chiusa, o sia steccata fatta, come sopra nel Fiume Cerfone dal Signor Giulio Busalini si distrugga, e se ne faccia un altra più abbasso nel modo, e forma, che vien referito, e concordato dalli detti Architetti nella detta relazione da registrarsi qui sotto, che da noi in tutto, e per tutto si approva, e se ne comanda l'osservanza, ed esecuzione, e per la spesa, che anderà nel fare la nuova Chiusa, e distruggere la vecchia debbano concorrerci per la metà li Monterchiesi, per il benefizio, che ne sentiranno i loro Piani al presente offesi dalle acque, e non volendo tener conto della spesa, che si farà nel mutare, e riformare la detta Chiusa, abbiano da pagare fra tre mesi al detto Signor Giulio scudi cento per questa volta solamente, il quale abbia da farla, per il restante, tutta a sue spese, e mantenerla, se vorrà, che il suo Molino macini, con tenere la Forma, o sia Gora profonda, e netta, della dovuta larghezza, e la Colta rimondata, e netta dal fango, ed anco aperta la Forma sotto avanti la Trecena della larghezza delle Bocchette, conforme si dirà nella sottoscritta relazione de' Periti: e mancando detti Monterchiesi di pagare nel sudetto tempo li detti scudi cento, ovvero metà di spesa, come si è detto di sopra, sia lecito al detto Signor Giulio di fare astringere dal Vicario di Anghiari, o di Monterchi, passato detto tempo, il loro Camerlengo, precedente una notificazione di otto giorni con ogni opportuno rimedio, ed in evento, che il Signor Giulio non volesse ricevere li detti cento scudi, caso, che li Monterchiesi eleggano di pagare li cento scudi, e non la metà della spesa, sia lecito alli medesimi depositarli, con una precedente dichiarazione, o intimazione nella Tesorerìa, o di Città di Castello, o di Perugia, dove più gli parerà commodo, qual deposito fatto, s'intendano liberati, ed obbligato il detto Signor Giulio a quanto si è detto di sopra, e si dirà di sotto, tutto a sue spese, e non adempiendo per il tempo infrascritto quanto deve adempire, se li debba, con notificarlo prima al Commissario di Citerna, distruggere affatto la detta Chiusa vecchia, e rifare la nuova nel modo detto di sopra dalla Communità di Citerna, la quale resti padrona del Molino, e ne tiri li frutti, fin tanto, che si sarà rinfrancata di quel tanto, che averà speso con valersi delli cento scudi, che si depositaranno dalli Monterchiesi, o della metà della spesa da farsi come di sopra, dichiarando, come dichiariamo, che detto Signor Giulio sia tenuto, ed obbligato in evento, che riceva li detti cento scudi di aver finita la detta nuova steccata in tutto, e per tutto alli 15. di Agosto del presente anno 1614. al più lungo, e levata la vecchia, il che non facendo, si debba astringerlo a farlo dal Governatore di Città di Castello, e li Monterchiesi in tal caso ne diano conto alli loro Superiori, ò a Sua Altezza, acciocchè possa la Santità di Nostro Signore darci opportuno rimedio, quando si mancasse di farlo da' suoi Ministri, e che in nessun modo della steccata vecchia resti vestigio alcuno, che possa dare veruno impedimento nel letto di detto Fiume Cerfone.

E perchè nella relazione de' Periti si dà autorità, e facoltà al detto Signor Giulio, o suoi Ministri, di potere li quattro mesi dell'anno, cioè, da mezzo Maggio, fino a mezzo Settembre, nel qual tempo ordinariamente sogliono mancar le acque, imporre sopra la Chiusa da fabbricarsi dell' altezza, e qualità, che si specifica in detta relazione, fascine amovibili, o altre cose simili fermate da' sassi parimente amovibili, per poter raccorre tant' acqua, quanta gli basti per macinare, si dichiara, che se ve la terrà in altro tempo, o in modo tale, che venendo piena, non sieno subito levate, sia tenuto a rifare tutti li danni, che per questo effetto, e per causa di detto impedimento ricevessero li Monterchiesi, da dichiararsi da due Periti, da eleggersi uno per parte, e che ciò non ostante, dopo una notificazione da farsi dalla Corte di Citerna ad istanza di detti Monterchiesi a lui, o al Mugnajo, o Affittuario, o alla casa di detto Molino di giorni tre, caschi in pena detto Signor Giulio di scudi venticinque da applicarsi per un terzo al Notificatore, palese, o segreto, per un altro terzo alla Reverenda Camera Apostolica, e per il restante al Giudice, o Commissario, che ne farà esecuzione per ogni volta, che trasgredirà.

Dichiarando, che tutte le ſudette coſe convenute, e ſcritte di ſopra, come anco le relazioni, ed altro da ſcriverſi qui ſotto ſaranno ſtipulate con riſerva della approvazione così di Sua Santità, come di Sua Altezza Sereniſſima.

Tenor literarum Illuſtriſſimi Domini Cardinalis Burgheſii de quibus ſupra fit mentio eſt videlicet: ab extra.

All' Illuſtre, e Molto Reverendo Signore come Fratello il Governatore di Perugia.

Loco ✠ Sigilli. Intus vero.

Illuſtre, e Molto Reverendo Signore come Fratello.

Dalle ultime dei 12. ſpedite di quà a V.S. per Staffetta, averà inteſo come ella aveva accordato con il ſenſo di N. S. in ſcrivere al Governatore di Città di Caſtello, che ſe ſi potevano ſoſtenere le ragioni della Sede Apoſtolica con riputazione, e ſenza venire a rottura, era bene di farlo, maſſime finchè foſſe arrivata la riſpoſta del Gran Duca, e ſuoi Miniſtri, ora con la preſente mi occorre dirgli di più, che quell' Altezza ha di già fatto intendere quà per il ſuo Ambaſciatore, che non ha ſaputo coſa alcuna de' motivi de' Monterchieſi, e che ha ordinato, che di là ſi aſtenghino dall' innovare, e che deſidera ſommamente, che ſi termini ogni differenza con quiete, ed amorevolezza, deputandoſi per tale accommodamento uno per parte; ed in oltre, quando l' innovato fin quì etiam in quello del ſuo ſtato portaſſe pregiudizio alcuno al Territorio eccleſiaſtico, vuole, che reſtituiſca in priſtino, di che il detto Ambaſciatore ne ha fatto iſtanza particolare, e ſupplicatone la Santità Sua, la quale ſi è compiaciuta condeſcendere a tale iſtanza, e però tenendo molta fede nella diligenza di V. S. accompagnata da affezione, che porta al ſervizio della Sede Apoſtolica, ha deputato per la parte ſua la perſona di Lei, ed ha ordinato, che ſe le ſcriva, che ſe ella averà ſicura informazione, che il fatto patiſca dilazione, talmente, che non poſſa dall' innovato ſuccedere per adeſſo pregiudizio alcuno al Territorio della Chieſa, in tal caſo s' intenda con li Miniſtri di Sua Altezza, e concerti il tempo, e giorno, che doverà eſſere col deputato dall' altra parte, per conto del quale già ſi è ſcritto dall' Ambaſciatore a Fiorenza, e ſe ne doverà di la far proviſione ſubito, e poi vada di perſona al luogo, e ſuppliſca a tutto quello, ſarà neceſſario, ed eſpediente per il ſervizio della Santità Sua, e della Giuriſdizione eccleſiaſtica: ma quando il negozio non comporti dilazione, e dal tardare di rimediarvi poſſa eſſere pericolo di pregiudizio allo Stato eccleſiaſtico, e giuriſdizione della Sede Apoſtolica, allora ſi contenti di pigliarſi incommodo di andar ſubito al luogo della differenza, e con la deſterità, e prudenza ſua rimediarvi, con ar arginare nel noſtro, vedendo di far capaci quelli Miniſtri del Gran Duca, che ſtanno ſul luogo, e valendoſi d' ogni altro modo, che potrà, migliore, purchè s' aſſicuri, che non ſegua un minimo pregiudizio alla ſuddetta Sede Apoſtolica. Queſto è quanto devo dirle in ſignificazione della ſanta mente di Sua Beatitudine, ed aſpetto a ſuo tempo eſſere da lei avviſato del ſeguito: conche me le offro. Di Roma li 14. di Decembre 1613.

Di V. S. Come Fratello il Cardinale Borgheſe.

Tenor vero literarum Patentium Sereniſſimi Magni Ducis Etruriæ, de quibus ſupra fit mentio eſt, videlicet.

Don Coſmo Gran Duca di Toſcana. Continuando noi nell'antico noſtro iſtituto, e deſiderio, che infra li ſudditi noſtri, e quelli de' ſtati alieni, e particolarmente dello Stato eccleſiaſtico, ſi vicini, e confini con amorevolezza, e reciproca, intera, e ſcambievole quiete, e ſi levi ogni occaſione, ancorche minima di diſpareri, controverſie, e malagevolezze fra loro, atti in progreſſo di tempo ad apportar moleſtie, così per l' una, come per l' altra parte, e volendo Noi moſtrare in queſto Pontificato della Santità di Paolo Papa V. amorevoliſſimo noſtro ogni effetto di queſta noſtra volontà verſo la Santità Sua, ſiamo prontamente concorſi nella riſoluzione fatta da Sua Beatitudine, che ſi deputino perſone, che vadano ſul luogo della differenza, che verte fra la noſtra Communità, ed uomini di Monterchi da una, ed il Signor Giulio Buſalini da Città di Caſtello, o altre perſone, o luoghi dello Stato eccleſiaſtico dall' altra per cauſa, ed occaſione della ſteccata, del Molino del detto Signor Giulio, ed innondazione del Fiume Cerfone, e rottura fatta in detto Fiume, e nel Fiume di Rivianello, e danni, che ſono ſeguiti, e ſeguono in quelle Pianure, e beni per cagione di detta ſteccata, Molino, e Fiume: ed eſſendo per la parte della Santità Sua ſtato eletto, e deputato Monſignore Marini Veſcovo di Albenga, ed al preſente Governatore di Perugia, e dell' Umbria: confidati noi nella diligenza, prudenza, ed integrità di voi Cavalier Raffaelle Medici Gentiluomo, e Senator Fiorentino, Commiſſario delle noſtre Milizie, vi abbiamo eletto, ed in virtù della preſente, e patenti lettere, vi eleggiamo, e deputiamo in Commiſſario, e Delegato noſtro per traſferirvi perſonalmente ſul luogo della differenza con quelle perſone, e periti, che riputerete a propoſito, e convenirſi per abboccarvi tante volte, quante ſarà di biſogno con il detto Monſignor Marini per vedere, ed intendere, conoſcere, riferire, ſtabilire, decidere, e terminare ogni differenza, come meglio parerà a voi, che convenga, tanto per via di amorevole compoſizione, accommodamento, ed accor-

cordo, quanto per termine, e via di buona, e netta giustizia, e per detto effetto, e qualunque delle cose soprascritte, e per ogni altra ancora dipendente, emergente, e connessa, ed ancora per ricevere, onorare, ed accarezzare, e far servire detto Prelato per tutti i luoghi delli stati nostri, ne' quali talvolta sarà espediente, che egli personalmente si trasferisca, come desideriamo, vi concediamo, e diamo ampiamente tutta la facoltà, ed autorità, che bisogna, e che fosse necessaria, ed opportuna in tutto, e ciascuna delle cose sopradette congiuntamente, e separatamente, e quanta sarà all' incontro stata data, o che si darà dopo la data delle presenti nostre dalla Santità di Nostro Signore a detto Monsignor Marini per detto effetto, essendo noi per aver rato, e grato, e fermo, siccome da ora confermiamo tutto quello, che di comune concordia nelle predette cose, ed in qualsivoglia di esse stabilirete, e fermarete per beneficio, e quiete dell' una, & l' altra parte, e come più parrà convenirsi E però comandiamo al Vicario di Anghiari, che vi riceva, e riconosca per Delegato nostro, e Commissario, ed anco vi assista in tutto quello, che a voi piacerà, e comandiamo parimenti al Vicario, Cancelliere, Officiali, Ministri, e Priori, ed altre persone pubbliche, e private di Monterchi, o di qualunque altro luogo del nostro Dominio, che ancora loro, come tale vi ricevano, riconoscano, ed assistino, ed obbediscano per quanto stimano la grazia, e temono l'indignazione nostra. In fede di che abbiamo fatte fare le presenti firmate di nostra mano, ed impresse con il nostro sigillo maggiore, e contrasegnate dall' infrascritto nostro primo Segretario di Stato.

Data in Fiorenza a' 16. di Genn. 1614. ab Incarnatione.

Il Gran Duca di Toscana.

Loco ✠ Sigilli.

Per comandamento di Sua Altezza.

Curzio Picchina.

Tenor vero Relationis Peritorum, de qua in dicta sententia fit mentio, est, videlicet.

Illustrissimi Signori Delegati dalla Santità di Nostro Signore Papa Paolo Quinto, e dal Serenissimo Don Cosmo Medici Gran Duca di Toscana Quarto.

Noi Gherardo Michini Fiorentino, e Lorenzo Petrozzi Perugino Architetti conforme all' ordine, e commissione dataci dalle Signorie Vostre Illustrissime ci siamo trasferiti al Molino del Signor Giulio Bufalini, che sta piu vicino alla Terra di Monterchi, detto il Perugino, ed abbiamo con ogni accuratezza, e diligenza veduto, considerato, misurato, e livellato, e fatto quanto è stato necessario, ed opportuno per aver buona, e perfetta cognizione di quello, che si desiderava dalle Signorie Vostre Illustrissime, e riferimo quanto appresso.

Che il rimoderare l' altezza della steccata che dà l' acqua al detto Molino, qual e e fabbricato sul fiume Cersone, attraversandolo da una ripa all' altra con stilloni, e Trave di legname di Castagno, e Cerro, e Tavoloni o in altezza di piedi tre alla misura Perugina, sarebbe cosa difficilissima, atteso che bisognerebbe affondare la Gora piu di quello, che è, ed affondandosi a sufficienza, non vi si potrebbe mantenere per rispetto delle frame, e dilamate, che vi cascarebbono dentro dalle Ripe, che pur così nello stato, che è, ve ne cascano, non ostante la grande altezza di detta steccata. Però a noi parrebbe, che meglio fosse fabbricare una nuova steccata piu verso il Molino, nello stato di S. Santità in sito sicuro, e stabile nella forma, che e la steccata vecchia che sarà quasi della medesima lunghezza, vel circa, e distante dalla steccata vecchia piedi trecentosessanta, che sarà appunto passato il sito framoso, e dilamoso delle Ripe cattive all incontro dello sciaquatoro murato, e questa steccata da farsi nel detto luogo, e sito, sia di altezza di piedi due, e mezzo alla misura Perugina, che alla misura Fiorentina sarà di braccia uno, e soldi undeci, e da una sponda all' altra del Fiume alla testa di detta steccata si fabbrichi da ciascheduno de'lati con muraglia stabile, e ferma un pilastro, che dimostri l' altezza della detta steccata, acciò non si possa alterare, traſcendere, ne passare l' inverno, e sia la superficie di questa steccata messa in piano con una catena di legname, che colleghi con tutti gli altri pali, talmente che il di sopra sia tutto in piano con la muraglia, che si farà dalle bande, perchè si veda, e non abbia ritegno alcuno: E perchè le acque l' estate calano ordinariamente per tutti li Fiumi, però ci pare, che per tener il Molino di detto Signor Giulio macinante tutto l' anno, di permettere al detto Signore Giulio, che dalla metà del mese di Maggio, fino alla metà del mese di Settembre, che con fascine amovibili, e deboli, che possano esser portate via da ogni piena, alzi la steccata, ajutando, se bisognerà il ritegno dell' acqua, la quale, e con dette fascinate, e con ridurre la profondità, e larghezza proporzionata della Gora, e con tenere la Gora pulita, ed il Bottaccio della colta netto dal fango, l' esito dell' acqua del Molino, largo quanto sono le Bocchette, sarà dett' acqua tanta, quanta è di presente, e bastante, e sufficiente al Molino, come si è sul luogo fatto vedere alle Signorie Vostre Illustrissime, e come state sono da noi in voce fatte capaci con le dimostrazioni. Ed in quanto alla rottura, o taglio del Fiume Rivianello, che è ne' Beni del Signor Fabrizio Monanni, per rimetterlo nel suo stato vecchio, e vi vada con facilità, diciamo, che si deve dargli volta dolce, fortificata di Palata, come nella pianta allegata da noi concordemente fatta si dimostra, e riempire la rottura, o taglio sopradetto, che sbocca nel Fiume Cersone, e da noi è stata sottoscritta; e nel far questo taglio

taglio, con addolcirlo come di sopra, anderà tagliato delli Beni di Masser Andrea Monanni: Ed in Fede abbiamo sottoscritta la presente di nostra propria mano questo dì 24. di Gennaro 1614.

Io Gherardo Michini Architetto di S. A. Serma per la conferma di detta relazione hò sottoscritto mano propria di accordo con Lorenzo Petrozzi Architetto Perugino, questo dì 24. sopradetto.

Io Lorenzo Petrozzi confermo quanto di sopra si contiene, essendo stato condotto da Monsignore Illmo Marini ad intervenire à quanto sopra si è detto, come Architetto, e Perito.

Così hò giudicato, pronunciato, e sentenziato. Io Domenico Vescovo di Albenga Commissario, e Giudice deputato apostolico.

Così hò giudicato, pronunciato, & sentenziato io Raffaello Medici Commissario, e Giudice delegato dall' Altezza di Toscana, sequitur legalitas &c.

Confirmatio. §. 3. Nos omnem super præmissis contentionis, & differentiarum, ac litigandi materiam inter Universitates, & Homines prædictos auferre volentes; motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, concordiam, seu transactionem prædictam, ac omnia in ea contenta, & inde sequuta quæcumque, apostolica auctoritate, tenore præsentium, confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos, tàm juris, quàm facti, & solemnitatum aliàs forsan requisitarum, & necessariarum, ac quosvis alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo, quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulæ. §. 4. Decernentes concordiam, seu Transactionem hujusmodi, ac præsentes literas validas, firmas, & efficaces, perpetuo esse, & fore, ac ab omnibus, quos illæ concernunt inviolabiliter observari debere: sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secùs super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium derogatio. §. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, necnon Universitatum prædictarum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 26. Febrarii 1614. Pontificatus nostri Anno Nono. Dat. die 26. Febr. 1614. An. IX.

CCXXVIII.

Facultas Nuncio Poloniæ indulgendi Ecclesiasticis, ut alterum Regi Subsidium conferre possint. Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili Fratri Lælio Episcopo Balneorigien apud charissimum in Christo filium nostrum Sigismundum Poloniæ, & Svetiæ Regem Illustrem, nostro, & Apostolicæ Sedis Nuntio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Alias per Nos accepto, quod Clerus Regni Poloniæ ad subvenien. gravibus dicti Regni necessitatibus, subsidii nomine, aliquam pecuniæ summam Charissimo in Christo filio nostro Sigismundo Poloniæ, & Svetiæ Regi Illustri nostra, & Apostolicæ Sedis accedente licentia, & consensu sponte conferre desiderabant. Nos per alias nostras in simili forma brevis sub die quarta Maii Anni proximi præteriti expeditas literas, Tibi, ut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & aliæ Ecclesiasticæ personæ eidem Sigismundo Regi pro dictis necessitatibus regni subsidium pro una vice, & summa, quæ eis videretur tantum, sponte tamen tribuere prædicto autem Sigismundo Regi, ejusque Ministris, quod hujusmodi subsidium, petere, & recipere, absque conscientiæ scrupulo, ac censurarum, & pœnarum Ecclesiasticarum incursu libere, & licite possent Apostolica auctoritate indulgendi, ac licentiam concedendi, ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, ac alias personas Ecclesiasticas, & earum singulas quatenus ipsi dictam pecuniæ summam, absque Sedis Apostolicæ licentia promisissent, aut solvissent, necnon Sigismundum Regem, & suos Ministros prædictos, si illam similiter absque licentia prædicta jam recepissent, ab omnibus, & singulis censuris, & pœnis propterea quomodolibet incursis eadem auctoritate absolvendi facultatem, & auctoritatem concessimus, & impartiti sumus. Tibique ut ad exactionem prædicti subsidii per personas Ecclesiasticas tantum, & non alias procedere deberes, eadem auctoritate commisimus, & mandavimus: Voluimus tamen ut pauperes Clerici, qui in redditibus non habebant, nisi victum necessarium, ad contribuendum minime compellerentur, & alias prout in dictis literis quarum tenore, presentibus pro expressis haberi volumus plenius continetur. Concessionem alias factam recenset.

Durantibus veró iisdem regni necessitatibus.

§. 2. Cum autem sicut ex literis Venerabilis Fratris Alberti Archiepiscopi Gnesnen. nuper cognovimus Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & aliæ personæ Ecclesiasticæ prædictæ in vim licentiæ eis ante concessæ summam centum, & Octuaginta millium florenorum monetæ illarum partium, vel circa dicto Sigismundo Regi dederint durantibus vero adhuc necessitatibus prædictis dicti Regni vires admodum exaustæ sint, & propterea personæ Ecclesiasticæ prædictæ, quo dicti Regni necessitatibus per amplius consulant, aliã pecuniæ summam ad centum mille florenos dictæ monetæ, vel circa ascendentem subsidii nomine eidem Sigismundo Regi nostra, & Apostolicæ Sedis ad id accedente licentia, & concensu, sponte conferre desiderent.

Novam Pontifex concedit facultatem.

§. 3. Nos prædicti Sigismundi Regis, & dicti Poloniæ Regni hujusmodi necessitatibus consulere volentes, tibi, ut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & aliæ personæ Ecclesiasticæ prædictæ dicto Sigismundo Regi pro necessitatibus prædictis subsidium centum millium florenorum hujusmodi, vel circa, pro una vice tribuere, prædicto autem Sigismundo Regi, ejusque Ministris prædictis, ut subsidium hujusmodi petere, & recipere, absque conscientiæ scrupulo, ac censurarum, & pœnarum prædictarum incursu libere, & licite possint, dicta auctoritate indulgendi, ac licentiam concedendi, ipsosque Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & alias personas Ecclesiasticas, & earum singulas, quatenus ipsi ultimodictam pecuniæ summam absque dicta licentia obtulerint, promiserint, aut solverint, necnon eumdem Sigismundum Regem, & suos Ministros prædictos, si illam similiter absque eadem licentia jam receperint, ab omnibus, & singulis censuris, & pœnis propterea quomodolibet incursis eadem auctoritate absolvendi facultatem, & auctoritatem tenore præsentium concedimus, & impartimur, Tibique ut ad exactionem ultimam dictæ summæ centum millium florenorum, vel circa per personas Ecclesiasticas tantum, & non alias procedere debeas, mandamus. Volumus autem ut pauperes clerici, qui in redditibus non habent, nisi victum necessarium ad contribuendũ minime compellantur.

Obstantia tollit.

§. 4. Non obstantibus omnibus illis, quę in dictis literis noluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis fidem addit.

§. 5. Volumus pariter, quod præsentium transumptis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 1. Martii 1614. An. IX.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die prima Martii 1614. Pontificatus nostri Anno IX.

CCXXIX.

Concessiones, & Decreta super fabrica novæ Ripettæ è conspectu Ecclesiæ S. Hieronymi Illyricorum de Urbe pro bono publico, Urbis ornatu, necnon quiete, & securitate Mercatorum, aliorumque negotiantium.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Consulendo Mercatorum commodo Administratores. Hospitalis Pauperum Ripettam fabricare &c. offerunt, Statuto iisdem Mercatoribus pretio &c.

§. 1. Cum bono publico, & ad Urbis ornatum, necnon quietem, & securitatem Mercatorum, aliorumque in loco *Ripetta* vulgò nuncupato negotiantium, qui contra Ecclesiam Sancti Hieronymi Illyricorum de Urbe prædicta existit, quorum Mercatorum negotiatio adeò aucta est, ut sæpe præ multitudine lignorum in ea existentium, ac loci angustia magna pars viæ publicæ occupetur, quæ à Porta Flaminia ad locum, *Scrofa*, vulgò etiam nuncupatum tendit, & per quam præter continuas mercium, aliarumque rerum ad usum Urbis advectiones solent etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac Christianorum Principum Oratores primo, & solemni more in Urbem ingredi, iisdem mercibus, & mercatoribus locum mutandum duxerimus, ac dilecti filii Joannes Vanzanten., & Carolus Madernus Architecti à Nobis super inspectione loci, ad quem transferendi essent deputati, auditis etiam eisdem Mercatoribus in Congregatione Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super viis deputatorum, ac visis, & consideratis multis locis Nobis, & eisdem Cardinalibus deputatis retulerint aream, seu Plateolam è regione Hospitalis Sancti Jacobi Incurabilium existentem, ac domibus illorum de Monaldesches, & aliis Domunculis, necnon à sinistro latere, & versus dictam Ripettam, quibusdam areis, seu sitibus cohærentem pro novo loco, seu Ripetta, ac lignorum exoneratione, & venditione, necnon vehiculorum onerariorum commoda statione præviis nonnullis demolitionibus sufficientem, & capacem fore; cumque pręmissa quamprimùm exequtioni demandari vellemus, ac pro eorum exequutione domunculas, & situs hujusmodi emere opus esset, dilecti etiam filii Administratores, & Officiales Hospitalis Pauperum mendicantium de eadem Urbe, cui pridem fel. record. Sixtus Papa V. prædecessor noster gabellam super eisdem lignis a se impositam concessit, sẽ dicti Hospitalis mendicantium nomine omnes, & quascumque expensas pro reducenda ad formam novæ Ripettæ plateola prædicta, murisque munienda, & juxta mandata eorumdem Cardinalium super viis deputatorum amplianda, necnon demolitionibus prædictis faciendis, ac demum pro integra

tegra totius Ripettæ fabrica, & perfectione necessarias subituros obtulerint, cum hoc tamen, ut dicta Plateola per Nos eidem Hospitali mendicantium donetur, illique exigendi, & exigere faciendi pro loco prædictis mercatoribus assignando pro quibuslibet die, & nocte Julium unum vice, & loco illius, quem ad præsens in dicta Ripetta exigunt, ubi mercatores præter Julium, quem pro unoquoque loco persolvunt, etiam ligna pro igne, & excubiis nocturnis contribuere tenentur; præterea situs, & Domus, seu domunculas prædictas à quibusvis personis, seu Ecclesiis, Hospitalibus, Monasteriis, & aliis locis piis absque eo quod aliquid augumenti juxta formam Constitutionis piæ mem. Gregorii Papæ XIII. etiam prædecessoris nostri super Jure congrui editæ persolvere teneantur, emendi licentia, & facultas concedatur.

Approbat Pontifex.

§.2. Quare Nos oblationem dictorum Administratorum, & Officialium acceptantes, & novam Ripettam hujusmodi juxta relationem Joannis, & Caroli prædictorum, quam primum fieri, & aptari volentes, necnon plateolæ prædictæ veriores situs, confines, mensuras, quantitatem, denominationes, & vocabula præsentibus pro expressis habentes; Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine eidem Hospitali mendicantium, ac pro eo Administratoribus, & Officialibus prædictis plateolas hujusmodi, ac situm è regione dicti Hospitalis Sancti Jacobi, ac Riparum fluminis Tyberis existentem usque ad viam publicam, cum omnibus suis annexis, & pertinentiis universis ad commodum tamen, & beneficium ipsius Hospitalis mendicantium, in subventionem expensarum per eos in fabrica, & perfectione novæ Ripettæ hujusmodi, non autem aliis usibus facien. titulo puræ, liberæ, & irrevocabilis donationis, quæ dicitur fieri inter vivos tenore præsentium perpetuo donamus, concedimus, assignamus, & applicamus, ipsumque Hospitale Mendicantium, ac pro eo Administratores, & Officiales prædictos quoad Plateolam, & situm hujusmodi in Jus, & locum Cameræ nostræ Apostolicæ ponimus, substituimus, & subrogamus, ac illis plateolæ, & situs hujusmodi, necnon annexorum, & pertinentiarum eorumdem corporalem, realem, & actualem possessionem vigore præsentium eorum, & dicti Hospitalis mendicantium nomine appræhendendi, & retinendi, illaque ad præmissorum dumtaxat effectum utendi iisdem modo, & forma, quibus ipsa Camera Apostolica uti posset; necnon Julium unum pro unoquoque loco, ac pro die, & nocte in totum à Mercatoribus prædictis; quibus loca in nova Ripetta hujusmodi juxta Ordinationes desuper per eosdem Cardinales super viis deputatos faciendas alligabuntur exigendi, & exigere faciendi, plenam, & amplam facultatem impertimur, ipsumque Julium eidem Hospitali Mendicantium, ac ad illius beneficium, ad effectum prædictum, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus perpetuo assignamus, & concedimus.

Dictoque Hospitali Plateolam, aliaque loca donat.

Vectigal ad hoc à Mercatoribus solvendum designat.

§.3. Volentes, & decernentes Mercatores prædictos ad omnimodam unius Julii prædicti solutionem teneri, & obligatos existere, ac iisdem modo, & forma, quibus ad dimidiæ partis unius Julii hujusmodi solutionem cogi, & compelli possunt, similiter cogi, & compelli posse, & debere, ita tamen, ut ipsi, & alii negotiantes prædicti ultra Julii prædicti, ac gabellæ per dictum Sixtum prædecessorem, ut supra, impositæ, ad alterius rei contributionem non teneantur, nec pro alia re quomodolibet gravati sint, quos omnes ab omnibus, & singulis aliis solutionibus, & contributionibus, quæ per eos quocumque modo, & quovis prætextu, vel causa ratione præmissorum fieri solerent respectu cujuscumque personæ, etiam Ecclesiarum, Monasteriorum, Hospitaliũ, & locorum piorum occasione appulsionis, & exonerationis lignorum, vel alias illorum causa, in platea, & area Ripæ veteris, absolvimus, & totaliter liberamus.

Eidem Hospitali Domos utràque ex parte positas vendi mandat absque Privilegio Juris congrui.

§.4. Necnon Administratoribus, & Officialibus prædictis, ut omnes, & singulas Domos, & loca, quæ ad effectum præmissum iidem Cardinales super viis deputati nunc, & pro tempore necessaria judicaverint, tam ad levam, quam ad dexteram ejusdem plateæ consisten. etiamsi Domus, situs, & loca prædicta sub proprietate, & directo Dominio Ecclesiarum etiam insignium, & Patriarchalium, seu Monasteriorum, Collegiorum, Abbatum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliorum locorum Ecclesiasticorum, etiam quantumvis privilegiatorum, ac etiam talium, quæ expressam requirerent mentionem consistant, seu ad Ecclesias, Monasteria, & loca prædicta libere spectent, sive etiam fideicommissis, donationibus, alienandi prohibitionibus subjecta, seu alias quomodolibet affecta, & obnoxia existant, cum omnibus decretis, Indultis, derogationibus, privilegiis, ac clausulis in Constitutione Gregorii prædecessoris hujusmodi, cujus tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, contentis, & expressis, etiam absque alicujus augumenti juxta formam Constitutionis hujusmodi facien. solutione, sed pro pretio tantùm à duobus peritis hinc inde eligendis, & deputandis, ac in eventum discordiæ ab eisdem Cardinalibus super viis deputatis simpliciter æstimando emere libere, & licite valeant, licentiam, & facultatem similiter impertimur; Et ad hunc effectum quæcumque fideicommissa, conditiones, testamenta, vincula, obligationes, & hypothecas, quibus Domus, situs, & loca, ut supra emenda subjecta, & obnoxia forsan sunt penitùs tollimus, & abolemus, illaque in pretium prædictum transferimus, & transfundimus.

Pretium vero in locis Montium investiri pro evictione.

§.5. Quod quidem pretium volumus similiter, & decernimus, ut in locorum Montium Cameræ nostræ Apostolicæ non vacabilium, seu bonorum stabilium emptionem investiatur, quæ pro totali evictione Domorum, situum, & locorum, ut supra, emendorum ad dicti Hospitalis Mendicantium, & postea ad eorum, in quorum favorem, Domus, situs, & loca prædicta quomodolibet affecta, hypotecata, vel alias obligata essent commodum similiter obligata, & in specie hypothecata remaneant, necnon Domorum, situum, & locorum prædictorum Dominis, seu personis prætium, ut præfertur investire recusantibus illud penes Montem pietatis, seu aliquem Mercatorem fide, & facultatibus idoneum ad eorumdem Cardinalium deputatorum arbitrium deponatur, ad effectum investiendi, ut præfertur.

In aliis Cancellis majorem solito lignorum quantitatem retineri vetat.

§.6. Et quia iidem Cardinales super iis deputati cum scientia, & participatione nostra decreverunt quod Cancelli, tam ad Hospitale Sancti Spiritus in Saxia de Urbe spectan., quam alii duo in Platea Nicosia, & alii tres propè Sanctæ Luciæ de Tinta, & Sanctæ Mariæ de Urso respectivè nuncupatas Ecclesias existentes nullatenùs removeantur; Nos indemnitati eorum, quibus loca in nova Ripetta hujusmodi assignabuntur, ac etiam ipsius Hospitalis Mendicantium consulere volentes, volumus similiter, & ordinamus, quod deinceps in prædictis Cancellis ad habendum, seu vendendum ligna sub quovis prætextu, colore, ingenio, causa, seu occasione etiam emptionis, seu alias quomodolibet plures Mercatores esse, & manere non possint, quam ad præsens reperiuntur, iidemque Mercatores, & alii prædicti, qui pro tempore erunt, eosdem Cancellos lignis *da peso* nuncupatis refertos continuo habere debeant, nec in eis majorem quantitatem lignorum stanghæ, seu *fascinaccie* nuncupat., quàm eam, quæ ab eis de licentia Curiæ tenetur, tenere possint.

Lignave alibi vendi.

§.7. Districtius inhibentes omnibus, & singulis Mercatoribus, & Negotiantibus prædictis, necnon aliis cujuscunque status, gradus, & conditionis existentibus personis sub indignationis nostræ, ac mercimoniorum, & lignorum amissionis, & aliis arbitrio nostro pœnis per contravenientes incurrendis, nè alios Cancellos faciant, seu ligna exonerent, reponant, aut vendant alio in loco, quàm novæ Ripettæ, ut præfertur facien. exceptis dumtaxat lignis, quæ vehuntur, & venduntur in locis Ripæ Magnæ, & Mormoratæ vulgò pariter nuncupat., quæ in suo Statu remanere debere, nec in præsenti prohibitione compræhendere intendimus.

Facultates necessarias Congregationi viarum concedit.

§.8. Et ut præmissa omnia, & singula quamprimùm concludantur, eisdem Cardinalibus super viis deputatis, ac Administratoribus, & Officialibus quæcumque pacta, conventiones, capitula, Instrumenta, scripturas, decreta, & declarationes, quæ pro felici progressu, & conservatione dictæ novæ Ripettæ necessaria, & opportuna, ac præsentibus minimè contraria fuerint, ac tàm cum dictis Administratoribus, & Officialibus, quàm Mercatoribus prædictis, & alia quavis persona respicien. concludendi, & stabiliendi, ipsisque Administratoribus, & Officialibus Hospitale Mendicantinm prædictum, ejusque bona, actiones, Jura, & redditus in ampliori, & strictiori Cameræ prædictæ forma cum clausulis opportunis obligandi, eisdem Cardinalibus Deputatis quoties opus fuerit, quæcumque banna, & edicta publicandi, & publicari, necnon provisiones, & mandata, quæ eis in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna videbuntur faciendi, plenam, amplam, & liberam facultatem, potestatem, & auctoritatem Motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concedimus, & impartimur, ac ex nunc quæcumque in præmissis, & illorum occasione per prædictos Cardinales Deputatos acta, & gesta approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos, tam Juris, quàm facti, & quosvis alios etiam quantumvis substantiales, & formales defectus, si qui in præmissis quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel censeri possint, etiamsi de eis, ad hoc, ut sanari possint specialis, & expressa, & individua mentio habenda foret, supplemus.

Clausulæ.

§.9. Decernentes similiter præsentes literas, & in eis contenta, ac per eosdem Cardinales deputatos exequutioni demandanda quæcumque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ quavis ratione, causa, vel prætextu etiam in corpore Juris clauso, etiam ex eo, quod Mercatores, & negotiantes, ac Domorum, situum, & locorum Domini, seu patroni, aut alii quicumque in præmissis interesse habentes, vel habere prætendentes ad præmissa vocati, citati, & auditi non fuerint, nec præmissis consenserint notari, impugnari, invalidari, seu retractari non posse, sed ea omnia, & singula semper, & perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§.10. Non obstantibus defectibus prædictis, aliisque præmissis, ac quavis donatione, applicatione, & concessione plateæ veteris Ripettæ prædictæ, illiusque reddituum, & emolumentorum quovis

modo

modo etiam in favorem cujusvis personæ, seu etiam Ecclesiarum, & locorum piorum, etiam titulo oneroso, & sub quibuscumque verborum formis, ac cum quibusvis Decretis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, necnon quibuslibet aliis privilegiis, Indultis, & concessionibus, & gratiis etiam dilectis filiis Populo Romano, ut supra, quomodolibet factis, necnon quibuscumque fideicommissis, Institutionibus, Codicillis, dispositionibus; obligationibus, & hypothecis, etiam obligatione Camerali, vel aliàs quomodolibet super eisdem Domibus, sitibus, & locis factis, & appositis, ac etiam regula nostra de Jure quæsito non tollendo, & quavis litis pendentia, ac vitio litigiosi contra Constitutiones, ac literas rec. mem. Simmachi, Pauli II. aliorumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ, & Cameræ non alienandis, necnon Constitutione Gregorii prædecessoris prædicta, ac similis mem. Pii IV. similiter prædecessoris nostri de gratiis interesse Cameræ concernen. in eadem Camera registrandis, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Legibus tam Canonicis, quam Imperialibus, necnon decretis etiam Consistorialibus, & Cameralibus, reformationibus, statutis, etiam Urbis, illorumque reformationibus, usibus, stylis, etiam Palatii Nostri Apostolici, ac Curiæ; privilegiis quoque, naturis, consuetudinibus, & Literis Apostolicis etiam sæpesæpius tam a Nobis, quam aliis Romanis Pontificibus prædecessoribus Nostris etiam consistorialiter, & alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse harum serie, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 12. Martii 1614. An. IX.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 12. Martii 1614. Pontificatus nostri anno IX.

CCXXX.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Deputatio Nuncii Apostolici apud Sabaudiæ Ducem in Judicem omnium causarum in secunda instantia, durante Quinquennio prorogationis in Locis Montanarii, Filetri, Lombardonis, & S. Benigni, Abbatiæ nuncupat. Sancti Benigni, Ordinis Sancti Benedicti, Provinciæ Taurinensis.

PAULUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ex commissa nobis desuper pastoralis officii cura invigilare debemus, ne Christifideles, & præsertim Sedi Apostolicæ subjecti, qui in remotis degunt, & paupertate præmuntur, in prosequendis eorum Litibus expensis, & incommodis graventur.

Quibus de causis facta jã fuerit deputatio ad quinquennium.

§. 1. Aliàs siquidem nomine dilectorum Filiorum Universitatum, & Hominum Sancti Benigni, & Montanarii, ac Filetri, necnon Lombardonis, & aliorum Locorum jurisdictionis Monasterii Abbatiæ nuncupat. Sedi Apostolicæ immediate subjecti, ejusdem Sancti Benigni, Ordinis Sancti Benedicti, nullius Dioecesis, Provinciæ Taurinen., Nobis exposito, quod dudum fæ. rec. Pius Papa V. Prædecessor noster dictis Universitatibus, & Hominibus, qui propter eorum paupertatem, magnamque dictorum Locorum a Sede Apostolica distantiam, causas ad dictam Sedem pro tempore devolutas, prosequi nequibant, tunc, & pro tempore existentem Sedis prædictæ in illis Partibus Legatum, seu Nuncium, Judicem, qui quascumque causas in secunda instantia a quibuscumque sententiis, summam quinquaginta scutorum auri in auro non exceden. per ipsius Monasterii Abbatem, aut ab eo deputatos pro tempore latis cognoscere, decidere, & fine debito terminare, ac debitæ exequutioni demandare valeret, ad ipsius Prædecessoris, & dictæ Sedis beneplacitum constituerat, & deputaverat: Et subinde pro eo, quod Universitatibus, & Hominibus prædictis propter eorum paupertatem, & distantiam hujusmodi valde difficile erat pro singulis casibus dictam summam quinquaginta scutorum excedentibus, ad Sedem eamdem recursum habere, fe. rec. Clemens Papa VIII. etiam Prædecessor noster, facultatem cognoscendi quascumque causas in secunda instantia, usque ad summam quinquaginta scutorum Nuncio Apostolico concessam, ad omnes, & quascumque causas in secunda instantia civiles, criminales, & mixtas, ac etiam Beneficiales, & matrimoniales, ac alias quascumque cujuscumque qualitatis existentes, & ad quamcumque summam ascendentes, pro tempore movendas, ad certum tunc expressum tempus extenderat, ipsumque tempus pluries, & ultimo ad quinquennium prorogaverat.

Nos

Et concessa fuerit prorogatio.

§. 2. Nos supplicationibus dictarum Universitatum, & Hominum Nobis humiliter porrectis inclinati, dictum quinquennium ad aliud quinquennium etiam extendimus, & prorogavimus, & alias, prout in dictorum Prædecessorum, & nostris desuper in simili forma Brevis expeditis Literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Quibus adhuc durantibus,

§.3. Cum autem, sicut Universitates, & Homines prædicti nobis nuper exponi fecerunt, ipsi eadem paupertate adhuc præmantur, & propterea quinquennium sic per Nos prorogatum, ad aliud tempus Nobis benevisum prorogari summopere desiderent: Nobis propterea humiliter, supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Iterum prorogatur.

§.4. Nos igitur dictas Universitates, & Homines amplioribus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, quinquennium sic per Nos prorogatum, ad aliud quinquennium a fine dicti quinquennii per nos prorogati computandum, quo durante, nunc, & pro tempore existens in illis Partibus Nuncius, causas quascumque in secunda instantia civiles, criminales, & mixtas, ac etiam Beneficiales, & Matrimoniales, & alias quascumque cujuscumque qualitatis existentes, & ad quamcumque summam ascendentes, juxta Literarum prædictarum tenores, audire, cognoscere, decidere, & fine debito terminare, ac exequutioni demandare possit, &, debeat, auctoritate apostolica, tenore præsentium extendimus, & prorogamus.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obstantibus omnibus illis, quæ in singulis Literis prædictis expressum fuit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut præsentium Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 26. Martii 1614. An.IX.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 26. Martii 1614. Pontificatus Nostri Anno Nono.



CCXXXI.

Declaratio super reformatione Scrutinii in Superiorum electionibus, Ordinis Eremitarum S. Augustini.

Alia, quæ hunc Ordinem concernant, vide in Const.CV. Admonemur. *Tom.V. Par.III. fol.*323. *& Constit.CCVI.* Sedis. *ut supr. fol.*107.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAstoralis nostra sollicitudo nos admonet, ut ea quæ regularium sub sancto religionis jugo Deo militantium felici regimini conducunt, præsertim in superiorum, & Officialium, a quibus recta eorum Ordinum administratio maxime pendet, electionibus observari omnino curemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Electiones Prioris generalis, & aliorum Officialium fiant in Capitulis per suffragia secreta, & clausa, non aperienda nisi datis omnibus suffragiis.

§. 1. Igitur ut Prioris generalis, aliorumque Officialium Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, tam in proximo generali in domo regulari S. Augustini de Urbe, quam in aliis ubilibet perpetuis futuris temporibus celebrandis Capitulis electiones, cum zelo honoris Dei, & regularis disciplinæ observantiæ utilitate, & incremento, rectæ in Domino fiant, sublatis iis quæ libertatem in ferendis suffragiis tollere, aut quomodolibet minuere possent, Motu proprio non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine tenore præsentium perpetuo statuimus & ordinamus ejusdem Prioris generalis, & quorumcumque superiorum, & aliorum Officialium d. Ordinis in proximo prædicto generali, & aliis quibuscumque Capitulis, electiones per secreta, & clausa suffragia fieri debere, quæ aperiri, & legi non possint, nisi postquam omnes qui suffragaturi sunt, suffragia tulerint, ita ut illi qui vota recipient, aut electioni assisterent, intelligere, aut scire non possint in cujus favore quisque suffragatus fuerit in reliquis vero ejusdem Ordinis constitutiones ab Apostolicæ Sede approbatas servari debere, præcipimus, & mandamus, decernentes irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus.

§.2. Non obstan. quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac d. Ordinis etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque apud Nos, & Sedem Apostolicam pro tempore existentibus Protectoribus, & Præsidentibus in dictis Capitulis, & quibusvis aliis superioribus, & personis, per Nos, seu quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum

cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Publicatio hujus Constit. facta Congregationi vocalium sufficienter, liget.

§. 3. Volumus autem, & decernimus, ut præsentes nostræ in Congregatione vocalium ante electionem ejusdem proximi futuri Prioris generalis ad hunc effectum convocanda publicatæ, obligent, & adstringant perinde ac si singulis personaliter intimatæ fuissent.

Dat. die 16. Maii 1614. An. IX.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 16. Maii 1614. Pontificatus Nostri Anno Nono.

Sequitur declaratio dictæ Constitutionis.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Dubiorum proposito.

§. 4. Nuper a Nobis emanarunt literæ tenoris subsequentis videlicet. Pastoralis &c. *ut supra*. Cum autem ex eo quod in Constitutionibus dicti Ordinis inter cætera cavetur, quod in electione Prioris generalis hujusmodi, Scriba in paucis schedulis scribat plura nomina, & cognomina diversa Patrum ab Electoribus petita, & quod unusquisque ex Electoribus petat plura nomina diversorum in diversis schedulis scribi ex quibus illam tantum mittat in bussula, in qua fuerit nomen, & cognomen illius Patris, quem ipse voluerit in Priorem generalem eligere, dubitari contigerit, an per Constitutionem nostram suprascriptam Scribæ ministerium hujusmodi sublatum fuerit, itaut nomina diversorum Fratrum ab Electoribus petita per scribam in diversis schedulis, ut præfertur scribi amplius non possint. Et præterea quoniam Nobis innotuit electiones Priorum Provincialium, & Conventualium, aliorumque Officialium in Capitulis generalibus, & Provincialibus respective, per secreta, & clausa suffragia, ut præfertur, hoc est per secretas schedulas ob eorum multitudinem difficile fieri posse.

Declaratio quod prædictæ electiones fiant absque Scriba.

§. 5. Nos licet Constitutio nostra prædicta satis aperta sit, ad omnem tamen ambigendi occasionem tollen. omnesque interpretationes Con. Trident. Decretis, nostræque menti, & secretæ electioni contrarias penitus arcendas, & prohiben., & ad amputan. quascumque difficultates, quæ possent in prædictis electionibus exoriri, Apostolica auctoritate tenore præsentium declaramus, Scribæ ministerium prædictum tam in electione Prioris generalis, quam aliorum quorumcumque Superiorum, & Officialium hujusmodi adhiberi minime posse, sed electiones prædictas absque ejus ministerio, & omnimode secretas, juxta decreta prædicti Concilii Tridentini esse debere.

Aliorum autem per fabas secretas.

§. 6. Insuper electiones Priorum Provincialium, & conventualium, aliorumque Officialium (Prioris, & Procuratoris generalis, ac Assistentium in generalibus, nec non Priorum similiter Provincialium, & Diffinitorum in Provincialibus Capitulis, electionibus dumtaxat exceptis) per secretas fabas fieri posse decernimus pariter, & declaramus.

Clausula sublata &c.

§. 7. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, similiter decernimus.

Clausulæ derogatoria.

§. 8. Non obstantibus omnibus illis, quæ in literis nostris prædictis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Publicatis facienda.

§. 9. Volumus autem, ut præsentes nostræ in Capitulo Conventuali Domus Sancti Augustini de Urbe, in quo Prior generalis, ac Procurator etiam generalis dicti Ordinis, nec non Assistentes esse debeant, lectæ, & publicatæ perinde omnes afficiant, ac si in Capitulo generali publicatæ, & legitime intimatæ fuissent.

Fides transumptorum.

§. 10. Utque earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 14. Julii 1614. An. X.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 14. Julii 1614. Pont. Nostri Anno Decimo.

CCXXXII.

Publicatio Ritualis Romani, in administratione Sacramentorum, aliisque Ecclesiasticis functionibus, inviolate servandi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apostolicæ Sedi per abundantiam divinæ gratiæ, nullis suffragantibus meritis, præpositi, nostræ sollicitudinis esse intelligimus, super universam domum Dei ita invigilando intendere, ut opportunis in dies magis rationibus provideatur, quo sicut admonet Apostolus, omnia in ea honeste, & secundum ordinem fiant; præcipue vero quæ pertinent ad Ecclesiæ Dei Sacramentorum administrationem, in qua religiose observari Apostolicis traditionibus, & Sanctorum Patrum decretis constitutos ritus, & cœremonias pro nostri officii debito curare omnino tenemur.

§. 1. Quamobrem fel. rec. Pius Papa V. Præ-

Pius V. Breviarium, & Missale reformavit.

Prædeceſſor noſter, hujus Noſtri, tunc ſui, officii memor, ad reſtituendam ſacrorum rituum obſervationem in ſacroſancto Miſſæ ſacrificio, divinoque officio, & ſimul ut Catholica Eccleſia in fidei unitate, ac ſub uno viſibili capite Beati Petri ſucceſſore Romano Pontifice congregata, unum pſallendi, & orandi ordinem, quantum cum Domino poterat, teneret, Breviarium primum, & deinde Miſſale Romana multo ſtudio, & diligentia elaborata, paſtorali providentia edenda cenſuit.

Clemens VIII. Pontificale, & Cæremoniale pro Epiſcopis, & Prælatis reſtitutum edidit.

§. 2. Cujus veſtigia eodem ſapientiæ ſpiritu ſecutus, ſimilis mem. Clemens Papa VIII. etiam prædeceſſor noſter, non ſolum Epiſcopis, & inferioribus Eccleſiæ Prælatis accurate reſtitutum Pontificale dedit ſed etiam complures alias in Cathedralibus, & inferioribus Eccleſiis cæremonias, promulgato Cæremoniali ordinavit.

Hic modo Pont. Rituale Rom. prævia diligenti examinatione edi, & ſervari mandat.

§. 3. His ita conſtitutis, reſtabat, ut uno etiam volumine comprænhenſi, ſacri, & ſinceri Eccleſiæ Catholicæ ritus, qui in Sacramentorum adminiſtratione, aliiſque Eccleſiaſticis functionibus ſervari debent ab iis, qui curam animarum gerunt, Apoſtolicæ Sedis auctoritate prodirent, ad cujus voluminis præſcriptum in tanta Ritualium multitudine, ſua illi miniſteria, tamquam ad publicam, & obſignatam normam peragerent, unoque, ac fideli ductu, inoffenſo pede ambularent cum conſenſu. Quod ſane jampridem agitatum negocium poſtea quam generalium Conciliorum Græce, Latineque divina gratia editorum opus morari deſivit, ſollicite urgere noſtri muneris eſſe exiſtimavimus. Ut autem recte, & ordine, ut par erat, res ageretur nonnullis ex Ven. Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus pietate, doctrina, & prudentia præſtantibus, eam demandavimus, qui cum conſilio eruditorum virorum, variis præſertim antiquis, & quæ circumferuntur, ritualibus conſultis, eoque in primis, quod vir ſingulari pietatis zelo, & doctrina bo: mem: Julius Antonius S. R. E. Cardinalis S. Severinæ nuncupatus, longo ſtudio, multaque induſtria, & labore pleniſſimum compoſuerat, rebuſque omnibus mature conſideratis, demum divina aſpirante clementia, quanta oportuit brevitate, Rituale confecerunt, in quo cum receptos, & approbatos Catholicæ Eccleſiæ ritus ſuo ordine digeſtos, conſpexerimus, illud ſub nomine Ritualis Romani merito edendum publico Eccleſiæ Dei bono judicavimus.

Prælatos, & alios ut in Sacris Functionibus eo utantur hortatur.

§. 4. Quapropter hortamur in Domino Ven. Fratres Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios eorum Vicarios, nec non Abbates, Parochos univerſos, ubique locorum exiſtentes, & alios, ad quos ſpectat, ut in poſterum tamquam Eccleſiæ Romanæ filii ejuſdem Eccleſiæ omnium Matris, & Magiſtræ auctoritate conſtituto Rituali in ſacris functionibus utantur, & in re tanti momenti, quæ Catholica Eccleſia, & ab ea probatus uſus antiquitatis ſtatuit, inviolate obſervent.

Datum Tuſculi ſub Annulo Piſcatoris, die 20. Julii 1614. Pontificatus noſtri Anno Decimo.

Dat. die 20. Junii 1614. An. X.

CCXXXIII.

Ex Regeſt. I. Secret. Brev.

Monetur Epiſcopus Cenetenſis, ne quid ab ullo, in ſuæ Eccleſiæ, & Sedis apoſtolicæ præjudicium, attentari patiatur; aut conſenſum præſtet.

Venerabili Fratri Leonardo Epiſcopo Cenetenſi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Venerabilis Frater ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

Clemens VIII ſub excommunicationis pœna cavit, quo minus à ſubditis Eccleſiæ Ceneten. appellationes ad quacumque laicam Poteſtatem interponerentur.

§. 1. Alias cum civitas Ceneten. etiam in temporalibus tibi, & pro tempore exiſtenti Epiſcopo Cenetenſi pleno jure ſubjecta eſſet, prout ad præſens eſt, & ideo appellationes à ſententiis pro tempore in Tribunali Curiæ Epiſcopalis Ceneten. latis, etiam in cauſis mere prophanis, tàm civilibus, quàm criminalibus, ipſo jure ad Superiores ſuos eccleſiaſticos devolverentur, & in cauſis hujuſmodi Eccleſia Ceneten. in quaſi poſſeſſione exiſteret, prout ad præſens exiſtit, fel. rec. Clemens Papa VIII. prædeceſſor noſter providere volens, nè appellationes hujuſmodi ad alios quoſcumque, præterquam ad ſuos Superiores eccleſiaſticos, à quoquam temere interponerentur, univerſos, & ſingulos Cives, Incolas, & habitatores civitatis Ceneten. tuæ, & dicti Epiſcopi Cenetenſis pro tempore exiſtentis non ſolum ſpirituali, ſed etiam temporali juriſdictioni ſubjectos, per ſuas in hujuſmodi forma Brevis expeditas literas ſub Dei Omnipotentis, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, ac ſuæ indignationis, necnon excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, à quibus nonniſi à ſe, & Sede prædicta, præterquam in mortis articulo quiſquam abſolvi poſſet, monuit, eiſdemque univerſis, & ſingulis diſtrictè præcipiendo mandavit, nè quiſquam eorum à quibuſvis ſententiis in Tribunali dictæ Curiæ Epiſcopalis ſuper quibuſvis cauſis, etiam merè prophanis, tàm civilibus, quàm criminalibus eo uſque latis, aut deinceps ex tunc in perpetuum quandocumque ferendis, appellationes ad quoſcumque Judices, ſæculares etiam Principes, & Senatum, Rempublicam, ſeu quoſcumque alios, cujuſcumque illi gradus, dignitatis, & conditionis forent, etiam Ducali, Regali, vel Imperiali dignitate præfulgentes interponere auderent, ſeu præſumerent, ſed ad ſuos Superiores Eccleſiaſticos, ad quos cognitio cauſarum dictarum appellationum pertinet, illas interponere omnino deberent, annullans etiam de plenitudine poteſtatis, ac irrita declarans quæcumque Decreta, leges, &

Or-

Ordinationes in contrarium quomodolibet facta, seu imposterum facienda, necnon appellationes ad prædictos, & alios quoscumque Judices sæculares interpositas, seu tunc interponendas cum omnibus inde sequutis, & sequuturis, nulliusque roboris, & momenti, ac minimè attendenda esse: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiri debere decernens, & alia disponens, & ordinans.

Paulus quoque V. quidquam contra jura illius Ecclesię attentari sub eadem pœna prohibuit.

§.2. Et subinde per nos accepto, quod nonnulli nedum contra dictarum literarum tenorem, & prohibitionem, sed alia etiam attentare tractabant, seu jam forsan attentaverant in auctoritatis ecclesiasticæ, & Sedis apostolicæ, ac dictæ Ecclesiæ Cenetensis, illarumque jurium præjudicium: Nos iisdem Clementis Prædecessoris vestigiis inhærentes, omnibus, & singulis personis in dictis literis expressis, aut quomodolibet compræhensis, sub eisdem Dei Omnipotentis, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostræ indignationis, necnon excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis, à quibus nonnisi à nobis, & Sede prædicta, præterquam in mortis articulo constitutus quisquam absolvi posset, mandavimus, ne eorum quisquam per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte, seu alias quomodolibet contra prædictarum literarum tenorem, aut alias quomodocumque, & qualitercumque, quidquam facere, vel alio quocumque modo in auctoritatis ecclesiasticæ, ac Sedis apostolicæ, & dictæ Ecclesiæ Ceneten. illarumque jurium præjudicium attentare, aut innovare præsumeret: immò, si quid in contrarium tunc forsan attentatum esset, aut imposterum attentaretur, vel innovaretur, illud etiam ex tunc, prout postquam attentatum, seu innovatum fuisset, cum omnibus inde sequutis, & sequuturis de apostolicæ plenitudine potestatis, irritavimus, & annullavimus, ac nullius roboris, & momenti esse, & fore, irritumque, & inane, quidquid secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingerit attentari, decrevimus, & declaravimus.

Et ea, quæ fecerant attentata, irritavit.

§.3. Ac demum, cum ad notitiam nostram pervenisset, quod nonnulli contra prædictarum Clementis Prædecessoris, & nostrarum literarum prohibitiones, mandata, Decreta, & declarationes, & alias in grave præjudicium jurium, & auctoritatis ecclesiasticæ, ac Sedis, & Ecclesiæ prædictarum alia attentaverant, & innovaverant: Nos, sub ejusdem Omnipotentis Dei, & Domini nostri Jesu Christi, ac Beatorum apostolorum Petri, & Pauli, & nostræ indignationis, necnon excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis, à quibus nonnisi à nobis, & Sede prædicta, præterquam in mortis articulo constitutus quisquam absolvi posset, omnibus, & singulis personis in literis Clementis Prædecessoris, & nostris prædictis quomodolibet compræhensis, iterùm districte præcipiendo mandantes, ne eorum quisquam per se, vel alium, seu alios sub quocumque prætextu, aut colore, directe, vel indirecte, aut alias quomodocumque contra Clementis Prædecessoris, & nostrarum literarum hujusmodi apostolicas prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, aut earumdem literarum tenorem, seu alias auctoritatem ecclesiasticam, ac Sedis apostolicæ, & Ecclesiæ Ceneten. Jura quomodolibet in auctoritatis prædictæ, & earumdem Sedis, & Ecclesiæ Ceneten. jurium præjudicium quidquam attentare, aut innovare, seu quomodocumque, & qualitercumque facere præsumeret, quidquid eatenus tàm post Clementis Prædecessoris, quam nostras literas prædictas contra ejusdem Clementis, & literarum nostrarum hujusmodi apostolicas prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, aut earumdem literarum tenorem, seu alias contra auctoritatem ecclesiasticam, & Sedis apostolicæ, & Ecclesiæ Cenetensis hujusmodi jura, attentatum, innovatum, aut quomodolibet factum erat, aut imposterum attentaretur, seu innovaretur, aut fieret, directe, vel indirecte, illud, ac omnia, & singula inde sequuta, & sequutura, de apostolicæ potestatis plenitudine irrita, & inania, ac nullius roboris, & momenti esse, & fore: sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secùs super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingerit attentari, pariter decrevimus, & declaravimus, & alias, prout in dicti Clementis Prædecessoris sub die 23. Decembris 1600. & nostris sub 21. Maii 1611. ac 11. diebus Januarii præsentis Anni desuper etiam in hujusmodi forma Brevis expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, pleniùs continetur.

Monet Episcopum, ne hujusmodi attentatis sub iisdem pœnis præstet assensum.

§.4. Nunc autem, licet te officii tui memorem in præmissis, & circa ea futurum non diffidimus, tamen, ut muneris nostri debito per ampliùs satisfaciamus; Tibi sub ejusdem Omnipotentis Dei, & Domini nostri Jesu Christi justi Judicis, qui retributurus est unicuique juxta opera sua, ac Beatorum Petri, & Pauli, & nostræ indignationis, necnon excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis, à quibus nonnisi à nobis, & Sede prædicta, præterquàm in mortis articulo constitutus absolvi possis, districtè præcipiendo mandamus, ne attentatio-ni,

ni, seu innovationi per quoscumque, quovis quæsito colore, ingenio, vel prætextu, & ex quacumque causa contra ejusdem Clementis, & literarum nostrarum hujusmodi apostolicas prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, aut earumdem literarum tenorem, seu alias contra auctoritatem ecclesiasticam, ac Sedis apostolicæ, & Ecclesiæ Ceneten. hujusmodi jura directe, vel indirecte, facta, vel facienda, tacite, vel expresse ullo modo, ullave forma consentias, seu consensum quomodolibet præstes, nos enim ex nunc irritos decernimus, & inanes quoscumque consensus, & actus desuper per te quomodolibet præstitos, & factos, ac irritum similiter, & inane quidquid per te contra prædictarum, & præsentium literarum tenores fieri contigerit, & attentari.

Derogat contrariis. §.5. Non obstantibus omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 21. Junii 1614. An.X. Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris, die 21. Junii 1614. Pontificatus nostri Anno Decimo.

CCXXXIV.

Ex Regest. in Secret. Brev. Vicariis Generali, & Foraneo, Auditoribus, aliisque Officialibus Episcopi Cenetensis præcipitur, ne aliquid in Ecclesiæ Ceneten., Sedis apostolicæ, & ecclesiasticæ auctoritatis præjudicium innovent, minusque ab aliis innovari consentiant, seu permittant.

Dilectis filiis Vicariis Generali, & Foraneo, Auditoribusque, & aliis quibuscumque Officialibus quovis nomine nuncupentur Venerabilis Fratris nunc, & pro tempore existentis Episcopi Ecclesiæ Cenetensis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & apostolicam benedictionem.

Civitas Cenetensis in spiritualibus, & temporalibus Episcopo subjecta. §.1. CUm Civitas Cenetensis pro tempore existenti Episcopo Cenetensi etiam in temporalibus pleno jure subjecta sit, & proinde tàm à fel. rec. Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro, quàm a nobis per diversas in simili forma Brevis desuper expeditas literas quibuscumque personis, quavis auctoritate suffultis, etiam sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, a qua nonnisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo absolvi possint, & expresse prohibitum fuerit, ne appellationes à sententiis in Tribunali Curiæ Episcopalis Cenetensis in quibusvis causis etiam mere prophanis pro tempore latis, ad Judices sæculares quoscumque etiam Principes, Senatum, & Rempublicam, aut alios, quàm Superiores ecclesiasticos interponerent, minusque quidquam quovis modo in auctoritatis ecclesiasticæ, & Sedis apostolicæ, ac Ecclesiæ Ceneten. præjudicium quomodolibet attentare, aut innovare præsumerent, irritanti decreto desuper apposito, prout in dictis literis plenius continetur.

Præceptum, de quo in rubrica. §.2. Nihilominus, justis de causis animum nostrum moventibus, vobis omnibus, & vestrum cuilibet, sub Omnipotentis Dei, & Domini Nostri Jesu Christi justi Judicis, qui retributurus est unicuique secundum opera sua, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, & nostræ indignationis, necnon excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis, a quibus nonnisi a Nobis, & Sede Apostolica, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi possitis, districte præcipiendo mandamus, ne vos, vel vestrum quispiam, quovis quæsito colore, ingenio, vel prætextu, aut ex quacumque causa, contra ejusdem Clementis, & nostrarum literarum hujusmodi Apostolicas prohibitiones, mandata, decreta, & declarationes, aut earumdem literarum tenorem, vel aliàs quomodolibet, contra auctoritatem ecclesiasticam, ac Sedis Apostolicæ, & Ecclesiæ Cenetensis hujusmodi jura, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, per se, vel per alium attentare, innovare, facere, & committere, seu attentanti, innovanti, aut committenti consentire audeatis, vel præsumatis: irritum nihilominus decernentes, & inane quid quid per vos, & vestrum quemlibet, ut præfertur, innovari, seu fieri contra prædictarum, ac præsentium literarum tenorem attentari contigerit.

Derogatio contrariorũ. §.3. Non obstantibus omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 27. Junii 1614. An.X. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 27. Junii 1614., Pontificatus nostri Anno X.

CCXXXV.

Ex Regest. in Secret. Brev. Unio Provinciarum de Peraiba, Itamaraca, & Rio grande Provinciæ de Pernambuco in Indiis Occidentalibus.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. IN supereminenti militantis Ecclesiæ specula, meritis licet imparibus, divina dispositione præsidentes ad universa Orbis loca potissimum Omnipotentis Dei misericordia per Catholicos Reges, & Principes fidei catholicæ prædicationi patefacta aciem nostræ meditationis intendimus, & ut in locis hujusmodi plantetur, & plantata confirmetur Christi Religio, eorumque Incolæ, & habitatores propriorum Pastorum assistentia, & regimine suffulti proficiant semper in fide, & operibus christianis, opem, & operam libenter impendimus efficacem, prout eorumdem Regum exposcit devotio,

Nos-

Nosque locorum, & rerum circumstantiis mature pensatis ad fidei orthodoxæ conservationem, & propagationem, animarumque salutem, & profectum prospicimus in Domino salubriter expedire.

Paulus Provinciam de Pernambuco ab Ecclesia S. Salvatoris separans in Vicariam erexerat.

§. 1. Aliàs siquidem, postquam in partibus Indiarum Occidentalium Cathedralis Ecclesia Sancti Salvatoris Apostolica auctoritate erecta, & illa pro parte Dioecesis, & Cleri, ac Populi Provincia de Pernambuco vulgo nuncupat. concessa, & assignata fuerat, pro parte Charissimi in Christo filii Nostri Philippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici Nobis exposito, quod pro tempore existens Episcopus Sancti Salvatoris ob dictæ Provinciæ de Pernambuco distantiam, marisque incommodam, ac difficilem, & dispendiosam navigationem, Piratarumque illic discurrentium periculum curæ, regimini, & administrationi sui gregis in dicta Provincia consistentis non sine illius salutis dispendio intendere nequibat, hincque Incolæ, & habitatores dictæ Provinciæ, nec fidei doctrina, nec pie vivendi præceptis instrui, nec si quid deliquerant, corrigi ab Episcopo suo poterant, & propterea si dicta Provincia de Pernambuco a prædicta Ecclesia Sancti Salvatoris separaretur, & dismembraretur, illaque sic separata, & dismembrata in Vicariam, seu administrationem spiritualem Provinciæ de Pernambuco nuncupan. pro uno Vicario, seu Administratore in spiritualibus Provinciæ de Pernambuco nuncupan., qui inibi omnimodam spiritualem, & ecclesiasticam, ac ordinariam, & quasi Episcopalem Jurisdictionem tam in foro interiori, quam exteriori haberet, & exerceret, erigeretur, & institueretur, ex hoc Provincia de Pernambuco hujusmodi felicioribus proficeret incrementis, illiusque Cleri, & Populi prædictorum saluti, & dictæ fidei profectui, & exaltationi, divinique cultus incremento, ac tot incommodis, & animarum periculis opportune consuleretur; Nos dicti Philippi Regis supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac gloriosissimæ ejus Genetricis Mariæ, totiusque Curiæ cælestis honorem, & ipsius fidei catholicæ exaltationem dictam Provinciam de Pernambuco cum illius Territorio, Oppidis, Villis, locis, nec non Clero, & Populo, & personis, ac Monasteriis, Ecclesiis, Collegiis, & piis locis, ac Beneficiis Ecclesiasticis secularibus, ac quorumvis Ordinum Regularibus ab Ecclesia Sancti Salvatoris, & Dioecesis prædictis perpetuo separavimus, & dismembravimus ab omni jurisdictione, subjectione, & superioritate, correctione, visitatione, & potestate pro tempore existentis Episcopi Sancti Salvatoris, ejusque Vicariorum, & Officialium, ac a solutione jurium quorumcumque eidem Episcopo, & dilectis filiis Capitulo dictæ Ecclesiæ Sancti Salvatoris per Clerum, Populum, & personas Provinciæ de Pernambuco hujusmodi ratione subjectionis, jurisdictionis, superioritatis, aut visitationis, etiam Dioecesis, ita quod ex tunc de cætero prædictus Episcopus S. Salvatoris aliquam Jurisdictionem spiritualem, præterquam in his, quæ sunt Ordinis in Oppida, terminos, Territoria, Villas, & loca, nec non Beneficia sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa exercere, nec eadem Beneficia, quæ antea ad ipsius collationem, provisionem, institutionem, vel quamlibet aliam dispositionem pertinebant, conferre, seu de illis etiam providere, aut aliàs disponere, vel fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta per eum in Provincia de Pernambuco, illiusque terminis, Territoriis, Oppidis, Villis, & locis prædictis ratione visitationis, aut legis Dioecesis percipere nullatenus posset, apostolica auctoritate perpetuo exemimus, & totaliter liberavimus, ipsamque Provinciam de Pernambuco sic dismembratam, & separatam in Vicariam, seu administrationem spiritualem Provinciæ de Pernambuco nuncupan. pro uno Presbytero seculari, vel cujusvis Ordinis Regulari Vicario, seu Administratore in spiritualibus Provinciæ de Pernambuco nuncupando in Theologia, seu Decretis graduato, vel aliàs prævio examine, seu judicio deputatorum Senatus Mensæ Regiæ conscientiæ, & Ordinum Militarium, in quo quamplures viri tam seculares, quam Regulares literarum scientia, & virtute insignes reperiuntur, habili, & idoneo ad alios docendum approbato, ac per ipsum Philippum, & pro tempore existentem Portugalliæ, & Algarbiorum Regem perpetuis futuris temporibus, etiam ad tempus sibi benevisum deputando, & constituendo, qui deputationes, & constitutiones hujusmodi vigore, absque alia Romani Pontificis, vel Episcopi Sancti Salvatoris pro tempore existentium, aut cujusvis alterius confirmatione, approbatione, licentia, vel consensu curam, regimen, & administrationem Provinciæ de Pernambuco, & Cleri, ac Populi tam christiani, quam gentilis, nec non Oppidorum, Terrarum, & locorum in illius districtu, limitibus, terminis, & locis prædictis consisten. habere, & inibi prædicare, & prædicari facere, gentilesque prædictos ad orthodoxæ fidei cultum convertere, procurare, & conversos in eadem fide instruere, & confirmare, eisque Baptismi gratiam, & confirmationis Sacramentum impendere, & tam illis sic conversis, quam aliis omnibus fidelibus in Provincia de Pernambuco, ac illius Oppidis, Terris, Villis, locis, Territoriis, limitibus, & tam prædictis pro tempore degen., quam ad ea declinantibus Sacramenta Ecclesiastica, & aliis spiritualia munera, non tamen ea, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, ministrare, & administrari etiam facere, & procurare, ac quæcumque Beneficia Ecclesiastica sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa, & quæ antea ad ipsius Episcopi S. Salvatoris collationem, provisionem, institutionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinebant, conferre, & de illis disponere, ac in eis instituere, Calices, Campanas,

nas, vestimenta, Corporalia, & alia paramenta, & ornamenta consecrare, & benedicere, Ecclesias, Cœmeteria, & loca ecclesiastica sanguinis, & seminis effusione, sive aliàs quomodolibet polluta, vel profanata aqua per se ipsum benedicta reconciliare, ipsasque Ecclesias, & loca sub Provincia de Pernambuco prædicta compræhensa, & illorum personas visitare, ac in illorum statum, Regimen, Statuta, consuetudines vitam, mores, ritus, delicta, & disciplinam tam in capite, quam in membris inquirere, necnon Evangelicæ, & Apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum Decretis, & institutis inhærendo, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, punitione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognovisset, reformare, mutare, corrigere, punire, & etiam de novo condere, nec non beneficiales, matrimonialesque, & quascumque aliàs causas ecclesiasticas, & civiles, & ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes motas, & inchoatas, ac interim movendas, cum earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis audire, decidere, & fine debito terminare, prout juris fuisset, seu causas ipsas alii, vel aliis modo, & forma prædictis cum simili, vel limitata potestate pariter audien. deciden., & terminan., delegare, ac denique plenam, & meram, & omnimodam spiritualem, & ecclesiasticam, ac ordinariam jurisdictionem tam in foro interiori, quam exteriori habere, ac eam, & omnia alia, & singula, quæ pro tempore existens Episcopus S. Salvatoris in illis partibus eatenus habere, gerere, & exercere debuerat, potuerat, & convenerat, similiter, & pariformiter nulla prorsus differentia, exceptis tamen iis, quæ, ut dictum est, sunt Ordinis, prout divini cultus augmento, ac ipsorum Cleri, & Populi animarum saluti expedire cognovisset, gerere, exercere, facere, & exequi cum omnibus, & singulis aliis privilegiis, facultatibus, exemptionibus, libertatibus, Jurisdictionibus, præheminentiis, favoribus, gratiis, & Indultis, qui in de Ormuz, & Mozambique, & Cofala, nec non Maluco, aliisque Provinciis, & locis erectæ administrationes, & illarum pro tempore deputati Administratores similiter ordinariam, ut præfertur, Jurisdictionem inibi habentes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, dicta auctoritate similiter perpetuo ereximus, & instituimus, & aliás, prout in aliis Nostris desuper in simili forma Brevis sub die 12. Augusti 1611. expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, pleniùs continetur.

Iisdem concurrentibus causis etiam quoad Provincias de Peraiba, Itamaraca, Riogrande, & Maranhan.

§. 2. Cum autem, sicut dicti Philippi Regis nomine Nobis denuo expositum fuit, postmodum ad ejusdem Philippi Regis notitiam devenerit, quod Provinciæ Capitaneæ vulgo nuncupatæ de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & Maranham dictæ Ecclesiæ Sancti Salvatoris etiam pro parte Diæcesis, & Cleri, ac populi assignatæ longiori itinere, quam dicta Provincia de Pernambuco ab eadem Ecclesia Sancti Salvatoris distent, & propterea pro tempore existens Episcopus Sancti Salvatoris ob distantiam hujusmodi, marisque incommodam, ac difficilem, & dispendiosam navigationem, piratarumque illic discurrentium periculum curæ, regimini, & administrationi sui gregis in dictis provinciis existentis, prout ejus pastorali officio incumbit, sine illius salutis dispendio intendere nequeat, hincque Incolæ, & Habitatores dictarum Provinciarum nec fidei doctrina, nec piè vivendi præceptis instrui, nec siquid deliquerint, corrigi ab Episcopo suo possint, & propterea si dictæ Provinciæ de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande a prædicta Ecclesia Sancti Salvatoris etiam separarentur, & dismembrarentur, illæque sic separatæ, & dismembratæ dictæ Provinciæ de Pernambuco ab illius Vicario, seu administratore gubernandæ unirentur, & adjungerentur, ex hoc dictæ Provinciæ de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & de Maranham felicioribus proficerent incrementis, illarumque Cleri, & Populi saluti, & dictæ fidei profectui, ac exaltationi, divinique cultus incremento, ac tot incommodis, animarumque periculis opportune consuleretur.

Philippus Rex eas ab eadem Ecclesia sejungi, & Provinciæ de Pernambuco petit uniri.

§. 3. Quare idem Philippus Rex nobis humiliter supplicari fecit, quatenus easdem Provincias de Peraiba, Intamaraca, & Riogrande, & de Maranham ab Ecclesia, & Diæcesi Sancti Salvatoris hujusmodi perpetuo separare, & dismembrare, illasque dictæ Provinciæ de Pernambuco ab ejusdem Vicario, seu administratore in spiritualibus regendas, & administrandas unire, & adjungere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex separat, ac respective unit.

§. 4. Nos igitur, qui fidei cultum, & incrementum, ac locorum quorumlibet salutarem directionem cum animarum Christi fidelium salute, & spirituali consolatione intentis desideramus affectibus, quascumque alias dismembrationes aliarum Provinciarum, & locorum ab Ecclesia, & Diœcesi prædictis hactenus apostolica auctoritate factas præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac Gloriosissimæ ejus genetricis Mariæ, totiusque Curiæ Cælestis honorem, ac ipsius fidei catholicæ exaltationem dictas Provincias Capitanias vulgo nuncupatas de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & de Maranham cum illarum territoriis, Oppidis, Villis, & locis, nec non Clero, & Populo, ac personis, & Monasteriis, Ecclesiis, Collegiis, & piis locis, nec non Beneficiis Ecclesiasticis secularibus, & quorumvis Ordinum regularibus ab Ecclesia Sancti Salvatoris, & Diœcesi prædictis perpetuo separamus, & dismembramus, ac ab omni Jurisdictione, subiectione, superioritate, correctione, visitatione, & potestate pro tempore existentis Episcopi Sancti Salvatoris, ejusque Vicariorum, & Officialium, nec non etiam a solutione quorum-

rumcumque Jurium eidem Episcopo, & dilectis filiis Capitulo dictæ Ecclesiæ Sancti Salvatoris per Clerum, Populum, & personas Provinciarum de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & de Maranham hujusmodi ratione subjectionis, Jurisdictionis, superioritatis, aut visitationis, & Diæcesis, itaquod de cætero prædictus Episcopus Sancti Salvatoris aliquam Jurisdictionem spiritualem præterquam in his, quæ sunt Ordinis, ac demptis inferius expressis, in Oppida, terminos, territoria, Villas, & loca, ac Clerum, Populum, personas, Monasteria, Ecclesias, & loca pia, nec non Beneficia sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa exercere, nec eadem Beneficia, quæ antea ad ipsius collationem, provisionem, institutionem, vel quamlibet aliam dispositionem pertinebant, conferre, seu de illis etiam providere, aut alias disponere, vel fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta per eum in Provinciis de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & de Maranham, illarumque terminis, Oppidis, territoriis, villis, & locis prædictis ratione Visitationis, aut legis Diæcesis percipere nullatenus possit, dicta auctoritate perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, ipsasque Provincias de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & de Maranham sic dismembratas, & separatas dictæ Provinciæ de Pernambuco per ejusdem Provinciæ de Pernambuco Vicarium, seu Administratorem in spiritualibus ad instar dictæ Provinciæ de Pernambuco in omnibus, & per omnia, ac juxta facultates dicto Vicario, seu administratori per nos, ut supra, concessas, regendas, & gubernandas auctoritate, & tenore prædictis unimus, & adjungimus.

Vicario opportunas concedit facultates.

§. 5. Itaut Vicarius, seu Administrator hujusmodi, etiam curam, regimen, & administrationem Provinciarum de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande hujusmodi, ac Cleri, & Populi tam Christiani, quam gentilis, nec non Oppidorum, Terrarum, & locorum in illarum districtu, limitibus, terminis, & locis prædictis consisten. habere, & inibi prædicari facere, gentilesque prædictos ad orthodoxæ fidei cultum convertere procurare, conversosque in eadem fide instruere, & confirmare, eisque Baptismi gratiam, & confirmationis Sacramentum impendere, ac tam illis sic conversis, quam aliis omnibus fidelibus in Provinciis de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, ac illarum Oppidis, Terris, Villis, locis, Territoriis, limitibus, nunc, & pro tempore degen., & ad ea declinantibus Sacramenta Ecclesiastica, & alia spiritualia munera, non tamen ea, quæ sunt Ordinis, ministrare, & administrari etiam facere, & procurare, ac quæcumque Beneficia Ecclesiastica sub separatione, & dismembratione hujusmodi compræhensa, & quæ antea ad ipsius Episcopi Sancti Salvatoris collationem, provisionem institutionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinebant, conferre, & de illis disponere, ac in eis instituere, Galices quoque, Campanas, vestimenta, Corporalia, & alia paramenta, & ornamenta consecrare, & benedicere, Ecclesias, Cœmeteria, & loca Ecclesiastica sanguinis, aut seminis effusione, sive aliàs quomodolibet polluta, & profanata aqua per se ipsum benedicta reconciliare, ipsasque Ecclesias, & loca sub Provinciis de Peraiba, Itamaraca, & Riogrande, & de Maranham prædictis compræhensa, & illorum personas visitare, ac in illorum statum, Regimen, Statuta, consuetudines, vitam, ritus, mores, delicta, & disciplinam tam in capite, quam in membris inquirere, Evangelicæ, & Apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum Decretis, & institutis inhærendo quæcumque mutatione, correctione, emendatione, punitione, revocatione, & ex integro editione indigere cognoverit, reformare, mutare, corrigere, punire, & de novo condere, nec non beneficiales, matrimoniales, & quascumque alias causas Ecclesiasticas, & civiles, ac ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, motas, & inchoatas, ac interim moven. cum omnibus earum inciden., dependen. emergen., annexis, & connexis audire, decidere, & fine debito terminare, prout juris fuerit, seu causas ipsas alii, vel aliis idoneis modo, & forma prædictis cum simili, vel limitata potestate pariter audien., deciden., & terminan. delegare, ac denique plenam, meram, & omnimodam spiritualem, & ecclesiasticam, ac ordinariam Jurisdictionem tam in foro interiori, quam exteriori habere, & eam, ac alia omnia, & singula, quæ pro tempore existens Episcopus Sancti Salvatoris in illis partibus hactenus habere, gerere, & exercere debuit, potuit, & consuevit similiter, & pariformiter, nullaque prorsus differentia, exceptis tamen iis, quæ, ut dictum est, sunt Ordinis, prout divini cultus augmento, ac ipsorum Cleri, & Populi animarum saluti expedire cognoverit, gerere, exercere, facere, & exequi libere, & licite valeat.

§. 6. Decernentes præsentes literas nullo unquam tempore ex quavis causa, etiam quod prædictus Episcopus S. Salvatoris, aut quomodolibet interesse habentes ad hoc vocati minime fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut in jus, vel controversiam vocari, nec contra illas restitutionem in integrum, reductionem ad terminos juris, aut quodvis aliud gratiæ, vel juris remedium impetrari posse, nec causas propter quas præmissa concessa fuerunt, minime verificari, nec ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, etiam eis in toto, vel in parte derogantibus, vel obvian. etiam a Nobis, & dicta Sede quomodolibet pro tempore emanatis nullatenus compræhendi, sed semper validas, & ab illis prorsus exceptas, & quoties illæ emanabunt, aut sub eis quovis modo compræhendi viderentur, toties in pristi-

Clausulæ.

stinum, & eum, in quo, antequam illæ emanarent, erant statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri, & omni tempore suos plenarios, & integros effectus sortiri; sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, & in Provincialibus, ac Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non d. Ecclesiæ S. Salvatoris etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ac fundatione, erectione, & Institutione; privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiæ S. Salvatoris, illiusque Præsuli pro tempore existenti, nec non Capitulo, & aliis personis prædictis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, ac aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac etiam consistorialiter, vel aliàs quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & individua, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Incolæ hujusmodi Provinciarum in iis, quæ sunt Ordinis Episcopalis, ad Episcopum S. Salvatoris recurrere debent.

§.8. Volumus autem, ac statuimus, & ordinamus, quod Clerus, Populus, aliique Incolæ, & Habitatores dictarum Provinciarum de Pernambuco, Peraiba, Itamaraca, & Riogrande in his, quæ sunt Ordinis ad prædictum Episcopum Sancti Salvatoris pro tempore existentem, habitis tamen a suo Vicario, seu Administratore ad id literis dimissorialibus, recurrere teneantur.

Vicarius autem in Provincia de Peraiba residere;

§.9. Quodque dictarum Provinciarum pro tempore deputatus Vicarius, seu Administrator, ut commodius curæ, & regimini Cleri, & Populi earumdem Provinciarum intendere valeat, de cætero in Provincia de Peraiba, quæ sicut accepimus, in medio dictarum Provinciarum sita est, residere debeat, & ratione suæ personæ dumtaxat visitationi, correctioni, superioritati, & Jurisdictioni prædicti Episcopi S. Salvatoris pro tempore existentis subsit, & a sententiis definitivis tantum, seu vim definitivarum habentibus, & quarum gravamen per appellationem a definitiva reparari nequeat, per ipsum Vicarium, seu Administratorem, aut eorum Officiales pro tempore latis appellationes ad eumdem Episcopum S. Salvatoris pro tempore existentem interponi, ipsarumque appellationum causas per eum cognosci, decidi, & fine debito, prout juris fuerit, terminari possint.

Et in iis quæ hic recensentur a præd. Episcopo dependere.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 5. Julii 1614. Pont. Nostri Anno Decimo.

Dat. die 5. Julii 1614. An. X.

CCXXXVI.

Dismembratio nonnullorum redditum ex Collegiis Maurorum Regni Valentiæ, qui officio inquisitionis ejusdem Regni adscribuntur.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici Nobis nuper expositum fuit, quod præteritis temporibus, qui ex Mauris noviter ad fidem conversis originem ducebant, & in Regno Valentiæ commorabantur, ex conventione inter ipsos, & Officium inquisitionis hæreticæ pravitatis in dicto Regno institutum inita, certam pecuniarum summam ad bis mille, & quingenta scuta monetæ illarum partium ascenden. Officio inquisitionis, illiusque officialibus, & ministris quot annis contribuere solebant:

Mauris Regni Valentiæ ad fidem christianam conversis, qui pecunias nonnullas singulis annis Officio S. Inquisitionis contribuebant;

§.2. Non ita pridem vero de mandato dicti Philippi Regis illi omnes, qui ex Mauris noviter ad fidem conversis hujusmodi originem ducebant, & prædictum Regnum incolebant, ex ipso Regno expulsi fuerunt, quo factum est, ut Officium prædictum dicto annuo redditu destitutum onera sibi incumbentia supportare, ac officiales, & ministros prædictos sustentare nequeat;

Ab eodem Regno expulsis;

§.3. Si vero a duobus Collegiis, quæ in Civitate Valentin. unum scilicet pro Pueris, & alterum pro Puellis ex Mauris ad fidem noviter conversis prædictis descendentibus educandis, & in fide catholica erudiendis erecta fuerunt, & quæ futuris temporibus propter expulsionem hujusmodi verisimiliter Alumnis destituentur, tot redditus, quot ad valorem annuum bis mille, & quingentorum scutorum similium ascendant separarentur, & dismembrarentur, illaque sic separata, & dismembrata dicto Officio applicarentur, & appropriarentur, exinde Officium prædictum onera supportare, & officiales, & ministros hujusmodi sustentare valeret. Nobis propterea dicti Philippi Regis nomine fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Philippus duorum Collegiorum, quæ pro iis erecta fuerant, redditus in summâ 2500. scut. Officio eidem uniri petit.

§.4. Nos igitur Officium, ac officiales, & ministros prædictos, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, &

Unit Paulus;

poe-

pœnis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, a Collegiis prædictis tot redditus, quot ad valorem annuum bis mille, & quingentorum scutorum dictæ monetæ ascendebant, ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum separamus, & dismembramus, illaque sic separata, & dismembrata, loco contributionis, ut præfertur fieri solitæ, dicto Officio pro supportandis illius oneribus, nec non Officialium, & Ministrorum hujusmodi sustentatione similiter ad nostrum, & Sedis apostolicæ beneplacitum applicamus.

Obstantia tollit.

§.5. Non obstantibus Regula nostra de unionibus committendis ad partes, ac fe. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri, aliisque apostolicis, nec non in Universalibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non dictorum Collegiorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eisdem Collegiis, illorumque superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 8. Octob. 1614. An. X.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 8. Octobris 1614. Pontificatus nostri Anno X.

CCXXXVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio in Partibus Inferioris Germaniæ visitandi Civitatem, & Diœcesim Maguntinam.

Venerabili Fratri Antonio Episcopo Vigilien. nostro, & Apostolicæ Sedis in Partibus Inferioris Germaniæ Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Episcopus Vigilien. deputatur Visitator Apostolicus Diœcesis Maguntinæ.

§.1. Cupientes ad Animarum salutem, divinumque cultum promovendum Civitatem, & Diœcesim Maguntinam auctoritate nostra apostolica visitari, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, Tibi, de cujus integritate, prudentia, doctrina, & catholicæ Religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per præsentes committimus, & mandamus, ut quam primum fieri poterit, te ad Civitatem, & Diœcesim Maguntinam conferas, ac tamquam noster, & Apostolicæ Sedis Delegatus, tam Metropolitanam, quam Collegiatas, & alias quascumque Ecclesias, ac Monasteria tam virorum, quam mulierum quorumcumque, etiam Mendicantium Ordinum, etiam quocumque immunitatis, & exemptionis privilegio suffulta, ac Nobis, & apostolicæ Sedi mediate, vel immediate subjecta, in Civitate, & Diœcesi prædicta existentia, earumque Capitula, Conventus, Universitates, & Collegia, eorumque superiores, & personas etiam similiter exemptas, dictæque Sedi immediate subjectas, quoties tibi videbitur, auctoritate nostra visites.

Cum facultatibus hic expressis.

§.2. Ac in illorum statum, formam, regulas, instituta, regimen, Statuta, consuetudines, vitam, ritus, mores, & disciplinam tam conjunctim, quam divisim, ac tam in capite, quam in membris diligenter inquiras, nec non evangelicæ, & apostolicæ doctrinæ, Sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum Decretis, ac Sacrorum Patrum traditionibus, atque institutis inhærendo, & prout occasio, rerumque qualitas exegerit, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione, & renovatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformes, mutes, corrigas, ac etiam de novo condas, condita Sacris Canonibus non repugnantia confirmes, abusus quoscumque tollas, regulas, Institutiones, & Ecclesiasticam disciplinam, ac in primis divinum cultum, ubicumque exciderint, modis congruis restituas, & reintegres, Concilii Tridentini Decreta, ubi nondum introducta sunt, proponas, & custodiri præcipias, ipsasque personas tam seculares, quam regulares etiam exemptas, & subjectas, ut præfertur, ad debitum, & honestum vitæ modum, ac ad statum Sacris Canonibus, & Concilio Tridentino prædictis conformem, revoces, ac quidquid statueris, & ordinaveris observari facias, inobedientes, & Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione postposita, ac quibusvis subterfugiis, reclamationibus, protestationibus, atque recursibus prorsus cessantibus, & remotis, juxta Concilii Tridentini Decreta compescas, cogas, & compellas: nos enim tibi præmissa, & quæcumque alia circa visitationem hujusmodi necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exequendi, auctoritate prædicta, tenore præsentium, plenam, & absolutam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Graviora negocia ad Sedem Ap. referenda.

§.3. Si quæ autem graviora in hujusmodi visitatione repereris, volumus, ut ea, nec non informationes omnes in hujusmodi visitatione sumendas, sub tuo sigillo clausas, ad nos quamprimum diligenter transmittas, ut id, quod in illis statuendum sit, matura consultatione adhibita, decernamus.

Man-

Obedientia Visitatori præstanda.

§. 4. Mandantes propterea omnibus, & singulis Ecclesiarum, & Monasteriorum, & Locorum Regularium hujusmodi superioribus, quocumque nomine nuncupatis, & personis quibuscumque, cæterisque, ad quos spectat, ut tibi in præmissis omnibus, & singulis prompte pareant, & obediant, tuaque salubria monita, & mandata suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, seu statueris in Rebelles, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam, inviolabiliter observari.

Aliæ facultates extraordinariæ.

§. 5. Insuper, ut uberior salutis Animarum fructus proveniat, tibi, ut quascumque personas Civitatis, & Diæcesis prædictarum pauperes dumtaxat, & catholicas, quæ propriis manibus victum quærunt, quæ tertio, & quarto consanguinitatis seu affinitatis gradibus conjunctæ, seu se attinentes Matrimonia invicem, sive scienter, sive ignoranter contraxerint, etiam si carnali copula consummaverint, si abs Te veniam humiliter petierint, ab incestus reatu, & excessibus hujusmodi, ac excommunicationis, aliisque censuris, & pœnis ecclesiasticis, & temporalibus per eos propter præmissa incursis, imposita cuique eorum propter incestum hujusmodi arbitrio tuo, pœnitentia salutari, in utroque foro absolvere, & cum illis, ut impedimentis tertii, & quarti Consanguinitatis, seu Affinitatis graduum hujusmodi, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque non obstantibus, Matrimonia inter se publice, servata forma dicti Concilii, de novo contrahere, & in faciem Ecclesiæ solemnizare, & in eo, seu in contracto alias rite matrimonio, quoad vixerint, remanere libere, & licite valeant: dummodo mulieres propter hoc raptæ non fuerint: dispensare: distantiam vero tertii gradus hujusmodi, respectu quarti, eis non obstare declarare, prolesque exinde susceptas, & suscipiendas, legitimas decernere, atque nunciare, ac etiam iis, qui per Hæreticos illarum Partium, & aliis similiter, qui ante legitimam ætatem de Beneficiis Ecclesiasticis nulliter, & de facto provisi fuerint, beneficia ipsa, illis, dummodo tamen hæresi non adhæserint, ac alias idonei, & in ætate legitima constituti existant, de novo, dicta auctoritate, conferre, & de illis etiam providere, illisque quoscumque fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac etiam distributiones per eos ex eis indebite perceptas, gratiose remittere, & condonare. Præterea cum quibusvis Clericis, & personis Ecclesiasticis secularibus, & regularibus Cvitatis, & Diæcesis prædictarum super irregularitatibus, & delictis occultis per eos, præterquam ex homicidio voluntario contractis, & exceptis aliis deductis ad Forum contentiosum, ita quod nondum promoti, omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines, si alias idonei reperti fuerint, nec aliud illis Canonicum obstet impedimentum, & servatis servandis, suscipere, & tam ipsi, quam alii in susceptis tamen rite Ordinibus hujusmodi, etiam in Altaris Ministerio ministrare, ac quæcumque, & qualiacumque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, se invicem compatientia, recipere, & illa, ac per eos alias Canonice obtenta, quoad vixerint, retinere, libere, & licite valeant, pariter dispensare possis, & valeas, auctoritate, & tenore prædictis facultatem impertimur.

Derogatio contrariorum.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum Locorum Regularium, ac Cistercien., & Præmonstraten., nec non Cluniacen., etiam Congregationis Busfeldrensis, & aliorum Ordinum, quorum illa exti terint, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, etiam mare Magnum nuncupat., & literis Apostolicis, illis, eorumque Capitulis, Conventibus, Superioribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 17. Octob. 1614. An. X.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 17. Octobris 1614. Pont. Nostri Anno Decimo.

CCXXXVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Concordiæ inter Regem Catholicum, & Clerum Regnorum Castellæ, & Legionis super solutione subsidii ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum eidem Regi præstandi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

PRO nostro munere in his partes nostras libenter interponimus, quæ ad Concordiam, & pacem inter Catholicos Reges, & ecclesiasticas personas super exactionibus apostolica auctoritate faciendis pertinere dignoscuntur.

Nuper

Capitula Ecclesiarum Castellæ, & Legionis Concordiam cum Philippo III. Rege ineunt super solutione primæ Decimæ eidem a Sede Apostolica concessæ;

§. 1. Nuper siquidem, sicut Nobis exponi fecerunt charissimus in Christo filius noster Philippus III. Hispaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filii singularum Toletan., Hispalen., Compostellan., Granaten., Burgen., Legionen., Palentin., Oveten., Corduben., Abulen., Astoricen., Pacen., Vallisoletan., Carthaginen., Calaguritan., Calceaten., Civitaten., Gadicen., Conchen., Zamoren., Caurien., Pampilonen., Guadixen., Giennen., Lucen., Mindonien., Malacitan., Aurien., Oxomen., Oriolen., Placentin., Segobien., Salamantin., Seguntin., Tuden., & Canarien. Ecclesiarum Capitula, quæ universum Clerum Regnorum Castellæ, & Legionis repræsentant, considerantes dictus Philippus Rex, & Capitula prædicta, gratiam, & concessionem primæ decimæ quarumlibet dictarum Ecclesiarum, & Parochialium in omnibus Hispaniarum Regnis, & Insulis illi adjacentibus, per dudum fel. recordat. Pium Papam Quintum Prædecessorem nostrum, claræ memoriæ Philippo II. Hispaniarum Regi Catholico, ejusdem Philippi III. Regis Genitori, ad quinquennium concessam, & postea pluries a re: me: Gregorio XIII., & deinde a Sixto V., & postmodum a Gregorio XIV., ac denique a Clemente Octavo Prædecessoribus nostris etiam pluries, & ultima vice ad aliud quinquennium a tempore infrascriptæ concordiæ, instrumento, ut asseritur, expresso inchoatum, prorogatum, & extensum, prout in singulis eorumdem Prædecessorum desuper expeditis literis plenius continetur; si eisdem modo, & forma, quibus concessa est, exequutioni demandaretur, id non sine ejusdem Cleri incommodo exequi posset; cupientesque præmissis ea, qua potest ratione occurri, quo facilius illa, ad quæ tenentur, ab ipsis adimpleri valeant, ipsæque personæ ecclesiasticæ onus illis eam ob causam incumbens, supportare facilius possint, ad infrascriptam Concordiam per earum Procuratores ad hoc specialiter deputatos insimul devenerunt, videlicet.

Concordiæ tenor.

§. 2. In primis, quod prædictus Status Ecclesiasticus Coronæ Castellæ, & Legionis darent, & solverent dicto Philippo Regi, seu personæ ab eo deputatæ ducentos, & quinquaginta mille ducatos, qui ascendunt ad numerum nonaginta trium computorum, & septingentorum quinquaginta millium morapetinorum, propriis, quæ ad hujusmodi effectum dicto Regi debentur, & ad eum spectant ratione dictorum Regnorum Castellæ, & Legionis, non compræhensis in dictis ducentis, & quinquaginta millibus ducatis Regnis Aragoniæ, Cathaloniæ, & Valentiæ, ac Insulis illis adjacentibus, itaut dictus Philippus Rex ab illis possit exigere, prout sibi visum foret ex prorogatione hujusmodi provenien., excepta Ecclesia Oriolen., cujus dispositio, & pars ingreditur, & computatur una cum Statu Ecclesiastico Coronæ Castellæ: qui quidem ducenti, & quinquaginta mille ducati persolvi deberent, ut infra videlicet: quoad fructus anni 1612. in duabus solutionibus æqualibus, pro una in fine mensis Junii, & altera medietatibus in fine mensis Novembris subsequentis anni 1613.: quo vero ad fructus dicti anni 1613. in eisdem duabus solutionibus subsequentis anni 1614., & sic successive in tribus annis remanentibus, usque ad complementum dicti quinquennii, prædictæ prorogationis, quos dabunt, & solvent suis sumptibus in Capitulis singularum Diœcesum, juxta, & secundum repartitionem infrascriptam inter se factam a prædicto Statu Ecclesiastico, duas partes in moneta aurea, sive argentea, aliam vero tertiam partem in moneta de Vellon nuncupata, absque eo quod in futurum trahatur in consequentiam, & quod id repartiatur, & particulariter exigatur in qualibet Diœcesi ex redditibus decimalibus, & primitiis, quia super illis, & non aliis redditibus Ecclesiasticis sunt distribuendi, & exigendi in unoquoque dictorum quinque annorum prædicti ducenti, & quinquaginta mille Ducati, & ex tunc remanebant obligati, prout obligabant sua Capitula generaliter, & se obligarent, & obligari deberent specialiter pro toto dicto novo quinquennio ad illarum solutionem annis singulis juxta divisionem infrascriptam, videlicet: Capitulum Ecclesiæ Toletanæ pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, solveret summam quatuordecim millionum, trecentorum, ac decem, & septem millium, nec non noningentorum, & vigintiquatuor morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi solveret summam quatuordecim millionum, & quingentorum millium, ac noningentorum, & triginta morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Hispalen. tribus prioribus annis, novem millionum, quadringentorum, & octuaginta octo millium, & quingentorum, ac quinquaginta morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, novem millionum, noningentorum, nonaginta millium, & trecentorum trigintaocto morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Salamantin. duorum millionum, & quadringentorum, ac sexaginta unius millium, & duodecim morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Zamoren., pro se, & sua Diœcesis, tribus prioribus annis, duorum millionum, & trecentorum, ac viginti novem millium, & noningentorum, ac duodecim morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, duorum millionum, ducentorum, octuaginta novem millium, ac ducentorum quinquaginta septem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Seguntin. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, duorum millionum, noningentorum, & quatuordecim millium, ac centum, & viginti novem morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii, duorum millionum, octingentorum, & quinquaginta trium millium, ac centum, & quadraginta septem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Conchen. trium millionum, & noningentorum

rum quadraginta duorum millium, & quingentorum, ac octuaginta unius morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Capitulum Ecclesiæ Carthaginen. tribus prioribus annis, unius millionis, quadringentorum, & quinquaginta duorum millium, ac sexcentorum, & quinquaginta duorum morapetinorum. reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, unius millionis quingentorum, & quinquaginta quatuor millium, & ducentorum quadraginta septem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Oriolen., quadringentorum, & quadraginta millium, & trecentorum, ac nonaginta septem morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Capitulum Ecclesiæ Corduben., trium millionum, trecentorum, ac triginta duorum millium, ac centum, & octuaginta quinque morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Capitulum Ecclesiæ Pacen., pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, unius millionis, & sexcentorum, & nonaginta unius millium, & ducentorum, ac viginti unius morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquenii hujusmodi, unius millionis, sexcentorum novem millium, noningentorum, & decem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Caurien. pro se, & sua Diœcesi tribus prioribus annis, unius millionis, & septingentorum millium, ac octingentorum, & quinquaginta unius morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, unius millionis, ac quingentorum, nonaginta novem millium, & ducentorum, ac quatuordecim morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Placentinæ, pro se, & sua Diœcesi, duorum millionum, & ducentorum, ac quadraginta novem millium, & septingentorum, ac viginti unius morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Capitulum Ecclesiæ Giennen. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, unius millionis, & noningentorum, ac unius millium, & quingentorum, ac viginti morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, duorum millionum, octuaginta quatuor millium, quadringentorum, & sexaginta octo morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Compostellan., pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis duorum millionum, & trecentorum, ac septuaginta novem millium, & ducentorum, ac octuaginta novem morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii, duorum millionum, quingentorum, & unius millium, ac ducentorum quinquaginta octo morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Burgen., pro se, & sua Diœcesi tribus prioribus annis, sex millionum, & octuaginta duorum millium, ac septingentorum, & unius morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquenii hujusmodi, quinque millionum, octingentorum, & viginti duorum millium, ac quingentorum, & sex morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Legionen. tribus prioribus annis duorum millionum, & sexcentorum, ac viginti sex millium, & septingentorum, ac viginti quatuor morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii, duorum millionum, quingentorum, & octuaginta sex millium, ac sexaginta novem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Oveten., unius millionis, & duodecim millium, ac octingentorum, & viginti sex morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum: Capitula Ecclesiarum Calaguritan., & Calceaten. pro se, & suis Diœcesibus, tribus prioribus annis, duorum millionum, quingentorum, & sex millium, ac quingentorum, & viginti septem morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, duorum millionum, & sexcentorum, ac octo millium, centum, & septuaginta quatuor morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Astoricen., pro se, suaque Diœcesi, unius millionis, & ducentorum, ac triginta millium, & sexaginta octo morapetinorum, quolibet anno dictorum quinque annorum. Capitulum Ecclesiæ Segobien. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, duorum millionum, & septingentorum, ac octuaginta novem millium, & trecentorum, ac quinquaginta septem morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, duorum millionum, sexcentorum, sexaginta septem millium, & trecentorum nonaginta unius morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Abulen. pro se, & sua Diœcesi tribus prioribus annis, trium millionum, & nonaginta duorum millium, ac septingentorum, & unius morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, trium millionum, & quinquaginta duorum millium, ac quadraginta sex morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Oxomen. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, duorum millionum, & septingentorum, ac triginta duorum millium, & ducentorum, ac tresdecim morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, duorum millionum, quadringentorum, & viginti septem millium, & ducentorum, ac nonaginta novem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Aurien. pro se, & sua Diœcesi, unius millionis, & nonaginta quatuor millium ac centum, & decem, & octo morapetinorum quolibet anno dicti quinquennii. Capitulum Ecclesiæ Lucen. pro se, & sua Diœcesi tribus prioribus annis, trecentorum, & decem millium, ac quadringentorum, & quadraginta morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii, trecentorum octodecim millium, ac quingentorum, & septuaginta duorum morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Mindonien. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, ducentorum, & octuaginta quinque millium, ac sexcentorum, & octo morapetinorum, reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, ducentorum nonaginta trium millium, & septingentorum, ac quadraginta morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Tuden. pro se, & sua Diœcesi,

si, tribus prioribus annis, quadringentorum, triginta sex millium, & quingentorum, ac septuaginta octo morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, quadringentorum, quinquaginta quinque millium, & noningentorum, & quinque morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Palentin. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, trium millionum, & septingentorum, ac triginta sex millium, & centum, & sexdecim morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, trium millionum, sexcentorum, & quinquaginta millium, ac sexcentorum, nonaginta, & unius morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Vallisoletan. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, unius millionis, & sexcentorum, ac septuaginta millium, & quingentorum quadraginta morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, unius millionis, & sexcentorum, & tresdecim millium, quadringentorum, & nonaginta trium morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Civitaten. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, septingentorum, & quinquaginta quatuor millium, ac noningentorum, & unius morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, septingentorum, quatuordecim millium, & ducentorum, ac quadraginta sex morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Gadicen. pro se, & sua Diœcesi sexcentorum, & quinquaginta novem millium, ac quingentorum, & quinquaginta novem morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Capitulum Ecclesiæ Granaten. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, unius millionis, & centum, ac triginta sex millium, & noningentorum, & octuaginta octo morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, unius millionis, ducentorum, & quinquaginta octo millium, ac noningentorum, & quinquaginta septem morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Malacitan. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, unius millionis, & sexaginta quinque millium, ac trecentorum, & octuaginta septem morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, unius millionis, centum, & octuaginta septem millium, ac trecentorum, & quinquaginta sex morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Guadixen. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, trecentorum, & duorum millium, ac trecentorum, & viginti morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, ducentorum, nonaginta quatuor millium, ac centum, & octuaginta octo morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Almerien. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, trecentorum, & triginta octo millium, ac noningentorum, & quadraginta octo morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, trecentorum, viginti sex millium, & septingentorum, ac quinquaginta, & unius morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Pampilonen. tribus prioribus annis, unius millionis, centum, & decem, ac novem millium, ac octingentorum, & quinquaginta novem morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, unius millionis, & ducentorum, sexaginta duorum millium, ac centum, & quinquaginta quinque morapetinorum. Capitulum Ecclesiæ Canarien. pro se, & sua Diœcesi, tribus prioribus annis, quadringentorum, quadraginta septem millium, & noningentorum, ac quadraginta trium morapetinorum; reliquis vero duobus annis quinquennii hujusmodi, quadringentorum, octuaginta octo millium, ac sexcentorum, & duorum morapetinorum. Abbatia dell'Alfaro octuaginta novem millium, ac quingentorum, & octuaginta septem morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Abbatia de Agreda centum, & quinquaginta sex millium, septingentorum, & octuaginta morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Vicaria de Altadeliste, centum, & septuaginta novem millium, & centum septuaginta septem morapetinorum, quolibet anno dictorum quinque annorum. Vicaria de Huesca centum, & triginta trium millium, octingentorum, quadraginta unius morapetinorum, quolibet anno dictorum quinque annorum. Abbatia de Vaza centum, & quinquaginta octo millium, centum, & viginti unius morapetinorum quolibet anno dicti quinquennii. Milites Militiæ Sancti Jacobi, duorum millionum, & noningentorum, ac undecim millium, sexcentorum, & triginta quatuor morapetinorum, quolibet anno dictorum quinque annorum. Milites Militiæ de Calatrava, duorum millionum, & centum, ac octuaginta trium millium, & septingentorum, ac vigintiquatuor morapetinorum quolibet anno dictorum quinque annorum. Milites Militiæ de Alcanthara, unius millionis, noningentorum, & trium millium, ac septingentorum, & septuaginta morapetinorum, quolibet anno dicti quinquennii: qui quidem ducenti, quinquaginta mille Ducati ascendunt ad nonaginta tres millio nes, & septingentos, ac quinquaginta mille morapetinos. Insuper, quod aliquis de compræhensis in prædicta concessione, & prorogatione, cujusvis dignitatis, præeminentiæ, ordinis, & religionis existat, non eximetur a solutione ratæ illum tangentis dictorum ducentorum, & quinquaginta mille ducatorum quolibet anno, dictis quinque annis durantibus: & quod, si Nos, aut dictus Philippus Rex eximeret aliquem ex dictis personis, vel Militiis, Ordinibus, aut quavis alia dignitate fulgen. sic compræhensis in dicta concessione, & prorogatione, idem Philippus Rex fieri mandet desuper justam refectionem, recipiendo ab ipsis Ecclesiis ad suum computum defalcando ex dictis ducentis, & quinquaginta mille ducatis ratam tales personas, vel Milites tangentem. Rursus, quod quælibet personæ cujuscumque qualitatis, & dignitatis existant,

quæ percipiunt, & percipient pensiones compræhendi debeant, ad effectum contribuendi ad instar aliorum reddituum decimalium, in divisione hujusmodi ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, non obstante quacumque clausula, exemptione, prærogativa, aut donatione, & obligatione, etiam in forma Cameræ in sui favorem factis: Quodque decimæ, & tertiæ, quas idem Philippus Rex habet, & quocumque modo possidet, vel aliàs vendidit, aut oppignoravit, cum evictione, & immunitate, ac declaratione, quod sint, & esse debeant liberæ a divisione, & subsidio, & qualibet alia impositione apostolica remanere debeant liberæ, & salvæ a repartitione dictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, absque eo quod hac de causa, vel aliqua alia, nisi ex contentis in præsenti Concordia, aliquid minuatur ex summa ducentorum quinquaginta millium ducatorum hujusmodi; reliquæ vero tertiæ decimæ, & aliæ primitiæ per quascumque Ecclesias, Collegia, Universitates, Monasteria, & quascumque personas possessæ, & perceptæ, quocumque titulo, jure, consuetudine, seu privilegio fuerint, remaneant compræhensa, & contribuere debeant in dicta divisione ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum hujusmodi, insuperque dictus Philippus Rex recipere debeat, & recipiat ad computum omne id, quod tanget, & fuerit juste distributum mensis Archiepiscopalibus, & Episcopalibus dictorum Regnorum Castellæ, & Legionis, eadem Sede vacante, intuitu dictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum: quodque dictus Philippus Rex debeat mandare dari quascumque cedulas, & mandata solita, & necessaria, ad effectum, ut brachium sæculare det, & præstet favorem, & auxilium ad exequutionem, & exactionem dictæ divisionis prædictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, & expensarum desuper faciendarum: Et ut negotia præsentem Concordiam tangentia non ducantur, aut trahantur ad Audientias regias per vim, neque in illis se intromittant. Præterea, ut pro parte dictorum Philippi Regis, & Status ecclesiastici prædictorum Regnorum, supplicetur Nobis, quod concederemus Breve, quo confirmaremus, & approbaremus dictam Concordiam, quam teneantur adimplere omnes Ecclesiæ dictorum Regnorum tam illæ, quarum Procuratores ibi aderant, quæ majorem partem constituunt, quam illæ, quæ Procuratorem non habebant: sicque non se subscripserunt. Rursus, quod Judices Commissarii apostolici exequutores generales dictæ concessionis, & prorogationis, dent, & dare debeant provisiones, & subdelegationes Judicum, & reliqua omnia necessaria ad exactionem dictorum ducentorum, & quinquaginta millium ducatorum, & expensarum; Quodque omnia debita, quæ debentur Capitulo, vel Dignitati, aut Canonico exigi possint a Judicibus subdelegatis, si tamen tale debitum sit de fructibus, vel redditibus, super quibus est impositum, & oneratum prædictum excusatum: & subdelegati sint de Capitulis, Dignitatibus, & Canonicis, & non alii, ut moris est; & quoties ad dictos Commissarios subdelegatos fuerit appellatum per viam gravaminis, quo aliquis se læsum prætendat ex dicta divisione, & repartitione, si Judex desuper aliquid ordinaverit, nihilominus interim non suspendet solutionem, neque impediet subdelegatis exequutionem exactionis, & super omnibus justitiam administrent, & alias prout in publico desuper a dilecto filio Joanne de Talavera Scriba Regio, & publico Notario sub die 17. Julii 1613. confecto instrumento, plenius dicitur, contineri.

§.3. Cum autem tam Phlippus Rex, quam Capitula, & Status Ecclesiasticus Regnorum Castellæ, & Legionis hujusmodi cupiant, Concordiam prædictam pro illius majori validitate, apostolicæ confirmationis robore communiri, Nobis properea humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Partes eam petunt confirmari.

§.4. Nos, qui honestis Regis, & Capitulorum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, eumdem Philippum Regem, ac singulares personas Capitulorum hujusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non Concordiæ, & Instrumenti prædictorum veriores tenores præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Concordiam hujusmodi, & inde sequuta quæcumque, etiamsi ad exactionem pecuniarum in eadem Concordia contentarum, etiam ante hujusmodi nostram confirmationem, in totum, vel in partem sit processum, auctoritate apostolica, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus: supplentes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem; eaque, ac tam quoad Capitula, quæ nullo modo prædictis Concordiæ, & distributioni interfuerunt, nec illis consenserunt, etiamsi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales fuerint, Ecclesias, & alia Beneficia possidentes, nec non Decimas, Primitias, & alios fructus in dicta Concordia expressos exigentes, valida, & efficacia esse, & per eos omnes inviolabiliter observari debere, illosque ad illorum omnium observationem, & solutionem, omnibus viis, ac juris, & facti remediis cogi, & compelli posse, & debere decernimus; Absolventes etiam, si opus fuerit tam ipsum Philippum Regem, quam quascumque ejus Ministros, nec non quascumque Ecclesiasticas tam sæcula- Confirmat Pontifex.

res, quam regulares personas a quibusvis censuris, & pœnis, si quas propter præmissa quomodolibet incurrerint, etiamsi in irregularitatem aliquam inciderint, ac Missas, & alia divina Officia interim, non tamen in contemptum clavium celebraverint, super qua irregularitate hujusmodi sic per eos forsan quomodolibet incursa, harum serie dispensamus, nec propterea fructus Ecclesiarum, & Beneficiorum obtentorum suos non fecisse dici, aut censeri posse declaramus, ac ab eis omnem inhabilitatis maculam, sive notam, si quam propter præmissa quomodolibet incurrerint, abolemus, eosque in pristinum, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet, erant statum, in omnibus, & per omnia restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus, ac restitutos, repositos, & plenarie reintegratos per præsentes nunciamus.

Et in ea etiam Monasteria, & Pia loca compræhendi declarat.

§.5. Cæterum ad obviandum litibus, & controversiis, quæ inter personas ecclesiasticas oriri possent, harum serie declaramus, ad contributionem solutionum hujusmodi Concordiæ vigore faciendarum, Monasteria, & alia Loca Pia, quocumque respectu, etiam eorumdem bonorum, quæ vulgo dicuntur *della Branza*, *& Crianza*, quæ videlicet pro usu, & victu personarum eorumdem Monasteriorum, & Piorum Locorum inserviunt, teneri, & obligatos fore declaramus:

Clausulæ.

§.6. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Sacri Palatii Apostolici Auditores, etiam ejusdem S. R. E. Cardinales, ubique judicari, & definiri debere, & irritum, ac inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Exequutores designati.

§.7. Et nihilominus Venerabili Fratri moderno, & dilectis filiis nostro, & Apostolicæ Sedis apud dictum Philippum Regem nunc, & pro tempore existenti Nuncio, & Commissario Generali Cruciatæ in Regnis prædictis, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Philippi Regis, & singularum personarum prædictarum fuerint requisiti, ad exequutionem eorum omnium, quæ in dicta Concordia continentur, procedant, & per eos, ad quos spectat, eamdem observari curent, & faciant: nec non eisdem Nuncio, & Commissario generali injungimus, quod ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Philippi Regis, & singularum personarum prædictarum fuerint requisiti, ad exequutionem eorum omnium, quæ in dicta Concordia continentur, procedant, & per eos, ad quos spectat, eamdem observari curent, & faciant, nec non eisdem Nuncio, & Commissario Generali injungimus, quod ubi, & quoties super repartitione, & aliis in dicta Concordia contentis, aliquas differentias exortas fuisse compererint, illas absque retardatione solutionis juxta repartitionem jam factam, & faciendam, judicio eorum æquabili, componant compositione, & terminent, justitiam partibus ministrando; Nos enim tam præmissa peragendi, quam quid quid super præmissis statuerint, omni, & quacumque appellatione remota, exequutioni debitæ demandandi; nec non Contradictores quoslibet, & rebelles per opportuna juris, & facti remedia, ac demum per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendi, legitimisque super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, auxilium brachii secularis invocandi, plenam, & liberam facultatem concedimus.

Derogatio contrariorum

§.8. Non obstan. fe. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & de apostolicæ potestatis plenitudine, ac aliàs quomodolibet, etiam itertis vicibus concessis, approbatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque; nec non omnibus illis, quæ in dicta concessione primæ Decimæ hujusmodi expressum est non obstare; seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Cardinales à solutione exêpti.

§.9. Cæterum eosdem S. R. E. Cardinales tantum, quibus pensiones annuæ super fructibus Ecclesiarum Cathedralium, aut Metropolitanarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum reservatæ, seu ipsi fructus, vel eorum pars loco pensionum reservati reperiuntur, a præmissa contributione, quoad ipsas pensiones, & reservationes fructuum, volumus exemptos esse.

Transumptis danda fides.

§.10. Quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii pu-

publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 31. Octobr. 1614. An. X. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 31. Octobris 1614. Pont. nostri Anno X. (a)

CCXXXIX.

Renovatio Constitutionum Clementis Papæ VIII. circa Officium duorum Assistentium Prioris generalis Ordinis Eremitarum S. Augustini, una cum earum declarationibus.

De hoc Ordine habes etiam hic supra Constitut. CCXXXI. Pastoralis *fol.* 150.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. PRovisionis nostræ debet provenire subsidio, ut jus suum unicuique conservetur. Proinde nos tenorem quarumdam literarum in forma Brevis fel. record. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri super deputatione, ac Officio duorum Assistentium Prioris generalis Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini pro tempore existentium, confectarum in Secretaria nostra, tunc ipsius Clementis Prædecessoris repertum, ex minuta originali de verbo ad verbum transcribi, & præsentibus annotari fecimus, pro eo quod hujusmodi tenore dilecti filii Joannes Vincentius Spinula Genuensis, ac Alphonsus Nunio de Andalucia dicti Ordinis professores, & dilecti etiam filii Nicolai a Sancto Angelo ejusdem Ordinis Prioris generalis Assistentes, se indigere nobis significari fecerunt: qui quidem tenor talis est, videlicet. (Prior Generalis, & Assistentes Clementi literas petunt innovari.)

Clementis VIII. Constitutio. §. 1. Clemens Papa VIII., ad perpetuam rei memoriam. De prospero Regularium Ordinum, & personarum statu, & regimine, pro nostri pastoralis officii debito solicite cogitantes, ad ea libenter intendimus, per quæ recta, & felix, quam quærimus, gubernandi ratio inducatur.

Exordium d. Constitutionis Clem. VIII. §. 2. Cum itaque sacras religiosorum Domos in Ecclesia Dei, a Sanctis Patribus pie, sancteque institutas, quæ unius Superioris gubernio subsunt, majores in via mandatorum Domini progressus facturas confidamus, quando eidem Superiori viri aliqui religionis zelo, morum exemplo, rerumque experientia præstantes, ad gubernii onus sustinendum, consiliarii adjungantur, & adjutores assistant. Nos, qui Religiones ipsas nostris temporibus, restituta in his pristinæ regularis disciplinæ norma, & observantia, pietate, charitate, zelo, sanctitate, aliisque regularibus virtutibus fulgere maxime cupimus, id attente considerantes, & Ordinem Sancti Augustini Fratrum Eremitarum nuncupatum, quem in visceribus gerimus charitatis, paterne respicientes, ipsius superiori levamento fore ad ejus Ordinis, qui benedicente Domino quasi fecundus ager uberes fructus emittens, per universi christiani Orbis partes copiose diffusus est, curam gerendam, & regiminis pondus sustinendum, Ordini vero commodum, & utilitatem non modicam aliquorum Assistentium, præstantium scilicet Religiosorum, operam allaturam judicavimus.

Institutio duorum Assistentium Prioris generalis. §. 3. His igitur, & aliis rationabilibus de causis, quas mature, ac diligenter perscrutati sumus, adducti, hac nostra, quam perpetuo valere volumus, Constitutione decernimus, ut in ipso Ordine Sancti Augustini duo ex ejusdem Ordinis Patribus, Prioris generalis Assistentes nuncupandi, in perpetuum constitui, & deputari debeant, qui Assistentes (hac prima vice dumtaxat excepta, qua nos ipsi illos, ut infra, deputare volumus) in Capitulo generali ejusdem Ordinis deputentur: eorum vero alter Citramontanus, alter Ultramontanus, sed uterque in sacra Theologia Magister, ac Sacerdos, & in quadragesimo saltem suæ ætatis anno constitutus, vitæque innocentia, rerum usu, ac doctrina maxime commendatus esse debeat, quorum consilio Prior generalis, ut facilius, & accuratius universa Ordinis negocia, quæ ad suum pertinent officium, expedire possit, assidue uti debeat, ipsique Assistentes in decernendis Ordinis negociis perpetuo eidem assistant, illumque, quocumque ierit, comitentur, & associent, & Generalis ipse absque eorum consilio nihil decernere valeat.

Eorum electio ad quem spectet. §. 4. Ipsorum Assistentium officium ad sexennium tantum duret, quo finito alii duo similes in Capitulo generali hujusmodi, ut prædicitur, eligi debeant. Sed si intra sexennium Assistentes prædicti, aut alter eorum decesserint, vel ipsorum officium per dimisionem, vel amissionem, aut aliàs quomodocumque vacare contigerit, tunc aliorum Assistentium, qui usque ad tunc futurum generale Capitulum durent, in deficientium locum subrogatio, & electio ad Romanum Pontificem, Sedemque Apostolicam spectet, & reservata existant.

Sedi Apost. immediate sint subjecti. §. 5. Assistentes hujusmodi eorum officio durante Sedi Apostolicæ immediate subjecti sint.

De crimine ut iniquitantur. §. 6. Si vero interim crimen aliquod, quod absit, commiserint, propter quod eorum officio de jure privandi sint, tunc processus informativus contra illos a Priore generali, de licentia tamen Cardinalis Protectoris ipsius Ordinis, fieri, & ad Romanum Pontificem pro tempore existentem, Sedemque prædictam transmitti debeat, ad quos ejus causæ cognitio, & definitio pertineat. Exacto vero Assistentis officio,

---

(a) Eodem anno, ac die Paulus Pontifex aliam ejusdem generis Concordiam inter Philippum III. Regem, & Clerum Castellæ, & Legionis super altero subsidio quadringentorum, & viginti millium ducatorum ratam habuit; Constitutionem autem omisimus, expressam quippe iisdem verbis &c.

ficio, Priori generali immediate subjecti remaneant.

Quam auctoritatem habeant. §. 7. Hi præterea Assistentes in omnibus prædicti Ordinis negociis votum habeant consultivum. Priorque generalis pro illorum expeditione bis in hebdomada ipsis Assistentibus negocia hujusmodi communicare, eorumque consilium super illis requirere debeat. In quibusdam tamen gravioribus casibus, veluti in Vicarii Generalis nominatione, Provincialium privatione, aut legum, Statutorum, & decretorum, quæ ad universum Ordinem spectent, promulgatione, in Commissariis Generalibus alicubi instituendis, Visitatoribus Provinciarum deputandis, pœna triremium, & carceris ultra annum, aut exilii ultra biennium irroganda, aut vocis activæ, & passivæ privatione, aliisque similibus, si Assistentes prædicti fuerint concordes, & in voto contrario prædicti Generalis, tunc sine retardatione exequutionis voti ipsius Prioris generalis ejus rei cognitio ad Sedem Apostolicam devolvatur; si vero contingat vota esse diversa, tunc ea sententia præferatur, quæ a Generali magis probabitur.

Et cuam præcedentiam. §. 8. Cæterum iidem Assistentes pro tempore, dum eo munere funguntur, in quibuscumque locis, & actibus ejusdem Ordinis locum habeant immediate, præsente Priore generali, ante omnes alios Priores Provinciales, & etiam Procuratorem Generalem Ordinis, absente vero Priore generali, locum post ipsum Generalem Procuratorem, sed ante omnes alios habere debeant. Finito vero officio habeant locum immediate post Assistentes pro tempore existentes.

Quæ stipendium. §. 9. Utque pro ejus muneris qualitate congrue sustentari possint, eisdem Assistentibus, dum in officio fuerint, congrua ad eorum sustentationem stipendia ex communibus Provinciarum, & Domorum ejusdem Ordinis redditibus, per Cardinalem Protectorem, & Priorem generalem prædicti Ordinis decernenda, & stabilienda assignari debeant, & per eos exigi, & in eorum usus, & utilitatem converti possint.

Electio Assistentium pro hac prima vice. §. 10. Hac igitur prima vice dilectos filios Jacobum de Cortona, & Petrum Manriquez ejusdem Ordinis professores, & in sacra Theologia Magistros, in prædicti Prioris generalis Assistentes, Jacobum nimirum nationis Citramontanæ, & Petrum Ultramontanæ, pro primo sexennio, auctoritate Apostolica, tenore presentium, constituimus, & deputamus.

Præceptum observandi su pradicta. §. 11. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis, & privationis vocis activæ, & passivæ, aliisque arbitrii nostri pœnis, moderno, & pro tempore existenti dicti Ordinis Priori Generali, ac universis, & singulis aliis Superioribus, & Religiosis, ut præsentes literas, & in eis contenta quæcumque observent, & ab omnibus, ad quos spectat, observari curent, & faciant, nec a quoquam molestari patiantur tam prædictos a nobis electos, quam pro tempore futuros Assistentes hujusmodi, sed illos eorum officio fungi, ac omnibus, & singulis præmissis pacifice frui, & gaudere permittant, & faciant.

Derogatio contrariorum. §. 12. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, Constitutionibus, & ordinationibus, dictique Ordinis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis eidem Ordini, Priori Generali, & aliis Superioribus, & personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 5. Junii, millesimo quingentesimo nonagesimo tertio Pontificatus nostri Anno Secundo.

Constitutio innovatur. §. 13. Cæterum, ut earumdem literarum tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, apostolica auctoritate decernimus, ut illud idem robur, eamdemq; vim, & eumdem vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quem haberent literæ originales prædictæ, ac eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur quandocumque, & ubicumque in judicio, sive alibi, fuerit exhibitus, vel ostensus, ac illi pariter stetur, sicut eisdem literis originalibus staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum jus cuiquam de novo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari.

Dat. die 27. Nov. 1614. An. X. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 27. Novembris, millesimo sexcentesimo decimoquarto, Pont. Nostro Anno Decimo.

Sequitur Innovatio alterius Constitutionis Clementis VIII.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium. PRovisionis nostræ debet provenire subsidio, ut jus suum unicuique conservetur. Proinde nos tenorem quarumdam literarum in forma Brevis fel. rec. Clementis Papa VIII. Prædecessoris nostri super deputatione, ac officio duorum Assistentium Prioris Generalis Ordinis Frat. Eremitarum S. Augustini pro tempore existentium confectarum, in Secretaria nostra, tunc ipsius Clementis Prædecessoris repertum, ex minuta originali de verbo ad verbum trascribi, & præsentibus annotari fecimus, pro eo quod hujusmodi tenore Dilecti filii Joannes Vincentius Spinula Genuensis, ac Alphonsus Nunio de Andalucia dicti Ordinis professores, & dilecti filii Nicolai a sancto Angelo ejusdem Ordinis Prioris Generalis Assistentes, se indigere nobis significari fecerunt, qui quidem tenor talis est, videlicet. (Prioris Generalis, & Assistentium preces.)

Clementis VIII. literæ. Clemens Papa Octavus, Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. §. 14. Quæ a nobis aliàs provide statuta, & or-

& ordinata sunt, firmiter perpetuo observari cupientes, ea, cum opus est, confirmamus, & innovamus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire. Cum itaque aliàs pro feliciori regimine Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, decreverimus, ut in ipso Ordine S. Augustini duo ex ejusdem Ordinis Patribus in Prioris Generalis Assistentes nuncupandi in perpetuum constitui, & deputari deberent, qui &c. *Omittitur residuum relationis quia ipsa Bulla est quæ præcedit sup. §. 1., & seqq.*

Refertur præcedens Constitutio.

§. 15. Cum autem Capitulum generale prędicti Ordinis Eremitarum S. Augustini, in proxime futuro Festo Pentecostes Romę Deo favente celebrandum sit; Nos præmissa omnia juxta ordinationem nostram hujusmodi tam in prædicto Capitulo, quam deinceps in perpetuum, observanda esse censentes, literarumque prædictarũ tenorem, ac si ad verbum insereretur, pręsentibus pro expresso habẽtes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, prædictas literas, ac omnia in illis contenta de novo, quatenus opus sit, perpetuo confirmamus, approbamus, & innovamus, ac juxta illarum seriem, & tenorem in prædicto futuro, & aliis Capitulis generalibus prædictos duos Assistentes, alterum ex Citramontana, & alterum ex Ultramontana natione eligi, & deputari, aliaque præmissa in omnibus, & per omnia observari, & exequutioni demandari statuimus, & ordinamus. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ Præsidenti, ac Definitoribus, & Fratribus vocalibus ejusdem Capituli generalis, cæterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, ut præmissa omnia observent, & observari curent, & faciant.

Cujus omnimoda exequutio præcipitur.

§. 16. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis prædicti, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ac omnibus illis, quæ in prædictis literis voluimus non obstare; cæterisque contrariis quibuscumque.

Quibuscumque non obstantibus.

Datum Anconæ sub Annulo Piscatoris die 27. Aprilis 1598. Pontificatus Nostri Anno Septimo.

§. 17. Cæterum, ut earumdem literarum tenor sic insertus, omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, ut illud idem robur, eamdemque vim, & eumdem vigorem, dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quem haberent literæ originales prædictæ, ac eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & ubicumque, in judicio, sive alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac illi pariter stetur, sicut eisdem literis originalibus staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum jus cuiquam de novo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari.

Paulus prædictas Clementis literas renovat.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 27. Novembris 1614. Pont. Nostri Anno Decimo.

Dat. die 27. Nov. 1614. An. X.

Opportunum duxi hic subinserere, quæ circa prædictam primam Clementis VIII. Constitutionem Cardinalis Ordinis Protector consulto eodem Pontifice declaravit.

Antonius tituli Sancti Stephani Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis Saulius nuncupatus, ac totius Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Protector. Dilectis nobis in Christo Patribus, Magistro Andreæ Fivizanio Priori Generali, Procuratori totius Ordinis, Provincialibus, Definitoribus, Prioribusque localibus, ac cæteris omnibus ejusdem Ordinis Fratribus, salutem &c.

§. 16. Cum alias mensibus proxime elapsis, Sanctissimus Dominus Noster Clemens Papa VIII. pro bono regimine, ac faciliori totius Ordinis Eremitarum Sancti Augustini gubernio, per Breve Apostolicum duos viros probos, ac experientia præstantes dilectos Patres, videlicet Magistrum Jacobum Cortonensem Italum, & Magistrum Petrum Manriquez Hispanum, Reverendo Patri Priori Generali adjunxerit, & in Assistentes deputaverit, quorum consilio, & voto Prior ipse generalis universa Ordinis negocia, quæ ad suum pertinent officium, accuratius expedire posset, & valeret, cum auctoritate, stipendio, & præeminentia quadam, de quibus in dicto Brevi sub Annulo Piscatoris confecto die quinta Julii 1593. latiùs continetur, ad quod &c.

Cardinalis Saulius Protector Ordinis refert præcedentes Clementis VIII. Constitutiones.

§. 17. Cum sit etiam, quod eo publicato, circa nonnulla in dicto Brevi contenta, quæ non modicam perturbationem in toto Ordine generari posse videbantur, dubitari contigerit, quæ tum ipsi perspeximus, tum ab aliis admoniti fuimus.

Et etiam nonnulla dubia super exorta.

§. 18. Et propterea ad tollendas omnes dubitationes, mentesque, ac animos nonnullorum sedandos, præfatum Sanctissimum Dominum Nostrum consulendum duximus, ut voluntatem suam Nobis in omnibus patefaceret. Qui specialiter in infrascriptis Nobis vivæ vocis oraculo mentem suam declaravit, & expressit, numquam suæ intentionis fuisse, nec esse quoad præcedentiam dictorum Assistentium, qui de præsenti sunt, & imposterum erunt, finito eorum officio post sexennium, velle in aliquo præjudicare Priori Generali ipsius officio functo, vel dimisso, vel absoluto ab eo, nec Generali Procuratori totius Ordinis, dum fuerit in actu suæ procurationis, minusque Provincialibus actu existentibus in sua Provincia, nec Definitoribus in Definitorio ipso actu permanentibus, nec etiam Prioribus localibus Conventuum generalium in suo Conventu actus Priorales exercentibus. Sed illam clausulam ibi: Finito autem officio &c. quoad locum, quem habituri sunt inter fratres dicti Assistentes, ita intelligendam esse, ut post sexennium, finito eorum officio, præfati Assistentes præcedere debeant omnes, & quoscumque fra-

Deinde consulto prius Pontifice declarat (primum dubium circa præcedentiam assistentium prædictorum.

fratres, cujuscumque sint gradus, ordinis, dignitatis, honoris, & conditionis, exceptis supradictis, Priore Generali ab ejus officio absoluto, Procuratore totius Ordinis suum officium actu exercente, Provincialibus in sua Provincia cum effectu existentibus, Definitoribus actu in ipso Definitorio permanentibus, ac Prioribus localibus Conventuum generalium Priorales actus in suo Conventu pertractantibus. Qui omnes in occurrenti casu dictos Assistentes, eorum officio finito, præcedere debeant, & non aliter. In cæteris omnibus dicto Brevi in suo robore inviolabiliter permanente.

Et secundum circa eorum stipendium.

§. 19. Quo vero ad stipendia præfatis Assistentibus pro eorum congrua sustentatione ex communibus totius Ordinis redditibus assignanda, & in ipsorum usus convertenda, idem Sanctissimus Dominus Noster declaravit, suæ intentionis pariter fuisse, & esse, ne detur locus proprietati, & ad hujusmodi suspicionem penitus tollendam, per eosdem Assistentes, ea lege, & hac conditione dicta stipendia exigi posse, ac in suos usus, utilitatemque dicto sexennio durante converti, dummodo eorum officio finito in Capitulo generali de habitis, & receptis, expensisque per eos factis fidelem computum reddant, cum reliquorum satisfactione, & effectuali consignatione eorum, quæ supererunt, quæve non expensa, vel male erogata apparebunt, ad quæ omnia peragenda voluit, eosdem omnino teneri, & obligatos esse.

Et hujusmodi declarationes servari præcipit.

§. 20. Hanc igitur Sanctissimi Domini Nostri voluntatem, declarationem, intentionem, ac mentis ipsius attestationem, ne de cætero super his dubitari contingat; vobis omnibus notum fieri cupientes, has nostras patentes literas manu nostra signatas, & sigillo parvo munitas, vobis exarandas, scribendasque curavimus. Vobis omnibus auctoritate nostri officii, immo verius Sanctissimi Domini Nostri vivæ vocis oraculo Nobis facto, districtius præcipiendo, ut prædicta omnia observetis, ac inviolabiliter a cæteris omnibus observari mandetis, atque curetis. Valete in Domino.

Datum Romæ in Palatio nostræ solitæ Residentiæ, 5. Idus Novembris Anno Domini 1593.

Decretum Capituli Generalis Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, Recineti Anno Domini 1602. Præsidente Illustriss. ac Reverendiss. D.D. Octavio S. R. E. Cardinali Bandino celebrati, circa officium duorum Assistentium.

Capitulum Generale circa Officium Assistentiū decrevit, ut hic.

§. 21. Ne dignitatis memoria post officii functionem sordescat, visis literis Illustriss. ac Reverendiss. Domini D. Antonii Cardinalis Saulii Ordinis nostri Protectoris, ad Illustriss. ac Reverendiss. Dominum D. Octavium Cardinalem Bandinum, sub 23. Aprilis hujus anni, declaratur, quod tam Reverendiss. Pater totius Ordinis Vicarius Generalis Apostolicus, quam Reverendi Patres Assistentes, post abdicationem officiorum, jus habeant ferendi suffragium in Comitiis generalibus, & loco post electos potiantur. Quod perpetuis temporibus servandum decernitur. Nova autem Patrum Assistentium electio ad Definitorium generale pertineat.

CCXL.

Clero Sæculari Civitatis, totiusque Regni Novæ Hispaniæ in Indiis ubique competit præcedentia super Clerum Regularem, etiam in propriis Ecclesiis, & Conventibus quorumcumque Regularium.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ven. Fratri Archiepiscopo Mexican.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater salutem, & apostolicam benedictionem.

In Regno Mexicano Regulares præcedentiam sibi arrogant super Clerum secularem.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Decanus, Capitulum, & Canonici Ecclesiæ Mexicanæ, quod in Civitate Mexicana in novo Hispaniæ Regno in Indiis, nonnulli Monachi, & alii Regulares etiam Ordinum Mendicantium pretendunt, Clerum Sæcularem in publicis processionibus præcedere.

Decretum de quo in Rubrica.

§. 2. Nos pro nostri Pastoralis Officii debito utriusque Cleri Sæcularis, & Regularis quieti consulere, & omnium controversiarum occasionem inter eos, quantum cum Domino possumus, removere cupientes, supplicationibus Decani, Capituli, & Canonicorum prædictorum Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Sacris Ritibus, & Cœremoniis deputatorum consilio Fraternitati tuæ per præsentes committimus, & mandamus, ut in Civitate Mexicana, & toto Regno Novæ Hispaniæ in Indiis, Regulares tam Monachos, quam Fratres quorumcumque Ordinum, etiam Mendicatium in processionibus, & aliis publicis actibus non debere Clerum Sæcularem præcedere, neque cum eis mixtim incedere, sed Clerum Sæcularem prædictum in omnibus locis, etiam in propriis Ecclesiis, & Conventibus Monachorum, & Fratrum, aliorumque Regularium quorumcumque præferendum esse, & præcedere debere: etiamsi aliquando ex sæcularium indulgentia, aut humanitate, seu alia forsan de causa secus factum fuerit, & quamcumque contrariam consuetudinem tamquam abusum corrigendam esse, & ubique locorum in partibus prædictis observari debere, prout generaliter in universali Ecclesia juxta dispositionem libri Cœremonialis servatur, & specialiter servari mandatum fuit a fel. rec. Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro in Regnis Castellæ, & Legionis.

Clausulæ.

§. 3. Sicque, & non aliter per quoscumq; Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, subla-

ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate noſtra decernas, & declares.

Archiepiſcopo Mexicano ejuſdem Decreti exequutio demandatur.

§.4. Ac contradictores quoslibet, & rebelles, nec non Decreto, & declarationi per te vigore præſentium facien. non parentes, cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, per cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione poſtpoſita cogas, & compellas, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis, ſuper quo Tibi plenam, liberam, & amplam facultatem, eadem auctoritate, tenore præſentium, concedimus, & impertimur.

Obſtantibus derogatur.

§.5. Non obſtantibus fæ: re: Bonifacii Papæ VIII. Prædeceſſoris noſtri de una, & in Concilio generali edita de duabus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præſentium ad Judicium non trahatur, aliiſque Conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis, necnon Ordinum prædictorũ etiam juramento, confirmatione apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apoſtolicis, illis, eorumque ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, eorum omnium tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Fides danda tranſumptis.

§.6. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis manu Notarii publici ſubſcriptis, & Sigillo alicujus perſonæ in dignitate eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides ubique habeatur, quæ preſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. die 1. Dec. 1614. An. X.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die prima Decembris 1614. Pontificatus noſtri Anno X.

CCXLI.

Ex Regeſt. in Secret. Brev.

Confirmatio Decreti Concilii Conſtantienſis contra aſſerentes, licere inferre manus Tyramnis.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium à materia ipſa deſumptum.

Cura dominici gregis per abundantiam divinæ gratiæ humilitati noſtræ commiſſa impigre nos ſemper, & his præcipue calamitoſis temporibus invigilare cogit, ut paſtorali ſolicitudine diabolicæ verſutiæ conatus deſtruantur, & ii maxime, quibus ſub ipſo boni, ſeu liciti operis titulo incautos fallit, vel eos, qui ſunt intrinſecus lupi rapaces, ovium veſtimentis prætexit, ſalutemque Principum, unde publica tranquillitas pendet in diſcrimen vocare molitur; Adverſus quam rerum perniciem, etſi Eccleſiaſticis decretis ſatis proviſum eſt; tamen quoniam temporum conditio, & rei gravitas poſtulant, noſtraque in catholicos Principes paterna charitas requirit, ut quorum ſalutem ſinceris deſideramus affectibus, & a Domino inceſſanter expoſcimus, eorum ſecuritati, quantum in Domino poſſumus, conſulamus, amplius providendum duximus.

Concilii Conſtantienſis Decretum contra manus inii cientes in Tyramnos refert.

§.1. Itaque, ut eorum nefarium, & execrandum ſcelus, qui impias manus Principum perſonis admovere, aut contra eorum ſalutem quomodolibet attentare diabolica præſumptione non verentur, ab Eccleſia Catholica, quantum ex alto conceditur, ablegetur, & omnis aditus fraudibus, & veſanis erroribus precludatur; Concilii Conſtantienſis declarationem, decretum, ac definitionem circa doctrinam de nece tyramni editam tenoris hujuſmodi; Præcipua ſolicitudine volens hæc Sacroſancta Synodus ad extirpationem errorum, & hæreſum in diverſis mundi partibus invaleſcentium providere, ſicut tenetur, & ad hoc collecta eſt; nuper accepit, quod nonnullæ aſſertiones erroneæ in fide, & bonis moribus, ac multipliciter ſcandaloſæ, totiuſque Reipublicæ ſtatum, & ordinem ſubvertere molientes, dogmatizatæ ſunt; inter quas hæc aſſertio delata eſt: Quilibet tyramnus poteſt, & debet licite, & meritorie occidi per quemcumq; vaſſallum ſuum, vel ſubditum, etiam per clanculares inſidias, & ſubtiles blanditias, vel adulationes, non obſtante quocumque præſtito juramento, ſeu confœderatione factis cum eo, non expectata ſententia, vel mandato Judicis cujuſcumque. Adverſus hunc errorem ſatagens hæc Sancta Synodus inſurgere, & ipſum funditus tollere, præhabita deliberatione matura, declarat, decernit, & definit, hujuſmodi doctrinam erroneam eſſe in fide, & in moribus, ipſamque tanquam hæreticam, ſcandaloſam, & ad fraudes, deceptiones, mendacia, proditiones, perjuria vias dantem, reprobat, & condemnat. Declarat inſuper, decernit, & definit, quod pertinaciter doctrinam hanc pernicioſiſſimam aſſerentes ſunt hæretici, & tanquam tales juxta canonicas ſanctiones puniendi.

Atque confirmat.

§.2. Nos matura deliberatione præhabita, hac noſtra perpetua conſtitutione apoſtolica auctoritate innovamus, & quatenus opus ſit, approbamus, & confimamus. Si quis autem diabolico auſu contrarium attentare præſumpſerit, eo ipſo anathemate innodatus exiſtat.

Præſentium publicatio Romæ facta ſingulos arctat.

§.3. Volumus autem, ut hæc noſtra Conſtitutio ad valvas Baſilicæ Principis Apoſtolorum, & in Acie Campi Floræ Urbis

Urbis affixa, ita omnes afficiat, ac si unicuique personaliter intimata fuisset.

Dat. die 24. Januar. 1615. An. X.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 24. Januarii 1615. Pontificatus nostri Anno X.

CCXLII.

Prohibitio de pecuniis Montium Pietatis Status Ecclesiastici, ad alium, quam ab eorum erectione destinatum usum, absque Sedis Apostolicæ licentia, quoquo modo disponendi.

Hujusmodi Montium institutiones licitas probavit Leo X. in Constitut. XII. Inter. *Tom. III. Part. III. fol.* 408. *Et eorum Administrationis rationem Ordinariis locorum reddendam esse censuit Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 9. De Monte autem in Urbe constituto attende Gregorii XIII. Constit. CLXXII.* Inter. *Tom. IV. Par. IV. fol.* 76.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ONerosa pastoralis officii cura, meritis licet imparibus, nobis ex alto commissa postulat, ut bonorum quorumcumque miserabilium personarum subventioni destinatorum, conservationi consulamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Causa hujus prohibitionis.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, pecuniæ Montium Pietatis nuncupatorum Status nostri Ecclesiastici ad usus pauperum mutuo dandæ in alios usus avertantur, & in dies minuantur;

Prohibitio pecunias Montium Pietatis, in alios quam ab eorum erectione destinatum usum convertendi.

§. 2. Nos huic malo opportuno remedio, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, universis, & singulis Montium Pietatis hujusmodi Præsidentibus, Protectoribus, Defensoribus, Administratoribus, Deputatis, & Officialibus quibuscumque, nec non Communitatibus, Universitatibus, & earum etiam Officialibus quarumcumque Civitatum, Terrarum, & locorum Status nostri Ecclesiastici, quacumque dignitate fulgentibus, etiamsi Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ, aut S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legati existant, ne de pecuniis ad dd. Montes quomodolibet spectan., & pertinen., ac tam pro sorte principali a principio illis assignatis, quam pro dictæ sortis augmento postea acquisitis, in alios quam pauperum usus, juxta modum, & formam in erectione dictorum Montium præscriptam, absque nostra, & Sedis Apostolicæ licentia, sub quovis prætextu, vel quæsito colore, & cum obligatione intra quodcumque breve tempus restituendi, disponere præsumant, tenore præsentium prohibemus.

Contravenientium pœ-

§. 3. Quod si quis contra hanc nostram prohibitionem venire præsumpserit, Cardinales quidem, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, suspensionis, aliæ vero inferiores personæ excommunicationis sententiam eo ipso incurrant, a qua nonnisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, absolvi possint.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque in contrarium facien. quibuscumque.

Fides transumptorum.

§. 5. Volumus autem, quod præsentis prohibitionis copia, in loco publico Montium Pietatis hujusmodi, quod ab omnibus legi possit, continuo affixa remaneat.

Dat. die 5. Februar. 1615. An. X.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 5. Februarii 1615. Anno Decimo.

CCXLIII.

Quæ servare debeant Clerici Regulares Congreg. S. Pauli Decollati in admittendis Novitiis ad habitum, & professionem Religionis.

Congregationem istam omnium primus approbavit Clem. VII. in Constitut. XLV. Vota. *Tom. IV. Par. I. fol.* 103. *Deinde confirmavit Paulus III. Constit. V.* Dudum *eodem Tomo fol.* 122. *Quæ jurisdictio, & facultates habent Conservatores dd. Congregationis vide Co[...]t. X. Julii III.* Ad hoc *eodem Tomo fol.* 275. *Quo vero ad receptionem, & educationem Novitiorum, attende etiam Constitut. CXII. Sixti V.* Cum de omnibus. *Tom. IV. Par. IV. fol.* 370. *Et Constitut. V. Greg. XIV.* Circumspecta. *Tom. V. Par. I. fol.* 252. *Nec non Constit. CCLXVIII. Clemen. VIII.* In suprema. *Tom. V. Par. II. fol.* 409.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Sixtus V. formam recipiendi Novitios ad Religionem præscripsit.

§. 1. ALias fel. record. Sixtus Papa V. Prædecessor noster modum, & formam admittendi Novitios ad habitum, & professionem regularem præscribens, & antea desuper editam suam Constitutionem moderans inter alia concessit, ut in qualibet Provincia saltem duo, vel si commode fieri posset, tria, aut plura Monasteria, seu Domus Regulares deputarentur, quarum, seu quorum superiores infra annum saltem, ad inquisitionem super Novitiis facien., & ad ipsos religiosos juxta formam ejus prioris Constitutionis recipiendos, & alia in eadem Constitutione contenta peragenda insimul congregarentur, prout in ejusdem Sixti Predecessoris sub plumbo desuper expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Cujus Pontificis menti satisfieri videtur, ex inquisitione, quam ista Clericorum Congregatio facit, le-

§. 2. Cum autem, sicut dilecti filii Præpositus Generalis, & Clerici regulares Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi Novitios ad habitum, & professionem prædictos juxta literarum prædictarum tenorem, nonnisi magno cum incom-

eundum suum institutum, auctoritate Ap. confirmatum. commodo propter nimiam eorum Domorum regularium a se invicem distantiam, recipere non possint, in regularibus vero eorum institutis Apostolica auctoritate confirmatis caveatur expresse, ne Novitii in Congregatione prædicta ad habitum, & professionem absque consensu, & voto dicti Præpositi generalis, & quatuor Assistentium recipi possint, indeque piæ dicti Sixti Prædecessoris circa præmissa Constitutioni satis prospectum esse videatur.

Ipsa ergo Congregatio Pontifici supplicat pro opportuna provisione. §. 3. Nobis propterea Præpositus, & Clerici prædicti humiliter supplicari fecerunt, quatenus sibi in præmissis, ut infra indulgere, aliasque desuper opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Qui eidem Congregationi indulget, Novitios, de voto Præpositi generalis, & quatuor Assistentium ad habitum, & religionem admittat, servata in reliquis forma d. Bullæ Sixti V. §. 4. Nos igitur Præpositum, & Clericos prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negociis Regularium præpositorum consilio; Quod de cætero perpetuis futuris temporibus in prædicta Congregatione Novitii ad habitum, & professionem regulares ejusdem Congregationis, cum consensu, & voto illius Præpositi generalis, & quatuor Assistentium prædictorum, servata in reliquis prædictarum literarum forma, recipi, & admitti libere, & licite, ac valide possint, & valeant, apostolica auctoritate, tenore præsentium, concedimus, & indulgemus.

Contrariisque derogat. §. 5. Non obstantibus literis prædictis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictę Congregationis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 21. Febr. 1615. An. X. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 21. Febr. 1615. Pont. Nostri Anno Decimo.

CCXLIV.

Institutio Studii generalis, in Collegio per Theodorum Episcopum Paderbonen., & Sacri Imperii Principem, ad catholicæ fidei, ac bonarum artium profectum in Civitate Paderbonen. erecto, sub regimine Societatis Jesu, cum privilegiorum, & gratiarum elargitione.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex Studiorum Universitatibus quæ bona proficiscantur. In supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licet imparibus, disponente Domino constituti, & intra mentis nostræ arcana revolventes, quantum ex literarum studiis Catholica fides augeatur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac justitia colatur, ad ea, per quæ literarum studia hujusmodi ubilibet excitentur, & humiles personæ eis incumbere desiderantes id efficere possint, libenter intendimus, & in iis nostræ solicitudinis partes propensius impertimur, prout pia ecclesiasticorum Prælatorum vota exposcunt, Nosque locorum qualitate pensata in Domino conspicimus salubriter expedire.

Theodorus Episc. Paderbonen. Collegium Societatis Jesu, Paderbonæ erigit, redditibusque competentibus dotavit. §. 1. Sane nomine Venerabilis Fratris Theodori Episcopi Paderbonen. Sacri Romani Imperii Principis, Nobis nuper expositum fuit, quod ipse a viginti annis, vel circa, ut adolescentes suæ Civitatis Paderbonen. in bonis literis, moribus, & sincera pietate instituerentur, & Populus sibi commissus per frequentiam Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ, nec non Concionum, lectionum, & sacrificiorum in spiritualibus promoveretur, in eadem Civitate unum Collegium Societatis Jesu, in quo humaniores literæ docerentur, per tunc existentem Præpositum Generalem dictæ Societatis, in vim privilegiorum sibi ab Apostolica Sede concessorum erigi, & instituti curavit, illudque opportuno ædificio construi fecit, & competentibus redditibus annuis dotavit.

Et in d. Collegio, Universitatem Studii generalis, Theologiæ, Philosophiæ, &c. institui petit. §. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dictus Theodorus Episcopus provide consideret tam in suo, quam vicinis Episcopatibus magnam penuriam Parochorum, qui literas sciant, ut Populum erudire, & se se hæreticis, eorumque falsis, & erroneis opinionibus opponere, ac etiam eorum, qui cum dignitate Clero seculari, Civitatibus, Oppidis, & locis, ac etiam Abbatiis, & Monasteriis præfici possint, existere, & Academias Catholicas quinque aut sex dierum itinere distare, e contra vere propinqua esse Gymnasia hæreticorum, in quibus omnia studia ad hæreses, & falsa dogmata propaganda diriguntur, ac sapientia hujus seculi gubernantur, & ad ea meliora sæpe ingenia cum magno spiritualium, & temporalium rerum damno proficiscuntur, & in tota veteri Saxonia nullam adesse Academiam catholicam, & propterea, ut religionem Catholicam, quæ in locis sibi subjectis, & vicinis Episcopatibus viget, conservet, & ubi collapsa est, hac potissima ratione restituat, ac suos subditos, & vicinos quam plurimos ad literarum studia, & navandi bonis literis operam excitet, Universitatum studii generalis, in qua duæ facultates Theologia, & Philosophia, cum scholis linguæ Latinæ, Græcæ, & Hebrææ, sub cura tamen, regimine, & administratione dictæ Societatis Præpositi generalis, & Clericorum ejus, seu personæ a dicto Præposito generali deputandæ, doceantur, seu legantur, sufficientibus redditibus per eum dotandam, ac competen. habitatione, aliisque rebus necessariis ei providendum, per nos erigi, & instituti summopere desideret, Nobis idcirco

co humiliter supplicari fecit, quatenus subditorum suorum saluti, & commodo consulendo, in dicta Civitate, ac ædibus ipsius Collegii, Universitatem, in qua Societatis prædictæ Religiosi Theologiam, Philosophiam, & ingenuas artes prædictas publice profiterentur, & juvenes quoscumque docerent, apostolica auctoritate perpetuo erigere, & instituere, aliàsque in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Paulus instituit.

§. 3. Nos igitur Theodorum Episcopum a quibusvis, &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex nunc, prout postquam dictus Theodorus Episcopus sufficientes redditus ad infrascripta de suo attribuerit, & de rebus necessariis providerit, in Civitate prædicta, ac ædibus dicti Collegii, ubi nunc scholæ sunt, seu forsan in ampliorem formam construentur, Universitatem studii generalis, in qua Religiosi dictæ Societatis Theologiam, nec non Philosophiam tam scholasticam, quam positivam, naturalem, ac moralem, linguas Latinam, Græcam, & Hebræam, aliasque ingenuas artes prædictas publice profiteantur, ac juvenes quoscumque doceant, ad instar aliarum Universitatum studiorum generalium tam in Transalpinis Provinciis, & Regnis, quam aliàs ubilibet erectarum, apostolica auctoritate prædicta tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituimus, sine tamen alicujus præjudicio.

Regiminique Societatis Jesu supponit.

§. 4. Ipsamque Universitatem, & Studium generale, sic erectum, & institutum, curæ, regimini, & administrationi dictæ Societatis, & illius Præpositi generalis, seu ab eo deputandi, qui totius Universitatis Rector existat, prædicta auctoritate, etiam perpetuo supponimus, & submittimus.

Privilegiisque & gratiis Studiorum hujusmodi, d. Collegium ejusque personas exornat.

§. 5. Ac eidem Universitati, illiusque Rectori, Magistris, Scholasticis, aliisque prædictis universis, & singulis, ut omnibus, & quibuscumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogativis, honoribus, & præheminentiis, hujusmodi Universitatibus, illarumque pro tempore existentibus Rectoribus, Magistris, Lectoribus, Doctoribus, Præceptoribus, Scholasticis, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, Officialibus, Ministris, & aliis personis, in genere, vel in specie tam prædicta, quam Imperiali, Regia, aut Ducali auctoritatibus, & aliàs pro tempore quomodolibet concessis, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, ac æque principaliter in omnibus, & per omnia, uti, potiri, & gaudere.

Rectori illius facultatem promovendi ad gradus concedit.

§. 6. Et insuper Rectori ejusdem Universitatis, & Collegii pro tempore existenti, ut illos, quos in ipsa erecta Universitate, vel etiam alibi in alia quavis catholica per debitum tempus studuisse, ac scientiæ, & moribus idoneos esse repererit, in prædictis facultatibus artium, & Theologiæ, ad Baccalaureatus, etiam formati, Licentiaturæ, Laureæ, ac Doctoratus, nec non Magisterii gradus (servata in omnibus forma decretorum Viennen., & Tridentini Conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendimus) & aliàs juxta Universitatum aliorum Studiorum generalium consuetudines, & erectæ Universitatis Statuta promovere, & ipsorum graduum solita insignia eis exhibere.

Promotis autem privilegia, & facultates in aliis hujusmodi Studiis promotis competentes elargitur.

§. 7. Utque ad dictos gradus sic per illum promoti, postea publice, & privatim, etiam in omnibus aliis Universitatibus Studiorum generalium facultates prædictas interpretari, & alios docere, & de eis disputare, gradui, seu gradibus hujusmodi convenien. actus exercere, ac omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis, quibus alii in prædictis, seu aliis Universitatibus, & alibi juxta illarum Constitutiones, & mores, ad gradus prædictos promoti de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, in omnibus, & per omnia, perinde ac si gradus ipsos in Universitatibus hujusmodi juxta illarum mores, & consuetudines rite suscepissent, uti, potiri, & gaudere.

Præposito generali Societatis Jesu, statuta pro dicti Collegii regimine condendi, Officialesque, & Ministros deputandi auctoritatem tribuit.

§. 8. Nec non pro tempore existenti dictæ Societatis Præposito generali, ut per se, vel dicti Collegii, & erectæ Universitatis, Rectorem, aut alium, seu alios, pro salubri, & felici dictæ Universitatis directione, ac Rectoris, Magistrorum, Procuratorum, Bidellorum, Nunciorum, ac aliorum Ministrorum, & Officialium muneribus, & functionibus, modoque, & forma docendi, & aliàs sua officia exercendi, & Scholasticorum manutentione, quæcumque Statuta, & ordinationes, licita, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, & Constitutionibus Apostolicis non contraria, edere, & promulgare, eaque pro temporum, rerum, & personarum qualitate mutare, corrigere, & reformare, seu illa cassare, & abrogare, ac alia de novo edere. & super illorum observatione pœnas ejus arbitrio imponere. Dictæque Universitatis Doctores, Magistros, Lectores, Scholasticos, Procuratores, Bidellos, aliosque Ministros, & Officiales eligere, & amovere, seu electiones factas confirmare libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Bona, & jura ab ipso Theodoro Episcopo d. Collegio concedenda, eidem perpetuo applicat.

§. 9. Nec non Domum, bona, & jura a dicto Theodoro Episcopo, ut præfertur, Collegio, & illius Universitati per præsentes erectæ prædictis concessa, & donata, ac etiam concedenda, & donanda, auctoritate, & tenore similibus itidem perpetuo applicamus, & appropriamus.

Clausulas hujus Constitutionis præservativas apponit.

§. 10. Præsentes vero nostras literas de nullitatis vitio notari, seu impugnari, infringi, limitari, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque juris, & facti, vel justitiæ, aut gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi nullatenus unquam posse, sed illas semper, & perpetuo adversus quascumque impugnationes, & exceptiones validas, & efficaces fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere.

§. 11. Sic-

Et ita, & non aliter judicari mandat.

§. 11. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apost. Auditores, ac S. R. E. Cardinales judicari &c. attentari decernimus.

Contrariisque derogat.

§. 12. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 2. April. 1615. An.X.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, die 2. Aprilis 1615. Anno X.

CCXLV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ludovico Regi Christianissimo conceditur ad sui vitam Indultum nominandi ad Ecclesias, & Monasteria Britanniæ, & Provinciæ Provinciæ.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum Regi Christianissimo.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Nonnulli Pontifices Regibus Galliæ jus nominandi ad Ecclesias, & Monasteria Ducatus Britanniæ,& Provinciæ Provinciæ ad eorumdem Regum vitam concessere.

Cum nonnulli Romani Pontifices Prædecessores nostri aliquibus Francorum Regibus Christianissimis, ob eorum præclara in Apostolicam Sedem merita, jus nominandi personas idoneas ad Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias, ac Monasteria in Ducatu Britanniæ, & Provincia Provinciæ, quorum ipsi Reges domini in temporalibus existunt, pro tempore vacantia ad cujuslibet dictorum Regum vitam tantum reservaverint, concesserint, ac indulserint, prout in diversis eorumdem Prædecessorum, ac nominatim felicis recordationis Sixti Quinti sub data die decimaquinta Novembris 1586., & Clementis Octavi sub data die vigesimatertia Junii 1597. expeditis literis plenius continetur.

Paulus idem jus Ludovico Regi concedit.

§.2. Nos, qui Majestatem Tuam ob ejus singularem pietatem, religionis zelum, ac in Nos, & Apostolicam Sedem observantiam, aliaque præclara merita, specialibus favoribus, & gratiis libenter prosequimur, singularum literarum prædictarum tenores, ac datas, perinde ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes; Motu proprio non ad Tuam, vel alterius pro Te Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, ac certa scientia nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, Majestati Tuæ, quoad vixerit, jus nominandi Nobis, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus successoribus nostris personas probatas boni nominis, ac secundum sacrorum canonum dispositionem idoneas ad quascumque Cathedrales, & Metropolitanas Ecclesias, ac Monasteria quorumcumque Ordinum, de quibus consistorialiter disponi consuevit, in Ducatu Britanniæ, & Provincia Provinciæ prædictis consistentia, quoties illa quibusvis modis, & ex quorumcumque personis; non tamen per obitum apud Sedem eamdem vacare contigerit, per Nos, & Successores prædictos ad nominationem hujusmodi Ecclesiis, & Monasteriis prædictis præficiendas, tenore præsentium reservamus, concedimus, & assignamus.

Clausulas pro côcessionis hujusmodi firmitate apponit.

§.3. Decernentes jus nominandi hujusmodi ad Ecclesias, & Monasteria prædicta tibi quoad vixeris competere debere, neque sub quacumque quantumvis speciali derogatione compræhendi, vel ei quovis modo, & ex quacumque causa derogari, & si ei derogari contingat, minime suffragari posse: & nihilominus quascumque Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi provisiones, commendas, & alias de eis dispositiones etiam cum juris nominandi hujusmodi derogatione contra earumdem præsentium tenorem etiam per Nos, & Successores prædictos, ac dictam Sedem eamdem absque Tuis nominationibus etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus quoquo modo pro tempore faciendas, & desuper conficiendas literas, ac inde sequuta quæcumque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, & momenti fore, & esse, Teque ad docendum de literis prædictis, seu illas ostendendum, & in eis contenta quæcumque justificandum minime teneri, sed iisdem præsentibus tantum uti posse, illisque tam in judicio, quam extra illud stari debere; Sicque, & non alias per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantia tollit.

§.4. Non obstantibus quibusvis generalibus, vel specialibus Ecclesiarum, & Monasteriorum prædictorum reservationibus, seu affectionibus Apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem eamdem quomodolibet factis, seu pro tempore faciendis, nec non Cancellariæ Apostolicæ regulis editis, & edendis, ac quibusvis aliis Apostolicis, nec non in provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordininibus, ac Ecclesiarum Monasteriorum, illorumque Ordinum, nec non Ducatus, & Provinciæ prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam quasvis clausulas, & reservationes in se continen., per eosdem Prædecessores, ac Nos, & Sedem eamdem Ecclesiis, & Monasteriis, illorumque Capitulis, Conventibus, & Ordinibus, ac Ducatui, & Provinciæ prædictis, eorumque Communitatibus, & personis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis:

Qui-

Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indvidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, ad effectum præmissorum, harum serie specialiter, & expresse, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus derogamus, & ad plenum derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Nominationes intra sex menses a die vacationis fieri mandat.

§.5. Volumus autem, quod infra sex menses a die vacationis Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi computandos, personas idoneas Nobis, & pro tempore existentibus Romanis Pontificibus pro collatione, provisione, seu commenda obtinenda nominare omnino tenearis, ac ad Monasteria hujusmodi in titulum concedi solita clerici sæculares, vel alterius, quam Monasterii, ad quod eos per Te nominari contigerit, Ordinis Regulares nominandi habitum per Fratres, seu Monachos illius Monasterii gestari solitum suscipere, ac professionem per eosdem Fratres, seu Monachos emitti consuetam, expresse emittere teneantur, alioquin dictis sex mensibus elapsis de Ecclesiis, seu Monasteriis, ut præfertur, vacantibus per Nos, seu pro tempore existentem Romanum Pontificem libere disponi possit.

Dat. die 30. April. 1615. An. X.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die trigesima Aprilis 1615. Pontificatus nostri Anno Decimo.

CCXLVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio literarum Magni Magistri, & quorumdam Capitulorum in Consilio dicti Magni Magistri factorum pro Fratribus Militibus Linguæ Provinciæ Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

PErsonarum omnium sub militari habitu, & regularibus institutis Altissimo famulantium, præsertim qui se se fidei catholicæ, etiam cum vitæ periculo, defensores profitentur, felici directioni libenter intendentes, illa, quæ propterea inter eos sancita, & ordinata sunt, ut ab omnibus inviolabiliter observentur, libenter, cum a Nobis petitur, apostolicæ firmitatis munimine roboramus, prout conspicimus salubriter in Domino expedire.

Fratres Linguæ Provinciæ nonnulla statuunt pro regimine Prioratuum S. Ægidii, & Tolosani.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Fratres Linguæ Provinciæ, Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, quod ipsi pro feliciori Prioratuum Sancti Ægidii, & Tholosani Linguæ, & Hospitalis prædictorum statu, ac regimine, & gubernio, & alias certis rationabilibus de causis animos eorum moventibus, omnia, & singula in infrascriptis Patentibus Literis contenta, matura præhabita deliberatione, fecerunt, statuerunt, & decreverunt, quæ subinde a dilectis etiam filiis Alophio de Wignacourt Magno Magistro, & Concilio Ordinario ejusdem Hospitalis approbata, & confirmata fuerunt, prout plenius continetur in patentibus desuper confectis literis, tenoris subsequentis.

Quæ literis hic relatis cōfirmata fuerunt a M. Magistro.

§.2. Frater Alophius de Wignacourt Dei Gratia Sacræ Domus Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani Magister humilis, Pauperumque Jesu Christi Custos: Et Nos Bajulivi, Priores, Commendatarii, & Fratres Concilium ordinarium in Domino celebrantes.

Universis, & singulis præsentes nostras literas visuris, lecturis, & audituris salutem in Domino, & prosperos ad vota successus.

Ad ea studiose, atque libenter intendimus, aciemque mentis nostræ dirigimus, quæ de Fratrum consensu pro beneficio ipsorum, & publica Ordinis nostri utilitate, venerandæque Linguæ Provinciæ commodo, & decore, facta, & concordata esse dignoscuntur, ut illibata, & firma permaneant, nostri muniminis adiicimus firmitatem. Sane per Procuratores nostræ Venerandæ Linguæ Provinciæ ex parte Locumtenentis Venerandi Magni Commendatarii, Commendatariorum, & Fratrum ejusdem Venerandæ Linguæ hic Melitæ in Conventu nostro ad Dei, & Religionis nostræ obsequia residentiam, Nobis in Venerando Consilio præsentata, & porrecta fuerunt quædam Capitula, pacta, & declarationes circa duos Prioratus Sancti Ægidii, & Tholosæ occasione separationis, & erectionis quarumdam Commendarum, dictorum Prioratuum, ac super aliis in eisdem Capitulis expressis per præfatam Linguam, nemine discrepante, concordata, & firmata, debita cum reverentia, & instantia postulando, ea omnia a Nobis confirmari, approbari, & ratificari: Quorum Capitulorum tenor fuit, & est qui sequitur, videlicet.

Adì 23. di Decembre 1614.

Fu tenuta la Veneranda Lingua di Provenza, con licenza di Monsignore Illustrissimo Fra Alofio de Wignacourt nostro degnissimo Gran Maestro, Presidente in quella il molt' illustre Signore Fra Ercules di Vintimiglia Revest Luogotenente di Gran Commendatore, nella quale si propose, che dovendosi considerare il beneficio pubblico, ed il reggimento, e buon governo dello stato delli Venerandi Priorati de' Santi Gili, e Tolosa, della detta Veneranda Lingua, per degni rispetti moventi l' animo loro, dopo lunga discussione, si giudicò essere ne-

necessario; che si riformino essi loro stati nel modo seguente, cioè: Che la Commenda di San Tommaso Trincataglie, e la Commenda di Beaulieu, tutte due Camere Priorali, sieno smembrate dal detto Priorato di San Gili, e sieno fatte due Commende smutibili di cabimento, o miglioramento, o di grazia Magistrale, secondo occorrerà il caso, e si debbano conferire a chi per suo torno sarà capace. Che si debbano eriggere in una Commenda li due membri, cioè quello vocato la Favigliana, dipendente dalla Commenda suddetta di Trincataglie, posseduto al presente dal Signor Commendatore Gio: Francesco Puget, e l' altro Membro vocato Portarnaut, dipendente dalla stessa Commenda di Trincataglie, qual Commenda sia in capite smutibile in favore de' Fiarnaldi, per essere conferita secondo lo stile della nostra Religione a suo torno a chi sarà capace; perocchè detta erezione si debba intendere dopo la vacanza in qualsivoglia modo di detti Membri, e senza pregiudizio alcuno di quelli, che al presente li possiedono, li quali possano permutarli con grazie, o Camere Magistrali, o trasferirli nel modo, che gli tornerà commodo, e disponerli sempre nel medesimo modo, che possono fare al presente, non pretendendo detta Lingua di pregiudicarli in questo accordo in cosa alcuna, anzi favorirli, ed in somma, che restino, come se non si fosse trattato accordo: E perocchè detta unione, ed erezione in Commenda si debba intendere fatta, ed avere il suo effetto dopo la vacanza di quello, a chi sarà conferito detto membro nel modo sudetto, e non altrimente: E perchè il più principale di detti due membri erigendi in una Commenda smutibile sono l' uno il sudetto chiamato la Favigliana, e l' altro Portarnaut, s' intenda, che tutte le volte, che vacarà in qualunque modo la Favigliana, che non si debba aspettare la vacanza del membro minore sudetto Portarnaut, ma si debba procedere alla smutizione di detto capo di membro, come capo della Commenda nuovamente eretta, e conferirsi al solito a chi sarà capace per suo torno, e vacando dopo il sudetto membro minore di Portarnaut, ipso jure, & ipso facto s' intenda incorporato al suo capo senz' altra provisione, in modo tale, che sia, e s' intenda unito con detto suo capo a favore di chi sarà stato già provisto di detto capo della detta Commenda nuovamente eretta: Intendendo però, che se frattanto, che non vacasse nel modo sudetto la Favigliana, capo di detta Commenda, vacasse in qualsivoglia modo il membro minore, sudetto di Portarnaut, in tal caso s' intenda, e si debba intendere, che la detta Venerabile Lingua ritenga senz' altro titolo, e godo, usufrutta, ed amministri detto minor membro vacato in utilità di essa Lingua, insino che venga il caso della vacanza del capo maggiore del sudetto membro della Favigliana, e possa avere effetto essa erezione di nuova Commenda nel modo sudetto. Che venendo a vacare in qualunque modo li due membri, l' uno chiamato Bellagarda, dipendente dalla Commenda di San Gili, l' altro vocato Barbentana, dipendente dalla stessa Commenda, subito seguita detta vacanza di qualsivoglia di detti due membri, ipso facto s' intenda, e si debbano intendere uniti, ed incorporati con la Commenda nominata Ciroles dipendente dal detto Priorato di San Gili senza altra nuova provisione; intendendo la detta Lingua, che li Possessori presenti di detti due membri Barbentana, e Bellagarda abbiano, e godano della stessa autorità, e facoltà, come quelli della Favigliana, e Portarnaut. Che la Casa con le sue appartenenze, e tutti quelli mobili, che in essa si trovano della detta Commenda di San Tommaso Trincataglie, la quale è dentro la Città di Arles, sia incorporata, e debba essere, e s' intenda unita, ed annessa col detto Priorato di S. Gili per commodità del Priore, e sua utilità: e però, perchè detta Commenda di San Tommaso Trincataglie, si smembra dal detto Priorato, come di sopra, e data in beneficio delli Signori della Lingua, quello, che la conseguirà per qualsivoglia titolo, debba essere obbligato a fare, o fare avere in essa Commenda una Casa a suo arbitrio, dentro la Città sudetta d' Arles, e si conterà per rata al suo miglioramento, altrimenti li miglioramenti suoi s' intendano invalidi. Che essendo cosa ragionevole, che il Priore sudetto di S. Gili, essendo smembrato d. Priorato per beneficio pubblico, e per utilità, e commodo delli Sigg. Fiamaldi, sieno in alcun modo ricompensati: per questo si risolse, che quello, il quale sarà canonicamente promosso, e provisto per la nostra Religione, secondo li nostri statuti, e costumi in detto Priorato di San Gili, possa in ricompensa delle Commende, che gli si smembrano, ritenere insieme col detto Priorato, avere, e godere, oltre Camere, o grazie Magistrali, che ne avesse, tutte altre Commende *de gratia Prioris*, di miglioramento, o cabimento, membri, e Pensioni, o qualsivoglia altri beni di detta Religione, intendendo però, che tutti li beni, con li quali entrerà in detto Priorato, s' intendano non esser mai incorporati, ed annessi al capo di detto Priorato, con questo, che morendo detto Priore, tutto quello, che averà portato, tanto Commende, membri, pensioni, come qualsivoglia altri beni al Priorato, ritorni ogni cosa alla detta Venerabile Lingua, ed a chi toccherà per suo torno: Che vacando alcuna Commenda, la quale esso Priore, secondo detti nostri statuti la potesse dare per grazia sua Priorale, in tal caso ricompensandolo, possa quella ritenere in sua utilità, ed insieme goderla col Priorato, e tutti altri beni, che avesse, come di sopra: E perchè per Brevi Apostolici per l'anzianità, e jusquesiti concessi, tanto all' Illustrissimo Signore Principe di Vandome Gran Priore di Tolosa, quanto alla felice memoria del Signor Ca-

va-

valier di Guisa sopra li frutti di detto Priorato di S. Gili, Sua Serenità obbliga a loro soli, e non al Molt' Illustre Signore Gran Commendatore Vaqueras, dover essi pagare la pensione costituita all' Illustrissimo Signor Cardinal di Giojosa di scudi 1750. sopra li frutti del Priorato di Tolosa, vita sua durante, per sgravare esso Priorato di Tolosa; Per questo si risolse dalla detta Ven. Lingua, che quello che sarà Priore di San Gili provisto dal nostro Convento conforme li nostri statuti dopo detti Signori di Vandome, e Vaqueras, dopo che averà intrato in rendita reale, *& in perceptione fructuum* di detto Priorato, sia obbligato, e debba in ogni modo, senza contradizione, opposizione, o difensione alcuna, pagare à suo luogo, e tempo à detto Illustrissimo Signor Cardinale, o a persona legittima per lui, o al Prior di Tolosa, che sarà allora, domandandogliela etiamdio, che il detto Signor Cardinale, o legittima persona per per lui non gliela domandasse, nel qual caso esso Prior di Tolosa, che sarà, subentrerà, e si intenda subentrato in luogo, nell' istesse azioni, e ragioni dell' Illustrissimo Signor di Giojosa sudetto per contra chi sarà Priore di San Gili: e mentre pagherà detta pensione possa godere, e fruttare la sudetta Commenda di S. Tommaso di Trincataglie smembrata, ut suprà, e subito che sarà detta pensione estinta in qualsivoglia modo, eo ipso s' intenda vacata detta Commenda di San Tommaso di Trincantaglie, e si debba smutire in Lingua, e provedersi nel modo, che li nostri statuti ordinano, come Commenda smutibile, e nel modo sudetto: per maggior osservanza del sudetto quello, che ha d' avere esso Priorato di S. Gili dopo detto Illustrissimo, ed il Signor di Vaqueras, debba innanti la smutizione di detto Priorato obbligarsi in forma sufficiente per atto di Cancellaria, e con giuramento di osservare *bona fide*, e da Cavaliero tutto il prenarrato, pagare detta pensione nel modo sudetto, *realiter, & cum effectu*, senza opposizione alcuna, e questo per l' indennità, ed interesse tanto del comun Tesoro, che sarà, altrimenti fosse obbligato à tutti i danni, spese, ed interessi di quello, che la pagherà, delle quali si debba stare al solo detto e giuramento del pagante essa pensione, e fatta detta obligazione, allora si proceda alla smutizione del detto Priorato di S. Gili, altrimente ogni smutizione, provisione, o collazione, che si facesse, fosse di nessun valore. Tutto questo però, quanto si è concordato di sopra, ed appuntato, intende essa Venerabile Lingua, che sempre debba essere, e s'intenda senza pregiudizio alcuno dell' anzianità, e jusquesiti, che hanno in detto Priorato di San Gili, ragioni, ed azioni l' Illustrissimo Signor Principe di Vandome, ed il Signor Gran Commendatore Frà Giovanni di Vassadel Vaqueras, come anco senza pregiudizio alcuno dell' autorità, facoltà, e preminenze del presente Signor Gran Priore di San Gili Frà Pietro de Sparviers Lussan, alle quali loro autorità, e preminenze, detta Venerabile Lingua non intende pregiudicare in cosa alcuna, anzi in ogni capo de' sudetti, ed in tutto insieme s' intendano preservati sempre, nè per causa alcuna, nè in qualsivoglia modo, *directe, o indirecte, tacite, vel expresse* pregiudicati, nè pregiudizio alcuno, quanto è nel medesimo modo, le ragioni, preminenze, ed autorità magistrali, ed ancora del nostro comun Tesoro, anzi quelle sempre s' intendano preservate, siccome mai fosse fatta questa Concordia: E tutto il contenuto nella presente Concordia, dopo essere stato letto, e publicato nella detta Venerabile Lingua, quello ha confermato, accordato, e concluso, *nemine discrepante*, essendo le Galere nel Porto. *Extrait du Livre de la Venerable Langue de Provence, fait par main de autruy, e signè pour moi Secretaire d' icelle, soubsignè Fr. M. de Perier. Les Procureurs de la surditte Venerable Langue soubsignès, Fr. Francois de Puget, Fr. Francois de la Crothe la Menardie.* Quare Nos attendentes præinserta omnia, & singula de communi consensu omnium Fratrum dictæ Venerabilis Linguæ, pro beneficio, & utilitate Ordinis nostri, dictorumque Prioratuum confecta esse, supplicationibus prælibatorum inclinati, omnibus melioribus via, modo, jure, & forma, quibus melius, & validius facere possumus, & debemus, invicem maturo, & deliberato consilio, de nostra certa scientia, adhærentes privilegiis Apostolicis, quibus Nobis, & Conventui nostro data est ampla, & libera facultas providendi, uniendi, & dismembrandi, & alias de illis disponendi cum mero, & mixto imperio, capitula, pacta, declarationes, separationes, & uniones præscripta eisdem modis, & formis in eis contentis juxta illorum continentiam, & tenorem, harum serie laudamus, approbamus, & confirmamus, præsentisque scripti patrocinio communimus: supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan in eisdem intervenerint. Præcipientes omnibus, & singulis domus nostræ fratribus, quacumque auctoritate, dignitate, officioque fungentibus, præsentibus, & futuris, in virtute sanctæ obedientiæ, ne contra præsentes nostras confirmationis, & approbationis literas, aliquatenus facere, vel venire præsumant, sed eas studeant inviolabiliter observare. In cujus rei testimonium Bulla nostra communis plumbea præsentibus est appensa.

Datum Melitæ in Conventu nostro die 15. mensis Januarii 1614. ab Incarnatione.

El Lugarteniente del Gran Cançeller Fray Don Antonio de Saavedra.

Registrata in Cancellaria.

Frater Joannes Otho Bosius Vice-Cancellarius.

Cum

Confirmari possunt a Pontifice.

§.3. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Fratres prædicti Linguæ Provinciæ hujusmodi literas prædictas, ac in illis contenta prædicta pro firmiori eorum validitate, & subsistentia, apostolicæ confirmationis robore communiri plurimum desiderent, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmat Paulus.

§.4. Nos igitur Fratres prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas patentes prædictas, omniaque omnia, & singula in eis contenta, sine tamen ullo præjudicio dictos Prioratus nunc obtinentium, & ad illos jus quomodolibet habentium, nec non Venerabilis Fratris nostri Francisci Episcopi Portuensis Cardinalis de Giojosa nuncupat., & cujuscumque alterius personæ, apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulæ.

§. 5. Decernentes præsentes Literas, omniaque, & singula in illis contenta, valida, firma, & efficacia fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & ab omnibus Linguæ prædictæ fratribus perpetuo, & inviolabiliter observari debere, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Hospitalis, & Linguæ prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, ac ordinationibus Capitularibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 22. Maii 1615. An.X.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die vigesima secunda Maii, 1615. Pontificatus Nostri Anno X.

CCXLVII.

Constitutio contra Ecclesiasticos locantes bona Hæreticis in Dominio Archiducis Austriæ. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAstoralis Officii, quam omnibus Ecclesiis impendere tenemur, solicitudo a Nobis postulat, ut quæ fidei catholicæ non mediocri detrimento sunt, quæque Ecclesiis, earumque bonis, & Juribus grave damnum afferunt, & quantum Nobis ex alto conceditur, ut ab Ecclesia Dei ablegentur provideamus.

Ecclesiastici sua bona Hæreticis locabant.

§.1. Cum itaque, sicut non sine animi nostri molestia accepimus, nonnulli Episcopi, & Ecclesiarum Præsules, ac Prælati, aliæque personæ Ecclesiasticæ in Provinciis dilecto filio nobili Viro Ferdinando Archiduci Austriæ subjectis existentes, suarum Ecclesiarum, & aliorum per eos obtentorum beneficiorum bona personis nobilibus hæreticis locent, & oppignorent, non sine gravi detrimento fidei catholicæ, salutis animarum, & Ecclesiarum.

Prohibet Paulus.

§.2. Nos pro incumbentis Nobis officii debito præmissis occurrere volentes, felic. recor. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri vestigiis inhærentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Ecclesiarum Præsulibus, aliisque Prælatis, & quibusvis personis Ecclesiasticis prædictis, ne de cætero perpetuis futuris temporibus Castra, Pagos, Villas, decimas, agros, & alia cujuscumque generis bona, fructus, & proventus Ecclesiasticos venditionis, locationis, gubernationis, aut pignoris, seu alio quocumque alienationis latissime sumpto vocabulo, aut alio quocumq; titulo, seu nomine, neque ad breve, neque ad longum tempus, hereticis, & personis de fide catholica male sentientibus vendant, alienent, locent, oppignorent, & concedant, sub indignationis nostræ, & aliis pœnis, & censuris in sacris Canonibus, Conciliorum Decretis, & Constitutionibus apostolicis contentis eo ipso incurrendis apostolica auctoritate, tenore præsentium, interdicimus, & prohibemus.

Factas, faciendasque hujusmodi locationes irritat.

§.3. Decernentes nihilominus quascumque venditiones, alienationes, locationes, concessiones, oppignorationes, & alia contra præsentium tenorem facta, & si quæ pro tempore fieri contigerit (quod non credimus) nulla, irrita, & inania fore, nulliusque roboris, vel momenti existere, nec ullis quovis modo suffragari posse.

Clausulas apponit.

§. 4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicacari, & definiri debere, ac irritum, & inane

inane, si secus super his a quoquam quavi auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Nunciū Apostolicum Commissarium exequutorem deputat. §.5. Quocirca Venerabili fratri Episcopo Alexandrin., nec non aliis pro tempore existentibus nostris, & Sedis Apostolicæ apud dictum Ferdinandum Archiducem Nunciis per præsentes committimus, & mandamus, ut nostram hujusmodi prohibitionem Archiespicopis, Episcopis, & Prælatis prædictis, & aliis, quibus opus esse duxerint, denuncient, & eos, ne talia comittant, quando, & quoties opus fuerit, admoneant.

Obstantia tollit. §.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Præsentium transumptis credi jubet. §.7. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo dicti moderni, & pro tempore existentis Nuncii hujusmodi munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra habeatur, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 5. Junii 1615. An. XI. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 5. Junii 1615. Pontificatus nostri Anno XI.

CCXLVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev. Cassatio, & annullatio Decretorum, legum, & ordinationum in præjudicium Ecclesiæ, & Patriarchæ Aquilejen. factorum super Datiis, & cognitione causarum in Castris S. Danielis, & S. Viti Aquilejen., & Concordien. respective Diœcesum.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Facti series. §.1. CUM sicut ad nostram notitiam, non sine animi nostri dolore, pervenit, complura ordinata, seu constituta, aut decreta, vel præcepta, seu alias attentata, & innovata fuerint, præsertim super Datiis, & super jurisdictione in omnibus causis maxime criminalibus, ac gubernio, & administratione in præjudicium auctoritatis ecclesiasticæ, & Venerabilis Fratris Patriarchæ Aquilejen. nunc, & pro tempore existentis, & Jurium illi competentium in S. Danielis, & seu S. Viti Oppidis, vel Castris Aquilejen., & Concordien. respective Diœcesum, & Ecclesiæ Aquilejen., & omnimodæ temporalis jurisdictionis tam in civilibus, quam in criminalibus, ita, quod de eis, & in eis nullus Princeps, Senatus, aut Respublica se ingerere potest, sed omnimoda jurisdictio cum mero, & mixto imperio, nec non omne, & totale dominium, administratio, gubernatio, & omne imperium, etiam vigore transactionum desuper initarum libere spectat ad prædictum Patriarcham.

Irritatio; de qua in Rub. §.2. Propterea nos, qui super universam Ecclesiam a Deo, nullis nostris meritis, constituti, omnium Ecclesiarum jura conservare tenemur, pro incumbentis nobis officii hujusmodi debito, ordinationum, constitutionum, decretorum, præceptorum, commissionum, causarum, ac sententiarum præsertim criminalium, & Commissariorum deputationum ad procedendum in illis, seu aliàs attentatorum, & innovatorum hujusmodi tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, ordinationes, leges, Constitutiones, præcepta, decreta, & commissiones, causarum, ac sententiarum, præsertim criminalium, ac Commissariorum deputationes ad procedendum, seu formandum processus contra delinquentes, seu aliàs attentata, innovata, & facta quæcumque, præsertim super causis criminalibus, & formationibus processuum super delictis, & excessibus in prædicto Oppido S. Danielis, seu S. Viti commissis, & super Datiis, aut aliàs super jurisdictione, & gubernio hujusmodi tam in genere, quam in specie per quoscumque Judices, aut Magistratus sæculares, Principes, Senatum, Rempublicam, seu quoscumque alios, cujuscumque gradus, & conditionis fuerint, etiam Ducali, Regali, vel Imperiali dignitate præfulgentes, & quæ deinceps per eos, & eorum quemlibet in auctoritatis ecclesiasticæ, & dictæ Ecclesiæ Aquilejen., illarumque jurium præjudicium ordinari, constitui, præcipi, & decerni, seu aliàs attentari, innovari, aut fieri contigerit, præsertim super causis criminalibus, & formatione processuum super delictis, & excessibus, aut super Datiis, & aliàs super jurisdictione, administratione, & gubernio prædictis, tam in genere pariter, quam in specie ex nunc, prout postquam ordinata, statuta, decreta, vel præcepta, seu aliàs attentata, innovata, & facta fuerint, cum omnibus inde sequutis, & sequuturis, de apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium, irritamus, cassamus, & annullamus, ac nullius roboris, & momenti esse, & fore decernimus, & declaramus.

Pablicatio utendi legibus, quæ præsenti Constitutione abrogantur. §.3. Nec non omnibus, & singulis dictorum Oppidorum, seu Castrorum Habitatoribus, & Incolis, ac aliis quibuscumque sub Dei Omnipotentis, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, & nostræ indignationis, nec non excommunicationis latæ sententiæ pœnis, a quibus nonnisi a nobis, & Sede Apostolica, præterquam in mortis articulo quisquam absolvi possit, inhibemus, ne ordinationibus, legibus, Constitutionibus, Decretis, & præceptis, commissionibus, sententiis, deputationibus Commissariorum in causis, & delictis, & excessibus prædictis, seu aliàs attentatis, & innovatis, ut præfertur super præmissis per quoscumque, quavis auctoritate, ut supra, suffultos, etiam per Senatum, Rempublicam factis, in judicio, vel extra tam in genere pariter, quam in specie, uti, seu illis, se juvare, neque quicumque Judices, & Commissarii, seu a quocumque prædictorum deputati ad procedendum in causis predictis, seu processuum formatione super delictis, & excessibus hujusmodi se immiscere, & ingerere ullatenus directe, vel indirecte audeant, vel præsumant.

Derogatio contrariorum

§. 5. Non obstantibus præmissis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Aut si prædictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Præsentium facienda publicatio.

§. 7. Volumus autem, & Apostolica auctoritate decernimus, ut præsentes literæ, seu illarum exempla in Urbe ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, vel in Civitate Ferrariæ, seu ad valvas alicujus Ecclesiæ sæcularis, vel regularis dicti Oppidi Sancti Viti affixa, ita omnes arctent, & afficiant, acsi unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Dat. die 6. Junii 1615. An. XI.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 6. Junii 1615., Pont. nostri Anno Undecimo.

CCXLIX.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Indultum Archiepiscopo Civitatis Regum Concilii Provincialis celebrationem ad annos duodecim differendi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ONerosa pastoralis Officii cura, meritis licet imparibus, Nobis ex alto commissa postulat, ut interdum ea, quæ per Romanos Pontifices Prædecessores nostros provide, ac mature statuta, & ordinata sunt, novis supervenientibus causis immutemus, prout temporum, & rerum qualitatibus debite pensatis, conspicimus salubriter expedire.

Causæ dilationis concedendæ.

§. 1. Cum itaque, sicut pro parte Ven: fratris moderni Archiepiscopi Civitatis Regum in Indiis occidentalibus Nobis nuper expositum fuit, in sua Diœcesi Concilia Provincialia singulis septenniis juxta præscriptum literarum fe. re. Gregorii Papæ XIII. Prædecessoris nostri desuper editarum celebrari soleant, ad præsens vero non ita urgeat necessitas, ut Concilia prædicta tam frequenter convocanda sint, quin immo Episcopi exinde asperis Terræ, marisque itineribus defatigantur, in grave suarum Ecclesiarum præjudicium, quæ suis destitutæ Pastoribus, absque proprii Pastoris cura remanent. Nobis propterea modernus Archiepiscopus prædictus humiliter supplicari fecit, ut super præmissis de solita Sedis Apostolicæ benignitate providere dignaremur.

Concessio de qua in Rub.

§. 2. Nos igitur moderni Archiepiscopi, & Episcoporum prædictorum commoditatibus, & eorum Ecclesiarum utilitati, quantum cum Domino possumus, consulere, dictumque modernum Archiepiscopum specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Ven. Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium Sacri Concilii Tridentini Interpretum consilio, ut modernus, & pro tempore existens Archiepiscopus Civitatis Regum in posterum perpetuis futuris temporibus Concilii Provincialis celebrationem ad duodecim annos differre, nisi aliter per Sedem Apostolicam ordinatum fuerit, arbitrio tamen ejusdem Archiepiscopi reservato, illud frequentius, prout necessitas postulaverit, celebrandi, possit, & valeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obstantibus Gregorii Prædecessoris hujusmodi literis, ac Apostolicis, nen non in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 25. Junii 1615. An. XI.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 25. Junii 1615. Pont. Nostri Anno Undecimo.

CCL.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Statuitur Regulares exercentes curam animarum in Diœcesi Mexicana approbandos ad id esse ab Archiepiscopo.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

SAcri Apostolatus ministerio, meritis licet insufficientibus, divina providentia præpositi ad ea vigilantiæ nostræ partes præcipue intendimus, per quæ Christifidelium animarum salus, & divini Numinis cultus tum ex recta Sacramentorum administratione, tum provida, & matura idoneorum Parochialium Ecclesiarum Rectorum institutione felicioribus in dies augeantur incrementis.

Regulares in Diœcesi Mexicana curam animarum sine approbatione, & examine Ordinarii sibi sumebant.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, personæ Regulares ad curam animarum personarum sæcularium exercendam in Civitate, & Diœcesi Mexican. in partibus Indiarum Occidentalium absque examine, & approbatione pro tempore existentis Archiepiscopi Mexican. sub prætextu privilegiorum eorum Ordinibus concessorum, & aliàs exercere posse prætendant, & de facto exerceant, non sine salutis earumdem personarum detrimento, & animarum Christifidelium discrimine.

Paulus declarat eos teneri approbationem hujusmodi obtinere.

§. 2. Nos præmissis, quantum Nobis ex alto conceditur, opportune providere volentes, de Ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum consilio; Quod Regulares personæ, cujuscumque Ordinis, & instituti existant,

stant, & mendicantium, & quantumvis exempti, & Apostolicæ Sedi immediate subiecti curam animarum personarum secularium exercere minime possint, nisi prævio examine a pro tempore existente Archiepiscopo Mexican. ad id approbatæ fuerint, apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo decernimus, & declaramus.

Clausulas apponit.

§. 3. Decernentes etiam, præsentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus, & singulis, quos tamen illæ concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari debere, irritum quoque, & inane decernimus, quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Præsentis Decreti exequutionem Archiepiscopo demandat.

§. 4. Quocirca Ven. Fratri moderno, & pro tempore existenti Archiepiscopo Mexicano per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipse per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicans, illas ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, observari faciat: Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia ejus arbitrio, omni, & quacumque appellatione remota, compescat. Nos enim dicto Archiepiscopo præmissa, & quæcumque alia circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna facien., geren., & exequen. auctoritate, & tenore prædictis, facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Contraria tollit.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quorumvis Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, necnon Mari Magno, & aliis indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Octob. 1615. An. XI.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 7. Octobris, 1615. Pont. Nostri Anno Undecimo.

CCLI.

Simile Decretum de Regularibus ab eodem Archiepiscopo approbandis ad sæcularium Confessiones audiendas.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

UNiversalis Ecclesiæ regimini meritis licet imparibus a Domino præpositi, ex officii nostri debito providere debemus, ut Christifidelium animarum cura per idoneos Rectores administretur, & Episcoporum sacra auctoritas, qui in partem solicitudinis ad eamdem Ecclesiam regendam sunt vocati, illæsa conservetur.

Causæ Decreti.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnullæ personæ Regulares Civitatis, & Diœces. Mexican. in partibus Indiarum Occidentalium ad curam animarum personarum sæcularium destinatæ recusent examini se subiicere Archiepicopi Mexican. pro confessionibus audiendis, eo sub prætextu quod ab aliis Archiepiscopis Mexican. ad effectum prædictum alias, prævio examine, approbati fuerint;

Decretum.

§. 2. Nos attendentes præmissa contra canonicas sanctiones, & Constitutionem felicis re: Pii Papæ V. Prædecessoris nostri in damnum animarum, & Archiepiscopalis Jurisdictionis attentari; Propterea iis, quantum nobis ex alto conceditur, occurrere cupientes, de Ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacri Concilii Tridentini Interpretum consilio, quod regulares personæ cujuscumque Ordinis, & Instituti existant, etiam Mendicantium, & quantumvis exempti, & apostolicę Sedi immediate subjecti ad sacras personarum sæcularium confessiones audiendas semel a tunc existente Archiepiscopo Mexican. approbatæ, successu temporis iterum ab Archiepiscopo successore juxta prædictam Pii V. Prędecessoris Constitutionem desuper editam examinari, & minus idoneæ repertæ reprobari possint, apostolica auctoritate, tenore pręsentium perpetuo decernimus, & declaramus.

Clausulæ.

§. 3. Decernentes etiam præsentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus, & singulis, quos illæ concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Archiepiscopus hujusce decreti exequutor.

§. 4. Quocirca Ven. fratri moderno, & pro tempore existenti Archiepiscopo Mexican. per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipse per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicans, illas ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, observari faciat, cum facultate eisdem Regularibus, ne cujusq; personæ sæcularis confessiones absque suo examine, & approbatione audiant sub excommunicationis, vel alia sibi benevisa censura, & pęna ecclesiastica præcipiendi, & transgressores, & inobedientes per alia opportuna juris, & facti remedia ejus arbitrio, omni, & quacumque appellatione remota, compescendi.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quorumvis Ordinum, etiam juramento, roboratis statutis, & consuetudinibus, ac Mari Magno nuncupat., necnon aliis privilegiis, Indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium

nium tenores, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Octobr. 1615. An.XI. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die decima Octobris 1615. Pontificatus nostri Anno Undecimo.

CLII.

Ex Regest. in Secret. Brev. Mandat Collectori Apostolico Portugalliæ, ut juxta formam a S. Concilio Tridentino præscriptam, in omnibus, & singulis Monasteriis Monialium ejusdem Regni eum tantum numerum ab Archiepiscopis, & Episcopis denuo præfigi, ac imposterum conservari curet, qui ex redditibus propriis eorumdem Monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis congrue possit sustentari, abusus propinarum tollat, & Constitutionem Pii V. super prohibitione egressus Monialium e Monasteriis observari curet.

Venerabili fratri Octavio Episcopo Forosempronien. spoliorum, & jurium Cameræ Apostolicæ in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis debitorum Collectori generali.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Exordium. ONerosa Pastoralis solicitudinis cura Nobis meritis licet imparibus insufficientibus per abundantiam divinæ gratiæ commissa postulat, ut ad ea sedulo intendamus, per quæ sanctimonialium, quæ relictis mundi illecebris, divini numinis obsequiis sese manciparunt, prospero, felicique regimini, & directioni consulitur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire, & pia Catholicorum Regum vota exposcunt.

Mandatum, de quo in rubrica. §.1. Supplicationibus itaque charissimi in Christo filii nostri Phlippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de Ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, Fraternitati tuæ per præsentes committimus, & mandamus, ut juxta normam a Sacro Concilio Tridentino præscriptam, in omnibus, & singulis Monialium Monasteriis Regni Portugalliæ eum tantum numerum ab Archiepiscopis, & Episcopis denuo præfigi, ac imposterum conservari cures, qui ex redditibus propriis eorumdem Monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis congrue sustentari, & juxta dictorum Monasteriorum capacitatem, necnon Cellarum quantitatem commode ibi commorari possit, ita tamen, quod in his, quæ Regularibus subjecta sunt, iidem Regulares superiores, numeri præfixioni assistant, & supra numerum hujusmodi nulla deinceps ad habitum regularem admittatur, absque expressa licentia Sedis Apostolicæ, iisdemque Archiepiscopis, & Episcopis auctoritate nostra præcipias, & mandes, ut curent, quod Puellæ quæ intra numerum præfixum, ordinarias, quæ vero de licentia Sedis prædictæ supra numerum habitum Regularem in dictis Monasteriis suscipient, duplicatas eleemosynas dotales persolvant: hujusmodi autem eleemosynæ non apud Monialium consanguineos, vel affines relinquantur, sed antequam prædictæ Puellæ habitum regularem suscipiant, deponantur actualiter, vel apud mercatorem, vel penes alteram personam fide, & facultatibus idoneam ad effectum, ut statim emissa professione in emptionem bonorum stabilium, aut annuorum redditaum pro ipsis Monasteriis convertantur. Insuper eadem auctoritate tollas abusus propinarum in ingressu Monasterii Superioribus, sicut asseritur, solvi solitarum, illasque de cætero quoquo modo persolvi gravissimarum pœnarum, & censurarum comminatione prohibeas, licitum tamen esse decernas puellæ ea die, qua ad habitum regularem admittetur, elargiri aliquid esculenti, vel poculenti modici valoris, & pro ejusdem diei victu dumtaxat. Præterea Constitutionem fel. rec. Pii Papæ Quinti Prædecessoris nostri, ac decretum ejusdem Concilii Tridentini super prohibitione egressus Monialium e Monasteriis omnino observari facias: super quibus omnibus, & singulis dicta auctoritate, tenore præsentium plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac prædictorum Monasteriorum, & Ordinum, quorum fuerint, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Obstantium derogatio.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 10. Octobris 1615. Pontificatus nostri Anno XI. Dat. die 10. Octobr. 1615. An.XI.

Ere

CCLIII.

Erectio Cappellæ in Basilica Sanctæ Mariæ Majoris de Urbe, & ad illam translatio Sacræ Imaginis Gloriosissimæ Virginis Mariæ, cum Prioratus, Cappellaniarum, & Clericatuum, ac Jurispatronatus institutione, annuorumque redditum assignatione, & Cardinalis Protectoris jurisdictione.

In hac eadem Basilica, & e conspectu hujus Cappellæ, olim ædificata fuit altera Cappella Præsepii Domini Nostri Jesu Christi cum non absimili jurispatronatus, protectionis, jurisdictionisque, ac beneficiorum institutione a Sixto Quinto in sua Constitut. LXXXIX. Gloriosæ *Tom. IV. Par. IV. fol.* 311.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

B. Virginis aliqua ex pluribus merita, & laudes recenset.

IMmensæ bonitatis Creator omnium Deus, cujus admirabili providentia cuncta reguntur, cum ita dilexisset mundum, ut pro illius redemptione daturus esset Filium Unigenitum, ad tam magnum, & ineffabile implendum mysterium, ex omni creatura Mariam Virginem purissimam, atque sanctissimam de Regia stirpe præelegit. Hinc Spiritus Sancti virtute, ei sicut pluvia, quæ de rore cœli in vellus descendit, obumbrante, fecit Unigeniti sui Genitricem, unaque cum uberrima fœcunditate florem virginitatis illibatum perpetuo conservavit, cujus virtutem, & pulchritudinem, Sol, & Luna mirantur, natura obstupescit, infernus quoque contremiscit. Ipsa enim tot figuris, tot Prophetarum visionibus, ac vaticiniis antea præmonstrata, & a Sanctis Patribus diu expectata, tamdem veniens fortis, ac scuto virtutum, & gratiarum omnium ornata, salutifera fœcunditate sua liberavit nos a captivitate, ac serpentis capite contrito, sole amicta, lunam habens sub pedibus, victrix, & triumphatrix, duodecim corona stellarum coronari, ac super choros Angelorum exaltata, Regina Cœli, & Terræ appellari promeruit.

Eamq; in suis operibus adjutricem semper habuisse, & Sanctissimam illius Imaginē in Basilica Sanctæ Mariæ Majoris de Urbe asservatā præcipuè coluisse testatur, in illiusque proprerea honorem, novam in dicta Basilica a fundamētis Cappellam erigere, & di- eam Imaginē ad eam transferre deliberavit.

§. 1. Igitur, dum præcelsa meritorum insignia, quibus ipsa Virgo Dei Genetrix gloriosa Sedibus prælata sydereis, quasi stella matutina refulget, Nos pia considerationis indagine perscrutamur, dum etiam intra pectoris arcana revolvimus, quod ipse uti Mater misericordiæ pro Christiano Populo sedulo exoratrix, & pervigil ad Regem, quem genuit intercedit, quodque eamdem Sacratissimam Virginem in omnium rerum difficultatibus, ac operibus nostris semper invenimus adjutricem, ac innumera, quæ largitor Altissimus Nobis contulit beneficia, piis illius precibus credimus accepisse, dignum quin potius debitum arbitramur, ut sicuti Redemptor noster, & Deus ipsam Sacratissimam Virginem sublimavit in cœlis, ita eam Nos, quantum possumus honoremus in terris. Atque ut Religionem, quam semper erga ipsam Dei Genitricem animo inclusam tulimus, externi quoque cultus insigni testimonio aperiremus, cum alias ejusdem Sacratissimæ Virginis nomine, & miraculorum splendore illustres Ecclesias semper in honore habuimus, tum in primis erga celeberrimam ejus in Alma Urbe Basilicam Sanctæ Mariæ Majoris appellatam, & illius Sacratissimam Imaginem, quæ inibi venerabiliter asservatur, præcipua quadam, & pia devotione affecti sumus: etenim Imaginem hanc Christifidelium religione semper claruisse, pluraque, & insignia ex ea miracula prodiisse antiqua monumenta testantur: ipsius vero Basilicæ fundamenta ab eadem Virgine præclaro Nivis miraculo designata fuisse, vetus traditio docet. Plurimis item privilegiis, & gratiarum tam spiritualium, quam temporalium titulis, & prærogativis ipsa Basilica, ipsaque Imago a Beato Gregorio Magno, & aliis Summis Pontificibus Prædecessoribus nostris decorata reperitur, ac frequens ad eam non modo Romani Populi, sed exterarum Nationum devotus concursus accedit. Itaque ubi primum ad apostolatus apicem evecti fuimus, singulari erga eamdem Gloriosissimam Virginem, & illius Sacratissimam Imaginem prædictam devotione, & divina quadam inspiratione permoti, in illius honorem insignem Cappellam a fundamentis extruere, & ornare, ac eamdem Imaginem, quæ in medio dictæ Basilicæ Navi prope dextrum cornu Altaris majoris in ligneo ciborio marmoreis columnis elato colebatur, ad Cappellam novam prædictā transferre, & supra Altare ejusdem Cappellæ propterea erigendum honorificentius collocare deliberavimus, ipsamque deliberationem ex animo amplectentes, & omni studio prosequentes;

Cappellæ insignem locum, & ambitum elegit.

§. 2. In primis locum opportunum pro Cappella hujusmodi ædificanda, scilicet in navi dextera ejusdem Basilicæ, ubi antiqua illius Sacristia existebat, e conspectu alterius insignis Cappellæ ad Præsepe Domini per fel. rec. Sixtum Papam Quintum Prædecessorem nostrum a fundamentis erectæ, & omnem illius ambitū circumstantem usque in vias publicas elegimus, ac antiquam Sacristiam prædictam demoliri, & loco illius aliam in extrema pene Basilica sinistrorsum, structura, ædificio, ornatuque magnificentissimam, & commodissimam, magna nostra impensa fieri curavimus, jactisque Cappellæ altissimis fundamentis, validissimisque, & firmissimis muris illius ambitum universum complectentibus fabricatis, Cappellam novam prædictam ad sui formam ereximus, ipsamque extrinsecus sublimi testudine plumbi laminis tegi, ac crustis, Tyburtinorumque lapidum tegmentis ad majorem illius roboris firmitatem undi-

undique valla, intus vero sectis marmoribus, ac versicoloribus lapidibus, & columnis pretiosis de longinquis partibus advectis, egregiis quoque statuis marmoreis, & picturis a primariis sæculi nostri sculptoribus, pictoribusque delineatis, atque confectis magnificentissime ornari, nostra itidem, & quidem maxima impensa, etiam curavimus.

In cujus præcipua parte, altare mirifice exculptum gemmisque preciosioribus exornatum in ipsius B. Virginis honore erexit.

§.3. In præcipua vero parte ipsius Cappellæ novæ, Altare in honorem ipsius Beatæ Mariæ Virginis quatuor ex iaspide columnis aurata junctura contextis, ac statuis æneis superstantibus exculptum ereximus: medium autem, qui prædictis columnis intercipitur, parietem, ubi locum sacræ Imagini designavimus, cœruleis lapidis lazuli crustis inteximus, ibique locum instar fenestræ æneis angelorum figuris auro micantibus circumseptum, ac preciosis gemmis undique exornatum pro ejusdem sacræ Imaginis digna sede excidi, ac aptari mandavimus.

Ad Cappellæ limina, ex una parte Sacellū S. Caroli, & ex altera Sanctæ Franciscæ magnifice construxit.

§.4. Duo præterea minora Altaria, sive Sacella eodem modo picturis, & ornamentis magnifice exculta, ad ipsius Cappellæ novæ limina ab utraque parte, unum videlicet sub S. Caroli Borromæi, alterum vero sub Beatæ Franciscæ, quorum nomina in Catalogo Sanctorum a Nobis descripta sunt, invocationibus instituimus supra, quæ quatuor mansiones ad usum, & formam chori reliquimus, & in una, quæ est supra Altare ipsius S. Franciscæ, organum jussu nostro collocatum est.

In eodē Cappellæ loco, unum monumentum Clementi VIII. posuit, alterum vero sibi ad sepulturam reservavit.

§.5. Ad dictæ vero Cappellæ novæ latera, duo itidem monumenta magnifice extruximus, quorum alterum ab una parte piæ memoriæ Clementi Papæ VIII. etiam Prædecessori nostro, cum præcipuis ab eo in suo Pontificatu gestis e marmore expressis, erectum, & alterum e regione memores viæ universæ carnis ad nostram sepulturam reservatum extruximus.

In vestibulo sanguine sibi conjunctis sepulcrum collocavit.

§.6. Item aliud sepulchrum in vestibulo dictæ Cappellæ novæ, pro sanguine nobis conjunctis, & de parentela nostra pro tempore existentibus sepeliendis fieri fecimus.

Sacristiam ad Cappellæ usum, pluresque ad majorem commoditatem mansiones adificavit.

§.7. Sacristiam quoque eidem Cappellæ novæ annexam ad illius usum, nec non plures mansiones ad majorem commoditatem adjunximus.

Ad ipsam postea Cappellam dictam Virginis Imaginem transtulit.

§.8. Et deinde Cappellam prædictam, postquam ejusdem Beatissimæ Virginis ope adiuti illam plurium annorum Pontificatus nostri curriculo, omnia adhibita diligentia nullis parcentes expensis absolvimus, atque perfecimus, & ad ipsius Dei Omnipotentis, & ejusdem Gloriosissimæ Virginis laudem, & honorem, ac erga eam fidelis populi devotionem augendam, solemni ritu consecrari, & dedicari, ac sexto Kalendas Februarii ejusdem Pontificatus Nostri Anno Octavo sanctam Imaginem prædictam, omnium S. R. E. Cardinalium cœtu, & Prælatorum Romanæ Curiæ, Capitulique dictæ Basilicæ, & fere totius Romani Cleri interventu, ac fidelium utriusque sexus multitudine astante, ac etiam Nobis ipsis in Cappella nova prædicta, in una ex quatuor ad chori usum destinatis mansionibus, sacris cœremoniis præsentibus, pioque affectu cuncta aspicientibus, debita cum reverentia, & religione diligenter e loco, ubi prius asservabatur, amoveri, & solemni processione extra ipsam Basilicam per vias, & loca publica designata omnibus ostendendam, Hymnis, & Laudibus decantatis Clero universo psallente circumferri, moxque in eamdem Basilicam reportatam ad eamdem Cappellam novam transferri, & supra Altare in loco, seu tabernaculo, ut præfertur, in muro alte exciso, & ad id decenter aptato, inibi sub diligenti custodia, clausuraque religiosissime servandam, collocari etiam mandavimus.

Pro cujus majori veneratione sacra ibidem, & divina officia jugiter celebrari decernit.

§.9. Quoniam vero maxime convenire censuimus, ut in hac Cappella nova, ipsa Beatissima Virgo, & illius Imago prædicta non solum in marmoribus lapidibus, figuris, picturisque, imaginibus, & ornamentis prædictis, sed etiam, & multo magis in Missæ sacrificio, veraque, & actuali Corporis, & Sanguinis Domini Nostri Jesu Christi Filii sui oblatione, divinisque officiis jugiter honoretur, divinusque cultus non temporalibus modo, sed spiritualibus quoque ornamentis, & rebus augeatur, in eadem Cappella nova, unum Prioratum pro uno Priore, & duodecim Cappellanias pro duodecim Cappellanis perpetuis, ex quibus unus Sacrista, & alius Camerarius etiam sint, necnon quatuor Clericatus pro quatuor Clericis amovibilibus ereximus, & instituimus, ac eidem Cappellæ novæ diversa sæcularia, & forsan regularia beneficia ecclesiastica univimus, illorumque fructus, redditus, & proventus, ac emolumenta in dotem assignavimus, & infra, *Aliqua ideo hic enunciata prætermitto, quia aliter ut sequitur statuta fuerunt.*

Propterea unum Prioratum, duodecim Cappellanias, & quatuor Clericatus in ea instituit, & ex illis Sacristam, & Camerarium eligi, ac Priorem secum digniorem habere eosque omnes per se ipsos deservire, & aliud Beneficium alibi obtinere non posse decernit.

§.10. Et nihilominus præmissa, ut infra in melius declarantes, corrigentes, mutantes, ac illis addentes, & desuper de novo disponentes in dicta Cappella a Nobis apud Basilicam prædictam, ut præfertur extructa, unum Prioratum perpetuum, qui inibi dignitas existat, pro uno Presbytero Sacerdote sæculari, etiam alienigena, Priore perpetuo nuncupando, & duodecim perpetuas Cappellanias pro duodecim Clericis sæcularibus etiam alienigenis in Presbyteratus Ordine, vel saltem in ea ætate constitutis, ut infra annum ad dictum Ordinem promoveri possint, & debeant, futuris inibi perpetuis Cappellanis, ex quibus etiam unus Sacrista sit, ad nutum Patroni pro tempore existentis infrascripti amovibilis, & alius Camerarius a Priore, & Cappellanis prædictis anno quolibet eligatur, & quatuor Clericatus pro quatuor Clericis pariter sæcularibus, & etiam alienigenis, ac amovibilibus. Quorum siquidem Cappellanorum, Sacristæ, Camerarii, & Clericorum dictus Prior caput existat, ac in rebus, negotiis, & actibus tam publicis, quam privatis per eos tractandis, & faciendis, primum, & digniorem locum habeat, ibidemque præsit, ac tam ipse, quam prædicti

dicti Cappellani, Sacrista, Camerarius, & Clerici dictæ Cappellæ, per se ipsos, prout inferius dicetur, & descriptum erit, deserviant, nec aliud Beneficium ecclesiasticum personalem residentiam requirens, in dicta Basilica, vel alibi obtineant, apostolica auctoritate perpetuo erigimus, & instituimus.

Pro dote Prioratus, Cappellaniarum, ac officiorum Sacristæ, & Camerarii, & Clericatuum, bona, & redditus Archipresbyteratus Canonicatuũ & Beneficiorum Ecclesiæ S. Laurentii in Lucina suppressorum applicat.

§ 11. Ipsique Cappellæ pro eorumdem Prioratus, ac duodecim Cappellaniarum, & quatuor Clericatuum, & Sacristæ, Camerariique officiorum prædictorum dote, ac illos, illas, & illa pro tempore obtinentium substentatione, onerúmque eis incumbentium supportatione, eorumdem Archipresbyteratus, ac sex Canonicatuum, totidemque prebendarum, ac trium Beneficiatorum, necnon Cappellaniæ sub invocatione Sanctorum Philippi, & Jacobi in dicta Ecclesia Sancti Laurentii consistentium, & per Nos, ut præfertur, suppressorum, & extinctorum, ac dictæ Cappellæ unitorum, prædia, Casalia, ac alia bona stabilia, & jura quomodolibet nuncupata, ubilibet existentia, illorumque fructus, redditus, proventus, obventiones, & emolumenta universa, eidem Cappellæ, ut præfertur, aliàs applicata, ita quod liceat eisdem Priori, Cappellanis, & Clericis hujusmodi per se, vel alium, seu alios, eorum, & dictæ Cappellæ, eorumque mensæ, seu massæ communis nominibus, illorum omnium, & singulorum realem, actualem, & corporalem possessionem, & seu quasi, propria auctoritate absque spolii, & attentatorum vitio, & cujuscumque Judicis decreto, vel ministerio, libere appræhendere, & perpetuo retinere, illaque regere, & administrare, locare, & dislocare, ac omnes, & singulas pecuniarum, rerum, & bonorum summas, qualitates, & quantitates, nec non fructus, redditus, proventus, obventiones, & emolumenta percipere, exigere, & levare, ac de exactis, & receptis quietare, ad infra dicendos, & destinatos usus convertere, nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis, Diœcesani loci, vel Almæ Urbis Vicarii, seu d. Basilicæ Archipresbyteri, aut cujusvis alterius licentia minime requisita, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo damus, & concedimus, assignamus, applicamus, & appropriamus.

Cappellę vero pro illius fabrica, & Sacristia, Cantoribus, aliisque necessitatibus, reliqua Beneficia unita, & unienda applicat. Et hác dotem Cappellæ esse separatam a mensa cómuni prædictorum Prioris, Cappellanorum, Sacristæ, Camerarii, & Clericorum decernit.

§. 12. Rursus eidem Cappellæ, & illius fabricæ, & Sacristiæ, quas dotem, & mensam propriam, & particularem, ac ab illa Priori, Cappellanis, Sacristæ, Camerario, & Clericis prædictis, ut præfertur assignata prorsus distinctam, & separatam habere volumus, & declaramus, pro Cappellæ, & illius fabricæ, & Sacristiæ hujusmodi propria, & particulari dote, & mensa, ac illarum reparatione, restauratione, & manutentione, salariorumque Cantorum, & Scoparii, ut infra ab eodem Pàtrono ad ejus nutum deputandorum præstatione, ac vini, olei, cerarum, & luminum, aliarumque impensarum, & onerum eisdem Cappellæ, fabricæ, & Sacristiæ nunc, & pro tempore incumbentium supportatione, omnia, & singula alia Beneficia Ecclesiastica, secularia, & quorumvis Ordinum regularia quomodolibet qualificata, quæcumque, quotcumque, & qualiacumque eidem Cappellæ a nobis, ultra Archipresbyteratum, Canonicatus, Præbendas, Beneficiatus, & Cappellaniam in dicta Ecclesia S. Laurentii consistentia prædicta, quæ Priori, Cappellanis, & Clericis prædictis, ut supra, reservata esse volumus, hactenus quomodolibet unita, ac in posterum a Nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus, seu nostra, vel eorum auctoritate unienda, ex nunc, prout ex tunc, quando unita fuerint, ac illorum omnia, & singula prædia, tam rustica, quam urbana, casalia, domos, proprietates, terras, possessiones, census, livellos, canones, loca montium, & quæcumque alia bona stabilia quomodolibet nuncupata, & ubilibet existentia cum omnibus juribus, actionibus, grangiis, membris, pertinentiis, fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis universis, cæterisque rebus, & bonis, mobilibus, & immobilibus, ac semoventibus, cujuscumque qualitatis, quantitatis, pretii, & valoris etiam annui existentibus, & ubique locorum consistentibus, eorumque proprietate, & dominio, ac omnia, & singula, tam in rebus quam in redditibus, pecuniis, juribus, & actionibus hactenus a nobis quomodolibet data, donata, concessa, assignata, & applicata, quam etiam in posterum a nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus prædictis, etiam quomodolibet danda, donanda, & concedenda, assignanda, & applicanda, similiter ex nunc, prout ex tunc, quando data, donata, concessa, assignata, & applicata fuerint.

Donatá hactenus, & donanda, ac oblationes, & largitiones factas post translationem S. Imaginis, & facienda dotí Cappellę applicat.

§. 13. Nec non (cum infrascripta tamen declaratione) etiam oblationes, & quęcumque a quibusvis Imagini, & illius Cappellæ prædictæ, a dicta die sacræ ejusdem Imaginis translationis data, donata, seu relicta, dandaque, donanda, & seu relinquenda in futurum.

Patrono Cappellæ accipiendi possessionem propria auctoritate bonorum Cappellæ, ut sup. unitorum facultatem concedit.

§. 14. Ita quod liceat nunc, & pro tempore existenti ejusdem Cappellæ Patrono infrascripto, per se, vel alium, seu alios, toties, quoties sibi videbitur deputandos, & removendos, dictæ Cappellæ, illiusque fabricæ, & Sacristiæ, earumque mensæ Capitularis hujusmodi nominibus, omnium, & singulorum, sicut præfertur, unitorum, assignatorum, applicatorum, datorum, oblatorum, donatorum, cessorum, concessorum, & relictorum, ac uniendorum, assignandorum, applicandorum, dandorum, offerendorum, donandorum, cedendorum, concedendorum, & relinquendorum, postquam unita, assignata, applicata, data, oblata, donata, cessa, concessa, & relicta fuerint, realem, actualem, & corporalem possessionem, & seu quasi, propria auctoritate absque spolii, & attentatorum vitio, & cujuscumque Judicis decreto, vel ministerio, libere, & licite appræhendere, & perpetuo retinere, illaque regere, & administrare, locare, dislocare.

Ex redditibus dotis Cappellæ sunt per Patronum faciëdæ impensæ pro vino, oleo cera, & salariis Cantorum, & Scoparii, residuum vero Patroni arbitrio in utilitatem Cappellæ erit convertendum.

§. 15. Ac omnes, & singulas pecuniarum, rerum, & bonorum summas, qualitates, & quantitates, nec non fructus, redditus, proventus, obventiones, & emolumenta percipere, exigere, & levare, ac de exactis, & receptis quietare, ac ex illis in primis, vini, olei, ceræ, aliasque impensas necessarias, nec non Cantorum, & Scoparii, salaria persolvere, seu persolvi facere, & reliquum in ejusdem Cappellæ, ac illius fabricæ, & Sacristiæ usum, & utilitatem, prout sibi videbitur, & placebit, & ejus mero arbitrio convertere, nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis, Diœcesani loci, vel Almæ Urbis Vicarii, seu dictæ Basilicæ Archipresbyteri, aut cujusvis alterius licentia minime requisita, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo damus, concedimus, assignamus, applicamus, & appropriamus.

Servitium incumbens Priori, Sacristæ, Camerario, & Cappellanis, ac Clericis in Cappella.

§. 16. Ut autem tam Prior, Cappellani, Sacrista, Camerarius, Clerici, quam alii dictæ Cappellæ Ministri quicumque, certo sciant, quæ, & qualia sint eorum servitium, munia, onera, & instituta, & in illis a quoquam quovis prætextu minime impediantur, seu ab illis distrahantur, motu, scientia, & potestate similibus declaramus, statuimus, & ordinamus, quod Prior, & Cappellani prædicti, omnibus diebus Dominicis, ac etiam omnibus ipsis Beatæ Mariæ Virginis festivitatibus, singuli singulas Missas, & intra quamlibet hebdomadam singuli alias duas Missas per se ipsos, non autem per alium, seu alios Sacerdotes celebrare, ac in solemnitatibus, in quibus Capitulum, & Canonici dictæ Basilicæ in dicta Cappella horas canonicas, & alia divina officia, ut infra, celebrabunt, Cotta superinduti, Missis, & horis canonicis, aliisque divinis officiis tam diurnis, quam nocturnis, in scamno, & loco per Cardinalem Protectorem infrascriptum designando, personaliter interesse teneantur.

Prior, & Cappellani faciunt Collegium, habentque insignia Collegialia & habitum aliorum Cappellanorum.

§. 17. Ac tam Prior, quam Cappellani prædicti insimul unum Collegium cum arca, massa, & sigillo communibus, aliisque Collegialibus insignibus ad instar aliorum similium Collegiorum tam in prædicta, quam in aliis quibuscumque dictæ Urbis Basilicis, & Ecclesiis institutorum constituant, inibique habitum per alios Cappellanos deferri solitum, deferre possint.

Sacrista deputatur a Patrono ad ejus nutum pro cura suppellectilium, de quibus Inventarium facere cautionem præstare, & rationem reddere tenetur.

§. 18. Ex duodecim autem Cappellanis hujusmodi unus a pro tempore existente Patrono deputetur Sacrista, qui ad ejusdem Patroni nutum amovibilis existat, & curam celebrationis Missarum, necnon custodiam sacræ suppellectilis, ornamentorumque, & paramentorum ad Cappellæ prædictæ usum pro tempore pertinentium, vasorum tam auri, & argenti, quam aliarum rerum, & universæ suppellectilis sibi sub inventario consignandorum habeat, aliaque Sacristæ hujusmodi officium concernentia gerat, exerceat, rationem, & computum paramentorum, & suppellectilis hujusmodi, & aliorum ejus curæ commissorum dictæ Cappellæ Patrono singulis sex mensibus, & quoties ab eo fuerit requisitus, fideliter reddat, & de ratione hujusmodi reddenda, & reliquum consignando se obliget, cautionemque idoneam, si eidem Patrono placuerit, etiam præstet, paramenta, ornamenta, vasa, vel aliàs quasvis res, & bona Cappellæ, & Sacristiæ hujusmodi, quibusvis personis, Capitulis, Ecclesiis, Monasteriis, aut aliis locis, juxta formam aliarum literarum desuper a nobis emanatarum, & sub in eis contentis pœnis, accommodare non præsumat.

Sacristæ prohibetur, ne ornamenta, paramenta, vasa, & bona Cappellæ possitque commodare.

§. 19. Item de Paramentis, ornamentis, vasis, totaque suppellectili, & rebus omnibus Sacristiæ, ejus curæ commissis, Inventarium duplicatum, ab eodem Sacrista subscriptum conficiat, quorum unum penes Patronum, & alterum penes eum remaneat, quod etiam singulis quibusque sex mensibus revideatur, & renovetur.

Camerarius eligendus a Priore, & Cappellanis de gremio ipsorum cujus officium duret per annum.

§. 20. Item singulis annis ab eisdem Priore, & Cappellanis antedictis, in plena eorum Congregatione, unus de numero eorumdem duodecim Cappellanorum Camerarius per secreta suffragia eligatur, qui duret per annum tantum.

Quæ illius munia sint.

§. 21. Et cum officio Sacristæ incompatibilis sit, ac ipsorum Prioris, & Cappellanorum, & eorum Massæ communis Procurator existat, fructusque, redditus, & proventus, ac pecuniarum quantitates omnes eorumdem Prioris, & Cappellanorum Massæ communis exigere, & recuperare, ac tam Priori, quam unicuique Cappellano, & Clerico prædictis portionem singulis obvenientem statuto tempore solvere, nec pecunias receptas penes se retinere, sed eas in banco ad id ab ipsis Priore, & Cappellanis eligendo, statim consignare, claramque, & distinctam rationem officii sui, ac totius administrationis, nec non recepti, & impensi per eum in plena Congregatione prædicta, seu coram ab eadem Congregatione deputatis, singulis sex mensibus, ac etiam quoties eisdem Priori, & Cappellanis videbitur, reddere, sicque se in manibus Prioris efficaciter obligare debeat.

Camerarius tenetur per se ipsum administrare, præterquam in casu infirmitatis, vel alterius legitimæ causæ, & tunc persona substituenda sit de illorum gremio, & per Priorem, & Cappellanos approbanda.

§. 22. Nec alium loco sui substituere possit, nisi de licentia Prioris, & Cappellanorum prædictorum in casu infirmitatis, vel absentiæ necessariæ, seu aliàs licite; quo casu persona sic substituenda, sit de numero eorumdem Cappellanorum, & a Priore, ac Cappellanis prædictis approbari debeat, & in manibus Prioris de bene, & fideliter administrando, & rationem reddendo, ac reliquum consignando, jurare, & se obligare, ac si eidem Congregationi videbitur, tam ipse Camerarius, quam ab eo sic substituendus, cautionem dare teneatur. Nec ipsi liceat ipsas pecunias cuiquam mutuo dare, aut in proprios usus convertere, aliàs ultra restitutionem debitam, etiam pœna arbitrio Congregationis prædictæ infligenda, puniatur.

Scoparius deputari debet per Patronum ad ejus nutum amovi-

§. 23. Præterea unum Laicum, qui pavimentum, statuas, columnas, lampades, candelabra, & alia ornamenta dictæ Cappellæ, & Sacristiæ, ipsamque Cappellam, & Sacri-

cri-

bilis, cum salario 100. scutorum monetæ quolibet anno ex redditibus mensæ Cappellæ.

cristiam, illarumque ædes, & mansiones tergat, vertat, ac desquillias, pulverem, & aliàs sordes auferat, & ejiciat, Scoparium nuncupandum, ad ejusdem Patroni nutum amovibilem, ab eodem Patrono toties quoties opus fuerit, ac eidem Patrono videbitur, & placuerit deputari, ac illi pro ejus salario centum scuta monetæ de pecuniis propriæ dotis, & mensæ dictæ Cappellæ, illiusque fabricæ, & Sacristiæ, ut præfertur, assignatæ, quolibet mense proportionabiliter, & pro rata persolvi.

Scopario, & quatuor Clericis faciendæ quolibet anno vestes talares panni violacei ex redditibus mensæ Cappellæ.

§. 24. Et tam ipsi, quam singulis quatuor Clericis prædictis, quolibet anno vestem talarem panni violacei de ejusdem dotis, & mensæ Cappellæ pecuniis, fieri mandamus.

Festa celebranda in Cappella, & Litaniæ B. M. Virginis inibi certis diebus decantandæ.

§. 25. Insuper, ad divinum cultum, & piorum devotionem in eadem Cappella quantum possumus, augendum, singulis Sabbathi diebus, ac Beatę Marię festivitatibus, illarumque vigiliis, ac in festivitate Translationis primodictæ Imaginis, quam ultima die Dominica mensis Januarii cujuslibet anni in eadem Cappella celebrari jussimus singulis quibusque annis, perpetuis futuris temporibus, Litanias cum Antiphona pro tempore currenti ejusdem Beatæ Mariæ Virginis, cum Organo, harmonia, & cantu figurato, alternis choris decantandas, iterato instituimus, & ordinamus.

Pro salario Cantorum ad nutum Patroni eligendorum applicantur scuta 300. annua distribuenda, ex redditibus mensæ Cappellæ.

§. 26. Ac pro Cantorum, & aliorum Ministrorum, ad arbitrium Patroni pro tempore existentis, eligendorum, ad ejus nutum amovibilium, salario, annua trecenta scuta, juxta providam dicti Patroni pro tempore existentis circumscriptionem, & ordinationem, Cantoribus, & Ministris prædictis distribuenda, & eroganda, de pecuniis propriæ dotis, & mensæ ipsius Cappellæ, fabricæ, & Sacristiæ solvenda, assignamus.

Prior, & Cappellani tenentur interesse Litaniis post Vesperas decantandis.

§. 27. Quibus Litaniis Prior, & singuli Cappellani, cum eorum Cottis semper saltem alternatim in loco, modoque, & ordine per Scipionem Cardinalem Protectorem antedictum præscribendis debeant interesse. Verum quia Cappellani, Toletani nuncupati, ad primodictam Imaginem, & illius Altare instituti, ex eorum institutionis hujusmodi præscripto, seu aliàs Litanias ipsius Beatæ Virginis singulis Sabbathi, & forsan aliis diebus, etiam recitare tenentur, ne ipsorum concursu Litaniæ a nobis, ut præfertur, institutæ quoquomodo impediantur, statuimus, & ordinamus, quod Cappellani Toletani prædicti, de mane statim post Missarum solemnia injunctas eis Litanias hujusmodi recitare debeant, prout hactenus consueverunt, Litaniæ vero a nobis institutæ post Vesperas decantentur. Nos enim dicti Cardinalis de Toleto, & quamvis aliam dispositionem, quatenus opus sit, quoad hæc sufficienter commutamus.

Clerici a Patrono ad ejus nutum deputantur, & ipsi Priori, & Cappellanis

§. 28. Clerici autem prædicti, qui honestæ, & bonæ indolis a pro tempore existente Patrono dictæ Cappellæ, ac ad ejus nutum amovibiles deputentur, Priori, Cappellani, & Sacristæ in divinis inservire, ac obsequia, & onera ipsis pro tempore imposita præstare teneantur.

& Sacristæ in divinis deservire tenentur.

Ex massa dentur quolibet anno scuta 300. Priori, & scuta 100. singulis Cappellanis, nec non scuta 50. Sacristæ, & alia 50. Camerario, & alia 60. cuilibet ex Clericis.

§. 29. Porro ex fructibus, redditibus, & proventibus dictę Cappellæ pro eorumdem Prioris, Cappellanorum, & Clericorum dote, & sustentatione, ut præfertur, assignatis, scilicet ex massa Ecclesiæ suppressæ prædictæ tantum annis singulis Prior trecenta, singuli vero Cappellani centum, & qui fuerit Sacrista, vel Camerarius, alia quinquaginta pro quolibet, singuli vero Clerici sexaginta scuta monetæ habeant, atque percipiant, & Clericis singulis mensibus præcise, Priori vero, & Cappellanis, etiam menstruatim, si pecuniæ promptæ fuerint, sin autem in terminis inter eos statuendis, illa persolvantur.

Et si aliquid supererit dividatur pro virili inter Priorem, & Cappellanos, ac Clericos pro una: alia vero medietas applicatur mensæ Cappellæ.

§. 30. Et quidquid ex eorum dote, & mensa singulis annis, solutis summis prædictis, supererit, in fine anni in duas æquales portiones dividatur, quarum una inter ipsos Priorem, Cappellanos, & Clericos pro virili distribuatur, & altera doti, & mensæ propriæ ipsius Cappellæ, ac illius fabricæ, & Sacristiæ ad Patroni prædicti omnimodam, & liberam dispositionem, augeatur, & consignetur.

Prior, Cappellani, & Clerici, continuo in Urbe resideant, & obsequia injuncta præstent. Sacrista vero ac duo saltem ex quatuor Clericis habitent in mansionibus Cappellæ.

§. 31. Ac tam Prior quam Cappellani, & Clerici prædicti ad vere, & personaliter, continuoque in Urbe residendum, ac debita servitia, & obsequia præstandum; Sacrista vero cum duobus saltem ex quatuor Clericis prædictis, ad continuo in mansionibus dictæ Cappellę habitandum, interdicta omnino Priori, Cappellanis, & Clericis hujusmodi ab Urbe absentia, ac Sacristæ, & Clericis prædictis extra mansionem dictæ Cappellæ pernoctatione sub amissionis fructuum, aliisque pœnis per Cardinalem Protectorem in statutorum editione irrogandis, & declarandis obligati existant.

Officia Cappellæ, non possint resignari nec permutari, nec pensionibus gravari.

§. 32. Nec liceat alicui ex Priore, Cappellanis, Camerario, Sacristæ, seu aliis dictæ Cappellę Ministris, Prioratum, Cappellanias, seu officia, & munia eorum in favorem alicujus resignare, vel permutare, neque pensionibus gravare, aut illarum reservationi consentire possint, tamen si velint, illos, illas, & illa pure, & simpliciter tantum dimittere ad effectum alios per Patronum præsentandi, eligendi, & deputandi.

Exemptio Prioris, & Cappellanorum, & Clericorum a functionibus, & servitiis, ac etiam Processionibus Basilicæ.

§. 33. Insuper, ut Prior, Cappellani, & Clerici prædicti ab aliis servitiis liberi, promptius dictę Cappellę, illiusque obsequio & cultui, cui eos pia devotione addictos atque adscriptos esse desideramus, incumbere valeant, eosdem Priorem, Cappellanos, & Clericos, ab omnibus, & singulis obsequiis, & servitiis Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris, ejusque Chori, Capitulique, & Cleri, ac ab interventu, & interessentia in Missa, horis canonicis, & divinis officiis, etiam illis, quæ aliàs dictis Priori, & Cappellanis injunximus, ac a Processionibus, aliisque servitiis, & oneribus, ad quæ forte alii dignitates habentes, nec non Cappellani, & Clerici ejusdem Basilicæ tenentur, omnino eximimus, & liberamus: & nihilominus tam ipsi, quam Sacrista, & Clerici prædicti, ipsam Basilicam, & Cap-

& Cappellam hujusmodi, quocumque tempore libere, sine aliqua Capituli, & Canonicorum prædictorum licentia, pro servitio ejusdem Cappellæ adire, & ingredi possint.

Capitulum, & Canonici obligantur ad celebrationē divinorum in Cappella in festivitatibus B. Mariæ, ac S. Franciscæ, & S. Caroli.

§. 34. Capitulum autem, & Canonicos prædictos in festivitatibus Beatissimæ Virginis, ad Vesperas, ac Missas in ejus honorem, ac etiam similes Missas in honorem S. Franciscæ, & Sancti Caroli prædictorum in eorum festivis diebus, cum Prioris, & Cappellanorum Cappellæ prædictæ assistentia celebrandas obligamus, & obligatos esse decernimus, & declaramus: in quibus festivitatibus Sacrista dictæ Cappellæ, planetas, tunicellas, ac pluvialia tantum, & ad celebrationem necessaria, cum quibus celebrare teneantur, ad Sacristiam Basilicæ prædictę transmittet, ut ab ea postea Capitulum, & Canonici processionaliter procedendo pro solemni officio perficiendo ad Cappellam prædictam perveniant.

Canonici ad celebrandum in tribus Altaribus dictæ Cappellæ benigne recipiantur.

§. 35. Canonicis autem ad Altare Beatissimæ Mariæ Virginis, seu alia Altaria dictæ Cappellæ, Missas privatas celebrare volentibus, in eorum tamen canonicali, & capitulari Sacristia planetis, & aliis sacris vestibus ex eorum Sacristia indutis humaniter admissis, & receptis, omnis commoditas celebrandi, & sanctum Missæ sacrificium perficiendi, a Sacrista concedatur. Ita tamen, ut Prior, & Cappellani dictæ Cappellæ nequaquam in eorum servitio impediantur.

Custodia Sacræ Imaginis datur Capitulo, & Canonicis, qui deputare debent Canonicos qui claves tabernaculi retineant, & illud quando erit opus aperiant.

§. 36. Quo vero ad primodictæ sacræ Imaginis custodiam, declaramus, atque decernimus, quod non obstantibus quibuscumque nostris, & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum ordinationibus, etiam per modum concordiæ, & conventionum, seu aliàs quomodolibet editis, & supra recensitis, perpetuis futuris temporibus primodictæ Imaginis custodia, Capitulo, Canonicis prædictæ Basilicæ, ubi Cappella a Nobis fundata, & primodicta sacra Imago de præsenti reposita existit, spectet, & spectare debeat, quorum cura, & solicitudo erit deputare locum, & singulares Canonicos, ubi, & apud quos claves loci, seu tabernaculi, in quo primodicta Imago reposita est, asservari, & Canonicos, qui primodictam Imaginem aperire, & claudere debeant.

Tabernaculum Sacræ Imaginis non erit aperiendum nisi ex decreto Capituli, vel de mandato Protectoris, vel ex instantia Patroni, & pro apertione assignatur locus transitus.

§. 37. Inhibentes tabernaculum hujusmodi pro primodicta Imagine, populo, seu aliis Christifidelibus monstranda, & exhibenda aperiri, nisi ex ipsius Capituli decreto, vel de Protectoris mandato, sive etiam instantia Patroni, tuncque Canonici ab ipso Capitulo ad aperiendum, & claudendum deputati, per ostium a latere dictæ Cappellæ versus occasum Solis, intra Basilicam constructum introeuntes, ac per scalam choclidis ascendentes, & per deambulationes inibi relictas, & a cellis, seu cameris distinctas, recto tramite, absque eo quod per ipsas cellas, seu cameras tam in eundo, quam in redeundo, transeant, procedentes ad conclave primodictæ Imaginis, pro ea aperienda, & claudenda, eant, & remeent.

Prohibetur, ne apertio Tabernaculi, sive accessus ad conclave fiat de nocte, nec per alium transitum, quam supra assignatum.

§. 38. Volentes ostium prædictum de die ab illius parte anteriori versus Basilicam semper posse a Canonicis deputatis aperiri, Vespere autem descendente, & de nocte, quando aliæ ejusdem Basilicæ fores clauduntur, a parte interiori versus ejusdem Cappellæ Sacristiam, a Sacrista Cappellæ, admoto etiam vecte, seu palo ferreo claudi debere, ostii prædicti aperitione, & ad sacræ Imaginis conclave accessione, præterquam ex Capituli decreto, seu Protectoris mandato, seu ad instantiam Patroni, ut supra, noctis tempore penitus interdicta. Quod si quis ex Canonicis, seu alius ad hoc deputatus, vel sine licentia Capituli, seu cum licentia Capituli, aliunde ad dictum conclave aperiendum ausu temerario accedere, & pervenire tentaverit, pœnam excommunicationis ipso facto, a qua nonnisi a Nobis, & Romano Pontifice successore nostro absolvi valeat, incurrat.

Cura ornandi Sacram Imaginem coronis, & aliis preciosis, datur Sacristæ Cappellæ una cum Canonicis ita tamen, ut circa illius ornatum nihil innovetur absque Protectoris licentia.

§. 39. Solicitudinem autem, curamque primodictam Imaginem coronis, torquibus, gemmis, & preciosis margaritis ornandi, & eamdem Imaginem conservandi Sacristæ Cappellæ, una cum Canonicis prædictis demandamus, ita tamen, ut circa illius ornatum, & conservationem nihil a prædictis, sine consensu Protectoris pro tempore existentis innovetur. Et si inter Canonicos, & Sacristam prædictos, aliqua circa præmissum ornatum, & conservationem controversia, vel dissensio oriatur, semper idem Cardinalis Protector consulatur, a quo extrajudicialiter, & omni, & quacumque appellatione, & recursu remotis, omnis controversia, & dissensio hujusmodi decidatur, & terminetur.

De lampadibus, & candelis accensis in Cappella tenendis.

§. 40. Præterea statuimus, & ordinamus, quod lampades septem, quinque scilicet ante primodictam Imaginem, & reliquæ duæ singulæ ante singula Altaria Sanctæ Franciscæ, & Sancti Caroli hujusmodi, ubi de præsenti reperiuntur, diu, noctuque perpetuo accensæ permaneant, ac in honorem, & venerationem primodictæ Imaginis ultra dictas lampades, duæ siquidem ceræ albæ singulæ librarum quatuor, semper, & perpetuo de die ante Altare in illius angulis super altis candelabris ad eum usum confectis; In vigiliis vero, ac festivitatibus ejusdem Beatæ Virginis cum octo diebus sequentibus, dum primodicta Imago aperta ad populi conspectum permanebit, sex aliæ candelæ similes de die etiam perpetuo accensæ in Altari, & super inibi existentibus candelabris retineantur, omnisque impensa propterea necessaria ex propria dote, & mensa ipsis Cappellæ, fabricæ, & Sacristiæ, ut præfertur, assignata, subministretur.

Reliquiæ non sunt portandæ extra Cappellam.

§. 41. Reliquias quoque eorumdem Sanctorum Caroli, & Franciscæ in Altaribus prædictorum Sanctorum, & aliàs quascumque in dicta Cappella, illiusque Altaribus, & Sacristia, nunc, & pro tempore existentes, ab ea amoveri, seu extrahi, & alibi asportari etiam in die, quo Capitulum, seu Canonici alias dictæ Basilicæ reliquias populo exhibebunt, omnino prohibemus, sed

tunc

tunc in Altaribus dictæ Cappellæ, ut inibi a Christifidelibus venerentur, in suis capsulis, & receptaculis publice exponi mandamus.

Legata facta Sacræ Imagini ante translationem, & Pallia hactenus data, relinquuntur Capitulo cum onere tamen commodandi Pallia pro ornanda Cappella.

§.42. Insuper ad omnem differentiam, & quæstionis materiam, quæ inter Capitulum, & Canonicos prædictos ex una, ac Priorem, & Cappellanos, aliosque Ministros dictæ Cappellæ, illiusque Patronum pro tempore exoriri posset, tollendam, Capitulo, & Canonicis prædictis, tam legatum bo. me. Cardinalis Elciurii, quam alia omnia legata primodictæ Imagini hactenus ante translationem primodictæ Imaginis prædictam, facta, & etiam cultrices, & seu pallia a Camera nostra quotannis primodictæ Imagini dari, & offerri solita, tam hactenus data, & oblata, quam danda, & offerenda in futurum, dimittimus, & relaxamus. Ita tamen quod Capitulum, & Canonici prædicti, cultrices, & pallia prædicta pro usu, & ornamento dictæ Cappellæ, toties quoties occasio tulerit, & fuerint requisiti accommodare, & tradere teneantur.

Oblationes, & aliæ largitiones, de cætero faciendæ Sacræ Imagini ad quem spectent.

§.43. Oblationes autem, quas manualiter a quibusvis pro tempore in majori Altari ipsius Cappellæ, seu altero ex duobus Altaribus S. Caroli, & S. Franciscæ in dicta Cappella existentibus, seu in manibus Sacristæ, aut alterius dictæ Cappellæ Ministri, seu primodictæ Imagini, vel Cappellæ, aut Altaribus prædictis fieri contigerit, sive sint in torquibus, jocalibus, margaritis, aureis, & gemmatis coronis, sive etiam paramentis, aut preciosis vestibus, vel in aureis, seu argenteis votis, cujuscumque generis, & valoris, semper, & sine aliqua distinctione sint, & esse debeant ipsius Cappellæ, & Altarium prædictorum, ac in ejusdem Cappellæ, suæque fabricæ, Sacristiæ, ac mensæ utilitatem omnino converti debeant. Illæ vero, quæ mediante testamento, legato, donatione, seu alia dispositione primodictæ Imagini, vel Cappellæ, aut Altaribus in ea existentibus prædictis relinquentur, si ad suppellectilem ecclesiasticam spectare dignoscentur, ut sunt Cruces, candelabra, vasa argentea, aurea, custodiæ pro reliquiis, vestes, aut alia ejusdem generis, res, & bona eidem Cappellæ, & illius Altaribus, fabricæ, ac Sacristiæ cedere, & applicari volumus. Si vero hujusmodi relicta, seu aliàs donata, & primodictæ Imagini, vel Cappellæ, aut Altaribus prædictis pro tempore dedicata, vel dedicanda, domus, casalia, prædia, aut alia stabilia, seu etiam pecuniæ sint, ad Basilicam ipsam, illiusque Capitulum spectent, ac spectare declaramus, & ordinamus, hoc tamen ita statuimus, & declaramus, nisi ex legitimis, & justis conjecturis, aut aliàs constaret, piam disponentis devotionem esse, etiam stabilia, & pecunias, de quibus supra, ipsi primodictæ Imagini, ejusque Cappellæ, & Altaribus prædictis relinquere, & ordinare, ita ut in primodictæ Imaginis, & Cappellæ, dictorumque Altarium commodum, & honorem converti deberent, tunc enim piam offerentis mentem, & voluntatem in primis, & ante omnia servari volumus, & mandamus. Ceræ vero, quæ in Anniversariis, & funeralibus supererunt, pro duobus Capitulo, & Cappellanis, pro reliqua vero tertiis partibus Priori, Cappellanis, & Clericis supradictis distribuantur, prout eas distribui jubemus. Ipsa autem Anniversaria, & funeralia, quando fieri continget, non intra Cappellam prædictam, sed extra eam in dicta Basilica in loco Patrono infrascripto beneviso fieri, & celebrari volumus & mandamus.

Priori, Cappellanis, & Clericis, eorumque Collegio communicantur omnia privilegia similibus personis & Collegiis competentia.

§.44. Rursus Priori, Cappellanis, & Clericis prædictis, illorumque Collegio, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, præeminentiis, prærogativis, favoribus, facultatibus, indultis, & aliis gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alii dignitates, Cappellanias, & alia Beneficia in dicta Basilica S. Mariæ Majoris, & aliis ejusdem Urbis Basilicis, & Ecclesiis pro tempore obtinentes, earumque Collegia, de jure, vel consuetudine, aut ex privilegio, vel aliàs quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed æque, & principaliter, & pariformiter, in omnibus, & per omnia, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, apostolica auctoritate, & tenore prædictis indulgemus.

Eximuntur Cappella, Prior Cappellani, Clerici, & alii Ministri, eorumque bona a jurisdictione, correctione, & visitatione Urbis Vicarii Basilicæ prædictæ Archipresbyteri, & quorumcumque aliorum Judicum.

§.45. Præterea eamdem Cappellam, illiusque fabricam, & Sacristiam, nec non Priorem, Cappellanos, Sacristam, Camerarium, Clericos, & alios Ministros, & personas ejusdem Cappellæ pro tempore existentes, ipsumque Collegium, ac prædicta, cæteraque omnia, & quæcumque illius, & eorum bona, mobilia, & immobilia, cujuscumque qualitatis, & quantitatis in dictis Urbe, & locis, & extra, ac aliàs ubicumque locorum consistentia, ab omni jurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate, nunc, & pro tempore existentis Urbis Vicarii, & Archipresbyteri dictæ Basilicæ S. Mariæ Majoris, ejusque Vicarii, & Capituli, & cujusvis Ordinarii loci, aliorumque quorumcumque Judicum, & Officialium in ipsa Urbe, vel alias ubilibet constitutorum, perpetuo eximimus, & liberamus.

Datur Patrono facultas nominandi Cardinalem Protectorem ad ejus libitum, & ipse Protector Cappellæ constituitur Judex privative quoad omnes alios.

§. 46. Ac prædictum Scipionem Cardinalem illius vita durante, & eo vita functo, antiquiorem ejusdem S. R. E. Cardinalem ex nostra, ac Francisci, & Marci Antonii prædictorum familia, & parentela, vel in ejus defectum alium Cardinalem acceptare volentem, quem etiam ex nunc requirimus, & hortamur, pro tempore existenti Patrono Cappellæ prædictæ benevisum, ac ad ipsius Patroni libitum, & arbitrium, toties, quoties opus fuerit, nominandum, & eligendum ejusdem Cappellæ, illiusque fabricæ, & Sacristiæ, nec non Prioris, Cappellanorum, Clericorum, Ministrorum, personarum, rerum, bonorum, & jurium, privative quoad Archipresbyterum prædictum, & Urbis Vicarium, & etiam omnes alios quoscumque Romanæ Curiæ, & Urbis prædictarum, & alios quosvis Judices quocumque

que nomine vocatos, & quacumque præeminentia, etiam Cardinalatus, ac etiam Legati de latere, & alio quocumque honore, dignitate, præeminentia, & auctoritate pollentes, Protectorem, ac defensorem, nec non Judicem irrevocabilem perpetuo constituimus, & deputamus. Ac Vicario Urbis, nec non Archipresbytero, & illius Vicario, ac prædictis, & aliis quibusvis, etiam cujuscumque gradus, conditionis, & præeminentiæ existentibus personis, & Urbis, ac Romanæ Curiæ prædictarum, & aliorum locorum Judicibus, ne se in Cappellam, illiusque fabricam, ac Sacristiam, ac Priorem, Cappellanos, Clericos, Ministros, aut alias ejusdem Cappellæ personas, ac res, bona, & jura quæcumque, seu in litium, & differentiarum desuper, aut illorum occasione pro tempore suscitatarum, seu ortarum cognitionem, etiam ratione cujuscumque amicabilis compositionis, vel concordiæ, aut aliàs quomodocumque ingerere, seu decretum suum, vel auctoritatem interponere præsumant, districtius inhibemus.

Cardinalis de familia præfertur quoad Protectionem cuicumque Cardinali extraneo prius nominato.

§. 47. Præterea volumus, & declaramus, quod licet nullo de nostra, & Francisci, ac Marci Antonii prædictorum parentela hujusmodi existente in Cardinalatus honore constituto, alius ad id, ut præfertur, electus, & nominatus Cardinalis munus Protectoris hujusmodi subire, & exercere incepisset, nihilominus, si postmodum contigerit aliquem ex nostra familia, & parentela prædicta ad Cardinalatus honorem assumi, is in ejusdem muneris functione, seu Protectoris gradu præferri debeat, & electio, nominatio, constitutio, & deputatio de cujusvis alterius persona in Protectorem hujusmodi factæ, eo ipso cessare, & expirare censeantur.

Facultas condendi statuta Protectori conceditur.

§. 48. Nec non eidem Scipioni Cardinali moderno, & pro tempore existenti ejusdem Cappellæ Protectori, quascumque opportunas, & necessarias constitutiones, & ordinationes, statuta, & decreta juxta prudentiam eidem a Deo collatam pro primodictæ Imaginis veneratione, ejusque cultus conservatione, & augmento, ac tam circa tempora servitiorum præstandorum, ipsorumque Prioris, Cappellanorum, Clericorum, & aliorum Ministrorum felicem directionem, ac onerum eis incumbentium supportationem, quam mulctas, punctuationes, & pœnas contra negligentes, & servitia debita omittentes, illarumque applicationem, ac super aliis omnibus, quæ in præmissis omnibus, & singulis, ac præmissorum causa, & occasione necessaria esse judicabit, condendi, componendi, edendi, atque promulgandi, & postquam semel edita, & promulgata fuerint, quoad Scipionem, aut alios pro tempore existentes Cardinales Protectores Patronos ex se, quo vero ad alios Cardinales Protectores non Patronos de Patroni consensu, semel edita, & promulgata, prout in domino, ac toties quoties eis expedire videbitur, in parte, seu etiam in toto mutandi, & corrigendi, ac alia de novo edendi, & promulgandi, quæ semper, & perpetuo auctoritate nostra, ex nunc, prout ex tunc, & e contra valere, & servari volumus, decernimus, & mandamus.

Omnes lites committuntur Protectori summarie, & appellatione remota, cum facultate ab aliis Judicibus avocandi & reassumendi causas inhibendi &c.

§. 49. Nec non differentias, lites, & controversias inter quascumque personas, tam Prioris quam Cappellanorum, & Ministrorum hujusmodi, ac aliarum personarum ejusdem Cappellæ servitio, vel ministerio addictarum, & earumdem consortes, seu inter ipsos, & quosvis alios occasione personarum, & bonorum dictæ Cappellæ pro tempore exortas, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Judicii, omni, & quacumque contradictione, interpellatione, appellatione, & recursu, in integrum restitutione, ac mora remotis, etiam privative quoad Archipresbyterum dictæ Basilicæ, & illius Vicarium, ac etiam Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, & Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Cameræ Clericos, & Thesaurarium generalem, ac ejusdem Urbis Gubernatorem, Camerarium, & Vicecancellarium, nec non nostrum, & pro tempore existentem in ipsa Urbe in spiritualibus Vicarium Generalem, atque omnes alios Curiæ, & Urbis prædictarum, & aliorum locorum quorumcumque ordinarios, & delegatos Judices, nunc, & pro tempore existentes, cognoscendi, decidendi, definiendi, terminandi, & exequendi, litesque, & causas hujusmodi alibi introductas, motas, seu pendentes, avocandi, reassumendi, ac quos, quibus, & quoties opus fuerit, citandi, ac sub censuris ecclesiasticis, & pœnis pecuniariis, ejus arbitrio imponendis, & moderandis, inhibendi, pœnasque, & censuras hujusmodi incurrisse declarandi, ac servata forma Concilii Tridentini aggravandi, reaggravandi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis, ac denique eamdem prorsus jurisdictionem, superioritatem, & potestatem in Cappellam prædictam, illiusque fabricam, Sacristiam, Altaria, & bona quæcumque, ac universas, & singulas personas prædictas, in omnibus, & per omnia, quam pro tempore existentes dictæ Basilicæ S. Mariæ Majoris Archipresbyter, ejusque Vicarius in dictam Basilicam, illiusque Altaria, Capitulum, Canonicos Beneficiatos, & Clericos, vel Ministros, de jure, vel consuetudine, ac privilegio, vel aliàs quomodolibet exercere potest, & debet, sive in futurum poterit, & debebit, etiam quoad ea universa, & singula, quæ expressionem, & concessionem requirerent magis specialem, & quæ in, & super generali hujusmodi concessione non compræhenduntur, seu non compræhendi dici possunt, libere exercendi, plenam, liberamque damus, & concedimus facultatem.

Facultas Cardinalis Protectoris disponendi de Cameris, & mansionibus Cappellæ adjacentibus.

§. 50. Ac eidem Scipioni Cardinali, & pro tempore existenti prædictæ Cappellæ Protectori, & defensori, omnes quascumque, & singulas stantias, mansiones, & habitationes eidem Cappellæ nostræ adjacentes

tes, seu contiguas, & annexas, quas in intus, & ad ambitum, vel muros illius existentes fabricari fecimus ad hoc, ut de illis nunc, & quandocumque ad ejusdem Scipionis Cardinalis, & pro tempore existentis Protectoris, vel familiarium, & domesticorum, & sibi servientium, seu aliarum personarum usum, & commoditatem, ac servitium, & aliàs ad beneplacitum, & arbitrium suum, libere, & licite absque aliqua recognitione, vel pensione, seu solutione illarum ratione, etiam prædictæ Cappellæ, vel Priori, & Cappellanis, aliisque Ministris illius, seu Basilicæ hujusmodi, aut cuivis alii facienda disponere possit, liberumque earumdem stantiarum, mansionum, & habitationum usum, commoditatem, & servitium; Ita tamen quod in illis, tam in toto, quam in parte nullus præter Scipionem Cardinalem, & pro tempore existentem Protectorem, & defensorem hujusmodi, quovis prætextu, occasione, vel causa, seu ullo unquam tempore se ingerere possit, perpetuo reservamus, concedimus, & assignamus.

Jurispatronatus Cappellæ concessio, & forma succedendi in illa.

§. 51. Insuper circa Jurispatronatus, & præsentandi, nominandique, eligendi, & deputandi, antedicti reservationem, & seu Prioratus, ac Cappellaniarum, & Clericatuum hujusmodi, aliorumque prædictorum dispositionem de novo statuentes, vel statuendum censentes, prædicto Scipioni Cardinali prædictum Juspatronatus Cappellæ prædictæ, ac ut supra, & infra præsentandi, eligendique, & deputandi, prædictamque dispositionem, quoad vixerit, faciendi, nec non eidem Scipioni Cardinali, tamquam Patrono, & Protectori vita sibi comite tam Prioratus, quam omnium, & singularum Cappellaniarum hujusmodi tam ea prima vice ab ipsa eorum primæva erectione, & institutione apud Sedem prædictam vacantium, quam de cætero quibusvis modis, & ex quorumcumque, etiam nostrorum, & Romani Pontificis pro tempore existentis, seu cujusvis Cardinalis etiam viventis familiarium continuorum commensalium, seu dictæ Curiæ Officialium, aut aliàs quomodolibet reservationem inducentibus personis, seu per liberas, vel ex causa permutationis, resignationis, jurium cessiones, etiam accessorias, vel simplices, de illis in dicta Curia, vel extra eam, etiam in nostris, vel Romani Pontificis pro tempore existentis manibus etiam in dicta Curia, vel extra eam quomodolibet factas, & admissas, aut assequutionem alterius beneficii ecclesiastici quavis auctoritate collati, seu illa pro tempore obtinentium decessum, vel quamvis aliam dimissionem, amissionem, privationem, religionis ingressum, matrimonii contractum, ad Cathedralium Ecclesiarum, vel Monasteriorum, etiam consistorialium, seu quamcumque aliam promotionem, aut aliàs quomodolibet, & qualitercumque, etiam apud Sedem prædictam, & in dicta Curia, simul, vel successive, toties quoties vacaturorum, plenam, & liberam collationem, & provisionem, ac omnimodam aliam dispositionem, & institutionem personarum in eisdem Prioratu, & Cappellaniis nec non Sacristæ, Clericorum, & Scoparii deputationem per ipsum Scipionem Cardinalem, vel alium, seu alios, quem, vel quos ad id duxerit deputandum, vel deputandos, quando, & quoties, etiamsi eumdem Scipionem Cardinalem ab ipsa Curia, etiam pro sua voluntate ubilibet, etiam ultra Montes abesse contigerit, faciendas concedimus, & reservamus.

Conceditur Card. Burghesio facultas conferendi, ut supra, & in possessionem immittendi provisos.

§. 52. Nec non eidem Scipioni Cardinali hujusmodi Prioratum, & Cappellanias, ut præfertur, vacantes, & vacaturas conferendi, & de eis providendi, ac disponendi, nec non de Prioratu, & Cappellaniis prædictis sic pro tempore, & quandocumque provisos, vel institutos, in eorumdem Prioratus, ac Cappellaniarum, ac eorum singulorum possessionem veram, realem, & actualem, etiam eo ipso absque aliqua alterius Judicis, vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, vel aliàs qualificatæ ministerio, seu interventu, aut præsentia, seu licentia aliqua, propria auctoritate immittendi, ponendi, inducendi, & manutenendi, quos sic in possessionem immissos, & inductos in Priorem, ac Cappellanos hujusmodi, & in fratres ejusdem Cappellæ, illius Prior, & cæteri Cappellani respective recipere, ac ad omnia jura, & tractatus ejusdem Cappellæ admittere teneantur, plenam, & integram, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem, & potestatem attribuimus, sibique desuper indulgemus. Post obitum vero prædicti Scipionis Cardinalis, prædictum juspatronatus dictæ Cappellæ, & præsentandi personas idoneas etiam alienigenas ad Prioratum, omnesque, & singulas Cappellanias hujusmodi, quotiescumque illum, & illas, & illorum aliquos, ut præfertur, seu aliàs quomodocumque vacare contigerit, ac Sacristam, dictosque Clericos, & Scoparium ad nutum deputandi, & removendi, ac Protectorem eligendi, & nominandi dicto Marco Antonio Burghesio Principi Sulmonis, nostro ex prædicto Jo: Baptista secundum carnem Nepoti, ejusque natis, & descendentibus masculis per lineam masculinam legitimis, & naturalibus ex legitimo matrimonio natis, & procreatis.

Ordo Primogenituræ in successione jurispatronat. Cappellæ.

§. 53. Ita tamen, quod præsentatio, electio, nominatio, & deputatio respective solum fieri debeat a primogenito, & ipsius primogeniti primogenito usque in infinitum, hoc modo videlicet: si dictus Marcus Antonius plures filios masculos habuerit, præsentatio, electio, nominatio, & deputatio respective pertineant ad natu majorem tantum, qui si etiam plures susceperit filios masculos, natu major eorum tantum præsentet, & respective deputet, nominet, & eligat, & sic jus præsentandi, & respective deputandi, eligendi, & nominandi hujusmodi semper transeat de primogenito in primogenitum usque in infinitum, & deficiente, vel non existente linea masculorum

rum

rum ex masculis a dicto primogenito descendentibus, tunc præsentatio, & respective deputatio, nominatio, & electio modo, & forma præmissis, ad secundogenitum, si superstes fuerit, sin minus ad natu majorem masculum similiter usque in infinitum, & deficiente linea masculorũ ex masculis descendente a secundogenito, Juspatronatus præsentandi, deputandi, eligendi, & nominandi hujusmodi transeat ad tertiogenitum, prædicto ordine servato, & sic successive de una linea ad aliam ad omnes descendentes masculos a dicto Marco Antonio. Non existentibus vero filiis, vel aliis masculis ex dicto Marco Antonio, ejusque posteris masculis descendentibus, vel illis quandocumque in perpetuum deficientibus, Juspatronatus, & præsentandi, & respective deputandi, eligendi, & nominandi hujusmodi, ad filiam fœminam dicti Marci Antonii, vel ultimi masculi legitimi ab ipso Marco Antonio descendentis, legitimam, & naturalem, ac natu majorem, & postmodum ad ejus filios, & descendentes masculos, legitimos, & naturales in perpetuum ordine primogenituræ, ut supra dictum est, de descendentibus masculis, servato, spectet, & pertineat. Si vero contigerit, lineam masculinam ex fœminis ex d. Marco Antonio descendentibus penitus extingui, vel non extare, tunc, & eo casu fœminæ ex filiabus, vel aliis descendentibus fœminis ex dicto Marco Antonio descendentes, ordine primogenituræ, ut de masculis dictum est, semper servato, ad dictum juspatronatus, & præsentandi, & respective deputandi, eligendi, & nominandi succedant. Deficiente vero in totum linea tam masculina, quam fœminina ex dicto Marco Antonio descendente, vel illa non existente, juspatronatus, & præsentandi, ac respective deputandi, eligendi, & nominandi hujusmodi transeat ad prædictum Franciscum, ejusque filios, & descendentes masculos, de primogenito in primogenitum; ac eis deficientibus ad fœminas, ut supra dictum est de descendentibus dicti Marci Antonii. Et tandem ex ipso Francisco descendentibus masculis, & fœminis deficientibus, vel non existentibus ad prædictum Curtium Burghesium nostrum secundum carnem hujusmodi consanguineum, & post eum ejus primogenitum, & alias modo præmisso de primogenito in primogenitum, prout de dicto Marco Antonio supra dictum est, etiam quoad fœminas exinde descendentes in infinitum. Deficientibus autem omnibus, & singulis masculis, & fœminis descendentibus a Marco Antonio, & Francisco, ac Curtio prædictis, tunc succedat in juspatronatus, & præsentandi, ac respective deputandi, eligendi, & nominandi hujusmodi, qui nobis fuerit in linea masculina, & ea deficiente in fœminina sanguine proximior, servato semper in omnibus casibus supradictis ordine primogenituræ, transeundo scilicet de primogenito ad primogenitum, & præferendo lineam primogeniti lineæ secundogeniti, & masculos ex masculis descendentes, natis ex fœminis, ac masculos ex fœminis, ipsis fœminis, atque alias in omnibus, & per omnia, prout in linea filiorum descendentium a dicto Marco Antonio ordinatum est, ita quod juspatronatus, & præsentandi, ac respective deputandi, eligendi, & nominandi hujusmodi, ad unum solum successorem in solidum, & post illum ad alium semper deveniat, absque eo quod inter plures successores dividi possit.

§. 54. Institutiones, aut collationes, & provisiones personarum, ut præfertur, a Patrono pro tempore præsentatarum, videlicet quoad Prioratum per Cardinalem Protectorem, & seu etiam ipsum Priorem prout ipsi Patrono magis placuerit, fieri debeant, si vero pro tempore existens Patronus Prioratus, & Cappellaniarum hujusmodi in dignitate ecclesiastica constitutus esset, tunc ipse Patronus in hujusmodi dignitate constitutus non teneatur presentare, sed Prioratum, ac Cappellanias, ac eorum singulas quomodocumque, & quandocumq; vacantes, ut præfertur, pleno jure, ac eisdem modo, & forma auctoritate quibus dicto Scipioni Cardinali reservavimus, & concessimus, absque alicujus præsentatione conferre, & de illis etiam providere, ac disponere, & provisos in possessionem immittere, inducere, ponere, & defendere, libere, & licite possit, motu, & ex certa scientia, & potestatis plenitudine similibus itidem perpetuo reservamus, concedimus, & assignamus.

Patronus presentat coram Protectore, vel Priore, & quando patronus erit in dignitate ecclesiastica constitutus poterit conferre.

§. 55. Præterea pro potiori Scipionis Cardinalis, Marci Antonii, aliorumque ad Juspatronatus, necnon præsentandi, & respective deputandi, eligendi, & nominandi, aliorumque prædictorum reservationem, & concessionem per nos factam quomodolibet vocatorum, cautela, & securitate, & sine aliarum donationum, & gratiarum quarumcumque illis, tam in præmissis, quam alias quandocumque, & quomodocumque factarum aliquo præjudicio, quas præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis haberi, ac quas in omnibus iis, quæ præsenti nostræ dispositioni contraria non sunt, semper salvas, validas, & firmas esse, & remanere, & si quid in aliqua, seu aliquibus ipsarum deficeret, per aliam, seu alias suppleri, & juvari posse, & debere, volumus, atque decernimus, dictam Cappellam cum Altaribus, statuis, picturis, Sacristia, mansionibus, ædificiis illi annexis, commoditatibus, omnique illius structura, & ornatu, ac impensa, & impensis, etiam notabilissimis, cujuscumque summæ extiterint, seu extent tam hucusque quomodolibet factis, quam imposterum faciendis, necnon dotibus, proventibus, introitibus, redditibus, juribus, & emolumentis, ac universa suppellectili, jocalibus, & rebus, tam hactenus quomodolibet datis, donatis, unitis, & assignatis, applicatis, & concessis, quam imposterum a Nobis dandis, donandis, uniendis, assignandis, applicandis, & concedendis, necnon

Nova reformatio Juspatronatus ad abundantiorē cauthelam.

me-

melioramentis, & augumentis, etiam tam hactenus factis, quam faciendis quibuscumque, illorumque pretium, valorem, & aestimationem, ac omnes, & singulas pecuniarum summas, qualitates, & quantitates a Nobis, seu de mandato nostro hactenus erogatas, & erogandas in futurum quascumque, etiam notabiles, & notabilissimas.

Donatio omnium expensarum factarũ, & faciendarũ, ac cessio jurium Camerae super illis cõpetentium.

§.56. Item omnia, & singula, ac quaecumque jura, & actiones Camerae nostrae Apostolicae super praemissis omnibus, & singulis quibuscumque, seu praemissorum causa, & occasione, ex quovis jure, causa, & occasione, capite, vel praetextu, ingenio, vel quaesito colore, etiam in corpore Juris clausis, ac tam deductis, quam deducendis, cogitatisque, & incogitatis, & quae deduci, & excogitari quomodolibet possent, & de quibus in praesentibus mentionem fieri oportet specialem, aut aliàs quomodolibet, quomodocumque, & qualitercumque competentia, & competentes, ac competitura, & competituras, ac quae competere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum dictis Scipioni Cardinali, ac Marco Antonio, & aliis, ut supra, ad juspatronatus, & praesentandi, ac respective deputandi, eligendi, & nominandi quomodolibet vocatis quibuscumque modo, & forma, ac ordine supradictis, qui hic ad verbum pro repetitis habeantur, & censeantur, perpetuo, ac donatione libera, & irrevocabili, quae fit, & fieri dicitur inter vivos, perpetuo valitura donamus, damus, cedimus, concedimus, & elargimur, ac eos omnes, & singulos in nostrum, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum, ac Sedis, & Camerae Apostolicae jus, locum, privilegiumque universum quoad praedicta ponimus, substituimus, & subrogamus in verbo Rom. Pont. motu, scientia, & potestate similibus: attestantes, atque asserentes, hanc tam ab initio ipsius Cappellae fundationis, & constructionis, quam antea, & postea, ac semper fuisse, & esse nostram mentem, intentionem, & indubitatam voluntatem, ut omnia, & quaecumque in dictae Cappellae, & novae Sacristiae dictae Basilicae fundatione, ac constructione, & ornatu de nostris pecuniis exponenda, ac etiam aliunde applicanda cederent, ac cedere deberent in acquisitionem, & reservationem Jurispatronatus, ac praesentandi, & deputandi, nec non eligendi, & nominandi pro Scipione Cardinale, ac Marco Antonio, aliisque in praedicto ordine vocatis, itaut eisdem ex vera, & reali fundatione, & constructione, ac perpetua dotatione Juspatronatus, & praesentandi, ac deputandi, eligendi, & nominandi, perpetuo acquisitum foret, & esse deberet.

Decernitur Juspatronatus & praesentandi esse ex vera, & reali fundatione, constructione, & dotatione, Nobilium, & Illustrium, ac Principum, & ad instar Regum.

§.57. Decernentes juspatronatus, & praesentandi, deputandique, & eligendi, & nominandi hujusmodi, laicorum Nobilium, & Illustrium, ac Principum, ac in omnibus, & per omnia ad instar Regum vere existere, ac Scipioni Cardinali, Marco Antonio, & aliis futuris Patronis praedictis, non ex privilegio, sed ex veris primaeva, reali, actuali, plena, integra, & omnimoda fundatione, & perpetua dotatione, ac etiam ratione aedificationis, ac totalis, & integrae a primis fundamentis, originalisque, & perpetuae constructionis tam Cappellae, quam Sacristiae praedictarum competere, & ad illos pertinere, & propterea vere Juspatronatus praesentandi, deputandi, eligendi, & nominandi laicorum, seu laicale Nobilium, & Illustrium, ac Principum, & adinstar Regum esse decernimus, declaramus, atque pronunciamus.

Juspatronatus non cadere sub quacumque revocatione, & derogatione, nec illi etiam ratione vacationis apud Sedem, permutationis, devolutionis litis, nec ex quacumque alia causa posse derogari, etiam de Patronorũ consensu.

§.58. Illudque veram, & propriam, ac non fictam naturam Jurispatronatus praesentandi, deputandi, & nominandi laicalis, ac talem substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem, & roboris firmitatem, vimque, & effectum habere, & obtinere, ac Scipioni Cardinali, Marco Antonio, & aliis futuris Patronis praedictis, & eorum cuilibet perpetuo suffragari debere in omnibus, & per omnia absque ulla prorsus differentia, ac ut tale, sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis praegnantissimis, & efficacissimis verbis, clausulis, ac etiam irritantibus, & aliis fortioribus decretis, etiam cum clausula, quorum tenores, in quacumque dispositione, etiam per viam Constitutionis, Legis, Regulae Cancellariae Apostolicae, etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter pro tempore, etiam in crastinum ad summi Apostolatus apicem quorumcumque Romanorum Pontificum Successorum nostrorum, aut aliàs quomodocumque factis, concessis, & emanatis, nullatenus comprehendi, nec illi ullo umquam tempore, etiam ratione cujusvis litis pendentiae, vel vacationis Prioratus, & Cappellaniarum hujusmodi apud Sedem praedictam, etiam ex causa permutationis, vel devolutionis, seu alio quocumque praetextu, & ex quacumque causa quantumvis urgenti, & legitima, per Nos, seu quoscumque alios Romanos Pontifices Successores nostros pro tempore existentes, vel Sedem praedictam, aut illius etiam de latere Legatos, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, seu cujusvis intuitu, contemplatione per quascumque literas apostolicas, etiam in forma Brevis, & quascumque etiam derogatoriarum derogatorias, ac fortiores, & insolitas clausulas, nec non irritantia, & alia contraria decreta quaecumque, etiam toto, & integro praesentium tenore inserto, ac de Patronorum, seu cujusvis alterius consensu, aut aliàs quomodolibet derogari posse, vel debere, aut derogatum censeri.

Uniones, & applicationes factae mensae Prioris, & Cappellanorũ non possint alteri Ecclesiae, vel loco applicari, aut aliter disponi,

§.59. Minusque Archipresbyteratum, Canonicatus, & Praebendas, Cappellanias, & Beneficia in Ecclesia S. Laurentii, ut praefertur, suppressa, & extincta, ac dictae Cappellae, ut supra constructae, in eaque Prioratui, & Cappellaniis a Nobis erectis, unita, & applicata, seu eorum alicui vacatione, ut praefertur, ut aliàs quomodolibet

contrariis non obstant. quibuscumque.

libet occurrente, cuiquam conferri, nec aliter de illis, etiam in favorem quarumvis personarum, vel etiam Ecclesiarum, Hospitalium, Cappellarum, Locorum Piorum, aut in alios quosvis, etiam magis pios, & privilegiatos usus, & quavis etiam urgente, & urgentissima causa, etiam de illa tunc obtinenda, ac Prioris, & Cappellanorum prædictorum, & seu etiam Patronorum, aut Præpositi, Religiosorum, & totius Congregationis prædictorum, aut aliorum quorumvis consensu, etiam formaliter habito, & etiam præsentium facta mentione, & ad verbum insertione, & derogatione, quomodocumque, & qualitercumque disponi posse, neque debere. Ac omnes, & quascumque collationes, provisiones, commendas, præsentationes, institutiones, vel alias dispositiones tam de Archipresbyteratu, Canonicatibus, Præbendis, Cappellania, & Beneficiis prædictis, ut supra, suppressis, & extinctis, quam de Prioratu, & duodecim Cappellaniis, etiam ut supra a Nobis erectis, & institutis, seu eorum aliqua, contra harum præsentium nostrarum literarum formam, tenorem, & dispositionem, sub quibusvis verborum expressionibus, & quomodolibet pro tempore faciendas, processusque desuper habitos, ac omnes, & quascumque collationes, provisiones, commendas, præsentationes, institutiones, vel alias dispositiones de Prioratu, & Cappellaniis prædictis, ut præfertur, vel aliàs quovis modo, etiam apud Sedem eandem pro tempore vacantibus, quibusvis personis, & etiam communitatibus, Collegiis, Locis Piis, Cappellis, & aliàs quam ad præsentationem Pratronorum prædictorum, sub quibusvis verborum expressionibus pro tempore factas, seu faciendas, processusque desuper habitos, seu habendos, ac inde pro tempore sequenda quæcumque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse, ac pro nullis, & infectis haberi, & censeri, nec jus, aut coloratum titulum possidendi cuiquam tribuere, vel per illa acquiri posse, suppressionem, extinctionem, ac unionem, & applicationem prædictas, & respective collationes, provisiones, & alias dispositiones per Scipionem Cardinalem, ac Protectore, seu Priorem respective ut supra: necnon præsentationes per Patronos prædictos respective pro tempore factas, subsequutasque institutiones validas, & efficaces fore, & esse, suosque effectus sortiri, ipsisque provisis, præsentatis, & institutis, tale jus in re, vel ad rem acquiri, quale acquiritur præsentatis, & institutis ad beneficia de vero, & reali Jurepatronatus Laicorum Nobilium, & Illustrium, ratione primævæ, & integræ institutionis, ac perpetuæ dotationis ex bonis mere laicalibus, & patrimonialibus dumtaxat existentia. Necnon Archipresbyteratum, Canonicatus, & Præbendas, Cappellaniam, & beneficia prædicta, ut præfertur, suppressa, extincta, ac unita, & applicata, necnon respective, ut præfertur, erectos, & institutos Prioratum, & Cappellanias, Sacristiam, & Clericatus hujusmodi, sub quibuscumque contrariis, vel similibus, seu dissimilibus, specialibus, vel generalibus reservationibus, unionibus, annexionibus, incorporationibus, suppressionibus, extinctionibus, dissolutionibus, dismembrationibus, applicationibus, etiam perpetuis, vel temporalibus expectativis, & aliis etiam præventivis gratiis, ac uniendi, & applicandi, necnon conferendi, providendi, & aliis facultatibus, concessionibus, literis, mandatis etiam de providendo, ac indultis, & dispositionibus quibuscumque, illorum, & illarum revalidationibus quibusvis personis, etiam prædictæ S. R. E. Cardinalibus, etiam de latere Legatis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusvis suspensivis, restrictivis, ac etiam derogatoriarum derogatoriis, clausulis irritantibus, etiam vim contractus inducentibus, aut fortioribus, & arctioribus decretis, atque aliàs quomodolibet nunc, & pro tempore concessis, necnon quibusvis clausulis, & decretis quantumvis amplissimis, & prægnantissimis etiam cum clausula, quorum tenores, editis, & edendis, nullatenus compræhensa esse, aut fore, minimeque compræhendi posse, aut debere, sed semper ab illis excepta, & exclusa esse, & censeri debere.

§.60. Ac omnia, & singula præmissa, necnon jam confectas literas, ac præsentes nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis defectu, etiam ex eo, quod causæ, propter quas præmissa facta sunt, coram Urbis Vicario, aut Archipresbytero dictæ Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris, nunc, & pro tempore existenti, vel ejus Vicario hujusmodi, aut quocumque locorum, ubi bona prædicta sita sunt, Ordinario, etiam tamquam Sedis prædictæ delegato, aut alibi, & coram quibusvis examinatæ, verificatæ, & ab eis approbatæ, necnon Cardinales titulares Sancti Laurentii in Lucina, & Archipresbyter Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris, qui fuerunt, & nunc sunt, Capitulumque, & Canonici ejusdem Basilicæ S. Mariæ Majoris, necnon Prior, & Cappellani prædicti, ac Præpositus, Religiosi, Congregatioque Presbyterorum, nec non Archipresbyteratum, Canonicatus, Præbendas, Cappellaniam, & Beneficia prædicta obtinentes, ac Guardiani, & Confratres Archiconfraternitatis Confalonis, & Confraternitatum Beatæ Mariæ de Ara-Cœli, & Sancti Alberti, ac cæteri supradicti, & alii quicumque in præmissis quomodolibet jus, seu interesse habentes, vel habere prætendentes, ad id vocati, & auditi non fuerint, nec desuper suum consensum præstiterint, seu ex quavis alia causa, vel quocumque prætextu, quæsito colore, vel ingenio notari, impugnari, invalidari, retractari, & ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illa quodcumque juris facti, vel gratiæ remedium impetra-

Clausula quod non possit dari de obreptione, subreptione, vel intentionis defectu.

petrari posse, nec sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis excepta, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea erant statum, restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac etiam de novo sub posteriori data per Scipionem Cardinalem, & Protectorem, ac Patronos futuros prædictos quandocumque eligenda concessa, validaque, & efficacia fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac perpetuo suffragari, præmissaque omnia, & singula, ac super illis confectas literas prædictas, ac easdem præsentes, & in illis contenta quæcumque, etiamsi in illis, sive eorum aliquo de Sedis, & Cameræ nostræ Apostolicæ, nec non Cardinalium titularium Sancti Laurentii in Lucina, & Archipresbyteri Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris, ac Capituli, & Canonicorum, Cappellanorum, & Clericorum ejusdem Basilicæ, Priorisque, & Cappellanorum prædictorum, nec non dictos Archipresbyteratum, Canonicatus, & Præbendas, Cappellaniam, & Beneficia suppressa prædicta obtinentium, ac Præpositi, Religiosorum, & Congregationis, nec non Archiconfraternitatis, & Confraternitatum, aliorumque prædictorum, & aliorum quorumvis, etiam speciali nota dignorum, & quantumvis privilegiatorum, & qualificatorum, etiam necessario exprimendorum, damno, interesse, ac præjudicio, & etiam quantumvis enormi, & enormissima læsione ageretur, seu sequeretur, aut ipsum interesse, damnum, præjudicium, ipsaque læsio esset servata, & ad illa, aut eorum aliqua prædicti, & alii quicumque interesse habentes, seu habere prætendentes, auditi, citati, vel vocati non fuissent, minusque suppressionem, extinctionem, dismembrationem, unionem, applicationem, approbationem, donationes, concessiones pecuniarum solutiones, aliaque prædicta, ac præsentes juxta Pii Papæ Quarti Prædecessoris nostri de registrandis gratiis editam Constitutionem infra terminum in ea præfixum, seu unquam in eadem Camera, vel alibi admissa, neque etiam juxta juris, & quarumcumque Pontificalium Constitutionum, ac etiam Statutorum Urbis, & illorum reformationum formam insinuata, notificata, & etiam in ejusdem Cameræ libris, seu apud acta publica, vel alibi admissa, & registrata non existant, aut ex quibusvis nullitatibus, aut dictæ Constitutionis, seu nostræ Regulæ de non tollendo jure quæsito, & quibusvis aliis Nostris, vel Prædecessorum nostrorum constitutionibus, legibus, statutis, reformationibus, decretis, & consuetudinibus, etiam de directo, & penitus contrariis, seu aliis quibusvis obstaculis, impedimentis, etiam præjudicialibus quibuscumque, nullatenus, seu minus sufficienter derogatum sit, & quod in illis certæ formæ, certæque solemnitates etiam ex forma ipsarum literarum ad donationum, concessionum, aliorumque præmissorum, aut aliàs de necessitate servandæ, & quomodolibet requisitæ, servatæ non sint, nihilominus semper, & perpetuo valere, ac firmitatem, & robur obtinere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere volumus, & declaramus. Nos enim prædictos, & alios quoscumque, etiam quantumvis substantiales, atque formales, & de necessitate exprimendos defectus, siqui in illis, aut eorum aliquo, vel circa illa quomodolibet intervenissent, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus supplemus, eosdemque defectus sanamus, tollimus, & abrogamus. Et nihilominus pro potiori ipsorum Scipionis Cardinalis, & Marci Antonii, aliorumque vocatorum, ac Prioris, Sacristæ, & Cappellanorum prædictorum cautela, perinde ac si numquam præcedentes literæ nostræ, quoad hæc, a Nobis emanassent, de novo de per se, ac æque principaliter, juxta præsentium formam, continentiam, & tenorem, omnia, & singula supradicta facimus, statuimus, decernimus, declaramus, concedimus, damus, donamus, elargimur, ac ut supra volumus, disponimus & ordinamus. Decernentes in omnibus, & singulis præmissis utile per inutile non vitiari, sed omnia rata, valida, & firma omnino per se, sine aliqua dependentia, seu correspondentia, existere debere.

§. 61. Nec non dictum Scipionem Cardinalem, ac Marcum Antonium, & alios vocatos prędictos, seu quosvis alios ad prędictas literas, minusque præsentes, & in illis, ac præsentibus narrata, & contenta quæcumque, in Camera nostra Apostolica præsentandum, & in ejus libris admitti, & registrari faciendum, etiam juxta dictam Pii IV. Prædecessoris de registrandis, minusque illas, vel illa in toto, vel in aliqua illorum parte, in judicio, vel extra, quavis causa, & occasione exhibendum, probandum, justificandum, seu verificandum ullo tempore teneri, aut ad id cogi, vel compelli ullatenus posse, seu debere: & etiam si eædemmet literæ non exhiberentur, & numquam apparerent, nec apparere possent, nihilominus illa pro verificatis haberi debere, præsentesque etiam absque aliarum literarum, & scripturarum prædictarum exhibitione, & illarum, præsentiumque, ac in eis contentorum, etiam sine ulla prorsus probatione, verificatione, & justificatione, nihilominus ad omnia, & singula legitime, & sufficienter in judicio, & extra probandum, verificandum, & justificandum omnino sufficere, nec alterius probationis adminiculum requiri, immo quamcumque contrariam probationem illis minime obesse, ac omnia, & singula præmissa perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & esse ad donationem, & concessionem, aliaque prædicta vim validi, & efficacis, ac initi, & jurati contractus inter nos, & Sedem, Cameramque prædictas ex una, & dictum Scipionem Cardinalem, ac Marcum Antonium, aliosque vocatos prædictos ex altera partibus, etiam titulo oneroso habere, & obtinere, ipsisque Scipioni Car-

Decernitur præsentes literas non esse in Camera præsentandas, nec registrandas, nec ullibi esse in aliquo verificandas, & justificandas, nec illis contrariam probationem nocere.

Cardinali, & Marco Antonio, aliisque vocatis prædictis plenissime in omnibus, & per omnia suffragari, illosque præmissorum effectu pacifice frui, & gaudere debere. Nosque, & Sedem, Cameramque prædictas tam ad eorumdem præmissorum plenariam observationem, quam ad ipsius Scipionis Cardinalis, Marci Antonii, & aliorum vocatorum prædictorum, in pacifica eorum possessione, & usu, manutentionem perpetuo teneri, ac de omni, & quacumque evictione obligatos esse, & fore decernimus, & declaramus, prout in verbo Rom. Pontif. promittimus, ac Nos, & Cameram Apostolicam, illiusque bona quæcumque nominatim, & in specie pro eorumdem præmissorum observatione, etiam in casu cujuscumque evictionis dictorum jurium tam de facto, quam de jure, ac quovis casu, etiam inopinato, & inexcogitabili in ampliori forma Cameræ Apostolicæ in ipsorum Scipionis Cardinalis, Marci Antonii, & aliorum vocatorum prædictorum favorem, obligamus, & hypothecamus.

Clausulæ sublata.

§. 62. Sicque nostræ mentis, intentionis, & incommutabilis voluntatis fuisse, & esse attestamur, & ita in omnibus, & singulis præmissis ab omnibus censeri, ac per prædictos Cardinales Urbis Vicarios, ac dictæ Basilicæ S. Mariæ Majoris Archipresbyteros, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarios, nec non Thesaurarios, Clericos, Præsidentes Cameræ nostræ prædictæ, & quoscumque Judices ordinarios, & extraordinarios, Commissarios, nec non Curiæ causarum ejusdem Cameræ, & Palatii nostri Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, & Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, quicquid secus a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus, statuimus, & mandamus.

Derogationes Constitutionum, & aliorum contrariorum quorumcumque.

§. 63. Non obstantibus omnibus, & singulis præmissis, ac quibusvis aliis nostris literis, & dispositionibus, nec non similis mem. Symmachi, ac Callisti, Gregorii Noni, & Decimitertii, Joannis Vigesimiprimi, Clementis Septimi, Innocentii Sexti, & Septimi, Pauli Secundi, Tertii, & Quarti, Julii etiam Tertii, Pii similiter Quarti, & Quinti, ac Sixti pariter Quinti, & aliorum Romanorum Pontif. Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ, & Cameræ prædictæ non alienandis, & male alienatis recuperandis, ac dicta Pii Quarti etiam Prædecessoris de registrandis, necnon de jure quæsito non tollendo, & de non concedendis gratiis ad instar, & de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de exprimendo vero valore, aliisque nostris, & Cancellariæ nostræ Apostolicæ regulis, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, ac Bonifacii Papæ Octavi de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo quis vigore præsentium ultra tres dietas ad judicium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon dictarum Basilicæ Sanctæ Mariæ Majoris, & Ecclesiæ Sancti Laurentii, & aliarum Ecclesiarum juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis pro tempore existentibus dictæ Basilicæ Archipresbytero, Capitulo, Canonicis, Beneficiatis, Clericis, & Cappellanis, nec non Presbytero Cardinali, sub cujus titulo dicta Ecclesia Sancti Laurentii existit, nec non Camerario, Thesaurario, Auditoribus, Clericis, aliisque Magistratibus, Officialibus, & Judicibus prædictis, ac etiam dilectis filiis Populo Romano contra forenses, & alienigenas, necnon Archiconfraternitati, Confraternitatibus, Præposito, Religiosis, Congregationi Presbyterorum, illorumque Superioribus, necnon Cappellæ, aliisque prædictis omnibus, & singulis, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam motu pari, & consistorialiter, etiam in fundatione, & primæva institutione, seu aliàs quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, etiam si in eis caveatur, quod Cappellaniæ, Prioratus, & alia beneficia prædictæ Urbis, nullis nisi civibus Romanis, aut civium Romanorum originariorum filiis, & forsan aliis certo inibi expresso modo qualificatis conferri possint, aut alias de illis, etiam per Sedem prædictam pro tempore factæ provisiones, & aliæ dispositiones, nullæ sint, quibus, omnibusque aliis, quæ præsentibus quomodolibet obesse possent, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi etiam veriores, totosque, & integros etiam præsentibus pro expressis insertis, ac de verbo ad verbum registratis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad effectum præsentium, & validitatis omnium, & singulorum præmissorum hac vice dumtaxat harum serie, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, specialiter, & expresse derogamus, & derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio pœnalis.

§. 64. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris, adiectionis, supplementi, sanationum, abrogationum, declarationum, correctionis, mutationis, addictionis, dispositionis, erectionis, institutionis, concessionum, assignationum, applicationum, appropriationum, declarationum, statutorum, ordinationum, mandatorum, commutationis, exemptionum, liberationum, decretorum, inhi-

inhibitionum, dimissionis, relaxationis, jussionis, indultorum, requisitionis, constitutionis, deputationis, reservationum, donationis, cessionis, elargitionum, positionis, substitutionis, subrogationis, pronunciationis, sublationis, promissionis, attestationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 28. Octob. 1615. An. XI.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo quintodecimo, quinto Kal. Novembris, Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

CCLIV.

Institutio Confraternitatis utriusque sexus Christifidelium in Alma Urbe, sub invocatione SS. Benedicti, & Scholasticæ de Nursia, cum indulgentiarum elargitione, & quotannis unum ex capitali pœna damnatis liberandi facultate.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

PAstoris æterni, qui pro gregis salute, in ara Crucis immolari voluit, vices quamquam immeriti gerentes in terris, pia Christifidelium, vota, quæ ad divini cultus augmentum, & ipsorum fidelium salutem spectant, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, eosdemque fideles ad religiosa opera exercenda, indulgentiis, & peccatorum remissionibus invitamus, ut per operum hujusmodi exercitium, ad æternæ beatitudinis gaudia pervenire mereantur.

Laertius Cherubinus, & alii Pontifici supplicat pro erectione Cōfraternitatis SS. Benedicti & Scholasticæ in Urbe.

§. 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Laertius Cherubinus J. U. D. in Romana Curia Advocatus, ac Benedictus Passerinus etiam J. U. D. nec non Sebastianus Massaronus, Olympius Cistarellus, & Franciscus etiam Passerinus nobis nuper exponi fecerunt, ipsi, & alii, qui a terra nostra Nursiæ, & locis adjacentibus Spoletan. Diœcesis originem ducunt, peculiari devotione ducti erga Sanctum Benedictum clarissimum Nursiæ lumen, & decus, & ut saluti suæ magis consulant, aliosque Christifideles ad ejusdem devotionis studium accendant, in Ecclesia S. Eustachii de eadem Urbe, unam utriusque sexus Christifidelium Confraternitatem, sub invocatione ejusdem S. Benedicti, & S. Scholasticæ, ad Dei gloriam, animarumque suarum salutem, per nos erigi summopere desiderent.

Quam Pont. erigit.

§. 2. Nos piis dictorum Laertii, ac Benedicti, Sebastiani, Olympii, & Francisci, ac aliorum prædictorum desideriis hujusmodi annuere, animarumque saluti paterna charitate prospicere cupientes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, in prædicta Ecclesia S. Eustachii, unam utriusque sexus Christifidelium Confraternitatem, quæ non sit pro hominibus unius specialis artis, sub invocatione prædicta, sine alicujus præjudicio Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituimus.

Confratribus dat facultatem processionaliter incedendi, divina officia in suo Oratorio recitandi, ac licita statuta pro Confraternitatis regimine condendi.

§. 3. Nec non Confratribus dictæ Confraternitatis pro tempore existentibus, ut processionaliter incedere, divina officia in suo Oratorio recitare, & pro ipsius Confraternitatis negociis se congregare, ac quæcumque statuta, capitula, ordinationes, & decreta, pro salubri eorum, & dictæ Confraternitatis regimine, & directione necessaria, & opportuna, (licita tamen, & honesta, sacrisque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus Apostolicis non contraria) per dilectum filium nostrum in Alma Urbe Vicarium in spiritualibus generalem examinanda, & approbanda, facere, & edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur, prævia simili examinatione, & approbatione, mutare, alterare, corrigere, & in melius reformare.

Et quæcumque ab eadem Confraternitate bona quo quomodo acquisita regendi, & in illius pios usus convertendi.

§. 4. Ac insuper omnia, & singula legata, relicta, res, & bona quomodolibet qualificata, mobilia, & immobilia per quoscumque Christifideles dictæ Confraternitati per viam testamenti, donationis, aut alias quomodolibet pro tempore elargita, & relicta recipere, illaque per eorum Officiales, & deputatos regere, gubernare, & administrare, ac in ipsius Confraternitatis, & ejus piorum operum usus convertere, ita tamen ut de receptis, & administratis per eos eidem Vicario juxta decreta Concilii Tridentini rationem reddere teneantur.

Hoc habes in cap. 9. sess. 22. de reform.

Indultum etiam quotannis unum capitaliter condemnatū liberandi concedit.

§. 5. Præterea singulis annis, unum reum quem petierint, & a dilecto filio moderno, & pro tempore existente dictæ Urbis Gubernatore obtinuerint, capitali pœna, (præterquam ob crimen hæresis, læsæ Majestatis, falsificationis monetæ, aut literarum Apostolicarum, assassinii, aut sacrilegii, necnon homicidii deliberati, aut extractionis frumentorum, vel aliarum frugum, & rerum, contra Apostolicas Constitutiones extra Statum Ecclesiæ) damnatum liberare, dummodo tamen pacem ab offensis, vel eorum hæredibus habuerit, libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus. Mandantes propterea eidem nunc, & pro tempore existenti dictæ Urbis Gubernatori, ut singulis annis in perpetuum dictis Confratribus, unum ex capitali pœna damnatis, liberum dimittat, & concedat, ipsumque per eosdem Confratres pro tempore liberatum ab omni pœna capitali eo ipso absolutum, eumque ad patriam, famam, gradus, honores, & bona quæcumque (præterquam Fisco incorporata) plenarie restitutum, & reintegratum, nec illum super præteritis delictis, & excessibus ulterius molestari, vel perturbari posse decernimus, & declaramus.

Indulgentias infrascriptas elargitur vi-

§. 6. Postremo ut dicta Confraternitas majora in dies suscipiat incrementa, de Omni-

del cet, Confraternitatem ingredientibus, die prima ingressus plenariam.

Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, auctoritate confisi, Omnibus utriusque sexus Christifidelibus, qui dictam Confraternitatem in posterum ingredientur, die prima eorum ingressus, si vere pœnitentes, & confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, plenariam.

Ac in articulo mortis, etiam plenariam.

§. 7. Nec non tam ipsis, quam pro tempore describendis in dicta Confraternitate Confratribus, & Consororibus, in cujuslibet eorum mortis articulo, si vere pœnitentes, & confessi, ac sacra communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem vere contriti nomen Jesu, ore si potuerint, sin autem corde devote invocaverint, etiam plenariam.

Et pariter visitantibus illius Ecclesiam, vel Oratorium, in diebus festis S. Benedicti, & Scholasticę

§. 8. Ac eisdem nunc, & pro tempore existentibus Confratribus, & Consororibus vere pœnitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui prædictæ Confraternitatis Ecclesiam, vel Cappellam, seu Oratorium in die festo eorumdem SS. Benedicti, & Scholasticæ, a primis Vesperis usque ad occasum solis diei hujusmodi, singulis annis devote visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, misericorditer in Domino concedimus.

Indulgentiam annorum septem, & totidem quadragenarum eisdem Confratribus, pia quædam opedla facientibus

§. 9. Insuper dictis Confratribus, & Consororibus etiam veræ pœnitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui prædictam Ecclesiam, vel Cappellam, seu Oratorium in Navitatis, ac secundo Paschatis Resurrectionis D. N. Jesu Christi, necnon Nativitatis, & Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis festis diebus, a primis similiter Vesperis usque ad occasum solis dierum hujusmodi, singulis annis devote visitaverint, & ibi ut præfertur, oraverint, quo die prædictorum id egerint, septem annos, & totidem quadragenas.

Indulgentiam quoque sexaginta dierum pia quædam opera exercentibus.

§. 10. Quoties vero Missis, & aliis divinis officiis in dicta Ecclesia, vel Cappella, seu Oratorio pro tempore celebrandis, & recitandis, seu Congregationibus publicis, vel privatis ejusdem Confraternitatis ubivis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, necnon etiam, qui corpora Defunctorum tam Confratrum, & Consororum dictæ Confraternitatis, quam aliorum ad sepulturam associaverint, aut quascumque processiones de licentia Vicarii prædicti faciendas, sanctissimumque Eucharistiæ sacramentum, tam in processionibus quam cum ad infirmos, aut alias ubicumque, & quomodocumque pro tempore deferretur, comitati fuerint, aut si impediti, Campanæ ad id signo dato, semel Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinquies Orationem, & Salutationem prædictas pro animabus Defunctorum Confratrum, & Consororum dictæ Confraternitatis recitaverint; aut peccatorem aliquem ad viam salutis reduxerint, & ignorantes præcepta Dei, & ea, quæ ad salutem sint, docuerint, aut quodcumque pietatis, vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet prædictorum operum sexaginta dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus; præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Indulgentiarum concessionem revocat, si hæc Confraternitas, alteri Archiconfraternitati uniatur, vel alias instituatur.

§. 11. Volumus autem, quod si prædicta Confraternitas alicui Archiconfraternitati aggregetur, vel alia quavis ratione uniatur, seu etiam quomodolibet instituatur, præsentes, & quævis aliæ literæ Apostolicæ, illis nullatenus quoad indulgentias, & remissiones præfatas suffragentur, sed ex tunc eo ipso prorsus nullæ sint.

Dat. die 9. Nov. 1615. An. XI.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris die 9. Novembris 1615. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

CCLV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Quod de cætero perpetuis futuris temporibus quatuor Adolescentes Nationis Ruthenæ, ex iis videlicet, qui ad unitatem Sanctæ Matris Ecclesiæ redierunt, in Collegio Græco de Urbe recipi, & admitti valeant.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decet Romanum Pontificem eos, qui pravis Schismatum erroribus relictis ad Sanctæ Matris Ecclesiæ Catholicæ Romanæ unitatem, & communionem redierunt, specialibus favoribus, & gratiis prosequi, ut illi in ejusdem Ecclesiæ fide, & obedientia eo constantius perseverent, quo cumulatioribus beneficiis se affectos esse perspexerint.

Statuit quatuor Adolescentes Ruthenos semper in Collegio Græco recepi.

§. 1. Quapropter, ut Natio Ruthena, seu Russa fide catholica, ac sana, & orthodoxa doctrina melius, & commodius imbuatur, providere volentes, supplicationibus etiam Ven. Fratris Josephi Archiepiscopi Kiovien. & Halicien. totius Nationis prædictæ Metropolitæ Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; Quod de cætero perpetuis futuris temporibus quatuor dictæ Nationis, ex iis scilicet, qui ad prædictam unitatem redierunt, adolescentes in Collegio Græco de Urbe prædictam ob causam recipi, & admitti, ibique ad instar aliorum dicti Collegii Alumnorum ali, & teneri, ac in discedentium loca, alii ejusdem Nationis substitui debeant, apostolica auctoritate, tenore præsentium, concedimus, & indulgemus.

Præcipit Card. Protectori, aliisque Collegii Ministris, ut hu-

§. 2. Injungentes propterea Ven. Fratri Nostro Benedicto Episcopo Sabinen. Cardinali Justiniano nuncupato, & pro tempore existenti dicti Collegii Protectori, ejusdem vero

jusmodi Alumnos admittant. vero Collegii Rectori, cæterisque, ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub arbitrii Nostri pœnis mandantes, ut quatuor Adolescentes hujusmodi in dictum Collegium juxta tenorem præsentium admitti faciant, & respective admittant, illisque, ac in discedentium loca usque ad prædictum numerum ex dicta Natione pro tempore substituendis faveant, & assistant, ac instar aliorum Alumnorum sine aliqua prorsus differentia tractent.

Clausulæ. §. 3. Decernentes præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere, ac irritum, & inane, quid quid secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium derogatio. §. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dicti Collegii, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis Statutis, & Consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 2. Dec. 1615. An. XI. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub Annulo Piscatoris die 2. Decembris 1615. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

CCLVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Declaratio circa Ritus, & Cœremonias ab Episcopis, & Clero Ruthenis observandas.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. Solet circumspecta Romani Pontificis providentia, si quæ aliquando super literis ab Apostolica Sede emanatis dubia oriantur, suæ declarationis oraculo tollere, & aliàs providere, prout temporum, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspicit salubriter in Domino expedire.

Tempore Clementis VIII. facta est Ruthenorum unio cū S. R. E. §. 1. Aliàs siquidem fel. record. Clemens Papa VIII. Prædecessor Noster bon. mem. Michaelem Archiepiscopum, & Metropolitam Kiovien., & Haliciensem, ac totius Russæ, & cum eo plerosque ejus Comprovinciales Episcopos, ac alios tunc expressos una cum omni eorum Clero, & Populo Nationis Ruthenæ, seu Russæ, quæ cum Romana Ecclesia non communicabat, sed Græcorum schisma sequebatur, intra gremium Ecclesiæ Catholicæ, & unitatem S. R. E. uti membra sua in Christo sub certis modo, & forma recepit, univit, adjunxit, annexuit, & incorporavit, prout in dicti Clementis Prædecessoris sub Plumbo desuper sub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1595. Decimo kalen. Januarii Pontificatus sui Anno Quarto expeditis literis plenius continetur.

Nonnulli putabant, Clementem PP. Ruthenum ritum extinxisse. §. 2. Cum autem, sicut Ven. Fratris Joseph Archiepiscopi moderni Kiovien., & Halicien. nomine Nobis nuper expositum fuit, non desint, qui veritatis ignari, aut ab aliis in errorem adducti sibi persuadeant Romanam Ecclesiam per unionem præmissam eorum Ritus, & Cœremonias in divinis officiis, & Sacramentorum administratione tollere, & extinguere voluisse, unde scandalum multorum provenire dignoscitur.

Paulus declarat proprii ritus observantiam fuisse concessam. §. 3. Qua propter Nos ex pastoralis Officii debito, inimico homini bono semini superseminandi zizania occasionem auferre, & errores hujusmodi ex mentibus hominum evellere, ac scandalis occurrere volentes, necnon literarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus dicti Josephi Archiepiscopi nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Omnes Sacros Ritus, & Cœremonias, quibus Rutheni Episcopi, & Clerus juxta SS. Patrum Græcorum Instituta in divinis Officiis, & Sacrosancto Missæ Sacrificio, cæterorumque Sacramentorum administratione, aliisve Sacris functionibus utuntur, dummodo veritati, & doctrinæ fidei Catholicæ non adversentur, & Communionem cum Romana Ecclesia non excludant, per unionem præmissam tollere, aut extinguere Ecclesiæ Romanæ intentionem, mentem, et voluntatem non fuisse, nec esse, neque id dici, vel censeri potuisse, nec posse, quinimmo dictos Ritus eisdem Ruthenis Episcopis, et Clero ex Apostolica benignitate permissos, concessos, et indultos esse, sicut ex literis prædictis, & Concilio Florentino apparet, & ex Instituto Collegii Græcorum Urbis nostræ, nec non aliorum de Ritu hujusmodi servando, sicut accepimus, juramentum præstant, Apostolica auctoritate tenore præsentium decernimus, & declaramus.

Obstantia tollit. §. 4. Non ostantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Dec. 1615. An. XI. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 10. Decembris 1615. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

CCLVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Statutum super susceptione muneris Consecrationis pro Episcopis Ruthenis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. In supremo Apostolatus solio divina dispositione, meritis licet imparibus, præsidentes, ad ea libenter intendimus, per quæ Ecclesiarum Præsulum præsertim in par-

partibus remotis agentium commoditati, & conscientiæ securitati opportune consulitur.

Nonnulli Episcopi Rutheni munus consecrationis acceperant adsistentibus Episcopis latinis.

§. 1. Sane Ven. Fratris Josephi Archiepiscopi Kiovien., & Halicien. totius nationis Ruthenæ, seu Russæ Metropolitæ nomine Nobis nuper expositum fuit, quod nonnulli, de quorum personis Cathedralibus Ecclesiis in partibus Russiæ hactenus provisum fuit, licet juxta Ritum Græcum post unionem ejusdem Nationis cum Ecclesia Romana ab Apostolica Sede permissum vivant, tamen ob magnam Ecclesiarum hujusmodi distantiam munus Consecrationis in defectum Episcoporum ejusdem Ritus, assistentibus Episcopis ritus latini, gratiam tamen, & communionem Apostolicæ Sedis habentibus, & alias canonicæ susceperunt.

Quod fieri posse dubitabant aliqui.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat id inconsulta Sede Apostolica fieri posse quidem dubitent, Nobis propterea dictus Josephus Archiepiscopus humiliter supplicari fecit, ut desuper providere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex declarat Ruthenos Episcopos consecrari posse cum adsistentia Episcoporũ latinorũ, & viceversa.

§. 3. Nos igitur pro nostri pastoralis officii debito omnem circa præmissa dubitandi causam tollere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati auctoritate apostolica tenore præsentium decernimus, & declaramus Promotis ad Cathedrales Ecclesias in dictis Partibus existentibus, & Ritu Græco a Sede Apostolica permisso in unione prædicta viventibus, consecrationis munus assistentibus duobus, vel tribus Episcopis Ritus latini, gratiam tamen, & communionem Sedis prædictæ habentibus, & e contra promotis ad Cathedrales Ecclesias ibidem existentes, qui Ritu latino vivunt, assistentibus duobus, vel tribus Episcopis Ritus Græci, in unione tamen prædicta viventibus, & gratiam, & communionem ejusdem Sedis habentibus, munus consecrationis impendi, & ab illis suscipi, dummodo alias canonice impendatur, libere, & licitè posse, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Dat. die 10. Decemb. 1615. An. XI.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 10. Dec. 1615. Pontificatus Nostri Anno XI.

CCLVIII.

Confirmatio, & declaratio constitutionis Sixti V. super poenis, & confiscationibus, quæ fiunt in Statu Ecclesiastico, illarumque solutione Cameræ Apostolicæ debita, & forma de cetero perpetuo servanda.

Hæc Sixti V. Constitutio habetur in ejus Constit. CXLIV. Ad Romanum. *Tom. V. Par. I. fol.* 47. *Ejusque confirmatio a Clemente VIII. promulgata legitur in Const. X.* Inter cæteras. *ibid. fol.* 343.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

In suprema Beati Petri Sede (meritis licet imparibus) a Domino constituti, muneris nostri esse cernimus, ut inter pastorales curas, Populorum nostræ, & S. R. E. ditioni in temporalibus subiectorum, recto regimini nostram sollicitudinem impendamus, ac etiam provideamus, ut juribus Cameræ nostræ Apostolicæ consulatur, ne ex iis, qui irrepere solent abusus, ipsa Camera Apostolica aliquod patiatur detrimentum, & quæ propterea sedula meditatione à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris salubriter constituta, & ordinata fuisse comperimus, quo inviolabilius observentur confirmemus, & innovemus, nostræque auctoritatis munimine roboremus, aliaque disponamus, quæ in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Alias siquidem accepto per fe. re. Sixtum Papam Quintum prædecessorem nostrum, quod, &c. *Omittitur tenor hujus Bullæ, quia eam habes supra loco cit.* Sixtus V. edidit Bullam de qua in Rub.

Clemens VIII. illam confirmavit.

§. 2. Quæ quidem constitutio postmodum per rec. mem. Clementem Papam Octavum etiam prædecessorem nostrum, per suam Motus proprii cedulam sub die 22. mensis Aprilis Anni Domini 1592. publicatam, & affixam confirmata fuit.

Hic Pont. illius observantiam districte præcipit.

§. 3. Cum autem sicut accepimus successu temporis, ut humana fert conditio, Constitutiones, & Motus proprius hujusmodi, culpa etiam eorum qui in eodem Statu nostro temporalem jurisdictionem exercent, per eosdem, ac forsan graviores abusus eludantur, pœnæque, mulctæ, & confiscationes dictæ Cameræ debitæ similiter intervertantur, & alia incommoda, forsan etiam cum delictorum impunitate enascantur. Nos his malis opportuna remedia adhibere, eaque de medio tollere, ac dictæ Cameræ nostræ indemnitati consulere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione nostris, Constitutionem prædictam, omniaque, & singula in ea contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus, & innovamus, eamque inviolabilis firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari perpetuis futuris temporibus debere constituimus, & ordinamus, & nihilominus dilectis filiis nostris, & Apostolicæ Sedis in Provinciis ejusdem Status nostri de Latere Legatis, tenore præsentium injungimus, eorumque Vicelegatis, Præsidibus, Rectoribus, Gubernatoribus, Locatenentibus, Prætoribus, Vicariis, Notariis, Cancellariis, & scribis, aliisque Officialibus, omnibus, & singulis ad quos spectat, & pro tempore spectabit, præcipimus, & mandamus, ut eamdem Constitutionem inviolabiliter, & ad unguem, sub pœnis in ea contentis, & aliis infrascriptis observent, exequantur, & adimpleant.

Officialesque teneri declarat in ingressu Officii cum juramento promittere observantiam Bullę Sixti V. & istius Con-

§. 4. Præterea motu, scientia, deliberatione, & auctoritate paribus decernimus, & ordinamus, quod Vicelegati, Præsides, Rectores, Notarii, Cancellarii, cæterique Officiales prædicti nunc, & pro tempore existentes, cum primum se ad eorum officia exercenda contulerint, teneantur expresse

stitutionis, & absque consensu Thesaurariorum supplicationes, &c. non recipere nec signare.

se jurare, & juramento desuper præstando declarare, se Sixti prædecessoris, ac præsentem Constitutionem nostram in omnibus, & per omnia sub pœnis in ea, & nostra respective contentis, & expressis inviolabiliter, & ad unguem observaturos, nec illis sub quovis prætextu, quæsito colore, causa, vel ingenio contraventuros, quodque nec ipsi, minusque pro tempore existentes nostri, & dictæ Sedis Legati, nullo prætextu, titulo, jure, causa, & forma supplicationes hujusmodi ipsis, vel eorum alicui pro tempore porrigendas, dandas, vel dimittendas, taxare, & subscribere, compositionesque facere, decretaque quovis modo gratiam, seu remissionem pœnæ, seu delicti directe, vel indirecte concernentia, interponere, easque, & illas registrare, & in acta referre, processusque tam per viam supplicationum decretorum hujusmodi, quam gratiæ compositionis, seu transactionis, vel remissionis, & similium, cassare, & abolere non possint, neque valeant, nisi prius Thesaurarii, aut jurium, ac proventuum dictæ Cameræ conductores, vel pœnarum Depositarii, & seu eorum substituti, juxta dispositionem, tenorem, & formam instrumentorum Cameralium cum eis celebratorum expresse supplicationibus, decretis, gratiis, compositionibus, transactionibus, & aliarum pœnarum remissionibus, abolitionibus, & similibus decretis desuper faciendis consenserint, illorumque consensum ante aliquam aliam subscriptionem in calce dictarum supplicationum, & seu decretorum, vel abolitionum, aut etiam ad partes etiam propria eorum manu subscriptum præstiterint.

Aliterque receptas, & signatas gratias & supplicationes irritas declarat.

§. 5. Alioquin compositiones, decreta, abolitiones, registrationes, cassationes, & alia quæcumque contra præsentium nostrarum, dictorumque instrumentorum Cameralium, & Capitulorum in eis appositorum formam, continentiam, & tenorem desuper facienda, & demandanda, nulla, & irrita, nulliusque roboris, & momenti sint, & esse censeantur, prout ex nunc illa motu, scientia, & potestate paribus cassamus, revocamus, & annullamus, viribusque, & effectu evacuamus, ac delinquentibus, & condemnatis, & aliis quibuscumque in processibus, aliisque actis desuper pro tempore faciendis, vocatis, & comprehensis, & seu aliàs interesse quomodolibet habentibus, nullatenus decernimus prodesse, quinimmo contra eos pro pœnis incursis, & seu in sententiis contra ipsos latis, ac promulgatis, & in progressu temporis ferendis, & promulgandis contentis, procedi possit, & valeat, non secus ac si compositiones, abolitiones, decreta, supplicationes, & alia prædicta minime emanassent, & seu facta fuissent.

Officialibus contravenientibus pœnas infligit.

§. 6. Et nihilominus Vicelegati, Præsides, Rectores, Notarii, Cancellarii, cæterique Officiales omnes, qui secus fecerint, indignationis nostræ, & pro tempore existentis Romani Pontificis, privationis officiorum, ac mille ducatorum auri, ac alias etiam graviores arbitrio nostro, & ejusdem Romani Pontificis pœnas incurrisse, & incidisse intelligantur, & ad illorum solutionem cogi omnino possint, ac debeant.

Compendia harum Constitutionum vulgati sermone conscripta affigi jubet, & publicari, & in locis residentiarum affixa retineri.

§. 7. Ceterum, ut præsentes perpetuis futuris temporibus observentur, neve aliquis earum ignorantiam prætendere, allegare, aut se excusare possit, volumus, decernimus, & mandamus, quod earumdem præsentium transumptis, & ut melius intelligantur, ipsarum compendia, sive summaria vulgari sermone conscripta, & annotata in singulis Civitatibus, Terris, Oppidis, Castellis, Villis, & Burgis Status nostri prædicti affigantur, & publicentur, ac tam præsentium, quam summarii transumpta in Cancellariis criminalibus, & in locis residentiæ Gubernatorum, & Officialium affixa perpetuo sub pœna scutorum ducentorum dictæ Cameræ applicandorum conserventur.

In deputationibus Legatorum earumdem constit. observantiam injungi jubet.

§. 8. In novorum autem Legatorum prædictorum a nobis, & successoribus nostris pro tempore eligendorum, & deputandorum, deputationibus, ac literis desuper in quacumque forma quandocumque expediendis, apponi, & exprimi omnino debere volumus, & mandamus, quod Legati prædicti eamdem Sixti prædecessoris, nec non præsentem nostram hujusmodi constitutionem observare, adimplere, & exequutioni demandare omnino teneantur, & debeant; aliàs quæcumque per eos contra illius tenorem facienda, gerenda, & mandanda, nulla, & invalida sint eo ipso, prout ex nunc nulla esse itidem decernimus.

Officiales de contentis in dicta Bulla Sixti V. syndicati mandat.

§. 9. In discessu vero, seu syndicatu dictorum Vicelegatorum, Gubernatorum, Prætorum, & aliorum Officialium, quomodolibet pro tempore pariter deputandorum, & eligendorum, cetera omnia per dictum Sixtum prædecessorem, ut supra ordinata, a Fisci Procuratoribus, seu Depositariis, ac Substitutis, & locorum Syndicis sub quingentorum aureorum ducatorum, ut præfertur applicandorum, & aliis pœnis prædictis, observari, & exequutioni similiter demandari debeant.

Et ità, ac non aliter judicari decernit.

§. 10. Et ita in præmissis omnibus, & singulis, & quolibet eorum, per Legatos, Vicelegatos, Præsides, Gubernatores, & Locatenentes, Prætores, Vicarios, & alios Officiales antedictos, omnes, & singulos, nunc, & pro tempore existentes, & quemlibet eorum, nec non omnes alios Judices ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria omnia renovat.

§. 11. Non obstantibus omnibus illis, quæ dictus Sixtus prædecessor in suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi præcipit.

§. 12. Volumus insuper, quod earumdem præsentium transumptis etiam impressis,

pressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 18. Dec. 1615. An. XI.

Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 18. Decembris millesimo sexcentesimo decimo quinto, Pontficatus Nostri Anno Undecimo.

CCLIX.

Decernitur, Monasteria Congregationis Monachorum Cælestinorum Ordinis Sancti Benedicti, observata redditnum quantitate, per Abbates, aut Priores gubernari, in eisque, & non in aliis illorum membris familiam constitui.

Istam Congregationem instituit Cælestinus V. in sua Constitut. I. Et si cunctos. *Tom. III. Part. II. fol. 70.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD sacram Beati Petri Sedem, meritis licet imparibus, divina providentia vocati, circa statum Congregationum ad divini cultus augmentum, & Religionis propagationem pie institutarum, solicitis studiis intendentes, illa libenter statuimus, & decernimus, per quæ Congregationes ipsæ majora tam in spiritualibus, quam in temporalibus suscipere valeant incrementa.

Designatur hic Monasteria quæ per Abbates gubernari debeant.

§. 1. Hinc est, quod nos felici, prosperoque Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Cælestinorum statui, & salubri directioni, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere volentes, matura deliberatione desuper habita, supplicationibus etiam nomine totius Congregationis prædictæ, nobis humiliter porrectis inclinati, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, quod omnia prædictæ Congregationis Monasteria, quorum redditus, & proventus ad congruam duodecim Monachorum, computatis tam professis, quam oblatis, & famulis, ex quibus saltem sex Sacerdotes esse debeant, sustentationem sufficiunt, ab uno ex prædictis Monachis, spectatæ tamen virtutis, & disciplinæ, sub titulo Abbatis;

Quæ vero à Prioribus.

§. 2. Alia vero Monasteria, ex quorum redditibus sex dumtaxat, computatis omnibus, ut supra congrue ali, & manuteneri possunt, per Priores canonice eligendos juxta dictæ Congregationis instituta gubernentur, excepto tamen Monasterio S. Spiritus de Majella, quod primum omnium Monasteriorum dictæ Congregationis fuisse asseritur, & idcirco ab Abbate gubernari posse, volumus, etiamsi prædictum Monachorum numerum non habeat, dummodo non minus, quam decem Monachi, ut supra in eo alantur.

Et qui Priores in locum Abbatum decedentium succedant.

§. 3. Priores autem, Abbatibus decedentibus, Monasteriis majoribus, per gradum, prout eorum virtutum merita, & administrationis ratio postulare videbuntur, canonice similiter, ut prædicitur, præficiantur.

Abbatum, & Priorum privilegia declarantur.

§. 4. Omnesque Abbates, & Priores supradicti gaudeant omnibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, & præeminentiis, quibus gaudent alii Abbates, & Priores ejusdem Congregationis, quocumque jure, sine tamen præjudicio jurium Abbatis generalis, & aliorum, qui Abbatis generalis munere functi fuerunt, eis juxta dictæ Congregationis statuta competentium, & ita quod propter præmissa Monasteriorum status in aliquo non alteretur.

Alia Monasteria minora in Capitulo unienda, in eisque familiam non retinendam.

§. 5. Alia vero Monasteria, seu domus, & membra ejusdem Congregationis, prædictis Monasteriis majoribus unita, & annexa sint, & esse censeantur, juxta distributionem in proxime futuro Capitulo Diffinitoriali faciendam. Et in ipsis minoribus Monasteriis, seu Domibus, ac membris sic unitis, nulla in posterum constituatur familia, sed in illo, seu illa unus dumtaxat Monachus, Sacerdos quadraginta annorum major, ac probatæ vitæ cum uno Converso, seu Oblato collocetur, qui sint, & censeantur ex familia Monasterii, cui Domus, seu membrum illud unitum, & annexum fuerit, ac in ea Ecclesia celebrent, & bonorum, ac redditnum curam respective habeant.

Clausulæ.

§. 6. Si vero forte contigerit, ut aliquod, seu aliqua ex minoribus Monasteriis prædictis, vel domibus ad formam Monasterii majoris redigantur, competenterque dotentur, ita ut duodecim in eo Monachi, vel saltem sex ali possint, ut præmittitur, tunc cum Capituli generalis consensu, & Protectoris licentia, restituantur sub Abbatis, vel Prioris titulo respective gubernanda.

Sique ampliari contigerit Monasteria, Abbatis, vel Prioris regimini restituta.

§. 7. Decernentes præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, nullo umquam tempore de nullitatis vitio notari, seu impugnari, aut aliàs quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut in jus, vel controversiam vocari nullatenus posse, sed ab omnibus, quos concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, observari debere,

Decretum irritans.

§. 8. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, ac Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariisque derogatio.

§. 9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinis, & Congregationis prædictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in

in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 29. Januar. 1616. An XI.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 29. Januarii 1616. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

CCLX.

Institutio Congregationis Monachorum Ordinis Cisterciensis, in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, Majoricarum, & Principatu Cathaloniæ, & Regno Navarræ, sub perpetua tamen obedientia Abbatis, & Capituli generalis Cistercii.

Hujusmodi Ordinis Monachorum Cistercii erectionem, ejusque privilegia, & alia, vide in Constit. Paschalis II. De fidelium. *Tom. II. fol.* 113.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

PAstoralis officii cura nobis, meritis licet imparibus, ex alto commissa, qua singulis Ecclesiis, Monasteriis, & Regularibus locis adstringimur, Nos admonet, & inducit, ut circa statum Monasteriorum, & locorum Regularium prædictorum, ac præsertim eorum, in quibus ex aliquo defectu regularem observantiam deformatam esse percipimus, salubriter dirigendum operosis studiis jugiter intendamus, & ad ea, per quæ meliori eorum directioni, & reformationi, personarumque ibi divinis obsequiis, & beneplacitis dicatarum saluti, & quieti consulitur, nostræ vigilantiæ partes, cum id præsertim per Catholicos Reges desiderari cognoscimus, propensius impertimur, prout salubriter in Domino conspicimus expedire.

Capitulum generale apud Cistercium celebratum, unam Congregationem Monasteriorum, & locorum Ordinis Cisterciensis in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, Majoricarum, & Principatu Cathaloniæ existentia per Vicarium generalem, Visitatores, & Diffinitores regendam instituit.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, multa Monachorum Cistercien. Ordinis Monasteria in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, Majoricarum, ac Principatu Cathaloniæ consistentia, tum propter locorum distantiam, tum etiam propter aliorum dicti Ordinis negociorum pondus, raro a suo Abbate generali personaliter visitentur; Idque non mediocre prædictis Monasteriis, in quibus propterea regularis minuitur observantia, neque sicuti decet ab ipsorum Religiosis divinus cultus exercetur, detrimentum contrahere manifestum sit. Et hæc dilecti filii Abbas generalis, & Capitulum generale Cistercien. de Anno Domini 1613, apud Cistercium Cabilonen. Diœcesis celebratum provide animadvertentes, cupientesque felix, & prosperum Monasteriorum, Regnorum, & Principatus prædictorum regimen, & gubernium, in iisque disciplinæ regularis observantiam, ac divini cultus augmentum, ubi deciderint, salubri ratione restitui, visis prius in Capitulo generali actis communicationum, & deliberationum, quas dilecti pariter filii Abbates, & Priores dictorum Monasteriorum super hujusmodi negocio in Civitate Cæsaraugustana coram Ven: Fratre Archiepiscopo Cæsaraugustano congregati sub die 27. Januarii & aliis forsan sequentibusdiebus Februarii mensium ejusdem anni inter se habuerant, unam omnium Monasteriorum, & aliorum regularium locorum dicti Ordinis, in Regnis, & Principatu prædictis Congregationem ab uno Vicario generali, Diffinitoribus, & Visitatoribus, qui Patres regiminis vocari deberent, regendam, & gubernandam, modis, & formis sequentibus instituendam censuerint, & decreverint.

Auctoritas tamen Abbatis, & Capituli generalis, & quatuor primorum Abbatum Ordinis, integra remaneat.

§.2. Ita videlicet, quod Congregationis hujusmodi erectione non obstante, auctoritas, superioritas, & jurisdictio Abbatis, & Capituli generalis, & quatuor primariorum Abbatum totius Ordinis Cisterciensis pro tempore existentium in omnibus, & per omnia salva, & integra remaneret, & Vicarius generalis, Diffinitores, Visitatores, Abbates, & quicumque dictę Congregationis Superiores, atque subditi pro tempore existentes, Generalem, & quatuor primarios Abbates prædictos, nec non Capituli generalis pro tempore deputatos Commissarios, Congregationem noviter erigendam hujusmodi, seu ejus Monasteria, & loca, in capite, & in membris, in spiritualibus, & temporalibus reformare volentes, reverenter recipere, & admittere tenerentur eodem plane modo, ac si Monasteria, & loca prædicta, numquam in Congregationem hujusmodi reducta forent.

Ipsiusque Capituli statuta servare, contributiones persolvere, & ad illud duos Abbates, cum statutis interim in Capitulo Provinciali editis, transmittere teneatur.

§.3. Quodque etiam tenerentur ipsius Capituli generalis statuta, & Diffinitiones in omnibus servare, & contributiones Ordinis, subsidia quoque charitativa pro illius necessitatibus per Capitulum generale pro tempore imponenda persolvere, nec non quoties Capitulum generale hujusmodi celebrabitur, duos Abbates nomine totius hujusmodi Congregationis, illius expensis, cum omnibus decretis, & statutis, quæ de quadriennio in quadriennium in eo sum Capitulo Provinciali pro bono Congregationis regimine conficerent, ut ea ab ipso Capitulo generali approbarentur, & confirmarentur, vel si justum foret, rejicerentur, & abrogarentur, transmittere.

Vicarius, Visitatores, & Diffinitores prædicti statim e-

§.4. Vicarius quoque generalis, Visitatores, & Diffinitores, prout forent capitulariter electi, illico duplicæ fidelitatis ju-

lecti, se Abbati, & Capitulo generali nunquam contraire, jurent.

juramentum Ordini, idest Capitulo, & Abbati generali Cistercien. quod nihil unquam directe, vel indirecte illis contrarium facerent, vel fieri procurarent, aut procurari permitterent, præstare pariter tenerentur.

Eorum officium quadriennio tantum duret, Abbates vero perpetuo sint.

§.5. Utque Vicarius generalis, Diffinitores, & Visitatores prædicti ita essent quadriennales, quod eorum nullus ultra quadriennium quavis ex causa continuare posset. Abbates vero omnes perpetui forent.

Eorumdemque electio juxta formam hic præscriptam fieri debeat.

§.6. Porro, ut vacatione alicujus hujusce Congregationis Monasterii pro tempore adveniente, Vicarius generalis, Diffinitores, & Visitatores, sese non in vacante, sed in aliquo alio Monasterio, vel loco congregare, ibique tres Monachos ex vacantis Monasterii ejusdem Congregationis professis, quos ad vacantem Prælaturam digniores esse cognoscerent, eligere, sicque electos per aliquem Abbatem, seu Priorem nihil de personis electis scientem cum literis clausis, Conventui, & Monachis Monasterii vacantis capitulariter congregatis, ut ex tribus unum in suum Abbatem eligerent, præsentare, seu præsentari facere deberent. Conventus vero, & Monachi interim inter se colloquia habere, aut ex Capitulo discedere, donec electio, cui deberet ipse Abbas, seu Prior præsidere, cum literis clausis, ut præfertur, mittendus, per vota, seu suffragia secreta perfecta foret, non permitterentur.

Abbas insuper generalis, vel quatuor primarii Abbates Ordinis, vel Commissarius a Capitulo generali destinandus, personaliter d. Capitulo Provinciali præsidere possint.

§.7. Quodque etiam si contingeret, Abbatem generalem Cistercien. futuram hujusmodi Congregationem eo tempore, quo Capitulum Provinciale dictæ Congregationis celebrandum esset, visitare, liceret ei ipsi Capitulo præsidere personaliter, idque etiam esset de quatuor primariis Abbatibus, necnon a Capitulo generali pro tempore deputato Commissario, si ipsorum aliquem eo tempore in illis partibus adesse contingeret.

Aliasque nonnullas ordinationes d. Capitulum generale desuper statuit.

§.8. Aliaque decreverunt, & ordinaverunt, prout in scripturis desuper factis plenius dicitur contineri.

Quibus Capituli generalis statutis Pontifex diligenter examinatis ad preces Regis Hispaniarum d. Congregationem modo hic expresso erigit.

§.9. Quare nos supradictis ordinationibus ab Abbate, & Capitulo generali prædictis, ut præfertur, præscriptis per aliquot ex Ven. Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, doctrina, prudentia, pietate, & rerum usu præstantes jussu nostro diligenter examinatis, supplicationibus Charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, unam omnium, & singulorum Monasteriorum, & aliorum regularium locorum dicti Ordinis Regnorum Aragoniæ, Valentiæ, Majoricarum, ac Principatus Cathaloniæ consistentium Congregationem, per unum Vicarium generalem, dignitate tamen Abbatiali insignitum, ex Monasteriis dicti Ordinis prædictorum Regnorum, ac Principatus, & pro hac prima vice ex Regno Aragoniæ in Civitate Cæsaraugustana, convocatis prius per dilectum filium Vincentium Longuespec Monasterii Beatæ Mariæ de Laude Tornacen. Diœcesis Abbatem, aut alium a Generali prædicto deputandum Commissarium, pro prima Dominica mensis Octobris Anni ejusdem Domini 1616. proxime futuri, aut alio commodiori die, omnibus, & singulis tam perpetuis, quam triennalibus Abbatibus, ac Prioribus, & Administratoribus, de Vervela, & Escarpe Monasteriorum dicti Ordinis Tirasonen., & Illerden. respective Diœcesum, nec non Procuratoribus omnium, & singulorum aliorum dicti Ordinis Monasteriorum Regnorum Aragoniæ, Valentiæ, Principatus Cathaloniæ, & Majoricarum, divino prius implorato auxilio, auctoritate Abbatis, & Capituli generalis Cistercien. illis a Sede Apostolica attributa, ac successive in Capitulo Provinciali dictæ Congregationis de quadriennio in quadriennium ordine successivo in Regno Aragoniæ primo, & deinde in Principatu Cathaloniæ, & demum in Valentiæ Regno prædictis, perpetuis futuris temporibus, celebrando, per Vicarium, aut Commissarium prędictos, ac tres Diffinitores, unum ex Aragoniæ, ac alium ex Valentiæ Regnis, & reliquum ex Principatu Cathaloniæ, potestate atque auctoritate æquales, nec non duos Visitatores Patres regiminis nuncupandos Abbates, vel non Abbates, sed probatæ vitæ Religiosos ex Conventibus Monasteriorum Regnorum, & Principatus prædictorum, per Vincentium, aut Commissarium hujusmodi pariter pro hac prima vice, & deinde in singulis futuris Capitulis Provincialibus, ut supra, celebrandis per schedulas, & vota secreta ab illius capitularibus ferenda, nominandi, regendi, & gubernandi, apostolica auctoritate, tenore præsentium, sine cujusque præjudicio, & salvis infrascriptis erigimus, & instituimus.

Abbates ad quadriennium & certo modo eligendos decernit.

§.10. Ac insuper, quod de cætero omnia, & singula dicti Ordinis Monasteria in Aragoniæ, & Valentiæ, ac Majoricarum Regnis, ac Principatu Cathaloniæ consistentia prædicta, cum primum illa, & eorum singula per cessum, vel decessum, aut quamcumque aliam dimissionem, vel amissionem, seu privationem, vel promotionem ad alicujus Ecclesiæ regimen, aut aliquam aliam dignitatem, illa ad præsens obtinentium vacare contigerit, nonnisi per Abbates quadriennales per ejusdem Congregationis Vicarium generalem, & Diffinitores tantum nominandos, & modo, quo supra, per Monachos eligendos regi, & gubernari debeant, & ad hunc effectum, ex nunc, prout ex tunc, in singulis Monasteriis prædictis cum vacaverint, ut præfertur, nomen, titulum, & denominationem Abbatum perpetuorum, etiam triennalium, ita quod de cætero perpetuis futuris temporibus Monasteriorum eorumdem Abbates perpetui, aut triennales vocari, denominari, seu censeri, aut Monasteria ipsa alicui in titulum conferri, vel commendari nullatenus possint, & si de eisdem Monasteriis, & eorum singulis aliter quam per electionem hujusmodi de quadriennio in quadriennium, ut præfertur, faciendam pro tempore dispositum fuerit, aut qui in Abbates electi extiterint, electionem suam ad vitam, seu aliud tempus ultra

qua-

quadriennium confirmari, aut illis præfici, vel sibi de illis provideri, aut aliter de eis disponi contigerit, tunc, & eo casu hujusmodi electiones, confirmationes, provisiones, Coadjutorum deputationes, & quævis aliæ dictorum Monasteriorum dispositiones nullæ, irritæ, & inanes existant, & esse censeantur, ipsique Vicarius generalis, & Diffinitores quadriennio elapso ad novi Abbatis electionem in singulis Monasteriis hujusmodi, modo, quo supra, procedere possint, & debeant. Nec non Monasteria prædicta, & eorum singula, illa videlicet, quæ per Abbates triennales ex nunc, alia vero, quæ per Abbates perpetuos regi, & gubernari consueverant, ex nunc, prout ex tunc, cum vacaverint, ut præfertur, itaquod donec vacatio hujusmodi venerit, cæteris omnibus conditionibus, & legibus ejusdem Congregationis iidem Abbates perpetui adstricti sint, & si eos, aut eorum aliquem ad alicujus Ecclesiæ regimen, aut aliam dignitatem promoveri contigerit, in Congregatione per præsentes erecta nullum officium consequi possint, ad quadriennium reducimus.

Congregationem ab obedientia Generalis quovis prætextu discedere prohibet.

§.11. Cæterum quod nullo unquam tempore, quovis quæsito colore, prætextu, vel ingenio, etiam sub specie majoris reformationis, Congregatio per præsentes erecta, ab obedientia Generali suo debita discedere, aut aliquod ex illius Monasteriis ab eadem Congregatione se segregare tentet, seu tentare, minusque Castellæ, sive Portugalliæ Congregationibus dicti Ordinis, aut alicui eorum se jungere, adhærere, aut uniri se facere, vel procurare præsumat.

Commissarium a Capitulo generali deputandum, ad deputationes, & privationes Prælatorum dictæ Congregationis procedere posse concedit

§.12. Insuper quod a Capitulo generali pro tempore deputatus Commissarius, Abbas, vel non Abbas, cujuscumque nationis fuerit, dummodo dictum Ordinem expresse professus sit, in visitandis hujusce Congregationis Monasteriis, ad deputationes, & privationes Prælatorum, causa cognita, ut licentiose vivendi tollatur occasio, procedere valeat.

Monachis d. Congreg. ad Generalem Ordinis in rebus gravibus appellare permittit.

§.13. Quodque si quos ejusmodi Congregationis per præsentes erectæ Religiosos, aliquando ab illius Superioribus circa res graves, quas primum Generale dicti Ordinis celebrandum Capitulum declarabit, ad Generalem appellare, quodque Generalis ipsis unum, vel plures Judices deputare etiam respective possit.

Contributiones a generali Capitulo taxandas, per d. Congreg. solvi præcipit.

§.14. Præterea quod contributiones prædicto Ordini per prædicta Monasteria, illorumque Abbates, & Conventus pro tempore existentes debitæ, per Capitulum generale taxentur, & omnes in unam summam reducantur, ut simul, & semel in anno ei, qui a Generali mandatum, vel commissionem eas recipiendi habuerit, in posterum, & in perpetuum a Vicario Congregationis per præsentes erectæ etiam pro tempore existentes transmitti debeant.

Commissarium a d. Capitulo eligendum, d. Congreg. Monasteria ejus sumptibus visitare decernit.

§.15. Ac quod quotiescumque hujusmodi Congregationis Monasteria, ab aliquo Commissario a generali Capitulo prædicto deputando visitari contigerit, Monasteriorum Congregationis per præsentes erectæ sumptibus id fiat.

Congregationem hanc opera Procuratoris generalis Ordinis in Curia Romana uti jubet.

§.16. Ad majorem vero unionem hujus Congregationis sic erectæ cum capite, & aliis membris ejusdem Ordinis, & ut sumptibus parcatur minime necessariis, eadem Congregatio in Curia Romana proprium Procuratorem non habebit, sed opera, & ministerio Procuratoris generalis dicti Ordinis utetur, quem Capitulum generale, seu Abbas generalis ejusdem Ordinis nominaverit.

Congregationi cessanti ad Capitulum generale unum Abbatem mittere, pœnam imponit

§.17. Rursus, quod si ipsa Congregatio Abbatem unum ex ejusdem Congregationis Monasteriis, quem loco duorum ex præscripto prædictarum ordinationum Capituli generalis sufficere, & eo infirmo aut quavis alia ratione impedito, alium mittendum esse declaramus, ad Capitulum Generale, quoties celebrabitur, non mitteret; pœnam triplicatæ contributionis totius summæ unius anni suis Monasteriis impositæ generali Capitulo acquirendam, ipso facto absque alia ejusdem Capituli declaratione incurrat.

Vicariis, & aliis Officialibus in Capitulo Provinciali d. Congreg, juramentum fidelitatis Ordinis non præstantibus electiones eorum irritas declarat.

§.18. Postremo, quod si in electionibus Abbatum, Vicariorum, Diffinitorum, & Secretarii, ipsos Vicarios, Diffinitores, Visitatores, & Secretarium sic electos, & Abbates, quorum nominatio ad dictum Philippum Regem spectare asseritur ex privilegio Apostolico, cui non est hactenus in aliquo derogatum, & quemlibet ipsorum fidelitatem dicto Ordini ab eis ut supra præstandam, in manibus Præsidentis in Capitulo Provinciali, ut præfertur, celebrando, seu alicujus personæ per Vicarium pro tempore existentem nominandæ, non præstitisse, ac jurasse constiterit, electiones de ipsorum, & cujuslibet eorum personis factæ, nullæ, & irritæ sint, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo pariter statuimus, decernimus, & ordinamus.

Ad hanc Congregationem Monasteria Regni Navarræ unienda, quartum Diffinitorum eligendum, Vicariumque generalem, &c. indicat.

§.19. Ac demum pro meliori Regni Navarræ Monasteriorum regimine, non intendentes eidem Philippo Regi, nec Monasteriorum eorumdem Abbatum perpetuitati, neque eorum præeminentiis, privilegiis, & prærogativis competentibus per præsentes in aliquo derogare, nec aliquo modo præjudicare, ne sola remaneant, per Vincentium Abbatem prædictum seu alium Commissarium destinandum, convocatis omnibus, & singulis Monasteriorum dicti Regni Abbatibus, & Prioribus in eorum Congregatione in Civitate Cæsaraugustana, aut alio commodiori loco habenda, procurabit, ut Congregationem per præsentes erectam ingrediantur ac uniantur, & quod eamdem Congregationem ingressi, ac illi uniti, & in ea nostra auctoritate per dictum Vincentium Abbatem, aut alium Commissarium a prædicto Generali destinandum recepti, & admissi, suum etiam quarto loco post Regnum Valentiæ, & dum

ordine quartum Diffinitorem habeant, ac ex tunc in ipsa Congregatione quatuor Diffinitores existant, ac Vicarius Generalis, etiam ex Abbatibus, necnon Definitores, aliique Officiales ex Religiosis Monasteriorum Regni Navarræ hujusmodi, cum conditionibus superius pro Monasteriis Regnorum Aragoniæ, ac Valentiæ, Majoricarum, & Principatus Cathaloniæ, illorumque Abbatibus, necnon Conventibus præscriptis, sine tamen præjudicio jurispatronatus ejusdem Philippi Regis, quod ex privilegio pariter Apostolico illi competere asseritur, cui non est in aliquo derogatum, eligi possint: ac præterea Abbates triennales, cæterosque Officiales, qui nunc in Monasteriis congregandis inveniuntur, in officiis, & dignitatibus suis usque ad adventum Vincentii Abbatis, aut alterius Commissarii prædicti, & conclusionem Capituli Provincialis perdurent: postea vero officia omnia etiam Monasteria electiva temporalia vacare etiam decernimus, ita ut ad novam Abbatum electionem modo, quo supra, secundum supradicti Generalis decretum, quoad fieri poterit, procedi debeat, excepto quod e tribus per Vicarium, & Diffinitores prædictos nominatis in Monasteriis de Veruela, Rueda, Escarpe, & Labaix eorumdem Regnorum, & Principatus, quæ de jurepatronatus ejusdem Philippi Regis existere, ut supra asseritur, idem Philippus, & ejus successores Hispaniarum Reges, quem maluerint in Abbatem nominare possint, prout, & sicut antea nominabant.

Vicario, Diffinitoribus, & Visitatoribus d. Congreg. quęcumque pro ejus regimine statuta condendi, in generali tamen Capitulo Cistercien. examinanda, facultatem tribuit.

§.20. Præterea ut pro felici, & prospera Congregationis prædictæ, illiusque Monasteriorum, & personarum directione, regimine, & gubernio, Vicarius generalis, Diffinitores, & Visitatores prædicti, in Capitulo generali singulo quoque quadriennio celebrando, quæcumque statuta, ordinationes, & decreta, salubrem Congregationis, & illius Monasteriorum hujusmodi statum, reformationem, & gubernium concernentia, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis, nec non Concilii Tridentini decretis, & ipsius Ordinis regularibus institutis minime contraria, & ab omnibus, ad quos quomodolibet spectabit, inviolabiliter observanda, in dicto tamen Capitulo generali Ord. Cisterciensis præsentanda, & examinanda, ac approbanda, condere, atque edere, ipsaque sic condita, & edita, pro rerum, temporum, & personarum qualitate, & vicissitudine, prout dicto Capitulo generali visum fuerit, immutare, corrigere, & in melius reformare, cassare, & penitus, seu in parte abolere, & illorum loco alia de novo edere, & condere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus.

Supradicta omnia inviolabiliter observari præcipit.

§.21. Denique salvis, & firmis remanentibus per Nos dispositis, statutis, & decretis, omnes, & singulas ordinationes superius insertas, & a Capitulo generali pariter, ut præfertur, præscriptas, auctoritate, & tenore præmissis approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, ac solemnitatum, etiam quantumvis substantialium defectus, si qui forsan desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Ac supradicta omnia, ut præfertur, disposita, statuta, decreta, & ordinata, ab omnibus, & singulis ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, perpetuo firmiter, & inviolabiliter observari, & adimpleri debere.

Clausulas hujus concessionis præservativas apponit.

§.22. Præsentesque literas nullo unquam tempore de nullitatis vitio, etiam ex eo, quod causæ, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, aut aliis verificatæ, & approbatæ, vel interesse habentes, vel prætendentes vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, in jus, vel controversiam vocari, seu ad terminos juris reduci, aut adversus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, neque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, vel quoscumque alios Romanos Pontifices Successores nostros, dictamque Sedem etiam in crastinum assumptionis eorumdem Successorum summi ad Apostolatus apicem, vel alias etiam, motu proprio, ac etiam consistorialiter, & de Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium pro tempore existentium consilio, sub quibuscumque tenoribus, & verborum formis, ac ex quibusvis causis pro tempore faciendis, etiamsi de illis, ac eisdem præsentibus, earumdemque toto tenore, ac datis specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum, & eum, in quo antequam emanarent, erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque data per Vicarium, Diffinitores, & Visitatores prædictos, vel quoscumque alios interesse habentes eligenda concessas, semperque validas, & efficaces fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, ac Vicario, Diffinitoribus, & Visitatoribus, aliisque interesse habentibus prædictis perpetuo suffragari.

Decretum irritans decernit.

§.23. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ac dictæ Sedis Nuncios judicari, & deffiniri debere, ac irritum, & inane, &c. attentari decernimus.

Contrariis omnia derogat

§.24. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, necnon in universalibus, Provin-

Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac etiam Monasteriorum, & Ordinis prædictorum, etiam juramento, &c. roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam per modum statuti perpetui, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine similibus, etiam iteratis vicibus, ac etiam cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & efficacissimis clausulis, in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis etiam per quascumque literas Apostolicas, & quascumque etiam derogatoriarum derogatorias, ac insolitas clausulas in se continentes, derogari non possit, nec derogatum censeatur nisi de eis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores, formas, ac datas, & decreta in eis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§.25. Volumus autem, quod præsentium transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Abbatiarum vacantiũ quindennia Reverendæ Cameræ persolvi jubet.

§.26. Volumus etiam, quod occurrente vacatione singulorum Monasteriorum, quorum Abbates perpetui existunt, & quadriennales per præsentes fiunt, primo, & deinde singulis quindecim annis, commune, & alia jura debita juxta illorum taxam in libris Cameræ Apostolicæ descriptam, cum effectu per eos, ad quos spectabit, respective persolvi omnino debeat, alioquin Monasteria ipsa eo ipso vacent, & vacare censeantur, ipsæque præsentes literæ, quoad ea, nullæ sint, nec eis ullo unquam tempore suffragentur.

Dat. die 19. Aprilis 1616. An. XI.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, &c. die 19. Aprilis millesimo sexcentesimo decimosexto. Anno Undecimo.

Joannes Garsia Cardinalis Millinus.
Metellus Cardinalis Senensis.
Philippus Cardinalis Philonardus.

CCLXI.

Unio Congregationis Clericorum Doctrinæ Christianæ in Civitate Avenionis institutæ, Congregationi Clericorum Somaschæ, sive S. Majoli Papiensis, una cum capitulorum inter easdem Congregationes initorum approbatione.

De Somascha Congregatione habes in Constitut. XXVII. Pauli III. quæ incipit: Ex injuncto. *Tom. IV. Par. I. fol.* 173.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX injuncto Nobis desuper apostolicæ servitutis officio, ad ea, per quæ piorum hominum Congregationes, in militanti Ecclesia præsertim ad legem Christianam rudibus exponendam, provide, sancteque institutæ, majoribus in dies proficiant incrementis, sedulo intendimus.

Congregatio Clericorũ Doctrinæ Christianæ in Civitate Avenionen. instituta volens uniri Congregationi Clericorum Somaschæ, infrascripta Capitula, cum eisdem firmavit quæ Pont. examinari fecit.

§.1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Antonius Vigerius Præpositus, ac Clerici seculares Congregationis Doctrinæ Christianæ in Civitate Avenionen. canonice institutæ, quod ipsi feliciori ejusdem Congregationis statui, & augmento consulere volentes, eamdem Congregationem Congregationi Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ, alias S. Majoli Papien. per Nos uniri, & incorporari desiderant, & propterea infrascripta Capitula cum dilectis etiam filiis Præposito, & Clericis Regularibus dictæ Congregationis Somaschæ statuerunt, quæ a venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus negociis Regularium præpositis recognita, & approbata fuerunt, tenoris sequentis videlicet; *Conventiones firmatæ ac stabilitæ inter Clericos Regulares Congregationis de Somascha, & Patres Congregationis Doctrinæ Christianæ in Regno Galliæ, pro unione facienda utriusque Congregationis. Quod quidem negocium a Sanctissimo Domino Nostro fuit commissum Sacræ Congregationi Illustrissimorum Dominorum Cardinalium negociis Episcoporum, & Regularium Præpositorum.*

Quarum tenor hic inseritur;

CAP. I.

Patres Doctrinæ Christianæ Galliæ retineant consuetudinem eam docendi.

In primis igitur Doctrinæ Christianæ Patres, eorumque successores in perpetuum secum retinebunt institutum docendi Doctrinam Christianam parvam, mediocrem, & magnam, juxta laudabilem eorum consuetudinem, quam inviolabiliter servabunt, & in iis Domibus, quas nunc possident, & in iis, quas in posterum possidebunt in toto Regno Galliæ.

CAP. II.

Pater Cæsar de Bus institutor Cong. Doctrinæ Christianæ in Gallia,

Reverendus Pater Cæsar de Bus, vir pietatis eximiæ, Congregationisque Patrum

trum Doctrinæ Christianæ in Regno Galliæ primus parens, & institutor, habeatur in religione pro authore, ut revera fuit, hujus sanctissimi instituti Doctrinam Christianam in dicto Regno Galliæ Populos edocendi.

CAP. III.

Patres d. Doctrinæ Christianæ vocentur Patres Doctrinæ Christianæ Congregationis Somaschæ.

Patres Doctrinæ Christianæ in Gallia, vocari deinceps post factam unionem debebunt Patres Doctrinæ Christianæ Congregationis Somaschæ, seu Sancti Majoli Papiæ, & privilegia omnia erunt communia.

CAP. IV.

Vivant sub obedientia Præpositi generalis Somaschæ, qui singulis trienniis visitabit.

Sub obedientia vivent Præpositi generalis de Somascha, qui semel singulis trienniis per se, vel per alium ab eo destinandum eos visitabit. Cæterum eorum regimen, & gubernatio in toto Regno Galliæ, in domibus tam acquisitis, quam acquirendis, sit penes Superiores Gallos, & Provincialis similiter Gallus eligendus per Capitulum generale deSomascha eis constituatur. Qui quidem erit unus ex duobus, vel tribus Patribus nominatis, sive propositis a Capitulo Provinciali ipsius Provinciæ Galliæ, tempore debito congregato.

CAP. V.

Provincialis ejusque Socii munus, & authoritas hic præscribitur.

Cujus Provincialis auctoritas erit, de loco ad locum personas mutare. Novitios per se, vel per locorum Superiores ad professionem admittere. Concionatoribus concionandi facultatem concedere, dummodo ab Episcopis locorum licentiam, seu benedictionem ad formam Concili Tridentini obtineant, & alia facere, quæ Visitatoribus dictæ Congregationis Somaschæ conceduntur. In reliquis autem tanta sit ejus auctoritas, quanta a Capitulo Provinciali conceditur eidem. Debebit tamen Præpositum generalem, ubi commode poterit, consulere, vel saltem de singulis magni momenti rebus certiorem facere. Provincialis statim atque erit electus, censeatur esse, & sit ipso facto de gremio Capituli generalis, in quo vocem activam, & passivam habeat. Ejus officium per triennium durabit. Ad Capitulum generale cum accedet, socium unum, seu discretum, antea a Capitulo Provinciali electum deducet, qui quidem socius in Capitulo generali interveniet cum utraque voce.

CAP. VI.

Provinciali decedēte quis succedit.

Quod si contingat Provincialis obitus, eo casu Superior professione senior, censeatur electus.

CAP. VII.

Ad Capitulum Provinciale quę spectent.

Ad Capitulum Provinciale spectabit, cum majori parte votorum nova loca, prævio tamen Episcoporum consensu, & servata forma Clementis Octavi, recipere; Recepta deserere, Superiores locales eligere, vel deponere, Reos, si qui erunt, punire, aut innocentes absolvere, curam Monialium ordinariam pro Confessionibus audiendis, de consensu, & licentia eorumdem Episcoporum recipere, bona in universum in toto Regno Galliæ ipsi Congregationi relicta alicui loco particulari assignare, Novitios quadragesimum annum excedentes, vel qui alterius Religionis habitum habuerint, & debitam transeundi facultatem a Sede Apostolica obtinuerint, ad probationem admittere, exemptiones diuturnas maxime senibus, & Studentibus, ad tempus non autem perpetuo, & ex causa impertiri, locum pro Capitulo Provinciali proxim congregando determinare.

CAP. VIII.

Qui ad d. Capitulum accedent.

Insuper Capitulo Provinciali, quod mense Septembris præcedente Capitulum generale convocandum erit, præter Provincialem, interesse debebit quilibet Superior localis una cum Socio, seu Discreto a Capitulo Conventuali ejusdem loci, dummodo sex saltem ibi resideant, eligendo.

Et modo Papa prædictam unionem, & Capitula approbat, & ab omnibus RegularibusCongreg. Somaschæ servari præcipit, excepto quod Provinciales exemptiones diurnas nonisi ex causa concedent.

§.2. Quare pro parte primodictæ Congregationis fuit Nobis humiliter supplicatum, quatenus unionem, & incorporationem hujusmodi facere, & eis in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos piis Clericorum prædictorum votis quantum cum Domino possumus annuere, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis, &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem Cardinalium consilio dictam Congregationem Doctrinæ Christianæ in prædicta Civitate Avenionensi institutam, Congregationi Somaschæ prædictæ, ita ut unum corpus Congregationis efficiant, ac Clerici dictæ Congregationis Doctrinæ Christianæ regulas, & constitutiones secundodictæ Congregationis Somaschæ ab Apostolica Sede approbatas servent, & profiteantur, necnon Capitula prædicta adimpleantur, & etiam serventur, salvis tamen limitationibus, & modificationibus infrascriptis videlicet: quod Provincialis prædictus exemptiones diurnas hujusmodi, nonnisi ex causa alicujus impedimenti, concedere possit, aut debeat, apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo unimus, & incorporamus.

Quomodo professio debeat emitti.

§.5. Necnon cum dicto Antonio, ut infra quatuor menses a die cœptæ probationis numerandos, integro non expectato probationis anno, professionem per dictos Clericos Congregationis Somaschæ hujusmodi emitti solitam, expresse emittere libere, & licite valeat, auctoritate, & tenore prædictis indulgemus, ac cum eodem desuper dispensamus. Cæteros vero primodictæ Congregationis Clericos, antequam professionem hujusmodi emittant, annum probationis integre complere debere.

In Statu EcclesiasticoRegni Galliæ

§.6. Ac Clericos secundodictæ Congregationis in Galliam pro instructione dicto-

etiamsi non sint Galli, Superiores esse permittit.

dictorum Presbyterorum mittendos, in Statu Ecclesiastico Regni Galliæ locorum Superiores, etiam si non sint Galli, eligi posse statuimus.

Clausulæ præservativæ, & decretum irritans.

§.7. Decernentes præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogatoriæ.

§.8. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac utriusque Congregationis hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores, præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptis danda.

§.9. Volumus etiam, ut præsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 12. April. 1616. An.XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, &c. die 11. Aprilis 1616. Anno Undecimo.

CCLXII.

Innovatio Constitutionum à Sisto IV., & Pio V. de Conceptione B. Mariæ Virginis editarum. Impositioque majorum pœnarum in transgressores, à locorum Ordinariis, & hæreticæ pravitatis Inquisitoribus puniendos.

PAULUS PAPA QUINTUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Regis pacifici, quamquam nullo nostro merito divina dispensatione vices gerentes in terris, ex muneris nostri debito, pacis & concordiæ inter Christifideles, præsertim Ecclesiasticas personas, quæ aliis in viam pacis dirigendis, & in unitate spiritus continendis sunt præpositæ, conservationi sedulo invigilare cupientes, ea, quæ a Prædecessoribus nostris Roman. Pontif. ad scandalorum semina tollenda salubriter constituta sunt, cum hostis antiqui insidiis, qui ab initio dissidia serere cepit, minime observari, aut variis modis eludi dignoscuntur, ut inviolata serventur, opportunis remediis, quantum cum Domino possumus, providemus.

Sixtus IV. Constitutionē edidit contra affirmantes, hæreticum esse, aut peccatū mortale credere, vel tenere B. Virginem jam sua conceptione a peccati originalis macula præservatam fuisse vel non fuisse cum nondum id esset a Sede Apostolica, & Romana Ecclesia decisum.

§.1. Olim siquidem per felicis recordationis Sixtum Papam Quartum Prædecessorem nostrum, accepto, quod nonnulli diversorum Ordinum Prædicatores, in suis sermonibus ad populum publice per diversas Civitates, & Terras affirmare non erubuerant, & quotidie prædicare non cessabant, omnes illos, qui tenebant, aut asserebant gloriosam, & immaculatam Dei Genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hæreticos, ejusdemque immaculatæ Conceptionis officium celebrantes, audientesque sermones illorum, qui eam sine hujusmodi macula conceptam esse affirmabant, graviter peccare, sed & prædictis prædicationibus non contenti, confectos super eisdem suis assertionibus libros in publicum ediderant, ex quorum assertionibus, & prædicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta erant, & majora merito exoriri formidabantur in dies, idem Sixtus Prædecessor hujusmodi temerariis ausibus, & perversis assertionibus, & scandalis, quæ exinde in Dei Ecclesia exoriri poterant, obviare volens, hujusmodi assertiones prædicatorum eorumdem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos qui crederent, aut tenerent eamdem Dei Genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione præservatam fuisse, propterea alicujus hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut hujusmodi officium conceptionis celebrantes, seu hujusmodi sermones audientes alicujus peccati reatum incurrere, utpote falsas, & erroneas, & a veritate penitus alienas, editosque desuper libros prædictos id continentes, quoad hoc reprobavit, & damnavit, ac statuit, & ordinavit, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alii cujuscumque status, gradus, aut ordinis, & conditionis essent, qui ausu temerario præsumerent in eorum sermonibus ad populum, seu alias quomodolibet affirmare, hujusmodi sic per eum improbatas, & damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, excommunicationis sententiam eo ipso incurrerent, a quo ab alio quam a Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, nequirent absolutionis beneficium obtinere. Similisque pœnæ, & censuris subjecit eos, qui ausi essent asserere contrariam opinionem, tenentes videlicet, Gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurrere mortale, cum nondum id esset a Romana Ecclesia, & Apostolica Sede decisum.

Hanc Constitutionē Sixti IV. vide in capitulo 2. de Reliq. & Vener. Sanctorum inter Extravag.

Eam innovavit Cōc. Tridentini sess. 5. de Pec. orig. in fin.

§.2. Hanc vero Sixti Prædecessoris Constitutionem Oecumenica Tridentina Synodus postea innovavit.

Pius V. Prohibuit de hoc articulo in popularibus con-

§.3. Ac deinde similis recordationis Pius Papa Quintus etiam Prædecessor noster, statuit, ordinavit, & mandavit, quatenus nemo cujuscumque ordinis, vel dignitatis existeret, in popularibus concionibus,

cionibns. disputari, vulgari sermone scribi, vel dictare, ut in ejus const. 114. *Super speculam*.

nibus, vel ubicumque promiscua virorum, & mulierum multitudo convenire solet, de hujus controversiæ alterutra parte disputare rationibus, vel Doctorum auctoritate, asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, vel impugnando, aut de hac ipsa quæstione cujusvis pietatis, aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere, vel dictare præsumeret, qui contrafaceret suspensionis pœnam a divinis absque nova declaratione ipso facto incurreret, si modo esset in sacris constitutus, & quocumque præterea gradu, sive dignitate, vel administratione fungeretur, illis omnibus foret ipso jure privatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda, perpetuæ inhabilitatis, censuræ, ipso etiam facto obnoxius foret, super quibus nisi a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, sive absolvi non posset, & nihilominus aliis pœnis, si opus foret, a proprio Prælato pro delicti mensura infligendis subjectus esset, prout subjecit.

Sed solummodo in Accademiis, & Capitulis, ubi nulla scandali occasio subesset.

§.4. Cæterum quamdiu per Apostolicam Sedem altera pars difinita non esset, oppositaque sententia condemnata, liceret viris doctis in publicæ Accademiæ disputationibus, sive generalium aut Provincialium Capitulorum, vel ubi alias interessent, qui rem capere possent, nec scandali ulla subesset occasio, de illa quæstione differere, & argumentis utramlibet partem asserere, vel impugnare, dum tamen neutra veluti erronea prædicaretur, servarenturque illa omnia, quæ a dicto Sixto Prædecessore statuta sunt, quorum singula etiam quantum ad alias pœnas duxit innovanda, & innovavit, prout in Sixti, & Pii Prædecessorum literis desuper confectis plenius continetur.

Quia tamen super prædictæ sic ut supra statutis novæ quæstiones exorta sunt.

§.5. Verum licet hæc provide statuta sint, nihilominus sicut accepimus, nonnulli in diversis Christiani Orbis partibus, interminatis quæstionibus nimis intenti, dissentionum hujusmodi, jampridem Ecclesiasticæ disciplinæ vigore recisa germina coalescere procurant, indeque contentiones, & rixæ non sine Dei offensa, & scandalo plurimorum exortæ sunt, & graviores in dies ne exoriantur periculum est, nisi a Nobis opportune provid[...]ur.

Hic Pontifex prædictas Sixti IV. & Pii V. Constitutiones innovat & inviolabiliter observari præcipit.

§.6. Quamobrem Motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, Constitutionum Sixti, & Pii Prædecessorum hujusmodi veriores tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, easdem Constitutiones Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, & etiam quoad earum pœnas quascumque etiam absolutionis reservationem innovamus, & inviolabiliter ab omnibus, etiam regularibus cujuscumque Ordinis, & instituti, & alias quibuscumque tam ecclesiasticis, quam secularibus personis, cujusvis status, gradus, ordinis, & conditionis, aut dignitatis tam ecclesiasticæ, quam sæcularis, etiamsi specialis, specifica, & individua earum esset necessario facienda mentio, observari præcipimus, & mandamus, donec a Romana Apostolica Sede hujusmodi controversia fuerit definita.

Trasgressoribus pœnas auget.

§.7. Ac preterea si quis quovis modo contravenerit, præter supradictarum Constitutionum pœnas respective ipso facto incurrendas, etiam concionandi, publice legendi, seu docendi, & interpretandi facultate, ac voce activa, & passiva in quibuscumque electionibus eo ipso absque alia declaratione, privatus existat necnon ad concionandi, & publice legendi, docendi, & interpretandi perpetue inhabilitatis pœnas similiter ipso facto incurrat, absque alia declaratione, a quibus nonnisi a Nobis ipsis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus pariter absolvi, seu super iis dispensari possit, & nihilominus aliis pœnis nostro, & eorumdem Romanorum Pontificum successorum nostrorum arbitrio infligendis, subjiciatur, prout eum subjicimus per præsentes.

Et contra eos Episcopis, ac hæretice pravitatis Inquisitoribus facultatem procedendi tribuit.

§.8. Et contra hujusmodi transgressores, etiam regulares cujusvis Ordinis, & instituti etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque ecclesiasticas, & seculares personas cujuscumque status, gradus, ordinis, aut dignitatis, tam ecclesiasticæ, quam secularis, ut præfertur, tam Episcopi, & Prælati, Superiores, aliique Ordinarii locorum, quam hæreticæ pravitatis ubique locorum deputati Inquisitores procedant, & inquirant, atque in eos severe animadvertant. Nos enim iis, & eorum cuilibet, contra eosdem transgressores procedendi, & inquirendi, ac pœnis coercendi, & puniendi liberam facultatem, & auctoritatem, iisdem auctoritate, & tenore tribuimus, & impartimur, eosque, ut præfertur, procedere, inquirere, & punire præcipimus, & mandamus.

Contrariis derogat.

§.9. Non obstantibus omnibus iis, & singulis, quæ tam Sixtus, quam Pius Prædecessores prædicti in literis suis hujusmodi voluerunt non obstare. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter, expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Publicatione Romæ facta, ubique ligare decernit.

§.10. Et ne præmissorum ignorantia a quoquam prætendi possit, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentes literæ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicæ Principi Apostolorum de Urbe, & in Acie Campi Floræ affixa, omnes ita arctent, & afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Transumptisque credi jubet.

§.11. Quodque præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ muni-

munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. die 6. Julii An. XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die 6. Julii, millesimo sexcentesimo decimosexto, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

CCLXIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Decreti Collectoris Generalis Spoliorum in Regno Portugalliæ, quo cavetur, quominus Moniales propinas Superioribus Monasteriorum solvant in emissione Professionis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus Collectori commiserat ut decerneret, in quolibet Monialium Monasterio eas admitti, quæ juxta Monasteriis vires possent sustentari.

§.1. Alias supplicationibus Charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici Nobis tunc humiliter porrectis inclinati, de Ven. Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium negotiis, & consultationibus Regularium Præpositorum consilio, Ven. Fratri Octavio Episcopo Forosempronien. spoliorum, & Jurium Cameræ Apostolicæ debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Collectori Generali dedimus in mandatis, ut juxta normam à Sacro Concilio Tridentino præscriptam, in omnibus, & singulis Monialium Monasteriis Regni Portugalliæ eum tantum numerum ab Archiepiscopis, & Episcopis denuo præfigi, ac in posterum conservari curaret, qui ex redditibus propriis eorumdem Monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis congrue sustentari, & juxta dictorum Monasteriorum capacitatem, necnon Cellarum quantitatem commode ibi commorari posset, ita tamen, quod in his, quæ Regularibus subjecta erant, iidem Regulares superiores numeri præfixioni assisterent, & supra numerum hujusmodi nulla deinceps ad habitum regularem admitteretur absque expressa Sedis Apostolicæ licentia, iisdemque Archiepiscopis, & Episcopis auctoritate nostra præciperet, & mandaret, ut curarent quod Puellæ quæ intra numerum præfixum ordinarias, quæ vero de licentia Sedis prædictæ supra numerum habitum regularem in dictis Monasteriis susciperent, duplicatas eleemosynas dotales persolverent, hujusmodi autem eleemosynæ, non apud Monialium Consanguineos, vel Affines relinquerentur, sed antequam prædictæ Puellæ habitum regularem susciperent, deponerentur actualiter, vel apud mercatorem, vel penes alteram personam fide, & facultatibus idoneam, ad affectum, ut statim emissa Professione, in emptionem bonorum stabilium, aut annuorum redditunm pro ipsis Monasteriis, converterentur. Insuper eadem auctoritate tolleret abusus propinarum in ingressu Monasterii Superioribus, ut asserebatur solvi solitarum, illasque de cætero quoquo modo persolvi gravissimarum pœnarum, & censurarum comminatione prohiberet, licitum tamen esse decerneret Puellæ ea die, qua ad habitum regularem admitteretur elargiri aliquid esculenti, vel poculenti modici valoris, & pro ejusdem diei victu dumtaxat. Præterea Constitutionem fel. rec. Pii Papæ V. Prædecessoris nostri, ac Decretum ejusdem Concilii Tridentini super prohibitione egressus Monialium è Monasteriis omnino observari faceret, prout in aliis nostris in simili forma Brevis sub die decima mensis Octobris anni 1615. desuper expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius continentur.

Supra numerum vero ab Episcopis rescriptum admitti non posse, nisi de licentia Sedis Apostolicæ.

A numerariis ordinariam datam, à supra numerariis duplicatam solvi.

Dotesque in bona stabilia investiri.

Abusum Propinarumque à Puellis in ingressu solvebantur, aboleret.

Decretumque Concilii Tridentini egressum Monialium è Monasteriis prohibentis, observari curaret.

§.2. Cum autem sicut dicti Philippi Regis nomine Nobis nuper expositum fuit, dictus Octavius Episcopus, & Collector ad hujusmodi literarum exequutionem deveniens compererit non solummodo in ingressu Monasterii, ut præfertur, verum etiam in emissione Professionis propinas prædictas, easque majores Monasteriorum Superioribus persolvi solere, & propterea etiamsi nulla de illis in prædictis literis mentio facta fuerit, nihilominus fælici Monasteriorum prædictorum statui, atque directioni magis consulere cupiens: propinas hujusmodi in emissione professionis, ut præfertur, de cætero solvi sub pœnarum, & censurarum prædictarum comminatione prohibuerit, Nobis propterea dictus Philippus Rex humiliter supplicari fecit, ut pro firmiori prohibitionis hujusmodi validitate, ac subsistentia, illam Apostolicæ confirmationis robore communiri de benignitate Apostolica dignaremur.

Idem Collector vetat etiã solvi Propinas in emissione Professionis.

Quod Philippus Rex petit confirmari.

§.3. Nos dicti Philippi Regis votis quantum cum Domino possumus annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prohibitionem solutionis propinarum in emissione professionis hactenus, ut asseritur, fieri solitarum, per dictum Octavium Episcopum, ut præfertur, factam auctoritate prædicta tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac ab omnibus, ad quos spectat, observari debere, irritumque, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Confirmat Pontifex.

§.4. Non obstantibus omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romæ aqud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 12. Augusti 1616. Pontificatus nostri Anno XII.

Dat. die 12. Augusti 1616. An.XII.

CCLXIV.

Inhibitio, ne Monaci Ordinis S. Benedicti, Congregationis Cœlestinorum, dignitates, gradus, & officia, seculari favore, & illicitis viis procurent, pluribus in eos, eorumque fautores pœnis indictis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. QUoniam nemo debet assumere sibi honorem nisi vocatus à Deo tamquam Aaron, & a regularis vitæ instituto valde alienum est, ut religiosi viri, quos honorum, & dignitatum gradus, sanctitate vitæ, ac aliis religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosque gradus cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere, susceptosque humiliter administrare decet, mendicatis secularium præsertim personarum studiis, ad eos sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesia Dei scandala, & damna exoriri solent.

Prohibitio officia religionis conquisitis extra eam favoribus, illicitisque viis procurandi sub multis pœnis in eos, & eorum fautores inflictis. §.1. Nos qui pro muneris nostri debito in hoc potissimum laborare non desistimus, ut Ecclesiastica, regularisque disciplina pristinæ observantiæ restituatur, hoc malum e Congregatione Cœlestinorū Ordinis Sancti Benedicti, cujus prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesiæ sanctæ utilitatem sinceris desideramus affectibus, propellere cupientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes, & singulos Monacos dictæ Congregationis cujuscumque gradus, status, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cætero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dictæ Congregationis assequenda intenti, ad Principum ac, Prælatorum, & aliarum quarumcumque personarum, tam secularium, quam Ecclesiasticarum, de gremio dictæ Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium, favores recurrerint, vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque viis illicitis directe, vel indirecte, palam, vel occulte ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia præfata obtinenda aspiraverint, vel aliis minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quæsiverint, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis usi fuerint, illorumque complices, & fautores, vinculo excommunicationis latæ sententiæ, a qua nonnisi per Nos, aut Romanos Pontifices pro tempore existentes, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi queant, innodamus, ipsosque, & eorum quemlibet ad quascumque Prælaturas, dignitates, officia, gradus, honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officiis hujusmodi eo ipso privamus, ac privatos voce tam passiva, quam activa carere decernimus, & declaramus.

Prohibitio ne Superiores d. Congregationis, favoribus extra gremium ejus attentis, aliquem ad officia admittant. §.2. Atque in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis etiam latæ sententiæ pœna, omnibus dictæ Congregationis Monacis, Superioribusque, & Prælatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Abbati Generali, præsentibus, & futuris, præcipimus, districteque mandamus, ne quempiam ullo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, seu Prælatorum, aut aliorum quorumcumque tam secularium quam, ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium præfatorum, ad cujusvis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia dictæ Congregationis promovere audeant, seu præsumant.

Declaratio, quod electiones, & promotiones aliter factæ sint invalidæ. §.3. Decernentes electiones, & promotiones ad Monasteria, & Prioratus, vel officia dictæ Congregationis contra præsentium dispositionem, quod absit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtinendas, nullas prorsus, invalidasque fore, & esse, ac omnes, & singulos in præmissis delinquentes sententias, & pœnas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere.

Clausulæ. §.4. Et ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus. §.5. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ordinis, & Congregationis hujusmodi etiam juramanto, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si prædictis Monacis, vel quibusvis aliis communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non fa-

facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Formam publicationis hujus bullæ præscribit.

§.6. Ut autem harum literarum notitia ad omnes Congregationis hujusmodi Monacos facilius deveniat, volumus illas pro hac prima vice in singulis dictæ Congregationis domibus regularibus, & deinde in singulo quoque Capitulo Generali, seu dieta dictæ Congregationis publice legi, illasque, ut præfertur lectas sic omnes arctare, ac si unicuique intimatæ fuissent.

Ejusdē exemplis credi jubet.

§.7. Illarumque exemplis etiam impressis, manu Scribæ dictæ Congregationis, vel Notarii publici subscriptis, & sigillo Abbatis Generalis ipsius Congregationis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur si eædem exhiberentur.

Dat. die 27. Aug. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die 27. Augusti, millesimo sexcentesimo decimosexto, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

CCLXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Revocatio, abrogatio, annullatio, novaque concessio Privilegiorum nominandi ad Beneficia in Civitate, & Diœcesi Leodien. pro Universitate Studii Generalis Oppidi Lovanien., Mechlinien. Diœcesis.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Regimini universalis Ecclesiæ, meritis licet imparibus, divina disponente clementia præsidentes, injunctum Nobis Apostolatus officium, debite ut tenemur, exequi coadjuvante Domino cupientes, ad concordiam præcipue inter personas ecclesiasticas ponendam, quietemque nutriendam eo propensius apostolicæ solicitudinis studium adhibemus, quo dissentionum talium dispendiosam, & scandalis non alienam fore intelleximus: nec non indulta pariter, & privilegia per Prædecessores nostros Universitatibus præsertim Studiorum generalium concessa, libenter confirmamus, ac etiam moderamur, & respective ampliamus, prout præclara literarum studia, quibus prædicti residentes incumbunt, ac præcipue Magistrorum infrascriptæ Universitatis Lovanien., nec non Sedis Apostolicæ Officialium, aliorumque provisorum apostolicorum, maxime Romanam Curiam sequentium, vigiliæ, & labores exposcunt, votaque Principum, aliorumque egregiorum virorum suppliciter Nobis porrecta exquirunt.

Sixt. IV. Rectori Universitatis concedit jus nominandi Clericū ad unum beneficiū in qualibet Diœcesi in Dominiis Brabantiæ, & Flandriæ.

§.1. Sane dilectus filius nobilis vir Albertus Archidux Austriæ, Dux Brabantiæ, & Comes Flandriæ, nec non dilecti filii Status ejusdem Brabantiæ Ducatus, ac Universitas Studii Generalis Oppidi Lovanien., olim Leodien., nunc vero Mechlinien. Diœcesis; nec non facultas artium prædictæ Universitatis, humiliter Nobis exponi fecerunt, quod aliàs felicis recordationis Sixtus Papa Quartus Prædecessor noster claræ memoriæ Maximiliani Romanorum Imperatoris, tunc Austriæ Ducis, & tunc existentium Doctorum, & Magistrorum, scholariumque dictæ Universitatis supplicationibus inclinatus, Rectori ejusdem Universitatis pro tempore existenti, facultatem de quinque Magistrorum in Congregatione ipsius Universitatis deputandorum consilio, & assensu nominandi, singulis Prælatis, Capitulis, Collegiis, Conventibus, & personis ecclesiasticis utriusque sexus sæcularibus, & regularibus, etiamsi Abbatiali, Abbatissali, Episcopali, Archiepiscopali, aut Cardinalatus fungerentur dignitate, & honore, ad quos, quas, vel quæ Canonicatuum, & Præbendarum, ac administrationum, & officiorum, cæterorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumlibet, cum cura, vel sine cura, in terris temporalis Dominii dicti Maximiliani Imperatoris, & rec. mem. Philippi ipsius Maximiliani Imperatoris progeniti, consistentium, collatio, provisio, præsentatio, electio, seu quævis alia dispositio communiter, vel divisim pertineret, & eorum cuilibet, etiamsi aliqui ipsorum extra terras easdem sedem, & residentiam haberent, dummodo tamen, plusquam de sex beneficiis, seu officiis hujusmodi disponere, vel providere, aut ad illa præsentare, eligere, vel nominare, seu aliàs illa quovis locorum fundata, conferre haberent; si Prælati videlicet, vel Prælatæ, aut aliæ singulares personæ vita, & prælatura, ac administratione eorum durante, semel dumtaxat: si vero Capitula, Collegia, vel Conventus fierent singulis viginti annis, unum Clericum ex studentibus, & graduatis dictæ Universitatis, ac in illa residentibus, qui ultra quadraginta florenos auri de Camera annuatim non haberet, vel qui ob paupertatem gradum assequi non posset, per certas suas literas concessit, & perpetuo indulsit: ac voluit, quod Prælati, Capitula, Conventus, Collegia, & personæ hujusmodi, ac Successores eorum, quibus prædictæ nominationes factæ forent, eisdem Clericis sic nominatis, de uno Beneficio Ecclesiastico cum cura, vel sine cura, Clerico seculari in titulum conferri, & per talem regi, & gubernari, solitæ dispositioni apostolicæ generaliter non reservato, aut ex generali reservatione affecto, etiamsi Canonicatus, & Præbenda, administratio, vel officium in Collegiata, aut scholastica matricularia, vel custodia in Parochiali Ecclesia, seu Cappella esset, & ad administrationem, vel officium hujusmodi consuevisset quis per electionem assumi, eique cura immineret ani-

animarum, cujus fructus, redditus, & proventus triginta florenorum Remensium auri, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excederent: quod post nominationem hujusmodi ipsis Prælatis, Capitulis, Collegiis, Conventibus, & personis de se factam, & præsentatam, quovis mense apostolico, vel ordinario perpetuis futuris temporibus vacare contingeret, ipseque sic nominatus, per se, vel Procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum, infra unius mensis spatium, duceret acceptandum, possent, tenerenturque, & deberent omnino providere.

Leo X. Decano artium simile concessit privilegium nominandi unum Magistrũ artium singulis decennis.

§. 2. Et deinde piæ memoriæ Leo Papa Decimus etiam Prædecessor noster, ejusdem Maximiliani Imperatoris, & similis memoriæ Caroli Quinti eorumdem Romanorum Imperatoris, tunc Archiducis, & Margaritæ Archiducissæ Austriæ; nec non, & tunc existentium Decani, & facultatis artium ejusdem Universitatis supplicationibus inclinatus, per alias suas literas, quod Decanus, vel Vice-Decanus pro tempore dictæ facultatis, de assensu, & consilio Receptoris, & Procuratorum etiam pro tempore quatuor nationum ejusdem facultatis artium, per se, vel ad id ab eis ob suorum absentiam, vel aliàs, ne nominationes differrentur, substituendos, præstando, seu majoris partis eorumdem singulis decem annis posset quibuscumque Collegiis, Capitulis, & Conventibus semel; Prælatis vero Collatoribus, Collatricibus, & aliis singularibus personis habentibus dispositionem, etiam qualemcumque Beneficiorum, vel Officiorum Ecclesiasticorum in dictis terris temporalis Dominii Maximiliani, & Caroli Imperatorum prædictorum, seu quæ eisdem, vel alteri eorum, aut legitimis eorum hæredibus spectabant, seu spectarent, & pertinerent pro tempore, quo illi, vel illis subjecti essent: nec non in Civitate, & Patria Leodiensi, ac Comitatu Lossensi, & Ducatu Bullonensi, et etiam in Civitate Cameracensi, et tunc Comitatũ Cameracensi, ac Tornacensi, Morinensi, & Attrebatensi Civitatibus, & Diœcesibus, & in Civitate Trajectensi consistentium, etiamsi aliqui eorum extra Terras, & Loca prædicta Sedem, & residentiam haberent, & quacumque præfulgerent dignitate, bis, seu duabus distinctis vicibus, vita, prælatura, & administratione eorum durante, unum ex Magistris in artibus, qui inibi in facultate prædicta sex annis legisset, vel rexisset, vel ob doctrinæ eminentiam, ad docendum Logicam, vel Physicam Aristotelis admissus, seu in illa novem annis promotus, & graduatus foret, & ex illius consilio esset, vel aliquando fuisset, & qui excepta prima vice, ultra octuaginta florenos auri de Camera hujusmodi in annuis redditibus non haberet: ipseque nominatus quodcumque Beneficium, seu Officium Ecclesiasticum cum cura, vel sine cura, in dictis literis expressum, eidem dispositioni apostolicæ, reservatione generali incorporare, juris clausa non reservatum, cujus fructus, redditus, & proventus sexaginta florenos auri de Camera similes, oneribus deductis, non excederent, quovis etiam mense apostolico, vel ordinario acceptare valeret, nec sic nominatus teneretur nominationem hujusmodi insinuare Capitulis, Collegiis, Conventibus, Prælatis, Collatoribus, Collatricibus, vel singularibus personis prædictis, aut post acceptationem factam de Beneficio, seu officio vacante, Collatorem ipsum, vel Collatricem, seu Capitula, Collegia, vel Conventus hujusmodi pro collatione requirere, sed quod posset vigore dictæ nominationis de persona sua factæ ab exequutoribus in literis Sixti Prædecessoris hujusmodi, deputatis, seu Decano Ecclesiæ Sancti Petri dicti Oppidi Lovanien. pro tempore existente, & Beneficio, seu Officio vacante sibi provideri facere, plenarie, dicta auctoritate apostolica, absque ulteriori requisitione ipsorum Collatorum, Collatricum, Capitulorum, Conventuum, & Collegiorum, vel personarum prædictarum, ac post suam acceptationem, ad instar expectantium apostolicorum, & prout in gratiis expectativis observabatur, insinuare, seque in corporalem possessionem poni, & induci facere concessit, & etiam perpetuo ordinavit, seu concessionem, & facultatem Sixti Prædecessoris hujusmodi ad hoc extendit, & ampliavit.

Decrevitque sic provisos præferri aliis quibuscumq; provisis.

§. 3. Voluitque omnes, sic pro tempore nominatos præferri quibuscumque aliis etiam habentibus vigore primariarum, Regalium, & Imperialium precum, seu alias nominationes, etiam vigore quorumvis privilegiorum, & Indultorum Apostolicorum quibuscumque aliis studiis generalibus, etiam Parisiensi tunc, & pro tempore etiam motu, auctoritate, & potestate similibus concessorum.

Clausulásque nonnullas apposuit pro perpetua suarum literarum firmitate.

§. 4. Quodque suis Literis hujusmodi, nonnisi sub certis modo, & forma tunc expressis derogari posset: Insuperque idem Leo Prædecessor per reliquas suas Literas, motu, auctoritate, & potestatis plenitudine paribus, declaravit, facultates, & desuper confectas Literas prædictas cum omnibus, & singulis concessionibus, Indultis, statutis, Ordinationibus, & aliis in eis contentis clausulis quoad Beneficia sub illis comprehensa per quascumque literas Apostolicas, Constitutiones, & Cancellariæ regulas minime revocatas, suspensas, limitatas, vel modificatas fuisse, & esse, aut revocari, cassari, suspendi, limitari, vel modificari potuisse, neque in futurum posse, nisi dum, & quoties in hujusmodi futuris revocationibus, suspensionibus, & modificationibus de aliis Sixti Prædecessoris hujusmodi, & suis prædictis literis, ac diebus datarum earumdem, nomineque, & dignitate ipsius Maximiliani Imperatoris, tam etiam dum in humanis ageret, quam eo vita functo, specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio facta foret, & ipse Leo Prædecessor, vel Successores sui Romani Pontifices

tifices pro tempore existentes, per diversas literas in forma Brevis duxisset, seu Successores prædicti duxissent publice in eadem Universitate insinuandum, suæ, & successorum eorumdem intentionis esse, literas hujusmodi ex aliqua causa revocare, suspendere, vel modificare cum intervallo unius mensis inter datas singularum literarum in forma Brevis hujusmodi, & non aliter, nec alio modo, & si forsan alio modo literas hujusmodi contingeret revocari, suspendi, vel modificari, seu jam tunc revocatas fuisse, ex tunc, prout ex ea die, & quoties sic revocatæ, vel suspensæ forent, in suum pristinum, & eum, in quo ante revocationem, suspensionem, vel modificationem hujusmodi quomodolibet erant statum, plenarie reposuit, restituit, & reintegravit, ac plenarie repositas, restitutas, & reintegratas fuisse, & esse declaravit:

Hadrianus VI. prædicta privilegia confirmavit, atque explicavit.

§.5. Successiveque rec. mem. Hadrianus Papa VI. similiter Prædecessor noster singulas literas Sixti, & Leonis Prædecessorum hujusmodi, & in eis contenta quæcumque, motu, scientia, & apostolicæ potestatis plenitudine similibus, approbavit, & innovavit, & pro potiori cautela illa omnia de novo concessit, ita quod Decanus, vel vice-Decanus facultatis artium hujusmodi, modo in literis Leonis Prædecessoris hujusmodi expresso, quibuscumque Collegiis, Capitulis, & aliis personis, etiam quacumque dignitate, vel honore fungentibus qualemcumque dispositionem Beneficiorum, vel Officiorum Ecclesiasticorum in quibusvis Ecclesiis locorum, Civitatum, & Dioecesum prædictarum consistentium, habentibus Magistros in artibus in dicta facultate artium promotos, & graduatos, ut præfertur, nominare, & nominati hujusmodi quæcumque Beneficia, & Officia Seniores, videlicet artium Magistri, qui dictum tempus attigissent, vel sex annis in facultate prædicta legissent, seu rexissent, vel ob doctrinæ eminentiam ad docendum Logicam, vel Physicam Aristotelis admissi, seu in illa novem annis promoti, & graduati forent, & de illius consilio essent, vel aliquando extitissent illa Beneficia quorum sexaginta ducat. auri de Camera; Juniores vero artium Magistri, qui dictum tempus non attigissent, illa quorum triginta florenorum Rhemensium aureorum grossi fructus, oneribus non solum perpetuis personalibus, & realibus, sed etiam pensionibus annuis aliis personis super eisdem Beneficiis, & Officiis reservatis, & quibuscumque aliis oneribus valorem fructuum, quos absens in studio, aut alio loco privilegiato reciperet, diminuentibus, plenarie, & totaliter deductis, valorem annuum respective non excederent quovis etiam mense apostolico, vel ordinario infra unius mensis spatium a die scientiæ vacationis beneficii computandum, etiamsi hujusmodi beneficia cum cura, & sine cura, Clerico sæculari in titulum conferri, & per talem regi, & gubernari solita. Canonicatus, & Præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia etiam curata, & electiva in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis, aut Scholasticæ Matriculariæ, seu Custodiæ in Parochialibus Ecclesiis, vel Cappella, seu quocumque alio nomine nuncupata, ac dispositioni apostolicæ quomodolibet, præterquam] reservatione generali in corpore juris clausa reservata forent, acceptare, & de illis per exequutores in eisdem literis Sixti, & Leonis Prædecessorum prædictorum deputatos, seu eorum aliquem, aut quamcumque personam in dignitate ecclesiastica constitutam per exequutorem, seu quemcumque Notarium publicum, aut Presbyterum, vel Clericum, per dictos Magistros artium nominatos, aut eorum quemlibet pro subexequutore eligendum, seu eligendam, sibi provideri facere, ipsique exequutores, & subexequutores, quemlibet eorumdem nominatorum in corporalem possessionem Beneficiorum, sic pro tempore acceptatorum, ordinariis Collatoribus prorsus irrequisitis, inducere, & quod tam Seniores, quam etiam Juniores artium Magistri prædicti, secundo, tertio, ac toties nominari, Seniores videlicet, ut præfertur, qualificati, donec octuaginta, Juniores vero donec quadraginta florenos auri de Camera in fructibus Beneficiorum, aut certis annuis redditibus, oneribus prius modo expresso deductis, annuatim haberent, & quod nominationem Universitatis, ac aliam nominationem facultatis artium hujusmodi insimul habere, ac utraque uti, & gaudere valerent; quodque ipsi Collatores vita, & Prælatura eorum durante, bis, seu duabus distinctis vicibus, Capitula vero infra decem annorum spatium semel unum Beneficium valoris prius expressi, respective dictis Magistris, sic per dictam facultatem artium nominatis, conferre tenerentur, & quod dicti omnes, & singuli artium Magistri, sive Seniores, sive Juniores essent, super Beneficiis per eos in vim hujusmodi nominationum acceptatis, per quascumque personas, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existerent, etiamsi Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate, etiam Cardinalatus honore præfulgerent, aut in vim quarumcumque etiam conservatoriarum literarum, & privilegiorum, & indultorum apostolicorum, etiam quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, & locis, ac Archiepiscopis, Episcopis, Locorum Ordinariis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, Collegiis, Universitatibus, etiam Parisien., & aliorum Studiorum generalium, ac illorum, & quibusvis aliis, etiam ex pacis, & quibuscumque aliis causis, ac sub quibuslibet tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis pro tempore concessorum, extra dictam Universitatem, ad judicium trahi non possent, ipsi tamen nominati hujusmodi suos in dictis Beneficiis quocumque adversarios coram aliquo ex Conservatoribus privilegiorum ejusdem Universitatis trahere valerent, perpetuo concessit, & ordinavit, seu priores literas prædictas

dictas ad hoc extendit, & ampliavit, eisdemque per facultatem artium, ut præfertur, nominatis, prædictam prælationem adversus nominatos, etiam vigore primariarum precum, regalium, & imperialium, concessit.

Confirmavit etiam Gregorius XIII.

§.6. Ac demum san. mem. Gregorius Papa XIII. etiam Prædecessor noster inclytæ mem. Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici, Brabantiæque, & Flandriæ Ducis, & Comitis tam suo, quam Universitatis, & facultatis artium hujusmodi supplicationibus humiliter porrectis inclinatus eadem indulta Universitati, & facultati artium prædictis, ut præfertur, concessa, confirmavit, & quatenus opus foret de novo concessit, nec non valorem annuum fructuum Beneficiorum in Indulto Sixti Prædecessoris prædicti expressum ad eam summam, quam dictus Leo Prædecessor in Indulto facultatis artium expresserat, ita tamen, quod ad constituendum valorem hujusmodi grossi fructus dumtaxat, quos absens in studio perciperet, quibuscumque oneribus deductis, extendit, sed prohibuit eisdem nominatis, ne juri nominationum simpliciter, vel in favorem alicujus ullatenus cedere, sed prædictum jus in manibus ipsorum nominantium remittere possent. Voluitque, quod ii, qui ad Beneficia curam animarum habentia nominati fuissent, non admitterentur, nisi prius ab Ordinariis locorum, prævio examine, absque concursu faciendo, approbati fuissent, quodque in eisdem Beneficiis curam animarum habentibus, personaliter residere tenerentur, nec se eo nomine excusare possent, quod in dictis Universitate, & facultate artium scholares essent, seu docentes, aut Magistri, prout in singulis Prædecessorum Sixti, ac Leonis, & Gregorii, nec non similis mem. Clementis Papæ VII. etiam Prædecessoris nostri super prædicta concessione, & ampliatione ejusdem Hadriani Prædecessoris, cum ipse Hadrianus Prædecessor, antequam ejus literæ desuper conficerentur, sicut Domino placuerat, rebus fuerat humanis exemptus, expeditis, plenius continetur.

Qui nominatos jus suum nemini cedere

Si ad beneficia curata nominarentur, ab Ordinariis locorum examinari,

In suisque beneficiis voluit residere.

Martinus V. prohibuit ne membra Universitatis extra muros Lovanii ad judicium vocarentur.

§.7. Denique idem Gregorius Prædecessor ex supplicatione Rectoris, Doctorum, Magistrorum, & Scholarium Universitatis hujusmodi, accepto, quod rec. mem. Martinus Papa Quintus, similiter Prædecessor noster perpetuo statuerat, & ordinaverat, quod nullus ex Rectore, Doctoribus, Magistris, & Scholaribus, cæterisque legentibus Universitatis Lovaniensis prædictæ, aut ibidem literarum studio insistentibus, seu quævis publica, vel privata negotia nomine ipsius Universitatis quomodolibet exercentibus, tunc, & pro tempore existentibus quibuscumque in causis, seu litibus tunc motis, & de cætero movendis tam civilibus, quam criminalibus, aut mixtis, etiam mere prophanis, sive ratione delicti, aut contractus, vel rei de qua ageretur, ubicumque committeretur delictum, iniretur contractus, aut res ipsa consisteret, per quosvis exequutores, seu Judices, & auctoritate literarum dictæ Sedis, vel Legatorum ejusdem, ex hujusmodi constitutione, & ejus toto tenore de verbo ad verbum plenam, & expressam mentionem non facientium forsan, pro tempore deputatos, trahi, citari, vel etiam conveniri, aut alias ad judicium evocari extra Muros Oppidi prædicti Lovanien. valeret, sive posset, dummodo coram Conservatoribus in prædicto Oppido per ipsum Martinum Prædecessorem deputatis, aut aliquo eorumdem, vel ejus inibi subdelegato de se querelantibus, singulis se paratos exhiberent legitime stare juri.

Paulus II. hoc privilegium declaravit.

§.8. Quodquæ piæ mem. Paulus II. itidem Prædecessor Noster perpetuo etiam statuerat, & ordinaverat quod tunc deinceps in quibuscumque Litibus, querelis, & causis Rectoris, Doctorum, Magistrorum, & Scholarium prædictorum contra eos de cætero movendis extra muros Oppidi hujusmodi, vigore quarumcumque literarum a Sede prædicta, seu illius legatis, delegatis, & subdelegatis, aut aliàs quomodolibet emanatarum in prima instantia, sive ageretur in possessorio, sive petitorio, ad judicium evocari, aut trahi, seu conveniri nequirent, dummodo parati essent in dicto Oppido coram aliquo ex Conservatoribus de justitia quibuscumque poscentibus respondere, & nihilominus, quod ipsi Rector, Doctores, Magistri, & Scholares adversarios suos, dummodo Sedis prædictæ Officiales, aut in Romana Curia præsentes non essent, coram aliquo ex eisdem Conservatoribus trahere, convenire, & ad judicium evocari facere in prima instantia libere, & licite valerent.

Idem Privilegium Hadrianus VI. extendit ad Magistros artium, etiamsi ad beneficium essent nominati.

§.9. Et quod insuper prædictus Hadrianus Prædecessor, ut præfertur, statuerat, & ordinaverat, quod omnes, & singuli artium Magistri, sive seniores, sive juniores essent super Beneficiis per eos in vim nominationis hujusmodi acceptatis, per quascumque personas, quomodolibet, ut præfertur, qualificatas extra dictam Universitatem ad judicium trahi non possent, ipsi tamen nominati suos in dictis Beneficiis adversarios quoscumque coram aliquo ex Conservatoribus privilegiorum Universitatis hujusmodi trahere possent.

Quæ quidem Martini V., Pauli II., & Hadriani VI. Privilegia rata habuit Gregorius XIII.

§.10. Quodque etiam si idem Gregorius Prædecessor statutum, & ordinationem Hadriani, ut præfertur, confirmasset, & approbasset, nihilominus, pro eo quod in literis confirmationis ejusdem Gregorii Prædecessoris, de Hadriani tantum, non autem Martini, neque Pauli Prædecessorum hujusmodi statutis, ordinationibus, & decretis mentio facta fuerat, nonnulli statuta, ordinationes, & decreta Martini, & Pauli Prædecessorum hujusmodi usu, & effectu carere, neque amplius attendi debere, ac Rectorem, Doctores, Magistros, Scholares, & personas Universitatis hujusmodi in quibuscumque causis, alias, quam occasione beneficiorum in vim nominationis hujusmodi acceptatorum, motis, & movendis, extra Muros dicti Oppipi, ad judi-

judicium evocari posse prætenderent; idem Gregorius Prædecessor statuta, Ordinationes, & Decreta Martini, & Pauli Prædecessorum hujusmodi, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in eis contenta, & prout jacent, nec non inde sequuta quæcumque, quatenus essent in usu, perpetuo approbaverat, & confirmaverat, & quatenus opus esset, innovaverat; Decernens, statuta, ordinationes, & decreta Martini, & Pauli Prædecessorum hujusmodi, valida, & efficacia fore, & esse, prout in aliis ejusdem Gregorii Prædecessoris sub Annulo Piscatoris expeditis literis plenius etiam continetur: in quibus etiam noluit, per quascumque alias, etiam in forma Brevis, & sub nomine Cameræ Apostolicæ ab ipso Gregorio Prædecessore, seu aliis Romanis Pontificibus Successoribus suis, seu dicta Sede, vel illius Legatis, aut Nunciis pro tempore emanatas literas etiam generales, seu speciales, suis ultimo dictæ confirmationis literis, ullatenus derogari posse, nec derogatum censeri, nisi illarum tenor de verbo ad verbum insertus, & urgens, & sufficiens causa expressa, & per trinas distinctas literas illarum tenorem continentes, tribus distinctis vicibus, cum trium mensium intervallo prædictæ Universitati legitime intimatæ, & insinuatæ, ac derogationes ipsæ motu proprio, & ex certa scientia factæ fuissent, appareretque Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse; decrevitque suas ultimo dictæ confirmationis literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut alio quovis defectu notari non posse: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, seu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere.

Voluitque prædictas nominationes afficere, relicta copia in residentia ordinariorum collatorum.

§.11. Demumque idem Gregorius Prædecessor per alias suas literas in forma Brevis confectas, eidem Universitati, & facultati artium, & seu eorum, ut præfertur, nominatis, quod de cætero insinuationes, seu præsentationes nominationum ad Beneficia, & Officia hujusmodi pro tempore factarum, fieri possent, & sufficientes esse censerentur, si fierent per literas ad valvas Ecclesiæ affixas, illarumque relicta copia in loco solitæ residentiæ ipsorum Collatorum, quatenus eorumdem Collatorum præsentia commode haberi non posset: etiamsi Collatores ipsi essent Capitula, Collegia, Conventus, Episcopi, Archiepiscopi, & S.R.E. Cardinales, ac alii quicumque, concessit, prout in singulis prædictorum Prædecessorum nostrorum literis plenius continetur.

Nonnullis autem exortis litibus super intelligentia hujusmodi Privilegiorum;

§.12. Cumque, annis retro elapsis, per Nos accepto, quod stantibus prædictarum concessionum, & indultorum, ac confirmationum, & decretorum literis, super ipsarum literarum, & in eis contentorum interpretatione, & exequutione, sicut antea, ita & hisce temporibus in Patria, Civitate, & Diœcesi Leodien. multæ oriebantur contentiones, & lites inter eosdem Rectores, Decanum, Magistros, & Scholares prædictæ Universitatis, seu eorum ad prædicta Beneficia in Civitate, Patria, & Diœcesi Leodiensi consistentia, nominatos ex una, & Curiales Romanæ Curiæ, & seu alios a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, ac etiam a Nobis de Canonicatibus, & Præbendis, aliisque Beneficiis prædictis in aliquo ex mensibus Sedi Apostolicæ reservatis, vacantibus provisos ex altera contendentibus eisdem, per Decanum, & Vice-Decanum facultatis artium Universitatis prædictæ nominatis, eorum nominationes esse validas, & servata forma indultorum prædictorum, ac ad favorem personarum in eisdem indultis qualificatarum, factas, seque propterea esse legitimos Beneficiorum prædictorum possessores, & contradictores, & consequenter coram Auditore Cameræ, vel aliis Exequutoribus, seu Judicibus Apostolicis ad Romanam Curiam, vel extra eam, & præsertim Sacri Palatii Apostolici Causarum Auditoribus non posse etiam vigore literarum in forma Brevis, etiam de capienda possessione nomine Cameræ super prædictis Beneficiis per eosdem nominatos acceptatis, vel illorum possessione, aut literarum apostolicarum etiam in forma Brevis Cameralis prædicti exequutione, vocari, & trahi; Provisis autem Apostolicis, & præcipue Curialibus contrarium affirmantibus, nempe provisiones apostolicas esse canonicas, literasque desuper etiam in forma Brevis, nomine Cameræ expeditas, & coram Auditore Cameræ, vel alio Judice, seu exequutore apostolico ubicumque residente, præsentatas, suum debuisse, & debere sortiri effectum contra eosdem per Universitatem, & Decanum, seu Vice-Decanum facultatis Artium nominatos, quorum nominationes coram Exequutore apostolico non exhibebantur, & forsan exhibitæ non comprobabantur factæ, servata forma prædictorum Indultorum, & ad favorem personarum juxta eadem Indulta qualificatarum, & proinde Magistros, & scholares, aliasque personas dictæ Universitatis ad Beneficia in Mensibus reservatis vacantia nominatos, potuisse, & posse coram Auditore Cameræ, & aliis quibuscumque Judicibus Romanæ Curiæ, & aliis Exequutoribus apostolicis, ubilibet residentibus, ne dum ex eo, quod Indulta de non evocando nominatos faciebant, legitime tantum, juxta formam Indultorum nominatis, non autem aliis, & excipiebant Officiales, ac Curiales, ac propterea hactenus tam in nostro Rotæ Auditorio, quam coram Auditore Cameræ ante, & post Literas confirmationis ejusdem Gregorii Prædecessoris fuerant latæ, & exequutioni mandatæ diversæ sententiæ, & factæ plures decisiones ad favorem Curialium, & contra eosdem nominatos, & occasione litium, & contentionum hujusmodi, magna in dies oriebantur scandala, & majora poterant verisimiliter exoriri, cum magno prædictæ Universitatis, & facultatis Artium,

tium, nec non Curialium, aliorumque provisorum apostolicorum detrimento.

Paulus V. eas nonnullis Cardinalibus examinandas delegavit.

§.13. Nos ad litium anfractus evitandos, scandalisque, & malis, incommodilque, & detrimentis prædictis obviandum, prout in Domino conspicimus expedire, dilectos filios nostros Joannem Garziam Sanctorum Quatuor Coronatorum Millinum, & Fabritium S. Augustini Verallum, & Horatium S. Salvatoris in Lauro Titulorum Lancellottum nuncupatos Prebyteros Cardinales, nec non dilectum filium Magistrum Marcum Aurelium Maraldum Datarium nostrum ad negotium hujusmodi discutiendum, nobisque referendum deputavimus.

Itaque auditis partibus.

§.14. Coram quibus, tam Philippus Masius Eques Auratus a Consiliis Finantiarumejusdem Alberti Archiducis, & pro eo apud Nos residens, quam Carolus Robaulx Canonicatus Cameracen. & Agens Statuum Ducatus Brabantiæ, ad nos specialiter a Statibus, & Universitate prædictis ob hasce causas destinatus, dilecti filii pluries comparuerunt, Indultaque, & privilegia prædictæ Universitatis, ac facultatis Artium exhibuerunt, & super eis diversas sessiones super prædictis prætensionibus fieri obtinuerunt, ac pro prædictorum indultorum apostolicorum confirmatione iteratis vicibus supplicarunt.

Et re Pontifici relata Paulus publico bono consulit: ut sequitur.

§.15. Audita igitur per Nos relatione eorumdem S. R. E. Cardinalium, & Datarii, præmissisque omnibus prius mature digestis, tam erga Magistros, & Scholares, quam Curiales, aliosque provisos Apostolicos, paterna charitate affecti, volentesque eos in pacis amœnitate pro nostro posse confovere, ipsosque Albertum Archiducem, nec non Rectorem, Doctores, Magistros, & Docentium, & Scholarium, seu studentium, Universitatisque, & facultatis Artium, ac Statuum, & Curialium prædictorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, etiam motu nostro proprio, ex nostraque mera liberalitate, & certa scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine, apostolica auctoritate, tenore præsentium, decernimus, & ordinamus, videlicet.

Abrogat jus nominandi ad Beneficia Diœcesis Leodien. Comitatus Lossensis, & Ducatus Bullonensis.

§.16. Quoad Beneficia in Civitate, Patria, & tota Diœcesi Leodiensi, sive in Patria, & non Diœcesi, sive in Diœcesi, & non in Patria Leodien. in quibus Comitatus Lossensis, & Ducatus Bullonensis compræhenduntur, consistentia, jus, & facultatem nominandi per prædicta Indulta Apostolica Decano, seu Vice-Decano facultatis Artium prædictæ Universitatis, ac forsan Rectori ejusdem Universitatis concessum, & concessam, vel aliàs quomodolibet competens, & competentem abrogamus, & perpetuo tollimus, eademque Indulta, & concessiones quoad prædictum jus, seu facultatem nominandi perpetuo revocamus, ac etiam de consensu ejusdem facultatis Artium, irritamus, & extinguimus, ita quod prædictus Decanus, & Vice-Decanus facultatis Artium, nec alia persona ejusdem Universitatis de cætero habeat, aut prætendere possit perpetuis futuris temporibus aliquod jus, seu aliquam facultatem nominandi ad quæcumque Beneficia prædictarum Civitatis, Patriæ, totiusque Diœcesis Leodiensis, & loco ejusdem juris, seu facultatis nominandi, concedimus Decano, seu Vice-Decano prædictæ facultatis Artium, ut perpetuis futuris temporibus ipsi Decanus, vel Vice-Decanus de consensu Receptoris, & Procuratorum quatuor Nationum ejusdem facultatis, per se, vel alios ad id ab eis substituendos præstando, seu majoris partis eorum, Beneficia cum cura, & sine cura sæcularia, in titulum Clericis sæcularibus conferri, & per Clericos sæculares regi, & gubernari solita in Civitate, Patria, & Diœcesi, etiam non Patria Leodien. pro tempore, per obitum dumtaxat vacantia, etiamsi sint Canonicatus, & Præbendæ, Personatus, Administrationes, & Dignitates cujuscumque qualitatis, & valoris, non tamen major post Pontificalem, in Ecclesia Leodiensi, nec principalis Dignitas in qualibet ex Collegiatis Civitatis, Patriæ, & totius Diœcesis, etiam non Patriæ Leodien., conferri, illa tamen, illos, & illas, quæ in Civitate, Patria, & Diœcesi, etiam non Patria Leodien., per obitum tantum vacare contigerit in Mense Januarii, & Novembris Anni proxime venturi 1617., & unico Mense, scilicet Mense Novembris anni immediate sequentis 1618. & sic deinceps perpetuis futuris temporibus, ita quod alternatim uno anno vacantia per obitum dumtaxat in prædictis duobus Mensibus, & alio anno vacantia similiter per obitum in prædicto unico mense tantum, conferri valeant Magistris in Artibus ibidem graduatis, & residentibus, tam senioribus, scilicet qui inibi in facultate Artium sex annis legerint, aut rexerint, vel ob doctrinæ eminentiam ad docendum Logicam, & Physicam Aristotelis admissi, vel in illa a novem annis promoti, & graduati, & de illius consilio forent, vel aliquando fuissent, quam junioribus, videlicet ibidem graduatis, & residentibus, prædictas alias qualitates non habentibus, cujuscumque patrimonii sint Magistri prædicti, ita quod quicumque eorumdem Magistrorum in Artibus, seniorum, & juniorum annui redditus etiam patrimoniales, vel ecclesiastici, cujuscumque valoris, non impediant, quominus eisdem possit, de prædictis Beneficiis per Decanum, vel Vice-Decanum prædictæ facultatis artium, ut supra, provideri: Quodque respectu Beneficiorum prædictorum in Civitate, Patria, & Diœcesi, etiam non Patria Leodien., dumtaxat per obitum, ut præfertur, in prædictis duobus Mensibus unius, & in prædicto alio mense alterius anni vacantium, idem Decanus,

Conceditque jus nominandi ad Beneficia ibidem vacantia in Mensibus hic designatis.

canus, vel Vice-Decanus facultatis Artium, habeant plenum jus, & facultatem conferendi, & immittendi suos, ut præfertur, provisos in possessionem prædictorum Beneficiorum, prout cæteri Collatores Ordinarii ejusdem Patriæ Leodien. & in prædictis Beneficiis, & vacationibus tantum gaudeant Concordatis inter Sedem Apostolicam, & Nationem Germanicam antea initis, aliisque juribus, quibus gaudent cæteri Collatores ejusdem Patriæ Leodien.

Hæc autem Beneficia eximit a quocumque alio collationis jure, vel privilegio.

§. 17. Quia vero antea durante facultate nominandi in Civitate, Patria, & Dioecesi, etiam non Patria Leodien. nominati præferebantur juxta prædicta Indulta Leonis X., Adriani VI., & Gregorii XIII. Prædecessorum, hujusmodi nominatis, vigore primariarum precum, etiam Regalium, & Imperialium, aliorumque Indultorum Apostolicorum; Hinc nos, quod Beneficia in prædictis mensibus Decano, vel Vice-Decano facultatis Artium assignatis per obitum vacantia non compræhendantur in prædictis primariis precibus, aliisque Indultis Apostolicis, nec ad illa possint fieri, illorum vigore, aliæ nominationes, nec acceptationes, declaramus, & decernimus.

Quatuor Menses Sedi Apostolicæ reservat.

§. 18. Reliquorum vero Beneficiorum, Canonicatuum, Præbendarum, Dignitatum, & aliorum quomodolibet qualificatorum Civitatis, & Patriæ, ac totius Dioecesis, etiam non Patriæ Leodien., alias, quam per obitum, ut præfertur, ac etiam in certis mensibus Apostolicis, scilicet Martii, Maii, Julii, & Septembris anni proximi 1617., & in Mensibus Januarii, Martii, Maii, Julii, & Septembris anni immediate sequentis 1618., & sic deinceps alternatim in perpetuum, sive per obitum, sive aliàs quomodolibet vacantium, libera collatio, provisio, & omnimoda dispositio ad Nos, & Sedem Apostolicam, Romanosque Pontifices nostros successores remaneat, spectetque, & pertineat, reservataque sit, & esse censeatur, prout harum serie, perpetuo nobis, & Sedi Apostolicæ reservamus, absque eo quod ad prædicta Beneficia, sic, ut præfertur, Sedi Apostolicæ reservata, possint Magistri Seniores, vel juniores Scholares, vel aliæ personæ dictæ Universitatis de cætero perpetuis futuris temporibus nominari per dictos Decanum, vel Vice-Decanum facultatis Artium, aut Rectorem ejusdem Universitatis, nec quibuscumque nominationibus forsan hactenus ad eorum favorem factis, uti, quas ex nunc revocamus, & annullamus, ac pro revocatis, & annullatis haberi decernimus.

Aliaque Beneficia hic expressa.

§. 19. In prædicta autem facultate conferendi per nos Decano, & seu Vice-Decano facultatis Artium, ut præfertur, quoad Beneficia Civitatis, Patriæ, & Dioecesis, etiam non Patriæ Leodien. concessa, præter majorem post Pontificalem in Cathedrali Leodien., ac principales in Collegiatis Ecclesiis Civitatis, Patriæ, & totius Dioecesis, etiam non Patriæ Leodien. superius exceptas, alias quoque Dignitates electivas, ac Beneficia consistorialia, & seu in Libris Cameræ Apostolicæ taxata, aliaque Monasteria, & Beneficia Regularia; necnon quæcumque Beneficia apud Sedem Apostolicam vacantia, & aliàs reservatione, vel affectione in corpore juris clausa, Sedis Apostolicæ dispositioni reservata, nullatenus comprehendi, sed dispositioni Sedis Apostolicæ reservatas, & reservata, etiam declaramus, & volumus: Ita quod prædicti Decanus, vel Vice-Decanus facultatis Artium, non possint quoquo modo in illorum provisione, collatione, electione, vel nominatione, aut alia dispositione se ingerere, etiamsi in prædictis duobus unius, & uno alterius anni mensibus, Decano, & seu Vice-Decano prædictæ facultatis Artium, ut supra, alternative assignatis, per obitum de cætero vacaverint.

Declarat causas movendas super Collationibus Universitati Lovanien. concessis definiendas esse a Cõservatore ejusdem.

§. 20. Et ad tollendas contentiones jurisdictionum, quæ inter Exequutores Apostolicos, & Judices per nos, ac Romanos Pontifices successores nostros pro tempore dandos, & delegandos ex una, & Conservatores privilegiorum prædictæ Universitatis ex altera super cognitione causarum super eisdem Beneficiis Civitatis, Patriæ, & totius Dioecesis, etiam non Patriæ Leodien. de cætero exoriri possent, decernimus, & declaramus, cognitionem, & decisionem causarum super Beneficiis in mensibus facultati Artium, ut præfertur, assignatis per obitum tantum vacantibus, non tamen, ut præfertur, exceptis, Sedique Apostolicæ reservatis, de cætero movendarum, spectet, & pertineat ad Conservatorem, vel Conservatores prædictæ Universitatis, itaut Magistri Seniores, & juniores à Decano, vel Vice-Decano facultatis Artium, ut præfertur, providendi de Beneficiis prædictis, ut supra, vacantibus, non possint etiam vigore quarumcumque Literarum Sedis Apostolicæ, & Legatorum, aut Nunciorum ejusdem, etiam in forma Brevis de capienda possessione Beneficiorum nomine Cameræ, nec alias extra Universitatem Lovanien., per quemcumque etiam Curialem Romanæ Curiæ, aut Officialem Sedis Apostolicæ, vel alium provisum Apostolicum trahi. Ipsi vero Magistri quoscumque suos adversarios, quoad prædicta Beneficia, ut præfertur, per obitum tantum vacantia, coram aliquo ex Conservatoribus trahere possint, juxta Literas Adriani VI., & Gregorii XIII. Prædecessorum hujusmodi.

Causas vero movendas super ceteris Beneficiis reservatis Sedi Ap. reservat.

§. 21. Causarum vero super Beneficiis in quatuor, & quinque Mensibus alternatorum annorum respective, ut supra, vacantibus, aliisque Beneficiis Sedi Apostolicæ, ut præfertur, reservatis, vel affectis, & aliis ut supra exceptis de cætero movendarum, cognitio, & decisio remaneat, & spectet ad Sedem Apostolicam, et fieri debeat per Exequutorem, vel Exequutores, & Judices per nos, Romanosque Pontifices Successores nostros, & Sedem Apostolicam pro tempore, ubilibet etiam in Romana Curia, et alibi, etiam ultra tres, & quotcumque alias Dietas, etiam in exequutione quarumcum-

que literarum apostolicarum, etiam in forma Brevis, & de capienda possessione nomine Cameræ Apostolicæ, ac quarumcumque commissionum apostolicarum, & provisionum eorumdem Beneficiorum, & cujuslibet eorum deputandos, & delegandos, deputandumque, vel delegandum, itaut provisi apostolici super prædictis Beneficiis Civitatis, Patriæ, & totius Diœcesis, etiam non Patriæ Leodien. in prædictis quatuor, & quinque mensibus, alternatis annis, ut præfertur, quomodolibet vacantibus, ac alias in prædicta facultate conferendi Decano, vel Vice-decano facultatis Artium concessa, ut præfertur, non compræhensis, &, ut supra, exceptis, possint coram quocumque, vel quibuscumq; Exequutore, vel Exequutoribus, ac Judicibus apostolicis ubilibet extra Oppidum Lovanien., ac etiam in Romana Curia, & alibi, etiam ultra tres, et quotcumque alias Dietas citare, vocare, & convenire quoscumque Magistros, Scholares, Rectorem, & alias quascumque personas, & Officiales prædictæ Universitatis, etiam, quod actu literarum, & Theologiæ studio, vel lecturæ, seu Magisterio, vel cuicumque alteri officio incumbant; nec iidem Magistri, vel Scholares, cæterique Officiales, & personæ ejusdem Universitatis, possint quemquam ex eisdem, ut præfertur, provisis apostolicis ad judicium coram eisdem Conservatoribus dictæ Universitatis trahere, nec quominus mandata de immittendo, et alia quæcumque etiam exequutiva per Exequutores, & Judices apostolicos decernenda, & relaxanda, exequutioni demandentur, quoquo modo impedire, nec Conservator, vel Conservatores Universitatis hujusmodi, possint in eis aliquo modo, nec cognoscendo, nec impediendo se ingerere, sub nullitatis omnium actorum, ac censurarum, & amissionis Officiorum, & privationis Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum pœna, ipso facto, etiam absque alia sententia declaratoria incurrenda, & quatenus oriretur controversia, an eadem Beneficia prædictæ Civitatis, Patriæ, et Diœcesis Leodien., seu eorum aliquot vacaverint, vel vacaverit, in aliquo ex duobus, vel uno mensibus successive eidem facultati Artium, ut supra, assignatis, vel potius in aliquo ex mensibus cuilibet Ordinario Collatori, juxta Concordata inter Sedem apostolicam, & Nationem Germanicam aliàs inita assignatis, tunc cognitio spectabit, prout antea spectavit, ad Conservatorem, seu Conservatores prædictæ Universitatis, excepto tamen casu, quando collatio, vel dispositio Beneficii, seu Beneficiorum prædictorum vacantium, erit Sedi apostolicæ, aliàs quam ratione mensis, reservata: tunc enim cognitio, et decisio causarum desuper movendarum spectet ad Exequutorem, vel Exquutores, ac Judices apostolicos, ut præfertur, ubilibet deputandos, ita ut Conservator, vel Conservatores Universitatis non possint in eis aliquo modo, nec cognoscendo, nec impediendo, ut præfertur, se ingerere sub eadem pœna nullitatis actorum quorumcumque, ac censurarum, & amissionis Officiorum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum, ipso facto, ut præfertur, incurrenda.

Trajecti nominationes ad Beneficia fieri vult juxta formam antiquorum Privilegiorum.

§. 22. Volumus autem, quod in Oppido Trajecti ad Mosam, prædictæ Diœcesis Leodien. fiant de cætero nominationes, juxta Indultorum antiquorum prædictorum formam, & tenorem ad Canonicatus, Præbendas, ac Beneficia Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Servatii; Collationes vero fiant de Canonicatibus, et Præbendis, ac Beneficiis alterius Ecclesiæ Collegiatæ Sanctæ Mariæ ejusdem Oppidi juxta præsentis immutationis, et concessionis nostræ formam, & tenorem.

Nonnulla alia statuit.

§. 23. Declarantes insuper, si quæ Loca Diœcesis Leodien. reperiantur de præsenti sub dominio, & actuali jurisdictione ejusdem Archiducis Alberti, tunc in eis pariter fieri debere nominationes, juxta prædictorum Sixti, Leonis, Adriani, & Gregorii Prædecessorum hujusmodi Indultorum formam, et tenorem: quo vero ad Beneficia extra Civitatem, Patriam, & Diœcesim, etiam non Patriam Leodien., in Civitate Cameracensi, & Comitatu Cameracensi, ac Tornacensi, Morinensi, Attrebatensi Civitatibus, & Diœcesibus, aliisque Dominiis prædictis, olim Maximiliani, & Caroli Imperatorum, & nunc Alberti Archiducis prædictorum per prædictas Sixti, Leonis, Adriani, seu Clementis, ac Gregorii Prædecessorum hujusmodi literas expressis consistentia; Nos, ut eamdem Artium facultatem, ac etiam Universitatem prædictam, amplioris gratiæ favore prosequamur, taxam Beneficiorum prædictorum extra Patriam, & Diœcesim Leodien. consistentium, ad quæ, vigore prædictorum Indultorum Sixti, Leonis, Hadriani, & Gregorii Prædecessorum hujusmodi, ut præfertur, fieri possunt nominationes ad valorem sexaginta ducatorum in eisdem Indultis limitatur usque ad ducatos centum auri de Camera, augendam duximus; quantitatem vero patrimonii aliàs per eadem Indulta ad summam annui redditus octuaginta ducatorum similium restrictam, usque ad ducatos centum, & triginta similes respectu Magistrorum Seniorum, ut supra qualificatorum facultatis Artium, & etiam in Sacra Theologia Magistrorum, jurisque Canonici, & Civilis, ac Medicinæ Doctorum, necnon Licentiatorum de Consilio Universitatis existentium augemus: In reliquis vero, salvis semper, & intactis remanentibus omnibus, & singulis supra per nos statutis, & ordinatis, & non aliàs prædicta Indulta, & literas Martini V., Pauli II., Sixti IV., Leonis X., Adriani VI., & Gregorii XIII. Prædecessorum nostrorum, ac omnia, & singula in eis contenta, quæ tamen in aliquo præsentibus statuto, & ordinationi nostris non adversantur, confirmamus, & approbamus, quæcumque vero contraria, vel in aliquo repugnantia revocamus.

Provisi de Beneficiis curam animarum an-

§. 24. Volumus autem, & mandamus, quod ii, quibus de Beneficiis curam Animarum

nexam habentibus debet ab Ordinariis approbari.

marum habentibus, & in Civitate, Patria, & Diœcesi Leodien. consistentibus, ut præfertur, provisum fuerit: necnon alii, qui ad Beneficia similem curam Animarum habentia, & in Dominiis Alberti Archiducis prædictis, aliisque Locis consistentia nominati fuerint, ad illa non admittantur, nisi prius ab Ordinariis Locorum, prævio examine, absque concursu faciendo, fuerint approbati.

Et in eisdem residere.

§. 25. Quodque in eis personaliter residere teneantur, nec se eo minus excusare possint, quod in dictis Universitate, & facultate Artium Scholares sint, aut docentes, seu Magistri, vel Officiales, seu Rector.

Præservatis Privilegiis Episcopo Leodiensi concessis.

§. 26. Per præsentes autem non intendimus Indulto per nos Venerabili Fratri nostro Ferdinando Episcopo Leodien., conferendi certa Beneficia reservata prædictæ Civitatis, & Diœcesis Leodien., ad certum tempus concesso, et forsan prorogando, vel eidem Ferdinando Episcopo de novo concedendo, quatenus eidem prorogari, vel de novo concedi, contingat derogare, seu ejus Indulto præjudicare in aliquo.

Cæteris autem Privilegiis concessioni Universitati factæ non derogatur.

§. 27. In aliis vero Indultis tam in Episcopatu prædicto Leodien. ejusdem Ferdinandi Successoribus quomodolibet qualificatis, etiam S. R. E. Cardinalibus, ac Sedis Apostolicæ de Latere Legatis, seu Nunciis per nos, & Romanos Pontifices Successores nostros concedendis, beneficia in Mensibus facultati Artium, ut præfertur, per nos concessa per obitum tantum vacantia, minime comprehendi, nec comprehensa censeri in Indulto moderni Nuncii Colonien. decernimus, & declaramus.

Clausulæ pro ejusdem concessionis firmitate.

§. 28. Præsentibus quoque nostris per quascumque alias, etiam in forma Brevis, & sub nomine Cameræ Apostolicæ a nobis, seu aliisRomanis Pontificibus Successoribus nostris, seu dicta Sede, vel illius Legatis, aut Nunciis pro tempore emanatas Literas, etiam quaslibet generales, vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, aliasque efficaciores, & insolitas clausulas, nec non irritantia, & alia decreta in se continentes, & sub quibuscumque verborum formis, ac expressionibus conceptas derogari nullatenus posse, nec derogatum censeri, nisi earumdem præsentium tenor de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, insertus, ac urgens, & sufficiens causa expressa, & per trinas distinctas Literas illarum tenorem continentes, tribus distinctis vicibus, cum trium mensium intervallo prædictæ Universitati legitime intimata, & insinuata, ac derogationes ipsæ motu, & scientia similibus factæ fuerint, appareatque, Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse, & alias pro tempore factas derogationes nullius roboris, vel momenti fore, & nemini suffragari, ac pro infectis, & non concessis haberi debere, ipsasque præsentes Literas de subreptionis, & obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis defectu ex quavis causa notari, impugnari, vel invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, minime comprehendi posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub Data per dictam Universitatem eligenda, concessas esse: Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, seu S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & iuterpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum

§. 29. Non obstante fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. itidem Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis, ultra unam dietam a fine suæ Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne Judices a Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diœcesim, in quibus deputati fuerunt, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere audeant, vel præsumant, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon quibusvis inhibitionibus etiam ab ipsis Auditoribus, seu Cardinalibus, vel eorum aliquo, vigore quarumcumque commissionum, seu Literarum Apostolicarum quoad Beneficia per obitum tantum in mensibus facultati Artium assignatis vacantia superius non excepta jam forsan emanatis, & in posterum emanandis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Universitatum, Provinciarum, Regionum, Civitatum, Oppidorum, & Locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, illis, ac quibusvis Archiepiscopis, Episcopis, Ordinariis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & quibusvis aliis personis, quacumque dignitate præditis, nec non Capitulis, Collegiis, Conventibus, Communitatibus, & Universitatibus studiorum etiam generalium, necnon Locis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis per nos, seu quoscumque Romanos Pontifices, aut Sedem prædictam in genere, vel in specie, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Archiducum, Ducum, vel aliorum Principum instantiam, seu etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis

testatis plenitudine, vel alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, etiamsi pro eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Præsentium publicatio facienda, fidesque transumptis adhibenda.

§. 30. Volumus autem, quod eædem præsentes Literæ affigi, & per aliquod temporis spatium dimitti debeant in Valvis Ecclesiæ Majoris Leodien., ac Ecclesiarum Collegiatarum Trajecten. ad Mosam, & Tongren. Oppidorum, dimissaque deinde illarum copia, seu Transumpto per Notarium publicum collationato, concordato, & subscripto, affixa, seu affixo; quodque affixio sic facta habeat vim validæ, & efficacis apostolicæ inhibitionis contra omnes, & quoscumque Collatores cujuscumque qualitatis, gradus, & conditionis existentes, etiamsi Capitula, Conventus, & Monasteria tam Virorum, quam mulierum, Prælati, & quicumque alii Collatores sint quomodolibet qualificati, arctetque illos, & illa, ac afficiat, perinde ac si cuilibet Collatori, tam conjunctim, & collegialiter, ac conventualiter, quam divisim, & insolidum personaliter intimatæ, & notificatæ legitime fuissent.

Clausulæ pœnales.

§. 31. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrorum absolutionis, ordinationis, decretorum, abrogationis, sublationis, revocationum, immutationis, extinctionis, concessionis, declarationum, reservationis, annullationis, vel voluntatum, augmenti, confirmationis, approbationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 1. Dec. 1616. An. XII.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1616. Kalendis Decembris, Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

CCLXVI.

Confirmatio nonnullarum Constitutionum, seu Ordinationum a Fratribus Eremitis Sancti Augustini Congregationis Siciliæ, pro feliciori ejusdem gubernio editarum. Nec non approbatio Unionis ipsius Congregationis prædicto Ordini anteà factæ.

Horum Fratrum materiam vide in Constitut. Alexandr. IV. Licet. *Tom. III. fol.* 373.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

De anno 1581. unita fuit Ordini Eremitarum S. Augustini Congregatio Siciliæ ejusdem Ord. ab ejus Vicario Generalis Apostolico.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Antonius de Castrojane, & Paulus de S. Philippo Eremitæ Congregationis Siciliæ Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, quod aliàs quondam Thadæus Perusinus, tunc Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini hujusmodi Vicarius Generalis Apostolicus eamdem Congregationem prædicto Ordini univit, & incorporavit, prout in patentibus literis dicti Thadæi, sub die 1. Aprilis Anni 1581. desuper expeditis, plenius dicitur contineri,

Subinde d. Congreg. nonnullas ordinationes pro feliciori gubernio edidit prout infra.

§. 2. Subinde vero Eremitæ prædicti prospero ejusdem Congregationis regimini, & felici statui consulere cupientes, infrascriptas ordinationes in prædicta Congregatione hactenus observatas, & quas de cetero observare intendunt, fecerunt, tenoris subsequentis videlicet.

De his quo tenentur observare Fratres professi in d. Congregatione.

§. 3. Congregatio ipsa, & Fratres in illa professi, omnibus legibus, ordinationibus, & constitutionibus, quæ in universo Ordine observantur, subjecti sint, & inviolabiliter observent.

De privilegiis immunitatibus &c.

§. 4. Quod Fratres Congregationis omnibus privilegiis, immunitatibus, indulgentiis, & gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus Ordini Eremitarum S. Augustini concessis, & in posterum concedendis, fruantur, & potiantur, dummodo sint in usu, neque sacris Canonibus, aut Concilii Tridentini decretis repugnent.

De receptione, ac fundatione verum locorum.

§. 5. Quod possint nova loca recipere, & Conventus fundare tam in Regno Siciliæ, quam per totam Italiam, servatis tamen decretis, & constitutionibus Apostolicis, & de licentia Prioris Generalis, & Ordinariorum locorum.

De Vicario Gen. Congre.

§. 6. Quod Congregatio gubernetur per Vicarium generalem, in Capitulo Congregationis ab iisdem Fratribus eligendum, qui nullius superioris Regularis jurisdictioni subjaceat, sed tantum Priori Generali sit immediate subjectus.

De auctoritate, & jurisdictione Vic. Gener. super totam Cong.

§. 7. Quod Vicarius electus habeat eamdem auctoritatem, & jurisdictionem super totam Congregationem, quam habent singuli Provinciales in sua Provincia.

De confirmatione Vicarii Generalis.

§. 8. Quod Vicarius generalis electus legitime, & canonice absque repulsa, a Priore Generali confirmari debeat, & Vicarius eligi semper debeat unus ex Congregatio-

gatione, qui ejus vitæ asperitatem profiteatur.

De facultate Congregationis eligendi Vicarium Generalem.

§. 9. Quod Prior Generalis, facultatem, quam habet Congregatio eligendi Vicarium, inviolatam conservet, neque in Capitulo generali aliquid innovetur, quod ad substantiam dictæ facultatis eligendi pertineat, nisi prius consulta Sede Apostolica, ad quam Fratres, ubi se gravatos senserint, recursum habere poterunt.

De exercitiis corporalibus Fratr.

§. 10. Quod horis, quibus vacant ab exercitiis spiritualibus, corporalibus exercitiis incumbant, intra tamen Monasterii septa, & prout decet viros Religiosos pro vitæ sustentatione: Quæ sunt arte elaborata, vendantur ab aliquo Converso, seu Laico, cui Prior injunxerit, & pretium in commune redigatur.

De transitu ad alias Congregationes, & de receptione Fratrum Ord. ad hanc Congregationem.

§. 11. Quod nullus Frater Congregationis possit ad alias Congregationes ejusdem Ordinis transire, sine licentia Prioris Generalis; & quod in Congregatione nullus Frater Ordinis recipiatur, qui eamdem vitæ asperitatem profiteri nolit, per Capitulum Conventus approbandus.

De facultate Prioris Ord. visitandi Congregat.

§. 12. Quod Prior Generalis pro tempore existens, Congregationem, & ejus Conventus per se, vel per aliam personam visitare possit.

De Jejuniis.

§. 13. Quod Fratres Congregationis præter dies ab Ecclesia ordinatos, jejunent quarta, & sexta feria, exceptis diebus festis Paschatis, Pentecostes, & Nativitatis Domini, S. P. Augustini, & omnium Sanctorum.

De his qui jejunare non possunt.

§. 14. Quod si quis ob aliquam causam jejunare non poterit, a carnibus, ovis, & lacticiniis abstineat, nisi superiori Conventus de consilio Medici aliter videatur.

De locis Eremitoriis longe a Civitatibus construendis.

§. 15. Quod loca Eremitoria, in quibus Fratres habitant, sint ad minus per unum milliare distantia a Civitatibus, Oppidis, vel aliis locis habitatis.

De Vestibus.

§. 16. In vestibus tam intraneis, quam extraneis servetur omnimoda uniformitas, ita tamen, ut semper fiant ex vilioribus, quæ in locis, ubi fuerint Monasteria, reperiuntur, &c.

De victu, & aliis præstandis Priori Gener. Visitanti, aut alteri de ejus mandato.

§. 17. Quod Prior Generalis, sive Visitator ab eo missus, præter victum quotidianum, nihil ultra petere, vel recipere possit, exceptis tarenis duodecim, qui Priori Generali singulo quoque anno exhibentur pro sua collecta &c.

Postea instenterunt Pont. ut prædicta approbaret.

§. 18. Cum autem (sicut eadem expositio subjungebat) Eremitæ prædicti plurimum cupiant, tam unionem, quam ordinationes hujusmodi, pro majori eorum validitate, & subsistentia, apostolicæ confirmationis robore communiri; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut super præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Qui unionem ac ordinationes præinsertas confirmat prohibendo, quominus nova loca extra Regnum Siciliæ absque Sedis Apost. expressa licentia recipiantur.

§. 19. Nos Eremitas prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati; de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, Unionem, & Ordinationes hujusmodi, ita tamen ut Eremitæ prædicti nova loca extra Regnum Siciliæ absque expressa Sedis Apostolicæ licentia fundare, vel accipere nullatenus possint, apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus.

Defectus supplet.

§. 20. Ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulas præservativas cum decreto irritanti superaddit.

§. 21. Decernentes, præsentes literas semper, & perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis præfatæ Congregationis Eremitis, & aliis, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§. 22. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 25. Januar. 1617. An. XII.

Datum Romæ apud S. M. Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 25. Januarii 1617. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

CCLXXVII.

Congregatio Fratrum Joannis Dei in Italia pridem instituta, & Hospitalia Germaniæ, Galliæ, & Poloniæ in veram Religionem eriguntur sub tribus votis substantialibus, & quarto de juvandis Infirmis, sub Regula Sancti Augustini.

De Institutione, & toto statu horum Fratrum Joannis Dei vide Constit. CXCIV. Pii V. Licet. *Tom. IV. Part. III. fol.* 190.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex circa sacrarum Religionum, & Congregationum, ac etiam Hospitalium, & aliorum piorum locorum salubrem directionem, & felicem progressum ex demandatæ sibi apostolicæ servitutis officio intentus, ea, quæ desuper a Prædecessoribus suis facta comperit, partim approbat, & confirmat, partim vero aliis justis ita suadentibus causis alterat, & immutat, aliasque officii sui partes interponit, prout rerum, locorum, temporum, & per-

personarum qualitate pensata conspicit salubriter in Domino expedire.

Clem.VIII. primum Hospitalia Congregat. Italiæ locorum ordinariis subjecit

§. 1. Alias siquidem cum pridem Congregatio Joannis Dei in Urbe, ac diversis Italiæ partibus Apostolica auctoritate recepta, & confirmata, cujus Confratres pauperes infirmos, graviterque laborantes hospitio suscipere, eisque inservire consueverunt, valde aucta esset, illique diversa privilegia, & indulta ab Apostolica Sede, Romanisque Pontificibus Prædecessoribus nostris, præsertim, quod per unum ex ipsis Confratribus Majorem nuncupatum Congregatio ipsa regeretur, quodque ab Ordinariis locorum exempti essent, atque illius Religiosi professionem emittere, ac ad sacros Ordines promoveri possent, concessa fuissent; fel. record. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster accepto, quod ejusdem Congregationis Confratres a primævo suo Instituto paulatim recedebant, ac opus hospitalitatis eorum pauperum infirmorum, cui in primis incumbere tenebantur, intermittebatur, & multi Confratrum literarum studiis intendebant, & sacris ordinibus initiari, ut a servitio Hospitalium excusarentur, procurabant, per suas sub die 12. Februarii MDXCII. in simili forma Brevis expeditas literas statuit, & ordinavit, quod omnes, & singuli Confratres prædicti locorum Ordinariis subesse deberent, quodque ab Hospitalibus, in quibus professionem eatenus quilibet emisisset, numquam amoveretur, nisi ob incorrigibilitatem, ac de Ordinariorum, quibus dicta Hospitalia subessent, nec etiam transferrentur de uno Hospitali ad aliud, nisi pariter de Ordinariorum licentia, ac tam Hospitalis, a quo, quam Ordinarii ad quem transferretur, ac de cætero votum tantum inserviendi ipsis Hospitalibus sub prædicta Ordinarii obedientia emitterent: Subinde vero cum experientia compertum fuisset, Congregationis prædictæ hospitalia, & loca pia in Italia existentia sic ad invicem separata, & alicujus communis Superioris, qui ea, eorumque Confratres ad primævi Instituti observantiam restitueret, & eosdem in ipsa conservaret regimine destituta gravia incommoda, & damna passa fuisse, & in dies pati, itaut nisi de aliqua regiminis forma eis provideretur, facile evenire posset, ut Congregatio ipsa in totum extingueretur, & corrueret; dictus Clemens Prædecessor per alias similes suas sub die 9. Septembris MDXCVI. expeditas literas, eidem Congregationi Joannis Dei, ut singulis ejus Hospitalibus, & locis in Italia jam receptis, & in futurum recipiendis, eorumque Confratribus, & personis tunc, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, prærogativis, gratiis, facultatibus, indultis, & indulgentiis a fel. record. Pio V., Gregorio XIII., & Sixto V. aliisque Romanis Pontificibus Congregationis Hospitalibus, & locis Hispaniarum, ac Hospitali Sancti Joannis Calabitæ in Insula Sancti Bartholomæi de Urbe ejusdem Congregationis Joannis Dei in genere, vel in specie concessis, & confirmatis, citra tamen facultatem professionem emittendi, & sacros ordines suscipiendi, & citra exemptionem a jurisdictione Ordinariorum locorum, quibus eos omnino subesse voluit, perpetuo uti, frui, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia possent, & valerent, perinde ac si ipsis nominatim, & æque principaliter concessa fuissent, ita tamen, ut Confratres in quocumque Italiæ loco jam recepti statim, & deinceps, recipiendi in Congregatione prædicta debito tempore votum inserviendi eorum hospitalibus sub Ordinarii loci obedientia in manibus ejusdem Ordinarii, aut Majoris Confratris emittere, ac hospitalitatem pro iis infirmis, quos recipere, & curare consueverant, quatenus fieri potuisset, exercere tenerentur; utque unus Confrater in Majorem ab omnibus Prioribus quorumcumque Hospitalium, & locorum dictæ Congregationis in Italia existentium Romæ in Hospitali Sancti Joannis Calabitæ prædicto per secreta suffragia majoris partis vocalium eligeretur, cujus officium ad sexennium tantum durare deberet, ita ut finito sexennio, iterum eligi, aut confirmari, nisi lapso altero sexennio, minime posset; Duo item Consiliarii, & duo Visitatores in eodem loco, ac eisdem modo, & forma eligerentur, quorum Consiliariorum, & Visitatorum, nec non etiam singulorum Priorum officium ad triennium tantum duraret, & finito dicto triennio, ad idem officium nemo posset iterum eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum triennium intercederet. Præterea, quod Confratres hujus Congregationis Sacerdotes, aut in sacris ordinibus constituti esse non possent, nec ad hujusmodi sacros ordines promoveri valerent, sed juxta primævum eorum institutum in simplicitate pauperibus infirmis, ut prefertur, inservire deberent, etiam statuit, & ordinavit.

Deinde ad reparandam regularem disciplinam;

Privilegia Congregationis Hispaniæ eisdé concessit.

Alique statuit, prohibens, quominus Confratres ad sacros Ordines promoverentur.

Confratres ad Paulum PP. V. super ultimo decreto recursum habuerunt.

§. 2. Et subinde pro parte Confratrum ejus Congregationis Nobis exposito, quod omnes Domus regulares Congregationis prædictæ magna incommoda, & damna patiebantur, ex eo quod Confratribus prædictis ascensus ad sacros ordines, ut præfertur, interdictus esset.

Qui unum ex eis sacris initiari posse concessit. *Vide Constit.* 131. Inter. *Tom.* 5. *Par.* 3. *p.* 303.

§. 3. Nos supplicationibus eorumdem Confratrum Nobis humiliter porrectis inclinati, per similes nostras sub die prima Julii 1609. expeditas literas, quod in qualibet Domo dictæ Congregationis unus Confrater dumtaxat arbitrio tunc pro tempore existentis ejusdem Congregationis apud nos, & Apostolicam Sedem Protectoris ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines a suo Ordinario, vel de ejus licentia a quocumque maluisset catholico antistite gratiam, & communionem prædictæ Sedis habente ad titulum Hospitalitatis hujusmodi promoveri, & promotus in illis etiam in altaris ministerio ministrare, dummodo tamen, prævio diligenti examine, ad hoc idoneus repertus foret, neque aliud ei obstaret canonicum impedimentum, & ante sex annos saltem Congregationis hujusmodi regulam professus fuisset, libere, & licite valeret,

leret; apostolica auctoritate licentiam concessimus, & indulsimus, utque sic promoti nullum officium, munus, aut administrationem in dicta Congregatione gerere, aut exercere possent, sed Missis celebrandis, aut Sacramentis ministrandis tantummodo vacare deberent, & si eorum aliquem, suis ita exigentibus demeritis, dictæ Congregationis habitu postea privari contigisset, ipso facto, & absque ulla declaratione ab ordinum hujusmodi exercitio statim suspensus esset, & esse censeretur, eadem auctoritate statuimus, & aliàs prout in dicti Clementis Prædecessoris, & nostris literis prædictis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Et modo eamdem Congregat. Italiæ in Religionē erigit sub tribus votis substantialibus, & quarto de juvandis infirmis sub Regula S. Augustini, & jurisdictione Ordinariorum.

§.4. Cum autem, sicut dilecti filii Frater Major, ac Consiliarii, Provinciale, & Priores ejusdem Congregationis Italiæ Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro feliciori ejusdem Congregationis statu, atque directione, ac etiam ut Congregatio ipsa majoribus in dies ad divini numinis laudem, & gloriam, pauperumque infirmorum solamen, atque subsidium proficiat incrementis, ad emissionem trium votorum substantialium religionis, ultra quartum de juvandis infirmis hujusmodi per Nos admitti, & ut infra sibi indulgeri, ac alias statui, & ordinari summopere desiderent; Nos, qui similia opera pia, & meritoria Deo accepta ministerio nostri pastoralis officii libenter promovemus, piis Fratris Majoris, ac Consiliariorum, Provincialium, & Patrum prædictorum votis benigne annuere, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. Ecclesiæ Cardinalium sacri Concilii Tridentini Interpretum, quibus hujusmodi negotium diligenter examinandum, & Nobis referendum commisimus, consilio, & Nobis attributæ potestatis plenitudine, præsentium tenores, perpetuo statuimus, & ordinamus, ut quotquot imposterum ipsam Congregationem Italiæ nuncupatam ingredi voluerint, anno probationis expleto, ac aliàs juxta sacrorum Canonum, & Decretorum ejusdem Concilii Tridentini præscriptum tria vota substantialia, Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis, ac præterea quartum de juvandis Infirmis in suorum Superiorum manibus solemniter emittere, vel a Congregatione prædicta eiici debeant: qui vero in eadem Congregatione ad præsens reperiuntur, ad vota, ut præfertur, emittenda minime cogi possint, sed sit in cujusque optione, aut vota hujusmodi emittere, aut cum priori voto de infirmis juvandis in dicta Congregatione perseverare, hujusmodi autem personas, quæ elapso probationis anno quatuor vota prædicta solemniter emiserint, vere, ac proprie religiosos, ac proprios, & veros regulares esse, ac pro talibus ab universis Christifidelibus habendos, & recipiendos, illamque veram, & propriam sub Regula S. Augustini Religionem esse, ac inter reliquas Ecclesiæ Catholicæ Religiones sine cujusque præjudicio esse connumerandam, eamque, ac ejus tam in Italia, quam sub jurisdictione Fratris Majoris prædictæ Congregationis in Germania, Gallia, & Polonia erecta, & de cætero erigenda Hospitalia, quæ sub eadem Congregatione Italiæ comprehenduntur, jurisdictioni Ordinariorum perpetuo subesse debere, salva tamen illius apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectoris juxta illius facultates, ac Fratris Majoris pro tempore existentium auctoritate, & jurisdictione.

Consiliariorū officium ad sexennium durare statuit.

§.5. Præterea, quod Consiliariorum prædictorum, tam in Capitulo generali ultimo celebrato electorum, quam de cætero eligendorum officium ad sexennium duret, & finito sexennio hujusmodi ad idem officium nemo possit iterum eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum sexennium intercedat, salvis aliàs, & illæsis remanentibus in omnibus, & per omnia tam Clementis Prædecessoris, quam nostris literis prædictis.

Clausulas præservativas, & decretum irritans apponit.

§.6. Præsentes vero literas, & in eis contenta quæcumque nullo umquam tempore de nullitatis vitio notari, impugnari, aut in jus, vel controversiam revocari posse, sed semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Contrariisque derogat.

§.7. Non obstantibus institutionibus Hospitalium, & locorum hujusmodi, necnon Apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 13. Februar. 1617. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 13. Februarii 1617., Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

CCLXVIII.

Erectio Congregationis Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum ad Pauperes Scholares pie, & absque ullo premio docendos, & erudiendos.

Hoc opus erudiendi, & docendi pauperes Scholares demandaverat hic idem Paulus Congregationi Clericorum Sæcularium B. Mariæ supr. in Constit. CCXXV. fol. 137.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ad ea, per quæ Christifideles piis moribus, & doctrina mature imbuantur, solicitæ considerationis dirigentes intuitum, ea, quæ proinde interdum facta sunt, justis ita suadentibus causis immutamus, ac aliàs, ut pium, & maxime laudabile opus pauperes erudien., & instituen. hujusmodi in dies magis ad Dei gloriam promoveatur, officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout personarum, & temporum qualitatibus pensatis conspicimus salubriter in Domino expedire.

Hic Pontifex regimen scholarum Piarum in Urbe erectarum, & erigendarum delegavit Congregat. Clericorum sæcularium B. Mariæ in Const. cit. in Rubr.

§. 1. Aliàs siquidem cum accepissemus, quod opus Scholarum Piarum a Nobis in Urbe nostra ad pauperes erudien., & instituendos erectarum, uberes fructus ferebat, Nos felici ejusdem operis progressui consultum esse cupientes, curam, regimen, & administrationem dictarum in Urbe erectarum, & aliarum Piarum Scholarum pro tempore erigen. dilectis filiis Præposito Generali, & Clericis sæcularibus Congregationis Beatæ Mariæ cum certis tunc expressis conventionibus inter eos, & dilectum etiam Filium Præfectum Scholarum hujusmodi, de consensu Venerabilis Fratris nostri Benedicti Episcopi Prænestin. Cardinalis Justiniani nuncupati, earumdem Scholarum Protectoris initis, commisimus, & demandavimus, & aliàs prout in nostris desuper in simili forma Brevis sub die quarta Januarii 1614. expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur.

Iis secularibus curis se abdicare nolentibus, Paulus præcedentes literas irritat.

§. 2. Cum autem, sicut accepimus Clerici sæculares præfati bonorum stabilium possessione se abdicari nolint, propterea quod aliis muneribus, & exercitiis juxta regularia ejusdem Congregationis instituta, apostolica auctoritate confirmata, ne vacent, impediri se sentiant, & hujusmodi exercitiis potius operam dare, quam prædictas scholas regere malint, Nos, ne tam pium, ac præsertim pauperum liberorum christianæ educationi, & eruditioni proficuum opus aliquod propterea detrimentum patiatur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, literas nostras prædictas, omniaque, & singula in illis contenta, apostolica auctoritate, tenore præsentium, revocamus, cassamus, & annullamus, ac revocatas, cassatas, & annullatas, nulliusque roboris, vel momenti esse, & fore decernimus, & declaramus.

Congregationemque speciale, Pauperũ Matris Dei nuncupandi, & ab uno Præfecto regen. erigit, ut hic & non ultra 20. milliaria, ab Urbe voluit extendi.

§. 3. Præterea in domo earumdem Scholarum Urbis prædictæ unam Congregationem Scholarum Piarum ab uno Præfecto regendam, & gubernandam, quæ de cætero perpetuis futuris temporibus Paulina Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nuncupari, nec ultra viginti ab Urbe milliaria extendi, neque ullum locum, in quo Scholæ Piæ non sint, domibus Novitiorum exceptis, habere, & qui eidem Congregationi nomen dare voluerint, finitis duobus probationis annis, omnes tam ad sacros etiam Presbyteratus ordines promoti, & clericali charactere dumtaxat insigniti, quam fratres operarii tria simplicia vota Paupertatis videlicet, ac Castitatis, & Obedientiæ, super quibus a nemine, præterquam a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari possint, emittere, ac gratis, & nullo stipendio, mercede salario, aut honorario accipien. pueros in primis elementis, grammatica, computo, ac præcipue in fidei catholicæ rudimentis erudiendos, bonis, & piis moribus imbuendos, ac demum Christiano more educandos operam, laborem, ac studium conferre debeant, sine alicujus præjudicio de novo erigimus, & instituimus, ita videlicet, quod qui simplex paupertatis votum, ut præfertur, emiserint, quandiu in prædicta Congregatione permanserint, cujuscumque dominii, juris, & proprietatis incapaces sint, idemque paupertatis votum summam in iis paupertatem inducat tam in particulari, quam in communi, itaut nihil omnino juris habeant, sed nec habere, aut acquirere quovis titulo possint in bonis, seu ad bona, quæ vocantur immobilia, vel quæ pro immobilibus habentur; huic vero paupertati omnia ad eorum usum pertinentia, cibos, vestes, suppellectilem tam sacram, quam prophanam statui, & instituto convenientia, domos vero, hortos contiguos domibus, Ecclesias, Sacristias, Oratoria, ac Scholas, & hujusmodi immobilia, quæ pariter usui eorum destinantur, similiter convenientia, ut præfertur, & præterea in dominio Romani Pontificis pro tempore existentis; mobilia vero in dominio ipsorum, in communi tamen esse debere similiter decernimus, & declaramus; Dictarum vero in Urbe, & extra eam infra viginti milliaria erectarum, & pro tempore erigendarum Piarum Scholarum, & Congregationis prædictæ sic erectæ Præfecturam, curam, regimen, & administrationem dilecto filio Josepho Calasantio, Scholarum prædictarum nunc Præfecto ad nostrum beneplacitum committimus, & demandamus, ita quod liceat Josepho, & Congregationi hujusmodi, earumdem, & aliarum Scholarum hujusmodi, simul atque erectæ fuerint, bonorum corporalem, realem, & actualem possessionem præsentium vigore capere, & appræhendere, & illa in Scholarum

præ-

prædictarum beneficium possidere. Insuper duodecim ejusdem Congregationis Clericis, qui votum paupertatis, ut præfertur, emiserint, ut arbitrio nunc, & pro tempore existentis apud Nos, & Sedem Apostolicam earumdem Scholarum Protectoris ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus Ordines a quocumque maluerint Catholico Antistite gratiam, & communionem ejusdem Sedis habente ad titulum paupertatis hujusmodi promoveri, & promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, dummodo tamen ad hoc idonei reperti fuerint, neque aliud illis canonicum obstet impedimentum, ita tamen, quod si ex dicta Congregatione exire, sive emitti contigerit, tamdiu suspensi ab exequutione Ordinum susceptorum remaneant, quamdiu in redditibus tantum habuerint, quantum ad congruam eorum sustentationem sufficiat.

Eidem Congreg. facultatē tribuit Constitut. pro ejus regimine, concedendi, & immutandi.

§.4. Insuper Josepho, & Congregationi hujusmodi de consensu dicti Benedicti Episcopi, & Cardinalis, ac pro tempore existentis Protectoris, ut pro felici Congregationis prædictæ, illiusque domorum, & Scholarum regimine quæcumque statuta, capitula, ordines, & decreta necessaria, & opportuna, licita tamen, & honesta, sacrisque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non contraria per Apostolicam Sedem approbanda, & confirmanda facere, & edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur, & expediens fuerit, prævia simili approbatione, & confirmatione mutare, alterare, corrigere, & in melius reformare, libere, & licite valeant auctoritate, & tenore paribus concedimus, & indulgemus.

Decretum, quod hęc Bullæ perpetuo duret.

§.5. Decernentes præsentes literas, & in eis contenta quæcumque semper, & perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Præfecto, ejusque sociis prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Decretum irritans contrariorum.

§.6. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio obstantium.

§.7. Non obstantibus literis nostris prædictis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 6. Martii 1617. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die sexta Martii 1617. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

CCLXIX.

Quod Fratres Minores Conventuales Ordinis Sancti Francisci semel in mense, prima die non impedita alio festo novem Lectionum, Officium de ipso Sancto Francisco, prout recitatur in die festo ejusdem, recitare possint, & valeant.

Franciscum Sanctorum Cathalogo adscripsit Gregor. X. in sua Constitut. XII. Mira. *Tom. III. fol. 256. Ejusque festum sub ritu duplici servari jussit postea Sixt. IV. in Constitut. IV.* Præclara. *Tom. III. Par. III. fol. 134.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Domini Nostri Jesu Christi, qui Confessores suos æternæ gloriæ premio donat in cœlis, vices quamquam immeriti gerentes in terris ex injuncti Nobis pastoralis officii debito, ut eorumdem Christi Confessorum nomen amplioribus in dies honoribus decoretur, libenter procuramus, & Christidelium præsertim sub piis illorum institutis Deo militantium, quæ peculiarem erga illos cultum respiciunt, votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Supplicatio facta Pontif.

§. 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Frater Bonaventura a Carpanzano Procurator Generalis Ordinis Fratrum Minorum Conventualium a Sancto Francisco ad decorem, & utilitatem domus Dei universæ fundati, Nobis nuper exponi fecit, Fratres dicti Ordinis pro singulari quem erga dictum S. Franciscum ejusdem Ordinis, ut præfertur, Fundatorem, gerunt devotionis affectu, Officium de eodem Sancto Francisco, ut infra, recitare posse summopere desiderent;

Concessio de qua in Rubr.

§.2. Nos piis eorumdem Fratrum desideriis in præmissis benigne annuere, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus dicti Bonaventuræ Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; De Venerabilium Fratrum nostrum S.R.E. Cardinalium Sacris Ritibus præpositorum consilio, eisdem Fratribus Minoribus Conventualibus, ut Officium de eodem Sancto Francisco, semel in mense, prima die non impedita alio Festo novem lectionum, prout ab ipsis recitatur in die festo ejusdem Sancti Francisci, recitare libere, & licite possint, & valeant, apostolica auctoritate, tenore præsentium licentiam, & facultatem perpetuo concedimus, & impertimur.

Contrariorũ derogatio.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 20. Martii 1617. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die vigesima Martii 1617. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

CCLXX.

Confirmatio Constitutionum Religionis Fratrum Joannis Dei Ordinis Sancti Augustini.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

EA, quæ pro Congregationum in Ecclesia Dei, ad illius laudem, & gloriam, pauperumque solamen, atque subsidium provide, sancteque institutarum felici directione, ac gubernio ab eorum Superioribus in Capitulis generalibus facta, & ordinata fuisse dicuntur, ut firma, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolicæ confirmationis robore communimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Isti Fratres condiderunt nonnullas Cõstit. pro Congreg. regimine in Capitulo generali.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Frater Major, & Consiliarii Congregationis Joannis Dei Italiæ, quod in Capitulo generali ejusdem Congregationis in illius Hospitali Sancti Joannis Calabitæ de Urbe novissime celebrato, quædam Constitutiones, seu Statuta, prosperum ipsius Congregationis statum, ac regimen concernentia, edita, & facta fuerunt.

Quas supplicant Pont. ut confirmare dignetur.

§.2. Quæ pro majori eorum firmitate, & observantia Apostolicæ confirmationis robore communiri plurimum desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut super præmissis opportune providere de benignitate apostolica digaremur.

Qui modo eas approbat, & confirmat.

§.3. Nos igitur Fratrem Majorem, ac Consiliarios prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Constitutiones, seu Statuta hujusmodi, dummodo sint in usu, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, nostrisque, & Rom. Pont. Prædecessorum Constitutionibus, regularibusque dictæ Congregationis institutis non adversentur, nec revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprænensa sint, apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis, & apostolicæ firmitatis robur adjicimus.

Suppletque defectus.

§.4. Ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Ac eas servári mandat in Congreg.

§.5. Ac Constitutiones, seu statuta hujusmodi in eadem Congregatione perpetuo observari;

Ita, & non aliter judicari decernit.

§.6. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contraria tollit.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 15. Aprilis 1617. An. XII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die decimaquinta Aprilis 1617. Pontificatus nostri Anno XII.

CCLXXI.

Confirmatio quorundam Statutorum Universitatis Studii generalis Viennensis.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licet imparibus disponente Domino, constituti, & attente considerantes quantum a literarum studiis catholica fides augeatur, divini Numinis cultus protendatur, veritas agnoscatur, & Justitia colatur, ad ea per quæ studia hujusmodi felicia in dies suscipiant incrementa, sedulo intendimus, ac officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout pia Catholicorum Principum vota id exposcunt, ac aliàs conspicimus salubriter in Domino expedire.

Matthias Imperator refert Statuta edita pro PP. Societatis lecturis Philosophiam in Universitate Viennensi.

§.1. Sane Charissimi in Christo filii nostri Matthiæ Romanorum Regis in Imperatorem electi nomine Nobis nuper expositum fuit, quod cum pro felici studiorum Philosophiæ in Gymnasio Universitatis studii generalis Viennen. directione præter Theologiam, Philosophia etiam in eodem Gymnasio per Presbyteros Societatis Jesu de cætero doceri debeat, Religiosi Societatis prædictæ docere debebunt Philosophiam, & idcirco abstinebuntur ab ea docenda in suis scholis. Et licet olim plures ex dicta Societate, quam duo Professores Theologici ad facultates Universitatis non admitterentur, nihilominus præter duos Religiosos Theologiæ professores, qui Philosophiam docturi sunt, tres ex iisdem Religiosis ad facultatem Philosophicam tamdiu, quam lecturi sunt, & non amplius admittentur, itaut semper quinque de Societate prædicta, & non plures, nec pauciores Universitatis membra censeantur; assignabunturque in perpetuum prædictis Religiosis tres professuræ, in Philosophia nempe, Logica, sive or-

organum Aristotelis, & Philosophia primaria: & hoc quidem ita, ut logicus absoluta Logica ad Philosophiam, & Metephisicam transeat; tum alius, qui Logicam incipiat, succedat: & sic semper tres Professores Philosophiæ ex Religiosis, & tres cursus simul in Universitate ab ipsis edoceantur eo modo, quo hactenus in ipsorum Collegio docere consueverunt. Ut autem hęc successio ita commode continuari possit, Professor Logicus Logicã, & quatuor libros primos Physicorum intra biennium pro bacalaureandis; Philosophi vero reliquos quatuor libros Physicorum, libros de generatione, & corruptione, de Cœlo, Meteora, libros de anima Metaphysicam intra idem tempus pro magistrandis absolvent. Quique de Societate Philosophiam in Universitate profitebuntur se in omnibus Statutis Universitatis, & facultatis conformes reddent, eruntque promoti Magistri, & actum repetitionis, per quem, & non secus ad facultatem admittentur, infallibiliter observabunt. Quia vero Religiosi in Universitate docturi perpetui a Consiliis facultatis non erunt, ne subinde succedentes Religiosi Professores de Societate semper ultimum locum in facultate obtinere cogantur; assignabitur illis locus post Decanum, & seniorem facultatis, isque perpetuus. Et quamvis alii Magistri ad Consilia petentes facultati duos florenos, & quatuor solidos numerare debeant, & promoti Magistri non admittantur, nisi biennio post promotionem expleto, utrumque tamen Religiosis remittitur cum hoc, ut statim post actum repetitionis facultatis membra censeantur, ita tamen, ut nullis oneribus, & officiis facultatis, & Consistorii graventur, sed solum publicis Universitatis actibus, & processionibus interesse debeant, quibus alii Professores Universitatis intersunt, & ad examina ordinandorum. Præterea cum facultates Philosophiæ antiquissima statuta velint, ut Baccalaureandi, & Magistrandi ad examen admittantur coram facultate testimonia inscriptionis, item auditarum lectionum a Professoribus ordinariis, & vitæ honeste transactæ producant, alia tamen ratio cum Alumnis, & Convictoribus apud Religiosos Societatis Jesu habebitur: nam Religiosorum prædictorum testimonia pro promotione obtinen. sufficient. Quapropter cum Alumni, & Convictores ad Baccalaureatus, & Magisterii gradus aspiraverint, Religiosi Philosophiam profitentes audire tenebuntur, cæteri autem Religiosorum discipuli, & Pedagogi, qui extra Convictum, & Alumnatum censentur, prædictos gradus assequi in Universitate non poterunt, nisi binis quoque aliorum Professorum lectionibus ingenuissime operam navarint. Circa subiectionem vero Scholasticorum Societatis Jesu idem servari debebit, quod Ingolstadii servatur, itaut Rectori Universitatis subjectio in iisdem casibus, & eadem ratione remaneat, quam habet Rector Universitatis Ingolstadii. Cumq; olim statutum fuerit, ut Baccalaurei singulis septenniis; Magistri vero singulis mensibus unam disputationem ex ordine habere debeant, id tamquam utilissimum exercitium deinceps merito servabitur; verum ita, ut Baccalaureorum disputationes, quæ hactenus diebus Dominicis a prandio habitę sunt, ne Religiosi, & eorum Alumni, ac Convictores in vespertinis officiis impediantur, in diem sabbathi transferri debeant, in qua duas disputationes, unam ante prandium hora septima usque ad nonam; alteram post prandium a media prima usque ad tertiam instituent. Verum repetitiones, & disputationes Magistrorum observabuntur, ut olim in prædicto, & aliis Universitatis statutis sancitum est. Et quia pro examine Baccalaureandorum facultas artistica hactenus vigore suorum statutorum quatuor Magistros de gremio suo eligere consuevit, etiam posthac, sed ita, servabitur, ut semper unus ex Religiosis, qui publice profitetur, eligatur, quod idem apud Cancellarium Universitatis, qui Examinatores ex facultatis suppositis pro magistrandis eligere consuevit, servandum erit: & cum ad gradum Magisterii hactenus facultas 21. annos requisiverit, prout Juramentum licentiandorum habet, hoc ne Juvenes in aliarum facultatum studiis impediantur, ad 18. annum restringetur; Taxa etiam in reformatione facultati ex examinatoribus ratione graduum, & examinis promissa, Alumnis, & aliis pauperibus omnino remittetur. Ut autem studiosi, & præcipue, qui ad gradus aspirant ad exactiorem solertiam in frequentandis, & audiendis lectionibus stimulentur, quamprimum quis studiosorum, vel Baccalaureorum lectiones pro gradu aliquo consequen. audire cupiet, nomen suum professoribus dabit, & singulis angariis testimonia diligentiæ suæ ab iisdem petet, eadem postea suo tempore coram inclita facultate producturus. Omnes studiosi Religiosorum, qui id petierint, ad dispositionem, & inscriptionem admitti debebunt, prout, & hactenus admissi sunt: verum Clerici clericali habitu, ut Alumni incedentes, sine dispositione Universitatis albo inserendi erunt. Collegium præterea Religiosorum Societatis Jesu in posterum liberales artes usque ad Rhetoricam inclusive solum leget, quod Universitati eatenus tantum incorporatum, & unitum censebitur, & habebitur, ut omnes studiosi, qui in eodem humaniora studia absolverunt, si a Religiosis Professoribus in Collegio Societatis sufficientia testimonia facultati exhibuerint, habebuntur tamquam si eadem ipsa in Universitate audivissent; Religiosi vero postquam unum ex suis Religiosis ad docendum in Universitate applicaverint, removere illum non debebunt, nisi prius monito Rectore Universitatis.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dictus Matthias Rex in Imperatorem electus plurimum cupiat, præmissas Ordinationes, & statuta, seu Constitutiones omnes, pro inviolabili eorum observatione apostolicæ nostræ confirmationis

Eadem Statuta confirmari petit.

nis robore communiri; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmat Paulus. §. 3. Nos igitur ejusdem Matthiæ Regis in Imperatorem electi votis, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ordinationes, & statuta, seu Constitutiones hujusmodi apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus.

Clausulæ. §. 4. Decernentes præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque de nullitatis vitio notari, seu impugnari nullatenus umquam posse, sed illa semper, & perpetuo valida, firma, & efficacia esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab Universitate prædicta, & Religiosis dictæ Societatis Jesu ejusdem Universitatis pro tempore existentibus Rectoribus, Magistris, Doctoribus, Scholasticis, Officialibus, omnibusque aliis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, inviolabiliter observari debere, & ad id censuris ecclesiasticis, & aliis opportunis juris, & facti remediis cogi, & compelli posse; sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio Contrariorũ. §. 5. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non prædictæ Universitatis etiam Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 29. Aprilis 1617. An. XII. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 29. Aprilis 1617. Pontificatus Nostri Anno XII.

CCLXXII.

Confirmatio Erectionis Accademiæ, & Collegiatæ Ecclesiæ in Oppido de Novozamoyskio Chelmen. Diœcesis. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. Sacri Apostolatus ministerio, meritis licet imparibus, divina dispositione præsidentes, ea, quæ pro Catholicarum, & Collegiatarum Ecclesiarum, ac bonarum artium, disciplinarum, & scientiarum propagatione, personarum quoque in his studium, industriam, & operam navantium congrua sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, nec non orthodoxæ fidei conservatione cum divini cultus incremento per viros generis nobilitate pollentes, & de fide catholica optime meritos provide facta, & ordinata fuisse dicuntur, ut firma, & illibata perpetuo subsistant, libenter, cum a Nobis petitur, apostolico præsidio communimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum, & personarum ratio postulat, & Nos conspicimus in Domino salubriter expedire.

Joannes Zamoyski Accademiam in Oppido novo Zamoyiski. §. 1. Sane dilectus filius Nobilis Vir Thomas Zamoyski Dominus in temporalibus Oppidi de Novozamoyskio Chelmen. Diœcesis, Nobis nuper exponi fecit, quod quondam Joannes etiam Zamoyski ejus genitor, & Regni Poloniæ, dum vixit, Supremus Cancellarius provide perpendens, universæ Reipublicæ uberrimos, & multiplices fructus ex literarum studiis provenire, ac cupiens studia hujusmodi in ejus patrio solo vigere, nec non pro amplissimis gratiarum donis, & muneribus sibi ab Omnipotenti Deo bonorum omnium largitore benigne collatis in devoti, & grati erga illum animi testimonium divinæ suæ Majestati debita laudum præconia, & salutaris hostiæ sacrificia jugiter offerri, & persolvi: habita desuper cum tunc existente Episcopo Chelmen. loci Ordinario consultatione, & matura deliberatione, ac de illius licentia, & assensu, omni meliori modo, & forma, quibus potuit, & quantum in se fuit, ad ipsius Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac salutiferæ Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi memoriam, & Sancti Thomæ Apostoli ejusdem Resurrectionis præclari Testis honorem, dictique Oppidi decorem, & ornatum, in eodem Oppido unam Accademiam publicam pro illius, ac aliorum Oppidorum, & locorum tam temporali suo dominio subditorum, quam aliorum quorumcumque in pietate, morumque probitate, ac doctrina christiana, & literis humanioribus tam græcis, quam latinis, nec non Grammaticæ, Rethoricæ, Dialecticæ, Logicæ, Philosophiæ naturalis, & moralis, Physicæ, Metaphysicæ, utriusque juris prudentiæ, Theologiæ, cæterisque actibus, disciplinis, scientiis, & facultatibus licitis eru-

Et Collegiatam Ecclesiam erexit.

erudienda, imbuenda, & instruenda: Unam quoque Collegiatam Ecclesiam cum Capitulo, Decano, Custode, Scholastico, ac certo Canonicorum, Vicariorum, & Ministrorum numero, qui eidem Ecclesiæ in divinis laudabiliter inservirent, fundavit, & instituit, ac sumptuosis, & magnificis ædificiis, structuris, Cathedris, Scholis, suppellectilibus sacris, & prophanis, aliisque rebus ad Accademiæ, & Collegiatæ Ecclesiæ hujusmodi respective usus necessariis luculenter instruxit, & ornavit, congruisque redditibus annuis, & perpetuis ad ipsum Joannem tunc legitime spectantibus dotavit, nec non super prospero, & felici statu, directione, progressu, & stabilitate tam Accademiæ, quam Collegiatæ Ecclesiæ hujusmodi, illarumque respective Rectoris, Lectorum, Professorum, Magistrorum, Receptorum, Scholarium, Decani, Custodis, Scholastici, Canonicorum, Vicariorum, Officialium, & Ministrorum qualitatibus, oneribus, obligationibus, functionibus, mercedibus, salariis, cæterisque rebus in præmissis, & circa ea necessariis, & opportunis plurima statuta, Constitutiones, Ordinationes, & decreta condidit, & præscripsit.

Nonnullaque pro utriusque regimine Statuta condidit.

Thomas ejus filius prædicta omnia petit confirmari.

§. 2. Quare dictus Thomas Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus fundationi, institutioni, dotationi, aliisque prædictis pro illorum firmiori subsistentia, & observantia nostræ confirmationis robur adjicere, ac alia infrascripta concedere de benignitate apostolica dignaremur.

Ratà habet Paulus Pontifex.

§. 3. Nos igitur, qui fidelium quomodolibet votis præsertim divinum cultum, & publicam utilitatem, & commoditatem concernentibus libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, prædictumque Thomam a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, nec non redditunm, & bonorum per dictum Joannem pro fundatione, institutione, & dotatione prædictis donatorum, & assignatorum qualitates, & quantitates præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, easdem fundationem, institutionem, & ordinationem, ac prout illas concernunt, omnia, & singula, licita tamen, & honesta, sacrisque Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria, apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, ac quarumcumque solemnitatum, etiam substantialium defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, illaque omnia, & singula perpetuo valida, & efficacia esse, & fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, ac ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, observari; Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, dictæque Sedis Nuncios, & locorum Ordinarios judicari, & definiri debere, decernimus.

Et Accademiæ, Collegiatæque Ecclesiæ Privilegia concedit.

§. 4. Insuper Accademiæ, & Collegiatæ Ecclesiæ prædictis, earumque respective Rectori, Cancellario, Professoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Magistris, Scholaribus, Capitulo, Decano, Custodi, Scholastico, Canonicis, Vicariis, Ministris, Officialibus, & personis nunc, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, prærogativis, honoribus, præeminentiis, indultis, facultatibus, & gratiis, quibus aliæ similes Accademiæ, & Collegiatæ Ecclesiæ in dicto Regno, & ubicumque locorum institutæ, ac illarum Rectores, Cancellarii, Professores, Lectores, Magistri, Præceptores, Scholares, Capitula, Decani, Custodes, Scholastici, Canonici, Vicarii, Ministri, Officiales, & personæ de jure, usu, consuetudine, ac aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, ac æque principaliter uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, apostolica auctoritate, & tenore prædictis perpetuo concedimus, & indulgemus.

Commissarios delegat.

§. 5. Quo circa Venerabilibus Fratribus Gnesnen., & Leopolien. Archiepiscopis, & Episcopo Præmislien. per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte ipsius Thomæ, nec non Rectoris, Cancellarii, Professorum, Lectorum, Præceptorum, Magistrorum, Scholarium, Capituli, Decani, Custodis, Scholastici, Canonicorum, Vicariorum, Ministrorum, Officialium, & personarum hujusmodi, nunc, & pro tempore existentium, fuerint requisiti, solemniter publicantes, nec non Thomæ, & aliis prædictis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Thomam, & alios prædictos præmissorum omnium, & singulorum commodo, & effectu pacifice frui, & gaudere; Non permittentes illos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Obstantia tollit.

§. 6. Non obstantibus fel. record. Bonifacii Papę VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium in judicium non trahatur, ac aliis quibusvis Apostolicis, nec non in Synodalibus, Provincialibus, & Vniversalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Con-

Constitutionibus, & Ordinationibus, ac literis piæ mem. Clementis Papæ VIII. etiam Prædecessoris Nostri, per quas statuit, & ordinavit, quod cura, gubernium, & administratio dictæ Accademiæ, illiusque bonorum ad pro tempore existentem Episcopum Chelmen., uti loci Ordinarium spectet, & pertineat; Quibus quidem literis dicti Clementis Prædecessoris quoad particulare Statutum, & Ordinationem hujusmodi dumtaxat, eisdem literis in reliquis omnibus, quæ fundationi, institutioni, & dotationi Accademiæ hujusmodi non adversantur, in suo robore permansuris, specialiter, & expresse harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Professionem fidei a Professoribus, Doctoribus &c. fieri mandat.

§. 7. Volumus autem, quod Professores, Doctores, Lectores, Præceptores, Magistri, & quicumque alii in dicta Accademia docentes, in primis, & ante omnia Catholicæ fidei professionem juxta articulos pridem a Sede prædicta propositos in manibus pro tempore existentis Rectoris, seu Cancellarii dictæ Accademiæ, aut personæ ad id ab eo deputandæ emittere, ac etiam jurejurando interposito, quod nihil quicquam ab ipsa fide Catholica devium, seu alienum docebunt, aut interpretabuntur, promittere omnino debeant, & teneantur.

Dat. die 6. Junii 1617. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 6. Junii 1617. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio.

CCLXXIII.

Jubilei indictio ad divinam opem pro Ecclesiæ necessitatibus implorandam.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Universis Christifidelibus præsentes literas inspecturis, salutem, & apostolicam benedictionem.

Causa hujus Constitut.

Ecce tribulationes appræhenderunt nos, Diaboli tentamenta grassantur in Nobis: quapropter merito nos tenet timor divinæ iræ. Intelligimus enim pressuras, & angustias secundum peccata nostra venire: tantoque magis hæc Nos formido conturbat, quod non semel vidimus Gregis curæ nostræ commissi mala; ac personare Nobis assidue videntur aures nostræ divinis illis per Hieremiam pronunciatis vocibus; *Frustra percussi filios vestros, & disciplinam non receperunt, iteraverunt vias suas, & malitiæ eorum non sunt consumptæ.* Ita ut verendum sit, ne aggravet justus Dominus super nos manum suam, & cognoscamus, quam amarum sit, eum in iniquitatibus provocare. Quamobrem placemus Dominum in amaritudine animarum nostrarum, offerentes Deo Sacrificium contriti cordis, & spiritus humiliati, amplectamur in jejuniis, & lacrymis veram pœnitentiam, concludamus eleemosynam in sinu pauperis, ut hi pro Nobis exorent ad Dominum; Ipse enim visitat facinora in virga, & in flagellis delicta, misericordiam vero suam non dispergit a Nobis. Hanc misericordiam, ut consequamur, ad Tribunal gratiæ cum fiducia adire nos oportet unanimi oratione; memores multum posse apud Deum Patrem Domini nostri Jesu Christi Patrem misericordiarum, unanimes voluntates, & concordes preces. Dominum enim dixisse novimus: *Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cælis est.* Hoc autem ut fructuosius, & majori cum spiritus ardore peragatur, ex veteri Ecclesiæ Romanæ, omnium Matris, & Magistræ, more, in præsentibus necessitatibus ad ejusdem Ecclesiæ Thæsauri largam dispensationem pro nostro pastorali officio confugiendnm duximus.

Hortatur Christianos, ut hoc Jubilæum assequi curent.

§. 1. Itaque ex parte Omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, omnes, & singulos utriusque sexus Christifideles tam in Alma Urbe nostra, quam alibi ubique locorum constitutos auctoritate apostolica paterne, enixeque requirimus, monemus, & in Domino adhortamur ad infrascripta devote peragendum, & adimplendum, & ad pias, ac fervidas ad Altissimum preces effundendum, ut per viscera misericordiæ suæ Ecclesiam suam exaltare, eamque ab hostium conatibus, & insidiis defendere, hæresim extirpare, Principibus Christianis pacem, & veram concordiam donare, ac præsentibus Ecclesiæ necessitatibus subvenire dignetur.

Præsentibus processionibus hic descriptis indulgentias elargitur servatis, quæ præscribuntur.

§. 2. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus, meritis licet minime suffragantibus, contulit; universis, & singulis Christifidelibus in Alma Urbe prædicta degentibus, qui solemnibus processionibus, quas a Cappella nostra publica Palatii Apostolici ad Ecclesiam S. Petri in Vaticano feria quarta, & ab Ecclesia S. Mariæ Angelorum ad Ecclesiam S. Mariæ Majoris feria sexta præsentis hebdomadæ una cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Christianorumque Regum, & Principum apud Nos, & Sedem Apostolicam Oratoribus, omnibusque Prælatis, & Proceribus, universoque Clero, & Populo agemus, interfuerint, vel qui præsenti, ut præfertur, vel sequenti hebdomada easdem Sancti Petri, & Sanctæ Mariæ Majoris Ecclesias, vel illarum alteram semel visitaverint, ibique devote, ut supra, Deum oraverint, ac feria quarta, & sexta, ac Sabbatho ejusdem præsentis, vel sequentis hebdomadæ jejunaverint, & peccata sua confessi in primo die Dominico, vel secundo, vel saltem alio dictarum hebdomadarum die Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum reverenter susceperint, & eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint.

§. 3. Cæ-

Extra Urbem vero normam præscribit illud assequendi.

§.3. Cæteris vero omnibus, & singulis Christifidelibus extra Urbem existentibus in quibusvis Civitatibus, Terris, & locis, qui processioni ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, seu Officialibus, vel de eorum mandato, & ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, prima, vel secunda hebdomada, postquam ad eorum notitiam hæ nostrę literę pervenerint, indicendæ, & agendæ interfuerint, vel Ecclesiam, seu Ecclesias per eosdem designandas saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, Deum oraverint, ac feria quarta, sexta, & Sabbato alterius ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis jejunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac Sanctissima Communione refecti fuerint, & eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, sicut in anno Jubilæi visitan. certas Ecclesias intra, & extra Urbem concedi consuevit, tenore præsentium concedimus, & elargimur.

Ac etiam itinerantibus.

§.4. Navigantes vero, aut iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, supradictis omnibus peractis, ut supra, eamdem Indulgentiam consequi possint, & valeant.

Necnon pro Regularibus infirmis, Carceratis, &c.

§.5. Regularibus autem personis utriusque sexus in Claustris perpetuo degentibus, nec non aliis quibuscumque tam laicis, quam religiosis sæcularibus, seu regularibus in carcere, aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua præstare nequiverint, ut Confessarius, quem, ut infra, elegerint, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in alium proximum tempus prorogare possit, eaque injungere, quæ ipsi pœnitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

Una cum facultate eligendi sibi confessarium cũ potestate absolvendi ab his explicatis casibus.

§.6. Cupientes autem, omnes Christifideles participes fieri hujus pretiosissimi thesauri, universis, & singulis utriusque sexus tam laicis, quam ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus cujusvis Ordinis, Congregationis, & Instituti licentiam concedimus, & facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium, tam sæcularem, quam cujusvis Ordinis regularem ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & aliis ecclesiasticis sententiis, & censuris a jure, vel ab homine quavis causa latis, seu inflictis, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedi Apostolicæ, etiam in literis die Cœnæ Domini legi solitis contentis, atque aliàs per quascumque Rom. Pont. Prædecessorum nostrorum Constitutiones, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiæ, & hac vice tantum absolvere, & liberare valeant.

Votaque commutandi præter Religionis & Castitatis.

§.7. Et insuper vota quæcumque (Religionis, & Castitatis exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus pœnitentia salutari, aliisque ejusdem Confessarii arbitrio injungendis.

Mandat hanc Const. publicari a Prælatis.

§.8. Quapropter tenore presentium, in virtute sanctæ obedientiæ, districte præcipimus, & mandamus omnibus, & quibuscumque Ven. Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælatis, & quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque Vicariis, & Officialibus, vel iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut cum præsentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione, vel impedimento per suas Ecclesias, & Diœceses, Provincias, Civitates, Oppida, Terras, & loca publicent, & publicari faciant, & Cleris, ac Populis sibi subjectis solemnes Processiones, & supplicationes indicant, & celebrent, Ecclesiamque, seu Ecclesias visitandas designent.

Excipit nonnullos casus, in quibus non intelligit posse dispensari.

§.9. Non intendimus autem per præsentes super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, & in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiæ.

Publice denunciatis excommunicatis hoc Jubilæum non suffragari declarat.

§.10. Neque etiam iis, qui a Nobis, & Sede Apostolica, vel ab aliquo Prælato, seu Judice Ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliàs in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis hujusmodi Jubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

Contraria removet.

§.11. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, præsertim quibus facultas absolven. in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti, reservatur, ut nec etiam similes, vel dissimiles Jubilæi, Indulgentiarum, & facultatum hujusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, nec non regula nostra de non conceden. indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive institutorum Regularium, juramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut expressio habenda, vel quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis, ac forma eorum tradita pro servata habentes, hac vice dumtaxat specialiter, nominatim, & expresse ad ef-

effectum præsentium derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi præcipit.

§. 12. Ut autem præsentes nostræ, quæ ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earumdem præsentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis ubique locorum, & gentium, eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat die 12. Junii 1617. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCXVII. Pridie Idus Junii, Pont. Nostri Anno Tertiodecimo.

CCLXXIV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Præceptum omnibus Ecclesiasticis tam sæcularibus, quam regularibus Civitatis, & Dominii Reipublicæ Venetiarum, ne quamdam Collectam, seu Gabellam ipsis absque Sedis Apostolicæ licentia impositam, persolvant.

PAULUS PAPA QUINTUS

Omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis sæcularibus, & regularibus in Civitate Venetiarum, & Statu dilectorum filiorum, nobilium virorum Ducis, & Dominii Venetorum existentibus, ad quos præsentes nostræ literæ pervenerint, salutem, & apostolicam benedictionem.

Laici vectigal quoddam ab Ecclesiasticis quoque solvendum imposuerant.

§. 1. CUM, sicut ad nostram notitiam, non sine magno animi nostri dolore, pervenit, Laici in Civitate Venetiarum, & Statu Ducis, & Dominii dictorum Venetorum, quamdam Collectam, seu impositionem *Compadigo* nuncupatam a personis ecclesiasticis tam sæcularibus, quam regularibus exigere velint, & forsan jam exegere, & nonnullæ personæ ecclesiasticæ prædictæ eamdem collectam, seu impositionem solvere incœperint, licet nulliter, & de facto, & contra sacrorum Canonum, & generalium Conciliorum Decreta, id absque expressa Sedis Apostolicę licentia fieri, sub gravissimis censuris, & pœnis ecclesiasticis prohibentia.

Paulus Ecclesiasticis interdicit sub excommunicationis pœna, quominus illud persolvant inconsulta Sede Apostolica.

§. 2. Propterea Nos, qui super universam Ecclesiam a Deo per ejus divinæ gratię abundantiam, nullo nostro merito, constituti, omnem Ecclesiarum indemnitatem, & immunitatem tueri tenemur, pro incumbentis Nobis officii hujusmodi debito, præmissis, quantum cum Domino possumus, providere volentes; Vobis omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis tam sæcularibus, quam regularibus prædictis, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, Congregationis, & Instituti in Civitate, & Statu prædictis existentibus, ne eamdem Collectam, seu impositionem absque expressa Sedis apostolicæ licentia, quavis occasione, causa, vel quæsito colore ullo modo solvatis, aut hujusmodi solutioni consentiatis sub excommunicationis latæ sententiæ, a qua nonnisi a Nobis, præterquam in mortis articulo, absolvi possitis; nec non aliis pœnis, arbitrio nostro irrogandis, auctoritate apostolica, tenore præsentium, interdicimus, & prohibemus, ac præcipimus, & mandamus.

Obstantia tollit.

§. 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque, quorum omnium tenores, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda foret, præsentibus pro expressis haberi volumus. Aut si vobis, vel vestrum aliquibus, communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possitis per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Præsentium Transumpta obligant.

§. 4. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentes literæ, seu illarum exempla, etiam impressa, manu Notarii publici subscripta, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munita, postquam ad notitiam vestram, vel cujuslibet vestrum quoquo modo pervenerint, vos, & vestrum quemlibet arctent, & afficiant, ac si vobis, & vestrum cuilibet personaliter intimata fuissent.

Dat. die 19. Augusti 1617. Ann. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 19. Augusti 1617. Pontificatus Nostri Anno Decimotertio. [a]

CCLXXV.

Prohibet quominus in actibus publicis Beatissimam Mariam Virginem in peccato originali fuisse conceptam, asseratur.

Ad hæc aliam ediderat sanctionem Sixtus IV. in cap. 2. inter Extravag. Commun. de Reliq., & Vener. Sanctor. comprobatam à Concil. Trid. sess. 5. de Peccat. Orig. in fine. Et alteram Pius V. in Constit. LVIII. Super Specula. *Tom. IV. Part. III. f.* 138. *Et eas innovavit hic idem Paul. in sua Constit. CCLXII.* Regis. *supra fol.* 209.

In Generali Congregatione S. Romanæ, & Universalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali coram S.D.N. D. Paulo Divina providentia Papa Quinto, feria v. die 31. Augusti, Anno a Nativitate D. Nostri Jesu Christi 1617.

Prooemium.

SAnctiss. D. N. post longam, & maturam discussionem, auditis Votis Illustrissimo-

(a) Paulus Ecclesiasticæ Immunitatis vindex literis ad Apostolicum in Regno Neapolitano Nuncium, & Decium Cardinalem Carafam datis, eisdem commisit, ut Clerum, atque Communitatem, quam vocant, Neapolis convenire curarent super solutione cujusdam vectigalis. Hujusmodi literas innuere, satis esse putavimus, ut brevitati consuleremus.

morum, & Reverendissimorum DD. Cardinalium contra hæreticam pravitatem Generalium Inquisitorum, re accurate, ac diligenter perpensa, provide considerans, quod quamvis in Constitutione fel. rec. Sixti IV. super Conceptione Beatissimæ Virginis Mariæ, pro submovendis inter Christifideles scandalis, rixis, & contentionibus edita, a sancta Tridentina Synodo innovata, & deinde in alia Constitutione sanctæ me. Pii V. super eadem re, quas similiter Sanctitas Sua innovavit cum quibusdam provisionibus, & adiectionibus pœnarum pro efficaciori earum observatione, relinquatur unicuique libera facultas tenendi, & etiam asserendi utramque partem, quod scilicet fuerit, vel non fuerit concepta cum peccato originali, dum tamen neutra, veluti erronea, aut hæretica damnetur.

Causa hujus Const.

§. 1. Nihilominus ex occasione assertionis affirmativæ in publicis Concionibus, Lectionibus, Conclusionibus, & actibus publicis, quod eadem Beatissima Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo christiano, cum magna Dei offensa, scandala, jurgia, & dissensiones.

Prohibitio asserendi in actibus publicis B. V. Mariam fuisse conceptam in peccato originali.

§. 2. Propterea volens hujusmodi scandalis ex debito sui muneris providere, decrevit, & præcepit, ac præsentis Decreti virtute mandat, & præcipit, omnibus, & singulis cujusvis Ordinis, & Instituti Regularibus, & aliis quibuscumque tam ecclesiasticis, quam sæcularibus personis, cujusvis conditionis, status, gradus, ordinis, aut dignitatis tam ecclesiasticæ, quam sæcularis, etiam si specialis, specifia, & individua earum esset necessario mentio facienda; ut in posterum, donec articulus hujusmodi a sancta Sede Apostolica fuerit definitus, vel per Sanctitatem Suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis Concionibus, Lectionibus, Conclusionibus, & aliis quibuscumque actibus publicis asserere, quod eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali.

Impositio pœnarum in contra facientes.

§. 3. Contrafacientes autem, eadem Sanctitas Sua voluit, & declaravit subjacere debere, & subjecit censuris, & pœnis contentis in supradictis Constitutionibus suorum Prædecessorum, & sua ipso facto incurrendis.

Permissio opinionis contrariæ.

§. 4. Per hujusmodi tamen provisionem Sanctitas Sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei ullum prorsus præjudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus de præsenti reperitur, præterquam quoad supra disposita.

Prohibitio illam in actibus publicis impugnandi.

§. 5. Ulterius sub eisdem censuris, & pœnis mandans, quod negativam opinionem, videlicet, quod non fuerit concepta cum peccato originali in prædictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent.

Præservatio dd. Constitut. extra hos casus actuum publicorum.

§. 6. Insuper voluit, & expresse mandavit, ut extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictæ Constitutiones firmæ, & illæsæ remaneant, & exacte observentur, perinde ac si præsens Decretum non emanasset.

Observantia hujus Constit. & derogatio contrariorum

§. 7. Et deinde decrevit, & mandavit ubique inviolabiliter observari, non obstantibus in hac parte supradictis Constitutionibus, & aliis omnibus in contrarium facientibus.

Jurisdictio ordinariorum, & inquisitorũ in transgressores etiam exemptos.

§. 8. Volens, & decernens pro observatione, & exequutione præsentis Decreti, & omnium in eo contentorum, quod contra hujusmodi transgressores, etiam Regulares cujusvis Ordinis, & Instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque ecclesiasticas, & sæculares personas cujuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis tam ecclesiasticæ, quam sæcularis, tam Episcopi, & Prælati, Superiores, aliique Ordinarii locorum, quam hæreticæ pravitatis ubique locorum deputati Inquisitores procedant, & in eos severe animadvertant, tribuens eis, & eorum cuilibet liberam facultatem, & auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac pœnis coercendi, & puniendi.

Publicatio in Urbe omnes afficiat.

§. 9. Voluit demum, ne præmissorum ignorantia a quoquam prætendi possit, quod præsens Decretum, seu illius exempla ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita arctent, & afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimata fuissent.

Fides Transumptorum.

§. 10. Quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici, subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Andreas de Pettinis Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis Not.

Publicatio.

Anno a Nativitate D. N. Jesu Christi 1617. indictione 15. die vero 12. mensis Septembris, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia Papæ V. Anno 13. præsens Decretum affixum, & publicatum fuit ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, per me Franciscum de Clericis Sanctissimi D. N. Papæ Cursorem.

Silverius Pontirolus Mag. Curs.

CCLXXVI.

Erectio, & concessio Monasterii pro Congregatione Monachorum Sylvestrinorum Ordinis Sancti Benedicti in Civitate Auximana, cum approbatione sanctitatis, & miraculorum Sancti Sylvestri Abbatis fundatoris ejusdem Congregationis.

Hanc Congregationem approbavit Innoc. IV. in Constitut. XII. Religiosam. *Tom.III. Par.I. fol.*308. *Ac de electione Priorum nonnulla statuit Paul.III. in Const.XLV.* Exposcit. *Tom.IV. Par.I. fol.*220.

Venerabili Fratri Episcopo Auximano, sive dilecto filio ejus Vicario in spiritualibus Generali salutem, & apostolicam benedictionem.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

SAnctorum virorum, qui dum in terris agerent, perfectum, ac pium Altissimo exhibuere famulatum, virtutes, ac merita non solum in cœlis a Domino æternum consequi premium meruerunt, verum etiam in terris ab Ecclesia Catholica quotidie magis, ac magis glorioso laudum præconio celebrari consueverunt.

Recensentur merita, ac laudes S. Sylvestri Abbatis Fundat. Monachorũ Sylvestrinorum.

§.1. Et in cæteros cœli cives non mediocri laude dignus habetur Sanctus Sylvester Cuzolinus, nobilis Auximanus, Congregationis Monachorum Sylvestrinorum institutor, quem cum multis virtutibus, & miraculorum insignibus in Ecclesia celebretur, merito Auximana Civitas Civem suum in Cœlis gloriosum, etiam in terris præcipua devotione colere, & venerari, novumque Templum, ac Cœnobium ad ejus honorem erigere contendit. Unde Nos considerantes cujus quantique meriti apud Deum, & homines Sanctus hic Abbas exiterit, qui supernæ adspirationem vocationis sequens, & ad propositum sibi bravium infatigabiliter currens, honores Mundi spernens, ac gloriam, asperam Montis Fani incoluit Eremum, ut uni Deo sibique vacaret, e qua postea divino afflatus Spiritu exiens, brevi eos progressus fecit, ut ejus nomine per universum Picenum, & alias Provincias propagato, divini etiam Numinis gloriam amplificaverit. Novimus enim, quanto pietatis studio, quantoque cœlestis amoris æstu mortales ad omnia pietatis officia excitaverit, quibus virtutibus, humilitate, animi mansuetudine, in proximos caritate, abstinentia, castitate, patientia, aliisque multis floruerit; quæ, & quot miracula per eum ille, qui mirabilis est in Sanctis suis, patraverit, servi sui merita, & sanctitatem signis innumeris attestando. Nam de Sancto hoc viro etiam prophetiæ spiritu prædito, illud vere dici poterat, quod de se Christus Dominus prædicabat, Cœci vident, Claudi ambulant, Surdi audiunt, Leprosi mundantur; ut fortasse nihil mirum sit, quod illi Dei mater Maria sua ipsa manu, novo inauditoque, sed indubitato, post hominum memoriam gratiæ genere Filium suum sub augustissimo Eucharistiæ Sacramento latentem, porrexerit. Quapropter multa illi postea Templa erecta, & innumera ad ejus sepulcrum vota suspensa sunt, ut non immerito felicis recordationis Clemens Papa VIII. Prædecessor noster, Sanctum hunc virum Martyrologio Romano jusserit adscribi, & Nos in Sanctorum Monachorum Abbatum numerum retulimus. Ejus vero memoria usque ad hæc sæcula in benedictione est, & hæreditas sancta Nepotes ejus, eo quod prædictam venerabilem Monachorum Congregationem de suo nomine Sylvestrinorum nuncupatam, sub Regula Sancti Benedicti instituens, per piæ memoriæ Innocentium Papam IV. etiam Prædecessorem Nostrum approbatam, quam etiam Nos communicatione privilegiorum tam Mendicantium, quam non Mendicantium communivimus, ejus alumni religiosam, ac laudabilem agentes vitam, in agro dominico operam suam strenue collocant, christianam pietatem, sana doctrina, & virtutum exemplis promoventes.

Causa hujus Constitut.

§.2. Pia igitur consideratione hujusmodi ad ea libenter intendimus, per quæ fabricarum Ecclesiæ, ac Monasterii in eadem Civitate ad honorem ipsius Sancti Sylvestri noviter erigendi perfectioni, ac personarum in eo sub suavi Religionis jugo altissimo famulantium, ut bonarum artium, & Theologiæ Studiis vacare possint, commoditati, & utilitati cum divini cultus augumento valeat salubriter provideri.

Hic Pontifex reservavit sibi omnia beneficia vacatura.

§.3. Dudum siquidem omnia Beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostræ reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et postea ei libere resignata fuit Parochialis Ecclesiæ S. Andreæ a D. Jo: Bapt. illius Rectore.

§.4. Cum itaque postmodum Parochialis Ecclesiæ Sanctis Andreæ Auxim. per liberam resignationem dilecti filii Joannis Baptistæ Blaxini, nuper ipsius Ecclesiæ Rectoris, de illa, quam tunc a triennio, & ultra obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem eamdem vacaverit, & vacet ad præsens, nullusque de illa præter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obstantibus supradictis.

Quĩ dd. Monachi supplicarunt Pont. applicari ipsorum Monasterio ex causis hic expressis, & curam illius transferri in vicinam Parochialem Ecclesiam.

§.5. Et sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Sebastiani Fabrini Generalis, & Maximi de Ubaldis Procuratoris Generalis Monachorum Sylvestrinorum hujusmodi petitio continebat, dilecti filii Communitas, & homines, ac populus Civitatis Auximanæ prædictæ, ob maximum pietatis, & devotionis studium, quo Sanctum Sylvestrum Abbatem Concivem suum, & Congregationis hujusmodi auctorem, atque institutorem semper prosequuti sunt, diu, multumque exoptaverunt, eosdem

dem Silvestrinos Monachos intra sua menia evocare, atque complecti, & coacti inopia eorum Religiosorum hominum Monachorum, præcipue, quorum apud illos nulla extant Monasteria, qui studeant spiritualibus exercitationibus, concionibus, & sermonibus de rebus divinis instituendis, conscientiæ casibus explanandis, Scripturæ sacræ declarandæ, quique etiam operam collocent in Philosophiæ, & Theologiæ disciplinis tradendis, ac explicandis. Nemo enim in tanta Civitate est sive sæcularium, sive regularium, qui hujusmodi munia obeant, & qui propterea dies, ac noctes Ecclesiæ psallendo, Missarum solemnia celebrando, adolescientium animis Christiana Doctrina imbuendis, & tum Confessionum audiendarum, tum etiam Eucharistiæ Sacramentis administrandis, ea, qua par est religione, & diligentia inserviant. Unde cum nullus, nec capacior, nec commodior locus existeret, proximum Parochiali Ecclesiæ prædictæ supradictis Monachis Monasterium a fundamentis extruxerunt, & in eo sex eorumdem Monachorum Religiosi sub Prioris regimine, regularique observantia degentes maxima cum populi frequentia, ac Religionis progressu omnia supradicta munia peragunt, & prosequuntur, aliisque pietatis, & caritatis operibus se exercent, & de cætero exercere, magisque in dies augeri, & ampliari ad Dei omnipotentis gloriam, & animarum salutem desiderant. Verum quia habitationes Monasterii hujusmodi angustæ, & minus capaces sunt, ut ibi prædicti, aliique Monachi eorum numero cupientes aggregari, recipi possint, pium hoc, & laudabile propositum satis commode exequi, & adimplere nequeunt, nisi eis aliunde provideatur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, si Parochialis Ecclesia prædicta cum ejus domo rectorali, quæ angustissimæ existunt, & maxima reparatione indigent, & intra ambitum ipsius Monasterii compræhenduntur, Abbati, seu Priori, & Monachis prædictis, quibus illarum jam usus concessus est, perpetuo concederentur, ac illius cura Parochialis, quæ viginti domorum circiter extitit, ad aliam Parochialem Auximanam vicinam, & tibi benevisam transferretur, ac alia, quæ sequuntur, fierent, ex hoc profecto dictorum Monachorum commoditatibus in tot piis, & laudabilibus operibus exercendis, illorumque hujusmodi Congregationis augumento, & stabilimento, cum Dei laude, & servitio plurimum consuleretur; pro parte Sebastiani Generalis, & Maximi prædictorum asserentium, dictum Joannem Baptistam Ecclesiam Parochialem hujusmodi a triennio, & ultra obtinuisse, ut præfertur, & aliunde cum infrascriptis commode vivere valere; fructus vero, redditus, & proventus ejusdem Parochialis Ecclesiæ vigintiquatuor ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excedere. Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsius Parochialis Ecclesiæ decori, & divini cultus in ea incremento, institutique regularis ipsius Congregationis propagationi opportuna ratione consulere, ac aliàs in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§.6. Nos igitur certam de præmissis notitiam non habentes, ipsosque Sebastianum Generalem, & Maximum, ac eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi, ac Communitatis, & hominum, ac populi prædictorum supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ, Frater Episcope, seu discretioni tuæ dilecte fili Vicari, per apostolica scripta mandamus, quatenus constito prius tibi de præmissis, in Parochiali Ecclesia prædicta, sive præmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscumque personæ, seu per similem, vel aliam, vel liberam resignationem dicti Joannis Baptistæ, vel cujusvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem recolendæ memoriæ Joannis PP. XXII. similiter Prædecessoris nostri, quæ incipit: *Execrabilis*, vel assequutionem alterius Beneficii Ecclesiastici quavis auctoritate collati, vacet; etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis Statuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias generaliter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa; dummodo ejus dipositio ad Nos hac vice pertineat, nomen, titulum, & denominationem Rectoris perpetuo dicta auctoritate nostra supprimas, & extinguas. *Ideo Pontifex mandat dictã Ecclesiã supprimi, & extingui;*

§.7. Illisque sic suppressis, & extinctis, & ad hoc, ut Ecclesiæ, illiusque domus Rectoralis usus perpetuo Abbati, seu Priori, & Conventui Monasterii hujusmodi liber omnino, & absolutus remaneat, ab ipsa Ecclesia Sancti Andreæ omnem curam animarum dilectorum filiorum illius Parochianorum nunc, & pro tempore existentium, illiusque exercitium, & usum etiam perpetuo eadem auctoritate nostra abdices, & separes, nec non curam, & exercitium hujusmodi ad aliam Parochialem Ecclesiam Auximanam vicinam, & opportunam, ac tibi benevisam, accedente tamen dilectorum filiorum illius Rectoris, & Parochianorum consensu; ita ut illi, & ejus Rectori pro tempore existenti de cætero subsint, & dictus Joannes Baptista ex nunc ab ipsius Ecclesiæ Sancti Andreæ servitio, & residentia apud eam facienda, ac omnibus, & singulis functionibus, officiis, exercitiis, oneribus, & obligationibus Parochialibus tuta conscientia liber, atque expensus censeatur; similiter perpetuo prædicta auctoritate *Curamque animarũ transferri in aliam Ecclesiã cum assignatione emolumentorum ex tali cura provenientia.*

tate nostra transferas; ac eidem Ecclesiæ, ad quam prædicta cura transferri contigerit, ex nunc prout ex tunc, & e contra, postquam cura prædicta translata fuerit, omnia, & singula emolumenta incerta ex curæ animarum exercitio in primo dicta Ecclesia provenientia, & lucrari solita, ac etiam decimas post obitum tamen dicti Joannis Baptistæ, quæ illi ejus vita durante reservatæ sint, & esse censeantur; ita quod liceat illius Rectori pro tempore existenti, per se, vel per alium, seu alios suo, ac secundo dictæ Ecclesiæ nomine emolumenta incerta ex nunc, & post obitum dicti Joannis Baptistæ decimas hujusmodi, quæ valorem annuum septem ducatorum similium, vel circa, ut etiam asseritur, constituunt, percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere, pariter perpetuo auctoritate nostra prædicta applices, & appropries.

Eamque sine cura prædicta una cum domo Rectorali, Reliquiis, ac suppellectilibus tam sacris, quã prophanis dictis Monachis concedi, & assignari.

§.8. Ecclesiam vero Sancti Andreæ sine cura remanentem, cum illius domo rectorali hujusmodi, cujus quidem domus valor in proprietate quinquaginta ducatorum hujusmodi summam non excedit, & ex qua, si locaretur, usque ad sex ducatos hujusmodi quotannis, ut pariter asseritur, perciperentur, Abbati, & Conventui prædictis, cum paramentis, & ornamentis Ecclesiæ primo dictæ, illiusque Sacristiæ, ac omni, & quacumque sacra, prophanaque suppellectili, Sanctorum corporibus, & aliis reliquiis quantumvis insignibus, & principalibus, cæterisque rebus in primo dicta Ecclesia, illiusque Sacristia existentibus pro eorum usibus, & exercitiis, itidem perpetuo eadem auctoritate nostra concedas, & assignes; ita quod liceat Abbati, & Conventui Monasterii, nunc, & pro tempore existentibus, Ecclesiæ Sancti Andreæ, ac Domus, aliorumque præmissorum hujusmodi corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel per alium, seu alios, eorum, & Congregationis hujusmodi nomine appræhendere, & perpetuo retinere, illisque uti, & gaudere, Diœcesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita.

Verumque beneficiũ simplex in illa, seu aliaEcclesia pro uno Presbyt. sæculari ad subeunda onera prædictæ Ecclesiæ suppressæ institui jubet.

§.9. Præterea in prædicta Sancti Andreæ, seu alia Ecclesia tibi benevisa, unum perpetuum simplex, & personalem residentiam non requirens beneficium sub ejusdem Sancti Andreæ, seu alia invocatione, pro uno Clerico, seu Presbytero sæculari, perpetuo futuro illius beneficiato, qui reliqua primo dictæ Ecclesiæ, illiusque Rectoris, præter curæ animarum, & Sacramentorum Ecclesiasticorum administrationis incumbentia onera supportare teneatur, etiam perpetuo, sine tamen alicujus præjudicio, prædicta auctoritate nostra erigas, & instituas.

Pro ejus dote assignãda omnia prædictæ Ecclesiæ emolumenta præter translata.

§.10. Illique sic erecto, & instituto pro ejus dote, & futuri beneficiati, onerumque illi incumbentium supportatione, omnia, & singula alia primo dictæ Ecclesiæ bona, fructus, redditus, proventus, jura, & actiones, præterquam abdicata, & translata, & concessa, & assignata, a primo dicta Ecclesia dismembrando, & separando in perpetuum, auctoritate nostra hujusmodi applices, & appropries: Ita quod futurus beneficiatus prædictus eorum possessionem etiam appræhendere, illaque habere, percipere, & consequi, ac in suos usus, & utilitatem convertere absque alicujus alterius licentia libere possit, & valeat.

Et hujusmodi Beneficium d. Joan. Bapt. si idoneus extiterit cum suis honoribus & oneribus conferendum.

§.11. Et nihilominus beneficium prædictum, cujus, & illi forsan annexorum fructus, redditus, & proventus, quatuordecim ducatorum parium secundum æstimationem prædictam valorem annuum, ut pariter asseritur, non excedunt, a primæva erectione, & institutione hujusmodi vacans, dicto Joanni Baptistæ, post quam tamen per diligentem examinationem dictum Joannem Baptistam ad hoc idoneum esse repereris, super quo conscientiam tuam oneramus, prædicta auctoritate nostra conferas, & assignes, inducens per te, vel alium, seu alios, eumdem Joannem Baptistam, vel Procuratorem suum ejus nomine, in corporalem possessionem beneficii, ac annexorum, juriumque, & pertinentiarum prædictorum; ac defendens inductum, amoto exinde quolibet illicito detentore; ac faciens, Joannem Baptistam, vel pro eo Procuratorem prædictum ad beneficium hujusmodi, ut est moris, admitti, sibique de illius, ac annexorum eorumdem fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis integre responderi; contradictores auctoritate nostra prædicta, appellatione postposita, compescendo.

In contrarium facientibus derogat.

§.12. Non obstantibus præmissis, & nostra de exprimendo vero annuo valore secundum æstimationem prædictam tam beneficii uniendi, quam illius, cui fit unio, nec non piæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. similiter Prædecessoris nostri, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque: Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictæ Sedis, aut Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde sequuta quæcumque ad prædictam Ecclesiam Sancti Andreæ volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem beneficiorum aliorum præjudicium generari.

Clausulas præservativas adjungit.

§.13. Nos enim quoad resignationem, prout est, si attentatum forsan est hactenus, vel imposterum, & quoad illam, & alia præmissa hujusmodi, dictusque Joannes Baptista ad hoc repertus fuerit idoneus, ex nunc perinde irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; ac si die datæ earumdem præsentium dicto Joanne Baptista ad id reperto idoneo de beneficio hujusmodi mandavissemus provideri.

Da-

Dat. die 23. Sept. 1617. An. XIII.

Datum Tusculi Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo decimo septimo, nono Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno XIII.

Sequitur extensio cujuscumque gratiæ, & privilegii Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium ad prædictam Congregationem cum omnibus restrictionibus.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Religiosorum virorum altissimo famulantium profectui, quantum cum Domino possumus, paterna caritate prospicere cupientes, privilegia, & gratias aliorum Ordinum, & Congregationum Regularium Religiosis concessa, libenter illis communicamus, & ad eos extendimus, cum id conspicimus in Domino salubriter expedire.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Cum itaque, sicut dilecti filii Jacobus Mercatus Magister Generalis, & Monachi Congregationis Sylvestrinorum Ordinis Sancti Benedicti Nobis nuper exponi fecerunt, Congregatio præfata nulla, aut pauca privilegia, gratias, & indulta, quibus ipsius Congregationis Religiosi fruuntur, habeat, & propterea, ut majori cum spiritus fervore, & animorum quiete Deo servire possint, cupiant Magister Generalis, & Monachi prædicti privilegia, gratias, & indulta hujusmodi tam Mendicantium, quam non Mendicantium Ordinibus, & Congregationibus, ac eorum Monasteriis, Domibus, locis, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, quomodolibet concessa, ad eorum Sylvestrinorum Congregationem, illiusque Monachos, & personas extendi, illaque eis communicari. Ideo pro parte dicti Jacobi Magistri Generalis, & Monachorum prædictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Communicatio omnium gratiarum, & Indultorum, cujuscumque Ordinis Mendicantium, & non Mendicantium, cum tribus restrictionibus.

§.2. Nos igitur Congregationem Sylvestrinorum prædictam, ejusque Monachos, & personas quascumque ob eorum regularem disciplinam specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ac singulorum privilegiorum, gratiarum, & literarum desuper confectarum, hujusmodi tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, & quemlibet eorumdem Religiosorum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium deputatorum, omnia, & singula privilegia, prærogativas, concessiones, facultates, exemptiones, immunitates, indulta, cæterasque gratias spirituales, & temporales, ac tam conjunctim, quam divisim, & aliàs quomodolibet quibusvis Mendicantium, & non Mendicantium Ordinum Congregationibus, ac tam virorum, quam mulierum Monasteriis, Domibus, & regularibus locis in quibuscumque mundi partibus consistentibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monachis, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros hujusmodi, ac Nos, & Sedem eamdem, etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut aliàs concessa, ac quibus singulæ Congregationes prædictæ, earumque Monasteria, Domus, & loca, ac Superiores, Fratres, & Monachi, & personæ hujusmodi de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut concessione apostolica, vel alia quavis auctoritate, aut aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum (quatenus sint in usu, & non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, seu particularibus Constitutionibus ejusdem Congregationis Sylvestrinorum non contrarientur) ad prædictam Sylvestrinorum Congregationem, ita ut illa, ejusque, tam virorum, quam mulierum Monasteria, Hospitalia, Conventus, seu regulares domus, illarumque Priores, Superiores, Officiales, Fratres, Ministri, & aliæ personæ nunc, & pro tempore existentes, præmissis omnibus, & singulis æque, ac pariformiter, & sine ulla prorsus differentia uti, frui, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, ac si illa dictæ Sylvestrinorum Congregationi, illiusque Monasteriis, Hospitalibus, Conventibus, & domibus regularibus, ac Superioribus, Officialibus, Fratribus, Ministris, & aliis personis prædictis specialiter, & expresse, ac principaliter, non autem ad instar, concessa, ac præsentibus de verbo ad verbum inserta fuissent, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo extendimus, illaque omnia, & singula dictæ Sylvestrinorum Congregationi, illiusque Monasteriis, Hospitalibus, Conventibus, ac regularibus domibus, necnon Prioribus, Superioribus, Officialibus, Fratribus, Ministris, & personis prædictis quibuscumque (exceptis tamen Privilegiis Monachorum Sancti Benedicti, per quæ eidem Ordini indulgentiæ conceduntur, ac etiam excepta facultate eligendi, & deputandi Conservatores Religionis, & Monachorum) communicamus.

Prima restrictio d. communicationis.

Secunda restrictio.

Tertia restrictio.

Clausula sublata cum decreto irritanti

§.3. Decernentes, sic, & non aliter, per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac

ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Mandat Protectori, ut faciat ea omnia observari omnibus opportunis remediis, appellatione postposita etiam invocato auxilio brachii sæcularis.

§.4. Quocirca dilecto filio moderno, & pro tempore existenti dictæ Sylvestrinorum Congregationis Protectori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicans, ac dictæ Sylvestrinorum Congregationis Monachis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, faciat auctoritate nostra præsentes, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos ipsæ literæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere; non permittens, eos, vel eorum aliquem desuper contra præsentium tenorem per quoscumque etiam locorum Ordinarios quomodolibet indebite molestari, perturbari, vel impediri; Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, & censuras ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias pœnas, aliaque opportuna juris, ac facti remedia, appellatione postposita, compescen., invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obstant. quibusvis Apostolicis, ac in provincialibus, & in synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon Mendicantium, & non Mendicantium Ordinum Congregationum, Monasteriorum, & regularium domorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritan., & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, ac insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.6. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo dictæ Sylvestrinorum Congregationis, vel illius Protectoris obsignatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 23. Nov. 1617. An. XIII.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 23. Novembris 1617. Pontificatus nostri Anno Tertiodecimo.

CCLXXVII.

Irritatio nonnullorum Actorum a Judicibus Laicis Regni Portugalliæ attentatorum contra ecclesiasticam immunitatem.

Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Laici Judices causam mere ecclesiasticam ad se trahentes nonnulla attentarunt contra ecclesiasticam immunitatem, ipsamque personam Collectoris Generalis spoliorum.

AD audientiam apostolatus nostri non sine justo, & gravi cordis nostri dolore pervenit, quod procedente nuper in causa ecclesiastica in Civitate Ulixbonen. pro sui muneris auctoritate Ven. Fratris Octavii Episcopi Forosempronien. jurium, & spoliorum Cameræ Apostolicæ debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Collectoris Generalis Auditore, & Judice delegato, cum pars altera ad Judices sæculares temere recursum habuisset; Judices hujusmodi, & postmodum alii pariter sæculares non solum contra Auditorem prædictum, sed etiam contra eumdem Octavium Episcopum, & Collectorem occasione dictæ causæ suis injustis, & invalidis decretis, ac mandatis contra immunitatem, ac libertatem ecclesiasticam attentatis, Jurisdictionem pariter ecclesiasticam, & Sanctæ Sedis Apostolicæ Officiales perturbando, & impediendo procedere præsumpserunt, & ad quoddam eidem ecclesiasticæ libertati, & immunitati maxime adversans decretum devenerunt, per quod decreverunt, ut Octavii Episcopi, & Collectoris hujusmodi jumenta, & illis servientes caperentur, nisi a servitio ejus desisterent, & ne pecuniæ suorum stipendiorum a Thesaurario Cameræ Apostolicæ ei solverentur, neque panis illi venderetur, & alia similia, unde in ejus exequutionem factum fuit, ut non solum jumentum aquarii captum, & familiaris dicti Octavii Episcopi, & Collectoris Clericus Beneficiatus habitu, & tonsura publice a Satellitibus tamquam vilis malefactor violenter similiter captus, sed etiam Domus ejusdem Octavii Episcopi, & Collectoris ab iisdem Satellitibus obsessa fuerit, spretis ejusdem Octavii Episcopi, & Collectoris in sententiam excommunicationis, & alias ecclesiasticas censuras, & pœnas incursus declarationibus, & interdicti ecclesiastici appositione gravi cum scandalo totius Civitatis, & Divinæ Majestatis offensa graviori.

Prædicta omnia rescindit Paulus.

§.2. Quamobrem Nos, qui in Sede Beati Petri quamquam immeriti a Domino positi sumus, ne excessus hujusmodi, ac ecclesiasticæ libertatis, & immunitatis, tam enormis violatio dissimuletur, & transeat in exemplum, pro nostri pastoralis officii debito providere, & malorum graviorum segetem, & radicem, quantum a Domino permittitur, nostra auctoritate apostolica evellere volentes, motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula præmissa

missa, & alia similia a prædictis dictorum Regnorum Judicibus sæcularibus, etiam supremis, quocumque nomine, titulo, prærogativa, & gradu insignibus, in causa hujusmodi, & ejus occasione contra Octavium Episcopum, & Collectorem prædictum, ejusque Auditorem, seu Delegatum, Officiales, Ministros, familiares, res, & bona, quocumque prætextu, vel quæsito colore, quomodolibet decreta, mandata, acta, ordinata, facta, & sive scriptis, sive verbis quomodolibet attentata, quæ omnia, & singula præsentibus haberi volumus pro expressis, nulla, invalida, irrita, & inania, ac nulliter, & invalide, inaniter, & de facto contra Sacros Canones, Conciliorum decreta, & Apostolicas Constitutiones attentata, & præsumpta.

Clausulas apponit.

§.3. Præsentesque literas, & in eis contenta quæcumque de intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, rescindi, infringi, in jus, vel controversiam vocari nullatenus posse, sed semper valida, firma, & efficacia fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de latere legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, tenore præsentium, decernimus, ac declaramus.

Similia sub pœnis hic expressis prohibet attentari.

§.4. Et nihilominus ne imposterum similia præsumantur, omnibus, & singulis Judicibus sæcularibus, etiam supremis dictorum Regnorum quocumque nomine nuncupat., cujuscumque gradus, conditionis, & prærogativæ existant, ne talia hujusmodi, aut similia adversus immunitatem, & libertatem ecclesiasticam, etiam quocumque prætextu, contra ecclesiasticos Prælatos, Judices, & personas, res, & bona, ac eorum jurisdictionem, & auctoritatem, ejusque liberum exercitium quomodolibet committere, aut attentare præsumant, sub excommunicationis majoris, a qua nonnisi a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolvi possint, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, ac privationis quorumcumque beneficiorum, pensionum, officiorum, & dignitatum ecclesiasticarum, perpetuæque inhabilitatis, tam quoad ipsos delinquentes, seu contumaces, quam quoad eorum descendentes usque ad eorum quartam generationem, ad illa imposterum quomodolibet obtineri, nec non amissionis quorumcumque jurium patronatus, privilegiorum, indultorum, gratiarum, concessionum, & investiturarum tam emphyteuticarum, quam feudalium eisdem delinquentibus, &, seu contumacibus, suisque, ut præfertur usque ad quartum gradum descendentibus, quocumque titulo apostolico, aut alio ecclesiastico quomodolibet nunc, & pro tempore competen., & acquiren. pœnis ipso facto, absque ulla declaratione incurrendis interdicimus, & prohibemus: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Quorum omnium, & singulorum tenores, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, seu quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis haberi volumus. Aut si prædictis, vel quibusvis aliis personis ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumpta afficiunt, ceu præsentes Literæ forent publicatæ.

§.5. Volumus autem, quod præsentes literæ, seu illorum exempla manu Notarii publici subscripta, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munita, & ad valvas Ecclesiæ Ulixbonen. affixa, ita omnes arctent, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimata fuissent.

Dat. die 6. Octob. 1617. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die sexta Octobris 1617., Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

CCLXXVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Concordiæ inter Forum Archiepiscopale, & Forum sæculare Mediolani super controversia exorta occasione consuetudinis trahendi Laicos ad Forum Ecclesiasticum.

Dilecto filio nostro Friderico tituli S. Mariæ Angelorum in Thermis Presbytero Cardinali Borromeo nuncupato Ecclesiæ Mediolanensis ex concessione, & dispensatione apostolica Præsuli.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili noster salutem, & apostolicam benedictionem.

Facti series.

§.1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte tua, & dilecti filii nobilis viri Petri de Toledo Osorii Status Mediolanen. pro charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Rege Catholico Gubernatoris, quod prætendente Promotore Fiscali Ecclesiæ Mediolanen. posse etiam ex antiquissima consuetudine ab Ecclesiasticis indistincte trahi laicos ad ecclesiasticum forum, quacumque ageretur actione, vel remedio, & tam respectu bonorum ecclesiasticorum, quam respectu laicalium, vel patrimonialium etiam privative ad forum sæculare, nec non ecclesiasticos Judices exequi posse in laicorum personis, & bonis etiam immobilibus per proprios, & alienos exe-

exequutores; Regii autem Fisci Procuratore in dicto Statu Mediolanen. consuetudinem hujusmodi negante, quinimo aliam consuetudinem contrariam allegante, fuisse videlicet ab antiquissimo tempore observatum, ut Ecclesiastici forum rei sequerentur, & exequutio in bonis, & personis laicorum nonnisi cum sæcularis brachii invocatione fieret, nonnullisque aliis exortis jurisdictionalibus controversiis; illæ demum in Urbe, & coram Venerabile Fratre nostro Benedicto Episcopo Sabinensi Justiniano, ac dilectis filiis nostris Joanne Garzia Sanctorum Quatuor Coronatorum Millino, Marcello, Sanctorum Quirici, & Julitæ Lantes, Fabricio Sancti Augustini Verallo, & Horatio Sancti Salvatoris in Lauro titulorum Presbyteris Cardinalibus, Lancellotto respective nuncupatis, per Nos adhoc specialiter deputatis, agitatæ fuerint, & sub die 2. Junii 1615. conclusa infrascripta Concordia, si & quatenus a prædicto Philippo Rege approbaretur, ac a Nobis confirmaretur, ita tamen, ut in primis fieret revocatio omnium Proclamationum, & Edictorum conditorum, seu editorum a ministris jurisdictionis ecclesiasticæ, vel sæcularis, quibus Notarii, Procuratores, & litigantes directe, vel indirecte possent retrahi ab agitandis causis in uno, vel altero foro respective ad illa pertinentibus, prout in scriptura desuper confecta, plenius continetur, tenoris hujusmodi.

Concordia inter forum Archiepiscopale, & forum sæculare Mediolani super controversia exortu occasione consuetudinis trahendi laicos ad forum Ecclesiastico.

CAPUT I.

Quando Ecclesia, Clerici, seu personæ ecclesiasticæ agunt pro quibuscumque bonis ecclesiasticis mobilibus, semoventibus, immobilibus, & juribus, seu quovis titulo, sive universali, sive particulari, sive inter vivos, sive ex ultima voluntate, vel aliàs quomodolibet ad Ecclesiam, Clericos, seu personas ecclesiasticas uti tales spectantibus, & pertinentibus, sive agant actione personali, reali, mixta, in rem scripta, vel alia quacumque tam in possessorio, quam in petitorio, etiamsi laicus probabiliter neget ea bona, jura, & ut supra, esse Ecclesiæ, vel ut supra, aut ad eam, & ut supra spectare, & pertinere, agere possint contra laicos tam in foro ecclesiastico, quam in sæculari, prout ipsis placuerit.

CAPUT II.

Circa actionem hypothecariam, extra materiam legatorum piorum, relinquatur dispositioni juris communis.

CAPUT III.

Excipiuntur causæ, quas moveri contigerit per Ecclesiam, vel Clericos vigore novarum Constitutionum, & novarum Bullarum Pontificiarum editarum, vel edendarum, nam hoc casu agendum erit coram eo Judice, ad quem de jure communi, vel aliàs, circumscripta tantum consuetudine, cognitio illius causæ spectabit; Bulla tamen Pii Quinti contra illegitimos moderetur, seu restringatur, ut in emphytheusibus, & feudis ecclesiasticis factis, seu concessis ante dictam Bullam, possint illegitimi succedere secundum dispositionem juris communis.

CAPUT IV.

Excipiuntur etiam causæ, in quibus Ecclesiæ, seu Monasteria prætenderent aliquam hæreditatem alicui Monacho, seu Moniali, seu cujusvis Ordinis regulari personæ ab intestato delatam, eo enim casu agendum erit coram Judice sæculari tantum, tam in possessorio, quam in petitorio.

CAPUT V.

Si vero Ecclesia, Clerici, seu personæ ecclesiasticæ agere voluerint ad consequutionem primitiarum, decimarum, & aliarum ecclesiasticarum obventionum, seu legatorum piorum, fructuum, pensionum, vel fictorum simplicium, aut fictorum perpetuorum, seu libellariorum, & censuum, ac dependentium contra laicos conductores, colonos, emphyteutas, libellarios, pensionarios, censuarios, seu aliàs ex præmissis causis debitores, Ecclesiæ, Clerici, seu personarum ecclesiasticarum uti talium, ut supra, agere possint tam in foro Ecclesiæ, quam in sæculari, & hoc indistincte, sive de credito constet per scripturam publicam, vel privatam, sive non. Quod si agere voluerint contra alios debitores, puta ex causa mutui, depositi, aut pretii rei ecclesiasticæ venditæ, aut quacumque alia ex causa, possint, si velint, pariter agere contra laicos tam in uno, quam in alio foro, dummodo constet de credito per publicum instrumentum, vel scripturam privatam subscriptam manu debitoris, vel alterius de illius mandato, salvis tamen iis privilegiis, quæ Ecclesiæ, & Ecclesiasticis personis respectu fori de jure communi competunt pro conveniendis laicis in foro ecclesiastico.

CAPUT VI.

Quo vero ad bona patrimonialia, vel laicalia clericorum, seu personarum ecclesiasticarum gaudentium fori privilegio, si hujusmodi personæ agant de consequenda, vel recuperanda quantitate pecuniarum, fructuum, mobilium, semoventium, vel his similium, quacumque ex causa, tam inter vivos, quam ex ultima voluntate ad eas quomodolibet spectantium, & pertinentium, vel eis debitorum, possint agere contra quoscumque laicos debitores ex præfatis causis in foro ecclesiastico, modo tamen de credito constet per publicum instrumentum,

tum, vel scripturam subscriptam manu debitoris, aut alterius de illius mandato, cum declaratione, quod ex speciali concessione Sanctissimi, appellationes in dictis causis patrimonialibus non committantur extra Statum Mediolani, nisi summa petita excedat valorem aureorum duorum mille, & quod actiones redditionis rationis, mercimonii, institoriæ, tutelæ, & similes incertæ, & generales occasione patrimonialium, seu laicalium deducantur in foro sæculari contra laicos.

CAPUT VII.

Ubi vero Clericus, seu persona ecclesiastica agit contra laicum ad aliquam rem laicalem, vel patrimonialem ex iis, quæ pro immobilibus reputantur, puta domum, fundum, jura aquarum, servitutem, dominium, proprietatem census, vel proprietatem redditus, & his similia, quacumque actione agat, conveniat laicos in foro sæculari tam in petitorio, quam in possessorio: Idem si ex causa patrimoniali agat petitione hæreditatis ad universam hæreditatem, seu ejus partem tam ex testamento, quam ab intestato.

CAPUT VIII.

In omnibus suprascriptis causis illud observandum est, ut semper judicium in eo foro finem accipiat, in quo cœptum fuerit. Præterea si Clericus, vel Ecclesia, vel Ecclesiastica persona agere voluerit ex jure cesso a laico, si titulus cessionis sit principalis, & non accessorius alicui alii titulo, vel contractui, puta venditionis, transactionis, donationis, vel aliorum, in quibus titulus cessionis accessorie veniat, agendum erit in foro sæculari, & hoc ne in fraudem fori sæcularis fiant cessiones ad favorem Ecclesiæ, & ecclesiasticarum personarum.

CAPUT IX.

Et quod per hanc concordiam respectu fori non intelligatur derogatum privilegio Fisci, ita ut omnes causæ fiscales cognoscantur, & in eis bonorum appræhensiones, ac liquidationes fiant per illud Tribunal, ad quod spectant, servatis privilegiis Fisco competentibus.

CAPUT X.

Circa brachium sæculare quoad sententias per Judices Ecclesiasticos in Statu, & Provincia Mediolani latas in bonis ecclesiasticis, seu ad Ecclesiam, Clericos, personasve ecclesiasticas uti tales pertinentibus, vel aliis Ecclesiæ, vel ut supra, adjudicatis mobilibus, immobilibus, & aliis, de quibus in primo capite, exequutio fieri possit sine invocatione brachii sæcularis cum familia armata solita Archiepiscopi; verum exequutio, de qua in hoc capite, restringatur ad Judices ecclesiasticos Mediolani: ita tamen, ut si causæ ad forum ejusdem Ecclesiæ Mediolanen. quomodolibet spectantes per appellationem, aut per avocationem, vel aliis modis fuerint devolutæ, aut introductæ coram Judicibus Ecclesiasticis aliarum Civitatum Status, aut Provinciæ Mediolani, exequutio nihilominus fieri possit sine invocatione brachii sæcularis juxta hujus capitis formam.

CAPUT XI.

In actionibus personalibus contra laicos debitores Ecclesiæ, Clerici, seu personarum ecclesiasticarum uti talium, prout in Quinto Capite, possit fieri quævis exequutio in bonis mobilibus laicorum sine invocatione brachii sæcularis, at in immobilibus laicalibus non fiat sine invocatione brachii sæcularis, quod concedi debeat, servata dispositione juris communis. In actionibus vero personalibus ex causa patrimoniali, de quibus in Sexto Capite, possit fieri exequutio in bonis mobilibus laicalibus sine invocatione brachii usque ad summam aureorum ducentorum, & non ultra. In immobilibus autem non fiat sine invocatione brachii, ut supra: In exequutione vero per capturam personæ debitorum, brachium sæculare non invocetur contra debitores Ecclesiæ, Clerici, seu personarum ecclesiasticarum uti talium, de quibus in dicto Quinto Capite; at illud omnino invocetur respectu debitorum ex causa patrimonialium, de quibus in dicto Sexto Capite. Et ampliùs restringatur exequutio ad Judices Ecclesiasticos Mediolani cum declaratione in omnibus, & per omnia, prout in Capite Decimo.

CAPUT XII.

In causis criminalibus mixti fori, possit Judex ecclesiasticus procedere contra laicos, eos distringere, & condemnare, ac contra eorum personas exequi absque invocatione brachii sæcularis, nec non etiam exequi possit in eorum bonis mobilibus usque ad summam aureorum ducentorum, & non ultra absque eadem brachii invocatione; at in immobilibus non liceat sine brachio sæculari, salva præventione juxta juris communis dispositionem; Et hoc quoad Judices intelligatur cum restrictione, & declaratione, de qua in Decimo, & repetita in præcedenti Capite.

CAPUT XIII.

Circa virgines variis dignis de causis, & respectibus permittatur earum Collegium, prout antea, etiam sub nomine, & cum invocatione Sancti, vel Sanctæ, reservata Archiepiscopo correctione, & jurisdictione circa approbationem regulæ, & in respicientibus cultum divinum, salutem animarum, & legatorum piorum dispositionem, & exequutionem, circa quam tamen exequutionem legatorum piorum re-

spectu fori sæcularis, servetur juris communis dispositio, ita tamen, ut ex hoc Capite nullum desumatur exemplum, nec aliquid inferri umquam possit ad alium quempiam casum pro una, vel altera parte.

CAPUT XIV.

Circa officium Œconomatus, tollantur abusus Œconomi, prout de eis constiterit.

CAPUT ULTIMUM.

Hæc autem Concordia intelligatur facta si, & quatenus approbetur a Sua Sanctitate, & sua Regia Majestate, & non aliter; ita tamen, ut in primis fiat utrinque revocatio omnium Proclamatum, & Edictorum conditorum, seu editorum a ministris jurisdictionis ecclesiasticæ, vel sæcularis, quibus Notarii Procuratores, & litigantes directe, vel per indirectum possent retrahi ab agitandis causis in uno, vel altero foro respective ad illa pertinentibus. Datum Romæ die Martis secunda Junii 1615.

Auctoritate Apostolica petitur confirmari. §.3. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, prædictus Philippus Rex postmodum dictam Concordiam approbaverit, præfatus vero Petrus etiam ex speciali ejusdem Philippi Regis mandato, ac tu quoque juxta ipsius Concordiæ formam Proclamata, & Edicta revocaveritis, ac ideo Concordiam ipsam a Nobis, & Sancta Sede Apostolica confirmari, ac alias, ut infra, opportune provideri desideretis.

Confirmat Paulus. §.4. Nos de præmissis plene informati, iis, quæ ad sedan. præsertim inter Ecclesias, & sæculares Principes controversias pertinent, libenter annuentes, supplicationibus tam tuo, quam dicti Petri nominibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Concordiam præfatam a Benedicto Episcopo, ac Joanne Garzia, Marcello, Fabricio, & Horatio Cardinalibus prædictis mature, ac diligenter examinatam, deque eorumdem Cardinalium consilio, ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium confirmamus, illique perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios, etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulæ. §. 5. Decernentes Concordiam prædictam, ac præsentes literas, & in eis contenta quæcumque semper, & perpetuo valida, firma, & efficacia fore, & esse, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, ac pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere legatos in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.6. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, quibusvis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Octobr. 1617. An. XIII. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die septima Octobris 1617., Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

Cardinalium subscriptiones

Benedictus Card. Justinianus Episcopus Sabinen.
Jo: Garzia Card. Millinus.
M. Card. Lantes.
F. Card. Verallus.
H. Card. Lancellottus.
S. Card. S. Susannæ.

CCLXXIX.

Quod Fratres Cappuccini Ordinis Minorum S. Francisci in publicis processionibus ubique locorum Crucem propriam deferre possint.

Horum Fratrum Institutionis approbationem edidit Clem. VII. in sua Constit. XXIV. Religionis. *Tom. IV. Par. I. fol.* 73. *Quod vero isti Fratres sint vere Fratres Minores ex Ordine Sancti Francisci, declaravit Paulus V. in sua Constitut. CXXI.* Ecclesiæ. *Tom. V. Par. III. fol.* 348.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. PAstoralis officii, quo divina dispensatione, nullo nostro merito fungimur, ratio postulat, ut Religiosorum, maxime Strictioris Observantiæ, paci, & quieti, quantum Nobis ex alto conceditur, opportune consulamus.

Causæ constitutionis. §.1. Cum itaque, sicut dilectus filius Procurator Generalis Ordinis Fratrum Minorum Cappuccinorum nuncupatorum, Nobis nuper exponi fecit, nonnullæ rixæ, & dissensiones inter Fratres dicti Ordinis, & dilectos etiam filios Fratres Ordinis Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci, dum primodicti Fratres in processionibus publicis sub eorumdem Fratrum Minorum Conventualium Cruce incedunt, interdum oriantur.

Nos

Indultum deferendi Crucem propriâ in processionibus.

§.2. Nos omnem rixarum, & dissensionum prædictarum materiam submovere, dictosque Fratres Minores Cappuccinos nuncupatos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; De Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, eisdem Fratribus Minoribus Cappuccinis nuncupatis, quod ubique locorum in publicis Processionibus hujusmodi Crucem propriam ad formam Constitutionis fel. rec. Gregorii Papæ XIII. Prædecessoris nostri, quæ incipit: *Exposcit pastoralis officii &c.* deferre possint, & valeant, apostolica auctoritate, tenore præsentium, concedimus, & indulgemus.

Decretum irritans.

§.3. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogatoriæ.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non utriusque Ordinis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§.5. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 12. Octobr. 1617. An. XIII.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 12. Octobris millesimo sexcentesimo decimoseptimo, Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

CCLXXX.

Mandatum Rectori, & aliis Officialibus Universitatis Studii generalis Oppidi Lovanien. Mechlinien. Diœcesis, ut observent Decreta a Visitatoribus Apostolicis edita.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilectis filiis Rectori, ac aliis Officialibus, & Ministris, cæterisque personis Universitatis Studii Generalis Oppidi Lovaniensis Mechlinien. Diœcesis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & apostolicam benedictionem.

De mandato Pontificis visitatio fuerat peracta.

§.1. Cum, sicut ex literis Venerabilis fratris Lucii Archiepiscopi Idruntin. nostri, & Apostolicæ Sedis in Belgicis ditionibus Nuncii, Universitas ista de ordine, & mandato nostris per personas ecclesiasticas a dilecto filio nobili Viro Alberto Archiduce Austriæ, Principe Belgii deputatas, auctoritate nostra apostolica, visitata fuerit.

Paulus præcipit Visitationis decreta observari.

§.2. Nos, ut visitatio prædicta suum quantocitius sortiatur effectum, pro injuncto Nobis apostolicæ servitutis officio, quantum cum Domino possumus, providere volentes, vobis per præsentes committimus, & sub censuris ecclesiasticis, ac indignationis nostræ pœnis mandamus, ut visitationem, ac decreta, & ordinationes in illa, auctoritate apostolica, ut præfertur, facta, dummodo licita sint, & honesta, ac Sacris Canonibus, Concilio Tridentino, Constitutionibus Apostolicis, ac dictæ Universitatis erectioni, & privilegiis ab Apostolica Sede illi concessis non adversentur, & non aliàs, ea, qua decet, reverentia recipiatis, illaque diligenter observetis, ac ab aliis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, observari curatis realiter, & cum effectu: Nos enim irritum decernimus, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Dat. die 21. Octobr. 1617. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die vigesimaprima Octobris 1617. Pontificatus nostri Anno XIII.

Inno-

CCLXXXI.

Innovatio, & declaratio Constitutionum Sixti Quinti, & Clementis Octavi de non alienandis bonis in Statu Ecclesiastico existentibus in Forenses, ac Castris, & aliis Jurisdictionalibus tam in Forenses, quam in subditos, absque præcedenti Sedis Apostolicæ licentia in scriptis obtinenda.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

P. oœmium.

PAstorale munus, quod infirmitatem nostram gerere divina clementia voluit, Nos admonet, ut sicut rationis exigit ordo, Nos, qui aliis sua tribui procuramus, Sedis etiam apostolicæ jura tueamur, & status, ac subditorum nostrorum utilitati, & tranquillitati consulamus, ac proinde, ut ea, quæ a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris provide constituta comperimus, illibata perpetuo perseverent, omnem ea eludendi viam apostolicis declarationibus, ac novis dispositionibus præcludimus, & apostolico munimine roboramus, ac aliàs disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sixtus V. prohibuit absque licentia Sedis Apost. bona in Statu Ecclesiastico existētia alienari in Forenses, & Castra, Fortalitia, ac feudalia, & jurisdictiones alienari in quascumque personas.

§.1. Siquidem licet olim fel. rec. Sixtus Papa Quintus Prædecessor noster, ut ditionis temporalis Sedis Apostolicæ, ejusque subditorum conservationi, & commodo prospiceret, Civitates, Oppida, Castra, Feuda, Jurisdictiones, ac bona quæcumque stabilia, vel immobilia in Statu Ecclesiastico existentia, absque sua, & Sedis Apostolicæ licentia, quibuscumque forensibus, & extraneis eidem Sedi non subditis, vendi, permutari, ultra triennium locari, in emphyteusim, feudum, livellum, pignus, seu precarium concedi; Nec non Civitates, Castra, & Oppida, multoque magis fortalitia, ac feudalia, & jurisdictiones in eodem Statu Ecclesiastico consistentia, & consistentes tam in exteros, vel forenses, quam in alios quoscumque, etiam subditos, nisi de expressa præcedente sua, & Romani Pontificis pro tempore existentis licentia, vendi, permutari, vel donari, prohibuerit; ac alia statuerit, & ordinaverit, prout in suis sub datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo quinto Kalendas Julii, Pontificatus sui Anno Primo, expeditis literis, plenius continetur.

Clem. VIII. hujusmodi cōstitutionem declaravit.

§.2. Ac subinde a rec. mem. Clemente Papa Octavo similiter Prædecessore nostro emanaverint literæ tenoris subsequentis, videlicet: Clemens Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. *Romanum decet. Tom.V. Par.II. fol.361.*

Illæ tamen male interpretabantur.

§.3. Nihilominus, quia postmodum experientia compertum fuit, amplius providendum esse, ne tam ab extraneis, & forensibus, quam a subditis nostris prohibitiones, ac constitutiones, & literæ eorumdem Sixti, & Clementis Prædecessorum variis, & alienis ab eorum mente interpretationibus subverti, & diversis conventionibus, etiam palliatis, in iis, quæ circa alienationem Civitatum, Castrorum, Oppidorum, & locorum jurisdictionalium, nonnisi præcedente nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis licentia facienda, disponunt, fraudibus eludi possint.

Eas Paulus approbat, & innovat.

§.4. Nos tam ex iis, quæ in constitutionibus prædictis continentur, quam ex aliis justis, & rationabilibus causis animum nostrum moventibus, præmissis, & aliis infrascripis opportunis remediis occurrere volentes, necnon præfatarum Sixti, & Clementis Prædecessorum hujusmodi literarum tenores præsentibus pro expressis habentes; Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione easdem literas Sixti, & Clementis Prædecessorum approbamus, & confirmamus, illasque innovamus, ac inviolabiliter observari mandamus.

Declarātque, & ampliat in permutationibus, donationibus, etiam reservato beneplacito Sedis Apostolicæ &c.

§.5. Præterea easdem constitutiones, quatenus etiam in subditis bona alienari absque Sedis Apostolicæ licentia vetant, declarantes, & quatenus opus sit, etiam extendentes, Constitutiones hujusmodi in venditionis, permutationis, & donationis contractibus, etiam cum pacto de retrovendendo, vel etiam reservato nostro, & Apostolicæ Sedis beneplacito, aut etiam correspectivis, seu connexis, vel sublocationis, aut alterius contractus nomine palliatis, super præfatis Civitatibus, Castris, Oppidis, & multo magis Fortalitiis, & quibuslibet locis jurisdictionalibus, vel feudalibus, intra limites Status Ecclesiastici consistentibus, illorumque dominio, & possessione, jurisdictioneque, ac jurisdictionis exercitio quomodolibet, & quavis occasione, prætextu, vel causa, etiam necessaria, etiam subhastationis, adjudicationis, & dationis in solutum, etiam judicialis faciendis obtinere, inviolabiliter observandas esse, ita videlicet, quod nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis expressa licentia prius in scriptis impetrari, & in actu celebrationis contractus realiter apud Notarium exhiberi, & dimitti debeat, & non aliàs decernimus, statuimus, & ordinamus.

Contrāvenientibus pœnas infligit, & contractus irritat.

§.6. Quod si quis ad aliquam alienationem devenerit contra formam præsentis Constitutionis, alienatio, seu contractus sint ipso jure nulli, nullumque sortiantur effectum; nihilominus alienans, ac contrahens pœnam præfatæ Clementis Prædecessoris Constitutionis incurrat, nempe cedat ab omni jure suo, intelligatur ipso jure absque alia declaratione privatus omni sua possessione, ejusque vita durante, fructus, & commoditas, ut supra alienatæ rei, translatæ, aut gravatæ, spectent pleno jure ad Sedem, & Cameram Apostolicam; ita quod eo ipso Camera Apostolica possit bona præfata propria auctoritate capere, & penes

nes se retinere; viventibus ita contrahentibus: ipsis verò defunctis, eadem Castra, Oppida, & jurisdictiones, aliaque supradicta ad eos, ad quos de jure, si disponentes ab intestato decessissent, vel contractus hujusmodi facti non fuissent, pervenire deberent, omnino perveniant.

Notariis harum alienationū instrumenta conficientibus pœnas imponit.

§.7. Tabelliones verò, & Notarios, etiam de numero participantium, & alios quoscumque instrumenta, & scripturas hujusmodi conficientes, & formam hujusmodi non servantes, seu illas Sedi, & Cameræ Apostolicæ non revelantes, nec exhibentes, pœnam falsi, ac privationis nedum exercitii, sed officii, & tituli Tabellionatus, ac Notariatus, aliorumque officiorum, quæ obtinent, ac perpetuæ inabilitatis ad illa, & alia imposterum exercenda, eo ipso incurrere decernimus.

Et ita, & non aliter judicari mandat.

§.8. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Observantiā hujus legis, officialibus injungit.

§.9. Injungentes, & mandantes eisdem Legatis, & Vice-Legatis, Gubernatoribus, ac Judicibus, nunc, & pro tempore in toto Statu Ecclesiastico existentibus, & eorum cuilibet, ut declarationem, extensionem, decretum, inhibitionem, præceptum, mandatum, statutum, & ordinationem nostram hujusmodi in eodem Statu Ecclesiastico ab omnibus, ad quos spectat, perpetuo observari mandent, & faciant; Contradictores quoscumque opportunis juris, & facti remediis, appellatione postposita, compescendo.

Contrariisque derogat.

§.10. Non obstantibus omnibus, & singulis, quæ præfati Sixtus, & Clemens Prædecessores in suis literis præfatis voluerunt non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Publicationē Bullæ, & ejus effectum subnectit.

§.11. Volumus autem, ut præsens, postquam in valvis Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, nec non in acie Campi Floræ affixæ, & publicatæ fuerint, quoscumque tam præsentes, quam absentes, & ubicumque etiam extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, perinde obligent, & arctent, ac si unicuique eorum nominatim intimatæ fuissent.

Transumptis credi jubet.

§.12. Ac etiam volumus, ut earum exemplis etiam impressis, manu Notarii publici, & sigillo alicujus personæ in dignitatæ ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum in judicio, & extra habeatur, quæ ipsismet præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

§.13. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrorum confirmationis, innovationis, declarationis, extensionis, decretorum, inhibitionis, præcepti, mandatorum, voluntatum, statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c.

Dat. die 20. Nov. 1617. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo decimo septimo, Pontificatus nostri Anno XIII.

CCXXXII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Judices nonnulli Regni Portugalliæ, dummodo, quæ egerunt, revocent, absolvuntur ab excommunicatione, in quam inciderant ob violatam ecclesiasticam jurisdictionem.

Hujusmodi Judices excommunicationi supposuit Paulus Constit. quæ incipit: Ad audientiam. *supr. fol.* 240.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

SEdes Apostolica pia mater, nonnullos, qui pro suis excessibus in censuras, & pœnas ecclesiasticas inciderunt, & eorum exigente contumacia, incidisse declarati sunt, cum res ita in Domino exigit, & juste fieri posse cernit, eosdem censurarum, & pœnarum hujusmodi vinculis, interdum sua sponte absolvit, & communioni Ecclesiæ restituit, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Contra nonnullos Regni Portugalliæ Judices excōmunicationis sententia lata fuerat ob violatam ecclesiasticam jurisdictionem.

§.1. Sane, cum sicut, non sine animi nostri dolore accepimus, superioribus mensibus Emanuel Vasconcellus Regitor, Cosmus Ranghel, Aloysius Macciadus de Govea Consiliarii de Passo, ac Melchior Pimenta, Aloysius Mendes Barettus, Custodius de Figheredo, ac Nunnius de Fonseca, Coronæ Regni Portugalliæ, & forsan alii ejusdem Regni Judices etiam supremorum Tribunalium, quorum nomina, & cognomina præsentibus haberi volumus pro expressis, ob violatam libertatem, & immunitatem ecclesiasticam, certis suis decretis nulliter, & de facto editis, & exequutioni demandatis, jurisdictionem ecclesiasticam Venerabilis Fratris Octavii Episcopi Forosempronien. jurium, & spoliorum Cameræ Apostolicæ in prædicto, & Algarbii Regnis debitorum, Collectoris generalis, impediendo, & perturbando, seu aliàs eamdem libertatem, & immunitatem ecclesiasticam, ac ejusdem Octavii Episcopi, & Collectoris jurisdictionem, non sine plurimorum scandalo, & Dei offensa, lædendo, in sententiam excommunicationis latæ sententiæ contra hujusmodi violatores, & transgressores a Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis, præsertim literis die Cœnæ Domini legi solitis, contentis inflictam semel, & iterum, ac forsan pluries inciderint, ac in eam incidisse declarati, & publice excommunicati, denunciati, & aggravati, ac forsan reaggravati fuerint.

Eos absolvit Paulus dummodo, quæ egerunt, revocent.

§.3. Nos eosdem supranominatos, & alios prædictos, certis de causis animum nostrum moventibus, paterna pietate, & mise-

misericordia prævenire volentes, Emanuelem, Cosmum, utrumque Aloysium, Custodium, Melchiorem, & Nunnium prædictos, & forsan alios, qui ob causam prædictam, & ejus occasione in sententiam excommunicationis latæ sententiæ quomodolibet inciderunt, & incidisse declarati, ac publice excommunicati, denunciati, aggravati, & reaggravati fuerunt, si, & postquam decreta, & mandata hujusmodi contra eumdem Octavium Episcopum, & Collectorem, ejusque Officiales, & Ministros, ac servientes, nec non dicti Octavii Episcopi, & Collectoris jurisdictionem, & auctoritatem quomodolibet facta, scripta, & exequutioni demandata, & seu non demandata revocaverint, & nunc, prout ex tunc, ab excommunicationis sententia, seu sententiis, etiam a dicto Octavio Episcopo, & Collectore, seu ejus delegato latis, auctoritate apostolica, tenore præsentium absolvimus, & totaliter liberamus.

Derogat obstantibus. §.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 24. Nov. 1617. An. XIII. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die vigesimaquarta Novembris 1617., Pontificatus nostri Anno XIII.

CCLXXXII.

Confirmatio Statutorum, seu Capitulorum Confraternitatis Coquorum, & Pasticeriorum sub invocatione Annunciationis Beatissimæ Mariæ Virginis in Ecclesia Sanctorum Vincentii, & Anastasii de Urbe.

De forma aggregandi Confraternitates habes in Clem. VIII. Constit. CCCL. Quæcumque. *Tom. V. Par. III. fol. 85.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Pias Christifidelium Confraternitates ad pietatis, & christianæ caritatis opera exercen. canonice institutas, ut in eorumdem piorum operum exercitio confoveantur, specialibus favoribus, & gratiis libenter prosequimur, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Confratres statuta nonnulla edunt. §.1. Sane nomine dilectorum filiorum Officialium, ac Confratrum Confraternitatis Coquorum, ac Pasticeriorum nuncupatæ, sub invocatione Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia Sanctorum Vincentii, & Anastasii Regionis Arenulæ de Urbe canonice institutæ, Nobis nuper expositum fuit, quod ipsi pro felici, prosperaque Confraternitatis hujusmodi directione nonnulla statuta condiderunt, illaque in unum volumen compilata, dilecto filio nostro in Urbe Vicario in spiritualibus Generali approbari, & confirmari obtinuerunt, tenoris subsequentis videlicet.

Capitoli della Venerabile Compagnia de' Cuochi, e Pasticieri di Roma.

Omittuntur statuta, quia visum est minime necessarium ea recensere.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Officiales, & Confratres prædicti statuta hujusmodi pro firmiori eorum subsistentia, ac validitate apostolicæ nostræ confirmationis patrocinio communiri plurimum desiderent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut eorum votis in præmissis annuere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur Officiales, & Confratres prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statuta prædicta apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Ea approbat Paulus.

Clausulæ. §.3. Ipsaque statuta in eadem Confraternitate a modernis, & pro tempore existentibus illius Confratribus perpetuo observari debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Cum derogatione contrariorum. §.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Decem. 1617. An. XIII. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die vigesima Decembris 1617., Pontificatus nostri Anno XIII.

CCXXXIII.

Nuncio Apostolico in partibus inferioris Germaniæ committitur visitatio Civitatis, & Diœcesis Bambergensis. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Venerabili Fratri Antonio Episcopo Vigilien. nostro, & Sedis Apostolicæ in partibus inferioris Germaniæ Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Deputatio Nuncii Apostolici in Visitatorem Civitatis, & Diœcesis Bambergen. ad ea peragenda, quæ §.1. Cupientes ad animarum salutem, divinumque cultum promovendum, Civitatem, & Diœcesim Bambergen. auctoritate nostra apostolica visitari: motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, tibi, de cujus inte-

tur recensentur.

integritate, prudentia, doctrina, & catholicæ religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per præsentes committimus, & mandamus, ut quam primum fieri poterit, tamquam noster, & Apostolicæ Sedis delegatus tam Metropolitanam, quam Collegiatas, & alias quascumque Ecclesias, ac Monasteria tam virorum, quam mulierum quorumcumque etiam Mendicantium Ordinum, etiam quocumque immunitatis, & exemptionis privilegio suffulta, ac Nobis, & Apostolicæ Sedi mediate, vel immediate subjecta, in Civitate, & Diœcesi prædicta existentia, eorumque Capitula, Conventus, Universitates, & Collegia, ac illorum superiores, & personas etiam similiter exemptas, dictæque Sedi immediate subjectas, quoties tibi videbitur, auctoritate nostra visites, ac in illorum statum, formam, regulas, instituta, regimen, statuta, consuetudines, vitam, mores, ritus, & disciplinam tam conjunctim, quam divisim, ac tam in capite, quam in membris diligenter inquiras; necnon evangelicæ, & apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, ac Sanctorum Patrum traditionibus, atque institutis inhærendo, & prout occasio, rerumque qualitas exegerit, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione, & renovatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformes, mutes, corrigas; ac etiam de novo condas, condita Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non repugnantia confirmes, abusus quoscumque tollas, regulas, institutiones, & ecclesiasticam disciplinam, ac in primis divinum cultum, ubicumque exciderint, modis congruis restituas, & reintegres, prædicti Concilii Tridentini decreta, ubi nondum introducta sunt, proponas, & custodiri præcipias, ipsasque personas tam sæculares, quam regulares, etiam exemptas, & subjectas, ut præfertur, ad debitum, & honestum vitæ modum, ac ad statum sacris Canonibus, & dicto Concilio Tridentino conformem revoces, & quidquid statueris, & ordinaveris, observari facias, inobedientes, & contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione postposita, ac quibusvis subterfugiis, reclamationibus, protestationibus, atq; recursibus prorsus cessantibus, & remotis, juxta ejusdem Concilii Trid. decreta, compescas, cogas, & compellas.

Concessio opportunarum facultatum.

§.2. Nos enim tibi præmissa, & quæcumque alia circa visitationem hujusmodi necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exequendi, auctoritate prædicta, tenore præsentium, plenam, & absolutam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur.

Graviora negocia ad Sedē Apostolicā deferenda.

§.3. Si quæ autem graviora in hujusmodi visitatione repereris, volumus, ut ea, necnon informationes omnes in hujusmodi visitatione sumendas, sub tuo sigillo clausas, ad Nos quamprimum diligenter transmittas, ut quod in illis statuendum sit, matura consultatione adhibita, decernamus.

Obedientia ei præstanda.

§.4. Mandantes propterea omnibus, & singulis Ecclesiarum, & Monasteriorum, ac locorum regularium hujusmodi superioribus, quocumque nomine nuncupatis, & personis quibuscumque, cæterisque, ad quos spectat, ut tibi in præmissis omnibus, & singulis prompte pareant, & obediant, tuaque salubria monita, & mandata suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent: alioquin sententiam, sive pœnam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Concessio nōnullarum facultatum specialium.

§.5. Insuper, ut uberior salutis animarum fructus proveniat, tibi, ut quascumque personas Civitatis, & Diœcesis prædictarum, pauperes dumtaxat, & catholicas, quæ propriis manibus victum quærunt, quæ tertio, & quarto consanguinitatis, seu affinitatis, gradibus conjunctæ, seu se attinentes, matrimonia invicem, sive scienter, sive ignoranter contraxerint, etiamsi carnali copula consumaverint, si abs te veniam humiliter petierint, ab incestus reatu, & excessibus hujusmodi, ac excommunicationis, aliisque sententiis, & pœnis ecclesiasticis, & temporalibus per eos propter præmissa incursis, imposita cuique eorum propter incestum hujusmodi, arbitrio tuo pœnitentia salutari, in utroque foro absolvere, & cum illis, ut impedimentis tertii, & quarti consanguinitatis, seu affinitatis graduum hujusmodi, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque non obstantibus, matrimonium inter se publice, servata forma dicti Concilii, de novo contrahere, & in facie Ecclesiæ solemnizare, & in eo, seu in contracto aliàs rite matrimonio, quoad vixerint, remanere libere, & licite valeant, dummodo mulieres propter hoc raptæ non fuerint, dispensare, distantiam vero tertii gradus hujusmodi, respectu quarti eis non obstare declarare, prolesque exinde susceptas, & suscipiendas, legitimas decernere, atque nuntiare. Ac etiam iis, qui per hæreticos illarum partium, & aliis similiter, qui ante legitimam ætatem de beneficiis ecclesiasticis nulliter, & de facto provisi fuerint, beneficia ipsa illis, dummodo tamen hæresi non adhæserint, & aliàs idonei, ac in ætate legitima constituti existant, de novo, dicta auctoritate conferre, & de illis etiam providere, illisque quoscumque fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac etiam distributiones, per eos ex eis indebite perceptos gratiose remittere, & condonare; Præterea cum quibusvis clericis, & personis sæcularibus, & regularibus Civitatis, & Diœcesis prædictarum super irregularitatibus ex delictis occultis, præterquam ex homicidio voluntario contractis, & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum, ita quod nondum promoti, omnes etiam sacros, & Presbyteratus Ordines, si aliàs ido-

nei reperti fuerint, nec aliud illis canonicum obstet impedimentum, ac servatis servandis, suscipere, & tam ipsi, quam alii in susceptis tamen rite Ordinibus hujusmodi, etiam in Altaris ministerio ministrare, ac quæcumque, & qualiacumque beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, se invicem compatientia, recipere, & illa, ac per eos aliàs canonice obtenta, quoad vixerint, retinere, libere, & licite valeant, pariter dispensare possis, & valeas, auctoritate, & tenore prædictis, facultatem impertimur.

Derogatio contrariorum

§.6. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum locorum Regularium Cistercien., & Præmonstraten., necnon Cluniacen., etiam Congregationis Busteldrensis, & aliorum Ordinum, quorum illa extiterint, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, etiam mare magnum nuncupat., & literis apostolicis, illis, eorumque Capitulis, Conventibus, Superioribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores præsentibus, pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 4. Januar. 1618. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die quarta Januarii 1618., Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

CCLXXXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Concordiæ, & Transactionis inter Clerum, & Communitatem, ac Homines Civitatis Neapolitanæ initæ super quorumdam vectigalium impositione.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Paulus facultatem Nuncio Apost. concesserat Partes concordandi super re, de qua agitur.

Aliàs pro parte dilectorum filiorum Cleri Civitatis Neapolitanæ Nobis exposito, quod cum in impositione Gabellæ unius Tareni super Tumulo Farinæ aliàs per Communitatem, & Homines dictæ Civitatis facta, ad evitandas fraudes, quæ sub nomine Ecclesiasticorum committi poterant, eamdem Gabellam ab omnibus tam sæcularibus, quam ecclesiasticis indifferenter, nostra tamen, & Apostolicæ Sedis super hoc suffragante licentia, exigere opus esset; bon. mem. Octavius Cardinalis Aquaviva Ecclesiæ Neapolitanæ ex concessione, & dispensatione apostolica Præsul, ut immunitati Cleri prædicti consuleretur, in vim facultatis apostolica auctoritate sibi concessæ, cum Communitate, & Hominibus prædictis egerat, ut summa mille ducentorum ducatorum monetæ illarum partium per eamdem Communitatem, & Homines prædictos, Clero prædictæ Civitatis occasione gabellæ hujusmodi annuatim solveretur, citra tamen præjudicium facultatis summam hujusmodi augendi, vel minuendi, constito de Cleri prædicti numero: Et in eadem expositione subjuncto, quod Clerus prædictus summam mille ducentorum ducatorum hujusmodi, non solum pro futuro, sed etiam pro præterito augeri debere prætendebant, & Communitas, ac Homines prædicti, ultra prædictam, duas alias gabellas, unam videlicet alterius præter unius Grani ad Rotulum aliàs impositam, seu ejus augmentum, & alteram unius Carlini super Tumulo Farinæ ab iis dumtaxat, qui panem Domi faciunt, exigendi, imposuerant: & illas accedente pariter nostra, & Sedis Apostolicæ licentia, ab iisdem Clero, & ecclesiasticis personis exigere, & ad evitandas etiam fraudes, ratam certam eisdem restituere, ut præfertur, intendebant, unde eos ad aliquam super hoc transactionem cum dictis Communitate, & Hominibus devenire necesse erat. Nos ejusdem Cleri indemnitati consulere volentes, per nostras in simili forma Brevis expeditas literas Venerabili Fratri Paulo Æmilio Archiepiscopo Amalphytan. nostro, & Apostolicæ Sedis in Regno Neapolis Nuncio, ut super summa pecuniarum primodictæ Gabellæ eidem Clero, & personis ecclesiasticis debita tam pro præterito, quam debenda pro futuro, nec non super duabus aliis Gabellis prædictis, illarumque exactione, accedente licentia nostra, & dictæ Sedis, facien. cum eisdem Communitate, & Hominibus ratione ratæ per eos dictis Clero, & Ecclesiasticis personis, ad evitandas fraudes, ut præfertur, restituendæ, transigere, & concordare libere, & licite valeret, apostolica auctoritate factam, concessimus, & impertiti sumus, ac per alias nostras in eadem forma Brevis expeditas literas, summam quinque millium Ducatorum ex rata gabellæ, seu ejus augmenti alterius Grani ad rotulum, quæ ab Ecclesiasticis personis sæcularibus, & cujusvis Ordinis, quantumvis exempti, regularibus, ut præfertur, exigeretur, & eis redderetur, seu exigi, & reddi deberet, Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe applicavimus, prout in dictis Literis, quarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, haberi volumus, plenius continetur.

Cum

Nuncius concordiam initi curat, quæ summarie refertur.

§. 2. Cum autem, sicut dictus Paulus Æmilius Archiepiscopus tam suo, quam Cleri, ac Communitatis, & Hominum prædictorum nominibus, Nobis nuper exponi fecit, ipse in vim Literarum nostrarum prædictarum ad certam cum dictis Communitate, & Hominibus tam super summa pecuniarum primodicta unius Tareni super Tumulo Farinæ, eidem Clero, & personis Ecclesiasticis debita pro præterito, & debenda pro futuro, quam super duabus aliis, alterius scilicet præter unius Grani ad Rotulum, aliàs impositam, seu ejus augmenti, ac unius similiter Carlini super Tumulo Farinæ gabellis prædictis, ab iis tantùm personis ecclesiasticis, a quibus antea exigi consueverunt, ac in infrascripta transactione, & concordia comprehensis dumtaxat, exigendis, ratione ratæ per eosdem Communitatem, & Homines Clero, & Ecclesiasticis personis tam sæcularibus, quam regularibus, ut præfertur, restituen., transactionem, & concordiam, cum nonnullis pactis, conventionibus, & conditionibus, licitis, & honestis, ac inter cæteras, ut summa quinque millium ducatorum hujusmodi ex rata Gabellæ, seu ejus augmenti alterius Grani ad Rotulum, Fabricæ hujusmodi per Nos, ut præfertur, applicata, eidem Paulo Æmilio Archiepiscopo persolveretur, ac transactionis, & concordiæ hujusmodi confirmatio a Nobis, & Apostolica Sede per prædictum Paulum Æmilium Archiepiscopum obtineatur, de dilecti filii Fabritii Caraccioli ejusdem Cleri procuratoris expresso consensu devenerit, prout in Instrumento publico, seu scripturis desuper confectis, pleniùs dicitur contineri.

Eamque petit confirmari.

§. 3. Nobis propterea dictus Paulus Æmilius Archiepiscopus humiliter supplicari fecit, ut concordiam, & transactionem prædictas, pro firmiori earum validitate, & subsistentia, apostolicæ nostræ confirmationis robore communire, de benignitate apostolica, dignaremur.

Confirmat Pontifex.

§. 4. Nos igitur Clerum, ac Communitatem, & Homines prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, transactionem, & concordiam hujusmodi, apostolica auctoritate, tenore præsentium, approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; Decernentes concordiam, & transactionem prædictas ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari: Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Facultatemq; eidem Nuncio tribuit eos absolvendi, qui vectigal quoddam ab ecclesiasticis exegerant sine beneplacito Sedis Apostolicæ.

§. 5. Insuper eidem Paulo Æmilio Archiepiscopo, deputatos a Communitate, & Hominibus prædictis, qui Gabellas hujusmodi, seu alterius augmentum, ut præfertur, dumtaxat a dictis personis ecclesiasticis, ante licentiam a Sede Apostolica obtentam, exegerunt, si hoc ab eo humiliter petierint, ab excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis per eos, præmissorum occasione, quomodolibet incursis, injuncta illis pœnitentia salutari, auctoritate nostra absolvendi, & totaliter liberandi, dictasque pœnas illis remittendi, & condonandi, ac eos in pristinum, & eum, in quo, antequam præmissa committerent, quomodolibet erant statum, restituendi, reponendi, & plenarie reintegrandi, facultatem, auctoritate, & tenore prædictis, concedimus, & impertimur.

Obstantia tollit.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac omnibus illis, quæ in eisdem literis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Februar. 1618. An. XIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die decima Februarii 1618. Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

CCLXXXVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Mandatur Nuncio Apostolico apud Sabaudiæ Ducem, ut deputet Episcopum Gebennen. in Visitatorem generalem Ecclesiarum, & Monasteriorum, & aliorum locorum piorum in toto Ducatu Sabaudiæ.

Ven: fratri Petro Episcopo Saonen. nostro, & Apostolicæ Sedis apud dilectum filium nobilem virum Carolum Emanuelem Sabaudiæ Ducem Nuncio.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Proœmium.

Onerosa pastoralis officii cura nullo suffragio meritorum Nobis ex alto commissa postulat, ut ad ea vigilantiæ nostræ partes propensius impendamus, per quæ Ecclesiarum, Monasteriorum, ac locorum piorum quorumlibet felici, ac prospero personarum in eis Altissimo famulantium statui opportune provideatur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Mandatum, de quo in Rubric.

§. 1. Hinc est, quod Nos Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum piorum in Ducatu Subaudiæ existentium felici regimini consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris Fraternitati tuæ per præsentes committimus,

mus, & mandamus, ut Ven. Fratrem modernum Episcopum Gebennen. in nostrum, & Sedis Apostolicæ generalem, & specialem Visitatorem in toto Ducatu Sabaudiæ Ditionis dilecti filii Nobilis Viri Caroli Emanuelis Ducis prædicto, auctoritate nostra apostolica constituas, & deputes, cum facultate omnes, & singulas tam Cathedrales, quam Collegiatas, Parochiales, & alias quascumque cum cura, & sine cura Ecclesias, nec non Cappellanias, & Beneficia Ecclesiastica, etiam ruralia, & quæcumque alia quovis nomine nuncupata, aut qualificata, etiam de jurepatronatus laicorum cujuscumque dignitatis, status, & conditionis ii sint, Hospitalia, Oratoria, Confraternitates, Societates, seu Scholas etiam laicorum, & disciplinatorum, ac aliàs quomodolibet appellatas, eorumque Capitula, Universitates, Archidiaconos, Præpositos, Archipresbyteros, vel alias Dignitates etiam majores post Pontificalem, vel principales in Collegiatis, ac Personatus, & Officia obtinentes, Canonicos, Rectores, Portionarios, Presbyteros, Beneficiatos, Clericos, & quocumque nomine nuncupatos superiores, & personas cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentes, aut quovis officii nomine, & titulo præditos, & prædita, etiam exemptos, & exempta, ac Nobis, & Apostolicæ Sedi immediate subjectos, & subjecta, ac quocumque Immunitatis, & exemptionis privilegio suffultos, & suffulta, nec non Ecclesias, Cappellas, Oratoria, ac Domus, Monasteria, & Conventus, ac personas quascumque Monialium, ac etiam virorum regularium Ordinariis locorum subjectorum dumtaxat, quoad viros regulares videlicet cujuscumque Ordinis, & instituti etiam mendicantium, quocumque privilegio, & indulto suffultorum per se ipsum auctoritate nostra prædicta visitandi, ac tam in capite, quam in membris reformandi, errata corrigendi, ac deformata in melius reponendi, ac ad debitam normam restituen., nec non Evangelicæ, & Apostolicæ doctrinæ, Sacrorumque Canonum, & Generalium Conciliorum, & præsertim Tridentini Decretis, & Sanctorum Patrum traditionibus, & regularibus Monasteriorum, & Ordinum hujusmodi Institutis a Sede prædicta confirmatis, inhærendo, & non alias, prout occasio, rerumque qualitas exegerit, quæcumque mutatione, correctione, emendatione, renovatione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoverit, reformandi, mutandi, corrigendi, ac etiam de novo condendi, condita Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, & regularibus institutis prædictis non repugnantia, confirmandi, abusus quoscumque tollendi, bonas, & laudabiles institutiones, ac in primis divinum cultum, monasticamque disciplinam, & observantiam regulares ubicumque exciderint, modis congruis etiam restituendi: Si aliquos in aliquo delinquentes repererit, eos juxta Canonicas Sanctiones, & regularia Ordinum prædictorum instituta puniendi, & castigandi: Contradictores quoslibet, & rebelles, eisque auxilium, vel favorem publice, vel occulte, directe, vel indirecte quovis quæsito colore, ingenio, vel prætextu præstantes cujuscumque dignitatis, status, gradus, Ordinis, & conditionis extiterint, per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia cogendi, & compellendi, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, dicendi, & exequendi. Mandando propterea omnibus, & singulis, ad quos spectat, ut eidem Episcopo Gebennen. in præmissis omnibus, & singulis prompte pareant, & obediant, ejusque salubria monita, & mandata suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive pœnam, quam rite tulerit, seu statuerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§. 2. Volumus autem, ut si quæ graviora in hujusmodi visitatione repererit, illa, nec non informationes, & processus omnes in hujusmodi visitatione sumendas, & faciendos sub suo sigillo clausas, & clausos ad Nos quam primum diligenter transmittat, ut quod in illis statuendum sit, matura consultatione adhibita, decernamus. *Graviora negocia ad Sedem Apostolicam deferenda.*

§. 3. Non obstantibus apostolicis, nec non in universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum regularium quorumcumque, & Ordinum, quorum fuerint, etiam juramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Præsentibus ad unum annum tantum, & interim ad beneplacitum nostrum duraturis. *Derogatio cōtrariorum.*

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 21. Aprilis 1618. Pontificatus nostri Anno XIII. *Dat. die 21. Aprilis 1618. Ann. XIII.*

CCLXXXVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ecclesiasticis Regni Castellæ mandatur, quædam extraordinaria subsidia Regi solvant intra sexennium pro Religionis catholicæ defensione.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a re ipsa petitum.

ORthodoxæ fidei conservandæ, & propagandæ zelus, ac singularis in apostolicam Sedem devotio, aliaque Catholici cognomine optimo jure insigniti Regis præclara merita, quæ in Majestate tua cœlesti gratia resplendent, plane exigunt, ut subsidia pro ejusdem Fidei defensione a tuis subditis prompte tibi oblata, quantum cum Domino possumus, adjuvemus.

Laici Regni Castellæ quædam subsidia extraordinaria Regi offerunt.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, Subditi Regnorum tuæ CoronæCastellæ in novissimis Comitiis, sive Curiis habitis, animadvertentes Majestatem tuam pro ejusdem Religionis defensione, & obedientiæ erga S. R. E. conservatione in tuis, & exteris Ditionibus, & Regnis, gravissimis assidue sumptibus urgeri, tuaque æraria pene exhausta, ita ut, nisi aliquo eorumdem subditorum extraordinario subsidio subleveris, eosdem sumptus, in tam laudabilem, Deo gratam, & Reipublicæ Christianæ utilem causam convertendi diutius ferre difficile possis, quædam superadditionalia nuncupata servitia, sive subsidia, quæ in totum summam decem, & octo millionum nummorum aureorum conficere debeant, ex Gabella *Sisa* nuncupata super vino, musto, aceto, aquato, oleo, & carnibus in dictis Regnis colligenda, consumenda, & imponenda, non solum per ementes, & vendentes solvenda, sed etiam per eos, qui percipiunt oleum, & vinum ex propriis terrenis, aut afflictibus, aut emunt in uvis, aut olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu aliàs ex quovis alio redditu, & introitu habent, & consumunt, præstare prompte obtulerint, omnesque laici, cujuscumque gradus, status, conditionis, & præheminentiæ eadem subsidia contribuere, & gabellam solvere debeant, neque ullus immunis futuris sit, aut exemptus, tuaque Majestas Nobis hæc significaverit.

Ad quæ præstanda cum eorum vires minime suppetant;

§. 2. Nos promptam, & devotam eorumdem Regnorum, & subditorum tuorum in te voluntatem, qui facultates suas pro catholica Religione conferre intendunt, commendantes, quia, sicut etiam accepimus, si tantummodo laici subsidia hujusmodi contribuerent, & gabellam, seu *Sisam* prædictam solverent, nimis longo tempore summa prædicta conficeretur, & laicorum facultates ad summam hujusmodi decem, & octo millionum, ut præfertur, aliter conficiendam, minime suppetunt, eadem subsidia per ecclesiasticas personas adjuvanda, ut infra sequitur, existimavimus.

Paulus ab Ecclesiasticis quoque præstari mandat intra sexennium.

§. 3. Motu igitur proprio, ac matura deliberatione nostris, & de apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas ecclesiasticas personas tam seculares, quam cujuscumque Ordinis, etiam exempti, & apostolicæ Sedi immediate subjecti Regulares: nec non Monasteria utriusque sexus, Conventus, & Collegia, ac Ecclesiarum Capitula, Regnorum Castellæ prædictorum, ac in eisdem Regnis commoran. & consisten., ad conferendum, & contribuendum proportionabiliter, & non aliàs prout laici in dictis subsidiis, mediante solutione Gabellæ, seu *Sisæ* eorumdem subsidiorum causa super vino, musto, aceto, aquato, oleo, & carnibus, in prædictis Regnis colligen., & consumen., imponendæ, seu forsan impositæ, durante tamen sexennio proximo dumtaxat, & non ultra teneri, & obligatos esse, non tamen quoad prædictas rerum species, quas ex propriis Terrenis, seu Decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis per se, vel per alios, etiam Affictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis percipiunt, & pro divino cultu, ac propriis & familiarum suarum usibus consumunt, pro quibus omnino immunes, & exempti sint, decernimus, & declaramus; ita tamen, quod si ante sexennii hujusmodi finem prædicta summa decem, & octo millionum nummorum aureorum confecta fuerit, Ecclesiastici prædicti amplius contribuere, & dictam Gabellam, seu *Sisam*, ut præfertur, solvere non debeant, ac præsens gratia eo ipso expiret.

Recusantes ab Ordinariis vult compelli.

§. 4. Decernentes, quod omnes, & singuli Ecclesiastici prædicti recusantes, opportunis juris, & facti remediis, adhibita tamen Ordinariorum Ecclesiasticorum Locorum auctoritate, non autem per Exactores ejusdem Gabellæ, seu *Sisæ*, neque per quoscumque Judices, aut Ministros seculares, aut coram ejusdem Judicibus, & Ministris secularibus, sub pœna excommunicationis majoris, nec non aliis pœnis a sacris Canonibus, & Constitutionibus apostolicis inflictis, & comminatis, ipso facto incurrendis, conveniri nullo modo debeant, sed coram prædictis Ordinariis ecclesiasticis tantum compelli valeant.

Ità tamen, ut præter concessionem non graventur.

§. 5. Quibus Ordinariis districte præcipiendo mandamus, ut divini judicii memores, ne Ecclesiastici indebite, & plusquam laici, nec ultra continentiam nostrarum literarum graventur, super quo eorumdem etiam Ordinariorum conscientiam oneramus, omnino provideant, & contra eosdem ecclesiasticos recusantes, & Regulares, & exemptos, ac nobis, & apostolicæ Sedi immediate subjectos, ad quamcumque simplicem eorumdem Exactorum requisitionem, exequu-

quutive, quacumque appellatione remota, auctoritate nostra, procedant.

Et pecuniæ colligendæ in præscriptos usus dumtaxat convertantur.

§. 6. Volumus autem, ut pecuniæ ex prædicti subsidii, & Gabella, seu *Sisa*, ut præfertur, a dictis Ecclesiasticis percipienda, in alios usus, quam catholicæ Religionis defensionis, & obedientiæ conservationis erga Romanam Ecclesiam, pro quibus, ut præfertur, contribuuntur, nullatenus convertantur, super quo Majestatis tuæ conscientiam oneramus.

Derogat obstantibus.

§. 7. Non obstantibus Regnorum prædictorum Statutis, & consuetudinibus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiam in quibusvis generalibus Conciliis editis, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis Regnis, personis, Capitulis, Monasteriis, Conventibus, Collegiis, & aliis prædictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis; Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi jubet.

§. 8. Ut autem præsentes nostræ literiæ, cum opus fuerit, ad omnium notitiam faciliùs devenire possint, decernimus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 8. Aug. 1618. Ann. XIV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die. 8. Augusti 1618., Pont. Nostri Anno XIV.

CCLXXXVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Indultum Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini Regni Valentiæ, & Capitulo Cathedralis Ecclesiæ Valentin. V. Thomam a VillaNova olim ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopum appellandi Beatum, Officiumque, ac Missam celebrandi die 18. Septembris.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium.

IN Sede Principis Apostolorum nullis licet nostris suffragantibus meritis a Domino constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Philippus Rex regnumque Valentiæ V. Thomam a Villanova Beatum nuncupari posse petunt.

§. 1. Sane pro parte dilectorum filiornm Prioris generalis, & aliorum superiorum, nec non fratrum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Nobis nuper expositum fuit, quod bon: mem: Thomas a Villanova ejusdem Ordinis, dum vixit, professus, ac Archiepiscopus Valentin. multis eximiis virtutum, gratiarum, ac miraculorum donis a Domino illustratus fuit; quapropter non solum universus Ordo prædictus, sed etiam Charissimus in Christo filius Noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac Venerabilis frater Isidorus Archiepiscopus Valentin., nec non dilecti filii Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Valentin., ac Deputati, Electi, & Syndici Regni, & Civitatis Valentiæ Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut donec Canonizationis honorem, quem dicto Thomæ a Villanova, ob ejus excellentia merita aliquando divina adspirante gratia habitum iri sperant, ab Apostolica Sede impetrent, idem Thomas a Villanova Beatus vocari, ac de eodem Officium, & Missa, ut infra, recitari possit.

Paulus eum B. appellari, officiúque fieri in Regno Valentiæ jubet.

§. 2. Quare Nos re prius per Venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus præpositis, quibus eam examinandam mandavimus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut ipse bo: mem: Thomas a Villanova in posterum Beatus nuncupari, atque singulis annis die decima octava Septembris in toto Regno Valentiæ a Religiosis ejusdem Ordinis Sancti Augustini tam Fratribus, quam Monialibus, & in Civitate Valentina, ubi ejus Corpus requiescere asseritur, & Diœces. Valentin., cujus per undecim annos Archiepiscopus fuit, ut præfertur, ab omnibus utriusque Sexus Regularibus personis, & etiam Presbyteris, & Clericis Sæcularibus de eo tanquam de Beato juxta Rubricas Breviarii, & Missalis Romani de Communi Confessoris Pontificis Officium recitari, & Missa celebrari respectivè libere, & licite valeant, apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

Contraria tollit.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, dicti Ordinis etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Octob. 1618. An. XIV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 7. Octobris 1618. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto.

CCLXXXI X.

Extensio Indulti recitandi Officium Beati Philippi Beniti Ordinis Fratrum Servorum B. Mariæ pro Regularibus, & sæcularibus Civitatis Tudertinæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam

Exordium. §. 1. Domini Nostri Jesu Christi, qui servos suos æternæ gloriæ præmio donat in Cœlis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex injuncto Nobis pastoralis officii debito, libenter procuramus, ut eorumdem servorum Christi honos, & veneratio in terris promoveatur; ideoque fidelium votis, quæ peculiarem erga illos cultum respiciunt, favorabiliter annuimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Supplicant Pont. h. Ordo Servorum & Communitas Tudertin. pro licentia recitandi Officium B. Philippi in Civitate Tudertin. ubi ejus corpus requiescit. §. 2. Sane nomine dilectorum filiorum Communitatis, & hominum Civitatis nostræ Tudertina, ac Aurelii Raphaelis Ordinis Fratrum Servorum Beatæ Mariæ Procuratoris generalis, Nobis nuper expositum fuit, quod ipsi ex singulari, quem erga Beatum Philippum Benitium ejusdem Ordinis Professorem gerunt, devotionis affectu, ac aliàs ad augendam fidelium erga illum devotionem, Officium de eodem B. Philippo aliàs a Nobis per nostras in simili formaBrevis sub die 12. Octobris 1606. expeditas literas approbatum, in prædicta Civitate, ut infra, recitari posse summopere desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut de opportuna sibi in præmissis licentia providere de benignitate apostolica dignaremur.

Quam concedit pro omnibus regularibus, & sæcularibus. §. 3. Nos igitur piis Communitatis, & hominum, nec non Aurelii Raphaelis prædictorum votis hujusmodi annuere, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum serie absolven., & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati de Ven. Fr. nostrorum S.R.E. Cardinalium Sacris Ritibus Præpositorum consilio, ut in Civitate prædicta tantum, ubi ejusdem Beati Philippi corpus, ut asseritur, asservatur, Officium de dicto B. Philippo per Nos, ut præmittitur, approbatum, ab omnibus tam sæcularibus, quam regularibus personis publice, privatimque in die ejus obdormitionis inDomino recitari libere, & licite valeat apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem perpetuo concedimus, & impertimur.

Quibuscumque non obstan. §. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 24. Octobris 1618. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto. Dat. die 24. Octob. 1618. An. XIV.

Indultum a Leone Papa X. Fratribus ejusdem Ordinis concessum, ut pro Beato venerari possint Philippum Benitium dicti Ordinis olim professorem; ejusque festum die 23. Augusti sub duplici officio quotannis celebrare.

LEO PAPA X.

Dilectis filiis Priori generali, & Fratribus Ordinis Beatæ Mariæ Servorum, sub Regula S. Augustini, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exposuit Nobis nuper dilectus filius noster Antonius tit. Sanctę Praxedis Presbyter Card. Ordinis vestri Protector, ex parte vestra, quod tempore, quo institutus fuit Ordo vester Fratrum Beatæ Mariæ Servorum sub Regula S. Augustini, B. Philippus patria Florentinus, ex gente Benitia, trans Arnum, tunc Prior generalis ejusdem Ordinis, velut gemma rutilans, doctrina, humilitate, moribus, jejuniis, abstinentia, plurimisque miraculis Ordinem ipsum illustravit, tam eo in humanis agente, quam etiam vita functo, ob plurima miracula, quæ (ut creditur) intercessione ipsius Beati Philippi, pluribus in locis operatus est Altissimus, & præsertim Tuderti, ubi ejus corpus summa cum veneratione quiescit, & pro Beato habitus est, & ad præsens habetur, & colitur. B. Philippus Benit. Ord. Servorum B. Mariæ, ante, & post obitum miraculis claruit.

§. 1. Et propterea pro devotionis affectu, summopere desideratis, instanterque efflagitatis, in vestris Ecclesiis, & Oratoriis utriusque sexus dictum Philippum pro Beato, ac Deo dilecto, orationibus, & officiis, ac Missarum celebrationibus, tam publice, quam private venerari, ac preces effundere, ut apud Deum pro vobis intercedere dignetur. Ideo supplicatur Leoni ut Ordo in suis ecclesiis possit ejus officia celebrare tamquam Beati.

§. 2. Ac etiam, quod in die obitus dicti B. Philippi liceat vobis a primis Vesperis usque ad secundas Vesperas inclusive per omnes Ecclesias, Monasteria, seu Domos Fratrum, & Monialium d. Ordinis vestri, ipsi B. Philippo, festum duplex cum Campanis, & luminibus, & aliis cœremoniis in festo duplici fieri solitis, celebrare, seu celebrari facere posse, absque superstitione, seu quasi idolatriæ nota. Ac in die obitus dupl. festum itid. celebrare.

§. 3. Quare idem Cardinalis, qui, ut præfertur, Ordinis vestri Protector existit, & de præmissis ex mandato nostro ad plenum se informavit, & Nobis retulit, ac humiliter supplicavit, ut vestro pio desiderio annuere dignaremur. Nos itaque ejusdem Antonii Cardinalis, & vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut donec ad Canonizationem ipsius Philippi deventum fuerit, cui ad præsens diversis arduis negociis præpediti vacare non possumus, in quibuscumque ecclesiis, domibus, Mona- Leo Pontifex utrumque concedit.

nasteriis Monialium, Oratoriis utriusque sexus, totius Ordinis vestri tantum, tam in Italia, quam extra, in quibuscumque locis consistentibus, liceat vobis absque aliqua superstitionis, vel quasi idolatriæ nota, ac conscientiæ scrupulo venerari, & in Ecclesiis domorum ad eumdem Philippum, ut pro vobis apud Deum intercessor existat, in orationibus, & officiis, ac Missarum solemniis, preces tam publice, quam private, seu secrete fundere, vosque ipsius orationibus commendare, ac etiam quod a primis Vesperis ad secundas Vesperas inclusive diei ipsius Philippi obitus, qui erit die 23. mensis Augusti, sub duplici festo Confessoris, cum Candelis, Campanis, Antiphonis, Versiculis, Orationibus, cæterisque cœremoniis in festo duplici fieri solitis adhibitis, celebrare possitis, & valeatis, auctoritate apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ concedimus.

Contrariis derogat.

§. 4. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præsertim fel. recor. Alexandri Tertii, & Innocentii Tertii Prædecessorum nostrorum, cæterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Exemplis hujus Constit. credi jubet.

§. 5. Et quoniam difficile foret, præsentes literas ad diversas Mundi partes transmittere, volumus, & earumdem præsentium tenore decernimus, quod illarum transumptis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo Protectoris dicti Ordinis, aut Prioris generalis ejusdem munitis, ea prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si exhibitæ forent, vel ostensæ.

Declaratio quod hæc licentia non habeat vim Canonizationis.

§. 6. Volumus autem, quod per præmissa præfatus Philippus in Catalogo Sanctorum annumeratus, & canonizatus publice minime censeatur.

Dat. Pon. An. III. die 24. Januar.

Datum Florentiæ sub Annulo Piscatoris die 24. Januarii 1516. Pont. Nostri Anno Tertio.

Sequitur ampliatio dicti Indulti, scilicet quod Lectiones propriæ dicti Beati in Matutinis recitari possint, prout etiam Officium de B. Virgine singulis diebus Sabbathi non impeditis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilectis filiis Priori generali, ac Fratribus Ordinis Servorum Beatæ Mariæ, salutem, & apostolicam benedictionem.

Exordium.

EXimia Ordinis vestri in Deum pietas, & singularis devotio, quam in primis erga Beatissimam Virginem, cujus obsequiis ex prædicti vestri Ordinis Instituto præcipue obstricti estis, deinde erga Beatum Philippum Benitium, qui ejusdem Ordinis, dum vixit, Prior extitit generalis, & illum, *qui fuit vitæ sanctitate*, suo nomine illustrat, ac decorat, vos gerere accipimus, ac Venerabilis fratris nostri Hieronymi Episcopi Albanen. Cardinalis Asculani nuncupat. dictis Ordinis apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectoris preces, ac merita jure postulant, ut in his, quæ ad ipsius Beatissimæ Virginis venerationem augendam, & ad Beati quoque Philippi memoriam in vestro Ordine honorificentius recolendam pertinent, piis votis vestris libenter annuamus.

Leo X. concessit Ordini quod sub duplici officio Beati Philippi Benitii festum celebrare posfit, ut sup. in ejus Constit.

§. 1. Cum itaque vobis fel. record. Leo Papa Decimus Prædecessor noster, eumdem Beatum Philippum honorare studens, duplex de eodem Officium vos agere voluerit. Nos eumdem Beatum Virum amplius honorificare cupientes, supplicationibus vestro nomine per dictum Hieronymum Episcopum, & Cardinalem Nobis humiliter porrectis inclinati,

Et hic Pont. indulget, ut dictiones proprias d. Beati in Matutinis recitare possint.

§. 2. Vobis, ut in quibuscumque vestri Ordinis ecclesiis in Matutinis Officii, quod de Beato Philippo ex Indulto dicti Leonis Prædecessoris recitare soletis, Lectiones proprias infrascriptas, ex vita ipsius B. Philippi per approbatos Auctores descripta, desumptas, ac jussu nostro per Ven. Fratrem Hieronymum prædictum Asculanum, ac dilectos filios nostros Cæsarem Baronium, Robertum Bellarminum, & Hieronymum Pamphilium nuncupatos S.R.E. Cardinales, examinatas, & approbatas, recitare libere, & licite possitis, auctoritate apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Prout etiam Officium solemne de B. Virgine singulis Sabbathis non impeditis.

§. 3. Ac præterea quoniam, ut dictæ preces pariter continebant Officium Beatissimæ Virginis ex antiquo vestri Ordinis more, usque ad reformationem Breviarii fel. record. Pii Papæ Quinti Prædecessoris nostri jussu factam, recitare consuevistis, & eamdem laudabilem consuetudinem renovare desideratis, Religiosis desideriis vestris hujusmodi annuentes, ut diebus Sabbathi, aliquo Festo duplici, aut vigilia de præcepto non impeditis, & exceptis Sabbathis Adventus, & Quadragesimæ, Officium solemne, cum ix. lectionibus de Beatissima Virgine agere, & illud agendo, divini Officii obligationi satisfacere, perinde ac si Officium Sabbathi ageretis, similiter libere, & licite valeatis, auctoritate, & tenore præsentis, pariter concedimus, & indulgemus.

Quibuscumque non obstan.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, ac novi Breviarii Romani editione, cæterisque contrariis quibuscumque.

Exemp. fides.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium transumptis, manu Prioris, seu Vicarii generalis, ac sigillo vestri Ordinis obsignatis, eadem fides, quæ ipsis præsentibus haberetur, ubique locorum habeatur. Lectionum vero &c. *Omittuntur Lectiones, quia legi possunt in Breviario Romano.*

Dat. P. Ann. II. die 12. Octobr.

Datum Romæ apud S. Marcum die 12. Octobris 1606. Anno Secundo.

Sub-

Subsequitur extensio prædicti Indulti recitandi Officium de dicto Beato ad omnes Presbyteros tam Regulares, quam sæculares in Civitate Florentina.

PAULUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DOmini Nostri Jesu Christi, qui servos suos æternæ gloriæ premio donat in Cœlis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex injuncto Nobis pastoralis officii debito, ut eorumdem servorum Christi honos, & veneratio promoveatur, libenter procuramus, & Christifidelium votis, quæ peculiarem erga illos cultum respiciunt, libenter annuimus, ut conspicimus salubriter in Domino expedire.

Leo X. Ord. Fr. Servorum B. Mariæ concessit quod in omnibus suis Ecclesiis Officium de B. Philippo Benitio Florentino celebrare possint in die sui obitus.

§. 1. Sane nomine dilecti filii Aurelii Raphaelis Ordinis Servorum Beatæ Mariæ Procuratoris generalis, Nobis nuper expositum fuit, quod aliàs fel: rec: Leo Papa Decimus Prædecessor noster Fratribus Ordinis præfati indulsit, ut in omnibus d. Ordinis Ecclesiis Officium de B. Philippo Benitio Florentino, olim d. Ordinis professore, in die ejus obdormitionis in Domino celebrare possent, & valerent, prout in dictis Leonis Prædecessoris desuper expeditis in simili forma Brevis literis plenius continetur.

Cosm. postea M. Dux Hetruriæ Pontifici supplicavit pro festi celebratione, & extensione d. Indulti ad omnes personas Ecclesiasticas Civitatis Florentiæ.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, bon. mem. Ferdinandus, dum vixit, desideraverit, ac dilectus filius nobilis vir Cosmus Hetruriæ sibi subiectæ Magni Duces, ac dilectæ in Christo filiæ nobiles mulieres Christerna dicti Ferdinandi vidua relicta, ipsiusque Cosmi Mater, ac Maria Magdalena Archiducissa Austriæ ejusdem Cosmi uxor, nec non Ven. Frater Alexander Archiepiscopus Florentinus plurimum cupiant, indultum hujusmodi ad alias omnes tam regulares, quam seculares personas ecclesiasticas Civitatis Florentinæ, in qua d. Beatus Philippus natus, & educatus fuit, extendi, ac diem festum celebrari posse.

Idem ergo Pontifex id concedit, & festum die 23. Aug. celebrari posse indulget.

§. 3. Nos pium Cosmi Magni Ducis, & Christernæ Magnæ Ducissæ viduæ, ac Mariæ Magdalenæ Archiducissæ, nec non Alexandri Archiepiscopi præfatorum desiderium plurimum in Domino commendantes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, de Ven: Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Sacris Ritibus Præpositorum consilio, omnibus, & singulis ecclesiasticis personis, tam secularibus, quam regularibus, ut in die obdormitionis in Domino d. B. Philippi, qui ut asseritur, est 23. mensis Augusti, ejus festum celebrare, & Officium de d. B. Philippo sub ritu simplici juxta formam, & rubricas Breviarii Romani in Civitate Florentina præfata tantum, peragi libere, & licite possint, & valeant, apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem perpetuo concedimus, & impertimur.

Derogatque contrariis.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac d. Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

D. Pont. An. XI. die 31. Julii.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die ultima Julii 1615. Pontificatus nostri Anno XI.

GCXC.

Beatificatio V. Paschalis Baylon ex Discalceatis Ord. Minorum Regularis Observantiæ, Provinciæ S. Joannis Baptistæ Regni Valentiæ: Cum indulto recitandi Officium, & celebrandi Missam pro Fratribus hujus Ordinis in eodem Regno Valentiæ, ac in Oppido Villæ Regalis ejusdem Regni, ubi ejus Corpus requiescit.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Instantia facta Pont. pro hujus Viri Beatificatione.

§. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Ministri Generalis, & aliorum superiorum, necnon Fratrum Ordinis Minorum S. Francisci de observantia Discalceatorum nuncupatorum, Nobis nuper expositum fuit, quod bo. me. Paschalis Baylon ejusdem Ordinis, dum vixit, professor, multis, & eximiis virtutum, gratiarum, ac miraculorum donis a Domino illustratus fuit; quapropter non solum universus Ordo prædictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filii Nostri Franciscus S. R. E. Cardinalis Lermæ nuncupatus, necnon totius Regni Valentiæ Proceres Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut donec Canonizationis honorem, quem dicto Paschali Baylon, ob ejus excellentia merita aliquando, divina adspirante gratia, habitum iri sperant, ab Apostolica Sede impetrent, idem Paschalis Baylon Beatus vocari, ac de eodem Officium, & Missa, ut infra, recitari possit.

Qui petitis annuens, ab omnibus Ordinis S. Francisci Discalceatorum Fratribus, Missam, & officium celebrari posse permittit.

§. 2. Quare Nos, re prius per Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus Præpositos, quibus id examinandum mandavimus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio hujusmodi supplicationibus inclinati; Ut ipse bonæ memoriæ Paschalis Baylon in posterum Beatus nuncupari, atque de eo singulis annis die 17. Maii, quo obdormivit in Domino, a Fratribus ejusdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus, tamquam de Confessore non Pontifice, juxta Rubricas Breviarii, & Missalis Romani Officium recitari, & Missa celebrari, nec non in Ecclesia Fratrum ejusdem Ordinis Oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ existen-

stentis, ubi ejus Corpus requiescere asseritur, ab omnibus presbyteris, tam secularibus, quam regularibus Missa, ut supra, similiter celebrari libere, & licite possit, & valeat, apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Cum derogatione contrariorum.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, dicti Ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 29. Octobr. 1618. An. XIV.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 29. Octobris 1618. Pontificatus Nostri Anno Decimoquarto.

Sequitur extensio concessionis ejusdem Indulti pro universis Religiosis utriusque sexus ejusdem Ordinis in Hispaniarum Regnis, & pro cuncto Clero in Oppidis, ubi B. Paschalis natus fuit, vel ubi ejus Corpus requiescit.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Refertur indultum, de quo in precedenti Constitutione.

Alias pro parte dilectorum filiorum Ministri Generalis, & aliorum Superiorum, necnon Fratrum Ord. Minorum S. Francisci de Observantia Discalceatorum nuncupatorum Nobis exposito, quod bo. me. Paschalis Baylon ejusdem Ordinis, dum vixit, professor, multis, & eximiis virtutum, gratiarum, & miraculorum donis a Domino illustratus fuerat, & idcircò non solum universus Ordo prædictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filii nostri Franciscus S. R. E. Cardinalis Lermæ nuncupatus, nec non totius Regni Valentiæ Proceres Nobis humiliter supplicari fecerant, ut donec Canonizationis honorem (quem dicto Paschali Baylon ob ejus excellentia merita, aliquando divina adspirante gratia, habitum iri sperabant) ab Apostolica Sede impetrarent, idem Paschalis Baylon Beatus vocari, ac de eodem Officium, & Missa recitari posset; Nos, re prius per Venerabiles Fratres nostros ejusdem S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus Præpositos, quibus eam examinandam mandaveramus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio hujusmodi supplicationibus inclinati, ut ipse bo: me: Paschalis Baylon imposterum Beatus nuncupari, atque de eo singulis annis die 17. Maii, quo obdormivit in Domino, a Fratribus ejusdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus, tamquam de Confessore non Pontifice, juxta rubricas Breviarii, & Missalis Romani Officium recitari, & Missa celebrari, necnon in Ecclesia Fratrum ejusdem Ordinis Oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ existentis, ab omnibus Presbyteris, tam secularibus, quam Regularibus Missa, ut supra, similiter celebrari libere, & licite posset, & valeret apostolica auctoritate concessimus, & indulsimus, prout in aliis Nostris in simili forma Brevis sub die 29. Octobris anni 1618. expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Petitio extensionis.

§. 2. Cum autem, sicut dictus Philippus Rex, ac dilecti filii Minister Generalis, necnon alii Superiores, & Fratres ejusdem Ordinis S. Francisci de Observantia Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro eo, quem erga ipsum Beatum Paschalem gerunt, devotionis affectu, plurimum cupiant, concessionem, & indultum, ac desuper confectas literas hujusmodi ad universum Ordinem Fratrum Minorum de observantia hujusmodi, ac etiam ad prædictum Villæ Regalis, ubi ejusdem Beati Paschalis Corpus requiescere, necnon Turris Formosæ Seguntin. diœcesis, unde idem Beatus Paschalis oriundus esse asseritur, respective Oppida per Nos, ut infra, extendi; Nobis idcirco humiliter supplicari fecerunt, ut eorum votis in præmissis annuere de benignitate apostolica dignaremur.

Indultum, de quo in Rub.

§. 3. Nos igitur de eorumdem Cardinalium consilio posterioribus hujusmodi supplicationibus inclinati, concessionem, & indultum, ac desuper confectas literas hujusmodi ad omnes utriusque sexus Religiosos dicti Ordinis Minorum Regularis observantiæ in Regnis Castellæ, & Aragoniæ commorantes, auctoritate apostolica, tenore præsentium extendimus, & ampliamus. Nec non, ut in Villæ Regalis (ubi ejusdem Beati Paschalis Corpus requiescere) ac Turris Formosæ, ubi idem Beatus Paschalis, ut præfertur, natus, & educatus esse asseritur, Oppidis prædictis ab omnibus utriusque sexus Regularibus, ac etiam Presbyteris, & Clericis secularibus, de eodem Beato Paschale, juxta rubricas Breviarii, & Missalis Romani hujusmodi de communi Confessoris non Pontificis Officium recitari, & Missa celebrari respective valeat, auctoritate, & tenore prædictis concedimus pariter, & indulgemus.

Contrariorum derogatio.

§. 4. Non obstantibus omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda transumptis.

§. 5. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. An. XV. die 10. Febr.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 10. Februarii 1620. Pont. nostri Anno XV.

Ma-

CCXCI.

De Magistrorum Cœremoniarum, aliorumque Officialium S.R.E. Cardinalium Collegii Emolumentis, & Privilegiis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Fides, & diligentia Magistrorum Cœremoniarum, ac Clericorum, & Officialium Sacri Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Collegii, eorumque assidui labores in rebus, & negotiis ejusdem Sacri Collegii, procurandis, eorumque præsertim, qui nunc in officio sunt, a Nobis merito requirunt, ut eorum jura, & privilegia, quibus ex antiqua, & approbata consuetudine potiuntur, & gaudent, nostro patrocinio benigne tueamur.

Recenset summam pecuniarum, S.R.E. Card. solvi solitarum Magistr. Cœrem. Secretario, Clerico, & Computistæ, in Creatione, & obitu eorumdem. §. 1. Sane cum dilecti filii Magistri nostri Cœremoniarum, centum: Secretarius vero, ac Clericus, & Computista ejusdem Collegii Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, septuagintaquinque ducatos auri de Camera a singulis Cardinalibus in promotionibus eorum ad Cardinalatus honorem; quinquaginta videlicet pro quolibet Magistrorum Cœremoniarum hujusmodi, ac vigintiquinque pro quolibet aliorum trium Officialium, seu Ministrorum præfatorum; in obitu autem ipsorum Cardinalium iidem Magistri Cœremoniarum quinquaginta, Secretarius vero, ac Clericus, & Computista præfati similiter septuagintaquinque ducatos hujusmodi; videlicet vigintiquinque pro quolibet Magistrorum Cœremoniarum, ac pariter vigintiquinque pro quolibet eorumdem trium Officialium, seu Ministrorum ab ipsorum Cardinalium hæredibus accipere, & exigere consueverint, dictique centum in promotione, & quinquaginta in obitu præfatis Magistris, ac septuagintaquinque in promotione, & pariter septuaginta ducati similes in obitu eorumdem Cardinalium aliis tribus Officialibus, seu Ministris, ut præfertur, solvi debeant.

Causæ hujus Constit. §. 2. Nihilominus Nos, ne ex eo, quod literæ Apostolicæ pro omnibus hujusmodi Officialibus hactenus nullæ emanaverint, sive ex eo, quod ad Cardinalatus honorem promoti post illorum promotionem Romam nondum venerint, sive ex eo, quod Cardinales ipsi extra Romanam Curiam decesserint, vel aliàs, Magistris, & Officialibus, seu Ministris præfatis dictas summas illis, ut præfertur, debitas, solvere recusent, seu longius differant in eorum grave præjudicium; attendentes præfatos Cardinales officio Magistrorum, ac trium Officialium, seu Ministrorum præfatorum egere, & uti; dictamque summam a Romanis Pontificibus tamquam mercedem, seu pro mercede illorum ab immemorabili tempore constitutam esse.

Quam prædictam summam a dd. S.R.E. Card., & ejus hæredibus respective omnimoda solvi debere, statuit. §. 3. Et propterea indemnitatibus eorum consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, præfatis Cœremoniarum Magistris centum, ac Secretario, & Clerico, ac Computistæ septuaginta quinque in Promotione ad Cardinalatus honorem; nec non eisdem Magistris, quinquaginta, ac Secretario, Clerico, & Computistæ similiter septuaginta quinque ducatos auri de Camera præfatos post obitum singulorum Cardinalium hujusmodi, etiamsi ad Cardinalatus honorem promoti Romam nondum venerint, & sive in Romana Curia, vel extra eam, & ubicumque decedere contigerit, in supplementum mercedis ordinariæ eorumdem Officialium, seu Ministrorum deberi, illisque conjunctim per pro tempore existentes Cardinales præfatos, seu eorum Agentes, & hæredes respective, & aliàs, ut præfertur, absque mora solvi, & cuilibet ex eis consignari debere, sine tamen præjudicio quorumcumque jurium Cameræ Apostolicæ tenore præsentium perpetuo statuimus, & ordinamus.

Exequutores deputat. §. 4. Injungentes propterea dilectis filiis ejusdem S. R. E. Collegii dictorum Cardinalium moderno, & pro tempore existenti Camerario, nec non Curiæ Causarum nostræ Apostolicæ generali Auditori, quatenus infra mensem a die promotionis eorumdem Cardinalium computandum, etiamsi iidem Cardinales nondum, ut præfertur, Romam venerint, per dicti Collegii Depositarium, vel aliàs, prout melius expedire videbitur, centum Magistris Cœremoniarum, ac septuaginta quinque Secretario, Clerico, & Computistæ; in obitu autem, seu post obitum præfatorum Cardinalium, sive in dicta Curia, sive extra eam, & ubicumque decedere contigerit, quinquaginta eisdem Magistris, ac pariter septuagintaquinque ducatos præfatos Secretario, Clerico, & Computistæ præfatis ab hæredibus eorumdem Cardinalium, quibusvis appellationibus, subterfugiis, & cavillationibus remotis, ut præfertur, persolvi curent, & etiam cum effectu faciant, ac summarium, & expeditum jus illis administrent, omnibusque remediis opportunis sibi benevisis, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis cogant, & compellant.

Contraria removet. §. 5. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis præfatis Cardinalibus, & quibusvis aliis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & expressa mentio habenda foret, eorumque tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 3. Januarii 1619. An. XIV. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 3. Januarii 1619. Pontificatus Nostri anno XIV.

Constitutio Pii Papæ IV. de emolumentis persolvendis in Creatione, & Obitu Cardinalium Magistris Cœremoniarum.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Causæ hujus Constitutionis.

Licet, sicut Nobis constat, & dum in minoribus essemus, sepe vidimus, & ipsimet experti sumus, dilecti filii Magistri nostri Cœremoniarum a singulis S.R.E. Cardinalibus in promotionibus eorum ad Cardinalatus honorem centum, & in obitu, seu post obitum ipsorum Cardinalium ab hæredibus eorum quinquaginta ducatos auri de Camera habere, & consequi consueverint, dictique centum in promotione, & quinquaginta ducati in obitu hujusmodi præfatis Magistris solvi debeant: Nihilominus nonnulli ex dictis Cardinalibus, seu eorum agentes, & successores, nescitur quo prætextu, dictam summam per eos, ut præfertur, debitam, eisdem Magistris solvere recusant, in eorum grave præjudicium.

Statuit centũ in promotione ad Card., & 50. ducat. auri de Camera in obitu singulor. Card. Cœrem. Mag. omnino solvi debere.

§.1. Nos igitur attendentes, præfatos Cardinales officio dictorum Magistrorum egere, & uti, dictamque summam a Romanis Pontificibus tamquam mercedem, seu pro mercede eorumdem Magistrorum ab immemorabili tempore citra constitutam fuisse, & esse, & propterea indemnitatibus eorum opportune consulere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, centum in promotione ad Cardinalatus honorem, & quinquaginta ducatos auri de Camera prædictos in obitu, seu post obitum singulorum Cardinalium hujusmodi, sive in Romana Curia, sive extra eam, & ubicumque decesserint, vel decedere contigerit, præfatis Magistris deberi, ac sibi per modernos, qui illos solvere recusant, & pro tempore existentes S. R. E. Cardinales, seu eorum agentes, & hæredes respective solvi, & eis consignari debere, auctoritate apostolica tenore præsentium, perpetuo statuimus, volumus, & ordinamus.

Exequutores istius Constit.

§.2. Mandantes propterea dilectis filiis Guidoni Ascanio, Sanctæ Mariæ in Vialata, Diacono Cardinali de Sancta Flora nuncupato, nostro, & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Collegii dictorum Cardinalium modernis, & pro tempore existentibus Camerariis, quatenus eisdem Magistris Cœremoniarum de dictis ducatis sic debitis, & solvi recusatis, per Cardinales, seu eorum Agentes, & hæredes præfatos respective, plenarie, & integre responderi faciant.

Mandat solvi omnimode dictis Magistr. infra mensem.

§.3. Et nihilominus de cætero pro potiori cautela, infra mensem a die Promotionis eorumdem Cardinalium computandum, per dicti Collegii Depositarium, vel aliàs, prout melius expedire videbitur, centum, quinquaginta vero ducatos hujusmodi in obitu, seu post obitum præfatorum Cardinalium, sive in dicta Curia, sive extra eam, & ubicumque decesserint, vel decedere contigerit, ut præfertur, ab hæredibus eorumdem Cardinalium, quibusvis appellationibus, subterfugiis, & cavillationibus remotis, ipsis Magistris Cœremoniarum persolvi curent, & etiam cum effectu faciant, & ad id illos omnibus remediis opportunis sibi benevisis, etiam cum invocatione auxilii brachii sæcularis cogant, & compellant.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis præfatis Cardinalibus, & quibusvis aliis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Maii 1563. An. XIV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 10. Maii 1563. Pont. Nostri Anno IV.

CCXCII.

Jubilæi indictio ad divinam opem in præsentibus Ecclesiæ necessitatibus implorandam.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Universis Christifidelibus præsentes literas inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Dominus, ac Deus noster excelsus, qui in omnibus operibus suis justus est, & misericors, justo licet judicio visitet in virga iniquitates nostras, & in verberibus peccata nostra, misericordiam tamen suam non amovet a nobis: Temporalia enim immittens flagella, immensa benignitate, & charitate sua revocat Nos ab iniquitatibus nostris, ut ad pœnitentiam adducamur.

Causa indictionis hujus Jubilæi.

§.1. Id vero Nos cogitantes, sicut pro nostra pastorali cura maximo cordis dolore afficimur, cernentes tantis, ac tam gravibus procellis interdum, ac præcipue hoc tempore in inclita Germania, & vicinis Provinciis agitari Ecclesiam Dei, ita etiam speramus in Domino, quod si eum, pressuris nos in vias suas revocantem, audierimus, dignos fructus agentes pœnitentiæ, de tribulationum procellis populum suum educet, & tranquillitatem Ecclesiæ suæ restituet. Hoc vero, ut impetrare valeamus, in corde contrito, & humiliato orationibus ad Deum adeamus; scriptum est enim: Orabitis me, & ego

ego exaudiam vos, quæretis me, & invenietis, cum quæsieritis in toto corde vestro: Nec desint orationes, jejunia, eleemosynæ, & alia pia opera, memores Danielis, cujus verba, ex quo die apposuit cor suum, ut se affligeret in conspectu Dei, exaudita fuerunt: Nam quod attinet ad eleemosynas, eas peccata purgare, ac facere, ut inveniatur misericordia, satis etiam divinis eloquiis admonemur. Quo circa, ut quantum cum Domino possumus, fideles ad hæc alacrius peragenda invitemus, pro nostro pastoralis officii munere, ex solemni Ecclesiæ Catholicæ more, ejusdem Ecclesiæ thesauros, quorum, licet nullis nostris meritis, a Domino dispensatores constituti sumus, proferre, & largissime erogare decrevimus.

Hortatur ad ejus assequutionem.

§. 2. Itaque ex parte omnipotentis Dei Patris, & filii, & Spiritus sancti, omnes, & singulos utriusque sexus Christifideles tam in Alma Urbe nostra, quam alibi ubique locorum constitutos, apostolica auctoritate paterne, enixeque requirimus, monemus, & in Domino adhortamur ad infrascripta devote peragendum, & adimplendum, ac ad Deum patrem misericordiarum orandum, ut per viscera misericordiæ suæ fidem catholicam protegere, ab hostium conatibus, & insidiis defendere, hæresim extirpare, Principibus Christianis pacem, & veram concordiam donare, ac præcipue præsentibus Ecclesiæ necessitatibus subvenire dignetur.

Jubilæum prædictũ concedit iis, qui inter fuerint Processionib. hic enumeratis, ac fecerint alia, ut hic.

§. 3. Quamobrem de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Nobis Dominus, meritis minime suffragantibus, contulit, Universis, & singulis Christifidelibus in Alma Urbe prædicta degentibus, qui solemnibus processionibus, quas ab ecclesia Sanctæ Mariæ Angelorum nuncupata ad Basilicam Sanctæ Mariæ Majoris, & ab ecclesia S. Mariæ super Minervam ad ecclesiam Sanctæ Mariæ de Anima, pariter nuncupatam, feria quarta, & sexta Nos sequenti hebdomada una cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus, Christianorumque Regum, & Principum apud Nos, & Apostolicam Sedem Oratoribus, omnibusque Prælatis, & Proceribus, universoque Clero, & populo agemus, interfuerint, aut qui prædicta, vel illam sequenti hebdomada easdem ecclesias, vel duas illarum saltem semel visitaverint, ibique devotè, ut supra, Deum oraverint, ac feria quarta, & sexta, ac Sabbatho ejusdem, vel sequentis hebdomadæ jejunaverint, & peccata sua confessi fuerint, atque in primo die Dominico, vel secundo, seu saltem alio dictarum hebdomadarum die Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum reverenter susceperint, & eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint.

Absentibus formam illud consequendi præscribit.

§. 4. Cæteris vero omnibus, & singulis fidelibus extra Urbem existentibus, in quibusvis Civitatibus, Terris, & Locis, qui processioni ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, seu Officialibus, vel de eorum mandato, & ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, prima, vel secunda hebdomada, postquam ad eorum notitiam hæ nostræ literæ devenerint, indicendæ, & agendæ, interfuerint, vel ecclesiam, seu ecclesias per eosdem designandas saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, Deum oraverint, ac feria quarta, sexta, & Sabbatho alterius ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis jejunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac Sanctissima Communione refecti fuerint, & eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, sicut in Anno Jubilæi visitantibus certas ecclesias intra, & extra Urbem concedi consuevit, tenore præsentium concedimus, & elargimur.

§. 5. Navigantes vero, aut iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis omnibus peractis, ut supra, eamdem Indulgentiam consequi possint, & valeant.

§. 6. Regularibus autem personis utriusque sexus, in claustris perpetuo degentibus, nec non aliis quibuscumque tam Laicis, quam Religiosis sæcularibus, seu regularibus in carcere, aut in captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua præstare nequiverint, ut confessarius, quem, ut infra elegerint, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque injungere, quæ ipsi pœnitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

Facultatem eligendi Confessarium approbatum cũ potestate absolvendi a casibus reservatis, ut hic etiam e largitur *De Confess. approb. vide Concil. Trid. Sess. 23. c. 15.*

§. 7. Cupientes autem, omnes Christifideles participes fieri hujus pretiosissimi thesauri, Universis, & singulis utriusque sexus tam laicis, quam Ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus cujusvis Ordinis, Congregationis, & Instituti licentiam concedimus, & facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium tam sæcularem, quam cujusvis Ordinis regularem, ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & aliis ecclesiasticis sententiis, & censuris a jure, vel ab homine quavis causa latis, seu inflictis, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedi Apostolicæ, etiam in literis die Cœnæ Domini legi solitis, contentis, & aliàs per quascumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum Constitutiones, quarum tenores præsen-

sentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiæ, & hac vice tantum absolvere, & liberare valeant.

Et commutandi Vota Religionis, & Castitatis exceptis.

§. 8. Et insuper vota quæcumque, Religionis, & castitatis exceptis, in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque ejusdem confessarii arbitrio injungendis,

Jussio hoc Jubil. publicandi.

§. 9. Quapropter tenore præsentium in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipimus, atque mandamus omnibus, & quibuscumque Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque Vicariis, & Officialibus, vel iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut cum præsentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione, vel impedimento per suas Ecclesias, & Dioeceses, Provincias, Civitates, Oppida, Terras, & loca publicent, & publicari faciant, & cleris, ac populis sibi subjectis solemnes processiones, & supplicationes indicant, & celebrent, ecclesiamque, seu ecclesias visitandas designent.

Declarat d. facultatem circa aliquos casus.

§. 10. Non intendimus autem per præsentes super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, & in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiæ.

Et excommunicatos denunciatos hoc Jubilæum assequi non posse.

§. 11. Neque etiam iis, qui a Nobis & Apostolica Sede, vel ab aliquo Prælato, seu Judice Ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis hujusmodi Jubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

Clausulas derogatorias apponit.

§. 12. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes, vel dissimiles Jubilæi, Indulgentiarum, ac facultatum hujusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, nec non regula nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, sive Institutorum Regularium juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque Institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut expressio habenda, vel quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim, & expresse ad effectum præsentium derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

E transumptis fidem addit.

§. 13. Ut autem præsentes nostræ, quæ ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam faciliùs deveniant, volumus, ut earumdem præsentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu alicujus publici Notarii subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, ubique locorum, & gentium eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 13. Januar. 1619. An. XIV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1619. Idibus Januarii, Pont. Nostri Anno Quartodecimo.

CCXCIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Irritatio Vectigalis Macinæ a Senatu Veneto imposita in Castris S. Danielis, & S. Viti in præjudicium Dominii super iis spectantis ad Patriarcham Aquilejensem, & auctoritatis Sedis Apostolicæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Patriarchæ Aquilejensis plenum, & liberum Dominium in Castris S. Danielis, & S. Viti.

CUM Ven: Frater modernus, & pro tempore existens Patriarcha Aquilegen. S. Danielis Aquilegien., & S. Viti Oppid., seu Castrorum, Concordien. respective Dioecesum jus, & dominium plenum, ac liberum procerto, & indubitato habuerit per tempus longissimum, ac per plura annorum curricula, & sæcula, ac dilecti filii Nobiles Viri Dux, & Senatus Venetiarum pluries, ac specialiter de anno 1494., tempore fe. rec. Eugenii Papæ IV. Prædecessoris nostri, dictum jus, ac dominium eorumdem Patriarcharum recognoverint, & approbaverint, ipsique Patriarchæ pro tempore existentes liberam, plenam, & omnimodam jurisdictionem in dictis Oppidis, seu Castris exercuerint a prædicto antiquissimo tempore, neque, præter Sedem Apostolicam, Principem aliquem, aut ipsos Ducem, & Senatum recognoverint uti superiorem, prout modernus etiam Patriarcha dictam jurisdictionem exercet, neque alium recognoscat superiorem, quam Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem, & Sedem prædictam, neque ullo tempore in iisdem Oppidis, seu Castris ab aliquo Principe, vel Duce, & Senatu prædictis ulla datia imposita, aut publicata fuerint, neque etiam de Anno 1572., occasione belli con-

contra Turchas datium Macinæ nuncupatum, simile infrascripto, tunc generaliter subditis eorumdem Ducis, & Dominii indictum, in dictis Oppidis, seu Castris fuerit impositum, neque publicatum, ita ut nec ad præsens debuerit, aut potuerit datium Macinæ, nuper in statu Ducis, & Senatus prædictorum indictum, in Oppidis, seu Castris hujusmodi imponi, & publicari, & multo minus exigi;

Senatus Venetus in iis vectigal Macinæ imponit.

§.2. Nihilominus, sicut ad nostram notitiam, non sine magno animi nostri dolore pervenit, publicatio datii Macinæ prædicti in dictis Oppidis, seu Castris a Ministris dictorum Ducis, & Senatus facta fuerit, & ejusdem Datii exactio fiat, licet nulliter, & de facto contra Sacrorum Canonum, & generalium Conciliorum decreta, id absque expressa Sedis Apostolicæ licentia fieri, sub gravissimis censuris, & pœnis ecclesiasticis prohibentia.

Irritat Paulus.

§.3. Propterea Nos, qui super universam Ecclesiam a Deo per ejus divinæ gratiæ abundantiam, nullo nostro merito, constituti, omnium Ecclesiarum indemnitatem, & immunitatem tueri tenemur, pro incumbenti nobis officii hujusmodi debito, præmissis, quantum cum Domino possumus, providere volentes, publicationem datii macinæ in dictis Oppidis seu Castris, illiusque exactionem, ut præfertur, factas, ac omnia, & singula inde sequuta, ac attentata, & innovata quæcumque, & quæ deinceps per Ducem, & Senatum hujusmodi, illorumque Ministros, vel alios quoscumque in auctoritatis Ecclesiasticæ, & Sedis prædictæ, & dictæ Ecclesiæ Aquilegiensis, illarumque jurium præjudicium publicari, fieri, præcipi, decerni, seu aliàs attentari, & innovari contigerit, tam in genere, quam in specie, ex nunc, prout postquam publicata, facta, præcepta, decreta, seu aliàs attentata, & innovata fuerint, de apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium, irrita, cassa, & nulla, & nullius roboris, & momenti esse, & fore declaramus, ac irritamus, cassamus, & annullamus, ita quod imposterum nullus debeat ex illis effectus subsequi, neque eidem moderno, & pro tempore existenti Patriarchæ ullum præjudicium inferri, aut illatum ullo modo dici, vel censeri, minusque ullum Duci, & Senatui prædictis jus acquiri super Datiis imponendis in eisdem Oppidis, seu Castris, vel aliàs super jurisdictione, aut superioritate in illis exercenda.

Clausulæ.

§.4. Et ita per quoscumque Judices ordinarios, aut delegatos, etiam causarum Palatii apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate; Ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 18. Januarii, 1619. Pontificatus nostri Anno Decimoquarto.

Dat. die 18. Januarii 1619. An. XIV.

CCXCIV.

Ferdinando Hungariæ, & Bohemiæ Regi facultas conceditur Militarem Ordinem instituendi sub Invocatione Beatissimæ Matris Dei.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Charissimo in Christo filio Nostro Ferdinando Hungariæ, & Bohemiæ Regi Illustri.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster salutem, & apostolicam benedictionem.

Exordium.

SAcri apostolatus ministerio per abundantiam divinæ clementiæ, nullo licet merito nostro præsidentes, inter præcipuas apostolicæ servitutis curas, illam sedulo amplectimur, ut Catholica Religio, sublatis quibuslibet obstaculis, ubique floreat, ac etiam piorum virorum, tamquam Christi Athletarum ope, ac fortitudine in dies magis augeatur, proinde que Catholicorum Principum in id tendentium vota ad exauditionis gratiam libenter admittimus, ac desuper pastoralis officii partes favorabiliter interponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Ferdinandus Militiam institui optat pro defensione Catholicæ religionis.

§. 1. Siquidem Majestatis tuæ nomine Nobis nuper expositum fuit, quod si una Militia, seu Militaris Ordo, sub denominatione, seu titulo Beatissimæ Matris Dei, ac aliàs modo, & forma infrascriptis erigeretur, & institueretur ex hoc profecto Catholicæ Religionis adversus ejus hostes defensioni plurimum consuleretur: Nobis propterea eadem Majestas tua humiliter supplicari fecit, ut super præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Facultatem ad id necessariam eidē Ferdinando concedit Pontifex.

§. 2. Nos igitur laudabilibus desideriis tuis, quantum Nobis ex alto conceditur, benigne annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem Majestati tuæ, unam Militiam, seu Ordinem militarē personarum catholicarum sub denominatione, & titulo *Beatissimæ Matris Dei*, ac una ex Regulis approbatis a Sede Apostolica per te eligenda, cujus Militiæ, seu Militaris Ordinis suprema, vel principalis Sedes, & Conventus in loco per Te, in Hungharia, vel Bohemia tamen pariter eligendo, dictaque Militia, seu Militaris Ordo Nobis, & Apostolicæ Sedi immediate subjecta, seu subjectus sit, & esse debeat, ac illius Milites castitatis conjugalis, obedientiæ ipsius Militiæ Magno Magistro, ac defensionis Religionis Catholicæ contra inimicos S. R. E. vota emittant; Habitum album, & Crucem cæru-

ruleam aureo ornamento circumdatam deferant; necnon Religionem Catholicam, & Sedem Apostolicam contra Infideles, & alios Inimicos prædictos defendant, & tueantur, & cum dote de bonis mere laicalibus, ac etiam ex oblationibus hactenus factis, & faciendis arbitrio tuo conficienda ex nunc, prout ex tunc, & e contra, postquam Militia, seu Ordo hujusmodi competenter dotata, seu dotatus fuerit, auctoritate nostra apostolica, perpetuo, & sine alicujus præjudicio erigendi, & instituendi, nec non quæcumque stabilimenta, Statuta, & Ordinationes, prosperum regimen Militiæ, seu Ordinis hujusmodi etiam personam illius Magni Magistri, qui tamen ex Natione Hungarica, vel Bohemica esse debeat, concernentia, condendi, condita pro rerum, & temporum qualitate, si opus fuerit, mutandi, ac alia de novo, dummodo licita, & honesta, nec sacris Canonibus, & præsertim Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus Apostolicis contraria non sint, & ab Apostolica Sede approbari debeant, edendi, cæteraque omnia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna, etiamsi talia sint, vel fuerint, quæ specialem, specificam, & expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi, & exequendi, dicta auctoritate, tenore præsentium facultatem concedimus, & impartimur.

Contraria tollit. §. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 3. Februar. 1619. An. XIV. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 3. Februarii 1619. Pont. Nostri Anno XIV.

CCXCV.

Declaratio Jurisdictionis Ordinariorum in Fratres Congregationis Joannis Dei, ac specialis ipsius præfinitio.

Istam Congregationem instituit, ac Ordinariorum jurisdictioni supposuit Pius V. in sua Const. CXCIV. Licet. *Tom. IV. Par. III. fol. 190., & Clemens VIII. in Constitut. CXXXIV.* Romani. *Tom. V. Par. II. fol. 122.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. ROmanus Pontifex ex supremo dispositionis arbitrio ad hoc potissimum sollicitudinis suæ nerua intendit, ut Religionum omnium, præsertim ad curam infirmorum, & miserabilium personarum institutarum, indemnitati consulat, exemptionesque, & alias gratias illis, intuitu caritatis, & laborum per Sedem Apostolicam concessas, a noxiis, & obstaculis quibuslibet præservet, aliasque officii sui partes solerter impendat, statuat, & declaret, prout rerum, temporum, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Congr. Fratr. Jo: Dei inservien. infirmis multum profecit, & ideo variis privilegiis a Sede Apost. dotata §. 1. Dudum siquidem, cum Congregatio Joannis Dei, sub Regula Sancti Augustini in Republica Christiana introducta, & subinde apostolica auctoritate recepta, atque admissa fuisset, & gratia cooperante divina, per varias mundi partes multiplicatis illius Fratribus, mirabiliter propagaretur, & quamplurima Hospitalia tam in Italia, quam in Hispaniis, aliisque partibus ex congestis Christifidelium eleemosynis construerentur, in eisque innumerabiles Christi pauperes utriusque sexus, videlicet senes, mentecaptos, membrorum, & virium impotentia, atque debilitate laborantes, aliasque miserabiles personas pro eorum morbis, & infirmitatibus, etiam incurabilibus sublevandis, refovendis, & sanandis continue reciperet; diversi Romani Pontifices Prædecessores nostri præfatæ Congregationi nonnulla privilegia, gratias, & indulta benigne concesserunt. Volentes tamen, quod Hospitalia, & alia loca, ac Fratres in eis pro tempore degentes, sub obedientia Ordinariorum locorum, in quibus Hospitalia, & loca hujusmodi consisterent, perpetuo subessent, & subjacerent.

Eamque univit cum distinctione Prov. §. 2. Et cum plerique Fratrum dictæ Congregationis tria vota substantialia, & quartum de juvando infirmos emitterent, Generalem tamen, ac Constitutiones, aut certum vivendi modum non haberent; felicis recordationis Sixtus Papa Quintus etiam Prædecessor noster omnia Hospitalia Joannis Dei nuncupata tam in Italia, quam in cæteris quibusvis Provinciis etiam Transalpinis existentia, invicem univit, & ex eis unam Congregationem Confratrum Joannis Dei nuncupan. erexit, Provinciasque distinxit.

Sub-

Clem. VIII. jussit emittere votum inservien. Hospitalibus.

§. 3. Subinde piæ memoriæ Clemens Papa VIII. etiam Prædecessor noster inter alia perpetuo statuit, & ordinavit, quod de cætero Fratres dictæ Congregationis unum dumtaxat inserviendi prædictis Hospitalibus sub obedientia Ordinarii votum emitterent.

Paulus V. voluit alia etiam tria vota emitterent eamque verè esse regularem Congregationem declaravit.

§. 4. Postremo Nos ad summi apostolatus apicem divina favente clementia assumpti, etiam statuimus, & ordinavimus, quod ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus, in Hospitalibus, & locis Regnorũ Hispaniarum, quæ proprium Confratrem Majorem eorum regimini, & administrationi, sub jurisdictione tamen, & visitatione Ordinarii loci, Præfectum habere consueverant, Fratres ejusdem Congregationis anno eorum probationis elapso, aut aliàs juxta Sacrorum Canonum, & decretorum Concilii Tridentini præscriptum tria vota antedicta, videlicet Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis, & insuper quartum votum serviendi infirmis in suorum Superiorum manibus solemniter omnino emittere tenerentur, & subinde eos, qui sic professi forent, proprie Religiosos, ac proprios, & veros Regulares esse, & fore, ac pro talibus ab universis Christifidelibus habendos, & recipiendos, ac Congregationem hujusmodi veram, ac propriam sub Regula Sancti Augustini Religionem, & inter reliquas Ecclesiæ Catholicæ Religiones esse connumerandam.

Ordinariis locorum subjecit.

§. 5. Præterea eisdem Hospitalibus dictorum Regnorum, ut deinceps in eorum singulis duo Fratres manere, & ali possent, qui confessiones tam infirmorum, quam aliorum Confratrum, & Ministrorum ejusdem Congregationis audire, & injuncta pœnitentibus pœnitentia salutari, eos a peccatis suis absolvere, illisque Sanctissimum Eucharistiæ, & Extremæ Unctionis Sacramenta ministrare libere, & licite valerent, concessimus, & indulsimus. Ac omnia Hospitalia, & loca dictorum Regnorum, illorumque personas, & superiores, etiam quod personæ Religiosæ essent, ac etiam dictum Confratrem Majorem, & quemcumque alium pro tempore existentem jurisdictioni, superioritati, & correctioni Ordinariorum locorum perpetuo subesse, dictosque Ordinarios in loca, & personas hujusmodi quoad causas civiles, & criminales, ac mixtas, & tam in visitatione, quam extra, plenam facultatem, & auctoritatem perpetuis futuris temporibus habere, ac rationem omnium, & singulorum bonorum, proprietatum, & rerum tam mobilium, quam immobilium, decimas, primitias, novalia, onera quomodolibet nuncupata, solita, & consueta quibuscumque locorum Ordinariis, Monasteriis, Domibus, Capitulis, Hospitalibus, Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, aliisque personis, & locis, quibus ea colligendi jus competit, solvere teneri, & ad id per opportuna juris remedia (nisi privilegio, vel legitima præscriptione eatenus observata munirentur) cogi, & compelli, nec deinceps contra jurisdictionem, & superioritatem Ordinariorum, vel solutionem decimarum, primitiarum, novalium, & aliorum onerum præmissorum ullo unquam tempore quantumvis longissimo præscribere, aut præscripsisse dici, vel censeri, quinimo si quando in Hospitalibus, & locis supradictis hospitalitas deficeret, eosdem Ordinarios illa, eorumque bona per Fratres hujusmodi, aut alias personas etiam sæculares administrare, ita quod Hospitalia, & loca prefata, eorumque bona nullatenus umquam dictæ Congregationi incorporarentur, committere, & mandare posse, ac etiam debere, voluimus, & decrevimus. Volentes etiam, quod dum dictorum Hospitalium administratio ad Fratres dictæ Congregationis pertineret, singulis annis suæ administrationis rationem Ordinario ad præscriptum Concilii Tridentini reddere tenerentur.

Statuitque ab omnibus FF. Congregationis Italiæ tria vota substantialia emitti.

§. 6. Postremo pariter statuimus, & ordinavimus, ut quotquot imposterum dictam Congregationem Italiæ nuncupatam, ingredi vellent, anno probationis expleto, ac aliàs juxta Sac. Canonum, & decretorum Concilii Tridentini præscriptum, tria vota substantialia hujusmodi, ac præterea quartum de juvandis Infirmis, in suorum Superiorum manibus solemniter emittere, vel a Congregatione præfata eiici deberent: eos vero sic professos proprios, & veros Regulares esse, ipsamque Congregationem, ac ejus, tam in Italia, quam sub jurisdictione fratris Majoris ejusdem Congreg. in Germania, Gallia, & Polonia erecta, & de cætero erigenda Hospitalia, quæ sub eadem Congregatione Italiæ comprænhenduntur, jurisdictioni Ordinariorum, salva tamen ejusdem Congregationis apud Nos, & præfatam Sedem Protectoris juxta illius facultates, ac Fratris Majoris pro tempore existentium auctoritate, & jurisdictione, perpetuo subesse debere, ac aliàs prout in diversis, tam nostris, quam supradictorum Prædecessorum nostrorum desuper confectis literis plenius continetur.

Et quia dicti Ordinarii hujusmodi jurisdictioné nimis extendebant.

§. 7. Cum autem, sicut accepimus, nonnulli locorum Ordinarii, in quibus dicti Fratres introducti reperiuntur, prætextu obedientiæ, cui iidem Fratres, ac Hospitalia tam Italiæ, quam Hispaniæ Provinciarum hujusmodi, ut præfertur, subjecta existunt, late nimis se extendentes nedum circa regimen, & gubernium Hospitalium ipsis Fratribus commissorum, ac Sacramentorum Ecclesiasticorum in eis administrationem, atque in eisdem Hospitalibus receptorum, & expositorum rationis redditionem, seu receptionem, verum etiam privatam dictorum Fratrum correctionem, & disciplinam Regularem, omnemque in eos jurisdictionem exercere consueverint, Superioresque dictæ Congregationis, ac Presbyteros, seu Cappellanos, qui dictis Hospitalibus in divinis inserviant, eligere, ac Medicos, Chirurgos, & alios Ministros, ac Officiales gubernio, & regimini ipsorum Hospitalium necessarios deputare, novitiosque recipere, ac generaliter omnia, & singula, quæ ad regularem disciplinam, ac correctionem dictorum Fratrum spectant, quæ-

que juxta Regularia Instituta dictæ Congregationis a præfata Sede approbata, per Superiores ejusdem Congregationis peragi debent, facere, & exequi intendant, ipsorumque Fratrum quietem circa præmissa diversimode pertubent, ob idque Superiorum d. Congregationis auctoritas, ac illius Regularis instituti observantia evanescat, dictaque Hospitalia, ac Fratres in illis degentes in spiritualibus, & temporalibus non levia sustineant incommoda, ob idque operæ pretium sit, ut tot, tantisque incommodis aliquo opportuno, & salubri remedio provideatur.

Illam modo Paulus declarat.

§.8. Nos igitur cupientes, ut omnis difficultatis, & ambiguitatis materia, quæ desuper oriri posset, prorsus tollatur, ac Congregationis hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, nec non singularum literarum Apostolicarum tam a præfatis, quam quibusvis aliis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, & Nobis ad favorem ejusdem Congregationis emanatarum, nec non quorumcumque privilegiorum, & indultorum illi per Sedem apostolicam prædictam quomodolibet concessorum veriores, & totos tenores, ac datas præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes; Motu proprio, non ad ipsius Congregationis, vel ejus Superiorum, aut alicujus alterius pro eis Nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, ac scientia nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, ex Voto tamen Congregationis S. R. E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præpositorum, quibus negotium hujusmodi mature discutiendum, & referendum commisimus, Congregationem Jo: Dei hujusmodi, ac omnes, & singulos ipsius Congregationis Domos, Superiores, etiam Majorem, ac Fratres, & personas, ac ministrantes, tam in Italia, quam Hispaniis, aliisque Mundi partibus consistentia, & tam hactenus fundata, quam de cætero fundandi, in his dumtaxat, quæ regularia instituta juxta Constitutiones dictæ Congregationis Joannis Dei a Sede Apostolica approbatas, & confirmatas concernunt, a superioritate, visitatione, correctione, ac etiam obedientia Ordinariorum locorum, itaut Religiosis Congregationis Joannis Dei hujusmodi Regularibus Institutis suis se conformare debeant, salvis in reliquis tam Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini decretis, quam nostris, aliquorumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum literis in favorem Ordinariorum emanatis, quibus nullatenus derogare, quinimo eas in suo robore, & firmitate permanere intendimus, penitus, & omnino apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpertuo eximimus, absolvimus, & liberamus, ac eos in præmissis dumtaxat ab omnimoda Ordinariorum locorum jurisdictione perpetuo exemptos fore, & esse declaramus, ipsisque Ordinariis, & eorum cuilibet, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, ne deinceps in his, quæ observantiam, disciplinam, & instituta regularia Congregationis Joannis Dei hujusmodi, ut præfertur, concernunt, præterquam in casibus sacris Canonibus, & Concilii Trid. decretis, & literis apostolicis præfatis quomodolibet contentis, se immiscere, aut intromittere valeant, seu præsumant, districte præcipimus, & inhibemus.

Clausulas præservativas apponit.

§.9. Decernentes, præsentes literas, etiam ex eo quod Ordinarii locorum, seu quicumque alii quavis auctoritate, dignitate, officio, ac etiam Cardinalatus honore fungentes, ac in præmissis, quomodolibet interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & causæ, propter quas præmissa emanarunt quomodolibet examinatæ, justificatæ, vel approbatæ non fuerint, nec præmissis consenserint, validas, & efficaces fore; sicque, & non aliter censeri, & ita per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos in quavis causa, & instantia judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores hujus Constit. deputat.

§.10. Quocirca Venerabili Fratri nostro Episcopo Ostien., & dilectis filiis nostro & Sedis Apostolicæ Nuncio in partibus Hispaniarum commoran., ac Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori motu pari per præsentes committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes nostras literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Majoris, & Superiorum, ac Fratrum Congregationis Joannis Dei hujusmodi, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant, auctoritate nostra, literas præfatas, & in eis contenta quæcumque hujusmodi inviolabiliter observari, ac Fratres Congregationis Joannis Dei hujusmodi illis pacifice frui, & gaudere: non permittentes, eos desuper per Ordinarios locorum, seu quosvis alios contra præsentium tenorē quomodolibet molestari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & pœnas etiam pecuniarias, aliaque juris, & facti remedia, auctoritate nostra prædicta, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas hujusmodi etiam iteratis vicibus aggravando, auxiliumque brachii sæcularis ad hoc, si opus fuerit, invocando.

Contrariis omnibus derogat.

§.11. Non obstantibus præmissis, ac singulis literis præfatis, nec non felicis recordationis Bonifacii Papæ Octavi Prædecessoris no-

nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad judicium trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Congregationis Joannis Dei, & Ordinis S. Augustini hujusmodi juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dictæ Congregationi Joannis Dei, illiusque Superioribus, & personis, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis etiam motu simili, ac aliàs quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque; Aut si dictis Ordinariis, seu quibusvis aliis communiter, aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumptis fidem dari jubet.

§.10. Cæterum, quia difficile foret, præsentes literas ad singula quæque loca, in quibus opus fuerit, deferri, volumus, ac etiam præfata apostolica auctoritate decernimus, quod earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 16. Martii 1619. An.XIV.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 16. Martii 1619. Pontificatus nostri anno XIV.

CCXCVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Irritatio Datii Macinæ a Senatu Veneto in Urbe Cenetensi impositi contra jura Episcopi.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Liberum Cenetensis Episcopi Dominium in Urbe Cenetensi.

CUM Venerabilis Frater modernus, & pro tempore existens Episcopus Cenetensis jus, & dominium liberum habeat in Civitate Cenetensi, nec alicujus præterquam nostræ, & Sedis Apostolicæ superioritati subjaceat, & dictum jus, ac temporalem, omnimodam, & liberam jurisdictionem ab antiquissimo tempore annorum septingentorum, & ultra exercuerit, & ad præsens exerceat, nec in ullo actu alium, quam Sedem Apostolicam superiorem recognoscat, ac exegerit semper, & ad præsens exigat omnia datia, quæ a Communitate, & Hominibus dictæ Civitatis solvuntur, & solvi debent, ipsique Communitas, & Homines numquam fuerint compræhensi in impositionibus datiorum dilectorum filiorum nobilium Virorum Ducis, & Senatus Venetiarum; quinimmo de anno 1572. cum occasione belli contra Turcas, datium macinæ nuncupatum simile infrascripto in Statu eorumdem Ducis, & Senatus impositum fuisset, in eodem Senatu Venetiarum deliberatum fuerit, non esse Datium hujusmodi in prædicta Civitate exigendum, prout per documenta authentica constat, ex quibus apparet, nec ad præsens potuisse, aut debuisse datium macinæ hujusmodi publicari, neque exigi in eadem Civitate.

Senatus Venetus tentat ibidem Macinæ datium exigere.

§.2. Nihilominus, sicut ad nostram notitiam, non sine magno animi nostri dolore, pervenit, publicatio datii macinæ prædicti in dicta Civitate a Ministris Ducis, & Senatus prædictorum facta fuerit, & ejusdem Datii exactio fiat, seu facienda sit, licet nulliter, & de facto, & contra Sacrorum Canonum, & Generalium Conciliorum decreta, id absque expressa Sedis Apostolicæ licentia fieri sub gravissimis censuris, & pœnis ecclesiasticis prohibentia.

Omnia super hac re facta nulla declarat Paulus.

§.3. Propterea Nos, qui super universam Ecclesiam a Deo per ejus divinæ gratiæ abundantiam, nullo nostro merito constituti, omnium Ecclesiarum indemnitatem, & immunitatem tueri tenemur, pro incumbenti Nobis officii hujusmodi debito, præmissis, quantum cum Domino possumus, providere volentes, publicationem Datii macinæ in dicta Civitate, illiusque exactionem, ut præfertur, factas, seu faciendas, ac omnia, & singula inde sequuta, & attentata, & innovata quæcumque, & quæ deinceps per Ducem, & Senatum hujusmodi, illorumque Ministros, vel alios quoscumque in auctoritatis ecclesiasticæ, ac Sedis prædictæ, & dictæ Ecclesiæ Cenetensis, illarumque jurium præjudicium publicari, fieri, præcipi, decerni, vel aliàs attentari, & innovari contigerit tam in genere, quam in specie ex nunc, prout postquam publicata, facta, præcepta, decreta, seu aliàs attentata, & innovata fuerint, de apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium, irrita, cassa, & nulla, ac nullius roboris, & momenti esse, & fore declaramus, ac irritamus, cassamus, & annullamus, ita, quod imposterum nullus debeat ex illis effectus subsequi, neque eidem moderno, & pro tempore existenti Episcopo ullum præjudicium inferri, aut illatum ullo modo dici, vel censeri, minusque ullum Duci, & Senatui prædictis jus acquiri super Datiis imponendis in eadem Civitate, vel aliàs super jurisdictione, aut superioritate in illa exercenda.

Clausulæ.

§.4. Et ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & inter-

interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Dat. die 23. Martii 1619. An.XIV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die vigesimatertia Martii 1619. Pontificatus nostri Anno XIV.

CCXCVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Archiepiscopo Lugdunen. erigendi quinque Monialium Monasteria, sub nuncupatione S. Ursulæ, & Regula Sancti Augustini pro Puellarum instructione.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Lugdunen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Procœmium.

INter universa opera divinæ placita bonitati, fundare Cœnobia, in quibus sapientes virgines accensis lampadibus obviam exeant Christo sponso suo, ac gratum, & debitum exhibeant eidem famulatum, non minimum reputamus: cum in eis divinis laudibus glorificetur Altissimus, ac per innocentis vitæ merita gloria æternæ beatitudinis acquiratur. Et propterea piis Ecclesiarum Præsulum, ac devotarum personarum id exoptantium votis Nos benignos, & favorabiles exhibemus, nostram, & Sedis Apostolicæ desuper mandantes interponi auctoritatem.

Nonnullæ piæ fœminæ in Diœcesi Lugdunen. monasticam vitam instituere cupiunt pro puellarum instructione.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecisti, quod in Civitate Lugdunen., ac Oppidis, seu locis Sanctorum Boneti, & Chamundi, nec non de Montbrison, ac Rodane, & Burgi tuæ Lugdunen. Diœcesis, nonnullæ devotæ virgines religionis zelo ductæ, & Deo gratam virginitatem servare statuentes, & pro proprio, ac peculiari earum Instituto, Puellarum instructionem, & doctrinæ Christianæ circa easdem puellas exercitium assumentes, piæ, & honestæ puellarum educationi consulere, nec non easdem Puellas catholicis moribus, & virtutibus christianis instruendo laudabiliter sese exercere intendunt. Quare, ut eum, quem sibi proposuerunt finem, facilius consequi, & instructioni prædictæ melius insistere valeant, in Civitate, & Oppidis, seu locis prædictis Monasteria Monialium, quarum proprium, & peculiare institutum sit, Puellarum instructioni vacare, illasque in pietate christiana erudire, virtutes, bonos mores, laudabilia, & suo sexui convenientia opera, & exercitia docere, ac aliàs ad instar per Nos in Civitate Burdegalen. sub datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem nonis Februarii Pontificatus nostri Anno Decimoquarto, ejusdem Instituti erecti Monialium Monasterii, per Nos pariter erigi, & alias ut infra indulgeri summopere desideras; Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in præmissis opportune providere, & ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Paulus facultatem Archiepiscopo concedit Monasteria erigendi cum conditionibus hic expressis.

§.2. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, religionis propagationem, ac Puellarum educationem hujusmodi, sinceris desideramus affectibus, pium tuum studium hujusmodi plurimum in Domino commendantes, dictasque virgines specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ, de cujus fide, prudentia, integritate, & religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus virginibus prædictis in Civitatis, ac Oppidorum, seu locorum hujusmodi decentibus, & honestis locis Monasteria Monialium cum Ecclesiis, seu Cappellis, Claustris, Dormitoriis, Refectoriis, Cœmeteriis, Areis, Hortis, Hortalitiis, Cellis, aliisque officinis, & membris necessariis, & opportunis construi, & ædificari faciendi licentiam, & facultatem auctoritate nostra impertiaris, illaque, postquam sic constructa, & debita, convenientique clausura munita, ac sacra, & prophana supellectili, aliisque ad divini cultus, & monialium inibi introducendarum usum necessariis competenter instructa fuerint, in Monasteria Monialium sub Invocatione Sanctæ Ursulæ Ordinis Sancti Augustini pro perpetuis usu, & habitatione unius Superioris pro quolibet Monasterio, & tot aliarum Monialium, quot ex illorum redditibus commode sustentari valeant, quæ pro eleemosyna dotali quingenta, pro suppellectili vero centum scuta solvere, & elapso biennio probationis, professionem regularem emittere, perpetuam clausuram servare, & sub regulari observantia dicti Ordinis, ac cura, visitatione, correctione, & subjectione tuis, & pro tempore existentis Archiepiscopi Lugdunen. vivere teneantur, & alias ad instar per Nos, ut præfertur, in Civitate Burdegalen. erecti Monialium Monasterii, apostolica auctoritate, perpetuo sine alicujus præjudicio erigas, & instituas.

Monasteriis, postquam fuerint erecta, nonnulla concedit privilegia.

§.3. Illisque sic erectis, & institutis pro eorum dote, ac congrua Virginum, & Monialium inibi pro tempore existentium sustentatione, omnia, & singula bona mobilia, & immobilia, res, proprietates, & jura quæcumque in quibusvis rebus consistentia, & undecumque provenientia illis per quascumque pias personas in quacumque dispositione etiam intuitu Monialium pro tempore introductarum, vel aliàs quomodo-

modocumque relinquen., & elargien., ita quod liceat Superioribus, & Monialibus dicti Monasterii pro tempore existentibus, bonorum, rerum, proprietatum, & jurium hujusmodi per se, vel alios earum, & dicti Monasterii nomine corporalem, realem, & actualem possessionem appræhendere, & appræhensam perpetuo retinere, fructusque, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta exinde provenientia, percipere, exigere, levare, ac in suos communes, & dicti Monasterii usus, utilitatemque convertere, Diœcesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, etiam perpetuo applices, & appropries.

Ac præcipue Monasteriorũ eorumdem ad ministratores deputandi.

§. 4. Cæterum Superioribus dictorum Monasteriorum, quæ de consensu Conventuum, seu Majoris partis illorum, servata semper forma Concilii Tridentini, & Constitutionum Apostolicarum, eligi debeant, tot, quot videbitur, Administratores, & Gubernatores, qui rerum, & bonorum dictorum Monasteriorum curam, tutelam, & defensionem habeant, ad tempus benevisum constituen., & deputan., eosque quoties opus fuerit mutan., deponen., amoven., ac alios in illorum locum sufficiendi.

Constitutiones efformandi;

§. 5. Nec non pro salubri regimine, & felici statu eorumdem Monasteriorum, ac conservatione illorum, rerum, & bonorum quæcumque statuta, & Ordinationes, licita tamen, & honesta, ac regularibus Institutis Ordinis prædicti, ac regulis, & Constitutionibus a te forsan præscriptis, seu præscribendis minime contraria, & per Te, seu pro tempore existentem Archiepiscopum Lugdunen. examinanda, condendi, & pro temporum varietate commutandi, alterandi, modificandi, limitandi, corrigendi, & alia de novo prævia examinatione, & approbatione tuis, seu pro tempore existentis Archiepiscopi Lugdun. hujusmodi edendi, licentiam, & facultatem impertiaris.

Fruendiq; privilegiis, quibus cætera Ordinis Sancti Augustini Monasteria fruuntur.

§. 6. Denique Monasteriis per te vigore præsentium, ut præfertur, erigendis, illorumque Superioribus, Monialibus, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, prærogativis, Indultis, & gratiis, ac Indulgentiis, quibus quæcumque alia Ordinis prædicti Monasteria, illorumque Moniales, personæ, ac bona de Jure, usu, privilegio, consuetudine, aut aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariter, & pariformiter, ac absque ulla prorsus differentia, dummodo sint in usu, & Sacris Canonibus, ac Conciliorum generalium decretis non contrarientur, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si Monasteriis per Te erigendis, ut præfertur, illorumque Superioribus, & Monialibus particulariter, specifice, nominatim, & specialiter, ac expresse concessa fuissent, concedas, & indulgeas.

§. 7. Præterea, ut supradictæ Virgines peculiare, quod cupiunt Institutum alias Virgines, & Puellas catholicis moribus, & virtutibus instituendi amplecti valeant, illudque in eisdem Monasteriis deinceps perpetuo observetur, infrascriptas Constitutiones sancias; ut nimirum præter Virgines, & viduas ad habitum, & professionem regulares in eisdem Monasteriis introducendas, pro institutione Virginum, & Puellarum, aliæ etiam piæ Mulieres conjugatæ, in casibus tamen a Sacris Canonibus, & Concilio Tridentino permissis tantummodo, & non aliter, in Socias hujus pii Instituti, quæ earumdem etiam Puellarum institutioni una cum prædictis Religiosis intra Claustra tamen eorumdem Monasteriorum in loco a Cellis, & habitatione Religiosarum separato vacent, recipi possint. Harum autem Religiosarum aliæ Novitiæ, aliæ Sorores, & aliæ mulieres, aliæ vero Sociæ vocentur; novitiæ quidem propter sexus infirmitatem, & temporum malitiam ad duos annos in probatione erunt, nec ipsi anni ante decimum sextum cujusque earum ætatis annum completum finiantur, nec convictu cum aliis communi, quoad fieri potest, sed sejuncto licet intra claustra, seorsumque a professis, utantur; Sorores vero decursis duobus probationis annis, professionem regularem emittant: Matres autem post XXV. annum ætatis, aut decimum religionis incumbere teneantur institutioni puellarum per se, & per sorores gratis; Primo quidem in pietate, & virtute christiana virgine digna, docendo christianæ similiter doctrinæ, summam rationem examinandæ conscientiæ, confitendi peccata, communicandi, sacrum audiendi, precandi, rosarium recitandi, meditandi, libros pios lectitandi, spiritualia cantica modulandi, vitia, eorumque occasiones vitandi, virtutes, & opera misericordiæ exercendi, deinde legendi, officia denique christiana præstandi: Deinde vero, ut ad hanc institutionem alliciantur, & ab hæreticis, impurisque abdicentur scholis, virgines primis legendi, scribendique rudimentis, deinde variis acu laborandi modis, omnibus demum artibus honestis, quæ ingenuam virginem decent, instituentur. Postremo sociæ ex religiosis dicantur, quæ editis cæterarum votis in re familiari tractanda solum occupabuntur, neque in matres eligi umquam possint.

Peculiares Constitutiones eis imponit.

Subjicit Ordinarii jurisdictioni.

§. 8. Subjectæ sint omnes tibi, & pro tempore existenti Archiepiscopo Lugdunen. juxta Sacri Concilii Tridentini decreta, nec umquam sub regularium cura, sive per se, sive per alios quovis prætextu, vel auctoritate redigi possint: tua, & pro tempore existen. Archiepiscopi Lugdunen. potestas in illas sit juxta prædicti Concilii Tridentini decreta, ac prædictum institutum, & præsentes Constitutiones, quæ ut sancte observentur, tu earum visitationem instituas juxta prædicti Concilii Tridentini decreta, & formulam ab Ecclesia Romana præscriptam, quæ sanctissime retineatur.

De Confessario.

§. 9. Confessarius a te illis deputetur ad tui

tui libitum, isque ætate, & moribus gravis, fidei, vitæ; famæque integræ, ac exemplaris, in theologia, & spiritualibus rebus bene versatus sit, a quo institutiones, exhortationes, & sacramenta omnes recipiant, ei autem præter victum, & habitationem proximam quidem, sed parietibus firmis sejunctam, ac nullo prospectu, vel aditu in septa religiosa perviam, salarium arbitrio tuo, & pro tempore existentis Archiepiscopi imponetur in annos singulos.

Superioris, seu Primæ electione, & officio.

§. 10. Superior, quæ prima vocabitur, e Monialibus eligatur ante Festum Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis, vel si mors primæ durante illius officio intervenerit, altero post ejus exequiarum die, servata in reliquis semper forma Conciliorum generalium, nec non Constitutionum Apostolicarum. Prima electa, ut dictum est, postquam a te, seu pro tempore existente Archiepiscopo Lugdunen. confirmata fuerit, primo quoque tempore secundam, quæ ad ordinis domestici, & regularum observantiam juvet, ipsiusque ægrotæ, aut sibi vacantis ad breve tempus vices gerat, quomodo, & quatenus illi expedire videbitur, eliget. Procuratricem etiam de sororibus sibi ipsa leget, auditis Matrum judiciis; Æditiuam item, & Magistram scholæ de Matribus, exploratis pariter secreto sententiis Matrum, quibus se, nisi quid melius in Domino ipsi videbitur, semper conformabit: Officiales demum reliquas, communicato cum Matribus, & Sororibus, quibus videbitur, consilio, instituet, aut confirmabit. Consiliarias tamen habebit tres cum discreta ad regimen commune, & res ordinarias, quas singulatim sic deliget tota Congregatio, ut de tribus, quæ plura Matrum suffragia habuerit, ea electa sit, in quam deinde plura suffragia secreta convenerint.

Reliquæ Constitutiones.

§. 11. Finis omnium hic erit, ut saluti, profectionique propriæ, atque alienæ studeant, ex hoc instituto vestitus, & victus communis ad modestiæ, paupertatisque religiosæ, & Ecclesiæ normam nulla ordinaria corporis afflictione constituta, præter jejunium singulorum dierum Sabathi, & Vigiliarum Festivitatum Beatæ Mariæ Virginis, sed extraordinaria, quam superior præscribet, aut sua cuique perfectio suadebit, cum judicio confessarii, & primæ assensu erit. Clausura religiosissime observabitur, ut institutum fert, ac ne medicus quidem, aut chirurgus, vir denique nullus, aut fœmina intrabit umquam habitationis religiosæ septa, nisi de licentia tua, seu pro tempore existentis Archiepiscopi Lugdunen. in scriptis, ac campanæ dato signo, & Prima præsente, cum duabus antiquissimis Matribus. Et quamvis maximo olim cum fructu animarum, & famularum in Gallia factum id fuisse dicatur, non est visum tamen expedire instituti hujus religiosis, ut in eisdem ædibus cum ipsis sæculares Puellæ convivant, & instituantur: amplum atrium ad alterum Ecclesiæ latus, intra tamen Monasteriorum hujusmodi clausuram, ex ædibus circum extructis fiet, ad quod cum Matres, & Sorores Magistræ docendi causa signo scholæ ultimo audito accedent, portæ geminæ exterior scilicet, & interior obseratæ erunt, ac in illud assistrice præsente, binæ, & binæ ingredientur ante, & post meridiem, unde se post duas circiter horas recipient in religiosa claustra, ut his occlusis, & non ante portæ atrii in publicum reserentur, & Puellæ domum quæque suam recedant, quæ non erunt Convictrices. Hoc autem introducendi Puellas non Convictrices, ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum tantum duret. Convictrices autem in suum cubiculum se quæque recipient, ac in loco separato ab habitatione Religiosarum, sed intra eamdem clausuram inhabitabunt, intra quam clausuram aliæ personæ sæculares præter supradictas admitti non possint. His omnibus duæ præerunt, ex Matribus una, altera ex Sororibus, quibus socia ad rem familiarem una item adjungetur. Sub his autem, quæ interius, & intra claustra, ac intra Ecclesiam simul habitabunt, singulæ per singula contubernia puellarum sæculares Præfectæ maturiores, quæ fere vel commoditatem expectent admissionis, vel ad probationem majorem differantur. Confessio etiam generalis totius vitæ in ingressu, & deinceps ad libitum cujusque Monialis fiat. Quotidianæ pietatis exercitationes erunt meditatio matutina per horam, Sacrum examen ante meridianum, & serotinum, Rosari per tres partes, & mysteria triplicia recitatio mane, media die, & vespere, litaniæ sub noctem, & præter hæc quoad Matres parvum Beatæ Virginis Mariæ Officium, vesperæ cum cantu diebus Dominicis, & Doctrina Christiana ante, vel post vesperas cum brevi explicatione illius per virum aliquem doctum facienda, cum pridie habita fuerit religiosis exhortatio accommodata post litanias Lauretanas: a choro, & psallendi onere, ut institutioni Puellarum vacare commodius possint, exemptæ erunt. Lectio Regularum, & instituti frequentissima, librorumque spiritualium cum privatim, tum communiter ad mensam, & cum aliquid operis quieti fiet propter institutionem Puellarum, quidquid operis facient Religiosæ primum ad ipsarum, & domus necessarios usus, deinde ad Ecclesiarum Religiosorum, & pauperum subsidium conferetur, ut corporalibus, Purificatoriis, Altaris mappis abluendis, sarciendis, conficiendis vestibus, item lineis, & linteis suendis, & similibus demum charitatis officiis, ut melius illarum famæ, & necessitatibus provideatur: provisor deligetur idoneus, qui pensiones ipsarum, & redditus colligat, & Procuratrici reddat. Assistrices item tres, vel quatuor Matronæ lectissimæ, quæ vicissim per hebdomadas suas assistant quotidie cum fores atrii reserabuntur, & obserabuntur. His autem, & Confessariis communicabuntur omnia bona, & gratiæ totius domus, & privatim rosaria pro ipsis benefactoribus singula quotidie a singulis reci-

recitabuntur, Reliqua enim duo pro Ecclesia Sancta, Summo Pontifice, Cardinalibus, Archiepiscopo Lugdunen. pro tempore existente partim, partim pro Religiosis Ordinibus, & viris, a quibus juvantur in spiritu, Deo, Beatæque Virgini offerentur, nihil autem supradictorum, præter vota, obliget ad peccatum vigore instituti, aut præcepti, nisi ex natura rei, & communi jure, sed ad ea omnia diligentissime, & perfectissime observanda omnes amore Dei, & professionis studio excitentur. Pœnitentiæ tamen delinquentibus imponentur pro defectus qualitate, ut Prima judicaverit. Jurabit tandem prima coram Confessario se nihil contra institutum facturam, aut permissuram scienter, quod ad alias, & regimen pertineat: si præsertim ab alia quavis adeoque minima ex sociis, aut externis admoneatur, & consiliariæ cum discreta, adeoque in re gravi major pars Matrum sic censeat; sed omni ope, & opera in Domino adnitetur, ut silentium, humilitas, obedientia, devotio, charitas, cæteræque virtutes, observantia religiosa, & hujus instituti formam in sua familia semper elucescant: super quibus omnibus, & singulis plenam, liberam, & amplam facultatem d. auctoritate tenore præsentium concedimus, & impertimur.

Derogatio contrariorum

§.12. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis necnon etiam Ordinis eligen. etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis illi, ejusque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, appprobatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Aprilis 1619. An. XIV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 10. Aprilis 1619. Pontificatus nostri Anno Decimoquarto.

CCXCVIII.

De ambitu Fratribus Minoribus de Observantia Ordinis S. Francisci, eorumque Superioribus interdicto.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Admonemur pastoralis officii nostri debito, deligentius prospicere, ne Religiosis, qui regularem vitam professi sæculo renunciarunt, ad dignitates, & Officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

Prohibitio ambitus de quo in Rubr.

§.1. Quocirca Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, dilectis filiis Ministro Generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum Prælatis nunc, & pro tempore existen. in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda præcipimus, & mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum, tam laicarum, quam ecclesiasticarum extra dictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, Imperiali fulgentium, cuivis prædicti Ordinis Religioso ullam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, functiones, & prælaturas ejusdem Ordinis concedere audeant; quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta, hac via, & his mediis per conquisitos favores, & suffragia aliquid sibi procuraverint, ad talia, & similia, ac etiam majora in eodem Ordine consequen. perpetuo inhabiles declaramus. Insuper dictis Religiosis, & Fratribus ejusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, ut non solum in præmissis omnibus favores hujusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter, ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis personis exhibere audeant, seu præsumant.

Derogatio contrariorum

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si Ordini, & Fratribus prædictis communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumptorum fides.

§.3. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 18. Aprilis 1619. An. XIV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 18. Aprilis 1619. Pontificatus nostri Anno Decimoquarto.

De

CCXCIX.

In idem Argumentum: Pro Ordine Fratrum Minorum Ordinis Sancti Francisci Conventualium.

Similem prohibitionem fecit hic idem Paulus Fratribus de Observantia Sancti Francisci, ut in ejus Constit. CCXCVIII. Admonemur. *hic supr. fol.* 271.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Admonemur pastoralis officii nostri debito diligentius prospicere, ne Religiosis, qui regularem vitam professi sæculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

Prohibitio ambitus Conventualibus S. Francisci. §. 1. Quocirca Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deque apostolicæ potestatis plenitudine, dilectis filiis Ministro Generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci Prælatis nunc, & pro tempore existentibus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda præcipimus, & mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum tam laicarum, quam ecclesiasticarum extra d. Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuivis dicti Ordinis Religioso ullam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, functiones, & Prælaturas ejusdem Ordinis concedere audeant.

Si aliquid per conquisitos favores pro curaverint inabiles sint. §. 2. Quinimo d. Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta, hac via, & his mediis per conquisitos favores, & suffragia, aliquid sibi procuraverint, ad talia, & similia, ac etiam majora in eodem Ordine consequenda perpetuo inabiles declaramus.

Nec etiam sponte oblatos recipere possint. §. 3. Insuper dd. Religiosis, & Fratribus ejusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, ut non solum in præmissis omnibus favores hujusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis personis exhibere audeant, seu præsumant.

Contrariorum derogatio. §. 4. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis Statutis, & consuetudinibus etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si Ordini, & Fratribus prædictis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transumptorum. §. 5. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 4. Sept. 1619. An. XV. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 4. Septembris MDCXIX. Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

CCC.

In idem Argumentum: Pro Ordine Fratrum Minimorum Sancti Francisci de Paula.

Congregationem istorum Fratrum approbavit Sixtus IV. in Const. VI. Sedes. *Tom. III. Part. III. fol.* 136. *Regulam vero ipsorum confirmavit Iul. II. in sua Const. XII.* Dudum. *Tom. III. Par. III. fol.* 273. *Transitumque ad Cappuccinos, & e contra prohibuit Pius V. in Constitut. LXVI.* Sedis. *Tom. IV. Par. II. fol.* 399. *Qui etiam postea d. Ordinem inter Mendicantium Ordines connumeravit in Const. LXX.* Apostolicæ. *ibid. fol.* 403. *Et postea Capitulum generale quolibet sexennio celebrari, Officialiumque durationis tempus statuit istemet Paul. in Constit. XV.* Cum sicut. *Tom. V. Par. III. fol.* 158.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Admonemur pastoralis officii nostri debito, diligentius prospicere, ne Religiosis, qui regularem vitam professi sæculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus. Procemium.

§. 1. Quocirca Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, dilectis filiis Correctori generali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Sancti Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum Prælatis, nunc & pro tempore existentibus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda præcipimus, & mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum, tam laicarum, quam ecclesiasticarum extra dictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuivis dicti Ordinis Religioso ullam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, functiones, & Prælaturas ejusdem Prohibitio ambitus de quo in Rubrica.

dem Ordinis concedere audeant, quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta, hac via, & his mediis per conquisitos favores, & suffragia aliquid sibi procuraverint, ad talia, & similia, ac etiam majora in eodem Ordine consequenda perpetuo inhabiles declaramus. Insuper dictis Religiosis, & Fratribus ejusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, ut non solum in præmissis omnibus favores hujusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis personis exhibere audeant, seu præsumant.

Abrogatio contrariorum. §.2. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, dictique Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si Ordini, & Fratribus prædictis communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transumptorum. §.3. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 6. Sept. 1619. An. XV. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 6. Septembris 1619. Pontificatus nostri Anno Decimoquinto.

CCCI.

Extensio Indulti recitandi Officium, & Missam celebrandi de B. Thoma à Villanova ad omnes Fratres Ordinis Eremitarum S. Augustini Regnorum Hispaniarum, & ad quoscumque utriusque sexus Regulares, ac etiam Presbyteros sæculares in Oppido de Villanova commorantes.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. In supremo Apostolatus solio meritis licet insufficientibus, divina dispensatione constituti, ad ea, per quæ servorum Christi honos, & veneratio in terris promoveatur, juxta creditum Nobis desuper apostolicæ servitutis officium, libenter intendimus, & piis Christifidelium, præsertim Catholicorum Regum id exoptantium votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Ad preces Ordinis Eremit. S. Augusti., & Regis Catholici. §.1. Alias siquidem nomine dilectorum filiorum Prioris generalis, & aliorum superiorum, necnon Fratrum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Nobis exposito, quod bo. me. Thomas a Villanova ejusdem Ordinis dum vixit professor, ac Archiepiscopus Valentin. multis, & eximiis virtutum, gratiarum, & miraculorum donis a Domino illustratus fuerat, & propterea non solum universus Ordo prædictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac Venerabilis frater Isidorus Archiepiscopus Valentinus, nec non dilecti filii Capitulum & Canonici Ecclesiæ Valentinæ, ac Deputati, Electi, & Sindici Regni, & Civitatis Valentiæ Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut donec Canonizationis honor dicto Thomæ a Villanova ab Apostolica Sede haberetur, idem Thomas a Villanova Beatus vocari, & de eodem Officium, & Missa, ut infra recitari posset.

Hic Pont. concessit Thomam a Villanova Beatum nuncupari, & 18. Sept. ab Ordine Offic. recitari, & Missam celebrari. §.2. Nos re prius per Venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus præpositos, quibus eam examinandam mandaveramus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut ipse bo. me. Thomas a Villanova in posterum Beatus nuncupari, atque singulis annis die 18. Septembris in toto Regno Valentiæ a Religiosis ejusdem Ordinis Sancti Augustini, tam fratribus, quam monialibus, & in dicta Civitate Valentina, ubi ejus corpus requiescere asserebatur, & Diœcesi Valentina, cujus per undecim annos Archiepiscopus fuit, ut præfertur, ab omnibus utriusque sexus regularibus personis, ac etiam presbyteris, & clericis sæcularibus, de eo tamquam de Beato juxta Rubricas Breviarii, & Missalis Romani de communi Confessoris Pontificis Officium recitari, & Missa celebrari respective posset, apostolica auctoritate perpetuo concessimus, & indulsimus, prout in aliis nostris in simili forma Brevis desuper expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur.

Et ad alias eorumdem preces. §.3. Cum autem, sicut pro parte Prioris generalis, ac superiorum, & Fratrum prædictorum denuo Nobis nuper expositum fuit, tam dictus Philippus Rex, quam Ordo prædictus, nec non dicti Deputati, Electi & Sindici concessionem, & indultum prædicta ad universum Ordinem S. Augustini hujusmodi, ac etiam ad Oppidum Villanovæ de los Infantes nuncupat. Toletanæ Diœcesis, unde dictus Thomas oriundus esse asseritur, per Nos auctoritate apostolica extendi summopere desiderent.

Concess. prædictam ampliat. §.4. Nos supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc iterum porrectis inclinati, de eorumdem Fratrum consilio, quod de cætero perpetuis futuris temporibus ab omnibus utriusque sexus ejusdem Ordinis Sancti Augustini religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon in Oppido de Villanova de los Infantes prædicto, ubi dictus Thomas natus, & educatus esse asseritur, ab omnibus etiam utriusque

que sexus regularibus, ac etiam presbyteris, & clericis sæcularibus Officium, & Missa de eodem Thoma a Villanova, servata alias in omnibus, & per omnia literarum prædictarum forma, & tenore, recitari, & celebrari respective, libere, & licite possit, & valeat, auctoritate prædicta tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat.

§. 5. Non obstantibus omnibus illis, quæ in eisdem literis nostris voluimus non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Concessionis transũptis credi mandat.

§. 6. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutę munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 24. Sept 1619. An. XV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 24. Septembris 1619. Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

CCCII.

Beatificatio Ven. Francisci Xaverii Sacerdotis Societatis Jesu, cum facultate recitandi Officium, ac celebrandi Missam de communi Confessoris non Pontificis quot annis die 2. Decembris.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Superiores Soc. Jesu supplicarunt huic Pót. pro Beatif. Francisci Xaverii dictæ Soc. professoris.

§. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Præpositi Generalis, ac Presbyterorum Societatis Jesu Nobis nuper expositum fuit, quod bo: me: Franciscus Xaverius ejusdem Societatis, dum vixit, presbyter, multis, & eximiis virtutum, gratiarum, & miraculorum donis a Domino illustratus fuit. Quapropter Præpositus, & Presbyteri prædicti, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut donec Canonizationis honorem, quem dicto Francisco Xaverio, ob ejus excellentia merita, aliquando, divina adspirante gratia, habitum iri sperant, ab Apostolica Sede impetrent, idem Franciscus Xaverius Beatus vocari, ac de eodem Officium, & Missa, ut infra, recitari, & celebrari respective possit.

Qui d. Franciscum de cetero Beatum nuncupari, ac die 2. Decembris de eo offic. recitari, & Missam celebrari posse indulget.

§. 2. Quare Nos, re prius per Venerabiles Fratres nostros S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus præpositos, quibus eam examinandam mandavimus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio, hujusmodi supplicationibus inclinati, ut ipse bo. me. Franciscus Xaverius in posterum Beatus nuncupari, atque de eo die secunda Decembris, qua obdormivit in Domino, ab omnibus Religiosis dictæ Societati ubique terrarum existentibus, in eorum Ecclesiis, necnon in omnibus Regnis Indiæ Orientalis, in quibus per undecim continuos annos Christianam Religionem disseminavit, ac longe, lateque propagavit, item & in Oppido Vavier nuncupato Pampilonen. Dioecesis unde ipse Franciscus Xaverius oriundus esse asseritur, ab omnibus utriusque sexus regularibus, ac etiam presbyteris, & clericis sęcularibus juxta Rubricas Breviarii, & Missalis Romani de communi Confess. non Pont. Officium recitari, & Missa celebrari respective, libere, & licite valeat, apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Contrariis derogat.

§. 4. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Transumptisque d. Concess. fidem dari præcipit.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris die vigesimaquinta Octobris, millesimo sexcentesimodecimonono, Pontificatus nostri Anno decimoquinto. Dat. die 25. Octob. 1619. An. XV.

CCCIII.[1]

Ferdinandus Imperator a censuris ad cautelam cum complicibus absolvitur ob amotionem Cardinalis Cleselii ab Aula Cæsarea, *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Charissimo in Chisto filio nostro Ferdinando Romanorum Regi in Imperatorem Electo.

PAULUS PAPA QUINTUS

Charissime in Christo fili noster salutem, & apostolicam benedictionem.

§. 1. CUM, sicut Majestas tua per literas suas die tertia Mensis Maii proxime præteriti datas, necnon per quon. Tyberium Carnevalium ad Nos infrascripta de re a Majestate Tua specialiter destinatum nobis exponi fecit, tu una cum bon. mem. Maximiliano Archiduce Austriæ, adeo necessariis rationibus, & causis, ad dilectum filium nostrum Melchiorem S. R. E. Presbyterum Cardinalem Cleselium nuncupatum Ecclesiæ Viennen. ex concessione, & dispensatione apostolica Præsulem, ab Aula clar. mem. Matthiæ Romanorum Regis in Imperatorem electi amovendum, & in tuto loco in Oppido Œniponti nostro nomine custodiendum permotus fuerit, ut in ea re nihil a te peccatum, sed religioni catholicæ, & Reipublicæ, nec non statibus Domus Austriacæ consultum fuisse reperias, nec propterea absolutione a præmissis, quamvis ad cau- Ferdinandi petitio.

cauthelam tibi opus esse existimas; Nihilominus quando per dilectum filium Magistrum Fabritium Verospium Cappellanum nostrum,& causarum Palatii Apostolici Auditorem a nobis de hoc negocio ad Majestatem tuam missum absolutione a præmissis saltem ad cauthelam te indigere nostro nomine tibi significatum fuerit, Majestas Tua pro sua in nos, & hanc Sanctam Sedem observantia, ac obsequendi studio rem hanc ad nostram voluntatem, & arbitrium, cui, ut Princeps Catholicus parebit, rejecerit, & idcirco dictus quon. Tyberius inhærendo literis tuis hujusmodi absolutionem ad cauthelam a præmissis nomine tuo pro te, & aliis, quorum opera, & consilio in eisdem præmissis usus fuisti, a nobis petierit, promittens hujusmodi petitionem Majestatis Tuæ approbatione, & ratificatione ratam, validam futuram, prout in suplici libello ejusdem Tyberii sub die 3. Mensis Junii proxime præteriti nobis exhibito plenius continetur.

Pontificis benignitas.

§. 2. Nos ad grandia Majestatis Tuæ in Nos, & apostolicam Sedem fidei, & observantiæ, atque adeo in Religionem Catholicam merita paternæ considerationis dirigentes intuitum, supplicationibus prædictis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, re prius cum nonnullis Venerabilibus Fratribus Nostris S.R.E. Cardinalibus prudentia, doctrina, & pietate eximiis communicata, & mature examinata, Te, & eorum singulos,quorum opera, & consilio in præmissis usus fuisti, ut præfertur, ab excommunicatione majori, necnon aliis quibuscumque censuris, & pœnis ecclesiasticis ob præmissa omnia, & singula quomodolibet incursis, qualescumque sint, apostolica auctoritate tenore præsentium ad cauthelam absolvimus, & absolutos esse, & fore decernimus, & declaramus, necnon in pristinum, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet, Majestas Tua, & illi eratis statum, & gradum in omnibus, & per omnia plenarie restituimus, reponimus, & reintegramus.

Derogatio contrariorum

§. 3. Non obstan. apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, Generalibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, privilegiis, indultis, & literis apostolicis, etiam Extravagantibus, & in Corpore Juris clausis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Pœnitentia a Confessario imponenda.

§. 4. Volumus autem, quod pœnitentiam, quam tibi, & aliis prædictis Confessarius idoneus propter præmissa injungen. duxerit, adimplere omnino teneamini.

Dat. die 25. Octob. 1619. An. XV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 25. Octobris 1619. Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

CCCIV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Nuncio Apostolico in Poloniæ Regno committitur dismembratio Decimarum manipularium Præfecturæ Lomzensis a Mensa Episcopali Plocen. earumque unio Mensæ Capitulari pro distributionum quotidianarum augmento.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Nostro, & Sedis Apostolicæ Nuncio in Regno Poloniæ residenti salutem, & apostolicam benedictionem.

Exordium.

Debitum pastoralis officii Nobis ex alto commissi Nos admonet, & inducit, ut ad ea, per quæ Ecclesiarum quarumlibet, præsertim Cathedralium, earumque Mensarum Capitularium, nec non personarum divinis laudibus in ipsis Ecclesiis insistentium commoditatibus consulitur, & necessitatibus occurritur, libenter intendamus, ac in his ejusdem Officii Nostri partes favorabiliter interponi mandemus, prout personarum, rerum, & temporum qualitatibus diligenter pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Petitio Episcopi, & Capituli.

§. 1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Ven. Fratris Nostri Henrici Episcopi Plocen., ac dilectorum filiorum Capituli, & Canonicorum Ecclesiæ Plocen. petitio continebat, quod fructus, redditus, & proventus Mensæ Capitularis dictæ Ecclesiæ, temporum injuria adeo imminuti fuerint, ut propter illorum, ac distributionum quotidianarum tenuitatem, pauci admodum ejusdem Ecclesiæ Canonici divinis Officiis in ea celebrari solitis interesse, easdemque distributiones lucrari curent. Verum prædictus Henricus Episcopus id pro sui pastoralis Officii debito provide considerans, ac aliàs animos eorumdem Canonicorum ad laudes divinas in eadem Ecclesia alacrius, & ferventius decantandas incitare cupiens, quasdam Decimas manipulares nuncupatas ex bonis regalibus Præfecturæ Lomzensis ad Mensam suam Episcopalem Plocen. legitime spectantes annui redditus bis mille Florenorum Polonicorum, mille scuta auri circiter, ut asseritur, constituentium, licet octingenti floreni hujusmodi monetæ, nec non quadringenta scuta paria conficien. eidem Mensæ Episcopali ad præsens obveniant, ex quo residuum illorum quibusdam particularibus personis ipsius Ecclesiæ Canonicis per dicti Henrici Episcopi prædecessores tunc existentes Episcopos Plocen. ad eorum vitam concessus fuit, eidem Mensæ Capitulari pro augmento distributionum quotidianarum hujusmodi cum hoc tamen, quod ejusdem Ecclesiæ Capitulum, & Canonici prædicti, & pro tempore existen. sexcentos Collegio dilectorum filiorum Vicariorum dictæ Ecclesiæ, & quadringentos florenos similes Semi-

Seminario Puerorum Ecclesiastico Plocen. ex dictis bis mille florenis quolibet anno dare, & assignare debeant, & teneantur, concedere, & assignare proponat, & si dictae Decimae ex nunc, prout postquam omnes ad praedictam Mensam Episcopalem per obitum modernorum eas, seu earum partes percipientium in vim concessionnm, ut praefertur, factarum, redierint, ab eadem Mensa Episcopali, cujus fructus, redditus, & proventus pro commoda Episcopi Plocen. pro tempore existentis sustentatione, & manutentione, & detractis hujusmodi Decimis abunde sufficiunt, dismembrarentur, illaeque sic dismembratae, & separatae, dictae Mensae Episcopali pro hujusmodi distributionum quotidianarum augmento applicarentur, & appropriarentur, ut infra, ex hoc profecto feliciori ejusdem Ecclesiae statui, & Canonicorum eorumdem commoditatibus cum non modico divini cultus splendore, & incremento satis opportune consuleretur, nec propterea dicta Mensa Episcopalis aliquod sentiret gravamen. Quare pro parte Henrici Episcopi, Capituli, ac Canonicorum praedictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Dismembratio, & respectiva unio, de quibus in Rubrica, Nuncio Apostolico committitur.

§. 2. Nos igitur certam de praemissis notitiam non habentes, dictumque Henricum Episcopum, ac Capituli, & Canonicorum hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, nec non veriores aliarum unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & appropriationum dictae Mensae Capitulari hactenus factarum tenores, ac datas, Decimarum quoque hujusmodi valores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae per praesentes committimus, & mandamus, quatenus, constito Tibi prius legitime de praemissis, dictas Decimas cum omnibus earum juribus, & pertinentiis universis ab eadem Mensa Episcopali ex nunc, prout postquam omnes ad eam redierint, ut praefertur, auctoritate nostra perpetuo dismembres, & separes, illasque sic dismembratas, & separatas praedictae Mensae Capitulari pro augmento distributionum quotidianarum praedictarum, dicta auctoritate nostra, etiam perpetuo applices, & appropries, ita quod liceat modernis praedictis, ac pro tempore existentibus Capitulo, & Canonicis ejusdem Ecclesiae, per se, vel alium, seu alios eorum nomine partis non concessae ex nunc, residui vero decimarum hujusmodi, postquam per obitum singulorum Canonicorum illas, seu earum partes nunc percipientium vacare, ac alias ad Mensam Episcopalem redire contigerit, simul, vel successive, facto loco vacationi hujusmodi, corporalem, realem, & actualem possessionem apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, illasque percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac donationem ex eis sexcentis pro Collegio, & aliis quadringentis florenis hujusmodi pro Seminario praedictis, per dictos Capitulum, & Canonicos, ut praefertur, postquam tamen omnium decimarum praedictarum possessionem adepti fuerint, modo, & forma praemissis, & interim pro rata possessarum Collegio, & Seminario hujusmodi dandis, & assignandis: Ita quod ad id per Ordinarium loci nunc, & pro tempore existentem, etiam per censuras ecclesiasticas cogi possint, in suos, & dictarum distributionum quotidianarum usus, & utilitatem convertere, Dioecesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita.

Clausulae pro presentium literarum firmitate.

§. 3. Nec non praesentes nostras literas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, seu regulis, vel Constitutionibus, etiam revocatoriis unionum, & annexionum, & incorporationum effectum non sortitarum, etiam per quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, etiam in crastinum assumptionis cujuslibet ipsorum ad Summi Apostolatus apicem fieri solitis comprahendi, sed semper, & perpetuo ab eis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum, etiam sub posteriori data per modernos praedictos, ac pro tempore existentes ejusdem Ecclesiae Capitulum, & Canonicos quandocumque eligenda restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: Ac ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos judicari, & definiri debere, necnon quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane eadem auctoritate nostra decernimus.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac nostra de exprimendo vero valore secundum communem extimationem, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis, nec non ejusdem Ecclesiae Plocen. juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis illi, ejusque Praesuli, Capitulo, Clero, Canonicis, aliisque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium forsan praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis mentio in eisdem nostris literis habenda foret, illis alias in suo robore permansuris,

hac

hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 11. Decem. 1619. Ann. XV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo decimo nono tertio Idus Decembris Pont. Nostri Anno XV.

CCCV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Decimæ sex super omnibus Fructibus, & Pensionibus Ecclesiasticis Italiæ imponuntur.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Causæ imponendi Decimas recensentur.

IN specula militantis Ecclesiæ a Domino per ejus divinæ gratiæ abundantiam, nullo licet merito nostro, constituti, & intestina mala, quibus inclita Germania, & illi vicinæ Provinciæ afflictantur, necnon quanto hostis humani generis conatu, Charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum Regis in Imperatorem electi, & Catholicorum res ibidem oppugnentur, pastorali solicitudine considerantes, non possumus non graviter commoveri: nemo enim nescit, quantis seditionibus, rebellionibus, & funestis hæreticorum motibus omnia fluctuent, ut in Locis, quæ a Catholicæ Fidei Hostibus occupantur, divina, humanaque jura, ac Sacrosancta Dei Templa violentur, sacræ cœremoniæ ablegentur, sacrificia cessent, Dei, Sanctorumque honor nullus, contumeliæ, & opprobria multa sint, quæ sane calamitates cum Ecclesiæ, hoc est mystici Corporis Christi tam principalia membra affligant, cætera membra una nobiscum, qui hujus corporis, licet indigni, visibile Caput a Domino constituti sumus, merito condolere debent.

Quapropter nos in hac rerum calamitoso statu, pro ea, quam de Catholicorum Germaniæ prædictæ, & vicinarum Provinciarum hujusmodi, qui non modica pars sunt gregis Dominici nobis divinitus crediti, præcipuam habemus sollicitudinem, officii nostri partes esse duximus, eisdem quacumque opportuna ratione possumus, opem ferre, & communem causam Reipublicæ Christianæ adjuvare. Cum vero Cameræ nostræ Apostolicæ vires valde debilitatæ sint, & redditus ad ea comparanda præsidia, quæ præsentes necessitates postulant, nequaquam sufficiant, cogimur, exemplo Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, ad aliarum Ecclesiarum peculium, Christique Domini patrimonium, cujus causa nunc agitur, nos convertere, sperantes in Domino, non iniquum quemque urgentium harum necessitatum æstimatorem in tam sanctum, pium, ac necessarium usum, pro christiana pietate, libenter contributurum.

Imponuntur sex Decimæ.

§. 1. Habita igitur super his omnibus cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum consilio, & assensu indicimus, & imponimus sex integras decimas omnium, & quorumcumque fructuum, reddit. uum, proventuum, jurium, obventionum, distributionum quotidianarum, & emolumentorum ordinariorum, & extraordinariorum omnium, & quarumcumque Ecclesiarum Patriarchalium, Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiatarum, & Parochialium, necnon Monasteriorum, & Conventuum, ac etiam Mensarum Patriarchalium, Archiepiscopalium, Episcopalium, Abbatialium, Capitularium, & Conventualium, Prioratuum quoque, Præpositurarum, Præceptoriarum, Canonicatuum, Præbendarum, Dignitatum, Personatuum, Administrationum, & Officiorum, cæterorumque beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, sæcularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Præmonstratensis, S. Basilii, Silvestrinorum, & qui proprietates, redditusque certos ex privilegio, vel aliàs possident, Mendicantium, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus; necnon Congregationum regularium, exceptis prædictis S. R. E. Cardinalibus ob assiduos, magnosque labores, quos ipsi Ecclesiæ universali impendunt, & gravissima, quæ tuendæ dignitatis causa sustinent, onera, ac exceptis etiam duodecim illis Congregationibus, quæ cum Camera Apostolica tempore fe. rec. Pii Papæ V. Prædecessoris nostri de subsidio ordinario concordarunt, & præterea Hospitalium, etiam pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona, & redditus ultra infirmorum necessitates, & alia, pro quibus instituta sunt, pia officia exercenda possidentium, nec non B. Mariæ Theutonicorum, S. Lazari de Alto Passu, Templi Dominici, & aliarum Militiarum, Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, quæ pro sui tutela contra Turcas, & alios Infideles alienis auxiliis quotidie indiget, dumtaxat exceptis, in Italia universa consistentium, secundum verum annuum valorem fructuum, reddit· uum, proventuum, & aliorum prædictorum, nisi aliter cum Sede, & Camera Apostolica fuerit concordatum, ac etiam indicimus, & imponimus sex alias Decimas omnium, & quarumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentis, & distributionibus supradictis, in favorem quorumcumque, non tamen Cardinalium, & duodecim Congregationum hujusmodi, assignatarum, & assignandarum, percipiendas, exigendas, & levandas ab omnibus, & quibuscumque Episcopis, Archiepiscopis, & Primatibus, Patriarchis, & aliis Ecclesiarum Prælatis, ac cæteris cujuscumque dignitatis, gradus, status, & conditionis, personis prædicta, quocumque jure, & titulo obtinentibus, & obtenturis, necnon Æconomis, & Administratoribus perpetuis, & temporalibus usu-

usu,fructuariis, ac fructus, pensiones, res, & alia hujusmodi jura, ex quacumque causa sibi apostolica auctoritate in toto, vel in parte reservata habentibus, & habituris sæcularibus, & regularibus Ordinum, Congregationum, Militiarum, & Hospitalium, non tamen Sancti Joannis prædictorum, necnon ab ipsis Ecclesiis, Cappellaniis, Conventibus, Ordinibus, Congregationibus, Collegiis, Hospitalibus, Militiis, Mensis, Massis, & locis quocumque privilegio, & exemptione reali, personali, & mixta, antiqua, & immemorabili, pacifica, & continua suffultis: quos omnes ad hoc obligatos pro una intra proximum diem festum S. Michaelis Archangeli proximi mensis Septembris, & pro alia intra eumdem festum anni proxime futuri, & pro tertia partibus æqualibus intra illum ipsum diem festum consequentis protinus anni, Cameræ prædictæ, & illius Depositario Generali ad id constituendo, omnino volumus persolvisse.

Depositarii deputatio, & munus.

§. 3. Ejusdem vero Depositarii munus erit sedulo curare, ut quicquid pecuniarum ex decimis colligetur, id diligenter, ac fideliter asservetur, de mandato nostro speciali in dictos usus dumtaxat, nec alias erogandum.

Pœnæ non solventibus in fliguntur.

§.4. Quicumque vero decimas hujusmodi nullo modo, vel non integre scienter, aut non secundum verum annuum valorem fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, distributionum, & emolumentorum, vel concordiam cum Sede, & Camera prædictis, ut præfertur, ineundam, sive terminis constituen. non exhibuerint, seu in illorum exhibitione malitiam commiserint, vel fraudem, Ecclesiarum Antistites suspendimus a Divinis, Capitula verò, Conventus, & Collegia quæcumque Ecclesiastico Interdicto supponimus, ac singulares personas, Antistite inferiores, excommunicationis sententia innodamus.

Modus persolvendi hujusmodi Decimas præscribitur.

§.5. Ceterum ad prædictas Decimas consequendas præcipimus etiam omnibus Conductoribus, Censuariis, & Locatoribus proprietatum, fructuum, rerum, & jurium prædictorum, etiam hujusmodi pensionibus oneratorum, ut utrasque Decimas, nomine Dominorum, & Pensionariorum ad computum suæ quisque locationis, omnibus vero possessoribus, usufructuariis, & aliis pensiones solvere debentibus, ut ipsi etiam decimas pensionum hujusmodi, nomine Pensionariorum, Cameræ, & procuratoribus prædictis integre persolvant: Decernentes Decimas fructuum, reddituum, proventuum, & aliorum jurium prædictorum, secundum verum valorem annuum, vel saltem juxta taxam, de qua cum S. R. E. Camerario, nostroque, & Cameræ prædictæ Thesaurario generali, ut præfertur, concordaverint, alias vero pensionum decimas ad rationem decem pro centenario præstari debere, & secundum ea prædictos omnes in solidum cogendos esse, ipsarumque Decimarum Procuratores, a quibus libuerit, integre exigendi optionem; facultatemque habere, neque ullas immunitates, & exemptiones, etiam ex causa resignationis, cessionis juris, concordiæ, conventionis, aut quacumque alia gravi, & onerosa occasione, quocumque modo concessas, & interim concedendas, integram solutionem hujusmodi minuere, vel impedire, neque possessores, usufructuarios, aut alios pensiones hujusmodi solvere debentes, etiamsi ipsi juri, & actioni petendæ, vel detrahendæ, vel retinendæ portionis, & ratæ partis pensionarios contingentis, jure jurando renunciaverint, atque ex forma dictæ Cameræ amplissima caverint modo aliquo obligari, neque ad id pro dicto tempore constringi posse: Omnes vero confessiones, & quietantias receptionis decimarum a Procuratoribus, & Ministris Cameræ prædictæ, tam Conductoribus, Censuariis, & Locatoribus nomine suorum principalium, quam etiam ipsis, necnon possessoribus, usufructuariis, & aliis pensiones solvere debentibus nomine pensionariorum faciendas, perinde valere, atque in judicio, & extra illud ubique Locorum fidem facere, ac si ipsismet principali bus, & pensionariis præsentibus, & solventibus factæ, & exhibitæ fuissent: Conductores autem, qui pretium locationis Dominis legitime anticipaverint, locationem suam hujusmodi, quam ad hoc prorogamus, usque ad integram satisfactionem, ut prius, etiam adveniente successore, continuare debere.

Clausulæ.

§.6. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Cardinalis Camerarius Collector designatur.

§.7. Ut autem omnia supradicta, sicut causa urgens postulat, diligenter, & fideliter exequutioni demandentur, dilectum filium nostrum Petrum Tituli S. Mariæ Transtyberim Presbyterum Cardinalem Aldobrandinum nuncupatum, S. R. E. Camerarium, cujus integritas, atque experientia jampridem nobis perspecta est, generalem omnium Decimarum prædictarum Collectorem in universa Italia, cum omnibus, & quibuscumque privilegiis, Jurisdictionibus, ac juribus, quæ omnes alii antehac hujusmodi Collectores habuerunt, auctoritate prædicta, tenore præsentium, constituimus, & deputamus, eique plenam, liberam, & absolutam potestatem, facultatem, & auctoritatem tribuimus, omnes ipsas Decimas Cameræ prædictæ nomine ubique procurandi, prædictos omnes, tam conjunctim, quam divisim, ad illarum integram solutionem, ut prædictum est, faciendam etiam per Edictum Locis publicis affigendum, monendi, & requirendi: non parentes, fraudantes, & cæteros contumaces

ces in censuras, & pœnas prædictas incidisse declarandi, proprietates, res, fructus, & alia bona ipsorum, etiam manu regia appræhendendi, & usque ad condignam satisfactionem retinendi, contradictores, & perturbatores, molestatores, & rebelles quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, quovis quæsito colore præstantes, cujuscumque dignitatis, gradus, & ordinis fuerint, prædictis, aliisque censuris, & pœnis ecclesiasticis, nec non pecuniariis, cæterisque juris, ac facti remediis compellendi, illosque etiam iteratis vicibus aggravandi, dignitatibus, beneficiis, & officiis omnibus privandi, & amovendi, & ad futura inhabiles faciendi, interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii sæcularis, quandocumque opus fuerit, invocandi: Ad sanitatem vero reversos, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris, & pœnis supradictis, in forma Ecclesiæ consueta, absolvendi, super irregularitate forsan occursa dispensandi, & ad pristinum statum omnino restituendi; Præterea Collectores, & subcollectores fide, & facultatibus idoneos in omnibus Civitatibus, Terris, & Provinciis Italiæ prædictæ, quot quot viderit expedire, cum simili, vel limitata, non tamen absolvendi potestate, constituendi, eumque, vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes, & morosos removendi, ac alium, seu alios subrogandi, quotiescumque ei videbitur; in delinquentes, & suspectos per se, vel alium, seu alios etiam simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura judicii inquirendi, & meritis pœnis puniendi, modos, & formas in prædictis servandos præscribendi, dubia quæcumque in præmissis forte oritura declarandi, ac prorsus omnia, & quæcumque circa ea necessaria, & opportuna faciendi, statuendi, & exequendi, etiamsi talia forent, quæ Mandatum exigerent magis speciale, quam præsentibus est expressum.

Contraria tolluntur.

§. 8. Non obstantibus piæ mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, Militiarum, & locorum prædictorum juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, quodque Prælatis, & personis prædictis, eorumque Ecclesiis, & Locis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a prædicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto, necnon personis, earumque nominibus, & cognominibus, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & Locis hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, in genere, & in specie quomodocumque, concessis, confirmatis, & innovatis, etiam solutionem Decimarum aliter, quam secundum antiquam taxam, & nisi in universali Decimarum per orbem impositionem fieri prohibentibus, necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, juramentis, & renunciationibus, vinculis, & cauthelis in assignatione prædictarum pensionum factis, quibus per impositionem Decimarum hujusmodi neminem teneri, neque eas, quoad præmissa, contra quemquam locum habere declaramus, aliisque Indultis, & literis apostolicis generalibus, & specialibus, cujuscumque tenoris existant, per quæ præsentibus non expressa, aut omnino non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quomodolibet eorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis: quæ omnia contra premissa, nolumus cuiquam in aliquo suffragari; necnon aliis hujusmodi impositionibus, & concessionibus ad tempus nondum elapsum per nos factis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Clementis V. Constitutio præservatur.

§. 9. Cæterum in percipiendis Decimis prædictis Constitutionem rec. mem. Clem. Papæ V. similiter Prædecessoris nostri, in Concilio Viennensi editam, quod Decimæ ad monetam currentem communiter levari, nec Calices, Libri, cæteraque Ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata, ex causa pignoris, capi, percipi, vel distrahi, aut aliàs quomodolibet occupari debeant, ubique volumus observari. Quin etiam præcipimus, ne quisquam etiam plura, quanticumque valoris Beneficia Ecclesiastica, seu plures pensiones, aut fructus, seu talia mixtim obtinens, pro litera, & sigillo quietantiæ universalis, si illam habere voluerit, ultra unum Carlenum conficientem quatrenos 37. hujus monetæ, solvere teneatur, nec ad aliud onus, etiam prætextu cambii uspiam compellatur.

Transumptis danda fides.

§. 10. Quia vero difficile nimis esset, præsentes literas, quocumque illis opus erit perferre: volumus quoque illarum exemplis etiam impressis, & Notarii publici manu, ac Petri Cardinalis, & Camerarii prædicti, aut alterius Collectoris, seu Prælati Ecclesiastici, ejusve Curiæ sigillo obsignatis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra illud, ubique locorum adhibeatur, quæ illis ipsis adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Clausulæ pœnales.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrorum indictionum, impositionum, statuti, suspensionis, suppositionis, innodationis, decreti, prorogationis, constitutionis, deputationis, tributionis, voluntatis, & præceptorum infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis &c.

Dat. die 13. Januar. 1620. Ann. XV. Pontificis,

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1619., Idibus Januarii, Pont. nostri Anno XV.

✠ Ego Paulus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Satiabor cum apparuerit gloria tua.

Et Card. subscriptiones.

✠ *Ego A. Maria Episcopus Ostien., Cardinalis Gallus.*

✠ *Ego*

✠ *Ego Antonius Episcopus Portuen., Card. Saulius.*
✠
✠ *Ego Benedictus Episcopus Sabinen., Card. Justinianus.*
✠ *Ego Franciscus Maria Episcopus Prænestin. Card. à Monte.*
✠
✠
✠ *Ego Petrus S. Mariæ Transtyberim Presbyter Card. Aldobrandinus S. R. E. Camerarius.*
✠ *Ego Octavius tituli S. Laurentii in Lucina S.R.E. Presbyter Card. Bandinus.*
✠
✠
✠ *Ego Dominicus tituli S. Petri in Monte Aureo Presbyter Card. Tuscus.*
✠
✠
✠
✠
✠ *Ego Dominicus Basilicæ SS. Apostolorum Presbyter Card. Gymnasius.*
✠
✠
✠ *Ego Joannes Card. de Vicentia, tituli S. Marci.*
✠ *Ego Jacobus tituli S. Stephani in Monte Cælio, Presbyter Card. Sannesius.*
✠ *Ego Scipio, tit. S. Chrysogoni Presbyter Card. Burghesius Major Pœnitentiarius.*
✠ *Ego M. tituli S. Honuphrii Presbyter Card. Barberinus.*
✠ *Ego Jo: Garzia tituli SS. Quatuor Coronatorum, Presbyter Card. Millinus.*
✠ *Ego M. tituli SS. Quirici, & Julitæ Presbyter Card. Lantes.*
✠
✠
✠ *Ego Fr. tituli Sancti Augustini Presbyter Card. Verallus.*
✠ *Ego Joannes Baptista, tituli S. Cæciliæ, Presbyter Card. Lenius.*
✠
✠
✠ *Ego Jo. tituli S. Clementis, Presbyter Card. Bonsius.*
✠ *Ego Philippus, tituli S. Mariæ de Populo, Presbyter Card. Philonardus.*
✠ *Ego P. tituli SS. Nerei, & Achillei, Presbyter Card. Crescentius.*
✠
✠
✠ *Ego Horatius tituli S. Salvatoris in Lauro, Presbyter Card. Lancellottus.*
✠ *Ego Caspar tituli S. Crucis in Hyerusalem Presbyter Card. Borgia.*
✠
✠
✠ *Ego Robertus tituli S. Pudentianæ Presbyter Card. Ubaldinus.*
✠ *Ego Tyberius tituli S. Priscæ, Presbyter Card. Mutus.*
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego Ladislaus tituli S. Mariæ super Minervam, Presbyter Card. de Aquino.*
✠ *Ego Petrus tituli S. Thomæ in Parione Presbyter Card. Camporeus.*
✠ *Ego Matthæus, Presbyter Card. Priolus, tituli S. Hieronymi Illyricorum.*
✠ *Ego Scipio Presbyter Card. S. Susannæ, S.R.E. Bibliothecarius.*
✠
✠
✠ *Ego Alexander S. Laurentii in Damaso Diac. Card. Montaltus, S. R. E. Vicecancellarius.*
✠
✠ *Ego Andreas S. Eustachii Diac. Cardinalis Ferettus.*
✠
✠
✠
✠
✠ *Ego A. S. Angeli Card. Capponius.*
✠ *Ego A. S. Mariæ in Cosmedin Diac. Cardinalis Ursinus.*
✠

CCCVI.

Exemptio Monasterii Monialium Discalceatarum Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo Bisuntin. Diœcesis Oppidi de Liege a cura, & gubernio Archiepiscopi Bisuntin., ac Superiorum, & Fratrum Carmelitarum, & subjectio curæ quorumdam Presbyterorum ad hujusmodi Monasteriorum regimen a Sede Apostolica deputatorum. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex debito pastoralis officii nostri, quo divina disponente clementia universalis Ecclesiæ regimini præsidemus, ad ea sedulo intendimus, ut sanctimoniales, quæ relictis mundi illecebris, divini numinis obsequiis se se manciparunt, feliciter dirigantur, & gubernentur.

Monasterium a Visitatione Archiepiscopi Bisuntin., & gubernio FF. Carmelitarum eximit

§. 1. Hinc est, quod Nos prospero, felicique Monasterii Monialium Discalceatarum nuncupatarum Beatæ Mariæ Virginis, & Sancti Josephi Bisuntin. Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmelo per dilectum filium Ferdinandum Bereur Dominum in temporalibus loci de Liege in Comitatu Burgundiæ Bisuntin. Diœcesis, ut accepimus, fundati, & dotati, regimini, & gubernio, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, supplicationibus dicti Ferdinandi Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Monasterium prædictum, ac illius pro tempore existentes Abbatissam, seu Priorissam, & Moniales, nec non Conventum, res, & bona universa ab omni superioritate, jurisdictione, visitatione, cura, & gubernio Ven. Fratris Ferdinandi moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Bisuntin., nec non Prio-

ris

ris generalis, aliorumque Superiorum, & Fratrum dicti Ordinis in spiritualibus, & temporalibus, apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo eximimus, & liberamus.

Subiicitque regimini nonnullorū Presbyterorum. §.2. Ac illa trium Presbyterorum Regni Franciæ ad curam, regimen, & gubernium aliorum ejusdem Regni Monialium hujusmodi Monasteriorum a Sede Apostolica pro tempore deputatorum, nec non duorum aliorum Presbyterorum ex dicto Comitatu, seu alio dominio dilecti filii nobilis viri Alberti, & dilectæ in Christo filiæ nobilis mulieris Isabellæ Claræ Eugeniæ Archiducum Austriæ, & Belgii Principum, seu illorum in ditionibus hujusmodi successorum per dictos tres Presbyteros eligendorum, & nominandorum, ac ab eodem Ferdinando moderno, & pro tempore existente Archiepiscopo Bisuntin. approbandorum superioritati, jurisdictioni, visitationi, correctioni, curæ, & gubernio in eisdem spiritualibus, & temporalibus, sine tamen præjudicio jurium ejusdem Archiepiscopi, tam vigore decretorum Concilii Tridentini, quam alias quomodolibet in Regulares exemptos illi competen. auctoritate, & tenore prædictis perpetuo subiicimus, & supponimus.

Monialibus cæterorū Monasteriorum privilegia concedit. §.3. Nec non Abbatissæ, seu Priorissæ & Monialibus prædictis, ut sub Presbyterorum prædictorum obedientia hujusmodi viventes omnibus, & singulis gratiis, indulgentiis, indultis, & privilegiis non tamen revocatis, nec sub aliqua revocatione compræhensis, ac decretis ejusdem Concilii, & Constitutionibus Apostolicis non contrariis, quibus aliæ dicti Ordinis Moniales de jure, usu, consuetudine, aut aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad earum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, & absque ulla prorsus differentia, exemptione a jurisdictione dictorum Presbyterorum pro tempore deputatorum, & approbandorum, ut præfertur, excepta, uti, frui, potiri, & gaudere, perinde acsi sub Prioris generalis, ac Superiorum, & Fratrum prædictorum cura, & gubernio existerent, libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore paribus concedimus, & indulgemus.

Prohibet, quò minus Archiepisc., vel Superiores Ord. Carmelitarū se in ejusdem Monasterii cura ingerant. §.4. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ eidem Ferdinando moderno, & pro tempore existenti Archiepiscopo Bisuntin., nec non Priori generali, aliisque Superioribus, & Fratribus, nec non Abbatissæ, seu Priorissæ, & Monialibus prædictis, ut Ferdinandus modernus, & pro tempore existens Archiepiscopus Bisuntin., nec non Prior generalis, ac alii Superiores, & Fratres prædicti se se minime imposterum quovis quæsito colore, prætextu, vel ingenio in cura, & gubernio Monasterii, illiusque Abbatissæ, seu Priorissæ, & Monialium, Conventus, rerum, & bonorum prædictorum, præterquam ut supra, respective quoquomodo se immiscere, aut in ea jurisdictionem, superioritatem, visitationem, aut correctionem aliquam exercere audeant, vel præsumant; Abbatissa vero, seu Priorissa, & Moniales prædictæ eosdem Presbyteros pro tempore deputatos, ac approbatos, ut supra, in earum, Monasteriique, & rerum, ac bonorum prædictorum superiores, reformatores, & correctores habeant, & recognoscant, ipsorumque Presbyterorum monitis, & mandatis salubribus prompte pareant, & obediant, illaque suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent.

§.5. Decernentes irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Clausulæ.

§.6. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Monasterii, & Ordinis prædictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Derogatio contrariorum

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 25. Januarii 1620. Pontificatus nostri Anno Decimoquinto. Dat. die 25. Januarii 1620. An. XV.

CCCVII.

Confirmatio Electionis Ferdinandi II. in Imperatorem Romanorum. *Ex Arch. in Arce S. Angeli de Urbe.*

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Charissimo in Christo Filio Ferdinando, Romanorum, Hungariæ, & Bohemiæ Regi illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Proœmium. ROmani Pontificis, qui in terris Domini Nostri Jesu Christi Regis Regum, Domini Dominantium, & per quem Reges regnant, & Regum conditores justa decernunt, in Beati Petri Sede vices gerit, muneris esse dignoscitur, quæ ad communem utilitatem, salutem, & præsidium, & ad Sacri Romani Imperii statum pertinent, judicii, & auctoritatis suæ robore communire.

§.1. Quapropter cum inclytæ memoriæ Mathia Romanorum Rege in Imperatorem Electo rebus humanis exempto, Romanum vacaret Imperium, ejusdem Imperii Principes Electores a Venerabile Fratre nostro Joan- Ferdinandus in Rom. Imp. eligitur, & coronatur.

Joanne Archiepiscopo Moguntin. pro munere suo in Civitatem Francofurti de more ad certam diem vocati in eadem Civitate convenientes, ut Romanorum Regem futurum Imperatorem eligerent, qui præcelsis, Regiisque virtutibus Rempublicam tueretur, iidem Principes Te, qui Hungariæ, & Bohemiæ Rex eras, unanimi consensu divina favente clementia in Romanorum Regem futurum Imperatorem solemniter elegerunt, Tuque electioni hujusmodi, oblato Tibi de more decreto, qua decuit, modestia consensisti, ac deinde in ejusdem Civitatis Collegiata Ecclesia Sancti Bartholomæi post Missarum solemnia a prædicto Joanne Archiepiscopo Moguntin. celebrata, per Te in manibus ejusdem Joannis Archiepiscopi præstito more Catholicorum Regum Romanorum Prædecessorum Tuorum juramento, aliisque solemnibus rite peractis dicti Joannis Archiepiscopi ministerio ritu, & pompa solita coronatus fuisti.

Electionem suam a Pontif. petit confirmari.

§.2. Quoniam vero electionis, coronationisque negotium hujusmodi nuper per dilectum filium nobilem virum Paulum Sabellum Albani Principem coram Nobis proponi fecisti, petens omnia præmissa per Nos apostolica auctoritate cœremoniis servari solitis confirmari.

Confirmat Paulus.

§.3. Nos de præmissis per legitima documenta sufficienti habito testimonio, & re cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus diligenter perpensa, & mature considerata, magna animi nostri cum spirituali lætitia ex eadem electione suscepta, ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, Gloriosissimæque ejus Genitricis Mariæ, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, nec non ejusdem Romanæ Ecclesiæ, & Sacri Imperii exaltationem, & honorem, electionem de persona Majestatis Tuæ in Regem Romanorum futurum Imperatorem, & Coronationem in dicta Civitate Francofurti factas ob præstantissimas animi, & corporis Tui dotes, luculentissimaque earum indicia, ac testimonia, & certissimam spem, quam de Te in sanctæ fidei, ac religionis catholicæ, ac nostra, & Romanæ Ecclesiæ, illiusque rerum, & bonorum defensione, propagatione, & protectione conceptam habemus, de eorumdem Fratrum consilio, & unanimi assensu, auctoritate apostolica, & ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, qui aut ratione formæ, aut loci coronationis ejusdem, aut personarum electorum eorumdem, seu etiam ex eo, quod idem Mathias electus Imperator de manu Romani Pontificis auream coronam non susceperit, seu quavis alia ratione, vel causa in hujusmodi electione, & coronatione quovis modo forsan intervenerint, supplemus, Teque sic electum, & confirmatum ad suscipiendum Imperialis dignitatis culmen suis loco, & tempore dignum, & idoneum etiam decernimus, & declaramus.

Obstantia tollit.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis legibus imperialibus, ac privilegiis Electoribus ipsis, & quibusvis aliis forsan concessis. Quibus, etiamsi ad illorum derogationem de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia forma servanda esset, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, auctoritate, scientia, potestate, & tenore præmissis specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Clausulæ.

§.5. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, suppletionis, decreti, declarationis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 5. Maii 1620. An. XV.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimotertio, ix. Maii Pontificatus nostri Anno XV.

Papæ,

✠ Ego Paulus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Satiabor cum apparuerit gloria tua.

Cardinaliumque subscriptiones.

✠ *Ego Antonius Cardinalis Saulius Episcopus Ostien.*

✠ *Ego E. Cardinalis Cusentin. Episcopus Portuen.*

✠ *Ego Benedictus Episcopus Sabinen. Card. Justinianus.*

✠ *Ego Franciscus Maria Cardinalis a Monte Episcopus Prænestin.*

✠ *Ego F. Sfortia Cardinalis Episcopus Tusculanus.*

✠ *Ego A. Cardinalis Montaltus Episcopus Albanen. S. R. E. Vice-Cancellarius.*

✠ *Ego Petrus Tit. S. Mariæ in Transtyberim Presbyter Cardinalis Aldobrandinus S.R.E. Camerarius.*

✠ *Ego Octavius Tit. S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis Bandinus.*

✠ *Ego Bartholomæus Tit. S. Praxedis Presb. Cardinalis Cæsius.*

✠ *Ego Robertus Tit. S. Mariæ in Via Card. Bellarminus.*

✠ *Ego Dominicus SS. Apostolorum Card. Gymnasius.*

✠ *Ego Joannes Tit. S. Marci Presb. Cardinalis de Vicentia.*

✠ *Ego Jacobus Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Cardinalis Sannesius.*

✠ *Ego Scipio Tit. S. Chrysogoni Presbyter Cardinalis Burghesius.*

✠ *Ego Maphæus Tit. S. Onuphrii Presbyter Cardinalis Barberinus.*

✠ *Ego*

✠ *Ego Jo. Garsia Tit. SS. Quatuor Coronatorum Presb. Cardinalis Millinus.*
✠ *Ego Alexander Cardinalis Lantes Tituli SS. Quirici, & Julittæ.*
✠ *Ego F. Tit. S. Augustini Presb. Cardinalis Verallus.*
✠ *Ego Joannes Tit. S. Clementis Presbyter Cardinalis Bonsius.*
✠ *Ego P. Tit. S. Mariæ de Populo Presb. Cardinalis Philonardus.*
✠ *Ego Hor. Tit. S. Salvatoris in Lauro Presb. Cardinalis Lancellottus.*
✠ *Ego Robertus Tit. S. Pudentianæ Presb. Cardinalis Ubaldinus.*
✠ *Ego J. Presb. Cardinalis Mutus Tituli S. Priscæ.*
✠ *Ego Ladislaus Tit. S. Mariæ supra Minervam Presb. Cardinalis de Aquino.*
✠ *Ego Petrus Tit. S. Thomæ in Parione Presb. Card. Camporius.*
✠ *Ego Mathæus Tit. S. Hieronymi Illyric. Presb. Card. Priolus.*
✠ *Ego Scipio Presbyter Card. S. Susannæ S. R. E. Bibliothecarius.*
✠ *Ego Andreas S. Eustachii Diaconus Card. Perettus.*
✠ *Ego Alexander S. Mariæ Novæ Diaconus Card. Estensis.*
✠ *Ego Alexander S. M. in Cosmedin Diac. Card. Ursinus.*

CCCVIII.

Confirmatio Constitutionum Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Augustini Congregationis Discalceatorum Italiæ.

PAULUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

SAcri Apostolatus ministerio per abundantiam divinæ gratiæ, nullo licet merito nostro, præpositi ad ea, per quæ Christifidelium, præsertim sub suavi Religionis jugo, & in humilitatis spiritu Altissimo famulantium felici, prosperæque directioni consulitur, libenter intendimus, & iis, quæ propterea facta fuisse dicuntur, ut ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter observentur apostolici muniminis adiicimus firmitatem, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Isti Fratres nonnullas Constitutiones, & Ordinationes condiderunt quarum approbationem modo petunt ab isto Pont.

§. 1. Cum itaque pro felici dilectorum filiorum Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Augustini Congregationis Discalceatorum Italiæ regimine nonnullæ Constitutiones editæ, & illæ jussu nostro recognitæ, & examinatæ, ac in unum volumen compilatæ sint, tenoris sequentis, videlicet. *Omittitur tenor ipsarum Constitutionum, quas in unoquoque Cœnobio ipsorum Patrum videre poteris.*

Qui eas approbat, & confirmat supplendo omnes defectus.

§. 2. Nos inviolabili earumdem Constitutionum observationi, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, Constitutiones præfatas, omniaque, & singula in eis contenta, apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, ac inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Illasque ab omnibus servari decernit.

§. 3. Decernentes, modernos, & pro tempore existentes dictæ Congregationis Fratres ad plenariam earumdem Constitutionum observationem, prout illæ eos concernunt, teneri, & obligatos esse, & fore, ac id etiam sub censuris Ecclesiasticis, & aliis in Constitutionibus prædictis contentis pœnis cogi, & compelli posse.

Et ita, & non aliter judicari mandat.

§. 4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquā, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§. 5. Non obstante felicis recordationis Julii Secundi, sub data die 24. Septembris 1508., ac Leonis X. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, sub data 10. Julii 1533., ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 5. Maii 1620. An. XV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die quinta Maii 1620. Pontificatus nostri Anno Decimoquinto.

CCCIX.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Mandatum Archiepiscopo Mexicano Cœremoniale Romanum introducendi in Cathedrali, & Diœcesi Mexican.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Mexican.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater, salutem, & apostolicam benedictionem.

Abusus nonnulli in Cœremoniis sacris in Diœc. Mexicana irrepserant.

EXponi Nobis nuper fecisti, quod in Cathedrali Ecclesia Mexican., ac etiam per totam tuam Diœcesim Mexican. nonnulli ritus, seu etiam abusus in Cœremoniis Ecclesiasticis prætextu consuetudinum introducti reperiuntur, quos tollere, dictasque Civitatem, & Diœcesim Ritibus Cœremonialis Romani conformare plurimum desideras.

Archiepiscopus Cœremoniale Roman. ibidem cupit observari.

§. 2. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Quod præcipit Pontifex.

§. 3. Nos igitur votis tuis, quantum cum Domino possumus, annuere, teque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium sacris Ritibus præpositorum consilio; Quod de cætero perpetuis futuris temporibus in Civitate, & Diœcesi Mexican. Cœremoniale Romanum servari debeat, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, apostolica auctoritate, tenore præsentium, decernimus, & declaramus.

Abusus introductos corrigi.

§. 4. Quocirca Fraternitati tuæ per præsentes committimus, & mandamus, ut pro tua prudentia provideas, quod abusus circa Ritus, & Cœremonias Ecclesiasticas introducti, juxta ejusdem Cœremonialis præscriptum corrigantur.

Contraria tollit.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Cathedralis, & aliarum Ecclesiarum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesiis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die decima octava Maii 1620. Pontificatus nostri Anno Decimoquinto.

Dat. die 18. Maii 1620. An. XV.

CCCX.

Ferdinando in Romanorum Imperatorem Electo Primariæ Preces, seu Indultum nominandi ad Beneficia primo vacatura conceduntur.

Ex Arch. in Arce S. Angeli de Urbe.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Charissimo in Christo filio Ferdinando Romanorum Regi illustri in Imperatorem electo salutem, & apostolicam benedictionem.

Ferdinandus Primarias Preces sibi petit concedi.

§. 1. CUm post factam de persona Tua per S.R.I. Principes Electores in Regem Romanorum electionem, per Nos pro universæ christianæ Reipublicæ salute confirmatam, nuper Nobis significaveris, Te summopere desiderare, personas tibi gratas, & acceptas, gratia, & munificentia, aliqua beneficia ecclesiastica consequi posse: Nos quemadmodum magnis merentur efferri laudibus, insignibusque præconiis commendari, & sublimium Principum desideria, & vota, quæ in divini nominis, & personarum illi clericali vinculo adstrictarum amore feruntur, & opere postmodum consequente, tutum deducantur in actum; ita etiam dignum, vel potius debitum existimamus, ut quoniam in fidei sinceritate, & devotione illibatæ Ecclesiæ sponsæ nostræ Te fidelem advocatum devovisti, eamque humili professione Matrem, & Dominam Tuam recognovisti, & ad ipsius honorem, ac S. R. I. decus, unctionem victoriæ, & diadema, & nostro uti ministerio, adveniente tempore suscipere, & in eis immobilis persistere intendis, verum etiam, tamquam ipsius Ecclesiæ legitimus Pugil, & Athleta, Te adversus Schismaticorum, & Hæreticorum, Turcarum tyramni, ac fidei, & Christi nominis hostis insanias, & furores spiritualiter, & temporaliter armaris, & in dies arma hujusmodi jugiter exequeris, ea tibi favorabiliter concedamus, quæ Tuæ Celsitudini cedant ad honorem, & per quæ eisdem benemeritis personis Te munificum reddere possis, ope auctoritatis apostolicæ, exhibitione gratiarum.

Concedit Pontifex.

§. 2. Hinc est, quod Tuæ Celsitudinis supplicationi inclinati, dicta auctoritate, præsentium serie, eidem Celsitudini Tuæ concedimus, & indulgemus, quod, si per Te, quibusvis collatoribus, seu collatricibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum sæcularium, vel regularium Ordinum quorumcumque per Sacrum Romanum Imperium ubilibet constitutorum, etiam si qui, vel si quæ ex illis Pontificali,

vel

vel alia quavis auctoritate præfulgeant, seu Collegia, Capitula, & Conventus fuerint, super singulis beneficiis ecclesiasticis cum cura, & sine cura sæcularibus, vel Ordinum hujusmodi regularibus, in singulis Cathedralibus, & Metropolitanis, Collegiatis, & aliis quibusvis Ecclesiis, etiamsi beneficia hujusmodi Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in eisdem Cathedralibus, Metropolitanis, vel Collegiatis, & ipsæ Præbendæ in illis ex hujusmodi Ecclesiis, in quibus majores, vel minores Præbendæ etiam noscuntur, etiamsi majores fuerint, & ad Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia hujusmodi consueverint, qui per electionem assumi, eisque cura immineat animarum, dummodo Dignitates ipsæ in Cathedralibus, & Metropolitanis post Pontificales majores, aut Collegiatis hujusmodi principales hujusmodi non existant, ad eorumdem Collatorum, & Collatricum collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem, communiter, vel divisim pertinentibus singulis personis conferendis, seu super hoc, quod personæ hujusmodi ad illa recipiantur, & admittantur preces porrigi, seu de personis eisdem ad hujusmodi beneficia, nominationes fieri contigerit, primarias iisdem Collatores, & Collatrices, salvo, quod singulæ collationes, & singulæ Ecclesiæ ex hoc, ultra quam in uno beneficio non graventur, ac ipsi Collatores, & Collatrices saltem quatuor beneficia ecclesiastica conferre habeant, hujusmodi precibus, & nominationibus parere, & intendere: nec non personas ipsas ad hujusmodi beneficia, postquam de illis ipsis canonice provisum fuerit, juxta earumdem precum, aut nominationum tenorem, recipere, & admittere debeant, & etiam teneantur: ita quod Celsitudo Tua unam, & eamdem personam supradictis Collatoribus, & Collatricibus simul, vel successive nominare possit: ita tamen, quod quamprimum persona sic nominata de aliquo beneficio provisa fuerit, ejus nominatio quoad alios Collatores, vel Collatrices facta, ipso jure expiret; & quoad easdem preces, Canonicatum, & Præbendam, ac Dignitatem, seu Personatum, Administrationem, vel Officium in una Ecclesia pro unico dumtaxat beneficio computari debere declaramus: Quodque quicumque quibusvis in Dignitatibus constituti, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonici singuli, videlicet in illis, quos pro singulis personis prædictis, precum, & nominationum hujusmodi, & ad hoc, ut illæ sortiantur effectum, etiam præsentium exequutores deputaveris per te, vel alium, seu alios beneficia prædicta cum in quibusvis etiam ordinariis Collatoribus, per Constitutiones nostras, aut literas alternativarum, aliaque privilegia, & indulta quæcumque quomodolibet concessis, & imposterum concedendis, aut aliis quibuscumque mensibus vacaverint, & quæ personæ, pro quibus preces, & nominationes hujusmodi factæ fuerint, quatenus hujusmodi preces, seu nominationes ad illa se extendant, infra mensem, postquam ipsis vacatio hujusmodi beneficiorum innotuerit, duxerint acceptanda, etiamsi ipsa beneficia dispositioni apostolicæ aliàs quam per Constitutionem felicis recordationis Benedicti Papæ XII. Prædecessoris nostri, quæ incipit: *Ad regimen*, generaliter reservata existant, & ex diversis personis vacaverint, & personæ nominatæ, tempore assequutionis beneficii, ad quod nominati fuerint, aliud beneficium in eadem Ecclesia obtineant, & secundum statuta, ac consuetudines Ecclesiarum, in quibus beneficia hujusmodi constiterint, vel indulta Ecclesiis concessa, capaces videlicet, in ætate legitima constitutæ, aut de legitimo matrimonio procreatæ non sint, dummodo quoad hujusmodi qualitates aliàs cum eis canonice dispensatum, & beneficia in eadem Ecclesia obtinenda talia sint, quæ sine dispensatione apostolica insimul obtineri possint, aut consueverint, ac ipsorum vacantium beneficiorum collatio non fuerit, juxta Lateranensis statuta Concilii, ad Sedem prædictam legitime devoluta, neque super illis inter aliquos lis pendeat indecisa, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis personis ipsis, etiam duo, vel tria, seu plura quarumcumque qualitatum, & cujuscumque annui valoris, Ecclesiastica beneficia obtinenda, & expectantibus conferre, & assignare, nec non omnia, & singula, quæ ad hoc, ut precum, seu nominationum, & acceptationum, ac collationum hujusmodi succedat effectus, opportuna fuerint, facere, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam exequi possint, & valeant: super quibus ipsis plenam, & liberam, auctoritate prædicta, tenore præsentium, potestatem concedimus, & facultatem, ac personis prædictis, pro quibus hujusmodi primarias preces porrigi, seu nominationes fieri contigerit, quod ipsæ expectativis, ac nominationibus, seu speciali reservationum de quibusvis beneficiis pro eis factarum gratiis, & mandatis de providendo ipsis de eisdem, si quæ ipsis concessa fuerint, unacum gratia precum, & nominationum primariarum earumdem uti possint: nec aliqua gratiarum hujusmodi consumpta, reliquæ earumdem cassæ censeantur, vel irritæ indulgemus.

§. 3. Non obstantibus nostris de non utendo gratia expectativa, ac reservatione speciali, ac duabus gratiis insimul, ac de insinuatione, ac publicatione, & diligentiis per acceptantes desuper faciendis, ac in favorem ordinariorum Collatorum, nec non expectativas in forma pauperum habentia, ac illustrium, & graduatorum, ac Sedis prædictæ Officialium, ac certas inibi expressas gratias habentium, nec non quibuscumque in Cancellaria Apostolica quandocumque publicatis, & publicandis, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non aliis Ecclesiarum, in quibus beneficia hujusmodi forsan fuerint, statutis, & consuetudinibus, illis præsertim, Obstantibus derogat.

tim,

tim, quibus in Ecclesiis, in quibus majores, & minores Præbendæ hujusmodi fuerint, caveri dicitur, quod nullus inibi majorem Præbendam assequi possit, & valeat, si illa de minori gradatim, & per optionem ascendant, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus super provisione sibi facienda de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis speciales, vel generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literæ, etiam nostro, vel eas concedentium proprio motu, aut cuivis etiam, quocumque respectu, & ad cujuscumque instantiam sint concessæ, vel concedantur imposterum, seu si speciales de hujusmodi beneficiis per Nos, vel Sedem prædictam, aut quæcumque aliæ, aut quamcumque nominandi, & reservandi facultatem quibusvis, quacumque etiam ecclesiastica, vel mundana dignitate fulgentibus, per Sedem prædictam concessarum, vel concedendarum, vigore reservationum, sive earumdem facultatum obtento, ad hujusmodi beneficia quarumcumque personarum nominationes pro tempore factæ fuerint: quas quidem literas, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet processum fuerit, nec non reservationes, facultates, & nominationes, cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis clausulis, quatenus præsentium effectum suspendere, impedire, vel perimere, aut aliàs eisdem præsentibus quomodolibet obsistere viderentur, sive ex certa scientia nostra, vel simili motu, sive aliàs sub quibusvis forma, & expressione verborum, & quæ fortassis totalis sui tenoris insertionem, ac illorum, quibus concessa sunt, vel fuerunt nominum, & cognominum individualem expressionem præsentibus faciendam, ad hoc ut illis per easdem præsentes sufficienter derogetur, exigunt, vel requirunt, & quæ ipsis præsentibus, perinde ac si eorum tenor de verbo ad verbum insertus foret, pro expressis habeantur, & mandata de providendo inde sequuta, cum processibus per ea pro tempore habitis, nisi illi, pro quibus emanaverint, ut præfertur, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium numero fuerint, ad Beneficia, quæ precum, & nominationum primariarum vigore per personas, pro quibus illæ factæ fuerint, acceptata, etiam de quibus eis provideri contigerit, minime extendi, cum imo in illorum exequutione personas ipsas omnibus, & quibuscumque earum literarum, & expectativarum ac reservationum hujusmodi vigore, & cum quibusvis antelationibus, prærogativis, etiam illis, quas certis nostris Familiaribus, continuis Commensalibus in Camera apostolica, ac aliis nostris literis ad effectum, & aliis in assequutione beneficiorum conferendis, nominatim descriptis concessimus, & cum similibus derogatoriis clausulis, quæ nulli, quominus præsentium succedat effectus, suffragari debeat, expectantibus, etiamsi illarum obtentum in quibusvis Ecclesiis in Canonicos recepti, ac de numero ipsorum Familiarium continuorum Commensalium antiquorum fuerint, necnon gratias in communi forma pauperum habentibus, ac officialibus, & illustribus, ac aliàs quascumque facultates habentibus, etiam nostris familiaribus continuis Commensalibus antiquis, & descriptis, & imposterum describendis, dictis Cardinalibus dumtaxat exceptis, anteferri volumus, sed nullum per hoc expectantibus ipsis, quoad assequutionem beneficiorum aliorum, præjudicium generari, seu si dictis Collatoribus, vel Collatricibus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint: Quodque de hujusmodi, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem conjunctim, vel separatim spectan. nulli valeat provideri per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem; Et qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujuscumque toto tenore, habenda sit in nostris literis mentio specialis. Aut si personæ prædictæ non fuerint ad præstandum de observandis statutis, & consuetudinibus Ecclesiarum, in quibus hujusmodi Beneficia fuerint, ut præfertur, solita juramenta, dummodo in absentia sua per Procuratores idoneos, & cum ad Ecclesias ipsas accesserint corporaliter, illa præstent, necnon Concordatis Nationis Germanicæ, ac eorum Concordatorum confirmatione, ac prædictis, & quibuscumque aliis quandocumque editis, & edendis Constitutionibus, & regulis nostris, & dictæ Cancellariæ, ad quarum solemnitatum adstrictiorem formam, vel satisfactionem, seu observantiam habentes preces, seu nominationem hujusmodi, minime teneantur, nec ipsæ preces sub illis compræhendantur quoquo modo, nec non quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, & quibusvis gratiis, expectativis, specialibus, vel generalibus, etiam mentalibus, reservationibus, unionibus, annexionibus, & incorporationibus, suppressionibus, & extinctionibus perpetuis, & temporalibus, nominationibus, ac reservandi, uniendi, adnectendi, incorporandi, ac nominatis, & aliis conferendi, commendandi, supprimendi, & extinguendi, aliisque citra accessus, & regressus de consensu, facultatibus, literis, mandatis, & indultis quibuscumque, etiam cum provisionibus, Commendis, & aliis dispositionibus ex tunc, & gratiis quibuscumque personis, cujuscumque dignitatis, status, gradus, vel conditionis existentibus, & quacumque etiam

etiam Imperiali, Regali, Reginali, Ducali, sive Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel majori auctoritate, præeminentia, nobilitate, & excellentia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & Familiaribus continuis Commensalibus nostris, etiam descriptis, & antiquis, & in earum Ecclesiarum, etiam Cathedralium, & Metropolitanarum, ac Patriarchalium, & principalium Monasteriorum, Mensarum, Capitulorum, Dignitatum, & aliorum Beneficiorum quorumcumque, aut in illius favorem, aut eorum, nec non jurium cessorum, vel ablatorum, aut spoliorum, damnorum etiam per infideles illatorum, & obsequiorum Nobis, Romanæque Ecclesiæ, vel dictæ Sedi, aut pro fide catholica impensorum, seu quibusvis aliis excogitabilibus, & urgentissimis, & insolitis, nec non exprimendis causis, consideratione, contemplatione, instantia, intuitu, ratione, vel respectu, ac motu proprio, ac ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusvis antelationibus, exceptionibus, & annullativis, irritativis, ac derogatoriarum derogatoriis, nec non prædictam, & alias quascumque concessas, & concedendas gratias suspendentibus, ac illis derogantibus, nec non mentis, & intentionis, ac perpetuæ, & incommutabilis voluntatis nostræ fuisse, & esse de non revocando, & suspendendo gratias easdem, & illis non derogan. quomodolibet attestantibus, & in pristinum, & validissimum statum reponentibus, restituentibus, ac plenarie reintegrantibus, ac per modum pacti, & initi contractus, ac perpetui statuti, nec non gratias ipsas, ut de actu vacantibus expectare, & ex tunc vere, & non ficte, & quoad possessionem beneficiorum prædictorum, ac omnes juris, & facti defectus, plenum esse sortitas effectum decernen., & declaran., aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis per Nos, & Sedem prædictam, aut ejus Legatos in genere, vel in specie, & nominatim de dictis beneficiis, & aliis quomodolibet emanatis. Quibus, etiamsi in illis, quod illæ nonnisi certis modis, & formis inibi expressis, & nominatis, verbisque, & signis inibi appositis, & omni diversarum literarum apostolicarum expeditione, & intimatione, etiam diversis temporibus facienda, ac de consensu eorum, quorum interesse concernebatur, aut etiam nullatenus suspendi, moderari, aut eis in aliquo derogari posset, & quatenus suspenderentur, aut illis derogaretur, toties de novo, & sub quacumque data per illos, quorum interesse concernebatur, eligenda, concessa, & facta sint, & esse censeantur, ac expediri possint: ac sic, & non aliter per quoscumque Judices, & personas judicari debeat, caveatur expresse, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, ac modos, & formas hujusmodi pro individuo servatis habentes, ad effectum præsentium omnino derogamus, & in dictis beneficiis, cum, ut præfertur, vacaverint, effectum sortiri, aut locum sibi vindicare non posse.

§.4. Præsentes quoque literas nullatenus de subreptionis, & obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, aut impugnari posse, nec debere, & sic per quoscumque tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes Judices, & personas ubique judicari, cognosci, atque decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, nec non irritum, & inane, quidquid secus super præmissis omnibus, & singulis, vel eorum aliquo, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, cæterisque contrariis quibuscumque. *Clausulas præservativas apponit.*

§.5. Præterea, quia difficile foret, præsentes literas ad singula loca deferri, volumus, ac dicta auctoritate nostra decernimus, quod illarum transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ubique adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. *Præsentium transumptis credi jubet.*

§.6. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ declarationis, concessionis, indulti, derogationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. *Clausulæ poenales.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo, Pridie Nonas Junii, Pontificatus nostri Anno XVI. *Dat. die 4. Junii 1620. An. XVI.*

CCCXI.

Institutio Collegii S. Antonii de Patavio in Insula Melevitana, & Domo regulari Fratrum Minorum Conventualium Ordinis Sancti Francisci pro Studentibus ejusdem Ordinis.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licet imparibus, disponente Domino, constituti, & intra mentis nostræ arcana revolventes, quantum ex literarum studiis catholica fides augeatur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac justitia colatur, ad ea, per quæ literarum studia hujusmodi ubilibet excitentur, libenter intendimus, & in his sollicitudinis nostræ partes propensius impartimur, prout locorum qualitate pensata conspicimus in Domino salubriter expedire. *Exordium.*

§.1. Cum itaque, sicut dilectus filius Minister generalis Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, Nobis nuper exponi fecit, in domo regulari ejusdem Ordinis in Insula Melevi- *Ministri Generalis preces*

levitana quamplures d. domus Fratres uberes in vinea Domini fructus producere noscantur, ac in eadem domo cum ob Insulæ hujusmodi celebritatem, mansionemque satis perspicuam, tum propter Turcarum, & Infidelium vicinitatem, unius Collegii studii pro ejusdem Ordinis in prædicta domo professoribus, qui literis, & præsertim Sacræ Theologiæ operam navent, erectio, & institutio perutilis futura sit, Nobis propterea tam Minister prædictus, quam dilectus filius Alophius de Wignacourt, Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani magnus Magister humiliter supplicari fecerunt, quatenus Collegium hujusmodi cum facultate aliquot Professores ejusdem Ordinis idoneos gradus Magisterii in Sacra Theologia decorandi, & aliàs ut infra erigere, & instituere, ac desuper opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Erectio, de qua in Rubrica. §.2. Nos piis, & laudabilibus Ministri, ac Alophii Magni Magistri prædictorum votis quantum cum Domino possumus, annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, necnon Militantis Ecclesiæ exaltationem, Divinique cultus, & Orthodoxæ fidei augmentum, ac Religiosorum prædictorum commoditatem, atque profectum in prædicta domo unum Collegium sub invocatione Sancti Antonii de Padua, ejusdem Ordinis Minorum Conventualium professorum, ad instar Collegii Sancti Bonaventuræ per felicis recordationis Sixtum Papam Quintum Prædecessorem nostrum in domo regulari Sanctorum Duodecim Apostolorum de Urbe, ejusdem Ordinis, sub Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1587. Kal. Januarii, Pontificatus sui Anno Tertio erecti, & instituti, ita tamen, ut sex dumtaxat primodictæ domus Religiosi a prædicto Ministro generali eligendi, ad Magisterii hujusmodi gradum, nisi postquam per debitum tempus Philosophiæ, & Sacræ Theologiæ in Collegio per præsentes erecto operam dederint, & prævio rigoroso examine ad id idonei reperti fuerint, ac aliquo disputationum publicarum solemni actu, reliquisque muniis solitis, & ex instituto d. Ordinis adimpletis, servatisque aliis servandis, & non aliàs, ad Magisterii in eadem Sacra Theologia gradum promoveri valeant, auctoritate apostolica tenore præsentium, perpetuo erigimus, & instituimus.

Clausulæ. §.3. Decernentes præsentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis hujusmodi, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque. Contrariisq; derogat.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die decima Julii 1620., Pontificatus nostri Anno Decimosexto. Dat. die 10. Julii 1620. An. XVI.

CCCXII.

Impositio Decimæ in Germania pro Religionis defensione ab omnibus Ecclesiasticis uno tantum anno persolvendæ. Ex Regest. in Secret. Brev.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Militantis Ecclesiæ regimini, disponente Domino præsidentes, inter graves solicitudines, quibus pro pastoralis Officii, & Apostolicæ servitutis debito continue premimur, ea nunc est præcipua, quam inclita Germaniæ præsens status nobis merito conficit. Quamobrem libenter pastoralis officii nostri partes interponimus, cum ea a Nobis postulantur, per quæ Catholicorum vires ad resistendum hostium veræ fidei conatibus augentur, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis conspicimus in Domino salubriter expedire. Prooemium.

§.1. Sanè, cum sicut accepimus, Principes, & Ordines, tam ecclesiastici, quam sæculares in Germania, ob inibi concitatas ad præsens per humani generis hostem motus, & Catholicæ Religionis, in quo versatur, discrimen, pro ejusdem Religionis defensione, confœderati soli hactenus gravia expensarum onera, ob causam prædictam sustineant, ita ut nisi de aliquo subsidio mature prospiciatur, verendum sit, ne tantis oneribus impares deficiant. Causæ imponendi Decimam.

§.2. His igitur, & aliis gravissimis causis ad Dei gloriam, Sanctæque ejus Ecclesiæ defensionem, & exaltationem pertinentibus adducti, supplicationibus nomine eorumdem Confederatorum Nobis humiliter porrectis inclinati, de tributæ Nobis a Domino Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium, indicimus, & imponimus unam semel, & præsenti anno in una, vel pluribus solutionibus, arbitrio Collectorum infra deputatorum, persolvendam integram Decimam in usum præsentis belli contra hæreticos tantum, & non in alios usus erogandam, omnium, & quorumcumque fructuum, redditiuum, & proventuum, Jurium, obventionum, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum omnium Ecclesiarum Collegiatarum, Parochialium, necnon Monasteriorum, & Conventuum, ac etiam Mensarum Abbatialium, Capitularium, tam Cathedralium, & Metropolitanarum, quam quarumcumque Collegiatarum Ecclesiarum, necnon Conventualium, Prioratuum quoque, Præpositurarum, Eam imponit Pontifex.

rum,

rum, Præceptoriarum, Canonicatuum, & Præbendarum, Dignitatum, Personatuum, Administrationum, etiam Fabricæ, & Officiorum, cæterorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, sæcularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacen., Cistercien. Præmonstraten., & si qui bona immobilia, redditusque certos ex privilegio, vel aliàs possident, Mendicantium, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus; necnon Congregationum Regularium, iis dumtaxat exceptis, quæ a Ven. fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus obtinentur, seu percipiuntur, ac quoad Beneficia curata, iis quorum annuus redditus summam quadraginta ducatorum auri de Camera non excedunt, & præterea hospitalium etiam pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona, & redditus ultra usus infirmorum, & alia, pro quibus instituta sunt, pia officia exercenda possidentur, nec non Beatæ Mariæ Teutonicorum, S. Lazari, Templi Dominici, ac quoad illos, qui communi thesauro sui Hospitalis Melevitan. onera solita non contribuunt, etiam S. Joannis Hierosolymitani, & aliarum Militiarum in Colonien., Treveren., Salisburgen., Bambergen., Herbipolen., Eysteten., Spiren., Wormatien., Argentinen., Constantien., Augustan., Ratisbonen., Passavien., & Frisingen., Civitatibus, Diœcesibus, Provinciis, Patriis, & Ditionibus existen. secundum communem æstimationem fructuum, & aliorum prædictorum, ac similiter integram Decimam omnium pensionum super præmissis assignatarum, & assignandarum semel tantum, ut dictum est, percipien., exigen. a quibuscumque Primatibus, Præpositis, Decanis, Capitulis, Canonicis, Rectoribus, Beneficiatis, Abbatibus, Prioribus, Commendatariis, Abbatissis, Priorissis, fratribus Militibus, & aliis quocumque nomine nuncupatis sæcularibus, & Regularibus, cæterisque cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus præterquam Cardinalibus prædicta quocumque Jure, modo, occasione, ea obtinentibus, seu detinentibus, & obtenturis, nec non Æconomis, & Administratoribus perpetuis, seu temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones, res, & alia quæcumque hujusmodi Jura, & bona ex quacumque causa quavis auctoritate in toto, vel in parte sibi reservata, aut concessa habentibus, vel habituris, sæcularibus, & Regularibus Ordinum, Congregationum, Militiarum, & Hospitalium prædictorum, necnon ab ipsis Ecclesiis, Capitulis, Conventibus, Ordinibus, Congregationibus, Collegiis, Hospitalibus, Militiis, Mensis, Massis, & locis quocumque privilegio, & exemptione reali, personali, & mixta antiqua, & immemorabili, pacifica, & continuata suffultis: Quos omnes, exceptis supradictis, in una, vel pluribus solutionibus, ut præfertur, Collectoribus prædictis volumus Decimam prædictam infra terminum ab eisdem Collectoribus præscribendum persolvisse, ita ut, qui pensiones solvere debent, etiam nomine Pensionariorum Decimam pensionum persolvant, & deinde in proximis terminis pensionum eam ratam sibi retineant, ad rationem decem pro centenario, nisi iidem Collectores ab ipsismet Pensionariis eam exigere maluerint.

Clausulæ.

§.3. Decernentes nullas omnino exemptiones, & immunitates exactionem hujusmodi impedire posse; Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Cardinales prædictos, & de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Collectorum deputatio.

§.4. Ut autem supradicta diligenter, & fideliter exequutioni demandentur, Ven: Fratres Ascanium Patriarcham Constantinopolitanum Nuncium Nostrum, ac Episcopum Eysteten., quorum integritas, & prudentia Nobis jampridem cognita est, Decimæ prædictæ Collectores in universis Civitatibus, Diœcesibus, Provinciis, Patriis, & Ditionibus prædictis cum omnibus Jurisdictionibus, quæ hujusmodi Collectoribus de Jure, vel consuetudine quomodolibet competunt, auctoritate, & tenore prædictis constituimus, & deputamus. Mandantes, ut quidquid inde per se, vel subcollectores suos exegerint, id omne in usus præsentis Belli tantum, nec aliàs erogari curent, & faciant, ac Ascanio Patriarchæ, & Nuncio, necnon Episcopo prædictis plenam, liberam, & amplam, ac absolutam potestatem, Decimam hujusmodi ubique, eorum arbitrio, habita tamen ratione communis æstimationis fructuum, ac etiam onerum cuique Ecclesiæ, aut loco Sacro, vel pio, unde exigenda erit incumbentium, taxandi, & exigendi, atque ubi opus fuerit, moderandi, & ad minorem summam reducen., prædictos omnes tam conjunctim, quam divisim ad integram illius solutionem etiam per edictum locis publicis affigendum, etiam sub censuris, & pœnis ecclesiasticis monendi, & requirendi, non parentes, contumaces, & fraudantes in censuras, & pœnas prædictas incidisse declarandi, proprietates, fructus, res, & bona ipsorum apprehendendi, & usque ad satisfactionem retinendi; Contradictores, perturbatores, molestatores, & rebelles quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte quovis quæsito colore præstantes, cujuscumque dignitatis, gradus, & Ordinis fuerint, prædictis, aliisque censuris, & pœnis ecclesiasticis, nec non pecuniariis, cæterisque juris, & facti remediis opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, Dignitatibus, Beneficiis, & officiis omnibus privandi, & amovendi, & ad futura inhabiles faciendi, Interdictum ecclesiasticum apponen., auxiliumque brachii secularis, quandocumque opus fuerit, invocandi; Ad sanitatem vero reversos, qui debite

te satisfecerint, ab omnibus censuris, & pœnis supradictis in forma Ecclesiæ consueta absolvendi. Præterea Collectores, & subcollectores fide, & facultatibus idoneos in omnibus Civitatibus, Diœcesibus, Provinciis, patriis, & Ditionibus prædictis quot quot viderint expedire, cum simili, aut limitata, non tamen absolvendi potestate, constituendi, eumque, vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes, & morosos removendi, ac alium, seu alios subrogandi, quotiescumque eis videbitur, in delinquentes, & contumaces per se, vel alium, seu alios etiam simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura judicii inquirendi, ac meritis pœnis puniendi, modos, & formas in prædictis servandos præscribendi, dubia quæcumque in præmissis forte oritura declarandi.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & in concilio generali edita de duabus dietis, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, & locorum prædictorum etiam Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis: quodque personis prædictis, eorumque Ecclesiis, & locis, vel quibusvis aliis communiter a prædicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto, necnon personis, eorumque nominibus, cognominibus, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, & solutiones Decimarum aliter quam secundum antiquam Taxam, & nisi in universali Decimarum per orbem, aut per universa Romani Imperii loca impositione fieri prohiben., necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, Juramentis, renunciationibus, vinculis, & cautelis in assignatione prædictarum pensionum factis, quibus per impositionem Decimæ hujusmodi mentionem teneri, neque eas quoad præmissa contra quemcumque locum habere declaramus, aliisque Indultis, & Literis Apostolicis generalibus, vel specialibus cujuscumque tenoris existant, per quæ præsentibus non expressa, aut totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia contra prædicta nolumus cuiquam suffragari, cæterisque contrariis quibuscumque.

Præservatio Constitutionis Clementis PP. V.

§.6. In percipien. vero Decima prædicta piæ mem. Clementis Papæ V. etiam prædecessoris nostri in Concilio Viennen. editam constitutionem, ac præsertim quod ad monetam currentem exigi, quodque nec Calices, nec libri, cæteraque Ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata, aliave supellex Ecclesiastica ex causa pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut aliàs quomodolibet occupari debeant, ubique præcipimus observari, quinimo volumus, ut illius occasione ecclesiæ, Monasteria, aliaque pia, & sacra loca quæcumque debitis propterea non fraudentur obsequiis, ac divinus in eis cultus, & solitus Altissimo famulantium, & Ministrorum numerus nullatenus minuatur, nec eis quoquo modo injuncta onera, aut pia, quæ exerceri solent opera, & Officia ullo modo minuantur, seu negligantur, sed eorum congrue supportentur onera consueta. Nec quisquam etiam plura fortasse Beneficia, aut pensiones cujuscumque valoris obtinens pro quietantia, ultra vigesimam partem unius aurei nummi solvere cogatur.

§.7. Præsentium vero literarum exempla etiam impressa Notarii publici manu subscripta, ac alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo obsignata, eamdem in Judicio, & extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipsæ originales facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Transumptis danda fides.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 31. Julii 1620. Pontificatus Nostri Anno XVI. Dat. die 31. Julii 1620. An. XVI.

CCCXIII.

De Abbatiarum, Prioratuum, aliarumque Domorum Congregationis Monachorum Beatæ Mariæ Montis Virginis Ordinis Sancti Benedicti erectione; Abbatumque & Priorum, ac aliorum eis præficiendorum electione; Vocalium in Capitulis præfinitione; Novitiorumque, Conversorum, & aliorum habitu, atque regimine.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Postulat ratio pastoralis officii Nobis licet imparibus meritis divina providentia commissi, ut Congregationum ad divini cultus augmentum, & Religionis propagationem institutarum conservationi intendentes, illa statuamus, & decernamus, per quæ non solum ipsæ Congregationes conservari, verum etiam incrementum suscipere valeant.

Quia decreta Delegato Apedita circa Monasteria Congregationis retinenda & respective dimittenda, exequi minime opportunum fuit.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, alias dilectus filius Joannes de Leonardis Clericus Regularis Congregationis Lucensis ad restituendam, & augendam regularem disciplinam Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Montis Virginis a fel. rec. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro delegatus, decretis Concilii Tridentini inhærens, & in vim facultatum sibi a dicto Clemente prædecessore attributarum, ne major esset Monachorum numerus, quam ejusdem Congregationis redditibus ali posset, quædam Monasteria Ordinis, & Congre-

gregationis prædictorum perpetuo retinenda alia per modum provisionis,&ad certum tempus, reliqua supprimenda decreverit; experientia vero compertum sit, in executione decretorum ipsius Joannis difficultates, & incommoda, & detrimenta varia circa ecclesiasticum cultum, redditunm, & Monasteriorum conservationem, & manutentionem nasci, & proinde dictus Clemens prædecessor multa ex illis sustulerit, & immutaverit, multaque alia pro conservatione, & augmento Ordinis, & Congregationis prædictorum veniant abroganda;

Pontifex decernit quod Monasteria 24. sint, cum certo Monachorum numero

§.2. Idcirco Nos dictorum decretorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, matura deliberatione desuper habita, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, perpetuo statuimus, & ordinamus, quod Monasteria, quibus tota Congregatio Montis Virginis constare debet, infrascripta vigintiquatuor sint, & in eisdem infrascriptus Monachorum numerus ali debeat, qui neque minui, neque augeri, nisi quatenus augeatur dictorum Monasteriorum redditus, possit.

Ex quibus tresdecim gubernentur per Abbates.

§.3. Videlicet Monasterium Montis Virginis de Monte, in quo sint Monachi centum computatis omnibus tam professis, quam oblatis, & famulis, ita tamen, ut dimidia saltem pars sint Sacerdotes, Monasterium Sanctæ Mariæ Montis Virginis de Neapoli, in quo sint sexdecim; Et Monasterium Casæ Maricanæ, in quo quatuordecim, compræhensis Professis, Oblatis,& famulis, ut supra dictum est. Monasterium Sanctæ Mariæ Virginis de Capua; S. Mariæ de Gratia Terræ Pintæ; Sanctæ Mariæ Montis Virginis Terræ Candidæ: Sanctæ Mariæ de Gratia Mariliani: Sanctæ Mariæ Virginis de Aversa, & Sanctæ Agathæ Urbis Romæ, S. Salvatoris de Gufero, S. Agathæ de Apulia; S. Mariæ Laventanæ Montis Falcionis; S. Joannis de Argento: in quibus singulis sint Monachi duodecim, omnibus supradictis computatis. Prædicta vero Monasteria gubernentur sub titulo Abbatis, iisque non præficiantur nisi Monachi spectatæ virtutis, & disciplinæ.

Alia vero undecim per Priores ad ea eligendos.

§.4. Monasteria S. Honuphrii Terræ Abbedinæ; Sanctæ Crucis Terræ Palmæ; S. Joannis de Sarno; S. Jacobi in Terra Lauri; Sancti Benedicti de Ariano; S. Joannis Baptistæ de Castello; S. Joannis Baptistæ Nuceriæ; S. Jacobi de Benevento; Sanctæ Mariæ de Gratia deCarviscara; Sanctissimi Corporis Christi Montis Aurei; S. Jacobi Terre S. Angeli de Scala, in quibus sint Monachi sex pro quolibet Monasterio, neque plures, neque pauciores, computatis omnibus supradictis,& Monasteria prædicta gubernentur sub titulo Prioris.

Qui Priores juxta eorum merita sufficiantur in locum decedentium Abbatum.

§.5. Qui quidem Priores, Abbatibus decedentibus, per gradus præficiantur Monasteriis majoribus supradictis, prout eorum virtutum merita, & administrationis ratio postulare videbuntur.

§.6. Ex numero vero dictorum undecim Priorum, qui erunt ad nutum amovibiles, tres eligantur per vota secreta ipsorum tantum undecim Priorum, fabis albis, & nigris in pixidem conjiciendis, & qui plura vota tulerint, i vocem electivam in Capitulo habeant; ea vero electio celebretur coram Abbate Generali, & duobus Definitoribus, vel saltem uno, si alter aliquo impedimento intercedente adesse non poterit.

Et eorum tres coram Abbate, & Definitoribus ab ipsismet 11. Prioribus eligendi vocē electivam habeant in Capitulo.

Decanus, Definitores, Procurator generalis, & omnes supradicti Abbates vocem habeant, in Capitulis, & in electione Abbatis Generalis, ac Definitorum.

§.7. Decanus vero, Definitores, seu Visitatores, Procurator Generalis in Urbe pro tempore existens, nec non supradicti omnes Abbates,&Magister Novitiorum, qui tantum est ad præsens, & Vicarius similiter ad præsens existens Presbyterorum Montis Virginis, qui declaretur Abbas, & deinceps eligetur ex supradicto numero Abbatum, semper vocem habeant activam, & passivam in Capitulis Generalibus, & Provincialibus, & in electione Abbatis Generalis Definitorum.

Abbates prædicti gaudeant privilegiis Abbatum Ordinis Camal.

§.8. Omnesque Abbates supradicti gaudeant, & gaudere debeant omnibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, & præeminentiis, quibus gaudent Abbates Camaldulenses quocumque jure.

Monachi majores ann. 60. qui Abbates aut locis prædictis per ann. 10. præfuerint vocem habeant, si Capitulum velit.

§.9. Monachi quoque senes,& sexaginta annis majores, cum fuerint Abbates ad minus decem annis, & seu per dictum temporis spatium iis locis præfuerint, qui nunc Abbatiæ appellantur, licet velint cedere officio, quod obtinent, habeant pariter vocem activam, & passivam in omnibusCapitulis,& electionibus, si tamen ad id consenserit Capitulum Generale, & non alias.

In aliis 10. Monasteriis quæ prædictis unita sunt, collocetur unus Monachus cum Cōverso, vel Oblato, Sacerdos 40. ann. major, & hi censeantur de familia Monasterii, cui illud in quo degunt Monasterium unitum erit.

§.10. In aliis Monasteriis, seu Domibus, & membris, quæ prædictis Monasteriis unita, & annexa, vel aliter reperiuntur, nulla in posterum constituatur familia, sed Monachus tantum unusSacerdos quadraginta annorum major, ac probatæ vitæ cum uno Converso, seu Oblato collocetur, qui sint, & censeantur ex familia, cui Domus, seu membrum illud unitum fuerit, ac in ea ecclesia celebrent, & bonorum, & redituum curam habeant. Hujusmodi vero Monasteria, seu domus sint infrascriptæ; videlicet Monasterium Sanctæ Mariæ Magdalenæ de Salerno; Sanctæ Mariæ de Nive de Trivico; S. Bartholomæi de Troja; S. Joannis Baptistæ de Avellino; Annunciatæ Altavillæ: Sanctæ Mariæ Annunciatæ de Merculiano; Montis Virginis de Thiano; S. Mariæ de Nive de Prata; S. Leonardi de Montefusculo; S. Mariæ de Ascensione de Cariffo; S. Mariæ Annunciatæ de Illiceto; Sancti Donati de Asculo; S. Mariæ de Tocco; S. Mariæ de Bojano; S. Mariæ Montis Virginis de Altovilla Capacii; S. Catharinæ de S. Martino; S. Mariæ Annunciatæ de Matalona; S. Mariæ de Airola,& S. Rocchi de Baniolo.

In reliquis domibus, seu membris, alii deputentur, ut hic.

§.11. In Monasteriis autem Feudi, quod sicut accepimus, membrum est Monasterii Montis Virginis,& animarum curam habet, sint Monachi, quot sicut pariter accepimus, in eo esse solent, numero quinque; in Monasterio Puteolano, quod ut asseritur hospi-

spitium est, & membrum Monasterii Neapolitani, numero tres, in reliquis domibus, seu membris, deputetur unus Oblatus Professus spectatæ probitatis, & ætatis, qui sit ex familia Monasterii, cui domus annexa est, qui ecclesiæ suppellectilis, ædium, & reddituum curam habeat.

Si quæ ad formam Monasterii redigatur, cum competenti dote proalendis 12. Monachis, tūc restituatur sub Abbatis, vel Prioris titulo gubernanda.

§. 12. Si vero forte contigerit, ut aliquod, seu aliqua ex Monasteriis prædictis, vel domibus ad formam Monasterii redigantur, competenterque dotentur, itaut duodecim in eo Monachi, vel saltem sex ali possint, ut supra dictum est, tunc cum Capituli Generalis consensu, & Protectoris licentia restituantur sub Abbatis, vel Prioris titulo respective gubernanda.

Novitiatus in Monasterio Montis Virginis, & S. Agathę de Urbe eriguntur.

§. 13. Præterea ad propagationem Congregationis unum in Monasterio Montis Virginis de Monte, & alterum in Monasterio Sanctæ Agathæ de Urbe Novitiatum, in quibus postquam fabrica, & rebus necessariis instructi fuerint, Novitiis recipi, & admitti, ac sumptibus dictorum Monasteriorum respective ali, & manuteneri debeant ad instar aliorum dictęCongregationis Novitiatuum, apostolica auctoritate, tenore præsentium, sine alicujus præjudicio perpetuo erigimus, & instituimus.

Qui aliorum Novitiatuum Congregationis privilegiis omnibus perfruantur.

§. 14. Illisque sic erectis, & institutis, nec non Novitiis, & aliis personis Regularibus professis, in illis pro tempore existentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, prærogativis, antelationibus, favoribus, praeminentiis, indultis, licentiis, aliisque gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alii ejusdem Congregationis Novitiatus, & illorum Novitii, ac regulares personæ, de jure, statuto, usu, consuetudine, privilegio, aut aliàs quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi pariter, & pariformiter, ac æque principaliter, absque ulla prorsus differentia, in omnibus, & per omnia, ac si illis nominatim, & expresse per præsentes concessa, & impertita forent, etiamsi talia essent, quæ specialem, & individuam requirerent mentionem, & sub generali expressione non comprehenderentur, uti, potiri, & gaudere possint, & valeant, auctoritate, & tenore prædictis, itidem perpetuo concedimus, & indulgemus.

Quo vero ad Novitios recipiendos, ac regendos, decreta Sedis Ap. serventur.

§. 15. Quod vero ad uniuscujusque loci qualitatem, & Novitiatus, ac recipiendorum in Novitios, formam spectat, eorumque regimen, decreta super prædictis a Sede Apostolica evulgata omnino serventur.

Qui, & quot Novitii recipiendi sint.

§. 16. Et quoniam, ut ex statu personali Monachorum dictæ Congregationis nobis constitit, ex quorumdam Superiorum negligentia, seu aliquo humano affectu factum est, ut ex eadem patria, & etiam ex eadem familia multoties major numerus Monachorum receptus fuerit, quam par erat, seu Monasterii redditibus, qui in eadem Patria sunt, ali possent, decernimus non plures Novitios, quam tres ejusdem patriæ in posterum in Congregatione prædicta recipiendos, nisi in defectum aliorum, quo casu recipiendi munus hujusmodi ad Capitulum Generale cum Protectoris licentia spectet, & non aliter.

Abbas, Prior vel Cellerarius in propria patria non eligatur.

§. 17. Nemo etiam Abbas, Prior, vel Cellerarius creari possit in propria patria.

Novitiatus duo alii arbitrio Capituli generalis instituantur.

§. 18. Insuper duo alii Novitiatus Monachorum professorum arbitratu Capituli generalis constituantur, in quibus Novitii professi usque ad presbyteratus, vel saltem ad subdiaconatus ordinem, in observantia disciplinæ monasticæ, studiis incumbant.

Diversitas habitus pro diversitate Monachorum.

§. 19. Sicut autem vestitus Novitiorum a Monachorum professorum distinctus esse debet, sic Conversorum professorum vestitus a non professis distinctus omnino sit, & oblatis non professis Tabanus tantum cum beretto albi coloris concedatur.

Filiationes Monasteriorum.

§. 20. Volumus etiam, & decernimus, ut filiationes Monasteriorum, uti habent aliæ Congregationes S. Benedicti in Congregationem hujusmodi introducantur.

Abbates, & Priores ubi prædicare possint.

§. 21. Et tam Abbates, quam Priores prædicare verbum Dei in locis vigintiquinque milliaribus a suis Monasteriis distantibus.

Qui, & quando Doctoratus gradum suscipiant.

§. 22. Et postquam cursum in Theologia peregerint, & quinque annos continuos legerint, gradum Doctoratus suscipere cum licentia Abbatis generalis, qui nulla tamen gaudeant exemptione, possint, & valeant.

Oblati professionē quando emittant, & quo postea habitu utantur.

§. 23. Ac omnes Oblati, tam hactenus professi, quam qui in posterum emisserint professionem, debeant post illam emissam, deferre scapulare parvum, latitudinis palmi, longitudinis usque ad genua, ac in ima parte ad figuram ovi redactum, cum cuculla rotunda, & sine cauda, ut dicunt, & dicto scapulari consueta, dictaque professio non possit ab illis emitti, nisi de vita, & moribus a Religiosis Monasteriorum, ubi servierunt, & tunc servient, fuerint approbati, ac servatis decretis a fel. record. Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro conditis, & publicatis; antequam vero emiserint dictam professionem, debeant gestare tunicam oblongam dumtaxat cum mantello, & pileo.

Novitiatumque faciant.

§. 24. Hi autem omnes supradicti Oblati teneantur per annum integrum Novitiatum facere, & quæ sunt necessaria, addiscere.

Alii servientes quem habitum gestent.

§. 25. Alii vero, qui recipientur ad servitia utilia obeunda, nec emittent professionem, solum unam vestem usque ad genua, & non infra oblongam, una cum mantello, & pileo ad instar laicorum sæcularium habere debeant.

Clausulę hujus Constitutionis præservativæ.

§. 26. Decernentes præsentes literas, ac in eis contenta quæcumque nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, seu impugnari, aut aliàs quomodolibet infringi, vel retractari, seu invalidari, aut in jus, vel controversiam vocari, aut adversus eas, & ea quodcumque juris, & facti, vel justitiæ, & gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi ullatenus unquam posse,

posse, sed ab omnibus, quos concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari debere.

Decretum irritans.

§. 27. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, ac Commissarios, quavis auctoritate fungentes, ac etiam S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§. 28. Non obstantibus nostra, ac Cancellariæ Apostolicæ regula de privilegiis ad instar non concedendis, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, nec non Congregationis, & Ordinis prędictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis, quibusvis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: quibus omnibus, & singulis, eorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 19. Maii 1611. An. VI.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 19. Maii 1611. Pont. nostri Anno VI.

CCCXIV.

Quod Superioribus Ordinis Mendicantium liceat suos Religiosos etiam per aliam viam, quam per Lusitaniam, ad Japonicas, & alia Indiarum Orientalium regiones, prædicandi, aut Christianam fidem docendi causa transmittere, servata in reliquis forma Constitutionis Clementis VIII.

PAULUS PAPA QUINTUS

Universis, & singulis præsentes literas inspecturis. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Sedis Apostolicæ providentia circumspecta, quæ ratione suadente aliquando decrevit, experientia deinde comperto, mutatione indigere, nonnumquam immutat, prout re mature discussa in Domino judicat expedire.

Gregor. XIII. prohibuit, ad religiones Chinarum, & Japonis absque Sedis Ap. licentia pergere.

§. 1. Alias siquidem fel. record. Gregorius Papa XIII. prædecessor noster, certis tunc expressis causis adductus, per suas in simili forma Brevis literas, sub Datum die 28. Januarii 1585. Pontificatus sui Anno XIII. omnibus Patriarchis, & Episcopis, etiam Provinciæ Chinæ, & Japonis, sub interdicti ecclesiastici, & suspensionis ab ingressu ecclesiæ, & Pontificalium exercitio, aliis vero Sacerdotibus, Clericis, & Ministris Ecclesiasticis tam sæcularibus, quam cujusvis Ordinis regularibus, cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existerent, sub excommunicationis majoris pœnis ipso facto incurrendis interdixit, & inhibuit, ne ad eas regiones, & provincias Japonicas, Evangelii prædicandi, vel doctrinam Christianam docendi, aut sacramenta ministrandi, aliave munia ecclesiastica obeundi causa, sine sua, & Sedis Apostolicæ expressa licentia proficisci auderent.

Clemens VIII. omnibus Mendicantium Ordinum Superioribus indulsit, ut spectatæ vitæ, & cōditionis Religiosos illuc transmitterēt per Lusitaniā dumtaxat.

§. 2. Postmodum autem rec. mem. Clemens Papa VIII. similiter prædecessor noster accepto quod tam Chinæ, & Japonum, quam aliæ illis vicinæ, & adjacentes Insulæ, regiones, & provinciæ, ac finitima Regna Indiæ Occidentalis amplissima, & populis refertissima erant, & pro tanta animarum multitudine ad fidem catholicam traducenda, & spiritualibus alimentis fovenda, plures operarii, ac Ministri necessarii erant, quam ex sola Religiosorum Societate Jesu haberi poterant, omnibus, & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, seu Prioribus generalibus tunc, & pro tempore existentibus indulsit, ut cum necessitas postulasset, quoslibet Ordinis sui spectatæ vitæ, & eruditionis Religiosos, quos nimirum ad prædicta officia, & ministeria idoneos, & utiles fore in Domino judicarent, per Lusitaniam dumtaxat, & suscepta inde navigatione, in Indias, & Civitatem Goan., atque ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes transmittere tam ipsi sic transmittendi, quam alii supradictorum Ordinum Religiosi in eisdem Indiarum partibus existentes, & ad hoc munus obeundum a suis Magistris, Ministris, vel Prioribus generalibus, seu aliis Superioribus electi, & approbati tam ad Japonicas prædictas, quam ad alias proximas, & adjacentes, etiam Chinæ, & finitimorum Regnorum, & terræ firmæ Indiæ Orientalis Insulas, regiones, & Provincias accedere possent.

Prohibuitque ne per Insulas Philippinas, vel per alia loca Indiarum Occidentaliū in Japonicas, vel eis finitimas regiones transirent.

§. 3. Cæterum omnibus, & singulis Religiosis, cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis essent, sub excommunicationis majoris, a qua, nonnisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo absolvi possent, nec non privationis vocis tam activæ, quam passivæ, ac dignitatum, administrationum, & officiorum quorumcumque, nec non inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, ac exercenda, pœnis ipso facto absque ulla declaratione incurrendis interdixit, & prohibuit, ne ex Insulis Philippinis nuncupatis, sive qualibet alia Indiarum Occidentalium, vel quæ pro partibus Indiarum Occidentalium, tunc habebantur, parte ad illas pertinente, in Ja-

Ponicas, & alias illis proximas adjacentes, & finitimas Insulas, Provincias, & regiones prædictas, etiam quorumcumque privilegiorum, eis, vel suis Ordinibus, a dicto Clemente, & Romanis Pontificibus Prædecessoribus suis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, in genere, vel in specie, etiam super facultate prædicandi verbum Dei per universum Mundum eatenus concessorum, seu in posterum etiam concedendorum, approbandorum, & innovandorum, nisi in illis de prohibitione hujusmodi, & interdicto, specialis, specifica, & expressa mentio, cum sufficienti derogatione fieret, aut quovis alio prætextu, & quæsito colore proficisci, & transire auderent, vel præsumerent, & si qui eatenus, vel in posterum secus facerent, postquam moniti essent, statim sub eisdem pœnis, omni mora, & excusatione cessante, ad dictas Insulas Philippinas, vel alias partes Indiarum Occidentalium reverti, & redire omnino deberent, & ad id per quoscumque Judices Ecclesiasticos, sub eisdem, & aliis eorum arbitrio infligendis pœnis cogi, & compelli possent, prout in dictis Gregorii, ac prædicti Clementis predecessorum desuper etiam in forma Brevis, sub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 12. Decembris 1600. Pontificatus sui Anno IX. confectis literis plenius continetur.

Paulus permittit per aliã viam illuc accedi posse servata in reliquis forma Constit. Clementis VIII.

§. 4. Cum autem, sicut ex insinuatione Charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici accepimus, experientia compertum sit, quod prohibitio accedendi ad Indias, & Civitatem Goan. alias quam per Lusitaniam, nec qui sperabatur ex eo fructum protulit, neque Catholicæ fidei propagationis negotio utilis fuit; Nos pro pastoralis officii nostri debito, ut tantum opus Dei, omni sublato impedimento, libere peragi possit, quantum humilitati nostræ ex alto conceditur, providere volentes, dictarumque literarum Gregorii, & Clementis prædecessorum tenores præsentibus pro expressis habentes, omnibus, & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, Ministris, seu Prioribus generalibus, aut alio quocumque nomine nuncupatis Ordinum Capitibus, nunc, & pro tempore existentibus, ut cum necessitas postulaverit, quoslibet Ordinis sui spectatæ vitæ, & eruditionis religiosos, quos nimirum ad prædicta officia, & munia idoneos, utiles fore in Domino judicaverint, ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes, etiam per aliam viam, quam per Lusitaniam in Japonicas, & alias illis proximas adiacentes, & finitimas Insulas, Provincias, & regiones prædictas, servata in reliquis dictarum literarum Clementis prædecessoris forma, in omnibus, & per omnia, & non aliter, transmittere libere, & licite valeant, auctoritate apostolica, tenore præsentium indulgemus.

Contrariis derogatur.

§. 5. Non obstantibus interdicto, & prohibitionibus, ac literis dictorum prædecessorum, aliisque præmissis, necnon Apostolicis, ac in synodalibus, provincialibus, & universalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non prædictæ Societatis Jesu, aliarumque Religionum, Provinciarum, & Regionum prædictarum juramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis, illis, eorumque Prælatis, superioribus, & personis etiam particularibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, aliàs de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, hac vice specialiter, & expresse, in quantum nostris prohibitioni, & interdicto, aliisque præmissis adversentur, harum serie derogamus, & derogatum esse, & censeri, neque illa eis ullatenus suffragari volumus, & declaramus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis hujus Bullæ credi jubet.

§. 6. Et quia difficile foret, præsentes literas, ubicumque usus venerit, ostendi, & publicari; Volumus, ut earum exemplis etiam impressis, manu Notarii publici, vel alicujus dd. Religionum Secretarii subscriptis, & personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, vel cujusvis ex Generalibus prædictis sigillo munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 11. Junii 1608. An. IV.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 11. Junii 1608. Pont. Nostri Anno Quarto.

CCCXV.

Institutio Congregationis Piorum Sacerdotum Oratorii Jesu Christi Domini Nostri nuncupandæ, in Regno Franciæ, ab Henrico Episcopo Parisiensi, & Maria Francorum Regina, ad restituendam, augendamque fidem catholicam promotæ.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

SAcrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam Dei unigenitus Jesus Christus D. N. aucto-

ctor ipse piorum operum fundavit, regimini suprema dispositione præsidentes pro nobis commissi gregis dominici prospero statu, & animarum salute soliciti esse compellimur, & ea sincere tenemur amplecti, quæ ad incrementum Religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornamentum, ac piæ Christifidelium Congregationes instituantur, & exinde uberiores fructus bonorum operum, in illis locis præsertim, ubi id magis expedire dignoscitur, in dies per pia, & spiritualia exercitia accrescunt, & iis exercitiis debite, ac Domino famulantes personæ, animarum suarum salutem eodem Domino miserante facilius consequi, cæterisque Christifidelibus vitæ, ac morum exemplo proficere valeant ad salutem.

Henricus Episcopus Parisien., & Maria Francorum Regina, supplicant Pōtifici, pro institutione Cōgregationis Piorum Sacerdotum in eo Regno, ejusque regimen Petro de Beralle Presbytero Parisien. committitur.

§.1. Sane exhibita Nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris nostri Henrici Episcopi Parisien., ac Charissimæ in Christo filiæ Mariæ Francorum Reginæ, petitio continebat, quod alias cum ipsa Maria Regina pro devotionis zelo ducta, ut aliquo devotionis suæ monumento, immensarum gratiarum munera, quibus eam bonorum omnium Largitor optimus decoravit, testari possit, disciplinam ecclesiasticam, undique fere in Regno Franciæ hæresum, bellorumque præteritorum injuria, tum in Religione, tum etiam in moribus non parum depravatam, ac corruptam, in primævum, & pristinum suum statum, devotionisque, & pietatis splendorem salubri aliqua ratione restitui plurimum desideret, & id re ipsa in consultatione cum viris gravibus, & piis, ac præsertim cum d. Henrico Episcopo pluries habita mature discussa, utilius, & fructuosius, quam ex institutione alicujus Congregationis piorum sacerdotum, quorum studium, & officium, ac munus sacerdotale, juxta sanctum, atque pium illius institutum debite exequen., & adimplen. sit omnino directum, instituen. exequi posse non videatur, ipsaque Maria Regina unam devotam piorum, ac probatæ vitæ Sacerdotum, quorum principale institutum singulas actiones ordini sacerdotali convenientes, & essentiales amplecti, existat, Congregationem in ipso Regno, & præsertim in Civitate Parisien., ubi illa non parum desiderari videtur, erigi, & institui, curamque erectionis, & institutionis hujusmodi dilecto filio Petro de Beralle presbytero Parisiensi, cujus ministerium felici progressui, & directioni ipsius Congregationis maxime profuturum esse in Domino confidit, per Nos committi, & demandari summopere desideret, pro parte eorumdem Henrici Episcopi, & Mariæ Reginæ, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Congregationem piorum, ac probatæ vitæ sacerdotum perpetuo erigere, & instituere, illiusque curam dicto Petro committere, & demandare, ut præfertur, ac alias de apostolicæ potestatis providentia consulere dignaremur.

Hic ideó Pontifex Congregationem Oratorii Jesu Christi D. N. nuncupādam, pro Piis Sacerdotibus Instituit.

§.2. Nos igitur quibus cura, & solicitudo cordi insidet, fidem, & religionem catholicam propagare, divinique cultus augmentum, & ut Christifideles singuli per viam salutis in hoc sæculo gradientes, ad cælestia Regna pervenire mereantur procurare, præsertim ubi Catholicorum Principum vota id exposcere, ac in Domino salubriter conspicimus expedire, considerantes hujusmodi institutionem, specialiter sacerdotes, aut personas ad sacerdotalem statum aspirantes, vel saltem eorum ministerio necessarias, ac Jesum Christum Dominum nostrum sacerdotalis dignitatis immediatum institutorem tangere, & respicere, æquum maxime, & rationi consentaneum judicamus, ut qui hujusmodi institutum aggrediuntur, ultra communem fidelium devotionem, speciali, & particulari devotioni Jesu Christi Domini Nostri addicantur, qui est sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, & fons sacerdotii in Ecclesia Christiana. Hinc pio, & salubri dictæ Mariæ Reginæ desiderio favorabiliter annuere, ac ipsum opus pium muneris Sedis Apostolicæ consolatione confovere, nec non Christifideles ad pia, meritoria, & salutaria opera exercenda, ecclesias quoque, & sacra Dei templa devotionis causa visitandi æternis præmiis, ac spiritualibus muneribus, & peccatorum remissione invitare volentes, nec non Henricum Episcopum, & Petrum prædictos, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, dicto Petro apud Nos de religionis zelo, vitæ, ac morum honestate, aliisque probitatis, & virtutum meritis multipliciter commendato, nostram, & dictæ Sedis benedictionem impertientes, ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei Patris, & animarum salutem, unam sub nomine Oratorii Jesu Christi Domini Nostri Congregationem, in honorem orationum quas in diebus carnis suæ fudit, ut ii qui Congregationem ipsam ingrediuntur eumdem Jesum Christum pro nobis in oratione positum, & pernoctantem revereantur, atque etiam instituti ad quod vocati sunt, moveantur, & præsertim semper hanc præcipuam omnibus communem, & omni tempore congruentem officii eorum partem, quæ in orationibus pro populo, ac in Dei laudibus celebrandis versantur, habeant, apostolica auctoritate, tenore præsentium sine alicujus præjudicio perpetuo erigimus, & instituimus.

Dictumque Petrum deputat Præpositum dictæ Congregationis Piorum Sacerdotum, qui insimul religiose vivant eorumque sit præcipuum institutum perfectioni sta

§.3. Dictumque Petrum in Institutorem Præpositum generalem hujus piorum sacerdotum, nulli antea religioni voto solemni addictorum, nec non, & aliorum ad presbyteratus ordinem promoveri cupientium, & reliquorum ad familiaria officia necessariorum Congregationis Oratorii Jesu Christi Domini Nostri nuncupan. hujusmodi, qui simul, & in Societate religiose vivere, & humilitatis spiritu, & piæ vitæ studiis al-

tusSacerdotalis totaliter incumbere.

altissimo famulatum exhibere, & impendere studeant, quorum principale, ac præcipuum institutum sit, perfectioni status sacerdotalis totaliter incumbere, singulasque actiones ordini sacerdotali proprie, & essentialiter convenientes, sibi ab eorum Ordinariis, ubi stabilita fuerit, præscriben., & non alias, amplecti: Sacerdotum insuper, & aliorum ad sacros ordines aspiran. instructioni, non circa scientiam, sed circa usum scientiæ ritus, & mores proprie ecclesiasticos, se addicere volentes.

Dat eidem facultatem, Congregationes ejusmodi in locis ad quæ vocatus fuerit per Ordinarios, instituendi, & alia quæcumque necessaria præfiniendi.

§. 4. Cum plena, & omnimoda facultate, potestate, & auctoritate eidem Petro per Nos ad id assumpto, & a dicta Maria Regina summopere commendato, ut prædictam Congregationem hujusmodi tam in Civitate Parisiensi, quam in omnibus aliis Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis ad quæ a locorum Episcopis vocatus fuerit, & non alias, instituen., ac demum pro felici statu, & directione personarum, ac bonorum spiritualium, & temporalium ejusdem Congregationis, seu Congregationum sic erigen. tam circa receptionem, & admissionem, numerum, ætatem, & qualitates in ipsa Congregatione recipien., & admitten. eorumque instructionem, & disciplinam, exercitia, ac modum, & formam divinorum Officiorum, precum, & orationum, aliorumque suffragiorum recitan., & alia ipsis Congregationibus utilia, atque necessaria quæcumque statuta, ordinationes, & capitula licita, & honesta, sacrisque Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis, necnon Concilii Tridentini decretis minime contraria a sancta Sede Apostolica postmodum approbanda, confirmanda, ac per ipsarum Congregationum Præpositum, presbyteros, officiales, ministros, & coadiutores, sub pœnis in eis apponen., adimplen., & observan., faciendi, edendi, & condendi, factaque, edita, & condita, quoties pro illorum, ac rerum, & temporum qualitate, & vicissitudine, seu alias videbitur, corrigen., limitan., immutan., alteran., ac etiam alia, ut præfertur, examinan., & approban., ac etiam, ut præfertur, adimplenda, & observanda, ex integro facien., & conden., aliaque omnia, & singula a similium Congregationum, necnon quorumcumque Ordinum approbatorum constitutoribus, aut aliis Superioribus etiam generalibus, de jure, vel consuetudine, sive ex privilegio, aut aliàs quomodocumque fieri, & exequi solita, facien., & exequen., dicta auctoritate deputamus, & assumimus.

Eas tamen Congregationes, a Congregatione Parisiensi dependere decernit.

§. 5. Omnesque alias ad instar supradictæ per Nos sic erectæ, canonice erigen. Congregationes, quas ab ea Parisiensi, & a dicto Præposito generali ubicumque locorum stabilitæ fuerint, in omnibus dependere volumus, & intelligimus, ex nunc, prout postquam auctoritate prædicta erectæ fuerint, eisdem auctoritate, & tenore perpetuo approbamus, & confirmamus.

Quam Congregationem Parisien. duodecim saltem presbyteros, alias autem decem habere præcipit, cum opportuna redditituum assignatione.

§. 6. Ita tamen quod Congregatio Parisiensis saltem duodecim presbyteris constaret, tot redditus annuos habere debeat, ex quibus unicuique presbytero hujusmodi portio annua quadraginta quinque ducatorum auri de Camera obvenire possit. Cæteræ vero Congregationes decem ad minus presbyteros, ac eosdem redditus annuos, vel quæ Sedis prædictæ Legatus, aut pro tempore existens Nuncius Apostolicus, & Episcopus loci, ac dictæ Congregationis sic erectæ Præpositus generalis, pro loci qualitate sufficere judicaverit, habere debeant.

Legatorum, & eleemosynarum receptionem eisdem Congregationibus concedit.

§. 7. Et postremo eisdem Congregationibus ex nunc, prout etiam postquam institutæ, & erectæ fuerint, ut præfertur, pro illarum dote, & dicti Petri, nec non Præpositi generalis, & presbyterorum eorumdem pro tempore existentium sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, omnia, & singula, res, bona, fructus, redditus, & legata, ac eleæmosynas tam per dictam Mariam Reginam, quam alios quoscumque Christifideles dictis Congregationibus quomodolibet relinquenda, donanda, & elargienda (ita quod liceat dicto Petro, vel alii Præposito generali, & presbyteris dictarum Congregationum pro tempore existentibus, illorum omnium corporalem, realem, & actualem possessionem, per se, vel alium, seu alios dictarum Congregationum nomine libere appræhendere, & perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque eorumdem percipere, exigere, levare, recuperare, ac in dictarum Congregationum usus, & utilitatem convertere, (Diœcesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita) etiam perpetuo applicamus.

Contrariis derogat quibuscumque.

§.8. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac Literis Apostolicis, quibuscumque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Sedem prædictam, ejusque Legatos quavis causa, & occasione, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, ac etiam consistorialiter, & alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, & forma in illis tradita observata, nihilque penitus ommisso, inserti forent, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Indulgentias personis dictæ

§.9. Ceterum ad augendam fidelium devotionem, animarumq; saluti consulendum, & ut

& ut Christifideles ad hujus instituti exercitium animentur, atque invitentur, de omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis presbyteris, qui perpetuis futuris temporibus dictam Congregationem ingredientur, & in ea recipientur, eorumque coadiutoribus, & oblatis, aliisque ministris die eorum, & cujuslibet ipsorum ingressus, receptionis, ac professionis, ac in mortis articulo, si poenitentes, & confessi, ac sacra communione refecti fuerint, plenariam indulgentiam, & omnium peccatorum suorum remissionem, eisdem auctoritate, & tenore misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Postremo eisdem Praeposito, Presbyteris, Coadiutoribus, Oblatis, & aliis Ministris praedictis, qui Congregationibus publicis, vel secretis, pro quocumque opere pio exercendo interfuerint, aut pium aliquod opus circa functiones suas exercuerint, toties pro quolibet praemissorum piorum operum, & ut magis ad sui instituti opera animentur, & suavius ad ea invitentur, sexaginta dies de injunctis eis, vel alias quomodolibet debitis poenitentiis, etiam apostolica auctoritate, & tenore hujusmodi misericorditer relaxamus, necnon tam ipsis, quam omnibus aliis Christifidelibus, qui etiam vere poenitentes, & confessi, ac sacra communione refecti eorumdem Presbyterorum Ecclesias, aut Oratoria, in Sanctissimi Corporis Christi, & Assumptionis B. Mariae Virginis festivitatum, ac in quo Ecclesiae, seu Oratoria dd. Presbyterorum in unaquaque dioecesi, seu loco prima vice populo aperientur, diebus devote visitaverint, simili apostolica auctoritate, tenore praesentium, etiam Indulgentiam plenariam, & omnium peccatorum suorum remissionem, concedimus, & elargimur, praesentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nulli ergo &c. Si quis autem, &c.

Datum Tusculi Anno a Nativitate D. N. Jesu Christi 1613. sexto Idus Maii, Anno Octavo.

CCCXVI.

Confirmatio Constitutionum Congregationis Oratorii a Beato Philippo Nerio in Urbe fundatae: Et prohibitio, ne quaevis Congregatio, Constitutiones sub denominatione dicti Beati Philippi promulgare, aut ejusdem Instituti domos in Urbe instituere possit.

Congregationem istam approbavit Greg. XIII. in Constit. CLXXXVI. Copiosus. *Tom. IV. Par. IV. fol.* 108.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Christifidelium quorumlibet, praesertim Altissimo in humilitatis spiritu famulantium votis, quae felicem eorum, prosperamque directionem, & gubernium concernunt, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Praepositus, & Presbyteri Congregationis Oratorii, in Ecclesia Sanctae Mariae in Vallicella nuncupata de Urbe institutae, quod ipsi quasdam Constitutiones, & ordinationes pro felici dictae Congregationis regimine, & spirituali progressu conscripserunt, illasque non semel examinatas, ac etiam mandato nostro recognitas, in unum volumen redegerunt, tenoris subsequentis videlicet. Congregatio Oratorii in Urbe suas ordinationes statuit, & pro confirmatione Papae supplicavit.

CAP. I.

De Oratorio, & Oratione.

Vere locum orationi destinatum Oratorium dicimus; nam familiaris in ipso nota divini Verbi tractatio, post haec tractanda, jam adulta, & in Ecclesiam nostram translata nomen minus accomodate retinuit Oratorii, in quo scilicet tam exteri, quam nostri quotidie vesperis, post orationem quam dicimus mentalem, consuetas litanias recitant, aut singulis ter hebdomadis, quae est voluntaria corporis castigatio, supplicio flagellorum sese afficiunt. Festis item diebus a Kalendis Novembris, usque ad sanctam Christi Domini resurrectionem, non modo supplicationibus, sed etiam familiari cohortatione, & musico concentu excitantur ad coelestia contemplanda. A Resurrectione vicissim Dominica usque ad Kal. Novembris, post officium vespertinum in Ecclesia a nostris decantatum, & auditum sermonem, in suburbanum quempiam locum, vel (si per calores aestivos non liceat) in templum aliquod ad has rerum divinarum tractationes intra Urbem convenire solent. Singulis praeterea diebus Dominicis, nisi nostro sit in templo concionandum, mane lectis Litaniis, & sermone opportuno de documentis praesertim evangelicis familiariter habito, declarantur ex exteris, qui septem primarias Urbis Ecclesias, ac tres domos infirmorum publicas hospitales infra hebdomadam aliquando visitent. Harum omnium cura rerum Praefectum attingit Oratorii, e nostris constitutum sacerdotibus, vel adjutorem, ut alteruter his ritibus praeesit, salutique confluentium consulat externorum, quibus etiam praesenti ope pietatis officia, in valetudinariis erga egrotos festis diebus proponat exercenda. Ex exteris item fratribus idoneos ad certa Oratorii munia deligat, & in primis Rectorem, caveatque ne ulla ex parte Constitutioni derogetur, quam Congregatio his verbis expressam voluit.

Praefectus Oratorii nostri nullo modo permittat exteris officialibus in eo constitutis, ut in aliquid se rerum, aut negociorum ingerant ad ipsum locum, vel institutum quoquo modo pertinentium, quod ipse non

eis præscripserit; nullum enim hujusmodi jus, aut potestatem habere possunt. Ne quid præterea innovetur, ibi hactenus observatum; de rebus præsertim gravibus ad Oratorium spectantibus quibuscumque Præpositum Congregationis nostræ consulat, penes quem rerum Oratorii, & Congregationis eadem est gubernatio;

Hæc satis, ut appareat, qua via sint externi frequentiores in Oratorio ad contemplationem, & amorem divinorum promovendi. Nostris autem ejusmodi instituto magis deditis, id etiam maxime adhibendum, quod a Beato Philippo Patres edocti, ad hunc modum constituerunt.

Horas suas quilibet meditationibus præstitutas, in quibus majores quotidie progressus faciat, Deum cœlestiaque amando, & appetendo, quod Superiores pro sua caritate, ac prudentia sæpius unumquemque admonere, & qui hujusmodi studiorum fructus constet, animadvertere debebunt. Habeant igitur, quæ orationi, & meditationi seponant, stata tempora, & præter hortatorem Præpositum, quem audiant, etiam sacerdotem sacris familiæ nostræ confessionibus audiendis præfectum, qui pro sua quemque prudentia ad hæc divina studia, segniorem incitare solet, vel nimis incitatum, cum fuerit consentaneum, moderari.

Cæterum ob alias plurimas occupationes sibi proximisque salutares, aliud nullum mane, vel die orandi tempus, ac spatium sibi præfinitum capiunt, & consignatum, quam quod arbitratu quisque suo ejusmodi meditationibus, & sacris precibus, pie, sancteque dederit. Ad Vesperas autem, sicuti dictum est, in Oratorium publicum externis etiam quibusque viris patens, & expositum ad orationem, unde nomen accepit, seduli convenire debent. Sed de omni orationis, & flagellorum in Oratorio ritu, & consuetudine, deque piis externorum officiis, infra post alias constitutiones, in hujus capitis appendice agendum est.

CAP. II.

De Ecclesia, & Divinis Officiis.

Congregationis nostræ Sacerdotes, utpote divinorum administri, in Ecclesia festis præsertim diebus frequentes adsunt, alii confluentibus divina mysteria præbent, alii ad sacras confessiones audiendas intenti, a prima luce ad horam usque prandii e subselliis suis, nonnisi necessitate impulsi recedunt. Sacrum omnes quotidie peragunt, & cæteri inserviunt, potissimum Clerici, qui cum res ipsa sacra solemniori ritu, & musico concentu celebranda est, bene mane descendentes in sacrarium, sacerdotes pia diligentia sacris vestibus ornant, & solemni sacrificio præsentes, ac diversa munera obeuntes, ab ipsa Sacrorum custodia, aut ecclesia, dum datur divinis opera, numquam recedunt; de rebus autem ad ecclesiam spectantibus hæc sunt nostris proposita decreta.

In ecclesia nostra nullæ erunt statuæ vita functorum, sive ex marmore, sive ære, sive gypso, aut alia materia.

Diebus festis semper solemni apparatu, tam Missa, quam Vesperæ celebrabuntur. Erunt etiam Vesperæ solemnes in Vigiliis Corporis Christi, Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, & Consecrationis Ecclesiæ nostræ ad x. Kal. Junii, cujus octavæ redditur officium, & infra eam gratissima nobis recurrit memoria dormitionis B. Philippi Patris nostri, ad viii. Kal. Junias. Præterea intra octavam Corporis Christi Vesperas quotidie decantamus.

Singulis similiter annis iv. Kal. Februarii die festo SS. Papiæ, & Mauro martyribus, solemni apparatu celebratur, & mane ejus diei festi res sacra, Diacono, & Subdiacono ministris peragitur. Vesperæ in Vigilia, & ipso die festo, musico concentu decantatur. Porro in Vigilia etiam matutinæ laudes ante cœnam, coram sacris eorum Reliquiis, Sacerdotibus, & Clericis nostris una recitantur, ut debitus honor Patronis Ecclesiæ, & Congregationis exhibeatur.

In traslatione vero, quæ contingit iii. Idus Februarii idem servatur. Missa tamen, & Vesperæ solemniter non decantantur.

Dies etiam festus Sancti Gregorii Papæ, Congregationis, & Ecclesiæ nostræ Patroni, iv. Idus Martii, est nobis tam in primis Vesperis, quam in missa admodum solemnis.

Alios item Sanctos, quorum sacris Reliquiis, vel insignioribus aucti sumus, Ecclesiasticis officiis singulariter veneramur, nam iv. Nonas Maii Nereum, Achilleum, & Domitillam martyres, duplici.

vii. Nonas Julii Patermuthium, Copretem, & Alexandrum martyres, quibus dicatum est Altare, semiduplici.

vi. Kal. Augusti Pantaleonem martyrem, semiduplici.

xi. Kal. Novembris Ursulam, & Socias Virgines, & martyres, semiduplici.

xix. Kal. Jan. Spiridionem Episcopum, & Confessorem, semiduplici similiter prosequimur.

Quamvis vero nostri Ecclesiasticis officiis, Vesperis dierum festorum exceptis, ecclesiam non frequentent; cum tamen habetur aliqua singularis celebritas anniversaria, ut die festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis ad candelas; in capite jejunii ad Cineres; Dominica Palmarum ad olivas; consuetis majoris Hebdomadæ diebus ad matutinas, Missam, aliasque solemnes ejus temporis cœremonias; die insuper festo omnium Sanctorum ad Vesperas, præter consuetas etiam defunctorum, item ad matutinas, sicut mane ad Missam; Nocte tandem Nativitatis D. N. Jesu Christi ad matutinas, in Chorum ecclesiæ convenire solent.

Sed jam ab hisce feriis veniamus ad funera.

Cum enim aliquis e nostra Congregatione e vita decesserit, singuli Sacerdotes tres Missas celebrabunt pro vita functo, qui vero Sacerdotes non fuerint, novem coronas recitabunt, in loco vero ubi defuncti corpus fuerit præsens, recitabitur officium defun-

defunctorum: si mane fuerit celebrabitur Missa solemnis, sin minus sequenti die Diacono, & Subdiacono ministris, sex candelis accensis in Altari, & quatuor facibus juxta corpus. Absoluto autem officio, duæ ex illis remaneant usque ad sepulturam, quod si absens obierit, privatim recitabitur; Sacerdotibus nocturnum officium defunctorum. Missa vero solemnis, ut supra, singulis item annis infra octavam omnium Sanctorum, celebrabitur Missa solemnis pro defunctis nostræ Congregationis.

Sine consensu Præpositi, & Deputatorum, res sacra non celebrabitur solemni apparatu pro vita functis exteris, videlicet Diacono, & Subdiacono ministris, nec id ipsi facile concedent, nisi mortuus Prælatus extiterit, aut eximiæ dignitatis, & honoris inter laicos, aut certe valde benemeritus de nostra Congregatione.

Nullum recipietur a Congregatione nostra legatum de re sacra perpetuo peragenda, nisi forte justissima causa intercedat, & ex consensu Patrum expleti decennii.

Quæ autem hoc in loco de sacris confessionibus videntur ponenda, hæc habemus. Singulis diebus ferialibus, aliquis ex Sacerdotibus ad hoc muneris delectis morari debet in Ecclesia ad confessiones audiendas. Feria vero quarta, & sexta, mane usque ad horam prandii omnes, festis pariter diebus omnes excubare.

Nemo tamen eorum admittitur ad audiendas confessiones sine Patrum consensu, qui exegerint decennium in nostra Congregatione.

CAP. III.

De salutari familiarium sermonum usu tam in Ecclesia, quam in Oratorio.

IN Ecclesia nostra, die Sabbatho ad vacandum excepto, quatuor quotidie, nisi etiam dies festi sint, cum aliquis tantum unus sermocinari solet, e Sacerdotibus nostris, qui fuerint ad hoc oneris, munerisque delecti, ordinata successione, verba ad vulgi præsertim captum accomodantes, & ad nullam prorsus pompam, vel vanum populi applausum declinantes, genere dicendi vere fructuoso audientium, animos pascunt. Sanctorum præsertim exemplis, ac probatis historiis sermonem confirmantes. Vitandæ enim sunt eis quæstiones difficiles, dogmatum tractatus, & quæcumque scholas decent magis, quam Oratorium. Est autem ejus consuetudinis, qui provide negocium id curet, stato tempore ad Ecclesiam descendere, & inter alia, quæ paranda sunt, horologium arenarium juxta sedem sermocinantis ponere, & librum aliquem de salutaribus scriptum præceptis, aut de Sanctorum dictis, & factis, ubi octo, aut decem auditores præsentes viderit lectitare, cum vero quindecim, vel ut summum viginti, ære campano hora consueta signum dare, quo ille quidem audito cui primo dicendum est, ad locum festinat, & postquam legentem paulisper audierit ligneam sedem sex, vel octo circiter graduum ascensu sublimem conscendit, arenarium horologium juxta positum invertit, quod semihoræ spatium præfiniat, & nullo usus procemio, ab argumento præsertim, quod in libro lectum est, sermonem orditur. In medio ejus sermone surgit custos ad signum eadem grandiori campana iterum dandum, quo habito alter dicturus secundo loco huc properat, & tantisper expectat, dum primus finem dicendi fecerit. Eodem penitus modo secundo succedit tertius, & tertio quartus, nec horum cuiquam amplius hora dimidia datur, nec horologio solum, sed tintinnabulo, cum opus est, ad finiendum admonentur.

Sermonibus absolutis sacer concentu musico canitur hymnus, quo expleto, is, qui dixit ultimus, ad orationem Dominicam, & Angelicam salutationem ter secreto recitandam invitat, & concio dimittitur. At Dominicis, cæterisque diebus festis, eorum unus, quibus ad dicendum sunt ejusmodi dies consignati, in Ecclesia post vespertinum officium decantatum sermonem habet, cui semihoram aliquantulum præterire, non tamen certas jam enarratas dicendi leges, liberum esse debet. Eisdem diebus a kal. Novembris usque ad celeberrimum Christi Domini resurrectionis diem, sicut etiam Dominicis, mane toto anno ab aliquo ex nostris sermo in Oratorio habendus est, sed hac de re alias, nunc satis est referre nostras Constitutiones huc pertinentes.

Ad sermonem habendum in Oratorio nullus admittetur ex nostris, absque consensu Patrum, qui decennium expleverint in Congregatione.

Ex exteris vero nullus invitandus ad concionem habendam in Oratorio, vel Ecclesia, nisi ex Præpositi, & quatuor Deputatorum consensu.

CAP. IV.

De statu Congregationis Oratorii perpetuo.

NUnc statum, & formam Congregationis nostræ penitus immutabilem in promptu ponimus duobus decretis expressam. Horum primum his verbis sancitum est.

Cum nostra Congregatio solo caritatis mutuæ nexu, neque ullis astricta votorum, juramenti, aut promissionis hujusmodi vinculis olim per Beatum Patrem Philippum Nerium, fuerit divina inspiratione instituta, atque hæc fuerit ejus, & omnium Congregationis Patrum mens semper unanimis, ac sit, ut ita perseveret, decretum est, si quando aliqui ex nostris putaverint ab hoc statu recedendum, & alligare Patres, fratresque ullis votorum jurisjurandi, aut promissionis vinculis, etiam si isti majorem partem conficiant, ut sit

sit ipsis quidem liberum, quam velint ingredi Religionem, sed altera pars quamvis numero longe impar, habeat omnia bona Congregationis quocumque loco posita, quandiu perseveraverit in hoc statu, nec alteri quicquam dare, vel acquisitum, vel acquirendum teneatur. Sic enim conservabitur in Ecclesia Dei circumdata varietate. Hactenus decreti verba, ut inde etiam appareat parentem optimum in Christo nostrum adduci non potuisse, ut suos alia via filios duceret, qui pro christiana caritate religiosos homines tam religiose coluit, & pro singulari prudentia sanctissima tot Ordinum instituta votorum vinculis religare se volentibus, eo tempore ad omnem christianæ disciplinæ præstantiam satis esse noverit.

Alterum decretum est: Ne quis prætextu amplificandæ Congregationis, eam dissipet, atque ut confusio vitetur, quam multitudo parere solet, arctiusque inter se, qui sunt e Congregatione amoris vinculo colligentur, quem quotidiana consuetudo conciliat, ac mores cujuslibet ipsorum ex hoc cognosci possint, & notorum vultus cuncti revereantur, statutum est, ne Congregatio alibi ullum locum recipiat, neque alterius Congregationis regendæ suscipiat onus. Si quæ vero aliorum locorum Collegia, & Congregationes nostra instituta obtinuerint, & servare voluerint, non sint illa quidem nostræ annexa, neque Clerici eorum sint è Congregatione Oratorii Romani, quemadmodum esse debet instituti, ut unaquæque domus, aut familia, nostræ formam imitata, separatim ab aliis se per se regat, & moderetur.

CAP. V.

De Præpositi, & quatuor Presbyterorum deputandorum electione, & munere.

AD Congregationis, rerumque ad ipsam spectantium gubernationem, & curam, Præpositus primum eligitur, quem etiam Patrem appellamus, deinde quatuor Presbyteri deputantur; de quorum omnium electione, & munere sic decernit Congregatio.

Nullus Præpositus eligetur, qui in nostra Congregatione quindecim annos non permanserit, quo temporis spatio Deputati, vel Ministri sit functus officio, & qui ætatis suæ annum quadragesimum saltem non attigerit.

Electio Præpositi pertinebit ad omnes Sacerdotes Congregationis, qui exacto decennio fuerint admissi ad jus suffragii ferendi; Laici vero certo sciant, se nihil ad electionem Præpositi, Deputatorum, Præfectorumque juris habere, munia assignata ex præscripto dumtaxat obituri.

Tam Præpositus, quam Deputati, & cæteri Officiales eligi possunt etiam absentes.

Præesse debet in electione, absentiaque Præpositi, quasi Superior, qui primum è Sacerdotibus nostris tenet post Præpositum in Congregatione locum.

Fiet autem Præpositi electio hoc modo. Qui erit a secretis, singulis electoribus schedulas dabit, in quibus scriptum, vel typis impressum sit nomen eligendorum, ut illas in vas conjiciant, videntibus duobus ad id muneris deputandis. Eductus autem iisdem duobus cernentibus a Secretario clara voce legetur, & electus is erit Præpositus, in cujus electionem convenerint Electores medietate plures, hunc sane modum eligendi, donec consentiant, decies repetere possunt, post decimum vero scrutinium, si necdum in unum pars major media conspiraverit, compromissum fiat, ut scilicet quinque solum ex electoribus Præpositum è duobus tantummodo deligant, in quos plura suffragia ex quacumque disquisitione hactenus collecta concurrerint, quod exemplo declaratur. Si enim duo, vel plures octavum sibi numerum in suffragiis obtinuerint, vel unus, aut plures octavum, alii vero septimum; tunc cæteris omnibus rejectis horum tantum delectus electoribus habendus est. Ipsi autem electores quinque compromissarii, quibus scilicet datum est arbitrium deligendi Præpositum, in ipsa tunc simul Congregatione ita sunt deputandi, ut singuli ad eam electionis potestatem plures sibi suffragantes habeant (non enim plura medietate suffragia in ipsis deligendis requiruntur) & ex illis constituantur, qui non fuerint inter primos eligendos numerati, his enim duobus eo tempore, nulla ad hujusmodi electionem relinquitur facultas, sed activa simul, ut dicitur, & passiva voce privantur.

Si quando tandem schedulis eductis compromissarii pares extiterint, electus habeatur, qui debito in Congregatione sibi loco aliis pariter concurrentibus præstat.

Tres annos duret Præpositi munus, & confirmari possit tertio quoque anno Congregationis arbitrio. Ad eamdem mensam una cum cæteris accedet, & assidebit, nisi impediat invaletudo.

Nihil singulare habeat in Ecclesia, mensa, cubiculo, domi, forisve præter locum primarium, & laicum ex nostris a deputatis assignandum, qui omnem in ejus obsequium conferat operam.

Circa rem familiarem, & bona Congregationis, administratione utatur accurata, præstetque nostris ad victum, & vestitum necessaria. At vero pauperibus, aut aliis, qui non sunt ex nostra Congregatione, quolibet mense nummi aurei summam poterit elargiri. In majori quidem summa quotiescumque ejusmodi largitionum se dederit occasio, quatuor Deputatorum requiret consensum, cum vero decem nummos aureos excedere contigerit, totius Congregationis. Idem in aliis cujuslibet completi operis, aut negocii servet impensis extraordinariis, & ad victum, aut quotidianum familiæ nostræ usum nihil attinentibus.

Totius Congregationis gubernandæ om-

omniumque curandorum, quæ ad eam spectant, prima potestas sit penes Præpositum, ad ipsum enim solum pertinebit Congregationem, si opus fuerit, convocare, tractanda proponere, rite constituta perficienda curare, exigere quoque rationem actorum, vel agendorum a singulis nostrorum, quibus est aliquod munus, vel onus quomodolibet ubique locorum mandatum, & videre, ut singula recte expediantur. Convocabit ad hoc Congregationem quatuor Deputatorum saltem qualibet hebdomada, sine quorum consensu nihil agat, quod spectet ad universalem gubernationem Domus, & eligendos, aut amovendos officiales. A Præposito enim, & quatuor Deputatis cæteri Officiales, & Ministri triennium duraturi eligentur, excepto Confessario, ad quem eligendum plures ex electoribus convenire debent in ipsa Congregatione proxime post Præpositum, & Deputatos electos, horum enim nullus ei muneri præficiendus est.

Domesticis autem officiis Præfecti, quos Officiales dicimus, suis nominibus satis noti sunt, qui sequuntur.

Sacerdos a Confessionibus.

Corrector ex senioribus, qui secreto corripiat errantes.

Minister, qui rebus domesticis administrandis, Præpositi sententia consulta, & explorata, det operam.

Præfectus Sacrarii, cujus paternæ curæ Sacrarii ministerio assignati committuntur, sicut Ministro cæteri Laici omnes.

Custos Sacrarii.

Præfectus Oratorii, & Adjutor.

Præfectus Sermocinantium in Ecclesia.

Præfectus Cœremoniarum.

Præfectus Musicæ.

Receptatores Hospitum duo.

Monitor precum, quas debemus commendatis, in mensa Vesperi.

Tyronum Præfectus.

Custos depositæ pecuniæ.

Negociorum domesticorum Procurator, & adjutores.

Bibliothecarius, & adjutor, qui non permittant è communi Bibliotheca libros extrahi.

Minister infirmorum, & adjutores.

Præfectus ædificiorum, & adjutor.

Præfecti corrigendis legentium erroribus in mensa duo.

Aromatariæ Præfectus, & Aromatarius.

Pecuniarum exactor, & dispensator.

Custos suppellectilium.

Cellæ pœnariæ custos.

Cellæ vinariæ custos.

Custos Triclinii.

Janitores.

Hos præsertim Congregatio singulos hujusmodi Constitutione voluit admonitos.

Nemo munus a Congregatione, seu Præposito, & Deputatis demandatum recuset, sed omni animi dimissione suscipiet, quod si aliqua ex causa sibi recusandum judicabit, postquam ea, quæ senserit, debita modestia semel, aut iterum exposuerit, nec Præpositus, & Deputati approbaverint, injunctum munus sine ulla amplius excusatione accipiet.

De Deputatis autem cum Præposito eodem tempore eligendis, hæc habentur.

Post electionem Præpositi statim eligentur ei quatuor ex Presbyteris, qui decennium transegerint in Congregatione, ex quo sunt admissi ad primam probationem, & jus habeant eligendi a tota Congregatione, de quorum consensu, ut dictum est, cuncta a Præposito agentur, quæ ad universalem Congregationis gubernationem pertinere ipse judicaverit.

Ab eisdem ergo Presbyteris omnibus exacti decennii eodem modo, quo supra, usque ad tertium scrutinium, eligentur quatuor Deputati, singuli seperatim in eadem Congregatione, post tertium vero scrutinium, nullo facto compromisso duo eligantur, in quos plura fuerint suffragia in illa trina disquisitione collata: si vero plures pariter concurrant eligendi, duo tantum cæteris rejectis ad electionem pervenire possunt, illi scilicet, qui aliis de more præire debeant in Congregatione, exemplum proponimus. Si scrutinio ter peracto, in octavum alter suffragiorum numerum pervenerit; alter vero in septimum hos dicimus duos, cæteris omni suffragio privatis ad Deputati munus per scrutinium provehendos: quod si plures septimum illum numerum obtineant, ille ex eis scrutinio similiter eligendus erit, exclusis aliis, qui debeat eis in Congregatione antecedere, si rursus paria duorum fuerint eligendorum suffragia, is similiter habeatur Deputatus: qui ex instituto alterum inter nostros sit solitus anteire.

Unus a quatuor Deputatis triennii præteriti (tres enim annos durat cujusque munus) aut etiam si placebit, duo confirmentur in tres alios annos, qui post illos confirmari amplius non possint.

Ex deputatis item eligetur aliquis a Secretis ex ipsorum consensu deputatorum, qui singula decreta a Congregatione universali, vel a Præposito, & quatuor Deputatis, in libro ad hæc conficiendo notabit, & literas, ad quos continget, scribet. Literæ autem omnes, quæ negocia continent, in alio libro sunt exscribendæ.

Deputatorum erit præterea, cum Præpositus decesserit, vel finierit ejus munus, seniorem prædictum monere, qui ejus vice interim fungitur, ut convocet ad electionem Præpositi convocandos: quod si ille negligat, ipsi convocabunt.

Si nemine dissentiente ipsis videbitur cessatio muneris concedenda, vel indicenda Præposito ob justam causam, quatuor è Sacerdotibus exacti decennii advocabuntur, quod si his videbitur, iidem convocent Congregationem, a qua deponatur, & eligatur novus Præpositus, sicut jam supradictum est, eo modo tamen servato in Præposito depo-

deponendo, qui in eligendis tenendus est.

Singulis annis mense Januario, aliquis ex Deputatis cum altero non deputato, rationem omnium expensarum, quæ toto anno fiunt, sigillatim inibit, eamque initam in publica Congregatione referet, ut appareant omnibus, quæ superiori anno factæ sunt expensæ, pateatque singulis contractum ne sit æs alienum, & quota sit summa rei familiaris, & bonorum omnium nostræ Congregationis.

CAP. VI.

De admittendis in Congregationem, & eiiciendis ex ea.

NOstræ Congregationis Patres Beati Philippi Institutoris optimi morem sequuti, non nisi homines probatæ vitæ, maxime idoneos, & quasi ad institutum natos recipi volunt ad suorum numerum aggregandos, etiam ad hunc modum factis decretis.

Minores duo de viginti annis, ac majores quadragintaquinque ad primam probationem non recipiantur, neque ii quos canones ab ordinibus arcent, nisi in ordine laicorum sint omnino permansuri, non infirmæ valetudinis, non ii, qui ingressi sint aliquam Religionem, nonnisi bonæ apud omnes famæ, qui Oratorii nostri frequentes fuerint auditores, & orationibus interfuerint, & sæpius alicui ex nostris Sacerdotibus soliti fuerint confiteri, & experimentum cæperint instituti nostri. In his tamen omnibus, si ita videatur Patribus, qui decennium expleverint, in Congregatione poterit dispensari.

Duo ex nostris Presbyteris a Congregatione eligentur, qui diligentem adhibeant curam circa eos, qui admittendi sunt in Congregationem, ut vel antequam admittantur, eorum vita, & mores omni studio explorentur, ea propter crebra cum illis inhibunt colloquia, una cum ipsis versabuntur, nec his contenti, ab illis etiam certiores reddantur, qui ejusdem erunt patriæ, & quibuscumque anteacto tempore, quam recipiantur fuerint versati. Referre autem debent duo electi ad Congregationem iterum convocandam, quæcumque de illis habuerint, si quomodo scire intersit, antequam secreto suffragia ferantur.

Præter duos Patres, quos eligendos ad id muneris diximus, alii etiam Patres diligenti cura exquirent, quæ hactenus præfati sumus, & num animo veniant permanendi semper usque ad vitæ obitum in Congregatione, non alio prætextu, quam ut Deo inserviant, & observent nostræ Congregationis Instituta, seu Constitutiones, quas propterea antequam recipiantur, legendas Patres offerent, quo rem totam maturiori consilio deliberent.

Quomodo autem oporteat admittendos expeditas habere res suas familiares, & domesticas, habetur *cap.*8. Antequam enim per secreta suffragia admittantur, debent esse expediti ad vivendum nobiscum, & habitandum, ne sic admissi extra Congregationem degant, præter tempus dierum aliquot, ut ad summum quindecim.

Admissi ad primam probationem non continuo tyronibus aggregabuntur, sed mensem veluti hospites in nostris ædibus morabuntur, ut interim omnia nostra cognoscant, ac maturius deliberent, & è contra ipsorum periculum fiat, si prompti sint in omnibus parere, vel in humillimis, ac durissimis, si exercitationibus sanctarum meditationum, & sacramentorum sint a se ipsi devoti, non contentiosi, non pertinaces, non superbi ulla omnino in re, adversus majores, aut etiam minores.

Si bonum sui specimen dederint, post mensem eorum nomina in libro ad hæc destinato notabuntur, & inde annus primæ probationis incipiet, per quod anni spatium si fuerint in vitæ laudabilis ratione versati, in secunda probatione biennium consistent, alioquin dimittentur a Præposito, & Deputatis, quorum est munus ad primam, & secundam probationem admittere. Exacto autem triennio, si laudem simili modo probatæ vitæ habuerint in convictu, ut esse possint e Congregatione nominatim decernendum est. Aggregabuntur ergo per secreta suffragia, poteruntque deinceps ad omnia ministeria, excepto Præpositi, & Deputati, munere eligi, jus autem ipsi alios eligendi post decennium solum habebunt, nisi de consensu Deputatorum Præpositus hoc jus ex causa statuerit differendum.

Quod si quis eorum, alia nulla intercedente causa, nisi oblivionis, aut modestiæ, ad tempus non petierit, quod a Congregatione fuisset accepturus, cum in nostrorum catalogum admissus referetur, ab eo tempore censeatur aggregatus, quo expletum fuerit consuetum triennium, vel decennium.

Admittere ad Congregationem, & omnia supradicta pertinebit ad Sacerdotes expleti decennii, & stabitur majori parti suffragiorum, ad primam tamen, & secundam probationem, ut dictum est, ad Præpositum, & Deputatos.

Nemo possit expelli e Congregatione, nisi primum in unum locum congregati fuerint omnes Presbyteri, qui decennium exegerint in Congregatione, numerandum a die qua sunt admissi ad primam probationem, & singuli suum suffragium dederint, & quod duæ e tribus partibus statuerit, id fiat. Quod si in tres partes non poterit fieri Presbyterorum æqua distributio, tunc servabitur ratio, quæ est octo ad tredecim, aut quatuordecim, ita ut octo exempli gratia conficiant duas partes, sive tresdecim sint Presbyteri, sive quatuordecim.

Nemo possit expelli e Congregatione, nisi propter iteratam, gravemque pertinaciam, vel grave delictum, sed qualia sint singula hujusmodi, stabitur judicio duarum partium e tribus, numerandarum ut supra.

CAP. VII.

De Tyronum institutione.

ADmissi ad primam probationem, sive Clerici, sive Sacerdotes, donec fuerint expleto triennio nostris adscripti, ejus curæ commendantur, qui id muneris in Congregatione sustinet. Is ad fructum animorum omnia referens, præter virtutum singulare studium, quarum maxime compotes esse nostros oportet, curet alia quædam proponere, quæ sunt hactenus observata, ut videlicet.

Sacro quotidie inserviant.

A studiis literarum Superioris arbitrio abstineant. Hæc enim moderanda primum, ut Divina Sapientia imbuti discant amare, nesciri.

Ad mensam signo dato, sine ulla mora conveniant, ibique ex præscripto, Ministratoris, vel Lectoris officio fungantur.

Singuli ministrent, vel legant singulis diebus, aut hebdomadis tam prima, quam secunda prandii, vel cœnæ hora, qui vero ex eis Sacerdotes fuerint, ad primam, nonnisi mane ministrare solent.

Lectionem similiter in Ecclesia, ut cuique sua fuerit constituta hebdomada, sermonibus præmittant intersint, dum habentur, atque etiam curent, ne quid omittatur eo tempore, quod esse solet instituti. Eam vero ministrandi, & legendi consuetudinem, jam aggregati ad decennium usque retineant, vel circiter, Superiorum arbitrio, Præpositi scilicet, & Deputatorum.

Ubi finem sermones habuerint, quorum quotidie duos, vel saltem unum audierint, ut etiam valetudini quadam ex parte inserviant, in aliquam ambulationem veniant.

Vesperi ad orationem in Oratorium se conferant.

A prandio, & cœna, animi recreandi gratia per horæ spatium eorum quisque in unum cum aliis locum adveniat, & omni mitigata severitate, vultu hilariori, modeste tamen sic se gerat, ne alium, vel loco tangat.

Si quis eorum per janitorem accersatur ab aliquo, statim ad portam domus descendat, se paucis expediat, & neminem externorum in cubiculum suum, vel omnino in ædes nostras, inscio Superiore, admittat.

Nec domo, nec soli, nisi facultate ab eodem data aliquando exeant.

Nulla externorum negocia, vel quæcumque in Congregatione degentibus, seu consuetudine, sive decreto aliquo sunt denegata, sine Præpositi etiam licentia administrent, aut conficiant.

Ab administratione Sacrorum, ipsoque Sacrario Festis diebus, vix necessitate cogente recedant.

Altare cujus quisque curam suscepit, ut tempori congruit, ex vicissitudine Ecclesiastici mysterii ornet.

Ter in hebdomada assignato Confessario peccata sua confiteantur, & qui non fuerint Sacerdotes, ejus arbitrio Eucharistiam accipiant.

Curent, si quid erraverint, ut sponte se correctioni subiiciant.

De Congregatione autem, ad quam convenientes in aliqua se culpa esse demonstrant, extat hujusmodi nostrorum constitutio.

Congregatio culparum Tyronum, idest eorum, qui nondum triennium in nostra Congregatione exegerint, sive Sacerdotes sint, sive Clerici, singulis fiet hebdomadis, ut scilicet ad omnium communem veniant, & ea hebdomada, in qua non habetur communis, privatim apud illum, cujus curæ sunt commendati, ad suas culpas coarguendas congregentur.

Adhibere etiam, loco accusationis jam dictæ, aliquando solent probati cujusque auctoris lectionem, ex qua saluberrimis vicissim documentis per communicationem, & divinorum collationem imbui possint.

CAP. VIII.

De præcipuis nostrorum observationibus.

AD excolendos diviniori disciplina suorum animos, & ad Christianam, veramque pietatem magis conformandos, hæc præsertim interposita decreta servat Congregatio.

Ter in hebdomada sua peccata Sacerdoti ad hoc delecto quilibet confiteatur, nisi aliqua interdum de causa permittatur ab ipso quispiam aliter facere. Hanc tamen consuetudinem a Beato Philippo Patres instituti perutilem ad salutem æternam volunt, & prædicant. Ad Eucharistiam similiter sumendam se paret, sumatque, si videatur eidem, cui confessus fuerit.

Congregatio (ut dicimus) culparum, decimoquinto quoque die perpetuo fiat, in qua non modo Sacerdotes intererunt, sed clerici, laicique omnes nostræ Congregationis, & a novissimis ad primos quisque commissam a se aliquam in consuetudine familiari culpam, etiam levem flexis genibus accusat, & quoquo modo alicujus animum offenderit, petit ab illo veniam. In hac tamen accusatione publica, nulla earum rerum mentio est, quarum secreta apud Sacerdotem debet esse confessio.

Nemo ex Sacerdotibus alios corrigat, qui decennium Sacerdotii non expleverit in Congregatione.

Statuto igitur die congregatis omnibus, invocato primum, ut moris est, a Præposito in Sacris precibus Spiritu Sancto, ille e Sacerdotibus, cujus est ex ordine alios corrigere, (solent enim in hujusmodi munere sibi invicem succedere) in sella ad Præpositi dextram locatam vocatus assidet, & per brevi sermone ad inflammandos in Deum animos utiliter præmisso, fungitur in spiritu lenitatis officio Correctoris, ac dum clericos corrigit, & Sacerdotes, caput detegit, quod in laicis corrigendis non solet. Præposi-

positum insuper corrigendum detecto capite stans admonet.

Laici, & clerici ubi suas culpas accusaverint, correcti, & a Præposito de aliqua vitiosa consuetudine emendanda, vel laudabili retinenda, quam brevissime etiam admoniti simul discedunt. Singuli deinde Sacerdotes, qui adhuc infra triennium approbationem expectant, se se culpant, his pariter abeuntibus remanent cæteri Sacerdotes, quorum accusatione expleta, & correctione adhibita, Præpositus Deo gratias agit precibus consuetis.

Præscribetur autem forma, ut dici solet, pœnitentiarum, quam in illis conscribendis nullo modo transgredi liceat. In schedulis autem scriptæ eodem die, quo fuerint accusatæ culpæ, vesperi in triclinio sub cœnæ finem per manus e sacculo singulis distribuantur.

Hac distributione facta, ut sorte obvenerint, ordinatim, & aperte legat coram omnibus quisque suam.

Eligetur præterea, ut supra diximus, aliquis ex senioribus, qui Correctoris officio fungatur. Hujus erit unumquemque e nostra Congregatione, etiam Deputatos, & Præpositum clam corrigere, quod tamen munus omni mansuetudine, & animi lenitate exequetur, seipsum, ut ait Apostolus, considerans, ne, & ipse tentetur, itaut se potius, & vitia sua corrigere videatur, ut hac ratione fratres ad meliorem frugem reducat.

Quod domesticæ tamdem disciplinæ studium postulat, ea hebdomada, in qua nulla est communis accusatio culparum, Laici omnes nostræ Congregationis cujus ministerio assignati, apud Ministrum convenire debent, ut ab illo erudiantur, & ad tenendam salutis æternæ viam benigne instituantur.

Ad hæc, ne nostri inflammentur avaritia, vel ambitione prolabantur, ne modestiam leniter abiiciant, vel temere auctoritatem teneant, his quæ sequuntur, constitutionibus aliqua ex parte cautum est.

Quo Deo divinisque rebus expeditissime, quicumque admittuntur in Congregationem, se tradere possint, id maxime videbunt in primis, ne quid delitiosum sit ullo modo in rebus familiaribus, quas habent, sciantque cujuslibet anni redditus, expendendo in bonos quos ipsi judicaverint usus, neque quicquam cumulandum, ne quis scilicet e nostra Congregatione ullam curam ponat in divitiis parandis, immo vero ex censu pro suis cuique facultatibus in commune commodum Congregationis libere conferendum est. Quod a nostris adeo servatum est hactenus, ut siquis ob inopiam id non præstiterit, vel præstare intermiserit, statim atque de suo abundantior quoquo modo factus est, pecuniam pro rata portione dare, ac solvere non destiterit, ita eis conveniens, ac consentaneum semper visum est stipendiis propriis militare, & a rebus etiam Congregationis tamquam ab alienis abstinere, quibus ipsa debet in primis non habentes unde vivant sustentare suos. Nec propterea pecuniam imperat Congregatio, dum exigit, quod ab hilari datore ex instituto pro victu offertur, idque etiam prout cujusque facultates ferunt.

Possunt etiam Præpositus, & Deputati partem, vel totum assignatorum proventuum remittere, si eis videatur aliqua de causa id faciendum.

Omnia secularia negocia interdicuntur nostris, nisi aliquid justa de causa mandetur expediendum a Præposito, & quatuor Deputatis. Nulli ex nostris quamvis fuerit requisitus, profiteri licebit sub aliqua Congregatione, vel Societate extra Domum, vel aliquod onus suscipere sine consensu Congregationis.

Cum sint multi in Ecclesia Dei, qui audiendis Monialium confessionibus, aut dant operam, aut dare optime possunt, propterea ne quis ab instituto Congregationis nostræ proprio possit abduci, statutum est, ne nostrorum aliquis se se obliget, aut dedat confessionibus audiendis, moribus reformandis, rebusque earum gerendis. Idem dicimus de Seminariis, Collegiis, Congregationibus, Societatibus, aut aliis Universitatibus, rebusve earum quomodolibet tractandis.

Nemo Episcopus, Præsul, aut alia quacumque ea sit dignitate ornatus, recipiatur in ædes Congregationis, ut in iis una cum nostris moraturus habitet, etiamsi id fiat ad aliquod tempus.

Nulla ecclesiastica beneficia petere, aut accipere unquam omnino possint, habita olim si residentiam personalem non requirant, poterunt retinere.

Dignitates ullas nemo possit accipere, nisi Pontifex jubeat.

Nec licebit, absque Præpositi, & quatuor Deputatorum consensu, frequentare Curias, neque officia, vel beneficia pro se, vel pro aliis exposcere.

Nulli sit proprius famulus, si qua aliquem necessitas præmet, deferet ad Præpositum, qui una cum quatuor Deputatis, quid ei opus sit, curabit.

Nec sinat quis pueros ingredi cubiculum suum, nisi ducantur ab aliis, qui testes intersint, reliquos admodum parce admittant, sed vocati deorsum ad illos se conferant.

Non admittatur aliquis ad quoscumque ordines ecclesiasticos absque consensu Sacerdotum, qui decennium exegerint in nostra Congregatione. Eodem modo nec ad sermones habendos, vel ad confessiones audiendas, sicut alibi dictum est.

Nemo librum imprimendum det absque licentia Præpositi, & Deputatorum.

Nulla lex a Sanctissimo confirmanda proponatur, nisi prius in eam consenserint Presbyteri exacti in Congregat. decennii.

Quando lex aliqua universalis constituenda est, Sacerdotes omnes intersint, qui expleverint triennium, votumque consultivum habeant, decisivum vero tantum, qui decennium compleverint.

Cum

Cum aliquid gerendum proponitur, antea publica, & libera de ea re habeatur a Patribus consultatio: deinde aliquot transactis diebus suffragia erunt secreta, nisi forte rei necessitas, utilitas, vel etiam aliquando modicitas, expediri statim post consultationem, de Congregationis sententia, per secreta suffragia, cogant. Sed sicut dictum est, licet Sacerdotes omnes admittantur, qui exegerint triennium in Congregatione, votumque consultivum habeant, decisivum tamen solummodo illi, qui decennium expleverint.

CAP. IX.

De vestitu, & consuetudine familiari.

HAs præterea Constitutiones, & observationes ad externam nostrorum hominum modestiam exhibemus; Ipsi ad interiorem animi virtutem habendam adhibere non negligant.

Nemo ex fratribus nostris, aut Patribus, sericum quicquam in suis vestibus gerat, præter breve, pressumque verticis operculum confovendo capiti, & velum interiori pileo insuendum.

Forma item vestium semper servabitur conveniens Clericis sæcularibus.

Nostri laici gerent vestem demissam usque ad genua, paulo vero inferius pallium.

Qui ex domesticis impensis vestiuntur, quoties opus fuerit, ministrum adeant, vel ipso absente, Præpositum, eique proponant quibus indigent. Ipsi autem ad subveniendum expositi, quo charitatis affectu valent, eorum petitionibus satisfaciant.

In vestitu, incessu, sermone, actione, gestuque omni, decorem servent, modestiamque omnem singuli præseferant: nulla tamen appareat nostrorum actio, ut dicitur, singularis, a vulgari, & communi bonorum, & simplicium virorum moribus discrepans.

Quamquam vero nostrorum est consuetudo peculiaris, ut se invicem honore prævenientes, & sibi invicem obsequentes, quisque velit, ad demittendum animum, infimum inter alios tenere locum; ne tamen perturbetur quasi cujusdam antecessionis, aut ætatum ordo, præsertim publice in sedendo, incedendo, aliisque actibus hujusmodi, ex Sacerdotibus præcedent illi, qui priores fuerint Sacerdotes, ex quo admissi sunt in Congregationem, ita tamen, ut si quis ex Clericis exacti triennii promotus fuerit ad Sacerdotium, tyronibus Sacerdotibus, illis videlicet, qui nondum triennium in Congregatione exegerint, præferantur. Laici autem semper Clericis postponentur.

Post prandium, & cœnam, morabuntur omnes nostræ Congregationis homines in loco deputato per horæ unius spatium, quo elapso omnes in suum cubiculum sese conferant.

In electione vacantium cubiculorum, erit optio penes seniores Sacerdotes, nisi aliter visum fuerit Præposito, & Deputatis.

Domo non egrediatur quisquam ex nostris sine permissu Præpositi, nisi expleverit decennium in Congregatione: exacto enim triennio ad hoc usque tempus, illos, vel maxime Sacerdotio nondum præditos, Præpositus per se, vel per alium peculiari quadam cura ad virtutum progressus juvare solet.

Invitatus ad prandium, vel ad cœnam extra domum nemo accedat absque permissu Præpositi.

Nemo externorum ad prandium, vel ad cœnam, inscio Superiore, invitetur, multo etiam minus hospitio, nisi uno omnium consensu Præpositi, & Deputatorum.

Ex exteris aliquem nullus Patrum, aut Fratrum invitet ad prædia quæcumque nostræ Congregationis, nec recipiet, ut secum ibi moretur, sine consensu Præpositi Congregationis.

Nullus abesse ultra mensem a Congregatione permittatur a Præposito, sive in patriam profecturus sit, sive alio, nisi de consensu etiam Deputatorum.

Nullus e nostra Congregatione in Baptismate, aut alio Sacramento quempiam suscipiet.

His apte congruenterque addenda sunt etiam, & repetenda nonnulla, quæ diuturna consuetudine recepta, & probata studiose retinentur a nostris, Litanias enim in Oratorio vespere singulis hebdomadis singuli Sacerdotes recitant.

In divinę Sacrificio Missę, non solum singuli quotidie Clerici, Laicique deserviunt, sed Sacerdotes complures, laude quidem digni, sunt administri.

Mensæ, præter laicos, & clericos, qui perpetuo ministrant alterni, singuli etiam Sacerdotes vespere singulis diebus ministratores adsunt.

Neque desunt ex nostris, qui se frequenter ad domos infirmorum hospitales conferant, ut opera sua ægrotantes juvent.

Domi vero cum quis nostrum ægrotaverit, omnes frequentes adsunt, subveniunt, consolantur, inserviunt, confirmant quam diligentissime.

Cum autem morti proximus quis fuerit, signo dato conveniunt omnes, tam Sacerdotes, quam cæteri, ut divinam morienti misericordiam unanimes exposcant.

Si quando alterum quis verbo offenderit, vespere inter cœnandum, re dubia jam explicata, flexis in medio triclinio genibus, faciens se reum, veniam ab illo petit, quem offenderit. Is vero assurgens, idemque faciens, culpam in se saltem convertit, quod occasionem dederit: injuriosus autem merita afficitur a Præposito pœna, aliquando levi, aliquando nulla.

Pœnæ autem, quæ culpis in Congregatione bis in mense accusatis imponi solent sunt hujus fere generis. Trium priorum Sacerdotum, aut novissimorum pedes in mensa deosculari. Psalmum, cujus initium, *De profundis*, submissa voce, extensis brachiis, vel

vel Psalmum *Miserere*, conjuctis manibus medio in triclinio recitare. In novissimo mensæ loco recumbere. Humi sedendo cibum capere. Auxiliares preces ab ingredientibus triclinium flexis genibus flagitare, vel easdem petere ad delenda ante obitum pœnitendo peccata. Ante mensæ accubitum aliquid a singulis recumbentibus eleemosynæ nomine petere. Secundæ mensæ ministrare, vel in ea Lectoris officio fungi. Sacram Beatæ Mariæ Virginis coronam pro summo Pontifice, aut pro beneficiis in Congregationem nostram, aut pro mortuis nostris recitare. Infirmos, qui sunt in domibus hospitalibus, invisere, & aliæ his persimiles.

C A P. X.

De Triclinio, & communi mensa.

ASsumenda tandem est tractatio mensæ ad pium in Triclinio convictum iustructæ, ubi singulis nostrum idem genus, eadem portio cibi, potionisque suppetit. Legitur ipsa Italice quandoque inter cœnandum, arbitratu Præpositi, vel Ministri, hoc fere scripta exemplo.

Cum primum prandii, aut cœnæ datum fuerit signum, unusquisque nostrum in omni prorsus opere, ac negocio cessans, ad triclinium se confert. Inter eumdum silentium facit, etiam dum a mensa ad locum pervenerit, in quem homines nostri ad animum recreandum convenire debent.

In ipso primum ingressu capite inclinato veneratur Imaginem Sacram è conspectu propositam, deinde consueto reverentiæ signo salutans alios, modestius, ac silens prope mensam, ut suo stat quisque loco, nec epulas appositas, nec alios ingredientes curiose circumspicit.

Præpositus, vel qui ejus absentis locum obtinet, postquam tantisper expectaverit, dum ex cubiculis convenire huc omnes potuerint, clare, ac distincte ex præscripto S. R. E. mensæ benedicit, & in pri mo loco ipse Præpositus assidet, deinde alii, ut quotusquisque solet in Congregatione præcedere. Si quis vero tardius, Lectione tamen Latina nondum absoluta, advenerit, stans prope januam orat paulisper tacitus, & Præpositus reverentiam exhibens, proxime post alios omnes assidet. Præposito enim absenti, reverentiæ, & obsequii causa, non autem aliis proprius relinquitur in mensa locus. Post latinam tamen mensæ lectionem non ingredietur, donec ad mensam iterum instructam consueto signo convocetur, ut ad benedictionem, & gratiarum actiones omnes conveniant. Excipiuntur tamen Confessarii, quibus permissum est festis diebus, etiam absoluta mensæ lectione, ad prandium venire Mensæ initio, donec Præpositus ad cibum capiendum se expediat, (antequam enim incipiat, duos ad summum versus lectionis attendit) nemo quicquam attingit in mensa. Cavent etiam, ne strepitus a principio nimius audiatur.

Singuli ex nostris iis contenti erunt, quæ ipsis apponuntur in mensa, nihil præterea exposcentes, vel per se ipsi deferentes, nisi Præpositi, vel Ministri fruantur licentia, qui & promptiores largientur, & providebunt, quæ opus esse, & expedire unicuique judicaverint. Si earum rerum, quæ in mensam inferri solent, & apponi, aliquid cuiquam deerit, ipse quidem per se a Ministris exiget, ejus tamen curæ potius erit, qui proprior consideat.

Fit in mensa silentium semper, modo non incurrat exceptio. Fit enim loquendi potestas proponenti, vel respondentibus ad rem dubiam explicandam.

Præterea denuncianti post cœnam nostrorum precibus commendandos. Præposito demum, vel Ministro, cum quid occurrit, quod Lectori committi non potuerit, nec differri debeat: alioquin silentii lex, qua etiam Præpositus astringitur, est observanda.

Nemo in mensa literas legat, nec janitor eas deferat, vel alicui quicquam denunciet comedentium. Quod si qua imminens urgeat necessitas, negocium cum Præposito, aut cum eo, qui in illius locum succedit, collatum prius, exequitur ex consensu. Id ipsum servet, donec ex triclinio eo perventum fuerit, quo animi causa nostri omnes conveniunt.

Post epulas ablata mensa singuli, surgente Præposito, surgunt, & egressi, ita stant prope mensam, ut si commode id fieri possit, qui sedentes extremos occupabant locos stantes occupent medios, & qui sedebant medii, stent extremi, singuli recto consistentes ordine. Præpositus solus dignitatis causa paululum a cæteris disjungitur. Hic igitur situs, & ordo, quo Deo optimo maximo gratiæ referuntur. Quibus peractis egrediuntur bini ex triclinio, ut qui in mensa primus post Præpositum sedebat, ipsi egredienti se adjungat, ac cæteri deinceps eodem ordine.

Nemo in Triclinio, vel in proximo vestibulo, ubi solum ad abluendas manus licet consistere, aliquam præterea moram faciat.

C A P. XI.

Lector, & lectio mensæ.

NON solum corpori, sed etiam menti proprius suppeditari debet in mensa cibus. Sacra igitur ante alios libros legitur Biblia, deinde pia quæcumque Commentaria, vel commentata, postremo Superioris arbitrio liber alius, in quo, vel probatæ Sanctorum Historiæ, vel salutaria documenta Italice habeantur. Lector autem ante prandium, vel cœnam, in suggesto se, librosque parat ad legendum, stat nudato capite, dum preces adhibentur ad mensam, & ubi versum illum protulerit: *Jube domne benedicere*, expectaveritque donec omnes consederint, ipse etiam sedens, tecto, ac recto capite, clara voce, distincte atque ex-

explicate legit: Lectione jam in suas partes sapienter distributa, ab ultima non cessat, nisi jussus a Præposito, nec is jubet, nisi ultra dimidium prandium, vel cœnam. Quod superest in mensa temporis, in quæstione, ut moris est, ponenda, ac responsionibus declaranda traducitur. Lectoris erit non modo in mensa, quos diximus legere libros, sed ad rem dubiam ponendam invitare. Singulis item hebdomadis, semel, ut minimum, eorum qui benefici fuerint in nostros, scripta nomina recitare, quæcumque tamdem verbis, aut scriptis a Præposito, seu Ministro jussus fuerit, referre. Nihil enim præterea legere, aut nunciare debet, quam quod sibi fuerit ab ipsis impositum. Correctus Lector verba correctoris eodem syllabarum sono, quo ille pronunciavit, repetat: Corrector autem ad hoc electus vocabulum solum, in quo erratum est, corrigere modeste, nec alia verba interponere curet.

Legendi finem Lector faciet, cum Præpositum audierit verba illa pronunciantem. Et reliqua. Tunc ille prolato versu. *Tu autem Domine miserere nobis*, & Sacerdote clara voce admonito, cui sit res dubia ex ordine proponenda, descendit, & exhibita Præposito reverentia assidet in mensa, ut comedat

CAP. XII.

Res dubiæ in mensa proponendæ.

POst lectionem continuo unus aliquis ex Sacerdotibus (id enim ipsi singuli, quorum est expletum in Congregatione triennium, præstare solent) singulis diebus mane, & vespere ex literis sacris, & morali disciplina, vel ex præceptis optimæ mentis, & conscientiæ aliquid proponit, quod possit in dubium, vel controversiam venire: cavet tamen, ne quid arduum, obscurũ, aut nimis exquisitum ponat, quo minus valeant singuli respondere. Si quando tamen aliquis non aliud responderit, quam se aliorum communi judicio stare, datur id modestiæ potius, quam inscitiæ. Is autem, cui muneris ejusmodi dies obvenerit, etiamsi Lector, ut moris est, non commune fecerit, per se proponit. Si quis tamen externorum ad mensam vocatus adsit, non nisi jubente Præposito, vel alio in ejus locum constituto, neque enim tunc Lector, ut alias, ipsum præmonere debet. Absenti is ad proponendum succedit, qui proximus post illum in mensa sedere consuevit. Si quis etiam tardior ad proponendum videatur, quod oblivione, vel negligentia accesserit imparatus; Præpositi est, exposcere altiori voce, aut vicinioris convivæ submissa commune facere. Duæ quæstiones esse solent, quæ dubitationem habentes ponuntur in mensa explicata, alterutram singuli, solus qui proponit, ut omnem dubitationem ultimus tollat, præmeditatus ad utramque respondet. Respondentium is primus esse debet, qui proponenti proximum inferiorem locum in mensa tenet, deinde alii Sacerdotes expleti in Congregatione trienni eodem ordine. A responsis, quæ debent esse, quam brevissima, recedat omnis apparatus, & ostentatio. Proponitur enim explicandum, quod dubium est omnium nomine, ut quisque quasi discipulus a Præceptore interrogatus respondeat, etiam is, qui proposuit.

Appendix.

DE ipsis tamen constitutionibus hæc habentur.

Si quid ambiguum fuerit in nostris constitutionibus, Præpositus, & Deputati declarabunt, nullo tamen modo possint eas immutare, derogare, aut aliqua ex parte innovare, vel nova condere.

Appendix primi Cap. consulto seposita.

IN Oratorio nostro ad Vesperum quotidie, dato signo, lampade, ac luminibus accensis, horologio item arenario super Altare posito ante Sacram Beatæ Virginis Mariæ Imaginem a solemni Christi Domini Resurrectionis die usque ad Kalendas* Novembris hora die xxiv. ex Kal. autem* Novembris ad Sanctum Pascha prima noctis orationi præfinita est. Festis vero diebus *etiam secunda: habetur enim sermo fitque concentus musicus,

Est autem orandi ritus, ut ibi dimidiam horam taciti in oratione, ut dicitur mentali traduxerint, accensis ab Æadituo reliquis in Altari luminibus, & signo dato, Sacerdos, ad quem per hebdomadam pertinet, Litanias incipiat, & preces consequentes, alternis etiam multitudinis congregatæ vocibus recitandas, sibi solas reservans orationes. Cum vero ad pacis orationem pervenerit, cujus est initium, *Deus, a quo sancta desideria*, &c. Duo confestim ex Oratorii fratribus, vel ministris Sacras clementissimi Jesu ex Altari sumentes imagunculas, Sacerdoti primum genuflexo osculandas præbent. Exosculanti autem, dicentique hinc atque inde, *Pax tecum*, inclinato ipsi capite respondent. *Et cum spiritu tuo*. Deinde singulis, qui sunt in Oratorio, cum Salutatione, qua Sacerdos usus est, eas ad osculum sanctum offerunt. Cæteris interim orationibus absolutis, petit ab omnibus clara voce, ut a Deo jugem in ejus cultu, & servitute perseverantiam precentur, quinquies secreto Orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem recitantes, dicit enim, *Petamus quæso nobis in Divinis perseverantiam, recitantes*, &c. His adhibitis precibus, petit iterum, ut pro summo Pontifice, Cardinalibus, aliisque Sacerdotum primariis, pro Christianorum Principum concordia, Fidei propagatione, & hæresum extirpatione, atque improborum hominum obtinenda conversione utramque bis repetant. Tum inde semel pro Fratribus Oratorii vita defunctis precantes illis requiem sempi-ter-

Septembris.
Septembris.
A Kal. Novembris.

ternam. Postea versu illo prolato, *Dominus det nobis suam pacem*. Antiphonam Beatæ Mariæ pronunciat, vel Salve Regina, vel aliam tempori magis congruentem. Tandem, qui pacis osculo per Sacras Imagines primum alios, deinde se ipsos invicem salutarunt, quæcumque acceperint eo tempore orationibus commendanda, referunt Sacerdoti, qui omnes adhuc obsecrat, ut velint pro ejusmodi rebus Orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem semel repetere, & Sanctissimum Jesu Nomen quinquies invocare. Et prece completa, cum ipse versum pronunciaverit, *Divinum auxilium maneat semper nobiscum*, & ad osculum usque terræ sese omnes inclinaverint, Oratorium dimittitur.

Hic perpetuus est Orationis usus, exceptis secunda, quarta, & sexta feriis, tota præterea majori Hebdomada. His enim diebus ob memoriam flagellorum, quibus innocens pro nobis Christus Dominus cæsus fuit, se omnes in Oratorio flagellis cædunt. Est autem consuetudinis, & instituti (nisi hujusmodi dies festi sint, aut hebdomadæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi), ut post horæ dimidiæ tacitam orationem, quam mentalem appellant, statim aliqui ex Oratorii Custodibus, vel Curatoribus, flagella ex funiculis crebris contexta nodis, distribuentes, missis foras (si qui sint) pueris, januis, fenestrisque diligenter clausis, lucernula tantum accensa, quæ sit intra ejus artificii laternam super Altare tunc positam, ut tantum inde Christi cruci affixi nitida, nihil tamen fulgoris emittens appareat imago, cæteris extinctis luminaribus, tenebras obducant. Tunc Sacerdos clara, lugubrique voce pronunciat versum *Jube domne benedicere*.

Passio Domini Nostri Jesu Christi sit semper in cordibus nostris.

Recordemini Fratres charissimi, quod Dominus noster Jesus Christus fuit pro nobis venditus, osculo traditus, ad Annam primum, deinde ad Caipham Pontificem ductus, & postremo in Pretorium ad Pilatum, ubi fuit ad columnam ligatus, & flagellatus, spinea corona coronatus, ac veste purpurea circumdatus, alapis percussus atque consputus, & Judæis traditus, ut crucifigerent, ad Calvariæ locum deductus, & crucifixus, & cum eo crucifixi sunt latrones duo, unus a dextris, & alter a sinistris: & cum dixisset, sitio, porrexerunt ei acetum, quod cum accepisset, dixit: Consummatum est: & inclinato capite emisit spiritum: (Hic singuli sibi pectus pugno tundunt) deinde unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis, & aqua, & de cruce depositus, fuit in monumento novo sepultus, tertia autem die resurrexit a mortuis. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias: sequitur.

Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Appræhendite disciplinam &c.

Ad hæc verba arreptis funiculis nudatum corpus tamdiu verberant, donec Psalmi L. nempe *Miserere*, cum versu *Gloria Patri*, &c., & psalmi 129. cujus initium. *De profundis*, in cujus fine dicunt, *Requiem æternam* &c. versus alterni devote pronuncientur. Insuper orationes. *Fidelium Deus omnium conditor*, & *redemptor*, & *Deus qui culpa offenderis*, &c. ad cujus finem fit signo dato, flagellorum finis. Sacerdos autem ad orationem Dominicam, & ad salutationem Angelicam quinquies repetendam hortatur, deinde bis pro Pontifice, &c. & semel pro fidelibus defunctis, &c. ad eumdem plane modum, quo aliis diebus orare solent, in quibus abstinent a verberibus. Hoc interim spatio singuli in tenebris, & silentio suis se vestibus induunt. Post hæc Cantici Simeonis videlicet *Nunc dimittis servum tuum Domine*, &c. versus alternos recitant. Parat interim se custos, ut, cum illa verba audierit, *Lumen ad revelationem gentium &c.* laternam aperiens, lumina rursus accendat. Sequitur Sacerdos orans, *Da pacem Domine*, &c. & oratione illa absoluta, *Deus, a quo sancta desideria*, &c. offeruntur ad pacis osculum Imagines Sacræ eodem penitus ritu, quo aliis feriis. Additis interim orationibus aliis consequentibus, subdit orans, *Dominus det nobis suam pacem*, Respondent, *Vitam æternam Amen*. Postremo Sanctam Virginem Deiparam salutant Antiphona consueta, ut anni tempus apte, congruenterque postulat, itemque cætera, ut in aliis feriis, in quibus nullus est flagellorum usus.

CAP. XIII.

Exercitationes, in quibus versari solent Dominicis diebus.

Æditüus, vel quivis alius Custos, mature diebus Dominicis fores Oratorii mane aperit. Lector succedit ad lectitandum librum optimi cujuspiam argumenti, ac salutaris tractationis, donec frequentiori concursu facto, Præfectus, vel adjutor flexis genibus ad pie meditandum aliquid proponit: postea Litanias, ac cæteras orationes prosequitur, sicut Vesperi moris est quotidie facere. His absolutis, unus aliquis Sacerdotum, qui ad audiendas confessiones non sunt deputati, ex Evangelio Sermonem habens ad diem recurrente, simplici stylo, ad peccata cavenda, ad optimos mores retinendos, ad omnem denique conservandam pietatem, hora non amplius dimidia, adhortari solet auditores. Sermone habito, & oratione Dominica, Angelicaque Salutatione repetita, interrogat Præfectus, adsit ne aliquis, qui noverit quempiam ex fratribus ægrotare, ut statim ad hoc muneris delectos, vel quos maluerit, mittat, qui languentem visitent, consolentur, mœrore, vel inopia sublevent, ad peccatorum confessionem, atque ad dolorem patienter placideque ferendum, hortentur. Infirmi fratris nomen, & habitatio scribitur in tabella, ne visitationis, & orationis prætermittatur officium. Septem deinceps ex Fratri-

tribus ad septem Urbis Ecclesias, religione, & sacris Pontificum Indulgentiis toto Orbe celebres, ac tres ad tria publica infirmorum hospitia mittuntur, ut quisque suam, quæ sortito obtigerit, vel Ecclesiam, vel Domum hospitalem semel infra hebdomadam visitet. Festis enim diebus ad hæc pietatis officia fere omnes commeant. In his autem exercitationibus impendunt fere horam cum dimidia. Die autem Dominica, quæcumque ultima mensis erit, præmonentur, ut ad Synaxim se præparent, ad Eucharistiam scilicet sumendam. Hoc Sacramento prima quavis die mensis Dominica se communiunt, & a prandio Oratorio, vel in schedulis, compendiaria quædam documenta scripta, vel Sanctorum Imagines chartaceæ distribuuntur, ut suam quisque accipiat, & quid per Sanctum, cujus imago sibi obtigit, a Domino petere debeat, subscriptum in illa cognoscat.

CAP. XIV.

Aliæ a prandio exercitationes tam in Dominicis, quam in aliis festis diebus.

POst officium Vespertinum festis quibusque diebus in Ecclesia nostra decantatum, & sermonem habitum, statim ex Presbyteris nostris, ac Laicis, cum externis Oratorii fratribus, aliisque plurimis ad suburbanum peculiarem locum frequentes conveniunt, ubi super herbam considentes, primum, qui musici sunt, pium aliquod sacrumve carmen concinunt, deinde quispiam sermonem, non minus pietate quam elegantia ornatum, ab Oratorii Præfecto in scriptis traditum, recitat memoriter. Quo habito rursus concinent. Surgit post hæc Oratorii Præfectus, vel alius, cui sit a Patribus demandatum, qui aliquot ad pie christianeque vivendum quam brevissime proponens argumentum, alterum ad dicendum invitat, ac deinceps tertium, immo si tempus id postulet, etiam quartum: qui omnes ad rem propositam pari brevitate, ac pietate, ad suam, & audientium utilitatem sermocinantur. Cum fuerit dicendi finis, hymnus concinitur, ac demum omnes ad propria, vel ad Oratorium revertuntur. Dum vero per æstivi caloris molestias ad hujusmodi loca non licet exire, in aliquod Templum ad eas exercitationes sese conferunt. At hyeme ex Kalendis Novembris usque ad Sanctum Pascha, Festis diebus Vesperis ad Salutationis Angelicæ signum in Oratorium itur. Durat dimidiam horam mentalis oratio. Litaniæ recitantur, vel a musicis concinuntur. Oratio Dominica, Angelicaque Salutatio ad solitum numerum * repetuntur. Antiphona Sanctæ Mariæ Virginis, pro temporis opportunitate mutata canitur, pium aliquod canticum musicis legibus concinitur. Sacerdos ex nostris, quotusquisque est in serie sermocinantium, Dei verbum adstanti populo, qua potest utilitate, ac facilitate, per dimidiæ horæ spatium m inistrat, rursus concentus efficitur. Ter prece consueta oratur Deus, Virgoque Deipara salutatur, ac cætus dimittitur.

CAP. XV.

Externorum in Oratorio munera.

EX externis Oratorii Fratribus eligitur a Præfecto in primis Rector, qui aliorum officiis præsit. Æditui, vel custodes duo, aut quatuor, qui Oratorium scopis verrant, lampades, & candelas accendant, flagellorum, horologii, & Altaris ornandi curam gerant. Duo item, vel quatuor ægrotantium curatores, qui infirmos fratres visitent. Aliqui etiam eliguntur, qui oblatam sponte pecuniam, vel ægrotantium fratrum, vel domorum hospitalium, vel demum Oratorii commodo, sincere, ac diligenter attribuant, nec omnino accipiant, nisi quam sciunt sponte oblatam, ut illud Apostoli dictum re vera servetur. *Non vestra, sed vos*. A secretis etiam aliquis deligitur, qui in libro quæcumque tractantur, notat. Præterea Lector, qui pias lectiones diebus festis præmittit orationi. Ad infirmos item, qui sunt in Valetudinariis, quolibet festo die perferunt corporis refectioni utilia, Medico probata.

Expensarum autem, Rectori, & Oratorii Præfecto singulis mensibus, immo quoties eis libuerit, rationes ex præscripto referant. Nihil enim juris, aut potestatis est hominibus exteris, & laicis in Oratorii rebus, præter administrationem a Præfecto Oratorii traditam.

CAP. XVI.

Horum electionis Ordo.

QUarto quoque mense eliguntur exteri Fratres ad ejusmodi munera, hoc plane modo. Oratione Dominica, & Salutatione Angelica recitatis, his Præfectus solet precibus Divinum auxilium invocare, videlicet. *Veni Creator Spiritus, reple* &c. Respondetur, *Et tui amoris*, &c. Versic. *Emitte spiritum tuum, & creabuntur*. Respondetur. *Et renovabis faciem terræ*. Oratio *Deus, qui corda fidelium* &c. *Actiones nostras*, &c. Declaratis, & publicatis recitatur hymnus. *Te Deum*, &c. Antiphona *Beatæ Mariæ*, Oratio. *Gratiam tuam*, &c. Antiphona. *Da pacem*, &c. Oratio, *Deus, a quo sancta desideria*, &c. Item Oratio Dominicæ eo tempore recurrentis, vel Sancti, cujus festum celebrari contingat. Electis pia aliqua documenta, aut observationes brevissime leguntur.

CAP. XVII.

Admonitio.

CUM sit Congregationi nostræ liberum, omnes graviter delinquentes, vel statum

tum ejus perturbantes, de convictu, & familia suorum dimovere, ac depellere; cùm satis item persuasum sit vix quemquam suæ negligentem salutis diu permansurum, ubi, & progressus ad virtutes, & perfectorum piam æmulationem esse debet, Beatus Institutor asseruit, neminem penitus has constitutiones obligare ad peccatum velle. Ipse Deus arbiter, premia pro pietate daturus æterna, sit sua nobis benignitate propitius. Amen.

Pontifex dictas ordinationes approbat.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Præpositus, & Presbyteri prædicti plurimum cupiant constitutiones, & institutiones hujusmodi pro firmiori earum subsistentia, & inviolabili observatione, Apostolicæ nostræ confirmationis robore communiri, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum votis in præmissis annuere, aliasque desuper opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur desiderii hujusmodi justitiam attendentes, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum dumtaxat præsentium consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones, & ordinationes prædictas, sicut præfertur, examinatas, & recognitas, apostolica auctoritate, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque omnibus, & singulis perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios, etiam quantumvis substantiales defectus, siqui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Illasque omnino servari præcipit.

§. 3. Decernentes, modernos, & pro tempore existentes Præpositos, & Presbyteros dictæ Congregationis, ab eis, prout illæ quemlibet eorum adstringunt, nullo umquam tempore resilire posse, aut debere, sed ad plenariam eorum observationem teneri, & obligatos esse, & ad id pœnis in Constitutionibus, & Ordinationibus hujusmodi contentis cogi, & compelli posse.

Et ita, & non aliter judicari mandat.

§.4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariisque derogat.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, eidem Congregationi, illiusque Præposito, & Presbyteris, & quibusvis aliis Superioribus, & personis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 24. Februar. 1612. An. VII.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 24. Febr. 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

Sequitur prohibitio alias Domos Romæ erigendi sub denominatione Congregationis Oratorii.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Congregationis petitio pro prohibitione de qua supra.

§.1. Cum dilecti filii Præpositus, & Presbyteri Congregationis Oratorii Sanctæ Mariæ in Vallicella nuncupatæ de Urbe, quibus pridem a Sede Apostolica indultum fuit, ut pro felici regimine dictæ Congregationis statuta, & ordinationes ab ipsis observan. facere, & condere valerent, indulto hujusmodi inhærentes, statuta, & ordinationes condiderint, quæ de mandato nostro revisa, & per Nos apostolica auctoritate confirmata fuerunt. Et sicut accepimus in diversis locis aliæ Congregationes ad instar primo dictæ erectæ fuerint, quæ a primo dictæ Congregationis regulis declinare noscuntur;

Pontificis prohibitio.

§.2. Nos primo dictæ Congregationis institutum in suo vigore perpetuo manere cupientes, Motu proprio, non ad Præpositi, & Presbyterorum prædictorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, deque apostolicæ potestatis plenitudine, ne de cætero quævis Congregationes ubivis locorum institutæ, Constitutiones, & instituta sub denominatione B. Philippi Nerii primo dictæ Congregationis Fundatoris, promulgare audeant, minusque in Urbe aliæ domus ejusdem instituti absque prædictorum Præpositi, & Presbyterorum licentia institui possint, sub pœnis arbitrio nostro imponendis, & per contrafacientes ipso facto incurrendis, tenore præsentium prohibemus.

Contrariorum derogatio.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Dat. die 26. Julii 1612. An. VIII.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris, die 26. Junii 1612. Pontificatus nostri Anno VIII.

GREGORIUS XV.

PAPA CCXXXVI.

AN. CH. MDCCXXI.



DUodecima post Pauli V. obitum die, nona scilicet Februarii anno 1621. electus est in Summum Pontificem Alexander Tit. Sanctæ Mariæ in Transpontina Presbyter Cardinalis Ludovisius, Archiepiscopus Bononiensis, qua in Urbe ante sexagintaseptem annos natus fuerat. Sex post dies Sacra Thiara redimitus est. Sedit in Pontificatu Annos II. Mensf. V. temporibus Ferdinandi II. in Romanorum Imperatorem electi. Creatis undecim Cardinalibus obiit die 8. Julii 1623., & sepultus est in Basilica Principis Apostolorum, atque inde ejus corpus translatum fuit ad Ædem S. Ignatii sacram. Vacavit Sedes dies XXIX.

I.

Beatus Isidorus Agricola Matritensis Sanctorum Confessorum Albo adscribitur. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IMmensa, & investigabilis divinæ scientiæ, ac sapientiæ altitudo, sicut in ipsis mundi primordiis luminaria creavit, atque in firmamento collocavit, ut inde lucerent, & illuminarent universam terram; ita etiam in Ecclesia sua, quam ante mundi constitutionem mirabiliter prælegit, & præordinavit, plurimos esse voluit homines magnos virtute, prudentia præditos, & sanctitate præstantes, qui quasi viventia luminaria in Templo Dei omnibus justitiæ, ac bonorum operum exemplis prælucerent, ac sponsam ejus Sanctam Catholicam Ecclesiam meritorum splendore, & intercessionum suffragiis protegerent, & illustrarent. Novissime vero, in diebus Patrum nostrorum parvulum elegit, & humilem Beatum Isidorum, quem ex vili pulvere suscitatum super omnes Principes, & Reges Terræ exaltaret, ejusque sanctitatis lucernam super candelabrum poneret, & in conspectu omnium gentium collocaret. Hominem in diebus vitæ suæ mortificatum quidem carne, vivificatum autem spiritu, quæ sunt sæculi sapienter ignorantem, & cœlestia humiliter sapientem, terrenorum inopem, abundantem cœlestium, & repletum divinæ gratiæ thesauris, quem hominum judicio contemptibilem, & sine honore, qui est Omnipotens in excelsis, & facit mirabilia magna solus divinorum charismatum donis adeo abundanter cumulavit, ut sanctorum operum, & signorum splendoribus universam Ecclesiam lætificaret. Quamobrem pastoralis officii munus exigere existimamus, ut hunc Dei servum in Hispaniis, quam natalis sui decore clarificavit, sanctitatis gloria coruscantem, in universa etiam militanti Ecclesia, cui licet immeriti præsidemus, ab omnibus Christifidelibus debita veneratione colendum apostolica auctoritate decerneremus, ut pro tanto beneficio gratiæ agantur Deo, & Jesu Christo filio ejus Domino nostro, qui præordinatis temporibus per servos suos fideles Ecclesiam suam visitare dignatur, ut per eos exempla justitiæ, & sanctitatis in diebus nostris ad imitan. renoventur, & ad quos in nostris, & Ecclesiæ Catholicæ necessitatibus cum fiducia recurramus. *Procemium.*

§.1. Ut autem omnibus fidelibus innotescant virtutes, & magna alia, quæ operatus est Omnipotens in manu Pueri sui Isidori, nonnulla ad Dei omnipotentis gloriam, & Catholicæ Ecclesiæ ædificationem duximus enarranda. *Gesta ab Isidoro enarrat.*

§.2. Natus est Isidorus in Oppido Matriti Toletan. Diœcesis humilibus quidem, & ege- *Ejus nativitas*

Pueri educatio.

& egenis parentibus, catholicis tamen, ac piis, a quibus in timore Domini educatus, & doctus ferre jugum ab adolescentia sua, juventutis illecebras fortiter, ac viriliter devicit, ac spreta lata via, quæ ducit ad perditionem, angustam, & arduam semitam vitæ aggressus est, indutus juxta Apostolum tamquam electus Dei Sanctus, & dilectus viscera misericordiæ, benignitatem, humilitatem, modestiam, & patientiam, & super omnia charitatem habens, quod est vinculum perfectionis. Cumque paupertatis onere premeretur, eique necesse esset in labore vultus sui vesci pane suo laboriosum, & humile, sed quod innocuum existimavit vitæ genus agriculturam elegit. Quam tamen omnibus diebus ita exercuit, ut numquam ejus causa pietatis, & misericordiæ opera intermiserit. Nec enim umquam ad agrum colendum exiit, nisi postquam sacrificio Missæ interfuit, ac preces ad Deum, & Beatissimam Virginem Dei Matrem ex imo pectore profudit. Præcepta vero Dei, & Ecclesiæ adeo diligenter observabat, ut ne assiduis quidem laboribus fractus, statuta a sacris Constitutionibus jejunia umquam omiserit; Corpus autem suum, ut in servitutem redigeret, non contentus vitæ laboriosæ incommodis, quibus assidue fatigabatur, spiritu Dei impellente, aliis etiam castigabat afflictionibus, & pressuris, charitate in proximos fuit admirabili, nam quamvis ipse pauperrimus labore manuum suarum sibi victum compararet, erga illos tamen semper dives in misericordia inventus est, adeo ut de necessariis jugiter sibi detraheret, nec umquam, quod Pauperibus elargiretur, deesset: Accedebat ad hoc injuriarum perfecta condonatio: Conjugalis præterea castitas, quam semper inviolatam servavit: quas, cæterasque omnes virtutes adeo mirifice coluit, ut proximis nedum exemplo, sed etiam admirationi esset, qui videntes opera ejus bona, glorificabant Deum Patrem, qui in Cœlis est.

Agricolam agit.

Præceptorum Dei custos.

Corpus affligit mortificationibus.

Erga pauperes benignus.

Conjugalem castitatem servat.

Plura signa per illum operatur Deus.

§.3. Quam vero validum, & inconcussum fuerit fundamentum fidei, quo ejus virtutes innitebantur, pluribus, & admirabilibus signis Altissimus comprobavit.

In arido aquã suscitat.

§.4. Atque illud in primis memorabile fuit, nam cum media æstate Dominus agri, quem vir Dei Isidorus colebat, eo sitibundus accessisset, ipsumque rogasset, ut ubi aliquid aquæ reperiretur ostenderet, locum ad vicinum montem demonstravit: quo cum ille perrexisset, atque omnia arentia, ac solis ardoribus exusta reperiisset, cum indignatione quasi delusus ad eum revertitur. At vir Sanctus statim ad eumdem locum redire suadet, eumque comitatur, & fide fortiter animatus instar Moysis, stimulo, quem gerebat percussit terram, & statim fluxerunt in sicco perennes aquæ, duratque admirandus ille fons nullis umquam ardoribus arefactus usque ad præsentem diem, & magna populorum frequentia celebratur, ob innumera miracula, quæ in sanitatem gentium meritis Beati Isidori per ejus aquæ usum omnipotens operatur.

Angeli pro eo Agrum colunt.

§.5. Accusatus fuerat a vicinis Isidorus apud Agri Dominum, quod orationi plurimum intentus, minus quam par erat, in cultura fundi laboraret: cumque ad eum severe castigaturus Dominus accurrisset, agrum suum triplici jugo Bovum arari prospexit; duobus quidem ab adolescentibus candidis vestibus indutis actis, tertio vero ab Isidoro; cum appropinquasset autem Dominus, solum Isidori jugum cernit, reliqua non vidit; intellexitque demum verissimum esse, quod Dei servus sæpe affirmaverat, non perire ipsi tempus, quod in obsequium Dei impenderetur.

Asinam a Lupi faucibus oratione liberat.

§.6. Orabat vir Dei in Ecclesia Sanctæ Mariæ Magdalenæ, cum ad eum accessere quidam nunciantes asinam ejus in faucibus lupi jam esse, nec servari posse nisi propere subveniret: At ille, qui jactabat in Domino cogitatum suum, nec minimum quidem commotus, pacato vultu respondit. Ite in pace filii, fiat voluntas Dei. Cæterum precibus expletis, Ecclesiamque egressus, asinam vivam, lupum vero divinitus percussum, & juxta eam mortuum invenit.

Cibos multiplicat in auxilium pauperum.

§.7. Magnifice etiam testatus est Deus misericordiarum, quam acceptus ei fuerit servus suus in misericordiis pauperum: sæpius enim panes, & edulia ad refectionem egenorum ab eo comparata, in manibus ejus multiplicavit; Quodam enim die cum omnia, quæ in cibos pauperum paraverat, distribuisset, pauper supervenit eleemosynam efflagitans: at vir Sanctus Uxorem suam jussit inspicere, si quid cibarii in olla remansisset, atque ad illum deferre; Cumque illa quicquam superfuisse negaret. Isidorus fide fervens, & charitate exæstuans, rursus institit, ut iterum inspiceret, quod cum fecisset, vas, quod vacuum relictum erat, mirabiliter pulmento plenum repertum est, atque ita egenus abunde saturatus. Rursus cum quodam festo die de more a piis nonnullis Sodalibus convivium ageretur, Dei servus orationi intentus in Ecclesia diutius commoratus est, nec ad convivium accessit, nisi illo peracto, adducens secum numerosum pauperum gregem, cumque de tanto egenorum numero socii indignarentur, cum nihil quod illis apponere possent, præter unicam partem Isidoro reservatam, superesset, vas, in quo ea reposita erat, adeo redundans invenerunt, ut non solum abunde præsentibus sufficeret, sed & portio ejus non modica pro absentibus pauperibus seposita fuerit. Nec solum hominum genus misericordia complexus est, sed illud prætergressus, etiam volucres cœli ea inundavit: Cum enim hyemali tempore omnia nive cooperta essent, ipseque columbarum ingentem numerum vidisset non invenientium cibum, misericordia motus super eas, ad illius imitationem, qui dat jumentis escam ipsorum, & pullis corvorum invocantibus eum, terram manu detersit, eamque tritico, quod ad molendum deferebatur, abundantem conspexit. Quem commiserationis exces-

Atque etiam pro volucrum alimonia.

excessum miraculo Deus insignire voluit: Tritico, quod superfuerat ad pristinæ mensuræ modum, stupentibus sociis mirabiliter aucto.

Moritur.

§.8. Adveniente demum tempore, quo tamquam bonus certator coronam justitiæ sibi repositam consequuturus erat, post humillimam peccatorum confessionem, & Sacrum Viaticum summa cum devotione susceptum hortatus domesticos, quantum potuit ad dilectionem Dei, & proximi, plenus bonorum operum, sanctitate, & miraculis admirabilis, terrenis vinculis, quod diu concupierat, ut cum Christo esset, exolutus, ad cœlestem patriam evolavit anno a salute mundi millesimo centesimo septuagesimo.

Corpus ejus incorruptum manet.

§.9. Corpus ejus in Sancti Andreæ Cœmeterio depositum, cum per quadraginta annos fuisset omnibus Cœli injuriis expositum, nihilominus, qui capillorum capitis Sanctorum suorum numerum custodit, ab omni corruptione illæsum præservavit. Nam quadragesimo anno elapso, cum amicus ejus, deinde Matrona per visum admoniti fuissent, ut decentius in Ecclesia conderetur, corpus ejus integrum, & incontaminatum, incorruptis velaminibus, quibus erat involutum, suavissimum odorem spirans repertum est, ac honorifico sepulchro datum, in quo deinde anno 1613. cum eadem integritate, & odorum suavitate inventum fuit, cum mandato Delegatorum Sanctæ Sedis Apostolicæ, ut visitaretur, & inspiceretur, inde fuit extractum.

Miracula quàplurima cum transferretur.

§.10. Dies vero translationis ejus, vere dies insignis solemnitatis, & lætitiæ divinitus effectus est; effusi enim sunt abundanter super populum fidelem ejus intercessionibus thesauri miserationum Domini in curationibus, & sanitatibus. Ad contactum enim pulveris sepulchri ejus, oculi cœcorum aperti sunt, surdorum aures patuerunt, & claudi, consolidatis basibus, ambulaverunt, & variis languoribus vexati, sanitatis gratiam impetrarunt; omnibus Dominum in Sanctis ejus, & in multitudine virtutis ejus collaudantibus. Quin etiam, & Ecclesiarum campanæ, quamdiu processio translationis duravit, per universum Oppidum nullo impellente sonuerunt.

Alia etiam post translationem.

§.11. Quamvis autem ejus sanctitatis fama per universam Hispaniam jam antea penetrasset, & memoria illius apud omnes illas gentes in benedictione esset; post translationem tamen corporis ejus tot magnalibus a Deo decorata, illustrior, & gloriosior haberi cœpit; sed & sequentibus temporibus frequenter dignatus est Dominus Deus noster per intercessionem servi sui notam facere multitudinem misericordiæ suæ, ingentia beneficia tribuens fideliter petentibus, quorum aliqua insigniora præsentibus literis inserenda decrevimus.

Lumen cœco restitutum.

§.12. Quodam enim die cum Sacrum ejus Corpus publice in Ecclesia ad pluviam a Deo ejus precibus impetrandam expositum fuisset, cœcus Benedictus nomine, qui curationem cœcitatis suæ a Sancto devote efflagitaverat, repente, e media multitudine exiliens, se videre exclamavit, benedicens Deum in Sanctis suis admirabilem, qui Beati Isidori meritis oculos suos illuminasset.

Catharina Fernandez ulcere in crure sanata.

§.13. Gravi, & lethali ulcere in Crure Catharina Fernandez laborabat, sævisque doloribus affligebatur, nec aliam opem adversus mortem a medicorum industria sperare poterat, nisi per totius cruris abscissionem: quamobrem oculis ad cœlum levatis imploravit intercessionem hujus electi Dei, indeque auxilium invenit: admotis enim corabiis, qui sacrum corpus tetigerant, dolore statim libera, tridui spatio, absque alio medicamento convaluit.

Nonnulli e parietis ruinis eruti.

§.14. Cum ingens parietis ruina Balthasaram Ortiz pregnantem, una cum tribus filiis, & ancilla oppressisset, & graviter læsisset, Beati Isidori patrocinio, cui se commendarunt, omnes incolumes, eo protegente, mirabiliter evasere: & ne cui dubium esset, tam insigne beneficium divinitus Beati Isidori suffragiis impetratum fuisse, sex a ruina mensibus elapsis Balthasara peperit filium vivum tres profundas vulnerum cicatrices, quasi miraculi testimonium, in capite habentem.

Adolescens quidam saluti restitutus.

§.15. Vexabatur gravissimo morbo Hadrianus adolescens, tribus carbunculis adeo gutture obstructo, ut non solum cibo, potuique, sed & respirationi via intercluderetur. Cumque in extremo vitæ discrimine constitutus, divina misericordia fretus, ad Imaginem Beati Isidori conversus incolumitatem devote efflagitasset, repente per quietem de vita, saluteque a Deo impetrata ab Isidoro admonitus, melius habere cœpit, nec multo post integram consequutus est sanitatem.

Herniosus a nativitate sanatus.

§.16. Puer Didacus a nativitate herniosus, post vota Deo in honorem Isidori a matre nuncupata, & reddita, nullo alio medicamine adhibito, sanus effectus est.

Morti proximus saluti redditur.

§.17. Alter item quatuor annorum Puer Alphonsus nomine continuis febribus, ac dysenteria plane oppressus, jamque vitali calore destitutus, ac animam agens, a Patre Isidoro cum lachrymis commendatus, in ipsa hora utroque morbo liberatur, ac pristinæ restituitur valetudini.

Nonnulli cum in præceps raperentur, a periculo liberati

§.18. Accesserunt orationis causa ad hæremum Sancti Isidori curru vecti, quem mulæ duæ trahebant nonnulli cum domesticis fœminis, puerisque omnes ad duo de viginti. Dum vero Domum revertuntur, currus magno impetu in declive in crepidinem incidit altissimæ, ac præcipitis rupis fluvio imminentis; tum altera mula collapsa, ac solo prostrata, altera e rupe pependit, & currus jam jam in præceps habiturus saxis adhæsit: cumque omnes in extremo vitæ periculo, clamore, & ejulatu Beatum Isidorum invocarent, adfuit ipse in auxilio opportuno: & currus quidem ejus patrocinio suffultus, præruptis illis saxis tandiu immobilis hæsit, donec omnes incolumes desilirent, & funibus præcisis, altera mula tantum in præceps dela-

psa, cætera divino beneficio servarentur.

Cibi in pauperum sustentationem multiplicati.

§.19. Thesaurarius Confraternitatis, quæ Matriti in honorem Divi Isidori instituta est, daturus solemni quodam die de more pauperibus convivium, cibaria, & vina, quæ viginti tantum reficiendis satis essent, comparaverat; sed cum trecenti ferme pauperes ad mensam assedissent, implorato Isidori præsidio, adeo multiplicata sunt, quæ apposuit, ut non modo omnes affatim saturarentur, sed & plurima, quæ superfuerant collecta fuerint fragmenta.

Miracula per fontem, quem Isidorus eruit patrata.

§.20. Sed ut omnibus innotescat abundantia gratiarum, quas jugiter meritis servi sui super invocantes eum misericors Dominus effundit, insigniora quædam beneficia per admirabilem illum fontem, quem e terra stimulo percussa subito erupisse memoratum est, fidelibus impertita his literis duximus memoranda.

Desperata corporali salute, continuis febribus, & diarrhea Catharina de Villa Sancte laborabat, cum invocato Isidori patrocinio sanitati restituta est.

Eadem fide munitus Hilarius Cimbren post trium mensium dysenteriam, cum hæctica febri recepto extremæ unctionis Sacramento, ac animam agens, clamavit ad Dominum, & ad servum ejus Isidorum, & exauditus est: Poculo enim fontis ejus hausto, convaluit, stupentibus omnibus, & Deum in mirabilibus ejus laudantibus.

Sed & eamdem virtutem expertus est Augustinus de Fuente Advocatus Matriti, qui desperata sanitate, ex acuto morbo, & jam in faucibus mortis constitutus, omni humana ope frustra tentata, ad divinam conversus, fusisque ad Deum precibus, & implorato Isidori subsidio, eadem aqua sumpta, incolumis evasit.

Quin etiam Alphonsus Gallo pestilenti febri, & mentis stupore correptus, medicis omnem spem vitæ deponendam esse contestantibus, conversus ad Deum, & ad Sanctum ejus, misericordiam consequutus est. Nam solo aquæ potu, quam deceptus a matre, fontis ejus esse credebat, momento temporis restitutus est sanitati.

Processus super ejus Sanctitate, & miraculis ordinaria auctoritate formati;

§.21. Igitur cum tot, tantisque signis mirificaret Dominus Sanctum suum, & fama sanctitatis Isidori, ac miraculorum, quæ per ejus intercessionem fiebant, coruscaret, & procedente tempore majora susciperet incrementa, & consequenter fidelium devotio, ac veneratio erga ipsum in dies augeretur; fuerunt auctoritate ordinaria formati processus super ejusdem vita, ac miraculis, & a claræ memoriæ Philippo III. Hispaniarum Rege Catholico pro Canonizatione ipsius apud fel. rec. Paulum Quintum Prædecessorem nostrum actum, qui precibus Catholici Regis benigne auditis, commisit tribus Sacri Palatii Apostolici Causarum Auditoribus, nempe bon. mem. Francisco Peña Decano, & bon. mem. Horatio Lancellotto postmodum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, & dilecto filio Alphonso Manzanedo, ac deinde in priorum loco subrogatis dilecto filio nostro Francisco Archiepiscopo Damasceno tunc Auditoris Locumtenenti nunc Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali, ac dilecto etiam filio Joanni Baptistæ Coccino Decano, ut acta reciperent cum facultate si videretur, novos processus auctoritate apostolica conficiendi,

Instante Philippo III. Hispaniarum Rege.

A Paulo V. tribus S. R. Auditoribus traditi, ut examinarentur

Qui Processus auctoritate apostolica conficiendos esse censuerunt.

§.22. Auditores, re diligenter, ac mature perpensa, novos processus auctoritate apostolica conficiendos censuerunt, eademque processuum confectio bon. mem. Bernardo de Roras Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, & Archiepiscopo Toletan., & Ven. Fratri Francisco Episcopo Canarien., & dilecto filio Joanni de Hores Canonico, & Thesaurario Ecclesiæ Carthaginen. delegata fuit,

Iisque visis ad ulteriora in Canonizatione B. Isidori posse procedi,

§.23. Qui cum de mandato munere diligenter perfuncti fuissent, omnia ejusmodi acta ad eosdem Auditores transmiserunt; qui omnibus summa cum diligentia, prout rei magnitudo exposcebat, consideratis, & examinatis, retulerunt eidem Paulo V. Prædecessori, satis justificari excellentiam vitæ, sanctitatis, ac miracula Servi Dei Isidori, omniaque abunde constare, quæ pro canonizatione ejusdem a sacris Canonibus requiruntur, posseque ad ulteriora procedi.

Negocium commissum Congregationi S. Rituum.

§.24. Utque ea maturitate, quæ in re tanta requirebatur, negotium ageretur, idem Paulus dilectis filiis nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus Sacris Ritibus præfectis de more dedit in mandatis, ut memoratos Processus quam diligentissime inspicerent, ac de tota hujusmodi causa accurate cognoscerent.

Quę commissio a Gregorio XV. fuit renovata.

§.25. Deinde eodem Paulo, sicut Altissimo placuit, viam universæ carnis ingresso, cum humilitas nostra ad apostolatus apicem, licet nullis nostris exigentibus meritis, sed sola divinæ misericordiæ dignatione, vocata esset, ad honorem Dei, & decorem Domus ejus summopere pertinere existimavimus, ut negotium hujusmodi canonizationis promoveretur. Si enim, ut de omnipotentis Dei benignitate sperabamus, juxta desiderium cordis nostri prospere processisset, magnum devotionis augmentum erga Deum, & electos illius omnibus Christifidelibus futurum cernebamus. Mandavimus itaque prædictis Cardinalibus, ut quod illis a Prædecessore nostro prædicto olim injunctum fuerat, quamprimum exequerentur.

Cardinales in Consistorio Secreto ad Canonizationem procedendum esse censent.

§.26. Quod cum illi accurate perfecissent, ac pro Sancti viri Canonizatione omnes unanimes censuissent, Ven. Frater noster Franciscus Maria Episcopus Portuen. Cardinalis de Monte totius Processus summam, ac suam, Collegarumque sententiam coram Nobis in Consistorio nostro secreto exposuit. Quibus auditis, ac perpensis, reliqui Cardinales, qui aderant, omnes ad ulteriora procedendum censuerunt.

Præmissis denique orationibus aliisque piis operibus.

§.27. Cum itaque publico sequenti Consistorio pro ejus Canonizatione dilectus filius Faustus Caffarellus Aulæ nostræ Consistorialis Advocatus apposite dixisset, ac nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi

lippi Hispaniarum Regis Catholici, ut ad eam procedere dignaremur, humiliter supplicasset; Nos de re tanta Venerabiles Fratres nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & Episcopos in Curia præsentes consulturos esse respondimus: Atque interim Cardinales, & Episcopos, qui aderant vehementer in visceribus Jesu Christi hortati sumus, ut eleemosynas operantes, & corda sua in jejuniis, & orationibus coram Deo nobiscum effundentes, humiliter exposcerent a Patre luminum, ut Spiritum Sanctum suum de Cœlo in Nos mittere dignaretur, qui mentis nostræ oculos divinæ gratiæ splendore illuminaret, ut voluntatem ejus agnoscere, & perficere valeremus.

Accedentibusque omnium suffragiis,

§.28. Sed cum semipublico Consistorio, quod deinde ex more celebratum fuit, vocatis Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in Urbe tunc præsentibus, nostrisque, & Sedis Apostolicæ Notariis, ac Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus multa a Nobis proposita fuissent de vita, & miraculis Beati Isidori; singulorumque rogatæ sententiæ, omnes concorditer benedicentes Deum amicos suos clarificantem Beatum Isidorum canonizandum esse, & in Sanctorum Confessorum Cathalogum referendum, apertis suffragiis censuerunt.

Statutum est ad Canonizationem devenire,

§.29. Quorum omnium unanimi consensu audito repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione, quia magnificaverit Dominus facere nobiscum, & Ecclesiam suam novo decore augendam, & illustrandam decreverit. Canonizationis itaque constituimus diem, & orationibus apud Deum, a quo omne donum perfectum est, ut instarent omnes admonuimus, ut in tanto opere peragendo humilitati nostræ per spiritum suum assistere dignaretur.

Quod actum est in Basilica Vaticana die 12. Martii.

§.30. Demum cum omnia, quæ ex Sanctorum Patrum decretis, & Romanæ Ecclesiæ consuetudine agi, & observari in talibus consueverunt, perfecta essent; hodie in Sacrosancta Principis Apostolorum Basilica, ubi solemni ritu cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, nec non Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis prædictis, Romanæ Curiæ Prælatis, Officialibus, & Familiaribus nostris, Clero sæculari, & regulari, ac maxima populi frequentia convenimus, post repetitas pro Canonizationis decreto petitiones nomine ejusdem charissimi in Christo filii nostri Philippi Regis Catholici a dilecto filio nostro Ludovico tituli Sanctæ Mariæ Transpontinæ Cardinali Ludovisio nostro secundum carnem nepote per dilectum filium Nicolaum Zambecarium Advocatum, decantatis sacris Precibus, ac Litaniis, ac Spiritus Sancti gratia devote, ac humiliter implorata, ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ac fidei catholicæ exaltationem, auctoritate omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, de Venerabilium Fratrum nostrum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum consilio, ac unanimi consensu, bon. mem. Isidorum Agricolam de Matrito, de cujus vitæ sanctitate, fidei sinceritate, & miraculorum excellentia plene constabat, & constat, Sanctum esse definivimus, ac Sanctorum Confessorum non Pontificum Cathalogo adscribendum decrevimus: prout præsentium tenore definimus, decernimus, & adscribimus, illumque omnes Christifideles tamquam vere Sanctum honorare, & venerari mandamus; Statuentes, ut ab universali Ecclesia in ejus honorem Ecclesiæ, & Altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & consecrari, & singulis annis die, quo ad cœlestem patriam migravit, ejus officium, ut de Sancto Confessore non Pontifice ad præscriptum Romani Breviarii celebrari possint.

Propositæ Indulgentiæ ejus sepulchrum visitantibus.

§.31. Eademque auctoritate omnibus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, qui annis singulis eodem festo die ad sepulchrum, in quo corpus ejus requiescit, visitandum devote accesserint, unum annum, & unam quadragenam; iis vero, qui in ejusdem festi octava, quadraginta dies de injunctis, seu quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxavimus. Postremo, cum gratias egissemus Deo, qui Ecclesiam suam meritis, & intercessione Sancti Isidori clarificare dignatus esset, in hymnis, & confessionibus majestatem ejus collaudantes, ut misericordias suas super populum suum jugiter effunderet, solemni Oratione Confessorum in Sancti Isidori honorem decantata humiliter precati sumus, atque ad Altare Principis Apostolorum, Missam celebravimus, cum ejusdem Sancti Confessoris commemoratione; omnibusque Christifidelibus tunc præsentibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam concessimus.

Orationes ad Deum effundendæ.

§.32. Dignum igitur, & congruum est, ut omnes uno ore glorificemus Deum, & unicum filium ejus Dominum nostrum Jesum Christum, qui quamvis peccatis nostris exigentibus, calamitosis hisce temporibus Ecclesiam suam adeo affligi a contrariis potestatibus patiatur, misericordiam tamen suam non dispergit a Nobis, & abundare facit in omni tribulatione, & pressura consolationes nostras, cum apud thronum gratiæ suæ talem intercessorem, & Advocatum pro Nobis manifestavit, quo suffragante placatus, flagella suæ indignationis ab Ecclesia sua avertat, eamque super capita inimicorum suorum exaltet, & in diebus nostris populo suo Dominus Deus noster pacem misericorditer concedat, & tranquillitatem.

Transumptis danda fides.

§.33. Cæterum, quia difficile foret præsentes nostras literas ad singula loca, ubi opus esset, deferri; volumus, ut earum exemplis etiam impressis manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadē ubique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Clausulæ pœnales. §.34. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 12. Martii 1621. An.I. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, quarto Idus Martii Pontificatus nostri Anno Primo.

Pontificis subsciptio,

✠ Ego Gregorius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Perfice gressus meos in semitis tuis.

Et subscriptiones Cardinalium.

✠ *Ego Antonius Cardinalis Saulius Decanus.*

✠ *Ego Franciscus Maria Cardinalis da Monte Episcopus Portuen.*

✠ *Ego Octavius Episcopus Prænestin. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Bandinus.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Dominicus Sanctorum Apostolorum Presbyter Cardinalis Gymnasius.*

✠ *Ego Carolus tit. S. Cæsarei Presbyter Cardinalis Madrutius.*

✠

✠

✠ *Ego S. tit. S. Chrisogoni Presbyter Cardinalis Burghesius.*

✠ *Ego M. tit. S. Honuphrii Presb. Cardinalis Barberinus.*

✠ *Ego Joannes Garzia tit. Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis Millinus.*

✠

✠ *Ego M. tit. Sanctorum Quirici, & Julittæ Presb. Card. Lantes.*

✠ *Ego F. tit. S. Augustini Presb. Cardinalis Verallus.*

✠

✠ *Ego Joannes Baptista tit. S. Cæciliæ Presbyter Card. Lenius.*

✠

✠

✠ *Ego Dominicus tit. S. Martini in Montibus Card. Rivarola.*

✠ *Ego Philippus tit. S. Mariæ de Populo Card. Philonardus.*

✠

✠

✠

✠ *Ego G. tit. S. Crucis in Hyerusalem Card. Borgia.*

✠

✠ *Ego R. Cardinalis Vbaldinus tit. Sancti Alexii.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego S. Presb. Card. S. Susannæ S. R. E. Bibliothecarius.*

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Guido tit. S. Joannis ante Portam latinam Card. Bentivolus.*

✠

✠ *Ego P. tit. S. Salvatoris in Lauro Presb. Card. Valerius.*

✠ *Ego Itelius Fridericus tit. Sancti Laurentii in pane, & perna Presb. Card. de Zolleren.*

✠

✠

✠ *Ego F. R. Desiderius tit. S. Clementis Presb. Card. de Cremona.*

✠

✠ *Ego Ludovicus Cardinalis Ludovisius tit. Sanctæ Mariæ Transpontinæ S.R.E. Camerarius.*

✠

✠ *Ego F. tit. S. Matthæi in Merulana Card. Sacratus.*

✠

✠ *Ego M. A. tit. S. Eusebii Card. Gozzadinus.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

II.

Privilegia, & Indulta pro Conclavistis, qui interfuerunt Conclavi, in quo Gregorius XV. Pontifex electus fuit.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex ex sua circumspecta providentia eas consuevit personas condignis præcipue complecti favoribus, & gratiis; quas sibi, & Apostolicæ Sedi devotas, & obsequiosas, ac plurimis cognoscit meritis adjuvari. Exordium.

§.1. Hinc est, quod Nos dilectos filios Conclavistas, qui in Conclavi, in quo divina favente clementia, ad summi apostolatus Causa hujus Constit.

latus apicem assumpti fuimus, Nobis, & Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus uti familiares, & continui commensales inserviendo interfuerunt, quique ea de causa labores, vigilias, & incommoda plura subierunt, habita ratione obsequiorum, favoribus, gratiis, & privilegiis pro cujuscumque meritis exornare volentes.

Absolutio à censuris ac donatio decem millium scutorum aureorum pro conclavistis.

§.2. Ipsosque Conclavistas, & quemlibet eorum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, etiamsi in illis per annum continuum insorduerint, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Conclavistarum, seu alicujus eorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex nostra mera liberalitate Conclavistis prædictis scuta decem millia auri in auro stamparum, per tres ex prædictis Cardinalibus singulatim in quolibet ordine antiquiores inter ipsos Conclavistas, & per capita singulorum Conclavistarum, non autem per singulas cellulas æquis portionibus distribuenda, gratiose, & irrevocabiliter apostolica auctoritate, tenore præsentium donamus.

Creantur Nobiles Cives, ac familiares Papæ.

§.3. Ipsosque Conclavistas in veros, indubitatos, & non fictos familiares, continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiæ clericali adscribi desiderant, quosque tres hujusmodi Cardinales gradu, nobilitate, & aliis meritis dignos tali dignitate judicaverint, in nostros, & Apostolicæ Sedis Notarios, sine tamen præjudicio dilectorum filiorum Notariorum de numero participantium, recipimus; ac tam illos, quam alios Conclavistas singulos, qui sigillatim ab eisdem tribus Cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri Palatii, & Aulæ Lateranen. Comites, & Milites, ac tam illos, quam omnes, & quoscumque alios Conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles quique Urbis, vel alicujus alterius ex Civitatibus temporali dominio, & dictæ Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subjectis Cives esse voluerint, singulos in ea ipsa Civitate, quam sigillatim quisque eorum elegerit, & ad quam ab eisdem tribus Cardinalibus se admitti petierit, veros Cives ad instar, & nulla prorsus differentia inter eos, & singulos, alios veros originarios, & antiquissimos etiam nobiles, & participantes cives ipsius Urbis, vel Civitatis, ita ut ipsum jus Civitatis ad quoscumque illorum hæredes eodem modo transeat, creamus, constituimus, & assignamus, & nobilitatis, & civilitatis titulo, honore, & insignibus decoramus, aliorumque familiarum, continuorum commensalium Nobis actu in Palatio nostro Apostolico inservientium, ac illius Tinello comedentium, & bibentium, ac nostrorum, & Sedis prædictæ Notariorum, Palatiique, & Aulæ prædictorum Comitum, Militum, & Nobilium, ac Civium hujusmodi originariorum numero, & consortio favorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis, & non fictis familiaribus, continuis commensalibus, ac Notariis nostris, Comitibus, militibus, nobilibus, & Civibus deinceps haberi, & reputari volumus, ac mandamus.

Eorumque privilegiis, & indultis donatur cum privilegio, ut literæ sub his nominibus impetratæ subreptionis vitio careant.

§.4. Eisque, ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus, & literis tam gratiam, quam justitiam concernentibus, se familiares, continuos Commensales nostros, Comites, Milites, Nobiles, & Cives etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessiones, & literæ ipsæ subreptionis vitio subjaceant; sed validæ, & efficaces existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, & quibuscumque, ac prorsus similibus antelationũ, anticipationibus, prærogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis, ac juribus, quibus alii nostri familiares tempore dictæ assumptionis nostræ ad Summi Apostolatus apicem, ac quibus alii ejusdem Sedis Notarii etiam de numero participantium existentes, etiam si habitum, & Rochettum Notariorum ipsius Sedis non deferant, Palatiique, & Aulæ præfatorum Comites, Milites, & Nobiles etiam originarii, ac antiquissimi Cives ejusdem Urbis, vel Civitatis, quam ut præfertur, elegerint, quique ex utroque parente vere nobili, & Cive originario, & antiquissimo procreati de jure, statuto, consuetudine, vel alias ex aliquo speciali privilegio, seu alias quomodolibet, etiam quoad assequutionem quorumcumque Beneficiorum, etiam Ecclesiasticorum, etiam per quascumque literas, seu Constitutiones Apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in Judicio, & extra, sine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium præjudicio, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, realiter, & integre in omnibus, & per omnia, etiam si in Urbe, & Civitate hujusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere ex utroque parente nobili originario, & antiquissimo ejus procreati forent, & hujusmodi prærogativæ, privilegia, exemptiones, gratiæ, favores, concessiones, indulta, & jura, quæ pro aliis nobilibus, & Civibus originariis emanarunt, & quæ ratione nobilitatis, & civilitatis naturalis, & originariæ aliis competunt, pro eisdem Conclavistis in specie emanassent, seu emanarunt, & eis naturaliter de jure, statuto, consuetudine, fundatione, vel alias competerent, auctoritate, & tenore similibus indulgemus.

A solutione decimarum eximit.

§. 5. Singulosque Conclavistas prædictos a solutione, & exactione decimarum Ecclesiasticarum ubique locorum, & ex quacumque quantumvis urgentissima, & inex-

inexcogitabili causa, & occasione, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, & Rerumpublicarum, etiam Venetiarum, ac quorumcumque aliorum Principum impositarum, & imponendarum pro tempore liberamus,& eximimus,liberosque,& exemptos fore, & esse decernimus.

Remittit fructus male perceptos ob non recitationem horarum Canonicatum.

§.6. Ipsisque Conclavistis singulis quoscumque fructus, redditus, & proventus ecclesiasticos, etiam occasione pensionum annuarum ipsis, vel eorum alicui reservatarum ratione omissionis recitationis Horarum canonicarum indebite perceptos, cujuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus, & condonamus.

Dispensatque super inhabilitate ad sacros Ordines.

§.7. Ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo, quod censuris hujusmodi ligati Missas, & alia Divina officia, dummodo tamen non in contemptum clavium, celebraverint, aut alias in divinis se immiscuerint, ut illa, & aliis præmissis non obstantibus ad omnes, etiam Sacros, & Presbyteratus ordines alias rite promoveri, & in illis, ac in susceptis per eos aliàs rite ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, etiam libere, & licite valeant, dispensamus.

De ætate, & qualitate promovendorum ad Ordines habes in Conc. Trid. Sess. 23. cap. 11., & 12.

Ab eis omnem natalium maculam abstergit.

§.8. Ac eosdem Conclavistas, si qui eorum defectum Natalium ex quocumque damnato, & illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus, & vilibus fœminis forsan procreati sint,etiamsi legitimati aliàs existant, legitimamus, omnemque ab illis genituræ hujusmodi maculam, sive notam abstergimus, & abolemus, ac Natalibus restituimus.

Ac habilitat ad successiones, & hæreditates.

§.9. Et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis, & maternis, & aliorum consanguineorum, seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, sine tamen præjudicio venientium ab intestato, vel ex fideicommisso, seu aliàs de jure valida dispositione succedere, & illa donationis, vel alio quovis titulo consequi, & habere, ac ad æquales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia jura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato hæreditates, legata, libertates restituendo, & reintegrando realiter, & cum effectu.

Necnon ad honores, & dignitates.

§.10. Ac ad dignitates, honores,& quæcumque alia officia secularia publica,vel privata etiam assumi,illaque gerere,& exercere in omnibus, & per omnia, ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis impedimentum non obsistat,ut clericali charactere, qui illo nondum insigniti, ac ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint, promoveri, ac postmodum charactere, & ordinibus hujusmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, ac quæcumque, & qualiacumque cum cura, & sine cura beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes, & officia, etiam curata, & electiva in Cathedralibus, & Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, seu Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, ac Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, non tamen principales in Collegiatis Ecclesiis hujusmodi fuerint, si sibi aliàs canonice conferant, aut ipsi eligantur, præsententur, vel aliàs assumantur ad illa, & instituantur in eisdem, recipere, & retinere, libere, & licite valeant.

Expeditio literarum Apostolicarum pro Conclavistis gratis facienda.

§.11. Omnesque, & quæcumque gratiæ, provisiones, comendæ, & quævis aliæ literæ Apostolicæ, etiam in forma Brevis pro illis expediendis, gratis ubique expediantur, tam de capienda possessione nomine Cameræ Apostolicæ, quam in forma literarum Apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum dari poterunt, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, etiam gratis dentur, & concedantur, ac dari, & concedi omnino debeant præcipimus, & mandamus.

Indulta circa pensiones transferendas usque ad summam scutorum centum auri de Camera.

§.12. Ac eisdem Conclavistis,& eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel Canonici Metropolitanarum,seu aliarum Ecclesiarum, aut personæ quæcumque Ecclesiasticæ tam in Romana Curia, quam extra eam ad id per eos, & eorum singulos eligendi, seu eligendæ quascumque pensiones annuas eis, & eorum singulis super quibuscumque fructibus, redditibus, & proventibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, & sine cura sæcularium, & quorumvis Ordinum Regularium, seu fructus, redditus, & proventus hujusmodi beneficiorum reservatos, seu reservandos, etiamsi alias semel, vel pluries translatæ, seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum auri de Camera similium in toto, vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare, & extinguere, & postquam cassatæ, & extinctæ fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus, & proventus hujusmodi, usque ad summam prædictam uni, vel pluribus aliis personis ecclesiasticis per eosdem Conclavistas, & eorum singulos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis eisdem modo, & forma, quibus eisdem Conclavistis reservatæ, seu reservati fuerint, etiam absque beneficia ipsa obtinentium consensu, integre persolvendas, ac per eos propria auctoritate percipiendas, exigendas, & levandas, reservare, constituere, concedere, & assignare valeant, atque in possessione dictas pensiones exigendi, in qua ipsi Conclavistæ tempore translationis per eos præsentium vigore faciendæ, existebant, in omnibus, & per omnia subrogati esse censeantur,etiam concedimus, & indulgemus, etiam si similem gratiam a prædecessoribus Nostris aliàs forsan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, illius effectu cumulative eos gaudere, & potiri volumus. Decernentes, ipsas translationes, & novas reservationes, constitu-

stitutiones, & assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, & proventibus reservatæ fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Habitum Clericalem gestare non teneantur ob dd. pensiones summã 200. scut. non excedentes imo in contracto semel matrimonio vivere possint.

§. 13. Ac cum eisdem Conclavistis, quod ratione quarumcumque pensionum annuarum eis, & eorum cuilibet super quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, ut præfertur, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum parium pro quolibet nunc, & pro tempore reservatarum, & reservandarum habitum, & tonsuram clericales gestare, & in illis, dummodo aliàs ipsi habitum decentem, & honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi, seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras, etiam privationis, seu cessationis ipsarum pensionum pœnas occasione præmissorum incurrere possint, sed easdem pensiones ad prædictam summam ducentorum ducatorum ascendentes, & reservatas, ut præfertur, etiamsi matrimonium contraxerint, cum unica tamen, & virgine, recipere, & retinere.

A spoliis eximit.

§. 14. Postremo, quod bona quæcumque ad dictos Conclavistas, & eorum quemlibet spectantia, & per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatuum, & præbendarum, ac dignitatum, etiam majorum, & principalium etiam speciali nota, & expressione dignarum quarumcumque per eos alias obtentorum, & obtinendorum, aut alias quomodolibet, & quovis quæsito colore, vel ingenio, seu eorum industria, licite tamen acquisita, & acquirenda, etiam in Urbe, ejusque Districtu, & ubique existentium, spoliis minime subjaceant; sed Conclavistæ præfati, etiam si Religionis alicujus Militiæ, etiam S. Joannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, etiamsi Curiales esse desierint, & in quocumque loco quantumvis remoto eos decedere contigerit, testari, & alias disponere, iisque ab intestato decedentibus legitime eorum hæredes quicumque succedere libere, & licite valeant, simili modo concedimus, & indulgemus.

Exequutores deputat.

§. 15. Præcipientes, ac mandantes dilectis filiis nunc, & pro tempore existentibus S.R.E. Camerario, Thesaurario, Præsidentibus, Clericis Cameræ nostræ Apostolicæ, & quibusvis aliis spoliorum hujusmodi Collectoribus, & Subcollectoribus, ac Militiarum præfatarum Officialibus, aut Prioribus, ne in hujusmodi bonis manus apponant, neque hæredes præfatorum Conclavistarum desuper molestare audeant, seu præsumant, ac etiam decernentes donationes per viam Testamenti, & Codicillorum per ipsos Conclavistas, de eorum bonis hujusmodi faciendas, semper, & perpetuo validas, & efficaces fore.

A Registro Cameræ eximit.

§. 16. Nec eosdem Conclavistas, eorumve aliquem ad præsentes literas in dicta Camera insinuandum, aut admitti, & registrari petendum teneri, nec illas, etiamsi illæ intra tempus legitimum insinuatæ, admissæ, seu registratæ non fuerint, propterea minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere.

Clausulas præservativas apponit.

§. 17. Ac easdem præsentes literas, & in eis contenta quæcumque sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, & Constitutionibus Apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quæ eas limitarent, seu moderarent, quæ a Nobis, & dicta Sede pro tempore, & ex quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei, ac divini cultus augumentum, etiam consistorialiter, vel aliàs quavis auctoritate hactenus, vel in posterum emanaverint, minime compræhensas esse, sed quoties illæ emanabunt, toties easdem præsentes in pristinum statum restitutas, repositas, & reintegratas esse, & censeri.

§. 18. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, ubique judicari, & definiri debere, irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Jussio quod dd. literæ gratis expediantur.

§. 19. Et insuper dilectis filiis Rescribendario, & Computatori literarum Apostolicarum, & aliis, ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna indignationis nostræ, Motu simili, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine per Apostolica scripta mandamus, ut literas Apostolicas prædictas super premissis omnibus, & singulis tam conjunctim, quam separatim, ac pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsum, & separatim cum omnibus, & quibuscumque derogationibus, decretis, & clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique, in omnibus officiis, etiam Abbreviatorum, Sollicitatorum, Secretariorum, Plumbique, & Registri, absque aliqua pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis facienda, omni contradictione, & dilatione cessantibus, signent, expediant, & expedire faciant.

Contrariis derogat.

§. 20. Non obstantibus præmissis, ac decreto de eorumdem Notariorum numero, etiam si ad illum nondum sit deventum, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac una de insolescentibus, & altera nostris de præstando consensu in pensionibus, ac felicis record. Pii Papa IV. de similibus, vel dissimilibus gratiis in Camera Apostolica infra tres menses præsentandis, & registrandis, ac Pii V. Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum contra illegitimos, necnon Pictaven. Concilii, & aliis Apostolicis, ac etiam in Universalibus, Provincialibusque Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, ac etiam Urbis Romanæ, & aliarum

rum Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & Cameræ prædictæ, ac quarumvis Universitatum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis, etiam novis reformationibus, & legibus tam Pontificiis, quam Imperialibus, Regiis, & Ducalibus, & sacris Canonibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque superioribus, & personis, ac locis quibuscumque in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam in vim contractus, & statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, & aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, illis præsertim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod Beneficia Urbis nonnisi personis, sub certis modo, & forma inibi qualificatis, & oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum, & Militiarum expresse professis conferri, & commendari possint disponentibus, quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§. 21. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, & sigillo, ac manu alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, & subscriptis, eadem fides tam in judicio, quam extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nomina autem Conclavistarum, qui in Conclavi hujusmodi interfuerunt sunt hæc, videlicet.

VEnerabilis Frater noster Joannes Vincentius Spinula Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Episcopus Tagasten. Sacrista, & dilecti filii Paulus Alaleo Canonicus, Joannes Baptista etiam Alaleo, & Carolus Antonius Vaccarius clerici respective perpetui beneficiati, beneficiatus, & clericus respective nuncupati Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Petrus Ciammariconus perpetuus Beneficiatus Ecclesiæ Lateranensis Magistri Cœremoniarum, Mutius Riccerius Camerinen. Canonicus Ecclesiæ Sancti Angeli in foro Piscium Collegii S. R. E. Cardinalium Secretarius, Raphael Pinchiarius presbyter Bononien. & Livius Sonantius Reatinus clericus nostri etiam dum Cardinalatus honore fungebamur, Stephanus Racanus Spoletanus, Hortensius Balestrerius Fanen. Diœc. presbyter, & Joannes Cæsar Trojanus de Paliano clericus, seu laicus Antonii Ostiensis Sauli. Franciscus Fuccius Tifernas, & Joannes Jacobus Baldinus de Apiro Camerinen. Diœc. clerici Benedicti Portuen. Justiniani. Matthæus de Zannis laicus Bononien., & Angelus Orius clericus Anconitanus, Francisci Mariæ Prænestin. a Monte. Sebastianus Brussatus clericus Casalen., & Cambius Artosinus Forolivien. Miles Militiæ Sanctorum Mauritii, & Lazari, Francisci Tusculan. Sfortiæ, Cæsar Melottus Canonicus Ecclesiæ Sancti Laurentii in Damaso de Urbe, & Rodulphus Mancinus clericus Perusinæ Diœc. Alexandri Albanen. de Monte Alto, Venerabilium Fratrum nostrorum Episcoporum, Alphonsus Carandinus clericus conjugatus Mutinen., & Miles Militiæ Jesu Christi, Petrus de Castro Toletan., & Tobias Aldinus Cæsenaten. clerici, Odoardi nuper Sanctæ Mariæ in Via lata Farnesii. Franciscus Cavalcantes perpetuus Commendatarius Monasterii S. Petri de Laderchia, alias de Riolo Imolen. Diœc. & Joannes Baptista Buttus clericus Assisien., Octavii Sancti Laurentii in Lucina Bandini, Hieronymus Signorellus perpetuus Commendatarius Monasterii Sancti Petri Vallis Dasinæ Nucerin. Diœc., Justinus Jacoponus Camerinen., & Palmerius de Palmeriis Tiburtin. Diœc. clerici, Bartholomæi Sanctæ Mariæ in Transtiberim Cœsii. Petrus Calabrinus Mutinen., & Stephanus de Rosis Cathacen. presbyter, Bonifacii Sancti Petri ad Vincula Bevilacquæ. Bandinus de Nores Nicosien., Antonius Doctus Ferrarien., & Augustinus Mongardus clerici Montis Politiani. Roberti Sanctæ Praxedis Bellarminii. Fabius Tanianus Pistorien., Gherardus Gherardus Urbevetanus, & Nicolaus Accursinus de Sancta Flora clerici, Joannis Baptistæ Sanctorum Marcellini, & Petri Deti. Emilius Sperellus Assisien., & Franciscus Tedeschius laici Imolen. Dominici Sanctorum Duodecim Apostolorum Gimnasii. Joannes de Zunega Pacen., & Gabriel Fratus clerici Asten., Antonii Sanctæ Balbinæ Zapatæ. Jacobus Antonius Rigottus Canonicus Tridentin., & Jacobus Franceschinus clerici Veronen., Caroli S. Cæsarei Madrutii. Jacobus Benedictus Nicosien., & Julius Saracenus Vicentinus presbyteri, ac Franciscus Lambertus clericus Florentin., Joannis Sancti Marci Delphini. Octavius Baccius Canonicus Ecclesiæ S. Mariæ Majoris, etiam de Urbe, & Carolus Falcinellus presbyter Perusin., Scipionis S. Chrysogoni Burghesii. Franciscus Adrianus Ceva Montis Regalis, & Antonius Crisolinus clerici a Sancta Sophia, Maffæi Sancti Honuphrii Barberini, Fran-

Franciscus Ferentillus Nullius, seu Spoletanæ Diœc., & Petrus Roncius clerici a Campagnano Nepesinæ Diœc., Joannis Garziæ Sanctorum Quatuor Coronatorum Millini. Joannes Ferrarinus Regien., & Franciscus Baruffaldus clerici Cremonen., Marcelli Sanctorum Quirici, & Julittæ Lantes. Claudius Ruthy Bisuntin. Diœc., & Blasius Factorius Presbyteri Ariminen., Michaelis Angeli S. Bartholomæi in Insula Nazareth. Alexander Biffius Florentin., & Joannes Crisentus laici Corrigien., Fabritii Sancti Augustini Veralli. Claudius Susannius perpetuus Commendatarius Monasterii Sancti Michaelis de Pola Polen. Diœc. S. Benedicti, seu alterius Ordinis, & Franciscus Landus presbyter Tyburtinus, Joannis Baptistæ S. Cæciliæ Lenii. Alexander Viola presbyter Aquilan., & Joannes Paulus Leonardus clericus, seu laicus Beneventanus, Decii SS. Jo., & Pauli Caraffæ. Augustinus Jojosius presbyter Sancti Severini, & Gaspar Morellus Romanus, Dominici S. Martini in Montibus Rivarolæ. Sigismundus Thadeus Florentinus, & Josephus Trullier Lingensis, & Carolus Gurgas clerici Bitterren., Joannis S. Eusebii Bonsij. Bernardinus Zampa clericus de Sarnano Camerinen. Diœces., & Lauretus de Franchis Presbyter Neapolitan., Philippi Sanctæ Mariæ de Populo Philonardi. Cornelius Henricus Notmanus Leodien., & Bartholomæus Junchettus de Mutiliano clerici Faventin. Diœces., Petri Pauli Sanctorum Nerei, & Achilei Crescentii. Joannes Alphonsius Presbyt. Januen., & Joannes Antonius Pasiadescus laicus, seu clericus Albinganen. Diœces., Jacobi S. Mariæ de Pace Serræ. Rainaldus Magnus Sarsinaten. Canonicus prædictæ Ecclesiæ S. Laurentii in Damaso, & Petrus Antonius Pugliolus presbyter Mutinen., Augustini S. Mariæ in Aracœli de Araceli. Didacus de Savedra Canonicus Compostellan., & Joannes de Rojas clericus Seguntin., Gasparis S. Crucis in Hierusalem Borgiæ. Franciscus Maria Costacutus Januen., & Petrus Riccius presbyteri Romanus, Felicis Sancti Laurentii in Pane, & Perna de Asculo. Alexander Minerbetus Florentinus, & Horatius Piccinardus clerici Romanus, Roberti Sanctæ Pudentianæ Ubaldini. Timotheus Vannius Viterbien., & Aurelius Martignonus clerici Mediolanen., Tyberii S. Priscæ Muti. Petrus Palla Reatin. Diœc., & Paulus Vicarellus clerici Urbevetan., Julii Sanctæ Sabinæ Sabellii. Michael Angelus Anchjanus clericus Lucen., & Antonius Botta clericus, seu laicus Camerinen., Petri Sancti Thomæ in Parione Camporei. Simon Brunus Nonantulan. Sanctes Foroso clerici Veronen., & Tyberius Fonsius laicus Eugubin., Matthæi Sancti Hieronymi Illyricorum Priuli. Gaspar Lusiganus Constantinopolitan., & Delius Cornices clerici Narnien. Diœces., Scipionis Sanctæ Susannæ Cobellutii. Antonius Benedellus presbyter Nonantulan., & Joannes Thomas Guglielmus laicus, seu clericus Pisauren. Diœc., Petri Sancti Salvatoris in Lauro Valerii. Bernardinus Saracinellus Urbevetan., & Petrus Franciscus Busca laici, seu clerici, Julii Sanctæ Mariæ supra Minervam Romæ. Antonius Grassellus clericus Nucerin. Diœces. & Flaminius Maggius laicus Cæsaris S. Petri in Monte Aureo Gherardi. Lazarus Carasinus Cremonen., & Ioannes Bonus clerici Asten., Desiderii S. Clementis Scaliæ. Dionysius Damianus Narnien., & Franciscus Bevolus clerici Tifernas, Stephani Sanctæ Mariæ in Via Titulorum presbyterorum Pignatelli nuncupat.. Petrus Franciscus Bonioannes presbyter Firmanus prædictæ Ecclesiæ S. Mariæ Majoris Præpositus, & Franciscus Fracassinus laicus Urbevetan.. Andreæ Sanctæ Mariæ in Via lata Peretti. Josephus Fontanella Regien., & Petrus Paulus Mecis clerici conjugatus Campanen. Diœc., Alexandri Sancti Eustachii Estensis. Clemens Merlinus clericus Forolivien., & Paulus Boscus laicus, seu clericus Bononien., Caroli Emanuelis Sancti Nicolai in Carcere Pii. Joannes Restius Ragusin., & Petrus Paulus Palmutius laici, seu clerici Tudertin., Aloysii Sancti Angeli in foro Piscium Caponii. Everardus Medius Florentin., & Octavianus de Lotto clerici conjugatus, & Miles prædictæ Militiæ S. Stephani, Caroli Sanctæ Mariæ in Dominica Medices. Dominicus Fedinus Canonicus prædictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Majoris, & Emilius Feus Miles ejusdem Militiæ S. Stephani, Alexandri S. Mariæ in Cosmedin. Ursini Diaconorum S. R. E. Cardinalium etiam nuncupatorum. Laurentius Bernardinus Lucen., Bernardinus de Lupis de sancto Oresto presbyteri Nullius Diœces., & Angelus Colius laicus, seu clericus Senen. bon. mem. Petri Episcopi Sabinen. Aldobrandini. Urbanus Paleonus Civitatis Realis Reatin. Diœces., & Gregorius de Benedictis clerici Maceraten., Jacobi S. Stephani in Monte Celio Sannesii. Franciscus Maria Sinibaldus Forosempronien., Antonius Ghirlandarius Florentin., & Pompejus Normilla clerici conjugatus Venafr. Ladislai nuper ejusdem Sanctæ Mariæ supra Minervam, similiter titulorum ejusdem S.R.E. presbyterorum Cardinalium defunctorum. Frater Christophorus Fucciarinus Perusinus Ordinis Sancti Augustini Magister in Theologia cum dicto Joanne Vincentio Episcopo, Frater Ferdinandus Astoricen. Diœces. de Matre Dei Ordinis Carmelitarum Discalceatorum confessarius. Cynthius Clemens Senogallien. Canonicus prædictæ Ecclesię Lateranen., & Camillus Gorus clericus conjugatus Physici. Prosper Cecchinus Chirurgus, Cæsar Magnolus Aromatarius, Joannes Baptista Gallus Urbinaten., & Jonnes Maria Lolius Urbevetan. ejus Adjutores. Linus Blasinus de sancto Oresto Nullius Diœces. Custos Fontis. Gabriel Renzonus Fesulan. Diœc. Secretarii ejusdem Collegii Adjutor. Antonius Pacificus Camplen. Diœces. Magist. Cœremoniarum Adjutor. Blasius Zucchius, & Riccius Tonsius Barbitonsores. Andreas Boccalinus, & Alexius Mollia eorum Adjutores. Antonius Bernasconus Cemen-

mentarius, Joannes Volpetta Faber Lignarius, Joannes Augustini Mediolanen., Joannes Sorcius, Joannes ad Rotundam, Joannes de Remedio, Antonius Mecus, Dominicus Covaja, Hieronymus Tamansinus, & Felicionus scopatores Conclavis.

Decretum pœnale. §. 22. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, donationis, receptionis, creationis, constitutionis, assignationis, decorationis, aggregationis, liberationis, exemptionis, remissionis, condonationis, dispensationis, legitimationis, abstersionis, abolitionis, restitutionis, decretorum, concessionum, indultorum, præceptorum, mandatorum, derogationis voluntatum, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 15. Martii 1621. An. I. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1620. Idibus Martii, Pont. Nostri Anno Primo.

III.

Indictio universalis Jubilæi ad divinum auxilium initio Pontificatus implorandum.

Hujusmodi Jubilæum omnes Pontifices solent indicere in primordiis sui regiminis, nonnullasque Constitutiones legere est in nostra Collectione.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Universis Christifidelibus, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Causa edicti hujus Jubilæi. Spiritus Domini, cujus inenarrabili providentia regimur, & gubernamur, se neminem suorum spernere, hoc tempore præcipue demonstravit; cum abundantiam misericordiæ suæ in humilitatem nostram derivare dignatus, in suprema B. Petri Sede nos collocando, universi gregis sui curam, nullo meritorum suffragio, nobis commisit. In quo, ut divina agnoscimus dona, ita etiam formidamus judicia. Quoties enim creditum munus mentis oculo circumspicimus, toties oneris gravitas nos terret, virium nostrarum infirmitatis conscientia conturbat: gregem siquidem innumerabilem, per universum Orbem sparsum, nobis creditum cernimus, & gregem quidem non auro, aut argento, sed æterni Patris unigeniti Jesu Christi Domini nostri sanguinis pretio acquisitum, non paucis in locis non solum Pastoribus, sed pascuis etiam destitutum; hinc luporum insidiæ non cessantes, illinc prædonum, & hostium violentia mactare, & perdere adnitentium. Quapropter ad Dominum cum Propheta clamare compellimur: *Exaltatus humiliatus sum, & conturbatus, terrores tui conturbaverunt me, circumdederunt me, sicut aqua, tota die circumdederunt me simul*: ac nisi ejus auxilium, qui nostris humeris tantum pondus imposuit, Nobis adfuturum consideremus, animos planè consideremus; Sed quoniam benignus est Dominus, & non derelinquit sperantes in se, infirmitatem nostram, licet tanto oneri longè imparem, gratiæ suæ virtute confortabit, ac tribuet, ut sufficere valeamus. Id vero ut impetrare ab æterno Pastore mereamur, ad vestras orationes, & bona opera confugere ex more Rom. Pont. prædecessorum nostrorum decrevimus. Vos enim, quibus nostra pastoralis impendenda est solicitudo, apud Deum pro Nobis intercedendo, non vestram minus, quam nostram procurabitis spiritualem utilitatem. Quamobrem, ut majori cum fructu administrationi nostri officii suffragari ad divinum auxilium consequendum possitis, de thesauro Ecclesiæ, cujus Nos dispensatores sumus, abundanter erogando, ad veram pœnitentiam, & pia opera vos incitandos duximus. Dignos itaque fructus pœnitentiæ faciamus, animas nostras Domino humiliemus, & in hoc sacro Quadragesimali tempore, ubi eo durante, publicatæ hæ nostræ literæ fuerint, ad pensum sanctæ institutionis aliquid addamus, corda nostra scindamus, & in oratione, jejunio, ceterisque pietatis operibus unanimiter perseveremus.

§. 1. Quapropter in hac Alma Urbe nostra a Cappella nostra publica Palatii Apostolici ad Basil. Principis Apostolorum in Vaticano, necnon ab Ecclesia S. Mariæ Angelorum nuncupata, ad Basilicam Sanctæ Mariæ Majoris proxima hebdomada, quæ erit post quartam Dominicam Quadragesimæ, quarta, & sexta feria respective solemnes Processiones de more indicimus, ad quas Basilicas Nos una cum Vener. fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, nec non Patriarchis, Archiepiscopis, atque Episcopis, quos in Romana Curia adesse contigerit; ac Christianorum Regum, & Principum Oratoribus apud Nos existentibus, aliisque Prælatis, atque Officialibus Romanæ Curiæ, universoque Clero, & Populo comitante, accedere, dictasque Processiones celebrare statuimus. Ut autem divinam opem efficacius imploremus, & simul effusis multorum precibus fructuosius exaudiamur, omnes, & singulos utriusque sexus Christifideles ubique existentes enixe in Domino hortamur, & paterna caritate monemus, ut qui in hac Alma Urbe sunt, dicta hebdomada, aut saltem altera sequenti, qui vero extra Urbem in quibusvis orbis Terrarum locis existunt, proxima, aut altera sequenti hebdomada post præsentium notitiam, pias ad Deum preces effundant, ut Ecclesiam suam sanctam tueatur, & protegat, hæreses undique evellere, & extirpare, Fidem Sanctam Catholicam adaugere, & propagare, pacem, & veram concordiam largiri dignetur; Nobis vero vires tribuat, quibus susceptum onus ad ejus nominis gloriam, fide- Indictio Jubilæi de quo in Rubrica.

fideliumque, & animæ nostræ salutem administrare valeamus, & ii quidem, qui in eadem Urbe hic præsentes sunt, prædictas Principis Apostolorum, ac Sanctæ Mariæ Majoris Basilicas, vel unam ex eis, quam maluerint, qui vero alibi extra Urbem erunt, Ecclesiam, seu Ecclesias per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios, aut de eorum mandato, aut iis deficientibus per eos, qui inibi curam exercent animarum, deputandam, seu deputandas, quocumque sibi beneviso ejusdem hebdomadæ die, vel diebus, saltem semel devote visitent. Omnes præterea quarta, & sexta Feria, Sabbatho ejusdem, vel alterius sequentis hebdomadæ jejunent, & quantum pro suo quisque arbitrio judicaverit, eleemosynas erogent, atque intra hoc ipsum tempus Sacerdotibus ab Ordinario approbatis peccata sua confiteantur, & die Dominico dictum Sabbathi diem proxime subsequente, vel alio dictæ sequentis hebdomadæ die, arbitrio Confessarii, Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum devote percipiant. Qui autem in navigatione, vel itinere fuerint, eo peracto, hæc ipsa faciant, & exequantur; qui vero regulares utriusque sexus in claustris perpetuo degunt, vel in carcere, aut captivitate detinentur, vel propter corporis infirmitatem, aut aliud quodcumque impedimentum, superius expressa, seu eorum aliqua facere, seu adimplere nequiverint, Sacerdotis Confessarii approbati ab Ordinario, quem elegerint, arbitrio, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud tempus, proximum tamen, differre valeant.

Concessio plenariæ indulgentiæ.

§. 2. Quæ omnia, ut eo libentius præstare studeant, quo uberius spiritualibus muneribus, & gratiis a Nobis se refectos esse cognoverint; De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque solvendi potestate, quam Deus Nobis licet indignis contulit, omnibus, & singulis prædictis, qui prædicta adimpleverint, plenissimam peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, sicut in Anno Jubilæi, visitantibus certas Ecclesias intra, & extra Urbem concedi consuevit, tenore præsentium concedimus, & elargimur. Necnon eisdem fidelibus etiam cujuscumque Ordinis, Congregationis, & Instituti regularibus utriusque sexus facultatem impertimur eligendi sibi Presbyterum Confessarium tam secularem, quam cujusvis Ordinis, vel Instituti regularem, ex approbatis ab Ordinariis locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, & censuris a jure, vel ab homine, quovis modo, vel causa latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, & enormibus, etiam in casibus tam locorum Ordinariis, quam Nobis, & Sedi Apostolicæ, etiam in literis die Cœnæ Domini legi consuetis, atque alias etiam per quascumque Rom. Pont. prædecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reservatis, in foro tantum conscientiæ, hac vice dumtaxat absolvere. Et insuper vota quæcumque (religionis, & castitatis tantummodo exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, injuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis casibus pœnitentia salutari, ac aliis injungendis, possint, & valeant.

Jubilæum ubique locorum publicandum.

§. 3. Mandantes insuper venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis quibuscumque Ecclesiarum Prælatis, & locorum Ordinariis in virtute sanctæ obedientiæ, ut cum harum literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim per suas Provincias, Ecclesias, Diœceses publicent, & publicare faciant, Cleroque, & populo sibi subjecto solemnes processiones, sicut Nos in prædicta Urbe indiximus, indicant, & celebrent. Per præsentes autem, super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, aut inhabilitate quomodolibet contracta non intendimus, nec etiam in foro conscientiæ dispensare, neque ullam facultatem tribuere dispensandi. Ac declaramus has ipsas præsentes, quoad absolutionem in foro conscientiæ, & pœnitentiali tantum, non autem in foro fori, seu contentioso consequendam, neque etiam quoad dictum forum conscientiæ iis, qui ab aliquo Judice excommunicati, suspensi, vel interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis hujusmodi Jubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, neque pariter hæreticis, aut schismaticis specialiter declaratis, seu condemnatis ullo modo suffragari.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus absolvendi facultas in certis tunc expressis casibus, ita specialiter Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes, vel dissimiles Jubilæi, Indulgentiarum, aut facultatum hujusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari valeat, necnon quorumcumque Ordinum, Congregationum, & institutorum regularium juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis eisdem Ordinibus, Congregationibus, & Institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut expressio habenda, vel quævis alia exquisita forma ad hoc servan. foret, illarum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac formam in illis traditam penitus pro servata habentes, hac vice specialiter, & expresse ad effectum præsentium derogamus, cæterisque contrariis quibuscumq

Fides Transumptorum.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique gentium, & locorum adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 17. Martii 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo vigesimo 16. kal. Aprilis, Pont. nostri anno primo.

IV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio literarum Clementis VIII., & Pauli V. super regimine, & visitatione Monasteriorum Monialium Ordinis Carmelitarum Discalceatorum in Regno Galliæ.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Quæ a Clemente VIII. & Paulo V. circa Moniales Ord. Carmelitarum Discalc. Regni Franciæ statuta sunt, recenset.

CUM pridem, postquam fe: re: Clemens Papa VIII. Prædecessor noster Monasterium Monialium Ordinis Carmelitarum Discalceatorum noviter tunc in Civitate Parisien. erectum, ejusque Abbatissam, seu Priorissam, & Conventum ab Ordinarii loci jurisdictione, & superioritate exemerat, ac Sedi Apostolicæ immediate, ac visitationi, & correctioni Commissarii Generalis Ordinis Carmelitarum Discalceatorum subjecerat, & ex eo quod Ordo prædictus Carmelitarum Discalceatorum in Regno Franciæ tunc nondum introductus erat, voluerat, ut donec Ordo prædictus in dictum Regnum introduceretur, Monasterium prædictum visitationi, & correctioni Prioris Generalis Ordinis Cartusien., ac administrationi trium virorum in literis apostolicis super ipsius Monasterii erectione expeditis nominatorum subjectum esset; Per re: me: Paulum Papam V. etiam Prædecessorem nostrum accepto, quod dictus Generalis in vim decreti in Capitulo generali posterioris Ordinis celebrato facti, onus hujusmodi recusaverat, idem Paulus Prædecessor, ne Monasterium prædictum aliquod in spiritualibus detrimentum pateretur, de prudentia, fide, & integritate dilecti filii nostri Maphæi tituli Sancti Honuphrii Presbyteri Cardinalis Barberini nuncupati tunc in minoribus constituti, & tunc Archiepiscopi Nazareni, ac Apostolicæ Sedis apud claræ memoriæ Henricum Francorum Regem Christianissimum Nuncii plurimum in Domino confisus, eidem Maphæo Cardinali, & pro tempore dictæ Sedis Nuncio in Regno prædicto commoranti, ut singulis trienniis, donec aliud circa præmissa ab Apostolica Sede mandatum foret, & etiamsi dicti Fratres Carmelitæ Discalceati tunc jam forsan Parisiis, vel alibi in dicto Regno Conventus obtinerent, aut imposterum assequerentur, aliquem Presbyterum secularem ætate gravem, ac vitæ, & probitatis spectatæ ex duobus sibi per prædictos Administratores nominandis, ac præsentandis in visitatorem dicti, & aliorum Monasteriorum Monialium Carmelitarum Discalceatarum in dicto Regno eatenus erectorum, & deinceps erigendorum deputatæ, ac deputandæ ejus arbitrio etiam infra triennium revocare, ac finito triennio, ad aliud triennium, & non ultra, confirmare, auctoritate apostolica posset, & valeret, facultatem, & auctoritatem concesserit, & impartitus fuerit: ac visitatori sic, ut præfertur, deputato, prædictum, nec non alia quæcumque Monasteria Monialium primo dicti Ordinis in toto Regno prædicto tunc, & pro tempore erecta, eorumque superiores, Abbatissas, seu Priorissas, & Moniales, cæterasque personas in eis degentes visitare, ac tam in capite, quam in membris corrigere, reformare, ac in singularum vitam, mores, ritus, & disciplinam inquirere, nec non Evangelicæ, & Apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, & Sanctorum Patrum traditionibus, ac regularibus dicti Ordinis institutis inhærendo, quæcumque mutatione, correctione, reformatione, renovatione, innovatione, aut etiam ex integro editione indigere cognosceret, immutare, corrigere, & reformare, emendare, revocare, & de novo constituere, abusus quoscumque tollere, bonas, & laudabiles institutiones, & in primis divinum cultum, ac monasticam disciplinam, & regularem observantiam ubicumque excidissent, modis congruis restituere, ipsasque moniales, & alias personas prædictas ad regularis clausuræ formam, ac debitum, & honestum vitæ modum reducere, & si aliquas in aliquo delinquentes reperiret, eas juxta Canonicas Sanctiones, & regularia dicti Ordinis instituta punire, & castigare, graviora vero quæcumque in scriptis redacta ad eumdem Paulum Prædecessorem diligenter deferri facere: ac quascumque rebelles, & præmissis non parentes per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravare, interdictum ecclesiasticum apponere, ac etiamsi opus foret, auxilium brachii sæcularis invocare, omniaque alia, quæ visitationem, & reformationem concernerent, pro dictorum Monasteriorum, eorumque Monialium prospero statu dirigen. necessaria, & opportuna forent, facere, & exequi posset, & valeret, similiter facultatem concesserit, & impartitus fuerit; subinde vero dictus Paulus Prædecessor, qui in prædicto Galliæ Regno Congregationem Clericorum Oratorii nuncupatam, in cujus Generalem Præpositum dilectum filium Petrum Borulle Presbyterum Parisien. virum pietate, & vitæ probitate fide dignis testimoniis commen-

mendatum deputavit, erexit, & instituit; per ipsum pariter accepto, quod Congregatio prædicta ex Presbyteris pietate, & doctrina conspicuis, ætate gravibus, zeloque erga religionem catholicam, & fidem apostolicam præstantibus composita erat, & uberes fructus in vinea Domini producebat, ut sperandum esset, Petrum, & futuros dictæ Congregationis Præpositos cum multo Abbatissæ, seu Priorissæ, & Conventus ejusdem, ac aliorum primodicti Ordinis Monasteriorum Monialium spirituali fructu circa præmissa, si id oneris sibi apostolica auctoritate demandaretur, vacaturos esse; Motu proprio, non ad dicti Petri, aut Congregationis, aut Abbatissæ, seu Priorissæ hujusmodi, vel aliorum primodicti Ordinis Monasteriorum eatenus in dicto Regno erectorum instantiam, sed ex certa scientia, ac mera deliberatione suis, deque apostolicæ potestatis plenitudine facultatem Maphæo Cardinali, & pro tempore existenti Apostolicæ Sedis Nuncio in Regno Franciæ deputan., confirmandi, & revocandi visitatorem, ac eidem visitatori sic deputato, & confirmato circa primodicti, ac aliorum primodicti Ordinis Monasteriorum, illorumque Abbatissarum, seu Priorissarum, & Monialium, aliarumque illorum personarum visitationem, aliaque præmissa per ipsum, ut præfertur, concessam, & attributam, circa præmissa eatenus gestorum revocavit, ac viribus evacuavit, nec non primodictum, cæteraque primodicti Ordinis Monasteria tam eatenus in universo Franciæ Regno erecta, quam deinceps perpetuis futuris temporibus erigen. curæ, visitationi, correctioni, & superioritati dicti Petri, ac pro tempore existentis Præpositi Generalis ejusdem Congregationis, qui hujusmodi Monasteria, eorumque Superiores, Abbatissas, seu Priorissas, & Moniales, & alias personas in eis degentes visitare, ac tam in capite, quam in membris corrigere, & reformare, ac in singulorum vitam, ritus, mores, & disciplinam diligenter inquirere, nec non evangelicæ, & apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, ac SS. Patrum traditionibus, ac regularibus primodicti Ordinis institutis inhærendo, quæcumque mutatione, correctione, reformatione, emendatione, revocatione, & renovatione indigere cognosceret, mutare, corrigere, reformare, emendare, revocare, renovare, & de novo Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus apostolicis, regularibusque dicti Ordinis institutis non contraria, concedere, abusus quoscumque tollere, nec non bonas, & laudabiles institutiones, ac in primis divinum cultum, disciplinam, regularemque observantiam, ubicumque excidissent, modis congruis restituere, ac ipsas Moniales, & alias personas prædictas ad regularis clausuræ formam, ac debitum, & honestum vitæ modum juxta Sacri Concilii Tridentini decreta reducere, & si aliquas in aliquo delinquentes reperiret, eas juxta Canonicas Sanctiones, & regularia primodicti Ordinis instituta punire, corrigere, & castigare, quæcumque vero graviora reperiret, ea in scriptis redacta ad Romanum Pontificem pro tempore existentem deferri facere, ac quascumque rebelles, & præmissis non parentes per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescere, legitimisque super his haben. servatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas aggravare, & reaggravare, interdictum ecclesiasticum apponere, acsi opus esset, auxilium brachii secularis invocare, nec non omnia, & singula in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria facere, & exequi libere, & licite posset, & valeret, ad Sedis apostolicæ beneplacitum subjecit, & supposuit, prout in ipsius Pauli Prædecessoris in simili forma Brevis sub die 17. Aprilis 1714. desuper expeditis literis plenius continetur.

§.2. Ac demum pro parte Charissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum Regis Christianissimi eidem Paulo Prædecessori exposito, quod dictus Petrus regimini, & gubernio Monialium primodicti Ordinis cum multo illarum spirituali fructu, ac Christifidelium ædificatione vacaverat; idem Paulus Prædecessor Motu, scientia, deliberatione, ac apostolicæ popotestatis plenitudine paribus, literas prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta sub certis modo, & forma tunc expressis approbavit, & confirmavit, prout in aliis ejusdem Pauli prædecessoris in eadem forma Brevis sub die 14. Martii 1620. desuper expeditis literis plenius similiter continetur. *Atque etiam confirmata.*

§.3. Cum autem, sicut accepimus, idem Paulus Prædecessor per eum similiter accepto, quod ejus literæ prædictæ non solum a Fratribus, & ab omnibus Monialibus Discalceatis dicti Ordinis non observatæ, sed nonnulla potius contra earum tenores attentata fuerant; & propterea dictus Paulus de iis, quæ a Monialibus ad suum favorem allegabantur, nec non de prætensis eorumdem fratrum juribus informatus, sicut ab earum Procuratore exposita, & coram dilectis filiis nostris S.R.E. Cardinalibus, quibus negocium audiendum, & sibi referen. commiserat, deducta fuerunt, & sibi relata, easdem literas modo, & forma infrascriptis observan. decreverat. *Reclamantibus tamen Monialibus, & Ord. Carmelit. superioribus.*

§.4. Verum superveniente illius obitu, literæ desuper expeditæ non fuerint. *Sed Pauli superveniente obitu Literæ Apostolicæ minime expeditæ fuerunt.*

§.5. Nos, qui subinde divina disponente clementia ad summi apostolatus apicem assumpti sumus, volentes easdem literas, & in eis contenta quæcumque, tam a dictis fratribus, quam ab omnibus Monialibus Discalceatis hujusmodi de cætero inviolabiliter observari, earumdemque Monialium quieti, & statui, quantum cum Domino possumus, consulere, de omnibus, & singulis præmissis supra allegatis, & prætensis similiter, ut præfertur, informati, nec non dictarum literarum veriores, & to- *Gregorius primas Pauli literas ratas habet.*

totos tenores, perinde acsi insererentur, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, Motu proprio, & ex certa, ac mera scientia, & deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine literas prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta tenore presentium etiam approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus.

Easque præcipit observari.

§. 6. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ fratribus, ac omnibus, & singulis Abbatissis, seu Priorissis, & Monialibus Discalceatis Ordinis prædicti, aliisque personis, cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, ac quavis auctoritate, & potestate fungentibus, ne per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte ex quacumque causa, titulo, aut quæsito colore, vel ingenio contra literarum prædictarum continentiam, & tenorem venire, aut quicquam aliud moliri, intentare, aut innovare quoquo modo audeant, vel præsumant: quinimo dictæ Abbatissæ, seu Priorissæ, & Moniales omnes, & singulæ eidem Petro moderno, & pro tempore existenti dictæ Congregationis Oratorii Præposito Generali, & aliis duobus prædictis tanquam suis superioribus juxta præsentium literarum tenorem pareant, & obtemperent, alioquin sententiam, sive pœnam, quam rite tulerit, seu statuerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Clausulæ.

§. 7. Decernentes nihilominus prædictas, & præsentes literas, & omnia, & singula in illis contenta valida, firma, & efficacia esse, & fore, ac ab omnibus, & singulis prædictis inviolabiliter observari, & ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ.

§. 8. Non obstantibus omnibus illis, quæ dictus Paulus Prædecessor in eisdem literis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 20. Martii 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 20. Martii 1621. Pontificatus nostri anno I.

V.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Monasteria Monialium Reformatarum Ordinis Sancti Benedicti in Regno Franciæ committuntur curæ Cardinalis de Rez, Archiepiscopi Senonen., & Superioris Monachorum Reformatorum ejusdem Ordinis S. Benedicti.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

AD militantis Ecclesiæ regimen, divina dispositione, meritis licet imparibus, evecti, illud præ cæteris curandum proposuimus, ut Religiosorum Ordines ad pristini cujusque regularis eorum instituti normam, quantum cum Domino possumus, reduceremus, & propterea, qui sua sponte religionis, & arctioris vitæ zelo ducti pristinæ Regulæ, quam suæ Religionis auctores susceperunt, observantiam amplecti, & de cætero sectari desiderant, eosdem non solum in eorum proposito confovere, sed etiam opportunis favoribus, & gratiis prosequi solemus.

Nonnulla Monasteria Ordinis Sancti Benedicti in Gallia reperiebantur commissa curæ Abbatis Gen. Congreg. Fuliensis.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum Rex Christianissimus, quod non ita pridem unum Monasterium Monialium Reformatarum nuncupatarum Ordinis Sancti Benedicti sub illius primitiva Regula in Pictavien., & successive ad illius instar aliud in Andegaven., ac aliud in Leonen. Civitatibus, nec non reliquum in Oppido della Val Cenomanen. Diœces. Monasteria erecta, ac curæ, & gubernio dilectorum filiorum Abbatis generalis, & Monachorum Congregationis Beatæ Mariæ Fulien. etiam nuncupatæ Cistercien. Ordinis commissa fuerunt, nec non ad Monasteria hujusmodi quondam Antonia de Orleans, dum vixit, Priorissa Monasterii Monialium de Lencastro Ordinis Fontis Ebraldi sub Regula Sancti Benedicti Pictavien. Diœcesis, ac diversæ aliæ dicti Monasterii Moniales melioris vitæ studio ductæ, de licentia Sedis Apostolicæ se transtulerunt.

Dimissam postea hujusmodi curam ab eodem Abbate Ludovicus Rex aliis viris petit demandari.

§. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, cura, & gubernium dictorum Monasteriorum regularibus eorumdem Monachorum institutis adversetur: & propterea his, & aliis certis de causis Abbas, & Monachi hujusmodi curæ, & gubernio prædictorum, & aliorum pro tempore erigendorum Monasteriorum dictarum Monialium vacare non possint, & trium primodictorum Monasteriorum Moniales curæ, regimini, jurisdictioni, & administrationi dilecti filii nostri Henrici Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis de Rez nuncupati, ac Venerabilis Fratris Joannis Archiepiscopi Senonen., nec non Superioris Monachorum Reformatorum Ordinis Sancti Benedicti in Regno Franciæ se se submittere, ac multæ aliæ simili studio accensæ, illarum vestigia sequi desiderent; Curam vero, & gubernium hujusmodi Henricus Cardinalis, & Joannes Archiepiscopus, nec non Superior Monachorum Reformatorum dicti Ordinis in Regno Franciæ prædicti suscipere parati sint; Nobis propterea dictus Ludovicus Rex ne tam salutare in Ecclesia Dei opus imperfectum remaneat, humiliter supplicari fecit, ut super præmissis modo, & forma infrascriptis providere de benignitate apostolica dignaremur.

Committit Pont. Card. de Rez, Archiep. Senonensi, & superiori Monachorum

§. 3. Nos igitur, qui pro nostri pastoralis officii debito sanctimonialium statui prospere dirigendo libenter intendimus, pium dicti Ludovici Regis desiderium plurimum in Domino commendantes, hujusmodi suppli-

Reform. Ordinis S. Benedicti.

plicationibus inclinati; ut prædicta, & alia quæcumque Monialium Monasteria in Regno Franciæ pro tempore canonice erigen. Ordinis Sancti Benedicti Regulam, & primitiva instituta cum pristino illo rigore suscipere, & observare, & prædictorum superiorum curæ, & regimini se subiicere, de consensu tamen Ordinariorum libere, & licite valeant, cum hoc tamen, ut dictorum Monasteriorum, postquam Regulam, & Instituta hujusmodi susceperint, Priorissæ triennales esse debeant; in eodem tamen Priorissæ officio ad aliud triennium dumtaxat confirmari possint, auctoritate apostolica, tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus: ac ex nunc primodicta quatuor, prævia illorum a cura, gubernio, & administratione Abbatis, & Monachorum Congregationis hujusmodi, quatenus opus sit, opportuna abdicatione; & quæcumque alia Monialium primitivam Ordinis Sancti Benedicti Regulam amplecti volentium Monasteria cum eorum omnibus bonis mobilibus, & immobilibus, cujuscumque generis, speciei, valoris, naturæ, quantitatis, & qualitatis existentibus curæ, regimini, administrationi, & jurisdictioni Henrici Cardinalis, & Joannis Archiepiscopi prædictorum, quoad vixerint, & eorum quilibet vixerit, ac pro tempore existentis in dicto Regno Superioris Monachorum Reformatorum dicti Ordinis Sancti Benedicti subiicimus, supponimus, & submittimus, illisque, vel illorum cuilibet in aliorum duorum absentia dictarum Monialium Visitatorem, qui ad triennium duret, ac pro prima vice dumtaxat Superiorem ex dictis Monachis reformatis eligendi, & deputandi: ita tamen, ut si Henrici Cardinalis, aut Joannis Archiepiscopi prædictorum vita durante Superior, ut præfertur, electus, & nominatus non fuerit, omnis auctoritas, & superioritas ad prædictorum Monachorum reformatorum Superiorem tunc existentem devoluta esse censeatur, & talis Superior tunc omnimoda, seu ordinaria auctoritate in dictas Moniales polleat, ipsisque Henrico Cardinali, & Joanni Archiepiscopo, nec non Superiori conjunctim, vel duobus eorum in alterius absentia, omnes, & singulas Constitutiones, & statuta præsertim a dicta Antonia pro observatione primitivæ Regulæ hujusmodi condita, sacris tamen Canonibus, & Conciliis non contraria approbandi, & etiam alia similiter non contraria, ut præfertur, condendi. Insuper, quod antiqua dicti Ordinis Monasteria, in quibus vera ipsius Sancti Benedicti regula observabitur, accedente consensu Ordinariorum locorum, sub quorum jurisdictione existent, dictæ Congregationis privilegiis gaudere; quodque in ejusdem Ordinis non reformati Monasteriis, etiamsi illa Henrico Cardinali, ac Joanni Archiepiscopo, ac Superiori prædictis non subsint, subjecta pro spirituali eorumdem Monasteriorum consolatione, aliquæ reformatæ hujusmodi Moniales capaces, & idoneæ pro primitivæ hujusmodi Regulæ Sancti Benedicti introductione, recipi libere, & licite possint, & valeant, licentiam, & facultatem auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & impertimur.

Iis Monasteriis cæterorum Monasteriorum privilegia concedit.

§.4. Præterea omnibus, & singulis dictorum Monasteriorum Monialibus, & personis pro tempore existentibus, ac Monasteriis, & Locis regularibus, eorumque bonis, & rebus, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, indultis, exemptionibus, prærogativis, & aliis gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia dicti Ordinis Sancti Benedicti Monasteria, & loca regularia, eorumque personæ de jure, vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet ununtur, potiuntur, & gaudent, pari modo uti, potiri, & gaudere possint, & valeant, etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Monialibus indulgentias nonnullas elargitur.

§.5. Postremo omnibus, & singulis dictis Monialibus, die quo habitum susceperint, & professionem in eadem Congregatione emiserint regulares, si vere pœnitentes, & confessæ Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, plenariam; iisque in cujuslibet earum mortis articulo, si vere pœnitentes, & confessæ, ac Sacra Communione refectæ, vel quatenus id facere nequiverint, saltem contritæ nomen Jesu ore si potuerint, sin autem corde devote invocaverint, etiam plenariam; Ac tam ipsis Monialibus, quam quibuscumque aliis utriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, ac Sacra Communione refectis, qui Monasteriorum dictæ Congregationis Ecclesias in secundo Paschatis Resurrectionis, ac Nativitatis Domini nostri Jesu Christi, nec non Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis festis diebus a primis Vesperis usque ad occasum solis dierum hujusmodi, singulis annis devote visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, quo die festivitatum prædictarum id egerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Clausulæ.

§.6. Decernentes præsentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc spectat, & pro tempore spectabit, firmiter, & inviolabiliter, ac inconcusse observari, & adimpleri debere: irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ.

§.7. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 22. Martii 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die vigesimasecunda Martii 1621. Pontificatus nostri Anno I.

Pri-

VI.

Privilegia, Indulta, Gratiæ, Facultates, & Exemptiones concessæ Cubiculariis, qui Sanctitati Suæ inserviebant.

GREGORIUS PAPA XV.

Venerabili Fratri Galeatio Archiepiscopo Baren., Domus, & Palatii nostri Præfecto, ac dilectis filiis Petro Pavonio Ariminen. Cubiculi nostri Præfecto, Clementi Leoni Bononien. Pincernæ, Francisco Volparæ Bononien. Dapifero, Marco Antonio Gozzadino Bononien., Mario Bovio Bononien. eleemosynario secreto, Attilio Ariosto Bononien. Fratri Hospitalis Sancti Joannis Hierosalymitani Forerio majori, Carolo Lilio Romano, Josepho Simoni Lucan., Bernardino Castellano Alben. Medico, Francisco Cecchino Romano, Paulo Alaleoni Romano, Joanni Antonio Pavonio Ariminen., Ernesto Adalberto ab Harrach Viennen., Raphaeli Pinchiaro Bononien. Caudatario, Stephano Pinchiaro Bononien. Hippolyto Boncompagno Romano, Michaeli Angelo Castello Bononien. Cappellanis secretis, Livio Sonantio Reatin., Thomæ Scribanario Bononien., Jacobo Domenichino Bononien. conjugato, Augustino Mirono Tyburtin. Diœcef. etiam conjugato, nec non Gaspari Palonio Romano Secretario nostro domestico, ac respective Cubiculariis, & Familiaribus, continuis Commensalibus nostris Clericis salutem, & apostolicam benedictionem.

Procemium.

CIrcumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos, & fideles suos, illos præsertim, qui grata familiaritatis obsequia jugiter ei impendunt, ac quos ad id aliàs propria virtutum merita commendant, honoris, & famæ amplioribus præconiis, ac præclaris dignitatum titulis decorare, & ornare, nec non specialis benevolentiæ favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit convenire.

Pontifex Cubiculariis concedit privilegia subsequentia, scilicet eos creat Notarios Sedis Apostolicæ sine præjudicio participantiũ.

§.1. Hinc est, quod Nos ad grata familiaritatis obsequia, quæ vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, & quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, & adhuc solicitis studiis impendere non desistitis, nec non vitæ, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientia juvari percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favoris gratia, ac specialis honoris, & excellentiæ dignitatis titulo sublimare volentes, vos, & quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes; Motu proprio, non ad vestram, vel alterius pro vobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & certa scientia nostris, ac de apostolicæ potestatis plenitudine; Vos, & quemlibet vestrum respective in nostros, & Sedis Apostolicæ Notarios (sine tamen præjudicio dilectorum filiorum nostrorum Notariorum de numero participantium) apostolica auctoritate, tenore præsentium recipimus.

Eorumque privilegiis preter hic descripta etiamsi habitum non deferant, utantur.

§.2. Ac Sacri Palatii, & Aulæ Lateranen. Comites, nec non Auratæ Militiæ Equites, ac Nobiles Romanos, & Urbis Romæ, omniumque, & singularum aliarum Civitatum, Terrarum, & Locorum Romanæ Ecclesiæ mediate subjectorum cives, cum omnibus juribus, jurisdictionibus, prærogativis, & insignibus debitis, & consuetis creamus, ac constituimus, ac in numerum, & consortium aliorum nostrorum, & ejusdem Sedis Notariorum, nec non Palatii, & Aulæ hujusmodi Comitum, Equitum, & Nobilium Romanorum, aliorumque Civium Civitatum, & Terrarum prædictarum referimus, & conscribimus.

§.3. Vobisque, etiamsi habitum, & Rocchettum Notariorum dictæ Sedis juxta decreta Lateranen. Concilii novissime celebrati non deferatis, aut Civitates hujusmodi non incolueritis, nec umquam in eisdem Civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus, & quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus cæteri omnes Notarii nostri etiam de numero participantium, ac Comites, Equites, & Nobiles (citra tamen exemptionem a Concilio Tridentino sublatam, ac facultates legitimandi, ad gradus promovendi, Notarios, seu Tabelliones creandi, aliaque hujusmodi privilegia a Notariis, & Comitibus præfatis prætensa), itaut illis uti nullibi valeatis, ac irritum, & inane existat, quicquid secus per vos, aut quemlibet vestrum respective attentari contigerit.

Etiam in assequutione Beneficiorum Ecclesiasticorum.

§.4. Nec non Cives originarii, etiam in dignitatum, beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum, ac secularium, etiam ex personis Romanorum Civium originariorum vacantium assequutione, & exercitio tam in Urbe, quam in Civitatibus prædictis, & aliàs ubique locorum, & gentium, necnon Sessionum, & Conventuum utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum; non solum ad eorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiæ, & indulta hujusmodi pro vobis emanassent, uti, potiri, & gaudere, ac in omnibus, & singulis Apostolicis, aliisque literis, instrumentis, & scripturis publicis, & privatis deinceps nomine vestro conficiendis, vos Notarios, Comites, Equites, & Nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, nec non Romanæ, & aliarum Civitatum, & Terrarum prædictarum Cives, prout

prout libuerit, inscribere, & vos illis subscribere valeatis, ac pro veris, & non fictis Notariis, Comitibus, Equitibus, & Nobilibus, ac Civibus habeamini, nihilque, qualecumque illud fuerit, cum iis expressionibus subreptitium, aut obreptitium, vel invalidum, sed illud idem efficax in omnibus censeatur, nec non honoris causa insignia gentis nostræ, sive integre, sive cum vestris respective composita, gestare possitis, prout vobis placuerit, concedimus.

Exemptio a decimis, & aliis impositionibus.

§.5. Et insuper vos, vestraque beneficia, & officia ecclesiastica quæcumque, quotcumque, & qualiacumque, illorum fructus, res, & jura, ubicumque locorum, Regnorum, & Provinciarum, nec non in Urbe, Civitatibus, Terris, & locis eidem Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subjectis consistentia, prædia, domos, possessiones, & bona patrimonialia, aliaque temporalia, mobilia, & immobilia, ac semoventia, nec non actiones, & jura præsentia, & futura, cujuscumque qualitatis, quantitatis, & naturæ, & cujusvis etiam annui valoris, fructus, redditus, & proventus hujusmodi sint, vel fuerint, ac etiam quæcumque a vobis vendenda, ac pro vestris, & familiarum vestrarum usibus emenda ab omnibus, & quibuscumque decimis, quartis, & dimidiis partibus, subsidiis etiam caritativis, nec non vectigalibus, portoriis, tributis, datiis, pedagiis, collectis, & quocumque alio modo nuncupatis, angariis, perangariis, cæterisque oneribus, & contributionibus tam urbanis, quam rusticis, ordinariis, & extraordinariis, realibus, personalibus, & mixtis, etiam ratione munitionum, mœnium, & pontium, portarum, moliturarum, & mercium cujuscumque generis, transitus, seu passus, & vecturæ, etiam in aliud Territorum, seu Provinciam, Terra, Mari, & Flumine, nec non equorum mortuorum, stabulationum militum, institutionis Seminarii Ecclesiastici, aut quacumque alia quantumvis gravi, etiam gravissima causa (pro subventione contra infideles dumtaxat excepta) nunc, & pro tempore impositis; ita quod vos, & quemlibet vestrum nihil omnino horum, aut aliorum similium subire teneamini, nec per Cameræ Apostolicæ, aut alios Commissarios, seu vectigalium, & tributorum hujusmodi redemptores, conductores, & exactores, quocumque privilegio, exemptione, & facultate suffultos, aliàs quam, ut præfertur, valeatis coarctari (quamdiu servitiis nostris insteteritis dumtaxat) eximimus, & liberamus.

Dispensatio ad duo dissimilia, vel simplicia similia sub singulis tribus tectis.

§.6. Ad hæc vobiscum, & cum quolibet vestrum respective, ut quæcumque duo dissimilia, vel simplicia similia, sub singulis tribus tectis quarumcumque trium Cathedralium, etiam Metropolitanarum, aut aliarum Ecclesiarum consistentia, etiamsi unum ex illis omnibus cum cura, aut dignitas etiam major, & principalis Canonicatus, & præben., personatus, administratio, vel officium fuerit, & ad dignitatem, personatum, administrationem, vel officium hujusmodi consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam jurisdictionalis immineat animarum, si alicui vestrum aliàs canonice conferantur, aut quisque vestrum eligatur, præsentetur, aut aliàs assumatur ad illa, & instituatur in eis, recipere, & dummodo illa omnia (uno excepto) personalem residentiam non requirant, insimul quoad vixeritis retinere.

Nec non a residentia durante servitio Pont. cũ perceptione omnium fructuũ distributionibus quotidianis exceptis.

§.7. Nec non etiam, quamdiu Nobis inservieritis tantum, in beneficiis ecclesiasticis, etiam curatis, non tamen Parochialibus, nec curatis cura animarum Parochianorum, per vos pro tempore respective obtentis, etiam de jure, statuto, fundatione, vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in Cathedralibus etiam Metropolitanis majores, ac Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneamini, nec ad id per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum earumdem Capitula, seu quosvis alios ad residen. interim in illis inviti compelli possitis, omnesque, & singulos vestrorum beneficiorum obtentorum fructus, redditus, & proventus, durante servitio prædicto, cum ea integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperetis, si in eisdem Ecclesiis, sive locis personaliter resideretis, percipere, exigere, & levare.

Facultas recipiendi Ordines etiam sacros a quocũque catholico antistite, etiã extra tempora, & sine licentia ordinarii.

§.8. Ac interim, vel postmodum, si volueritis, hic in Romana Curia, vel extra eam a quocumque malueritis catholico antistite gratiam, & communionem ejusdem Sedis habente, quem duxeritis eligendum, ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines aliquibus tribus Dominicis, vel aliis festivis diebus, etiam extra tempora a jure statuta, proprii Ordinarii, aut cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, si aliàs idonei ad id reperti fueritis, super quo antistitis conscientiam oneramus, promoveri, & in illis promoti etiam in altaris ministerio ministrare.

Indultum audiendi leges, & eas docendi, necnon Judicis, Advocati, & Procuratoris officium in causis Ecclesiasticis, civilibus tantum exercendi.

§.9. Nec non etiamsi Presbyteri fueritis, ac dignitates, & officia obtinueritis, leges, & jura civilia etiam publice in scholis, & Universitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dummodo trigesimum ætatis annum non excesseritis, audire, & si habiles, & sufficientes reperti fueritis, etiam ad Doctoratus gradum in hujusmodi facultate vos promoveri facere, ipsaque jura etiam publice docere, atque Judicis, Advocati, & Procuratoris officium in causis ecclesiasticis civilibus tantum exercere libere, & licite possitis, & valeatis, auctoritate, & tenore prædictis de specialis dono gratiæ dispensamus.

Licentia eligendi sibi Cõfessarium cum facultate eos ab omnibus hic expressis absolvendi.

§.10. Liceat quoque vobis, & cuilibet vestrum aliquem idoneum, & ab Ordinario approbatum Presbyterum secularem, vel cujusvis Ordinis regularem in vestrum eligere Confessorem, qui vita ejus comite vos, & quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, cen-

suris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, & per vos incursis, & quibus vos etiam apostolica auctoritate illaqueari contigerit, etiamsi absolutio Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter, vel generaliter reservata existat, & quorumcumque votorum, & Ecclesiæ præceptorum transgressionibus, homicidii casualis, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas (non tamen Episcopos, vel alios Superiores Prælatos) de præterito injectionibus, seu consilii, vel favoris ad id præstationibus, jejuniorum omissionibus (non tamen recitationis Horarum Canonicarum, aliorumque Divinorum Officiorum) & denique ab omnibus, & quibuscumque aliis vestris peccatis, criminibus, & excessibus, ac delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes prædicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in literis die Cœnæ Domini publicari consuetis, semel tantum in vita, & mortis articulo; in reliquis vero dictæ Sedi quomodocumque reservatis, aliisque quibusvis casibus semel in anno, confessionibus vestris diligenter auditis (sine tamen alicujus præjudicio) prædicta auctoritate apostolica absolvere, & vobis pro commissis pœnitentiam injungere salutarem.

Ac vota commutandi.

§.11. Nec non vota quæcumque (visitationis liminum ultramarinorum, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, castitatisque, ac religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare.

Indultum transferendi pensiones etiã in mortis articulo usque ad summam 300. duc. auri de Camera.

§.12. Vobisque ulterius, & cuicumque vestrum respective, ut ultra quascumque alias similes facultates a Nobis, vel Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris vobis concessas, quicumque loci Ordinarii, vel Canonici Metropolitan., seu aliarum Ecclesiarum, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ tam in dicta Curia, quam extra eam ad id per vos respective coram Notarios, & testibus fide dignis eligendi, seu eligendæ quascumque pensiones annuas vobis super mensarum Abbatialium, seu Capitularium, ac Episcopalium, & Archiepiscopalium, ac quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumvis Ordinum, & Militiarum Regularium, etiam Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & distributionibus etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, distributiones, & emolumenta vobis nunc, & pro tempore assignata, & reservata, ac reservanda, pro summa videlicet trecentorum ducatorum auri de Camera, quoad singulos vestrum, quandocumque alicui vestrum respective placuerit, simul, vel successive, in toto, vel in parte, etiam in cujuslibet vestrum mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassatæ, & extinctæ fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & distributionibus, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, distributiones, & emolumenta hujusmodi usque ad summam, & quantitatem præfatam uni, vel pluribus aliis personis, etiam per vos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, seu clericali charactere insigniri volentibus, etiam eis, quoad vixerint, vel eorum Procuratoribus ad id ab eis speciale mandatum habentibus, iisdem modo, & forma, quibus vobis assignatæ, aut reservari, seu assignari concessæ, seu concessi fuerint, etiam absque consensu easdem pensiones solvere debentium, etiamsi illas, vel illa aliàs cassari, & reservari de novo facien. facultatem non habueritis, ac pensiones, & fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, ac distributiones, & emolumenta hujusmodi eisdem pluries cassatæ, & de novo assignatæ fuerint, usque ad summam, & quantitatem prædictam, etiam literis apostolicis super reservationibus, & assignationibus hujusmodi non confectis, ac aliàs cum omnibus, & quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, & cautelis, ac etiam censuris, & pœnis, in prioribus reservationibus hujusmodi concessis, & contentis integre persolvendas reservare, constituere, & assignare valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus.

Facultas testandi ad favorem etiam consanguineorum, vel aliorum etiã per privatam scripturam usque ad summam sex milliũ ducatorum auri de Camera.

§.13. Nec non etiam vobis, ut de omnibus, & singulis domibus, prædiis, possessionibus, terris, & locis, ac jurisdictionibus, cæterisque bonis mobilibus, & immobilibus, quæ tamen non sint altaris, vel altarium Ecclesiarum vobis commissarum ministerio, seu alicui speciali earumdem Ecclesiarum divino cultui, seu usui deputata, seque moventibus, cujuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii, & conditionis existentibus, ac juribus, & actionibus ad vos ratione Ecclesiarum etiam Cathedralium, etiam Metropolitan., quibus vos præesse forsan contigerit, nec non Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Dignitatum, & aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura secularium, & quorumvis Ordinum regularium, quæ etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac aliàs quomodolibet obtinueritis, obtinetis, & obtinebitis, ac fructuum, redditiuum, & proventuum Ecclesiarum loco pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, & proventibus vobis reservatorum, & assignatarum, ac reservandorum, & assignandarum, quos, & quas perceperitis, percipitis, & percipietis in futurum, nec non emolumentorum quorumcumque Romanæ Curiæ officiorum, & aliàs quomodolibet spectantibus, & pertinentibus,

bus, ac etiam de dictis proventibus, fructibus, redditibus, & pensionibus annuis, nec non vestra, & cujuslibet vestrum industria, & labore quomodolibet, & undecumque, licite tamen acquisitis, & acquirendis, ac aliàs etiam de muneribus, & officiis, quæ exercueritis, & vos exercere contigerit, & alia quavis occasione, vel causa, seu contemplatione ad vos perventuris, etiamsi in pecunia numerata, & jocalibus, gemmis, aliisque pretiosioribus rebus consistant tam in dicta Curia, quam extra eam ubique locorum, & penes beneficia ipsa existentibus, quorum omnium qualitates, & veros etiam annuos valores, etiamsi talia forent, quæ in generali appellatione bonorum, & supellectilium non venirent; sed specialibus indigerent vocabulis præsentibus, acsi specifice, & sigillatim exprimerentur, & denominarentur, pro sufficienter expressis, & declaratis haberi volumus, usque ad summam sex millium ducatorum auri de Camera, ac etiam de ipsis fructibus, redditibus, proventibus, & pensionibus debitis, & debendis, ac nondum perceptis, & exactis, etiamsi illorum solutionis, aut perceptionis terminus nondum advenerit, pro illa rata, quæ vobis debita erit, constitutione, & declaratione super fructibus, & pecuniis non exactis, quæ forsan ad successores in ipsis beneficiis spectare, & pertinere debeant, non obstantibus, etiam cumulative cum quibusvis aliis similibus, vel dissimilibus facultatibus habitis, & habendis, usque ad summam quadringentorum ducatorum similium dumtaxat tam pro decentibus, & honestis impensis funebribus, quam etiam pro remuneratione illorum, qui vobis viventibus servierint, etiam ultra servitii meritum, ac in vestrorum consanguineorum, & affinium, ac quorumcumque piorum locorum favorem, & usum aliàs pro arbitrio, & voluntate vestris, & cujuslibet vestrum absolutis testari, & testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus tam inter vivos, quam causa mortis, & aliis quibuscumque modis, & titulis, scriptura etiam minus solemni, coram duobus, vel tribus testibus, aut etiam cedula sola manu vestra scripta, vel subscripta, & aliàs in omnibus, & per omnia, prout, & quomodolibet vobis videbitur, etiam in ipsa Curia, & in mortis articulo, etiam nulla facta mentione præsentis, vel aliarum vobis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari, seu disponere velitis, & intendatis, semel, atque iterum, aut pluries disponere, statuere, & ordinare; itaut quicquid testatum, gestum, aut ordinatum, seu aliàs dispositum a vobis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliàs omni meliori modo valeat, & servari debeat, ipsaque testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata, & statuta pluries, ac toties quoties vobis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, & alia de novo edere libere, & licite valeatis, auctoritate apostolica, & tenore præmissis plenam, & liberam concedimus facultatem.

§.14. Et insuper statuimus, ordinamus, vobisque indulgemus, quod si contigerit vos ab intestato, & sine ulla, vel minus valida bonorum, & rerum, ac fructuum, reddituum, & proventuum præfatorum dispositione in dicta Curia, vel extra eam, ac etiam extra vestra beneficia, vel alia loca debitæ a vobis residentiæ personalis, etiam nulla subsistente causa, ab humanis decedere, omnia, & singula bona, res, & jura, etiam ut præfertur qualificata, necnon spolia cujuscumque quantitatis, & valoris existentia, etiam ex præfatis, & aliàs undecumque provenientia, ad Cameram Apostolicam, seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad hæredes vestri sanguinis integre deveniant, & illis deficientibus inter familiares vestros, arbitrio personæ, seu personarum, quas ad id scripto nominaveritis, distribuantur, nisi de alia dispositione, vel intentione vestra scriptura etiam minus solemni secus appareret, quam tunc velut efficacem ipsæ personæ, vel alii Judices, seu exequutores omnino exequi, & adimplere, illique sese conformare in omnibus, & per omnia debeant; Et nihilominus quæcumque hujusmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones, & alia forsan aliàs a vobis, etiam nulla, aut minus sufficienti facultate suffultis, de hujusmodi bonis, juribus, ac actionibus, fructibus, pecuniis, jocalibus, aliisque rebus supradictis, etiam in favorem consanguineorum, & affinium prædictorum, & aliàs quomodolibet facta, cum omnibus inde sequutis, ac etiam ea, quæ per vos in futurum quomodolibet fient, ex nunc, prout ex tunc, & e contra approbamus, & confirmamus, omnesq; & singulos juris, & facti, ac solemnitatum omissarum, & omittendarum, necnon substantiales, aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint, aut intervenerunt in eisdé, etiamsi tales sint, vel fuerint, quod specialis, & specifica de illis mentio præsentibus habenda esset, supplemus. Supplementũ omnium defectuum super his sequutorũ vel sequendorum.

§.15. Districtius inhibentes quibusvis Archiepiscopis, Episcopis, aut aliis Ecclesiarum Prælatis, necnon Cameræ præfatæ Præsidentibus, & Clericis, ac eorum, necnon Fabricæ Basilicæ Principis Apost. de Urbe, & Cruciatæ Sanctæ, & aliis Collectoribus, & Subcollectoribus, cæterisque cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, etiam quavis auctoritate, & potestate fungentibus, sub excommunicationis majoris, aliisque ecclesiasticis sententis, censuris, & pœnis ecclesiasticis, ne Universitates, Collegia, ac Loca, & Legatarios, hæredes, personas, necnon testamentorum, voluntatum, & ordinationum hujusmodi exequutores præfatos directe, vel indirecte quovis quæsito colore, vel ingenio molestare audeant quoquo modo, vel perturbare. Inhibitio contra molestantes.

§.16. Ac decernen. prædicta omnia, & singula, præsentesq; literas, & testamenta, donationes, codicillos, fideicommissa, legata, ordinationes, derogationes, dispositiones, & alia Clausulæ reservativæ.

alia quæcumque, necnon quæ in præmissis facta sunt, aut fieri contigerit, tam vigore præsentis, quam etiam aliarum concessionum vobis factarum, ac deinceps in genere, & in specie faciendarum, cum inde sequutis, & sequuturis, etiam si vos intra Curiam, aut quacumque alia Mundi parte extra Ecclesias, & beneficia, personalem residentiam requirentia qualitercumque qualificata, per vos nunc, & pro tempore obtenta, etiam pro vestra sola voluntate, & nulla subsistente causa residen. ab humanis decedere contigerit, sub literis felicis recordationis Pii Papæ III. Prædecessoris nostri contra quoscumque Episcopos, Archiepiscopos, & alios Prælatos, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, cæterosque residentiæ personali prædictæ adstrictos, extra illam quomodocumque decedentes, septimo Kalen. Decembris, Pontificatus sui Anno quinto, aut alio veriori tempore, emanatis, & sub quibuscumque aliis constitutionibus, aut revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, declarationibus Apostolicis, Cancellariæ Apostolicæ regulis, ex quibusvis causis quantumcumque maximis, urgentibus, & inexcogitabilibus, etiam in favorem fidei, & divini cultus augmentum, ac consistorialiter, etiam a Nobis, & Sede præfata hactenus, vel nunc, & pro tempore factis, & editis minime compræhendi, sed semper ab illis excepta, & quoties emanatæ fuerint, toties in pristinum, & validissimum statum, & etiam sub data posteriori, etiam cum derogationibus, & regulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis per vos eligenda apponendis, & latissime specificandis, reposita, restituta, & plenarie reintegrata, ac de novo concessa, validaque, & efficacia fore, necnon perpetua firmitate subsistere, suosq; plenarios, & omnes effectus, qui de jure, stylo, consuetudine, aut aliàs quomodocumque sortiri poterunt, aut vim veri, legitimi, jurati, stipulati, validi, & efficacis contractus inter vos ex una, ac Nos, & Cameram prædictos ex altera partibus habere, nec etiam per promotionem ad Ecclesiam Cathedralem etiam Metropolitanam, aut translationem, vel aliam status, & personæ vestræ mutationem, nec per similes, vel dissimiles gratias vobis concessas, & concedendas confundi, sed ipsis cumulative in omnibus, & per omnia uti, & si quid in una ex facultatibus hujusmodi defecerit, per aliam suppleri debere, nec hæredes, legatarios, ac loca, ad quos, seu quæ bona, jura, & actiones devenient, vel quibus relinquentur, aut exequutores prædictos ad tertiam, seu aliam eorum partem, quam etiam ex nunc vobis, ac locis, hæredibus legatariis, ac donatariis præfatis liberaliter concedimus, & donamus; Cameræ, vel fabricæ, aut beneficiis præfatis, etiam pro expeditione contra infideles, & quibusvis aliis quantumlibet piis usibus solvendum, ac cum iis desuper componendum, vel vos ad aliam particularem licentiam, sive indultum, aut informationem præsentium a Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum, aut impetrandum, vel etiam in alia simili gratia, sive ejus confirmatione vobis quomodocumq; vobis concedenda de præsenti mentionem aliquam faciendam minime teneri, nec ad id ulla unquam necessitate cogi posse.

Clausula sublata.

§.17. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, & ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, necnon pro tempore existen. ejusdem Cameræ Camerarium, Præsidentes, & Clericos in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutorum hujus Constit. deputatio.

§.18. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Bononien., & Episcopo Ariminen., & dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus Motu simili, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra easdem præsentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac vos illis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos per quoscumque quavis auctoritate fungentes contra præsentium earumdem tenorem quomodolibet indebite molestari, inquietari, vel perturbari; Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas ecclesiasticas, ac alia opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Derogatio contrariorum

§.19. Non obstantibus præmissis, ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore præsentium ad judicium non trahatur, necnon Lateranen. Concilii etiam novissime celebrati, & de certo Notariorum numero, etiamsi ad illum nondum deventum fuerit, cui per hoc alias derogatum non intendimus, ac de consensu præstando in pensionibus, & quibuscumque aliis, etiam per Nos, & Sedem prædictam editis, vel imposterum edendis Cancellariæ Apost. regulis, ac stylo in similibus hactenus observato, ac recolendæ memoriæ Alexandri VI. tertiam partem bonorum ecclesiasticorum Cameræ præfatæ deberi inter alia disponente, necnon ejusdem Bonifacii VIII. per quam concessiones, & fructus in absentia percipiendi sine præfinitione temporis fieri prohibentur, necnon piæ etiam me: Pii Papæ

pæ IV. etiam Prædecessoris nostri de gratiis qualecumque interesse Cameræ Apostolicæ concernentibus in d. Camera infra certum tunc expressum tempus præsentandis, & registrandis, ita quod præsentes in eadem Camera nullo unquam tempore registrare teneamini, ac quorumvis aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, & quibusvis aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non legibus, etiam Imperialibus, & aliis municipalibus, tam Urbis, quam aliarum Civitatum, & locorum, in quibus Cives originarii creati existitis, & quorumvis Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, & Hospitalium prædictorum, necnon quorumvis Collegiorum, & Officiorum dictæ Curiæ, & Regnorum, Provinciarum, & Urbis, ac aliarum Civitatum, & locorum, ac Cameræ præfatorum juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, etiamsi de illis servandis, & non impetrandis literis apostolicis contra ea, nec etiam ab alio, vel aliis impetratis, aut aliàs quomodolibet concessis utendo vos, per vos, vel Procuratores vestros præstiteritis forsan hactenus, vel vos imposterum præstare contigerit juramentum, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dictis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & Hospitalibus, illorumque Præsulibus, seu Oratoribus, & Superioribus, ac Magistris, Præceptoribus, Prioribus, Militibus, etiam Antianis, Capitulis, Conventibus, Civitatibus, & locis, aliisque prædictis, illorum Communitatibus, & Universitatibus, aliisque personis, & particularibus, ac etiam decimarum, pedagiorum, gabellarum, & onerum exactoribus, & appaltatoribus, & aliorum onerum redemptoribus, necnon Archipiscopis, Episcopis, & aliorum Ordinariis, etiam eisdem Cardinalibus, ac dictæ Curiæ Officialibus, illorumque Collegiis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac etiam Nos, & Sedem prædictam, etiam consistorialiter, ac de eorumdem Cardinalium consilio, etiam per modum Statuti, & Constitutionis perpetuorum, ac Motu, & scientia similibus, deque apostolicæ postestatis plenitudine, vel ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, Marchionum, & aliorum Principum instantiam, seu illorum contemplatione in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis; etiamsi in eis, ac statutis, & stabilimentis præfatis caveatur expresse, vel tacite, quod beneficia Urbis nonnisi originariis Civibus Romanis, ac Civium eorumdem filiis conferantur, quodque nonnullarum Ecclesiarum beneficia, nisi per personas illustres, seu Nobiles, ac etiam originarios Cives, aut aliàs certo modo in illis expresse qualificatos obtineri non possint, & nulli in Cives Urbis, ac Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorum hujusmodi admitti, seu illarum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis per certum tempus habitaverint, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsan ad certum valorem ascendentia possederint, ipsique Exactores, & Appaltatores decimas, pedagia, & onera hujusmodi, etiam ab exemptis exigere, & illos ad solutionem, seu contributionem cogere, & compellere possint, seu debeant; Quodque Præceptoriæ, & alia beneficia quæcumque dicti Hospitalis, tam ex ejus institutione, quam ex stabilimentorum prædictorum dispositione pensionibus Clericis sæcularibus, & aliis personis, etiam apostolica auctoritate reservandis gravari non possint; quodque stabilimentis, & privilegiis præfatis, etiam vigore implicitæ derogationis latissime extendendæ, etiamsi per quascumque literas Apostolicas, & quasvis etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas clausulas derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio hujusmodi de consilio Cardinalium eorumdem fiat, & tum demum ad id Magistri, & Conventus prædictorum accedat assensus; sintque literæ derogationis hujusmodi etiam per dictum Magistrum subscriptæ, ac illi, & prædictis Conventui per diversas in forma Brevis, aut alias literas diversis temporibus, cum certis intervallis præsentatas intimatæ, & non alias, nec alio modo, & semper in omnibus, quæ sic fient, etiam de simili consilio derogationes, seu apposita clausula, quod illorum effectum sortiantur de consensu Magistri, & Conventus prædictorum, non aliàs, & alio modo. Quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, in genere, & in specie, ad effectum præsentium sufficienter, & expresse derogamus, & derogatum esse decernimus: Quodque vos primam non feceritis in Ecclesiis hujusmodi personalem residentiam consuetam, cæterisque contrariis quibuscumque.

§.20. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Transumptorum fides.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 22. Martii 1621. Pontificatus nostri Anno Primo. Dat. die 22. Martii 1621. An.I.

Decer-

VII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Decernitur in Ordine S. Antonii de Sancto Antonio Viennen. non admitti posse Novitios, nisi juramentum præstiterint de servanda Reformatione, quam Abbas Generalis induxerit.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ex injuncto Nobis desuper apostolicæ servitutis officio ad ea sedulo intendimus, per quæ Regulares sub suavi jugo Deo famulantes, in Regularium, & salutarium Institutorum observatione non modo conserventur, sed ad illa observanda modis congruis inducantur.

Decretum, de quo in Rubr.

§.1. Cum itaque, sicut dilectus filius modernus Abbas Generalis Ordinis Sancti Antonii de Sancto Antonio Viennen. Nobis nuper exponi fecit, ipse Reformationem in suo Ordine benedicente Domino introducere intendat: Nos laudabile ipsius moderni Abbatis propositum plurimum in Domino commendantes, ac quò reformationis introductio hujusmodi, sublatis quibuslibet obstaculis, felicem sortiatur effectum, providere volentes, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, eidem moderno, & pro tempore existenti dicti Ordinis Abbati Generali in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis pęna apostolica auctoritate, tenore præsentium præcipimus, & mandamus, ne de cætero aliquos in religione hujusmodi novitios recipiat, seu jam receptos ad professionem admittat, nisi prius sic recipiendi, seu admittendi in manibus prædicti Abbatis se reformationem Regulæ ejusdem Ordinis, quam, ut præfertur, idem Abbas Generalis introducere intendit, amplexuros, & sub ea victuros juraverint, ita tamen, ut jam professi, nullo modo ad juramentum hujusmodi cogantur, quodque de cætero in recipiendis Novitiis supradicti Ordinis, Constitutio fel. rec. Sixti V, & Decreta Clementis VIII., ac Pauli V. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum desuper edita omnino serventur.

Derogatio contrariorum

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, dicti Ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 2. Aprilis 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 2. Aprilis 1621. Pontificatus nostri Anno I.

VIII.

Universo Ordini Eremitarum Sancti Augustini etiam utriusque sexus indultum conceditur celebrandi Festum Sancti Thomæ de Villanova cum Officio, & Missa.

Hunc Thomam BB. Albo adscripsit Paul.V. in Constit.CCCI. In supremo. *fol.*273. *ut supra.*

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paul.V. edidit Const. citat. in Rubr.

Aliàs a fel. rec. Paulo Papa Quinto Prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis, videlicet; *In supremo &c.*

§.1. Cum autem, sicut pro parte cla:me: d.Philippi Regis tunc in humanis agentis, ac Prioris Generalis, necnon Superiorum, & Fratrum, ac Deputatorum, Electorum, & Sindicorum prædictorum Nobis nuper expositum fuit, ipsi pro eo, quem erga dictum Beatum Thomam gerunt respective, devotionis affectu, plurimum cupiant concessiones, & indulta prædicta ad omnes utriusque sexus Religiosos ejusdem Ordinis ubique terrarum existentes per Nos, ut infra extendi.

Hic Pontif. ea ampliavit.

§.2. Nos piis eorum votis in præmissis annuere, illosque amplioribus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; de eorumdem Cardinalium consilio, quod ab omnibus utriusque sexus Religiosis ejusdem Ordinis ubique terrarum existentibus, Officium, & Missa de eodem Beato Thoma a Villanova, servata aliàs in omnibus, & per omnia literarum prædictarum forma, & tenore recitari, & celebrari respective libere similiter, & licite possit, & valeat, eadem auctoritate apostolica, tenore præsentium, etiam concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat.

§.3. Non obstantibus omnibus illis, quæ dictus Paulus Prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi jubet.

§.4. Volumus similiter, quod præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 14. Maii 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 14. Maii 1621. Pontificatus nostri Anno I.

IX.

De Facultatibus S.R.E. Cardinalis Camerarii.

GREGORIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Romanum decet Pontificem in his partes Pastoralis officii sui interponere, per quæ ecclesiasticæ personæ, præsertim Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, quos Sancta Sedes Apostolica Sacræ Purpuræ decore alios antecellere voluit, quotiescumque ad aliquod officium exercendum deliguntur, speciali gratiarum, atque indultorum prærogativa, ut eo facilius, & felicius perfungi possint, benigna liberalitate præ aliis decorentur.

Cardinalis Ludovisius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius deputatur.

§.1. Cum itaque Nos nuper nostri, & ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerariatus officium, tunc per obitum bonæ memoriæ Petri Episcopi Sabinen. Cardinalis Aldobrandini nuncupati, vacans, dilecto filio nostro Ludovico tituli Sanctæ Mariæ Transpontinæ Presbytero Cardinali Ludovisio nuncupato, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti, per eum quoad viveret, tenendum, regendum, & administrandum concesserimus, & assignaverimus, illique totum, & integrum ejusdem officii pretium gratiose remiserimus, & condonaverimus, ac illum in locum dicti Petri Episcopi Cardinalis quoad dictum officium, illiusque exercitium in omnibus, & per omnia substituerimus, & subrogaverimus, prout in nostris desuper expeditis literis plenius continetur;

Causam inter Camerarium, & C. A. Clericos vertentem Gregorius nonnullis cognoscendā committit.

§.2. Et licet aliàs felicis recordationis Urbanus VI., Bonifacius IX., Gregorius XII., Martinus V., & nonnulli alii Romani Pontifices Prædecessores nostri occurrentibus ejusdem Officii Camerariatus vacationibus, seu aliàs ipsis Camerariis inter alia specialiter, & expresse facultatem, & auctoritatem cognoscendi omnes, & quascumque causas Camerales super rebus, & juribus ad nostram Cameram Apostolicam pertinentibus, ac aliis negotiis ipsam quoquomodo tangentibus concesserint; ipsosque Camerarios, qui pro tempore fuerunt, prædictam facultatem semper, & usque in præsentem diem habuisse, & exercuisse, illaque usos fuisse dignoscatur: nihilominus, ut ex quadam plurium fide dignorum insinuatione accepimus, quandoque inter Camerarium ipsum, ac Clericos, & Præsidentes prædictæ Cameræ, nec non forsan alias personas super dictarum causarum cameralium cognitione nonnullæ subortæ fuerint controversiæ, & forsan aliæ in futurum suboriri dubitentur: quas quidem controversias Nos e medio omnino tollere desiderantes, negotium hujusmodi dilectis filiis nostris Bartholomæo Sancti Laurentii in Lucina Cæsio, & Maffeo Sancti Honuphrii Barberino, ac Aloysio Sancti Blasii de annulo titulorum Capponio, nuncupatis Presbyteris Cardinalibus per eos videndum, considerandum, & examinandum, & quid de eo sentirent Nobis referendum vivæ vocis oraculo commisimus.

Qui ut infra, declarandum censuerunt.

§.3. Qui quidem Cardinales visis videndis, ac consideratis considerandis, vocatisque etiam, & pluries auditis Clericis, & Præsidentibus prædictis in voce, & in scriptis, nec non etiam habita plena informatione ab ejusdem Cameræ Notariis, tam modernis, quam antiquis, ac etiam visis eorumdem Notariorum attestationibus, & scripturis, veras pendentias, & cognitiones causarum hujusmodi concernentibus, Nobis retulerunt se reperiisse, & judicavisse, ac judicare, nedum congruum, & consonum, sed imo expediens, & opportunum fuisse, & esse, quod prædictus Ludovicus Cardinalis modernus, & pro tempore existens dictæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius infrascriptis jurisdictionibus, & facultatibus gaudere debeat; ac ita per Nos declarandum, & statuendum esse censuerunt.

Facultas Cumulativa inter Camerarium, Thesaurariū, ac Clericos, & Præsidentes Cameræ quoad cognitionem Causarum Cameralium, & ab eis dependen.

§.4. Quamobrem Nos omnem controvertendi viam præcludere, ac dicti Ludovici Cardinalis, & ejus in dicto Camerariatus Officio successorum quieti, & tranquillitati consulere volentes, ac supradictas Urbani, Bonifacii, Gregorii, & Martini, & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum desuper editas Constitutiones, quarum omnium etiam veriores, & totos teneres, ac Dat. præsentibus haberi volumus pro expressis, harum serie confirmantes, & approbantes, ac illas innovantes, Motu proprio, non ad ejusdem Ludovici Cardinalis, seu alterius pro eo Nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed ex nostra mera deliberatione, ac de apostolicæ potestatis plenitudine decernimus, & declaramus omnes, & singulas causas Camerales hujusmodi, & ab eis quomodolibet dependentes cumulative cognoscendi facultatem prædicto Ludovico Cardinali moderno, & pro tempore existenti Camerario competere debere, nec illum ullo unquam tempore desuper a quoquam cujuscumque qualitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, auctoritatis, prærogativæ, & præeminentiæ fuerit, seu etiam ab ipsius Cameræ Clericis Præsidentibus, vel aliis personis Cameralibus molestari, perturbari, aut inquietari posse.

Præsidendi tamquam caput omnibus Congreg. Cameralibus, ac

§.5. Et insuper eumdem Ludovicum Cardinalem amplioribus favoribus, & gratiis prosequi volentes, ei, & pro tempore existenti Camerario hujusmodi, ut ultra jurisdictiones, & facultates in concessione Officii Camerariatus hujusmodi sibi concessas, etiam omnibus infrascriptis facultatibus, indultis, & gratiis uti, frui, & gaudere libere, & licite possit, auctoritate apostolica prædicta, tenore præsentium concedimus, & indulgemus; videlicet, quod dictus Ludovicus Cardinalis modernus, & pro tempore existens Camerarius Officii Camerariatus hujusmodi ratione Cameræ præ-

prædictæ, & ubique præsidere, ac omnium, & quarumcumque Congregationum pro rebus Cameralibus pro tempore faciendis, & præsertim Annonæ, & Triremium caput esse debeat;

præsertim Annonæ, & triremium.

§.6. Nec non proventus, pecunias, res, & cætera omnia ejusdem Cameræ procurare, rationes acceptorum, & impensarum habere, atque computa rationum prædictarum a quibusvis personis illas exbibere debentibus prævio juramento juxta morem Cameralem recipere, illaque solidari mandare, credita exigere, debita solvere, Arcibus, Præsidiis, & munitionibus omnibus præesse, Exactores, Castellanos, & alios Officiales, & Ministros quoscumque infra nominatos, & specificatos tam in Urbe, quam in omnibus Provinciis, Terris, & locis, tam Sede Apostolica plena, quam vacante, constituere toties, quoties opus fuerit, ac aliàs ei videbitur, & placuerit, ac etiam per Nos, & Prædecessores nostros, aut alios de mandato nostro, sive prædictorum Prædecessorum nostrorum, quomodolibet, & ubilibet, ut supra, constitutos revocare, & alios subrogare, seu de novo constituere toties, quoties opus fuerit, ut supra;

Recipiendi juramenta computorum, illaque solidari mandandi.

Præsidendi Arcibus, & constituendi Castellanos, & alios Ministros illosque &c. revocandi, & alios subrogandi.

§.7. Militiam pro usu Status, & Reipublicæ ejusdem Romanæ Ecclesiæ, ac Sedis Apostolicæ, ubicumque opus fuerit, instituere, milites conscribere, ac Officiales quoscumque desuper necessarios, & opportunos pro interesse Cameræ prædictæ deputare, ac ejus arbitrio revocare, stipendia assignare, statuta condere, & condita, salvis tamen infrascriptis reformationibus, mutare, vices suas in toto, vel in parte delegare, & pro libito revocare, ac prorsus omnia, & quæcumque alia facere, ordinare, & exequi, eamdemque, & omnimodam jurisdictionem in omnibus causis, & negotiis ad ejus Officium Camerariatus, & Cameram prædictam quomodolibet pertinentibus privative quoad alios habere, & exercere.

Instituendi militiam, ac conscribendi milites, ac deputandi Officiales.

Condendi statuta, & condita mutandi.

Vices suas in toto vel in parte delegandi, ac suo libito revocandi.

Causasque ad suum officium pertinentes cognoscendi.

§.8. Ac omnia, & singula alia, quæ prædictus Petrus Episcopus Cardinalis, & omnes alii, qui ante eum fuerunt Camerarii de jure, statuto, usu, consuetudine, privilegiis, fundatione, & aliàs quomodocumque facere, ordinare, & exequi potuerunt, seu etiam debuerunt, etiamsi talia forent, quæ facultatem, & mandatum exigerent, magis speciale, quam præsentibus est expressum, facere, ordinare, & exequi, nec non omnibus prædictis, & quibuscumque aliis privilegiis, facultatibus, prærogativis, præeminentiis, antelationibus, exemptionibus, immunitatibus, juribus, jurisdictionibus, emolumentis, gratiis, & indultis, quibus prædictus Petrus Episcopus Cardinalis, & alii ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarii, qui hactenus fuerunt, in genere, vel in specie, aut aliàs quomodolibet, tam Sede Apostolica prædicta plena, quam vacante, usi, potiti, & gavisi, tam antiquis, quam modernis temporibus fuerunt, ac uti, potiri, & gaudere possent, & etiam deberent, sive de illis per literas apostolicas, sive per patentes, aut scripturas, aut libros Camerales, aut decreta Cameralia, seu quæcumque alia publica, vel privata documenta, vel per usum, consuetudinem, aut aliàs quomodolibet appareat; similiter, & pariformiter, ac absque ulla prorsus differentia uti, potiri, & gaudere.

Privilegiis antecessorum gaudendi.

§.9. Nec non omnia, & singula regalia, proventus, & jura etiam antiqua, tam ex sigillo, Custodiis, Præfecturis, Officiis, exactionibus, taxis, & quibuscumque aliis rebus, & præsertim in literis facultatum prædicti Petri Episcopi Cardinalis, & aliorum Camerariorum, enumeratis, quam etiam ex collectoria in Regnis Hispaniarum, Lusitaniæ, & Neapolis, ac universa Italia vigesima nuncupata obvenientia, quæ ad rationem duorum pro centenario super spoliis, fructibus, juribus, & emolumentis omnibus dictarum, & aliarum collectoriarum, ubicumque institutarum, & instituendarum, ac etiam occasione decimarum impositarum, & imponendarum quarumcumque, sive subsidiorum earum loco suppositorum, & supponendorum, non obstante illius dismembratione a fel. record. Gregorio Papa XIII., & aliis Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus forsan facta, ac quibuscumque facultatibus Nunciis Apostolicis, & Collectoribus in contrarium quomodolibet facientibus concessis, eidem Ludovico Cardinali, & Camerario harum serie assignamus, ac omnino persolvi volumus, & mandamus, regalibus tantum, & emolumentis unius pro centenario, ex compositionibus Congregationum Regularium, & dimidii pro centenario ex vigesima Hæbreorum, ac etiam dimidii pro centenario ex subsidio triennali exceptis, integre percipere, exigere, & levare.

Emolumenta percipiendi.

§.10. Ac propria auctoritate quoscumque Nuncios, & Collectores, Appaltatores, Depositarios, Notarios, etiam Auditores Cameræ, & alios Officiales Romanæ Curiæ, etiamsi speciali nota digni sint, & quavis auctoritate, & dignitate, etiam Cardinalatus præfulgeant ad jura, obventiones, & alia quæcumque emolumenta sibi debita, & in futurum debenda, tradendum, & consignandum exequutive, & manu regia procedendo, cogere, & compellere, nec non tam quoad jus percipiendi emolumenta prædicta, & alia jura sibi quomodolibet debita, quam quoad alia omnia, & singula supradicta, & infrascripta exequendum, & ordinandum, non solum supradicta auctoritate, & facultate sibi a Nobis per præsentes attributa, & concessa, sed etiam omni, & quacumque facultate, & auctoritate, qua dictus Petrus Episcopus Cardinalis, & quicumque ejus in dicto Officio Camerariatus Prædecessores usi fuerunt, & uti potuerunt, pariformiter plenissime uti, frui, & potiri libere, & licite possit, & valeat.

Facultas cogendi Appaltatores, Notarios, & alios quoad emolumenta Camerariatus, manu regia.

§.11. Mandantes in virtute sanctæ obedientiæ dilectis filiis Præsidentibus, & Cleri-

Obedientia ei præstanda.

ricis dictæ Cameræ, cæterisque personis cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, qualitatis, & præeminentiæ fuerint, nec non Communitatibus, Universitatibus, locis, illorumque Officialibus, & hominibus, ac aliis, ad quos spectat, & pertinet, ac pro tempore spectabit, & pertinebit, quatenus ipsi, & eorum quilibet eidem Ludovico Cardinali, & pro tempore existenti Camerario, qui in prædicto Camerariatus Officio personam nostram, & pro tempore existentis Romani Pontificis repræsentat, tamquam membra capiti obsequentes, ac reverentiam, & obedientiam debitas exhibentes, ejus monitis, & mandatis omnino pareant, & obediant, illique in regimine, & administratione ipsius Cameræ, ac dicti officii Camerariatus officio, ubicumque expediet, adsint, ac omnia officia debita præstare procurent, alioquin sententiam, sive pœnam, quam ipse rite tulerit, seu statuerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observare.

Facultas dandi absolutiones, quas vocant a transgressibus, Hebreis cum limitationibus, & reservationibus &c.

§. 12. Præterea volumus, & ordinamus, quod ipse Ludovicus Cardinalis, ac pro tempore existens Camerarius absolutiones, quas vocant a transgressibus, Hæbreis ad eum recurrentibus, dum modo fiant cum limitationibus, & reservationibus introscriptis, videlicet læsæ majestatis, homicidii, sacrilegii, rebellionis, ac falsæ monetæ dumtaxat exceptis, & dummodo pro delictis delinquens non fuerit inquisitus, vel delicta ad Officium inquisitionis non pertineant, ac habita pace, & concordata parte, in casibus, in quibus de jure venit concordanda, & nihilominus parti læsæ jure civiliter agendi reservato.

Et licentias retinendi bona stabilia, illaque conducendi ad certum tempus privative.

§. 13. Insuper licentias retinendi bona stabilia, & illa in locationem conducendi ad certum tempus privative quoad omnes, & singulos Gubernatores, & alios Officiales etiam ejusdem S. R. E. Cardinales de Latere Legatos, in quibuscumque Provinciis, Civitatibus, Terris, & Locis, etiam in dicta Urbe deputatos, seu deputandos, Hæbreis, necnon etiam exercendi artem Nummularii, seu Bancherotti, etiam quoad permutationem auri, & argenti pro numero, & conditionibus ipsi benevisis concedere possit.

Exercendi artem Nummularii.

Prohibitio concedendi Hebræis recensitas hic licentias.

§. 14. Abstineat tamen perpetuis futuris temporibus a concedendo Hæbreis extra Statum nostrum Ecclesiasticum licentias fœnerandi, quas tolerantias vocant, nisi Domini temporales Locorum id postulaverint. In Statu autem Ecclesiastico prædicto ubi Hæbrei commorantur, uti Avenione, Anconæ, & in Legatione Ferrariæ, ipsis Hæbreis ibidem commorantibus concedere possit: in Urbe quoque numerum Bancheriorum septuaginta aliàs conventum, nisi ex aliqua justa, & rationabili causa, aliter sibi visum fuerit, non augeat, tolerantias, & privilegia præjudicium Christianorum concernentia, ac licentias medendi, erigendi Synagogas, ducendi aliam uxorem vivente prima, aliaque contra Constitutiones apostolicas facientia, licentias non concedat.

Atque etiam deferendi ad Urbem monetas reprobatas

§. 15. Non possit dare licentiam deferendi ad Urbem quatrenos, aut monetas reprobatas a concessione moratoriarum, sive dilationum, quarum prohibitionem innovamus, etiam abstineat.

Dandi salvos conductos pro debitis contractis in statu Ecclesiastico, aut *non gravetur* contra mandata aliorum Judicum.

§. 16. Non det salvosconductus pro debitis in prædicto Statu Ecclesiastico contractis, pro debitis autem extra dictum Statum contractis concedat juxta solitum hactenus observatum, neque cedulas *Non gravetur* nuncupatas contra mandata ab aliis Judicibus relaxata, etiam sub prætextu depositi, nisi pro dictis, aut aliquo eorum ordinem nostrum, aut pro tempore existentis Romani Pontificis habeat, nisi sint personæ privilegiatæ, & Jurisdictioni illius subjectæ ratione Officiorum, aut aliorum privilegiorum Cameralium, concedat.

Et concedendi tractas frumenti, Bladarum, leguminum, olei, aut animalium extra statum;

§. 17. In concessionibus tractarum frumentorum, bladarum, leguminum, olei, & animalium serventur constitutiones per Prædecessores nostros Romanos Pontifices desuper editæ, ipseque Ludovicus Cardinalis, & pro tempore existens Camerarius nullo modo extra Statum Ecclesiasticum, nec non etiam ad Civitates, & Loca Bononiæ, Ferrariæ, sine chirographo nostro, seu pro tempore existentis Romani Pontificis tractas hujusmodi concedat; ubi autem aderit hujusmodi chirographum, sive sit pro certa persona, vel Universitate, sive pro incertis personis facultativum, & cuicumque directum fiat expeditio per eumdem Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existentem Camerarium solum, & non per alium.

Expeditio dictarum tractarum extra statum fiat per Camerarium solum, & non per alium.

Quæ registrari debent in libro *Tractarum* una cum chirographo.

§. 18. Ac istæ, quæ dicuntur *tractæ* extra Statum, & ad Civitates, & Loca, de quibus supra, registrentur una cum chirographo hujusmodi in particulari libro nuncupando *liber tractarum*, pro quibus percipientur pro sigillo Julii undecim pro quolibet centenario Rubrorum, non obstante reformatione pię mem. Pauli Papæ V. etiam prædecessoris nostri, & taxa desuper facta.

Extractiones frumentorum & aliorum intra statum, & de loco ad locum fieri debent intra quadraginta milliaria per Prefectum Annonę nomine, & sigillo Camerarii.

§. 19. Extractiones autem de loco viciniori Urbi ad locum remotiorem intra quadraginta milliaria in Patrimonio, Tyberina, Latio, & Campanea, atque Maritima quoad frumenta, bladas, & legumina non concedantur, nisi per Præfectum Annonæ, cum participatione tamen, & sub nomine, & sigillo prædicti Ludovici Cardinalis, & pro tempore existentis Camerarii, pro quo sigillo usque ad quinquaginta rubra unus tantum, & usque ad centum duo, ac ab inde supra, usque ad quamcumque summam quinque jul. solvantur.

Extractio Olei intra quadraginta milliaria fiat per Grassię Præsidem nomine Camerarii.

§. 20. Quoad oleum autem intra quadraginta milliaria, & animalia in Provincia Patrimonii non concedantur, nisi per Præsidentem Grassiæ cum simili participatione Camerarii, ac sub nomine, & sigillo prædictis, pro quo sigillo solvatur julius unus pro qualibet salma, prout aliàs consueverat, non obstante dicta reformatione ejusdem Pauli Prædecessoris nostri, & pro una salma tan-

tantum nihil omnino solvatur, & pro extractione animalium solvatur, ut in reformatione dicti Pauli Prædecessoris nostri dispositum est.

Quoad extractiones prædictas aliorum locorum non comprehensorum in locis concessis Præfecto Annonæ & grassiæ Præsidi, spectet facultas Eminentissimo Camerario.

§. 21. Quo vero ad alia Loca ultra supradicta Præfecto, & Præsidenti concessa, circa frumenta, bladas, & legumina, ac oleum, & aliud genus Grassiæ, ipse solus Camerarius provideat, ut supra, & licentias opportunas, prout sibi videbitur, etiam a Locis immediate prædictæ Sedi subjectis ad loca mediate subjecta concedere possit, non obstante Constitutione dicti Pauli prædecessoris, & excommunicatione, aliisque pœnis in ea appositis, pro quibus licentiis solvatur pro sigillo, ut supra dictum est de tractis frumentorum, & olei respective; licentias quoque frumenta, & bladas, ultra usum accipiendi in solutum, ac olivas emendi, ad effectum infra breve tempus oleum, & frumenta, ac bladas prædictas ad Urbem conducendi sub cautionibus ejus arbitrio concedat.

Soluta rata nemo teneatur pro aliis.

§. 22. Ab indultis tamen, quod quis soluta rata non teneatur pro aliis, nisi ad favorem conducentium Grassiam ad Urbem, ac in casibus aliàs permissis, abstineant.

Aliæ facultates.

§. 23. Necnon permanendi Ægyptios, Cingaros nuncupatos, in prædicto Statu Ecclesiastico, & alterandi pœnas statutarias ad favorem certarum personarum, & generaliter ab indultis, & dispensationibus contra constitutiones apostolicas prædictas abstineat. Licentias vendendi stabilia Universitatibus, & accipiendi pecunias ad censum ex rationabili, & legitima causa, nempe Annonæ procurandæ, & conservandæ, ac se liberandi a majoribus, & excessivis interusuriis, vel alia simili necessitatis causa, ac indulta faciendi nundinas, & mercatum ejus arbitrio, etiam concedat. Patentes, licentias, & privilegia emendi, & vendendi, tam in Platea Agonis, quam in foro Boario, aut alio quocumque loco Urbis contra bannimenta, & solitum, nisi ex justa, & rationabili causa, non concedat.

Emolumentà pro sigillo Camerarii in expeditionibus.

§. 24. Pro mandatis de excarcerando a carcerum Præside emanandis vigore decreti visitæ, nihil pro sigillo solvatur; pro mandatis ratione Grassiæ, & Annonæ pro summa, in qua non intrat captura personæ, pro sigillo non solvatur nisi Julius unus; ubi vero intrat captura personæ, usque ad summam vigintiquinque scutorum solvantur bononeni viginti septem cum dimidio, & ab inde supra servetur taxa Auditoris Cameræ.

Facultas deputandi Commissarios, & Officiales in statu Ecclesiastico pro regimine Officii Camerariatus

§. 25. Commissarios, & Officiales, tam in Urbe, quam in aliis Civitatibus, Terris, & Locis prædicto Statui nostro Ecclesiastico, mediate, & immediate subjectis pro faciliori regimine, gubernio, & administratione dicti Officii Camerariatus, & rerum illud concernentium arbitrio suo toties, quoties opus fuerit, deputet.

Commissarium mundatorem plateæ agonis cum emolumentis, &c.

§. 26. Officium Commissarii mundatoris plateæ Agonis nuncupatum habeat emolumenta omnia tempore recolendæ memoriæ Clementis VIII., & dicti Pauli V. Romanorum Pontificum ante Annum Domini millesimum sexcentesimum decimum septimum exigi solita, & consueta, tam ab habentibus locum certum in dicta platea die mercati, quam ab adventitiis, venalia deferentibus, & in eadem platea quibusvis in locis existentibus, & vendentibus etiam ante domos, & Ecclesias in ea existentes, & super mattonatibus earumdem, incipiendo a muris ipsarum Domorum, & Ecclesiarum, vel certum salarium quolibet mense, quod exigitur prævia taxa per dictum Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existentem Camerarium prædictum facienda, & exigenda ab omnibus, qui in dicta platea res venales in dies deferunt, & retinent.

§. 27. Similiter Commissarium Ripettæ cum facultatibus opportunis, ac emolumentis solitis, ac aliàs ejus arbitrio statuendis deputare possit. Alium Ripettæ.

§. 28. Et insuper ipse Ludovicus Cardinalis, & pro tempore existens Camerarius possit in Causis criminalibus quoquo modo dependentibus a suo Tribunali, & ad illud quomodolibet spectantibus, unam Personam capacem sibi benevisam juxta casuum contingentiam, prout ante reformationem dicti Pauli Prædecessoris fieri consueverat, etiam deputare possit. Item personam in Causis Criminalibus dependen. a suo Tribunali.

§. 29. Et quoad Civilia pariter habeat proprium Tribunal juxta solitum cum uno Auditore, seu Locumtenente ad ejus nutum amovibili, cum salario ejus arbitrio statuendo, qui omnes, & singulas Causas, in quibus tam activè, quam passive, & sive primario, sive secundario quomodolibet agi contigerit de interesse Cameræ, tam occasione appaltuum, bonorum, & Jurium Cameralium, quam Gabellarum, Doganarum, exactionum, Jurisdictionum, Feudorum, concessionum, Regaliorum, bonorum naufragatorum, Decimarum, & aliorum quorumcumque Jurium, necnon Annonæ, Grasciæ, Viarum, Aquarum, Fontium, Platearum, Aquæductuum, ædificiorum, Riparum, Zeccarum, Archiviorum, & recursuum a gravaminibus inferendis a Conservatoribus Cameræ, Urbis, & aliis Officialibus Capitolii, Artificibus, Tabernariis, Laniis, Salsamentariis, Mercatoribus, & aliis Personis, tam vigore particularium sententiarum, seu decretorum, quam vigore generalium dispositionum, etiam per viam Bannimentorum editorum, necnon causas discussionum Mercatorum, seu aliarum Personarum, cum quibus Camera negotia, vel interesse quomodolibet etiam insimul cum aliis habuerit, nec non similiter Causas appellationum, sive recursuum a sententiis, seu decretis Magistrorum viarum, & eorum Assessoris in ordinariis causis ad eos spectantibus vigore Statuti Urbis de Officio Magistrorum Viarum Lib. 3. cap. 29. recipere, & recognoscere possit. Item in enunciatis hic Causis civilibus unum Auditorem ad nutum amovibilem.

§. 30. In quibus causis soli Notarii Cameræ scribere possint: necnon etiam causas tam motas, quam movendas Communitatum, & Universitatum, Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum mediate, & im- In his causis soli Notarii Cameræ scribere possint.

immediate Sedi apostolicæ prædictæ subjectorum, causa, & occasione confinium, Territoriorum, Jurisdictionum, Collectarum, Gabellarum, exemptionum, Fluminum decursionum, & derivationum aquarum, juris pascendi, lignandi, colligendi, venandi, piscandi, molendi, & similium, sive Camera apostolica in eis, aut aliqua ipsarum faciat partem, vel non, causæ ipsæ inter ipsas Communitates, sive inter ipsas, & earum Dominos in temporalibus, vel inter alias particulares Personas, Communia, & Collegia motæ sint, vel eas moveri contingat, cognoscere possit.

Hujusmodi Causæ semper pectent ad eus Tribunal.

§. 31. Et semper causæ istæ, vel similes, & aliæ quovis modo compræhensæ in aliis literis facultatum Camerariis pro tempore concessis, quas in omnibus, & per omnia, quatenus præsentibus non contrarientur, harum serie confirmamus, & innovamus, sint, & esse debeant sub jurisdictione, & superioritate ejusdem Ludovici Cardinalis, & pro tempore existentis Camerarii, ipseque in eis procedere possit, tam vigore præsentium, quam aliarum quarumcumque facultatum per quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros aliis Camerariis concessarum.

Aliarum facultatem concessio.

§. 32. Subhastationes pignorum existentium penes Hæbreos Bancherios, fiant in Monte Pietatis, in quo residuum pretii deponi consuevit, vel in domo Notarii cum decreto tamen ejusdem Ludovici Cardinalis, & pro tempore existentis Camerarii, sive ejus Auditoris per acta ejus Notarii gratis: & in causis furti pignorum dictorum Bancheriorum, ipse solus privative quoad omnes alios procedat, non obstante reformatione prædicta: Bannimenta, Edicta, & proclamata, ac alias quascumque expeditiones Camerales super Annona, Grascia, & aliis supradictis omnibus, ac singulis facere, & publicare possit; Et siquæ a Præsidentibus, & Clericis subscribantur in locis compræhensis tantum in eorum Jurisdictione, ut supra, sub nomine, & sigillo dicti Ludovici Cardinalis, & pro tempore existentis Camerarii, & cum illius participatione fieri debeant: necnon poenæ in eisdem bannimentis infligendæ ejus, & Præsidentium, qui illa subscripserint, arbitrio cumulative apponantur, & in casu contraventionis, & exequutionis illarum inter Camerarium, & Præsidentes prædictos præventio locum habeat, & bannimenta ultra loca in jurisdictione Præsidentium constituta emananda per eumdem Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existentem Camerarium solum fiant, & subscribantur. Similiter Edicta super novis locationibus, seu ut dicitur Appaltis, scilicet Doganarum, Thesaurariarum, Gabellarum, & aliorum quorumcumque bonorum, & Jurium dictæ Cameræ apostolicæ, per eum fiant. Et capitula desuper conficienda per Thesaurarium coram Camerario prædicto, seu in plena Camera, & non aliàs firmentur; Tabellæ Communitatum prædicti Status nostri Ecclesiastici per prædictum Camerarium subscribantur, & observari mandentur. Ipseque Camerarius ordinationes, & Decreta per Congregationes super viis, aquis, & Flumine Tyberis, & demolitionibus domorum pro ampliandis, sternendis, seu dirigendis viis, & Plateis Urbis facienda debitæ exequutioni demandari faciat, & exequatur. Et si casus evenerit, quod aliquis ex Officialibus Populi Romani dicta Sede apostolica vacante moriatur, vel nolit, aut non valeat deservire, seu munus suum obire, ipse auctoritate ejus officii alium ex Bussula extrahere possit; Concessiones situum, & locorum publicorum in Urbe, & Aquarum Virginis, & Felicis fiant per Literas Patentes dicti Ludovici Cardinalis, & pro tempore existentis Camerarii; Notarii Cameræ Apostolicæ, & alii Officiales, & Ministri Camerales in omnibus eorum causis, tam civilibus, quam criminalibus, & mixtis sint, & esse intelligantur subjecti Jurisdictioni dicti Ludovici Cardinalis, & pro tempore existentis Camerarii, etiam privative quoad alios omnes Judices cum facultate inhibendi, etiam sub censuris, & avocandi. Scripturarum omnium, & singularum, quæ in Archivio ejusdem Cameræ Apostolicæ asservantur tam in constructo apud Bibliothecam Vaticanam, quam in alio inferiori, ubi regestra Bullarum, & aliæ Scripturæ, & libri Camerales custodiuntur, & reponuntur in dies, dictum Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existentem Camerarium Protectorem, & Superintendentem harum serie facimus, & deputamus, Dantes eidem Ludovico Cardinali, & pro tempore existenti camerario dicti Archivii curam, gubernium, & administrationem cum facultate Sumpta, & transumpta ex dictis regestris, ut hactenus consuetum extitit, in autenticam formam quibuscumque Personis ad eum recurrentibus, & sibi benevisis concedendi; Scripturas camerales, tam per Notarios Cameræ, quam alias quascumque Personas indebite detentas, seu detinendas ad ipsum Archivium deferri faciendi, & mandandi, ac illos ad id per Juris, & facti remedia opportuna cogendi, & compellendi: liberumque accessum ad ipsum Archivium Notario, Custodi, ac aliis Personis sibi benevisis patere faciendi, & decernendi, dummodo copiæ, sumpta, ac transumpta materiarum interesse Cameræ prædictæ concernentium, non dentur sine participatione, & mandato suo, & pro tempore existentis Camerarii. Volumus autem, & decernimus, quod ipse in omnibus Montibus, tam Cameræ prædictæ, quam Communitatum, & aliorum particularium, in quibus ejusdem R.E. Camerarius Protector datus existit, ipse protectoriam hujusmodi in eisdem omnibus habere, & exercere possit; Dantes sibi facultatem, & auctoritatem omnes, & singulas causas ab eisdem dependentes privative quoad omnes alios cognoscendi, & terminandi, necnon Officiales quoscumque necessarios, & opportunos toties, quoties opus fuerit, deputandi, & in illis

lis Montibus, qui sub illius protectione non sunt; aut Protectorem non habent; nihilominus auctoritatem habere debeat, & Montistis, cæterisque ad illum recurrentibus suum officium, & beneficium impertiatur, & opportune provideat: non obstantibus quibuscumque dispositionibus apostolicis in contrarium forsan factis: quibus, earum singularum tenores præsentibus pro sufficienter expressis haben. etiam harum serie ad effectum prædictum specialiter derogamus.

§. 33. Præterea si contingat eumdem Ludovicum Cardinalem Camerarium, tam ratione voluntariæ, quam necessariæ absentiæ occasione residentiæ in Ecclesiis cathedralibus, etiam Metropolitanis, quibus præest, aut illum præesse contigerit, ab Urbe recedere; sibi, ut ipse aliquem ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Pro-Camerarium ejus loco deputare, eique vices, & voces suas cum eisdem facultatibus, & auctoritatibus, ac Indultis, quæ ipsemet Ludovicus Cardinalis Camerarius habuerit, pariformiter, & absque ulla prorsus differentia delegare possit, & valeat, pariter indulgemus, ac licentiam, & facultatem opportunam illi desuper concedimus, & impertimur.

Facultas deputandi Pro-Camerarium tam ratione voluntariæ, quam necessariæ absentiæ.

§. 34. Et quia, sicut accepimus, nonnullæ causæ Camerales, quæ coram Camerario, seu in Camera hujusmodi coram illius Præsidente, & Clericis cognosci debuissent, coram diversis Judicibus introductæ reperiuntur, & adhuc indecisæ pendent, Nos illas ad eumdem Camerarium, & Cameram prædictam, tamquam eorum proprium Tribunal, remitti volentes, harum serie omnes, & singulas causas prædictas, tam in Congregationibus de Bono regimine, seu super gravaminibus tollendis, quam coram aliis quibuscumque Judicibus introductas, & indecisas pendentes in statu, & terminis, in quibus reperiuntur, ad Nos harum serie avocantes, eidem Ludovico Cardinali Camerario per se, vel alium, seu alios audiendas, cognoscendas, & fine debito terminandas, committimus, & mandamus: non obstantibus earum litis pendentia, cæterisque contrariis quibuscumque.

Avocatio Causarum Camerarium etiam a Congregatione Boni regiminis, & aliis quibusvis Judicibus, & remissio ad Camerarium.

§. 35. Insuper volumus, decernimus, & mandamus, quod ipse Ludovicus Cardinalis Camerarius, præter ordinarias suas facultates tempore Sedis apostolicæ vacantis sibi competentes in omnibus, & singulis rebus, & negociis debeat interesse cum Cardinalibus Capitibus Ordinum, & cum eis insimul resolutiones capere, & ubi opus fuerit opportune providere.

Camerar. præter suas ordinarias facultates tempore Sedis Vacantis, in omnibus negociis debet interesse cum Cardinalibus Capitibus Ordinum.

§. 36. Necnon ultra Officiales per alios Camerarios deputari solitos, Fontanarium Conclavis deputare possit, & valeat, non obstante Constitutione recolendæ memoriæ Pii Papæ IV. Prædecessoris nostri desuper edita.

Facultas deputandi Fontanarium Conclavis.

§. 37. Ad hæc statuimus, quod de cætero Signatura Justitiæ non possit, nec debeat, sive committendo, sive reformando, sive declarando aliquid in Camera nostra, vel alibi in causis spectantibus ad ipsum Ludovicum Cardinalem, uti Camerarium, & Cameram prædictam rescribere: & supplicationes, sive Commissiones desuper signatæ nullius sint roboris, vel momenti, nullamque tribuant Jurisdictionem, perinde ac si non emanassent.

Signatura Justitiæ non potest apponere manus.

§. 38. Ac etiam decernimus licere Ludovico Cardinali Camerario, & Cameræ prædictis, omnes, & quascumque causas ad Camerariatus, & Cameræ prædictorum Tribunal quomodolibet, ut supra, spectantes, a quibuscumque Judicibus etiam Auditore Cameræ, etiamsi agatur de obligatione Camerali a Thesaurario Generali, Palatii apostolici causarum Auditoribus, & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, libere avocare, & illas reassumere, iisdemque inhibere.

Facultas vocandi, & reassumendi causas a quibusvis Judicibus, etiam si agatur de obligatione Camerali.

§. 39. Nullum vero ex prædictis, aut aliis quibuscumque Judicibus, etiam Cameræ prædictæ Clericis, & Præsidentibus, tam conjunctim, quam divisim posse causas prædictas a dicto Camerariatus Tribunali avocare, aut reassumere, etiam sub prætextu, quod causæ ad dictum Tribunal Camerarii non spectent: super quo non possit Signatura Justitiæ, vel Camera ipsa cognoscere, aut aliquo modo rescribere, nec se ingerere, sed hujusmodi cognitio, an causæ sint de jurisdictione Camerariatus, pertineat ad eumdem Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existentem Camerarium, qui cognoscere debeat, an sint ejus Jurisdictionis, & si partes hujusmodi declarationi non acquieverint, Signaturam nostram Gratiæ tantum adire possint, & citato Commissario ejusdem Cameræ commissiones proponi debeant. In causis vero, in quibus tam Ludovicus Cardinalis, & Camerarius, quam Camera, & Præsidentes, & Clerici prædicti procedere possunt, sit locus præventioni inter ipsos: ita tamen, quod in causis ad prædictum Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existen. Camerarium specialiter, & privative quoad alios, tam de jure, usu, & consuetudine, quam alias quomodolibet spectantibus, Camera, Præsidentes, & Clerici præfati nullatenus se ingerere, aut intromittere possint; super quo, quatenus aliqua controversia oriatur, ipse Camerarius cognoscere possit, ad quem spectet, ut supra, reservato nihilominus jure Signaturam nostram gratiæ adeundi.

Nullus vero Judex possit reassumere causas a dicto Camerario.

Signatura Justitiæ, & Camera non possit se ingerere.

Sed cognitio an Causæ sint de jurisdictione Camerariatus, pertineat ad ipsum Camerarium.

Signatura tantum Gratiæ partes adire possit citato Commissario Cameræ.

Inter Camerarium, Cameram, & Præsidentes, & Clericos sit locus præventioni.

Et Camera, Præsidentes, & Clerici in causis spectan. privative ad Camerarium non possint se ingerere.

§. 40. Non obstantibus asserta litis pendentia, illiusque determinatione, & aliis præmissis, ac nostra de non tollendo jure quæsito, quatenus opus sit, ac aliis Cancellariæ Apostolicæ regulis, necnon similis memoriæ Symmachi, & Pauli II., ac Pauli IV., & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, ac literis prædicti Clementis VIII. concessionis dicti Officii Camerariatus factæ prædicto Petro Episcopo Cardinali, necnon Sixti V. etiam Romanorum Pontificum super prohibitione alienandi officia, seu jura, & emolumenta consistorialiter edita sub Dat. decimo octavo

Derogatio contrariorum

Kal.

Kal. Februarii Pontificatus sui Anno quinto; Necnon prædicta Pauli V. super reformatione Tribunalium Urbis edita, in quantum præsentibus nostris contrarientur, ac prædicti Pii IV. qua cavetur, quod gratiæ, & indulta interesse Cameræ prædictæ concernentia infra certum inibi expressum tempus in dicta Camera præsententur, sive registrentur, alioquin illæ non valeant; Ita quod ipse Ludovicus Cardinalis ad easdem præsentes in dicta Camera præsentandum, seu registrari faciendum, nullo umquam tempore teneatur, nec ad id ulla necessitate cogi, aut compelli possit. Et nihilominus illæ valeant, sibique suffragentur in omnibus, & per omnia, perinde ac si præsentatæ, & registratæ fuissent, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon Cameræ, & Officii Camerariatus prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, usibus quoque, & naturis quantocumque tempore pacifice observatis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis apostolicis, Collegio Cardinalium, & dictæ Cameræ Thesaurario, illiusque Præsidentibus, & Clericis, ac Notariis, & Collectoribus per prædictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & dictam Sedem, etiam per modum Statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, ac aliàs sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & aliàs quomodocumque concessis, confirmatis, innovatis, extensis, & moderatis. Quibus, ac omnibus aliis, quæ eisdem præsentibus quomodolibet obesse possent, etiamsi talia, & tanta essent, quæ sub concessionibus generalibus non venirent, sed specialibus omnino indigerent expressionibus, illorum, ac supradictorum omnium veriores, ac totos tenores, etiam præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, ac amplissime motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus ad effectum validitatis earumdem præsentium derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Officiales vero per dictum Ludovicum Cardinalem, & pro tempore existentem Camerarium ponendi, & constituendi, sunt infrascripti, videlicet.

Officiales per Camerarium deputandi qui sunt.

Advocatus Fiscalis Nuntii Hispaniarum.
Advocatus Fiscalis Nuntii Neapolis.
Advocatus Fiscalis Cameræ, & Pauperum Perusiæ.
Advocatus Fiscalis Cameræ apostolicæ in Civitate Fulginatensi.
Advocatus Fiscalis Romandiolæ.
Admiralius Portus Anconæ.
Auditor Cardinalis Camerarii.
Armarolus Civitatis Anconitanæ.
Armarolus Palatii apostolici.
Archivista Cameræ apostolicæ in Civitate Neapolitana.
Gustator Vinorum Ripæ.
Assaggiatores Zecchæ Urbis, numero duo.
Assaggiator Zecchæ Ferrariæ.
Bidelli Gymnasii Urbis numero duo.
Bidelli Gymnasii Perusiæ.
Bidellus, & curator bonorum defunctorum Perusiæ ad nominationem illius Communitatis.
Bullator mensurarum Salariæ Urbis.
Barigellus, & Custos Domus Plani Perusiæ.
Barigellus Cardinalis Camerarii, & Magistrorum Viarum.
Custos Turris Cavolinali.
Custos Armariæ Anconæ.
Custodes Sylvarum Tulphæ numero duo.
Custos, seu Cancellarius Turris Portus Corneti.
Custos Turris Flumicini.
Custos Turris Bortaldæ.
Custos Armariæ Ferrariæ.
Custos Turris Bellochii.
Custos Funderiæ Arcis Sancti Angeli.
Custos Palatii, & Massaritiarum Anconæ.
Custos Armariæ Arcis Sancti Angeli.
Custos Armariæ Palatii apostolici Urbis.
Custos Bonorum, & Viridarii Palatii Camerini.
Custos Portæ Marinæ Ariminensis.
Custos cavæ aluminum Tulphæ.
Custos Armarii Ravennæ.
Custos cavæ Arenæ prope Propugnacula Burgi, & Portæ Militum levis Armaturæ.
Custos Lacus Transimeni.
Custos Turris Magnavacca.
Custos Arcis Camerini.
Custos Armariæ Bononiæ.
Custos Palatii Fulginii.
Custos Fluminum Terracinæ.
Custos Turris Sancti Alberti Comaclen.
Custos Salariæ Urbis.
Custos Turris Primaræ, Palatæ Cervien.
Custos Clavium Ghetti Hebræorum Anconæ.
Commissarius Fluminum Umbriæ.
Commissarius Alumeriarum Tulphæ.
Commissarius super extractione Oleorum Marchiæ.
Commissarius tractarum Patrimonii.
Commissarius, & Marescialus Fraudum in Urbe.
Commissarius super revisione Librorum Hebræorum Bancheriorum Anconæ.
Commissarius super Annotatione tractarum Fani.
Commissarius super Naufragiis.
Commissarius super Antiquitatibus Urbis.
Commissarii super Grascia Campi Floræ numero quatuor.
Commissarii Plateæ Agonis.
Commissarii super exactione subsidii triremium.
Commissarius super annotationes Granorum Civitatis Vetulæ.

Com,

Commissarius Olei ad Saponem Urbis, ad nominationẽ Commissarii Cameræ Apostolicæ.
Commissarius super Foveis Puteolanæ Urbis.
Commissarius super attergatione Patentium Cameralium Urbis.
Commissarius Appretii in Civitate Camerinen.
Commissarius super exactione Decimarum, & Subsidiorum.
Commissarii super Annona, Grascia, Viis, Taxis, Gertotis, Aluminibus, Vitriolis, Doganis, Gabellis, & quibusvis Apaltibus Cameralibus.
Commissarius supra Ripam magnam,
Commissarius Ripettæ.
Castellanus Arcis Cæsenæ.
Castellanus Arcis Nepesinæ.
Castellanus Arcis Ravennæ.
Castellanus Rocchæ veteris Civitatis Vetulæ.
Castellanus Arquatæ.
Castellanus Montis Falisci.
Castellanus Faventiæ.
Castellanus Arcis Urbis veteris.
Castellanus Arcis Portus Cæsenatici.
Castellanus Imolæ.
Castellanus, & Capitaneus Terræ Lugi.
Computista Nuncii Regni Neapolitani.
Computista Cameræ in Civitate Anconitana.
Computista Collectoriæ Hispaniarum.
Computista Salariæ Urbis.
Computista Montis Quatrinorum.
Computista Montis Abundantiæ.
Computista Exercitus Ecclesiastici.
Collateralis Generalis dicti Exercitus, etiam Sede Vacante.
Capitaneus, & Factor Commachii.
Gabellariatus Fulginei.
Camerarius, & Custos Orologii, & Fiscalatus Assisii.
Camerarius Salinarum Cerviæ.
Capserius Vallium Comachii.
Confirmatio Vicarii Castri Genghæ.
Carcerarius in Civitate Neapolitana.
Chirurgus Vulneratorum in Civitate Anconæ.
Depositarius Montis Camerariatus.
Depositarius Montis Cancellariarum.
Depositarius Cameræ Apostolicæ in Terra Lugi.
Depositarii Communitatum ad ipsarum nominationem.
Exactor creditorum Thesaurariæ Spoleti.
Funditor Cameræ Apostolicæ in Civitate Ferrarien.
Funditor Tormentorum Bellicorum Anconæ.
Funditor Tormentorum Bellicorum Castri Sancti Angeli.
Incisor Typorum Zecchæ Urbis.
Locumtenens ad dandum gradum Doctoratus in jure Civili, & Canonico.
Locumtenens ad dandum gradum Doctorum in Philosophia, Medicina, & Chirurgia.
Locumtenens in causis Criminalibus Cardinalis Camerarii.
Magister Actorum Nuntii Apostolici Regni Neapolitan.
Mensurator Salis ad grossum in Salaria Urbis.
Mensuratores Cameræ Apostolicæ in Urbe, numero duo Mensuratores, & Æstimatores Fabricarum Cameræ in Civitate Anconitan.
Mandatarius, & Subhastator Pignorum Hebræorum Bancheriorum Urbis.
Medicus Carceratorum ægrotantium Perusiæ.
Medicus Carceratorum ægrotantium Nuntii Regni Neapolitan.
Maresciallus, seu Commissarius super Fraudibus Urbis.
Mareſciallus Magistrorum Viarum Urbis.
Magister Viarum Anconæ.
Magister Viarum Nuceriæ.
Magister Viarum Caldarolæ.
Magister Viarum Marchiæ.
Magister Viarum Trevii.
Magister Viarum Cassiæ, & aliorum locorum.
Magister Tabellariorum Galliæ.
Notarius Cameræ Apostolicæ in Civitate Perusin.
Notarius Pauperum in eadem Civitate.
Notarius Cameræ Apostolicæ in Civitate Anconitan.
Notarius ejusdem Cameræ in Civitate Fulginaten.
Notarius Cardinalis Camerarii in Urbe.
Notarius Subhastationum Pignorum Hebræorum Bancheriorum Urbis.
Notarius Subhastationum Pignorum Hebræorum Bancheriorum Anconæ.
Notarii Rotæ Urbis numero duodecim.
Officialis Marozzi Vallium Commachii.
Officialis Cassettæ ad Ripam Magnam.
Officiales super Coltis Camerini.
Officialis super Fabrica cesarum Fulginei.
Officium super Lembo, seu Navicula Urbis.
Provisor, & Commissarius Fabricæ Portus Anconæ.
Provisor Palatii Perusiæ.
Provisor Arcis Anconæ.
Pagator Exercitus Ecclesiastici, etiam Sede Vacante.
Provisor Vallium Commachii.
Procurator Fiscalis Nuntii Hispaniarum.
Procurator Fiscalis Nuntii Regni Neapolitan.
Procurator Fiscalis Perusiæ.
Procurator Gymnasii Urbis.
Punctator Gymnasii Bononiæ.
Ponderator Aluminum Tulphæ in Civitate Vetula.
Ponderator Zecchæ Urbis.
Ponderator Aluminum Tulphæ, & Alumeriarum.
Præfectus Bottinorum Aquæ Felicis.
Revisor Pontium.
Revisor Turrium, & Fortalitiorum Splagiæ Romanæ.
Revisor mensurarum Salis in Salaria Urbis.
Revisor Salinarum Ostiæ.
Rincontrum Doganæ Fori Piscium.
Rincontra Medaliarum Salis ad minutum

tum in Salaria Urbis, numero duo.
Rincontrum Salis ad grossum in Salaria Urbis.
Rincontrum Doganæ.
Rincontrum Terræ Cameræ in exercitu Ecclesiastico.
Rincontrum Doganæ Ripettæ.
Receptor Aluminum in Civitate Vetula.
Receptor Bollectarum Comachii.
Resignator Granorum Patrimonii, & Campaneæ.
Resignator Generalis Tractarum in Provincia Romandiolæ.
Suprastans Retalii Bononiæ.
Suprastans Fontis S. Petri.
Suprastans Zecchæ Ferrariæ.
Suprastantes Zecchæ Urbis numero duo.
Suprastans ponderum in Civitate Forolivii.
Suprastans Murorum Burgi.
Suprastans Palatii Perusiæ, & medietatis Factoriæ Clusi.
Sepelitor Mortuorum in Civitate Perusiæ.
Secretarius Spoliorum Hispaniarum.
Secretarius Officii Camerariatus.
Secretarius Montis Quatrini.
Æstimator Bonorum Spoliorum.
Scutiferi Populi Romani numero quatuor.
Impressor Cameralis Ferrariæ.
Proxenetæ Ripæ numero vigintiquinque.
Proxenetæ Civitatis Anconæ.
Thesaurarius Montis Leonis ad nominationem Communitatis.

Præservatio aliorum jurium ad Camerarium spectantium.

§.43. Volumus autem, quod per præsentes nullum præjudicium dicto Ludovico Cardinali, & pro tempore existenti Camerario quoad alia Officia ad ipsius collationem, seu concessionem spectantia, quoquomodo inferatur.

Clausulæ.

§.44. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum voluntatum, confirmationum, approbationis, innovantium Decretorum declarationis, concessionum, indultorum, mandatorum, ordinationis, factionis, deputationis, dationum, derogationum, impartitionis, avocationis, & communionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 14. Maii 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexagesimo vigesimoprimo, Pridie nonas Maii Pontificatus nostri Anno I.

V. Dat. -- Jo: Baptista Bolognettus.

N. Odot. &c.

X.

Erectio Congregationis S. Mauri Ordinis Sancti Benedicti in Galliis.

Ex Regest. in Secret. Brev.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Sacri apostolatus ministerio nullo licet merito nostro, per abundantiam divinæ gratiæ præpositi, ad ea, per quæ Ecclesiasticorum, & Religiosorum Ordines quilibet ad pristini cujusque Regularis eorum Instituti normam reducantur, mentis nostræ aciem sedulo intendimus, & propterea, qui sua sponte religionis, & arctioris vitæ studio ducti pristinæ Regulæ, quam suæ Religionis authores instituerunt, observantiam amplecti, & de cætero sectari desiderant, eosdem non solum in eorum proposito confovere, sed etiam opportunis favoribus, & gratiis prosequi solemus, prout pia Catholicorum Regum vota id exposcunt, & Nos conspicimus salubriter in Domino expedire.

In nonnullis Monasteriis Ordinis Sancti Benedicti inducta Reformatio.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum Rex Christianissimus, ac dilecti filii Prioratus, seu Collegii Conventualis Cluniacen. nuncupati Parisien. Priores, ac Sancti Augustini Lemovicen., & de Nohaliaco, Pictavien., ac Sancti Pharaonis Melden., & Sancti Petri de Gemellis Rhotomagen., & Sanctæ Mariæ de Bernejo Lenovien. Monasteriorum Conventus, & Monachi, nec non Domus Regularis Sancti Guilielmi Alborum Mantellorum nuncupat. etiam Parisien. Prior, & Conventus Ordinis Sancti Benedicti, quod cum aliàs Sedis Apostolicæ auctoritate in Monasteriis Ordinis Sancti Benedicti in Lotharingiæ, & Barri Ducis Ducatibus, ac Meten., Virdunen., ac Tullen. Civitatibus, & Diœcesibus consisten. reformatio Congregationis Cassinen., seu Sanctæ Justinæ de Padua dicti Ordinis introducta, ipsaque Monasteria reformata in unam Congregationem, quæ Sanctorum Vitonis, & Hidulphi Virdunen. appellatur, redacta fuissent, nonnulli ejusdem Ordinis Monachi Galli perfectioris vitæ zelo ducti, sanctam hanc reformationem amplexi in Monasterio eorumdem Sanctorum Vitonis, & Hidulphi Virdunen. prædictæ Congregationis Lotharingiæ sese submiserunt, & in Galliam post sufficientem Reformationis experientiam, & tolerantiam de consensu Superiorum secundo dictæ Congr. reversi, ab iisque dimissi, vitæ sanctimonia, & reformationis observantia se adeo conspicuos reddiderunt, ut eorum bonæ famæ odor in diversas Galliarum partes, atque Regiones diffusus, nonnullorum Monasteriorum Religiosos ad Reformationem hujusmodi amplecten. excitant, jamque Monachi in Prioratu, seu Collegio Conventuali Cluniacen. hujusmodi, nec non in prædictis, ac Sancti Jodoci supra Mare, Sancti Petri Corbien., ac Sancti Petri Solem-

niacen.

niacen. Oppidorum, seu Locorum Ambianen., & Lemovicen. respective Dioecesis. Monasteriis prædicti Ordinis Monachi degentes vitam salutaribus agunt Sancti Benedicti Institutis conformem.

Eaque in Congregationem redigi petitur.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, in singulis Galliæ Provinciis multa hujusce Ordinis Monasteria fundata reperiantur, ac de Dei bonitate, & misericordia tantum sperandum sit, quod si non omnium, & sane plurimorum Conventuum Religiosi charismata meliora emulantes, & ad eumdem Sanctum Benedictum eorum Patrem respicientes, hanc ipsam Reformationem sinceris affectibus sint recepturi; ad felicem vero hujusce sancti operis progressum maxime expediat, in Gallia unam Conventuum Reformatorum hujusmodi Congregationem adinstar prædictæ Congreg.Cassinen., quæ suum particularem Superiorem habet, institui, illique Domum Regularem S.Guilielmi alborum Mantellorum nuncupat.Parisien. prædictam,quæ non in titulum, commendam, aut proprietatem obtineri, sed per Priorem triennalem regi consuevit,cujusque Prior,& Religiosi, qui Sancti Benedicti prædicti Regulam juxta antiquum ejus Institutum professi sunt, Reformationi in prædictis Conventibus Reformatis, ut præfertur, introductæ inhærere intendant, quin imo etiam illam auspiciis dilecti filii nostri Henrici S. R. E. Presbyteri Cardinalis de Retz nuncupati Ecclesiæ Parisien. ex concessione, & dispensatione apostolica Præsulis jam ultro susceperunt, aggregari. Nobis propterea tam Ludovicus Rex, quam Priores, ac Conventus, & Monachi prædicti humiliter supplicari fecerunt, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Gregorius Pontifex erigit Congregationem Sancti Mauri.

§.3. Nos igitur piis Ludovici Regis, ac Prioris, & Conventuum, ac Monachorum eorumdem votis in præmissis annuere, ipsosque Priores, & Conventus, ac Monachos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum consilio, unam Prioratus, seu Collegii, ac Sancti Augustini, & de Nohaliaco, & Sancti Pharaonis, nec non Sancti Petri, & Beatæ Mariæ Reformatorum prædictorum, atque etiam quorumvis aliorum Monasteriorum prædicti Ordinis in Gallia, & omnibus Provinciis prædicto Ludovico Regi subditis consistentium Conventuum, & Monachorum, qui deinceps Reformationem hujusmodi recipere, seque illi submittere voluerint, Congregationem Sancti Mauri Gallicanam Parisien. nuncupan. adinstar Congregationis Montis Cassinen., seu Sanctorum Vitonis, & Hidulphi per unum Vicarium Generalem natione Gallum, seu ex loco temporali Dominio dicti Ludovici Regis subjecto oriundum a Capitulo Generali ejusdem Congregationis, ut infra erigendæ singulo quoque anno, vel biennio, aut triennio eligendum, regendam, & gubernandam,ita tamen, ut ex hujusmodi erectione nullum prorsus præjudicium censeatur illatum Mensis Abbatialibus, sed Abbatiæ ipsæ in omnibus primævam naturam, & titulum collativum dignitatis Abbatialis ipsorum Monasteriorum retineant, perinde acsi erectio hujusmodi facta non esset: quodque deinceps occurrente quorumcumque Monasteriorum tam eorum, quorum Conventus dictam Reformationem jam amplexi sunt, quam eorum, qui se deinceps illi submittent, vacatione, illorum collationes, seu provisiones, aut Commendæ ad Sedem Apostolicam ad nominationem pro tempore existentis eorumdem Francorum Regis, prout prius, perinde acsi in illorum Conventibus reformatio introducta, seu Congregatio ipsa erigenda erecta non fuisset, pertineant, ipsaque Congregatio, ut infra erigenda in Conventibus, & Mensis Conventualibus, ac locis, & portionibus Monachalibus, nec non officiis claustralibus ipsorum, & pro tempore aggregandorum dumtaxat locum habeat, ac salvis illæsis remanentibus titulis Prioratuum, & quorumcumque aliorum Beneficiorum collativorum a prædictis Monasteriis, & eorum quolibet dependen.,itaut illa deinceps,prout antea conferri, seu commendari debeant, absque ulla prorsus differentia, apostolica auctoritate prædicta, tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituimus.

Per Vicarium Generalem triennalem regendam.

Monasteria Abbatialia per Priores gubernanda.

§.4. Cæterum, quia dignitates Abbatiales Monasteriorum, quorum Conventus sunt, & erunt reformati, sub Congregatione per præsentes erecta non compræhenduntur, sed ab illa exemptæ, & extra illam remanebunt,quodque ipsorum Monasteriorum Abbates Titulares, seu Commendatarii cum Conventibus, & Monachis Reformatis nihil commune, nihilque agendum habeant, sed illi a Prioribus claustralibus juxta Reformationis, seu Congregationis Cassinen., aut Sanctorum Vitonis, & Hidulphi hujusmodi ritus, statuta, & consuetudines eligendis regantur, & gubernentur, perpetuo statuimus, & ordinamus.

Novæ Congregationi privilegia omnia Congr. Cassinen.,seuS.Justinæ communicantur.

§.5. Insuper Congregationi per præsentes erectæ hujusmodi, illiusque Conventibus, personis, & bonis nunc, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, gratiis, Indultis, & Indulgentiis dictæ Congregationi Cassinen. illiusque Conventibus, Monasteriis, & Regularibus locis, & principaliter, & particulariter, vel generaliter, aut accessorie, vel per viam communicationis, & extensionis concessis, dummodo tamen sint in usu, nec revocata, aut sub illis revocationibus compræhensa, nec Sacris Canonibus, dictique Concilii Decretis contra-

traria sint, uti, frui, potiri, & gaudere possint, & valeant pariter, ac pariformiter perinde acsi illa Congregationi per præsentes erectæ, illiusque Conventibus, personis, & bonis particulariter, specifice, expresse, ac nominatim concessa fuissent, ad quæ etiam Monachis Congregationis per præsentes erectæ, donec numerus Religiosorum, & Superiorum Congregationis per præsentes erectæ suffragari auctus fuerit, in Priores, Novitiorum Magistros, Præsidentes, seu Superiores eligere, & ad Ordines Sacros suscipiendos, & ad triennium tantum quoscumque Religiosos capacitatem, & ætatem a Sacris Canonibus requisitas habentes, præsentare possint, neque eam ætatem, quæ per Constitutiones, & declarationes dictæ Congregationis Montis Cassinen. super vigesimoprimo capite Regulæ ejusdem S. Benedicti præscripta reperitur, neque etiam quinque annorum spatium, quo durante novi professi sub Magistris Novitiorum morari debent, expectare teneantur, sed ad triennium tantum, & dummodo eligendi trigesimum saltem eorum ætatis annum expleverint, concedimus, & indulgemus.

Monachis Congreg. S. Vitonis pro hac vice tantum facultas datur manendi in nova Congregatione.

§. 6. Præterea ob Superiorum penuriam, quæ in Congregatione per præsentes erecta in hoc Institutionis ejus primordio, ut asseritur, existit, Religiosis illis tam Superioribus, quam non superioribus, qui a dicta Congregatione Lotharingiæ, cui se submiserant, de ipsius Superiorum licentia, & consensu profecti, & in Galliam dimissi fuerunt, quique sic dimissi in Conventibus reformandis, & reformatis prædictis sedulam, & quidem fructuosam operam, ut accepimus impenderunt, in Congregatione per præsentes erecta, de consensu tamen Congregationis Sanctorum Vitonis, & Hidulphi hujusmodi remanere possint, licentiam, & facultatem impertimur. Pro potiori eorum cauthela, ac quatenus opus sit, eos a Juramentis, subjectione, & obedientia per ipsos dictæ Congregationi Lotharingiæ præstitis, & promissis, vero existente tamen, ut præfertur, consensu Superioris ejusdem Congregationis Lotharingiæ, absolvimus, eximimus, & liberamus. Porro prædictam Domum S. Guilielmi, ejusque Conventum, Priorem, & Monachos, ac res, & bona quæcumque dictæ Congregationi per præsentes erectæ, aggregamus, denique in Protectorem dictæ Congregationis per præsentes erectæ dictum Henricum Cardinalem deputamus.

Clausulæ.

§. 7. Decernentes præsentes literas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensioniobus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus minime compræhendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Vicarium Generalem, & Monachos Congregationis per præsentes erectæ, quandocumque eligen. concessas esse, & fore; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§. 8. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictorumque Ordinis, & Monasteriorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, prvilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, illis, eorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda esset, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Officia claustralia supprimuntur in Monasteriis, in quibus reformatio fuerit introducta

§. 9. Volumus autem, quod officia claustralia suppressa, & extincta sint, & esse censeantur, quatenus in ipsis Monasteriis reformatio hujusmodi vere, & realiter introducta fuerit, seu introducatur, & non alias, sicque suppressa, & extincta remaneant, donec, & quousque Reformatio sic introducta in eis duraverit, & non ultra, itaut in eventum, in quem illam cessare, vel extingui quandocumque contigerit, Officia prædicta in pristinum statum ipso jure revertantur, ita quod, ut prius in titulum conferri, & de illis eorumdem Monasteriorum Monachis respective provideri debeat.

Dat. die 17. Maii 1621. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 17. Maii 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XI.

Erectio Hospitii, & Collegii Gregoriani in Urbe pro universis Monachis sub Regula S. Benedicti Militantibus, una cum privilegiorum concessione.

Ex Regest. in Secret. Brev.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

SAlvatoris nostri Jesu Christi, Dei Patris Unigeniti, qui ut Nos, Religione claris vitæ probatæ exemplis comprobata, coelestis patriæ cultores efficeret, de summis Coelorum hujus mundi infima descendere, & in ara venerandissimæ Crucis in pretium immolari non abnuit, vices licet immeriti gerentes in terris, inter multiplices curas, quæ Nobis ex Apostolatus officio incumbere dignoscuntur, illam, per quam Religio ipsa, præsertim Sancti Benedicti, quæ lon-

longa, & continuata multorum sæculorum serie effloruit, multiplicatis illius cultoribus, quorum assiduis precibus, & fructuosis operibus Deus ipse propitiatur, nostris temporibus amplificetur, ejusque Religiosi ad Almam Urbem nostram pro negotiis confluentes, ab inopia, & indecenti quæstu revocentur, quantum cum Deo possumus, libenter amplectimur: & ut feliciter id subsequi valeat, ejusdem officii partes, ut piissimi Pastoris est, favorabiliter impertimur: prout etiam Nobis, & Apostolicæ Sedi devotarum personarum ejusdem Religionis pia vota ad hoc tendere, & in Deo conspicimus salubriter expedire.

Causæ erectionis hujus Hospitii, & Collegii.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Constantini Cajetani, Abbatis Monasterii Sancti Baronti, Ordinis Sancti Benedicti, Pistorien. diœcesis, Congregationis Cassinen. familiaris continui commensalis nostri, petitio continebat, quod licet inter omnes disciplinæ regularis Ordines is maxime conspicuus esse dignoscatur, qui à Sancto Benedicto Abbate fundatus, saluberrimisque institutis excultus est: & quem olim tot Imperatores, tot Reges, tot Duces, tot Principes, Regalibus sceptris, Regnorumque, & Provinciarum gubernaculis depositis, ingressos fuisse, vitamque monasticam in eo duxisse; ac ex quo tot Religiosos in Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & Prælatos assumptos, totque ad Summi Apostolatus apicem evectos fuisse constat, ut longa, & continuata multorum sæculorum serie Ecclesia ipsa nullos alios: quam familiæ Benedictinæ Alumnos, Summos Pontifices habuerit; ex eoque jam ab antiquissimis temporibus admirabili doctrina, & sanctitate præditi viri prope innumerabiles prodierunt; nihilominus omnes Monachi sub vexillo dicti Ordinis Sancti Benedicti militantes, non uni, & eidem Superiori subsunt, sed in aliquibus Regionibus particularium Monasteriorum Abbatibus, & Prioribus, in aliis vero Cassinen. etiam, in aliis aliarum Congregationum Superioribus subsunt. Et hinc fit, ut cum in Alma Urbe nostra nullum præfati Ordinis, nisi præfatæ Congregationis Cassinen. Cœnobium, seu Regularis locus existat, ejusdem Ordinis Monachi, qui ad illam devotionis, seu peregrinationis, ac liminum Apostolorum visitandorum, seu etiam negotiorum, vel studiorum causa, ex omnibus Christiani orbis partibus incessanter confluunt, si præfatæ Congregationis Cassinen. non modo secularium personarum more, eisque promiscui, in publicis Hospitiis, atque etiam privatorum ædibus vivant, quin etiam plerique consumptis in longinquis itineribus, & peregrinationibus, sive negotiis, quas asportaverant, pecuniis, ad inopiam redacti, seu morbo aliquo correpti, ostiatim, ad singula privatarum ædium vestibula cum maxima monacalis habitus, atque status indecentia, Sacerdotalisque dignitatis vilipendio, mendicare cogantur. Alii etiam, quod pejus est, ex rubore, & verecundia proprii status, & mendicitatis religiosum habitum non sine gravi laicorum scandalo deponant. Quorum infelicem statum dictus Constantinus Abbas sic in Alma Urbe nostra residens fraterna, atque christiana caritate miseratus, tandem animi cogitationem ad operosiorem, & diuturniorem, immo vero perpetuam extraneorum illorum Monachorum, Confratrũ suorum subventionem attollens, his incommodis opportuna ratione remedium afferri posse cogitavit: si in dicta Urbe aliquod Hospitium, seu Collegium, in quo omnes Monachi dicti Ordinis quarumcumque exterarum Regionum Romam devotionis, seu negotiorum, vel studiorum causa adventantes, recipiantur, & convivant, instituatur.

Concessa facultas constituendi Hospitium in Urbe D. Constantino Abbati Cajetano a Card. Montalto, ut Congr. Cassin. Protectore, per suas Patentes literas.

§.2. Hocque suo consilio Venerabilibus Fratribus nostris, Alexandro Episcopo Albanen. Montalto, præfatæ Congregationis Cassinen., necnon Octavio Episcopo Prænestin. Bandino, nuncupatis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Congregationis Bursfeldensis in Germania ejusdem Ordinis, respective Protectoribus, communicato, cum eos non approbatores modo, sed pii hujusce sui propositi laudatores habuisset, in eam rem alacriori studio sibi incumbendum ratus, ab eodem Alexandro Episcopo Cardinale Literas Patentes obtinuit: quibus idem Alexander Epicopus Cardinalis, ei, reservato tamen Sedis Apostolicæ beneplacito, ut in quocumque dictæ Urbis loco & situ commodo, & decenti sibi beneviso, Hospitium, seu Collegium ad effectum recipiendi quoscumque Monachos ex omnibus Mundi partibus ad eamdem Urbem devotionis, & negotiorum causa accedentes, construere posset, facultatem concessit: ac omnia, & quæcumque Instrumenta super acquisitione situs ad id necessarii celebrata, & celebranda approbavit: ac Collegio, seu Hospitio sic construendo omnia bona, res, proprietates, & eleemosynas ei relicta, & relinquenda applicavit, & appropriavit: ipsumque Constantinum Abbatem Collegii, seu Hospitii hujusmodi sic erigendi, illiusque fabricæ Ministrum, & Curatorem, cum facultate illius redditus tunc præsentes, si qui essent, & futuros exigendi, citra tamen illius bonorum alienationem: illiusque lites, & causas defendendi, & ad illas unum, vel plures Procuratores substituendi, constituit, & deputavit.

Qui diversas domos, & ædificia emit, suã supellectilem, & libros aliaque supra dicto Hospitio, & Collegio donat.

§.3. Atque dictus Constantinus Abbas, hac licentia fultus, sanctum hoc opus pia meditatione conceptum, re ipsa aggredi statuit: dataque sibi certa spe, & fiducia, quod si opus institutionis dicti Hospitii, seu Collegii inchoaretur, quamplurimi Italiæ, Galliæ, Hispaniæ, Germaniæ, Portugalliæ, atque Poloniæ, necnon Lotharingiæ, Flandriæ, aliarumque Regionum, & Provinciarum Abbates, ad quorum notitiam dicti Constantini Abbatis intentio, nonnullorum Monachorum in Urbe degentium relatione, devenerat, fabricæ opus promovere, & pro stabilienda illius dote adjutrices manus porrigere intendebant, diversas domos, & ædi-

ædificia, necnon situs acquisivit a dilectis in Christo filiabus Victoria, Laura, & Lucretia quondam Laurentii de Castellanis, ac dilecto filio Tiberio quondam Pauli Alberini, tam per viam emptionis, quam perpetuæ conditionis emphyteoticæ de pecuniis ex parsimonia, atque industria, seu licite acquisitis ad opus dicti Hospitii, seu Collegii. Ad quod, si instituatur, omnem suam supellectilem, omnesque libros, quos magna in quantitate, magnique valoris habet, ut Monachi pro tempore in eo degentes studere, rudioresque ab eruditioribus, juxta cujusque captum, seu capacitatem, tam publice, quam privatim doceri possint: aliaque omnia sua transportare, illaque ei donare, & relinquere intendit: & ex nunc, prout postquam dictum Collegium, seu Hospitium institutum fuerit, donat, & relinquit.

Quidam Christifideles cesserunt juribus sibi competentibus in quadã domo.

§.4. Et dilecti filii Joannes Baptista, & fratres, quondam Marsilii de Mancinis, sola pii hujusce operis, licet nondum inchoati, fama ad caritatem excitati, jura sibi competentia supra una eorum domo contigua, in eumdem Constantinum Abbatem, nomine dicti Ordinis, cessionis titulo, gratis, & tam laudabilis operis intuitu tra-stulerunt; prout in diversis publicis Instrumentis, seu aliis scripturis dicitur contineri.

Pont. approbat contractus emptionis, donationis, ac defectus supplet.

§.5. Quare pro parte dicti Constantini Abbatis, asserentis, se dictum Ordinem in Monasterio Sancti Nicolai de Arena, Catanien. expresse professum, & ex Civitate Syracusana oriundum existere, ac primo dicto Monasterio præesse, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Hospitium, seu Collegium hujusmodi instituere, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, quibus nihil umquam accidere potest optatius, nihil jucundius, quam dum intelligimus hisce nostris temporibus Religiosos aliquos emergere, qui de ea, quam professi sunt, Religione non propaganda modo, sed, & exornanda solliciti sunt, sanctum in primis, & laudabile dicti Constantini Abbatis propositum plurimum in Domino, gratiarum omnium auctore, commendantes, ipsumque Constantinum Abbatem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, eumque paterna benevolentia complectentes, ac sperantes, quod si dictum Hospitium, seu Collegium instituatur, illius institutio non solum in divini cultus augmentum, præfatique Ordinis ornamentum, ac illius Monachorum subventionem, sed etiam in d. urbis nostræ ornatum, ac Christifidelium spiritualem consolationem cessura sit. Necnon situum, ædificiorum, & locorũ emptorum, conductorum, donatorum, & cessorum respective situationes, confines, vocabula, & denominationes, præsentibus pro expressis habentes; necnon contractus emptionum, & conductionum, atque donationes, seu cessiones, ut præfertur, factas: ac etiam emptiones, & acquisitiones aliorum situum, & bonorum ad usum fabricæ dicti Hospitii, seu Collegii pro tempore faciendas, ex nunc, prout postquam factæ fuerint, ea approbantes, & confirmantes: omnesque tam juris, quam facti, ac solemnitatum quantumvis substantialium, & circa præmissa requisitarum, seu requirendarum defectus, si qui jam intervenerint, aut pro tempore intervenisse apparuerint, harum serie supplentes, hujusmodi supplicationibus inclinati;

Facultatem D. Constantino Abbati concedit, ut possit construere Hospitium, & Collegiũ Gregorianũ nuncupandũ pro Monachis totius Ordinis S. Benedicti ad Urbem accedentibus.

§.6. Eidem Constantino Abbati, ut in dicta Urbe, ac sitibus, ædificiis, & domibus a dilecto filio nostro in dicta Urbe, ejusque districtu Vicario in spiritualibus generali, & dicto Alexandro Episcopo Cardinale prius approbandis, & visitandis, unum Hospitium, seu Collegium pro receptione Monachorum extraneorum totius Ordinis Sancti Benedicti, & sub ejus Regula militantium, ad Urbem devotionis, seu negotiorum, vel studiorum causa pro tempore accedentium una cum refectorio, dormitorio, cellis, & partibus necessariis, construere, seu construi facere, libere, & licite possit, & valeat, licentiam, & facultatem, apostolica auctoritate, concedimus, & impertimur.

Collegii Superiorem erigit in Abbatem Præsidentem, ejusque Vicesgerent. nuncupari Præpositum jubet.

§.7. Illudque ex nunc, prout ex tunc, & e contra postquam constructum, & ad convenientem formam, ita ut in eo Monachi recipi, & habitare possint, reductum fuerit in Hospitium, seu Collegium Monachorum extraneorum dicti Ordinis, Gregorianum nuncupandum; in quo adsit unus Superior, qui Abbas Præsidens, unusque Vice-Præsidens, qui Præpositus, vocentur: & in quo Monachi dicti Ordinis ad eamdem Urbem devotionis, seu studiorum, vel negotiorum causa accedentes, recipi, ibique (durante eorum in dicta Urbe mansione) habitare, pernoctare, & quoad illius redditus ferre poterunt, caritative tractari, eorum necessitates sublevari, & in casu infirmitatis curari possint, & debeant. Et quamdiu inibi fuerint, Theologiæ, & Juris Canonici, aliisque Liberalium Artium Studiis, sub aliquibus ejusdem Hospitii, seu Collegii professoribus tam publice, quam privatim vacare possint. Et sub cura, gubernio, & obedientia dicti Abbatis Præsidentis, qui in eos, aliasque dicti Hospitii, seu Collegii personas, & servientes superioritatem exerceat, illiusque bona gubernet, ac de redditibus in illius usum disponat, vivant, illique uti Superiori obedientiam præstent, & aliàs ad instar quorumcumque aliorum Hospitiorum, seu Collegiorum quorumvis Ordinum tam in dicta Urbe, quam in quacumque alia Mundi parte, & regione institutorum, perpetuò sine alicujus præjudicio erigimus, & instituimus.

Quædam bona per d. Constant. Abb. relicta, & per alios Christifideles relinquenda pro onerum suppor tatione applicat.

§.8. Illique sic erecto, & instituto pro onerum illi incumbentium supportatione, omnia, & singula, res, proprietates, & bona, in quibusvis rebus consistentia, illi tam per dictum Constantinum Abbatem jam relicta, ad valorem annuum centum scutorum monetæ circiter ascendentia, quam deinceps per quoscumque alios dicti Ordinis Abbates, & Conventus, ac alios Christifideles quocumque intuitu, etiam per viam testamenti, codicillorum, donationis etiam inter vivos, & causa mortis, seu cujuscumque alterius dispositionis, ac etiam in eleemosynam, vel alias quandocumque, & qualitercumque relinquenda, elargienda, donanda, & eroganda, ex nunc, prout ex tunc, & e contra postquam relicta, elargita donata, & erogata fuerint: ita quod liceat pro tempore existenti dicti Hospitii, seu Collegii Abbati Præsidenti, & ab eo deputatis, illorum omnium corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios, nomine dicti Hospitii, seu Collegii, propria auctoritate, libere appræhendere, & perpetuo retinere; fructusque, jura, obventiones, & emolumenta exinde provenientia, necnon oblationes, & eleemosynas eidē Collegio, seu Hospitio elargienda percipere, colligere, levare, arrendare, & locare: ac in d. Hospitii, seu Collegii, & Monachorum in eo pro tempore degentium usus, & utilitatem, ac necessitates convertere (Vicarii urbis hujusmodi, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita) dicta auctoritate etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

Collegium, Abbatem, Præsidentem, Monachos, & alias personas a jurisdictione, correctione, &c. Vicarii Urbis, & Superiorū Congreg. Cassin. eximit.

§.9. Nec non Hospitium, seu Collegium, ac ejus Abbatem, Præsidentem, Præpositum, & Monachos, aliasque personas, & bona tam mobilia, quam immobilia cujuscumq; qualitatis, & quantitatis existentia, ac ubilibet consistentia, ab omni jurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate præfati nostri, & pro tempore existentis in eadem Urbe Vicarii, ad instar aliorum locorum regularium in dicta Urbe existentium, ac Ordinis, seu Congregationis Cassinen. hujusmodi Superiorum: Ita tamen quod singulis annis ab uno, seu duobus ex Procuratoribus generalibus Congregationum dicti Ordinis in Urbe præfata degentibus (qui si quid correctione, aut reformatione dignum invenerint, ejusdem Hospitii, seu Collegii Protectori pro tempore existenti quamprimum referant) per turnum visitari debeat.

Collegium liberat a contributione, & solutione decimarum, aliorumque onerum.

§.10. Necnon a præstatione, contributione, & solutione decimarum, & quorumcumque aliorum onerum ordinariorum, & extraordinariorum ex quacumque causa impositorum, & imponendorum, penitus, & omnino eximimus, & liberamus.

Sub Sedis Apostolicæ protectione suscipit

§.11. Et sub Beati Petri Apostoli, ac nostra, & Sedis Apostolicæ protectione inviolabili conservatione suscipimus; ac correctioni, & omnimodæ jurisdictioni in spiritualibus, & temporalibus dicti Alexandri Episcopi Cardinalis, & Protectoris pro tempore existentis: Qui etiā illius Defensor, Conservator, ac Judex Ordinarius existat, & coram quo, seu Prælato ab eo in vice Protectorem deputando dumtaxat, omnes, & singulæ lites, quæstiones, & molestiæ civiles, & criminales, ac mixtæ super Hospitii, seu Collegii hujusmodi bonis, rebus, juribus, actionibus, & personis movendæ cum omnibus earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, totoque negotio principali, privative quoad omnes alios dictæ Urbis Judices ordinarios, eorumque tribunalia cognosci, & decidi debeant, submittimus, & subiicimus.

Statuit Abbatem Præsidentē eligendū ex Monachis ejusdem Collegii, vel ex locis aliis Ordinis S. Benedicti ad quinquennium.

§.12. Statuentes, & ordinantes, quod dicti Hospitii, seu Collegii Abbas Præsidens a Monachis in eo pro tempore degentibus, ex eorum gremio, seu ex quocumque alio ejusdem Ordinis Monasterio, in perpetuum, servatis de jure servandis, eligi; ejusque officium ad quinquennium tantum durare: ac perpetuis futuris temporibus, omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, & indultis, quibus præfati Ordinis, & Congregationum, ac præsertim Cassinen. Abbates utuntur, fruuntur, & gaudent, similiter, & æque principaliter, & absque ulla prorsus differentia uti, frui, & gaudere debeat; hac prima vice dumtaxat excepta, qua eumdem Constantinum Abbatem uti Fundatorem, & pii hujus operis Auctorem, in gratiam fundationis hujusmodi, & laborum, quos illius causa suscepit, ut peculiari quadam prærogativa se a Nobis cohonestatum fuisse lætetur, tenore præsentium in perpetuum Præsidentem, & Superiorem dicti Hospitii, seu Collegii ad ejus vitam etiam cum facultatibus, privilegiis, atque honoribus quibuscumque aliis similium locorum, & Hospitiorum, seu Collegiorum Superioribus concessis, & competentibus, eadem auctoritate constituimus, & deputamus.

Dat facultatē Protectori, quod possit cogere convicinos ad venditionem domorum, & sitū, soluto illorū pretio tantū.

§.13. Ipsique, ac pro tempore existenti dicti Hospitii, seu Collegii Protectori, ut attento, quod illius constructio non solum in divini cultus augmentum, sed etiam in ornatum Urbis cedit, si pro perfectione, & ampliatione illius fabricæ aliis sitibus, & ædificiis, seu fundis contiguis opus fuerit, ipsorum situum, fundorum, & ædificiorum dominos ad illorum venditionem sibi, ad effectum illa dictæ fabricæ incorporandi, faciendam mediante solutione pretii a peritis æstimandi, & non ultra, cogere possint, facultatem impertimur.

Collegium, illius situs, & ædificium a fideicommiss, hypothecis, &c. eximit illisque derog.

§.14. Et ne contingat tempore procedente, Hospitium, seu Collegium præfatum, vel ipsum Constantinum Abbatem, & pro tempore existentes illius Abbates Præsidentes, & Monachos, occasione situum, & bonorum pro dicta fabrica acquisitorum, & acquirendorum aliqua damna, seu molestias pati, omnia, & singula situs, domos, fundos, ædificia, & loca in dictam causam empta, & emenda, ab omnibus, & quibuscumque fideicommissis, substitutionibus, devolutionibus, hypothecis, & vinculis, tam notis, quam non notis, purificatis, & purificandis, si quibus quomodo-

modolibet subjecta sint, aut esse, dici, censeri, vel apparere possint, penitus, & omnino eximimus, & liberamus. Ipsisque fideicommissis ad effectum premissum cum hoc quod pretia bonorum emendorum in emptionem tot bonorum stabilium, seu locorum montium non vacabilium de Urbe convertantur, & loco bonorum fideicommissariorum ad favorem institutorum, substitutorum, & alias quomodolibet vocatorum succedant; & fideicommissum, seu hypothecam, aut alia jura super dictis bonis pro dicta fabrica emptis, & emendis habentes, aut prætendentes, non ad illa, sed ad bona, aut loca Montium ex illorum pretiis emenda, agere, & actiones suas dirigere possint, specialiter, & expresse derogamus.

Card. Montaltum Collegio deputat Protectorem cum facultate decidendi causas, absolvendi a censuris, & condendi statuta quæcumque.

§.15. Cæterum eumdem Alexandrum Episcopum Cardinalem, ac pro tempore existentem Protectorem dicti Ordinis, in eorum, & dicti Hospitii, seu Collegii Protectorem: qui omnes illorum causas antedictas audiat, & decidat, cum facultate quos, quibus, ubi, quando, & quoties opus fuerit, citandi, & inhibendi, sub censuris ecclesiasticis, ac pecuniariis pœnis, aliaque necessaria, & opportuna faciendi. Necnon quæcumque statuta, & ordinationes, capitula, & decreta ipsius Hospitii, seu Collegii, illiusque bonorum, & personarum directionem, administrationem, gubernium, & receptionem Monachorum extraneorum, eorumque vivendi normam concernentia, ac alia utilia, & necessaria, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, decretisque Concilii Tridentini, & Institutis ipsius Ordinis minime contraria, faciendi, & condendi: ac quoties pro rerum, temporum, & personarum qualitate, seu alias expediens videbitur, immutandi, corrigendi, alterandi, moderandi, reformandi, & alia etiam ex integro condendi; quæ postquam correcta, & condita fuerint, eo ipso Apostolica auctoritate approbata, & confirmata esse censeantur, pari auctoritate deputamus.

Indulget dicto Hospitio, & Collegio, ut possit gaudere privilegiis uni verso Ordini S. Benedicti ejusque Congr. & præcipue Cassinen. concessis.

§.16. Denique eidem Collegio, seu Hospitio, ejusque Abbati Præsidenti, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, præeminentiis, antelationibus, concessionibus, indultis, indulgentiis, peccatorum remissionibus, cæterisque gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibusvis aliis Ordinis præfati, & Congregationum, præsertim Cassinen. hujusmodi Hospitiis, Collegiis, & Monasteriis tam in prædicta Urbe, quam in quibuscumque aliis Mundi partibus, Civitatibus, & locis existentibus: eorumque personis in genere, vel in specie, etiam per viam simplicis communicationis, ac alias quomodolibet nunc, & pro tempore concessis, & quibus illa, & illæ de jure, usu, statuto, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possint, non solum ad eorum instar, sed pariter, & pariformiter, ac æque principaliter, & absque ulla prorsus differentia in omnibus, & per omnia, perinde acsi illa dicto Hospitio, seu Collegio, illiusque personis specialiter, & expresse, ac in individuo concessa essent, æque perpetuo indulgemus.

Dat facultatē aggregandi quæcumque Benedictinorū loca iisque eā ipsa omnia privilegia cōmunicandi.

§.17. Illisque, ut quæcumque alia dicti Ordinis Hospitia, seu Collegia, Monasteria, & Regularia loca, Hospitio, seu Collegio per præsentes erecto, de licentia illius Protectoris pro tempore existentis aggregare; illiusque omnia, & singula gratias, indulta, & privilegia eis per præsentes concessa, & deinceps tam principaliter, quam extensive, & communicative concedenda, communicare possint, dicta auctoritate concedimus.

Inhibet ne libri amoveantur a Collegii Bibliotheca.

§.18. Postremo autem, tam præfato Constantino Abbati, quam pro tempore existenti Hospitii, seu Collegii Abbati Præsidenti, cæterisque personis tam Regularibus, quam sæcularibus sub excommunicationis majoris pœna, ne ullo unquam tempore libros aliquos, qui tam ab ipso Constantino Abbate, quam quibusvis aliis eidem Hospitio, seu Collegio pro illius Monachorum usu donati, & assignati, seu empti, & in particulari Inventario, quod desuper fieri debeat, descripti, & annotati fuerint, ex illius Bibliotheca, Aniciana nuncupanda, mutare, vendere, aut quoquomodo distrahere audeant, seu præsumant, districtius inhibemus.

Decretum præservativū.

§.19. Decernentes præsentes Literas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per Nos, vel alios Romanos Pontifices Successores nostros, sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, etiam Motu proprio, seu ad quorumvis Imperatorum, Regum, aut aliorum Principum instantiam pro tempore factis, minime compræhendi, sed tamquam pro loci pii ad divini cultus, & piorum operum augumentum erectione concessas, ab illis exceptas; & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub dat. per Cardinalem pro tempore Protectorem, necnon Collegii, seu Hospitii hujusmodi Abbatem Præsidentem, & Monachos quandocumque eligenda, de novo concessas esse, & fore, suumque plenarium effectum sortiri debere: sicque ab omnibus censeri, atque ita, & non alias per quoscumque Judices, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, ac ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales judicari, & definiri debere.

Derogatio contrariorum

§.20. Non obstantibus præmissis, ac nostris de Indulgentiis, & gratiis ad instar non concedendis: & si opus sit, de unionibus committendis ad partes, vocatis, quorum interest, exprimendoque vero valore, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure per-

permissis, fieri prohibentis: ac felicis recordat. Gregorii Papæ XIII. de solvendo augmento ex causa Retractus, vel juris congrui, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Urbis, & Ordinis præfatorum, illiusque Monasteriorum, & Regularium Locorum, ac Urbis præfatæ, & quorumvis illius Tribunalium, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, reformationibus, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dilectis filiis Ordinis, illiusque Monasteriorum, Regulariumque locorum hujusmodi Superioribus, ac etiam Urbi, & Senatori, Populoque Romano, necnon Vicario, Gubernatori, Senatori, Consevatoribus, Auditori Cameræ ejusdem nostræ Urbis, eorumque Locatenentibus, Vicesgerenti, Vicariis, Officialibus, & quibusvis aliis Judicibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie per quoscumque Romanos Pontifices, etiam Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem præfatam, Motu simili, ac etiam consistorialiter, etiam iteratis vicibus in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.21. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, & sigillo Protectoris pro tempore existentis ejusdem Hospitii, seu Collegii munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra illud, ac ubique locorum, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si ostensæ, vel exhibitæ forent.

Decretum irritans.

§.22. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ absolutionis, confirmationis, approbationisi defectuum supplationis, concessionum, impartitionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, exemptionis, liberationis, susceptionis, constitutionis, deputationis, derogationum, indulti, inhibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 18. Maii 1621. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, quintodecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno I.

XII.

Confirmatio Sententiæ latæ favore Cameræ Apostolicæ in Regnis Hispaniarum, contra Judicem Curiæ Archiepiscopalis Hispalensis Jurisdictionem Sedis Apostolicæ lædentem.

Ex Regest. in Secret. Brev.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Facti series.

CUM, sicut Nobis innotuit, in causa, & causis coram dilecto filio Magistro Horatio de Oddis in utraque Signatura nostra Referendario, dilecti filii nostri Francisci tituli Sancti Marcelli Presbyteri Cardinalis tunc nostri, & Sedis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuncii Auditore, & ab eodem Francisco Cardinale ad infrascripta deputato, & substituto inter Procuratorem Fiscalem Cameræ Apostolicæ ex una, & dilectum filium Antonium Covarruvias olim Curiæ Archiepiscopalis Hispalen. Judicem ex altera partibus, vertentibus de, & super eo, quod d. Antonius Jurisdictionem apostolicam, & Nuncii nostri hujusmodi impugnare, & impedire, seu impugnari, & impediri facere præsumpserit, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latius deductis, idem Horatius sententiam tulerit, tenoris subsequentis, videlicet.

Auditoris Nunciaturæ sententia.

Dei Nomine invocato. Pro Tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes per hanc nostram definitivam sententiam, quam de juris peritorum consilio ferimus in iis scriptis in causa, & causis coram Nobis in prima, seu alia veriori instantia vertentibus inter D. Fiscalem Cameræ Apostolicæ accusan., & querelan. ex una, & Antonium de Covarruvias olim Archiepiscopatus Hispalen. Judicem, de, & super eo, quod dictus Antonius Jurisdictionem apostolicam impugnare, & impedire, ac impugnari, & impediri facere, Jurisdictionem quoque Illustrissimi Domini Nuncii, illiusque Judicum delegatorum parvi facere, spernere oretenus, & in scriptis, vexari, molestari, capi, & carcerari facere, publice excommunicatus celebrare, ac divinis assistere officiis, aliosque excessus, & delicta enormia committere ausus fuerit, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latius deductis, & illorum occasione adversarium partibus ex altera, dicimus, pronunciamus, & definitive sententiamus, dictum Antonium reum accusatum de præmissis criminibus culpabilem, & de jure punibilem repertum (firmo remanente decreto super solutione expensarum in hac causa factarum, & salariorum, ac in illius exequutione subsequuta obligationum, & fidejussorum promissione, circa quam nihil innovatum per hanc nostram definitivam sententiam intelligimus, & declaramus) ultra excommunicationes, & censuras, ipso jure per eum incursas, & per Nos declaratas innodandum fore, & esse, prout hac nostra definitiva sententia condemnamus in pœnam priva-

vationis omnium, & quorumcumque beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum, & sæcularium, ac usus exercitii cujuscumque jurisdictionis tam civilis, quam criminalis, tam ordinariæ, quam delegatæ, ac privationis omnium, & quorumcumque Beneficiorum, Dignitatum, ac redditunm Ecclesiasticorum hactenus obtentorum, & incapacitatis ad omnia alia officia, & beneficia, ac dignitates in futurum obtinendum; nec non suspensionis a Divinis per biennium, prout eumdem Antonium prædictis omnibus privamus, inhabilitamus, & incapacem reddimus, & suspendimus, & ulterius in pœnam relegationis, & exilii a Civitate, & Diœcesi Hispalen. ad beneplacitum Sanctissimi, Sanctæque Sedis Apostolicæ sub pœna reincidentiæ ipso facto, & jure incurren. in casu contraventionis dicti exilii, ac etiam in pœnam duorum millium scutorum, quos ex nunc Cameræ Apostolicæ applicamus, incorporamus, ac pro applicatis, & incorporatis haberi volumus, & mandamus; nec non eumdem Antonium condemnamus in omnibus, & quibuscumque expensis in hac causa factis, & præsertim in salariis custodum post dictum decretum promissionem, & fidejussionem, obligationem respective, quarum taxationem, & liquidationem Nobis, vel cui de jure reservamus, & ita dicimus, pronunciamus, & definitive sententiamus, non solum præmisso, sed omni alio meliori modo.

Sententiam hujusmodi ratam habet Pōtifex. §.2. Nos sententiam hujusmodi ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari, & debitæ, ut par est, exequutioni demandari volentes, eamdem sententiam, & in ea contenta quæcumque apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum, ac alios quoscumque etiam quantumvis substantiales defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, vel censeri, aut allegari possint, etiamsi tales sint, vel fuerint, de quibus adhoc, ut suppleri possint, specialis, & expressa mentio habenda foret, supplemus, eaque omnia, & singula valida, firma, & efficacia esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere.

Clausulæ. §.3. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum §.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 21. Maii 1621. An.I. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 21. Maii 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XIII.

Facultas Clero Regni Poloniæ, & Archiepiscopo Gnesnensi, ut Regi subsidium præstare possint. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Ven. Fratri Archiepiscopo Gnesnensi

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Archiep. Gnesnen. Cleri nomine subsidium Regi offert. §. 1. EXponi Nobis nuper fecisti, quod attentis præsentibus necessitatibus, periculisque Regni Poloniæ cum universo illius Clero, Te ad contribuendum subsidii nomine summam centum quinquaginta millium florenorum monetæ illarum partium Charissimo in Christo filio Nostro Sigismundo Poloniæ, & Svetiæ Regi Illustri sub nostro, & Sedis Apostolicæ beneplacito submisisti.

Ad id facultatem ei elargitur Gregorius. §. 2. Nos prædicti Sigismundi Regis, & dicti Poloniæ Regni hujusmodi necessitatibus consulere volentes, Tibi, ac Clero prædictis, ut eidem Sigismundo Regi pro dictis necessitatibus Regni subsidium hujusmodi, sponte tamen pro una vice, & summa centum quinquaginta millium florenorum hujusmodi dumtaxat tribuere, prædicto autem Sigismundo Regi, ejusque Ministris, quod hujusmodi subsidium petere, & recipere absque conscientiæ scrupulo, ac censurarum, & pœnarum ecclesiasticarum incursu libere, & licite respective possitis, & valeatis, apostolica auctoritate, tenore præsentium licentiam concedimus, & impertimur. Tibique, ut ad exactionem prædicti subsidii per personas ecclesiasticas tantum, & non alias procedere debeas, eadem auctoritate committimus, & mandamus. Contradictores, ac solvere recusantes per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, eadem auctoritate compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tolluntur. §. 3. Non obstantibus Concilio Lateranensi, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum Regni hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, immunitatibus etiam in corpore Juris clausis, quibusvis generaliter, vel specialiter concessis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum, mentio, seu quævis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per hujusmodi clausulas generales, etiam mentionem specialem importan. eis derogatum esse non censeatur, aut derogari videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis plene observatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro plene expressis habentes, illis alias in

in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Pauperes Clerici ab hoc subsidio præstando eximuntur. §. 4. Volumus autem, ut pauperes Clerici, qui in redditibus non habent, nisi victum necessarium, ad contribuendum minime compellantur.

Transumptis danda fides. §. 5. Præterea volumus, quod præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem in Judicio, & extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 27. Maii 1621. An.I. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 27. Maii 1621. Pontificatus nostri Anno Primo.

XIV.

Ex Regest. in Secret. Brev. Sex Decimæ sex annis persolvendæ in Dominiis Caroli Emanuelis Sabaudiæ Ducis pro eodem Duce indicuntur.

Ven. fratri Petro Francisco Episcopo Seonen. Nostro, & Apostolicæ Sedis apud dilectum filium nobilem Virum Carolum Emanuelem Sabaudiæ Ducem Nuncio.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. frater salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Causæ præstandi Duci subsidium. §. 1. Præstantia dilecti filii Nobilis Viri Caroli Emanuelis Sabaudiæ Ducis, & Pedemontium Principis in Nos, & Apostolicam Sedem merita poscunt, ut illi, qui pro Catholica Religione in suis Dominiis tuenda, gravissimis assidue sumptibus premitur, quibus suppeditandis ipsius redditus nequaquam sufficiunt, de aliquo subventionis auxilio ex Apostolicæ Sedis benignitate libenter prospiciamus.

Sex decimæ Sexennio solvendæ indicuntur. §. 2. Motu igitur proprio, ac ex certa scientia, maturaque deliberatione, deque apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium, indicimus, & imponimus sex integras Decimas intra sexennium ab initio currentis anni 1621. numeran., unam scilicet quolibet anno respective exigendas omnium, & singulorum fructuum, redditiuum, & proventuum, Jurium, obventionum, & emolumentorum quorumcumque tam certorum, quam incertorum secundum verum annuum valorem quarumcumque Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Collegiatarum, & Parochialium, aliarumque Ecclesiarum, & Monasteriorum, & Conventuum, ac etiam Mensarum Archiepiscopalium, Episcopalium, Abbatialium, Capitularium, & Conventualium, Prioratuum quoque, Præpositurarum, Præceptoriarum, Canonicatuum, Præbendarum, Dignitatum, Personatuum, administrationum, Officiorum, cæterorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura Secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacen., Cistercien., Præmonstraten., Silvestrinorum, & quorumcumque aliorum Ordinum, non tamen Mendicantium, utriusque sexus, necnon Congregationum Regularium, ac Hospitalium actu pauperum hospitalitatem non exercentium, ac Militiarum quarumcumque, non tamen Sanctorum Mauritii, & Lazari, & Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, quæ pro sui tutela contra Turcas, & alios Infideles alienis auxiliis continuo egent, in universo Ducatu Sabaudiæ, & Principatu Pedemontium, necnon Niceæ Provincia nuncupat., & toto ejus Districtu, ac Territorio, & Statu Oneliæ, ac in reliqua temporali ditione dicti Caroli Emanuelis Ducis ultra, & citra montes existentium a Ven. fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis electis Administratoribus, Commendatariis, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Prælatis, Capitulis, Conventibus, Canonicis, Rectoribus, cæterisque personis Ecclesiasticis Secularibus, ac quorumvis Ordinum, & Militiarum Regularibus, etiam exemptis, ac Nobis, & Apostolicæ Sedi immediate subjectis, Ecclesias, Monasteria, & alia Beneficia Ecclesiastica Secularia, vel Regularia, etiam Militaria supradicta in titulum, Commendam, administrationem, aut aliàs quomodolibet obtinentibus, necnon ab aliis etiam, quibus fructus, redditus, proventus, Jura, obventiones, & emolumenta hujusmodi Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum Beneficiorum supradictorum loco pensionum annuarum, aut super illis pensiones annuæ etiam a similium Decimarum solutione quantumcumque libera, & exempta, & sub quibusvis obligationibus etiam in forma Cameræ Apostolicæ, & Juramento etiam de non contraveniendo, ac fortasse etiam de non impetrando gratias Apostolicas contra hujusmodi exemptiones, & concessis non utendo vallatæ, reservatæ fuerint, & intra sexennium prædictum dumtaxat reservabuntur, cujuscumque præeminentiæ, dignitatis, Status, gradus, Ordinis, & conditionis existant (exceptis tamen S. R. E. Cardinalibus, & quoad Parochialium Ecclesiarum, aliorumque Beneficiorum personalem residentiam requirentium, quorum singulorum fructus, redditus, proventus, Jura, obventiones, & distributiones quotidianas, aliaque emolumeuta tam certa, quam incerta valorem annuum centum scutorum monetæ illarum partium vere, & realiter non excedunt, possessores arbitrio tuo remittimus, quos ab hujusmodi decimarum solutione liberos, & exemptos esse volueris, & declaraveris), quos omnes supradictos unica singulis annis, dicto sexennio durante, solutione, intra terminum a fraternitate tua præfigendum, decimam hujusmodi persolvisse, ita ut, qui pensiones solvere debent, etiam nomine Pensionariorum decimas hujusmodi persolvant, & deinde in proximis terminis persolvendarum pensionum eam ratam sibi retineant, ad rationem decem pro centenario, nisi ejusdem

dem Decimæ Collectores, aut subcollectores ab ipsismet pensionariis eam exigere voluerint.

Nullis suffragantibus exemptionibus nisi iis, quæ hic exprimuntur.

§. 3. Decernentes nullas omnino immunitates, & exemptiones, etiam ex causa resignationis, cessionis Jurium, concordiæ, conventionis, aut quacumque alia gravi, & onerosa occasione quocumque modo concessas, & dicto sexennio durante concedendas, etiamsi possessores, usufructuarii, aut alii pensiones hujusmodi solvere habentes juri, & actioni petendæ, vel retinen. portionis, & ratæ partis pensionarios contingentis jurejurando renunciaverint, & illa libere donaverint, ac facultati repetendi similiter renunciaverint, ac in forma Cameræ Apostolicæ amplissima caverint, eosdem pensionarios aliquo modo excusare, seu integram solutionem hujusmodi minuere, vel impedire posse; Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decimarum hujusmodi Collector deputatur Nuncius Apostolicus.

§. 4. Ut autem supradicta diligenter, & fideliter exequutioni demandentur, Fraternitatem tuam, cujus fides, & prudentia Nobis jam pridem cognita, & probata existit, & pro tempore existentem nostrum, & Apostolicæ Sedis apud eumdem Carolum Emanuelem Nuncium, generalem Decimarum hujusmodi Collectorem cum omnibus privilegiis, jurisdictionibus, & juribus hujusmodi Collectoribus de jure, vel consuetudine quomodolibet competentibus, auctoritate apostolica, tenore præsentium, facimus, constituimus, & deputamus. Mandantes Tibi, ut hujusmodi Decimas a Te, vel Subcollectoribus tuis juxta declarationes infrascriptas deputandis exigendas, eidem Carolo Emanueli Duci, vel ab eo deputato integre consignari cures, dantes Tibi plenam, liberam, & absolutam potestatem, & auctoritatem supradictos omnes, tam conjunctim, quam divisim ad integram hujusmodi Decimæ solutionem, etiam per Edictum locis publicis affigen., & sub censuris, & pœnis ecclesiasticis monendi, & requirendi; non parentes, contumaces, & fraudantes in censuras, & pœnas incidisse declarandi, proprietates, fructus, res, & bona ipsorum appræhendendi, & usque ad satisfactionem retinendi, Contradictores, Perturbatores, Molestatores, & rebelles quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte quovis quæsito colore præstantes, cujuscumque dignitatis, gradus, & ordinis fuerint, prædictis, aliisque censuris, & pœnis ecclesiasticis, nec non pecuniariis, cæterisque Juris, & facti remediis opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravan., Dignitatibus, Beneficiis, & Officiis omnibus privandi, & amovendi, & ad futura inhabiles faciendi, interdictum ecclesiasticum apponen., auxiliumque brachii secularis, quandocumque opus fuerit, invocandi, ad sanitatem vero reversos qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris, & pœnis supradictis in forma Ecclesiæ consueta absolven., super irregularitate forsan incursa dispensan., & ad pristinum statum omnino restituendi. Præterea Collectores, & Subcollectores fide, & facultatibus idoneos in universo Ducatu Sabaudiæ, ac Principatu Pedemontium, nec non Niceæ Provinciæ nuncupat., & toto ejus Districtu, ac Territorio, & Statu Oneliæ, ac in reliqua temporali Ditione hujusmodi, quotquot videris expedire, cum simili, vel limitata, non tamen absolvendi potestate, ut infra dicitur, constituendi, eumque, vel eos arbitrio tuo revocandi, negligentes, & morosos removendi, ac alium, seu alios surrogandi, quotiescumque tibi videbitur, in delinquentes, & contumaces per Te, vel alium, seu alios etiam simpliciter & de plano, ac sine strepitu, & figura Judicii inquirendi, & meritis pœnis puniendi, modos, & formas in prædictis servandas præscribendi, dubia quæcumque in præmissis forte oritura declarandi, ac prorsus omnia, & quæcumque circa ea necessaria, & opportuna faciendi, statuendi, & exequendi, etiamsi talia forent, quæ mandatum exigerent magis speciale, quam præsentibus est expressum. Verum pro verificando vero valore singulorum Beneficiorum, volumus, & decernimus, ut locorum Ordinarii in sua quisque Diœcesi, vocato Clero, una cum duabus personis a prædicto Carolo Emanuele Duce deputandis declarare debeant, quantum cujuscumque Beneficii ratione pro hujusmodi Decima debeatur. Si quis se super hujusmodi declaratione gravatum senserit, gravaminis cognitio ad Te pertineat. Exactionem autem hujusmodi Decimarum juxta dictam declarationem in qualibet Diœcesi a duobus Collectoribus ab Episcopo, & Clero nominandis, & a Te per tuas patentes literas deputandis facien. esse, pecunias autem penes personas fide, & facultatibus idoneas per quemlibet Episcopum deputandas curare, illasque postea, statutis solutionum temporibus in manus tuas transmittere debere volumus, & declaramus; Tu vero pecunias prædictas eidem Carolo Emanueli Duci, aut ab eo deputato consignare curabis.

In unaquaque Provincia nonnisi decem millia scutor. exigenda.

§. 5. Cæterum, quia non intendimus eidem Carolo Emanueli Duci ultra summam annuam decem millium scutorum auri in auro ratione hujusmodi Decimarum ex qualibet ex dictis ditionibus, videlicet, Ducatus Sabaudiæ, & Principatus Pedemontium, & Niceæ cum Statu Oneliæ concedere, volumus, ut si Decimæ in qualibet ex dictis Ditionibus colligendæ summam prædictam decem millium scutorum excesserint in notabili quantitate, tu illius ratam partem in qualibet Diœcesi respective minuendo, ad dictam summam in qualibet ex dictis Ditionibus reducas, ita tamen, ut si in altera ex dictis Ditionibus Decimæ hujus-

jusmodi ad summam decem millium scutorum non ascenderint, & in altera eamdem summam excesserint, non debeant, nec possint ex Decimis unius excedentis suppleri Decimæ alterius Ditionis deficientis. Ad hujusmodi autem Decimarum solutionem, Beneficia etiam Civitatis, & Diœcesis Salutiarum ad instar aliorum teneri volumus, & declaramus.

Pensio Collectori assignatur.

§. 6. Volumusque etiam, ut Tu ex Decimis in Principatu Pedemontium, & Niceæ, ac Statu Oneliæ prædictis, non autem in Ducatu Sabaudiæ, ut præfertur exigen., postquam exactæ fuerint, decimam partem pro tua provisione retinere possis, ita tamen, ut Clerus nihil ratione hujusmodi procurationis, aut alia quavis de causa ulterius solvat, quam integras Decimas supradictas; Tu vero ex singulis decem per Te pro tua decima parte, ut supra exactis, duo, nostro, & S. R. E. Camerario cum effectu persolvas.

Contraria tolluntur.

§. 7. Non obstantibus fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque apostolicis Constitutionibus: & Ordinationibus, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum, Congregationum, Hospitalium, Militiarum, & locorum prædictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis; Quodque Prælatis, & personis prædictis, eorumque Ecclesiis, & locis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto, necnon personis, earumque nominibus, cognominibus, Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis hujusmodi mentionem; & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus in genere, & in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: & solutionem Decimarum aliter, quam secundum antiquam taxam, & nisi in universali Decimarum per Orbem impositione, fieri prohibentibus, nec non promissionibus, donationibus, obligationibus, juramentis, renunciationibus, vinculis, & cauthelis in assignatione prædictarum pensionum factis, quibus per impositionem Decimæ hujusmodi neminem teneri, neque eas quoad præmissa contra quemquam locum habere declaramus, aliisque Indultis, & literis apostolicis generalibus, & specialibus cujuscumque tenoris existant, per quæ præsentibus non expressa, aut omnino non inserta effectus earum impediri quomodolibet valeat, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia contra prædicta nolumus cuiquam suffragari, cæterisque contrariis quibuscumque.

Concilii Viennen. statuta servanda.

§. 8. In percipienda vero Decima prædicta Constitutionem piæ mem. Clementis Papæ V. etiam prædecessoris Nostri in Concilio Viennen. editam, & præsertim quod ad monetam currentem exigi, quodque nec Calices, nec libri, cæteraque Ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata, aliaque supellex ecclesiastica ex causa pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut aliàs quomodolibet occupari debeant, quinimo volumus, ut illius occasione Ecclesiæ, Monasteria, aliaque pia, & sacra loca quæcumque debitis propterea non fraudentur obsequiis, ac divinis in iis cultus Altissimo famulantium, & Ministrorum numerus nullatenus minuatur, neque eis quoquo modo injuncta onera, aut pia, quæ exerceri solent, opera, & officia ullo modo minuantur, seu negligantur, sed illorum congrue supportentur onera consueta; Nec quisquam etiam plura, aut fortasse Beneficia, aut pensiones quanticumque valoris obtinens pro quietantia ultra vigesimam partem unius aurei nummi persolvere cogatur.

§. 9. Præsentium vero literarum exempla etiam impressa Notarii publici manu subscripta, ac tuo sigillo obsignata, eamdem in Judicio, & extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipsæ originales facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Transumptis danda fides.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 27. Maii 1621. Pont. nostri Anno Primo. Dat. die 27. Maii 1621. An.I.

XV.

Confirmatio nonnullarum Literarum Apostolicarum, quibus statuitur, ut Ecclesiastici, tam seculares, quam regulares Civitatis Bononiensis ad opera publica concurrant. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Recenset Pontificum Constitutiones, quibus statuitur, ut Ecclesiastici Bononien. ad publica opera concurrant.

§. 1. Cum aliàs fel. rec. Gregorius XIII. per suas sub die 11. Julii 1573., & Clemens VIII. Romani Pontifices Prędecessores nostri, etiam per suas sub die 10. Martii 1600. in simili forma Brevis expeditas literas decreverint, & ordinaverint, ut ad refectionem, & reparationem, constructionemque Pontium, Viarum, Aggerum, Fluminum, Aquæductuum, & aliorum similium operum in publicum, commune, aut privatum beneficium factorum, omnes Religiosi regulares, & seculares Mendicantes, & non Mendicantes, & quæcumque Domus, Hospitalia, Monasteria, & alia loca pia, & omnes aliæ personæ quantumvis privilegiatæ, & exemptæ Civitatis nostræ Bononien., quæ ex dictis operibus utilitatem, commodumque consequuntur, pro rata concurrere deberent: idemque tempore fel. etiam rec. Pauli Papæ Quinti etiam Prædecessoris nostri, causa cognita, per literas de illius ordine emanatas servari debere omnino mandatum fuerit.

Easque confirmat.

§. 2. Nos harum prædictarum literarum tenores præsentibus pro expressis habentes,

tes, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris omnia, & singula in dictis literis contenta, apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, & quatenus opus sit, de novo concedimus.

Contraria tollit.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 14. Junii 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 14. Junii 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XVI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Exemptiones nonnullæ Legatis, & Vice-Legatis, & Gubernatoribus Civitatis Bononien. conceduntur.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Gregor. XIII. certas exemptiones Legato, & Vice-Legato concessit in nonnullis Cibariis.

§.1. CUM, sicut accepimus a fel. rec. Gregorio Papa XIII. Prædecessore nostro per suas in simili forma Brevis expeditas literas fuerit ordinatum, pro exemptione Piscium pro usu dilectorum filiorum nostrorum, & Sedis Apostolicæ in Civitate, & Comitatu nostris Bononien. de latere Legatorum, & eorum familiis singulo mense quinque a Camera Bononien. eisdem persolvi, & pro carnium exemptione libras sex pariter quolibet mense; ipsis vero Legatis absentibus pro Vice-Legatorum, & Gubernatorum usu pro dimidia tantum earumdem summarum præstari debere, & quod nihil ulterius pro exemptionibus prætendere quovis alio prætextu possent, aut deberent.

Sed cum excessum aliqua in parte fuerit.

§.2. Retroactis vero temporibus valde excessum fuerit in maximum Cameræ prædictæ præjudicium, & in dies magis, nisi opportune provideatur, excedetur.

Gregorius summas pro Legatis, Vice-Legatis, & Gubernatoribus duplicat, & quidquam ultra exigi vetat.

§.3. Nos præmissis quantum cum Domino possumus obviare volentes; Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, attenta etiam mutatione, & qualitate temporum, summas prædictas in eorumdem Legatorum, aut Vice-Legatorum, aut Gubernatorum respective usum, apostolica auctoritate, tenore præsentium duplicamus, declarantes, & ordinantes, ut nihil ultra quovis modo, aut quavis ratione, vel causa pro dictis, aut aliis exemptionibus petere, aut prætendere possint, & in reliquis prædictas Gregorii Prædecessoris Literas, auctoritate, & tenore prædictis approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 15. Junii 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 15. Junii 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XVII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Causæ Ecclesiasticorum, & Locorum Piorum Civitatis, & Diœcesis Bononiensis in prima instantia in Foro Archiepiscopali cognoscendæ.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ECclesiarum Prælatos præsertim Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, qui universalis Ecclesiæ servitio assistentes assiduos nobiscum pro ea labores suscipiunt, specialibus favoribus, & gratiis libenter prosequimur, prout conspicimus salubriter in Domino expedire.

Statutum, de quo in Rubr.

§.1. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, quod de cætero perpetuis futuris temporibus in Foro Archiepiscopali Ecclesiæ Bononien., cui dilectus filius noster Ludovicus tituli Sanctæ Mariæ Transpontinæ Presbyter Cardinalis Ludovisius nuncupatus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius noster secundum carnem ex fratre germano nepos ex concessione, & dispensatione apostolica præesse dignoscitur, omnes, & quæcumque causæ personarum Ecclesiasticarum, utriusque sexus, ac piorum locorum Civitatis, & Diœcesis Bononien. cujuscumque qualitatis causæ ipsæ existant, & ad quamcumque summam ascendentes tam civiles, quam criminales, & mixtæ, & tam activæ, quam passivæ contra quoscumque tam Ecclesiasticos, quam Laicos, tam seculares, quam cujusvis Ordinis, & Instituti regulares, etiam privative quoad eorum Conservatores, nec non etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de latere Legatos, & quoscumque alios tam ordinariam, quam delegatam jurisdictionem habentes, in prima instantia tam hactenus motæ, quam in futurum movendæ in Curia, & Foro Archiepiscopali, in quo forte, ut asseritur, extat consuetum, quod clerici actores trahunt laicos reos per Officiales, & Judices ab ipso Ludovico Cardinale, ac ejus in dicta Ecclesia successores pro tempore deputatos una cum earumdem causarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, totisque negociis principalibus audiri, cognosci, & fine debito, prout juris fuerit, terminari, & debitæ exequutioni demandari omnino debeant, quodque duæ sententiæ conformes in causis prædictis faciant rem judicatam, nec ab eis appellari, restitutio in integrum, seu reductio ad arbitrium boni viri peti, seu quocumque alio modo reclamari possit, tenore præsentium statuimus, & ordinamus.

Archiepiscopis datæ facultates.

§.3. Dictoque Ludovico Cardinali, & ejus in dicta Ecclesia successoribus prædictis, & ab eo, & illis pro tempore deputatis Officialibus, & Judicibus hujusmodi omnes, & singulos, nec non Universitates, Collegia, & loca etiam pia jus, & interesse

se haben., aut habere quomodolibet prætenden., citan., etiam per Edictum publicum, constito summarie de non tuto accessu, ac eisdem sub censuris, & pecuniariis, aliisque ejus arbitrio imponen., applican., & moderan. pœnis inhiben., aliaque omnia, & singula in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, & exequendi, earumdem tenore præsentium plenam, & amplam facultatem impertimur.

Clausulæ.

§.4. Decernentes, præsentes literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu, prætextu, occasione, vel causa, etiam ex eo quod regulares hujusmodi, seu eorum Procuratores auditi, vel causæ propter quas præsentes emanarunt, examinatæ non fuerint, notari, impugnari, rescindi, seu revocari, in jus, vel controversiam adduci, easque sub similium, vel dissimilium gratiarum, & concessionum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus factis, seu faciendis minime comprahendi, sed semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, neque quod idem Ludovicus Cardinalis facultatibus per præsentes concessis, etiamsi pluries casus evenerit, usus non fuerit, opponi posse; Sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.5. Non obstantibus, quatenus opus sit, regula nostra de jure quæsito non tollendo, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Civitatis, & Diœcesis Bononien. hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, usibus, stylis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, nec non quibusvis Conservatoriis, privilegiis quoque pro electione Conservatorum, indultis, & literis apostolicis, nec non quibusvis Conservatoriis, quibusvis Ordinibus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda esset, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 18. Junii 1621. Pontificatus nostri Anno I. Dat. die 18. Junii 1621. An.I.

XVIII.

Facultas Vice-Legato Avenionen. eligendi tres viros pro decisione controversiarum inter Civitatem Avenionen., & Homines Burgi de Noves, & alios Provinciales vertentium ratione confinium, & jurisdictionis, quam Francorum Rex super Flumine Durentiæ sibi asserit. Ex Regest. in Secret. Brev.

Ven. fratri Guillelmo Archiepiscopo Seleucien. in Civitate Avenionen., ac Comitatu nostris Venayssino Vice-Legato.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Facultas, de qua in Rubr.

Cupientes lites, & differentias inter subditos Civitatis Avenionen., & Comitatus nostrorum Venayssin. ex una, & subditos charissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum Regis Christianissimi Burgi de Noves, & Provinciales ex altera partibus occasione limitum, & confinium Territorii Avenionen., & Fluminis Durentiæ e Regione Provinciæ, ac etiam ratione Jurisdictionis, quam dictus Ludovicus Rex super dicto flumine, illiusque alveo, & Insulis in eodem alveo sitis prætendit, vertentes terminari, & decidi, ac de tua fide, prudentia, doctrina, integritate, ac in rebus agendis experientia plurimum in Domino confisi, tibi tres personas, quæ insimul cum Commissariis, seu Deputatis a dicto Ludovico Rege de litium, & differentiarum prædictarum determinatione, & decisione agant, eligendi, aliaque omnia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna, etiamsi talia forent, quæ mandatum requirerent magis specialem, similiter faciendi, gerendi, & exequendi apostolica auctoritate, tenore præsentium, facultatem concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum

§.2. In contrarium facien. non obstantibus quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 26. Junii 1621. Pontificatus nostri Anno I. Dat. die 26. Junii 1621. An.I.

XIX.

Ex Regest. in Secret. Brev. Episcopis Indiarum Occidentalium conceditur facultas Lauream Doctoratus iis concedendi, qui in Scholis Collegiorum Societatis Jesu per quinquennium scientiis operam dabunt, ubi studiorum desunt Universitates.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. IN supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licet imparibus, Domino disponente constituti, & intra mentis nostræ arcana revolventes, quantum ex literarum studiis catholica fides augeatur, divini numinis cultus protendatur, veritas cognoscatur, & justitia colatur, ad ea libenter intendimus, per quæ literarum hujusmodi studiis operam sedulo navantes, laborum suorum fructus, & premia, sublatis impedimentis quibuslibet, consequi possint.

Concessio facultatis, de qua in Rubr. §.2. Hinc est, quod Nos supplicationibus charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Sacri Concilii Tridentini interpretum consilio, Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, atque Episcopis Indiarum Occidentalium, & Sede illarum vacante, Cathedralium Ecclesiarum Capitulis, ut gradibus Baccalaureatus, Licentiaturæ, Magisterii, & Doctoratus insignire valeant, quotquot annis quinque studuerint in Collegiis formatis Presbyterorum Societatis Jesu Insularum Philippinarum, ac de Chile, Tucuman, Fluvii de Plata, & novi Regni Granaten., aliarumque Provinciarum, & partium earumdem Indiarum, ubi non sunt Universitates Studii generalis, quæ a publicis Universitatibus ducentis saltem milliaribus distant, itaut gradus hujusmodi ubique locorum suffragentur, dum tamen iidem, ut præfertur, promovendi prius gesserint actus omnes, qui in Universitatibus generalibus fieri consueverunt pro his gradibus adipiscendis, atque a Rectore, & Magistro Collegii approbationem obtinuerint; quodque tempus, quo quis in prædictis Collegiis studuerit, computetur, & prosit ad effectum lucrandi, quos vocant, cursus in Universitatibus Indiarum Occidentalium, apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum §.2. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quarumcumque Universitatum generalium juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, illis, eorumque Rectoribus, Magistris, Clericis, & personis, & quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio facta foret, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis, & sufficienter insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 9. Julii 1621. Pontificatus nostri Anno I. Dat. die 9. Julii 1621. An. I.

XX.

Erectio Officii perpetui ad instar aliorum Officiorum Romanæ Curiæ vacabilis pro uno Notario specialiter deputato ad formandum, privative quoad alios quoscumque Notarios, Processus coram S.R.E. Cardinalibus super qualitatibus promovendorum a Summo Pontifice ad Cathedrales Ecclesias, & Monasteria Consistorialia, eorumque statu cum privilegiorum, & gratiarum elargitione.

De forma autem promovendi ad hujusmodi Ecclesias, & dignitates, & qualitatibus promovendorum ultra disposita per Sacros Canones in cap. Cum in cunctis, de Election. Et Conc. Trid. Decreta, sess. 7. cap. 1. & sess. 25. cap. 1. de Reform. vide etiam in Const. XVI. Gregor. XIV. Onus. *Tom. V. Par. I. fol. 268.*

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

CONsuevit Romanus Pont. in supremo Apostolicæ potestatis solio ex præpotentis Dei, cujus vices in inferiore hoc Orbe gerit, providentia constitutus, qui suos actus provida moderatione dirigit, si quid in publicum, vel privatum præjudicium aliquando processisse, ac etiam ex defectu debitæ provisionis, & animadversionis inveterasse comperit, id de medio tollere, ac in literis etiam nonnunquam per novorum Officiorum, viris fide, ingenio, industria, solertia, & diligentia pollentibus, qui Officia ipsa fideliter, ut convenit, exercere, & suo muneri respondere sciant, velint, & valeant, committendorum, ex debito sui Pastoralis Officii providere, & in his quoque ejusdem Officii sui partes interponere, prout rerum, temporum, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire. Exordium.

Causa hujus erectionis. §. 1. Cum itaque, sicut Nobis innotuit antea

antea in formandis, & instruendis processibus, qui super qualitatibus promovendorum per Romanos Pontifices pro tempore existen. ad quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum Pastorum solatio destitutarum, ac Monasteriorum consistorialium pro tempore vacantium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi statu hic in Curia coram Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus etiam pro tempore existentibus, formari, & instituí consueverunt, quod tamen maxime necessarium videtur, nullus certus hactenus deputatus, seu destinatus fuerit Notarius, sed ad hoc munus Notarii plerumque in eo parum experti, qui promovendorum ad Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi regimina libito adhibiti fuerint.

Erectio officii de quo in rubrica.

§. 2. Nos, cui ab ipso nostri Pontificatus initio cordi fuit, abusus quoscumque, ab ipsa præsertim Romana Curia, quantum in nobis esset, extirpare, atque evellere, & circa ea provida animadversione, etiam per novorum officiorum, viris fides, ingenio, industria, solertia, & diligentia, ut præfertur, pollentibus, committendorum erectionem, ubi id opportunum, & conveniens fore censeremus prospicere; Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine unum pepetuum Notariatus officium ad instar aliorum Rom. Cur. officiorum vacabile, cujus concessio, & omnimoda alia dispositio, quoties illud per obitum, resignationem, privationem, aut aliàs quovis modo vacare contigerit, ad Nos, & Rom. Pontific. pro tempore existen. spectet, & pertineat, pro uno Notario, qui privative quoad alios quoscumqueNotarios, in formandis, & instituendis processibus, quos super qualitatibus promovendorum per Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existen. ad quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum Pastorum solatio etiam pro tempore destitutarum, necnon Monasteriorum quorumcumque consistorialium similiter pro tempoee vacantium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi statu hic in Curia coram S. R. E. Cardinalibus, aut eorum Auditoribus formari, & institui deinceps perpetuis futuris temporibus contigerit, ipsis Cardinalibus, seu eorum Auditoribus assistere, & testium dicta, & depositiones in scriptis, per se, vel substitutum idoneum redigere teneatur, ac debeat, apostolica auctoritate, tenore præsentium erigimus, & instituimus.

Dotis assignatio.

§.3. Illique sic erecto, & instituto pro ejus congrua dote omnia, & singula emolumenta, regalia, & jura per alios Notarios, qui antea in formandis hujusmodi processibus eisdem Cardinalibus, seu eorum Auditoribus, ut præfertur, astiterunt, ac dicta, & depositiones testium in scriptis redegerunt, percipi solita, & consueta, eisque propterea debita, perpetuo applicamus, & appropriamus.

Privilegiorum, & gratiarum concessio.

§.4. Et insuper Officium Notariatus hujusmodi pro tempore obtinenti, ut in quibuscumque sessionibus, processionibus, nec non equitationibus, etiam solemnibus Rom. Pont., & aliis quibuscumque una cum cæteris Rom. Cur. Notariis, cujuscumque gradus, & conditionis existentibus, interesse, ac omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, antelationibus, aliisque prærogativis, & gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus Cameræ nostræ Apostolicæ Notarii de jure, usu, consuetudine, seu privilegio, aut aliàs etiam quoad exemptionem vectigalium, gabellarum, & pedagiorum quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter, & pariformiter non solum ad eorum instar, sed æqualiter, & principaliter, ac sine ulla prorsus differentia uti, frui, & gaudere libere, & licite possit, & valeat, perinde ac si illa sibi per præsentes specialiter concessa fuissent, auctoritate, & tenore præmissis perpetuo concedimus, & indulgemus.

Electio Odoardi Tibaldeschi ad dictum officium.

§.5. Et insuper cupientes Officium prædictum, sic per Nos erectum personæ idoneæ cum primum concedere, de fide, industria, solertia, & diligentia, & non vulgari in arte Notariatus hujusmodi peritia dilecti filii Odoardi Tibaldeschi Clerici Spoletan. Diœc. fide dignis testimoniis certiorati, motu simili, scientia, deliberatione, & potestatis plenitudine, Officium prædictum a primæva illius erectione hujusmodi vacans, cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, salariis, & emolumentis universis, ordinariis, & extraordinariis, undecumque ex illius exercitio provenientibus, & illi propterea debitis, prædicto Odoardo, qui ob urgentes, quibus premimur, necessitates, in nostram, & Sedis Apostolicæ subventionem summam scutorum mille persolvit, apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & assignamus: ipsumque ad Officium hujusmodi, illiusque liberum, exercitium, honores, & onera per eos, ad quos spectat, & pertinet, spectareque, & pertinere poterit, recipiendum, & admittendum fore, & esse, eique de ejusdem Officii juribus, regaliis, salariis, & emolumentis solitis, & consuetis integre responderi debere decernimus.

Clausulæ præservativæ.

§.6. Præsentesque ad probandum plene, quod eadem summa in nostram, & Sedis Apostolicæ subventionem conversa fuerit, aliaque præmissa ubique tam in judicio, quam extra sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, neque ipsum Odoardum, ejusque in dicto Officio successores ad easdem præsentes in Camera nostra Apostolica juxta Constitutionem piæ mem. Pii Papæ IV. Prædecessoris nostri sub dat. octavo Idus Augusti, Pontificatus sui anno VI. editam, inter alia disponentem, quod impetrantes gratias interesse dictæ Cameræ quomodolibet concernentes, illas in eadem Camera infra certum inibi expressum tempus præsentare, seu registrari facere debeant,

beant; teneri, neque ad id ulla unquam necessitate cogi, nec propterea ipsas literas viribus carere; sed eidem Odoardo, ejusque successoribus prædictis in omnibus, & per omnia, perinde ac si juxta constitutionem prædictam præsentatæ, seu registratæ, ac insinuatæ, ac omnia ad id necessaria adimpleta fuissent, suffragari, nec non easdem præsentes literas sub ea, per quam in principio Pontificatus cujusvis Rom. Pont. cassantur facultates percipiendi pretium quorumvis Rom. Cur. officiorum in toto, vel parte, ac quævis dispositiones per quemcumque Rom. Pont. Prædecessorem de officiis vacantibus, etiam in vim contractus, & ex titulo oneroso, ac sub quacumque verborum forma pro tempore factæ, & omnino sub aliis quibusvis constitutionibus, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, modificationibus, decretis, & declarationibus generalibus, & specialibus, etiam per Nos, & successores nostros Rom. Pont., ac Sedem prædictam, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & aliàs quandocumque, & ex quibusvis causis, etiam pro tempore factis, minime compræhendi, sed ab illis semper exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, ac Odoardo, & successoribus prædictis suffragari, nec non quemcumque eorum de non tollendo jure quæsito, aliisque Constitutionibus, & Cancellariæ Apostolicæ regulis editis, & edendis, cæterisque beneficiis, quorum possessores longi temporis aliàs gaudere possunt, ac debent, & solent, plenissime gaudere; præsentesque vim validi, & efficacis contractus solemni stipulatione interveniente, inter Nos, & dictam Sedem, successoresque nostros, & Cameram prædictam ex una, nec non prædictum Odoardum ex altera partibus, etiam ex causa onerosa initi habere, nec illas, etiam ex eo, quod dictus Odoardus, aut alii quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & auditi non fuerint, aut aliàs quovis etiam enormis, vel enormissimæ læsionis prætextu, occasione, vel causa, etiam gravissima, & urgentissima, ac de necessitate exprimenda revocari, nec etiam pro eo, quod dicti officii pretium juxta currentem illius valorem præstitum, vel solutum, aut ex alia quacumque causa de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, vel intentionis nostræ, aut alio quocumque defectu notari, neque propterea, seu aliàs ad viam juris reduci posse.

Decretum irritans.

§. 7. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam Camerarium, & ejusdem Cameræ Præsidentes, & Clericos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§. 8. Non obstan. quatenus opus sit, nostra de non tollen. jure quæsito, aliisque quibusvis constitutionib., & ordinationibus apostolicis, nec non Urbis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 16. Julii 1621. An.I.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 16. Julii 1621. Pont. Nostri Anno Primo.

Sequitur Deputatio hujus Notarii ad conservandum dd. Processus in partibus formatos, & ad Romanam Curiam transmissos cum emolumentorum assignatione.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prœmium, & enarratio erectionis Officii Notariatus de quo in Rubrica.

Pridem cum in formandis, & instruendis Processibus, qui super qualitatibus promovendorum per Rom. Pontific. pro tempore existentem ad Ecclesiarum Cathedralium Pastorum solatio destitutarum, ac Monasteriorum consistorialium pro tempore vacantium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi statu hic in Curia coram S. R. E. Cardinalibus formari, & institui consueverunt, nullus certus eatenus deputatus, seu destinatus fuisset Notarius, sed ad hoc munus Notarii plerumque parum experti adhiberentur, Nos huic incommodo opportuna ratione providere volentes; Motu proprio, non ad alicujus super hoc Nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine unum perpetuum Notariatus Officium ad instar aliorum Rom. Cur. Officiorum vacabile, cujus concessio, & omnimoda alia dispositio, quoties illud per obitum, resignationem, privationem, aut aliàs quovis modo vacare contingeret, ad Nos, & Rom. Pontifices pro tempore existen. spectare pro uno Notario, qui privative quoad alios quoscumque in formandis, instruendisque processibus, quos super qualitatibus promovendorum ad Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriorum consistorialium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi statu hic in Curia coram S. R. E. Cardinalibus, aut eorum Auditoribus formari, & institui deinceps perpetuis futuris temporibus contingeret, ipsis Cardinalibus, seu eorum Auditoribus assistere, & testium dicta, & depositiones in scriptis per se, vel substitutum idoneum redigere teneretur, ac deberet, apostolica auctoritate ereximus, ac instituimus.

Et Dotis assignatio.

§. 1. Illique sic erecto, & instituto pro ejus congrua dote omnia, & singula emolumenta, regalia, & jura per alios Notarios, qui antea in formandis hujusmodi processibus eisdem Cardinalibus, seu eorum Auditoribus, ut præfertur, adstiterunt, ac dicta, & depositiones testium in scriptis redegerunt, percipi solita, & consueta, eisque

que propterea debita, perpetuo applicavimus, & appropriavimus.

Privilegiorum quæ concessio.

§.2. Et insuper Officium Notariatus hujusmodi pro tempore obtinenti, ut in quibuscumque sessionibus, processionibus, nec non equitationibus etiam solemnibus Rom. Pont., & aliis quibuscumque una cum cæteris Rom. Cur. Notariis cujuscumque gradus, & conditionis existentibus interesse, ac omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, antelationibus, aliisque prærogativis, & gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus Cameræ nostræ Apostolicæ Notarii de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alias etiam quoad exemptionem vectigalium, gabellarum, & pedagiorum quomodolibet utebantur, fruebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, frui, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum similiter, & pariformiter, non solum ad eorum instar, sed æqualiter, & principaliter, ac sine ulla prorsus differentia, uti, frui, & gaudere, libere, & licite posset, & valeret, perinde acsi illa sibi per præsentes concessa fuissent, specialiter concessimus, & indulsimus.

Concessio d. officii Odoar. Tibaldesco.

§.3. Et insuper cupientes officium prædictum sic per Nos erectum, personæ idoneæ cum primum concedere, de fide, & industria, solertia, & diligentia, & non vulgari in arte Notariatus hujusmodi peritia dilecti filii Odoardi Tibaldeschi Clerici Spoletan. Diœces. fide dignis testimoniis certiorati, motu simili, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris officium prædictum a primæva illius erectione hujusmodi vacans cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, salariis, & emolumentis universis ordinariis, & extraordinariis undecumque ex illius exercitio provenientibus, & illi propterea debitis prædicto Odoardo, qui ob urgentes, quibus premebamur necessitates, in nostram, & Sedis Apostolicæ subventionem summam scutorum mille persolverat, simili auctoritate concessimus, & assignavimus, ipsumque ad officium hujusmodi, illiusque liberum exercitium, honores, & onera per eos, ad quos spectabat, & pertinebat, spectareque, & pertinere poterat, recipiendum, & admittendum fore, & esse, eique de ejusdem officii regaliis, juribus, & emolumentis solitis, & consuetis integre respondeti debere decrevimus, prout in nostris in forma Brevis sub dat. Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die decimasexta Julii 1621. Pontificatus nostri Anno Primo confectis literis plenius continetur.

Modo eidem officio annectis curam cōservandi procefs. de partib. de quibus in rubrica.

§.4. Cumque a tempore erectionis, & institutionis officii hujusmodi experientia docuerit, Nobisque constet, ex illius exercitio non solum meliori processuum hujusmodi instructioni, sed etiam illorum conservationi, cujus in tanta Notariorum varietate, nulla antea ratio habebatur, consultum esse, Nobis vero, & quidem non sine animi nostri displicentia innotuerit, processus, qui extra dictam Curiam in Germania, Gallia, Hispania, aliisque Christiani orbis Provinciis, & Regionibus super qualitatibus promovendorum ad illarum partium Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriorum consistorialium regimina, ipsarumque Ecclesiarum, & Monasteriorum statu in partibus ipsis formantur, & ad eamdem Curiam pro literarum apostolicarum expeditione transmittuntur, expeditione facta, nullam prorsus rationem haberi, sed illos uti nullius usus, aut considerationis, cartulas, vilipendi, distrahi, & deperdi solere. Nos considerantes, maxime expedire dictorū processuum conservationi providere, ut successivis temporibus semper de illis, eorumque continentia apparere, & ad illos juxta casuum occurrentiam recursus, & relatio haberi possit: id autem nulla convenientiori ratione fieri posse videatur, quam si hæc cura prædictum Officium obtinenti demandetur, hocque processuum conservandorum onus, & munus eidem officio annectatur, ut penes unum, & eumdem omnes omnium partium hujusmodi processus, quandocumque opus fuerit, reperiri possint; Motu simili, non ad ipsius Odoardi, aut alterius Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex scientia, deliberatione, & potestatis plenitudine paribus volumus, & similiter apostolica auctoritate statuimus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, omnes, & singuli processus, quos extra dictam Curiam, tam in Germania, Gallia, Hispania, cæterisque Christiani orbis Regnis, Provinciis, & Regionibus super qualitatibus promovendorum ad quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum, nunc, & pro tempore Pastoris solatio destitutarum, & Monasteriorum consistorialium, ubivis consistentium, & quovis modo vacantium, & vacaturorum regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi statu formari, & ad dictam Curiam transmitti contigerit, postquam ab ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus ipsarum Nationum Protectoribus, Comprotectoribus, seu Vice-Protectoribus, seu qui Ecclesias, & Monasteria hujusmodi in nostro, & Romani Pontificis pro tempore existentis Consistorio, ut moris est, & fuerit, proposuerint, & ab Ordinum Capitibus visi, recogniti, approbati, & subscripti fuerint, ab ipsis Cardinalibus, seu coram Auditoribus, & iis, ad quos spectaverit, ante cedulæ consistorialis subscriptionem, seu saltem illius partibus consignationem, prædicto Odoardo, quamdiu prædictum officium obtinuerit, ejusque in illo successoribus, ad effectum illos conservandi, tradi, & consignari, ipsi vero Odoardus, & successores illos sic ipsis consignatos, tamquam prædicti Officii processus, & scripturas bene, & fideliter conservare, & illorum durabilitati, & quoad fieri potest, & humana patitur conditio, perpetuitati providere, bonamque, fidelem, & diligentem illorum curam gerere, & ad effectum illorum, dum opus fuerit, facilioris perquisitionis, & reperitionis notam, seu ut vocant, rubri-

rubricellam in libro ad hunc particularem effectum retinendo facere debeant, & ad id obligati existant, & hoc conservationis processuum onus, curam, & munus prædicto Officio Notariatus per Nos, ut præfertur, erecto imponimus, & annectimus.

Mercedē duorum duc. pro singulis processibus ejusmodi per promovendos eidem Odoardo præstari decernit.

§.5. Et quia sua labori merces debetur, eidem Odoardo, ejusque in dicto Officio successoribus, ratione laboris eis ex dicto conservationis processuum onere accrescentis, & pro illius salario, & mercede, juribus, & regalibus Officii prædicti duos ducatos auri de Camera, pro singulo processu ad dictam Curiam pro expeditione transmittendo, eis in conservationem tradendo, & consignan. ipsis a quolibet ex promovendis ad Ecclesias, & Monasteria hujusmodi, seu Sollicitatoribus in dicta Curia tales expeditiones prosequentibus, realiter, & cum effectu, & absque mora, seu dilatione aliqua solvendos assignamus, ipsisque ut mercedem, seu salarium, ac jura, vel regalia duorum ducatorum pro quolibet processu hujusmodi ab ipsis promovendis, seu eorum agentibus, vel eorum nomine expeditiones in prædicta Curia prosequentibus, qui ad illorum solutionem omnibus juris, & facti remediis opportunis cogi, & compelli possint, petere, exigere, & consequi valeant, atque etiam debeant, licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus.

Togam violaceam ab ipso deferri indulget.

§.6. Cæterum pro majori dicti Officii prædicti decore, & ut illud obtinentes peculiari aliqua prærogativa gaudeant, eidem Odoardo, ejusque successoribus, ut quamdiu Officium prædictum obtinuerint, vestem, seu togam violaceam deferre, ac violaceo colore induti quandocumque, & in quibuscumque tam publicis, quam privatis actibus incedere possint, simili auctoritate indulgemus.

Clausulas præservativas apponit.

§.7. Præsentes vero, etiam ex eo, quod interesse forsan habentes, seu habere prætendentes ad hoc vocati non fuerint, seu quibusvis ex causis subreptionis, vel obreptionis vitio notari, impugnari, aut invalidari, seu ad viam, & terminos juris reduci, aut adversus illas, quodcumque juris, facti, gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari, vel sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus editis, & edendis compræhendi non posse, sed semper uti ex titulo oneroso concessas ab illis excipi, & quoties illas revocari, seu annullari, aut aliàs contrarias dispositiones emanare contigerit, toties in pristinum, & validissimum statum repositas, restitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Odoardum, & successores prædictos quandocumque eligenda, concessas esse, & fore.

Decretum irritans adjungit.

§.8. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, & causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, quicquid secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, pari apostolica auctoritate decernimus.

Contrariis derogat.

§.9. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non consuetudinibus, usibus etiam, & naturis, ac omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, quæ etiam hic præsentibus pro repetitis, ac de verbo ad verbum insertis habemus, & haberi volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Decem. 1621. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 7. Decembris 1621., Pontificatus nostri Anno I.

XXI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Literarum Nicolai Quinti, Sixti Quarti, & Clementis Septimi, quibus Universitas Studii Generalis Trevirensis erigitur, concessisque privilegiis nonnullis ei Beneficia aliqua Ecclesiastica uniuntur.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

UNiversalis Ecclesiæ regimini, nullo licet merito nostro, divina dispensatione præpositi, inter cæteras pastoralis solicitudinis nostræ curas illam sedulo amplectimur, per quam literarum studia propagantur, studiorumque generalium Collegia, & Universitates ad divini nominis laudem, & gloriam, animarumque salutem instituta majoribus in dies proficiant incrementis, ac propterea iis, quæ a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris Collegiis, & universitatibus hujusmodi concessa, & indulta sunt, ut firma, & illibata perpetuo subsistant, libenter, cum a Nobis petitur, apostolicæ confirmationis robur adiicimus, prout conspicimus salubriter in Domino expedire.

Summorum Pontif. literas de Treviren. Universitate recenset.

§.1. Aliàs siquidem a fel. rec. Nicolao Quinto, Sixto Quarto, & Clemente Septimo Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris emanarunt literæ tenoris subsequentis videlicet.

Literæ Nicolai PP. V. quibus Trevirensis Universitas erigitur, eique nonnulla conceduntur privilegia.

§.2. Nicolaus Episcopus servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Inter cæteras felicitates, quas mortalis homo in hac labili vita ex domo Dei nancisci potest, ea non in ultimis computari meretur, quod per assiduum studium adipisci valet scientiæ margaritam, quæ bene, beateque vivendi viam præbet, ac peritum ab immerito sui preciositate longe facit excellere, & similem Deo reddit. Hoc præterea illum ad mundi arcana cognoscenda dilucide introducit, suffragatur indoctis, & in infimo loco natos evehit in sublimes, & propterea Sedes Apostolica rerum spiritualium,

lium, & etiam temporalium provida ministratrix, liberalitatis honestæ circumspecta distributrix, & cujusvis commendabilis exercitii perpetua, & constans adiutrix, ut eo facilius homines ad tam excelsum humanæ conditionis fastigium acquirendum, & acquisitum in alios transfundendum semper cum augmento quæsiti indicantur, cum aliarum rerum distributio Massam minuat, scientiæ vero communicatio quanto in plures diffunditur, tanto semper augeatur, & crescat; Sedes in quam Apostolica illos hortatur, eis loca præparat, illos juvat, & fovet, ac favoribus prosequitur gratiosis. Cum itaque, sicut accepimus, Venerabilis frater noster Jacobus de Sinch Archiepiscopus Treviren., & prout etiam dilectus filius noster Arnoldus Heymerici de Clinis Literarum Apostolicarum Abbreviator, & ipsius Archiepiscopi Secretarius, ac in Romana Curia Procurator Nobis retulit, idem Archiepiscopus non solum ad Reipublicæ, ac Incolarum Terrarum sibi subjectarum, sed etiam ad aliarum mundi partium utilitatem, & prosperitatem intendens, in ejus Civitate Treviren. tamquam loco insigniori, & magis ad hoc accommodo, & idoneo, in quo aeris viget temperies, victualium ubertas, cæterarumque rerum ad usum humanum pertinentium copia reperitur, desideret plurimum fieri, & ordinari per Sedem Apostolicam Studium generale in qualibet licita facultate, ut ibidem fides catholica dilatetur, erudiantur simplices, æquitas servetur Judicii, vigeat ratio, illuminentur mentes, & intellectus hominum illustrentur; Nos præmissa, a c etiam eximiam devotionis sinceritatem, quam dictus Archiepiscopus ad Nos, & Romanam gerit Ecclesiam attente considerantem, suumque laudabile propositum in Domino plurimum commendantes, ferventi studio ducimur, quod civitas ipsa scientiarum muniatur honoribus, itaut Viros producat consilii maturitate conspicuos, virtutum pollentes ornatibus, & diversarum facultatum dignitatibus eruditos, sitque inibi scientiarum fons irriguus, de cujus plenitudine hauriant universi literarum cupientes imbui documentis; His igitur omnibus, & præsertim idoneitate dictæ Civitatis, quæ etiam, ut accepimus, ad multiplicanda sanctæ doctrinæ semina, & germina salutaria producenda valde accommoda existit, diligenti examinatione pensatis, ac ipsius Archiepiscopi in hac parte supplicationibus inclinati, ad laudem Domini nominis, & ejusdem fidei propagationem auctoritate apostolica tenore præsentium in eadem Civitate Studium generale erigimus, ac statuimus, & ordinamus, quod illud inibi perpetuis temporibus vigeat tam in Theologia, & Jure Canonico, ac Civili, quam in quavis alia licita facultate; quodque legentes, & studentes ibidem omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, honoribus, exemptionibus, & immunitatibus, etiam per viam, & modum perpetuarum conservatoriarum sub quibusvis modis, & formis concessis Magistris, doctoribus, ac studentibus commorantibus, sive residentibus in studio generali Colonien. gaudeant, & utantur; quodque illi, qui processu temporis bravium meruerunt in facultate illa, in qua studuerint, obtinere, ac docendi licentiam, ut alios erudire valeant, necnon Magisterii, seu Doctoratus honorem petierint, eis largiri per Doctorem, seu Doctores, Magistrum, seu Magistros facultatis ejusdem, inqua examinatio fienda fuerit, Archiepiscopo Treviren. pro tempore existenti, & Treviren. Ecclesia Pastoris solatio destituta Vicario, seu Officiali in spiritualibus dilectorum filiorum Capituli Treviren. præsententur. Qui quidem Archiepiscopus. vel Vicarius, seu Officialis, aliis Doctoribus, & Magistris in eadem facultate ibidem tunc legentibus convocatis, promovendos eosdem in his, quæ ad Magisterii, seu Doctoratus honorem quomodolibet requiruntur, per se, vel alium juxta modum, seu consuetudinem in talibus in dicto studio Colonien. servari solitos examinare studeant diligenter, eisque, si ad hoc sufficientes, & idonei reperti fuerint, hujusmodi licentiam tribuat, & Doctoratus, seu Magisterii impendat honorem; Illi vero, qui in eodem studio Civitatis ejusdem examinati, & approbati fuerint, ac docendi licentiam, & honorem hujusmodi obtinuerint, ut præfertur, ex nunc, absque aliis examinatione, & approbatione deinceps docendi, regendi, & legendi tam in Civitate, quam singulis aliis studiis, in quibus regere, vel docere voluerint, plenam, & liberam habeant facultatem; Præterea, ut ipsorum Magistrorum, Doctorum, & Scholarium, dispendiis obvietur, præfato, & pro tempore existenti Archiepiscopo Treviren., ac dilectis filiis Abbati Monasterii S. Matthiæ extra Muros Treviren., & Præposito Treviren., necnon Meten., & S. Florini Confluentiæ Treviren. Diœces. Decanis Ecclesiarum, ac Priori Domus S. Albani extra dictos Muros Treviren. Cartusien. Ordinis mandamus, quatenus ipsi, vel duo, vel unus eorum per se, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca, in quibus deputati sint præfatis Magistris, Doctoribus, & Scholaribus efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittant eos contra hujusmodi privilegia, exemptiones, & immunitates, vel super eorum bonis, rebus, & Juribus quibuscumque indebite molestari, vel eis damna, seu gravamina, aut injurias irrogari, facturi dictis Magistris, Doctoribus, & Scholaribus, cum ab eis, vel Procuratoribus suis, aut eorum aliquo fuerint requisiti, de prædictis, & quibuslibet molestiis, injuriis, vel damnis præsentibus, & futuris, in his videlicet, quæ judicialem requirunt indaginem, summarie, & de plano sine strepitu, & figura Judicii; In aliis vero prout qualitas negotiorum exegerit, justitiæ complementum, occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & injuriatores, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, cujuscumque dignitatis, status, gra-

gradus, ordinis, vel conditionis extiterint, quandocumque, & quotiescumque expedire viderint, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Non obstantibus fe. re. Bonifacii PP. VIII. prædecessoris nostri, illa præsertim, quæ incipit *Statutum*, quod circa Judices, ac de duabus Dietis in Concilio generali, quodque Conservatores de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis, & aliis, quæ judicialem requirunt indaginem, pœnis in eos, si secus egerint, & in id Procuratores adiectis se nullatenus intromittant, ac nostris, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & Literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in literis nostris mentio specialis. Cæterum volumus, & apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet ipsorum per Nos deputatorum Conservatorum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento præpeditus, quodque a Data præsentium sit eis, & cuilibet ipsorum, in præmissis omnibus, & singulis cœptis, & non cœptis præsentibus, & futuris perpetuata potestas, & Jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, præsentibus, & futuris, & pro illis procedere, ac si prædicta omnia, & singula coram eis cœpta fuerint, stent, & Jurisdictio eorum, & cujuslibet ipsorum in prædictis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium perpetuata, legitime existere, constitutione prædicta super Conservatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante. Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ erectionis, statuti, ordinationis, mandati, voluntatis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quinquagesimo Quarto, quarto nonas Februarii Pontificatus nostri Anno octavo.

Altera ejusdem Nicolai

§. 3. Nicolaus Episcopus Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Romanum decet Pontificem sic salubriter providere, quod literarum studia viris literatis decorentur, ut per eorum doctrinam optati fructus in Ecclesia Dei possint suo tempore provenire. Nuper siquidem per Nos accepto, quod Venerabilis frater noster Jacobus de Serich Archiepiscopus Treviren. non solum ad Reipublicæ, ac Incolarum Terrarum sibi subjectarum, sed etiam ad aliarum mundi partium utilitatem, & prosperitatem intendens, in ejus Civitate Treviren. tamquam loco insigniori, & magis ad hoc accommodo, & idoneo, in quo aeris viget temperies, Victualium ubertas, cæterarumque rerum ad usum humanarum pertinentium copia reperitur, desiderabat plurimum fieri, & ordinari per Sedem Apostolicam Studium generale in qualibet licita facultate, ut ibidem fides catholica dilataretur, erudirentur simplices, æquitas servaretur Judicii, vigeret ratio, illuminarentur mentes, & intellectus hominum illustrarentur. Nos præmissa, ac etiam eximiam devotionis sinceritatem, quam dictus Archiepiscopus ad Nos, & Romanam gerit Ecclesiam attente considerantes, suumque laudabile propositum in Domino plurimum commendantes, ferventi studio ducti fuimus, quod Civitas ipsa scientiarum muniretur honoribus, itaut Viros produceret consilii maturitate conspicuos, præfatique Archiepiscopi in ea parte supplicationibus inclinati, ac etiam dilecto filio nostro Arnoldo Heymerici de Clibis Literarum Apostolicarum Abbreviatore, & ipsius Archiepiscopi Secretario, ac in Romana Curia Procuratore apud Nos non mediocriter solicitante, ad laudem divini nominis, & ejusdem fidei propagationem auctoritate apostolica in eadem Civitate Studium generale ereximus, ac statuimus, & ordinavimus, quod illud inibi perpetuis temporibus vigeret tam in Theologia, ac Jure Canonico, & Civili, quam in quavis alia licita facultate, prout in aliis nostris inde confectis literis plenius continetur. Cupientes igitur, ut Doctores, & Magistri in eodem studio manuteneri, ac statum suum decenter tenere possint, ejusdem Archiepiscopi etiam in hac parte supplicationibus inclinati, ac dicto Arnoldo id apud Nos incessabiliter promovente, sex Canonicatus, & totidem Præbendas, ac etiam tres Parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas Vicarias ad ipsius Archiepiscopi, seu quorumcumque aliorum Collatorum, vel Collatricum sæcularium, seu regularium ejusdem Civitatis, ac Diœcesis Treviren. communiter, vel divisim pertinentes, quos, & quas idem Archiepiscopus duxerit nominandos, seu nominandas, Universitati dicti Studii Treviren. auctoritate apostolica tenore præsentium perpetuo incorporamus, annectimus, & unimus, ita quod simul, vel successive cedentibus, vel decedentibus aliquibus ex Canonicis ecclesiarum, in quibus ipsi Canonicatus, & præbendæ fuerint, seu suas inibi Præbendas, ac Rectoribus Pa-

Constitutio, qua prædictæ Universitati sex Canonicatus, & tres Parochiales Ecclesiæ adiciuntur.

Parochialium Ecclesiarum hujusmodi, aut ipsas Parochiales Ecclesias aliàs quomodolibet dimittentibus, liceat Rectori dicti Studii Treviren. pro tempore existenti, si illos, & illas per se, vel Procuratorem suum ad hoc legitime constitutum acceptandos, & acceptandas duxerit, per se, vel alium, seu alios Canonicatuum, & Præbendarum, ac Parochialium Ecclesiarum hujusmodi corporalem possessionem auctoritate propria libere appræhendere, ac illorum, & illarum fructus, redditus, & proventus in Doctorum, & Magistrorum legentium hujusmodi usus, utilitatemque convertere, & perpetuo retinere, Diœcesani loci, & cujuscumque alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiam per Nos editis, illa præsertim, per quam voluimus, quod semper uniones committantur ad partes, onerando conscientias illorum quibus committuntur, & quod tam uniendorum, quam illorum, quibus uniri petitur Beneficiorum fructus exprimantur, alioquin unio non valeat, cui hac vice dumtaxat derogamus; necnon statutis, & consuetudinibus Ecclesiarum, in quibus Canonicatus, & Præbendæ hujusmodi forsan fuerint, Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui Apostolica, vel alia quavis auctoritate in dictis Ecclesiis in Canonicos sint recepti, vel, ut recipiantur, insistant. Seu si super provisionibus sibi faciendis de Canonicatibus, & Præbendis dictarum Ecclesiarum, ac hujusmodi speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis, in illis partibus generales Apostolicæ Sedis, vel legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eos ad inhibitionem, reservationem, & Decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum, quas quidem literas, etiamsi motu proprio, & ex certa scientia, & cum quibusvis prærogativis, & declarationibus, etiam ad instar nonnullorum familiarium nostrorum in certo libro Cancellariæ Apostolicæ descriptorum, & aliis clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, vel aliàs effectui præsentium quomodolibet obviantibus, seu præjudicantibus, etiamsi de illis specialis, & expressa mentio præsentibus habenda foret, nec non processus habitos per easdem, & inde sequuta quęcumque ad predictos uniendos Canonicatus, & Præbendas, ac Parochiales Ecclesias volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assequutionem Canonicatuum, & Præbendarum, aut Beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & Literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi divinus cultus in dictis Ecclesiis non diminuatur, nec animarum cura in eisdem Parochialibus Ecclesiis negligatur, sed illarum, ac Canonicatuum, & Præbendarum hujusmodi, & consueta onera congrue supportentur. Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ incorporationis, annexionis, unionis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quarto, Pridie idus Februarii Pontificatus Nostri Anno Octavo.

Sixti IV. literæ, quibus designantur Canonicatus, & Parochiæ eidem Universitati uniendæ.

§. 4. Sixtus Episcopus Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. In supremæ dignitatis specula, licet immeriti, divina dispositione constituti ad universas fidelium Regiones, earumque profectus, & commoda tanquam universalis gregis dominici, pastoralis speculationis aciem extendentes fidelibus ipsis ad quærenda literarum studia, per quæ divini nominis gloria, fideique catholicæ cultus protenditur, Justitia colitur tam publica, quam privata, res utiliter geritur, omnisque prosperitas humanæ conditionis augetur, libenter favores impendimus, & opportunæ commoditatis auxilia, cum a nobis petitur, liberaliter impartimur, & his, quæ propterea processisse noscuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, apostolici muniminis adiicimus firmitatem. Dudum siquidem fe. recor: Nicolao PP. V. prædecessori nostro exposito, quod bo: me: Jacobus Archiepiscopus Treviren. non solum ad Reipublicæ, ac Incolarum Terrarum sibi subjectarum, sed etiam ad aliarum mundi partium utilitatem, & prosperitatem intendens, quod in ejus Civitate Treviren. tamquam in loco insigniori, & magis ad hoc accommodo, & idoneo, in quo aeris viget temperies, victualium ubertas, cæterarumque rerum ad usum humanum pertinentium copia reperitur, desiderabat plurimum fieri, & ordinari per Sedem Apostolicam Studium generale in qualibet licita facultate, ut ibidem fides catholica dilataretur, erudirentur simplices, æquitas servaretur, Judicii vigeret ratio, illuminarentur mentes, & intellectus hominum illustrarentur; idem Prædecessor præmissa, ac etiam eximiam devotionis sinceritatem, quam dictus Jacobus Archiepiscopus ad Romanam gerebat Ecclesiam, attente considerans, ac suum laudabile præpositum in Domino plurimum commendans, ferventi studio ductus, quod Civitas ipsa scientiarum muniretur honoribus, itaut Viros produceret consilii maturitate conspicuos, præfati Jacobi Archiepiscopi in ea parte supplicationibus inclinatus, ad laudem Divini nominis, & ejusdem fidei pro-

propagationem auctoritate apostolica in eadem Civitate studium generale erexit, ac statuit, & ordinavit, quod illud inibi perpetuis temporibus vigeret tam in Theologia, ac Jure Canonico, & Civili, quam in quavis alia licita facultate, prout in literis ipsius Prædecessoris inde confectis plenius continetur. Quare pro parte tam Venerabilis fratris nostri Joannis Archiepiscopi Treviren., quam dilectorum filiorum universorum Doctorum, Magistrorum, & Scholarium Universitatis dicti studii asserentium, quod præfatus Nicolaus prædecessor sex Canonicatus, & totidem Præbendas, ac tres Parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas Vicarias ad ipsius Jacobi Archiepiscopi, seu quorumcumque Collatorum, & Collatricum dictæ Civitatis, & Treviren. Diæces. collationem, provisionem, præsentationem, seu quamvis aliam dispositionem communiter, vel divisim pertinentes Universitati studii hujusmodi per alias suas literas perpetuo univit, & quod unio ipsa effectum consequuta non extitit. Nobis fuit humiliter supplicatum, ut erectioni, statuto, & ordinationi prædictis pro illorum subsistentia firmiori robur apostolicæ confirmationis adiicere, & ut Doctores, & Magistri prædicti lectionibus intendere, & onera ejus incumbentia supportare commodius possint, in singulis S. Simeonis Treviren., & S. Florini, & Sancti Castoris in Confluentia, ac in Munstermeinfeldt, & in Dichirchen., ac in Palatiolo Ecclesiis unum Canonicatum, & unam Præbendam primo vacaturos, nec non in Andernach, & Diedenhoffen, & Epternach dictæ Diæces., & Sancti Laurentii, & Sancti Gaugolffi Treviren. Parochiales Ecclesias, cum omnibus Juribus, & pertinentiis suis sub onere legendi in Universitate hujusmodi illis per Archiepiscopum Treviren. pro tempore existentem adiiciendo, dictæ Universitati pro illius Doctoribus, & Magistris dumtaxat perpetuo unire, annectere, & incorporare, eosque ex tunc per Doctores, & Magistros prædictos, quibus de illorum fructibus, redditibus, & proventibus respondeatur, regi facere, mandare, ac aliàs in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem secundum communem existimationem tam beneficii uniendi, quam illius, cui uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interest, Universitatis, Canonicatuum, & Præbendarum, ac Parochialium Ecclesiarum hujusmodi veros valores annuos, præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, erectionem, statutum, & ordinationem prædicta, ac omnia, & singula in dictis prioribus literis contenta, ac promotiones in quavis facultate in ipsa Universitate rite factas, & inde sequuta quæcumque, auctoritate apostolica prædicta tenore præsentium approbamus, & plenum firmitatis robur obtinere decernimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, necnon Canonicatus, & præbendas, ac Parochiales Ecclesias hujusmodi cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis Universitati dicti studii ejusdem auctoritate, & tenore perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat Rectori dictæ Universitatis ipsorum Canonicatuum, & Præbendarum, ac Parochialium Ecclesiarum, cum illos simul, vel successive per cessum, vel decessum, seu dimissionem, aut aliàs vacare contigerit, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem auctoritate propria libere appræhendere, ac ipsis Rectori, & Universitati illos ex tunc per Doctores, & Magistros prædictos, quibus de illorum fructibus, redditibus, & proventibus prædictis respondeatur, regi facere, servatis tamen congruis portionibus pro perpetuis Vicariis dictarum Parochialium Ecclesiarum, de quibus commode sustentari, Episcopalia Jura solvere, & alia ejus incumbentia onera supportare possint, cujuscumque super hoc licentia minime requisita. Non obstantibus voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, statutis, & consuetudinibus Collegiatarum Ecclesiarum prædictarum, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscumque. Aut si aliqui apostolica, vel alia quavis auctoritate in dictis Collegiatis Ecclesiis in Canonicos sint recepti, vel, ut recipiantur, insistant: Seu si super provisionibus sibi faciendis de Canonicatibus, & Præbendis dictarum Ecclesiarum Collegiatarum, ac hujusmodi speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis generales prædictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & Decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum: quas quidem literas, nec non processus habitos per easdem, & inde sequuta quæcumque, ad prædictos Canonicatus, & Præbendas, ac Parochiales Ecclesias volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assequutionem Canonicatuum, & Præbendarum, aut beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & Literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Et insuper Doctoribus, & Magistris prædictis per Rectorem, & Universitatem hujusmodi pro tempore ad tenendum, & regendum Canonicatus, & Præbendas, ac Parochiales Ecclesias hujusmodi deputatis, quod ad solutionem aliquarum pecuniarum pro eorum receptione ad illos, & ad servandum annos expectantiæ, & residendum, ac solutionem primorum fructuum, & ad alia onera quemadmodum in

in aliis Universitatibus illarum partium minime teneantur, & ab oneribus hujusmodi sint liberi, & immunes, ac ipsi Universitati, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, gratiis, concessionibus, & favoribus, quibus Colonien. & alię Universitates studiorum illarum partium gaudent, & utuntur, uti, & gaudere valeant: necnon Rectori, & Universitati prædictis, quod personas a Jure prohibitas ad audien. leges admittere possint, fe: re: Honorii PP. III. etiam Prædecessoris nostri, & quibuscumque aliis Apostolicis Constitutionibus in contrarium editis, non obstantibus, auctoritate apostolica prædicta tenore præsentium indulgemus. Volumus autem, quod propter uniones hujusmodi, si effectum sortiantur, ipsorum Canonicatuum, & Præbendarum consueta onera congrue supportentur. Præterea ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ approbationis, constitutionis, suppletionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, Indulti, & Decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto, Septimo Kal. Junii Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Constitutio Clementis VII. præcedentes confirmans nonnullas etiam addit gratias, ac declarationes

§. 5. Clemens Episcopus Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Quoniam per literarum studia Christifideles bonis moribus, virtutibusque ornantur, & in illis studiosi cœlicuo quodam rore respersi sapientiæ, & intellectus spiritum nacti non solum rebus gerendis bonum exitum parant, sæpe etiam cunctis opem præstant consilii sanioris, & per eos fides catholica roboratur, dignum duximus his, quæ in favorem studiorum hujusmodi a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris processerunt, ut firma perpetuo, & illibata, ac inconcussa persistant, robur nostræ probationis adjicere, ac etiam eisdem studiis insistentes gratiis uberioribus decorare. Dudum siquidem fel. record. Nicolao PP. V. Prædecessori nostro pro parte bon. mem. Jacobi Archiepiscopi Treviren. exposito, quod dictus Jacobus Archiepiscopus, dum in humanis ageret, non solum ad Reipublicæ, ac Incolarum Terrarum sibi subjectarum, sed etiam ad aliarum mundi partium utilitatem, & prosperitatem intendens in ejus Civitate Treviren., tamquam in loco insigniori, & magis ad hoc accommodo, & idoneo, in quo aeris vigebat temperies, Victualium ubertas, cęterarumque rerum ad usum humanum pertinentium copia reperitur, desiderabat plurimum fieri, & ordinari per Sedem Apostolicam Studium generale in qualibet licita facultate, ut ibidem fides Catholica dilataretur, erudirentur simplices, æquitas servaretur Judicii, vigeret ratio, illuminarentur mentes, intellectus hominum illustrarentur: Idem Nicolaus Prædecessor præmissis, & etiam eximiæ sinceritatis devotionem, quam dictus Jacobus Archiepiscopus ad Romanam gerebat Ecclesiam, attente considerans, ac suum laudabile propositum in Domino plurimum commendans, ferventi studio ductus, quod Civitas ipsa scientiarum muniretur honoribus, itaut Viros produceret consilii maturitate conspicuos, præfati Jacobi Archiepiscopi in ea parte supplicationibus inclinatus ad laudem divini nominis, & ejusdem fidei propagationem, auctoritate apostolica in eadem Civitate Studium generale erexit, ac statuit; & ordinavit, quod illud inibi perpetuis vigeret temporibus tam in Theologia, ac jure Canonico, & Civili, quam in quavis alia licita facultate. Quodque legentes, & studentes ibidem omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, honoribus. exemptionibus, & immunitatibus, etiam per viam, & modum perpetuarum conservatoriarum, sub quibusvis modis, & formis concessis Magistris, Doctoribus, & Studentibus commorantibus, & residentibus in Studio generali Colonien., gauderent, & uterentur. Quodque illi, qui processu temporis bravium mererentur in facultate illa, in qua studuissent, obtinere, ac docendi licentiam, ut alios erudire valeant, nec non Magisterii, & Doctoratus honorem peterent, eis largiri per Doctorem, seu Doctores, per Magistrum, seu Magistros facultatis ejusdem, in qua examinatio fienda foret, Archiepiscopo Treviren. pro tempore existenti, & Treviren. Ecclesia pastorum solatio destituta, Vicario, seu Officiali in spiritualibus dilectorum filiorum præsentarentur; Qui quidem Archiepiscopus, vel Vicarius, seu Officialis aliis Doctoribus, & Magistris in eadem facultate ibidem tunc legentibus convocatis promovendos eosdem in his, quæ ad Magisterii, seu doctoratus honorem quemlibet requiruntur, per se, vel alium juxta modum, seu consuetudinem in talibus in dicto studio Colonien. servari solitam examinare studerent, qui eis doctoratus, seu Magisterii honorem impenderent. Illi vero, qui in eodem studio Civitatis ejusdem examinati, & approbati essent, ac docendi licentiam, & honorem huiusmodi obtinuissent, ut præfertur, & tunc absque aliis, examinatione, & approbatione deinceps docendi, regendi, & legendi, tam in dicta Civitate, quam singulis aliis studiis, in quibus legere, vel docere vellent, plenam, & liberam haberent facultatem. Et deinde idem Nicolaus Prædecessor cupiens, ut Doctores, & Magistri, in eodem studio manuteneri, & statum suum decenter tenere possint, ejusdem Jacobi Archiepiscopi supplicationibus inclinatus sex Canonicatus, & totidem Præbendas, ac tres Parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas Vicarias ad ipsius Jacobi Archiepiscopi, seu quorumcumque aliorum Collatorum, & Collatricum Treviren. Civitatis, & Diœcesis collationem,

nem, provisionem, præsentationem, nominationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem communiter, vel divisim pertinentes, Universitati studii Treviren. hujusmodi perpetuo univit, annexuit, & incorporavit. Et successive piæ memor. Sixtu PP. IV. ad supplicationem bon. me: Joannis Archiepiscopi Treviren., & universorum Doctorum, Magistrorum, & Scholarium Universitatis studii Treviren. hujusmodi asserentium unionem prædictam tunc effectum consequutam non fuisse, erectionem, Statutum, & Ordinatum prædicta, ac omnia, & singula in literis dicti Nicolai Prædecessoris contenta, nec non promotiones in quavis facultate, in ipsa Universitate Treviren. rite factas, & inde sequuta quæcumque approbavit, & plenum firmitatis robur obtinere decrevit; supplens omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem; necnon in singulis S. Simeonis Treviren., & Sancti Florini, & S. Castoris in Confluentia, & in Monasterio Menifeldt, Aindielerichen, ac in Palatiolo Ecclesiis unum Canonicatum, & unam Præbendam primo vacaturas, nec non in Andernach, Diedenhosfren, & Epsernach dictæ Dioecef., ac Sancti Laurentii, & Sancti Gandolffi Treviren. Parochiales Ecclesias, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis dictæ Universitati Treviren. pro illius Doctoribus, & Magistris dumtaxat, reservatis tamen congruis portionibus pro perpetuis Vicariis dictarum Ecclesiarum Parochialium, perpetuo univit, annexuit, & ncorporavit. Et insuper Doctoribus, & Magistris, per dictam Universitatem, & illius pro tempore Rectorem ad tenendum, & regendum Canonicatus, & Præbendas, ac Parochiales Ecclesias hujusmodi deputatis, quod ad solutionem aliquarum pecuniarum pro eorum receptione ad illos, & ad servandum annos expectantes, & residendum, ac solutionem primorum fructuum, & alia onera quemadmodum in aliis Universitatibus illarum partium minime tenerentur, & ab oneribus hujusmodi essent liberi, & immunes, ipsique Universitati Trevirensi, quod ombibus, & singulis libertatibus, privilegiis, & immunitatibus, gratiis, concessionibus, & favoribus, quibus nedum Colonien. sed etiam aliæ Universitates studiorum illarum partium gaudebant, & utebantur, uti, & gaudere valerent; nec non Rectori, & Universitati Treviren. prædictis; quod personas a Jure prohibitas ad audiendum leges admittere possint, auctoritate apostolica indulsit, prout in singulis Nicolai, & Sixti Prædecessorum prædictorum desuper confectis literis, in quibus videlicet Sixti Prædecessoris, quod dicta Ecclesia in Dieden. offen dictæ Dioecesis erat expressum, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte, tam Venerabilis Fratris nostri Joannis moderni Archiepiscopi Treviren., quam dilectorum filiorum universorum Doctorum, Magistrorum, & Scholarium dicti Studii Treviren. petitio continebat, dicta Ecclesia in Diedenoffen non Treviren. predictę, sed Metensis Dioecesis existit, & propterea præfatus Joannes modernus Archiepiscopus Treviren., ac universi Doctores, Magistri, & Scholares dicti studii Treviren. dubitent, literas Sixti Prædecessoris hujusmodi de subreptionis vitio notari, illarumque effectum frustrari posse tempore procedente; Quare pro parte dictorum Joannis moderni Archiepiscopi, ac universorum Doctorum, Magistrorum, & Scholarium dicti Studii Treviren. asserentium unionem, annexionem, & incorporationem per Sixtum Prædecessorem hujusmodi concessas solum quoad Sancti Simeonis, & Sancti Castoris Ecclesiarum Canonicatus, & Præbendas, & ad S. Laurentii, & S. Ganvolffi, & in Epternach Parochiales Ecclesias prædictas effectum habuisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut singulas dictarum Nicolai, & Sixti Prædecessorum literas prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta approbare, & innovare, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere decernere, nec non unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, quoad ea, in quibus nondum effectum sortita fuerunt, adversus quascumque Constitutionum, Unionum, annexionum, & incorporationum effectum non sortitarum revocatorias, quæ tam a Nobis, & Sede Apostolica, quam a Nicolao, & Sixto, & quibuscumque aliis Romanis Pontificibus etiam Prædecessoribus Nostris hactenus emanarunt pro manutentione dicti studii Treviren., in pristinum, & in eum statum, in quo ante Constitutionum revocatorias ipsas erant, plenarie restituere, & reintegrare, & aliás revalidare, & etiam de novo concedere, nec non pro uberiori Doctorum, & Magistrorum prædictorum sustentatione ad unum ex Canonicatibus, & unam ex Prebendis singularum S. Paulini extra Muros Treviren. in Lymburgh Dioecef., Beatæ Mariæ Wesalia in Wetzflavia in Cardona, in Longvviono, & in Ivodio dictæ Treviren. Dioecesis Ecclesiarum, primo vacaturis extendere, & ampliare, ac aliás in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem. secundum communem æstimationem tam Beneficii uniendi, quam illius, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interest, & idem voluimus observari in confirmatione unionum jam factarum, præfatis Joanni Archiepiscopo, Doctoribus, Magistris, & Scholaribus, ne literæ Sixti Prædecessoris hujusmodi frustrarentur effectum, providere volentes, ipsosque Joannem Archiepiscopum, Doctores, Magistros, & Scholares d. studii Treviren., & eorum singulos a quibusque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum

rum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac singulorum tam priorum, quam posteriorum Canonicatuum, & Præbendarum, & Parochialium Ecclesiarum prædictorum fructuum, redditnum, & proventuum veros annuos valores præsentibus pro expressis haben., hujusmodi supplicationibus inclinati, volumus, & apostolica auctoritate concedimus, quod literæ Sixti prædecessoris hujusmodi, & processus habiti per easdem literas, nec non unio, & annexio, & incorporatio prædictæ, & inde sequuta quæcumque a data præsentium valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant in omnibus, & per omnia, perinde ac si eisdem literis dicti Prædecessoris, quod dicta Ecclesia de Diedenhoffen non Treviren., imo q. Meten. Diœcesis prædictæ erat, expressum fuisset, nec non prædictas, & singulas dicti Nicolai prædecessoris literas, ac omnia, & singula in eis contenta auctoritate apostolica præfata, tenore earumdem præsentium approbamus, & innovamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere decrevimus, nec non unionem, annexionem, & incorporationem prædictas, quoad ea, in quibus nondum effectum sortitæ fuerunt, adversus dictas revocatoriasque ipsas in eum, in quo erant statum, plenarie restituimus, & reintegramus, & aliàs revalidamus, ac cum omnibus, & singulis in literis Prædecessoris Sixti hujusmodi contentis clausulis de novo concedimus: nec non pro uberiori Doctorum, Magistrorumque prædictorum sustentati one ad unum ex Canonicatibus, & unam ex Præbendis singularum Sancti Paulini extra Muros Treviren. in Lymburgh Diæc., Beatæ Mariæ in Wesalia in Wetzflavia in Cardona, in Longuiono, & in Puodio dictæ Treviren. Diœcesis Ecclesiis primo vacaturis, auctoritate apostolica, & tenore prædictarum extendimus, & ampliamus, ita quod liceat Rectori dictæ Universitatis singulorum tam priorum, quam posteriorum Canonicatuum, & præbendarum, ac Parochialium Ecclesiarum prædictorum cum illos, & illas simul, vel successive, etiam in aliquo ex mensibus ordinariis Collatoribus per Constitutiones nostras, vel alternativas, aut Concordata Principum Nationis Germanicæ, seu quævis alia privilegia, & indulta apostolica concessis, vacare contigerit, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem propria auctoritate libere appræhendere, ac dictis Parochialibus Ecclesiis unitis per Vicarios, per eum ad ejus nutum ponendos, & amovendos deserviri, ac Doctoribus, & Magistris prædictis de illarum fructibus, redditibus, & proventibus juxta præfati Joannis moderni Archiepiscopi Treviren. providam ordinationem desuper faciendam responderi facere, nec non dictarum Collegiatarum Ecclesiarum Capitula de omnibus, & singulis fructibus, redditibus, & proventibus Canonicatuum, & Præbendarum unitorum hujusmodi, quotidianis distributionibus dumtaxat exceptis, juxta similem ordinationem ejusdem Archiepiscopi pro tempore inter Doctores, & Magistros prædictos distribuendis statim post assequutionem possessionis Canonicatuum, & Præbendarum hujusmodi, etiam absque aliqua expectatione annorum carentiæ, & statutorum solutionem eidem Rectori respondere teneantur, & ad hoc per eumdem Joannem, ejusque successores Archiepiscopos Treviren. per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia, etiam inviti compelli possint, & debeant: quodque Joannes Archiepiscopus, & successores præfati his omnibus superintendere, & ad eos singulorum ordinatio, & correctio, emendatio, & reformatio eorum, quæ circa præmissa occurrere possint jure ordinario spectare debeant. Et si dicta Universitas, illiusque Doctores, Magistri, & Scholares in dicta Civitate contra eorum Constitutiones, & privilegia a Præfectis, & Gubernatoribus, seu Civibus, & Incolis dictæ Civitatis ullo unquam tempore indebite gravarentur, seu aliàs minus civiliter tractarentur, ita quod Joanni Archiepiscopo, & successoribus præfatis ex his, vel aliis justis causis, & legitimis videretur Studium commode in eadem Civitate continuari non posse, quod ex tunc durantibus causis hujusmodi, liceat eidem Joanni Archiepiscopo, & successoribus sua ordinaria auctoritate, tam Universitatem, quam omnes illi annexos fructus, redditus, & proventus ubicumque consistentes ad aliquod Oppidum insigne dictæ Treviren. Diæcesis toties quoties transferre, & ibidem quandiu iis placuerit, & visum fuerit continuare, auctoritate apostolica, & tenore prædictis statuimus, & ordinamus. Quodque unionem, & annexionem, & incorporationem sic revalidatas, illorumque extensionem, & ampliationem prædictas, ad hoc ne de cætero sub aliquibus revocationibus, vel suspensionibus in genere, vel in specie, per Nos, & Sedem prædictam quomodolibet faciendis, & edendis compræhendantur, ex nunc vere, & non ficte effectum sortitas, ipsique Universitati plenum Jus in re acquisitum fore, & eamdem Universitatem solam fructuum perceptionem expectare, ac privilegio Constitutionis nostræ, & Cancellariæ Apostolicæ Regula de non tollendo jus quæsitum gaudere; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, aut subdelegatos, & S. R. E. Cardinales, & Causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis instantia, etiam primæ, & ulterioris appellationis in Romana Curia, vel extra eam sententiari, terminari, definiri, & interpretari debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliàs, & aliter sententiandi, terminandi, definiendi, & interpretandi facultate, potestate, & auctoritate. Et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter fieri, & attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstan. priore voluntate nostra, & aliis præmissis, ac in favorem dictorum ordinariorum editis, & alternativis, & concordatis, & aliis Constit., & ordinat. Apostolicis, & dictarum Metropolitanarum, vel Collegiatarum Ecclesiarum sta-

statutis, & consuetudinibus, etiam de servando Amicos, expectando, & faciendo primam annualem, continuam, personalem residentiam, ac de solvendo certam pecuniæ quantitatem, seu certa alia Jura in prima receptione ad Canonicatus, & Præbendas earumdem Collegiatarum Ecclesiarum, etiam Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis privilegis quoque, Indultis, & literis Apostolicis præfatis Ordinariis, & Ecclesiis, earumque Capitulis, & personis, & per Nicolaum, & Sixtum, & quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine etiam consistorialiter, & sub quibusvis verborum formis, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam ad nullius instantiam, & supplicationem concessis, ac per eos, & Nos, sedemque prædictam, & iteratis vicibus approbatis, innovatis, & denuo etiam concessis, Quibus, ac statutis, alternativis, & concordatis, & aliis prædictis, etiamsi pro illorum omnium sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus plena, & expressa, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales id importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, & derogatum, esse volumus: necnon omnibus illis, quæ in singulis literis prædictis concessum fuit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, voluntatis, concessionis, Decreti, approbationis, innovationis, restitutionis, reintegrationis, extensionis, ampliationis, statuti, ordinationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigesimo secundo; octavo Idus Octobris Pontificatus nostri anno Nono.

Prædicta omnia confirmari petit Archiep.

§. 6. Cum autem sicut Venerabilis frater Lotharius modernus Archiepiscopus Treviren. S. R. I. Princeps Elector Nobis nuper exponi fecit, ipse ut gregem sibi a Deo commissum in orthodoxa fide, ac pace, & tranquillitate melius conservare possit, Universitatem Treviren. prædictam restaurare, ac omnibus liberalibus artibus, disciplinis, & facultatibus instruere, & reintegrare intendat; & propterea literas prædictas, omniaque, & singula in eis contenta apostolicæ nostræ confirmationis robore communiri plurimum desideret;

Confirmat Gregorius.

§. 7. Nos pio, & laudabili dicti Lotharii Archiepiscopi desiderio, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, supplicationibus ejusdem nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnes, & singulas Nicolai, Sixti, & Clementis prædecessorum prædictorum literas, omniaque, & singula in eis contenta, exceptis tamen quoad Parochiales Ecclesias prædictas iis, quarum uniones, annexiones, & incorporationes, ut præfertur, facta effectum sortitæ non sunt, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus.

Clausulæ.

§. 8. Decernentes tam præinsertas, quam præsentes literas, & in eis contenta, ut præfertur, semper, & perpetuo valida, firma, & efficacia esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, dictæque Universitati, illiusque Rectori, & personis quibuscumque, quocumque nomine nuncupatis, in omnibus, & per omnia plenissime suffragari debere, sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 9. Non obstantibus præmissis, ac omnibus illis, quæ iidem prædecessores in suis literis prædictis voluerunt non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 17. Julii 1621. An.I.

Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 17. Julii 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XXII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Regni Galliarum Proceres sub excommunicationis pœna admonetur, ne rebellibus contra Ludovicum Regem adhæreant, faveantque.

GREGORIUS PAPA XV.

Universis, & singulis Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, aliisque Regni Franciæ Proceribus, Nobilibus, & personis Rebellium hæreticorum parti adhærentibus, seu illos sequentibus, aut auxilium, & opem, aut favorem quomodolibet iis ferentibus contra charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum Regem Christianissimum, spiritum consilii sanioris.

A Laudibus Ludovici Regis exordiens.

§. 1. Postquam Dominus, in cujus manu sunt omnes fines terræ, & per quem Reges regnant, & legum conditores justa decernunt, eumdem Ludovicum Regem sedere fecit in solio Patris sui, & super florentissimum Franciæ Regnum adhuc puerum constituit, multis signis ostendit apposuisse erga eum cor suum, ut faceret illi magna, & exaltaret nomen suum per eum: Siquidem dedit illi cor re-

rectum, cor sapiens, & intelligibile, cor diligens justitiam, & odio habens iniquitatem, multasque misericordias fecit cum eo, auferens bella de Regno ejus, & pacans illud in tempore opportuno, ut in pace, & tranquillitate cresceret, & proficeret in sapientia, & virtute coram se, & hominibus, quemadmodum profecisse, & proficere, benedicente Domino, in dies magis omnes sciunt, & laudant Deum Coeli; apposuit enim manus suas ad fortia, & justitiam suam notam fecit omnibus nationibus, itaut Justus prædicitur, & Justi nomine honorificetur.

Qui rebelles Regni sui profligavit.

§.2. Cum vero omnes Franciæ Populi divinæ bonitati gratias agere, & Deum laudare deberent, quod talem Rectorem, & Principem sibi dedisset, per quem ad optatam omnibus in Domino tranquillitatem, & prosperitatem pervenire posse sperare liceret; nonnulli, qui in via veritatis non steterunt, sed ab errando a recta post vanitates, & insanias falsas abjerunt, hæresum diabolica fraude decepti, sicut Deum Regem Regum, ita & illum, qui per Deum regnat, post habentes, patri suo diabolo auscultarunt, & pro eo, ut diligerent tam pium, justumque Regem, adversus eum cornua erexerunt, & arma impia sumentes, apertam rebellionem, & bellum intestinum excitaverunt, quos tamen Ludovicus Rex divina pro eo pugnante dextera, sicut promeriti sunt, humiliare, & prosternere feliciter cœpit, & felicitus prosequitur, ac sperare in Domino licet brevi eos debellaturum, eorumque contrita superbia potestati suæ subditurum: Quod & Nos, qui a Domino super gregem suum inscrutabili divinæ sapientiæ consilio constituti sumus, & intimo cordis affectu Ludovicum Regem diligimus, a Domino postulamus, & precamur.

Nonnullos tamen eis favere dolet.

§.3. Verum, ut hoc prætermittere pro nostri officii debito non debemus, ita etiam quantum cum Domino possumus, providere tenemur, ne unde auxilium Ludovico Regi esse oportet, inde existat incommodum, & detrimentum, hostibus vero robur, & præsidium, divino honori contumelia, fidelibus scandalum & animarum æternæ salutis dispendium; ipseque Ludovicus Rex optimo jure conqueri possit, si inimicus meus maledixisset mihi, substinuissem utique, tu vero homo unanimis, & notus meus. Siquidem non sine gravi animi nostri molestia accepimus, non deesse ex catholicis Regni Franciæ, qui in his hæreticorum motibus non solum a Rege suo, ut Jus, & fas postulat, non stent, sed hostium iniquis partibus favere, iisque adhærere non vereantur.

Quos ut ab iniquo resiliat proposito, admonens,

§.4. Quos idcirco Nos paterno affectu enixe in Domino hortamur, ut memores officii sui, & Fidei, quam Regi suo debent, memores divinorum mandatorum, & judiciorum contristare desinant Ecclesiam Dei matrem suam, quæ sine dolore audire non potest, filios suos cum impiis partem habere adversus Principem suum, & adversus Deum ipsum; Qui enim potestati resistit, Deo resistit, tantoque gravius, quod hæreticis, & a grege Christi segregatis favent, & opitulantur. Quæ enim societas luci, & tenebris, aut Christo, & Belial. Quod si non odio Religionis hoc fieri prætendant, intelligant non idcirco apud Deum excusari, cujus valde offenditur, & irritatur Majestas, quoties cum Regiæ Majestatis offensione, hæreticis favetur. Itaque iterum eos in Domino hortamur, & monemus, ac sub interminatione divini Judicii requirimus per viscera Domini nostri Jesu Christi, ante cujus Tribunal omnes Nos manifestari oportet, reddituri de factis propriis rationem, ut ad cor redeant, ac privatos omisso bono publico non anteponant, divinæ voluntati terrena desideria, publicæ utilitati privata studia, Regni tranquillitati discordiarum & bellorum civilium tempestates, & procellas, Justitiæ iniquitatem Deo, denique homini, & propriæ saluti æternam damnationem, & hæreticos deserentes ad castra Domini, & ad Regem suum revertantur.

Eis, nisi resipuerint intra quindecim dies, excommunicationē sibi reservatā proponit.

§.5. Quod si indurato corde nostras hujusmodi paternas admonitiones, & cohortationes parvipendentes nostris hujusmodi mandatis, Regique suo non obtemperaverint, sed per quindecim dies a præsentium intimatione, seu in loco infrascripto affixione, seu publicatione, quorum quinque pro primo, quinque pro secundo, & quinque pro tertio, & ultimo, ac peremptorio termino illis præfigimus, & assignamus, non resipuerint, auctoritate Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra eorum singulos anathematis vinculo innodamus, & innodatos decernimus, & declaramus, a quo nonnisi a Nobis, & Romano Pontifice, aut ab eo auctoritatem habente, præterquam in mortis articulo absolvi minime possint, aliasque pœnas incurrere volumus, a sacris canonibus hæreticorum fautoribus impositas. Imposterum vero, ne quisquam similem excessum committere, & hæreticis contra prædictum Ludovicum Regem adhærere, seu illis favorem, opem, & auxilium, vel consilium dare præsumat, sub similis excommunicationis, aliisque hujusmodi pœnis ipso facto incurrendis, auctoritate prædicta, tenore præsentium interdicimus, & prohibemus, non obstantibus in contrarium facientibus quibuscumque.

Præsentium transumpta publicanda;

§.6. Quia vero difficile foret, præsentes literas singulis eorum præsentari, & ad singula loca deferri, ad quæ oportet, volumus, ut illæ in loco viciniori affixæ, & publicatæ, perinde omnes arctent, & afficiant, acsi unicuique eorum personaliter intimatæ fuissent; Quodque, ut earum transumptis, etiam impressis, manu publici Notarii, ac sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides ubique gentium, & locorum in Judicio, & extra illud adhibeatur, quæ eisdem originalibus literis adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Iisque credendum.

Dat. die 11. Augusti 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 11. Augusti 1621. Pontificatus nostri Anno I.

Fa-

XXIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Episcopo Luceorien. reservandi tria Beneficia Ecclesiastica in singulis Gnesnen., Uladislavien., Posnanien., Plocen., Cracovien, Warmien. Ecclesiis Personis per Regem Poloniæ nominandis.

Ven. fratri Andreæ Episcopo Luceorien.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. Frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Facultas; de qua in rubrica.

§.1. Ut charissimus in Christo filius noster Sigismundus Poloniæ, & Svetiæ Rex Illustris personis in fide catholica, & unione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ persistentibus, aliàsque sibi gratis, & acceptis se se nostra, & hujus Sanctæ Sedis opera benignum præstare possit, fraternitati tuæ Beneficia Ecclesiastica in singulis Gnesnen., Uladislavien., Posnanien., Plocen., Cracovien., & Warmien. Ecclesiis, Civitatibus, vel Dioecesibus consistentia, etiamsi Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, Personatus, administrationes, & officia, ac dignitates ipsæ in prædictis post Pontificales majores, aut aliis Ecclesiis prædictarum Civitatum, vel Dioecesum principales fuerint, & ad illas, nec non personatus, administrationes, vel officia hujusmodi consueverint qui per electionem assumi, eisque cura etiam Jurisdictionalis immineat animarum, illaque omnia dispositioni apostolicæ specialiter, vel ex quavis causa, præterquam ratione vacationis illorum apud Sedem prædictam, aut familiaritatis continuæ commensalitatis nostræ, seu alicujus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis viventis, cujus consensus requirendus foret, generaliter reservata, vel ex generali reservatione apostolica affecta, & cujuscumque annui valoris illorum fructus, redditus, & proventus extiterint, ad collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem Ven: fratrum Archiepiscopi Gnesnen., nec non Uladislavien., Posnanien. Plocen., Cracovien., & Warmien. Episcoporum, ac dilectorum filiorum Capitulorum Ecclesiarum prædictarum communiter, vel divisim pertinen. vacantia ad præsens, aut simul, vel successive, etiam in mensibus, in quibus vacantium Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio per Constitutiones Apostolicas, aut Cancellariæ Apostolicæ Regulas Nobis generaliter reservata existit vacatura, singula videlicet singulis personis ecclesiasticis, clericali saltem charactere insignitis, & aliàs idoneis, ac in fide catholica omni tempore constantibus, quas dictus Sigismundus Rex duxerit nominandas, si quisque nominandorum per se, vel Procuratorem suum legitimum infra unius mensis spatium, postquam vacatio hujusmodi innotuerit, Beneficium vacans duxerit acceptandum, cum omnibus Juribus, & pertinentiis suis, auctoritate nostra apostolica, hac vice dumtaxat specialiter reservandi, nec non Archiepiscopo, & Episcopis, ac Capitulis prædictis, ne de Beneficiis hujusmodi, si vacant, aut cum vacaverint, ut præfertur, disponere quoquo modo præsumant, districtius inhibendi, nec non quid quid secus per prædictos, aut alios quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernendi.

Facultatum necessariarum concessio.

§.2. Et nihilominus singula Beneficia prædicta si vacant, aut cum vacaverint, ut præfertur, singulis personis nominan. prædictis cum juribus, & pertinentiis hujusmodi, ac plenitudine juris canonici conferendi, & de illis etiam providendi, eosque, seu eorum Procuratores ipsorum nominibus in corporalem possessionem Beneficiorum, jurium, & pertinentiarum prædictorum inducendi, ac inductos defendendi, & easdem nominandas personas, vel pro eis Procuratores prædictos ad præben. hujusmodi in singulis Ecclesiis prædictis in Canonicum, & fratrem recipi, & Stallo sibi in choro, & loco in capitulo singularum Ecclesiarum prædictarum cum dicti Juris plenitudine assignatis, nec non ad singula alia Beneficia hujusmodi, ut moris est, admitten., sibique de illorum, ac Canonicatuum, & Præbendarum prædictarum fructibus, redditibus, proventibus, Juribus, & obventionibus universis integre responderi faciendi: Ac contradictores quoslibet, dicta auctoritate nostra, appellatione postposita compescendi, cæteraque in præmissis, circa ea necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, plenam, & liberam, auctoritate apostolica, tribuimus facultatem.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsarum Ecclesiarum juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscumque. Aut si aliqui apostolica prædicta, vel alia quavis auctoritate in dictis Ecclesiis in Canonicos sint recepti, vel, ut recipiantur insistant, seu si super provisionibus sibi faciendis de Canonicatibus, & Præbendis, aut dignitatibus, personatibus, administrationibus, & officiis dictarum Ecclesiarum speciales, vel aliis Beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum. Quibus omnibus personas prædictas in assequutione Canonicatuum, & Præbendarum, Dignitatum, Administrationum, & officiorum, & Beneficiorum hujusmodi volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem Dignitatum, Personatuum, Administrationum, vel Beneficiorum aliorum præjudicium generari. Aut si Archiepiscopo, & Episcopis, ac Capitulis prædictis communiter, aut divisim ab eadem sit sede indultum, quod ad receptionem, vel præsentatio-

tationem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, quodque de Canonicatibus, & Præbendis, aut Dignitatibus, Personatibus, administrationibus, vel officiis hujusmodi, aut aliis Beneficiis Ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, præsentationem, electionem seu quamvis aliam dispositionem conjunctim, vel separatim spectan. nulli valeat provideri per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel speciali cujuscumque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter insertam effectus hujusmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Seu si personæ prædictæ præsentes non fuerint, ad præstandum de observandis Statutis, & consuetudinibus dictarum Ecclesiarum, solitum Juramentum, dummodo in absentia sua per Procuratorem idoneum, & cum ad Ecclesias prædictas accesserint, corporaliter illud præstent.

Beneficiorum redditum 24. duc. excedentium expeditio in Dataria facienda.

§.4. Volumus autem, ut si alicujus ex Beneficiis per te vigore præsentium collatis fructus, redditus, & proventus XXIV. ducat. auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum excesserint, illi, quibus per te provisum de illis extiterit, infra sex menses a die eis factarum provisionum hujusmodi computan. novam provisionem super illis a dicta Sede Apostolica impetrare, literasque in totum desuper expedire, ac Jura Cameræ Apostolicæ propterea debita persolvere omnino teneatur, alioquin sex mensibus elapsis prædictis, Beneficia ipsa vacare censeantur eo ipso.

Dat. die 13. Augusti 1631. An.I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 13. Augusti 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XXIV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Hortatur Archiepiscopos, & Episcopos Regni Franciæ, ut assiduas preces pro felici Regis successu contra hæreticos fundant.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven: fratribus Archiepiscopis, & Episcopis in Regno Franciæ constitutis salutem, & apostolicam benedictionem.

Exordium.

Sacri apostolatus ministerio per abundantiam divinæ gratiæ, nullo licet merito nostro, præsidentes, inter graves solicitudines, quibus pro apostolicæ servitutis debito continue premimur, illa Nos maxime solicitos habet, quam præsentes hæreticorum, & rebellium in nobilissimo Franciæ Regno motus Nobis merito conficiunt.

§.1. Quamobrem cum charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum Rex Christianissimus eosdem hæreticos, propitiante Domino Deo exercituum, debellare, & nefarios eorum conatus, atque machinationes reprimere fortiter cæperit, ita ut sperare Nos posse videamur, eumdem Ludovicum Regem Deum elegisse ad ostendendam per eum misericordiam suam, & faciendi potentiam in brachio suo pastoralis officii nostri partes præcipuas esse duximus, Fraternitates vestras, quas in partem solicitudinis nostræ vocavit Altissimus, paterne, enixeque, quod facimus, requirere & in Domino adhortari, ut temporalia ejusdem Ludovici Regis arma vestris spiritualibus, videlicet orationibus, & jejuniis coadjuvetis, greges vestræ curæ divinitus commissos, ut corde contrito, & humiliato assiduas pias ad Deum Patrem misericodiarum preces pro felici ejusdem Ludovici Regis contra dictos hæreticos successu, hæresum ipsarum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, & tranquillitate fundant, moneatis.

Causæ peculiares preces ad Deum fundendi.

Adhortatio, de qua in rubrica.

Oratio XL. Horarum indicenda cum indulgentiarũ concessione.

§.2. Nos enim, ut illi ad hæc alacrius peragenda invitentur, omnibus, & singulis utriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui orationi XL. horarum ea de causa in ejusdem Regni Ecclesiis a Vobis deputandis, & mandato etiam vestro instituendæ per aliquod temporis spatium devote interfuerint, & ibi, ut præfertur, ad Deum oraverint, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Derogatio contrariorum.

§.3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque, præsentibus pro hac vice tantum valituris.

Dat. die 21. Augusti 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 21. Augusti 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Nuncio Apostolico apud Regem Hispaniarum confirmandi nonnullos Judices seculares ab eodem Rege deputatos pro cognitione cujusdam causæ concernentis Milites Militiarum Regnorum Hispaniarum.

Ven: fratri Alexandro Patriarchæ Alexandrino Nostro, & Sedis apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuncio.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. frater salutem, & apostolicam benedictionem.

Causæ concedendi facultatem, de qua in Rubrica.

§.1. Cum, sicut charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus Nobis nuper exponi fecit, in processu causæ, seu causarum moderni Ducis Ossunæ coram cæteris Judicibus ab eodem Philippo Rege deputatis pen-

pendentium, nonnulli fratres milites militiæ Sancti Jacobi de Spatha culpabiles reperti sint, & fieri possit, ut etiam de Calatrava, & Alcantara militiarum fratres milites in eodem processu similiter inditiati successu temporis reperiantur.

Concessio. §.2. Idcirco fraternitati tuæ per præsentes committimus, & mandamus, ut Judicibus ab eodem Philippo Rege, ut præfertur, deputatis, & in causa, seu causis hujusmodi pro tempore deputandis, contra omnes, & singulos tam prædictarum, quam aliarum quarumcumque Regnorum Hispaniarum militiarum, quarum dictus Philippus Rex Administrator, apostolica auctoritate, deputatus existit, fratres milites, legitimis præcedentibus indiciis, etiam ad carcerationem, & rigorosum examen procedendi, atque inquisitiones, & processus fabricandi, & contra culpabiles repertos ad sententiam definitivam, & illius exequutionem deveniendi Juris ordine servato, aliaque omnia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna, etiamsi talia sint, vel fuerint, quæ magis specialem, & expressam requirerent commissionem, faciendi, gerendi, & exequendi, plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem, auctoritate nostra, concedas, & impartiaris.

Derogatio contrariorum §.3. Non obstantibus præmissis, ac apostolicis, nec non in universalibus, provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac prædictarum militiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 23. Augusti 1631. An.I. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 23. Augusti 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XXVI.

Præfinitio nonnullarum Ordinationum pro feliciori gubernio Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia Reformatorum in Italia.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procœmium. ONerosa pastoralis officii solicitudo, meritis licet insufficientibus, Nobis ex alto commissa, crebro Nos admonet, ac inducit, ut ad statum Christifidelium quorumlibet, præsertim Regularem vitam profitentium, salubriter dirigen. operosis studiis intendentes, ea, quæ felici eorum gubernio, prosperæque directioni profutura noscuntur, provide statuamus, & ordinemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Solus Custos Reformatorũ accedat ad Capitulum Provinciale, & vocem habeat activam. §.1. Ut igitur Ordo Fratrum Minorum S. Francisci de observantia Reformatorum nuncupatorum, per totam Italiam felicioribus in dies augeatur progressibus, Motu proprio, non ad ipsorum Fratrum Reformatorum instantiam, sed de mera nostra matura deliberatione volumus, & mandamus, ut ultra ea, quæ disponuntur in Constitutionibus fel. record. Gregrorii XIII., & Clementis VIII. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum circa modum vivendi Reformatorum, Fratres Observantes Reformati amplius ad Capitulum Provinciale non accedant, nisi solum ipsorum Custos, qui etiam solus vocem activam tantum habeat.

Transitus Reformatorũ ad observantes, & viceversa quibus in causis permittendus. §.2. Non habeant in futurum præfati Reformati inter Observantes, seu de familia aliquam dignitatem, seu officium; & si aliqui de familia ob aliquam causam, & ob quodcumque privilegium, seu facultatem transierint ad Reformationem, nullum officium, & dignitatem habere possint, nisi per sex annos inter eos permanserint, & laudabiliter cum eis vixerint; Et illi, qui transire voluerint a familia ad Reformatos, debeant hoc obtinere in Congregatione, seu Capitulo, prout modo observatur. Et illi qui talem licentiam obtinebunt, debeant facere annum novitiatus integrum, prout alii Reformati faciunt. Intimetur omnibus Reformatis in Congregatione, seu Capitulo Provinciali ad deducendas causas, propter quas velint ad familiam transire, quibus assignetur annus ad deliberandum, quo elapso, nullus postea Reformatus ob quamcumque causam a Reformatis ad familiam transire possit.

Jurisdictio Ministri Gen. Reform. præservatur. §.3. Quoad jurisdictionem Ministri generalis in Reformatos, servetur Const. ejusdem Gregorii Prædecessoris.

Procurator, & Visitatores Reformatorũ a Card. Protectori eligen. regularem observantiam curent. §.4. Procurator Refomatorum eligatur a Cardinale Protectore pro tempore existenti, qui debeat etiam deputare quatuor Visitatores per totam Italiam de triennio in triennium, qui curent observari literas piæ mem. Nicolai III. & Clementis V. Romanorum

norum Pontificum etiam Prædecessorum nostrorum, concernentes observantiam regularem, & delinquentes corrigant, & puniant, prout eis magis expedire videbitur, certioresque faciant Cardinalem Protectorem, & Ministrum generalem Reformatorum, ut, & ipsi, quod necessarium fuerit ad animarum salutem, procurent observari.

Ministri Provinciales Observantiū superioritatem non habeant in Reformatos.

§.5. Ministri Provinciales Fratrum de familia nullam habeant jurisdictionem, potestatem, & superioritatem in Reformatos.

Præmissa inviolabiliter observentur. Clausulæ præservativæ.

§.6. Decernentes præmissa omnia, & singula, perpetua, valida, firma, & efficacia esse, & fore, & per præfatos Fratres Reformatos perpetuo observari debere.

§.7. Præsentes quoque literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, argui, seu impugnari, aut sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus compræhendi posse, sed semper ab illis exceptas esse, & fore, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas censeri; Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi,& interpretandi facultate, & auctoritate,judicari ,& definiri debere,ac irritum, & inane,si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutorū deputatio.

§.8. Quocirca Ven. Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque locorum Ordinariis per præsentes committimus, & mandamus, quatenus quicumque illorum per se, vel per alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Reformatorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ipsisque Fratribus Reformatis in præmissis efficacis defensionis præsidio assisten.faciant auctoritate nostra illos eorumdem præmissorum effectu pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum

§.9. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§.10. Volumus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 1. Septem.1621. An.I.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 1.Sept.1621. Pontificatus nostri An.I.

XXVII.

Facultas Nuncio apud Regem Franciæ affrancandi nonnulla Bona Ecclesiastica, pecuniasque ex hujusmodi affrancatione provenientes in sumptus belli contra Hæreticos, ac rebelles erogandi.

Ex Regest. in Secret. Brev.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

Militantis Ecclesiæ regimini divina disponente Clementia præsidentes, inter graves sollicitudines, quibus pro pastoralis officii, & apostolicæ servitutis debito continue premimur, ea nunc est præcipua, quam præsentes hæreticorum in Regno Franciæ motus Nobis merito conficiunt. Quamobrem libenter pastoralis officii nostri partes interponimus, cum ea a Nobis postulantur, per quæ Catholicorum Principum vires ad resistendum hostium veræ Fidei conatibus augentur, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis,conspicimus in Domino salubriter expedire.

Excitatis bellorum motibus per Hæreticos in Gallia,

§.1. Sane cum charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum Rex Christianissimus ob concitatos in eodem Regno ad præsens per humani generis hostem motus, pro compescendis hæreticis rebellibus, gravia hactenus expensarum onera subierit, & ad præsens subeat, & sicut accepimus, aliàs diversa bona ad Ecclesias, Monasteria, Prioratus, & alia Beneficia Ecclesiastica Regni Franciæ spectantia, & pertinentia, de licentia Sedis Apostolicæ vendita, & alienata fuerint, & ad certum tempus eisdem Ecclesiis, Monasteriis,Prioratibus, & aliis Beneficiis hujusmodi eadem bona sub certis modo, & forma affrancandi facultas concessa fuerit; Nos idcirco eidem Ludovico Regi de aliquo subventionis auxilio,quacumque ratione possumus, providere cupientes,sine Cleri gravi dispendio hujusmodi affrancationem bonorum fieri posse decrevimus.

Gregorius permittit pecunias ex affrancatione nonnullorum bonorum ecclesiasticorum provenientes in hujusmodi belli sumptus erogari.

§.2. His,aliisque gravissimis causis ad Dei gloriam, Sanctæque ejus Ecclesiæ defensionem, & exaltationem adducti, supplicationibus ejusdem Ludovici Regis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de attributæ Nobis a Domino, apostolicæ potestatis plenitudine, Ven: fratri Octavio Archiepiscopo Tarsen. nostro, & apostolicæ Sedis in dicto Regno Nuncio, ac aliis personis Ecclesiasticis ab eo, si ei videbitur, ex dicto Clero deputan., ut omnia, & singula bona, quæ, ut præfertur, vendita,vel alienata reperientur,residuo justi pretii per emptores soluto, seu aliis honestis conditionibus affrancare, omnesque pecunias ex affrancatione hujusmodi provenientes, personæ a dicto Clero Regni prædicti deputandæ per eam in præsentis Belli, & non alios usus convertendas, & erogandas consignari facere, nec non Instrumenta, ac omnia, & singula alia in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & oppor-

portuna, etiamsi talia sint, vel fuerint, quæ magis specialem, specificam, & expressam requirerent mentionem, facere, gerere, & exequi libere, & licite possint, & valeant, tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

Clausulæ. §. 3. Decernentes affrancationes vigore præsentium faciendas suam debitam roboris firmitatem obtinere, suosque plenarios effectus sortiri, & per Ecclesias, Monasteria, Prioratus, & alia Beneficia prædicta obtinentes, ac alios quoscumque ad quos spectat, & imposterum spectabit, inviolabiliter observari debere, neque Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Priores, aliasque personas dignitates, & alia Beneficia prædicta obtinentes a præmissis, & aliis in vim præsentium facien. quovis etiam enormissimæ læsionis prætextu, aut ex quacumque alia etiam justissima causa quomodolibet appellare, seu reclamare, ac illis aliqua privilegia etiam per Sedem Apostolicam quomolibet concessa suffragari non posse, sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium derogatio. §. 4. Non obstan. Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac præsertim Symmachi, Pauli II., & Pauli IV. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, ac Ecclesiarum, monasteriorum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum, etiam Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 13. Septem. 1621. An. I. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 13. septembris 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XXVIII.

Facultas Apostol. Nuncio apud Galliarum Regem colligendi subsidium Decies centenorum millium scutorum ab Ecclesiasticis, Piisque Locis Regni ejusdem, quæ in Belli contra Rebelles sumptus erogentur. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Ven. Fratri Octavio Archiepiscopo Tarsen. Nostro, & Sedis Apostolicæ in Regno Franciæ Nuncio.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. Frater salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Militantis Ecclesiæ regimini divina disponente clementia præsidentes, inter graves solicitudines, quibus pro Pastoralis officii, & apostolicæ servitutis debito continue præmimur, ea nunc est præcipua, quam præsentes hæreticorum in Regno Franciæ motus Nobis merito conficiunt. Quamobrem libenter pastoralis officii nostri partes interponimus, cum ea a Nobis postulantur, per quæ Catholicorum Principum vires ad resistendum hostium veræ Fidei conatibus augentur, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Ad præstandum Regi pro bello contra rebelles auxilium. §. 1. Sane cum charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum Rex Christianissimus ob concitatos in eodem Regno ad præsens per humani generis hostem motus pro compescen. hæreticis rebellibus, gravia hactenus expensarum onera subjerit, & ad præsens subeat; Nos eidem Ludovico Regi de aliquo subsidio ex Ecclesiarum Regni Franciæ peculio, Christique Domini patrimonio providere decrevimus.

Pontifex Ap. Nuncio facultatem concedit colligendi subsidium decentenorum millium scut. a Clero, & locis piis. §. 2. His igitur, & aliis gravissimis causis ad Dei gloriam, sanctæque ejus Ecclesiæ defensionem, & exaltationem pertinentibus adducti, supplicationibus ejusdem Lodovici Regis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuæ subsidium unius millionis scutorum a quarumcumq; tam Metropolitanarum, quam Cathedralium Ecclesiarum Archiepiscopis, Episcopis, nec non illarum, & Collegiatarum Præpositis, Decanis, Capitulis, & Canonicis, ac Parochialium, & aliarum Ecclesiarum in Regno Franciæ existentium dumtaxat, & sitarum Rectoribus, Beneficiatis, cæterisque personis ecclesiasticis sæcularibus, quæcumque alia Beneficia Ecclesiastica quomodolibet nuncupata, & qualitercumque qualificata, etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus apostolicis, vel alias quomodolibet obtinentibus (exceptis tamen quoad curata iis, quorum centum, & quoad simplicia Beneficia iis, quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedunt) nec non etiam quorumcumque Monasteriorum, Domorum, & Prioratuum Conven-

ventualium Cistercien., Sancti Benedicti, Sancti Augustini, Cluniacen., Fontis Ebraldi, Præmonstraten., Grandimonten., Cartusien., Camaldulen., Montis Oliveti, Vallisumbrosæ, Cruciferorum Sancti Hieronymi, & aliorum quorumcumque Ordinum, non tamen Mendicantium, ac etiam Cassinen., Sanctæ Justinæ de Padua, Sancti Bernardi, Vallischolarium, Lateranen., ac Sancti Salvatoris, aliarumque Congregationum, tam virorum, quam Mulierum in Regno prædicto similiter existentium, & sitorum Abbatibus, Prioribus, Commendatariis, Abbatissis, Priorissis, & aliis quibuscumque quocumque nomine nuncupatis superioribus, cujuscumque conditionis, status, gradus, ordinis, & qualitatis existen., ac immunitatis, exemptionis, vel alio quocumque privilegio gaudentibus, juxta taxam a Te, & personis a Te si videbitur nominandis ex Clero prædicto auctoritate nostra pro redditum, & proventuum quantitate facien., ac modum, & formam, tempus, locumque solutionis præscriben. petendi, exigendi, & imponendi, ac quascumque personas ecclesiasticas ad exactionem subsidii hujusmodi facien. constituendi, & deputandi, quodque, ut pecuniæ ex subsidii hujusmodi exactione provenientes, personæ a dicto Clero Regni prædicti deputandæ per eam in præsentis Belli, & non alios usus erogandæ consignentur, mandandi, & præcipiendi.

Cum auctoritate etiam renuentes compellendi.

§. 3. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac Tibi in præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, omni, & quacumque appellatione, recursu, & reclamatione prorsus remotis, & postpositis compescendi, & compellendi, auxiliumque brachii secularis, si opus fuerit, invocandi, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna, etiamsi talia sint, vel fuerint, quæ magis specialem, specificam, & expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi, & exequendi.

Data etiam ecclesiasticis facultate Beneficiorum suorum bona ad hunc effectum hypothecandi.

§. 4. Insuper omnibus, & singulis personis ecclesiasticis supradictis, ut in faciliori subsidii hujusmodi solutione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum Beneficiorum suorum ecclesiasticorum prædictorum bona, non tamen ultra quinquennium obligare, & hypothecare libere, & licite valeant, ita tamen, ut finito quinquennio hujusmodi, eadem bona ab obligatione, & hypotheca hujusmodi omnino liberentur, concedendi, apostolica auctoritate, tenore præsentium plenam, liberam, & amplam facultatem, auctoritatem, & potestatem concedimus, & impertimur.

Inhibendo eisdem, ne d. Nuncium in hoc ullo modo perturbent

§. 5. Districtius inhibentes Archiepiscopis, Episcopis, Præpositis, Decanis, Capitulis, Canonicis, Rectoribus, Beneficiatis, nec non Abbatibus, Prioribus, Commendatariis, Abbatissis, Priorissis, & Superioribus, aliisque supradictis sub excommunicationis majoris, a qua non nisi per Summum Pontificem pro tempore existentem, præterquam in mortis articulo constituti absolvi possint, necnon privationis omnium, & singulorum Dignitatum, Canonicatuum, & Præbendarum, Monasteriorum, officiorum, administrationum, & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum per eos obtentorũ, inhabilitatisque ad illa, & alia inposterum obtinen. aliisque arbitrio nostro statuendis, moderandis, & infligendis pœnis, ne Te super præmissis omnibus, & singulis etiam vigore quorumcumque privilegiorum, Indultorum, immunitatum, exemptionum, aut aliarum gratiarum eis, vel eorum Ecclesiis, Ordinibus, Monasteriis, Domibus, Prioratibus quomodolibet concessorum, confirmatorum, approbatorum, & innovatorum impedire, perturbare, molestare, vel inquietare audeant, seu præsumant.

Clausulæ.

§. 6. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores ubique judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§. 7. Non obstante fel. record. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris Nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac nostra de jure quæsito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, & Sinodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ecclesiarum, nec non Ordinum, Congregationum, Monasteriorum, Domorum, & Prioratuum prædictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, & institutis, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis illis, eorumque Ecclesiis, bonis, & Beneficiis, ac superioribus, & personis, etiam per viam legis, aut Statuti perpetui, ac etiam juramento stipulati contractus, ac aliàs sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Servanda tamen Concilii Viennen. statuta de sacris

§. 8. Volumus autem, quod dicta summa unius millionis scutorum auri hujusmodi semel soluta præsens gratia nulla sit, neque

supellectilibus non distraendis. que exactioni amplius ullatenus sit locus, quodque etiam juxta ordinationem in Concilio Viennen. super hoc editam Sacri Calices, libri, & alia ornamenta Ecclesiarum, Beneficiorum, & aliorum supradictorum divino cultui dicata, ex causa pignoris, vel aliàs occasione solutionis summæ hujusmodi ullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur.

Fides danda transumptis. §. 9. Et pariter, quod præsentium Transumptis sigillo alicujus Prælati ecclesiastici, & publici Notarii subscriptione munitis eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra illud, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 13. Sept. 1621. An.I. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 13. Septembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XXIX.

Ex Regest. in Secret. Brev. Eadem de causa duæ Decimæ in Galliæ Regno ab ecclesiasticis persolvendæ indicuntur.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium. Militantis Ecclesiæ regimini, divina disponente clementia præsidentes, inter graves solicitudines, quibus pro pastoralis officii, & apostolicæ servitutis debito continue premimur, ea nunc est præcipua, quam præsentes Hæreticorum in Regno Franciæ motus Nobis merito conficiunt. Quamobrem libenter pastoralis officii nostri partes interponimus cum ea a Nobis postulantur, per quæ Catholicorum Principum vires ad resistendum Hostium veræ fidei conatibus, augentur, prout rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Ad subsidium Regi pro bello contra rebelles præstandum. §. 1. Sane cum Charissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum Rex Christianissimus ob concitatos in eodem Regno ad præsens per humani generis Hostem motus, pro compescendis Hæreticis rebellibus gravia hactenus expensarum onera subierit, & ad præsens subeat: Nos eidem Ludovico Regi de aliquo subsidio ex Ecclesiarum Regni Franciæ peculio, Christique Domini patrimonio, cujus causa agitur, providere decrevimus.

Duæ Decimæ super fructibus omnium ecclesiasticorum Beneficiorum indicuntur. §. 2. His igitur, & aliis gravissimis causis ad Dei gloriam, sanctæque ejus Ecclesiæ defensionem, & exaltationem pertinentibus adducti, supplicationibus ejusdem Ludovici Regis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de attributæ Nobis a Domino apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium indicimus, & imponimus duas semel in una, vel pluribus solutionibus, arbitrio Collectorum infra deputatorum persolvendas integras Decimas in usum præsentis belli contra Hæreticos tantum, & non in alios erogandas, omnium, & quorumcumque fructuum, redditituum, proventuum, jurium, obventionum, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum omnium Ecclesiarum Archiepiscopalium, Episcopalium, Collegiatarum, Parochialium, nec non Monasteriorum, & Conventuum, ac etiam Mensarum Abbatialium, Capitularium, tam Cathedralium, & Metropolitanarum, quam quarumcumque Collegiatarum Ecclesiarum, nec non Conventualium, Prioratuum quoque, Præposituraurum, Canonicatuum, & Præbendarum, dignitatum, Personatuum, Administrationum, etiam Fabricæ, & officiorum, cæterorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, ac Sancti Benedicti, Sancti Augustini, Cluniacen., Cistercien., Præmonstraten., Grandimonten., ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, non tamen Mendicantium, nec non Congregationum Regularium, acceptis tamen quoad curata iis, quorum centum, quo vero ad simplicia Beneficia iis, quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedunt, & præterea Hospitalium etiam pauperum Hospitalitatem non exercentium, seu bona, & redditus ultra usus infirmorum, & alia pro quibus instituta sunt, pia officia exercenda, possiden., nec non Beatæ Mariæ Theutonicorum, Sancti Lazari, Templi Dominici, & aliarum Militiarum (Hospitalis Sancti Joannis Hierosolimytani, quæ pro sui tutela contra Turcas, & alios infideles, alienis auxiliis quotidie indiget, dumtaxat excepta) in Universo Regno Franciæ existen., secundum communem æstimationem, fructuum, & aliorum prædictorum, ac similiter duas integras Decimas omnium pensionum super præmissis assignatarum, & assignandarum, semel tantum, ut dictum est percipien., & exigen. a quibuscumque Archiepiscopis, Episcopis, Primatibus, Præpositis, Decanis, Capitulis, Canonicis, Rectoribus, Beneficiatis, Abbatibus, Prioribus, Commendatariis, Abbatissis, Priorissis, Fratribus Militibus, & aliis quocumque nomine nuncupatis secularibus, & Regularibus, cæterisque cujuscumque dignitatis, status, & conditionis existentibus prædicta quocumque jure, modo, occasione, & titulo obtinentibus, seu detinentibus, & obtenturis, nec non Œconomis, & Administratoribus perpetuis, seu temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones res, & alia quæcumque hujusmodi jura, & bona ex quacumque causa quavis auctoritate in toto, vel in parte sibi reservata, aut concessa habentibus, vel habituris secularibus, & regularibus Ordinum, Congregationum, Militiarum, & Hospitalium prædictorum, nec non ab ipsis Ecclesiis, Capitulis, Conventibus, Ordinibus Congregationibus, Collegiis, Hospitalibus, Militiis, mensis, massis, & locis quocumque privilegio, & exemptione reali, personali, & mixta, antiqua, & immemorabili, paci-

pacifica, & continuata suffultis, quos omnes exceptis supradictis, in una, vel pluribus solutionibus, ut praefertur, Collectoribus praedictis volumus decimas praedictas infra terminum ab eisdem Collectoribus praescribendum persolvisse, ita ut qui pensiones persolvere debent, etiam nomine Pensionariorum decimas pensionum persolvant, & deinde in proximis terminis pensionum eam ratam sibi retineant, ad rationem decem pro centenario, nisi iidem collectores ab ipsismet pensionariis eam exigere voluerint.

Clausulae.

§. 3. Decernentes, nullas omnino exemptiones, & immunitates exactionem hujusmodi impedire posse: Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Nuncius Apostolicus Collector deputatur cum opportunis facultatibus.

§. 4. Ut autem supradicta diligenter, & fideliter exequutioni demandentur, Ven: Fratrem Octavium Archiepiscopum Tarsen. Nostrum, & Sedis Apostolicae in dicto Regno Nuntium, cujus integritas, & prudentia Nobis jampridem cognita est, & alias ecclesiasticas personas, si ita ei videbitur, ab eo nominandas, decimarum praedictarum Collectorem cum omnibus, quae aliis hujusmodi Collectoribus de Jure, vel consuetudine quomodolibet competunt, auctoritate, & tenore praedictis constituimus, & deputamus. Mandantes, ut quicquid inde per se, vel personas ecclesiasticas praedictas, seu subcollectores suos exegerit, id omne personae a Clero Regni praedicti deputandae consignari, persona vero deputan. hujusmodi in usus praesentis belli tantum, nec alias erogare curet, & faciat: Ac eidem Octavio Archiepiscopo plenam, liberam, amplam, & absolutam potestatem Decimas hujusmodi ubique per se, vel personas ecclesiasticas, ut praefertur, eorum arbitrio, habita tamen ratione communis aestimationis fructuum, ac etiam onerum cuique Ecclesiae, aut loco Sacro, vel pio, unde exigendae erunt, incumbentium taxandi, & exigendi, atque ubi opus fuerit, moderandi, & ad minorem summam reducendi, praedictos omnes tam conjunctim, quam divisim ad integram illius solutionem, etiam per Edictum locis publicis affigendum, etiam sub censuris, & poenis Ecclesiasticis monendi, & requirendi, non parentes, contumaces, & fraudantes in censuras, & poenas praedictas incidisse declaran., proprietates, fructus, res, & bona ipsorum apprehendendi, & usque ad satisfactionem retinen. Contradictores, perturbatores, molestatores, & rebelles quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem publice, vel occulte quovis colore praestantes, cujuscumque dignitatis, gradus, & Ordinis fuerint, praedictis, aliisque censuris, & poenis ecclesiasticis, nec non pecuniariis, caeterisque Juris, & facti remediis opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, dignitatibus, Beneficiis, & Officiis omnibus privandi, & amoven., & ad futura inhabiles faciendi, interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii secularis quandocumque opus fuerit invocandi, ad sanitatem vero reversos, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris, & poenis supradictis in forma Ecclesiae consueta absolvendi: Praeterea quascumque personas ecclesiasticas in Collectores, & Subcollectores fide, & facultatibus idoneos in omnibus Civitatibus, Dioecesibus, & Provinciis Regni praedicti, quotquot expedierit, cum simili, aut limitata, non tamen absolvendi potestate, constituendi, eumque, vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes, & morosos removendi, ac alium, seu alios subrogandi, quotiescumque eis videbitur, in delinquentes, & contumaces per se, vel alium, seu alios etiam simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura Judicii inquirendi, ac meritis poenis puniendi, modos, & formas in praedictis servandos praescribendi, dubia quaecumque in praemissis forte oritura declarandi.

Contraria tolluntur.

§. 5. Non obstan. fe: re: Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, & aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, & locorum praedictorum, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, quodque personis praedictis, eorumque Ecclesiis, & locis, vel quibusvis aliis communiter a praedicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, Immunitatibus in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, & solutiones Decimarum aliter, quam secundum antiquam taxam, & nisi in universali Decimarum per Orbem, aut per universa Regni Franciae praedicti loca impositiones fieri prohiben., necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, Juramentis, renunciationibus, vinculis, & cautelis in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per Impositionem Decimarum hujusmodi neminem teneri, neque eas quoad praemissa contra quemcumque locum habere declaramus, aliisque Indultis in literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, cujuscumque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa, aut totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, eorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis: quae omnia contra praedicta nolumus cuiquam suffragari, caeterisque contrariis quibuscumque.

Clementis PP. V. Constitu-

§. 6. In percipiendis vero Decimis praedictis

tio, & Concilii Viennen. statuta observanda.

dictis piæ memoriæ Clementis Papæ V. etiam prædecessoris nostri in Concilio Viennen. editam Constitutionem, ac præsertim quod ad monetam currentem exigi, quodque nec calices, nec libri, cæteraque Ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata, aliaque supellex ecclesiastica ex causa pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut aliàs quomodolibet occupari debeant, ubique præcipimus observari. Quinimo volumus, ut illius occasione Ecclesiæ, Monasteria, aliaque pia, & Sacra loca quæcumque debitis propterea non fraudentur obsequiis, ac divinus in iis cultus, & solitus Altissimo famulantium, & Ministrorum numerus nullatenus minuatur, nec eis quoquo modo injuncta onera, aut pia, quæ exerceri solent opera, & officia ullo modo minuantur, seu negligantur, sed eorum congrue supportentur onera consueta, nec quisquam etiam plura fortasse beneficia, aut pensiones cujuscumque valoris obtinens pro quietantia ultra vigesimam partem unius aurei nummi solvere cogatur.

Transumptis danda fides.

§. 7. Præsentium vero literarum exempla etiam impressa Notarii publici manu subscripta, aut alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo obsignata, eamdem in Judicio, & extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipsæ originales facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 13. Sept. 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 13. Septembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XXX.

Ex Regest. in Secret. Brev.

De Decem mille Ducatis Fabricæ S. Petri quotannis persolvendi ex eleemosynis, quæ in Regno Portugalliæ ex Privilegiis Cruciatæ colliguntur.

Charissimo in Christo filio Nostro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico.

GREGORIUS PAPA XV.

Charissime in Christo fili noster salutem, & apostolicam benedictionem.

Recenset indulgentias, & privilegia Cruciatæ à se prorogata.

§. 1. Hodie per alias nostras in simili forma Brevis expeditas literas Indulgentias, & gratias illas spirituales, & temporales ad certum tempus publicandas, & duraturas clar. mem. Philippo II., & Philippi III. Portugalliæ, & Algarbiorum Regibus Catholicis Avo, & Genitori tuis respective, ac omnibus, & singulis Christifidelibus in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, aliisque Terris, & locis in dictis literis expressis consisten., & ad illa declinan., qui certa munera adimplevissent a fel. record. Gregorio XIV. die 12. Aprilis Pontificatus sui Anno Primo, et deinde a Clemente VIII. ad triennium, postea a Paulo V. Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris die 23. Decembris 1595. per suas in eadem forma Brevis expeditas literas ad sexennium a dicta die 23. Decembris inchoandum respective concessas, & ut præfertur, extensas, & prorogatas, justis, & gravibus causis adducti ad sexennium a data literarum nostrarum prædictarum inchoandum extendimus, & prorogamus; Nec non eidem Majestati tuæ, ac omnibus Christifidelibus prædictis, Indulgentias, & gratias spirituales, & temporales prædictas cum omnibus, & quibuscumque Indultis, facultatibus, concessionibus, declarationibus, extensionibus, conditionibus, clausulis, & Decretis in Gregorii, Clementis, & Pauli Prædecessorum Nostrorum, ac Nostris literis contentis, ad sexennium auctoritate apostolica de novo concessimus, & indulsimus, & aliàs, prout in dictis literis nostris hujusmodi plenius continetur.

Decem mille ducatos Fabricæ S. Petri quotannis ex eleemosynis colligen. solvi præcipit.

§. 2. Ut autem Fabrica Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, quæ in ejusdem Apostolorum Principis honorem, jam multis annis ingentibus sumptibus extruitur, parte alia eorumdem fidelium eleæmosynarum adjuvetur, volumus, & dicta auctoritate tenore præsentium decernimus, ut ex eleemosynis, quæ causa, & occasione dictarum Indulgentiarum, & gratiarum erogabuntur, decem millia ducat. auri de Camera quotannis a data præsentium incipien., eidem Fabricæ impertiri, ac pro ea Ven; fratri Vincentio Episcopo Albinganen. spoliorum, & jurium Cameræ Apostolicæ in prædictis Regnis moderno, & pro tempore existenti Collectori, solvi omnino debeant.

Qui quidem exequutores Collectori spoliorum solvi debeant.

§. 3. Mandantes propterea dilecto filio Antonio Mascarenas prædictarum gratiarum Exequutori, & Commissario a Nobis deputato, & pro tempore Exequutori, & Commissario deputando, omnibusque ad quos spectat, & spectabit, ut præfertur, pecuniarum summam Collectori prædicto integre solvi faciant.

Contraria tolluntur.

§. 4. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus apostolicis cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 16. Sept. 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 16. Septembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XXXI.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Facultas Officiali Metensi uniendi Abbatia Sancti Gorgonii Primatui Collegiatæ Ecclesiæ B.M.V. Oppidi de Nancey Tullen. Diœcesis.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio officiali Meten. salutem, & apostolicam Benedictionem.

Proœmium.

Ex supremæ majestatis providentia in dignitatis sublimitate, meritis licet im-

 par-

paribus, divina dispositione constituti, votis illis, per quæ dignitatum quarumlibet utilitatibus, & commodis consulitur, libenter annuimus, & in his pastoralis officii partes, etiam per unionis aliarum dignitatum ministerium impendimus, prout locorum, temporum, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Causa belli secularizatum fuit Monasterium S. Gorgonii Gorzien. & in Collegiatam Ecclesiam cum Abbatia seculari erectum.

§. 1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Henrici Lotharingiæ, & Barri Ducis, & Caroli a Lotharingia Clerici Tullen. Diœcesis petitio continebat, quod dudum Monasterium Sancti Gorgonii loci Gorzien. Ordinis Sancti Benedicti Meten., seu nullius Diœcesis exorto in illis partibus inter potentissimos Principes Bello, seu militari incendio ad fundamenta usque conflagrarit, & ea potissimum occasione Monasterium ipsum, auctoritate apostolica, perpetuo suppressum, & extinctum, illiusque Ecclesia in secularem, & Collegiatam cum una Abbatia, unoque Decanatu, ac nonnullis Canonicatibus, & Præbendis, etiam secularibus certis modo, & forma tunc expressis eadem auctoritate erecta fuit, dictaque Abbatia in hujusmodi erectione omnia, & singula proprietates, bona, jura, jurisdictiones, & emolumentia ad mensam Abbatialem dicti Monasterii ante suppressionem, & extinctionem hujusmodi spectantia in dotem a mensa Capitulari dictæ Collegiatæ Ecclesiæ separatam, & distinctam accepit, & ad præsens ultra prædictum locum de Gorzien. seu circiter alia loca Territoriorum continua, & conjuncta sub sua jurisdictione temporali possidet;

Sed cum ingruentibus bellis periculum sit, ne majora damna etiam spiritualia illius subditi patiantur;

§. 2. Sæpe vero dum bellici tumultus in illis, vel aliis ibi proximis partibus excitantur, copiæ militares, ad ipsa loca, uti jurisdictioni personæ ecclesiasticæ subjecta divertere, & non solum in eorum habitatores sævire, eosque bonis, & facultatibus spoliare, ac rapinas, & cædes, aliaque maleficia perpetrare, sed etiam plerumque ipsa loca, & ædificia incendiis, & ruinis misere vastare, & destruere, dictæque Abbatiæ in bonis, & redditibus suis gravia damna, & detrimenta afferre solent; & annis proxime elapsis repentino quodam ingruente Bello, dilecti filii Incolæ, & habitatores dictorum locorum direptionem timentes, fuga cum Uxoribus, & liberis suis arrepta, Domos, & bona sævitiæ militari exposita, miserabili spectaculo relinquere coacti fuerunt, & Abbas dictæ Collegiatæ Ecclesiæ pro tempore existens hæc mala, & inconvenientia nec propriis viribus repellere, nec illis absque ope, & auxilio potentis alicujus Principis occurrere possit, ac incolæ, & habitatores prædicti omnem salutis suæ rationem adversus calamitates bellicas hujusmodi in ope aliena positam esse videntes, facile alicujus Principis, in cujus Dominiis hæresis toleretur, subsidium, etiam ipso Abbate invito, implorabunt, & se illi, ipsaque loca tutanda committent, & si id eveniet, dubium non est, quin ipsius hæresis venenum in dicta loca penetrare, & inde in Barri, in quo illa inclusa sunt, & qui illis proximus est, Lotharingiæ Ducatus magno religionis catholicę damno, & salutis animarum periculo sese diffundere debeant, & nihil Collegiatæ Ecclesiæ, & Abbatiæ, ac locis prædictis in hoc misero eorum statu magis expedire videtur, quam illis auxilium ejus Principis conciliare, cui pro conservatione jurium suorum injurias, Bella, & militares direptiones a dictis locis arcere, & eorum incolas in avita Religione Catholica manutenere necesse futurum sit;

In Oppido vero de Nancey Collegata Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis sit immediate Sedi Ap. subjecta; nonnullisque suffulta privilegiis;

§. 3. In oppido vero Nancey Tullen. Diœcesis, quod residentia Ducum Lotharingiæ, Procerum, & Magnatum, ac aliorum nobilium illius Provinciæ personarum concursu, Populique frequentia celeberrimum est, una insignis Collegiata Ecclesia sub invocatione, & ad honorem Deiparæ Virginis aliàs a fel. rec. Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro erecta, & Sedi Apostolicæ immediate subjecta, in eaque unus Primatus, dignitas inibi principalis, ac tres aliæ dignitates, videlicet Decanatus, Cantoria, & Scholastria, & tresdecim Canonicatus, & totidem Præbendæ, & octo perpetuæ sine cura Cappellaniæ, Vicariæ nuncupatæ, quæ de Jurepatronatus Ducis Lotharingiæ pro tempore existentis ex fundatione, & dotatione existunt, adesse reperiuntur, & in limine erectionis ipsius Collegiatæ Ecclesiæ Deiparæ Virginis, illius Primatui etiam pro tempore existenti jurisdictio in dilectos filios ejus Capitulum, Canonicos, Cappellanos, & alios ministros, ac personarum ad Canonicatus, & Præben. prædictos pro tempore præsentatarum institutio attributa, facultasque Missam, & alia divina officia pontificaliter, & jure Episcoporum celebrandi, populo benedictionem impendendi, Paramenta, & ornamenta ecclesiastica benedicendi, ac Ecclesias pollutas reconciliandi: Et successive fabrica ipsius Ecclesiæ Deiparæ Virginis eleganti, & sumptuoso admodum ædificio, impensa dicti Henrici Ducis cœpta fuit: hisque, & aliis pluribus nominibus, & titulis Ecclesiæ Deiparæ Virginis, & Dignitas Primatus prædicti in tota illa Provincia maxime spectabiles, & conspicuæ existunt; Ipse tamen Primatus eos fructus, & redditus annuos non habet, ex quibus ejus pro tempore possessor statum suum juxta dignitatis hujusmodi exigentiam, dictique Oppidi, & Aulæ Ducalis in eo versantis splendorem decenter, & commode manutenere possit. Verum si dicta Abbatia una cum ei annexis, ac juribus, jurisdictionibus, & pertinentiis suis universis, quæ a mensa Capitulari dictæ Ecclesiæ Sancti Gorgonii distincta, ac separata sunt, ut præfertur, prædicto Primatui per Nos, & Sedem Apostolicam perpetuo uniatur, & incorporetur, dictus Primatus, cujus dum pro tempore vacat, provisio, & collatio ad præsentationem dicti Ducis faciendam ad Sedem prædictam spectat, competentem fructuum subventionem inde recepturus, & Dux ipse pro tempore existens in-

intuitu, & contemplatione Jurispatronatus, quod illi in dicto Primatu competit, defensionem bonorum, & jurium dictæ Abbatiæ tamquam ad ipsumPrimatum beneficio unionis hujusmodi spectantium libenter suscepturus, ac devastationem, & direptiones militares a dictis locis pro viribus propulsaturus, ipsaque loca imposterum ab eisdem devastationibus, & reparationibus, direptionibus, aliisque Bellorum injuriis præsertim a labe hæresis, protectione, & ope dicti Henrici Ducis tuta futura, nec inde divini cultus in dicta Ecclesia Sancti Gorgonii, apud quam illius Abbas pro tempore existens ex defectu habitationis nudam prorsus residentiam hactenus facere consuevit, aliquod detrimentum passurus sit.

Henricus Lotharingiæ Dux petit d.S. Gorgonii Collegiatam primatui Ecclesiæ B. M. V. de Nancey uniri.

§.4. Quare pro parte Henrici Ducis, eo qui, ut asseritur, prædictam Abbatiam obtinet,& dilecto filio Antonio de Lenoncourt moderno Primati dictæ Ecclesiæ Deiparæ Virginis Coadjutor perpetuus, & irrevocabilis in regimine, & administratione dicti primatus cum futura in eodem successione, apostolica auctoritate deputatus reperitur, Caroli prædictorum Nobis fuit humiliter supplicatum quatenus Abbatiam hujusmodi, dicto primatui unire, annectere, & incorporare, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex Officiali Meten. facultatem concedit ad hujusmodi unionem deveniendi.

§. 5. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, statuimus, & ordinavimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, teneri exprimere verum annuum valorem secundum communem extimationem, tam Beneficii uniendi, quam illius, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, certam de præmissis notitiam non habentes, ac Henricum Ducem, & Carolum prædictos, eorumque singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & inter dicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon aliarum unionum, & applicationum dicto Primatui hactenus quomodolibet factarum tenores, præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuæ per præsentes committimus, & mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, de præmissis omnibus, & singulis, horumque circumstantiis universis, auctoritate nostra te diligenter informes, & si per Informationem eamdem ita esse repereris, Abbatiam prædictam, cujus, & illi forsan annex. fructus, redditus, & proventus ad mille quingentos florenos auri in libris Cameræ Apostolicæ taxati reperiuntur, cum primum illam per cessum etiam ex causa permutationis, etiam in manibus Romani Pontificis pro tempore existen., vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem, seu amissionem, seu Matrimonii contractum prædicti Caroli, seu, & Religionis ingressum, etiam apud Sedem Apostolicam, & in aliquo ex mensibus Nobis, & eidem Romano Pontifici pro tempore existenti, Sediquæ prædicta per quascumque Constitutiones Apostolicas, aut Cancellariæ Apostolicæ Regulas editas, & edendas, nunc, & pro tempore reservatis, aut Ordinariis Collatoribus, etiam per eas dem, vel quasvis alias Constitutiones Apostolicas, aut Regulas, seu literas alternativarum, vel alia privilegia, & Indulta concessis hactenus, & imposterum concedendis, aut Jure Ordinario, vel aliàs competen., & competituris vacare contigerit, etiamsi actu nunc præmisso, aut alio quovis modo, & ex alterius cujuscumque persona, seu per liberam resignationem dicti Caroli, vel cujusvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & Testibus sponte fact., aut Constitutionem fel: re: Joannis Papæ XXII. prædecessoris, quæ incipit: *Execrabilis*, aut assequutionem alterius Beneficii Ecclesiastici quavis auctoritate collati vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus Collatio juxta Lateranen. statuta Concilii, ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Abbatia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reservata existat, & ad illam consueverit quis per electionem assumi, eique cura Jurisdictionalis immineat animarum, & super ea inter aliquos lis, cujus statum præsentibus haberi volumus pro expresso pendeat indecisa, cum annexis hujusmodi, ac Juribus etiam Beneficia Ecclesiastica,non tamen Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existenti quomodolibet reservata, vel affecta, conferendi, & personas idoneas ad ea, cessantibus etiam reservationibus, & affectionibus apostolicis, præsentandi, vel nominandi, Jurisdictionibus, bonis, proprietatibus, & pertinentiis suis universis, dummodo tamen deinceps perpetuis futuris temporibus de eodem Primatu, occurrente illius vacatione, primo tamquam liberæ collationis, & deinde ad præsentationem Ducis pro tempore existentis prædicti, & sic in perpetuam alternis vicibus per Romanos PontificesClerico tantum, seu Presbytero capaci, & idoneo, qui vere, & non ficte in loco, Dominio temporali eiusdem Ducis subdito oriundus sit, provideri, ac in singulis provisionibus hujusmodi de alternativa provisionis sic, ut præfertur, faciendæ,specialis, seu specifica, & expressa mentio fieri debeat, alias provisiones in contrarium facien. nullius sint roboris, & momenti, nec etiam coloratum titulum possidendi illis, quibus factæ fuerint, tribuere possint. Ita quod liceat dicti Primatus possessori pro tempore existenti, corporalem, realem, & actualem illorum omnium possessionem per se, vel alium, seu alios, ejus, ac dicti Primatus nomine, propria auctoritate appræhendere,& appræhensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, Jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quæcumque percipere, exigere, levare, recupera-

re

re, administrare, locare, & arrendare, ac in suos, necnon Primatus, & Abbatiæ prædictorum usus, & utilitatem convertere, Dioecesani loci, vel cujusvis alterius, licentia desuper minime requisita, cum hoc tamen, quod ipsi Primates nunc, & pro tempore existentes apud dictam Ecclesiam Deiparę Virginis solummodo residentiam facere teneantur, auctoritate nostra perpetuo unias, annectas, & incorpores.

Quod si fecerit, ratum habet, præsentesque literas perpetuum vigorem vult habere.

§. 6. Nos enim si unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi per Te vigore earumdem præsentium fieri contigerit ut præfertur, easdem præsentes sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, seu alios Romanos Pontifices successores nostros sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine pro tempore quomodolibet factis minime compræhendi, vel confundi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub quacumque posteriori data per dictum Henricum Ducem, & successores suos Lotharingiæ Duces pro tempore existentes quandocumque eligenda concessas, ac semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectare poterit quomodolibet in futurum, perpetuo, firmiter, & inviolabiliter observari, & adimpleri; Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, & si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Quibuscumque non obstantibus.

§. 7. Non obstantibus prioribus voluntate, statuto, & Ordinatione Nostris prædictis, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a Jure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, etiam in synodalibus, provincialibus, universalibus Conciliis editis, & edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dictarum Collegiatarum Ecclesiarum Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis, illis, illorumque Capitulis, Canonicis, aliisque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, ac alias in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliàs de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Sexcentesimo Vigesimo Primo, Sextodecimo Kalen. Octobris, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Dat. die 16. Sept. 1621. An.I.

XXXII.

Pampilonensis Universitatis Erectioni cæterarum Universitatum privilegia conceduntur.

Ex Regest. in Secret. Brev.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CŒlestis Patris providentia ad summi Apostolatus apicem evecti tamquam de excelso monte ad ima agri irrigui militantis Ecclesię nostrum dirigentes intuitum, ac considerantes, quod per literarum studia ad bene, beateque vivendum via præbetur, adeptaque scientiarum cognitione justitia colitur, suum cuique tribuitur, ac belli, & pacis tempore, Domi, forisque, res æquitate geruntur, ac omnis humanæ conditionis prosperitas augetur, fides, atque Religio propagatur, & Divini nominis cultus protenditur, ad ea, per quæ studia ipsa florere valeant libenter intendimus, & in his Apostolicæ providentiæ partes conferimus, prout Catholicorum Regum vota exposcunt, & Nos locorum, & temporum qualitatibus debite pensatis, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Proceres Regni Navarræ Philippo III. supplicant pro erectione studii generalis Pampilonæ.

§. 1. Sane carissimus in Christo filius Noster Philippus IV. Hispaniarum Rex Catholicus, Suo, & dilectorum filiorum Syndicorum, & Deputatorum Regni Navarræ nominibus Nobis nuper exponi fecit, quod cum aliquot iam ante annos Deputati, & Syndici dicti Regni Navarræ, gloriosæ memoriæ Principi Philippo III. Hispaniarum Regi Catholico totius Regni nomine exposuissent, quod licet Regnum illud florentissimum, illiusque incolæ in literarum studia, & scientiarum cognitionem propensissimi essent, quia tamen nullum in eo aderat studium generale, in quo scientiarum omnium lectiones haberentur, quam plurimi præstan-

ſtantiſſimorum ingeniorum adoleſcentes, præcipue pauperes, & virorum tenuioris fortunæ filii, guſtato humanarum literarum, & diſciplinarum fructu, & de his jam benemeriti ad graviora Philoſophiæ juris prudentiæ, Theologiæ, & Medicinæ ſtudia aſpirantes, deficientibus eis facultatibus, ad remotas Univerſitates, in quibus harum ſcientiarum doctrinæ incumbitur, ſtudiis vacandi gratia ſe conferre non valentes, pedem ſiſtere, & in obſcuro, & tenebris jacere cogebantur, proindeque ab eodem Philippo III. Rege in Civitate Pampilonæ, unam ſtudii generalis Univerſitatem inſtitui, ſupplices petiiſſent.

Rex Pro Regi dat in mandatis, locum opportunum ſeligat.

§. 2. Idem Philippus III. Rex, etſi honorificis illis ſubditorum ſuorum votis, Regio animo gratulabatur, teque ea in re quam, & ipſe, pro eo, quod Regna, & Dominia omnia temporali ſuo dominio, & gubernio ſumma cum poteſtate ſubjecta, eorumque incolas amore proſequebatur, ſummopere deſiderabat, facile exorari paſſurus eſſet, nihilominus tamen quia ad felicem hujus rei ſucceſſum, loci ſelectum non parum conducere arbitrabatur, ſuo tunc in dicto Regno Proregi, & Capitaneo generali, atque Conſiliariis commiſit, ut cum aſſiſtentia ſui Procuratoris fiſcalis, & Patrimonialis ejuſdem Regni, & eum de loci opportunitate, aliiſque ad ſtatum Univerſitatis ſtabiliendum requiſitis referrent.

Pro-Rex Pampilonam ſeligit.

§. 3. Quorum relatione cum acceſſiſſet, Civitatem Pampilonen., utpote ampliſſimam, & in medio Regni ſitam, opportuniſſimum locum, ubi talis Univerſitas fundari poſſet, jamque pro illius fundatione, tum ab univerſo Regno, tum a particularibus perſonis duodecim mille ducatos hujus fundationis principio inſervituros oblatos fuiſſe, & quondam Martinum de Abaurrea ſuo Teſtamento Conventui Fratrum Ordinis Sancti Dominici dictæ Civitatis ſex mille ducatos ea conditione reliquiſſe, ut ſi in dicta Civitate Univerſitas inſtitueretur, duas Cathedras, ſeu lectiones, Artium nempe unam, & Theologiæ alteram, facere tenerentur, ipſamque Civitatem, eo opportuniorem eſſe, quod in ea jam adeſſet unum Collegium Religioſorum Societatis Jeſu, in quo iidem Religioſi pro laudabili eorum Inſtituto juventutem humaniores literas, & diſciplinas edocebant, a quingentis, & amplius ſcholaribus continuo frequentatum, atque relationi præſenti Pro-Rex, & Conſiliarii quædam Capitula, ſeu Statuta, & Conſtitutiones ab eis exarata, quæ in ipſo inſtitutionis dictæ Univerſitatis primordio rerum, & temporum, atque etiam loci qualitatibus penſatis, proponenda, & obſervanda judicaverant, modum legendi, docendi, ſcholas frequentandi, gradus conferendi, & recipiendi ſalaria, & jura ſolvendi, & alia felix Regimen, & gubernium futuræ Univerſitatis concernentia adjunxiſſent, illaque ad eumdem Philippum III. Regem tranſmiſiſſent.

Philippus Rex ſuis Commiſſariis mandat, ſtudium generale ibi erigant.

§. 4. Prædictus Philippus Rex III. illis accurate perſpectis, & proinde conſideratis quantum ex literarum ſtudiis Catholica fides, tenebroſa ignorantiæ caligine expulſa, augeatur, divini numinis cultus protendatur, veritas agnoſcatur, juſtitia colatur, reliquæque virtutes illuſtrentur, ac bene beateque vivendi via paretur, ut prædicti ſui Regni adoleſcentes adepta humanarum literarum cognitione, ad excelſum doctrinæ faſtigium aſpirantes eo facilius illud attingere poſſent, quo præſentiorem haberent ſtudendi commoditatem, prædictis Deputatis, & Syndicis unam Univerſitatem ſtudii generalis, in quo Philoſophia, jus Civile, & Canonicum, ac Medicina, & Theologia docerentur, & in qua Capitula, Statuta, & Conſtitutiones antedicta, quæ etiam ipſe confirmavit, obſervarentur, in dicta Civitate inſtituendi facultatem conceſſit, ſeque, ac ſucceſſores ſuos Hiſpaniarum Reges Catholicos illius Patronos, & Protectores conſtituit, illaque ſub ſua, & eorum Regia protectione ſuſcepit, in illius vero Cancellarium Epiſcopum Pampilonenſem tunc, & pro tempore exiſtentem deputavit.

Nonnullaque eidem conceſſit privilegia.

§. 5. Ipſique Univerſitati, illiuſque Cancellario, Lectoribus, Doctoribus, Graduatis, Scholaribus, Miniſtris, & aliis perſonis omnia privilegia, libertates, & exemptiones, immunitates, & gratias, quibuſcumque Univerſitatibus ſtudiorum generalium Regnorum Hiſpaniæ tam per ipſum, quam per ejus Prædeceſſores Reges conceſſa attribuit, cum hoc tamen quod Doctores, Lectores, Graduati, Scholares, Miniſtri, & aliæ dictæ Univerſitatis perſonæ prætextu privilegiorum hujuſmodi, ſeu quia in ipſa Univerſitate matriculati eſſent, proprium forum, & in eorum judicum competentium juriſdictionem declinare non poterunt, ſed illis non obſtantibus ſuis legitimis ſuperioribus Clerici, & Presbyteri, nempe Ordinario loci, & Eccleſiaſticis, loci vero ſecularibus, & laicis, judicibus ſubjecti remanerent, & alias, prout in ejuſdem Diplomate Regio plenius continetur.

Philippus IV. prædicta omnia auctoritate apoſtolica petit confirmari.

§. 6. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubjungebat dictus Philippus IV. Rex cui probè innoteſcit, quod Philippus III. Rex ejus Genitor non multo ab hinc tempore rebus humanis exemptus, prædictam Univerſitatem apoſtolica auctoritate erigi deſiderabat, jamque deſuper felicis recor. Paulo Papa Quinto Prædeceſſori Noſtro ſcripſerat, hujuſce chariſſimi ſui Genitoris, qui, & prædicto Diplomate Regio, & ipſi ejus filio prædictam Univerſitatem commendavit, intentionis conſcius, & per ejus veſtigia incedere intendens, ut quod ipſe jam animo conceperat, & morte præventus tempore aſſequi non potuerat, ipſo ejus filio, quaſi in ipſo ſuſcepti hæreditariorum Regnorum, & Dominiorum gubernaculi principio procurante noſtris auſpiciis ad effectum perducatur, plurimum cupiat perpetuam Univerſitatem, per Nos, ut infra erigi; Quare pro parte dicti Philippi IV. Regis nominibus prædictis Nobis fuit humiliter ſup-

supplicatum, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Iterum erigit Universitatē Gregorius.

§. 7. Nos igitur, quibus nihil magis cordi est, quam, ut temporibus Nostris literarum studia florescant, prædictum Philippum Quartum Regem, & dictorum Syndicorum, & Deputatorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ex voto Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, in prædicta Civitate Pampilonen. Universitatem studii generalis, in qua Philosophia, Medicina, jus Civile, & Canonicum, atque Theologia doceantur, & in his facultatibus publice lectiones habeantur, & cujus Cancellarius sit, & esse debeat venerabilis frater noster modernus, & pro tempore existens Episcopus Pampilonen., qui in casu absentiæ, aut impedimenti unum ex Canonicis professis Ecclesiæ Pampilonensis in Vice-Cancellario deputare possit, apostolica auctoritate, ad instar Salamantin., Compluten., & aliarum Hispaniæ Universitatum sine alicujus præjudicio, perpetuo erigimus, & instituimus.

Illique cæterarum Universitatum privilegia elargitur.

§. 8. Illique sic erectæ, & institutæ, ac ejus pro tempore existentibus Cancellario, Vice-Cancellario, Rectori, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Graduatis, Scholaribus, Bedellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac personis, nec non membris, & subditis, quod omnibus, & singulis indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, honoribus, ac præeminentiis Salmanticen., & Compluten., ac quibus aliis Hispaniæ Universitatibus prædictis, illarumque pro tempore existentibus Cancellariis, Vice-Cancellariis, Lectoribus, Magistris, Doctoribus, Præceptoribus, Graduatis, Scholaribus, Procuratoribus Bedellis, Nunciis, aliisque officialibus, ac personis, nec non membris, & subditis in genere, & specie, tam apostolica, quam Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut aliàs quomodolibet concessis, seu legitime præscriptis, aut in posterum concedendis, ac quibus illæ, & illa utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum cum hoc, quod prætextu privilegiorum hujusmodi, seu quia in ipsa universitate matriculati fuerint, proprium forum, & eorum Judicum competentium jurisdictionem declinare non possint, sed illis non obstantibus suis legitimis superioribus Clerici, & Presbyteri, nempe Ordinario, & Ecclesiasticis, Laici vero secularibus, & laicis Judicibus subjecti remaneant, uti, potiri, & gaudere, necnon iis, qui in prædicta, atque etiam iis, qui in quavis alia Universitate disciplinis, & facultatibus prædictis studere incœperint, ut studia sua in ea continuare, & qui in Universitate per præsentes erecta hujusmodi per tempus debitum studuisse, & in scientia, ac moribus idonei comperti fuerint in Artibus, & medicina, Philosophia, Theologia, nec non juribus, & facultatibus prædictis Baccalaureatus, etiam formati, & licentiaturæ, nec non Doctoratus, & Magisterii, & quosvis alios ipsius Universitatis solitos gradus earum scientiarum, in quibus studuerint a Cancellario, seu Vice-Cancellario, nec non Rectore, & Doctoribus Universitatis per præsentes erectæ, ab his ad quos spectabit, recipere, & ipsorum graduum solita insignia, sibi exhibere facere, & postquam hujusmodi gradus, & illorum insignia susceperint, scientias, in quibus graduati fuerint, docere, & interpretari, ac in eis disputare, nec non quoscumque actus gradui, seu gradibus per vos concessis benemeritis facere, & exercere, aliisque omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, prærogativis, & indultis quibus alii in Salamantin., & Compluten., ac quibusvis aliis Hispaniarum Universitatibus approbatis juxta illarum constitutiones, & mores promoti de Jure, usu, consuetudine, aut aliàs utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, etiam uti, frui, & gaudere possint in omnibus, & per omnia, perinde, ac si gradus hujusmodi in Salamantin., seu Compluten., aut aliis Universitatibus prædictis juxta illarum constitutiones, & consuetudines hujusmodi suscepissent, nec non moderno, & pro tempore existenti Episcopo Pampilonen. hujusmodi Universitatis per præsentes erectæ futuro Cancellario, ut per se, vel alios, quos ad id duxerit deputandos, ultra prædicta quæcumque alia pro dictæ Universitatis per præsentes erectæ directione, & conservatione, ac Rectorum, Magistrorum, Lectorum, Præceptorum, Bedellorum, Nunciorum, ac aliorum Officialium electione, Scholarium promotione, quæcumque statuta, & ordinationes, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, præcipue vero Concilii Tridentini Decretis non contraria, facere, edere, ac pro rerum, temporum, & personarum qualitate, & varietate mutare, corrigere, alterare, reformare, cassare, & alia de novo condere, ac super illorum observatione, quascumque pœnas imponere libere, & licite valeant, dicta apostolica auctoritate concedimus, & indulgemus.

Clausulas pro præsentium literarum firmitate apponit.

§. 9. Decernentes præsentes Literas, etiam ex eo quod interesse habentes, seu prætendentes ad hoc vocati non fuerint, nec præmissis consenserint, aut quocumque alio prætextu, seu aliàs ex quavis causa de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut quovis alio defectu, impugnari, invalidari, & ad terminos juris reduci, in jus, vel controversiam revocari, seu adversus illas quodcumque juris, facti, vel quodvis remedium impetrare non posse, nec sub quibusvis similium, vel Dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, de-

derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus a Nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus quandocumque, & sub quibuscumque tenoribus, & formis pro tempore emanatis, compræhendi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antequam emanarent erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo sub quacumque, etiam posteriori data, quandocumque eligenda de novo concessas, validasque, & efficaces fore, & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§. 10. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis Generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscumque; Volumus autem quod singuli Magistri, Doctores, & Lectores Universitatis per præsentes erectæ hujusmodi in principio cujuslibet anni, seu renovatione studiorum facta prius per ipsorum, & eorum quemlibet in manibus ordinarii Catholicæ Fidei professione juxta articulos a Sede Apostolica propositos, se nihil, quod illi quovis modo repugnet, aut sit contra bonos mores lecturos, docturos, aut interpretaturos solemni juramento se adstringere debeant in hoc quoque idem ordinarius sedulam operam juxta dicti Concilii Decreta adhibere teneatur.

Clausulæ pœnales.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, concessionis, Indulti, Decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 16. Sept. 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo primo, Sexto Decimo Kalendas Octobris Pontificatus Nostri Anno Primo.

XXXIII.

Revocatio quarumcumque electionum Judicum Conservatorum hactenus factarum, & nova de eis, eorumque electionibus in posterum faciendis dispositio

De hac materia vide dispositionem Bonif.VIII. in cap. 11. de rescript. num. 6., & etiam cap.1.,& 15. de Offic. deleg. num.6. necnon Conc. Trid. sess.14. c.5. de ref., & Leonis X. const., & Clem. VIII.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster D. Gregorius divina providentia Papa XV. ex certis rationabilibus causis animum suum moven., & de voto venerabilium fratrum suorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, partim fel. rec. Clementis Papæ VIII. prædecessoris sui vestigiis inhærendo;

Pont. revocat omnes, & quascumque electiones Cōservatorum hactenus factas.

§. 1. Revocavit, ac nullas, & invalidas decrevit omnes, & quascumque Judicum Conservatorum electiones, nominationes, seu deputationes, tam in vim literarum conservatoriarum, juxta formam in quinterno Cancellariæ descriptam, quam in vim quorumcumque privilegiorum perpetuo, vel ad tempus nondum elapsum, apostolica auctoritate concessorum, seu aliàs quocumque jure, vel titulo hactenus factas pro quibuscumque Conventibus, Capitulis, Militiis, etiam S. Joannis Hierosolymitani, Congregationibus, Collegiis, Ordinibus, Monasteriis, Hospitalibus, aut aliis quibusvis piis, tam secularibus, quam cujusvis Ordinis, etiam Mendicantium, seu Instituti, vel Societatis Regularibus, locis quantumvis exemptis, etiam de necessitate exprimendis, seu illorum personis, cujusvis qualitatis, seu conditionis existant.

Statuit hujusmodi electiones de cætero fieri ut hic.

§. 2. In futurum vero Sanctitas sua hac generali, & perpetuo valitura constitutione statuit, & decrevit, ut Judices Conservatores hujusmodi, sive principales, sive subrogati, eligi, nominari, aut deputari non possint, nisi non solum habeant qualitates requisitas, & descriptas in constitutione similis rec. Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris sui, quæ incipit *Statutum*, ita ut vel dignitate ecclesiastica præditi, vel personatum obtinentes, vel Ecclesiarum Cathedralium Canonici existant, sed etiam in Conciliis Provincialibus, aut diœcesanis juxta Decretum Concilii prædicti, Judices electi, seu designati sint.

Ac Conservatores aliter eligi vetat.

§. 3. Quodque deinceps Literæ Conservatoriæ per Sedem Apostolicam concedendæ infrascriptis tantum dirigantur, & si quæ Literæ aliter expedientur, illæ, ac deputationes hujusmodi, omniaque exinde sequenda nullius sint roboris, vel momenti.

Eligentibusque pœnas infligit.

§. 4. Et nihilominus qui secus, quam juxta formam superius præscriptam Conservatores hujusmodi cum effectu eligere, nominare, seu deputare, aut electis, nominatis, seu deputatis uti ausi fuerint, regulares quidem voce activa, & passiva sint ipso jure privati, adeo ut habilitationem a nemine, præterquam a Romano Pontifice consequi valeant, reliqui vero aliis pœnis arbitrio Sanctitatis suæ coerceantur, & prædictorum omnium Conventus, Monasteria, ac loca hujusmodi, eorumque personæ, ac bona careant Conservatore ad annum, itaut illorum causæ interea coram locorum Ordinariis dumtaxat cognosci, ac diffiniri debeant.

Conser. in Synodis provincialibus ab Ordinariis certo modo eligi decernit.

§. 5. Cæterum ut latius pateat Conservatorum hujusmodi deligendorum facultas, Sanctitas sua admonitos voluit omnes locorum ordinarios, ut in Synodis Provincialibus, aut Diœcesanis quamplures personas ex habentibus qualitates in prædicta constitutione ejusdem Bonifacii prædecessoris con-

contentas, & alioquin ad id aptas designari procurent, & si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio Capituli alium in ejus locum usque ad futuram Provincialem, aut Diœcesanam Synodum.

Tempus ad elig. hujusmodi Cons. præfinit.

§. 6. Insuper Sanctitas sua, inhærendo hac in parte Decreto similis recor. Gregorii Papæ XIII. etiam prædecessoris sui, statuit, & ordinavit, ut Regulares, ac personæ hujusmodi in Italia infra duos, extra Italiam vero infra sex menses a die publicationis in Urbe præsentis constitutionis inchoandos, debeant sibi eligere, seu assumere Conservatores juxta formam superius propositam.

Electionesque factas in Curiis Ordinariorum in actis exhiberi mandat.

§. 7. Ejusque electionis, seu assumptionis documentum infra tempus hujusmodi penes acta Curiæ Ordinariorum exhibere, & dimittere teneantur, alioquin eo termino elapso, quamdiu Conservatores secundum formam præsentis Constitutionis non elegerint, coram eisdem Ordinariis conveniantur.

Nec non electos infra quinquennium mutari prohibet.

§. 8. Quodque Conservatores hujusmodi semel legitime deputati, nisi ex legitima causa a Sede Apostolica, aut locorum Ordinariis, prout iisdem Regularibus, & aliis supradictis libuerit, approbanda, durante quinquennio a die deputationis amoveri, aut mutari nullatenus possint, aut valeant.

Conservatorum jurisdictionem declarat.

§. 9. Ad hæc statuit Sanctitas sua, ut coram ipsis Conservatoribus Regulares, ac personæ suprascriptæ conveniri quidem, aut trahi debeant, sed alios convenire, aut trahere non possint, itaut memorati Conservatores in causis, in quibus Regulares, & alii actores fuerint, nullam prorsus jurisdictionem habeant, sed in iis tantum, in quibus rei extiterint, neque extra Civitates, seu Diœceses, in quibus fuerint deputati, contra quoscumque procedere præsumant.

Controversias inter Conser., & Ordinar. per arbitros decidi jubet.

§. 10. Si quæ vero inter Judices Conservatores hujusmodi, & locorum Ordinarios controversia super competentia jurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma Juris electos super jurisdictionis competentia fuerit judicatum.

Conser., & litigantium suos limites excedentium juxta Bonif. 8. Const. pœnas declarat.

§. 11. Quod si qui Conservatores, sive in hac parte, sive alias quomodolibet suos limites excesserint, per annum ab Officio Conservatoris hujusmodi suspensi sint, & pars, quæ hoc fieri procuraverit, sententiam excommunicationis incurrat, juxta formam alterius Constitutionis ejusdem Bonifacii prædecessoris, quæ incipit. *Hac Constitutione*; quam Sanctitas sua in omnibus, quæ præsenti Constitutioni non adversatur, innovavit, & innovat.

Judices non suspecti, quando a Principibus peti possint explicat.

§. 12. Per hoc tamen non intendit Sanctitas sua prohibere, quominus Regulares, & alii supradicti in casibus a jure permissis petant Judicem non suspectum a Principibus, seu Magistratibus secularibus; dum tamen hæc tria copulative concurrant, videlicet, ut Regulares, & alii prædicti sint actores, non autem rei, utque agant contra laicum, non autem contra ecclesiasticum, vel aliàs a jurisdictione seculari exemptum, atque, ut causa, in qua Judex deputatur, fuerit profana, non autem ecclesiastica, & in ea juxta sacrorum Canonum dispositionem laicus, ut præfertur, eligendus, Judex competens existat.

Observantiam præmissorum præcipit cum Decr. irritanti.

§. 13. Quæ omnia, & singula in præsenti Constitutione contenta Sanctitas sua voluit inviolabiliter observari, decernens sic in iis, cæterisque omnibus præmissis per quoscumque &c. etiam Sacri Palatii Apostolici Auditores, necnon S. R. E. Cardinales, sublata &c. judicari &c. necnon irritum, & inane &c.

Contrariis quibuscumque pleniss. derogat.

§. 14. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac literis conservatoriis, quas omnes ad formam præsentis Constitutionis reduxit in favorem quorumcumque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Joannis Hierosolimitani, Congregationum, Societatum, aut cujusvis alterius Instituti etiam necessario exprimendi, Collegiorum, Capitulorum, Ecclesiarum, Monasteriorum, ac piorum quorumcumque, tam secularium, quam regularium locorum, necnon illorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque etiam ex causa, & titulo oneroso, indultis, & literis apostolicis, etiam Marimagno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque tenoribus, & formis specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habens, quibus quoad ea, quæ præsentibus adversantur, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogavit, cæterisque contrariis quibuscumque.

Hanc legem in locis solitis, & in Cancellaria publicari, & in illius quinterno describi mandat.

§. 15. Cæterum, ut præsens Constitutio facilius omnibus innotescat, Sanctitas sua voluit, & mandavit, ut non solum in Cancellaria Apostolica, sed etiam ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in Acie Campi Floræ publicetur, illiusque exempla in iisdem locis affixa dimittantur, ac in Quinterno Cancellariæ inter Constitutiones perpetuas describatur, & adnotetur.

Papæ subscriptio.

Placet publicetur, & describatur A.

Lecta, & publicata fuit supradicta Constitutio in Cancellaria Apostolica ab altero ex Rev.

Publicatio in Coll. die 20. Sept. 1621. *Rev. PP. DD. Majoris Præsidentiæ Abbreviatoribus, die vigesima mensis Septembris, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, Pontificatus vero prælibati Sanctissimi Domini Nostri D. Gregorii Papæ Decimiquinti, Anno primo.*

Et postmodum die, & anno supradictis in Quinterno ejusdem Cancellariæ inter alias Constitutiones Apostolicas descripta, & adnotata fuit.

Descriptio in illius quinterno. Nicolaus Ursinus Procustos.

In Dei Nomine Amen. Anno a Nativitate Domini nostri Jesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, Indictione quarta, die vero vigesimo Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Gregorii Divina Providentia Papæ Decimiquinti Pontificatus sui Anno Primo retroscripta Constitutio Apostolica affixa, ac publicata fuit in Valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in Acie Campi Floræ, per me Augustinum Bracheberium Apostolicum Cursorem. Publicatio in Urbe die 20. Septem. 1621. P. A. I.

Octavius Spada Magister Cursorum.

Sequitur quoddam Dubium super ista Constitutione exortum, cum sua declaratione.

Dubium. IN Constitutione de Conservatoribus, edita a sa. me. Gregorio Decimoquinto, ex sententia Sacræ Congregationis Concilii, inter cætera statutum est, ut coram Conservatoribus Regulares conveniri quidem, aut trahi debeant, sed alios convenire, aut trahere non possint, itaut memorati Conservatores in causis, in quibus Regulares, & alii actores fuerint, nullam prorsus jurisdictionem habeant, sed in iis tantum, in quibus rei extiterint.

Dubitatur nunc, An per hæc verba sublata sit facultas, quam habent Conservatores defendendi Regulares, & alios a manifestis iniuriis, & violentiis, quæ illis de facto inferuntur, dum a suis possessionibus deiiciuntur, & propriis bonis uti, ac frui impediuntur.

Responsio d. Dubii. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum censuit, ejusmodi verbis minime sublatam fuisse facultatem, quam habent Conservatores defendendi Regulares a manifestis injuriis, ac violentiis; dummodo observent formam præscriptam a Constitutionibus Innocentii Quarti, & Bonifacii Octavi relatis in cap. 1., & in fin. *de offic. deleg. in 6.*

C. Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Cong. Secr.

XXXIV.

Ecclesiasticis Regni Siciliæ permittitur, nonnullas pecunias loco donativi Regi Philippo IV. offerant. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

GREGORIUS PAPA XV.

Charissime in Christo fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ecclesiastici Regni Siciliæ quasdam pecunias Regi offerunt donandas si Sedis Ap. consensus accesserit. §. 1. EXponi Nobis nuper fecisti, quod cum nuper dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia, Ecclesiasticum, Militare, & Demoniale nuncupata Regni Siciliæ ultra Pharum, cujus tu Rex existis, quibusdam rationabilibus de causis, animos eorum moventibus, de offerendo Tibi, ac dilecto filio Nobili viro Francisco de Castro Duci Taurisani ejusdem Regni Proregi, certas pecuniarum summas, donativa nuncupat. sub certis terminis, & modo, & forma exigendas inter se tractaverint; Vener. fratres Archiepiscopi, Episcopi, ac dilecti filii Archimandrita, & aliæ personæ ecclesiasticæ dicti Regni, certam ratam sponte sua obtulerunt, & dare statuerunt in Parlamentis ordinariis habitis de Anno præsenti, ipsique Archiepiscopi, Episcopi, & Archimandrita, ac aliæ ecclesiasticæ personæ eorum ratam hujusmodi, accedente ad hoc nostro, & Apostolicæ Sedis beneplacito, persolvere obtulerunt, & forsan etiam persolverunt.

Philippus Rex pro hujusmodi consensu supplicat. §. 2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, ex eo quod per Lateranense Concilium novissime celebratum, diversasque alias canonicas sanctiones sub certis censuris, & pœnis caveatur expresse, ne Reges, Principes, & alii Potentatus ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis personis ecclesiasticis etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum summam, sive subventionem recipiant, Majestas tua, ac tui illius Regni Ministri, necnon dictus Franciscus Prorex dubitetis ratam prædictam recipiendo censuras, & pœnas prædictas incurrere, & forsan incurrisse, & nobis propterea humiliter supplicari feceris pro tuæ, & dictorum Ministrorum, & Francisci Proregis conscientiæ quiete, quatenus præmissis nostram, & hujus S. Sedis auctoritatem interponere dignaremur.

Præstat Pontifex. §. 3. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati, oblationi, & forsan præstationi, necnon solutioni per Archiepiscopos, Episcopos, & Archimandritam, ac alias ecclesiasticas personas factis pro hac vice tantum nostram, & Sedis prædictæ auctoritatem interponimus per præsentes. Et nihilominus Archiepiscopis, Episcopis, & Archimandritæ, & aliis ecclesiasticis personis prædictis, ut ratam hujusmodi per eos, ut præfertur, oblatam, & promissam persolvere, ac Majestas tua, & tui Ministri, dictusque Franciscus Prorex eam petere, & reci-

recipere absq;conscientiæ scrupulo,seu censurarum,& pœnarum prædictarum incursu libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus:ipsosque Archiepiscopos,Episcopos, & Archimandritam, ac alias personas ecclesiasticas, & earum singulas, quatenus ipsi dictam ratam jam promiserint, aut solverint, necnon eamdem Majestatem tuam, & tuos Ministros, ac Franciscum Proregem prædictum, si eamdem ratam jam perceperint, ab omnibus, & singulis censuris, & pœnis propterea quomodolibet incursis, eadem auctoritate absolvimus, & absolutos fore censemus, & declaramus.

Acsi hujusmodi subsidio pensionarios quoque vult comprehendi.

§. 4. Decernentes, quod omnes, & singuli Pensionarii, seu ii, quibus loco pensionum fructus in totum, vel in partem reservati existant, cujuscumque dignitatis, vel conditionis sint, exceptis tamen S.R.E. Cardinalibus, ad hujusmodi ratæ solutionem in omnibus, & per omnia perinde, acsi nominatim ratam eamdem se soluturos obtulissent. clausulis, & decretis in literis apostolicis reservationum pensionum, & fructuum hujusmodi, etiam consistorialiter appositis, etiam quod dictæ pensiones ab omni decima,subsidio etiam charitativo, ac quovis alio onere tam ordinario, quam extraordinario quavis auctoritate etiam pro expeditione tam offensiva, quam defensiva contra Turcas, & alios Infideles, ac Reipublicæ Christianæ ab illorum conatibus defensione, seu inexcogitabili causa a Romano Pontifice pro tempore existente, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum instantiam, illorumque contemplatione, & intuitu, etiam motu proprio, & ex certa scientia impositis, & imponendis, aut aliàs qualitercumque exemptæ sint, nequaquam obstare,teneantur, & efficaciter obstricti sint, ipsique Archiepiscopi, Episcopi, Archimandrita, & aliæ personæ, quarum Ecclesiæ, Monasteria, & alia Beneficia ecclesiastica annuis pensionibus auctoritate apostolica assignatis gravata, & onerata sunt, ratam pensionariorum hujusmodi, seu eorum, quibus fructus hujusmodi sunt reservati, solvere, & illud, quod pro ipsis pensionariis, seu iis, quibus fructus hujusmodi sunt reservati, vere, & realiter, ac quacumque fictione cessante persolverint, sua propria auctoritate postmodum penes se retinere possint, nec propterea sententias, censuras, & pœnas in eisdem pensionum reservationibus contentas incurrant.

Contraria tollit.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum hujusmodi etiam juramento,confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis,exemptionibus,immunitatibus etiam in corpore Juris clausis, ac literis apostolicis quibusvis generaliter, vel specialiter concessis, necnon literis Reservationum pensionum, & fructuum hujusmodi, ac quibusvis obligationibus etiam in forma Cameræ, etiam cum juramento, & censuris, & mandatis exequutivis susceptione, vel aliàs desuper factis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio, seu quævis alia expressio habenda sit, & in eis caveatur expresse, quod per hujusmodi clausulas generales, etiam mentionem specialem importantes, eis derogatum esse non censeatur, aut derogari non videatur, nisi certis modo, & forma in illis expressis plene observatis. Quibus omnibus,eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Pauperes ecclesiasticos gravari vetat.

§. 6. Cæterum volentes providere, ne pauperes ecclesiastici ad contributionem hujusmodi graventur, Franciscum Proregem prædictum hortamur attente, ac in virtute sanctæ obedientiæ illi mandamus, quatenus pauperes ecclesiasticos, qui in redditibus annuis nihil, aut parum etiam usque ad valorem decem unciarum, scuta 25. monetæ illius Regni constituen. inclusive habent, ad contributionem prædictam per quoscumque quavis auctoritate fungentes cogi, aut compelli nullo modo permittat.

Pecuniasque per ecclesiasticos exigi jubet.

§. 7. Volumusque, quod exactio pecuniarum hujusmodi contra personas ecclesiasticas per personas etiam ecclesiasticas a dicta Majestate tua, seu dicto Francisco Prorege deputandas fieri debeat, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis: quod si secus in aliquo præmissorum factum fuerit, qui contravenerint, in pœnas, & censuras incurrant, perinde ac si præsentes literas non emanassent.

Præsentiumque transumptis fidem adhiberi.

§. 8. Præterea volumus, præsentium Transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem in Judicio,& extra in omnibus, & per omnia adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 23. Sept. 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 23. Septembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XXXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Prævia confirmatione Literarum Pauli Papæ V. quibus Canonissis Ecclesiæ S. Petri Oppidi RomaricomontisNullius,seu Tullen. Diœcesis facultas conceditur Monasticam emittendi professionem, statuitur, ut Canonicatus, & Dignitates quas imposterum vacare contigerit, iis, quæ professionem emisere, conferantur.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Pauli PP. V. literæ.

§. 1. Aliàs a fel. record. Paulo Papa V. prædecessore nostro emanarunt lite-

literæ tenoris subsequentis videlicet. Paulus Papa V.. Ad perpetuam rei memoriam. Cum sicut accepimus, dum coram dilectis filiis nostris Joanne Garzia Sanctorum Quatuor Coronatorum Millino, Marcello Sancti Alexii Senen., ac Horatio S. Salvatoris in Lauro titulorum S.R.E. Presbyteris Cardinalibus Lancellotto nuncupatis a Nobis deputatis super statu, & qualitate Ecclesiæ Sancti Petri Oppidi Romaricomontis nullius, seu Tullen. Diœcesis, quæ Nobis, & Apostolicæ Sedi immediate subjecta existit, & cujus, ut asseritur, Abbatissa dumtaxat Ordinem Sancti Benedicti profiteri consuevit, discutitur, interim contingere possit, ut aliquæ dictæ Ecclesiæ Canonissæ pro Religionis zelo professionem hujusmodi etiam emittere cupiant; Propterea Nos, laudabili illarum desiderio, quantum cum Domino possumus, benigne consulere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnibus, & singulis dictæ Ecclesiæ Canonissis nunc, & pro tempore existentibus, quæ dictum Ordinem profiteri voluerint, ut professionem, quam Abbatissa hujusmodi emittere solet in ejusdem Abbatissæ manibus, ita tamen, ut in loco debito, & convenienti clausura munito, eamdem clausuram juxta formam Constitutionis fel. record. Pii Papæ V. prædecessoris nostri super clausura Monialium editæ observent, expresse emittere libere, & licite possint, & valeant, tenore præsensentium concedimus, & indulgemus. Declarantes omnes, & singulas sic professas omnium prærogativarum, cæterorumque jurium, quibus gaudent, & potiuntur, vel gaudere, & potiri possent, in futurum gavisuras, & potituras sine aliqua diminutione. Et nihilominus Abbatissæ, atque iis omnibus, quæ realiter, & cum effectu professionem, ut supra, emiserint, omnes, & quascumque Indulgentias, gratias, indulta, & privilegia Religiosis sub dicti S. Benedicti Regula viventibus a Nobis, vel quibuscumque Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris in genere, vel in specie concessa, motu simili concedimus, & indulgemus. Volumus autem, ut per præsentes literas dictæ Ecclesiæ status nullatenus immutatus, vel in aliquo alteratus censeatur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesiæ, illiusque Abbatissæ, & Canonissis prædictis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Per præsentes autem non intendimus statum dictæ Ecclesiæ in aliquo approbare; Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 26. Martii 1618. Pontificatus Nostri Anno XIII.

Confirmatis hujusmodi literis, Gregorius decernit, Canonicatus aliasque dignitates vacaturas iis, quæ professionem emiserint, esse conferendas.

§. 2. Nos autem, qui pium Canonissarum dictæ Ecclesiæ desiderium, quantum cum Domino possumus, promovere cupimus, easdem Canonissas specialibus favoribus prosequi volentes, & earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, ex voto dilectorum filiorum nostrorum Joannis Garziæ SS. Quatuor Coronatorum Millini, Fabritii Sancti Augustini Veralli, ac Francisci Sancti Matthæi in Merulana titulorum Presbyterorum Cardinalium Sacrati nuncupatorum, prædictas literas, & omnia, & singula in illis contenta approbantes, illisque in sua firmitate, & robore remanentibus, ut de cætero quotiescumque Abbatissatum, Decanatum, Sacristiam, Celerariam, Eleemosynariam, ac Thesaurariam dictæ Ecclesiæ, aut illarum aliquam per cessum, vel decessum, aut alias quomodolibet vacare contigerit, si tunc aliqua, seu aliquæ Canonissæ ejusdem Ecclesiæ juxta dictarum literarum formam, Ordinem prædictum professæ, & quibus aliquod canonicum non obstiterit impedimentum, reperiantur, Dignitates prædictæ, ut supra vacantes, nulli alteri, quam Canonissis Ordinem hujusmodi professis per Nos, aut successores Nostros Romanos Pontifices, nec non quoscumque alios Collatores conferri valeant, aut de illis sic vacantibus provideri possit, & aliter factæ de illis, aut illarum aliqua electiones, provisiones, & dispositiones nullius sint roboris, vel momenti, apostolica auctoritate, tenore præsentium, decernimus, & declaramus.

Obstantia tollit.

§. 3. Non obstantibus omnibus illis, quæ dictus Paulus prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Per presentes autem non intendimus statum dictæ Ecclesiæ in aliquo approbare.

Dat. die 30. Septem. 1621. An.I.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris, die ultima Septembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

In-

XXXVI.

Religiosis Societatis Jesu Indultum conceditur Officium recitandi, ac Missam celebrandi de Communi Confessoris non Pontificis die 21. Junii de Beato Aloysio Gonzaga.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti, piis fidelium votis, quibus virtutum Dominus in servis suis honorificetur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Ad preces Societatis Jesu. §.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Præpositi Generalis, ac Presbyterorum Socieatis Jesu Nobis nuper expositum fuit, quod ipsi pro eo, quem erga Beatum Aloysium Gonzagam ejusdem Societatis, dum vixit, religiosum gerunt devotionis affectum, Officium, & Missam de eo, ut infra recitari posse, summopere desiderant; Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut eorum votis hujusmodi annuere de benignitate apostolica dignaremur.

Concedit Religiosis d. Societ. Officium & Missā de B. Aloysio Gonzaga celebrēt. §.2. Nos igitur Præpositum Generalem, ac Presbyteros prædictos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Sacris Ritibus Præpositorum consilio, ut de dicto Beato Aloysio Gonzaga die 21. Junii, quo ex hac vita migravit ad Cœlum, ab omnibus ejusdem Societatis Religiosis ubique terrarum existentibus juxta Rubricas Breviarii, & Missalis Romani de communi Confessoris non Pontificis Officium recitari, & Missa celebrari respective liberè, & licitè valeat, necnon etiam confluentibus ad eorumdem Religiosorum Ecclesias Missam in illis de eodem Beato Aloysio Gonzaga, ut supra, celebrare liceat, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat. §.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis fidem mandat. §.4. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, Secretarii ipsius Societatis, vel Notarii publici manu subscriptis, & personæ alicujus in dignitate ecclesiastica constitutæ, vel pro tempore existentis Præpositi, aut Vicarii Generalis ejusdem Societatis sigillo munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud ubique locorum adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 2. Octobr. 1621. An. I. Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris, die 2. Octobris 1621. Pontificatus nostri Anno I.

XXXVII.

Suppressio, & extinctio Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ de Urbe in Monte Jordano, cum animarum curæ translatione ad Ecclesias circumpositas, & ex ejus proventibus duorum Canonicatuum in Ecclesia Sancti Laurentii in Damaso erectione, ac ejusdem reductio ad profanos usus; Nec non ejusdem concessio Congregationi Oratorii Urbis pro ampliori Sacristiæ, ac Oratorii ædificatione, & propriæ Domus dilatatione.

Oratorii Congregationem a Sancto Philippo Nerio institutam approbavit Greg. XIII. eique concessit Parochialem Ecclesiam Beatæ Mariæ in Vallicella de Urbe, in Constitut. CLXXXVI. Copiosus. *Tom. IV. Par. IV. fol.* 108.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Dilecto filio Nostro in Urbe ejusque Districtu Vicario in spiritualibus Generali salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium. CUm ad uberes fructus, quos Presbyteri Congregationis Oratorii in agro militantis Ecclesiæ producere non desistunt, nostræ considerationis dirigimus intuitum, dignum ducimus, ut ea, quæ pro dictæ Congregationis, illiusque domorum, & Oratoriorum ornatu, & usibus necessaria esse noscuntur, favorabiliter concedamus, & aliàs desuper nostri officii partes, etiam per concessionem Ecclesiarum, interponamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Preces Cong. Oratorii pro obtinenda facultate propriam Ædem dilatandi. §.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Præpositi, & Presbyterorum Congregationis Oratorii in Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis, & Sancti Gregorii in Vallicella de Urbe dudum à Beato Philippo Nerio fundatæ petitio continebat; Quod ipse Præpositus, & Presbyteri amplioris loci spatio pro eorum Oratorii, Sacristiæ, & etiam propriæ domus dilatatione, aut nova constructione indigentes, in vim facultatis a felicis recordationis Paulo Papa Quinto Predecessore nostro eis concessæ, omnes fere domos in utraque insula, majori videlicet, & minori Montis Jordani intus plateam dicti Montis, & Ecclesiam prædictam sitas, magna eorum impensa emerunt, & alias in ipsis insulis per eos nondum emptas domos vigore ejusdem facultatis emere, ibique amplam ædificationem eorum usibus, & necessitatibus congruentem, quamprimum facere proposuerunt. Cum autem, sicut eadem petitio sub-

subjungebat, in dicto situ Parochialis Ecclesia Sanctæ Cæciliæ posita, & a tribus partibus, seu lateribus ab eisdem domibus, hinc inde circumsepta reperiatur, & ea propter dictæ ædificationis operi, & ornatui haud parum incommodum,& impedimentū allatum sit,huicque incommodo,& impedimento aliàs, quam per d.Ecclesiæ S.Cæciliæ demolitionem provideri non possit: Ipsa autem fonte baptismali careat, & in suis structuris satis angusta, & cura animarum illi imminens non valde numerosa existat: curaque hujusmodi ad alias Parochiales Ecclesias circumvicinas transferri, & ab earum Rectoribus commode exerceri possit: pro parte Præpositi, & Presbyterorum hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in præmissis opportunè providere de benignitate apostolica dignaremur.

Gregorius mandat Card. Vicario,ut ab Ecclesia S.Cæciliæ animarū curā proprietates, fructus,cum consensu Diacon. Card. S. Laurentii in Damaso abdicet, separet,ac dismembret.

§.2. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem etiam beneficii,cui aliud uniri peteretur,alioquin unio non valeret; idemque servaretur in quibusvis dismembrationibus, concessionibus, & applicationibus de quibuscumque fructibus, & bonis Ecclesiasticis prædictis; Præpositum, ejusque,ac Presbyterorum hujusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon aliarum concessionum, & assignationum præfatæ Congreg. hactenus quomodolibet factarum, tenores præsentibus pro expressis habentes,hujusmodi supplicationibus inclinati,circumspectioni tuæ per apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, te de præmissis diligenter informes, & si per informationem eamdem ita esse repereris, a dicta Ecclesia Sanctæ Cæciliæ, quæ ab Ecclesia Sancti Laurentii in Damaso de dicta Urbe, tamquam ejus Matrice dependet, & quam dilectus filius Angelus Baldus ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ Rector ad præsens obtinet; cujusque fructus, redditus, & proventus centum & viginti ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excedunt, ut asseritur, ex nunc, prout ex tunc, & e contra, postquam illa per cessum, etiam permutationis causa, etiam in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, vel decessum, seu privationem, vel amissionem aliam quamcumque, aut Religionis ingressum dicti Angeli, seu aliàs quovis modo, etiam apud Sedem Apostolicam, etiam in aliquo ex mensibus Nobis, & eidem Romano Pontifici pro tempore existenti, Sedique præfatæ; per quascumque Constitutiones Apostolicas, aut Cancellariæ Apostolicæ regulas editas, & edendas nunc, & pro tempore reservatis, aut collatoribus Ordinariis, etiam per easdem, vel quasvis alias Constitutiones, aut regulas, seu literas alternativarum, vel alia privilegia, indulta hactenus concessis,&imposterum concedendis, aut jure ordinario, vel aliàs competentibus, vacare contigerit, seu si in aliquo ex præmissis, vel alio quovis modo, & ex alterius cujuscūque persona,seu per liberam resignationem d.Angeli, vel cujusvis alterius de illa in Rom.Curia, aut extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem piæ me. Joannis Papæ XXII. etiam Prædecessoris nostri,quæ incipit: *Execrabilis*; vel assequutionem alterius beneficii Ecclesiastici, quavis auctoritate collativa, & etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ipsaque Ecclesia SanctæCæciliæ dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum etiam præsentibus haberi volumus pro expresso,pendeat indecisa,omnimodam animarum dilectorum filiorum illius Parochianorum curam, illaque jura, officia, & onera Parochialia universa,& illorum exercitium, necnon etiam omnia, & singula illius proprietates, fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, in quibusvis rebus consistentia, & undecumque provenientia, de consensu dilecti filii nostri Alexandri Sancti Laurentii in Damaso Diaconi Cardinalis de Montealto nuncupatis, sine tamen aliquo dicti Angeli præjudicio, præsertim quoad universa jura Parochialia ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ, liberamque, & omnimodam tam illius, quam bonorum ejusdem administrationem, quæ præfato Angelo, quoad vixerit, eamdem Ecclesiam Sanctæ Cæciliæ obtinuerit, plene cedere, & competere valeant, auctoritate Nostra perpetuo abdices, ac respective separes, ac dismembres.

§.3. Necnon curam, jura, officia, & onera Parochialia, illorumque exercitium hujusmodi cum utriusque sexus Parochianis prædictis, pro ea parte videlicet, quæ ambas Insulas prædictas complectitur, ad dictam Ecclesiam Beatæ Mariæ, & Sancti Gregorii, pro residuo vero ad alias Parochiales Ecclesias circumvicinas juxta distributionem a dicto Alexandro Cardinali, seu pro tempore existente ipsius Sancti Laurentii in Damaso Diacono Cardinali, pro libero, & absoluto ejus voluntatis arbitrio faciendam.

Distributionemque onerum Parochialium Ecclesiis circumvicinis arbitrio dicti Card. S. Laurentii faciendam jubet.

§.4. Ita quod ipsa Ecclesia Beatæ Mariæ, & Sancti Gregorii, & prædicti moderni, ac pro tempore existentes Præpositus, & Presbyteri dictæ Congregationis Ecclesiam S. Laurentii prædictam ratione Parochianorum dictas duas Insulas pro tempore incolentium dumtaxat in matricem ad instar aliarum similium Ecclesiarum recognoscere, & ad illam perpetuis futuris temporibus in signum recognitionis hujusmodi singulis annis die Sabbathi Hebdomadæ Sanctæ Parochum, seu alium Presbyterum, qui ibi ad

Ecclesia S. Laurentii tamquam matrix singulis annis, modo hic expresso, recognoscenda.

ad Olei Sancti benedictionem, ut moris est, assistat, mittere teneantur, dicta auctoritate etiam perpetuo transferas.

Necnon duos Canonicatus ad instar aliorum Canonicatuú in dict. Eccl. S. Laurentii cũ consensu Capituli, ac duas præbendas Sacerdotales erigat & instituat.

§.5. Ac in dicta Ecclesia Sancti Laurentii duos Canonicatus, & duas Præbendas Sacerdotales pro totidem Canonicis, qui apud eamdem Ecclesiam Sancti Laurentii personaliter residere, ac stallum in Choro, locumque, & vocem in Capitulo habere, ac omnibus, & singulis privilegiis, quibus ejusdem Ecclesiæ Sancti Laurentii Canonici utuntur, similiter uti possint, & valeant, de consensu dictorum filiorum Capituli prædictæ Ecclesiæ Sancti Laurentii, dicta auctoritate erigas, & instituas.

Cum dotis assignatione hic descripta.

§.6. Illisque sic erectis, & institutis, pro illorum dote, ac illos pro tempore obtinentium substentatione omnia, & singula dictæ Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ proprietates, fructus, redditus, & proventus, bona, canones, census, & alia quæcumque, non tamen emolumenta ex exercitio curæ animarum provenientia, & exceptis tot bonis stabilibus, seu legatis pro celebratione infrascriptarum Missarum, & Anniversariorum eidem Ecclesiæ S. Cęciliæ, seu ipsius Rectori factis, seu relictis; ex quibus centum scuta monetæ annuatim percipi possint, quæ Ecclesiis, ad quas Missas, & anniversaria infrascripta transferri contigerit, applicari debeant, auctoritate prædicta applices, & appropries.

Facultatem quoque concedat d. Sancti Laurentii Diac. Card. ut omnes Missas, preces, orationes, & alia suffragia quæcumq; in d. Eccl. S. Cæciliæ quomodolibet fundata ad alias Ecclesias sibi benevisas transferat.

§.7. Cæterum quia, ut asseritur, in dicta Ecclesia Sanctæ Cæciliæ septingentæ Missæ, vel forsan plures celebrandæ a diversis fidelibus fundatæ reperiuntur; eidem Alexandro, seu pro tempore existenti Sancti Laurentii in Damaso Diacono Cardinali, tam Missas hujusmodi, cujuscumque numeri illæ existant, & etiamsi aliquæ earum in cantu celebrari debeant; quam omnia, & quæcumque Anniversaria, orationes, preces, & alia suffragia in eadem Ecclesia Sanctæ Cæciliæ hactenus quomodolibet fundata, ad quaslibet alias Ecclesias sibi benevisas transferendi, & illis pro arbitrio suo applicandi, dummodo tamen piæ ipsorum fundatorum dispositiones inde in aliquo non lædantur, licentiam, & facultatem impertiaris.

Ipsamq; Eccl. S. Cæciliæ ab omnibus oneribus liberam, ac sine bonis d. Congregat. ac clericis cócedat, & assignet.

§.8. Porro ipsam Ecclesiam Sanctæ Cæciliæ sic ab hujusmodi cura, officiis, oneribus, & exercitiis Parochialibus, Missarumque, Anniversariorum, precum, orationum, & aliorum suffragiorum hujusmodi celebrationibus, & recitationibus liberam, & exemptam, ac sine bonis, & fructibus remanentem, dictæ Congregationi, ita quod liceat illius Præposito, & Presbyteris prædictis nunc, & pro tempore existentibus, corporalem, realem, & actualem possessionem ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ appræhendere, & appræhensam perpetuo retinere, cujusvis licentia desuper minime requisita, de consensu ejusdem Alexandri Cardinalis, itidem eadem auctoritate similiter perpetuo concedas, & assignes.

Cardinali Vicario licentiam tribuit d Eccl. S. Cæciliæ (sublatis priu defunctorum ossibus, ac in Ecclesia S. Mariæ, & S. Gregorii collatis) profanandi.

§.9. Postremo autem tibi, & pro tempore existenti d. Urbis Vicario, quotiescumque, & quandocumque post factum abdicationi, dismembrationi, concessioni, & assignationi, aliisque præmissis locum a Præposito, & Presbyteris d. Congregat. desuper requisiti fueritis, ipsam Ecclesiam Sanctæ Cœciliæ, extractis tamen prius ex ea omnibus defunctorum ibi sepultorum ossibus, & corporibus, iisdemque ad dictam Ecclesiam Beatæ Mariæ, & Sancti Gregorii translatis, & in ea decenter reconditis, servatis de jure servandis, profanandi, & ad profanos, non tamen sordidos, usus reducendi.

Et Clericis prædictis eam demoliendi, ac de novo ædificandi.

§.10. Præposito vero, & Presbyteris eisdem illam sic profanatam demoliendi, & ligna, lapides, aliaque rudera, & materialia inde provenientia in novas ædificationes prædictas, aut alios quoscumque eorum usus convertendi, & in, & super solo, seu situ ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cœciliæ sic profanatæ, & demolitæ, fabricari faciendi.

Cum onere erigendi in Oratorio Altare majus sub invocatione Sanctæ Cæciliæ, & S. Philippi Nerii.

§.11. Cum hoc tamen, quod in signum profanatæ, & demolitæ Ecclesiæ hujusmodi, in Oratorio per dictam Congregationem de novo construendo, Altare majus in honorem, & sub invocatione Sanctæ Cœciliæ, ac Beati Philippi Nerii, fieri illius icone Imago ejusdem S. Cæciliæ a parte dextra collocari debeat, licentiam pariter, facultatem eadem auctoritate, tenore præsentium tribuimus, & impertimur.

Clausulæ præservativæ hujus Constitutionis.

§.12. Decernentes, præsentes literas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, seu alios Romanos Pontifices Successores nostros sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine pro tempore quomodolibet factis, minime compræhendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub quacumque posteriori data per Præpositum, & Presbyteros ejusdem Congregationis quandocumque eligenda, concessas, ac semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectare poterit in futurum, perpetuo firmiter, & inviolabiliter observari, & adimpleri.

Decretum irritans.

§.13. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, vel delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & de latere Legatos, & Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios judicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariorũ abrogatio.

§.14. Non obstantibus priori voluntate nostra, & singulis præmissis, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas

tuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentes, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, synodalibus, & universalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, dictæque Ecclesiæ Sanctæ Cœciliæ, ac Missarum, Orationum, Precum, & suffragiorum hujusmodi fundationibus, ejusdemque Urbis, quatenus opus sit, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & Constitutionibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die I. Octobr. 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexagesimo vigesimoprimo, septimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno I.

XXXVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Decreti Sacræ Congregationis Episcoporum, & Regularium pro elevatione Congregationis Presbyterorum Matris Dei ad statum Religionis cum tribus Votis solemnibus.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

IN supremo apostolatus solio meritis licet imparibus divina dispositione constituti, ad ea vigilantiæ nostræ partes libenter interponimus, per quæ piæ Presbyterorum Congregationes in Ecclesia Dei, ad illius laudem, & gloriam provide sancteque institutæ, in perseverantia laudabilium operum incitentur, ac majoribus in dies proficiant incrementis.

Instante Rectore Generali,

§.1. Cum itaque, sicut dilectus filius Josephus Matrai Rector Generalis Congregationis Presbyterorum Matris Dei de Urbe Nobis nuper exponi fecit, Presbyteri ejusdem Congregationis tria simplicia Paupertatis, scilicet, Castitatis, & Obedientiæ Vota emittant; cumque perfectioris vitæ studio ducti simplicia Vota præfata per Nos solemnia declarari Nobis humiliter supplicassent, Venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales negociis Episcoporum, & Regularium præpositi, quibus negocium hujusmodi mature examinandum, & Nobis referendum commisimus, præfatam Congregationem nuncupatam Matris Dei, olim Lucæ primitus erectam, & in Ecclesia Sanctæ Mariæ in Portico de Urbe modo degentem, juxta Constitutiones suas aliàs per bon. mem. Cæsarem Cardinalem Baronium visas, & ab ipso de ordine fel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri probatas, & deinde per rec. mem. Paulum Papam V. etiam Prædecessorem nostrum instauratas in Religionem trium Votorum solemnium approbari posse censuerint, prout in decreto desuper sub die xxxi. Augusti proxime præteriti facto dicitur contineri.

Congr. Episcoporum, & Regularium Congr. Presbyter. Matris Dei ad statum Religionis cũ votis solemnibus elevari posse censet.

§.2. Nos piis Josephi, & Presbyterorum præfatorum Votis hujusmodi, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, eosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Decretum præfatum auctoritate apostolica, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum hujusmodi cõfirmat Pontifex.

Clausulæ.

§.3. Decernentes præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Josepho, & Presbyteris præfatis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non, quatenus opus sit, dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die tertia Novembris 1621. Pontificatus nostri Anno Primo.

Dat. die iii. Novem. 1621. An. I.

XXXIX.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio quarumdam literarum Apostolicarum, & privilegiorum pro Collegio, & Universitate Studii Generalis Civitatis Elboren. quod ab Archiepiscopi Jurisdictione liberum declaratur.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUm sicut accepimus, olim per claræ memoriæ Henricum tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyterum Cardinalem tunc Infantem Portugalliæ nuncupatum, qui postmodum etiam Portugalliæ, & Algarbiorum Rex fuit, fel. rec. Pio Papa Quinto Prædecessori nostro exposito, quod aliàs ipse Henricus Cardinalis unum Collegium sumptuosis ædificiis in Civitate

Henricus Card. Portugalliæ fundato prius Collegio Soc. Jesu in Urbe Elborensi,

Elboren., cujus tunc Archiepiscopus erat, propriis suis sumptibus, & expensis pro divini cultus, & religionis augmento erexerat, & instituerat, illudque dilectis filiis Religiosis Societatis Jesu per eos tenendum, regendum, & gubernandum concesserat, & donaverat, & deinde considerans, quod Civitas prædicta una ex insignibus dicti Regni, & ad Universitatem Studii Generalis manutenen. capax, & idonea erat, & a Civitate Colimbrien., ubi Universitas Studiorum generalium vigebat, nimium distabat; ita ut Cives ejusdem Civitatis Elboren., aliique Incolæ ejus districtus, & aliorum circumvicinorum locorum absque longi itineris dispendio, literis incumbere, divinum cultum augere, ac bona, quæ ex literarum scientia proveniunt, in Dei laudem, & honorem adipisci non valeant, Collegium prædictum in Universitatem Studii Generalis, in qua omnes licite scientiam, & facultates præter medicinam, & jus civile, ac tam partem juris canonici, quæ ad forum contentiosum pertinet, doceri, legi, & interpretari possent, & in qua scientiis, seu facultatibus prædictis omnes etiam Magisterii, & Doctoratus gradus ad instar Colimbrien., & aliarum Universitatum Regni Portugalliæ, rigoroso examine præcedente, ac juxta earumdem Universitatum morem, his, qui idonei forent, per Rectorem Universitatis, vel alias personas idoneas per eumdem Henricum Cardinalem deputan., conferrentur, erigi, & institui, illamque, & illius curam, regimen, & administrationem dilecto filio Præposito generali dictæ Societatis, & Religiosis prædictis; Universitatis vero hujusmodi, ac Scholarium in ea pro tempore existentium jurisdictionem, & correctionem, salvis privilegiis ipsius Societatis sibi, ejusque Vicario quoad viverent, & deinde successoribus suis Archiepiscopis Elboren., seu similis mem. Sebastiano Portugalliæ, & Algarbiorum Regi, tunc in humanis agenti, ejusque successoribus, prout idem Henricus Cardinalis expedire judicasset, juxta providam desuper per eum facien. ordinationem perpetuo, apostolica auctoritate, committi, aliaque fieri, statui, concedi, indulgeri, ac decerni obtinuerat.

Studiorum quoque Universitatem in eo erigendam curavit.

Et apostolica auctoritate confirmari.

§.2. Et in eadem expositione subjuncto, quod ipse Henricus Cardinalis de prospero, ac felici successu, & directione salutari Universitatis hujusmodi anxius, & sollicitus, re per eum maturius perspecta, & considerata censuerat, & judicaverat eidem Universitati, illiusque optato progressui, & augmento valde consultum iri, si non solum omnimoda illius cura, regimen, & administratio Præposito Generali, & Religiosis prædictis, ut præfertur, verum etiam illius, ac Scholarium in eadem Universitate pro tempore existentium jurisdictio, & visitatio quoad ea videlicet, quæ eorumdem Religiosorum Constitutionibus non repugnarent, eisdem Præposito Generali, & Religiosis ex tunc in perpetuum committeretur, demandaretur, concederetur, & assignaretur, ita quod nec ipse Henricus Cardinalis de cætero quoad viveret, si ei placuisset, jus sibi competens ex tunc a se abdicare, nec post ejus obitum Archiepiscopus Elboren., aut Portugalliæ Rex prædicti, vel alia quævis persona in jurisdictione, correctione, aut visitatione prædictis, nullo umquam tempore se valerent intromittere.

Obtinuit etiã declarari omnimodam super ea Universitate, ejusque membris jurisdictionẽ ad Præpositum Generalẽ Soc. pertinere.

§.3. Ac per prædictum Henricum Cardinalem eidem Pio Prædecessori humiliter supplicato, quatenus ejus pio desiderio annuere, ac aliàs in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaretur; idem Pius Prædecessor illius precibus tunc annuens, Præposito Generali, & Religiosis prædictis, non solum omnimodam curam, regimen, & administrationem Universitatis prædictæ, prout aliàs illis commissa, & concessa erat, verum etiam illius, ac Scholarium in eadem Universitate pro tempore existentium jurisdictionem, correctionem, & visitationem, quoad ea videlicet, quæ eorum constitutionibus non repugnarent, in perpetuum auctoritate prædicta commiserit, concesserit, demandaverit, & assignaverit, ipsumque Henricum Cardinalem, ut præfertur, & si ei placuisset, jus sibi competens a se abdicare, ex tunc de cætero, aut post ejus obitum Sebastianum, & pro tempore existentem Portugalliæ, & Algarbiorum Regem, seu Archiepiscopum prædictos, vel aliam quamvis personam cujuscumque status, gradus, & conditionis existeret, in jurisdictione, correctione, & visitatione prædictis, omnibusque, & singulis aliis ad eamdem Universitatem, illiusque Religiosos, Scholares, Officiales, lectiones in ea perlegendas, aut bona, privilegia, gratias, libertates, & exemptiones illorum spectantia, & pertinentia se intromittere, aliquam superioritatem, jurisdictionem, correctionem, aut visitationem, seu visitandi, aut ea regendi jus habere, nullatenus posse, sed præmissa omnia ad eosdem Præpositum, & Religiosos plenarie spectare, & pertinere debere, nec super illis a prædictis, aut quibusvis aliis personis molestari, perturbari, aut impediri posse, etiam perpetuo statuerit, & ordinaverit, & mandaverit; nihilominus pro potiori cauthela Universitatem, seu Collegium, illiusque Religiosos, Officiales, personas, res, & bona quæcumque, nec non Scholares in ea pro tempore existentes, ab ipsius Henrici Cardinalis, & Sebastiani Regis, ac Archiepiscopi, & successorum prædictorum jurisdictione, correctione, & visitatione ex tunc similiter perpetuo exemerit, & liberaverit, illaque omnia Præpositi, & Religiosorum prædictorum curæ, regimini, administrationi, jurisdictioni, correctioni, & visitationi, quoad ea videlicet, quæ eorum Constitutionibus non repugnarent, pariter perpetuo supposuerit, submiserit, & subjecerit; Sicque per quoscumque Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctori-

Quæ omnia Pius PP. rata habuit, nonnulla etiam peculiaria cõcedens privilegia.

ctoritate judicari, & definiri debere, ac quid quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decrevit.

Repugnante vero Regulis Soc. exercitio jurisdictionis civilis, & criminalis,

§.4. Et insuper, quia jurisdictionis civilis, & criminalis exercitium eorumdem Religiosorum Constitutionibus repugnabat, & pro salubri Scholarium, & ejusdem Universitatis directione plurimum expediebat, quod ministri tam Ecclesiastici, quam saeculares, qui jurisdictionem hujusmodi in Civitate Elboren. exercerent Rectoris ipsius Universitatis voluntatem etiam circa punitionem Scholarium diligenter exquirerent, & generaliter res studiorum, cum ab eorum Rectore illis forent commendatae, condigno favore suo prosequerentur, eosdem Ministros, ut id diligenter, ac benigno animo praestarent, in Domino hortatus fuerit, & rogaverit, ipsisque, ne quempiam ex Scholaribus praedictis intra Scholas, & Claustra ejusdem Universitatis contra Rectoris voluntatem, pro quavis causa civili, aut criminali, alioque quocumque praetextu capere, apprehendere, & ad carceres deducere, aut aliquam vim, seu violentiam inferre, sub excommunicationis poena, quam contrafacientes eo ipso absque alia declaratione incurrerent, inhibuerit.

Illud Ministris Elboren. ad placitum tamen Rectoris Universitatis exercendum commisit.

Sixtus deinde Quintus Universitatis Rectori facultatem concessit, ejus Conservatorem designandi.

§.5. Et deinde idem Henricus Cardinalis, legitimis, ut asserebat causis adductus, statuerit, ut Scholasticorum, Clericorum in sacris ordinibus constitutorum, aut Beneficiatorum, & in dicta Universitate Studentium conservator esset unus ex duobus Inquisitoribus haereticae pravitatis in dicta Civitate Elboren. deputatis, aut Protector Elboren., quem scilicet nominasset ipsius Universitatis Rector, & successive pro parte dilectorum filiorum Rectoris Collegii, & Universitatis hujusmodi, ac Provincialis ejusdem Societatis in dicto Regno piae memoriae Sixto Papa etiam Quinto similiter Praedecessori nostro etiam exposito, quod idem Henricus Cardinalis, qui antea Collegium, & Universitatem hujusmodi fundaverat, illaque, nec non eorum Collegiales, & Scholares tam Ecclesiasticos, quam saeculares ab hujusmodi jurisdictione, & superioritate pro tempore existentis Archiepiscopi Elboren. per dictum Pium Praedecessorem perpetuo eximi obtinuerat pro tempore existentem Officialem Elboren., sive alterum ex Inquisitoribus praedictis, quem Rector Universitatis hujusmodi pro tempore duxisset eligendum, seu nominandum in Conservatorem Ecclesiasticum Collegialium, & Scholarium Collegii, & Universitatis hujusmodi, qui sacris ordinibus initiati, seu Beneficiati essent, sufficienti ad id a Sede Apostolica facultate suffultus, constituerat, ordinaverat, & deputaverat, & ordinationis, & deputationis hujusmodi vigore diversi Conservatores Ecclesiastici a Rectoribus Collegii, & Universitatis praedictorum eatenus nominati fuerant, conveniens tamen non erat, ut Collegii, & Universitatis, ac Collegialium, nec non Scholarium praedictorum a jurisdictione dicti Archiepiscopi exemptorum, ipsius Archiepiscopi Officialis Conservator existeret, cum etiam ratione exemptionis praedictae possent inter Archiepiscopum, & exemptos praedictos aliquae differentiae verisimiliter exoriri, dicti vero Inquisitores aliis praepediti negotiis ad ea, quae erant Collegii, & Universitatis hujusmodi non commode, & prout conveniebat, attendere poterant, ac proinde opere pretium erat, alios eorum loco Conservatores subrogare, seu illis adjungi; Sixtus Praedecessor praedictus supplicationibus pro Rectoris, & Universitatis, ac Provincialis praedictorum parte sibi desuper tunc porrectis inclinatus, Rectori, & Provinciali praedictis tunc, & pro tempore existentibus, & ipsorum Collegii eum, vel eos in dignitate ecclesiastica constitutos tam seculares, quá quorumvis ordinum Regulares Decretorum Doctores, vel in Theologia Magistros, vel Licentiatos, quem, seu quos Rector, sive Provincialis ipse duxissent nominandos, & eligendos, assumere possent, & valerent, itidem perpetuo concesserit, & indulserit; eisdemque, ut praefertur, in Conservatores nominatis, & electis commiserit, & mandaverit, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, etiamsi forent extra loca, in quibus Judices, & Conservatores, ut praefertur, deputati essent, eisdem Rectori, Collegio, Universitati, & singularibus illorum personis efficacis defensionis praesidio assistentes, non permitterent Rectorem, Collegiales, & Scholares praedictos super bonis, ac juribus ad Collegium, & Universitatem hujusmodi spectan., ac privilegiis, & exemptionibus, immunitatibus, facultatibus, & indultis eis communiter, vel divisim pro tempore quomodolibet concessis, eorumque usu, & pacifica possessione a quibusvis personis indebite molestari, aut eis gravamina, damna, vel injurias desuper irrogari, acturi Collegio, & Universitati, illorumque Collegialibus, & Scholaribus, ac personis hujusmodi, cum ab eis, eorumque Protectore forent requisiti, super praemissis in iis, quae judicialem requirerent indaginem, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Judicii, sola facti veritate inspecta, in aliis vero, prout qualitas negociorum exigeret, Justitiae complementum, occupatores, seu detentores, praesumptores, & innovatores hujusmodi, nec non contradictores quoslibet, ac rebelles, cujuscumque dignitatis, status, & conditionis forent, per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos sententias, censuras, & poenas praedictas incurrisse, servata forma Concilii Tridentini declaran., invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, prout in Apostolicis Pii, & Sixti Praedecessorum, ac patentibus Henrici Cardinalis praedicto-

 rum

rum literis super præmissis respective confectis, plenius dicitur contineri.

Causam tamẽ contra universitatem intentante Archiescopo Elboren.

§.6. Et nihilominus cum Venerabilis Frater modernus Archiepiscopus Elboren. super jurisdictione, & ejus exercitio, seu facultatibus concessis Rectori, & Collegio, seu Universitati, eorumque Conservatoribus prædictis in Scholares prædictos plura attentasset, & in dies procuraret, introducta de mandato similis recol. Pauli Papæ similiter V. pariter Prædecessoris nostri coram dilectis filiis nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus super causis ad Episcopos,& Regulares spectan. præpositis controversia inter modernum Archiepiscopum ex una, & Rectorem, ac Universitatem, seu Provincialem prædictos desuper ex altera partibus, Cardinales prædicti dictas facultates eisdem Collegio, Universitati, & Conservatoribus per literas Pii, & Sixti Prædecessorum concessas suffragari,necnon Scholarem Emanuelem Alburquerque in dicta Universitate Matriculatum, & ibidem Studentem a Carceribus Curiæ Archiepiscopalis Elboren. ad ejusdem Universitatis Conservatorem remittendum fore, & esse decreverint; Cumque decreto hujusmodi non obstante, dictus modernus Archiepiscopus causam jurisdictionis prædictæ uni ex dilectis filiis Cappellanis nostris Apostolicis committi instaret, iidem Cardinales decretum per eos, ut præfertur factum approbaverint, & consequenter privilegia, exemptiones, & conservatorias per Pium, & Sixtum Prædecessores prædictos Rectori, Universitati, & Provinciali prædictis concessa, eisdem suffragari, & Scholares in eadem Universitate Matriculatos,& in Carceribus dictæ Curiæ detentos, omnino relaxandos fore, & esse mandaverint, & insuper de novo ad eos deducta privilegia prædicta non modo peregrinos, sed etiam Diœcesanos Clericos dummodo in Matricula ejusdem Universitatis descripti essent complecti declaraverint, & novissime causam appellationis a quadam sententia Auditoris nostri Collectoris in Lusitania super nullitate, & injustitia censurarum per Vicarium prædicti Archiepiscopi Elboren. adversus dictæ Universitatis Conservatorem in eadem causa Emanuelis Alburquerque fulminatarum, de lite litem suscitando, dilecto filio Magistro Fabritio Verospio dicti nostri Palatii Apostolici causarum Auditori, dicta Universitate, & Collegio non citatis, committi extorserit, cujus vigore inhibitionem emanatam, & in partibus exequutam Congregatio prædicta moderandam esse decreverit, prout in decretis, & declaratione prædictis, etiam plenius dicitur contineri.

S. Congreg. Episcoporum, & Regulariũ decrevit Privilegia Universitatis conservanda esse.

Petente itaque Universitate ipsa,

§.7. Et nihilominus Rector, & Universitas, & Provincialis prædicti vereantur, ne denuo ab eodem Archiepiscopo, seu aliquo ex successoribus suis, aut eorum Ministris, vel Officialibus pro tempore desuper cavillose molestentur, eaque de causa iterum ad Cardinales prædictos, sive etiam Nos, & Romanos Pontifices Successores nostros pro tempore existentes recursum habere cogantur.

Gregorius PP quascumque controversias extinguit.

§.8. Nos his, & aliis dignis causis animum nostrum inducentibus impulsi, Rectori, & Universitati, ac Provinciali prædictis, eorumque statui, & indemnitati opportune consulere, ac eorum singulares personas ab hujusmodi indebitis vexationibus penitus eximere, ac specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis,& interdicti,aliisque ecclesiasticis sententiis,censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes; nec non singularum Pii, & Sixti Prædecessorum, ac patentium Henrici Cardinalis prædictorum literarum, & per eosdem S. R. E. Cardinales Causis ad Episcopos, & Regulares spectan. Præpositos, editorum Decretorum prædictorum, & inde sequutorum,ac præmissorum omnium,& aliorum necessariorum quorumcumque veriores, ac totos tenores, ac prædicta, & aliarum litium, Causarum, & controversiarum status, & merita, nominaque, & cognomina, gradus, & qualitates Judicum, & collitigantium, juraque, & titulos, & quasvis alias dicti Moderni Archiepiscopi, ejusque Ministrorum, & officialium, & quorumcumque aliorum prætensiones, præsentibus pro expressis habentes; de eorumdem Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium hujusmodi præpositorum consilio, Motu proprio, non ad Præpositi, vel Rectoris, seu Universitatis, aut Provincialis prædictorum, aut alicujus eorum, vel alterius pro eis Nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex nostra scientia, & mera deliberatione, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, omnem, & quamcumque litem, & causam, vel controversiam, seu omnes, & quascumque lites, & causas, vel controversias, tam judiciales, quam extrajudiciales si qua, vel quæ adhuc inter Præpositum, Rectorem, & Universitatem, & Provincialem prædictos super præmissis, aut eorum aliquo, & eorum occasione, tam in petitorio, quam in possessorio, vel mixtim, aut alias etiam per quamcumque Archiepiscopi, seu ejus Ministrorum, vel officialium prædictorum, aut alicujus eorum appellationem, vel protestationem, si quæ sit pro eorum, aut alicujus ipsorum, parte interposita,vel facta, seu aliàs quomodolibet supersint, vel pendeant, aut superesse, vel pendere censeantur, seu censeri possint, etiam a Cardinalibus prædictis, ac quibusvis aliis Judicibus, & personis, in statu, ac terminis, quibus reperiuntur ad Nos harum serie avocamus, illasque sic avocatas ex nunc perpetuo extinguimus, sopimus, supprimimus, cassamus, annullamus, & abolemus.

Prædecessorumque suorum literas confirmat.

§.9. Nec non tam Pii, quam Sixti Prædecessorum, & patentes Henrici Cardinalis literas, quam S. R. E. Cardinalium prædicto-

dictorum Decreta, & declarationem prædictam, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, apostolica auctoritate, etiam perpetuo approbamus, & confirmamus, & innovamus, ac etiam de novo in perpetuum concedimus, nec non illis perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, ac solemnitatum, etiam substantialium, & quoscumque alios defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Præposito Gen. Soc. omnimodam jurisdictionem super universitate demandat.

§.10. Et nihilominus pro potiori cautela, Universitatem, illiusque Officiales, personas, res, & bona quæcumque, nec non scholares, tam Peregrinos, quam Diœcesanos in Matricula Universitatis hujusmodi descriptos a prædicti moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Elboren., suorumque officialium, & Ministrorum superioritate, jurisdictione, correctione, & visitatione ex nunc perpetuo eximimus, & liberamus, omniaque illa moderni, & pro tempore existentis Præpositi, & Religiosorum dictæ Societatis curæ, regimini, administrationi, & correctioni, ac visitationi quoad ea, quæ eorum Constitutionibus non repugnant, etiam perpetuo supponimus, submittimus, & subiicimus: nec non modernis, & pro tempore existentibus Præposito generali, & Religiosis prædictis omnimodam curam, regimen, & administrationem Universitatis hujusmodi, ac illius, & scholarium tam Peregrinorum, quam Diœcesanorum, ut præfertur, in matricula descriptorum jurisdictionem, correctionem, & visitationē, quoad ea quæ Societatis hujusmodi institutis, ut præfertur, non repugnant, dicta auctoritate similiter perpetuo committimus, concedimus, demandamus, & assignamus.

Prohibet, quominus Archiepiscopus in ea se ullo modo ingerat.

§.11. Ac prædictum modernum, & pro tempore existentem Archiepiscopum Elboren., suosque officiales, & Ministros, vel aliam quamvis personam, cujuscumque status, gradus, & conditionis existat, in jurisdictione, correctione, & visitatione prædictis, aliisque omnibus ad Universitatem, & illius scholares tam Peregrinos, quam Diœcesanos, ut præfertur descriptos, officiales, lectiones perlegentes, aut bona, privilegia, gratias, libertates, & exemptiones illorum spectantia se intromittere, aut aliam superioritatem, jurisdictionem, correctionem, etiam ratione cujusvis delicti, ubicumque delictum commissum fuerit, aut visitationem, seu visitandi jus habere, aut prætendere nullatenus posse, sed præmissa omnia ad eosdem Præpositum, & Religiosos plenarie spectare, & pertinere debere, nec eos super illis a prædictis, seu quibusvis aliis personis molestari, perturbari, aut impediri posse, pariter perpetuo statuimus, ordinamus, & mandamus.

Præposito facultatem concedit Conservatorem Universitatis deputandi.

§.12. Nec non nunc, & pro tempore existentibus Præposito, & Religiosis prædictis, ut ipsorum Collegii, & Universitatis Conservatores, eum, vel eos in dignitate ecclesiastica constitutos, tam seculares, quam quorumvis ordinum Regulares decretorum Doctores, vel in Theologia Magistros, vel licentiatos, quem, seu quos Rector, seu Provincialis, aut Præpositus, & Religiosi prædicti duxerint nominandos, & eligendos, assumere possint, & valeant, itidem perpetuo concedimus, & indulgemus.

Quæ Conservatoris sint facultates.

§.13. Eisdemque, ut præfertur, in conservatores nominatis, & electis committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, etiamsi sint ex locis in quibus Judices, & Conservatores, ut præfertur, deputati fuerint, iisdem Præposito, Religiosis, Rectori, Collegio, Universitati scholaribus tam Peregrinis, quam Diœcesanis, ut præfertur descriptis, & singularibus illorum personis efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittant Præpositum, Religiosos, Rectorem, Collegiales, & Scholares prædictos super eorum personis, ac bonis, & juribus ad eos, eorumque singulos, nec non Collegium, & Universitatem hujusmodi spectan., ac privilegiis, & exemptionibus, immunitatibus, facultatibus, & indultis, eis communiter, vel divisim pro tempore concessis, eorumque usu, & pacifica possessione a quibusvis personis indebite molestari, aut eis gravamina, damna, vel injurias desuper irrogari, facturi Rectori, Religiosis, Collegio, & Universitati, illorumque Collegialibus, & Scholaribus tam Peregrinis, quam Diœcesanis in Matricula Universitatis hujusmodi descriptis, ac personis hujusmodi cum ab eis, sive eorum Protectore fuerint requisiti, in his, quæ judicialem requirunt indaginem, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Judicii, sola facti veritate inspecta, in aliis vero, prout negociorum qualitas exegerit, justitiæ complementum, occupatores, seu detentores, præsumptores, & innovatores hujusmodi, nec non contradictores quoslibet, & rebelles cujuscumque status, gradus, dignitatis, & conditionis existant, per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis, servatis processibus, illos sententias, censuras, & pœnas prædictas incurrisse, servata forma Concilii Tridentini declarando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausulæ.

§.14. Præsentes quoque literas, & in eis contenta quæcumque perpetuo valida, & efficacia existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac per modernum, & pro tempore existentem Archiepiscopum Elboren., eorumque Ministros, officiales, ac alios omnes, ad quos spectat, & spectabit, quosque præmissæ concernunt, aut concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter perpetuo observari debere, nec ab eis, aut eorum aliquo resiliri unquam posse, nec etiam ex eo, quod Archiepiscopus, ejusque Ministri, & officiales prædicti, aut quicumque alii interesse habentes, vel putantes, seu prætendentes

tes ad hoc vocati, & causa, seu causæ, propter quam, seu quas præmissa emanarint, etiam coram Cardinalibus prædictis, vel aliquo alio Judice, etiam Ordinario, vel delegato, aut aliàs examinatæ, justificatæ, & verificatæ non fuerint, seu quavis alia causa de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, seu quovis alio defectu notari, argui, vel impugnari, aut aliàs quomodolibet infringi, vel retractari, seu etiam per Nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, vel Sedem Apostolicam, ejusve Legatos etiam de latere revocari, suspendi, restringi, limitari, modificari, vel eis in aliquo derogari, aut etiam illas, & illa ad viam, & terminos juris reduci, aut contra eos, & ea restitutionem in integrum, seu quodvis aliud gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari, vel concedi, aut quidquam aliud in contrarium fieri, statui, vel ordinari nullatenus unquam posse: & nihilominus sub quibusvis illarum, & illorum revocationibus, suspensionibus, & derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, etiam, ut præfertur, vel aliàs quomodolibet pro tempore emanatis, & emanan. non compræhendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitui, & etiam de novo, etiam sub quacumque posteriori data per Præpositum, Religiosos, Rectorem, & Universitatem, ac Provincialem prædictos, & eorum singulos pro tempore eligenda concessas esse, & censeri; ac Præposito, Rectori, & Universitati, nec non Provinciali prædictis suffragari debere, ipsosque Præpositum, Religiosos, Rectorem, & Universitatem, ac Provincialem, & Universitatis hujusmodi personas singulares ex nunc deinceps super præmissis omnibus, & singulis per Archiepiscopum, ejusque Ministros, ac Officiales prædictos, aut quoscumque alios quomodolibet molestari, vel impedire non posse; Sicque in præmissis omnibus, & singulis ab omnibus censeri, ac ita per prædictos, & quoscumque alios ejusdem S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & quoscumque alios Judices, etiam Ordinarios, & Delegatos, & Sedis prædictæ Nuncios, nec non causarum dicti Palatii Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, etiam perpetuo decernimus, & declaramus; Necnon prædicto moderno, & pro tempore existenti Archiepiscopo Elboren., eorumque Ministris, & Officialibus, & quibusvis aliis in, & super præmissis omnibus, & singulis perpetuum silentium imponimus; Sicque incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ, & Sedis prædictæ fuisse, & esse, ac perpetuo fore attestamur. Districtius inhibentes prædicto moderno, & pro tempore existenti Archiepiscopo Elboren., eorumque Ministris, & Officialibus, ac quibusvis aliis personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existant, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, dictæque Sedis apostolicæ quoad modernum videlicet, & pro tempore existentem Archiepiscopum sub interdicto ingressus Ecclesiæ, & suspensionis a divinis; quoad alios vero inferiores etiam sub excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, nec ex tunc deinceps in perpetuum ullo umquam tempore præsentibus literis in aliquo per se, vel alium, seu alios publice, vel occulte, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse quovis quæsito colore, prætextu, vel ingenio quomodolibet contrafacere, dicere, vel venire, neque Præpositum, Religiosos, Rectorem, Collegium, Universitatem, illorumque Collegiales, & scholares tam Peregrinos, quam Diœcesanos, ut præfertur, descriptos, aut eorum aliquem desuper quomodolibet molestare, vel impedire, in Judicio, & extra illud audeant, seu præsumant. Decernentes nihilominus etiam irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 15. Non obstantibus prædictis, & quacumque litis pendentia, & nostris de non tollendo jure quæsito, & in Cancellaria Apostolica, novissime publicata, qua cavetur, ne eligantur in Conservatores nisi personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, qui etiam in Judices Synodales deputati existunt, quodque hic electi extra Diœcesim, in cujus Synodo Judices sunt deputati Jurisdictionem exercere non possint, earumque in causis dumtaxat, in quibus ii, qui eos elegerint, sunt rei, habeant, aliisque ejusdem Cancellariæ regulis editis, & edendis, nec non rec. memor. Bonifacii PP. VIII. pariter Prædecessoris nostri, in quibus etiam cavetur, quod nullus extra suam Civitatem, vel Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam Dietam a fine suæ Diœcesis ad Judicium evocetur, seu ne Judices, & Conservatores a d. Sede deputati contra quoscumque extra Civitatem, vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, procedere, seu alii, vel aliis, vices suas committere præsumant, dummodo ultra tres dietas aliquis ad Judicium non trahatur, seu quod de aliis, quam manifestis injuriis, & violentiis, & aliis, quæ judicialem non requirunt indaginem, pœnis in eos, si secus egerint, & in id procurantes adjectis, Conservatores, se nullatenus intromittant, aliisque apostolicis, ac etiam in universalibus, & Provincialibus, ac Synodalibus Conciliis, & aliis editis specialibus, nec non generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, aliisque Conservatoriis, privilegiis, & indultis, Capitulis Cathedralium Ecclesiarum, nec non Communitatibus, & Universitatibus, ac personis particularibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam motu, & ex certa scientia, ac de apostolicæ Derogatio contrariorum

pote-

potestatis plenitudine paribus, ac etiam consistorialiter, ac aliàs in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, ac imposterum concedendis, confirmandis, & innovandis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 8. Nov. 1621. An. I. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die octava Novembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

X L.

Quod votum, ac juramentum, quæ Clerici Congregationis Doctrinæ Christianæ de Urbe in ea perpetuo manendi emittunt, Romano Pontificis reservata de cætero sint.

Istam Congregationem una cum Confraternitate Laicorum sub invocatione Doctrinæ Christianæ erexit Paul. V. in Constitut. LXXXIII. Ex credito. *ut sup. fol.* 284.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. EX incumbenti Nobis desuper pastoralis officii debito ad ea libenter intendimus, per quæ piorum Christifidelium Congregationes ad divini nominis laudem, & gloriam, animarumque salutem pie, & recte institutæ, sub salubribus eorum Regulis, & institutis perseverent, & majoribus in dies proficiant incrementis.

Clerici Congreg. Doctrinæ Christianæ elapso novitiatus anno sponte emittunt votum, ac juramentum perpetuo manendi in d. Congr. §. 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Præpositus, & Clerici Congregationis Doctrinæ Christianæ in Ecclesia S. Agathæ Transtyberim de Urbe institutæ Nobis nuper exponi fecerunt, Clerici ejusdem Congregationis elapso Novitiatus anno votum cum juramento in eadem Congregatione perpetuo manendi libera, & spontanea voluntate emittant;

Et tamen cum nonnulli putent superhoc licitum dispensare, & illa commutare; §. 2. Nonnulli vero super voto, ac juramento præfatis invita etiam Congregatione hujusmodi, dispensare, & illa commutare licitum putent, & de facto in ejusdem Congregationis præjudicium dispensent, & commutent.

Ideo Pont., commutationem, & dispensationem super voto, ac juramento sibi, & Rom. Pont. de cætero reservat. §. 3. Non præmissis, quantum cum Domino possumus, obviare, dictosque Præpositum, & Clericos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; Quod de cætero cum Clericis ejusdem Congregationis super voto, & juramento præfatis, nisi per Nos, aut Romanum Pontificem pro tempore existentem, dispensari, aut votum, & juramentum præfata commutari nullatenus possint, apostolica auctoritate, tenore præsentium decernimus, & ordinamus, & facultatem super voto, & juramento præfatis dispensandi, seu eadem vota commutandi Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti reservamus.

§. 4. Insuper quod decem dictæ Domus S. Agathæ ejusdem Congregationis Clerici ab illis Præposito nominandi ad quatuor minores quatuor feriatis, vel non feriatis diebus, ac subinde ad sacros Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus ordines in temporibus a jure statutis, interstitiis tamen a sacro Concil. Trid. designatis minime servatis, annique curriculo non expectato, etiamsi sic promovendi, antequam de uno ad alium promoveantur, in primo quoque suscepto ordine se minime exercuerint, ad titulum portionis annuæ 40. scutorum unicuique illorum per pro tempore existentes dictæ Congregationis Officiales annuatim, quamdiu sub illius obedientia vixerint dumtaxat pro victu, & vestitu, prout præstantur aliis dictæ Congregationis Confratribus in communi viventibus, & in ea præstan., si aliàs ad id idonei reperti fuerint, a dilecto filio nostro in Alma Urbe Vicario in spiritualibus generali ejus arbitrio, ac si ita illi videbitur, promoveri, & promoti in ordinibus hujusmodi etiam in Altaris ministerio ministrare libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus. Volumus autem, quod ipsi decem hujusmodi promovendi ab obedientia dictorum Officialium recedere non possint, nec debeant, nisi aliunde alium commodiorem, & perpetuum redditum, unde se decenter substentare valeant, acquirant, & tunc nonnisi de ejus Vicarii pro tempore existentis licentia, & nihilominus aliter ab obedientia prædicta recedentes, ab exequutione susceptorum Ordinum, arbitrio ejusdem Vicarii, sint suspensi.

§. 5. Insuper omnia, & singula dictæ Congregationis privilegia, quatenus sint in usu, & non sint revocata, neque sub aliquibus revocationibus compræhensa, neque Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus Apostolicis adversentur, auctoritate, & tenore præfatis approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Privilegia ipsius Congreg. non revocata approbat, & confirmat.

§. 6. Decernentes, quascumque voti, seu juramenti præfatorum dispensationes, seu Dispensationes, vel commutationes

prædictas contra harum tenorem faciendas irritat.

seu voti, & juramenti eorumdem commutationes, contra præsentium tenorem quandocumque faciendas, nullas, irritas, & inanes, nulliusque roboris, vel momenti.

Clausulas præservativas adjungit.

§. 7. Præsentes vero literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, irritumque, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§. 8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 12. Nov. 1621. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die duodecima Novembris 1621. Pont. Nostri Anno Primo.

X L I.

De electione Summi Romani Pontificis.

Aliæ de hac materia electionis Papæ a diversis Pontificibus hactenus editæ fuerant Constitutiones, quarum nonnullæ sunt in Corpore Juris, ubi videre poteris dispositionem Symmachi relatam in cap. 2. dist. 79. Nicol. II. c. 1. dist. 23., & Alexand. III. in cap.6. de election. Necnon Greg.X. in cap. 3. eod. tit. lib. 6., ac Clement.V. in Clem. II. Ne Rom., eod. tit.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exactissima cura, & diligentia adhibenda est in electione summi Romani Pont., & ideo aliquot Rom. Pontificum, & Sanctorum Patrum decreta pro rite & recte peragenda electione edita fuerunt. Sed salubriori remedio Pontifex iste locum esse cognovit, propterea plenius desuper, infra disposuit.

Aeterni Patris Filius, Magister, & Legislator noster Christus Dominus, cujus omnis actio nostra est instructio, licet portaret omnia verbo virtutis suæ, nec esset quicquam absconditum ab oculis ejus, tamen priusquam ad Apostolatus munus duodecim Apostolos eligeret, & nominaret, quod aliàs unquam fecisse in scripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei; & antequam B. Petro ovium suarum curam commiteret, tertium repetita interrogatione, trinam extare æterni amoris ejus professionem: Nos scilicet erudiens, quanta diligentia, cautione, & cura in omnium Pastorum electione adniti debeamus, ut boni eligantur, & fideles, præsertim vero in Beati Petri successorem, qui Orbis est lumen, Doctor gentium, & Pastor Pastorum. Quapropter satis etiam admonemur, nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negotium cautius, & melius transigendum conducunt, omitti debere: salus enim non unius membri, sed totius corporis agitur, cum de capite consulitur. Igitur, etsi diversis fe. re. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, & Sanctorum Patrum decretis salubriter provisum est, ut ejus electio rite, & recte peragatur, & in ea non caro, & sanguis, aut humana sapientia, quæ stultitia est apud Deum, dominentur, sed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominus, ut dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam, experientia cumpertum est, salubriori remedio locum non deesse. Nos igitur, quos posuit Dominus, licet nullis suffragantibus meritis, regere Ecclesiam suam, ne in extremo die prætermissi officii in re tanti momenti a Nobis ratio a districto Judice exigatur, quod multorum etiam votis, & postulationibus multum expetitum est, Sancti Spiritus adspirante gratia, faciendum decernimus.

Tribus dumtaxat modis PP. eligi posse decernit scilicet per Scrutinium, per compromissum, & per quasi inspirationem.

§. 1. Matura itaque cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione habita, de eorumdem Fratrum consilio pariter, & assensu, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, statuimus, decernimus, & declaramus, in posterum electionem Romani Pontificis fieri aliter non posse, quam Conclavi, & eo clauso, ac post celebratum in eo prima die Sacrosanctum Missæ solitum Sacrificium, cui Cardinales interesse, & in eo communicare consueverunt, ac per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclavi præsentium; præterquam si omnes, & singuli Cardinales similiter in Conclavi præsentes, nemine dissentiente, aliquibus ex eorumdem Collegio Cardinalium committerent eligendi potestatem, ut vice omnium Ecclesiæ Catholicæ providerent de Pastore: aut nisi communiter ab omnibus, & singulis Cardinalibus, qui itidem in Conclavi præsentes erunt nemine pariter dissentiente, quasi per inspirationem nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbum, *Eligo*, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce fieri non potuerit, expressum, fuerit celebrata.

Et neminem per viam Scrutinii, vel Scrutinii, & accessus, & viam compromissi se ipsum eligere posse.

§. 2. Numerum autem Suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclavi præsentium, ut electio per viam Scrutinii, sive Scrutinii, & accessus valida sit, decernimus, & declaramus ita esse censendum, ut in duabus tertiis partibus Suffragium electi non numeretur, nec quisquam, sive Scrutinii, sive Scrutinii, & accessus, sive compromissi via procedatur, se ipsum eligere, seu suffragium sibi dare ullatenus possit. Electi tamen persona, si in Conclavi sit, debeat in numerum Cardinalium computari.

In Scrutinio, vel Scrutinio, & accessu necessariam esse suffragiatum publicationē.

§. 3. Rursus nemo per viam Scrutinii, seu Scrutinii, & accessus habeatur pro electo, nisi publicatis omnibus suffragiis, & electi, si numerum tantummodo duarum ex tribus partibus habuisse compertum sit, etiam schedulis apertis.

In suffragiorum paritate neminem electū esse, & in imparitate electum dici, qui ultra duas partes in uno suffragio superior erit.

§. 4. Ac si contingat plures in schedulis nominatos, duas tertias partes suffragiorum tuisse, in suffragiorum paritate neuter sit electus, in imparitate vero, qui numero suffragiorum superior erit, dummodo duas tertias partes, etiam in uno suffragio excedat, electus censeatur.

Juramentis a quolibet Car-

§. 5. Insuper in unoquoque Scrutinio, antequam Schedula in calicem mittatur, a quo-

din. in ferendo suffragio præstandi formã præscribit.

quolibet Cardinale juramentum alta, & intelligibili voce fiat his verbis. *Testor Christum Dominum, qui me judicaturus est, me eligere quem secundum Deum Judico eligi debere, & quod idem in accessu præstabo*. Et hoc juramentum a nullo omittatur.

Qualitatem quoque inscriptionis, & Schedularum signa pro suffragiis.

§. 6. Suffragiorum autem Schedulæ hujusmodi, tam Scrutinii, quam accessus, ubi fieri potuerit, impressæ omnino esse debeant: ubi non potuerit, unius tantum manu scriptæ sint, ita videlicet, ut tam impressæ, quam ita scriptæ ea omnia, quæ in Schedulis hujusmodi exprimi solent, contineant, præter sola nomina, seu denominationes eligentis, & electi, & infrascripta signa, quæ omnia manu ejusdem eligentis scribantur, & nomen quidem eligentis in prima parte Schedulæ, electi vero in sequenti, & rursus electi, quantum fieri poterit, charactere alterato, ita ut cognosci non possit: eaque Schedulæ pars, in qua erit eligentis nomen, claudetur, ac sigillo ad hoc parato, ac secrete habito, non autem eo, quo quisque uti solet, obsignetur. Ut autem videri possit, ne qui alicui accessit, eidem in Scrutinio suffragium dederit, Schedulæ omnes duobus aliis signis in ultima parte signentur, numero nempe aliquo, & brevi dicto sacræ Scripturæ, vel alio hujusmodi, quæ signa in utraque Schedula, tam Scrutinii, quam accessus eadem sint.

Complicationemque obsignationem, & aperitionem dictarũ Schedularum.

§. 7. Postea vero pars illa Schedulæ, ubi hæc signa erunt, etiam complicetur, & obsignetur, ne a Scrutatoribus videri possit, nisi postquam fuerit per Scrutinium, & accessum electio perfecta, quo casu Schedulæ accessus a Scrutatoribus ea in parte, ubi duo prædicta sunt signa, aperiantur, iisque inspectis, & earum sigillis, aliæ Schedulæ cum iisdem signis notatæ, & in Scrutinio datæ reperiantur, ut videlicet, an duo hæc signa, & sigillum eadem sint cognoscatur, & inde duo suffragia ab eodem Cardinali uni data non fuisse appareat.

Quando suffragium accessus nullum sit declarat: & quando Schedulæ aperiantur in ea etiam parte, ubi est nomen eligentis.

§. 8. At si inter Shedulas Scrutinii nulla reperietur iisdem signis notata, quibus schedula accessus signata erit, aut si quis eidem accesserit, quem in Scrutinio nominaverit, utroque casu suffragium accessus nullum sit. Subscriptio autem, seu nomen eligentis resignari non possit, nisi contingat, ut sigillum, & alia duo prædicta signa sint eadem cum signis, & sigillo alicujus alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente.

Nomen electi quomodo in Schedulis scribendum, & ubi debeat fieri Schedularum inscriptio declarat.

§. 9. Quod autem attinet ad nomen electi, illud eo modo a Cardinalibus scribatur, quomodo in folio impresso, ubi in Conclavi notari suffragia solent. Præterea, ut secreto cautius consulatur, Schedulæ suffragiorum conficiantur una, seu pluribus in mensis, in media Cappella constitutis, ita e Cardinalibus remotis, & circumspectis, ut quid scribatur ab aliis videri non possit. Si quis vero ad mensam accedere, impeditus valetudine non poterit, is suffragium suum in loco suo secrete conficere debeat, & ad illud accipiendum ultimus Scrutatorum accedat.

Ac quando sit locus accessui & quando, & quomodo fieri debeat.

§. 10. Et ut accessus secrete etiam peragatur, Scrutinio publicato, si electio per consensum duarum partium in eo non fuerit celebrata, statim antequam ad alios actus deveniatur, Cardinales Schedulam pro accessu formatam prædictis in mensis conficere, sicut in Scrutinio, teneantur. Porro usus Schedularum pro accessu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in Scrutinio voluerit, ejus nomen scribet, qui vero noluerit, ne cognosci possit eum nulli accedere, in loco nominis scribat *nemini*.

Tam in Scrutinio, quam in accessu plures nominari posse vetat.

§. 11. Nulli autem, tam in Schedula Scrutinii, quam accessus plures nominare liceat, alioquin suffragium, in quo plures fuerint nominati, nullum sit, accedere tamen uni ex nominatis a se in dicta Schedula, vel alii, dummodo aliquod aliud suffragium in eodem Scrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclavi præsentium numeretur.

Semel accedere in uno Scrutinio, & per accessum non recedi a nominato decernit.

§. 12. Neque in quolibet Scrutinio, nisi semel accedere liceat, neque per accessum ab alterius nominatione in Scrutinii Schedula facta recedi, decernimus, & declaramus.

Numeratio Schedularum quomodo fiat & quid si numero Cardinalium illæ non respondeant, declarat.

§. 13. Insuper antequam Schedulæ, sive Scrutinii, sive accessus a Scrutatoribus aperiantur, omnes ab iis diligentissime palam numerentur, & si plures repertæ fuerint, quam sint Cardinales in Conclavi presentes, omnes comburantur, & iterum ad suffragia statim deveniatur.

Aliquid de prædictis non observanti, excommunicationis pœnam infligit.

§. 14. Si quis autem aliquid ex supra expressis non servaverit, aut quomodocumque directe, vel indirecte in aliquo contravenerit, sententiam excommunicationis ipso facto incurrat.

Suffragia a Car. infirmis in Scrutinio, & accessu quomodo ferenda sint.

§. 15. Præterea statuimus, & ordinamus, quod si aliquem infirmitas impediverit ad Scrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, sorte ante Scrutinium, ut infra ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per ultimum Diaconorum extracti, cum capsula præforata, sed inani, & palam a Scrutatoribus clausa, cujus clavis super altare remaneat, & Schedulam impressam illi deferre, ipseque illam sicut alii Cardinales, prævio juramento suprascripto, secrete conficere teneatur, deinde in capsulam coniiciat, eaque per eosdem Cardinales relata, & aperta, in calicem Schedula mittatur. Publicato deinde Scrutinio, si accessus agendus erit, ut etiam infirmi accedere possint, unum ex foliis, in quibus nomina Cardinalium, & suffragiorum numerus notantur, a tribus Cardinalibus prædictis sumatur, & palam recognito numero suffragiorum, quæ quisque in Scrutinio tulerit, ad infirmum una cum alia impressa Schedula, pro accessu parata, & cum eadem capsula ab iis deferatur. Infirmus vero alicui accedere, vel nemini accedere debeat, omniaque, & singula serventur, quæ de Scrutinii Schedula supra ordinata sunt, sub eadem excommunicationis latæ sententiæ pœna. At si quis scribere valetudine impeditus, per alium prævio juramento, ab eo qui scribet præstando, de ser-

servando secreto, quod sub eadem excommunicationis pœna servari mandamus, subscribere libere possit.

De Scrutatorum electione Secreto servando, Schedulisque comburendis.

§. 16. Ad hæc Scrutatores tres, sicut & tres alii Cardinales, qui ad infirmorum suffragia deferenda proficiscentur, ex omnibus Cardinalibus præsentibus in Conclavi nulla ordinis servata distinctione, sorte immediate ante quodlibet Scrutinium per ultimum Diaconorum extrahantur, & qui semel extracti fuerint in vas iterum conijciantur; alioquin si quis contrafecerit sicut si Scrutatores, vel recognitores aliquid secreti in exercendo suo officio cognoverint, & illud revelaverint, eamdem latæ sententiæ excommunicationem incurrant. Finito Scrutinio, & accessu, sive electio sequuta sit, sive non sit, tres alii Cardinales, sorte pariter, ut supra, extrahendi, Schedulas omnes recognoscere debeant, sigillo tamen, & duobus aliis signis, si aperta non fuerint, intactis remanentibus. Quæ omnes, & singulæ Schedulæ, sive sequuta, sive non sequuta electione, postmodum statim palam comburantur.

Et etiam quoties in die & quando fieri debeat Scrutin., vel comprom ssum, nec non quam pœnam incurrant non observantes.

§. 17. Similiter ne electio protrahatur, statuimus, & ordinamus, ut sub simili excommunicationis pœna eo ipso incurrenda, Scrutinium bis singulis diebus peragatur, ita ut etiam perficiatur, mane scilicet post solitam Missam, & prima quidem die tantum post Cardinalium sacram peractam communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, post Hymnum *Veni Creator Spiritus*, & orationem de Spiritu Sancto: idemque si compromissi via eligatur, observari debeat: atque ad Scrutinium, cum tertium pulsata per loca solita Conclavis campanula de more fuerit, omnes, & singuli Cardinales convenire debeant, valetudine non impediti, sub eadem excommunicationis latæ sententiæ pœna.

Pactiones promissiones, signa, & alia tam respectu inclusionis, quam exclusionis, &c. sub pœna excommunic. prohibet.

§. 18. Cardinales præterea omnino abstineant ab omnibus pactionibus, conventionibus, promissionibus, intendimentis, condictis, fœderibus, aliisque quibuscumque obligationibus, minis, signis, contrasignis suffragiorum, seu Schedularum, aut aliis, tam verbo, quam scripto, aut quomodocumque dandis, aut petendis, tam respectu inclusionis, quam exclusionis, tam unius personæ, quam plurium aut certi generis, veluti creaturarum, aut hujusmodi, seu de suffragio dando, vel non dando: quæ omnia, & singula, si de facto intervenerint, etiam juramento adjecto, nulla, & irrita, neque ad eorum observantiam quemquam teneri, aut ex transgressione notam incurrere fidei non servatæ decernimus, & declaramus, & contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus: tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus.

Quæ electionem Rom. Pont. nullam reddant pœnasque eligentium, & electorum contra hujus Cō stit. formam tradit.

§. 19. Quod si electio hujusmodi alibi celebrata fuerit, quam in Conclavi clauso, vel aliter quam per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclavi præsentium in Scrutinio, seu Scrutinio, & accessu, electi suffragio non computato, vel per viam compromissi, ab omnibus Cardinalibus similiter in Conclavi præsentibus, nemine dissentiente, initi, & ita ut nemo seipsum elegerit, vel quasi per inspirationem nullo præcedente de persona speciali tractatu, omnium pariter Cardinalium præsentium in Conclavi communiter, nemine itidem dissentiente, per verbum *Eligo*, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce non potuerit, expressum, nulla sit, & invalida eo ipso, absque ulla declaratione, & ita electo nullum jus tribuat: quin immo is non Apostolicus, sed Apostaticus sit, & habeatur, & tam ipse, quam eligentes, ejusque fautores, & complices sententiam excommunicationis, & anathema, aliasque censuras, & pœnas invasoribus Sedis Apostolicæ a sacris Canonibus, & Constitutionibus apostolicis impositas, pariter ipso facto incurrant, a qua, sicut ab alia quacumque in hac Constitutione imposita, & irrogata, seu infra imponenda, & irroganda pœna excommunicationis tam ipsi, quam quilibet alius, sive S.R.E. Cardinalis, sive alia persona cujuscumque gradus, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ a nullo, neque etiam a Majori Pœnitentiario, cujuscumque facultatis vigore præterquam a Romano Pontifice nisi in mortis articulo absolvi possit, & tam ipse, ejusque complices, & fautores, quam alii quicumque, etiam S. R. E. Cardinales hujus Constitutionis in aliquo transgressores aliis gravissimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonice intrantis arbitrio irrogandis.

Secretum in electione Papa observari percipit: Et mutationem, aut alterationem hujus Const. Cardinalibus fieri prohibet.

§. 20. Postremo statuimus, & districte præcipiendo mandamus, ut S. R. E. Cardinales, quæcumque secretum violare quomodolibet poterunt, omnia evitare, & cavere omnino teneantur, cum intentio, & mens nostra sit electionis hujusmodi tam sanctum negotium, si fiat per Scrutinium, seu Scrutinium, & accessum, ut præfertur, secretissime transigatur, ac proinde iisdem omnibus, & singulis S.R.E. Cardinalibus, & eorum sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod statuere, disponere, vel ordinare, seu in aliquo corrigere, alterare, mutare, seu aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præsumant quovis prætextu, causa, vel exquisito colore sub eadem excommunicationis pœna ipso facto incurrenda.

Hujus Const. Exequutores deputat.

§. 21. Ut autem hujusmodi nostra Constitutio inviolabilius observetur, tres Cardinales, qui singulis diebus Congregationibus agendis præpositi sunt, & cum iis S.R.E. Camerarius illam in omnibus, & per omnia observari procurent, & faciant.

Cardinales censuris irrito ab electione Papæ non excludi decernit.

§. 22. Volumus etiam, & decernimus, censurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prætextu, vel causa Cardinales a summi Pont. electione activa, & passiva excludi nullo modo posse, quas quidem censuras, & excommunicationes ad effectum hujusmodi electionis tantum, illis alias in suo robore permansuris, suspendimus: decernentes, eas-

easdem excommunicationes, & censuras eos solum afficere, qui deliquerint, non autem alios, Conclavi durante, qui cum iis conversati fuerint.

Adhortatio ad Cardinales.

§. 23. Cæterum, etsi opus non esse in Domino confidimus, tamen pro officii nostri debito, & rei de qua agitur gravitate, admonemus, hortamur, & in Domino obsecramus S. R. E. Cardinales, ut attente considerent personæ, quam sustinent, officium, & dignitatem, quam sacrum præterea, & quanti momenti sit opus, quod tractant, & nihil quod se non deceat, nihil a re alienum committant, sed cogitent, quam perniciosum futurum sit universæ Ecclesiæ, Christi sanguine acquisitæ, si male administretur; ac proinde exuant omnes mundanas curas, & induant solum Dominum nostrum Jesum Christum memores, nihil prodesse homini, si universum Mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur. Denique animum advertant, se in Conclavi clausos editissima in specula constitutos esse, & factos spectaculum Deo, & hominibus, a Domino, cujus negotium gerunt, supplicii, vel gloriæ sempiternæ retributionem citissime laturos.

Derogatio contrariorum

§. 24. Non obstantibus quatenus opus sit, fe. re. Alexandri Papæ III. Prædecessoris nostri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit: *Licet de vitanda*, & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, etiam in Conciliis generalibus promulgatis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, etiam in corpore juris clausis, quibus omnibus, & singulis, quatenus pariter opus sit, eorum omnium, & singulorum tenores, perinde ac si ad verbum exprimerentur, pro expressis, & insertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Juramentum uper huius Const. observátia præstandum.

§. 25. Volumus quoque, præsentes nostras coram omnibus in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post Conclavis ingressum, & cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum aliis similibus Constitutionibus legi, & juramentum super illius observatione præstari, & ita præcipimus, & mandamus.

Aliæ similes Constitut. servandæ his, quę præsenti non adversantur.

§. 26. Quibus Constitutionibus, & pœnis in eis contentis, nisi in superius expressis per hanc nostram derogare non intendimus, sed eas in sui roboris firmitate relinquere. Sperantes etiam Romanos Pontifices qui pro tempore canonice eligentur, omni studio curaturos, ut quæ nostris hujusmodi, & in eis salubriter statuta sunt, inviolabiliter, ac etiam si opus fuerit, per pœnarum ipsarum contra transgressores exequutionem, observentur.

Public. hujus Const. in Urbe fieri, & factam omnes Card. etiam absentes, & futuros, & alios quoscumque ligare præcipit.

§. 27. Denique volumus, easdem præsentes in Valvis Basilicarum Sancti Joannis Lateranen., ac Principis Apostolorum de Urbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non in Acie Campi Floræ per Cursores nostros affigi, & publicari, ac eorum exempla ibidem affixa dimitti, & deinde omnes, & singulos Cardinales tam absentes, quam præsentes, modernos, & qui pro tempore erunt, & alios quoscumque, quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, afficere, & ligare, nullamque harum ignorantiam prætendere posse, ac si eis personaliter intimatæ forent, præmissis, cæterisque contrariis quibuscumque non obstantibus.

Sanctionem que pœnalem adjungit.

§. 28. Nulli ergo omnino nominum liceat hanc paginam nostrorum Statutorum, Decretorum, Declarationum, Mandatorum, Innodationis, Voluntatis, Admonitionis, Hortationis, Obsecrationis, Inhibitionis, Derogationis, Præcepti, & suspensionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 15. Nov. 1621. An.I.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, sexcentesimo vigesimoprimo, decimoseptimo kal. Decembris, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Papæ subscriptio.

✠ Ego Gregorius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Card. subscriptiones.

✠ *Ego Antonius Cardinalis Saulius Episc. Ostien. promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Franciscus Maria Cardinalis a Monte Episcopus Portuen., promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Franciscus Cardinalis Sfortia, Episcopus Tusculanus promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego A. Cardinalis Montaltus Episcopus Albanen. S. R. E. Vicecancellarius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Odoardus Cardinalis Farnesius, Episcopus Sabinen., promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Octavius Cardinalis Bandinus, Episcopus Prænestinus, promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego Andreas Cardinalis Perrettus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego B. Cardinalis Bevilacqua, promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego F. tit. S. Praxedis, Presb. Card. de Sourdus promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Baptista tit. SS. Marcellini, & Petri, Card. Detus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Dominicus SS. Apostolorum, Presb. Card. Gymnasius, promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego Carolus tit. S. Cæsarei Presb. Card. Madrutius, promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego S. tit. S. Ghrisogoni Presb. Card. Burghesius, Major Pœnitentiarius, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego M. tit. S. Onuphrii Presb. Card. Barberinus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Garsia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presb. Card. Millinus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego M. tit. SS. Quirici, & Julitæ Præs. Card. Lantes, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego M. Angelus Tontus tit. S. Petri ad Vincula, Presb. Cardinalis Nazarenus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego F. tit S. Augustini Presbyt Verallus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Jo: Bapt. tit. S. Cæciliæ Presb. Card. Lenus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Dominicus tit. S. Martini in Montibus, Presb. Card. Rivarola, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego P. tit. S. Mariæ de Populo, Presb. Card. Philonardus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego P. Paulus tit. SS. Nerei, & Achillei, Presb. Card. Crescentius, promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠ *Ego Gaspar tit. S. Crucis in Hyerusalem, Presb. Card. Borgia, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Robertus tit. S. Alexii Presb. Card. Ubaldinus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Tiberius tit. S. Priscæ Presb. Card. Mutus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Gabriel tit. S. Pancratii, Presbyt. Card. de Trejo, promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠

✠ *Ego Petrus tit. S. Thomæ in Parione, Presb. Card. Camporeus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Matthæus tit. S. Marci, Presbyt. Card. Priolus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego S. Presbyt. Cardinalis S. Susannæ S. R. E. Biblioth. promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠

✠ *Ego Guido tit. S. Joannis ante Portam Latinam, Presb. Card. Bentivolus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Petrus tit. S. Salvatoris in Lauro, Presb. Card. promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego It. Fridericus Presb. Cardinalis de Zolrelen, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Cæsar tit. S. Petri in Monte Aureo, Presb. Card. Gherardus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Fr. Desiderius tit. S. Clementis, Pres. Card. de Cremona, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Stephanus tit. S. Mariæ in Via, Pres. Card. Pignattellus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego L. Card. Ludovisius, tit S. Mariæ de Transpontina S. R. E. Cam., promitto voveo, & juro.*

✠ *Ego Franciscus tit. S. Matthæi in Merulana, Presb. Cardinalis Sacratus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego M. Ant. tit. S. Eusebii, Presb. Card. Gozadinus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Alexander S. Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Esten., promitto, veveo, & juro.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Franciscus, S. Angeli in Foro piscium, Diaconus Cardinalis Boncompagnus, promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Hippolytus S. Mariæ Novæ, Diac. Card. Aldobrandinus, promitto, voveo, & juro.*

✠

Anno a Nativitate Domini Nostri Jesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, Indictione quarta, die vero vigesima sexta Mensis Novembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini N. D. Gregorii divina providentia Papæ XV. Pontificatus sui primo. Introscriptæ literæ Apostolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt ad Valvas Basilicarum S. Joannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ, dimissis ibidem earumdem literarum originalibus appensis per aliquod temporis spatium, & exinde amotis, deinde dimissis earumdem literarum copiis affixis, ut moris est, per nos Augustinum Bracherium, & Brandimartem Latinum prælibati S. D. N. Papæ Cursores. Publicatio facta in Urbe.

Octavius Spada Magister Cursorum.

XLII.

Clericis Regularibus Scholarum Piarum permittitur, tria solemnia vota emittant.

Hanc Congregationem ad pauperes scholares pie, & sine ulla mercede erudiendos, erexisse Paul. V. vide in Constit. CCLXVIII. Ad ea, *ut supra fol.* 226.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supremo Apostolatus solio, meritis licet imparibus divina dispositione constituti, ad ea vigilantiæ nostræ partes libenter interponimus, per quæ piæ Clericorum Congregationes in Ecclesia Dei ad illius laudem, & gloriam provide, sancteque institutæ, in perseverantia laudabilium operum incitentur, ac majoribus in dies proficiant incrementis. Procemium.

§. 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Josephus de Matre Dei Præfectus Generalis Congregationis Clericorum Pauperum Matris Josephi a Matre Dei Præfecti Congr. Cleric. Pau-

perum Matris Dei Scholarum Piarum Preces.

tris Dei Scholarum Piarum de Urbe, Nobis nuper exponi fecit, Clerici ejusdem Congregationis tria simplicia, Paupertatis scilicet, Castitatis, & Obedientiæ vota emittant. Cumque perfectioris vitæ studio ducti, simplicia vota prædicta per nos solemnia declarari, Nobis humiliter supplicassent.

Decreto Congregationis Episcoporum, & regularium cujus examini remissæ fuerant, approbatæ.

§. 2. Venerabiles Fratres nostri S. R. E. Cardinales negotiis Episcoporum, & Regularium præpositi, quibus negotium hujusmodi mature examinan., & Nobis referen. commisimus, prædictam Congregationem nuncupatam Pauperum Matris Dei, olim Romæ fel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri auctoritate erectam, & per sanctæ memoriæ Paulum Papam V. Prædecessorum nostrum confirmatam, & prope Ecclesiam Sancti Pantaleonis de Urbe modo degentem, in Religionem trium votorum solemnium approbari posse censuerint, prout in decreto desuper sub die 31. Augusti proxime præteriti facto dicitur contineri.

Illudque Gregorius Papa confirmat.

§. 3. Nos piis Josephi, & Clericorum prædictorum votis hujusmodi, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, eosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen., harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Decretum prædictum apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illique perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulas præservativas

§. 4. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Josepho, & Clericis prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Irritansque Decret. apponit.

§. 5. Atque ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis quoque derogat.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, Provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non quatenus opus sit, dictæ Congregationis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 18. Nov. 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 18. Novembris 1621. Pontificatus nostri Anno I.

Sequitur Communicatio omnium exemptionum, indultorum, & privilegiorum quibuscumque Ordinibus Mendicantium, eorumque locis, & personis quomodolibet concessorum, & concedendorum.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Ad uberes fructus, quos dilecti filii Minister Generalis, & Clerici Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum piarum in Militanti Ecclesia, cujus regimini divina disponente clementia præsidemus, in dies afferunt, mentis nostræ aciem convertentes, ac uberiores ex ipsa Congregatione fructus in dies proventuros esse sperantes, ad ea merito libenter intendimus, per quæ Congregatio ipsa felicioribus in dies proficiat incrementis.

Elargitio, & communicatio privilegiorum, & gratiarum de quibus in rubrica.

§. 1. Ut igitur Minister, & Clerici prædicti eo ferventius in suo laudabili instituto perseverent, quo majoribus se viderint favoribus, & gratiis munitos, providere volentes, ac singulares Ministri, & Clericorum prædictorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Congregationi prædictæ, illiusque Ministro, & Clericis, aliisque personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, facultatibus, exemptionibus, aliisque gratiis, & indultis, tam spiritualibus, quam temporalibus Ordinibus Mendicantium, illorumque Superioribus, Professoribus, nec non Ecclesiis, Monasteriis, regularibus locis, etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut aliàs quomodolibet per quoscumque Rom. Pontifices Prædecessores nostros, ac etiam Nos quomodolibet concessis, & quibus ipsi, nec non Ecclesiæ, Monasteria, & Regularia loca hujusmodi de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut concessione apostolica in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, seu aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, dummodo tamen sint in usu, & non sint revocata, aut sub aliquibus revocationibus compræhensa, nec Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, aut Constitutionibus apostolicis repugnent, pari modo non solum ad eorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, perinde ac si illis nominatim, & in specie concessa fuissent, uti, frui, & gaudere libere, & licite valeant, apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus, dictaque privilegia, immunitates, li-

libertates, facultates, exemptiones, gratias, & indulta eis communicamus, illaque ad eos extendimus.

Clausulas præservativas apponit.

§.2. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Præposito, & Clericis prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Et Decretum irritans.

§.3. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariisque derogat.

§.4. Non obstantibus nostra de gratiis ad instar non concedendis, ac quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quatenus opus sit, Ordinum prædictorum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 15. Octob. 1621. An.I.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 15. Octobris 1622. Pontificatus nostri Anno II.

XLIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Investitura Regni Siciliæ Philippo IV. Hispaniarum Regi Catholico conceditur cum solitis conditionibus.

GREGORIUS PAPA XV.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

REgis æterni Jesu Christi Domini Nostri, per quem Reges regnant, & legum conditores justa decernunt, vices licet immeriti in Beati Petri Sede gerentes in Terris, dum omnibus Ecclesiis pastoralem impendimus solicitudinem, curæ Ecclesiæ Romanæ, quæ ab eodem Apostolorum Principe continuata successione ad humilitatem nostram divina providentia pervenit, præcipue, ut par est, sicut ex alto conceditur, invigilamus, & de Principatibus, Regnis, quorum eadem Ecclesia proprietatem habere dignoscitur, & directum Dominium, prædictorum Prædecessorum nostrorum Rom. Pontificum vestigiis insistentes, ita disponimus, ut Reges, & Principes, qui avita majorum suorum eximia pietate, & erga catholicam fidem, & Rom. Ecclesiam illustri zelo toto Orbe refulgent, plane agnoscant a Nobis, & Sancta Sede Apostolica eorum merita, quanti cum Domino potest æstimari, ac favoribus, & gratiis, quotiescumque datur occasio, suas, ac suorum successorum personas decorari, & ipsi in religionis illius, quam eadem Ecclesia Rom. radix, & magistra Ecclesiarum docet, & docuit semper defensione, & quantum sibi conceditur, propagatione, ejusdemque Sanctæ Sedis cultu, & reverentia confirmentur, & foveantur.

Julius II. Siciliæ Regnum in feudum concessit Ferdinando I. Aragoniæ Regi, ejusque Successoribus.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Julius Papa II. Prædecessor noster Regnum Siciliæ, ac Hyerusalem cum tota terra, quæ est citra Pharum usque ad confinia terrarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Civitate Beneventana cum ejus Territorio, & pertinentiis dumtaxat excepta, ad Jus, & proprietatem ejusdem Ecclesiæ pertinens, & tunc ad ipsum Prædecessorem, & dictam Ecclesiam devolutum, quovis modo, & ex quavis causa illud ad eamdem Ecclesiam devolutum esset, aut aliàs ejus dispositio ad prædictum Prædecessorem pertineret, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis cla. mem. Ferdinando Aragoniæ, & utriusque Siciliæ, ac Hyerusalem Regi pro se, suisque in dicto Regno Aragoniæ successoribus, & hæredibus, tam masculis, quam fœminis ex eo recta linea descendentibus certo tunc expresso modo natis, & nascituris in feudum perpetuum pro annuo censu, & sub diversis concessionibus, modis, formis, adjectionibus, promissionibus, clausulis, cauthelis, voluntatibus, & ordinationibus etiam tunc expressis, sine tamen præjudicio juris ipsi Ferdinando Regi aliàs in eodem Regno forsan competentis, cui tunc noluit derogari, de Fratrum suorum consilio pariter, & assensu, ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine concessit, & elargitus fuit, dictam Civitatem Beneventanam cum ejus territorio, districtu, & pertinentiis per ipsum Prædecessorem, seu Rom. Pontificem distinctis, seu distinguendis cum eorum incolis, prout illam sibi dudum antea prædicta Ecclesia specialiter retinuerat, & reservaverat, sibi, & eidem Ecclesiæ specialiter reservando, prout in ipsius Prædecessoris desuper confectis literis, in quibus idem Prædecessor inter alia voluit, quod dictus Ferdinandus Rex, & sui in dicto Regno Siciliæ ultra Pharum hæredes, & successores darent prædecessori, & Ecclesiæ prædictis eorum Privilegium aurea Bulla bullatum, in quo proprio juramento faterentur, & recognoscerent expresse Regnum Siciliæ, & Hyerusalem, ac totam eorum terram, quæ est citra Pharum usque ad confinia ejusdem Ecclesiæ, excepta Civitate Beneventana prædicta, cum Territorio, districtu, & pertinentiis suis ex sola gratia, & mera liberalitate Sedis, & Prædecessorum prædictorum sibi, suisque hæredibus, & successoribus fuisse concessa, & eos recepisse, & tenere Regnum Siciliæ, & terram hujusmodi a Prædecessore, & Ecclesia prædictis, sub pactis, modis, & conditionibus tunc, ut præfertur expressis, plenius continetur.

Nonnullis additis conditionibus.

§.2. Et deinde piæ mem. Leo Papa X. etiam

Leo X. eisdem legibus prædictum Regnũ Carolo V. concessit.

etiam Prædecessor noster dictum Regnum Siciliæ citra Pharum cla. mem. Carolo Rom. Imperatori semper Augusto tunc Romanorum, & Hispaniarum Regi Catholico, in Imperatorem electo in feudum eisdem modo, & forma, quibus per prædictum Julium Prædecessorem prædicto Fredinando Regi concessum fuerat, & sub prædictis, quæ tunc per eamdem Sedem remissæ non apparerent, & certis aliis tunc expressis conditionibus de novo concessit, & de eo etiam ipsum Carolum Imperatorem investivit, & dictus Carolus Imperator per quondam Joannem Emanuelem Aurei Velleris Equitem tunc in humanis agentem, & ipsius Caroli Imperatoris apud Leonem Prædecessorem, & Sedem prædictos oratorem, & procuratorem specialem promisit, & se, ac omnes Regnum ipsum Siciliæ vigore illius concessionum, tam per Julium, quam Leonem Prædecessores factorum pro tempore obtinentes obligavit ad inviolabiliter observandum, & adimplendum omnia in literis Julii Prædecessoris hujusmodi contenta, super quibus de dispensatione, aut illorum remissione, per eamdem Sedem non constaret, seu appareret, & solvendum singulis annis in perpetuum Cameræ Apostolicæ septem mille ducatos auri de Camera in festo Beati Petri ultra solitum censum Parafræni albi pro recognitione veri, & directi dominii ipsius Regni Siciliæ, & ad Leonis Prædecessoris, & Cameræ prædictorum requisitionem delinquentes in Terris eidem Ecclesiæ meditate, vel immediate subjectis, ad dictum Regnum, & illius Civitates, Terras, & loca confugientes capi, & ad Urbem, vel alium locum remitti faciendi, sub pœnis in literis Julii Prædecessoris hujusmodi contentis: dummodo idem Leo Prædecessor, & Successores sui Rom. Pontifices, ac predicta Camera ad ipsius Caroli Imperatoris, & officialium suorum requisitionem delinquentes in terris, & locis dicti Regni, ad terras, & loca Ecclesiæ confugentes pariter ad eos remitteret, prout in instrumento publico desuper confecto, & in certis ipsius Prædecessoris Leonis literis de verbo ad verbum inserto, etiam plenius continetur.

Julius III. investiturã concessit Philippo Secundo.

§.3. Ac demum recolendæ mem. Julius Papa III. etiam Prædecessor noster prævia renunciatione prædicti Caroli Rom. Imperatoris semper Augusti dictum Regnum Siciliæ, & Hyerusalem cum tota terra citra Pharum usque ad confinia Rom. Ecclesiæ excepta Civitate Beneventana cum ejus territorio, & districtu, ut supra inclitæ mem. Philippo Secundo tunc Angliæ Regi, & Hispaniarum Principi pro se, suisque hæredibus, & successoribus Aragoniæ Regibus tam masculis, quam fœminis ex eo recta linea descendentibus natis, & nascituris, ac aliis personis in concessionbus Julii, & Leonis compræhensis, & per eas vocatis in feudum perpetuum pro solito annuo censu septem mille ducat. auri de Camera, & unius Paraphræni albi solvendo, & sub conditionibus, modis, & formis, adjectionibus, promissionibus, clausulis, cautelis, voluntatibus, & ordinationibus in literis Julii, & concessione Leonis contentis, quæ per eamdem Sedem remissa non apparerent, similiter concessit, & de eo etiam ipsum Philippum Regem investivit, & dictus Philippus Rex per quondam Ferdinandum Franciscum Avolos de Aquino Marchionem Piscariæ, tunc in humanis agentem, & ipsius Philippi Regis apud Julium Prædecessorem, & Sedem prædictos procuratorem specialem obedientiam, homagium, & Juramentum fidelitatis consuetum præstitit, prout in ipsius etiam Julii Prædecessoris literis plenius continetur: Quæ omnia idem Philippus Rex successive per bullam suam Auream sub datum Bruxellys Anno Domini 1555. die 1. Octobris, manu sua subscriptum approbando, & acceptando confessus, fuit, & recognovit.

Eadem investitura a Clemente VIII. concessa fuit Philippo III.

§.4. Postremo autem fel. rec. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster eodem Philippo III. viam universæ carnis ingresso Regnum ipsum Siciliæ, & Hierusalem cum tota terra prædicta citra pharum usque ad confinia terrarum ejusdem Ecclesiæ Romanæ, excepta Civitate Beneventan., cum ejus territorio, districtu, & pertinentiis per se, seu ejus, & nostros Prædecessores Rom. Pontifices, distinctis, ac eorum incolis, quam sibi, & eidem Ecclesiæ specialiter retinuit, & reservavit cla. mem. Phlippo III. etiam Hispaniarum Regi Catholico pro se, suisque Hæredibus, & Successoribus Aragoniæ Regibus tam masculis, quam fœminis, ex eo recta linea descendentibus natis, & nascituris, ac aliis personis in concessionibus utriusque Julii, & Leonis prædictorum hujusmodi compræhensis, & per eas vocatis, in feudum perpetuum pro solito annuo censu septem millium ducat. similium, & unius Paraphræni albi, ut præfertur solvendo, & sub conditionibus, modis, formis, adjectionibus, promissionibus, clausulis, cautelis, voluntatibus, & ordinationibus in literis utriusque Julii, & concessione Leonis Prædecessorum hujusmodi contentis, quarum remissionem per Sedem prædictam factam fuisse non appareret, præstitæ prius tamen eidem Clementi Prædecessori, ac Sedi, & Ecclesiæ prædictis nomine ipsius Philippi III. Regis per bo. me. Antonii de Cardona, & Corduba Ducem Svessæ, Somæ, Varnæ, Comitem Cabræ, & Palemos, Vicecomitem de Ibregar, & ipsius Phlippi III. Regis consanguineum, & consiliarium apud eumdem Clementem Prædecessorem, & Sedem prædictam Oratorem, & Procuratorem, ac Mandatarium suum specialem, per eumdem Clementem Prædecessorem admissa obedientia, atque homagio, & Juramento fidelitatis sub certa tunc expressa forma pariter concessit, & elargitus est, ac Regnum ipsum prædicto Philippo III. Regi modo, & forma præmissis infeudavit, prout in prædicti Clementis Prædecessoris sub plumbo sub Dat. Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Do-

Dominicæ 1599., quinto idus Septembris Pontificatus sui An.VIII., expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur.

Philippus IV. eam petit.

§.5. Cum autem, sicut Deo placuit, ab humanis exempto dicto Philippo III. Rege jure successionis una cum aliis Regnis, Provinciis, & ditionibus universis dictum Regnum Siciliæ, & Hierusalem cum tota terra citra Pharum ad charissimum in Christo filium nostrum Philippum IV. Hispaniarum Regem Catholicum dicti Philippi III. Regis filium, & hæredem legitime pervenerint, & idem Philippus Rex volens debitam obedientiam, & fidelitatis, ac homagii juramentum in manibus nostris præstare, ac ea, ad quæ ratione ipsius feudi tenetur, adimplere, dilectum filium nobilem Virum Franciscum de Cueva Ducem de Alburquerque, & ipsius Philippi Regis consanguineum, & consiliarium, & apud Nos, & Sedem Apostolicam Oratorem, & Procuratorem, & Mandatarium suum specialem fecerit, constituerit, & deputaverit specialiter, & expresse ad se nomine prædicti Philippi Regis, quoties opus fuerit, coram Nobis humiliter, & cum omni reverentia præstandum, ac a Nobis investituram dicti Regni humiliter petendum, eamque acceptandum, nec non Nobis nomine ejusdem Philippi Regis pro prædicto Regno Siciliæ, & Hierusalem cum tota terra citra Pharum debitam obedientiam exhibendum, ac etiam fidelitatis, & homagii juramentum ratione feudi dicti Regni præstandum, quod requisitum necessarium, & opportunum foret, ex ipsius feudi natura, & quemadmodum illud præstitum fuerat a Philippo Tertio Rege prædicto, atque ab aliis Prædecessoribus suis in eodem Regno solitum fuerat præstari, dans, & tribuens idem Philippus Rex prædicto Francisco Duci, & Procuratori omnem potestatem, omneque arbitrium, & auctoritatem ea agendi, & jurandi præmissa ex causa in animam suam, quæ ipsemet Philippus Rex agere, & jurare posset, si personaliter ea faceret, & dictus Franciscus Dux, & Procurator in vim constitutionis, & deputationis hujusmodi ad præmissa omnia, & singula nomine prædicti Philippi Regis peragenda, & exequenda coram Nobis humiliter, & cum omni reverentia sub die 16. Septembris proxime præteriti se præsentaverit, & in generali Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Congregatione, quæ postmodum ob varia nostra impedimenta sub die 27. Octobris præsentis anni coram Nobis, in Palatio nostro apostolico in Vaticano, ad hoc specialiter convocata, & habita fuit cum pluribus Archiepiscopis, Episcopis, aliisque Prælatis ibi adstantibus nomine ipsius Philippi Regis Nobis, & Sedi Apostolicæ, ac Romanæ Ecclesiæ prædictis obedientiam, itemque homagium, & juramentum fidelitatis sub forma inferius adnotata præstiterit.

Concedit Gregorius.

§.6. Nos considerantes ipsius Philippi Regis hæreditariam regnandi consuetudinem, & quod sciat, & volet commissos sibi populos in pacis amænitate, & justitiæ cultu consovere, ac Nos, & Romanam Ecclesiam ipsius Regni proprietarios, & directos Dominos grata devotione, & fide sincera recognoscere, mandato procurationes ipsius Philippi Regis hujusmodi publice, & alta voce in eadem Congregatione perlecto, & diligenter inspecto, & considerato, ac habita super his cum eisdem Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus prius in Consistorio nostro secreto, & deinde etiam in alia simili Congregatione generali ad hoc nominatim habita in eodem Palatio nostro deliberatione matura, de ipsorum Fratrum nostrorum consilio pariter, & assensu, & ex certa nostra scientia, & de apostolicæ potestatis plenitudine, In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti obedientiam ab eodem Francisco Duce, & Procuratore nomine ipsius Philippi Regis Nobis, ac Sedi, ac Ecclesiæ prædictis, ut præmittitur, præstitam, itemque homagium, & juramentum fidelitatis hujusmodi læto, atque hilari animo admittimus, ac Regnum ipsum Siciliæ, & Hierusalem cum tota terra prædicta citra Pharum usque ad confinia terrarum ejusdem Ecclesiæ Romanæ, excepta prædicta Civitate Beneventana cum ejus Territorio, districtu, & pertinentiis per Nos, seu Romanos Pontifices distinctis, ac eorum incolis, quam Nobis, prout illam sibi dudum prædictæ Ecclesiæ specialiter retinuit, & reservavit, harum serie una cum loco Pontis curvi, ejusque Territorio Nobis, & eidem Ecclesiæ specialiter reservamus, dicto Philippo Regi pro se, suisque hæredibus, & successoribus Aragoniæ Regibus, tam masculis, quam fœminis ex eo recta linea descendentibus natis, & nascituris, ac aliis personis in concessionibus utriusque Julii, ac Leonis, & Clementis Prædecessorum hujusmodi comprehensis, & per eas vocatis in feudum perpetuum pro solito annuo censu septem millium ducat. similium, & unius Paraphræni albi, ut præfertur, solvendo, & sub conditionibus, modis, formis, adjectionibus, promissionibus, clausulis, cauthelis, voluntatibus, & ordinationibus in literis utriusque Julii, & Clementis, ac concessione Leonis Prædecessorum hujusmodi contentis, quarum remissionem per Sedem prædictam factam fuisse non apparebit, omni meliori quo possumus modo concedimus, & elargimur, ac Regnum ipsum prædicto Philippo Regi modo, & forma præmissis infendamus, eumque de illo per ipsius Francisci Ducis, & Procuratoris ad osculum Pedum nostrorum admissionem investimus.

Cum conditionibus hic expressis.

§.7. Volentes, & intendentes, ut infra annum a data præsentium computandum idem Philippus Rex privilegium suum bulla aurea bullatum, in quo proprio Juramento fateatur, & recognoscat expresse regnum Siciliæ, & Hierusalem, ac totam terram eorum, quæ est citra Pharum usque ad con-

confinia ipsius Ecclesiæ Romanæ, exceptis Civitate Beneventana, & loco Pontis curvi cum illorum territoriis, districtibus, & pertinentiis, quæ eidem Ecclesiæ remaneant prædicto Philippo Regi, suisque hæredibus, & successoribus ex sola gratia, & mera liberalitate Sedis Apostolicæ, & nostra fuisse concessa, eosque recessisse, & tenere Regnum Siciliæ, & terram hujusmodi a Nobis, & dicta Romana Ecclesia sub pactis, modis, & conditionibus supradictis Nobis, seu Romano Pontifici pro tempore existenti dare, & tradere teneatur.

Reservatio Jurium cuicumque competentium.

§.8. Per præmissa autem non intendimus juri cujuscumque in aliquo præjudicare.

Tenor Juramenti per oratorem Philippi Regis præstiti.

§.9. *Forma vero juramenti per ipsum Franciscum Ducem, & Procuratorem præstiti talis est*: Ego Franciscus de la Cueva Dux de Alburquerque Marchio de Cuellar, Comes de Ledesma, & de Gulman Dominus in temporalibus de Monbeltran., & dela Codosera Serenissimi Domini Philippi Dei gratia Regis Siciliæ citra Pharum, & Hierusalem, ac Hispaniarum Domini mei consiliarius, & apud Sanctissimum Dominum nostrum D. Gregorium Papam XV., & Sanctam Sedem Apostolicam Orator, & Procurator ad hæc omnia specialiter constitutus speciali mandato Sanctitati Vestræ exhibito plenum homagium ligium, & vassallagium nomine ipsius Philippi Regis facien. vobis Domino nostro Domino Gregorio Papæ XV., & Ecclesiæ Romanæ pro Regno Siciliæ, & Hierusalem, ac tota terra, quæ est citra Pharum usque ad confinia terrarum ipsius Ecclesiæ, excepta Civitate Beneventana, ac toto Territorio, ac omnibus districtibus, & pertinentiis, secundum antiquos fines Territorii, & pertinentiarum, ac districtus Civitatis ejusdem per Romanos Pontifices distinctos, & imposterum distinguen. in animam dicti Serenissimi Domini Philippi Regis Principalis mei juro, quod idem Serenissimus Dominus Philippus Rex ab hac hora in antea fidelis, & obediens erit Beato Petro, & Vobis Domino Gregor. XV. vestrisque Successoribus Rom. Pontificibus canonice intrantibus, Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, non erit in consilio, consensu, vel facto, ut vitam perdatis, seu perdant, aut membrum, seu capiamini, vel capiantur mala captione; Consilium vero, quod sibi credituri estis per vos, aut Nuncios vestros, vel per literas ad vestrum, vel eorum damnum scienter nemini pandet, & si sciverit fieri, vel tractari, seu procurari aliquid, quod in vestrum, vel eorum damnum cedat, illud pro posse impediet, & si hoc impedire non poterit, illud vobis, vel eis significare curabit; Papatum Romanum, & Regalia Sancti Petri tam in Regno Siciliæ prædicto, quam alibi consistentia adjutor vobis, & eis erit ad defendendum, & retinendum, ac recuperandum, & recuperata manutenen. contra omnem hominem universas, & singulas conditiones supradictas, & quascumque alias in literis felicis recordationis Julii Papæ II. super ipsius Regni, & terrarum infeudatione, sive investitura confectis contentas, ac omnia, & singula, quæ in eis continentur, plenarie adimplebit, & inviolabiliter observabit, & nullo umquam tempore veniet contra ea, nec procurabit per se, vel alium, seu alios quoquo modo, ut eligatur, vel nominetur in Regem, vel Imperatorem Romanorum, seu Regem Theutoniæ, aut Dominum Lomabardiæ, seu Tusciæ, etsi electionem, vel nominationem ad Imperium, seu Regnum Romanum, seu Regnum Theutoniæ, vel Dominium Lombardiæ, & Tusciæ, aut majoris partis eorumdem de eo celebrari contiget, nullum hujusmodi electioni, seu nominationi assensum præstabit, nec intromittet se modo aliquo de eorum, vel alicujus eorum regimine, nec de Civitate Beneventana, & suis territoriis, districtibus, & pertinentiis, seu campaniæ, neque de maritima, Ducatu Spoletano, neque Marchia Anconitana, Patrimonio Beati Petri, & Tuscia, & Massa Trebaria, Romandiola alma Urbe, in Civitatibus Perusin., Civitate Castelli, Bononien., Ferrarien., Avenionen., & Comitatu Venaisino, seu aliis terris quibuscumque vestris, & feudis ipsius Ecclesiæ ubilibet constitutis, ex successione, vel Legato, seu donatione, aut venditione, seu alio quovis titulo, vel contractu nihil unquam sibi acquiret, seu vendicabit, vel poterit acquirere, seu quomodolibet vendicare, & nihil unquam recipiet, vel habebit, seu retinebit, vel poterit recipere, habere, vel etiam retinere in illis, nec ullam Potestariam, Capitaniam, vel Rectoriam, nullumque aliud officium recipiet, seu recipere poterit in eisdem, seu ipsorum aliquo, nec etiam occupabit, vel occupari permittet, seu faciet præmissa, vel partem aliquam eorundem, neque illam offendet, aut molestabit, neque etiam Rom. Ecclesiam quoquo modo sub censuris, pœnisque spiritualibus, & temporalibus in conditionibus, & infeudatione prædictis contentis, quas hic haberi volo in singulis suis partibus aliis pro specifice repetitis, & expressis, schismatico, aut hæretico cuicumque, vel a fide devio, ab ipsa Ecclesia præciso, ejusque sequacibus, & dantibus ei auxilium, consilium, vel favorem non dabit quovis modo, per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte publice, vel occulte auxilium, consilium, vel favorem, nec ab aliis, quantum in eo erit, si impedire poterit, dari permittet, sed eos juxta posse suum donec convertantur persequetur, & impugnabit; sic dictum Philippum Regem Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Juravi ut supra.

Ego prædictus Dux.

Clausulæ pœnales.

§.10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ admissionis, reservationis, concessionis, elargitionis, infeudationis, investituræ, voluntatis, vel intentionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli

Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 27. Novem. 1621. An.I. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1621., quinto Kalendas Decembris Pontificatus nostri Anno I.

Papæ subscriptio, ✠ Ego Gregorius Ecclesiæ Catholicæ Episcopus.

Perfice gressus meos in semitis tuis.

Et subscriptiones Card.

✝ *Ego Antonius Card. Saulius Diaconus.*
✝ *Ego Franciscus Maria Card. a Monte.*
✝ *F. Sfortia Cardinalis Episcopus Tusculanus.*
✝
✝
✝ *Ego Octavius Episcopus Prænestin. Card. Bandinus.*
✝
✝
✝ *Ego Andreas tituli S. Agnetis in Agone Card. Perettus.*
✝
✝
✝
✝
✝
✝ *Ego Dominicus SS. Apostolorum Card. Gymnasius.*
✝
✝ *Ego Carolus tituli S. Cæsarei Presb. Card. Madrutius.*
✝
✝ *Ego Scipio tit. S. Chrisogoni Presb. Card. Burghesius.*
✝
✝ *Ego Garzias tit. SS. Quatuor Coronatorum Presb. Card. Millinus.*
✝ *Ego M. tit. SS. Quirici, & Julittæ Presb. Card. Lantes.*
✝
✝
✝ *Ego F. tit. S. Augustini Presb. Card. Verallus.*
✝ *Ego Jo: Baptista tit. S. Cœciliæ Presbyter Card. Senen.*
✝
✝
✝ *Ego Dominicus tit. S. Martini in Montibus Presb. Card. Rivarola.*
✝
✝ *Ego Paulus tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Card. Crescentius.*
✝
✝
✝ *Ego Gaspar tit. S. Crucis in Hierusalem Presb. Card. Borgia.*
✝ *Ego F. Felix tit. S. Anastasiæ Presb. Card. Asculanus.*
✝
✝ *Ego Tyberius tit. S. Priscæ Presb. Card. Mutus.*
✝ *Ego Gabriel tit. S. Bartholomæi in Insula Presb. Card. de Trejo.*
✝
✝
✝ *Ego Julius tit. S. Sabinæ Presb. Card. Sabellius.*
✝
✝
✝
✝ *Ego S. Presb. Card. S. Susannæ S.R.E. Bibliothecarius.*
✝
✝
✝
✝
✝ *Ego Guido tit. S. Mariæ de Populo Presb. Gard. Bentivolus.*
✝ *Ego P. tit. S. Salvatoris in Lauro Presb. Card. Valerius.*
✝
✝ *Ego Jo: Frid. tit. S. Clementis Presb. Card. de Cremona.*
✝
✝
✝
✝ *Ego Ant. tit. S. Pudentianæ Presb. Card. Cajetanus.*
✝
✝
✝ *Ego Alexander S. Mariæ in Via lata Diac. Card. Esten.*
✝
✝
✝
✝
✝
✝
✝
✝ *Ego F. S. Angeli in Foro Piscium Card. Boncompagnus.*
✝ *Ego Hieronymus S. Mariæ Novæ Diac. Card. Aldobrandinus.*

XLIV.

Facultas Episcopo Ebroicensi erigendi Congregationem Hospitalarem utriusque sexus in Oppido Locovariensi ejusdem Ebroicen. Diœcesis sub Regula Ordinis Minorum S. Francisci, nonnullis additis concessionibus, & Privilegiis. *Ex Regest. in Secret. Brev.*

Ven. fratri Episcopo Ebroicen.

GREGORIUS PAPA XV.

Ven. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium. Superna dispositione, a cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, sacrosanctæ militantis Ecclesiæ regimini nullo licet merito nostro præsidentes, pia Christifidelium quorumlibet vota, præsertim ad divini numinis laudem, & gloriam, Catholicæ Religionis propagationem, & pauperum Peregrinorum, & personarum pestiferis, & aliis gravibus infirmitatibus laborantium curam, & consolationem tendentia, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, ac favoribus, & gratiis prosequimur opportunis, ac aliàs in his pa-

pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout personarum, rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis conspicimus in Domino salubriter expedire.

Nonnullæ piæ utriusquæ sexus personæ Ordinem Hospitalarium pro Christianæ caritatis operibus exercendis erigere sategerunt.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Petrus David, & Andreas du Sauſſay, ac Renatus Boroutesauge, & Philippus Bilainc, Maturinus le Picart, Joannes le Feullon, & Marinus le Leurier Ebroicen, seu alterius Dioecesis, nec non dilectæ in Christo filiæ Catharina le Bis, ac Francisca de la Croux, & Claudia le Caron, Joanna le Bis, Maria le Caron, Joanna de Santay, Caroletta le Pigeon, & Maria Bouvier Mulieres illarum partium, quod ipsi cupientes, & aliàs non sine animi dolore perpendentes, multos Christifideles, qui ex devotione, aut votis emissis ad id adscripti, Ecclesiarum, in quibus Sanctorum, & Sanctarum intercessionibus divina Majestas miracula operari, & gratias suas pie invocantibus impartiri dignatur, visitandarum gratia etiam a longinquis partibus peregrinantur, facultatibus destitutos propter modicas hisce calamitosis, & in exercenda charitate tepidis temporibus eleemosynas erogari solitas, ac Hospitalium sufficientibus redditibus suffultorum penuriam, ventis, & pluviis, frigori, aliisque Coeli injuriis, etiam fami expositos, & quod magis dolendum est, sine prævia Sacramentorum perceptione misere interdum emori, hisque salubre, & salutare aliquod remedium afferre cogitantes, se se in Oppido Locovariensi, vulgo de Louviois dictæ tuæ Ebroicen. Dioecesis, de tua licentia nonnullis aliis utriusque sexus personis in eorum Societatem adductis eo adunaverunt, ac ad publicam hospitalitatem erga pauperes Peregrinos, nec non opera misericordiæ corporalia, & spiritualia erga peste affectos, & laborantes in opportunis locis expresse sepositos exercendum se se, & facultates suas Deo dicaverunt, magnamque pecuniarum summam in emptionem domorum, & aliorum bonorum stabilium pro dote duorum Monasteriorum, unius videlicet virorum, & alterius Mulierum, totidemque Hospitalium pro Viris, & Mulieribus ad professionem admittendis, & egenis, ac Infirmis Hospitio excipiendis respective converterunt, & erogaverunt, ac in Congregatione, ut infra, erigenda cum animi quiete Deo inservire cupiunt, & ad hunc effectum Nobis præsentem vivendi formulam, uti ad propositum sibi finem conducentem præsentari fecerunt, videlicet.

Nonnullas autem Regulas sibi constituere.

§. 2. Ut quicumque fideles hujusmodi Congregationem ingredi, & in illo Altissimo famulari cupient, quo purius, & expeditius observare possint etiam consilia Sancti Jesu Christi Dei, & Domini nostri Evangelii præter castitatis, obedientiæ, & vitæ sine proprio degendæ vota per eos emittenda, etiam peculiare votum emittant ad hospitalitatem erga pauperes Peregrinos exercendam, curamque suscipiendam epidemia, seu peste laborantium, ac necessaria illis tam corporalia, quam spiritualia, etiam Sacramentorum administrationem procurandam, seu respective suppeditandam, idque in locis opportunis, & ad id deputatis, citra tamen ab Jurisdictione Ordinariorum locorum exemptionem, quinimo Tibi, ac Ordinario loci, in cujus Dioecesi eos pro tempore degere contigerit, ac pro tempore existenti Ministro generali Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, aliisque suis superioribus e dicto Ordine electis, & eligendis se in perpetuum submittent: & quoad Clericos, ipsi nocturnis, & diurnis horis in Choro convenientes Officium divinum secundum ritum S. R. E., & Concilii Tridentini unanimiter persolvent, ita tamen, ut illi ex dictis Clericis, qui hospitalitatis, vel aliorum misericordiæ operum gratia, aliisve justis de causis a choro aberunt, pro temporis, & loci opportunitate devote, & attente privatim dictum Officium, laici vero non cantantes, vel absentes a Choro, pro Nocturno quater, & vigesies Pater Noster, sive Orationem Dominicam cum salutatione Angelica, & pro Laudibus quinquies, ac pro qualibet horarum, Prima scilicet, Tertia, Sexta, Nona, Septies, nec non pro Vesperis duodecies, & pro Completorio septies dictam Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam recitare teneantur: Matutinis autem, & Completoriis horis recitatis in Choro, Orationi mentali per dimidiam horam, aut aliàs, prout eorum superiori benevisum fuerit, vacabunt, & quotidie hora serotina examen conscientiæ exacte, & fideliter facient. Et quia jejunium mentem ad Deum elevat, quarta feria cujuslibet hebdomadæ, nisi debilitas manifesta, aut infirmitas, vel periculum pestis contrarium suaserit, ab esu carnium abstinebunt, & qualibet sexta feria totius anni jejunabunt, nisi festo Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, aliove legitimo impedimento adveniente, itemque a die festo Sancti Martini, usque ad Nativitatem ejusdem Domini, & a Dominica Quinquagesimæ, usque ad festivitatem Paschatis Resurrectionis Dominicæ, singulis tamen diebus Dominicis exceptis, ac cessante infirmitate, & pestis evidenti periculo, jejunium observabunt, prout etiam a Nativitate ejusdem Domini, usque ad dictam Dominicam Quinquagesimæ singulis quarta, & sexta feriis, observantes inter ea omnia alia jejunia ab Ecclesia, & Ordinariis locorum in dicta. Item ne Orationi, & jejunio frequentatio desit Sacramentorum, singulis saltem mensibus peccata sua confitebuntur tam Religiosi, quam Moniales Congregationis hujusmodi, ac propterea solemnioribus totius anni, & ejusdem Congregationis Patronorum festivitatibus, etiam sacra Communione reficientur. Præterea una quæque Domus Hospitalis Præposito suo pro tempore existenti suberit, qui legitime ab eisdem Religiosis ex eadem Congregatione eligetur, & a pro tempore existente Ordinario loci approbabitur. Universi vero Religio-

ligiosi Hospitalarii, & Hospitalariæ hujusce Congregationis supradicto Ministro generali submittentur, cui, & suis aliis superioribus ex suo Ordine prædicto electis, & eligendis eidem Ministro generali subalternatis firmiter obedire tenebuntur; ita tamen, ut prædictus Minister generalis per se, vel per aliquem Fratrum Reformatorum de Observantia, sive Recollectorum, non autem Tertiariorum, seu Tertii Ordinis S. Francisci de pœnitentia nuncupat. a se deputatum de triennio in triennium ad minus semel, quoad votorum implementum, & exactam vitæ regularis observantiam; Ordinarius vero loci ratione hospitalitatis, & curæ laborantium peste quoties libuerit, dictos Hospitalarios, & Hospitalarias modo, & forma dicti Concilii Tridentini servatis, visitare possint, & debeant. Insuper Religiosi hospitalarii in Superiores ministros ab ipsa Congregatione electi alios sibi subditos visitantes humiliter, ac in charitate, & cum moderatione corrigent, nihil contra conscientiam suam, & Regulam, quam professi fuerint, præcipientes: Subditi autem patienter in omnibus, quæ Domino promiserunt, suis superioribus, etiam quoad curam erga peste laborantes, & hospitalitatem obedient. Quantum vero ad Moniales hujusce Congregationis, regulam sibi præscriptam, & clausuram juxta Concilii Tridentini Decreta exacte observabunt, & ab Ordinario loci, ac suis superioribus pro tempore existentibus de iis, quæ ad legitimam electionem spectant, & pertinent, fideliter edoceri procurabunt, ut sic edoctæ, matrem sibi ex earum gremio, & Societate præficiendam canonice, & juxta dicti Concilii Decreta eligere possint. Porro ne quis ad Religionem hujusmodi leviter, & inconsiderate admittatur, neminem ad illius Institutum prius recipient, quam pro tempore existentes superiores ingressum ad illam postulantis fidem, religionem, officium, statum, & conditionem exploraverint, eique Congregationis, & Regulæ onera proposuerint, monuerintque alienorum bonorum restitutionem faciendam, qua satisfactione, vel satisfaciendi cautione præstita, & quatenus opus sit, reconciliatione cum proximo facta per quindecim plus, minusve dies instando pro qualitate personæ ter, quaterve, si ita libuerit, de consilio tamen Religiosorum magis idoneorum ad id deputatorum, priusquam recipiatur, rejicient: in Monialibus tamen forma Concilii Tridentini servetur quoad voluntatis explorationem, antequam profiteantur, & post annum professurus tam Religiosus, quam Monialis si idoneus, vel idonea videbitur, facto prius Testamento, & bonorum suorum dispositione ad præscriptum Sacri Concilii Tridentini, prout illis Spiritus Sanctus suggesserit, prædicta hujusce Religionis vota emittent. Quæ quidem professio in scriptis redacta, & manu publica signata non aliter, nec alio modo recipietur, nisi conditione, & instantia personæ attenta consideratione discussis. Hujus autem Congregationis pro habitu duas Tunicas ex panno, vel ex alia materia contra epidemiam, seu pestem aptiore superiorum suæ Congregationis arbitrio pro temporis, & locorum varietate, terrestris, sive cinericii, aut grisei coloris, ut vocant, tam Novitii, quam professi vestient; quarum Tunicarum altera desuper major erit, & in superiori parte insimul assutum habebit Capuccium cum corda ex crine equino desuper lumbos cingente, & ejusdem materiæ coloris castanei vulgo tanei mantellettum humeris, calceatis pedibus ferent: Novitiorum habitui distinctione Superiorum arbitrio adhibita.

§. 3 Et insuper Insignia sibi peculiaria hæc desument, quæ ad sinistram gestabunt, ut a cæteris quibuscumque internoscantur; videlicet in superiori Tunica coloris cinericii, sive grisei hujusmodi crucem oblongam castanei coloris, quem taneum vocant, effinget, quamquidem in traversali spinea corona viridis amplectetur, tribus apicibus cacuminis nimirum, & brachii utriusque singula lilia Gallici stemmatis flava, in ima vero stirpe, tres Clavos ceruleos in acuminibus deorsum coalitos, & ab utraque parte Crucis juxta arrectarium priores nominis S. Ludovici literas hieroglificas appingent; Moniales vero similiter duas Tunicas decenter longas, & talares vestient cum alia Tunicella, & corda crinea desuper, necnon mantellum ex materia, & colore prædictis, velumque album tempore Novitiatus, & post emissam professionem nigrum desuper gerent. Denique Hospitalarii hujusmodi habitum semel susceptum post emissam professionem, nisi arctioris Instituti, aut Religionis professionem, servata tamen quoad hoc sacrorum Canonum, & sacri Concilii Tridentini forma, dimittere non poterunt; nullique Religiosorum eorumdem fas erit, sine sui superioris licentia de loco regulari, sive Hospitali, in quo eos pro tempore transmitti, seu commorari contigerit, discedere, aut discedentem recipere absque Literarum Societatis cautione; & hæc omnia, & singula præter tria vota cæteris Ordinibus essentialia, & quartum suprascriptum, in hujusmodi Regula contenta erunt consilia ad facilius salvandas animas viatorum, & nulla obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, nisi humano, vel divino jure aliquis aliàs fuerit obligatus.

Insignia in vestibus gestanda.

§. 4. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Instituti hujusmodi ratio nihil, quod pium non sit, & salutare amplectatur, sitque quippe, quod ad omnium fidelium perutile, & necessarium dignoscatur, omnibus illius notitiam habentibus, ita gratum, & acceptum, ut diversi utriusque sexus Christifideles summo affectu in illud profitentium Congregationem recipi, & admitti exoptent; ob idque cupiant exponentes prædicti, ex Domibus, & aliis bonis stabilibus in Oppido Locovariensi ad effectum præmissorum, ut præfertur, donatis, seu acquisitis, duo Monasteria sub Instituto prædicto militantia, unum videlicet hominum, & alterum mulierum, ut præfertur; toti-

Prædicta confirmari, facultatemque sibi nova Hospitalia erigendi concedi petunt.

totidemque Hospitalia erigi, sive illa erigendi sibi a Nobis, & Sede Apostolica licentiam concedi,

Ac perpetuum Fratribus Tertii Ordinis S. Francisci silentium super nonnullis Controversiis imponi.

§. 5. Et quia tempore Pontificatus fel. record. Pauli Papæ V. prædecessoris nostri, ei pro parte eorumdem exponentium exposito, quod ipsi etiam medio juramento se velle profiteri sub Regula Tertii Ordinis ejusdem Sancti Francisci de Pœnitentia intendebant, & mulieres prædictæ, ac aliquæ earum Sociæ a Superioribus dicti Tertii Ordinis habitum per Moniales dicti Tertii Ordinis gestari solitum susceperant: Subinde vero ortis controversiis inter superiores, & fratres dicti Tertii Ordinis ex una, & exponentes prædictos ex altera partibus, professionem dicti Tertii Ordinis, nec alterius cujuscumque Religionis non emiserant, super quo per dictum Paulum prædecessorem a voto, & juramento prædictis absolvi, & superioribus, ac fratribus Tertii Ordinis hujusmodi, etiam de consilio, & voto Congregationis Ven: Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negociis Regularium præpositorum, silentium perpetuum imponi obtinuerunt, impositionem perpetui silentii hujusmodi per Nos, & Sedem Apostolicam approbari, & confirmari. Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt iidem Exponentes, ut eis in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Præstat Gregorius.

§. 6. Nos, qui pia, & in subventionem proximi tendentia Instituta, ut suum debitum sortiantur effectum, quantum cum Domino possumus, adjuvamus, exponentes prædictos, eorumque sanctum propositum hujusmodi specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, nec non eos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuæ, de voto eorumdem Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negociis Regularium præpositorum, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus præinsertam formulam, seu Institutum vivendi, necnon habitus, & Insignium hujusmodi delationem, & gestationem auctoritate nostra perpetuo approbes, & confirmes, eisque perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adjicias, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, in eisdem suppleas, nec non unam Congregationem Hospitalariorum, & Hospitalariarum Sancti Ludovici Regis Franciæ, & Sanctæ Elisabethæ olim Reginæ Ungharíæ sub Regula S. Francisci per pro tempore existentes dictorum Fratrum Minorum de Observantia Ministrum generalem, & ejusdem Congregationis Præsules, ac alios illius Ministros eidem Ministro generali subditos, electos, & pro tempore eligendos, regendam, & gubernandam, ac uno, eodemque tempore in dicto Oppido Locovariensi dicta duo Monasteria una cum hospitali pro quolibet, ac Ecclesiis, campanilibus, campanis, claustris, dormitoriis, Refectoriis, cœmeteriis, areis, hortis, hortalitiis, cellis, aliisque officinis necessariis, & opportunis; dummodo tamen ita constructa, & ædificata fuerint, ut via publica, vel Atrio saltem intermedio pro spatio, arbitrio tuo, & Ordinariorum locorum pro tempore existentium statuendo, nec non muris altis, & inaccessibilibus ab invicem separentur, & distincta sint, & in muris hujusmodi nullæ omnino adsint Januæ, neque fenestræ, nec collocutoria, aut alia foramina, minusque ab uno ad alterum pateat aditus, vel prospectus in Monasteria, & Hospitalia dictæ Congregationis, quorum unum ad virorum, & alterum ad Mulierum ad numerum certum juxta formam, & præscriptum Sacri Concilii Tridentini, & cum dote pro qualibet Moniali, & arbitrio tuo quoad quantitatem, formam in illis respective recipiendorum, & recipiendarum usum inservire debeat, sine alicujus præjudicio, dicta nostra auctoritate etiam perpetuo erigas, & instituas, illisque, & eorum cuilibet ex nunc, prout postquam sic erecta, & instituta fuerint, pro eorum dote, ac illorum Religiosorum, & Monialium in ipsis Monasteriis per Te, pro hac prima vice, ac eorum superiores postea pro tempore introducendorum, & introducendarum sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione tam redditus, & proventus per dictos Exponentes, ut præfertur, donatos, & assignatos, dummodo tamen pro quolibet eorumdem Monasteriorum saltem quadringenta scuta monetæ illarum partium annuatim proveniant, quæ omnia, & singula alia, proprietates, bona, census, redditus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque dictis duobus Monasteriis, ut præfertur, erigendis per quoscumque Christifideles, & dictæ Congregationis Hospitalarios, seu Hospitalarias, aut alicujus eorum intuitu per viam codicillorum, donationis etiam inter vivos, & causa mortis, seu alterius cujuscumque dispositionis, ac etiam in eleemosynam, vel aliàs pro tempore quomodocumque, & qualitercumque relinquenda, & eroganda ex tunc, prout postquam donati, & assignati, ac relicta fuerint, ita tamen quod liceat eorumdem Monasteriorum Præposito, seu Ministro, Superiori, & Abbatissæ, seu Priorissæ, necnon eorumdem Conventibus pro tempore existentibus corporalem, realem, & actualem illorum omnium, ac jurium, & pertinentiarum suorum quorumcumque possessionem per se, vel alium, seu alios eorum, vel earum, ac Monasteriorum, ut præfertur, erigendorum nominibus propria auctoritate appræhendere, & appræhensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex his provenientia quæcumque, nec non oblationes, & eleemosynas eisdem Monasteriis, illorumque su-

Idque efficiendi Ebroicen. Episcopo concedit facultatem.

Cum aliis facultatibus hic expressis.

superioribus pro tempore elargitas, & elargien. percipere, exigere, levare, recipere, recuperare, arrendare, locare, regere, & administrare, ac in eorum, & earum, ne non ipsorum Monasteriorum, & Hospitalium hujusmodi communes usus, & necessitates, ac utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita, similiter perpetuo, eadem auctoritate, applices, & appropries: dictisque Monasteriis una cum eorum Hospitalibus, & pertinentiis, sic, ut præfertur, constructis, ædificatis, distinctis, dotatis, erectis, & institutis Petrum, & Andream, nec non Renatum, & Philippum, ac Maturinum, & Joannem, necnon Marinum, prout, & Catherinam, ac Franciscam, necnon Claudiam, ac Joannam le Bis, & Mariam le Caron, ac Joannam de Sausay, nec non Carolottam, ac Mariam Bouuier exponentes præfatos, & si quos alios, vel alias tempore primævæ hujusce erectionis sese obtulerint, ad habitum, ut supra, specificatum portandum pro hac prima vice dumtaxat admittas, illosque & illas in Domino induas, ac sic vestitos, & vestitas in Monasteria, sic, ut præfertur, erecta, & instituta viros, quidem in unum, ad Hospitaliorum; Moniales vero in alterum ad Hospitaliarum usum respective constructa, introducas, & pro Hospitalitate exercenda Ancillas, & Famulas honestæ vitæ, & famæ, qaæ dictarum Monialium Superiori subsint, & nullatenus earum Clausuram ingrediantur, eisdem monialibus concedas: & anno probationis elapso, illos, & illas, ac illorum, & illarum quamlibet, & quemlibet, ad professionem juxta Formulam, & vivendi modum supra prescriptos, emittendam pro prima vice dumtaxat similiter admittas, illumque, & illam, quem, & quam magis idoneos repereris, in eorumdem Monasteriorum Superiores constituas, omnesque, & singulos Exponentes prædictos, ac alios, quos per te ad habitum, & professionem hujusmodi admitti contigerit, ut Institutum prædictum juxta eorum professionem servent, divinisque laudibus, & Officiis in Choro insistant, nec non sub perpetua obedientia nostra, ac pro tempore existentium Romanorum Pontificum, nec non Ministri Generalis, & aliorum suorum superiorum ex dicta Congregatione, ut supra, eligendorum directione, & correctione, nec non pro tempore existentis Ordinarii loci quoad curam Infirmorum, & Hospitalitatis visitationem vivant, ac Hospitalitatem, & curam peste laborantium, Religiosi videlicet erga masculos, in virorum; Moniales vero erga sui sexus Peregrinas in mulierum Hospitalibus, ut supra, distinctis, & separatis, perpetuam tamen clausuram semper servando, exerceant, injungas, ac pro Monasteriorum, & Hospitalium hujusmodi prospero, & felici regimine, & administratione, dictæque Congregationis ampliatione, & propagatione, Superioribus, & Religiosis illorum quæcumque statuta, Ordinationes, & Capitula, etiam virorum, & monialium receptionem, ætatem, qualitates, directiones, & alia necessaria, ac Hospitalium illorum, & Monasteriorum prædictorum, bonorum, & reddituum administrationem concernentia, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis, dictique Concilii Tridentini decretis, & præmissis hujusce Instituti Regulis, aut formulis minime contraria, per Nos tamen, & Sedem Apostolicam, sive locorum Ordinarios pro tempore existentes de nostra, & dictæ Sedis auctoritate examinanda, & approbanda, ac per ipsos Hospitalarios, & Hospitalarias firmiter, & inviolabiliter observanda, & adimplenda faciendi, condendi, ac quoties pro rerum, & temporum qualitate, vel aliás ipsis expediens videbitur, immutandi, corrigendi, emendandi, ac in melius reformandi, aliaque ex integro præviis examine, & approbatione prædictis, condendi, nec non quæcumque loca, seu Domus ad habitandum donata, seu acquisita, vel ab illis quomodolibet habita in Ecclesias, & Domos Regulares, seu Conventus, & Monasteria, seu Hospitalia, & Oratoria Ordinis, & Congregationis hujusmodi, dummodo tamen pro quorumcumque Monasteriorum prædictorum dote, ac Religiosorum, seu Monialium in illa introducendorum, & introducendarum manutentione, eorumque onerum supportatione quadringenta scuta, ut supra, annuatim assignentur, absque nova dictæ Sedis desuper obtinenda facultate, & approbatione, erigendis, seu erigi procurandi, dummodo in novorum Monasteriorum, & Hospitalium Virorum hujusmodi erectionibus Ordinariorum locorum accedat assensus, duodecim saltem Religiosorum numerus in quolibet illorum manuteneatur, serveturque in reliquis forma decreti fe. re. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri jam pridem, & Cardinalium prædictorum auctoritate super novorum Conventuum erectione novissime editi. In Monialium vero Monasteriis, ut præfertur, erigendis certus Monialium numerus, qui ex eorumdem redditibus commode valeat sustentari, Ordinariorum locorum, in quibus pro tempore erigentur arbitrio, præfigatur. Puellæ Monasteria hujusmodi ingressuræ qualitatibus necessariis sint præditæ, ac unaquæque earum ceritam dotalem eleemosynam Ordinarii arbitrio similiter taxandam, Monasterio realiter, & cum effectu pendat quæ autem supra numerum hujusmodi, ut supra, præfigendum ingredi voluerint, duplicatam dotem persolvant, solitamque licentiam a Sede Apostolica impetrare teneantur: ac quoscumque Seculares Clericos, seu laicos quavis dignitate fungentes, qui Deo inspirante, se ad hujusmodi vitæ Institutum conformare intenderint, recipiendi, & ad professionem admittendi, & si quid pro Hospitalitatis oneribus supportandis defuerit, eleemosynas pro Peregrinorum sustentatione quæritandi, & insuper habita ratione, quod Institutum hujusmodi charitatem urget, eisdem pro tempore existentibus

Præ-

Prælatis, seu superioribus hujusmodi Congregationis per se, vel alium, seu alios ad id per eos deputandum, vel deputandos, omnes, & singulos ejusdem Congregationis Religiosos, & Moniales, personasque sub eodem Instituto, Regula, disciplina, & religione pro tempore degentes ab omnibus, & singulis eorum peccatis ante, vel post ingressum in dictam Religionem per eos commissis in foro conscientiæ tantum absolvendi, ac generaliter Superioribus, & Religiosis ejusdem Congregationis, omnibus quibuscumque privilegiis, exemptionibus, Indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, favoribus, prærogativis, concessionibus, & gratiis quorumvis etiam Cistercien., Cluniacen., ac S. Benedicti Monachis, nec non Clericis Regularibus, ac Presbyteris, & Collegialibus Societatis Jesu, ac Canonicis Congregationis Lateranen., nec non quibuscumque aliis Clericis regularibus, & aliorum tam mendicantium, quam non mendicantium Ordinum, & Congregationum fratribus, & personis, tam spiritualibus, quam temporalibus in specie, vel in genere, etiam communicative per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Sedem prædictam quomodolibet concessis, dummodo tamen sint in usu, nec sub ullis revocationibus compræhensa sint, neque Sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis, aut Concilii Tridentini Decretis, vel ipsius Congregationis Regularibus Institutis adversentur, & quibus illi tam in vita, quam in mortis articulo etiam circa peccatorum remissiones, aut aliàs quomodolibet uti, potiri, frui, & gaudere possunt, aut poterunt quomodolibet in futurum, perpetuis futuris temporibus utendi, fruendi, potiendi, & gaudendi, ac de illis omnibus participandi pariformiter, non ad instar tantum, sed æque principaliter, absque ulla prorsus differentia, perinde acsi pro Religiosis, & Monialibus Hospitalariis hujusmodi, & eorum Congregationi, Domibus, Ecclesiis, Oratoriis nominatim, & specialiter, ac generaliter, aut expresse concessa fuissent. Ac demum, ut omnium animarum profectui, & saluti juxta pia eorum desideria providere possint, & valeant, in suis Ecclesiis constructis, & construendis, dummodo prius ab Ordinariis locorum fuerint approbati, Mercatorum peregrinorum, ac transeuntium, & aliarum quarumcumque personarum confessiones audiendi, illisque Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, quoties opus fuerit, non tamen in festo Paschatis Resurrectionis Dominicæ, & de licentia pro tempore existentis Ordinarii loci, nec alio modo ministrandi, ac ministrari faciendi, licentiam, & facultatem, dicta auctoritate nostra etiam perpetuo concedas, & elargiaris. Nec non Tibi, ac pro tempore existentibus Ordinariis locorum, ubi Monasteria dictæ Congregationis erigi, & institui contigerit, pro Monialium in illis pro tempore recipiendarum felici directione, ac in vita, moribus, & regularibus Institutis instructione, duas, vel plures moniales, quæ ad id voluntarie repertæ fuerint, earum superiorum consensu requisito, ex suis Monasteriis dicti Ordinis S. Francisci hac prima vice deducendi, & in Monasterium Monialium Hospitalariarum hujusmodi erigendum, ita ut illæ eodem se transferre, ac prorsus, vel ad tempus tibi, seu ipsis Ordinariis pro tempore existentibus benevisum permanere possint, & debeant, transferendi, ac dummodo Moniales sic transferendæ a Consanguineis gravibus, & honestis Matronis associentur, ab uno Monasterio ad aliud, & modestè, & quantum occultius fieri poterit Rheda clausa, vel saltem earumdem Monialium oris parte velata, nec non rectà tendatur, nec alio divertatur, & nullibi pernoctetur, nisi causa hospitii, idque non nisi apud honestas personas, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & potestatem auctoritate, & tenore præmissis concedimus.

§. 6. Decernentes præsentes nostras literas sub quibuscumque similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, derogationibus, dispositionibus, aliisque contrariis etiam per Nos, & successores Nostros Romanos Pontifices sub quibuscumque verborum expressionibus, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium pro tempooe factis, & faciendis nullatenus compræhendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Religiosos, & Moniales prædictos pro tempore existentes quandocumque eligenda concessa esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ipsosque Religiosos, & Moniales desuper a quoquam quovis quæsito colore, vel ingenio molestari nullatenus posse, nec non quoscumque quomodolibet clausuram dictarum Monialium violare præsumentes, excommunicationis pœnam eo ipso incurrisse. Sicque per quoscumque judices, & Commissarios ordinarios, vel delegatos, etiã quavis auctoritate fungentes, nec non Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vicelegatos sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Clausulæ.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinum prædictorum etiam Juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, illis, eorumque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorum- Derogatio contrariorum

rumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio in præsentibus facienda foret, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides. §. 8. Volumus autem, & apostolica auctoritate decernimus, quod earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici sobscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 6. Decem. 1621. An.I. Datum Romæ apud S Petrum sub Annulo Piscatoris die 6. Decembris 1621. Pont. Nostri Anno Primo.

X L V.

Confirmatio, & innovatio Constitutionum Gregor. XIII., & Gregor. XIV. super prohibitione delationis Habitus Fratrum Cappuccinorum, vel consimilis Habitus per alios Regulares. Nec non commissio Ordinariis Locorum Regnorum Hispaniæ, Franciæ, aliorumque Regnorum, & Provinciarum Italiæ, ne aliis quibusvis Religiosis cujuscumque Ordinis, Societatis, & Instituti Regularibus sub quovis prætextu, imposterum Nomen, vel Habitum ipsorum Fratrum Cappuccinorum sibi vindicare, vel usurpare permittant, sed ipsas editas Constitutiones per ecclesiasticas censuras, & pœnas observari faciant.

Horum Fratrum Regulæ approbationem cum habitus præfinitione vid. in Clem. VII. Constit. XXIV. Religionis. *Tom. IV. Par. I. fol. 73.*

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium. EX injuncto Nobis apostolicæ servitutis officio, ad ea, per quæ Christifidelium quorumlibet, præsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, quieti, & paci opportune consulitur, libenter intendimus, ac in his Officii nostris partes interponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Literæ Gregorii XIII de quibus fit mentio in rubrica. §. 1. Aliàs siquidem a fel. rec. Gregorio XIII., & Gregorio XIV. Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris emanarunt Literæ tenoris subsequentis, videlicet: Gregrorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Regularium personarum, præsertim exemplarem vitam in humilitatis, & paupertatis spiritu ducentium, quieti, ac indemnitati pro commisso Nobis pastoralis Officii debito consulere cupientes, ad ea removenda, quæ ipsis præjudicium adferre, & scandali materiam præstare dignoscuntur, curam nostram libenter intendimus. Accepimus siquidem, quod licet aliàs fel. rec. Paulus Papa III. Prædecessor noster, per suas literas inter alia districtius inhibuerit quibusvis personis, cujuscumque conditionis existerent, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna eo ipso incurrenda, ne Habitum per Fratres Ordinis Minorum Cappuccinorum nuncupatorum gestari solitum, nisi sub pro tempore existentis Vicarii Generalis ejusdem Ordinis obedientia, & cura permanerent, gestare quoquo modo præsumerent, & piæ mem. Pius Papa IV. etiam Prædecessor noster literas Pauli Prædecessoris hujusmodi, ita quod nullus, cujuscumque conditionis existeret, non solum habitum præfatum juxta literarum Pauli Prædecessoris hujusmodi tenorem, verum etiam nec ita consimilem, quod propter eum credi Frater eorum Congregationis, nisi sub præfati Vicarii Generalis pro tempore existentis obedientia, & cura permaneret, sub simili pœna excommunicationis latæ sententiæ quoquo modo gestare præsumeret; per aliàs suas literas confirmaverit, & approbaverit, ac etiam ad id extenderit: nihilominus multi Fratres Tertiarii nuncupati, Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci nuncupatorum, in Regno Siciliæ degentes, Habitum ejusdem panni, & coloris quo ipsi Fratres Cappuccini utuntur, gestare, & salvo, quod Cappuccium rotundum more Fratrum Conventualium hujusmodi, deferunt, in reliquis ita consimiles eisdem Fratribus Cappuccinis incedere præsumunt, ut passim a populo pro Cappuccinis habeantur, & reputentur, ac illis tamquam talibus eleemosynæ, & oblationes elargiantur, non sine eorumdem Cappuccinorũ qui ea ratione eleemosynis hujusmodi ab aliis suo nomine interceptis frustrati remanent, præjudicio, & incommodo, sed etiam gravi d. plebis offensione, & scandalo, dum quos disciplinæ regulari ipsorum Fratrum Cappuccinorum mancipatos credit, eis pecuniarum usum, ac rerum commercium permitti intuetur. Quocirca Nos rationi consonum esse rati, ut qui in observantia vitæ regularis uniformes non sunt, iidem etiam habitus delatione distinguantur, in præmissis ad evitandas confusiones, & contentiones, quæ nisi habitus utrinque distinguatur, oriri possent, providere volentes, ac singulas literas Prædecess. hujusmodi, & in eis contenta quæcumque pro expressis habentes, & harum serie approbantes, & confirmantes, atque etiam innovantes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra statuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus hujusmodi Fratres Tertiarii nuncupati dicti Ordinis Fratrum Minorum Conventualium in Regno Siciliæ existentes, & sub obedientia, & cura dicti Vicarii Generalis Cappuccinorum pro tempore existentis non permanentes, ad instar aliorum Fratrum ejusdem Ord. Min. Conventualium ibidem degentium, non solum Cappuccium rotundum, ut præfertur, sed etiam habitum ejusdem coloris, cujus est habitus dictorum Fratrum Conventualium, videlicet berrettini

tini nuncupati, ut propterea a Cappuccinis Fratribus facile discernantur, deferre debeant, & teneantur, alioquin si secus fecerint, post sex menses ab intimatione præsentium, pœnas Constitutionum Pauli, & Pii prædictorum incurrant eo ipso. Decernentes, præsentes literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu, etiam ex eo quod interesse habentes vocati non fuerint, seu quocumque alio prætextu notari, impugnari, invalidari, retractari, aut in jus, vel controversiam revocari, seu adversus eas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullo umquam tempore posse; Sicque per quoscumque Judices ordinarios, vel delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ EcclesiæCardinales,sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane,si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus universis, & singulis dicti Regni locorum Ordinariis, in quorum Diœcesibus Fratres Tertiarii Ordinis Minorum Conventualium hujusmodi pro tempore degent, per præsentes committimus, & mandamus, ut per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Cappuccinorum prædictorum, vel aliorum, quorum intererit, fuerint requisiti, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostra literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, sublato quocumque exemptionis privilegio, inviolabiliter observari; Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas,aliasque sententias,censuras,& pœnas, aliaque juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, ipsas sententias, censuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravando,invocato etiam ad hoc, si opus fuerit,auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque,indultis, & literis Apostolicis,etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quæ omnia adversus præmissa nullatenus suffragari volumus, contrariis quibuscumque; Aut si Fratribus Tertiariis prædictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides ubique in judicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris, die 4. Octobris 1581. Pontificatus Nostri Anno Decimo. Gregorius Papa XIV. Ad perpetuam rei memoriam. Beati Francisci Confessoris Sodalitas. *Omittitur residuum, quia legitur in Constitut.XXVI. Tom.V. Par.I. fol.283.*

§. 2. Cum itaque, sicut dilectus filius Procurator Generalis eorumdem Fratrum Cappuccinorum totius Ordinis hujusmodi nomine Nobis nuper exponi fecit, nonnulli in Hispaniarum, Galliæ, & aliorum fortasse Regnorum, seu Provinciarum, nec non in aliquibus Italiæ partibus nomen, & habitum eorumdem Fratrum Cappuccinorum sibi vendicent; *Sed cum nonnulli habitum nomenq;Cappuccinorum deferrent;*

§. 3. Nos præmissis, quantum cum Domino possumus, obviare volentes; supplicationibus ejusdem Procuratoris nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, De Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, locorum Ordinariis in eisdem Regnis, & Provinciis existentibus per præsentes committimus, & mandamus, ne Nomen, vel Habitum præfatorum Fratrum Cappuccinorum ab aliis quibusvis Religiosis, seu cujuscumque Ordinis, Societatis, vel instituti Regularibus, sub quovis prætextu imposterum sibi vindicare, aut usurpare permittant, sed Constitutiones Apostolicas dictorum Gregorii XIII., & Gregorii XIV. Prædecessorum hujusmodi per ecclesiasticas censuras, & pœnas observari faciant. *Gregorius prærelatasCōstitut. præcipit observari.*

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. *Contraria tollit.*

§. 5. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides ubique in judicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. *Exemplis fidē vult adhiberi.*

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 9. Decembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo. *Dat. die 9. Dec. 1621. An.I.*

XLVI.

Ampliatio, & extensio facultatis Fratribus Minoribus Ordinis Sancti Francisci de Observantia Discalceatorum in Regnis Hispaniarum commorantium, nova loca erigendi, servata forma Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, cæteris non obstantibus, ad Fratres ejusdem Ordinis citra montes degentes.

Hujusmodi facultatis concessionem habes in Pauli V. Constitut. L. Ad uberes. *Tom. V. Par. III. fol. 230. sed plenius cernas Const. Approbationis Religionis dd. Fratrum per Clem. VII. Const. XXIV.* Religionis *Tom. IV. Par. I. fol. 73.*

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus V. hi. ice Fratribus licentiam concessit nova loca in Hispania recipiendi servata forma Conc. Trid. *Sess. 23. c. 1. de regul.*

§. 1. Aliàs fel. rec. Paulus Papa V. Prædecessor noster per suas in simili forma Brevis sub die 5. Septembris 1606. expeditas literas, Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione suis, deque apostolicæ potestatis plenitudine, Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Observantia Discalceatorum, seu Recollectorum nuncupatorum Superioribus, ut ubique locorum domos, & Monasteria, servata forma sacrorum Canonum, & Concili Tridentini de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cujusvis Ordinis Regularium requisito consensu, condere, fundare, & erigere valerent, licentiam, & facultatem concessit, & indulsit, prout in dictis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Eamque Gregorius extendit ad eosdem Fratres citra Montes.

§. 2. Nunc vero Nos ad uberes, & suaves fructus, quos dilecti filii Fratres Ordinis prædicti strictioris Observantia Reformati nuncupati citra montes commorantes in militanti Ecclesia, cujus regimini divina disponente clementia præsidemus, in dies afferunt, mentis nostræ aciem convertentes, ad ea, quæ eorumdem Fratrum citra montes commorantium domorum, & locorum Regularium augmento conducere possunt, libenter intendimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire. Itaque ultimo dictos Fratres Reformatos citra montes hujusmodi specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, Literas Pauli prædecessoris hujusmodi cum omnibus in eis contentis clausulis, decretis, ac derogationibus ad prædictos Fratres Reformatos citra montes commorantes, ut præfertur, tenore præsentium extendimus, eorumdemque Fratrum citra montes commorantium Superioribus, ut ubique locorum citra montes domos, & Monasteria, servata forma sacrorum Canonum, & Concili Tridentini de sola Ordinariorum licentia, nullo aliarum personarum cujusvis Ordinis Regularium requisito consensu, condere, fundare, & erigere libere, & licite valeant, auctoritate apostolica earumdem tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus, & impertimur.

Derogat contrariis.

§. 3. Non obstantibus omnibus illis, quæ idem Paulus Prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Decembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo. — Dat. die 23. Dec. 1621. An. I.

XLVII.

Confirmatio Constitutionum a Congregatione Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum pro felici ejus regimine editarum.

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procemium.

Sacri Apostolatus ministerio per abundantiam divinæ gratiæ, nullo licet merito nostro præpositi, ad ea, per quæ Christifidelium, præsertim sub suavi Religionis jugo, & in humilitatis spiritu altissimo famulantium, felici, prosperæque directioni consulitur, libenter intendimus, & his, quæ propterea facta esse dicuntur, ut ab omnibus, quos illa concernunt inviolabiliter observentur, apostolici muniminis firmitatem adjicimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Clerici Cong. Scholarũ Piarum suas edũt Constitutiones;

§. 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Præpositus, & Clerici Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro felici, & prospero ejusdem Congregationis statu, atque regimine diversas Constitutiones fecerint, illasque in unum volumen redegerint, tenoris, subsequentis, videlicet. *Omittitur tenor earum Constitutionum, quia illæ sunt impressæ in libro particulari, qui asservatur in Archivio hujus Congregationis, & in quolibet illius Monasterio habetur.*

Demum Capitulum generale supradictas Constitutiones immutare, aut infringere, nisi ex sex Capituli partibus quinque concurrant, non posse, volumus, atque statuimus, ad Omnipotentis Dei gloriam, & proximorum utilitatem.

Quas confirmat Pontifex.

§. 2. Nos inviolabili dictarum Constitutionum observationi, quantum cum Domino possumus, consulere, dictosque Præpositum, & Clericos specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & eorum singula-

gulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; de Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præpositorum consilio, Constitutiones prædictas, omniaque, & singula in eis contenta apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & quosvis alios defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Ac præcipit observari.

§. 3. Decernentes, modernos, & pro tempore existentes dictæ Congregationis Præpositum, & Clericos, aliasque personas ad plenariam earumdem Constitutionum observationem, prout illæ eos concernunt, teneri, & obligatos existere, & fore, & ad id etiam sub censuris ecclesiasticis, & aliis in Constitutionibus prædictis contentis pœni cogi, & compelli posse, sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda transumptis.

§. 5. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. die 31. Januar. 1621. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 31. Januarii 1622. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XLVIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ludovicus Francorum Rex admonetur, damnis occurrat, quæ catholica doctrina patitur ex Libris, qui in Galliarum Regno vulgantur.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum Regi Christianissimo,

GREGORIUS PAPA XV.

Charissime in Christo fili noster salutem, & apostolicam benedictionem.

Nuncium de negocio fidei acturum commendat.

§. 1. Reddet majestati tuę has literas ven. Frater Octavius Archiepiscopus Tarsen. Nuncius noster, ac simul nostro nomine de negocio tecum aget, quod Nobis magnæ, ut oportet, curæ est, nec Majestati tuæ minoris erit, ut Nos certo sperare jubet singularis, ac toto Orbe illustris honoris Dei, ac fidei catholicæ zelus tuus.

Libros contra puritatem Catholicæ fidei in Galliis publici juris factos esse dolet.

§. 2. Agitur enim de sinceræ fidei catholicæ doctrinæ in isto florentissimo Regno tuo defensione adversus diabolicas insidias nonnullorum, qui scriptis eam inquinare, & evertere conantur, nihil facientes, quod ministrorum tuorum nomen gerunt, quinimo sub tali nomine libros pestilentes in publicum edere præsumunt. Id quod non dubitamus fore, quin Majestatis Tuæ piissimum animum graviter offendat, ac hujusmodi gravibus, & periculosis malis providentia, & auctoritate sua occurrat.

Ludovicus Regem hortatur, hisce malis occurrat.

§. 3. Quod, ut præstet, non quod opus esse arbitremur, sed pro nostri officii debito, Majestatem Tuam in Domino hortamur, & rogamus, obsequium certe Deo gratissimum reddet, ac Nobis gratius facere nihil poterit. Cætera a Nuncio cognoscet, cui eamdem fidem habere Majestatem Tuam cupimus, quam Nobis haberet.

Dat. die 4. Februar. 1622. An. I.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 4. Febr. 1622. Pont. Nostri Anno Primo.

XLIX.

Confirmatio Unionis Congregationis Fratrum Discalceatorum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini in Regno Siciliæ antea erectæ, Congregationi Italiæ ejusdem Ordinis.

GREGORIUS PAPA XV.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

Pastoralis officii Nobis (meritis licet imparibus) desuper commissi cura postulat, ut ad ea, per quæ fidelium quorumlibet, præsertim Religiosorum, eorum maxime, quos una religio, & unum professionis vinculum invicem copulavit, quieti consulitur, ad hoc, ut nulla eos dissensio dissecet, nullave immutatio perturbet; sed ipsi mutua caritate conjuncti cæteris exemplo proficiant, libenter intendamus; ac ea, quæ propterea provide decreta fuisse comperimus, ut firma perpetuo, & illibata persistant, cum a Nobis petitur, apostolico munimine roboremus.

Huic Ordini Sicilia institutio Paulus Papa V. concessit Ecclesiam S. Mariæ de Catena Panormi.

§. 1. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Religiosorum Congregationis Fratrum Discalceatorum Italiæ nuncupatorum, Ordinis Frat. Eremit. S. Augustini petitio continebat, quod cum aliàs nonnulli Religiosi Ordinis Fratrum Eremitarum ejusdem Sancti Augustini reformationem, & observationem regularem ad regulæ ipsius Sancti Augustini, necnon Decretorum felicis recordat. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri super

super reformatione dicti Ordinis editorum praescriptum in Regno Siciliae introducere intenderent, recol. mem. Paulus Papa V. etiam Praedecessor noster ipsis, & aliis regularibus hujusmodi sub reformatione, & observantia praedictis vitam acturis, Ecclesiam Sanctae Mariae de Catena nuncupatae Panormitan., quae per Beneficiatos ad nominationem Communitatis, & hominum Civitatis Panormitan. quolibet anno mutari solitos regi consueverat cum illius aedibus rectoralibus, ac juribus, & pertinentiis suis universis ad effectum aedes praedictas ad formam domus regularis Observantium Eremitarum ejusdem Sancti Augustini reformatorum nuncupandorum reducendi, accedente tamen consensu Ordinarii, & quorumcumque interesse habentium, perpetuo concessit: ipsisque religiosis, ut juxta instituta regularia Ordinis hujusmodi Novitios absque licentia Ordinariorum ad habitus susceptionem, & professionis emissionem, servatis in reliquis decretis dicti Clementis Praedecessoris desuper editis, admittere, & in quibusvis Regnis, ac Provinciis Ecclesias, & aedes quascumque eis oblatas, de licentia Ordinariorum locorum pro fabricandis novis domibus regularibus reformatorum, juxta Constitutionis, & Decretorum hujusmodi formam, & non alias, non autem domos jam fundatas, seu institutas alterius Provinciae, vel Congregationis, quamvis ejusdem Ordinis existerent, absque expressa Prioris generalis dicti Ordinis licentia acceptare possent, & valerent, dicta auctoritare permisit, & etiam concessit, cum declaratione tamen, quod religiosi hujusmodi sub obedientia, & correctione Prioris generalis praedicti Ordinis in perpetuo remanerent, & calceati incederent, prout in literis Apostolicis desuper sub die vigesimatertia mensis Maii Anni Domini millesimi sexcentesimi octavi confectis plenius continetur.

Erecta deinde in eodē Regno Congregatione Regulari;

§.2. Successive cum in vim dictarum literarum Sancti Nicolai Tolentinatis, & Sancti Gregorii, ac aliquae aliae domus regulares Ordinis Reformatorum Sancti Augustini hujusmodi in praedicto Regno erectae fuissent, illarumque Religiosi unam Congregationem sub invocatione Sanctae Mariae de Succursu nuncupatae, Regni Siciliae facientes, sub obedientia tamen ejusdem Prioris generalis Deo famulari coepissent.

Petitioque, ut Congr. Italiae uniretur;

§.3 Et deinde quamplures, & fere omnes Religiosi Congregationis, & Regni Siciliae hujusmodi, ut perfectius Deo inserviant; Procuratores ad effectum praefatam eorum Congregationem dictae Congregationi Fratrum Discalceatorum Italiae nuncupatorum, uniri petendum deputassent.

Effectum est a Card. Saulio ex auctoritate Pauli PP. V.

§.4. Ac Vener. Frater noster Antonius Episcopus Ostiensis Cardinalis Saulius nuncupatus, totius Ordinis Sancti Augustini Eremitarum apud Sedem Apostolicam Protector, vivae vocis oraculo a praedicto Paulo Praedecessore habito, Congregationem Regni Siciliae de consensu dictorum Procuratorum Congregationi Italiae hujusmodi univisset, & incorporavisset, Vicariumque generalem Discalceatorum Italiae hujusmodi ad supradictum effectum ad Regnum Siciliae misisset, illumque Fratres Siculi cum honore, obedientia, tamquam suum Superiorem recepissent, & quamplures eorum in Capitulis generalibus dictae Congregationis Italiae suffragia tulissent, ac in Priores, Definitores, Visitatores generales, & alios officiales tam intra, quam extra Provinciā Siciliȩ electi fuissent, ac etiam habitum, professiones, Constitutiones, Caeremonias, Visitationes, Corectiones, & omnia alia, tamquam vere incorporati, & uniti dictae Congregationi Italiae circa octo annos recepissent, & observavissent.

Nonnulli tamen Fratres Siculi huic unioni sese opposuere.

§.5. Tandem nonnulli memoratae Congregationis Siciliae Religiosi Procuratores fines eorum mandati excessisse, majoremque partem Religiosorum Congregationis Siciliae deputationi, & Constitutioni praefatorum Procuratorum non intervenisse, nonnullaque alia necessaria ad id adhibita non fuisse, praetendentes, unionemque praefatam nullam esse asserentes, sed ei opposuerunt.

Causa igitur acta est in Sacra Congreg. Episcoporum, & Regulariū.

§.6. Quare negotio hujusmodi ab eodem Paulo Praedecessore ad Congregationem Venerabilium fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae, Cardinalium negociis Episcoporum, & Regularium praepositorum remisso, in eaque diu matureque discusso, partibus ipsis videlicet dilectis filiis fratribus praefatarum Congregationum Italiae, & Siciliae, ac etiam dilecto filio Priore generali totius Ordinis Sancti Augustini, eorumque Procuratoribus, & Advocatis semel, & plures auditis, bonae memoriae Joanne tituli Sancti Clementis Presbytero Cardinale Bonsio nuncupato referente.

Quae Unionē confirmavit.

§.7. Eadem Sacra Congregatio Unionem Congregationis Siciliae, Congregationi Religiosorum Sancti Augustini Discalceatorum Italiae, ut praefertur, factam, validam esse censuit, eamque confirmavit, atque declaravit, supradictas literas fundationis, & erectionis Congregationis Siciliae ejusdem Pauli Praedecessoris sub eadem die vigesima tertia Maii millesimi sexcentesimi octavi hujusmodi per dictam unionem expirasse, nulliusque roboris esse, & fore, & Fratres Siciliae, ac Italiae hujusmodi Congregationis Discalceatorum Sancti Augustini unam, eamdemque Congregationem facere sub eadem Obedientia, Legibus, Constitutionibus, Statutis, Juribus, Privilegiis, & quibuscumque aliis sine aliqua differentia neque particularitate in perpetuum esse, & fore quibuscumque non obstantibus. Ita tamen, ut omnes, & singuli Congregationis Siciliae hujusmodi Religiosi, qui in ea ante unionem praefatam professionem emiserunt, ad sex menses dumtaxat a notificatione facta, vel facienda juxta Decretum dictae Congregationis sub ultima Novembris millesimi sexcentesimi noni, & ejus literis sub decimanona Decembris mensium diebus millesimi sexcentesimi

tesimi vigesimi annorum ejusdem Domini, ad alias ejusdem Ordinis Congregationes sub obedientia ejusdem Prioris generalis transire, in eisque de cætero vivere, & illorum Regularia instituta observare teneantur. Illi vero hujusmodi professi ante unionem, qui talem transitum facere noluerint, & alii, qui post unionem præfatam in Congregationem Discalceatorum Italiæ sub eodem Vicario generali professionem emiserunt, in ea perpetuo similiter remanere debeant, ac etiam teneantur, ac superioritati, jurisdictioni, & obedientiæ Superiorum Congregationis Discalceatorum Sancti Augustini Italiæ hujusmodi subjacere cogantur, ac aliàs prout in Decreto dictæ Congregationis, cujus tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, etiam plenius continetur.

Partes petunt præd. Congr. Decretū confirmari.

§.8. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ut ea quæ à Nobis, & Sede præfata confirmantur, & approbantur firmius subsistant, & ab omnibus inviolabilius observentur, pro parte Religiosorum primo dictæ Congregationis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Decretum prædictum approbare, & confirmare, aliisque in præmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmat Gregorius.

§.9. Nos igitur, qui Christifidelium quorumlibet Altissimo præsertim sub suavi Religionis jugo famulantium vota inviolabiliter observari, ac in eis cum animi tranquillitate perseverari, sinceris desideramus affectibus; primo dictam Congregationem, ac omnes, & singulos illius Religiosos, & Professores specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, eosdemque Religiosos, & Professores, ac eorum quemlibet, necnon primo dictæ Congregationis singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ejusdemque decreti, ac quarumcumque aliarum scripturarum desuper quomodolibet confectarum veriores, & totos tenores, ac dat. cum inde legitimis sequutis quibuscumque, necnon litis, & causæ, ratione oppositionis unioni hujusmodi, status, & merita præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex voto ejusdem Sacræ Congregationis omnia, & quæcumque in eodem decreto contenta, & inserta, apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum tam de jure, usu, consuetudine, aut aliàs quomodolibet requisitarum, in præmissis forsan omissarum defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Et utramque Congreg. iterum unit.

§.10. Et nihilominus ad tollendas omnes lites, dictas domos regulares S. Nicolai, & S. Gregorii Congregationi Discalceatorum Italiæ hujusmodi, non obstantibus prætensionibus, & reclamationibus Prioris Generalis totius Ordinis prædicti, auctoritate, & tenore præfatis, quatenus opus sit, de novo unimus, annectimus, & incorporamus.

Clausulæ.

§.11. Decernentes, confirmationem, approbationem, defectuum suppletionem, novam unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, ac præsentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari, nec sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, Cancellariæ Apostolicæ regulis, aut aliis contrariis dispositionibus a Nobis, vel aliis Romanis Pontificibus Successoribus nostris sub quibusvis justissimis causis, etiam ad Prioris Generalis dicti Ordinis, aut quorumcumque aliorum instantiam, intuitum, vel contemplationem, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, ac aliàs quomodolibet emanatis, & emanandis nullatenus compræhensa, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub posteriori data per Religiosos Congregationis Italiæ hujusmodi eligenda, concessas esse, & censeri.

Derogatio contrariorum.

§.12. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales judicari, & definiri debere, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§.13. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinis, & Congregationis hujusmodi, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, præsertim felicis record. Sixti Quarti, & Julii Secundi, ac Leonis Decimi, nec non Julii Tertii Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, quorum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, eidem Ordini, ac illius Priori Generali, necnon quibusvis illius Fratribus, & Religiosis, seu aliis personis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio

pressio habenda foret, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulæ pœnales.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, defectuum suppletionis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 12. Feb. 1622. An. I.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, pridie Idus Februarii, Pontificatus nostri anno primo.

Literæ Pauli PP: V. Concessionis Ecclesiæ B. Mariæ de Catena in Civitate Panormitana existentis, Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini Discalceatorum Congregationis Siciliæ.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Collapsæ regularis disciplinæ restitutioni pro pastoralis officii nostri debito assidue invigilantes, omnem adhibemus operam, ut Religioni primævus sanctitatis ordo restituatur.

Nonnulli Fratres hujus Ordinis Regulæ observantiam in Siciliam inducere curant

§. 1. Cum itaque (sicut accepimus) dilectus filius Dionysius de Neapoli in sacra Theologia Magister, & nonnulli ejus socii Ordinis S. Augustini Fratrum Eremitarum expresse professi reformationem, & observantiam regularem ad præscriptum Regulæ B. Augustini, & Decretorum fel. rec. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri super reformatione dicti Ordinis Eremitarum S. Augustini editorum, in Siciliæ Regnum introducere intendant.

Paulus V. eis concedit Panormi Ecclesiam S. Mariæ de Catena.

§. 2. Et nos d. Ordinis decus, integritatem, suique pristini candoris restitutionem sincero desiderantes affectu, Dionysio, & aliis Fratribus sub reformatione, & observantia prædictis vitam acturis Ecclesiam S. Mariæ de Catena nuncupatam Panormitan., quæ (ut accepimus) per Beneficiatos ad nominationem Communitatis, & hominum Civitatis Panormitan. quolibet anno mutari solitos, regi consuevit, cum illius ædibus Rectoralibus, ac Juribus, & pertinentiis suis universis, ad effectum ædes prædictas ad formam domus Regularis Observantium Eremitarum Ordinis S. Augustini nuncupan. reducen. accedente tamen consensu Ordinarii, & quorumcumque interesse habentium, perpetuo concedimus.

Datque facultatem Novitios admittendi.

§. 3. Ac Dionysio, & Fratribus prædictis, ut juxta regularia instituta Ordinis hujusmodi, novitios absque licentia Ordinariorum ad habitus susceptionem, & professionis emissionem, servatis in reliquis Decretis d. Clementis prædecessoris desuper editis, admittere.

Novas q[...] recipiendi[...] mos.

§. 4. Et in quibusvis Regnis, & Provinciis Ecclesias, & ædes quascumque eis oblatas de licentia Ordinariorum pro fabrican. novis domibus Reformatorum juxta formam similiter Constitutionis d. Clementis prædecessoris, & non aliàs, non autem domos jam fundatas, seu constructas alterius Provinciæ, vel Congregationis absque expressa d. Prioris generalis licentia accipere possint, & valeant, auctoritate apostolica tenore præsentium permittimus, & licentiam damus.

Nullos tamen titulos ab eis vult usurpari.

§. 5. Cum declaratione tamen, quod Priori Generali prædicto subjecti remaneant, & aliquem gradum quovis nomine nuncupatum suscipere non possint, sed juxta tenorem Constitutionum Apostolicarum habeant gradus absolute ad Jus exponen. legen. interpretan., & concionan., & nomen Regentis, Respondentis, Magistri, studentium, & Lectoris solus ipse actus legen. disputan. responden., & argumentan. Fratribus tribuat, & eo in actu tantum hujusmodi nominibus frui, & gaudere possint, sed omnes communi nomine Fratrum Reformatorum nuncupentur, & si Magisterii, aut alio gradu insigniti dictam Reformationem, seu observantiam ingredi petierint, aut voluerint, nomine tantum Fratris appellentur.

Eorum Superiores ab ipsis Reformatis eligi statuit.

§. 6. Insuper perpetuo statuimus, & ordinamus, quod Superiores ipsorum Reformatorum, seu Observantium ab ipsismet Reformatoribus, seu Observantibus tantum, servata tamen forma Constitutionum Ordinis prædicti eligantur, ac a Priore Generali totius Ordinis pro tempore existen. confirmentur, quodque si numerus domorum Reformatorum, seu Observantium hujusmodi excreverit, Vicarius hujus Reformationis juxta Constitutiones prædictas eligatur, & in quibusvis Capitulis eorum Prior primæ domus, in quam primum Reformatio, seu Observantia regularis introducetur, vel primus Definitor, & eorum quilibet pro suo biennio, quod a Priore Generali confirmabitur, Præsidens existat, liberum autem sit Priori generali in certis casibus Præsidentem nominare, & mittere non solum ex prædicta Reformatione, sed quemcumque alium non tamen Regni Siciliæ, cum pro quiete Fratrum Reformationis hujusmodi ita expedire in Domino visum fuerit.

Definitque formam habitus.

§. 7. Omnes autem calceati incedant, ac panno crasso, & vilis pretii, seu ferendina, ut vocant, etiam crassa, juxta formam Constitutionum Ordinis prædicti, non autem alio panno subtiliori utantur, & in reliquis Constitutiones Decreta, & Ordinationes a d. Clemente Prædecessore edita, præsertim quæ Fratres dicti Ordinis nominatim concernunt, observent.

Gratias spirituales nonnullas elargitur.

§. 8. Denique ut reformatio hujusmodi cum puritate cordis introducatur, Fratribus Reformatis prædictis, ut ea die, qua possessionem dictæ Ecclesiæ accipient, sese invicem a quibusvis peccatis, erroribus, & excessibus etiam Sedi Apostolicæ reservatis, non tamen hæresis, injuncta pro modo culpæ

pæ pœnitentia salutari, absolvere possint,& valeant, auctoritatem, & facultatem concedimus.

§.9. Ac tam ipsis, quam aliis utriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui eodem die eamdem Ecclesiam visitaverint, ac ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac SanctæMatrisEcclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint,plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Derogat obstantibus.

§.10. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & constitutionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem Ordini, illiusque Superioribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac etiam motu proprio, vel consistorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, & de verbo ad verbum,non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 23. Maii 1608. An.I.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 23. Maii 1608. Pontificatus nostri Anno III.

Sequitur vivæ vocis oraculum datum Cardinali Saulio Protectori ab eodem Paulo Quinto super unione, atque incorporatione Congregationum Italiæ, & Siciliæ.

Antonius Cardinalis Saulius Congregationis Reformatorum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Discalceatorum Italiæ nuncupatorum Protector.

CUm Reverendus Pater Fr. Joseph a Messana, unus ex Congregatione Discalceatorum illius Regni, qui Fratres Reformati Discalceati Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Sanctæ Mariæ de Succursu nuncupantur, Romam ex Panormo venerit, mandatum procuræ secum afferens, ut Fratrum illorum omnium nomine unionem, & incorporationem cum Reformatorum ejusdem Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Discalceatorum Italiæ nuncupatorum Congregatione, ut sic uniti, ac incorporati Deo humilius, & ferventius possent inservire, peteret, Nos nostræ Protectionis munere fungentes, eorumque hujusmodi piæ petitioni favere volentes, verbum hac de re cum SS.D.N. Paulo Papa V. fecimus: Sua vero Sanctitas cum annuerit, Nos auctoritate ob nostram eamdem Protectionem Nobis a Sanctitate sua concessa supradictos Siciliæ Fratres Reformatos Discalceatos cum Fratrum Italiæ Discalceatorum Reformatorum Congregatione omnibus cum clausulis necessariis, atque opportunis unimus, atque incorporamus. Deum Optimum Maximum precantes, ut hoc fidelium bono, & sui ipsius nominis fieri cum gloria velit. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Romæ in ædibus nostris die septima mensis Maii 1611.

Antonius Cardinalis Saulius Ordinis Protector.

Sequitur aliud vivæ vocis oraculum super dicta unione confirmatorium primi cum supplemento quorumcumque defectuum, si qui desuper intervenerint.

Antonius Cardinalis Saulius totius Ordinis S. Augustini Protector.

NOvem jam prope abjerunt anni, cum sic volentibus, atque poscentibus Reverendis Nobis dilectis Fratribus in Sicilia Reformatis Discalceatis Eremitis S. Augustini Sanctæ Mariæ de Succursu nuncupatis, eos Nos cum Reformatorum ejusdem Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Discalceatorum Italiæ nuncupatorum Congregatione, facto hac de re verbo cum Sanctissimo Domino Nostro Papa Paulo Quinto,qui annuit, univimus, atque incorporavimus. Nuper extitere tamen ex Siculis Fratres nonnulli, qui istam Congregationem conjunctionem dirimere, atque etiam tollere cogitarint, invalidam illam, ac nullam esse jactantes. Ajunt namque Procurationis mandatum ad ipsam hanc Congregationum unionem, atque incorporationem obtinen. ex Siciliæ aliarum, non rite, neque eo, quo debuit modo, hoc est, non omnibus convocatis Fratribus, neque per campanæ (ut dicitur) sonum fuisse confectum; Propterea nullas etiam esse habitus susceptiones,& professiones ab incorporatis ante lapsum probationis annum emissas. Nos omnia hæc SS. D. N. narravimus: Sua vero Sanctitas dissentiones,& lites tollens omnes tam præsentes, quam futuras, & defectus (si qui fuerunt) tam juris, quam facti super præmisso Procurationis mandato, super etiam habitus susceptionibus, ac professionibus prædictis ab incorporatis emissas, aliisque omnibus Nobis satis cognitis, justis de causis hic non expressis supplevit, ipsarumque Con-

Congregationum unionem, atque incorporationem manere voluit; Itaque Nos ex auctoritate Nobis, qui totius Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Protectoris munus gerimus, a Sanctitate sua vivæ vocis oraculo concessa eam confirmamus (& quatenus opus sit) denuo facimus, perpetuisque futuris temporibus in omnibus juxta voluntatem, ac jussum Sanctitatis suæ observari mandamus. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Romæ die 5. Martii 1619.

Antonius Card. Saulius Protector.

Subsequuntur Decretum, ac Literæ, quibus conceditur facultas dd. Fratribus in domibus S. Nicolai, ac S. Gregorii Panormitan. ante dictam unionem professis, transeundi ad alias Domos Conventuales extra dictum Regnum per Priorem Generalem assignandas infra sex menses a notitia præsentium decurrendos.

Ex Audientia Sanctissimi die ultima Novembris 1619.

SAnctissimus Dominus noster confirmationem hujusmodi unionis ab Illustrissimo Cardinali Saulio factam probavit, ac (quatenus opus sit) denuo uniri mandavit, cum Decreto, quod Religiosi, qui in S. Nicolai de Tolentino, ac S. Gregorii Panormitan. domibus ante supradictam unionem professionem emiserunt, si Congregationem Italiæ ingredi, illiusque Reformationem, ac regularia instituta accipere noluerint, ad alias Domos Conventuales, etiam extra dictum Regnum Siciliæ, eis per Priorem Generalem ejusdem Ordinis designandas, ad sex menses dumtaxat a die notificationis præsentium inchoandos, transire possint, & valeant, literasque sub Annulo Piscatoris desuper expediri mandavit.

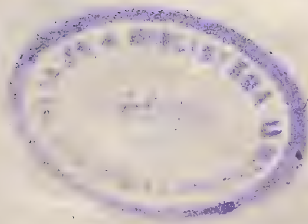
Ex Audientia Sanctissimi die 19. *Dec.* 1621.

Sant' Agostino Scalzi d'Italia.

Al Generale, Napoli.

AVendo fatto supplicare alla Santità di Nostro Signore li Scalzi di cotesta Religione, che sono in Sicilia, e che si trovano professi prima, che da Noi col vivo oracolo della Santità Sua fossero uniti alla Congregazione delli Scalzi d'Italia del medesimo Ordine, di passare ad alcune di quelle Congregazioni dell'istess' Ordine, che più piacerà loro. M'ha la Santità Sua ordinato di scriverne a V. P. che a tutti quelli Scalzi sudetti, che dentro a sei mesi da cominciarsi dalla notitia della presente vorranno passare a qualsivoglia delle Congregazioni di cotesta Religione, dia loro licenza di poterlo fare, con pigliare l'abito della medesima Congregazione, alla quale passaranno, e restando ferma nel resto l'unione suddetta, conforme al Decreto della Sagra Congregazione per quelli, che non si curano di fare simile transito, e per quelli, ch' hanno professato doppo la suddetta unione, a quali resteranno anco li Conventi di Palermo. E Dio &c.

Finis Tomi Quinti Partis Quartæ.



IN-

INDEX
NOMINUM, ET RERUM PRÆCIPUARUM
Quæ in hoc Volumine continentur.

Numerus paginam indicat, A *primam columnam*, B *secundam designant*.

A

B

Tria

D

E

F

L

M

R

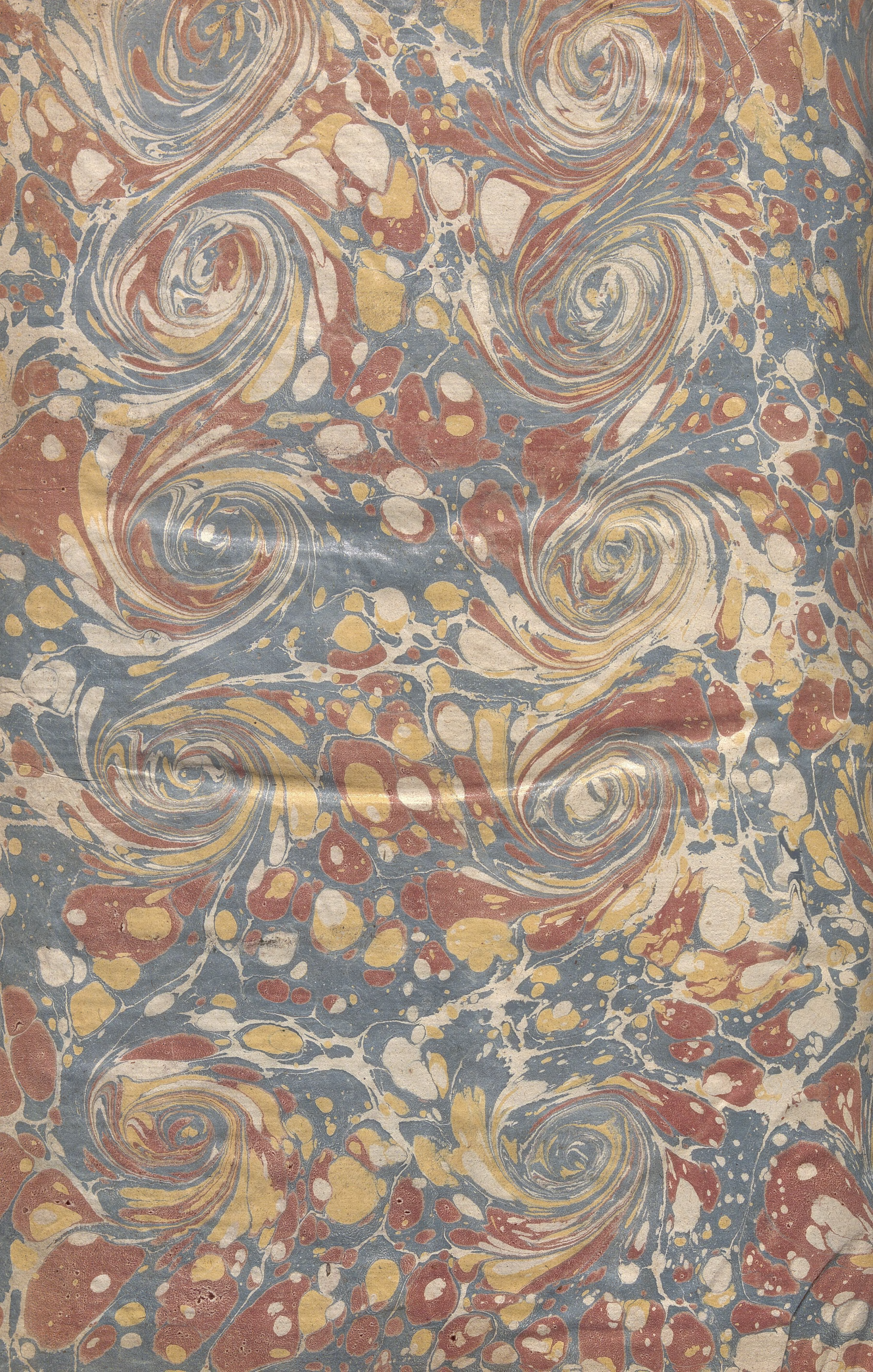
S

T

V

FINIS.







BULLAR
MAGNU
ROMAN

T.V.P.IV.
1611.1621


colorchecker CLASSIC
calibrite
mm